

هیئت معارف جنگ
شهید سیهید علی صادشیرازی

پدافند هوایی

جلد دوم:

روز شمار دفاع مقدس

نویسنده: سرتیپ پدافند هوایی براتعلی غلامی

سرشناسه	: غلامی، براتعلی، ۱۳۲۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: پدافند هوایی/نویسنده براتعلی غلامی؛ بررسی اولیه و نهایی ناصر آراسته؛ ویراستار الهه آموزگار.
مشخصات نشر	: تهران: ایران سبز، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ج.
شابک	: دوره: 1-63-978-6007416-63-1: ج. ۱: 4-741662-600-978: ج. ۲: 8-7416-600-978: ج. ۳: 5-741665-600-978
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
مندرجات	: ج. ۱. سیر توسعه و تکامل - ج. ۲. روزشمار دفاع مقدس - ج. ۳. گسترش های دفاع مقدس
موضوع	: دفاع هوایی
موضوع	: Air defenses
موضوع	: دفاع هوایی -- ایران
موضوع	: Air defenses -- Iran
شناسه افزوده	: آموزگار، الهه، ۱۳۶۲ - ویراستار
شناسه افزوده	: آراسته، ناصر، ۱۳۳۱ -
رده بندی کنگره	: UG۷۳۰
رده بندی دیویی	: ۳۵۸/۴۱۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۰۸۳۸۵۰

پدافند هوایی

جلد دوم: روزشمار دفاع مقدس

نویسنده: سرتیپ پدافند هوایی براتعلی غلامی
بررسی اولیه و نهایی: سرتیپ ستاد ناصر آراسته
بررسی، نشر: سرتیپ ۲ ستاد نجاتعلی صادقی گویا
ویراستار: الهه آموزگار
صفحه آرایبی، طرح جلد: حامد خدمتی
نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۹
شابک دوره: ۱-۶۳-۷۴۱۶-۶۰۰-۹۷۸
شابک: ۸-۶۴-۷۴۱۶-۶۰۰-۹۷۸
شمارگان: ۱۵۰۰
ناشر: انتشارات ایران سبز
قیمت: ۴۴۰۰۰ تومان
مرکز پخش: تلفن: ۲۲۴۸۸۷۵۶ نمابر: ۲۲۴۸۸۶۵۰

حق چاپ برای «هیئت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیادشیرازی» محفوظ است.

"از همه نگارندگان حوادث جنگ و همه کسانی که توان انجام وظیفه در این مهم را دارند، درخواست می‌کنم از ثبت و ضبط جزئیات این دوران غفلت نکنند و این گنجینه تمام‌نشدنی را برای آیندگان به ودیعه بگذارند."

"جنگ تحمیلی شکوه و عظمت ایمان و اسلام را در پهناور جهان منتشر نمود."

امام خمینی (ره)

"می‌خواهم بگویم که این جنگ یک گنج است. آیا ما خواهیم توانست از این گنج استفاده کنیم؟ آن هشت سال جنگ، بایستی تاریخ ما را تغذیه کند."

"دفاع مقدس مظهر حماسه است، مظهر معنویت و دینداری است، مظهر آرمان‌خواهی، مظهر ایثار و از خودگذشتگی است، مظهر ایستادگی، پایداری و مقاومت است، مظهر تدبیر و حکمت است، روایت آن جهاد نیز مقدس و جهاد است."

"یک رزمنده تا زمانی که خاطراتش را ثبت نکرده، هنوز چیزهایی به تاریخ و آینده و آرمانش بدهکار است."

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

فرازهایی از پیام حضرت امام^(ع) در اسفندماه ۱۳۶۷
خطاب به روحانیت سراسر کشور (در رابطه با پذیرش قطعنامه ۵۹۸)
صحیفه امام خمینی^(ع)، جلد ۲۱، صفحه ۲۸۳

- ما هر روز در جنگ برکتی داشتیم که در همه صحنه‌ها بهره جسته‌ایم.
- ما انقلابمان را در جنگ به جهان صادر نموده‌ایم.
- ما مظلومیت خویش و ستم متجاوزان را در جنگ ثابت نموده‌ایم.
- ما در جنگ پرده از چهره تزویر جهان‌خواران کنار زدیم.
- ما در جنگ دوستان و دشمنان خود را شناخته‌ایم.
- ما در جنگ به این نتیجه رسیده‌ایم که باید روی پای خودمان بایستیم.
- ما در جنگ اُبَهِت دو ابرقدرت شرق و غرب را شکستیم.
- ما در جنگ ریشه‌های پربار انقلاب اسلامی‌مان را محکم کردیم.
- ما در جنگ حُسن برادری و وطن‌دوستی را در نهاد یک‌ایک مردمان بارور کردیم.
- ما در جنگ به مردم جهان و خصوصاً مردم منطقه نشان دادیم که علیه تمامی قدرت‌ها و ابرقدرت‌ها سالیان سال می‌توان مبارزه کرد.
- جنگ ما جنگ حق و باطل بود و تمام شدنی نیست.
- جنگ ما جنگ فقر و غنا بود.
- جنگ ما جنگ ایمان و ردالت بود و این جنگ از آدم تا ختم زندگی وجود دارد.
- جنگ ما موجب شد که تمامی سردمداران نظام‌های فاسد در مقابل اسلام احساس ذلت کنند.
- ما در جنگ برای یک لحظه هم نادم و پشیمان از عملکرد خود نیستیم. راستی مگر فراموش کرده‌ایم که ما برای ادای تکلیف جنگیده‌ایم و نتیجه، فرع آن بوده است.
- از همه اینها مهم‌تر، استمرار روح اسلام انقلابی در پرتو جنگ است، همه اینها از برکت خون‌های پاک شهدای عزیز هشت سال نبرد بود، از تلاش مادران، پدران و مردم عزیز در ده سال مبارزه با آمریکا، غرب و شوروی نشأت گرفته است.
- ملت ما تا آن روز که احساس کرد توان و تکلیف جنگ دارد، به وظیفه خود عمل نمود... آن ساعتی هم که مصلحت بقای انقلاب را در قبول قطعنامه دید و گردن نهاد، باز به وظیفه خود عمل کرد.

معارف جنگ

«معارف جنگ» مجموعه‌ای از یافته‌ها، ذخایر و دستاوردهای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاری‌ها، ایثارگری‌ها و برکت خون شهدای والامقام، نصیب رزمندگان اسلام نموده و از سینه‌های جوشان آنها به سینه‌های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می‌گردد.

«هیئت معارف جنگ» از پاییز سال ۱۳۷۳ با همت والای امیر سرافراز ارتش اسلام «شهید سپهبد علی صیادشیرازی» شکل گرفت و در سال ۱۳۷۴ با تصویب کریمانه و حمایت‌های مادی و معنوی حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، به صورت رسمی این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی بر عهده گرفته و مفتخر است که با الهام از کلام نورانی خداوند متعال مبنی بر «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»، با صداقت و تلاش دسته‌جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخارآمیز را که با گرایش «پژوهشی - فرهنگی - عملیاتی و آموزشی» شکل گرفته است ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خداوند متعال دارد.

شیوه کار هیئت معارف جنگ در گردآوری تجارب جبهه‌های نبرد از سال ۱۳۷۳ تا سال ۱۳۷۸ بدین ترتیب بوده است که بر اساس زمان و مکان هر عملیات، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را بر عهده داشته‌اند به منطقه عملیات عزیمت نموده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشت‌های تحریری، صوتی و تصویری، مجموعه‌ای از حقایق و واقعیت‌های تلخ و شیرین را گردآوری نموده است. این هیئت بعد از سال ۱۳۷۸، همچنان با اجرای آموزش‌های میدانی، نسبت به تکمیل برداشت‌های میدانی عملیات ثامن‌الائمه^(ع) و سایر عملیات‌ها اقدام نمود. چاپ بیش از ۱۸۰ عنوان کتاب مستند از وقایع هشت سال دفاع مقدس از سال ۱۳۷۹ تا پایان سال ۱۳۹۸ از اقدامات هیئت معارف جنگ می‌باشد.

آموزش معارف جنگ، از سال ۱۳۷۴ به صورت نظری و میدانی برای هر دوره از دانشجویان سال ۳ دانشگاه افسری امام علی^(ع) نزاچا و از سال ۱۳۸۲ نیز برای دانشجویان سال ۳ دانشگاه‌های افسری هوایی، دریایی و فراهی و از سال ۱۳۹۴ برای دانشجویان سال ۳ دانشگاه قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء^(ص) به اجرا درآمده و تا پایان سال ۱۳۹۸ تعداد ۳۱۸۹۰ نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های مزبور را در دو مرحله نظری و میدانی مورد آموزش قرار گرفته‌اند. هیئت معارف جنگ همچنین از سال ۱۳۸۷ آموزش کارکنان وظیفه در مقاطع تحصیلی فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و دکترا در مراکز آموزش وظیفه را پی‌ریزی نمود و این عزیزان در زمان آموزش مقدماتی و قبل از عزیمت به یگان‌های سازمانی خود به مدت شانزده

ساعت آموزش معارف جنگ را برابر برنامه آموزشی طی نموده که تا پایان سال ۱۳۹۸، بیش از ۴۶۰ هزار نفر از کارکنان وظیفه که فارغ التحصیل دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور می باشند، آموزش نظری معارف جنگ را فرا گرفته اند.

آموزش معارف جنگ برای کلیه دانش آموزان پایور اجا از سال ۱۳۸۷ در آموزشگاه نظامی جوادالائمه نذاجا برگزار می گردید و از سال ۱۳۹۸ این آموزش ها در ۵ مرکز آموزش اجا (جوادالائمه^(ع) نذاجا، تفنگداران دریایی نذاجا، باقرالعلوم^(ع) نذاجا، شهید خضایی نهجا و علی اکبر^(ع) نپاجا) برنامه ریزی شد که بر این اساس تا پایان سال ۱۳۹۸، تعداد ۱۱۵۰۸ نفر دانش آموز پایور به مدت ۱۶ ساعت در هر دوره، آموزش نظری معارف جنگ را فرا گرفته اند.

آموزش معارف جنگ برای دانشجویان دوره های عالی رسته ای با موضوع نقش رسته مربوطه در دفاع مقدس به مدت ۸ ساعت برگزار شد که از سال ۱۳۹۰ تا پایان سال ۱۳۹۸، آموزش ها در ۱۸ مرکز برای تعداد ۹۴۷۹ نفر دانشجو برگزار گردیده است.

از بهمن سال ۱۳۹۳ تا پایان سال ۱۳۹۸، بیش از ۵۳۹ هزار نفر از سربازان دیپلم و زیر دیپلم نیز در هر دوره به مدت هشت ساعت تحت آموزش معارف جنگ قرار گرفته اند.

آموزش معارف جنگ برای دانشجویان دافوس آجا به مدت ۸ ساعت در ۴ جلسه در سال ۱۳۹۸ برای تعداد ۲۶۴ نفر برگزار شد.

آموزش معارف جنگ برای مدیران ارشد ساحفاجا به مدت ۸ ساعت برای تعداد ۲۲۰ نفر دانشجو در سال ۱۳۹۸ برگزار شد.

هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیادشیرازی»

برای مقابله با دشمنان بلیدی ما چه ارتشی، چه سپاهی و چه نیچی یه واحده و قدرت واحده باشیم.

«شهید سپهبد علی صیادشیرازی - ۱۳۶۴/۱۱/۲۶»

معرفی نویسنده

سرتیپ پدافند هوایی براتعلی غلامی

متولد سال ۱۳۲۸ اصفهان

تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در شهر اصفهان گذراند و در سال ۱۳۴۵ وارد دبیرستان نظام و در سال ۱۳۴۸ وارد دانشکده افسری گردید. دوره مقدماتی توپخانه را در سال ۱۳۵۲ در اصفهان به پایان

رساند و پس از پایان دوره مقدماتی، به عنوان افسر پدافند هوایی به نیروی هوایی منتقل گردید و از نیروی هوایی جهت طی دوره موشک هاگ به آمریکا اعزام شد. ایشان در طول مدت خدمت، از کشورهای چین، شوروی سابق و ویتنام اوکراین بازدید نمودند.

در همان روزهای اولیه جنگ، که مسئول انجمن اسلامی گروه هاشم آباد بود، داوطلبانه با آتشبار هاگ تحت امر خود به خوزستان اعزام شد و تا پایان دوران دفاع مقدس، بجز نه ماهی که جهت طی دوره دافوس به تهران اعزام گردیده بود، در جبهه‌های حق علیه باطل باقی ماند.

در دوران هشت ساله دفاع مقدس، عهده‌دار مسئولیت‌های فرماندهی آتشبار هاگ، فرماندهی گردان هاگ در خوزستان و فرماندهی گروه‌های امیدیه و تبریز و خارک بود و از سال ۱۳۶۴ تا پایان جنگ، مسئول بخش پدافند قرارگاه رعد به فرماندهی شهید بابایی و فرماندهی قرارگاه فجر پدافند هوایی بوده است.

پس از پایان جنگ تحمیلی، ضمن حفظ فرماندهی قرارگاه فجر، مسئول مدیریت پدافند معاونت عملیات نهاجا گردید و پس از زمان کوتاهی، فرماندهی لجستیکی نهاجا و همزمان، جانشینی سازمان خرید وزارت دفاع به مدت ۶ سال به وی واگذار گردید و در سال ۱۳۶۸، مفتخر به دریافت مدال درجه ۲ فتح از دستان فرماندهی معظم کل قوا شد.

پس از آن، از سال ۱۳۷۴ تا ۱۳۸۲، فرمانده پدافند هوایی و معاون هماهنگ‌کننده نهاجا و جانشین قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء را با هم بر عهده داشت و از سال ۱۳۸۲ تاکنون (۱۳۹۹) نیز به عنوان مشاور نظامی فرماندهی کل قوا در حال خدمت می‌باشد.

از وی، تاکنون سه جلد کتاب به شرح زیر منتشر شده است:

۱. پدافند هوایی ناهمطراز
۲. پدافند هوایی در سه عملیات (جزیره خارک، والفجر ۸، مرصاد)
۳. پیشگامان صنعت رادار در ایران

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	وقایع سال ۱۳۵۹ (آغاز جنگ تحمیلی)
۳۷	وقایع سال ۱۳۶۰
۹۹	وقایع سال ۱۳۶۱
۲۰۱	وقایع سال ۱۳۶۲
۲۸۵	وقایع سال ۱۳۶۳
۳۶۳	وقایع سال ۱۳۶۴
۴۴۹	وقایع سال ۱۳۶۵
۵۶۹	وقایع سال ۱۳۶۶
۶۷۳	وقایع سال ۱۳۶۷

مقدمه

در روزشمار دوران دفاع مقدس پدافند هوایی، کلیه پروازهای دشمن که به فضای جمهوری اسلامی تجاوز نموده‌اند و پدافند هوایی اقدام تاکتیکی علیه آنها انجام داده، با دقیقه و ساعت و روز و سال گردآوری گردیده است.

جهت تهیه این مجموعه، بیش از ۱۰ هزار برگ اسناد موجود در دفاتر ویژه پدافند هوایی، نیروی هوایی، ستاد ارتش و همچنین مدارک جمع‌آوری شده قبلی تحت عنوان «در گذر هشت سال دفاع مقدس» و کلیه اسناد باقیمانده در معاونت عملیات پدافند هوایی از دوران دفاع مقدس و از همه مهم‌تر، تطبیق آنها با خاطرات فرماندهان و مسئولین و افرادی که نقش مستقیم در درگیری‌های پدافند هوایی با دشمن داشته‌اند، مورد بررسی قرار گرفته است.

در این مجموعه، مواردی بسیار نادر یافت می‌شود که به دلیل اطلاع کم منبع اولیه تهیه گزارش و یا فریب دشمن و یا برداشت‌های اشتباه و نادرست، با واقعیت مطابقت نداشته است؛ اما به علت اینکه امانتداری در ثبت مطالب اصل اساسی تهیه این کتاب بوده، عین مطلب درج گردیده است. گفتنی است که اینگونه مطالب در جلد یکم بررسی و به آنها اشاره شده است، همانند موشک‌هایی که در هوا قبل از رسیدن به هدف، به علت نقص فنی و یا احتمالاً بالا رفتن درجه حرارت سرچنگی منفجر شده‌اند، که در گزارشات به اشتباه انفجار آنها را در اثر مورد اصابت قرار گرفتن توسط پدافند هوایی ذکر نموده‌اند. همچنین، دو روز اول که موشک‌های صدام حسین به تهران اصابت می‌کرد، بمباران توسط هواپیمایی که دیده نشده، ذکر شده و...

در این مجموعه، تلاش شد تا کلیه وقایع و اقدامات تاکتیکی انجام‌شده جمع‌آوری و ثبت گردد، اما متأسفانه مواردی را یافتیم که واقعه‌ای رخ داده، ولی یا گزارش نشده و یا گزارش در مراحل ارسال در پیچ و خم‌های پیچیده اداری حذف گردیده و به مرحله ثبت نرسیده است.

این مجموعه در مدت دو سال با همت و کمک‌های بی‌دریغ و شبانه‌روزی هم‌رزم عزیزم، سرهنگ خسرو خطیب‌قوامی، از مردان دل‌آور سیستم‌هاگ که خاطرات شیرین فراوانی از

نبردهای شجاعانه و مدبرانه ایشان در طول هشت سال دفاع مقدس دارم، در موزه تاریخ‌نگاری نیروی پدافند هوایی جمع‌آوری گردیده است. در این مجموعه، از همکاری عزیزان سخت‌کوش بهره‌مند شدیم، که کمال تشکر را از این عزیزان دارم:

۱. سرتیپ دوم مهرداد مظاهری
۲. سرهنگ خسرو خطیب قوامی
۳. سرهنگ علی رخت‌افکن
۴. سرهنگ سید احمد کیا
۵. سرهنگ بهمن زارعی
۶. سرهنگ حسین خرم
۷. سرهنگ عبدالمطلب شاه‌محمدی
۸. ستوان سوم داوود علی حسینی
۹. ستوان سوم مهیار علینقی
۱۰. ستوان سوم هادی تقی‌زاده

امیدواریم این مجموعه ارزشمند راه‌گشای خوبی برای پژوهش و تحقیق علاقمندان به چگونگی نبردهای پدافند هوایی در طول هشت سال دفاع مقدس باشد.

سرتیپ پدافند هوایی براتعلی غلامی

وقایع سال ۱۳۵۹ (آغاز جنگ تحمیلی)

۵۹/۰۶/۳۱

تهاجم و تهدیدهای دشمن بعثی عراق

در ساعت ۱۴:۰۰، اطلاعاتی در مورد انجام حمله هوایی همزمان دشمن به فرودگاه‌های تبریز، همدان، دزفول، کرمانشاه، آبادان، سنندج، بوشهر، اصفهان، اهواز، شیراز و مهرآباد واصل می‌گردد.

در ساعت ۱۴:۰۵، همزمان با این یورش هوایی دستور آتش به اختیار به کلیه یگان‌های پدافند هوایی صادر می‌گردد و جنگ به صورت آشکار آغاز می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران باند فرودگاه بوشهر

در ساعت ۱۷:۳۰، موج حمله اولیه عراقی‌ها هنوز فروکش نکرده است که حملات منقطع به سایر نقاط و بویژه به یگان‌های پروازی نهاجا ادامه پیدا می‌کند و اعلام می‌شود که باند فرودگاه بوشهر مورد اصابت قرار گرفته است.

۵۹/۷/۱

ادامه تهدیدهای دشمن و بمباران پایگاه وحدتی

در ساعت ۰۸:۱۰، باند فرودگاه همدان مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد. در ساعت ۰۸:۲۸، پایگاه وحدتی دو بار مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد. باند فرودگاه و ساختمان‌های زمین به هوا و انبار مهمات نیز مورد اصابت قرار گرفته و خساراتی به آن وارد گردید.

تدابیر دفاعی خودی در روز دوم جنگ

در ساعت ۰۹:۵۰، تعداد ۱۲ فروند هواپیمای خودی که از پایگاه چهارم از مأموریت برون‌مرزی مراجعت می‌نمایند، به علت درگیری پدافند زمین به هوای پایگاه با دشمن، بالاجبار در باند اضطراری پایگاه وحدتی به زمین می‌نشینند. لزوم حفاظت و حراست از این هواپیما ایجاب می‌کند که ۴ قبضه جنگ‌افزار ۲۳م همزمان در باند اضطراری گسترش داده شده و عملیاتی گردند و همزمان با انجام پدافند از پایگاه چهارم و سایت رادار دهلران، گروه دزفول چهار قبضه از توپ‌های ۲۳م سایت‌های هاگ را به باند اضطراری انتقال می‌دهد و آماده پدافند از ۱۳ فروند هواپیمای موجود در باند می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران مجتمع پتروشیمی عراق و سقوط هواپیمای F4

مجتمع پتروشیمی عراق در منطقه فاو و هورالعظیم از طریق هواپیماهای پایگاه ششم به آتش کشیده می‌شود.

یک فروند هواپیمای F4 در این حمله سقوط می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران پایگاه سوم شکاری همدان

نیروی هوایی خودی یک فروند هواپیمای F4 را در این حمله از دست می‌دهد. به نظر می‌رسد که دشمن طرح پوسیده موشه دایان در جنگ شش روزه در تاریخ ۵ ژوئن ۱۹۶۷ را کپی برداری نموده است؛ اما نه دشمن توان رزمی اسرائیل را یدک می‌کشد و نه ایران اسلامی قابل مقایسه با اعراب در سال ۱۹۶۷ بود و اگرچه طرح برابر اصل اجرا گردید، اما نتایج حاصله منجر به انهدام سیستم پدافندی و یا نیروی هوایی خودی نگردید.

در ساعت ۱۰:۰۰، باند اضطراری همدان مورد اصابت قرار می‌گیرد و هواپیماهای خودی در موقع بازگشت از مأموریت برون‌مرزی، مجبور می‌شوند که در باند کرمانشاه به زمین بنشینند. به علت درگیری هواپیماهای شکاری در عملیات مختلف و اشکالات موجود در باندهای پایگاه‌ها و با توجه به تاکتیک اصلی نهاجا و توان رزمی موجود، سوختگیری هوایی شروع می‌شود.

انهدام هواپیمای دشمن در کرمانشاه

دشمن به باند کرمانشاه حمله می‌کند و هواپیمای مهاجم دشمن که به قصد انهدام هواپیماهای موجود در باند فرودگاه به آن تهاجم نموده بودند، با عکس‌العمل هواپیمای گشت F14 خودی مواجه و منهدم می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران باند بوشهر و همدان

در ساعت ۱۱:۲۲، علیرغم برقراری گشت هوایی در تمام مناطق، باند بوشهر مورد اصابت قرار می‌گیرد.

با توجه به اطلاعات واصله از عملیات سطحی دشمن، یک فروند هواپیمای RF4 از مهرآباد جهت عکس‌برداری از جنوب غرب دزفول به منطقه اعزام می‌گردد، ولی به علت اعلام وضعیت قرمز در منطقه دزفول، در طی مسیر با هماهنگی ایستگاه‌های رادار و برج‌ها، مسیر پروازی RF4 تصحیح و تغییر داده می‌شود و مأموریت انجام می‌گردد.

در ساعت ۱۴:۵۵، مجدداً باند همدان مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد و نیروهای زمینی دشمن همزمان با نیروی هوایی عراق در ساعت ۱۷:۲۰ حمله به آبادان را شروع می‌کنند و ساعت ۱۸:۲۵ باند آبادان مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۵۹/۷/۲

اختلال الکترونیکی علیه رادار بوشهر

در ساعت ۰۶:۲۰، رادار بوشهر مورد حمله جنگ الکترونیک دشمن قرار گرفته، SWEEP JAMMING^۱ دریافت می‌نماید.

زیر آتش توپخانه قرار گرفتن پالایشگاه آبادان

در صبح روز دوم مهرماه ۱۳۵۹، اداره مرکزی پالایشگاه آبادان از طریق نیروهای زمینی دشمن زیر آتش خمپاره قرار می‌گیرد.

حمله به هوانیروز کرمانشاه

در ساعت ۰۶:۲۵، هوانیروز کرمانشاه مورد تک هوایی قرار می‌گیرد.

ادامه تهاجم به آبادان

نیروهای دشمن در حال پیشروی به سوی آبادان می‌باشند.

حمله و بمباران باند فرودگاه تبریز

باند فرودگاه پایگاه هوایی تبریز مورد اصابت قرار می‌گیرد و پرواز هواپیماهای شکاری از پایگاه مذکور به مدت محدود متوقف می‌گردد.

حملات هوایی و بمباران دشمن به مناطق مسکونی کرمانشاه و باند فرودگاه سنندج و تهاجم به همدان

ساعت ۰۶:۴۵ کرمانشاه برای بار دوم در طول همین روز مورد اصابت قرار می‌گیرد. باند فرودگاه سنندج بمباران می‌شود. صدای انفجار از شمال شرق باند همدان به گوش می‌رسد.

مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای خودی

تعدادی از هواپیماهای برون مرزی نه‌اجا مورد اصابت پدافند دشمن قرار می‌گیرد و تعدادی دیگر به علت بسته بودن باندها با کمبود بنزین روبه‌رو گردیده و در مواردی نیز، خلبان هواپیما را ترک می‌کند.

---

۱. نوعی پارازیت الکترونیکی که صفحه رادار را به صورت جارویی تحت تأثیر قرار می‌دهد.

حملات هوایی به پتروشیمی و تأسیسات نفتی آبادان

در ساعت ۱۵:۱۱، خانه‌های سازمانی و پتروشیمی و تأسیسات نفتی در آبادان در حال آتش‌سوزی می‌باشد.

حمله هوایی و بمباران فرودگاه پایگاه چهارم شکاری دزفول

باند پایگاه چهارم بمباران می‌شود و پرواز هواپیماها از این پایگاه نیز قطع می‌گردد.

سقوط مهران و فکه

مهران در آستانه سقوط قرار می‌گیرد و فکه به دست نیروهای دشمن سقوط می‌کند.

حمله هوایی و بمباران خارک

خارک مورد حمله دشمن قرار می‌گیرد و در حال اشتعال گزارش می‌شود.

احتمال اشغال رادار دهلران

با اشغال فکه، سایت رادار دزفول در معرض سقوط قرار می‌گیرد و گزارش واصله از سایت رادار دزفول در ساعت ۳۸:۱۷ نشان می‌دهد که عوامل پدافند هوایی در حال بررسی طرح تخلیه سایت رادار در منطقه می‌باشند.

ستاد نهاجا در قبال این اطلاعیه دستور می‌دهد که بدون مجوز این ستاد، در مورد طرح تخلیه و تخریب اقدامی به عمل نیاید. بلافاصله لشکر ۹۲ زرهی عقب‌نشینی نیروهای خودی از فکه را تأیید و اعلام می‌کند که دشمن در نزدیکی دهلران (سایت رادار دزفول) می‌باشد و درخواست پشتیبانی هوایی نزدیک می‌کند.

حمله هوایی و دریایی و زمینی به آبادان

در ساعت ۵۰:۱۸، برج آبادان اعلام می‌کند که حمله از راه هوا، دریا و زمین به آبادان ادامه دارد. گزارش‌های سقوط و انهدام هواپیماهای دشمن از یگان‌های تابعه پدافند هوایی به کرات دریافت می‌شود.

تخلیه اسناد و سایت دهلران

در ساعت ۵۷:۱۹، به سایت رادار دزفول ابلاغ می‌شود که اسناد سَرّی از سایت رادار تخلیه شود.

تهاجم و تهدید هوایی دشمن به آبادان

همزمان با دریافت دستور تخلیه اسناد سَرّی از سایت رادار دهلران، پرواز ۹ فروند هواپیمای عراقی بر فراز آبادان گزارش می‌گردد.

سقوط هواپیمای دشمن توسط هواپیمای F14

در ساعت ۰۲:۱۸، اولین هواپیمای F14 گشت رزم هوایی (هواپیمای طرح پدافندی) توسط هواپیماهای شکاری رهگیر عراقی مورد تهدید قرار می‌گیرد، که با توجه به همکاری رادار دهلران و هواپیمای شکاری رهگیر F14 پس از یک سری عملیات جنگ و گریز (EVASIVE ACTION) یک فروند از هواپیماهای دشمن بر فراز اهواز مورد اصابت موشک پرتابی توسط هواپیمای F14 قرار گرفته و منهدم می‌گردد.

ماجرای رادار دهلران

در ساعت ۰۴:۰۷، فرماندهی پدافند هوایی درخواست می‌کند که سایت رادار دهلران تخریب و پرسنل و تجهیزات عقب‌نشینی نمایند.

در ساعت ۰۰:۲۱، خبر محاصره سایت ۵ هاگ از دهلران به تهران گزارش می‌گردد. در ساعت ۰۲:۲۱، ستاد نهاجا دستور مقاومت تا آخرین لحظه و آخرین قطره خون و حفاظت از دهلران را صادر می‌کند.

در ساعت ۰۵:۲۱، با توجه به احتمال تخریب پل کرخه و نحوه عقب‌نشینی لشکر زرهی و پشتیبانی‌های هوایی نزدیک انجام‌شده از لشکر مذکور و امکان اعزام نیروهای کمکی به منطقه و اهمیت سایت دهلران، ابلاغ می‌گردد که همزمان با نیروی زمینی، عوامل سایت دهلران مبادرت به عقب‌نشینی نمایند. با توجه به اشکالات ارتباطی سایت دهلران، تعدادی از این دستورها در مسیر تهران، بندرعباس، بوشهر و بهبهان از طریق ماکروویو و بهبهان، دهلران از طریق چانل^۱ UHF10 و تعداد دیگری از طریق دهلران، همدان (خط سبز)^۲ و تهران ابلاغ می‌گردد.

در ساعت ۰۶:۲۲، فرماندهی پدافند هوایی دستور اجرای مرحله اول تخریب (قطعه‌برداری) در سایت دهلران را صادر می‌کند. در ضمن، اعلام می‌گردد به علت اعزام کمک‌های فوری و زمینی برای کمک پرسنل سایت دهلران، در صورت کارساز نبودن نیروهای مذکور، دستور تخریب کلی سایت از طریق ف نهاجا صادر خواهد شد.

گزارش واصله از سایت ۵ هاگ مبنی بر محاصره سایت ۵، در ستاد نهاجا وضعیت سایت رادار دهلران مورد بررسی قرار می‌گیرد و به نظر می‌رسد که عوامل نیروی زمینی

۱. دستگاه رادیویی با باند UHF.

۲. خطوط ارتباطی PTT.

گسترش یافته در سایت ۵ با پرده پوششی یا عوامل گشتی، دشمن را مشاهده نموده اند و با کشف عدم صحیح بودن اطلاعات گزارش شده، دستور بازداشت سه نفر از درجه داران پدافند هوایی که حامل خبر بوده اند از طریق ستاد نهجا صادر می گردد.

فعالیت مشکوک در اطراف جزیره سیری

در طول شب، فعالیت های مشکوک در خلیج فارس از طریق شبکه راداری کشور کشف می گردد و به نظر می رسد که عراقی ها طی یک فعالیت مشکوک در حال شناسائی جزیره سیری بوده، تا امکانات پدافند هوایی جزیره مذکور را بررسی نمایند.

جنگ الکترونیک

SPOT JAMMING^۱ حاصل از هواپیماهای F111 آمریکایی در خلیج فارس مزید بر علت می گردد.

۵۹/۷/۳

نبرد هوایی

هواپیماهای شکاری رهگیر طرح پدافندی در بعضی از اوقات بر فراز پایگاه خودی با هواپیماهای دشمن مبادرت به مصاف هوایی می کنند.

ادامه ماجرای رادار دهلران

در ساعت ۱۳:۰۷، سایت رادار دهلران بمباران می شود.

درگیری هواپیمای شکاری آفندی با پدافند دشمن

حملات تعدادی از هواپیماهای نهجا که به مأموریت های برون مرزی و پشتیبانی نزدیک هوایی اعزام می گردند، با پدافند زمین به هوای دشمن مواجه می گردند.

ادامه ماجرای رادار دهلران

در ساعت ۱۵:۴۲، اعلام می شود که تعداد ۸ فروند هواپیمای خودی از پایگاه چهارم بر فراز رادار دهلران به مأموریت پشتیبانی نزدیک هوایی نزدیک اعزام خواهند گردید و به مواضع اعلام آتش بس داده می شود.

هواپیمای دشمن در اطراف سایت ظاهر می گردد و پدافند زمین به هوا عکس العمل نشان می دهد و حمله هوایی عراقی ها باعث می گردند که سقف اتاق عملیات شکاف

---

۱. اختلال الکترونیک نقطه ای

برداشته و سمت یاب رادار غیر عملیاتی گردد و تعدادی از پرسنل در داخل اتاق عملیات محبوس گردند.

در ساعت ۱۶:۳۵، ضمن نجات جان پرسنل از طریق سایر عوامل موجود در سایت، دستگاه HF^۱ (ارتفاع یاب) عملیاتی اعلام می گردد.

در ساعت ۱۶:۵۵، با اعلام مشاهده تعداد تقریبی ۵۰ دستگاه تانک دشمن در حال پیشروی به سمت رادار دهلران، دستور تخلیه سایت صادر می گردد و یادآوری می شود که در صورت عدم امکان حمل تجهیزات و مهمات، مبادرت به تخریب آنان گردد و پرسنل پدافند اقدام به عملیات تخلیه می نمایند.

تهاجم و تهدید و سرنگونی هواپیمای دشمن توسط هواپیمای F14 و ناو کهنموئی
در طول روز، تعداد ۷ فروند هواپیمای میگ عراقی به پایگاه بوشهر حمله کرده است. دو فروند آن توسط هواپیماهای F14 و ناو کهنموئی مورد اصابت قرار می گیرد.
در ساعت ۱۷:۰۲، رادار بوشهر اعلام می کند که پایگاه ششم شکاری بوشهر قادر به تأمین و واگذاری هواپیماهای اسکرامبل نمی باشد.

اعلام وضعیت قرمز در مهرآباد
در ساعت ۱۹:۵۵، در مهرآباد وضعیت قرمز اعلام می گردد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک
خارک بلافاصله مورد تهاجم دشمن قرار می گیرد.

۵۹/۷/۴

ادامه تهاجم و تهدید دشمن
صبح امروز حلقه محاصره دشمن علیه سایت رادار دهلران و آبادان تنگ تر می شود و حمله به آبادان شدت و قوت بیشتری می گیرد. خبرهای واصله از محورهای نفوذی دلیل بر تداوم پیشروی دشمن در داخل خاک جمهوری اسلامی ایران می باشد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن
یک فروند هواپیمای عراقی در شمال اصفهان سقوط می نماید.

حمله هوایی و بمباران فرودگاه‌ها و باندهای کرمانشاه

کرمانشاه تحت حملات سنگین هواپیماهای دشمن قرار دارد. فرودگاه‌ها و باندها به کرات بمباران می‌شوند، ولی در روند پرواز هواپیماهای شکاری خودی تأثیر عمده‌ای بر جای نمی‌گذارد. گزارشاتی مبنی بر وارد آمدن خسارات جانی به عوامل پدافند هوایی دریافت می‌گردد.

اعلام آتش به اختیار به یگان‌های پدافند زمین به هوا

به کلیه جنگ‌افزارهای پدافند هوایی به استثنای سایت‌های هاگ تهران و دزفول، فرمان کنترل آتش به اختیار اعلام می‌گردد.

افغانستان و جنگ تحمیلی

مقامات افغانستان ادعا می‌کنند که دو فروند هواپیمای شکاری ایران در ناحیه کلاته نظرخانه افغانستان تهاجم نموده است. این ادعا زمانی به ستاد نهاجا می‌رسد که خود نهاجا با کمبود هواپیما و جت مقابله با دشمن در طول روز مواجه است.

حمله هوایی و بمباران باند آبادان

در ساعت ۱۹:۳۰، چهار فروند هواپیمای عراقی به باند آبادان حمله می‌نماید و ناوهای نداجا نیز در طول روز درگیر جنگ هوایی می‌گردند.

۵۹/۷/۵

جنگ تحمیلی و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای با عراق

اطلاعات واصله در صبح ۵۹/۷/۵ نشان می‌دهد که ۱۲ فروند هواپیمای میگ عراقی به فرودگاه ابوظبی منتقل گردیده است، که این امر نگرانی‌هایی در مورد احتمال بهره‌برداری عراق از این هواپیماها به منظور حمله به پایگاه‌های جنوب کشور به وجود می‌آورد. حملات دشمن به باندها و تأسیسات پروازی همچنان ادامه دارد.

تهاجمات هوایی و زمینی به چاه نفت چنگوله

هواپیماهای دشمن در منطقه اهواز روز فعال و شلوغی را شروع نموده‌اند و به شدت مشغول پرواز می‌باشند. پایگاه چنگوله تحت فشار شدید هوایی و زمینی دشمن قرار گرفته است. دشمن درصدد اشغال چاه نفت چنگوله می‌باشد.

۵۹/۷/۶

بمباران پایگاه‌های غرب نهاجا

با طلوع آفتاب، جنگ همچنان با شدت اولیه ادامه دارد و پایگاه‌های غرب نهاجا حداکثر تلاش خود را علیرغم بمباران دشمن انجام می‌دهند.

سقوط هواپیمای خودی شکاری پرستوی پنج

در ساعت ۰۵:۲۵، هواپیمای شکاری پرستوی ۵ در ۲۲ مایلی شمال خارک سقوط می‌کند.

حمله و بمباران سایت دهلران

همزمان با پرواز احتمالی هواپیماهای شکاری خودی بر فراز سایت رادار دهلران، ۴ فروند هواپیمای عراقی مبادرت به بمباران سایت می‌کنند که خسارات عمده‌ای به سایت وارد نمی‌گردد. با شنیدن خبر قطع جاده موصلاتی، پرسنل سایت رادار مذکور را تخلیه و به سمت رودخانه کرخه حرکت می‌کنند و تعدادی از تجهیزات را در دهات غرب کرخه به صورت استتار مخفی می‌نمایند و با شنا به شرق رودخانه عبور می‌نمایند.

حملات هوایی و بمباران جزیره خارک و بوشهر

اطلاعات واصله حاکی است که در طی چند روز گذشته تعداد ۱۰ الی ۱۲ فروند هواپیمای عراقی در کانالی بین گچساران و پازنان به دو دسته ۵ الی ۶ فروندی تقسیم گردیده و به خارک و بوشهر حمله نموده است.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در جزیره خارک

در ساعت ۱۵:۲۲، یک فروند از هواپیماهای حمله‌کننده به خارک در ده مایلی جنوب این جزیره با آتش هواپیمای شکاری رهگیر طرح پدافندی F14 سقوط می‌نماید.

افغانستان و جنگ تحمیلی

علیرغم ادعای مقامات افغان مبنی بر تهاجم دو فروند هواپیمای F4 ایرانی به افغانستان در دو روز گذشته (مورخه ۵۹/۷/۴)، نیروی هوایی افغانستان دست به تهاجم هوایی زده و نیروهای زمینی افغانستان در ۵ کیلومتری مرز ایران (میله مرزی ۷۲) مشغول ساخت تأسیسات نظامی می‌گردند.

۵۹/۷/۷

سقوط هواپیمای دشمن در کرمانشاه

در حمله دشمن، که با استفاده از ۶ فروند هواپیمای میگ به فرودگاه کرمانشاه انجام می‌شود، پدافند زمین به هوای منطقه ضمن اعلام مؤثر بودن اقدام تاکتیکی، اعلام می‌دارد که یک فروند هواپیمای میگ دشمن ساقط شده و دو نفر از خلبانان آن دستگیر شده‌اند.

حملات هوایی و بمباران باند اصفهان و شهر کرمانشاه

در ساعت ۱۰:۲۰، همزمان با کرمانشاه، باند فرودگاه اصفهان نیز مورد اصابت قرار می‌گیرد. اقدامات تاکتیکی علیه هواپیماهای دشمن از طریق یگان‌های پدافندی زمین به هوا و هواپیماهای شکاری خود همچنان ادامه دارد.

۵۹/۷/۸

تداوم حملات هوایی به هوانیروز کرمانشاه

هوانیروز کرمانشاه برابر روش هر روز دشمن مورد حمله قرار می‌گیرد.

افغانستان و جنگ تحمیلی

نیروی هوایی افغانستان در سه مرحله، آسمان فردوس کاشمر و طبس را مورد حملات هوایی قرار می‌دهد.

تدابیر و مقابله دفاعی

مقرر می‌شود که سریعاً ۱۶ قبضه توپ ۲۳م با کلیه تجهیزات مربوطه که در بوشهر جهت پدافند از نیروگاه اتمی در نظر گرفته شده است، پس از هماهنگی لازم به امیدیه اعزام گردد.

تهاجم و تهدید دشمن

در ساعت ۱۹:۰۰، یک فروند هواپیما در ارتفاع زیاد از آسمان بوشهر در جهت جنوب به شمال عبور کرده و نداجا درخواست بررسی در مورد نوع هواپیما و مشخصات آن را می‌نماید و رادار بوشهر فاقد هرگونه اطلاعات از هواپیمای فوق می‌باشد.

۵۹/۷/۹

اقدامات تاکتیکی خودی

حمله جنون‌آمیز دشمن با دفاع جانانه نیروهای خودی در نبردهای زمینی و انهدام تعداد بسیاری از هواپیماهای دشمن روبه‌رو شده و لذا موقعیت نیروهای زمینی دشمن تثبیت شده و فروکش می‌کند.

وقایع سال ۱۳۵۹ (آغاز جنگ تحمیلی) / ۱۳

ادعای نیروی هوایی عراق

نیروی هوایی عراق اعلام می‌نمایند که ایران به هواپیماهای تجارتی در خلیج فارس حمله می‌کند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و تأسیسات نهاجا

در ساعت ۱۸:۴۴، جزیره خارک مورد تهاجم هوایی و بمباران قرار می‌گیرد و حملات پراکنده به تأسیسات نهاجا در طول روز ادامه پیدا می‌کند.

۵۹/۷/۱۰

خرمشهر و جنگ تحمیلی

نیروهای عراقی قصد دارند که در ساعات اولیه صبح، جهت تصرف خرمشهر حمله کنند.

حمله هوایی و بمباران و آتشباری توپخانه‌ای آبادان

از ساعت ۰۱:۰۰ الی ۰۶:۳۰، فرودگاه آبادان زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد. در ساعت ۰۴:۴۵، عملیات هوایی دشمن با انجام حمله به فرودگاه آبادان ادامه پیدا می‌کند.

عکس‌برداری هوایی از کرمانشاه

هنگام طلوع آفتاب، شهر کرمانشاه توسط یک فروند هواپیمای دشمن از ارتفاع پست عکس‌برداری می‌شود.

۵۹/۷/۱۱

دستور حمله به تأسیسات اقتصادی ایران

به سپاه سوم عراق مأموریت داده می‌شود که مبادرت به حمله تعرضانه نموده و تأسیسات اقتصادی ایران را زیر آتش بگیرد.

حمله به جزیره خارک

هر شب جزیره خارک با حملات هوایی دشمن روبه‌رو می‌باشد.

تهاجم دشمن به پایگاه چهارم و مسجد سلیمان و پایگاه تبریز

پایگاه چهارم شکاری و مسجد سلیمان مورد حمله قرار می‌گیرد. در ساعت ۲۲:۵۵، پایگاه تبریز مورد تهاجم هوایی قرار می‌گیرد.

سقوط سه فروند هواپیمای دشمن

نداجا مراتب درگیری خود با هواپیماهای عراقی در طول روز را گزارش می‌کند و دشمن حداقل سه فروند از هواپیماهای خود را از دست می‌دهد.

جنگ و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای با عراق

واگذاری هواپیماهای آواکس از جانب آمریکا به عربستان و فعال بودن هواپیماهای مذکور در منطقه، موضوعی است که نه‌اجا نمی‌تواند از معطوف شدن توجهش بدان جلوگیری کند.

۵۹/۷/۱۲

تهاجم توپخانه‌ای و موشکی زمین به زمین دشمن و خسارات و تلفات خودی در آبادان
حمله به آبادان با موشک زمین به زمین و یا توپخانه تداوم می‌یابد.

حمله هوایی به پایگاه چهارم

پایگاه چهارم شکاری دزفول مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

برقراری گشت رزم هوایی

با توجه به حمله شب گذشته دشمن به پایگاه دوم در طول شب، از هواپیماهای پایگاه سوم جهت گشت رزم هوایی^۱ (CAP) استفاده می‌گردد.
در ساعت ۱۵:۱۱، پایگاه پنجم امیدیه با هواپیماهای دشمن درگیر می‌شود. تأسیسات مسکونی میانکوه و آغا‌جاری مورد تهاجم قرار می‌گیرد.

سقوط هواپیمای دشمن

یک فروند هواپیمای دشمن سقوط کرده و جسد یک خلبان عراقی از طریق گروه دزفول به پایگاه چهارم منتقل می‌گردد.

۵۹/۷/۱۳

حمله هوایی به پل دختر، پالایشگاه تبریز و کرمانشاه

قبل از ظهر به پل دختر حمله هوایی صورت می‌گیرد.
حمله هوایی شامل پالایشگاه تبریز و کرمانشاه نیز می‌شود. پالایشگاه آبادان همچنان زیر آتش خمپاره و موشک و توپخانه دشمن قرار دارد.

حمله هوایی دشمن به هواپیمای ایران ایر

نیروی هوایی دشمن به هواپیمای ایران ایر شماره ۷۶۱ در نزدیکی مرز ایران و ترکیه تیراندازی می‌کند.

حمله به خارک و اقدامات تاکتیکی

گزارش واصله از خارک حاکی است که فقط در طول روز جاری، ۴۹ فروند هواپیمای دشمن در اطراف خارک کشف گردیده است و در ساعات ۰۶:۴۳، ۱۲:۵۰، ۱۴:۳۱، ۱۷:۰۵، ۱۷:۳۱، ۱۸:۵۷، ۱۹:۲۷ و ۱۹:۵۰ جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مبادرت به درگیری با هواپیماهای دشمن نموده‌اند.

آبدانان و نیاز جنگ‌افزار پدافند هوایی

گروه آبدانان ضمن برشماری امکانات تهاجمی دشمن نیاز به جنگ‌افزار بیشتر را گزارش می‌کند.

اقدامات تاکتیکی دشمن

اطلاعات واصله به ستاد پدافند هوایی حاکی است که دشمن درصدد حمله به پل‌های موجود در جاده اصلی خرمشهر - بهمنشیر بوده و در آینده نزدیک، احتمالاً دشمن در این منطقه دست به عملیات ممانعت هوایی خواهد زد.

تهاجم هوایی تهران

تهران در طول روز مورد تهاجم هوایی دشمن قرار می‌گیرد و به نظر می‌رسد که تخلیه سفارت شوروی در تهران از کارمندان سفارت که قبلاً مورد توجه قرار گرفته بود، بی‌ربطه با موضوع بمباران نمی‌باشد.

۵۹/۷/۱۴

حمله هوایی و بمباران پادگان چهارم دزفول

پایگاه چهارم دزفول مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد.

تهدیدات هوایی دشمن در اهواز، آبدانان و ایلام

برابر اطلاعات واصله، مشخص می‌گردد تأسیسات حیاتی و حساس نظامی ایران در منطقه اهواز مورد شناسائی دشمن قرار گرفته است و احتمال حمله هوایی دشمن به منطقه اهواز وجود دارد. به آبدانان و ایلام حمله هوایی می‌شود.

سقوط هواپیمای خودی

یک فروند از هواپیماهای خودی سقوط می‌نماید.

انهدام دو فروند هواپیمای دشمن در تبریز و خوزستان

نیروی هوایی دشمن حداقل دو فروند از هواپیماهای خودی را در درگیری‌های هوایی در منطقه تبریز و خوزستان از دست می‌دهد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

جزیره خارک همچنان با امواج حمله هوایی عراق به مبارزه خود ادامه می‌دهد. تعداد هواپیماهای کشف‌شده در اطراف خارک در طول روز به ۳۹ فروند می‌رسد و یگان‌های زمین به هوا در ساعت ۱۱:۰۰، ۱۹:۲۴، ۱۹:۳۵ و ۱۹:۴۱ با عراقی‌ها وارد معرکه نبرد هوایی می‌گردند. صدام حسین جهت انجام بمباران جزیره خارک برای خلبانان عراقی جایزه تعیین کرده بود.

افغانستان و جنگ تحمیلی

اطلاعات واصله از شرق کشور نشان می‌دهد که نیروی زمینی رژیم افغانستان با همکاری روس‌ها در دو مرحله در ساعت ۰۸:۰۰ و ۱۶:۰۰ در حال حمل ۴۴ دستگاه تانک و نفرات پیاده از طریق قطار در مرزهای ایران می‌باشند.

۵۹/۷/۱۵

پرواز هواپیمای دیدبان هوایی

اولین هواپیمای بونانزا از باشگاه هواپیمایی کشوری به منظور دیدبانی هوایی^۱ (VOP) به پرواز درمی‌آید.

تهاجم هوایی به تأسیسات مسجد سلیمان و شهر ارومیه

لوله‌های نفت در مسجد سلیمان و تأسیسات حیاتی اطراف ارومیه مورد تهاجم هوایی قرار می‌گیرد.

۵۹/۷/۱۶

حملات هوایی دشمن به همدان و آبدانان

نیروی هوایی دشمن به آبدانان و پایگاه سوم شکاری حمله می‌نماید و حمله به آبدانان در طی روز، سه بار تکرار می‌گردد. آنتن ارتباطی ایستگاه مورد اصابت تیربار هوایی عراقی قرار می‌گیرد. تعدادی از خانواده و پرسنل گروه پدافند هوایی آبدانان شهید می‌شوند. تعداد شهدا به ۱۰ نفر رسیده و زخمی‌های آبدانان بیش از ۱۰ نفر برآورد می‌گردد.

تهدید دشمن در تهاجم به شهرها و نیروگاه‌ها

احتمال تکرار فاجعه در رادار دهلران و آبدانان فکرها را به خود مشغول می‌دارد. منابع اطلاعاتی اعلام می‌نمایند که عراق در نظر دارد در آینده نزدیک به نیروگاه‌های برق کشور، از جمله برق آلستوم و شهریار حمله کند.

تهدید دشمن در تهاجم به سکوهای نفتی

نداجا گزارش می‌نماید که نیروی هوایی دشمن بر فراز سکوهای نفتی در حال تمرین و مانور می‌باشد.

جنگ تحمیلی و ستون پنجم دشمن

اطلاعات متنوعی در مورد مسیرهای حمله دشمن از طریق ژاجا، نزاچا، اداره دوم ستاد مشترک، سپاه پاسداران، کمیته‌های انقلاب اسلامی، نداجا و انجمن اسلامی نهاجا به پدافند واصل می‌گردد و حتی یک قصاب در گرمدره در ۹ کیلومتری کرج هم دست به کانال‌یابی مسیر حمله دشمن می‌زند.

افغانستان و جنگ تحمیلی

نیروی هوایی افغانستان با سه فروند هواپیما به تربت حیدریه تهاجم هوایی می‌کند و نیروی زمینی کشور مذکور دست به استقرار نیروهای زمینی در طول مرز نموده و یا آنها را جابه‌جا می‌کند.

عراق و حملات موشکی به شهرها

در ساعت ۲۱:۳۰، با پرتاب هشت فروند موشک زمین به زمین، که به شهر قهرمان‌پرور دزفول اصابت می‌کند، فصل جدیدی از عملیات تهاجمکارانه بعثی‌ها آغاز می‌گردد، که در تاریخ عملیات نظامی و غیرنظامی دنیا سرفصل جدیدی به شمار می‌رود. اینگونه عملیات با اقدامات کلاسیک و شناخته‌شده ارتش‌ها و زورمداران تاریخ بشریت قابل مقایسه نبوده است.

۵۹/۷/۱۷

حمله موشکی زمین به زمین به اهواز

اهواز نیز مورد تهاجم موشکی دشمن قرار می‌گیرد و سه فروند موشک زمین به زمین به اهواز اصابت می‌کند.

اقدامات تاکتیکی خودی و سقوط هواپیمای دشمن در منطقه بهبهان

یک فروند هواپیمای عراقی که قصد انهدام تأسیسات نفتی یونیت ۱ را دارد، به وسیله آتشبارهای ضد هوایی نیروی هوایی در منطقه بهبهان سقوط می‌کند و خلبان آن با چتر نجات خود را نجات می‌دهد.

تخلیه اسناد سری و به کلی سری از سایت رادار دهلران

عدم تخلیه اسناد سری و به کلی سری از سایت رادار دهلران مورد بررسی مجدد قرار می‌گیرد و امریه تعقیب جهت فرمانده سایت رادار دهلران در زمان اشغال از طریق نهاجا صادر می‌گردد.

۵۹/۷/۱۸

حمله به جزیره خارک و سقوط ۵ فروند هواپیمای دشمن

دشمن حملات خود را متوجه خارک می‌نماید. تعداد ۵ فروند از هواپیماهای دشمن بر فراز خلیج فارس در منطقه بوشهر و خارک سقوط کرده و به اعماق دریا فرومی‌روند.

۵۹/۷/۱۹

حمله دشمن به هواپیمای C130

دشمن به یک فروند C130 حمله می‌نماید که با دخالت شکاری‌های خودی، هواپیماهای دشمن منطقه را ترک می‌کنند.

تحركات دشمن در جاده خرمشهر به اهواز

جاده خرمشهر به اهواز توسط دشمن اشغال و حلقه محاصره آبادان تنگ‌تر می‌شود.

حملات هوایی دشمن به سردشت، پالایشگاه اصفهان و محاصره آبادان و خارک

به سردشت، پالایشگاه اصفهان، شاهین‌شهر و اراک حمله هوایی صورت می‌گیرد. حمله به خارک جزء برنامه روزانه دشمن بوده و این حملات اکثراً در اوایل شب انجام می‌گردد. دشمن در ساعات ۱۸:۲۶، ۱۹:۲۲، ۱۹:۲۵، ۱۹:۲۶، ۲۱:۵۰، ۲۳:۲۰ و ۲۴:۰۰ به خارک حمله می‌کند.

حمله موشکی به دزفول

موشک زمین به زمین و توپخانه از طریق دشمن به منطقه دزفول و بویژه پایگاه چهارم تداوم داشته و گروه پدافند هوایی دزفول را دچار مشکلات فراوانی نموده است.

۵۹/۷/۲۰

عکس‌برداری هوایی از کرمانشاه

شهر کرمانشاه مجدداً مورد عکاسی هوایی دشمن قرار می‌گیرد.

جنگ الکترونیک

دشمن در بهبهان مبادرت به پخش نوارهای رنگی و الیاف ECM نموده است.

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه و شاهین شهر

پادگان صالح‌آباد و منطقه‌ای در نزدیکی هوانیروز، کرمانشاه، شاهین‌شهر مورد اصابت بمب قرار می‌گیرد.

حمله موشکی به پایگاه چهارم شکاری

پایگاه چهارم مورد اصابت دو فروند موشک زمین به زمین قرار گرفته است.

اقدامات تاکتیکی علیه تهاجم هوایی به تهران

پروازهای عراقی بر فراز لرستان کشف می‌گردد. یک فروند هواپیمای ناشناس از طریق رادار کرج کشف و موقعیت آن به گشت رزم هوایی F14 منطقه واگذار می‌گردد. سرعت هواپیمای دشمن ۶۰۰ مایل و حداکثر ارتفاع آن ۵۰۰ پا بالای زمین است. هواپیمای دشمن توسط شکاری خودی ۵ بار LOCK ON می‌گردد، که بلافاصله BREAK می‌شود. هواپیمای خودی قادر به شلیک موشک نمی‌شود و مسئله شناسایی هواپیما نیز در این درگیری هوایی بدون دخالت نبوده و رادار کرج به طور متناوب درخواست موقعیت هواپیماهای خودی از پست فرماندهی مهرآباد می‌کند. عبور هواپیمای ناشناس از فراز سایت رادار کرج و تیراندازی دژبان سایت گزارش شده است. هواپیمای ناشناس که بعداً دشمن شناسایی گردید، در زیر پوشش ابرهای باردار^۱ (OVER CAST) بر فراز کوه‌های کرج و طالقان، فرار را بر قرار ترجیح می‌دهد.

۱. ابرهای باردار صفحه رادار را سفید می‌کنند و در نتیجه، هواپیما گم می‌شود.

اقدامات دفاعی دشمن

بررسی‌های بعمل آمده نشان می‌دهد که استقرار موشک‌های زمین به هوا از طریق دشمن در عراق و منطقه اشغالی به شدت پیگیری می‌گردد و دشمن جهت حراست از بغداد مبادرت به برقراری CAP در سه منطقه نموده است و جهت کنترل هواپیماهای CAP و SM خود از هواپیماهای پست فرماندهی پرنده به نام قمر استفاده می‌کند.

عراق و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

دشمن به علت انجام بمباران وسیع از طریق نیروی هوایی ایران و جلوگیری از وارد آمدن خسارات، تعدادی از هواپیماهای نظامی و غیرنظامی خود را به اردن منتقل نموده و از شوروی درخواست دریافت هواپیماهای MIG25 و MIG27 نموده است.

۵۹/۷/۲۱

جنگ تن به تن در اطراف خرمشهر

جنگ تن به تن در اطراف خرمشهر ادامه داشته و آبادان زیر آتش دشمن لحظات سرنوشت‌سازی را سپری می‌کند.

تهاجم موشکی به دزفول

حدود ۵۰ مورد تیراندازی توپخانه و پرتاب موشک علیه گروه پدافند هوایی دزفول ثبت می‌گردد؛ در حالی که در طی روز در منطقه دزفول از هواپیماهای عراقی خبری کسب نمی‌گردد.

حضور دشمن در شهرهای جنوب

محورهای بستان و سوسنگرد و شلمچه زیر قدم‌های متهاجمین بعثی قرار دارد.

۵۹/۷/۲۲

تهدیدات هوایی و دریایی دشمن به خارک

عملیات هوایی دشمن نشان می‌دهد که دشمن در نظر دارد حداکثر حمله و تلاش هوایی خود را به منظور انهدام جزیره خارک و منابع نفتی منطقه به کار گیرد و برابر اطلاعات واصله، نیروی دریایی دشمن دستور حمله به خارک و انهدام خارک و بوشهر را داشته است.

۵۹/۷/۲۳

بمباران هوایی دشمن

دشمن بانه و سردشت و پالایشگاه تبریز را بمباران می کند.

تقویت پدافند هوایی دشمن

پایگاه سوم شکاری در گزارشی اعلام می کند که حداکثر تلفات وارده بر هواپیماهای برون مرزی از سیستم های موشکی سام ۶ و ADA را متحمل گردیده است.

۵۹/۷/۲۵

حمله به پتروشیمی ایران و ژاپن

ستاد نهاجا دستور می دهد که GPS11 در سد دز به جای رادار دهلران به سرعت گسترش داده شود.

در ساعت ۱۰:۱۳، پتروشیمی ایران و ژاپن در بندر امام و پالایشگاه ال جی ال، شهر و پالایشگاه تبریز مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می گیرد.

انهدام ۲ فروند از هواپیمای دشمن در جزیره شاهی (ارومیه) و جنوب

هواپیماهای شکاری رهگیر طرح پدافندی پایگاه دوم شکاری قبل از انجام بمباران پالایشگاه تبریز توسط هواپیماهای مهاجم دشمن وارد کارزار می گردند و یک فروند از هواپیماهای عراقی در جزیره شاهی سقوط کرده و دیگری در حالی که آتش در آن زبانه می کشد، منطقه را ترک می کند و در خاک عراق نیز یک فروند دیگر از هواپیماهای عراقی از آمار موجود کسر و به آمار عدم اضافه می گردد.

حمله مشکوک به خارک

دشمن موادی مانند پودر بر روی جزیره خارک می ریزد.

بمباران شهرستان ابهر

شهرستان ابهر توسط هواپیماهای عراقی بمباران می شود.

اسکورت هواپیماهای عبوری در شمالغرب

با پرواز هواپیماهای دشمن در مرز شمال غربی، مقرر می گردد که هواپیماهای ورودی از مرز شمال غربی (کریدور G8-A) توسط یک فروند F5 اسکورت شود.

ارسال رادار GPS11 به دزفول

یک دستگاه رادار GPS11 به دزفول ارسال می گردد.

۵۹/۷/۲۶

حملات هوایی دشمن به مراکز نفتی بندر امام خمینی
حمله به منابع نفت مجدداً صبح هنگام تکرار می‌گردد. بندر امام خمینی شاهد حضور هواپیماهای عراقی در طلوع آفتاب می‌گردد.

جنگ الکترونیک بر فراز اراک
در شهر اراک نوارها و الیاف ECM دشمن ریخته می‌شود.

بسیج کشور در تقویت دیدبانی هوایی

به منظور تقویت شبکه دیدبانی بصری هوایی، نذاجا با سه فروند جت فالکن با قطعات یدکی، ژاجا ۴ فروند هلیکوپتر، شرکت آسمان ۱۰ فروند از هواپیماهای مختلف، خدمات ویژه ۱۰ فروند هلیکوپتر، هلیکوپتر سرویس ۱۰ فروند هلیکوپتر و هواپیمایی کشوری و مرکز فنون هواپیمایی ۱۶ فروند هواپیماهای مختلف به نهاجا پیشکش نموده و به کمک نهاجا می‌شتابند تا پرواز VOP برقرار و مستدام گردد.

۵۹/۷/۲۷

عملیات شناسائی دشمن در کردستان

پروازهای شناسائی دشمن در کردستان فعالیت زیادی نشان می‌دهد. منطقه مرکزی کشور فاقد هرگونه سیستم راداری پدافندی است.

۵۹/۷/۳۰

تهدید دشمن و تدابیر مقابله دفاعی

هواپیمای C130 اعزامی به کرمانشاه برای مرحله دوم از طریق دشمن تعقیب شده و موشک به سمت آن پرتاب می‌شود و هواپیمای گشت منطقه نیز تعداد دو تیر موشک علیه هواپیماهای عراقی پرتاب می‌کند، که در نتیجه، رفع مزاحمت از هواپیما گردیده و سلامت هواپیما برقرار می‌گردد.

۵۹/۸/۱

تهاجم هوایی و بمباران خرم‌آباد و تپه‌های شمالی امیدیه و پرتاب فیلر به بوشهر و امیدیه
شهر خرم‌آباد و تپه‌های شمالی امیدیه مورد اصابت هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد و بوشهر و امیدیه فیلر دریافت می‌کنند.

جنگ تحمیلی و کشورهای فرامنطقه‌ای

بررسی‌های بعمل آمده حاکی است که فعالیت‌های هواپیماهای آمریکایی در دریای عمان افزایش محسوسی یافته است.

۵۹/۸/۲

تهدیدات دشمن به تأسیسات نفتی

با توجه به پروازهای انجام شده از طریق دشمن، احتمال حمله به تأسیسات نفتی پیش‌بینی می‌گردد و دشمن در کریدور ورودی شمال غرب کشور G8N مبادرت به عملیات ایذائی می‌کند.

دیدبانی هوایی در تبریز

پرواز VOP در جنوب تبریز شروع می‌شود.

بهره‌گیری از هواپیمای F14 در خارک

ستاد نهجا در جواب نامه فرماندهی پدافند هوایی مبنی بر مجوز بهره‌گیری از هواپیمای F14 در خارک، اعلام می‌دارد که هواپیمای F4 تاکنون به کرات در خارک مورد بهره‌برداری قرار گرفته است و هواپیماهای طرح پدافندی در اختیار پدافند بوده و مسئولیت پدافند از منطقه و تأمین سلامت شکاری بر عهده فرماندهی پدافند هوایی می‌باشد.

۵۹/۸/۳

تدابیر و مقابله دفاعی در پالایشگاه‌های آبادان، اصفهان، کرمانشاه

پالایشگاه‌های آبادان، اصفهان، کرمانشاه و شیراز منطقه ممنوعه پروازی اعلام می‌گردند.

۵۹/۸/۴

انهدام هواپیمای دشمن در مسجد سلیمان و سقوط هواپیمای خودی

دشمن به انهدام یک فروند MIG23 در مسجد سلیمان اعتراف می‌کند. هواپیمای شماره PANTER2 که در مأموریت برون مرزی بوده، در حال مراجعت توسط پدافند زمین به هوای گسترش یافته خودی، در نوار مرزی مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می‌گردد و خلبان آن EJECT می‌نماید.

مورد اصابت قرار گرفتن و سقوط هواپیمای دشمن

یک فروند هواپیمای عراقی در موقعیت 4520E و 3520N در داخل خاک عراق توسط شکاری خودی مورد اصابت قرار می‌گیرد. در ضمن، یک فروند نیز در دریا مورد اصابت موشک پرتابی F14 قرار گرفته و سقوط می‌نماید.

۵۹/۸/۵

پرواز ممنوعه بر فراز پالایشگاه تبریز

پرواز بر فراز پالایشگاه تبریز ممنوعه اعلام می‌گردد.

اقدامات تاکتیکی خودی {موشک سام ۴} و بمباران شهر اهواز

وجود موشک SAM4 دوباره از طریق یک هواپیمای F14 دیگر مورد رهگیری قرار گرفته و وجود موشک فوق در عراق مورد تردید واقع می‌گردد و موقعیت آن 47483020 گزارش می‌شود. در آخر روز، اهواز بمباران می‌شود.

۵۹/۸/۶

خرید توپ ۲۳م

تعداد ۴۰ قبضه توپ ۲۳م برای نه‌جا خریداری می‌گردد.

پوشش راداری منطقه اصفهان

ستاد نه‌جا در جواب پایگاه اصفهان مبنی بر استفاده از PAR اعلام می‌دارد که با گسترش رادار در نائین (هانشم‌آباد) و کوشک‌بزم کلیه نقاط در پوشش رادارهای خودی قرار خواهند گرفت.

۵۹/۸/۷

اقدامات خصمانه دشمن و تدابیر دفاعی

با توجه به اطلاعات واصله قبلی مبنی بر احتمال رنگ‌آمیزی هلیکوپترهای عراقی به رنگ هلیکوپترهای ایرانی علیه نیروهای سطحی خودی، مسئله شناسایی هلیکوپترهای خودی از دشمن به وجود می‌آید.

حمله زمینی به سومار

خبر حمله زمینی دشمن به سومار در شبکه پدافند هوایی پخش می‌گردد.

سرنگونی هواپیمای دشمن در نجف آباد اصفهان

لاشه یک فروند میگ عراقی در نجف آباد اصفهان کشف می گردد.

انهدام هواپیمای توپولوف دشمن توسط رایپر

یک فروند توپولوف با اعلام خبر رادار کرج، در منظره قم با استقبال یک فروند موشک رایپر مواجه و منهدم می گردد.

۵۹/۸/۸

گسترش تجهیزات پدافندی رادار تونیک در چابهار و شناسائی معابر نفوذی

رادار تونیک در چابهار گسترش می یابد و چهار روز بعد عملیاتی می شود.

کمبود جنگ افزار ارتفاع کم و اولویت بندی مراکز حساس و حیاتی

ستاد ف پدافند اعلام می نماید که پدافند خودی با کمبود جنگ افزار پدافند هوایی ارتفاع کم^۱ (LLAD) جهت تأمین پدافند پایگاه ها و ایستگاه های راداری مواجه است. همچنین، لازم است که ارجحیت گسترش جنگ افزار در مناطق پدافندی از طریق ستاد نهاجا مشخص گردد.

همکاری فاشا و شبکه پدافند هوایی در منطقه مهران و نفت شهر

سیستم اطلاعات و شناسائی نهاجا نیز در کانال یابی به کمک پدافند هوایی می شتابد و اعلام می کند که مهران و نفت شهر در منطقه ای هستند که بیشترین نفوذ هواپیماهای عراقی از این دو کانال انجام می گردد.

تهدیدات دشمن و حمله به نفت و خط لوله نفتی

بررسی پروازهای دشمن در تاریخ های نهم و دهم و یازدهم و دوازدهم آبان ماه ۵۹ نشان می دهد که عراق قصد حمله به نفت و خط لوله نفتی دارد تا بتواند با قطع پمپاژ نفت به داخل کشور ماشین جنگی ایران را در جبهه با کمبود سوخت مواجه سازد. در همین ایام، با توجه به پرواز ارتفاع پست دشمن، توجه خاصی به پدافند هوایی ارتفاع کم پالایشگاه از طریق نیروی هوایی خودی معطوف می گردد.

عملیات فریب دشمن در جزیره خارک

گزارش‌های واصله از خارک حاکی است که دشمن مبادرت به ریختن تکه‌های پنبه‌ای شکل بر فراز جزیره خارک در ارتفاع متوسط به منظور معطوف کردن توجه پرسنل خدمه توپ نموده و از ارتفاع پست حمله می‌کند.

۵۹/۸/۱۴

اصابت تعداد ۱۰۵ فروند از هواپیماهای دشمن از اول جنگ

ستاد مشترک ارتش در یک دستور کتبی با نگرشی عمیق بر نحوه عملیات انجام‌شده نه‌جا در زمینه عملیات تعرضی (ممانعت هوایی) و حمله بر ضد نیروی هوایی دشمن و همچنین عملیات پدافندی، از نه‌جا تقدیر می‌کند. آمار واصله از یگان‌های پدافندی زمین به هوای کشور در مورد ۴۵ روز اولیه جنگ حاکی است که تعداد ۱۰۵ فروند از هواپیماهای دشمن از اول جنگ مورد اصابت قرار گرفته است و این آمار در تجزیه و تحلیل بعدی ستاد نه‌جا مورد تأیید و تأکید قرار می‌گیرد.

رؤیت یک فروند هواپیمای چهارموتوره در طبس

یک فروند هواپیمای چهارموتوره سفیدرنگ در طبس مشاهده می‌شود و مسئله طبس دوباره به عنوان هشدار در ذهن اعضای شبکه پدافندی تبلور می‌یابد.

۵۹/۸/۲۱

فعالیت دیدبانی و انهدام برج دیدبانی ۴۳ دشمن

برج‌های دیدبانی دشمن در کنار اروندرود فعالیت شدیدی را از نظر کسب اطلاع و گزارش مراقبت هوایی^۱ به سیستم پدافندی عراق و با سایر منابع ذینفع زمینی انجام می‌دهند.

سقوط هواپیمای دشمن در کرکوک

مشخص می‌گردد که چهار فروند از هواپیماهای عراقی توسط نیروهای پدافندی عراق مستقر در کرکوک از اول جنگ به علت اشکال در شناسائی زیر آتش قرار گرفته و سقوط نموده است.

۵۹/۸/۲۶

حملات هوایی به شهرها

حملات پراکنده دشمن به شوش، اهواز، دزفول، پیرانشهر، ایلام، بوشهر، خارک و سوسنگرد ادامه می‌یابد.

۵۹/۸/۲۸

تقویت هواپیمای طرح پدافندی

به علت انجام حمله از طریق هواپیمای شکاری دشمن به هواپیمای خودی و تداوم حمله به مناطق نفت‌خیز و بنادر استراتژیکی کشور، گشت رزمی هوایی (CAP) منطقه بندر امام با استفاده از هواپیمای شکاری رهگیر F14 به صورت دو فروندی انجام می‌گردد.

۵۹/۸/۲۹

رادار آبدانان

بین ساعات ۱۶:۰۰ الی ۲۱:۰۰ تعدادی هواپیما از سمت عراق با پرواز از سمت غرب به شرق با سرعت‌هایی بین ۲ تا ۳ هزار نات و ارتفاع ۷۰ الی ۸۴ هزار پا در رادار آبدانان کشف می‌گردد و در بررسی بعدی معلوم می‌شود اهداف کاذب^۱ می‌باشند.

۵۹/۸/۳۰

خسارات و تلفات خودی در بمباران سایت ایلام

سایت ایلام بمباران هوایی می‌شود و تعداد دو نفر از پرسنل پدافند زمین به هوای سایت شهید و ۹ نفر دیگر مجروح می‌گردند. سرکار گروه‌بان یکم کاظم جماشی (ستوان سوم فعلی) در اثر ضربات حاصله از زمان بمباران تاکنون در بیمارستان نه‌جا بستری و طبق صورتجلسه پزشکی در حال حاضر، به واسطه رسیدگی شبانه‌روزی پدر خود، به زندگی نباتی (بدون هیچ حرکت و صحبتی) ادامه می‌دهد.

۵۹/۹/۳

سرنگونی هوایمای دشمن در سومار

نیروی هوایی عراق اعلام می‌کند یک فروند هوایمای جنگی خود را در سومار از دست داده است.

۵۹/۹/۴

تجهیز یگان‌های دشمن به تجهیزات ش.م.ر و بمباران دزفول یگان‌های دشمن به اقلام ش.م.ر تجهیز می‌گردند.

ورود جنگ افزارهای ۱۴م به کشور

تعداد ۲۰۰ قبضه جنگ افزار ۱۴/۵م وارد کشور می‌شود.

حمله موشکی به دزفول

شهر قهرمان پرور دزفول در زیر آتش موشک فراگ دشمن به انتظار می‌نشیند.

۵۹/۹/۷

سقوط هواپیما و هلیکوپتر دشمن توسط یگان‌های پدافند و هوایمهای شکاری رهگیر نهجا در هفتم و هشتم آذرماه ۱۳۵۹، عراق چهار فروند هواپیما و یک فروند هلیکوپتر خود را در اثر آتش یگان‌های پدافند و هوایمهای شکاری رهگیر نهجا از دست می‌دهد.

۵۹/۹/۹

عدم کارایی رادار بهبهان

رادار بهبهان علیرغم کارایی و عدم اطلاع از وجود پرواز هوایمهای اطلاعات و شناسائی در منطقه اثر راداری، مسیرهای هوایی را بر روی اسکوپ کشف می‌کند.

تهاجم هوایی و تهدیدات دشمن به شهرهای ایلام، خارک، بوشهر، آبدانان

خارک با ۱۲ فقره پرواز هلیکوپترهای عراقی مورد تهاجم هوایی قرار می‌گیرد.

۵۹/۹/۱۳

اعتراف دشمن به سرنگونی هوایمهای خود

از ۵۹/۹/۱۱ الی ۵۹/۹/۱۷ عراق به انهدام سه فروند هواپیماهای خود توسط سیستم

پدافند هوایی ایران اعتراف می‌کند.

وقایع سال ۱۳۵۹ (آغاز جنگ تحمیلی) / ۲۹

حملات متوالی دشمن به شهرها و مراکز حیاتی

در عرض یک هفته از ۵۹/۹/۸ الی ۵۹/۹/۱۵، تعداد ۷۸ مورد حمله به ایلام، خارک، بوشهر، آبدانان و هفت تپه ثبت می گردد.

۵۹/۹/۱۶

عملیاتی شدن سایت هاگ سریندر (ماهشهر)

سایت هاگ ماهشهر عملیاتی و در مدار شبکه پدافند هوایی قرار می گیرد.

۵۹/۹/۱۷

افغانستان و جنگ تحمیلی

با توجه به اقدامات نیروی هوایی افغانستان در شرق، مسئله گسترش رادار در بیرجند مجدداً با اعزام تیم هایی به منطقه در تاریخ ۵۹/۹/۱۷ به عنوان مسئله روز مطرح می گردد و برداشت جنگ افزار از غرب کشور با توجه به تهدیدات جنوب و شرق به کمبود جنگ افزار در منطقه نیز دامن می زند.

۵۹/۹/۱۸

پرواز هواپیمای ناشناس بر فراز شهر طیس

پرواز یک فروند هواپیمای ناشناس بر فراز طیس مشاهده می شود.

۵۹/۹/۱۹

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن بر فراز آسمان خوزستان

یک فروند هواپیمای شکاری دشمن بر فراز آسمان خوزستان منهدم می گردد.

۵۹/۹/۲۲

جابه جایی رادار GPS11

دستور جابه جایی یک دستگاه رادار GPS11 موجود در اصفهان، که پدافند هنوز قادر به عملیاتی کردن آن نگردیده بود، به بیرجند صادر می گردد.

حملات هوایی دشمن به سایت ایلام

عراقی‌ها سایت ایلام را با توجه به اهمیت آن و تأثیرگذاری آن در کسب اطلاعات، همچنان مورد حمله هوایی قرار داده و حملات پست خود در سایت مذکور را به حمله از ارتفاع متوسط تغییر تاکتیک می‌دهند.

۵۹/۹/۲۴

رؤیت هواپیما بر فراز لاوان

پرواز هواپیماهای ناشناس توسط نیروهای پدافند هوایی بر فراز جزیره لاوان گزارش می‌شود.

۵۹/۹/۲۵

هواپیمای مشکوک در طبس و سایر اقدامات استراق سمع دشمن

شهر طبس با پرواز یک فروند هواپیمای چهارموتوره سفیدرنگ بر فراز آسمان این شهر مواجه است، که این پرواز برای فرماندهی پدافند همچنان ناشناخته باقی می‌ماند.

۵۹/۱۰/۸

گسترش رادار GPS11 در زاهدان

رادار GPS11 در زاهدان گسترش، عملیاتی و در مدار شبکه پدافند هوایی قرار می‌گیرد.

۵۹/۱۰/۱۸

انهدام هواپیمای دشمن

دشمن ضمن گسترش سیستم‌های SAM6 جدید و پایگاه‌های موشکی و رادارهای اخطار اولیه، به انهدام یک فروند از هواپیماهای ضربتی خود اعتراف می‌نماید.

۵۹/۱۰/۱۹

عملیاتی شدن هاگ رامشیر (امیدیه)

در تاریخ فوق، سایت هاگ رامشیر (امیدیه) گسترش یافته، عملیاتی شده و در مدار شبکه پدافند هوایی قرار می‌گیرد.

۱۰/۲۳ الی ۵۹/۱۰/۲۴

اعتراف دشمن به انهدام هواپیمای خودی

در تاریخ ۱۰/۲۳ الی ۵۹/۱۰/۲۴، نیروی هوایی دشمن به انهدام تعداد سه فروند از هواپیماهای خودی اعتراف می‌کند.

خبر واگذاری هواپیمای میراژ به عراق

اطلاع می‌رسد که قرار است در هفته جاری، تعداد ۱۲ فروند هواپیمای MIRAGE از طرف فرانسه و عربستان سعودی به عراق تحویل شود.

۵۹/۱۰/۳۰

آمار هواپیماهای انهدامی

آمار هواپیماهای عراقی منهدم‌شده از اول جنگ تا صبح مورخ ۵۹/۱۰/۳۰، توسط جنگ‌افزارهای پدافند هوایی، ۱۰۴ فروند اعلام می‌گردد.

۵۹/۱۱/۱

حمله دشمن به ماهواره اسدآباد

ماهواره اسدآباد مورد توجه دشمن قرار گرفته و دو بار به آن حمله می‌کند.

اولین پرواز هواپیمای بدون سرنشین خودی

اولین پرواز هواپیمای بدون سرنشین (RPV) به منظور شرکت در جنگ تحمیلی، در ساعت ۱۰:۴۱ با حداکثر برد ۵۳ کیلومتر و ارتفاع ۱۷ هزار پا به مدت ۷۸ دقیقه انجام می‌گردد.

۵۹/۱۱/۳

تهاجم هوایی به کیش

کیش مورد تهاجم هواپیماهای ناشناس قرار می‌گیرد و تصور بر این است که عراق به کیش حمله نموده است.

۵۹/۱۱/۴

نفوذ هواپیمای ناشناس از طریق جاسک به کشور

ساعت ۲۲:۴۰ و ۰۱:۰۰ تعدادی هواپیمای ناشناس از فراز جاسک به داخل کشور نفوذ می‌کنند و زمین به هوای جاسک مورد^۱ ECM قرار می‌گیرد. هواپیمای F4

اسکرامبل و PT3F به پرواز درآمده از بندرعباس مورد مشکوکی را کشف نمی‌کنند. زمین به هوای جاسک علیرغم عدم کشف هواپیمای هجومی از طریق شبکه راداری ادعا می‌کند که مورد ECM، آن هم از نوع آمریکایی آن قرار گرفته است و اضافه می‌نماید که یک فروند از هواپیماهای دشمن را هدف قرار داده و آن را ساقط نموده است. زاجای جاسک به مدت ۵ روز تلاشی بی‌وقفه به منظور پیدا کردن لاشه هواپیمای ساقط‌شده توسط زمین به هوای جاسک می‌کند، که بی‌نتیجه می‌ماند. اطلاعات واصله حاکی است که هواپیمای دشمن در حد واصل کیش و لاوان دیده شده است و این اطلاعات از طریق شبکه رادار کشور تائید نمی‌گردد.

۵۹/۱۱/۵

حمله به خارک

در ساعت ۴۴:۲۱، حمله هوایی به خارک انجام می‌گردد.

۵۹/۱۱/۶

پرواز هواپیماهای دشمن بر فراز بندر طاهری و گناوه

اخبار واصله حاکی است که دشمن در بندر طاهری و گناوه مبادرت به پرواز نموده است. این پروازها در برد شبکه راداری قرار نمی‌گیرد.

۵۹/۱۱/۸

پرواز ناموفق هواپیمای بدون سرنشین VSTT^۱

چهارمین فروند از هواپیمای بدون سرنشین VSTT نیز به علت عدم آموزش کافی کارکنان متخصص به سرنوشت سه فروند دیگر دچار شده، به زمین اصابت می‌کند و منهدم می‌گردد.

---

۱. Variable Speed Target Training: این هواپیما به عنوان هواپیمای هدف‌کش (To Bee) جهت تیراندازی‌های آموزشی سامانه موشکی هاگ مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۵۹/۱۱/۹

تعداد هواپیمای ساقط‌شده دشمن

معاونت عملیات نه‌جا اعلام می‌دارد دشمن تعداد ۱۹۶ فروند از هواپیماهای خود را در وضعیت عملیاتی نگه داشته و تعداد ۲۰۴ فروند هواپیمای دشمن در طول جنگ تحمیلی ساقط شده است.

۵۹/۱۱/۱۰

انهدام هواپیما و هلیکوپتر خودی توسط دشمن

نه‌جا با‌ال‌جبار انهدام هلیکوپتر و یک فروند شکاری خود را پذیرا می‌شود و استفاده از RPV را مورد توجه قرار داده و دستورالعمل استفاده از آن را به صورت ابتدایی صادر می‌کند.

۵۹/۱۱/۱۱

حمله به اسدآباد و مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای دشمن

حمله به اسدآباد تکرار می‌گردد. زمین به هوای گسترش‌یافته مدعی است که یکی از هواپیماهای مهاجم از ناحیه دم مورد اصابت قرار گرفته است.

۵۹/۱۱/۱۳

سقوط هواپیمای دشمن توسط پدافند خوددی

زمین به هوای عراق یک فروند جنگنده MIG23 عراقی را مورد اصابت قرار می‌دهد.

۵۹/۱۱/۱۵

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۲۱:۴۴، حمله به خارک انجام می‌گردد و بررسی‌های انجام‌شده در مورد این حمله باعث پیدایش هسته مرکزی و اولیه گروه رزمی خارک در آینده می‌گردد.

۵۹/۱۱/۱۸

انهدام هواپیمای دشمن در میمک

هواپیماهای ضربتی دشمن هدف مارشنان را نیز تجربه می‌کنند. میمک شاهد انهدام یک فروند هواپیمای عراقی می‌گردد.

۵۹/۱۲/۱

گسترش رادار تونیک

در تاریخ فوق، یک دستگاه رادار تونیک در تپه مشرحات اهواز گسترش داده می‌شود.

۵۹/۱۲/۷

سقوط یک فروند هواپیمای بدون سرنشین دشمن

یک فروند هواپیمای RPV یا بدون سرنشین دشمن در شمال سد دز سقوط و لاشه آن کشف می‌گردد.

۵۹/۱۲/۸

حملات پراکنده دشمن

حملات پراکنده دشمن متوجه نقاطی چون آبدانان، خارک، هفت تپه، دزفول، ایلام، بوشهر، همدان، کرمانشاه و مریوان بوده و جاسک مجدداً از طریق ستاد نهاجا جزء نقاط مورد حمله عراق قلمداد می‌گردد.

۵۹/۱۲/۱۰

تهاجم هواپیمای روسی به فضای شهر دره‌گز

شهر دره‌گز مورد تهاجم یک فروند هواپیمای روسی قرار می‌گیرد.

۵۹/۱۲/۱۳

حمله هوایی و بمباران تنگه فنی و تدابیر دفاعی

در ساعت ۰۱:۰۰، هواپیماهای دشمن به تنگه فنی حمله می‌کنند. لزوم بکارگیری هرچه بیشتر جنگ‌افزارهای پدافند زمین به هوا احساس می‌گردد.

تیراندازی نیروهای خودی به موشک فونیکس F14

یک فروند هواپیمای F14 در منطقه ماهشهر در زمان پرتاب موشک فونیکس علیه هواپیمای دشمن به علت رؤیت انفجار اولیه خرج پرتاب فونیکس از طریق پرسنل پدافند زمین به هوا با هواپیمای بمباران دشمن عوضی گرفته شده و تیراندازی به آن شروع می‌گردد. علیرغم گزارش خلبان و سعی و کوشش رادارهای بهبهان و اهواز مبنی بر آتش‌بس، تیراندازی تا ۳۵ دقیقه در منطقه ادامه می‌یابد.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه ایلام

همزمان با بمباران تنگه فنی، یک فروند از هواپیماهای دشمن در ایلام در اثر آتش یگان‌های زمین به هوا آتش گرفته، در لجن سقوط می‌کند. بلافاصله گزارش می‌رسد که تعداد سه فروند هلیکوپتر عراقی تلاش گسترده‌ای با همکاری آتش توپخانه دشمن به منظور نجات جان خلبان و حمل لاشه هواپیما را شروع کرده‌اند.

۵۹/۱۲/۱۹

خسارات و تلفات ناشی از حمله موشکی دشمن به شهرهای دزفول و اهواز

شهرهای دزفول و اهواز متحمل خساراتی از حمله موشکی دشمن می‌گردند.

۵۹/۱۲/۲۴

خسارات و تلفات خودی بمباران شهر دزفول

دزفول برای چندمین مرحله متوالی مورد هجوم موشک‌های زمین به زمین قرار می‌گیرد و دو فروند از موشک‌های پرتاب‌شده به مدت محدودی توسط رادار جستجوکننده هدف^۱ (PAR) کشف و مشاهده می‌گردد.

۵۹/۱۲/۲۷

سقوط هواپیمای F5 خودی

در ساعت ۱۷:۱۷، تعداد دو فروند هواپیمای F5 به عنوان گشت هوایی از تبریز به پرواز درمی‌آید. در ساعت ۱۷:۴۸، در موقعیت AH2253 و سمت ۱۸۰ خلبان شماره ۱ اعلام می‌کند که هواپیمای شماره ۲ سقوط کرده است. سقوط هواپیمای خودی توسط هلیکوپتر تجسس و نجات تأیید می‌شود و علت آن برای فرماندهی پدافند معلوم نمی‌گردد.

وقایع سال ۱۳۶۰

۶۰/۱/۲

سقوط هواپیمای دشمن بر فراز بصره

همزمان با انهدام یک فروند شکاری عراق بر فراز بصره، سایت هاگ امیدیه مسیری را کشف و موقعیت آن را به رادار بوشهر گزارش می‌کند. بلافاصله مسیر محو و سایر اطلاعات مورد نیاز در مورد سمت، سرعت و ارتفاع مسیر کشف‌شده برای بوشهر رله نمی‌گردد. رادار بوشهر اظهار می‌دارد که بدون دریافت اطلاعات کافی، بویژه در منطقه سایت هاگ امیدیه، که خارج از پوشش راداری مفید ایستگاه مذکور می‌باشد، قادر به شناسایی و صدور فرمان آتش نمی‌باشد.

جنگ و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای با دشمن بعثی

یک فروند از هواپیماهای گشت رزم هوایی (CAP) کویتی وارد^۱ FIR ایران در خلیج فارس می‌گردد. علیرغم قرار گرفتن مداوم هواپیماهای مذکور در برد رادار خودی (اعم از پدافند و F4) و پیشروی بیش از حد هواپیماهای فوق و نزدیک شدن به قلمرو فضائی کشور، به هواپیمای گشت رزم هوایی F14 منطقه دستور رهگیری صادر می‌گردد و همزمان در مورد انهدام آن از مقامات نه‌اجا کسب تکلیف می‌گردد و بلافاصله هواپیمای کویتی به منطقه ایستائی خود مراجعت می‌نماید. پدافند هوایی اعلام می‌دارد که مدتی است که کویت به طور شبانه‌روز پروازهایی را در منطقه انجام می‌دهد و به نظر می‌رسد که در نظر دارد پوشش هوایی تأسیسات هوایی کویت و بندر فاو و ام‌القصر را تأمین کند. امکان دارد که با توجه به روند متخذه از طریق کویت، از پروازهای مذکور به منظور گمراه کردن و مشغول نمودن ایستگاه‌های رادار و شکاری‌های خودی استفاده به عمل آید. با توجه به اینکه کشور مذکور رسماً با ایران در حال جنگ نمی‌باشد، درخواست می‌گردد که به کشور مذکور از طریق دیپلماسی اعلام شود که از انجام پروازهای تهدیدآمیز خودداری نماید و تکلیف پدافند هوایی در مورد انهدام هواپیماهای کویتی با در نظر گرفتن احتمال سقوط هواپیماهای خودی در نزدیکی کویت مشخص گردد. معاون ف نه‌اجا در جواب پدافند دستور می‌دهد که در صورت تهاجم، هواپیماهای کویتی منهدم گردند.

۱. Flight Information Region: منطقه گزارش اطلاعات پروازی

۶۰/۱/۶

تهاجم و تهدید دشمن

پست‌های شنود اطلاع می‌دهند که دشمن در یک پیام، درخواست انهدام یک دستگاه رادار ایرانی را نموده است، که سرعت گردش آن ۲۲ دور در دقیقه بوده و جمعاً به مدت ۳۰ دقیقه (۲۰ دقیقه امروز و ۱۰ دقیقه دیروز) روشن بوده و از طریق پست‌های استراق سمع دشمن رهگیری گردیده است و موقعیت آن در نقشه مندلی ۸۹۳۲۳۸ عنوان می‌گردد.

۶۰/۱/۸

تهاجم و تهدید دشمن

در ساعت ۱۱:۲۵، موضع ۱ توپ ۲۳م رادار سد دز دو فروند هواپیما در ارتفاع پایین و همسطح با دره‌ها و عوارض زمین رؤیت می‌کند، که به دلیل سرعت هواپیماها و فاصله زیاد و عدم دید کافی، موفق به شناسائی آنها نمی‌گردد. با گزارش این خبر به CP پایگاه چهارم، عدم وجود هواپیماهای خودی در منطقه در شبکه ارتباطی زمین به هوا بازگو می‌گردد و آمادگی به کلیه مواضع همزمان با ورود دو فروند MIG21 به فضای پایگاه چهارم صادر می‌گردد. موضع ۳۳ زمین به هوا با رؤیت هواپیماهای دشمن شروع به تیراندازی نموده و سایر مواضع نیز تیراندازی می‌کنند. هواپیمای مذکور به علت خرابی MTI و استفاده دشمن از پرواز ارتفاع پست در برد رادار سد دز قرار نمی‌گیرد. رادارهای جستجوکننده هدف ارتفاع کم سامانه هاگ ICWAR موجود در منطقه نیز غیرعملیاتی بوده است. بررسی موضوع نشان می‌دهد که استقرار جنگ‌افزارها در مواضع پست (ارتفاع پست) و وجود موانع از قبیل درخت، سیل‌بند، تپه و غیره در اطراف پایگاه چهارم در قدرت عملیاتی جنگ‌افزارها اثر منفی دارد.

۶۰/۱/۱۲

انهدام هواپیمای دشمن، بمباران شهرهای مرزی

در ساعت ۱۱:۲۰، یک مسیر از هواپیماهای هجومی عراقی در برد رادار سد دز قرار می‌گیرد و هواپیمای گشت رزم هوایی طرح رهگیر F14 منطقه علیه آن تخصیص داده می‌شود. اطلاعات واصله حاکی است که یک فروند از هواپیمای دشمن مورد اصابت قرار گرفته است. علیرغم انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن، مریوان مورد اصابت بمب‌های پرتابی هواپیماهای دشمن که در پوشش رادار خودی نبوده است، قرار می‌گیرد.

۶۰/۱/۱۳

بمباران سایت ایلام

سایت ایلام بمباران می‌شود و حمله دشمن در ساعت ۲۰:۵۵، باعث ایجاد خساراتی در سایت ایلام می‌گردد.

۶۰/۱/۲۱

سایت دوم هاگ دزفول در معرض آتشباری توپخانه دشمن

در ساعت ۱۲:۰۰، سایت دوم هاگ دزفول در برد توپخانه دشمن قرار گرفته و ۶ گلوله توپ دریافت می‌کند، ولی خسارت جانی و مالی وارد نمی‌شود. همزمان با حمله بمبافکن‌های عراقی به ایران، مقامات عراقی از شبکه پدافند هوایی عراق درخواست دقت و توجه بیشتری به منظور جلوگیری از مورد اصابت قرار دادن هواپیماهای عراقی می‌کنند.

۶۰/۱/۲۵

سقوط هلیکوپتر دشمن

یک فروند هلیکوپتر عراقی در جبهه سقوط می‌کند.

۶۰/۱/۲۶

اشکال در دید راداری

پدافند هوایی با نگرشی جدید به مسئله رادار زاهدان، اعلام می‌کند که گرد و غبار شدید منطقه همراه با بادهای موسمی در سیستم تهویه رادار GPS11 تأثیرگذار بوده است و موقعیت توپوگرافیک منطقه دلیل عدم دید رادار زاهدان است.

۶۰/۱/۳۰

بمباران سکوهای البکر و الأمیه توسط هلیکوپترهای خودی و سقوط هلیکوپتر دشمن

یک فروند هلیکوپتر عراقی در اثر آتش پدافند نیروهای سطحی در لجن‌مورد هدف قرار گرفته و سکوهای البکر و الأمیه توسط هلیکوپترهای خودی به آتش کشیده می‌شود.

سقوط هواپیمای عراقی

عراق یک فروند هواپیما را در اثر اقدامات نیروهای خودی از دست می‌دهد.

تهاجم هوایی به قصر شیرین

قصر شیرین مورد تهاجم هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد و پرواز آنها در شبکه رادار کشف نمی‌گردد.

بمباران ژاندارمری پاره

دشمن ژاندارمری پاره را بمباران می‌کند. شبکه راداری هواپیمای دشمن را کشف نکرده و ۴ نفر شهید و تعدادی زخمی می‌گردند.

درگیری هواپیمای خودی با دشمن و مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۳:۱۰، یک فروند از هواپیماهای خودی (F14) با دو فروند هواپیمای دشمن درگیر می‌شوند. یک فروند موشک از طریق هواپیماهای دشمن علیه F14 شلیک می‌گردد و هواپیمای خودی یک فروند موشک حرارتی AIM9 پرتاب می‌نماید. به نظر می‌رسد که احتمالاً یک فروند از هواپیماهای دشمن در این درگیری منهدم گردیده و موشک پرتابی دشمن در زیر هواپیمای F14 منفجر می‌گردد. انفجار موشک باعث می‌گردد که خساراتی جزئی به زیر بدنه هواپیمای F14 و موتورها و بدنه دو تیر موشک وارد گردد. خلبان خودی با اعلام حالت اضطراری در ساعت ۱۳:۵۰، در پایگاه هشتم به زمین می‌نشیند. کنترل هواپیما توسط رادار اهواز انجام گردیده است.

طرح چگونگی پرواز هواپیماهای گشت رزم هوایی

به علت طولانی شدن جنگ تحمیلی و کمبود قطعات یدکی، پوشش هوایی توسط هواپیماهای گشت رزم هوایی (بوشهر، خارک، بندر امام، ماهشهر) اهواز به صورت ۲۴ ساعته و بقیه مناطق به طور متناوب و یا به صورت اسکرامبل انجام می‌گردد. پوشش هوایی مستمر منطقه کرمانشاه با استفاده از ۶ فروند F5 و ۳ فروند F4 از پایگاه سوم به SOC همدان سپرده می‌شود.

۶۰/۲/۲

تهاجم هوایی و تهدید دشمن (رادار سد دز)

هواپیمای اطلاعات شناسایی در جریان پرواز خود در منطقه حدود ۶ فروند هواپیمای دشمن را به رادار سد دز گزارش می‌کند و رادار فوق قادر به کشف نمی‌باشد. این سوال در رادار سد دز مطرح می‌گردد که آیا MTI رادار اشکال دارد و یا هواپیمای شنود مورد ECM قرار گرفته است. پدافند تیمی به منظور تعمیر MTI در همین روز به دزفول اعزام می‌دارد.

۶۰/۲/۴

تهاجم هوایی دشمن به خوزستان

مشخص می‌شود که هواپیماهای MIG23 عراقی به سیستم نوابری رادار ارتفاع‌یاب (ALTIMETERE RADAR) مجهز بوده و خلبانان در ارتفاع پست قادر به پرواز اتوماتیک می‌باشند. مسیر متخاصم CO8 به تعداد دو فروند سرعت ۴۸۰ در موقعیت DB1010 در ساعت ۳۷:۱۰ برای رادار اهواز ظاهر می‌گردد.

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط هواپیمای F14

در ساعت ۴۷:۱۰، هواپیمای F14 خودی موفق به انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن می‌گردد و هردو هواپیمای دشمن از دید رادار اهواز پس از پرتاب موشک فونیکس محو می‌گردند و مجدداً در ساعت ۱۱:۰۷، پروازهای دشمن در برد رادار اهواز قرار می‌گیرد و علیرغم اقدامات هواپیمای F14 خودی، به علت اشکال در تماس رادیویی، اقدام مفیدی به دست نمی‌آید.

تهاجم هوایی دشمن به استان کرمانشاه

نزاجا رؤیت ۷ فروند هواپیما در استان کرمانشاه را گزارش می‌کند. رادار همدان با بررسی رکوردهای پروازی خود متوجه می‌شود که هواپیماهای دشمن را کشف نکرده است. علیرغم گزارشات مکرر تهاجمات دشمن، تعداد مسیرهای کشف‌شده دشمن در این تاریخ، در طول روز از طریق شبکه رادار کشور، ۱۵ مسیر ثبت می‌گردد.

۶۰/۲/۵

اشتباه هنگ ژاندارمری بوشهر

هنگ ژاندارمری بوشهر آمادگی خود را جهت تحویل لاشه یک فروند هواپیمای میگ عراقی اعلام می‌کند.

بررسی بعدی نشان می‌دهد که لاشه مذکور متعلق به یک فروند موشک‌هاگ بوده است.

بمباران هوایی شهر اهواز

اهواز بمباران هوایی می‌شود و پدافند تعداد ۴ فروند از پرسنل خود را تقدیم راه پدافند از آسمان کشور می‌نماید.

۶۰/۲/۶

تهاجم هوایی به آبادان

در ساعت ۱۰:۰۰ مورخه ۶۰/۲/۶، تعداد ۵ فروند از هواپیماهای دشمن در آسمان آبادان ظاهر شده و با پرتاب راکت در محل‌های مختلف، باعث پیدایش خسارات مالی و جانی زیادی می‌گردند. علیرغم وجود F14 در منطقه، امکان تاکتیکی مفید به علت دیوار موشکی دشمن میسر نمی‌باشد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در شهر کرمانشاه

مورد هدف قرار گرفتن و انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن از طریق شکاری F14 در استان کرمانشاه، از طریق عوامل نزاها گزارش می‌شود.

تائید سقوط یک فروند هواپیمای دشمن توسط عراق

نیروی هوایی عراق با از دست دادن دو فروند هواپیما، نتیجه مسابقه را یک بر یک به نفع پدافند ایران اعلام می‌کند و معلوم می‌شود که عراق نیز یک فروند هواپیمای خود را مورد اصابت قرار داده است.

هواپیمای کنترل و شناسائی

در ساعت ۱۳:۴۷، هواپیمای اطلاعات و شناسائی با معرف پروازی رضا ۷۶، گزارش می‌دهد چند فروند هواپیما در قسمت غربی اهواز کشف کرده است. رادارهای خوزستان هواپیمایی را کشف نمی‌کنند. هواپیمای F14 منطقه نیز قادر به کشف هدف نمی‌گردد.

حمله به نیروگاه زرگان

در ساعت ۱۳:۵۷، در منطقه خوزستان وضعیت قرمز حکم‌فرما می‌گردد.
در ساعت ۱۴:۰۰، به نیروگاه زرگان حمله می‌شود.

آبادان و جنگ تحمیلی

در ساعت ۱۰:۰۰، تعداد ۵ فروند از هواپیماهای دشمن در آسمان آبادان ظاهر شده و با پرتاب راکت در محل‌های مختلف، باعث بروز خسارات مالی و جانی زیادی می‌گردند. علیرغم وجود هواپیمای گشت رزم هوایی (F14) در منطقه، امکان اقدام تاکتیکی مفید به علت دیوار موشکی دشمن میسر نمی‌باشد. رادارها اهواز، بهبهان و آبادان معمولاً موفق به کشف مسیرهای دشمن در خوزستان بوده، ولی هرکدام از این رادارها قسمتی از مسیر پروازی دشمن را کشف می‌کنند و مسیرهای دشمن در زمان پرواز از طریق SOS شیراز مورد اقدام تاکتیکی قرار می‌گیرد.

بمباران خرمشهر توسط هواپیماهای خودی

خرمشهر از طریق نیروی هوایی خودی با استفاده از CAP اسکورت E460 هواپیمای اطلاعات شناسائی، تانکر و هواپیماهای F14 از ارتفاع بالا بمباران می‌شود.

سرنگونی هواپیمای دشمن در شهر کرمانشاه

مورد هدف قرار دادن و انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط هواپیمای شکاری F14 خودی در استان کرمانشاه که از طریق عوامل نزاچا نیز سقوط هواپیمای فوق گزارش می‌گردد.

تهاجم هوایی به سایت هاگ دزفول و رادار اهواز و هفت‌تپه

سایت هاگ دزفول و رادار اهواز از ساعت ۱۸:۱۵ الی ۱۹:۳۰ مورد تهاجم قرار می‌گیرد و پرسنل موجود در هفت تپه (پدافند زمین به هوا) رؤیت مسیرهایی در خارج از برد جنگ‌افزار با سرعت کم و چراغ‌های زرد و آبی را گزارش می‌نمایند. یک تیم از پدافند به منظور گسترش رادار در شرق، به شرق کشور اعزام می‌شوند.

حملات نیروهای خودی به مختصات جغرافیایی 4540E, 3430N و 4546E, 3433N

با انجام دو حمله از طریق نیروی هوایی خودی و دشمن شروع می‌شود. نیروی هوایی خودی با استفاده از ۸ فروند هواپیمای F4 در ارتفاع زیاد و با بهره‌گیری از هواپیماهای RF4 و تانکر و اطلاعات شناسائی و اسکورت F5 و F14، نقطه‌ای به مختصات جغرافیایی 4540E, 3430N و 4546E, 3433N را بمباران می‌کند.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه زرگان و منطقه عمومی اهواز

دشمن با استفاده از چهار فروند هواپیمای میگ، نیروگاه زرگان را مورد هدف قرار می‌دهد. در ساعت ۱۴:۰۰، نیروگاه زرگان مورد اصابت سه بمب قرار گرفته است. ارتباط تلفنی قبل از حمله با نیروگاه قطع و نیروگاه و پدافند آن از وضعیت قرمز بی‌اطلاع هستند. نیروگاه با دو قبضه تیربار ۱۲/۷م از ژاچا و دو قبضه ۱۴/۵م از لشکر ۹۲ زرهی اهواز پدافند می‌شود، که عکس‌العمل مناسب نیز از خود نشان نمی‌دهند و در ادامه بمباران نیروگاه، هواپیماهای مهاجم به بهره‌برداری شماره ۱ اهواز نیز حمله کرده و چند رگبار مسلسل به مخازن ۱ و ۲ شلیک می‌نمایند.

تهاجم هوایی و دلایل بمباران نیروگاه زرگان

عدم پوشش راداری مکفی، کمبود وسایل ارتباطی، عدم وجود کنترل و وحدت فرماندهی، مناسب نبودن محل گسترش جنگ افزارها، کمبود جنگ افزار، عدم آمادگی و هوشیاری پرسنل، عدم وجود دیدبان حاصل بررسی بعمل آمده از بمباران نیروگاه زرگان است. همزمان با حمله به نیروگاه زرگان، سه فروند F14 در آسمان خوزستان در حال پرواز و جستجو هستند و بالأخره در ساعت ۱۴:۰۸، هواپیماهای دشمن در موقعیت CBSOS به مدت خیلی کوتاه در برد رادار اهواز قرار می گیرند، که عملاً انجام عکس العمل تاکتیکی به علت خروج هواپیمای دشمن از مرز امکان پذیر نمی باشد. معاون عملیاتی نهاجا طی نامه ای اظهار می دارد که تاکنون اشکال رادار هواپیمای F14 به ستاد نهاجا گزارش نشده است و ضمن توضیح خواهی در مورد علت عدم گزارش موضوع فوق، اعلام می کند که دشمن با حالت پرواز زیگزاگ به F14 نزدیک می شود که افسران کنترل شکاری باید به نحوی منطقه پروازی F14 را تغییر دهند که هواپیماهای دشمن مستقیم به سمت F14 در حال پرواز باشند و همچنین، پدافند مسئولیت دارد در خوزستان مشخص کند کدام F14 با کدام رادار تماس برقرار نماید.

۶۰/۲/۸

حملات هوایی به سرپل ذهاب و سقوط هواپیما و هلیکوپتر دشمن در گیلانغرب

سرپل ذهاب مورد حمله هوایی دشمن قرار می گیرد و یک فروند از هواپیماهای دشمن در گیلانغرب سقوط می کند و خلبان آن دستگیر می گردد. تعداد ۷ گلوله توپ به یکی از مواضع اورلیکن دزفول اصابت می کند.

۶۰/۲/۹

حملات آفندی نیروی هوایی ایران

۱۸ فروند هواپیمای F4 به ارتفاع زیاد، به صورت ضربتی، نیروهای دشمن در جنوب غرب را بمباران می کنند.

سقوط یک فروند هلیکوپتر دشمن

یک فروند هلیکوپتر عراقی در منطقه رادار بلوط با اجرای آتش از طریق عوامل پدافند زمین به هوا سقوط می کنند.

حملات هوایی و بمباران سرپل ذهاب و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در گیلانغرب
سرپل ذهاب مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد. یک فروند از هواپیماهای دشمن در گیلانغرب سقوط می‌کند و خلبان آن دستگیر می‌شود. تعداد ۷ گلوله توپ به یکی از مواضع اولیکن دزفول اصابت می‌کند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای دزفول و اهواز
شهرهای دزفول و اهواز مورد هدف موشک‌های زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرند.

تهدید هوایی کاروان دریایی

نداجا اعلام می‌کند در ساعت ۱۳:۱۸، تعداد دو فروند هواپیمای ناشناس بر فراز کارون دریایی که از بوشهر عازم بندر امام خمینی بوده است، مشاهده نموده است. هواپیماهای مزبور در برد هیچ‌یک از رادارهای منطقه قرار نمی‌گیرند. تهدیدات موجود در سیستم پدافند هوایی عراق از نظر تعداد، تنوع و تحرک به حدی می‌رسد که معاونت اطلاعاتی نه‌اجا مجبور می‌شود که علاوه بر شماره‌گذاری، کلاس‌مان‌بندی نموده و شماره واگذاری به هر تهدید نمودار نوع تهدید گردد. این شماره‌ها و طبقه‌بندی‌ها شامل سیستم‌های موشکی SAM2, SAM3, SAM6 و رادارهای اخطار اولیه و رادارهای وابسته به سیستم‌های موشکی پدافند زمین به هوا می‌باشد.

۶۰/۲/۱۱

تهاجم هوایی نیروی هوایی خودی علیه مواضع دشمن

حمله از ارتفاع بالا علیه مواضع پدافندی عراق در دو مرحله از طریق نه‌اجا به مرحله عمل درمی‌آید.

۶۰/۲/۱۲

حمله به خط لجمن توسط هواپیماهای خودی

مجدداً غرب لجمن در منطقه دزفول و آبدانان با استفاده از ۱۲ فروند هواپیمای F4 مورد حمله قرار گرفته و نتیجه عملیات با استفاده از یک فروند RF4 عکس‌برداری می‌گردد.

اسکورته هوایی هلیکوپترهای خودی

دو فروند هلیکوپتر ورودی از شمال غرب کشور با استفاده از هواپیماهای F5 پایگاه دوم اسکورت می‌شوند.

کمیود قطعه MODOS در رادار ICWAR

از ۱۲ دستگاه ICWAR در مدار عملیاتی، ۱۰ دستگاه آن به علت عدم وجود قطعه MODOS غیرعملیاتی است.

۶۰/۲/۱۳

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در خاک عراق

تیراندازی یگان‌های زمین به هوای خودی باعث مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن می‌گردد و مقامات عراقی موفق به دریافت جنازه خلبان عراقی می‌گردند. هواپیمای دشمن در خاک عراق سقوط نموده است.

۶۰/۲/۱۶

کشف مسیرهای تهاجمی عراق و بمباران شهر آبادان

تعداد ۸ فروند هواپیمای F4 با ارتفاع زیاد در حمله به داخل عراق شرکت می‌کنند و ژاجا نیز با کشف ۸ کانال از مسیرهای نفوذی عراقی‌ها به آذربایجان غربی کانالیابی را وسعت می‌بخشد.

۶۰/۲/۱۷

عدم موفقیت در اندام هواپیمای دشمن

مأموریت بمباران یک فروند هواپیمای عراقی بر فراز آبادان با توجه به شلیک موشک هوا به هوای فونیکس نیمه تمام می‌ماند.

اقدامات خصمانه دشمن

هواپیمای F14 به ارتفاع ۳۳ هزار پا، سرعت ۰/۹ ماخ آلت، موشک زمین به هوای دشمن را دریافت و شلیک SAM6 را با چشم‌رؤیت می‌کند و با عمل BREAK با حالت دماغ هواپیما به پایین، انفجار موشک SAM6 را در ۵۰۰ متری تجربه می‌نماید و پس از مراجعه به هواپیمای تانکر جهت دریافت سوخت از طریق خلبان تانکر متوجه می‌شود که هواپیما مورد اصابت ترکش‌های انفجاری SAM6 قرار گرفته است. نیروی هوایی عراق دست به فعالیت شدیدی می‌زند و پروازهای عراقی در طی روز به شدت افزایش می‌یابد.

۶۰/۲/۲۰

نجات هوایمای خودی

هوایمای فرندشیب F27 از مسجد سلیمان به اصفهان در ساعت ۰۶:۴۰ همین روز، به علت عدم وصول اطلاعات پروازی دشمن شناسائی و همزمان با انجام شلیک موشک F14 با برقراری تماس با رادار سد دز از انهدام نجات پیدا می‌کند.

۶۰/۲/۲۱

حمله هوایی و بمباران قریه شور مابین گناوه و دیلم

در ساعت ۱۲:۰۰، قریه شور مابین گناوه و دیلم توسط دشمن بمباران هوایی می‌شود.

جشن روز نیروی هوایی در عراق

از ساعت ۱۶:۰۰ الی ۱۷:۰۰ همین روز، به مناسبت سالگرد نیروی هوایی عراق مراسمی در بغداد بوده و رژه هوایی بر فراز بغداد انجام می‌گیرد و خانواده خلبان ازدست‌رفته عراقی به حضور صدام حسین می‌رسند.

۶۰/۲/۲۲

حملات هوایی ۱۲ فروند F4

۱۲ فروند F4 از ارتفاع بالا از پایگاه‌های بوشهر و مهرآباد به غرب لجمن حملات هوایی انجام می‌دهند.

۶۰/۲/۲۴

تهاجم موشکی دشمن به شهر اهواز

اهواز با ۷ فروند موشک زمین به زمین دشمن متحمل خساراتی می‌گردد.

فعالیت رادار جدید در عراق

رادارهای MORTAE LOCKING RADAR عراقی برای اولین بار از طریق پست‌های شنود نهجا رهگیری می‌گردد.

حمله به منطقه عمومی گناوه

معلوم می‌شود که دشمن امکان اجرای آتش ضد آتش را از کشورهای حامی خود دریافت کرده است. قریه رخه‌آشتی بنا به گزارش گروهان ژاندارمری گناوه مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد و به نظر می‌رسد که حملات عراقی‌ها به خطوط لوله نفت شروع گردیده است.

۶۰/۲/۲۵

حمله ستون پنجم دشمن به مقر پرنده‌های هوانیروز در بندرعباس
در ساعت ۰۴:۰۰، عوامل ستون پنجم دشمن به مقر پرنده‌های هوانیروز حمله کرده و ضایعاتی به بار می‌آورند.

موقعیت محل پرتاب موشک‌های زمین به زمین عراقی
برابر اظهار یکی از پناهندگان عراقی، موشک‌هایی که به سمت دزفول و اهواز پرتاب می‌شوند، روی دو دستگاه خودرو یک روز در میان از عماره حرکت نموده و در چنانچه مستقر می‌شوند. سپس به سوی هدف‌های مورد نظر شلیک می‌شوند.

۶۰/۲/۲۸

حملات هوایی دشمن و انهدام هواپیمای خود
نیروهای دشمن در غرب لجمن با استفاده از ۱۸ فروند هواپیمای F4 بمباران می‌شوند. دو فروند فروند F14 جهت اسکورت در منطقه حضور داشتند. همزمان ۲ فروند RF4 از منطقه عکس‌برداری می‌کنند و ۲ فروند هواپیمای ۷۰۷ و ۷۴۷ سوخت‌رسانی عملیات را بر عهده داشتند. همچنین، در این عملیات، ۸ فروند F5 شرکت داشتند. پرواز RPV به موقع انجام نشد.

دو فروند هواپیمای بدون سرنشین RPV و یک فروند از هواپیماهای بمباران‌کننده مورد اصابت پدافند دشمن قرار می‌گیرند.

باند آبدانان و سایت هاگ همدان
باند آبدانان بسته اعلام می‌شود و ۵۰ کیلومتری سایت هاگ همدان نیز به جرگه مناطق محدوده و ممنوعه می‌پیوندد.

۶۰/۲/۳۰

انهدام کشتی لوئیز وان و تدابیر مقابله دفاعی
کشتی لوئیز وان در ساعت ۰۲:۲۰ و کشتی تجارتي ENIVOL با نام تجارتي ESIAL حامل پولاد در حال حرکت به سمت بندر امام خمینی مورد حمله قرار می‌گیرند، که کشتی اول به گل نشسته و کشتی دوم از ناحیه سینه صدمه می‌بیند. حمله موفقیت‌آمیز به دو کشتی در یک روز، در ستاد فرماندهی پدافند مورد بررسی قرار می‌گیرد. احتمال ورود

اسلحه و یا موشک جدیدی در صحنه نبرد پیش‌بینی می‌شود. افسران عملیاتی ف پدافند در ستاد تصمیم می‌گیرند که ترتیبی اتخاذ نمایند که من بعد کلیه افسران رادار از آخرین تغییرات انجام‌یافته در گسترش سیستم‌های موشکی دشمن (دیوار موشکی) آگاهی یافته و خلبانان خودی را به محض رسیدن به دیوار آگاه نمایند.

۶۰/۳/۲

سقوط هواپیمای خودی در حوالی دارخوئین

ساعت ۰۹:۲۵ هلیکوپتر ۲۱۴ به شماره ۶-۴۸۶۲ از هوانیروز هنگام مراجعت از مأموریت در حوالی دارخوئین مورد اصابت گلوله‌های هواپیمای میگ دشمن قرار گرفته و به کلی از بین می‌رود.

۶۰/۳/۴

پیشنهاد دکتر چمران

پیشنهاد شهید دکتر چمران در مورد امکان استفاده از توپ‌های اورلیکن جهت درگیری با موشک‌های زمین به زمین عراق در کمیسیونی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

درخواست توپ ۲۳م

معاونت طرح و برنامه نه‌اجا عملاً در جریان آینده پدافند و طرح‌های لازم‌الاجرا در آن نمی‌باشد و به علت فوریت امر، به صورت ضمنی درخواست تهیه ۱۶۹ قبضه توپ ۲۳م جهت تکمیل طرح‌های مصوبه قبلی نموده و به جدول سازمانی مورد نیاز شریط فعلی و آینده پدافند فکر می‌کند.

۶۰/۳/۵

بمباران نفت گاز ماهشهر، گاز مایع و پالایشگاه بندر امام

F14 خودی به علت دریافت LOCK ON از سه سمت، عملاً قادر به نزدیکی به لجمن و پرتاب موشک علیه هواپیماهای CAP دشمن نمی‌گردد و مناطقی از جمله مخازن نفت گاز ماهشهر، گاز مایع و پالایشگاه بندر امام مورد اصابت بمب‌های دشمن قرار می‌گیرد.

انهدام هواپیمای دشمن

علیرغم عملیاتی بودن سیستم هاگ منطقه، هواپیمای F14 خودی یک فروند هواپیمای حمله‌ور دشمن را مورد اصابت قرار می‌دهد.

۶۰/۳/۷

تهدیدات دشمن و بمباران غرب دزفول

مقرر است که ۱۶ فروند هواپیما، غرب دزفول را بمباران کنند. تعداد دو فروند RPV به فضا پرتاب می‌شود و پس از پرتاب دوم، معلوم می‌شود که عملیات لغو گردیده است و RPVهای پرواز داده شده برگردانده می‌شوند.

۶۰/۳/۸

حمله هوایی به آغاچاری

در ساعت ۱۵:۱۸، واحد بهره‌برداری آغاچاری بمباران و خساراتی وارد می‌گردد.

۶۰/۳/۹

کمبود هواپیمای گشت رزم هوایی (CAP)

نهاد جاتی کمیسیونی اعلام می‌کند که قادر به واگذاری CAPهای مورد نیاز به اندازه کافی به پدافند نمی‌باشد و مقرر می‌شود که واگذاری CAP تابعی از ارجحیت مکانی و زمانی قرار گیرد و نماینده ف پدافند نیازمندی‌ها و ارجحیت‌ها را برای کمیسیون بعدی مطالعه و بررسی نماید.

رویت موشک ساحل به دریا و مورد اصابت قرار گرفتن مجدد کشتی لوئیز وان

یک فروند موشک در ساعت ۲۳:۳۰ از طریق پرسنل پدافند زمین به هوای پایگاه ششم رویت می‌گردد که مسیر آن غرب به شرق بوده است. کشتی لوئیز وان که قبلاً مورد اصابت قرار گرفته بود، مجدداً مورد اصابت قرار می‌گیرد و به گل می‌نشیند.

۶۰/۳/۱۲

چاه‌های نفت فلات قاره

ناو میلانین به یکی از چاه‌های نفت فلات قاره برخورد می‌کند.

۶۰/۳/۱۴

عملیات ایدائی علیه نیروی هوایی دشمن

یک مرحله عملیات ایدائی از خلیج فارس علیه نیروی هوایی دشمن به مرحله اجرا درمی‌آید.

۶۰/۳/۱۸

اصابت هواپیمای خودی و انهدام بالن دشمن

به علت مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند F4 خودی از طریق موشک‌های هوا به هوای دشمن، مقرر می‌شود که پرواز F4 دو فروندی بوده و در مناطق مختلف ایستایی، در صورتی که F14 جهت سوختگیری از منطقه خارج شده است، از اسکرامل استفاده شود.

۶۰/۳/۲۳

پیشنهاد گسترش رادار در بندر امام

با توجه به حمله نیروی هوایی دشمن به کاروان‌های نفتکش و تجاری، در کمیسیونی لزوم گسترش یک دستگاه رادار تاکتیکی در منطقه عمومی بندر امام با جابه‌جایی رادار از چابهار یا زاهدان پیشنهاد می‌گردد.

۶۰/۳/۲۴

تهاجم هوایی و اطلاع دشمن از تاکتیک F14

در ساعت ۰۷:۵۵، یک فروند F14 با معرف پروازی اژدها۴، ورود ۳ فروند از هواپیماهای دشمن را به لجمن گزارش و تا ۲۹ مایلی خود آنان را تعقیب می‌کند، ولی به علت کمبود سوخت، بالاجبار به سمت داخل کشور گردش می‌نماید. به نظر می‌رسد که نیروی هوایی دشمن تجربه لازم در مورد محاسبه زمان پرواز هواپیماهای F14 را به دست آورده است. عکس‌العمل دشمن در جریان انجام حملات ارتفاع زیاد خودی نشان می‌دهد که شکاری‌های عراقی همزمان با عملیات وارد معرکه شده‌اند، ولی به علت دخالت شکاری‌های خودی و برتری تکنولوژیکی هواپیماهای نهاجا، قادر به عملیاتی در خورد توجه و بازدارندگی کافی نمی‌باشند.

۶۰/۳/۲۶

انهدام هواپیمای دشمن

دیوار موشکی دشمن در غرب توسط چهار فروند هواپیمای F4 بمباران می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۲:۵۷، یک فروند هواپیمای ارتفاع پست دشمن توسط شکاری کشف و در ساعت ۱۳:۰۴، با صدور دستور انهدام، یک فروند دیگر از آمار موجودی نیروی هوایی دشمن کسر می‌گردد.

۶۰/۳/۲۷

اصابت بالن دشمن بر فراز پالایشگاه شیراز

یک بالن بر فراز پالایشگاه شیراز رؤیت گردید و توسط آتش جنگ افزارهای پدافند هوایی مورد اصابت قرار گرفته و احتمال داده می شود که محفظه آن حاوی نیتروگلیسرین بوده است.

خرید هلیکوپترهای کنترل از راه دور توسط دشمن

دولت عراق ۷۰ فروند هلیکوپتر کوچک تفریحی بدون سرنشین که از روی زمین به صورت کنترل از راه دور هدایت می گردند، خریداری کرده است.

اقدامات اولیه در مورد دیدبانی بصری

کمیسیون جهت پیش بینی مقدمات دیدبانی در آذربایجان غربی در تبریز برقرار گردیده است.

۶۰/۳/۲۸

درگیری هوایمای گشت رزم هوایی

با توجه به اطلاعات واصله و با همکاری رادار بهبهان و دسک ماهشهر، یک فروند F14 به فضای منطقه آبادان پرواز داده می شود، که با شلیک دو فروند موشک زمین به هوای دشمن روبه رو و مجبور به بازگشت می گردد.

صدای انفجار در جزیره عباسی

در ساعت ۲۲:۰۰، انفجار شدیدی در جزیره عباس در شمال شرق بوشهر به وجود می آید که صدای آن تا مسافت بعیدی به گوش می رسد.

۶۰/۳/۲۹

حملات هوایی به تأسیسات نفتی و پرتاب CHAFF در فضای خوزستان

عراقی ها تأسیسات نفتی مارون ۳ را در ساعت ۱۲:۳۰، مارون ۱ را در ساعت ۱۲:۳۵، تلمبه خانه شماره ۱ را در ساعت ۱۲:۴۰ و شماره ۳ را در ساعت ۱۲:۴۵ با هواپیماهای خود بمباران می کنند و سپس آسمان خوزستان شاهد سقوط صفحات فلزی سفیدرنگی است که به عنوان CHAFF مورد استفاده قرار گرفته است. ساعت ۲۰:۳۰ مجدداً هواپیماهای عراقی به آسمان خوزستان تهاجم می کنند.

۶۰/۴/۱

آتشباری شهرهای دزفول و اهواز توسط توپخانه عراق

دزفول و اهواز توسط توپخانه دوربرد عراق مورد هدف قرار گرفته و ۴۹ گلوله توپ به شهرهای فوق اصابت می‌نماید.

تقویت پدافند هوایی دشمن در شلمچه

ارتش عراق در منطقه دهو در نوار مرزی شلمچه سه سکوی پرتاب موشک زمین به هوا گسترش می‌دهد.

۶۰/۴/۳

تهاجم هواپیمای افغانی

یک فروند هواپیمای افغانی در شرق مبادرت به تهاجم نموده و سپس به شیندند^۱ باز می‌گردد.

تهاجم و تهدید دشمن و بمباران سیلوی اهواز و...

در ساعت ۲۰:۰۰، سیلوی اهواز بمباران می‌شود و مقرر می‌گردد که پوشش هوایی هلیکوپترهای هوانیروز از طریق اسکرامبل تأمین گردد.

۶۰/۴/۴

وضعیت یگان‌های راپیر

از تعداد ۴۱ یگان راپیر، تعداد ۲۶ یگان منتظر قطعه است.

بمباران تأسیسات نفتی

تلمبه‌خانه امیدیه و تأسیسات مارون ۳ بمباران می‌شود.

۶۰/۴/۶

فعالیت موشک زمین به زمین دشمن

یک سکوی پرتاب موشک اسکاد در فاو فعالیت خود را آغاز می‌نماید.

۶۰/۴/۸

حمله هوایی دشمن به امیدیه

در ساعت ۱۸:۲۶ دشمن دست به حمله هوایی به امیدیه می‌زند که با توجه به وجود هواپیمای گشت رزم هوایی در منطقه، اقدامی برای دشمن میسر نمی‌گردد.

حمله هوایی دشمن به پالایشگاه تبریز

در ساعت ۱۸:۳۰، پالایشگاه تبریز مورد حمله قرار گرفته و خسارت جزئی به بار می‌آید.

تهدیدات و انهدام هواپیمای دشمن

در ساعت ۲۳:۰۳، خلبان هواپیمای گشت رزم هوایی با معرف پروازی الوند D هدفی را در رادار خود مشاهده می‌کند. در حالی که رادارهای زمینی هدفی را کشف ننموده‌اند، دستور انهدام هدف فوق به هواپیمای مذکور صادر می‌شود. هواپیمای کشف‌شده مورد اصابت قرار گرفته و معلوم می‌شود که دشمن بوده است.

۶۰/۴/۹

رویت هواپیمای ناشناس

تعدادی هواپیمای ناشناس بر فراز پالایشگاه اصفهان رویت می‌شوند.

وضعیت هواپیمای میراژ عراقی

طبق اطلاعات واصله، تعداد ۴ فروند میراژ عراقی عملیاتی بوده و قرار است ۸ فروند دیگر تا ۲۴ تیرماه سال جاری به عراق تحویل گردد. هواپیماهای مذکور در پایگاه قیاره مستقر گردیده است.

وضعیت حمله به آبادان

حمله به آبادان هنوز به جایی نرسیده و فرماندهی عراق در نشستی با صدام حسین تلفات حمله به آبادان را ۵۰٪ برآورد نموده‌اند.

۶۰/۴/۱۰

احتمال حمله به جزایر تنب و ابوموسی

احتمال حمله به جزایر تنب و ابوموسی نغمه جدیدی است که در رسانه‌های گروهی نیز از آن نام برده می‌شود.

۶۰/۴/۱۱

حمله شیمیایی دشمن

دشمن در ساعت ۱۰:۲۰، در منطقه میمک گلوله‌های شیمیایی به کار گرفته است.

۶۰/۴/۲۲

ارسال رادار زاهدان به بندر امام

به منظور تقویت پوشش راداری منطقه عمومی خوزستان و شمال خلیج فارس، رادار زاهدان به بندر امام ارسال می‌گردد.

حمله دشمن به کشتی ایران وحدت

در ساعت ۱۰:۰۰، کشتی ایران وحدت که عازم بندر امام بوده است، مورد اصابت قرار می‌گیرد و علیرغم آسیب‌دیدگی وارد بندر می‌گردد و بعدها معلوم می‌شود که توسط هلیکوپتر سوپرفلون و موشک اگزوست مورد اصابت قرار گرفته است.

۶۰/۴/۲۴

وضعیت نامساعد جنگ‌افزارهای پدافند هوایی

اکثریت قریب به اتفاق سیستم‌های اورلیکن، رایپر و هاگ با کمبود قطعات حیاتی و بحرانی مواجه است که از ۱۸ دستگاه رادار جستجوکننده هدف ارتفاع کم هاگ (ICWAR) موجود همگی غیرعملیاتی بوده و از ۲۴ دستگاه رادار تعقیب هدف هاگ (HIPIR) ۱۸ دستگاه آن غیرعملیاتی است و در این رابطه، تمامی سایت‌های هاگ به علت کمبود قطعات یا غیرعملیاتی بوده و یا تنها با یک قسمت آتش (SECTION) در مدار عملیاتی قرار دارند.

۶۰/۴/۲۵

تعیین محل سایت هاگ در تبریز

به منظور گسترش هاگ در منطقه عمومی تبریز، تعداد سه محل توسط کارشناسان تعیین گردیده است.

۶۰/۴/۲۶

برای نخستین بار، به منظور تأمین پوشش نقاط کور راداری در منطقه عمومی شمال غرب با همکاری زاجا تعداد چهار پست دیدبانی مجهز به موشک دوشی پرتابی سه‌پند ۳ در منطقه فوق گسترش می‌یابد.

۶۰/۴/۲۸

حملات آفند هوایی نهاجا

در بامداد روز جاری، هواپیماهای شکاری نهاجا ضربات سختی به تأسیسات حساس و حیاتی عراق وارد می‌آورند.

۶۰/۴/۲۹

اختلال الکترونیکی در رادار اهواز

در طی روز جاری، دوسوم اسکوپ رادار اهواز پوشیده از عامل اختلال الکترونیکی اکوی ثابت^۱ می‌باشد.

۶۰/۵/۱

آمار حملات هوایی دشمن در تیرماه

حملات انجام‌شده در تیرماه توسط پدافند هوایی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. ایلام در ۱۵ مرحله، بوشهر در ۳ مرحله، امیدیه در یک مرحله، تلمبه‌خانه‌های امیدیه در ۲ مرحله، مارون در یک مرحله، اهواز در ۲ مرحله و خارک در یک مورد حمله داشته‌اند.

۶۰/۵/۲

ماجرای فرار تانکر سوخت‌رسان

در ساعت ۱۶:۰۰، تانکر سوخت با معرف پروازی سرخس ۲۸ اعلام می‌نماید که فرمان هیدرولیکی آن قفل کرده است و با توجه به قفل نمودن فرامین از مرز خارج می‌گردد و فرکانس تماس با رادار بحرین به هواپیما واگذار می‌شود. جهت اسکورت هواپیما از هواپیمای شکاری نیز بر فراز دریای آزاد استفاده می‌گردد. سرخس ۲۸ هنوز با اشکال اعلام‌شده به پرواز خود ادامه می‌دهد و بعداً معلوم می‌شود که تانکر فرار کرده است و در ساعت ۲۱:۱۵، در قاهره به زمین می‌نشیند.

دریافت هواپیمای میرا توسط عراق

برابر اطلاع واصله، عراق چهار فروند میراژ دریافت داشته است، ولی عملاً هیچ کدام وارد خط پرواز نگردیده اند.

۶۰/۵/۵

انهدام هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۷:۴۴، تعداد دو فروند از هواپیماهای دشمن با یک فروند از هواپیمای شکاری F14 درگیر و یک فروند از آنان منهدم می گردد.

۶۰/۵/۶

فرار بنی صدر و رجوی با تانکر سوخت

بنی صدر رئیس جمهور مخلوع و رجوی رهبر منافقین با یک فروند تانکر سوخت به فرانسه فرار می کنند.

۶۰/۵/۷

گسترش توپ ۱۴/۵ م در مناطق نفتی

مقرر می گردد که فرماندهی پدافند هوایی تعداد ۸۰ عراده توپ ۱۴/۵ م از نزاجا تحویل گرفته و در مناطق نفتی گسترش یابد.

۶۰/۵/۱۱

حمله به تأسیسات نفتی دشمن

تلمبه خانه و تأسیسات نفتی تکریت عراق مورد حمله هواپیماهای ضربتی نهاجا قرار می گیرد.

فعالیت های پست دیدبانی و رادارهای عراقی بعد از انجام حمله از طریق پست های شنود خودی رهگیری می گردد.

۶۰/۵/۱۲

انهدام هواپیمای دشمن بر فراز شمال خلیج فارس

در ساعت ۲۴:۲۲، دو مسیر در دریا برای رادار بوشهر ظاهر می گردد، که هواپیمای خودی یک فروند از آنان را منهدم می کند.

۶۰/۵/۱۸

هوایمای عکس برداری

در ساعت ۱۰:۱۳، یک فروند هوایمای RF4 در جنوب مشغول عکس برداری می باشد.

تعیین محل گسترش رادار بندر امام

نهاجا اسکله شماره ۱۱ بندر امام را برای گسترش رادار در نظر می گیرد و انتظار دارد که حداقل پوشش راداری در شمال غرب خلیج فارس را تأمین نماید.

۶۰/۵/۲۱

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هوایمای (F4 سرتیپ شهید خضرائی)

یک فروند از هوایماهای F4 در حمله به پایگاه الولید عراق (عملیات H3) به خلبانی سروان (سرتیپ شهید) خضرائی مورد اصابت قرار گرفته و در خاک سوریه در دمشق مجبور به فرود می گردد. اطلاعات واصله حاکی است که تمرینات تاکتیکی و آموزش به طرز چشمگیری در نیروی هوایی عراق، در حال تکوین است.

۶۰/۵/۲۲

فرار فرزندشیب

هوایمای F27 (فرزندشیب) ۶۰۳ نیروی دریایی در ساعت ۱۱:۴۶ روز جاری به مقصد چابهار از پایگاه بندرعباس پرواز می کند. مسیر مذکور در موقعیت AL1522 در ساعت ۱۲:۵۶، سمت خود را به ۱۸۰ درجه تغییر می دهد. سعی رادارای منطقه جهت برقراری تماس با خلبان به نتیجه ای نمی رسد. در ساعت ۱۲:۵۷، اسکرامبل داده می شود که به طرف مسیر مذکور هدایت گردد. هوایمای فوق در ساعت ۱۳:۰۶ در موقعیت AK0015 از دید رادار چابهار محو می گردد و برابر اطلاعات بعدی در مسقط به زمین می نشیند و معلوم می گردد که برنامه دیگری از فرار اجرا گردیده است.

۶۰/۵/۲۶

فعالیت هلیکوپتر سوپر فرلون

بررسی های بعمل آمده نشان می دهد که عراق تا این تاریخ در ۱۰ مورد مبادرت به پرتاب موشک اگزوست^۱ از طریق هلیکوپتر سوپر فرلون نموده است.

۱. از این موشک ها به منظور مورد اصابت قرار دادن کشتی ها و تأسیسات دریایی استفاده می شود.

۶۰/۵/۲۸

کاربرد هواپیمای بدون سرنشین (RPV)

یک فروند هواپیمای بدون سرنشین (RPV) پرتاب می‌شود و دشمن چهار فروند موشک به سمت آن شلیک می‌کند و هواپیمای فوق به سلامت به دزفول بازگردانده می‌شود.

۶۰/۶/۷

گزارش کار پدافند هوایی

پدافند هوایی در این روز مقدمات انتقال رادار زاهدان به بندر امام را فراهم آورده و اعلام می‌کند که از ۳۶ آتشبار هاگ، ۱۲ آتشبار گسترش داده شده، که ۵ آتشبار نیمه عملیاتی (با یک قسمت آتش در مدار است) و ۷ آتشبار غیر عملیاتی است.

۶۰/۶/۱۰

افغانستان و جنگ تحمیلی

در ساعت ۰۶:۰۰، تعداد دو فروند هلیکوپتر افغانی در ارتفاع پایین در ۱۰ کیلومتری پاسگاه چاه محمد به حریم هوایی ایران تهاجم می‌کند و مراجعت به داخل خاک افغانستان در ساعت ۰۸:۰۰ گزارش می‌شود.

۶۰/۶/۱۱

انهدام هواپیمای دشمن در غرب دزفول

هواپیماهای ضربتی نهاجا با بمباران ارتفاع زیاد خود، به غرب دزفول نفوذ می‌کنند، ولی رادار سد دز با تلاش زیاد به علت عدم وجود CAP قادر به تأمین اسکورت آنها نمی‌گردد و پس از اتمام بمباران، انصار ۸ یک فروند F14 خودی، یک فروند هواپیمای عراقی را منهدم می‌نماید.

۶۰/۶/۱۳

نجات هواپیمای مسافربری

در ساعت ۰۶:۴۴ همین روز، یک فروند هواپیمای ایران ایر (۷۲۸) با ارتفاع ۳۷ هزار پا، که از سمت ترکیه به طرف جمهوری اسلامی ایران پرواز می‌نمود، توسط جنگنده‌های عراقی در داخل خاک ترکیه مورد حمله قرار می‌گیرد. حمله از طریق دخالت هواپیماهای شکاری خودی دفع می‌گردد. هواپیماهای مهاجم از ترکیه به عراق مراجعت می‌نمایند و

رادار تبریز همزمان با عملیات، با الإجبار تغییر مسیر را به ایران ایر ابلاغ می‌کند و از انهدام هواپیمای مسافربری جلوگیری می‌گردد. نه‌اجا به سماجا پیشنهاد می‌کند که از طریق سازمان هواپیمایی کشوری به کلیه شرکت‌های مسافربری آگهی گردد که در میسر پرواز ترکیه به ایران، امکان حمله نیروی هوایی عراق وجود دارد.

۶۰/۶/۱۶

موج جدید حمله هوایی دشمن

در ساعت ۱۵:۳۰، مجدداً موج حمله هوایی دشمن به علت نبودن F14 در منطقه شروع می‌شود. دشمن از الیاف CHAFF استفاده می‌کند. هواپیمای گشت رزم هوایی منطقه ۱۰ زمانی وارد مرحله عمل می‌شود که هواپیمای دشمن در حال بازگشت از بمباران منطقه می‌باشد. رادار سد دز طی گزارشی اعلام می‌کند که پیشروی نیروهای خودی در کرخه نور باعث گردیده است که عراقی‌ها به منظور جلوگیری از تحکیم موقعیت نیروهای خودی و سهولت در انجام پاتک، این منطقه را به طور متناوب بمباران نمایند. مع‌هذا لازم است که در منطقه ۳ مبادرت به برقراری CAP گردیده و هواپیمای F5 نمی‌تواند جایگزین مناسبی برای F14 تلقی گردد و عراقی‌ها نیز قادر به شناسائی F5 و F14 می‌باشند.

۶۰/۶/۲۲

فراری دادن هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۰۵، هواپیماهای دشمن علیه یک فروند هواپیمای F5، که به مأموریت پشتیبانی نزدیک هوایی بر فراز جلدیان اعزام گردیده است، وارد عمل می‌شوند. بلافاصله دو فروند F5 دیگر از تبریز به پرواز درآمدند و ضمن فراری دادن شکاری‌های دشمن، از انجام مأموریت پشتیبانی نزدیک هوایی حراست به عمل می‌آورند.

۶۰/۶/۲۷

انهدام دو فروند از هواپیماهای دشمن با موشک فونیکس

در طول روز، رادار سد دز ۳۲ مسیر هجومی دشمن را کشف می‌کند و اقدام تاکتیکی انجام می‌دهد. برابر اطلاع و تأیید منابع دیگر، فقط دو فروند از هواپیماهای دشمن بر فراز سوسنگرد و هویزه منهدم گردیده است و برابر اظهارات خلبان، تعداد ۷ تیر موشک فونیکس پرتاب شده است. یک فروند F14 همزمان با پرتاب موشک فونیکس با اشکال

وقایع سال ۱۳۶۰ / ۶۱

مواجه گردیده است. سرنوشت ۵ فروند موشک فونیکس دیگر برای پدافند نامعلوم بوده و سوال برانگیز عنوان می‌گردد.

۶۰/۶/۲۸

فعالیت هوایی دشمن

نیروی هوایی دشمن در روز جاری ۱۱۰ سورتی پرواز عملیاتی در منطقه انجام می‌دهد.

۶۰/۶/۳۱

بمباران اشتباهی نیروهای سطحی دشمن توسط خودش

سالروز جنگ است. اخطار و هشدار کافی داده شده است. نیروی هوایی دشمن در یک عملیات پشتیبانی نزدیک هوایی، نیروهای سطحی عراق را بمباران می‌کند و قدمی به عنوان کمک به نهاجا برمی‌دارد.

۶۰/۷/۲

حمله هلیکوپتر سوپرفلون به یک کشتی ایرانی

در ساعت ۱۲:۳۰، یک فروند هلیکوپتر سوپرفلون به یک کشتی ایرانی در خلیج فارس حمله می‌کند و صدای انفجار دو موشک آگروست در برج بوشهر شنیده می‌شود.

۶۰/۷/۶

انهدام هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۹:۵۳، درگیری با یک مسیر ناشناسی بر فراز آبادان به یک فروند F14 خودی واگذار می‌شود. علیرغم صدور دستور عدم اجرای تیراندازی علیه هدف و خودی، عنوان شد هدف از طریق یک منبع ناشناس، با تلاش افسر شیفت اهواز و دقت خلبان F14، هواپیمای دشمن بر فراز آبادان مورد اصابت موشک فونیکس قرار گرفته و منهدم می‌گردد و سه فروند موشک زمین به هوا علیه F14 خودی پرتاب می‌شود.

تیراندازی به هواپیمای ایران ایر

در ساعت ۲۳:۰۵، علیه یک هواپیمای ایران ایر در منظره قم از طریق یگان‌های زمین به هوا تیراندازی می‌شود.

تیراندازی بر روی هواپیمای خودی

تیراندازی به هواپیماهای خودی در سطح گسترده‌ای باعث تولید نگرانی‌هایی در پدافند می‌گردد.

۶۰/۷/۷

وضعیت متخصصین هواپیمای بدون سرنشین

پدافند هوایی از دو نفر افسر جهت کنترل RPV و اجرای عملیات پرواز هواپیمای بدون خلبان استفاده می‌کند، که این دو نفر منحصر بفرود می‌باشند. یک نفر از این دو متخصص شامل تسویه و انفصال از خدمت می‌گردد، که با تلاش پدافند و اعلام عملکرد این افسر در طول جنگ، مجدداً به خدمت اعاده می‌گردد.

۶۰/۷/۸

تهاجم دشمن به تلمبه‌خانه گوره

در ساعت ۱۲:۳۵، تلمبه‌خانه گوره توسط ۴ فروند از هواپیماهای عراقی (دو فروند TOP COVER و دو فروند BOMBER) بمباران می‌شود و ضایعاتی به بار می‌آید. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در زمان بمباران، رادار خازک غیر عملیاتی و منطقه از هواپیمای F14 خالی بوده و هواپیماهای دشمن در شبکه راداری کشف نگردیده است و نیروی هوایی دشمن به منظور انحراف توجه SOC شیراز از احتمال وقوع حمله به گوره، در قسمت غربی دزفول و اهواز دست به فعالیت شدید هوایی در پوشش رادارهای منطقه زده است.

۶۰/۷/۹

تهاجم هوایی به خوزستان

پست‌های شنود خبر ورود چهار فروند هواپیمای دشمن به منطقه عمومی خوزستان را اعلام می‌نمایند.

---

۱. به هواپیماهای شکاری اطلاق می‌گردد، که مسئولیت اسکورت هواپیماهای شکاری و بمب‌افکن دیگر را در ارتفاع بالا بر عهده دارند.

۶۰/۷/۱۰

استفاده دشمن از بمب ناپالم

در ساعت ۱۱:۱۵، ۱۲:۳۰ و ۱۲:۴۰، حملات عراق به شهر سوسنگرد انجام و شهر مذکور مورد اصابت بمب ناپالم و خوشه‌ای هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد. اطلاعات بعدی حاکی است که در حدود ۵۰٪ از تأسیسات شهر آسیب دیده است. پست‌های شنود ورود هواپیمای دشمن به خوزستان را گزارش داده‌اند؛ وضعیت قرمز اعلام شده است. در طول روز، تعدادی از هواپیمای دشمن در برد رادار سد دز قرار گرفته است. در یک مورد، به علت غیرعملیاتی بودن رادار شکاری، اقدامی میسر نمی‌گردد.

انهدام هواپیمای دشمن و حمله به سوسنگرد

در بعضی از موارد، اقدامات پدافند زمین به هوا از پرواز راحت و بدون دردسر از اقدامات دشمن جلوگیری به عمل آورده است و یک فروند هواپیمای دشمن مورد شلیک شکاری F14 قرار گرفته و منهدم شده است. علیرغم اقدامات مذکور، سوسنگرد متحمل تلفات سنگین شده است.

۶۰/۷/۱۲

گسترش توپ ۱۴/۵

۱۲ قبضه توپ ۱۴/۵ م به منطقه اهواز حمل و در مراکز حساس و حیاتی گسترش یافته و عملیاتی می‌گردد.

۶۰/۷/۱۴

انهدام اولین هواپیمای F14

اولین هواپیمای F14 خودی مورد اصابت موشک پرتابی هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۰/۷/۱۹

حمله به نیروی دریایی دشمن

در ساعت ۰۲:۳۰، حمله به نیروی دریایی دشمن مجدداً به اجرا درمی‌آید و SOC شیراز اعلام می‌کند که فعالیت هوایی کویت در روزهای اخیر در منطقه افزایش یافته است.

۶۰/۷/۲۳

گسترش توپ ۱۴/۵ م م

دستور گسترش ۸ قبضه توپ ۱۴/۵ م م در آبادان و دو قبضه در پازنان ۲ از طریق سماجا صادر می‌شود.

بمباران نیروهای دشمن توسط هواپیماهای عراقی

در ساعت ۱۴:۰۵، هواپیماهای عراقی از ارتفاع بالا بمب‌های خود را در طول خط لجمن پرتاب می‌کند و به تعدادی از نیروهای عراقی آسیب وارد می‌نمایند. عراق به کلیه واحدهای هوایی و زمینی و دریایی ابلاغ کرده است که قرار است ساعت ۰۴:۳۰، هواپیماهای ایرانی از پایگاه‌های سوریه به داخل عراق حمله کنند و تأسیسات نفتی عراق و پایگاه تموز را مورد اصابت قرار دهند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

یک فروند هواپیمای عراقی مورد اصابت جنگ‌افزارهای پدافند زمین به هوای خودی قرار گرفته و در غرب خط لجمن سقوط و نیروهای خودی انهدام آن را گزارش می‌نمایند.

۶۰/۷/۲۷

تهاجم دشمن به پتروشیمی بندر امام

در ساعت ۰۶:۳۰، مجتمع پتروشیمی بندر امام و یک کشتی تجارتی مورد حمله ۵ فروند هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد.

انهدام هواپیمای دشمن

همزمان با عملیات عراقی‌ها، هواپیمای گشت منطقه ۱۰ وجود یک فروند هواپیمای دشمن را گزارش می‌کند. دستور انهدام صادر می‌گردد. خلبان اظهار می‌دارد که یک فروند دیگر نیز کشف کرده است. مجدداً دستور درگیری صادر می‌شود. در ساعت ۰۶:۳۰، یک فروند هواپیمای عراقی در شمال غرب بندر امام منهدم می‌گردد.

بررسی حملات دشمن توسط اعضای کمیسیون امور دفاعی مجلس شورای اسلامی

حملات دشمن باعث پیدایش زیان‌های جانی و مالی فراوانی گردیده است. مراتب به عرض امام امت می‌رسد. تیمی از اعضای کمیسیون امور دفاعی مجلس شورای اسلامی، متشکل از آقایان اکبر ناطق نوری، دکتر حسن روحانی، دکتر محمدتقی آل غفور و همراهان نظامی مسئله را بررسی می‌کنند. میزان خسارت سنگین عنوان می‌شود و علل عدم

موفقیت، پدافند تشریح می‌گردد؛ از جمله نبودن پوشش راداری و عدم وجود COMMAND AND CONTROL مناسب از علل عمده به حساب می‌آید. تیم علیرغم این نظریه، به زعم خود مبادرت به مقصریابی می‌کند و تحویل پرسنل به دادگاه انقلاب با دستور ف نهاجا شروع می‌شود. تیم پیشنهاد می‌کند که در مورد راه‌اندازی رادار بهبهان تسریع شود، جهت هاگ ماهشهر تأمین قطعه شود، آموزش پرسنل مورد توجه قرار گیرد، سیستم ارتباطی مطمئن برقرار شود، شناسائی هواپیما سروسامان گیرد. یکی از افسران بازرس در گزارش خود نتیجه‌گیری می‌کند که عملیات دشمن تا روی هدف با در نظر گرفتن امکانات و نقاط ضعف یگان‌های خودی به طور دقیق و صحیح طراحی گردیده است. این در حالی است که پدافند در مورد نحوه پشتیبانی توپ‌های آبادان، نهاجا را مسئول قرار داده است.

۶۰/۷/۲۸

تهاجم و تهدید به غرب اهواز و شوش و دزفول

رادار سد دز تعداد ۲۰ فروند هواپیمای دشمن را از ساعت ۱۰:۳۵ الی ۱۳:۱۵ کشف می‌کند. این هواپیماها مبادرت به تهاجم به غرب اهواز و شوش و دزفول نموده‌اند. در تمام این حملات، CAP در منطقه وجود ندارد. در صورتی که CAP یا اسکرامبل در منطقه حاضر گردد، دیوار موشکی عراق حائلی مابین شکاری‌های خودی و هواپیمای بمباران عراقی می‌باشد.

ناهماهنگی و انهدام هواپیمای خودی

در ساعت ۱۱:۴۰، پست مخابراتی عراق اعلام می‌کند که قرار است هواپیماهای ایرانی عملیاتی در خاک عراق انجام دهند و پدافند منطقه به صورت آماده‌باش قرار گرفته است. پست شنود آبادان مراتب را رهگیری می‌کند و به دسک هوایی آبادان و از آنجا به ماهشهر اطلاع می‌دهند که اگر قرار است عملیاتی انجام شود، به علت لو رفتن آن، از عملیات جلوگیری گردد. متأسفانه اقدام دسک ماهشهر به جایی نمی‌رسد و برابر پیش‌بینی ارتش عراق، در ساعت ۱۲:۰۵، عملیات نیروی هوایی خودی به اجرا درمی‌آید، که نتیجه آن انهدام یک فروند هواپیمای خودی می‌باشد. به نظر می‌رسد که هماهنگی‌های انجام‌شده مابین نیروی هوایی، پدافند هوایی و نیروی زمینی توسط بی‌سیم باعث افشاء عملیات گردیده است.

۶۰/۸/۴

تهاجم دشمن به کشتی‌های تجارتي

در ساعت ۰۱:۵۰، یک فروند کشتی تجارتي مورد اصابت موشک‌های دشمن قرار می‌گیرد.

اختلال الکترونیکی توسط دشمن

واحدهای پارازیت‌ه عراق بر روی رادار مستقر در بندر امام که به طور آزمایشی کار می‌کنند، پارازیت می‌کنند و رادارهای توپ ضدهوایی شلیکای گسترش یافته در منطقه نیز تحت تأثیر ECM قرار می‌گیرند.

گزارش هواپیمای F14

هواپیمای F14 خودی پرتاب موشک زمین به هوای دشمن علیه خود را به رادار اهواز گزارش می‌دهد.

ساخت گاز سمی

اخبار واصله حاکی است که عراق در صدد ساخت گاز سمی بوده و مجدداً تعدادی هواپیمای بدون سرنشین سفارش داده است.

رهگیری هواپیمای دشمن و سقوط هواپیمای خودی در منطقه بهبهان

هواپیمای شکاری F14 گشت رزم هوایی به شماره ۶۵۱۸ جمعی پایگاه ششم در ساعت ۱۱:۵۵، پس از پرواز در منطقه ۱۰ با ارتفاع ۲۰ هزار پا در ساعت ۱۲:۰۰، وجود دو فروند هواپیمای ناشناس را به رادار بهبهان گزارش داده است. فاصله هدف اول ۸ و فاصله هدف دوم ۳۰ مایل گزارش شده است. رادار بهبهان هدف اول را خودی و هدف دوم را دشمن شناسائی و دستور انهدام صادر کرده است. هدف دوم مورد تعقیب قرار می‌گیرد و به خاطر خروج آن از مرز و نزدیکی شکاری به دیوار موشکی، از تعقیب صرفنظر می‌گردد و شکاری خودی به سمت شمال تغییر مسیر می‌دهد. در این زمان، کابین عقب برخورد شیئی به TAIL هواپیما را احساس می‌کند و در نهایت، در اثر این برخورد، هواپیما به صورت NOSE DOWN درمی‌آید. هر دو خلبان عمل EJECTION انجام می‌دهند و در این سانحه، خلبان کابین جلو به علت سقوط در باتلاق و خفگی در آب و ضربات وارده در ناحیه سینه و قلب در زمان انفجار، شهید می‌گردد. خلبان کابین عقب پس از ۲۴ ساعت شناور بودن در روی آب، از طریق هلیکوپتر تجسس نجات، پیدا می‌شود، که به علت کمی

تجربه CREW و کمبود سوخت، موفق به بالا کشیدن و نجات نمی‌گردد. مرحله بعدی عملیات نجات باعث می‌شود که خلبان کابین دوم به مدت ۴۶/۵ ساعت بدون آب و غذا در دریا باقی مانده و سپس نجات داده شود. محدودیت دید رادار بهبهان یکی از عوامل عمده پیدایش این سانحه و انهدام هواپیمای خودی در درگیری هوایی تشخیص داده می‌شود.

سایت هاگ تبریز

سایت هاگ تبریز در منطقه مایان با پیش‌شرط ۵۰ کیلومتر در برد و ۵۰ هزار پا در ارتفاع منطقه ممنوعه اعلام شده و در مدار عملیاتی قرار می‌گیرد.

۶۰/۸/۵

دستورالعمل انهدام هواپیمای دشمن

کمیسیون در ستاد نهجا برقرار می‌گردد. معاون عملیاتی نهجا دستور می‌دهد در صورتی که هواپیماهای مهاجم کشف شده دشمن در برد ایستگاه‌های رادار در دید بصری یا راداری هواپیماهای خودی قرار داشته باشند، در این صورت، افسران کنترل شکاری بدون توجه به دیوار موشکی موظف به رهگیری و انهدام هواپیماهای دشمن می‌باشند، حتی اگر هواپیماهای خودی وارد خاک عراق گردند. در این کمیسیون، مختصات منطقه ۱۰ دچار تعویض گردیده و در ساعات برقراری CAP در سایر مناطق ایستایی تغییراتی داده می‌شود.

آلرت پایگاه هشتم مقر اصلی F14 به هواپیماهای F5 سپرده می‌شود تا هواپیماهای F14 و مناطق ایستایی کنار مرزی به انجام وظیفه بپردازند.

برقراری ارتباط توپ ۱۴/۵

سماجا اذعان می‌کند که بایستی مابین جنگ افزارهای ۱۴/۵ م با مراکز کنترل و اعلام خبر ارتباطی برقرار کرده و هنوز در مورد برقراری این ارتباط اقدام مفیدی نشده است.

تهاجم هوایی دشمن و مورد اصابت قرار گرفتن رادار HIPIR

در ساعت ۱۶:۲۰، مسیرهای ۵۱۷ و ۵۱۸ در برد رادار سد دز و رادار جستجوکننده هدف PAR سایت ۳ هاگ دزفول قرار می‌گیرد، که برای درگیری با هواپیمای فوق، هواپیمای گشت رزم هوایی F14 با معرف پروازی اژدهای ۶ به آن تخصیص داده می‌شود و سایت ۳ هاگ نیز مبادرت به LOCK ON روی هواپیمای دشمن می‌نماید. سرعت هواپیما ۴۸۰ و ارتفاع آن ۲۴ هزار پا برآورد می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۲۳، D10 آنتن رادار تعقیب هدف HIPIR سایت ۳ مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد. در وهله اول، به نظر می‌رسد که دشمن مجهز به موشک‌های ضدتشنع گردیده است. به سایت ۲ و سایت ۳ در دزفول دستور داده می‌شود که از LOCK ON روی هدف قبل از برد RANGE موشک خودداری کنند.

۶۰/۸/۶

حمله هوایی دشمن و مورد اصابت قرار گرفتن رادار HIPIR

در ساعت ۱۱:۱۸، مسیر D10 متشکل از دو فروند هواپیمای دشمن با سرعت ۳۸۰ مایل و ارتفاع ۲۰ هزار پا در برد رادار سد دز قرار می‌گیرد. تعداد دو فروند F5 از پایگاه چهارم اسکرامل داده می‌شود.

اسکرامل به علت تداوم وضعیت قرمز در منطقه پرواز نمی‌کند و هواپیمای مسیر D10 در برد رادار PAR سایت ۳ قرار می‌گیرد. رادار تعقیب هدف HIPIR سایت ۲ هاگ دزفول نیز از ۶۰ کیلومتری مورد اصابت قرار می‌گیرد. تعداد موشک‌های پرتابی دشمن دو فروند می‌باشد، که اولی به D10 آنتن رادار HIPIR و دومی در محوطه سایت به زمین اصابت می‌کند و سایت ۲ هاگ غیرعملیاتی می‌گردد.

در ساعت ۱۵:۱۶، مسیر D26 در برد رادار سد دز و برد سایت ۲ هاگ دزفول قرار می‌گیرد و دو فروند هواپیمای F5 اسکرامل داده می‌شود، که از فاصله ۵۵ کیلومتری آنتن رادار تعقیب هدف HIPIR از پشت مورد اصابت قرار می‌گیرد و این سومین رادار فوق می‌باشد که در طول ۲۴ ساعت مورد اصابت قرار گرفته و در نتیجه، سایت‌های هاگ دزفول غیرعملیاتی می‌گردند. در این رابطه، پس از بررسی‌های لازم، تدابیر مقابله با این پدیده در قالب مقابله با موشک ضدرادار طی دستورالعملی ابلاغ می‌گردد.

۶۰/۸/۷

واگذاری رادار تعقیب هدف به دزفول

تعداد دو دستگاه رادار تعقیب هدف HIPIR به گروه دزفول واگذار می‌گردد تا جایگزین رادارهای خسارت‌دیده در روزهای قبل گردد.

حمله دشمن به آبادان

در بعدازظهر، آبادان مورد تهاجم عراقی‌ها قرار می‌گیرد. حمله در پنج مرحله انجام می‌شود. پست‌های شنود شروع حمله را اعلام می‌کنند. هواپیمای اطلاعات شناسائی در منطقه به کمک رادارهای خوزستان آمده است. در هر پنج مرحله، اعلام وضعیت می‌گردد، اما هیچ‌کدام از هواپیماهای عراقی در پوشش رادارهای خودی قرار نمی‌گیرند. همزمان با این حملات هوایی به آبادان، دشمن در خط لجمن (منطقه سید طاهر اهواز) با بلندگو اقدام به پخش آیات قرآنی و تشویق سربازان خودی جهت پیوستن به ارتش عراق می‌کند.

۶۰/۸/۸

حمله هوایی به آبادان

حمله هوایی به آبادان انجام می‌شود و پدافند هوایی علت حمله مذکور را ترک همزمان هواپیماهای گشت رزم هوایی مناطق ایستایی ۳ و ۱۰ عنوان می‌کند.

۶۰/۸/۹

تهاجم و تهدیدات دشمن

سماجا ۳ اظهار نظر می‌کند که عملیات هوایی عراق اخیراً توسط میراژهای خریداری شده از فرانسه انجام می‌گیرد و در نظر است، شهرهای بزرگ ایران (تهران، تبریز، اصفهان، مشهد) با هواپیماهای عراقی بمباران گردد و بمب مورد استفاده از نوع خوشه‌ای، ناپاک و گازی سمی می‌باشد.

۶۰/۸/۱۳

اختلال دشمن در سیستم‌های ارتباطی

در ساعت ۰۸:۴۵ الی ۲۳:۰۰ روز جاری، ارتباطات مخابراتی واحدهای لشکر ۷۷ در شبکه HF, VHF در مناطق آبادان، دارخوین، ماهشهر به کلی مختل می‌شود و این اختلال در شبکه‌های نهاجا نیز کشف و معلوم می‌شود که در این مدت، زیر پوشش پارازیت‌های ارسالی از یگان‌های پارازیت‌ه عراق قرار دارند و برابر گزارش منابع اطلاعاتی، عوامل استراق سمع عراقی حتی بر روی پیام‌های ارسالی از شبکه تلفنی نیز استراق سمع می‌کنند.

۶۰/۸/۱۴

بمباران نیروهای خودی در خط جبهه

نیروهای خودی در خط جبهه با هواپیماهای عراقی بمباران می‌شوند. پدافند طی اظهار نظری گزارش می‌کند که در بعضی از نقاط، عدم پوشش هوایی و یا عدم وجود پوشش مکفی راداری باعث اینگونه بمباران‌ها می‌شود.

۶۰/۸/۱۵

اختلال الکترونیکی و پرتاب CHAFF

دشمن تعداد زیادی هواپیما وارد منطقه می‌کند و ضمن انجام اختلال الکترونیکی (ECM) اقدام به پرتاب الیاف CHAFF در آسمان منطقه می‌نماید.

۶۰/۸/۱۷

تهاجم دشمن به پتروشیمی و نخلستان‌های آبادان و تلفات خودی

ساعت ۱۰:۲۵ تعداد دو فروند جنگنده عراقی از منطقه فاو وارد حریم فضایی آبادان می‌گردد و قسمتی از پتروشیمی و نخلستان‌ها و اطراف مناطق مسکونی حوالی کلانتری ۱ و بیمارستان طالقانی را بمباران کرده و باعث تخریب و آتش‌سوزی می‌گردد.

۶۰/۸/۲۲

تهاجم دشمن و تلفات خودی

پیرو پیشنهاد پدافند هوایی مبنی بر انجام حمله به سایت‌های موشکی، در ساعت ۰۸:۲۶ مورخه ۶۰/۰۸/۲۲، سایت ۲ هاگ دزفول زیر آتشباری توپخانه دورزن دشمن قرار می‌گیرد و خساراتی جانی و مالی به سایت وارد می‌گردد. فرمانده گروه دزفول مستقیماً از لشکر ۲۱ حمزه درخواست آتش ضدآتش می‌کند و با اجرای این درخواست، آتش دشمن خاموش می‌گردد. پدافند هوایی همچنان اصرار به دریافت اطلاعاتی از موشک ضدتشعشع دارد.

۶۰/۸/۲۴

بمباران هوایی لشکر ۹۲ زرهی و درگیری با هواپیمای متخاصم

در ساعت ۱۲:۳۰، قرارگاه مقدم لشکر ۹۲ زرهی اهواز مورد بمباران هوایی قرار می‌گیرد. هدف (هواپیمای بمباران) در رادار سد دز کشف شده است و هواپیمای F14 نیز هدف را در رادار خود کشف کرده است، ولی به علت گردش هدف در زمان^۱ INRANGE، امکان شلیک موشک فراهم نگردیده است. خلبان F14 در گزارش خود می‌نویسد که رادار اهواز پشت سر هم صحبت می‌کند و اصلاً فرصت فکر کردن به خلبان را نمی‌دهد. رادار سد دز نیز پشت سر هم صحبت می‌کند. هدف موقعی که به INRANGE رسید، گردش کرد و علیرغم دستور^۲ BREAK که صادر گردیده، تعقیب به عمل آورده، ولی امکان پرتاب موشک میسر نگردید.

حمله هوایی دشمن به مناطق آبادان و فارس‌سیاب

در ساعت ۱۱:۳۲، منطقه فارس‌سیاب و در ساعت ۱۴:۱۲، آبادان مورد حمله قرار گرفته و دیوار موشکی از اقدام تاکتیکی F14 خودی جلوگیری به عمل آورده است.

حمله هوایی دشمن به منطقه جلالیه

در ساعت ۱۵:۳۰، منطقه جلالیه بمباران می‌شود. در این مرحله، به علت پرتاب CHAFF، امکان پرتاب موشک مجدداً فراهم نمی‌گردد.

حوادث سایت‌های خودی

در ساعت ۰۲:۰۰، یک تیر موشک‌هاگ از یکی از سایت‌های هاگ دزفول پرتاب و بر پشت بام حمامی در شهر دزفول سقوط می‌نماید. این پرتاب بر اثر بی‌مبالاتی مسئولین در سایت هاگ به وجود آمده است. کابل‌های لانچر ۱ و ۳ در ILSCB جابه‌جا شده است و حادثه پرتاب موشک به وجود آمده است. سرپرست همافران سایت به فرمانده گردان هاگ مراجعه کرده و می‌گوید که آیا شما فکر نمی‌کنید این حادثه و حوادث احتمالی دیگر ناشی از تحولاتی است که شما فرمانده گردان می‌خواهید در سطح گردان هاگ انجام دهید؟ این برخورد برای فرمانده گردان سوال‌برانگیز و غامض است. گروه دزفول خواستار دخالت مقامات امنیتی به منظور جلوگیری از سابوتاژ می‌گردد.

۱. در برد درگیری و پرتاب سلاح قرار گرفتن.

۲. شکستن قفل بر روی هدف.

۶۰/۸/۲۶

گسترش هواپیمای F5 در امیدیه

کمیسیون منعقد در نهاجا تصمیم می‌گیرد که ۸ فروند هواپیمای F5 در پایگاه پنجم امیدیه گسترش دهد.

درگیری هواپیمای F14 با هواپیمای دشمن

یک فروند هواپیمای F14 گشت رزم هوایی در آسمان خوزستان با دو فروند هواپیمای دشمن درگیر می‌شود. هواپیمای دشمن در پنج مایلی از طریق خلبان خودی رؤیت می‌شوند و تعداد سه تیر موشک توسط هواپیمای دشمن پرتاب می‌شود، که هواپیمای خودی با انجام ECM، موشک‌ها را منحرف می‌کند. نهاجا در تجزیه و تحلیل این عملیات نیاز به تبلیغات در رابطه با فداکاری پرسنل خود را الزامی تشخیص می‌دهد.

درگیری هواپیمای F14 با هواپیمای دشمن

یک مسیر هواپیمای دشمن از طریق رادار سد دز کشف و هواپیمای گشت رزم هوایی (F14) در منطقه ایستایی ۳ جهت درگیری تخصیص داده می‌شود. بعد از عمل رهگیری، خلبان F14 گزارش می‌کند که هدف واگذار شده از طریق رادار سد دز، با موشک در ۱۸ مایلی مورد اصابت قرار گرفته و منفجر می‌گردد. پس از چند ثانیه، دو فروند F5 در حالت گردش شدید ظاهر شده است. خلبان به رادار سد دز می‌گوید: شما علیه F5 خودی دستور شلیک صادر کردید. رادار سد دز در پاسخ می‌گوید: اشتباه نشده است. حتماً می‌راژ هستن. خلبان اشتباهی شناسائی کرده است.

۶۰/۸/۲۷

عملیاتی شدن سایت هاگ تبریز

سایت هاگ تبریز با محدوده پروازی ۵۰ کیلومتر در برد و ۵۰ هزار پا در ارتفاع عملیاتی می‌گردد.

سقوط یک فروند هواپیمای F14

هواپیمای گشت رزم هوایی F14 با معرف پروازی آهنگ ۲ جهت درگیری با مسیرهای متخاصم R2 و R3 هرکدام به تعداد دو سورتی که در پوشش رادار اهواز قرار دارد، اختصاص داده می‌شود. در ساعت ۱۱:۲۰، در حالی که هواپیمای آهنگ ۲ در کنترل سد دز قرار دارد، خلبان شکاری اظهار می‌دارد که مسیرهای متخاصم فرار نموده‌اند و در ساعت

۱۱:۳۰، خلبان آهنگ ۲ اظهار می کند بر فراز اهواز، دو فروند هدف دارم، که متخاصم اعلام می گردند. در ساعت ۱۱:۳۳، تماس رادیویی و راداری با هواپیمای گشت رزم هوایی F14 قطع می گردد و برابر اطلاع دسک اهواز، دو نفر خلبان با چتر نجات در حال فرود در منطقه مشاهده می گردند. آخرین موقعیت کشف شده از هواپیمای آهنگ ۲ از هواپیمای دشمن، ۱۷ مایلی بوده است. علاوه بر دسک اهواز، برابر اعلام ژاجا، در ساعت ۱۱:۳۵، یک فروند هواپیما که مشخص نیست مربوط به دشمن است یا خودی، در منطقه اهواز سقوط نموده است. به این ترتیب، اولین هواپیمای F14 در جنگ هوایی در اثر برخورد موشک های هوا به هوای دشمن سقوط می نماید. نهاجا اظهار نظر می کند که موشک های هوا به هوای پرتابی علیه هواپیمای F14 از هواپیمای شماره ۲ دسته مقابل در فاصله تقریبی ۵۰ کیلومتری رها شده و احتمالاً هواپیماهای MIRAGE از موشک سوپر ماترا ۵۳۰ استفاده کرده باشد.

انهدام هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۵:۳۸، توسط هواپیمای شکاری رهگیر F14 طرح پدافند با همکاری F14 منطقه ایستایی ۳ تعداد ۲ فروند هواپیمای متخاصم منهدم می گردد و بررسی سانحه F14 همچنان ادامه دارد.

۶۰/۸/۲۹

تقویت پدافند هوایی عراق توسط روسیه

روس ها جهت پوشش هوایی بغداد ضمن اظهار نظر کارشناسان، موشک های زمین به هوای SAM3, SAM7, SAM9 واگذار و ارسال می نمایند.

۶۰/۹/۳

انهدام هواپیمای دشمن بر فراز تأسیسات بیدبلند

در ساعت ۱۸:۱۰، تأسیسات بیدبلند عبور یک فروند هواپیمای دشمن را در ارتفاع پایین و سرعت زیاد گزارش می نماید. شکاری F14 خودی به سمت تهدید هدایت می شود و هواپیمای عراقی با اصابت یک فروند موشک هوا به هوا منهدم می گردد.

۶۰/۹/۷

تهاجم دشمن بر فراز بیت امام و اقدام تاکتیکی خودی

از ساعت ۱۹:۳۰ الی ۲۰:۰۰ روز جاری، در مرحله اول یک فروند و بعد سه فروند هواپیمای بر فراز بیت امام مشاهده می‌شود و پس از تیراندازی پرسنل پدافند زمین به هوا، هواپیماها منطقه را ترک می‌نمایند.

۶۰/۹/۸

نجات هواپیمای اطلاعات شناسائی خودی

در ساعت ۰۹:۵۰، همزمان با اوج حملات دشمن و وجود پدیده CHAFF در شبکه، یک فروند هواپیمای MIC21 دشمن با ارتفاع کم به داخل کشور نفوذ و مبادرت به حمله به هواپیمای اطلاعات شناسائی می‌نماید. هواپیمای MIG21 به ۱۵ مایلی هواپیمای شناسائی می‌رسد، ولی به علت عمل نکردن سیستم پرتاب موشک، قادر به انهدام نمی‌گردد. کنترلر شکاری عراق دستور ادامه حمله جهت استفاده از فشنگ را به MIG21 صادر می‌کند، ولی خلبان به علت کمبود سوخت مجبور به بازگشت می‌باشد و هواپیمای اطلاعات شناسائی نجات پیدا می‌کند. منطقه ۱۰ دارای CAP زوجی از نوع F14 است و قرار است که هواپیمای دوم بنا بر صلاحدید رادارهای منطقه، در صورت نیاز، به F14 منطقه ۳ کمک نماید.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

یک فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیماهای F14 خودی منهدم می‌گردد.

۶۰/۹/۱۰

حمله سراسری هواپیماهای دشمن

حمله سراسری هوایی دشمن با شدت بیشتری پیگیری می‌گردد. رادار سد دز همانند روز گذشته، ۶۲ مسیر از هواپیماهای دشمن را کشف می‌کند، که حداقل ۲ فروندی و حداکثر ۸ فروندی است.

بمباران لشکر ۹۲ زرهی در منطقه دهلاویه

لشکر ۹۲ زرهی در منطقه دهلاویه به شدت بمباران می‌شود. بمباران دشمن شامل سوسنگرد، رأس البیشه و الدویب نیز می‌شود.

بمباران هوایی شدید آبادان

آبادان در ۱۷ منطقه توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود. کلیه ارتفاعات که جنگ زمینی در آن ادامه دارد، بمباران شده است. قریب به اتفاق بمباران‌ها در ارتفاع متوسط بوده است.

تغییر منطقه ایستایی و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

نہاجا دست به تغییر منطقه ایستایی ۳ می‌زند و منطقه ایستایی جدید ۳ به وجود می‌آید. تعداد زیادی از هواپیماهای دشمن به هواپیماهای F14 خودی واگذار می‌شود، ولی عملیات زمینی و بمباران در پشت دیوار موشکی و با فاصله زیاد انجام می‌شود و شکاری‌های خودی قادر به عکس‌العمل تاکتیکی نمی‌باشند. فقط یک فروند هواپیما مورد اصابت قرار می‌گیرد و به علت شلوغی بیش از حد خطوط ارتباطی، حتی انهدام این یک فروند به SOC و ADOC نیز گزارش نمی‌شود.

تغییر تاکتیک دشمن و عدم موفقیت در درگیری

پایگاه هشتم با تجزیه و تحلیل گزارشات خلبانان خود اعلام می‌کند که دشمن دیگر به صورت BEAM پرواز نمی‌کند و از خصوصیات هواپیماهای خودی اطلاع کافی به دست آمده است. در طول روز، دو بار در ساعت ۰۶:۰۰ و ۰۸:۴۰، هواپیماهای دشمن به نزدیکی F14 تقریب نموده‌اند، بدون آنکه F14 بتواند اقدام مفیدی انجام دهد.

کمبود قطعات هواپیماهای سسنا

ژاجا نیز که با سسنا پرواز VOP انجام می‌دهد، شامل کمبود قطعه می‌شود و در اجرای تعهدات پروازی VOP خود اظهار شرمندگی می‌نماید.

۶۰/۹/۱۱

جنگ هوایی و زمینی با دشمن و انهدام یک فروند هواپیمای میراژ

جنگ هوایی و زمینی با شدت ادامه پیدا می‌کند. رادار سد دز به عنوان رادار اصلی منطقه درگیری نیروهای سطحی ۴۸ مسیر از دشمن را کشف و ثبت می‌کند، که اکثریت قریب به اتفاق این مسیرها از تعداد زیادی (۴ الی ۶ فروند) هواپیما تشکیل یافته است. در ساعت ۰۷:۴۵، ۱۱:۲۵، ۱۵:۳۶، ۱۵:۵۵ و ۱۶:۳۰، درگیری‌ها به حد اعلی خود رسیده و موشک‌های فونیکس از طریق خلبانان خودی پرتاب می‌شوند. در ساعت ۱۱:۲۵، هدف دو فروند میراژ است، که از شعبیه به پرواز درآمد است و فقط یک فروند میراژ به شعبیه

برمی‌گردد و اولین میراژ عراقی شکار شده است. ارتفاع میراژ در لحظه انهدام ۲۱ هزار پا، سرعت ۵۸۰، فاصله با هواپیمای F14، ۱۳ مایل می‌باشد. فاصله یک هواپیمای عراقی در موقع پرتاب موشک از F14 فقط ۸ مایل گزارش می‌شود. در مرحله‌ای دیگر، یک فروند F14 درگیر رزم هوایی می‌گردد و به علت ECM عراقی‌ها، هواپیمای F14 دوم که به عنوان اسکورت در پشت سر F14 اول پرواز می‌کند، موشک پرتاب می‌نماید. در یک مرحله، تعداد ۸ فروند هواپیمای دشمن در حال پرواز به سمت نیروهای خودی جهت بمباران هستند. پرتاب موشک فونیکس باعث می‌شود که پس از انفجار موشک،^۱ MASS TRACK دشمن پخش شده و هرکدام از هواپیماهای مسیر فوق در یک سمت به صورت فرار و گریز مبادرت به پرواز نمایند. رادار سد دز با توجه به نوع تاکتیک‌های بکارگرفته‌شده توسط دشمن، گزارش می‌کند که از اسکرامل هواپیماهای F14 خودداری و جلوگیری گردد.

گزارش حمله هوایی به آبادان و سوسنگرد

نذاجا در آخر روز گزارش می‌کند که نیروی هوایی دشمن در نظر دارد که آبادان و سوسنگرد را منهدم نماید.

دستور درگیری هواپیماهای گشت رزم هوایی تا مرحله قطع لجمن

م ع نهاجا دستور می‌دهد هواپیماهای گشت تا لجمن کاملاً در اختیار ایستگاه‌های رادار قرار گیرد و در صورت کشف هدف توسط رادار و یا دید خلبان، مجاز به قطع لجمن خواهند بود. نهاجا طی نامه‌ای از پدافند توضیح می‌خواهد که در طی سه فقره اسکرامل از طریق SOC درخواست گردیده است و هدفی به هواپیماهای اسکرامل داده نشده است. علت را توضیح دهید، قبل از وصول امریه ستاد نهاجا، پدافند گزارش نموده است که در روزهای اخیر، همکاری لازم بین خلبانان هواپیماهای گشت رزم هوایی منطقه ۳ و کنترلر شکاری انجام نمی‌گردد و خلبانان از دستورات صادره امتناع می‌ورزند. میزان حملات دشمن در منطقه به شدت افزایش یافته و عملاً هواپیماهای گشت بدون نتیجه مبادرت به پرواز می‌نمایند.

تهاجم هوایی دشمن و اقدامات تاکتیکی خودی

خلبان اسکرامل بوشهر پس از پرواز به سمت سه فروند از هواپیماهای دشمن هدایت می‌شود و در رادار خود هدف‌ها را کشف می‌کند و پشت سر هم BREAK LOCK می‌شود.

در یک لحظه، رادار بهبهان وجود یک فروند از هواپیماهای دشمن را در پشت سر هواپیمای خودی کشف می‌کند و دستور گردش سریع صادر می‌کند. خلبان خودی به علت گردش هواپیماهای دشمن موفق به انهدام نمی‌شود، ولی بمباران هواپیماهای دشمن را که با چشم می‌بیند، گزارش می‌کند.

۶۰/۹/۱۲

انهدام هواپیمای میراژ

در ساعت ۰۷:۳۲، یک فروند هواپیمای میراژ کشف می‌گردد. هواپیمای فوق در پی اقدامات تاکتیکی منهدم و خلبان آن دستگیر می‌شود. ارتفاع هواپیمای خودی ۲۰ هزار پا و فاصله از میراژ ۶ مایل بوده است.

عکس برداری هوایی

هواپیمای RF4 در طول روز از منطقه عکس می‌گیرد که RF4 فوق مورد LOCK ON هواپیمای F14 خودی قرار می‌گیرد. جنگ بیشتر روی LOCK ON متکی شده است. رادار سد دز سعی می‌کند که با انجام LOCK ON از انجام مأموریت هواپیماهای دشمن جلوگیری کند. برابر نظرات سماجا، قرار می‌شود که روزانه ۸ سورتی پرواز ارتفاع زیاد ضربتی در اختیار نزاچا قرار گیرد و منطقه ۳ با استفاده از دو فروند F14 و F5، CAP گذاری شود. پایگاه هشتم شکاری درخواست تشویق برای افسران کنترل شکاری رادار سد دز می‌نماید و معاونت اطلاعاتی نه‌اجا عقیده دارد که خلبان‌های میراژ عراقی آمادگی لازم جهت عملیات را به دست آورده‌اند.

حمله موشکی به دزفول و منطقه کرخه و بمباران هوایی پایگاه چهارم

در طول روز، شهر دزفول و کرخه مورد اصابت ۴ فروند موشک اسکاد قرار می‌گیرد و پایگاه چهارم وحدتی بمباران می‌شود.

تائید انهدام هواپیمای میراژ

این هواپیما در تاریخ ۶۰/۹/۱۲، با یک فروند هواپیمای شکاری F14، که تحت کنترل رادار دزفول می‌باشد، در منطقه جنوب اهواز رهگیری شده و پس از مورد اصابت قرار گرفتن، خلبان آن عبدالغنی سویدالدلیمی با چتر نجات هواپیمای خود را ترک نموده و پس از سقوط هواپیمایش در سهراهی حمید، در دهکده سید کریم به اسارت رزمندگان ایرانی درمی‌آید.

ادامه حملات هوایی دشمن

دشمن از هر سمت تاکنون مبادرت به حمله نموده است.

مشاهده هواپیمای ناشناس

در ساعت ۱۷:۱۶، یک فروند هواپیمای چهارموتوره سفیدرنگ در فضای شهر مشهد پرواز می‌نماید. ارتفاع هواپیما ۲ هزار پا از روی زمین است و تا آخر جنگ نیز، این هواپیما برای پدافند شناسائی نمی‌شود.

تشدید حملات هوایی

جنگ هوایی با شدت تمام ادامه می‌یابد. دشمن در طول روز، منطقه الله اکبر (۱۲ بار)، سوسنگرد و اهواز را بمباران می‌کند. تعداد ۹۰ مسیر توسط رادار سد دز کشف می‌شود.

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط هواپیمای F14

در طول روز، دو فروند هواپیمای عراقی از طریق شکاری‌های خودی منهدم می‌گردد.

رؤیت هواپیما بر فراز لاوان

در ساعت ۱۹:۳۰، هواپیماهای دشمن بر فراز جزیره لاوان نیز دیده می‌شود.

گزارش وضعیت رادارها

گزارش ستاد عملیات جنوب به فرماندهی نهاجا در مورد اشکالات رادارهای منطقه مبنی بر اینکه هواپیماهای عراقی با خیالی آسوده روی شهر اهواز پرواز نموده و مردم بیگناه را بمباران می‌کند، تهیه می‌شود. این گزارش اشعار می‌دارد اگر به وضع نابسامان رادارهای منطقه رسیدگی نشود، آبرو و اعتبار پرسنل زحمتکش نهاجا از بین می‌رود.

وضعیت نامعلوم هواپیمای شناسائی خودی

در طول روز، هواپیمای اطلاعات شناسائی از ساعت ۱۱:۳۵ تا یک ساعت از روی برد ADOC حذف می‌گردد و معلوم نیست که این هواپیما در کجا در حال پرواز است و یا اینکه توسط هواپیمای دشمن سرنگون شده است. با هیچ منبعی تماس ندارد و پس از یک ساعت، SOC همدان موقعیت آن را کشف می‌کند.

۶۰/۹/۱۴

تهاجم و بمباران منطقه هویزه، سوسنگرد و پالایشگاه تبریز

جنگ هوایی ادامه پیدا می‌کند. منطقه هویزه دو بار، سوسنگرد ۵ بار، پالایشگاه تبریز

۱ بار و خط جبهه بارها مورد بمباران قرار می‌گیرد.

سقوط هواپیمای دشمن در منطقه هویزه

سایت ۲ هاگ دز فول ۶ بار موشک هاگ پرتاب می کند. لاشه یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه هویزه کشف می شود.

بررسی بمباران پالایشگاه تبریز

بمباران پالایشگاه تبریز مورد بررسی قرار می گیرد. علیرغم آمادگی جنگ افزارها، اشکال عدم اعلام وضعیت از طریق رادار تبریز عنوان می شود و مسئله مقصریابی مجدداً مطرح می گردد.

سقوط هواپیمای F14 در جنگ هوایی

نهاجا در طی روز دو فروند F14 از دست می دهد. در ساعت ۰۹۱۰، هواپیمای F14 با معرف پروازی مخصوص ۲ به شماره ۶۰۴۴، پس از بلند شدن از پایگاه هشتم، به منطقه سوختگیری اعزام و پس از آن وارد منطقه ۳ می گردد. هدفی در فاصله ۳۶ مایلی بر روی صفحه رادار خود کشف می کند، که رادار سد دز آن را متخاصم اعلام می کند و هواپیمای گشت رزم هوایی به سمت هواپیمای متخاصم هدایت می شود. هواپیمای گشت رزمی، هدف را پس از کشف گم می کند و مبادرت به گردش می نماید. پس از گردش، هدفی را در فاصله ۱۳ مایلی کشف می کند که ارتفاع آن ۱۰۵۰۰ پا می باشد. هواپیمای دشمن تغییر مسیر می دهد. خلبان F14 از ادامه حمله منصرف می شود. در همین لحظه، مسیر دودی را در ساعت ۴ خود مشاهده می کند و بلافاصله مورد هدف قرار می گیرد. در این سانحه، هر دو خلبان سالم با چتر نجات فرود می آیند و هواپیمای F14 به طور کلی متلاشی می گردد. علت اصلی سانحه از سوی تیم بازرسی، برخورد موشک احتمالاً از نوع سوپر ماترا ۵۳۰ و عوامل کمک کننده محدودیت رادار سد دز در کشف هواپیما و پراز تک فروندی F14 عنوان می گردد.

در ساعت ۱۶:۰۰، هواپیمای شکاری F14 به شماره ۶۰۵۵ با معرف پروازی مخصوص ۱۵ تحت کنترل رادار سد دز قرار می گیرد. در ساعت ۱۶:۳۰، اعلام می کند که تا ۱۰ دقیقه دیگر جهت سوختگیری منطقه را ترک خواهد کرد. در ساعت ۱۶:۳۵، رادار دز فول هدفی در فاصله ۳۴ مایلی کشف و آن را به هواپیمای F14 واگذار می کند. هواپیمای F14 با معرف پروازی مخصوص ۱۵ در ۲۱ مایلی مبادرت به پرتاب یک تیر موشک فونیکس می کند و در فاصله ۸ مایلی از هدف موشکی را مشاهده می کند، که به سمت او در حال

حرکت بوده است. خلبان مبادرت به BREAK می‌نماید. پس از چند گردش سریع، موشک به هواپیما اصابت می‌کند و شوک شدیدی به هواپیما وارد می‌شود. خلبانان مبادرت به ترک هواپیما می‌نمایند و سالم فرود می‌آیند. مقداری از وسایل هواپیما پس از سقوط به وسیله اهالی منطقه به تاراج می‌رود. علت اصلی سانحه برخورد موشک از نوع احتمالی سوپرماترا ۵۳۰، علل کمکی محدودیت رادار دزفول در کشف هدف‌های رادار ارتفاع پست و پرواز به صورت تک‌فروندی گزارش می‌گردد. رادار سد دز گزارشی در مورد سانحه‌های روز دارد. رادار سد دز می‌گوید ۱۰۰ مایل اول رادار به علت عدم وجود نشانگر هدف متحرک^۱ (MTI) و شرایط خاص تأثیرگذار بر انتشار امواج (DUCTING) غیرقابل استفاده است و ۱۰۰ مایل دوم هم خارج از برد اقدامات تاکتیکی است. فکری به حال رادار نکنید. ما اگر هدف دیدیم، مشخصات آن را به خلبان گزارش خواهیم کرد، ولی خلبان نیز باید مواظب ارتفاع پایین باشد، زیرا در رادار محدودیت دارد.

انهدام هواپیمای دشمن در غرب

در ساعت ۱۶:۲۵، درگیری هوایی در غرب مابین یک فروند F4 و یک فروند MIG23 دشمن به نفع F4 خاتمه می‌یابد و MIG23 دشمن منهدم می‌گردد.

۶۰/۹/۱۸

جنگ هوایی و کمبود موشک فونیکس

هواپیمای دشمن به F14 حمله کرده است و تعداد انبوهی پرواز وارد منطقه عملیات و صحنه نبرد نموده است. نهاجا با کمبود موشک فونیکس روبه‌رو است و اگر موشک‌های فونیکس به همین سبک مصرف شوند، نهاجا تا دو ماه آینده فاقد موشک خواهد بود. مشخصات منطقه ایستایی ۱۰ عوض می‌شود. ارتفاع هواپیمای F14 به ۱۰ هزار پا تقلیل داده می‌شود و یک فروند F4 به کمک F14 دیگر آورده می‌شود.

نیاز به جنگ‌افزار پدافند هوایی

نهاجا در اشتیاق دریافت جنگ‌افزار جدید می‌سوزد و نوع و تعداد جنگ‌افزارهای ورودی را از سماجا استفسار می‌کند. به نظر می‌رسد که نهاجا خود را برای جنگ طولانی آماده می‌کند.

1. Moving Target Indicator (MTI)

اشکالات رادارهای مستقر در منطقه جنوب

اشکالات رادار بهبهان، اهواز، سد دز و آبدانان از طریق تیمی که قبلاً به منطقه اعزام گردیده بود، مورد قضاوت گذاشته می‌شود. اشکالات در تمام رادارها در یک زمینه است. PERMENANT ECHO یا غیرعملیاتی بودن MTI، اشکال در قسمت شناسائی دوست از دشمن^۱IFFSIF. نهاجا و پدافند احساس می‌کنند که جنگ در یگان‌ها و توسط آنها انجام می‌گردد و بایستی جهت جنگ به یگان‌ها مراجعه شود و در یگان‌ها باید رفع نیاز نمود. ستاد نهاجا محل جنگ نیست.

خسارات ناشی از بمباران هواپیمای دشمن در ایلام

در ساعت ۱۲:۲۵، سه فروند هواپیمای دشمن ایلام را بمباران می‌کنند، که نتیجه آن ۱۹ شهید و ۴۱ مجروح می‌باشد.

۶۰/۹/۱۹

حمله هوایی و بمباران منطقه الله اکبر و سوسنگرد

هواپیماهای دشمن منطقه الله اکبر را در سه مورد و سوسنگرد را در ساعت ۱۰:۰۰ بمباران می‌کنند.

حمله موشکی به دزفول

شهر قهرمان پرور دزفول مورد اصابت ۶ فروند موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرد.

تعداد هواپیماهای منهدم شده دشمن

اطلاعات تأیید شده حاکی است که علیرغم انجام حملات دشمن از تاریخ ۶۰/۲/۸، تعداد ۶۷ فروند از هواپیماهای عراقی منهدم گردیده است. یک خلبان اسیر عراقی اعلام می‌کند که عراق ۲۵ فروند MIRAGE داشته است، که انهدام یک فروند آن را همه تأیید کرده‌اند.

۶۰/۹/۲۰

تهاجم دشمن به سوسنگرد، بستان، الله اکبر، دهلاویه

فعالیت پروازی دشمن در این تاریخ افزایش می‌یابد. سوسنگرد، بستان، الله اکبر و دهلاویه محل تردد هواپیماهای عراقی است. نوع هواپیماهای دشمن میراژ، توپولف و میگ گزارش می‌شود. در ساعت ۱۰:۱۹، منطقه بستان و در ساعت ۱۲:۰۹، پنج نقطه اطراف ایستگاه راه‌آهن اهواز و در ساعت ۱۲:۲۰، اطراف دانشگاه جندی شاپور و در ساعت ۱۴:۵۱، منطقه الله اکبر بمباران می‌شود.

وضعیت نامطلوب هواپیمای طرح پدافندی اسکرامل

برای هواپیمای Z13، که چهار فروند هواپیمای دشمن در حال پرواز در خوزستان بوده و در برد رادار سد دز قرار گرفته است، فقط دو فروند F5 به مقابله فرستاده می‌شود و SOC شیراز تقاضای اسکرامل می‌کند. پایگاه چهارم قادر به واگذاری اسکرامل نبوده و جواب منفی می‌دهد.

تعداد دو فروند F5 خودی به علت عدم رسیدن اطلاعات پروازی دشمن شناسائی می‌شود و با رسیدن اطلاعات از گردان پدافندی گسترش یافته در کنار باند پایگاه چهارم، از خلبان F14 معذرت‌خواهی می‌شود.

انهدام هواپیمای دشمن در منطقه دزفول توسط هاگ

دشمن به منظور بمباران راه‌آهن اندیمشک با دو فروند هواپیما به منطقه دزفول حمله می‌کند و یک فروند از آن مورد اصابت سیستم هاگ دزفول قرار می‌گیرد و پرش خلبان با چتر نجات قبل از رسیدن آن به زمین به CP پایگاه چهارم گزارش می‌شود. خلبان بلافاصله دستگیر و تحویل پایگاه می‌شود. نوع هواپیما SU22 است. علیرغم اینکه هواپیما همان SU20 قدیمی است، به سیستم ایجاد اختلال الکترونیکی (ECMPOD) جدید و تولید CHAFF و هشداردهنده و ایجاد اختلال الکترونیکی جدید مجهز شده است.

اظهارات خلبان اسیرشده در مورد موشک ضدرادار

خلبان عراقی می‌گوید که هواپیمای SU22 موشک‌های X28 حمل می‌نماید. X28 موشک ضدتشعشع است. علاوه بر اینکه دشمن در زمان پرواز هواپیماهای ضربتی خود از SU22 حامل X28 استفاده می‌کند، از ECMPOD هم استفاده می‌کند. خود SU22 توسط میراژ یا MIG23 اسکورت می‌شود. SU22 خود هواپیمای بمباران است. گروه دزفول نفس

راحتی می‌کشد. حداقل اسم موشکی که سه دستگاه HIPIR گروه را منهدم کرده است، به موضوع واقف می‌گردد و اطلاعات مقدماتی از خلبان اسیر عراقی گرفته می‌شود.

وضعیت کارکرد رادار Icwarr

علیرغم عملیاتی بودن رادار جستجوکننده هدف ارتفاع کم ICWAR، گروه دزفول همچنان با روشن کردن ICWAR و راه اندازی آن مخالف است. گروه دزفول ضمن ارسال آمار آمادگی رزمی خود، ضمن STANDBY اعلام کردن سیستم ICWAR، علل پایین بودن درجه آمادگی رزمی خود را در دو کلمه خلاصه می‌کند: (۱) کمبود قطعه، (۲) عدم وجود انضباط.

رعایت امنیت مکالمات

برابر گزارشات واصله، پست‌های کنترلی هوایی خانقین و کوت به حالت آماده‌باش درآمده و از آنان خواسته شده است که هرگونه وضعیت غیرعادی را در آسمان عراق کنترل نمایند. در ضمن، دستور داده شده تا اطلاع ثانوی، هیچ‌گونه مکالمه‌ای انجام نشود.

۶۰/۹/۲۱

بمباران جنوب غرب از طریق دشمن

بمباران جنوب غرب از طریق دشمن در طی روز قطع و فقط قریه سگان و کوه پیکوله از حوزه پاسگاه کفرآور بمباران می‌شود.

رویت هواپیما در لاوان و فعالیت بالگردها در بستان

جزیره لاوان شاهد پرواز دو فروند هواپیمای ناشناس بوده و فعالیت هلیکوپترهای عراقی در منطقه بستان شدید است. احتمالاً دشمن درصدد ترمیم رخنه نیروهای خودی است.

انهدام هواپیمای دشمن در منطقه همدان

از ساعت ۱۰:۳۸ تا ۱۰:۵۲، دو فروند هواپیمای F4 با دو مسیر عراقی وارد جنگ هوایی می‌گردند و رادار همدان کنترل را به عهده دارد. هواپیمای MIG23 دشمن سرنگون می‌شود. هواپیمای طرح پدافندی با معرف پروازی شاهین C به علت خرابی موشک قادر به پرتاب موشک نگردیده و اسکورت آن شاهین B، هواپیمای MIG23 را مورد هدف قرار داده است. جنگ و گریز در ۳۰ مایلی جنوب غرب کرمانشاه و ۲۰ مایلی شمال شرق ایلام در حال جریان است. مسیر دوم دشمن به کمک MIG23 منهدم شده می‌شود. همزمان با مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند از هواپیمای F4 خودی، یک فروند میراژ نیز منهدم

می‌گردد. نتیجه ۲ بر ۱ به نفع نیروهای خودی اعلام می‌شود و رادار همدان شاهین B را از دست داده است.

تجزیه و تحلیل وضعیت حملات هواییمای دشمن

نهاد تجزیه و تحلیلی از عملکرد نیروهای خودی و دشمن در هفته اول و دوم آذرماه دارد. به عقیده نهاد، فعالیت هواییمای جنگنده و بمباران عراقی نسبت به هفته قبل، ۲۶۰ سورتی کاهش را نشان می‌دهد و تهاجمات مرزی نسبت به همین هفته ۱۵۱ سورتی کاهش یافته است، که احتمالاً به دلیل سرنگون شدن ۱۹ فروند از هواییمای هجومی عراقی (بر اساس گزارشات واصله از منابع اطلاعاتی مختلف) توسط جنگنده‌ها و پدافند زمین به هوای نهاد در هفته دوم آذر می‌باشد و لازم است به احتمال قوی، نیروی هوایی عراق در تاکتیک‌های خود تجدید نظر به عمل آورد.

۶۰/۹/۲۳

تهاجم هوایی دشمن به منطقه الله اکبر و نورد اهواز

منطقه الله اکبر و نورد اهواز مورد تهاجم هوایی دشمن قرار می‌گیرد. در تمام مدت شب، اهداف مجازی (FALSE TARGET) در رادار آبدانان ظاهر می‌گردد. گاهی اوقات FALSE TARGET به قدری به لحاظ سمت و سرعت با هواییمای حقیقی تشابه پیدا می‌کند، که افسر کنترل شکاری درخواست اسکرامل جهت اقدام تاکتیکی می‌نماید و عملاً باعث اختلال کار در غرب کشور می‌گردد.

۶۰/۹/۲۷

بمباران مناطق هویزه و بستان و شهرهای مرزی

مناطق هویزه و بستان بمباران می‌گردد. رادار سد دز گزارش می‌کند که با توجه به گسترش‌های مداوم و تغییر محل پی در پی سیستم‌های پدافندی عراق، تعیین منطقه ایستایی (POSITIONING) هواییمای گشت رزم هوایی در فضا مسئله‌ای حاد است. نقشه تهدیدات زمین به هوای دشمن با سبک جدیدی بررسی گردد و حملات ارتفاع متوسط دشمن به شهرهای مرزی شروع شده است.

انهدام هواپیمای دشمن توسط سیستم هاگ

یک فروند از هواپیماهای دشمن پس از اقدام به حمله با موشک ضدتشعشع، توسط سیستم هاگ منهدم شده است.

حملات هوایی دشمن به سایت های هاگ

دشمن مجبور است که به سایت های هاگ حمله کند. اگر دشمن بتواند موقعیت مناسب کسب کند، به حملات بی امان خود ادامه خواهد داد.

مشکلات پوشش راداری سد دز

سد دز با فرکانس های برگشتی از محیط و ناخواستته (CLUTTER) روبه رو است. علیهذا لازم است که ریکان پایگاه چهارم در اختیار سد دز قرار گیرد تا بتواند پوششی در منطقه ای که سد دز با CLUTTER مواجه است، کسب کند. رادار بهبهان حجم عمده ای از ترافیک هوایی را کشف می کند که بلافاصله با تجربیات حاصله، FALSE بودن آن معلوم می گردد.

۶۰/۹/۲۸

بمباران شهر دزفول و پایگاه چهارم

به محض خالی شدن منطقه از هواپیمای F14، پایگاه چهارم و شهر دزفول بمباران می گردد.

رهگیری هوایی در غرب

در ساعت ۱۰:۲۰، رادار همدان تعداد ۶ فروند از هواپیماهای دشمن را کشف و هواپیمای F4 شهاب A را به سمت آنان هدایت می کند. هواپیمای F4 در فاصله ۲۵ مایلی یک تیر موشک AIM7 به طرف هدف پرتاب و گزارش می کند که به هدف اصابت نکرده است (و معلوم نمی شود که خلبان انتظار اصابت را هم داشته است یا خیر).

بمباران مناطق مرزی

مناطق الله اکبر، بستان، سوسنگرد، دهلاویه و هویزه بمباران می شوند.

۶۰/۹/۳۰

تهاجم و تهدیدات دشمن به تأسیسات گاز بید بلند و مناطق مرزی جنوب

تأسیسات گاز بید بلند مورد تهاجم هوایی دشمن قرار می گیرد. آتش پدافند هوایی از پیدایش خسارت جلوگیری می کند. آسمان خارک نظاره گر تیراندازی پرسنل پدافند زمین به هوا علیه هواپیمای عراقی است.

جنوب جلالیه، شمال سوسنگرد، بستان، آبادان و ارتفاعات کنارک با هواپیماهای دشمن بمباران می‌شوند. گزارش واصله حاکی است که هواپیماهای دشمن (۲ فروند) به مدت ۱۰ دقیقه بالای مواضع نیروی زمینی ارتش در حال پرواز و مانور بوده‌اند.

۶۰/۱۰/۹

سقوط بالن بر فراز قرارگاه شهید چمران (نابیند)

یک عدد بالن در حال حرکت در ارتفاع کم بر فراز قرارگاه شهید چمران (نابیند) مشاهده می‌شود، که در حال اشتعال و سقوط است. بررسی‌ها نشان می‌دهند که عده‌ای از کودکان جنگزده در بهم‌نشیر اقدام به ساختن اینگونه بالن‌ها نموده‌اند. احتمال دارد جهت شناسائی مناطق حساس به منظور راهنمایی هواپیماهای دشمن و یا به اشتباه انداختن نیروهای پدافندی خودی به درخواست عوامل بیگانه ساخته شده باشند.

۶۰/۱۰/۱۰

آغاز فعالیت هواپیمای شکاری در پایگاه پنجم

با صدور دستوری مبنی بر واگذاری دو فروند F5 پنج دقیقه‌ای و دو فروند F5 ۱۵ دقیقه‌ای، پایگاه پنجم شکاری برای پدافند هوایی متولد می‌گردد.

جنگ و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

فرودگاه قیاره مرکز نگهداری هواپیمای MIRAGE با ROLLAND (سیستم موشکی فرانسوی) حراست و محافظت می‌شود. ۱۴ نفر پرسنل فرانسوی و ۲ نفر استاد خلبان از نیروی هوایی فرانسه به اسامی آقایان اندریک و ماریون در حال آموزش پرسنل عراقی و نگهداری سیستم‌های هواپیماهای MIRAGE هستند. تعداد هواپیماهای MIRAGE ۴۰ فروند بوده و هواپیمای MIRAGE به شماره ۴۰۰۹ و ۴۰۰۶ توسط پدافند هوایی ایران از خط آمار حذف گردید.

بمباران مناطق جنوب

منطقه بستان، سوسنگرد، هویزه و آبادان توسط دشمن بمباران می‌شود.

۶۰/۱۰/۱۱

محل گسترش چهار آتشبار اورلیکن

معاون عملیاتی نهجا اعلام می کند که محل گسترش چهار آتشبار اورلیکن ورودی آبادان، حمیدیه، لاوان، ایلام و ماهشهر می باشد.

رؤیت ناو توسط رادار جاسک

جاسک وجود دو فروند ناو مسلح در کناره دریای عمان، داخل آب های سرزمینی را گزارش می کند، که با اسکرامبل یک فروند P3F از بندرعباس نتیجه ای حاصل نمی گردد.

۶۰/۱۰/۱۲

انهدام هواپیمای دشمن در منطقه سنندج توسط CAP

یک فروند هواپیمای عراقی در یک درگیری هوایی با یک فروند F4 خودی در منطقه سنندج بر فراز کوه های منطقه منهدم می گردد.

۶۰/۱۰/۱۴

مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای RPV

یک فروند هواپیمای RPV مورد اصابت سامانه های پدافند هوایی دشمن قرار می گیرد.

۶۰/۱۰/۲۱

انهدام هواپیمای دشمن در جزیره خارک

در ساعت ۱۵:۰۰، در سمت ۲۲ خارک، هدفی کشف می شود که با سمت ۶۵ درجه در حال تقرب به جزیره می باشد. زمین به هوا عکس العمل نشان می دهد. هدف در بالای اسکله تی منفجر شده و در آب سقوط می کند؛ اما به گفته ناظران، هدف هواپیما نمی باشد.

انهدام هدف دشمن توسط هاگ

در ساعت ۱۶:۳۰، تعداد دو هدف از رادار سد دز به سایت های هاگ دز فول واگذار می شود. موشک هاگ از سایت ۲ به هوا برمی خیزد. یکی از هواپیماهای دشمن در هوا منفجر می شود و هواپیمای دوم فرار را بر قرار ترجیح می دهد.

بمباران شهرهای هویزه و سوسنگرد

هویزه و سوسنگرد بمباران می‌شوند، ولی به علت دخالت شکاری‌های خودی، شهرهای آبادان، قصر شیرین و حمیدیه از اصابت بمب‌های پرتابی نجات پیدا می‌کنند. هدف‌ها اکثراً در صفحه رادارهای خوزستان کشف شده است. دشمن عملاً دست به پرواز ارتفاع متوسط زده است.

۶۰/۱۰/۲۵

حملات دشمن به آبادان

دشمن از ساعت ۰۸:۰۰ الی ۱۰:۰۰، آبادان را زیر آتش توپخانه خود قرار می‌دهد.

۶۰/۱۰/۲۷

ایستگاه رادار گنو در بندرعباس با یک چانل در مدار شبکه راداری پدافند هوایی قرار می‌گیرد.

۶۰/۱۰/۲۸

تهاجم و تهدیدات دشمن و خسارات و تلفات خودی در آبادان

در ساعت ۱۶:۳۷، از طریق نیروی دریایی به رادار بوشهر اعلام حمله هوایی می‌شود. منطقه قرمز می‌گردد. در ساعت ۱۶:۴۵، از پایگاه پنجم نیز اسکرامبل داده می‌شود. در ساعت ۱۶:۵۲، یک فروند هواپیمای توپولف، که سه فروند میگ آن را اسکورت می‌کنند، آبادان را بمباران کرده است. هشت عدد بمب از نوع LB1000 در هشت نقطه آبادان در مناطق مسکونی احمدآباد فرو می‌ریزد و ۵ نفر شهید می‌شوند.

۶۰/۱۰/۲۹

حمله هوایی و بمباران کازرون

در ساعت ۱۶:۳۰، یک فروند هواپیما از سمت شمال به جنوب بر فراز کازرون پرواز می‌کند، که در همان لحظه صدای انفجار شدیدی شنیده می‌شود. مقامات محلی صدای انفجار را تأیید می‌کنند، ولی هواپیما در برد رادار قرار نمی‌گیرد.

۶۰/۱۰/۳۰

بمباران منطقه سوسنگرد

ساعت ۱۱:۱۲ منطقه سوسنگرد مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد. اخبار واصله حاکی است که دشمن درصدد تقویت پدافند طویله برآمده است و توپ‌های ضد هوایی در طویله گسترش داده شده است.

۶۰/۱۱/۱۰

انهدام هواپیمای دشمن توسط سایت ۳ هاگ دز فول

خطوط ارتباطی مورد نیاز رادار سد دز در جهت برقراری تماس مستقیم با سایت‌های هاگ برقرار نگردیده. در ساعت ۱۲:۴۵، تعداد سه فروند هدف برای رادار سد دز ظاهر می‌گردد. دستور پرتاب موشک توسط سایت هاگ با استفاده از دستورالعمل ضد تشعشع برای درگیری با هدف فوق صادر می‌گردد و یک فروند از هواپیماهای دشمن منهدم و لاشه آن توسط یگان‌های سطحی جمع‌آوری می‌شود.

عدم موافقت با جابه‌جایی هاگ

اعزام سایت هاگ به آبادان و اهواز از طریق شورای عالی دفاع بر خلاف دستور قبلی رد می‌شود.

بمباران شهرهای مرزی

در ساعت ۱۰:۲۰ عبدالخان، در ساعات ۱۳:۰۰ و ۱۴:۴۵ شهر آبادان و در ساعات ۱۶:۴۰ و ۱۶:۵۰ شهر آبادان بمباران می‌شوند.

۶۰/۱۱/۱۵

حمله هوایی و بمباران شهر آبادان

آبادان در ساعات ۱۶:۰۰، ۱۶:۳۰ و ۱۶:۴۵ بمباران می‌شود.

۶۰/۱۱/۱۶

ناهماهنگی در سوخت‌رسانی به هواپیماهای طرح پدافندی

در منطقه ۱۰، هواپیماهای F4 در حال پرواز درخواست سوخت می‌کنند و ۴۰ دقیقه افسر کنترلر شکاری به خلبان STANDBY می‌دهد. شبکه منتظر پرواز هواپیماهای تانکر جهت دادن سوخت به شکاری است و حتی تصمیم گرفته می‌شود که تانکر به منطقه آورده

شود و در منطقه به شکاری سوخت داده شود. پس از ۴۰ دقیقه، با عدم پرواز تانکر، هواپیماهای شکاری به پایگاه ششم هدایت می‌شوند و شکاری با حداقل سوخت در پایگاه به زمین می‌نشینند.

۶۰/۱۱/۱۷

تهاجم گسترده به آبادان

فعالیت هوایی دشمن افزایش یافته و در طول روز، با تعداد ۲۴ فروند جنگنده و ۲۸ سورتی پرواز، مبادرت به تهاجم هوایی نموده و آبادان در ساعات ۱۳:۰۰ و ۱۳:۰۵ بمباران می‌شود.

۶۰/۱۱/۱۸

بمباران شهرهای بستان، سوسنگرد، منطقه هفت تپه

تیراندازی آتش توپخانه شدید از طریق نیروهای خودی و دشمن در طول جبهه، به بستان ادامه دارد. در ساعت ۰۷:۴۵ شهر بستان، در ساعت ۰۹:۳۰ شهر سوسنگرد، در ساعت ۱۲:۵۰ هفت تپه و در ساعت ۱۷:۴۰ سوسنگرد بمباران می‌شود. ۱۲ مسیر از عراق وارد کشور می‌گردد. هواپیماهای هجومی MIG23، SU22 و MIRAGE می‌باشند.

۶۰/۱۱/۲۰

تهاجم و تهدید دشمن در خوزستان

دشمن در خوزستان دست به فعالیت‌های هوایی شدیدی زده است.

گزارش عملیاتی رئیس مرکز عملیات پدافند هوایی

رئیس مرکز عملیات پدافند هوایی^۱ (ADOC) در گزارشی شکواییه‌آمیز، عملیات پدافندی را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و می‌نویسد در ۱۰ روز گذشته، دشمن حداقل بیش از ۱۹۰ سورتی پرواز بر فراز ایران انجام داده است و مناطق خالی از هواپیماهای گشت رزم هوایی F14 است و فقط F5 اسکرامل داده می‌شود. با توجه به حجم هواپیماهای موجود در هر مسیر، به پرواز درآوردن دو فروند F5، آب در هاون کوبیدن است. علیرغم به پرواز درآوردن ۱۸ فروند F5 در طول روز، شهرهای آبادان، سوسنگرد و بستان مورد حمله قرار گرفته است. آیا ۱۸ فروند اسکرامل را نمی‌توانیم به صورت هواپیمای گشت رزم هوایی^۲ (CAP) استفاده کنیم؟

1. Air Defense Operation Center

2. Combat Air Patrol

۶۰/۱۱/۲۱

انهدام هواپیمای دشمن توسط هواپیمای خودی

منطقه خوزستان محل تاخت و تاز عراقی‌ها گردیده است. تعدادی از افسران کنترلر شکاری که تحت احساسات خود قرار گرفته‌اند، انتظار دارند هواپیماهای شکاری خودی به دیوار موشکی نفوذ نمایند. یکی از خلبانان اعلام می‌کند من منطقه ایستایی مشخص دارم و از منطقه خارج نمی‌شوم. به نظر می‌رسد که تعدادی از خلبانان خودی انتظار دارند هواپیماهای عراقی حتماً باید در داخل منطقه ایستایی با آنان مصاف نمایند و علیرغم اینگونه مطالب، دو فروند از هواپیماهای عراقی با اصابت دو فروند موشک هوا به هوا به آمار انهدامی دشمن سپرده می‌شوند.

۶۰/۱۱/۲۲

بمباران شهرهای مرزی

حملات هوایی عراق شدت پیدا می‌کند. هفت تپه، دزفول، رقابیه، مورموری، سوسنگرد و بستان مورد اصابت بمب‌های دشمن قرار می‌گیرد. هواپیماهای F14 با معرف پروازی ترکیه ۱۱ و ۱۲ و ۱۴ و ۱۵، به علت خرابی رادار، منطقه را ترک می‌کنند. ترکیه ۱ و ۲ و ۴ و ۵ بدون اطلاع شبکه راداری برای سوختگیری منطقه را ترک و پس از سوختگیری به پایگاه مربوطه مراجعه می‌کنند و بقیه هواپیماها بر فراز مسجد سلیمان پرواز نموده و از قبول دستور جهت پرواز به سمت دیوار موشکی خودداری می‌کنند. پدافند در آخر روز اعلام می‌کند که جهت دفاع از کشور نیاز به هواپیما و جنگ‌افزار است. با توجه به حساسیت و اهمیت مناطق بندر امام و ماهشهر، اختصاص یک نفر افسر ارشد برای مدیریت مرکز پست فرماندهی ماهشهر و یک نفر به عنوان فرمانده ثابت ایستگاه رادار بندر امام ضروری احساس می‌شود.

۶۰/۱۱/۲۳

کمبود هواپیمای طرح پدافندی

وضعیت پروازی ۲۲ بهمن تکرار می‌شود. از ساعت ۰۶:۰۰ الی ۱۲:۰۰، پایگاه هشتم فقط به مدت ۴۵ دقیقه در منطقه ۲ و پایگاه شیراز به مدت ۲ ساعت و ۳۰ دقیقه در منطقه ۱۰ پرواز می‌کنند. در حالی که پرواز در این دو منطقه بایستی دو فروندی و در طول روز انجام می‌گردید.

۶۰/۱۱/۲۴

ادامه کمبود هواپیمای طرح پدافندی

پایگاه اصفهان در منطقه ۲ تا ساعت ۱۲:۰۰ فقط یک ساعت و ۴۰ دقیقه و پایگاه شیراز در منطقه ۱۰ یک ساعت و ۵۰ دقیقه پرواز می‌کنند و پایگاه بوشهر هم به تبعیت از دو پایگاه یادشده در منطقه ۱۰ یک ساعت و ۴۰ دقیقه پرواز دارند. در بعدازظهر همین روز، پایگاه هفتم مدت ۴۵ دقیقه دیگر در منطقه ۱۰ پرواز می‌کند و سایر پایگاه‌ها در منطقه پرواز نداشتند.

۶۰/۱۱/۲۶

مصوبه شورای عالی دفاع

شورای عالی دفاع مقرر می‌دارد که آبادان با هاگ پشتیبانی شود و بدین منظور، انتقال سایت دو هاگ بوشهر با آبادان تصویب می‌شود و تقدم قطعه‌رسانی به سایت‌های هاگ و رایپر مورد بررسی قرار گرفته و دستورات جدیدی صادر می‌شود.

۶۰/۱۱/۲۸

حملات هوایی به نیروگاه برق رامین، بستان و نقاطی در خوزستان

نیروگاه برق رامین و نقاطی در خوزستان مورد حمله قرار می‌گیرند. بستان حداکثر حملات نسبت به سایر نقاط را پذیرا می‌گردد و در ساعت ۱۰:۱۵، ۱۰:۲۰، ۱۰:۲۵ و ۱۲:۱۵ مورد حمله قرار می‌گیرد. اطلاعات واصله در طی روز حاکی است که ۳۴ فروند SU20 و یک فروند SU22 از غرب، تهاجم مرزی انجام داده و دو فروند میراژ در پایگاه قیاره، عملیات شبانه انجام دادند و عراق دست به نقل و انتقال هواپیمای MIG25 زده است و عدم وصول اطلاعات در مورد MIG25، خود جای تفکر و امعان نظر دارد.

محدود و ممنوعه کردن جزایر تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی

جزایر تنب کوچک، تنب بزرگ و ابوموسی در ردیف مناطق محدوده و ممنوعه پروازی قرار می‌گیرند و مقرر می‌شود هرکس بر فراز آن پرواز کند، به علت عدم وجود ارتباط مابین جزایر مذکور و مراکز اعلام خبر، قبل از پرواز، به منطقه دریایی بندرعباس مراجعه نموده و نیت از پرواز را به منظور کسب اطمینان از سلامتی پرواز، برای رابط دریایی رسماً توضیح دهد.

۶۰/۱۱/۲۹

حمله هوایی به خوزستان و بستان

حمله هوایی به خوزستان ادامه می‌یابد. بستان در ساعات ۱۰:۲۳، ۱۰:۲۶، ۱۰:۱۰، ۱۲:۵۵ و ۱۳:۵۷ و سوسنگرد در ساعات ۱۲:۴۶، ۱۳:۵۷ و ۱۴:۰۱ توسط هواپیماهای دشمن مورد حمله قرار می‌گیرند.

۶۰/۱۱/۳۰

ادامه بمباران خوزستان

بمباران خوزستان ادامه پیدا می‌کند. تعداد ۳۲ مسیر دشمن در برد رادارهای خوزستان کشف می‌شود. بستان در نیمه شب از ساعت ۰۱:۱۳ الی ۰۱:۱۶ و در صبح از ساعت ۰۹:۵۰ الی ۰۹:۵۶ مورد تهاجم هوایی دشمن قرار می‌گیرد.

رهگیری هواپیمای P3F

هواپیمای گشت دریایی P3F به مدت ۶ ساعت در جنوب و بر فراز آب‌های آزاد پرواز می‌کند و در ۶ ساعت، تعداد ۱۰ فروند هواپیمای آمریکایی آن را رهگیری می‌کنند و حتی یکی از هواپیماهای F14 آمریکایی تا ۳۰ مایلی چابهار به هواپیمای P3F به صورت تقریباً الحاقی (Join Up) پرواز می‌کند.

۶۰/۱۲/۱

تشدید فعالیت هوایی دشمن و بمباران سوسنگرد و بستان

در طی روز، تعداد ۲۵ فروند جنگنده عراقی از پایگاه‌های مختلف عراق به پرواز درمی‌آیند و اکثریت قریب به اتفاق حملات دشمن متوجه سوسنگرد و بستان می‌باشد. دشمن به کلیه برج‌های خود دستور آماده‌باش و تأکید در احتمال حمله هوایی ایران صادر کرده است.

۶۰/۱۲/۳

حملات مداوم به تنگ چزابه

دشمن به حملات مداوم و مشدد خود به تنگ چزابه ادامه داده و نهاجا با توجه به انهدام دو فروند F14 خود در منطقه ۳، برقراری پوشش هوایی دو فروندی در منطقه ۳ و ۱۰ را پیگیری می‌کند. نهاجا در نامه‌ای به ستاد مشترک می‌نویسد پدافند فاقد رادار جهت

گسترش در ناو است و اعزام افسر ناظر به ناو مفهومی ندارد و باید فکر دیگری برای این مسئله شود.

۶۰/۱۲/۷

حملات هوایی دشمن به بستان و سوسنگرد

حمله به بستان و سوسنگرد همچنان ادامه دارد و در ساعات ۱۰:۰۵، ۱۰:۱۰، ۱۰:۳۰، ۱۰:۵۵، ۱۱:۲۷، ۱۱:۳۷، ۱۱:۴۸، ۱۲:۱۲ و ۱۲:۱۶ مبادرت به حمله به این مناطق نموده و تا ظهر همین روز ادامه دارد.

۶۰/۱۲/۸

اعلام آمادگی پدافند برای گسترش سایت‌های هاگ تاکتیکی

پدافند هوایی مجدداً آمادگی خود را جهت گسترش هاگ در آبادان و یا هر نقطه‌ای دیگر و گشایش جبهه‌ای به نام سایت‌های هاگ متحرک اعلام می‌دارد.

بمباران بستان و سوسنگرد

در طی روز، ۳۴ سورتی پرواز از عراق رهگیری می‌گردد. همچنین بستان و سوسنگرد در تابلوی اهداف دشمن از اهمیت رده ۱ برخوردار می‌باشند و در ساعات ۱۰:۲۰، ۱۰:۲۵، ۱۰:۳۰، ۱۱:۱۸، ۱۱:۲۰، ۱۱:۴۰، ۱۱:۴۵، ۱۲:۳۰، ۱۳:۰۰ و ۱۶:۱۶ بمباران می‌شود. قرارگاه تیپ ۱ لشکر ۷۷ هم جزء نقاطی است که در طول روز بمباران می‌شود.

۶۰/۱۲/۹

حمله به بستان، الله اکبر و چزابه

مناطق بستان، الله اکبر و چزابه مجدداً مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرند.

۶۰/۱۲/۱۰

عدم هماهنگی پرواز هواپیمای RF4

وضعیت اصفهان با اعلام یک هدف در منطقه قرمز اعلام می‌گردد و هواپیمای اسکرابیل به پرواز درمی‌آید. هدف مورد نظر رهگیری می‌گردد. هواپیمای فوق RF4 با معرف مازیار ۱ و با مأموریت مخصوص^۱ (S.M) شناسائی می‌گردد. پدافند روحش از موضوع بی‌اطلاع است.

۶۰/۱۲/۱۵

حمله هوایی به غرب

از ساعت ۱۲:۲۱ الی ۱۲:۲۵، تعداد سه فروند سوخو منطقه غرب را بمباران می‌کنند.

۶۰/۱۲/۱۷

بمباران عشایر گیلانغرب توسط دشمن

منطقه گیلانغرب توسط هواپیماهای دشمن بمباران شده و در نتیجه، چندین چادر عشایری ویران شده و به آتش کشیده می‌شود.

اصابت هواپیمای خودی در بین کوهدشت و آبدانان

هواپیمای F5 به شماره ۷۱۳۲-۳، در ارتفاع چهارهزار پایی بین کوهدشت و آبدانان مورد اصابت یک تیر موشک سه‌سند ۳ خودی قرار می‌گیرد و خلبان موفق می‌شود هواپیما را در پایگاه چهارم به زمین فرود آورد.

دستورالعمل گسترش هاگ به آبدان

دستورالعمل گسترش هاگ به آبدان منتشر می‌شود و جمله ویژه‌ای در صفحه آخر دستورالعمل، خبر از تحرک و اقدامات تازه می‌دهد. جمله چنین است: این دستورالعمل به محض دریافت، قابل اجرا می‌باشد.

۶۰/۱۲/۱۸

فعالیت هلیکوپترهای دشمن

پرواز هلیکوپترهای شناسائی دشمن در منطقه خونین شهر و آبدان افزایش می‌یابد.

تعویض منطقه CAP

گسترش جنگ افزارهای جدید در منطقه بوشهر و گوره باعث می‌شود که پدافند بالاجبار درخواست نماید که منطقه CAP و منطقه ایستایی را عوض کنید. احتمال مورد هدف قرار گرفتن شکاری‌های خودی وجود دارد.

۶۰/۱۲/۲۰

ایجاد اختلال الکترونیکی توسط دشمن

هواپیمای F14 منطقه ایستایی ۱۰ و رادار بندر امام مورد اختلال الکترونیکی (JAMMING) قرار می‌گیرد.

تهاجمات هوایی دشمن

در طول روز، ۱۰ مسیر از هواپیمای دشمن در حال تهاجم هوایی به ایران در برد رادارهای اهواز، خارک، بندر امام، همدان و کرج قرار می‌گیرند که علیه آنان اقدام تاکتیکی به عمل می‌آید.

۶۰/۱۲/۲۲

انهدام هواپیمای دشمن در شمال غربی اهواز

رادار اهواز یک فروند هواپیمای شکاری را علیه دو فروند از هواپیماهای دشمن هدایت می‌کند. خلبانان عراقی متوجه حضور F14 در صحنه می‌گردند و با تقلیل شدید ارتفاع و گردش، مبادرت به فرار می‌نمایند. یک فروند از هواپیماهای دشمن به علت کم کردن ارتفاع خود، به عوارض زمینی اصابت می‌کند و در شمال غربی اهواز منهدم می‌گردد.

حمله به خرم‌آباد

کارخانه نخ پلاستیکی در ۸ کیلومتری خرم‌آباد از موج حملات عراقی‌ها به منابع اقتصادی در امان نمی‌ماند و مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

۶۰/۱۲/۲۴

یک فروند هواپیمای عراقی در شرق جزیره خارک مورد اصابت قرار گرفته و در آب‌های نیلگون خلیج فارس سقوط می‌کند.

۶۰/۱۲/۲۶

بمباران منطقه دارخوین

منطقه دارخوین توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود. برق شادگان قطع می‌شود.

۶۰/۱۲/۲۷

بمباران گیلانغرب توسط هواپیماهای عراقی

گیلانغرب توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود. دشمن با راکت و بمب خوشه‌ای حمله نموده است. ۵۰ نفر شهید و تعدادی زخمی می‌گردند. پدافند هوایی در مورد تأمین غذای پرسنل اعزامی هاگ به آبادان، دست به دامن تیپ ۲۳ نوهده می‌زند و جواب مساعد دریافت می‌کند.

وقایع سال ۱۳۶۰ / ۹۷

جنگ و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

دولت عمان طی یادداشتی اعتراض‌آمیز، ادعا می‌نماید که هواپیماهای ایرانی احتمالاً از نوع P3F در پنج ماه گذشته به طور متوسط، ماهیانه ۲۰ بار به حریم فضایی عمان و تنگه هرمز تهاجم نموده‌اند.

۶۰/۱۲/۲۸

بمباران حمیدیه و کوت

منطقه حمیدیه و کوت بمباران می‌شود.

۶۰/۱۲/۲۹

انهدام هلیکوپتر دشمن در منطقه آبادان

یک فروند هلیکوپتر عراقی در منطقه آبادان مورد اصابت جنگ‌افزارهای پدافند زمین به هوای خودی قرار می‌گیرد.

وقایع سال ۱۳۶۱

۶۱/۱/۱

تهدید دشمن در مناطق جنوب، غرب و جنوب غرب و بمباران تأسیسات مخابراتی اسدآباد همزمان با شروع سال جدید، فعالیت نیروی هوایی عراق به طور چشمگیری افزایش می‌یابد. سایت‌های شنود خبر از فعالیت انواع هواپیماهای دشمن در مناطق غرب و جنوب غرب می‌دهد.

در ساعت ۱۰:۱۰، شهر بستان مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد و بلافاصله در ساعت ۱۰:۴۰، اطراف پاره با بمب خوشه‌ای بمباران می‌شود. هواپیماهای دشمن که قصد بمباران تأسیسات مخابراتی اسدآباد را داشتند، با آتش پدافند هوشیار آن تأسیسات برخورد کرده و بمب‌های خود را در فاصله ۶ کیلومتری تأسیسات مذکور رها کرده و ژاندارمری اعلام می‌نماید هیچ‌گونه خسارتی به بار نیامده است. در ساعت ۱۳:۰۹، منطقه سوسنگرد و بستان با هواپیماهای شکاری بمب‌افکن دشمن که در پناه هواپیماهای اسکورت خود به فضای جمهوری اسلامی ایران نفوذ کرده‌اند، مجدداً بمباران می‌شوند.

شهادت سربازان پدافند هوایی در مناطق شوش و شلمچه

علیرغم تمام فشارهایی که نیروی هوایی عراق اعمال می‌کند، نیروهای اسلام در تدارک یک حمله عظیم، روز را به پایان می‌برند و دو نفر از سربازان رشید پدافند هوایی به نام‌های سید حسن حسینی و محسن صفدرزاده در مناطق شوش و شلمچه به درجه رفیع شهادت نائل می‌شوند.

۶۱/۱/۲

آغاز عملیات بزرگ فتح‌المبین

در ساعت ۰۰:۳۰، عملیات بزرگ فتح‌المبین آغاز می‌گردد و در اولین دقیق بامداد روز جاری، دستور استفاده از فرکانس‌های رزرو دسته سلیمان به گروه‌های پدافند هوایی ابلاغ می‌شود و این بدان معنی است که عملیات در حال شروع می‌باشد.

خبر هواپیمای شنود الکترونیکی در مورد حمله به حوالی دزفول و اهواز
هواپیمای شنود الکترونیکی با معرف پروازی آمپول ۲۳، خبر از حملات شدید در حوالی دزفول و اهواز می‌دهد.

حمله هوایی و بمباران ایلام
هواپیماهای دشمن بخش کواره از توابع استان ایلام را بمباران می‌نمایند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در موقعیت CC2525
در ساعت ۱۱:۲۳، هواپیماهای شکاری F14 با معرف‌های پروازی مقام ۳ و مقاوم ۴، هواپیمای دشمن را در موقعیت CC2525 مورد اصابت قرار داده و سرنگون می‌کنند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای بستان و سوسنگرد
در ساعت ۱۰:۱۲، فعالیت یک فروند TU22 در پناه اسکورت دو فروند میراژ دشمن در جنوب ایلام گزارش می‌گردد.

در ساعت ۱۲:۴۲، شهرهای بستان و سوسنگرد که از بدو جنگ تاکنون شاهد بمباران‌های فراوان بوده‌اند، با TU22 و در پناه اسکورت میراژها، از ارتفاع ۳۵ هزار پایی بمباران می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شوشتر و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در موقعیت DC4010
در ساعت ۱۵:۳۵، یک فروند هواپیمای دشمن که تا حوالی شوشتر پیش آمده و مشغول بمباران نیروهای خودی در شرق شوش بود، به وسیله هواپیمای گشت هوایی منطقه کشف شده و آن را در موقعیت DC4010 مورد اصابت موشک هوا به هوای خود قرار داده و سرنگون می‌نماید.

سرنگونی دو فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ
در ساعات ۱۶:۲۲ و ۱۶:۲۴، سایت هاگ ۲ دزفول که عمده فعالیت هوایی و زمینی در محدوده پوشش آن انجام می‌شود، دو تیر موشک به سمت دو فروند از هواپیماهای دشمن که قصد بمباران شوش و اطراف آن را داشتند، رها نموده و آنها را سرنگون می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهر آبادان و گیلانغرب
در ساعت ۱۷:۴۰، شهر مقاوم آبادان با چهار فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود.
در ساعت ۱۹:۴۵، مواضع خودی در گیلانغرب بمباران می‌شود.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه خارک

در ساعت ۱۹:۲۱، هواپیماهای دشمن قصد حمله به خارک را دارند که اکنون شریان حیاتی اقتصاد کشور شده است، ولی با پدافند بیدار آنجا مواجه شده و یک فروند از آنها در آب‌های نیلگون خلیج فارس سرنگون شده و بقیه متواری می‌شوند.

۶۱/۱/۳

سرنگونی دو فروند هواپیمای دشمن در منطقه غرب و جنوب غرب شوش

دو فروند از هواپیماهای دشمن که به وسیله رادارهای منطقه جنوب غربی کشور کشف شده است، با دو فروند F14 با معرف پروازی منشور ۳ و ۴ رهگیری می‌شوند. در ساعت ۱۲:۳۰، یک فروند از هواپیماهای رهگیری شده مورد اصابت موشک هواپیماهای خودی قرار می‌گیرد و در منطقه غرب شوش سقوط می‌کند. هواپیمای دیگر دشمن در ساعت ۱۳:۳۰، با دو فروند F14 با معرف پروازی منشور ۵ و ۶ رهگیری شده و مورد اصابت قرار می‌گیرد، که خلبان آن با چتر نجات هواپیما را ترک نموده و به دست پرتوان رزمندگان اسلام اسیر می‌شود. هواپیمای دشمن در جنوب غربی شوش سقوط می‌کند.

حمله هوایی و بمباران منطقه گیلانغرب و آبادان

در ساعت ۱۶:۴۰، منطقه گیلانغرب در اثر شکسته شدن دیوار صوتی با هواپیماهای دشمن به لرزه درمی‌آید و تعداد دو فروند از هواپیماهای دشمن که قصد بمباران شهر آبادان را داشتند، با اقدام بموقع پرسنل پدافند هوایی مواجه شده و بمب‌های خود را در بیابان‌های اطراف آبادان رها کرده و متواری می‌شوند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در جزیره خارک

در ساعت ۲۱:۲۵، هدف مشاهده شده از طریق خدمه جنگ افزارهای مستقر در جزیره خارک، دشمن شناسائی شده و بر روی آن آتش گشوده شده و در دریا سقوط می‌کند.

شهادت بیداردل پدافند هوایی

در این روز هم عزیز دیگری از پرسنل پدافند هوایی به نام گروه‌بان یکم عزیزالله بهرامی در غرب اهواز به خیل شهدا می‌پیوندد.

تعداد هواپیماهای کشف شده دشمن توسط شنود

به وسیله سایت‌های شنود، حملات هوایی کشف شده دشمن ۷۲ سورتی گزارش می‌شود.

۶۱/۱/۴

سرنگونی هواپیمای دشمن در دزفول

در ساعت ۱۶:۰۵، در حالی که رادار دزفول غیرعملیاتی است، دو فروند هواپیمای F14 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی وحدت، مسیری از هواپیماهای دشمن را کشف نموده و در ساعت ۱۶:۰۹، یک فروند از هواپیماهای مهاجم را مورد اصابت قرار داده و سرنگون می‌نمایند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن بر فراز خارک

در ساعت ۲۰:۳۰، رادار دریایی مستقر در جزیره خارک هدف ناشناسی را کشف و متعاقب آن در ساعت ۲۰:۴۹، مسیر دیگری را گزارش می‌کند. هدف‌های مذکور در ساعت ۲۱:۰۰ پس از کشف به وسیله رادار مذکور، به وسیله جنگ‌افزارهای پدافند هوایی اجرای آتش شده و سرانجام یک فروند هواپیمای متخاصم در فاصله ۴/۵ کیلومتری شمال غرب جزیره مورد اصابت قرار گرفته، منهدم و به قعر آب‌های نیلگون خلیج فارس فروفرستاده می‌شود.

۶۱/۱/۵

هوشیاری پدافند هوایی و سرنگونی هواپیمای دشمن در شمال غربی اهواز

گاه پدافند هوایی علی‌رغم تمام مشکلات و نارسایی‌ها و کمبودها، هواپیماهای دشمن را شکار می‌کند. ساعت ۰۷:۵۰ چنین اتفاقی که نادر هم نیست، پیش می‌آید و در یک موقعیت استثنائی، یکی از هواپیماهای دشمن به وسیله رادار دزفول، که کیفیت آن هم بسیار پایین است، کشف شده و به وسیله هواپیمای F4 گشت هوایی منطقه رهگیری، که سرانجام هواپیمای مهاجم در ساعت ۰۷:۵۲ مورد اصابت قرار گرفته، در پنج مایلی شمال غربی اهواز سرنگون می‌گردد. با خون شهیدی دیگر از پدافند هوایی به نام وظیفه تقی شیربانشاهی، سرخی شفق رنگین‌تر شده و خورشید با دیدن این همه بی‌عدالتی و ددمنشی دشمنان اسلام روی در نقاب می‌کشد.

۶۱/۱/۶

سرنگونی یک فروند هلیکوپتر در منطقه چنانه و بستان

دشمن سعی و تلاش خود را برای از دست ندادن تپه رادار و دشت عباس، که خود آن را کلید شهر بصره نامیده است، آغاز می‌نماید. فعالیت هلیکوپترهای عراقی در منطقه چنانه و بستان خبر از هلی برد نیروهای عراقی به این مناطق می‌دهد. یکی از هلیکوپترهای دشمن نیز در ساعت ۱۲:۰۵، در همین منطقه سرنگون می‌شود.

تقویت دشمن در منطقه چزابه

نزاجا اعلام می‌کند دشمن در منطقه چزابه سرگرم تقویت نیروهای پیاده خود می‌باشد و در اوایل شب، گزارش عملیات مهندسی دشمن در کنار اروندرود می‌رسد.

دریافت دستگاه حذف Ducting توسط پدافند هوایی

کاتالوگ یک دستگاه حذف DUCTING از یک کمپانی بلژیکی به نام CASALEE به ف.پ.ه. می‌رسد، که در آن ادعا شده علاوه بر توانایی حذف DUCTING، قابلیت کشف مناطق کور راداری طرف مقابل را نیز دارد.

۶۱/۱/۷

سقوط سه فروند هواپیمای دشمن در منطقه رقابیه و در نقطه DB3028

در ساعت ۱۱:۲۰، تعداد دو فروند هواپیمای دشمن در منطقه رقابیه به وسیله هاگ دزفول کشف و دو تیر موشک‌هاگ به سمت آنها شلیک می‌شود. در ساعت ۱۱:۲۴، یک فروند هواپیمای مهاجم دشمن در نقطه‌ای به مختصات جغرافیایی ۳۲۱۱ شمالی و ۴۰۸۶ شرقی روی تپه‌های ابوصلیبی و یک فروند دیگر در شرق فکه سقوط می‌نمایند و پدافند نزاجا ضمن تأیید این سقوط‌ها، انهدام این دو هواپیمای هجومی دشمن را به حساب خود می‌گذارد. هرچقدر فعالیت هوایی دشمن برای بمباران نیروهای ایرانی افزایش می‌یابد، تلفاتش بیشتر می‌شود. در ساعت ۱۵:۳۵، یک فروند دیگر از هواپیمای مهاجم دشمن که قصد بمباران مواضع نیروهای ایرانی در شرق شوش را داشت، مورد اصابت موشک هواپیمای شکاری F4 پایگاه سوم، که به عنوان گشت هوایی در منطقه با نام رسالت در حال پرواز بوده‌اند، قرار می‌گیرد و در نقطه DC4010 سقوط می‌کند. سوختن این هواپیمای ساقط‌شده عراقی به وسیله هلیکوپترهای هوانیروز مأمور در منطقه مشاهده و گزارش می‌گردد.

سرنگونی یک فروند دیگر از هواپیماهای مهاجم دشمن

رادار دزفول در ساعت ۱۷:۳۰، یک مسیر سه فروندی از هواپیماهای مهاجم دشمن را کشف و به هواپیماهای گشت هوایی منطقه با معرف پروازی فرزین ۲۴ جهت رهگیری و انهدام واگذار می‌کند، که هواپیمای شکاری خودی موفق به رهگیری و انهدام یک فروند از هواپیماهای هجومی شده و آن را در نقطه DB3028 سرنگون می‌نماید، ولی دو فروند از آنها جان سالم به در می‌برند. علیرغم تمام کمبودها، نیروی هوایی علاوه بر تأمین هواپیماهای گشت هوایی و اسکرامل، به منظور دفاع هوایی، پشتیبانی نزدیک نیروهای سطحی را نیز فراموش نمی‌کند و در هر لحظه که قرارگاه‌های مقدم درخواست نمایند، دست رد به سینه آنها نزده و با بمباران مواضع محل‌های تجمع دشمن، راه را برای پیشروی نیروهای سطحی خودی باز می‌نماید و به همین دلیل است که پدافند هوایی عراق از کلیه یگان‌های خود می‌خواهد تا به هر وسیله ممکن، جلو تهاجم هواپیماهای ایرانی را بگیرند.

۶۱/۱/۸

سقوط هواپیمای دشمن در منطقه دهلران، اهواز و تنگ چزابه

در این ایام، با ارسال لامپ توایسترون بهبهان به دزفول، وضعیت رادار مذکور بهتر می‌شود. نتیجه این تغییر وضعیت، کشف یک مسیر سه فروندی از هواپیماهای مهاجم به شماره ۲۶۹ است، که قصد حمله به دهلران را دارند، ولی اقدام بموقع و رهگیری آنها به وسیله هواپیماهای شکاری گشت هوایی با معرف پروازی فرزین ۶ و سرنگونی یک فروند از آنها در ساعت ۱۴:۳۷ در موقعیت CC1537، دو فروند دیگر را مجبور به فرار می‌کند. گزارش‌های پست‌های شنود حاکی است که در آن روز، نیروی هوایی دشمن ۸۹ سورتی پرواز بمباران و گشت هوایی داشته است.

۶۱/۱/۹

سقوط هواپیماهای دشمن

یک فروند از هواپیماهای دشمن که قصد حمله به نیروهای خودی در غرب اهواز را داشته، به وسیله هواپیمای شکاری خودی با معرف پروازی رسالت ۰۱ رهگیری و در ساعت ۰۸:۲۹ در موقعیت DB3518، منهدم می‌گردد. در ساعت ۰۸:۳۹، یعنی ده دقیقه پس از انهدام هواپیمای اولی، هواپیمای دیگری از دشمن به وسیله هواپیمای F4 مأمور گشت هوایی منطقه با معرف پروازی رسالت ۰۲ رهگیری و در موقعیت DB3015، منهدم می‌شود. مسیر هیچ‌یک از این هواپیماها به وسیله رادارهای منطقه کشف نمی‌شود، ولی مسیر دو

فروندی Z27، که در پوشش رادار دزفول قرار گرفته و دشمن شناسائی شده است، به وسیله هواپیماهای شکاری F4 با معرف پروازی بوستان ۰۱ رهگیری و در ساعت ۱۰:۰۰، یک فروند از هواپیماهای دشمن به وسیله هواپیمای مذکور در موقعیت CB5550 در حوالی تنگ جزابه سقوط می‌نماید و هواپیمای دیگر دشمن متواری می‌شود.

سقوط هواپیمای خودی در دریاچه ارومیه و دزفول

در حالی که جنگ هوایی و زمینی در جبهه دزفول و اهواز و آبادان به شدت ادامه دارد، دو حادثه غیرمترقبه اتفاق می‌افتد.

۱. دو فروند هواپیمای F5 با معرف پروازی مالک، در ساعت ۱۲:۳۰، از پایگاه دوم جهت انجام عملیات ایذائی که قبلاً طرح آن تهیه شده است، به سمت مرز مشترک ایران و عراق به پرواز درمی‌آید، که در ساعت ۱۲:۴۰، از دید رادار تبریز محو می‌گردد. در ساعت ۱۲:۵۵، در مسیر بازگشت، هواپیمای شماره ۱ در موقعیت AH2518 اعلام می‌کند شماره ۲ در دریاچه ارومیه سقوط کرده و هلیکوپتر نجات به محل سقوط اعزام می‌شود، که نتیجه‌ای حاصل نمی‌گردد.

۲. لیدر پرواز با معرف پروازی وحدت (دو فروند F4 مأمور گشت هوایی منطقه دزفول) در ساعت ۱۲:۳۸، به علت نقص فنی در ۱۸۰ درجه ۵۳ مایلی رادار دزفول مجبور به ترک هواپیمای خود می‌شود، ولی با سعی و تلاش مسئولین تجسس و نجات، خلبانان به سلامت به پایگاه چهارم انتقال می‌یابند. در حالی که هر ساعت خبر تازه‌ای از جبهه‌ها می‌رسد، مرکز تحقیقات پدافند هوایی هم خبر می‌دهد که لامپ‌های توایسترون با همکاری سازمان انرژی اتمی قابل تعمیر و بازسازی می‌باشد.

۶۱/۱/۱۰

بمباران منطقه مریوان

نیروی هوایی دشمن جهت به ستوه آوردن نیروهای ایرانی در ساعات ۱۲:۴۰ و ۱۴:۰۰، با چهار فروند از هواپیماهای خود اقدام به بمباران منطقه مریوان با بمب‌های خوشه‌ای می‌نماید.

انهدام هواپیمای دشمن توسط هواپیمای F4

رادارهای دزفول و اهواز به علت کار مداوم و کمبود قطعه، از کیفیت خوب عملیاتی برخوردار نیستند و علیرغم اینکه تعدادی از هواپیماهای مهاجم به وسیله این رادارها کشف

نمی‌شود، در ساعت ۱۷:۱۵، یک فروند از آنها به وسیله هواپیمای F4 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی پیروزی ۲ کشف، که پس از رهگیری در ساعت ۱۷:۱۸، در موقعیت ۳۲۰۳ شمالی و ۴۸۴۰ شرقی منهدم می‌گردد.

۶۱/۱/۱۲

بمباران مواضع نیروهای ایرانی در شرق نفت‌شهر

نیروی هوایی دشمن که در هر حمله به مناطق اطراف شوش با ضایعه‌ای مواجه شده، در دو نوبت در ساعات ۱۱:۲۹ و ۱۲:۲۲، با هواپیماهای خود اقدام به بمباران مواضع نیروهای ایرانی در شرق نفت‌شهر، که از پدافند کمتری برخوردار است، می‌نماید.

سقوط چهار فروند هواپیمای دشمن در جنوب شرقی چنانه و غرب ویس

عراق حداکثر تلاش خود را برای بازپس‌گیری مناطق از دست‌رفته در عملیات فتح‌المبین انجام می‌دهد. هواپیماهای بمباران دشمن یک بار دیگر به مواضع دفاعی نیروهای ایرانی در اطراف چنانه و غرب دزفول حمله می‌کنند، ولی این بار هم چهار فروند از هواپیماهای هجومی در ساعات ۱۳:۲۲، ۱۳:۰۵، ۱۳:۱۵ و ۱۳:۲۰ به وسیله هواپیماهای گشت هوایی منطقه با معرف‌های پروازی نصر و ابوذر رهگیری شده و مورد اصابت قرار می‌گیرند، که یک فروند آنها در جنوب شرقی چنانه و سه فروند دیگر در غرب ویس سقوط می‌نمایند. این روز هم با شهادت گلی دیگر از گلزار پدافند هوایی کشور به نام استوار حسین کل خور موجی در جبهه شوش، خورشید در شفقی رنگین‌تر غروب می‌کند.

۶۱/۱/۱۳

رهگیری و انهدام هواپیمای دشمن در موقعیت DC4618

در ساعت ۱۰:۴۷، هواپیمای گشت هوایی از نوع F4 با معرف پروازی رسالت ۰۲، اعلام می‌کند یک فروند هواپیمای دشمن را در موقعیت DC4618 کشف و منهدم نموده است و هنوز غریو شادی پرسنل در اطاق عملیات رادار دزفول فرونشسته است که در ساعت ۱۱:۰۸، مسیر متخاصم دیگری به وسیله پرسنل تیزبین در روی صفحه اسکوپ کشف و بلافاصله شناسائی شده، به نزدیک‌ترین گشت هوایی منطقه، یعنی دو فروند هواپیمای F4 با معرف پروازی رسالت ۰۲ واگذار می‌گردد، که پس از رهگیری و درگیری، در ساعت ۱۱:۳۶، یک فروند از هواپیماهای متخاصم مورد اصابت موشک هوا به هوا پرتاب شده از

سوی F4 قرار گرفته و سرنگون می‌شود و سایت شنود منطقه سقوط یک فروند TU22 را با معرف P3 در موقعیت DB3252 اعلام می‌کند و بر خلاف آنچه که تاکنون گفته شده، روز ۱۳ نه تنها برای پدافند هوایی نحوست نداشته، بلکه با خوش‌یمنی به پایان می‌رسد و سایت رادار دهلران دزفول در این روز آزاد می‌گردد. در روزهای اول جنگ، پرسنل پدافند هوایی در این سایت تا آخر ایستادند و مقاومت کردند و عده‌ای شهید و مجروح شدند و عده‌ای نیز به اسارت دشمن درآمدند که شرح وقایع آن روزها در جلد اول آمده است.

۶۱/۱/۱۴

سرنگونی هواپیمای دشمن در موقعیت‌ها DC3010 و DC2010

در ساعت ۱۴:۰۰ و ۱۴:۵۲، دو فروند دیگر از هواپیماهای دشمن در موقعیت‌های DC3010 و DC2010 به وسیله شکاری F4 با معرف پروازی پیروزی ۱ کشف و منهدم می‌شوند. بدین ترتیب، با حداکثر تلاش پرسنل اعم از خلبان، فنی و عملیاتی شده و حصر اقتصادی غرب، بخصوص آمریکا را به بازی می‌گیرند.

تصویب گسترش سایت هاگ (تبوک) در حوالی آبادان

به منظور تحکیم دفاع هوایی منطقه غرب، بخصوص حوالی آبادان و خرمشهر، دستور گسترش یک سایت هاگ به نام پروژه تبوک صادر می‌شود.

۶۱/۱/۱۵

حمله موشکی به شهر مقاوم دزفول

علیرغم تمام مکاتبات، جنگ در منطقه غرب شوش و دزفول ادامه دارد و نیروهای دشمن، که در جبهه زمینی شکست سختی را متحمل شده و در درگیری‌های هوایی تعداد متنابهی از هواپیماهای خود را از دست داده‌اند، در ساعت ۱۷:۳۰، شهر مقاوم دزفول را با چهار فروند موشک زمین به زمین مورد حمله قرار می‌دهد و در نتیجه، تعدادی خانه و مغازه ویران و عده‌ای شهید و مجروح می‌گردند.

آمادگی سایت ۲ هاگ بوشهر جهت اعزام به آبادان

سایت ۲ هاگ بوشهر در ساعت ۰۸:۰۰، از خط عملیاتی خارج و به منظور جمع‌آوری در اختیار پرسنل نگهداری گذاشته می‌شود.

تهدید پیاده کردن نیرو توسط دشمن در تهران و کرج

سماجا مستند به گزارش وزارت امور خارجه، اعلام می کند ارتش عراق قصد دارد مقارن ساعت ۴ صبح مورخه ۶۱/۱/۱۶ به وقت تهران، دو واحد کماندو در حوالی کرج و سه واحد کماندو در حوالی ورامین به وسیله هوابرد پیاده نماید.

۶۱/۱/۱۶

حملات هوایی و زمینی افغانستان و شوروی به منطقه زاهدان

نهاجا مستند به گزارش سماجا، در ساعت ۰۸:۲۰ اعلام نموده، پس از حملات هوایی و زمینی کشور افغانستان و شوروی به پایگاه یکم شکاری مأموریت داده می شود هشت فروند هواپیمای F4 دی (چهار فروند به منظور آماده رهگیری و چهار فروند جهت بمباران) را با کلیه تجهیزات به مشهد گسترش دهد.

حرکت اولین محموله آتشبار هاگ از بوشهر به آبادان

اولین محموله تجهیزات سایت ۲ هاگ بوشهر در حال حرکت به سمت آبادان بوده و با استقرار در سایت تبوک، دفاع هوایی منطقه مستحکم تر می گردد.

انهدام هواپیمای دشمن در موقعیت DC3010

در ساعت ۱۴:۰۰، رادار سد دز اعلام می کند یک فروند هواپیمای هجومی عراقی به وسیله هواپیمای F14 گشت هوایی منطقه کشف و در موقعیت DC3010 منهدم شده است. سایت شنود اعلام می کند برای اولین بار، یک فروند هواپیمای MIG21 عراقی را در عملیات تمرین عکاسی رهگیری نموده، که این موضوع بی سابقه است.

۶۱/۱/۱۹

تهاجم و تهدید دشمن به مهاباد

با آفتابی شدن هوا در منطقه غرب پس از دو روز و رفع محدودیت برای پرواز، فعالیت های هوایی عراق افزایش می یابد و نزاجا خبر از پرواز دو فروند هواپیمای عراقی در ساعت ۰۲:۳۰ بر فراز مهاباد و ایجاد صدای انفجار پس از عبور آنها را می دهد (معلوم نیست چگونه در تاریکی شب، هواپیماها را متعلق به کشور عراق تشخیص داده اند).

کشف هواپیماهای دشمن

در ساعت ۰۷:۴۳، مسیرهای R01 و R02 و R03 با رادار اهواز کشف و به علت اینکه مسیرهای کشف شده متخاصم شناسائی می شود، در منطقه اهواز اعلام وضعیت قرمز شده و نظر به خرابی هوا در پایگاه چهارم، از پایگاه پنجم اسکرامبل داده می شود. در ساعت ۰۷:۱۵، دو فروند F5 با معرف پروازی کرکس به پرواز درآمده، با رادار اهواز تماس حاصل می نماید، ولی مسئولین کنترل در رادار مذکور به علت کشف هواپیماهای شکاری خودی، از رادار دزفول درخواست کنترل و رهگیری کرکس را با مسیرهای متخاصم می نمایند، که رادار دزفول هم به علت محو مسیرهای کشف شده به وسیله رادار اهواز و جدا شدن دو فروند شکاری از یکدیگر و غیرعملیاتی شدن رادار خودش، در ساعت ۰۸:۱۰، شکاری ها را به پایگاه پنجم مراجعت داده و با یک عملکرد بسیار ضعیف فردی، که ناشی از کم تجربگی شیفت آن روز بخصوص می باشد که با جسارتها و ابتکار عمل های گذشته قابل قیاس نیست، موضوع فیصله می یابد.

۶۱/۱/۲۰

هواپیمای MIG25

کشور شوروی تاکنون ۱۲ فروند هواپیمای MIG25 به کشور عراق تحویل داده است.

۶۱/۱/۲۱

اقدامات اولیه در راه اندازی سایت هاگ تبوک

پس از یک هفته تلاش شبانه روزی و بی وقفه کارکنان ایثارگر پدافند هوایی، تجهیزاتی از بوشهر و امیدیه به منظور راه اندازی سایت هاگ تبوک به محل مورد نظر رسیده و سایت آماده عملیاتی شدن می گردد، ولی پدافند هوایی نگرانی خود را از عدم برقراری ارتباط بین سایت و رادارهای کنترل کننده، یعنی رادارهای بندر امام و دزفول اعلام می نماید.

۶۱/۱/۲۲

سرنگونی هواپیمای دشمن در محور البیه

در ساعت ۱۲:۰۰، تعداد سه فروند از هواپیماهای دشمن به منطقه خسروآباد و فردوس در جنوب آبادان حمله می نمایند و پدافند ارتفاع پست منطقه علیرغم اینکه هواپیماهای مذکور به وسیله رادارهای اختطاردهنده کشف نشده، اقدام به تیراندازی علیه آنها نموده و یکی از آنها در «محور البیه» فاو سرنگون می گردد.

اعلام مفقودی هواپیمای ایر کماندر

در حالی که در مناطق عملیاتی غرب و بخصوص جنوب غربی کشور، پدافند هوایی سخت با دشمن درگیر می باشد، ناوگان بندرعباس از طریق SOC منطقه گزارش می کند یک فروند ایر کماندر به شماره ۵۰۳، که جهت انجام مأموریت عازم جزیره لاون ابوموسی و تنب بوده، بدون مجوز و به عنوان شناسائی یک کشتی، از جزیره ابوموسی پرواز نموده و چند ساعت است که از آن خبری در دست نیست.

۶۱/۱/۲۳

انهدام هواپیمای دشمن در موقعیت DB3040

در ساعت ۱۵:۱۴، در جنوب غرب ایران، هواپیماهای عراقی که قصد بمباران داشته اند، با هواپیمای F4 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی آزادی کشف و یک فروند از آنها در موقعیت DB3040 منهدم می شود.

۶۱/۱/۲۴

پیش بینی گسترش سایت هاگ در منطقه عمومی اهواز

با توجه به فعالیت هواپیماهای عراقی، تصمیم گرفته می شود یک سایت هاگ از منطقه دزفول به منطقه اهواز با نام خیبر گسترش داده شود، که بعداً مکاتبات تحت نام «پروژه آبرسانی» انجام می گردد.

ادامه حملات هوایی به ایلام و آبادان

این روز در حالی به پایان می رسد که از ایلام تا آبادان با ۲۴ سورتی پرواز هواپیماهای عراقی بمباران می شود، که اکثراً به وسیله رادارهای منطقه کشف نشده و یا در صورت کشف نیز به گونه ای هستند که اقدام تاکتیکی علیه آنها، به علت اینکه هواپیماهای شکاری خودی به خطر می افتند، میسر نمی شود.

۶۱/۱/۲۶

حمله به خارک و کامیاران در غرب

خارک اعلام می کند در سمت ۲۵۰ تا ۳۶۰ درجه، هدف مشکوکی را مشاهده و به سمت آن تیراندازی کرده، که هدف مذکور مجبور به فرار شده است. نزاجا اعلام می کند هواپیماهای دشمن چندین بار بر فراز شهر کامیاران مشاهده شده اند، که با اجرای آتش

بموقع، هواپیماهای مهاجم قبل از انجام مأموریت، متواری شده‌اند. در همین روز، سرباز وظیفه اسماعیل سلطانی در خرمشهر به خیل شهدا می‌پیوندد.

۶۱/۱/۲۷

حمله موشکی به ایلام

پرتاب موشک فراگ ۷ در سمت ۲۷۷ در جه ایلام رهگیری می‌شود.

۶۱/۱/۲۸

انهدام هواپیمای دشمن در سد شهید عباسپور و بمباران گیلانغرب

پدافند نزاچا مستقر در سد شهید عباسپور اطلاع می‌دهد یک فروند هواپیمای هجومی دشمن را مورد اصابت موشک سهند خود قرار داده و در حالی که آتش گرفته است، متواری می‌شود. هواپیماهای دیگر عراقی اطراف شهر گیلانغرب را در ساعت ۱۲:۰۰ بمباران می‌کنند.

احتمال حمله هوایی به منطقه خلیج فارس

گزارشات مکرر حمله گسترده هوایی کشورهای جنوب خلیج فارس را محتمل تر جلوه می‌دهد و رادار بندرعباس مسیر را، که در دسته‌های دو و سه فروندی هستند و تا فاصله ۵۰ مایلی به بندرعباس نزدیک می‌شود، کشف و درخواست گشت هوایی برای منطقه می‌کند، که با مخالفت معاون عملیات نه‌اجا مواجه می‌گردد.

۶۱/۱/۲۹

انهدام هواپیمای دشمن در موقعیت DA1234 توسط سایت هاگ تبوک

نیروی هوایی عراق به بمباران مناطق غرب و جنوب غربی ادامه می‌دهد و در ساعت ۱۰:۳۰، سایت هاگ تبوک یک فروند از هواپیماهای مهاجم را در موقعیت DA1234 مورد اصابت قرار داده و سرنگون می‌نماید.

جابه‌جایی سایت هاگ دزفول به‌ها هواز (سایت هاگ خیبر)

یک سایت هاگ با کلیه تجهیزات و نفرات از دزفول جهت گسترش در سایت هاگ خیبر عازم اهواز می‌شود.

۶۱/۱/۳۰

حملات متعدد دشمن به دارخوین

وزارت امور خارجه به نقل از مجله المجد چاپ لندن اعلام می‌نماید: عراق برای جبران شکست‌های اخیر خود به یک اقدام نظامی بزرگ دست خواهد زد، که کلیه استنتاج‌های خبرنگاران و تحلیل‌های سیاستمداران غربی را در مورد پیروزی ایران باطل خواهد کرد. عراق همراه با تشدید اینگونه تبلیغات، بر بمباران‌های هوایی خود می‌افزاید، به طوری که در همین روز، فقط دارخوین ۵ بار بمباران می‌شود.

انهدام هواپیمای دشمن در موقعیت DA2043 توسط سایت هاگ تبوک

پدافند هوایی منطقه هم هواپیماهای هجومی را از آتش خود بی‌نصیب نگذاشته و در ساعت ۰۸:۳۰، دو فروند از سه فروند هواپیمای موجود، در مسیر H01 که به سایت تبوک واگذار شده بود، در موقعیت DA2043 مورد اصابت دو فروند موشک‌هاگ قرار گرفته و سرنگون می‌شوند.

۶۱/۱/۳۱

انهدام هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

فعالیت نیروی هوایی عراق چشمگیر است، بخصوص در حوالی آبادان، خرمشهر و دارخوین. مسیر سه فروندی R02 تحت پوشش رادار اهواز قرار گرفته و چون موقعیت هواپیمای گشت هوایی با نام معتاب برای رهگیری این مسیر مناسب نیست، هواپیماهای متخاصم جهت رهگیری و انهدام، به سایت تبوک واگذار می‌شود. در ساعت ۰۶:۲۹، سایت تبوک تعداد هواپیماهای متخاصم را دو فروند اعلام نموده و تعداد ۴ فروند موشک به سمت آنها رها می‌کند. مسئول سایت اظهار می‌دارد دو فروند از هواپیماهای متخاصم را در موقعیت‌های ۳۰۵۰ شمالی و ۴۳۰۵ شرقی و ۳۰۵۰ شمالی و ۴۵۰۶ شرقی منهدم نموده‌اند و لاشه یکی از هواپیماها نیز به دست می‌آید. سایت شنود انهدام سه فروند هواپیمای دشمن را تأیید می‌کند.

خطای امنیت خبری توسط رادیو آبادان

رادیو آبادان اعلام می‌نماید هواپیماهای عراقی به وسیله سایت موشکی هاگ مستقر در آبادان سرنگون شده. نه‌اجا به این موضوع اعتراض نموده و از افشاء شدن موقعیت تبوک بی‌مناک است.

بمباران سایت تبوک

دیری نمی‌پاید که علت اعتراض نه‌جا آشکارتر شده و سایت تبوک زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد. با وجود اینکه خساراتی به سایت وارد می‌شود، اما کماکان سایت عملیاتی باقی می‌ماند.

عکس‌برداری هوایی

هوایمای RF4 در ساعت ۱۲:۰۰ جهت عکس‌برداری از مناطق جنوب‌غربی جبهه از مهرآباد به پرواز درمی‌آید.

۶۱/۲/۲

سرنوینی هوایمای دشمن توسط هوایمای طرح پدافندی F14

در ساعت ۰۸:۵۵، مسیر Z11 به تعداد ۳ فروند توسط رادار دزفول کشف می‌شود. هوایمای گشت هوایی منطقه با نام پروازی قدس (اف ۴ از پایگاه سوم) با مسیر مذکور رهگیری داده می‌شود و سرانجام، پس از یک درگیری جانانه، یک فروند از هوایماهای دشمن در ساعت ۰۹:۲۱، در موقعیت DB1540 مورد اصابت موشک هوایمای F4 قرار گرفته و سرنگون می‌شود. پست‌های شنود ضمن تأیید این سقوط، تعداد حملات دشمن از ساعت ۰۷:۰۰ تا ۱۲:۴۵ را ۲۲ سورتی از انواع هوایماهای عراقی اعلام می‌کنند.

واگذاری توپ ۲۳م به پدافند هوایی

فرماندهی لوج هوایی تعداد ۶ عراده توپ ۲۳م را به پدافند هوایی واگذار می‌کند. این توپ‌ها به گروه تهران واگذار می‌شود.

۶۱/۲/۴

حملات شیمیایی دشمن به کوی آژین آبادان

کوی آژین آبادان با خمپاره‌های شیمیایی مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۱/۲/۵

حمله هوایی دشمن به سایت تبوک

سایت هاگ تبوک چهار بار مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد، که بر اثر این حملات، سه نفر از پرسنل شرکت نفت و دو نفر از کارگران، که در اطراف سایت مشغول کار بوده‌اند، به سختی مجروح می‌شوند، ولی آسیب کلی به سایت وارد نمی‌شود. سپاه

پاسداران انقلاب اسلامی اعلام می‌کند عوامل خودی از خاک دشمن خبر آورده‌اند که نیروهای عراقی در صدد نابودی سایت هاگ تبوک می‌باشند و موقعیت آن را نیز از طریق عکس‌های هوایی و فرکانس‌های رادیویی کشف کرده‌اند.

۶۱/۲/۸

اصابت موشک ضدرادار به رادارهای تعقیب هدف هاگ، سایت تبوک و خیبر

نزاجا اعلام می‌کند دستورات لازم به واحدهای خودی در مورد اجرای آتش متقابل علیه توپخانه دشمن، که بر روی سایت‌های تبوک و خیبر آتش می‌گشایند را داده است. رادار تعقیب هدف HIPIR سایت تبوک در ساعت ۰۹:۳۵، مورد اصابت موشک ضدرادار قرار می‌گیرد. متعاقب آن در ساعت ۱۳:۲۰، سایت هاگ خیبر جهت مسیرهای متخاصم H22 و H21 چهار موشک شلیک می‌کند، که سه فروند از موشک‌ها عمل نموده، ولی موشک چهارم رها نمی‌شود. در ساعت ۱۳:۳۵، HIPIR این سایت نیز مورد اصابت موشک ضدرادار قرار می‌گیرد.

نحوه حملات هوایی دشمن به سایت‌های هاگ

در بررسی‌های انجام‌شده، معاون پدافند هوایی به گروه‌های درگیر خود اعلام می‌کند دشمن با استفاده از پروازهای RPV در برد ۴۰ کیلومتری، سایت‌های هاگ آنها را مجبور به واکنش نموده و سپس با استفاده از موشک‌های ضدرادار مبادرت به انهدام HIPIR آنها می‌نماید.

۶۱/۲/۹

عکس‌برداری هوایی دشمن از جزیره خارک

در ساعت ۱۵:۲۵، مسیری با معرف Z4 و با سرعت ۱۲۰۰ ناتیکال مایل در CA3030 در پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد و در ساعت ۱۵:۳۰، در موقعیت EQ1050 از دید رادار محو می‌شود و شکاری رهگیر F14 گشت منطقه با نام عبادت ۱۵ قادر به کشف هدف مذکور نمی‌شود. این موضوع برای کنترلر شکاری غیرعادی جلوه نموده و موضوع را به ستاد ف.پ.ه گزارش می‌نماید (توضیح اینکه مسیر فوق مأموریت عکس‌برداری از جزیره خارک را داشته است). ستاد نه‌اجا ترتیب تقدم قطعه‌رسانی و ارجحیت عملیاتی نگه داشتن سایت‌های هاگ را به ف.پ.ه ابلاغ می‌نماید.

۶۱/۲/۱۰

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط سایت تبوک

با آغاز عملیات بیت المقدس، در ساعت ۰۷:۵۰، تعداد یک فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت یک تیر موشک سایت تبوک قرار می‌گیرد و سرنگون می‌شود.

جنگ و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای

گزارشات واصله حاکی است در ساعت ۱۱:۱۵، تعداد چهار فروند هواپیمای میراژ عراقی در فرودگاه احمد الجابر کویت فرود آمده و پس از سوختگیری و مجهز شدن به موشک، مجدداً به پرواز درآمده‌اند.

انهدام سه فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت تبوک

در ساعات ۱۱:۰۹، ۱۳:۳۰ و ۱۴:۳۵، تعداد سه فروند از هواپیماهای دشمن در موقعیت‌های DA1535 و DA1030 و DA2030 مجدداً مورد اصابت موشک‌های سایت تبوک قرار گرفته و سرنگون می‌شوند.

بمباران جزیره خارک

سردمداران عراقی که از شکست‌های پی در پی اخیر متحیر شده‌اند و از تمام تلاش‌ها راه به جایی نبرده‌اند، این بار دست به صدور یک بیانیه تهدیدآمیز به شرح زیر می‌زنند: «جزیره خارک روز گذشته به وسیله هواپیماهای نیروی هوایی قدرتمند عراق بمباران شده و از کشتی‌های نفتکش خارجی می‌خواهیم که به جزیره مذکور نزدیک نشوند. در صورت نزدیک شدن، عواقب ناشی از آن متوجه خودشان خواهد بود.» شرکت نفت ایران به خاطر افزایش صدور و بالا بردن توان اقتصادی کشور و جلوگیری از مهاجرت نفت چاه‌های فروزان به سمت عربستان، درخواست استفاده ۲۴ ساعته از تأسیسات خارک می‌نماید، که به دلایل تاکتیکی، مورد قبول سماجا ۳ قرار نمی‌گیرد.

۶۱/۲/۱۱

تأثیر تاکتیکی گسترش سایت هاگ تبوک و خیبر در منطقه

با استقرار سایت‌های هاگ تبوک و خیبر، مناطق گسترزنی هوایی دشمن به داخل فضای عراق کشانده می‌شود و این فرصتی است که هواپیمای گشت هوایی خودی با خیال آسوده‌تر با هواپیمای بمباران دشمن درگیر شوند.

انهدام سه فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیمای گشت رزم هوایی

شاهد این مدعا در موضوع فوق، مورد اصابت قرار گرفتن سه فروند هواپیمای دشمن می‌باشد، که به ترتیب (۱) در ساعت ۰۸:۴۵ تعداد یک فروند از مسیر Z17 در پوشش رادار دزفول قرار گرفته و در موقعیت DA2556 توسط هواپیمای گشت رزم هوایی F14 با معرف پروازی عرب ۱ منهدم می‌شود؛ (۲) در ساعت ۰۸:۵۱، یک فروند از مسیر R04 که تحت پوشش رادار اهواز قرار گرفته، به وسیله هواپیمای گشت رزم هوایی F14 با معرف پروازی عرب ۲ منهدم می‌گردد؛ (۳) در ساعت ۱۰:۱۲، تعداد یک فروند از مسیر H19 که تحت پوشش رادار بندر امام قرار گرفته، به وسیله هواپیمای گشت رزم هوایی F14 با معرف پروازی عرب ۵ مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت‌های هاگ تبوک و خیبر

سایت‌های تبوک و خیبر به ترتیب در ساعت ۱۰:۴۸ و ۱۵:۰۵، تعداد دو فروند از هواپیماهای دشمن را مورد اصابت قرار داده و آنها را سرنگون می‌نماید.

۶۱/۲/۱۲

سقوط هواپیمای خودی در منطقه جفیر

روز با حادثه ناگوار آغاز می‌گردد. یک فروند از هواپیماهایی که از پایگاه ششم به منظور بمباران ادوات زرهی دشمن در منطقه جفیر پرواز کرده بود، در ساعت ۰۶:۱۵، مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

در ساعت ۰۹:۳۵، سایت هاگ تبوک خبر از درگیری و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن می‌دهد.

حمله هوایی به مهران

پست شنود علی‌رغم بدی هوا در قسمت شمال غربی جبهه، خبر پرواز ۵ فروند هواپیمای دشمن بر فراز مهران را گزارش می‌نماید.

انهدام دو فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

در ساعت ۱۰:۲۰، تعداد یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن مورد اصابت یک تیر موشک‌هاگ سایت تبوک قرار گرفته و سرنگون می‌شود. هواپیمای دیگری از دشمن در

ساعت ۱۱:۵۰، در موقعیت DA2028 مورد اصابت یک تیر موشک‌هاگ سایت تبوک قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

تأمین پوشش هوایی کاروان دریایی و حمله به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش
با شروع حرکت تعدادی کشتی تجاری از بوشهر به سمت بندر امام و بالعکس، مأموریت تأمین پوشش هوایی آنها به وسیله هواپیماهای F4 و F14 تا رسیدن به مقصد بر عهده پدافند هوایی قرار می‌گیرد. در ساعت ۱۲:۳۰، عبور شناورهای ناشناس از ۸ مایلی جاسک گزارش می‌شود و در ساعت ۱۶:۴۲، در بحرگان صدای انفجار شدیدی شنیده می‌شود.

۶۱/۲/۱۳

حملات هوایی دشمن به شمال خرمشهر و شلمچه

هوای مناطق غرب و جنوب غربی کشور و بالطبع جبهه‌های جنوبی خراب بوده و از پروازهای بمباران دشمن کاسته می‌شود. در نتیجه، عراق هلیکوپترهای توپدار خود را وارد کارزار کرده و از ساعت ۰۸:۰۰، محل استقرار نیروهای ایرانی در شمال خرمشهر و شلمچه مورد حمله قرار می‌گیرند. گزارش‌های رسیده حاکی است عراق قصد پیاده کردن نیرو در منطقه شمال خرمشهر را دارد، ولی از همه شانتاژها و شایعه‌پراکنی‌ها سودی عاید نیروهای عراقی نشده و دائماً خبر از شکست و عقب‌نشینی نیروهای عراقی به گوش می‌رسد.

عمل جنون‌آمیز صدامیان

دشمن بعثی در پی شکست در طی عملیات بیت‌المقدس به منظور تحت تأثیر قرار دادن افکار بین‌المللی در شکست خود از نیروهای ایرانی، یک فروند هواپیمای الجزایری حامل وزیر امور خارجه الجزایر و هیئت همراه را طی یک عملیات جنون‌آمیز مورد اصابت قرار داده و در ساعت ۱۷:۰۲، سرنگون می‌نماید و برگی سیاه به دفتر اعمال ننگین خود می‌افزاید.

۶۱/۲/۱۴

حمله مجدد دشمن بعثی به هواپیمای لوفت‌هانزا

نیروی هوایی عراق دست از شرارت برداشته و در ساعت ۰۵:۵۱، هواپیمای مسافربری شرکت لوفت‌هانزا را به شماره ۶۰۰ در نزدیکی مرز ترکیه و ایران مورد حمله قرار می‌دهد، که با هوشیاری کنترل شکاری‌های رادار تبریز و عکس‌العمل سریع خلبان، هواپیمای مسافربری از چنگ شکاری‌های عراقی جان سالم به در می‌برد.

سقوط هواپیمای دشمن در ارتفاعات داش الملو، دمیردیزج و چهارگلان

ژاجا بر اساس گزارش پاسگاه ژاندارمری آذرشهر اعلام می‌کند در ساعت ۰۶:۳۰، یک فروند هواپیما بین ارتفاعات داش الملو، دمیردیزج و چهارگلان سقوط نموده و یک نفر چوپان مقداری از وسایل و قطعات هواپیمای ساقط‌شده را به کمیته آذرشهر تحویل می‌دهد، که هیچ مدرکی دال بر سقوط این هواپیما در پدافند هوایی موجود نیست و چنین به نظر می‌رسد هواپیمای مذکور متعلق به عراق بوده، که با ارتفاع پایین، قصد حمله به یکی از منابع اقتصادی نظامی در حوالی تبریز را داشته و به علت اشکال فنی، سقوط نموده است. در ساعت ۱۰:۴۲، مجدداً شکاری‌های عراقی هواپیمای مسافربری ایران ایر به شماره ۴۷۲۰ را مورد تهدید قرار می‌دهند، که کنترلر شکاری به سرعت آن را از منطقه خطر دور کرده و پس از تأمین اسکورت، به وی اجازه ورود داده و به سلامت وارد فضای جمهوری اسلامی ایران می‌شود.

امریه اسکورت کلیه هواپیماهای ورودی و خروجی

از نهاجا خواسته می‌شود کلیه هواپیماهای ورودی و خروجی را اسکورت نماید، اما نهاجا اسکورت کلیه هواپیماهای ورودی و خروجی را با مقدمات فعلی خود امری بسیار مشکل تلقی کرده و پیشنهاد می‌نماید اجازه ورود و خروج از طریق کشور شوروی مورد بررسی قرار گیرد. اگرچه صدام بعثی ناجوانمردانه به هواپیماهای مسافربری حمله می‌کند، ولی پدافند هوایی جواب وی را در جبهه جنگ می‌دهد.

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

در ساعت ۱۵:۰۱، هواپیمای دشمن با شماره مسیر H19، که تحت پوشش رادار بندر امام قرار گرفته و به سایت هاگ تبوک واگذار شده است، مورد اصابت یک تیر موشک‌هاگ قرار گرفته و در موقعیت DAH33 ۲۹۰۱ درجه فاصله ۲۴ کیلومتری سایت مورد نظر سرنگون می‌گردد. مجدداً تعداد سه فروند از هواپیماهای متخاصم تحت پوشش رادار بندر امام قرار گرفته و با شماره مسیر H22 به سایت هاگ تبوک واگذار می‌گردد، که سایت مذکور با پرتاب یک تیر موشک، یک فروند از هواپیماهای فوق را در ساعت ۱۵:۳۹ در موقعیت DA1030 منهدم می‌نماید.

۶۱/۲/۱۶

سقوط هواپیمای خودی در منطقه فکه و نجات یافتن خلبان

ساعت ۰۶:۳۵ یک فروند هواپیمای F4 از یک دسته پروازی که از پایگاه ششم با مأموریت بمباران ارتفاع بالای منطقه فکه پرواز نموده بود، مورد اصابت موشک هواپیمای شکاری دشمن قرار می‌گیرد. خلبان که هواپیمای خود را غیرقابل کنترل می‌بیند، مجبور به ترک هواپیما با چتر نجات می‌شود. گزارشات بعدی حاکی است خلبان حین فرود با چتر نجات، مورد اصابت گلوله قرار گرفته و به شهادت می‌رسد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ خیبر (اهواز)

سایت هاگ خیبر (اهواز) مسیر متخاصمی را کشف و موشکی به سمت آن رها می‌نماید، که در ساعت ۱۱:۰۷، یک فروند از هواپیمای دشمن را در سمت ۱۷۰ درجه فاصله ۲۲ کیلومتری خود مورد اصابت قرار داده و سرنگون می‌نماید.

۶۱/۲/۱۷

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیمای گشت رزم هوایی

ساعت ۰۹:۴۶ یک فروند هواپیمای دشمن به وسیله هواپیمای شکاری گشت هوایی مورد اصابت قرار گرفته و در موقعیت DB1525 سرنگون می‌شود.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیمای گشت رزم هوایی

هواپیمای گشت رزم هوایی منطقه جنوب غرب علاوه بر مورد بالا، یک فروند هواپیمای دشمن را در حوالی ساعت ۱۰:۰۰ سرنگون نموده است.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت تبوک

گزارش‌های واصله حاکی است دو فروند هواپیمای دشمن تا ساعت ۱۶:۳۰ به وسیله سایت تبوک مورد اصابت قرار گرفت.

سرنگونی دو فروند هواپیمای دشمن توسط سایت تبوک

در ساعت ۱۷:۰۵ و ۱۷:۰۴، مجدداً سایت تبوک دو فروند از هواپیمای دشمن را مورد اصابت موشک قرار داده و سرنگون می‌نماید. فعالیت هوایی دشمن در روز جاری، بخصوص برای انهدام پل‌های نصب‌شده بر روی کارون، بسیار زیاد بود. برابر گزارشات دریافتی، پدافند هوایی شش فروند از انواع این هواپیماها را مورد اصابت قرار داده است.

۶۱/۲/۱۸

عکس برداری هوایی و اصابت هواپیمای خودی

در ساعات ۱۱:۵۴ و ۱۲:۰۶، دو مسیر H14 و H19 در فضای عراق به وسیله رادار دزفول کشف شده، که موقعیت هواپیمای شکاری دشمن در فواصل مختلف به هواپیما داده می شود. در لحظه ای که مأموریت عکس برداری پایان یافته، در ساعت ۱۲:۱۱، که کنترلر قصد دارد هواپیمای شناسائی RF4 را برای سوختگیری مجدد به سمت تانکر سوخترسان هدایت نماید، خلبان RF4 اعلام می نماید هواپیمایش مورد اصابت قرار گرفته و قصد دارد هواپیما را با چتر نجات ترک نماید. افسر کنترل شکاری دزفول به خلبان اطلاع می دهد اکنون در حال پرواز بر روی نیروهای خودی می باشد و می تواند هواپیما را ترک کند. در ساعت ۱۲:۱۲، خلبان اعلام می نماید با کم کردن ارتفاع می تواند هواپیما را کنترل نماید، ولی کلیه دستگاه های ناوبریش از کار افتاده است، که با توجه به نزدیک بودن RF4 به پایگاه امیدیه، کنترلر هماهنگی های لازم جهت فرود در پایگاه مذکور را انجام داده و هواپیما را با گردش های مناسب، به پایگاه پنجم هدایت می نماید. در ساعات ۱۲:۱۹ و ۱۲:۳۳، دانشجویان خلبانی زن عراقی در حین آموزش خلبانی به وسیله پست های شنود رهگیری می شوند. توضیح اینکه قبلاً اینگونه آموزش ها در پایگاه تکریت رهگیری شده است.

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۱۹:۵۰، صدای انفجار شدیدی از سمت ۲۷۰ درجه خارک شنیده می شود، که احتمالاً موشک پرتاب شده از سوی دشمن به آب های غرب خارک اصابت نموده است. گزارش نهایی این روز حاکی است هواپیماهای عراقی طی ۷۹ سورتی پرواز گشت هوایی و بمباران، برتری هوایی در منطقه جنوب را در دست داشته اند. این روز هم غروبی خونین دارد و سرباز رشید دیگری از پرسنل پدافند هوایی به نام حسین سهری، در منطقه جنوب، شربت شهادت نوشیده و به دیدار معشوق می شتابد و عزیزی دیگر به نام شهرام تات مفقود الاثر می گردد.

۶۱/۲/۱۹

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط هواپیمای گشت رزم هوایی

ساعت ۱۱:۲۱ در منطقه شمال خرمشهر، یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن در منطقه شمال خرمشهر و موقعیت DA1132 مورد اصابت موشک هواپیماهای شکاری منطقه قرار گرفته و سرنگون می شود.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

سایت هاگ تبوک یک فروند از هواپیماهای واگذار شده توسط رادار را در ساعت ۱۵:۲۳ در موقعیت DA1132 مورد اصابت قرار می دهد و سرنگون می نماید.

۶۱/۲/۲۱

انهدام و سرنگونی ۵ فروند از هواپیماهای دشمن در جبهه جنوب

در این روز، تعداد ۵ فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن، که سعی و تلاش داشتند نیروهای خود را از محاصره خارج نمایند، به سرنوشت هواپیمای فوق دچار شده و به وسیله جنگ افزارهای پدافندی متلاشی و سرنگون شدند. هواپیماهای عراقی سعی در بمباران نیروهای ایرانی و شکستن حلقه محاصره دارند. پدافند هوایی در حد توان و مقدرات خود سعی در انهدام و یا فراری دادن هواپیمایی بمباران دشمن دارد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیمای گشت هوایی

مسیر دو فروندی H16 در پوشش رادار بندر امام قرار می گیرد. گشت هوایی منطقه از نوع F14 با معرف ترازوی ۹ با مسیر متخاصم رهگیری داده می شود، که در ساعت ۱۲:۵۰، یک فروند از هواپیماهای دشمن در موقعیت DA2045 مورد اصابت موشک هواپیمای F14 قرار گرفته و سرنگون می شود.

انهدام چهار فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

سایت تبوک در ساعات ۱۴:۳۲، ۱۴:۲۷، ۱۴:۲۳، ۱۳:۰۵ چهار فروند از هواپیماهای مهاجم را در موقعیت های DA1588 و DA1032 و DA1231 مورد اصابت قرار داده و سرنگون می نماید و با گذشت زمان، اهمیت دفاع متحرک، که در دو عملیات اخیر انجام شده، به وضوح مشخص تر و سودبخش تر جلوه می کند.

۶۱/۲/۲۲

تهاجم دشمن توسط هلیکوپترهای توپدار و هواپیمای MIG23

معاون اطلاعاتی نهجا اعلام می کند نیروهای ایرانی علاوه بر اینکه از سوی هلیکوپترهای توپدار عراقی مورد تهاجم قرار گرفته اند، به وسیله هواپیماهای MIG23 که در هر زمان به وسیله چهار فروند میراژ اسکورت می شوند نیز بمباران می شوند.

انهدام ۴ فروند هواپیمای دشمن

مسیر متخاصم 213 در ساعت ۰۶:۵۲ تحت پوشش رادار دزفول قرار می‌گیرد و هواپیمای گشت هوایی منطقه با معرف پروازی کتایون ۱ پس از رهگیری و درگیری با هواپیماهای مهاجم، یک فروند از آنها را در ساعت ۰۶:۵۵ و موقعیت DA2042 مورد اصابت قرار داده و سرنگون می‌نماید.

مسیر متخاصم 219 مجدداً به وسیله رادار دزفول کشف می‌گردد، که پس از رهگیری و درگیری به وسیله هواپیمای گشت هوایی منطقه به نام کتایون ۱ یک فروند از هواپیماهای مهاجم در ساعت ۰۸:۱۱ و موقعیت DA2050 مورد اصابت قرار گرفته و دیگری متواری می‌شود.

این بار مسیر متخاصمی به شماره H18 در پوشش رادار بندر امام قرار گرفته، که پس از واگذاری به هواپیمای شکاری گشت هوایی منطقه با معرف پروازی کتایون، یک فروند از هواپیماهای دشمن در ساعت ۱۱:۵۹ و در موقعیت DA0540 مورد اصابت قرار می‌گیرد و دو فروند دیگر متواری می‌شوند.

در ساعت ۱۷:۲۰، هواپیمای F4 پایگاه ششم با معرف کتایون ۲۳، یک فروند هواپیمای دشمن را در ۲۰ مایلی شمال شرق خرمشهر مورد اصابت قرار داده و سرنگون می‌نماید.

هماهنگی جابجایی هاگ رامشیر به سایت بندر

شورای عالی دفاع سرانجام تصمیم می‌گیرد سایت هاگ امیدیه (رامشیر) را با نام بدر به کرمدشت منتقل نماید و پیشنهاد پدافند هوایی دل بر جابجایی هاگ همدان به جای امیدیه را رد می‌نماید. پدافند هوایی در حالی که در جنوب بار سنگین دفاع هوایی از رزمندگان را به دوش می‌کشد، در قسمت شمالی، کلیه هواپیماهای ورودی و خروجی را به منظور مصون ماندن از حملات احتمالی شکاری‌های عراقی اسکورت می‌نماید.

۶۱/۲/۲۳

سرنگونی یک فروند هواپیمای مهاجم دشمن

یک فروند هواپیمای مهاجم در ساعت ۱۴:۱۵ و موقعیت DB3040 توسط گشت رزم هوایی مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

۶۱/۲/۲۵

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ خیبر

سایت هاگ خیبر بر روی یک مسیر ۴ فروندی دشمن در ساعت ۱۲:۳۵، تعداد دو تیر موشک رها می نماید، که یک تیر موشک از مسیر خود منحرف شده، منفجر می گردد و یک تیر دیگر در موقعیت DB2024 به یک فروند از هواپیماهای مهاجم برخورد کرده و آن را منهدم می نماید.

پاسخ توپخانه نزاچا به توپخانه دشمن

قرارگاه عملیاتی گروه ۲۲ توپخانه نزاچا در پاسخ به درخواست نهاجا برای خاموش نمودن توپخانه دشمن، که بر روی سایت هاگ تبوک اجرای آتش می نماید، اظهار می دارد دشمن گاه چند قبضه توپ را به داخل خاکریز انتقال می دهد، تا از آنجا بتواند نقاط حساسی چون سایت هاگ تبوک را زیر آتش بگیرد، ولی علیرغم این تلاش دشمن، نیروی زمینی آتش مناسب روی اینگونه مواضع اجرا نموده و از این پس اجرا خواهد نمود.

۶۱/۲/۲۶

انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت تبوک

در ساعت ۰۸:۰۵، سایت هاگ تبوک با پرتاب یک تیر موشک به سمت هواپیماهای دشمن اعلام می نماید یک فروند از آنها را مورد اصابت قرار داده است. مجدداً در ساعت ۱۲:۰۳، سایت تبوک اعلام می دارد ۲ تیر موشک به سمت هواپیماهای متخاصم رها نموده و ۲ فروند از آنها را سرنگون نموده است.

۶۱/۲/۲۸

انهدام هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

در ساعت ۱۵:۳۰ و ۱۵:۳۸، دو فروند از هواپیماهای دشمن که به سایت هاگ تبوک واگذار شده، با پرتاب ۲ تیر موشک به سمت آنها منهدم می شوند.

انهدام هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

در ساعات ۱۱:۱۷، ۱۴:۲۲ و ۱۴:۴۰، سایت هاگ تبوک سه تیر موشک به سمت هواپیماهای متخاصم پرتاب و اعلام می نماید سه فروند از آنها را سرنگون نموده است، که مورد تأیید هیچ منبعی قرار نمی گیرد. برای جایگزینی سایت خیبر اهواز، سایتی دیگر به

نام کوت عبدالله پیش‌بینی می‌شود. در این روز هم سرخی شفق رنگین‌تر است و شهیدی دیگر از سربازان رشید پدافند هوایی به نام ایوب رستگار در منطقه جنوب به ملکوت اعلی می‌شتابد.

۶۱/۲/۲۹

انهدام ۴ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ تبوک و سایت هاگ خیبر
در ساعت ۱۰:۳۰، مسیر H07 که به وسیله رادار بندر امام کشف شده، جهت انهدام به سایت هاگ تبوک واگذار می‌شود. سایت مذکور با رها نمودن ۱ تیر موشک به سمت هواپیماهای متخاصم، تعداد ۱ فروند از آنها را در موقعیت DA1234 مورد اصابت قرار داده و ۲ فروند دیگر را متواری می‌کند.

در ساعت ۱۱:۴۲، سایت هاگ تبوک با پرتاب ۲ تیر موشک اعلام می‌نماید دو فروند از هواپیماهای متخاصم را مورد اصابت قرار داده است.

در ساعت ۱۲:۳۲، رادار بندر امام پس از کشف مسیر H14، اطلاعات آن را در اختیار سایت هاگ خیبر قرار داده و سایت مذکور با پرتاب ۱ تیر موشک، ۱ فروند هواپیمای مهاجم را در موقعیت DA1134 مورد اصابت قرار می‌دهد.

گزارش‌های رسیده در پایان روز حاکی است نیروی هوایی عراق با انجام ۱۰۲ سورتی پرواز هواپیماهای شکاری بمب‌افکن و گشت هوایی در منطقه عملیاتی جنوب، حداکثر تلاش خود را برای پشتیبانی از نیروهای سطحی انجام داده است.

۶۱/۲/۳۰

صدای انفجار در بندر گناوه

در ساعات ۲۰:۳۵ و ۲۲:۳۰، از مواضع خارک و گچساران گزارش می‌رسد که صدای انفجار شنیده‌اند و موقعیت انفجارها در حدود بندر گناوه بوده است.

قطع ارتباط سایت هاگ تبوک

در ساعت ۲۱:۳۵، ارتباط سایت هاگ تبوک به علت طوفان شدید قطع می‌شود. نیروی هوایی عراق علی‌رغم هوای نامناسب، تعداد ۳۸ سورتی پرواز بمباران و گشت هوایی و ترانزیت انجام می‌دهد.

۶۱/۲/۳۱

حمله موشکی به خارک و گناوه و نیروهای سطحی در لجمن

در ساعات ۲۰:۳۵ و ۲۲:۳۰، رژیم عراق که مصمم به قطع جریان نفت ایران از طریق خارک می‌باشد، چهار موشک هدایت‌شونده هوا به سطح به ترتیب به خارک و بندر گناوه پرتاب می‌کند، که دو موشک هدف‌گیری شده به سمت گناوه به محل برخورد کرده و ایجاد آتش‌سوزی می‌نماید. لازم به توضیح است که مسیر هواپیماهای حامل موشک‌های احتمالاً از نوع AS5 به وسیله هیچ‌یک از رادارها کشف نمی‌گردد. نیروی هوایی عراق در این روز با ۳۸ سورتی پرواز، خطوط مقدم نیروهای سطحی ایران را بمباران می‌نماید و پدافند هوایی علیرغم تمام تلاش خود، موفق به انهدام هواپیماهای مهاجم نمی‌گردد.

۶۱/۳/۱

بمباران تأسیسات گاز مایع در ماهشهر

در ساعت ۰۵:۵۰، تأسیسات گاز مایع در ماهشهر علیرغم عکس‌العمل پرسنل پدافندی، به وسیله ۴ فروند هواپیمای مهاجم دشمن از ارتفاع پایین بمباران می‌شود.

۶۱/۳/۲

عملیاتی شدن سایت هاگ بدر

سایت هاگ امیدیه (رامشیر) به محل استقرار جدید، شمال خرمشهر محل گرم‌دشت با نام بدر جابجا و گسترش یافته است و نه‌اجا منطقه استقرار را تا شعاع ۵۰ کیلومتر و ارتفاع ۵۰ هزار پا منطقه ممنوعه اعلام می‌نماید.

انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

سایت هاگ تبوک با پرتاب یک تیر موشک در ساعت ۰۸:۳۵ به سمت هواپیماهای مهاجم، آنها را ساقط نمود، ولی بعداً مشخص می‌گردد موشک مذکور به هدف اصابت نکرده است. سایت مذکور در ساعات ۱۰:۴۸، ۱۱:۱۷ و ۱۱:۵۹، تعداد ۳ تیر موشک به سمت مسیرهای H10 و H13 و I32 شلیک و اعلام می‌کند ۳ فروند از هواپیماهای مهاجم را به ترتیب در نقاط DA1022 و DA1028 و DA1130 مورد اصابت قرار داده است.

۶۱/۳/۳

انهدام ۴ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

در ساعات ۱۰:۲۳ و ۱۰:۲۷ و ۱۱:۴۵، تعداد ۴ تیر موشک از سوی سایت آبادان به سمت مسیرهای H12 و H18 و H24 پرتاب می‌شود و چهار فروند از هواپیماهای دشمن را در موقعیت‌های DA1030 و DA1524 و DA0525 و DA1030 مورد اصابت قرار می‌دهد. فعالیت هواپیماهای عراقی، بخصوص TU22 در اطراف خرمشهر دائماً از سوی پست‌های شنود گزارش می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ بدر

سایت بدر در ساعت ۱۵:۵۳ تماسش با رادار بندر امام برقرار گردیده و اعلام می‌کند مسیر H16 که جهت انهدام به سایت مذکور واگذار شده بود، در ساعت ۱۴:۲۰ با پرتاب یک تیر موشک به سمت آن در موقعیت CA5532 مورد اصابت قرار گرفته است و بدین ترتیب، با استقرار و عملیاتی شدن این سایت، برای هواپیماهای عراقی که تا چندی پیش بر روی شهرهای جنوب غربی کشورمان جولان می‌دادند، حتی فضای کشور خودشان هم امن نمی‌باشد.

انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

هواپیماهای عراقی که قصد دارند نیروهای ایرانی که اکنون خرمشهر را کاملاً محاصره نموده‌اند و تعدادی هم در شهر مشغول جنگ تن به تن می‌باشند، را بمباران نمایند، به وسیله رادارهای Z65 و H39 و H40 دزفول و بندر امام به سایت هاگ تبوک آبادان واگذار می‌گردند. سایت مذکور در ساعات ۱۷:۰۴ و ۱۷:۳۱ و ۱۷:۳۵، تعداد ۳ تیر موشک به سمت مسیرهای کشف‌شده پرتاب و اعلام می‌نمایند ۳ فروند از هواپیماهای مهاجم را در نقاط DA0040 و DA2040 و DA0050 مورد اصابت قرار داده و سرنگون نموده است.

۶۱/۳/۴

انهدام ۵ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ بدر

ساعت ۱۲:۲۰ اولین دسته پروازهای مهاجم با شماره مسیر H10 به وسیله رادار بندر امام کشف و به سایت بدر واگذار می‌شود. سایت مذکور در ساعت ۱۲:۲۵ اقدام به پرتاب ۱ تیر موشک به سمت هواپیماهای مهاجم نموده و سپس اعلام می‌دارد ۱ فروند از هواپیماهای مهاجم را در موقعیت DA0525 مورد اصابت قرار داده است. در ساعت

۱۳:۵۰، یک دسته از هواپیماهای مهاجم در پوشش رادار سایت بدر قرار می‌گیرد و در ساعت ۱۳:۵۱، با پرتاب یک تیر موشک به سمت آنها اعلام می‌دارد یکی از هواپیماهای دشمن را در موقعیت DA1023 مورد اصابت قرار داده است. متعاقب آن مسیرهای H25 و H28 به وسیله رادار بندر امام کشف و جهت انهدام به سایت بدر واگذار می‌گردد. سایت مذکور در ساعات ۱۳:۵۴ و ۱۴:۰۵ و ۱۴:۲۳ با پرتاب سه تیر موشک به سمت هدف‌های واگذار شده اعلام می‌نماید ۳ فروند از هواپیماهای مهاجم را در موقعیت‌های CA5030 و CA3530 و DA1035 مورد اصابت قرار داده و سرنگون نموده است.

حمله با موشک ضد رادار به سایت بدر

حدود ساعت ۱۷:۰۰ رادار تعقیب هدف (HIPIR) سایت هاگ بدر، که از بدو استقرار زیر آتش توپخانه دشمن قرار داشت، مورد اصابت موشک ضدرادار دشمن قرار گرفته و ضمن آسیب به آن، یک نفر از پرسنل پدافند هوایی به نام سرهمافر ابراهیم هادی‌پور رنگ شفق را گلگون کرده و به ملکوت اعلی می‌پیوندد و ۳ نفر دیگر مجروح می‌گردند.

سرنگونی ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط نداجا

یگان تکاور نداجا مستقر در جنوب آبادان در ساعت ۲۰:۳۰ اعلام می‌نماید یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن را با سلاح‌های ضدهوایی خود مورد اصابت قرار داده و احتمال می‌دهد که سرنگون شده باشد.

۶۱/۳/۵

عملیاتی شدن راپیر در پالایشگاه تبریز

راپیر گسترش یافته در حوالی پالایشگاه تبریز عملیاتی شده و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

بمباران منطقه دهلران

بین ساعات ۰۸:۳۴ تا ۰۸:۵۲ تعداد ۲ فروند MIG23 نیروهای ایرانی در منطقه، دهلران را بمباران می‌نمایند.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک

در ساعت ۱۲:۰۵، مسیر R14 به تعداد ۳ فروند در پوشش رادار اهواز قرار می‌گیرد، که بلافاصله جهت انهدام به سایت هاگ تبوک آبادان واگذار می‌شوند. سایت مذکور یک تیر

موشک به سمت مسیر فوق پرتاب و نهایتاً اعلام می‌نمایند یک فروند هواپیمای مهاجم را در موقعیت DA1527 مورد اصابت قرار داده و منهدم نموده است.

بمباران سایت هاگ بدر

سایت بدر از ساعت ۱۲:۲۰ به مدت ۲۰ دقیقه زیر آتش سنگین توپخانه دشمن قرار می‌گیرد، ولی آسیب مالی و جانی ایجاد نمی‌شود. فرماندهی پدافند هوایی به علت اینکه سایت مذکور از بدو استقرار تاکنون زیر آتش توپخانه بوده است، تقاضای جابجایی سایت مذکور را می‌نماید. سایت‌های شنود فعالیت‌های بمباران و گشت هوایی دشمن را ۵۱ سورتی و نوع هواپیماهای شرکت‌کننده را SU22، MIG23، MIRAGE و یک فروند MIG25 اعلام می‌نماید. سرباز وظیفه پرویز رشیدی در خرمشهر شربت شهادت می‌نوشد و جوانمردی دیگر برای حفظ عظمت اسلام و ایران به شهادت می‌رسد.

۶۱/۳/۹

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ بدر

سایت هاگ بدر علیرغم اینکه زیر آتش توپخانه دشمن است، مسیر H31 را که به وسیله رادار بندر امام کشف و به سایت واگذار شده، با پرتاب دو موشک در ساعت ۱۵:۱۰ سرنگون می‌کند و همچنین، در ساعت ۲۶:۱۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن را در شرق خرمشهر مورد اصابت قرار داده و سرنگون می‌نماید، که در این رابطه، خلبانان یکی از هواپیماهای SU22 عراق به اسارت درمی‌آید.

عکس‌برداری و فعالیت هوایی دشمن

در ساعت ۱۱:۰۲، هواپیمای RF4 با معرف پروازی شهاب از مهرآباد به قصد عکس‌برداری هوایی از مناطق شمال غرب و غرب بصره پرواز می‌نماید. در ساعت ۴۷:۱۴، فعالیت هواپیماهای دشمن به وسیله پست شنود گزارش می‌شود. بر مبنای همین اطلاعیه، وضعیت منطقه قرمز و به مواضع پدافندی آماده‌باش داده می‌شود.

انهدام هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ بدر

در ساعت ۴۷:۱۴، سایت هاگ بدر یک هواپیمای مهاجم را کشف و یک تیر موشک به سمت آن شلیک نموده و اعلام می‌نماید یک فروند هواپیمای دشمن را در موقعیت DA1015 مورد اصابت قرار داده است.

حمله هوایی علیه گچساران و گوره

در ساعت ۱۴:۵۰، بر فراز گچساران و گوره چند فروند هواپیمای دشمن را در ارتفاع صد متری از زمین مشاهده و به سمت آنها تیراندازی نموده‌اند.

تهاجم هوایی دشمن به جزیره خارک

در ساعت ۱۵:۰۰، پدافند هوایی خارک اعلام می‌نماید با سه فروند از هواپیماهای دشمن به رنگ خاکستری (احتمالاً میراژ) درگیر شده که پرسنل پدافندی اقدام مؤثری نمی‌توانند انجام دهند. در ساعت ۱۵:۰۳، هواپیماهای مهاجم اسکله T و قسمت جنوبی جزیره را مورد اصابت بمب‌های خود قرار داده و متواری می‌شوند. هواپیماهای مذکور در برگشت، به وسیله رادار بوشهر در موقعیت کشف و با شماره مسیر L84 جهت رهگیری و انهدام به هواپیمای گشت هوایی منطقه به معرف شادگان ۱۱ واگذار می‌شوند، که هواپیمای F14 موفق به کشف هدف نمی‌گردد.

تهاجم هوایی دشمن به منطقه عمومی تبریز

در ساعت ۱۶:۰۰، صدای انفجار شدیدی در پایگاه دوم به گوش می‌رسد. پس از بررسی مشخص می‌شود دو فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن، که قصد حمله به کارخانه صوفیان را داشته‌اند، بمب‌های خود را در شمال و غرب صوفیان فروریخته و بدون وارد نمودن هیچ خسارتی متواری می‌شوند. این هواپیماها نیز به علت پرواز در ارتفاع بسیار کم در پوشش رادارهای همدان و تبریز قرار نمی‌گیرند.

۶۱/۳/۱۲

تهاجم هوایی MIG25 به شهر تهران

هنوز دو روز از حمله میراژهای عراقی به خارک نگذشته است که در ساعت ۰۹:۵۰، ایستگاه رادار همدان مسیری را با سرعت ۱۲۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۷۰ هزار پا در غرب بغداد کشف می‌کند و به علت اینکه مسیر سمت تهدید دارد، از پایگاه سوم اسکراملبل می‌دهد. متعاقب آن وضعیت شهر تهران را قرمز اعلام نموده و از پایگاه یکم مهرآباد نیز دستور به پرواز درآمدن هواپیمای شکاری F4 جهت مقابله با آن را صادر می‌نماید. مسیر فوق که دو فروند MIG25 عراقی بوده‌اند، پس از عبور از فراز تهران در ساعت ۱۰:۰۷ و شکستن دیوار صوتی دور زده و به پایگاه خود مراجعت می‌نمایند. در زمان اجرای این پرواز، هر سه سایت هاگ تهران غیرعملیاتی و منتظر قطعه بوده است. در ساعت ۱۰:۴۵،

شهرهای تهران، اصفهان و سنج، که وضعیت آن قرمز شده بود، سفید اعلام شده و هواپیماهای شکاری F4، که از پایگاه‌های یکم و سوم جهت مقابله با هواپیماهای هجومی به پرواز درآمده بودند، بدون داشتن نتیجه مثبت به پایگاه‌های خود مراجعت می‌نمایند. نه‌اجا طی تحلیلی برای سماجا اعلام می‌نماید هواپیمای MIG25 قادر به حمل بمب نبوده و اگر بخواهند بمب حمل نمایند، مسیر فوق را (از بغداد تا تهران) با سرعت و ارتفاع فعلی (۱۲۰۰ ناتی‌کال مایل سرعت و ارتفاع ۷ هزار پا) نمی‌توانند طی نمایند و این پرواز تنها جنبه نمایش قدرت رزمی هوایی را داشته است.

رویت اشیاء نورانی

در ساعات ۲۲:۰۰ تا ۲۲:۴۰، در شهرهای مختلف از جمله تبریز، اصفهان و شیراز اشیاء نورانی مشاهده می‌شود، که هیچ‌کدام به وسیله رادار کشف نمی‌شوند.

تهاجم هوایی دشمن به تأسیسات نفتی بحرگان

دو فروند هواپیمای عراقی که قصد بمباران تأسیسات نفتی بحرگان و حوالی گناوه را از ارتفاع بسیار پایین داشتند، با هوشیاری پرسنل پدافندی و سد آتش آنها برخورد نموده و متواری می‌شوند.

۶۱/۳/۱۳

حملات ایذائی دشمن به جزیره خارک

در ساعت ۰۳:۵۰، نیروی دریایی به بوشهر اعلام می‌کند یک فروند هواپیما از حدود فاو به سمت خارک در حرکت دیده شده است. موضوع به پست فرماندهی گفته شده و تصمیم گرفته می‌شود از پایگاه ششم برای مقابله هواپیمای شکاری به پرواز درآید و در این راستا، یک فروند F4 از پایگاه ششم به منظور مقابله احتمالی با حمله هوایی دشمن در ساعت ۰۴:۳۵ به پرواز درمی‌آید و اقدام دشمن، که احتمالاً یک عملیات ایذائی بوده، منجر به حمله‌ای نمی‌شود.

بمباران شهر دهلران توسط هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۶:۳۰، سه فروند هواپیمای دشمن شهر دهلران را بمباران می‌نمایند و مسیر آنها تحت پوشش هیچ‌یک از رادارهای منطقه قرار نمی‌گیرد.

بمباران هوایی جنوب غربی سنندج

ژاندارمری گزارش می‌نماید در ساعت ۲۱:۱۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن جنوب غربی سنندج و ارتفاعات ملکشاهی را از ارتفاع بالا بمباران نموده‌اند و در بررسی‌های بعد مشخص می‌شود هواپیماهای مذکور قبل از انجام هرگونه عکس‌العملی از سوی پدافند هوایی و پس از انجام مأموریت، به پایگاه‌های خود مراجعت می‌نمایند.

۶۱/۳/۱۴

فعالیت پروازی بر فراز آبادان

در ساعت ۰۸:۵۰، پست‌های شنود الکترونیکی فعالیت سه فروند توپولف را بر فراز آبادان گزارش می‌نمایند.

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۰۵، صدای انفجار در خارک شنیده می‌شود، ولی جایی مورد اصابت قرار نمی‌گیرد. به نظر می‌رسد موشک زمین به زمین و یا هوا به سطح دشمن که به سمت خارک پرتاب شده است، به سطح آب برخورد نموده باشد.

رویت شیء نورانی

در ساعت ۲۲:۲۰، بر فراز شهرهای خوی و تبریز، شیء نورانی مشاهده و وضعیت پالایشگاه تبریز قرمز اعلام می‌گردد.

۶۱/۳/۱۵

بمباران ایلام توسط هواپیماهای دشمن

در ساعت ۰۹:۵۰، مسیر هواپیماهای دشمن که قصد بمباران ایلام را داشته‌اند، به وسیله رادار همدان کشف می‌شود. به علت اینکه هواپیماهای گشت هوایی از منطقه دور و پدافند زمین به هوای ایلام منحصر به توپ‌های پوشش ارتفاع پست بوده است، پدافند موفق به اجرای اقدام تاکتیکی مؤثر نشده و ایلام در ساعت ۰۹:۵۸ بمباران می‌شود. پست فرماندهی نه‌اجا تصمیم می‌گیرد هواپیماهای گشت هوایی منطقه غرب به ایلام نزدیک‌تر شده، تا بتوانند علیه حملات هوایی احتمالی عکس‌العمل نشان بدهند.

تهدیدات هوایی دشمن به مناطق حساس و حیاتی کشور

سماجا با توجه به حرکات هوایی اخیر دشمن، مناطق حساس و حیاتی کشور مانند پالایشگاه‌های تهران و کرمانشاه، هواپیماهای گسترش یافته پایگاه یکم در منظره قم و تأسیسات ماهواره‌ای اسدآباد همدان را در معرض تهدید تشخیص داده و دستورات مؤکد نسبت به پدافند از این محل‌ها و مناطق حساس دیگر به نهاجا صادر می‌نماید.

۶۱/۳/۱۶

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیماهای F14 گشت هوایی

دو فروند از هواپیماهای دشمن که به وسیله رادار بوشهر کشف شده است، به هواپیماهای F14 گشت هوایی منطقه خارک و پوشش هوایی کاروان کشتی‌ها واگذار شده و در ساعت ۱۰:۵۸ و موقعیت DQ2535، مورد اصابت موشک‌های هوا به هوا قرار گرفته و منهدم می‌شوند.

حملات هواپیما و هلیکوپتر سوپرفرلون دشمن به کاروان کشتی‌ها

در ساعت ۱۱:۰۹، هواپیمای شنود الکترونیکی اعلام می‌نماید که هواپیمای MIG23 و هلیکوپتر سوپرفرلون دشمن به کاروان کشتی‌ها نزدیک می‌شوند و علی‌رغم کلیه تدابیر امنیتی و پوشش هوایی، مورد حمله هلیکوپترهای سوپرفرلون مجهز به موشک اگزوست قرار گرفته است.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری

یک فروند کشتی تجارتی یونانی در ساعت ۱۱:۲۰ مورد اصابت موشک‌های اگزوست قرار می‌گیرد.

حمله هواپیمای F4 به سکوی نفتی البکر

سکوی نفتی البکر عراق در ساعت ۱۱:۵۰ به وسیله هواپیمای F4 با نام پروازی سهیل B با موشک زده می‌شود.

رویت شیء نورانی

در ساعت ۲۰:۳۰ رویت شیء پرنده نورانی بر فراز اصفهان گزارش می‌گردد.

۶۱/۳/۱۸

بمباران شهر ایلام

شهر ایلام در فواصلی که گشت‌های هوایی جهت سوختگیری منطقه را ترک نموده‌اند، مورد اصابت بمب‌های دشمن قرار گرفته و عده‌ای از مردم بی‌دفاع به شهادت می‌رسند.

حمله به خارک

در ساعت ۰۵:۲۰، هواپیماهای دشمن قصد حمله مجدد به خارک را دارند، که با آتش پر حجم پدافند هوایی برخورد کرده و کاری از پیش نمی‌برند.

۶۱/۳/۲۲

سقوط یک فروند از هواپیماهای دشمن در سنندج

در ساعت ۴۰:۱۲، از سنندج گزارش می‌نمایند که یک فروند از هواپیماهای دشمن سقوط نموده، ولی از مورد اصابت قرار گرفتن و یا سقوط به علت اشکال فنی اطلاعی به دست نمی‌آید.

۶۱/۳/۲۶

مشاهده شیء پرنده

در ساعت ۰۵:۱۹، یک فروند شیء پرنده ناشناس در سمت ۳۶۰ درجه نسبت به جزیره خارک با ارتفاع ۶ کیلومتر در حال نزدیک شدن به جزیره مشاهده می‌شود و مواضع پدافند هوایی با اجرای آتش بر روی آن، اجازه نزدیک شدن به جزیره را به آن نمی‌دهند.

۶۱/۳/۳۰

حمله هوایی به خارک

در ساعت ۴۹:۲۳، پرسنل پدافند هوایی خارک هدف ناشناسی را در سمت ۲۷۰ درجه خود به فاصله ۸/۵ کیلومتری مشاهده می‌نماید و مجدداً بر روی آن آتش گشوده و آن را متواری می‌نماید.

۶۱/۳/۳۱

حمله موشکی دشمن به سایت‌های هاگ تبوک و سایت هاگ بدر

در ساعت ۲۰:۱۵، سایت‌های هاگ تبوک و بدر همزمان مورد حمله موشکی دشمن قرار می‌گیرند، که موشک‌ها در نزدیکی سایت‌ها به زمین اصابت نموده و هیچ‌گونه خسارتی به

بار نمی‌آید. پس از بررسی مشخص می‌شود موشک‌های پرتاب شده به سمت سایت بدر ۲ تیر و سایت تبوک ۳ تیر بوده که برای مدت بسیار کمی موشک‌های فوق توسط رادار سایت‌های مذکور کشف شده است.

۶۱/۴/۲

حمله به خارک

در ساعت ۰۴:۳۰، یک فروند هواپیمای دشمن به خارک حمله نمود، که در اثر آتش بموقع پدافند هوایی متواری شده است، ولی چنین به نظر می‌رسد که این هواپیما هم از سری اشیاء نورانی بوده، که اخیراً در شهرهای مختلف در طول تاریکی شب مشاهده شده است.

دستور گسترش موشک تایگر کت

معاون عملیاتی نهاجا به فرمانده پدافند هوایی دستور گسترش دو رسد تایگر کت در خارکو، دورسد در سایت یکم یا سوم هاگ دزفول و دورسد در امیدیه را صادر نموده و دستور استقرار موشک‌های مشقی بر روی آنها به منظور فریب در عکس‌برداری‌های هوایی را می‌دهد.

تهاجم و تهدید دشمن به منطقه اصفهان

در ساعت ۰۳:۰۵، برای مسیر E02 که با سرعت ۵۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۳۵ هزار پا توسط رادار بهبهان کشف شده و به سمت اصفهان در حرکت است، از پایگاه هشتم اسکرامل داده می‌شود و وضعیت اصفهان قرمز می‌گردد. در ساعت ۰۵:۰۸، مسیر مذکور اصفهان را پشت سر گذاشته و به سمت تهران در حرکت است، که از پایگاه یکم اسکرامل داده می‌شود؛ اما چون این مسیر به وسیله رادارهای دیگر کشف نمی‌شود، در ساعت ۰۵:۱۷ مسیر مذکور اکو شناسائی شده و اسکرامل‌ها لغو می‌گردد.

۶۱/۴/۳

رویت هواپیمای ناشناس بر فراز جزیره لاوان

در ساعت ۰۳:۲۰، بر اساس گزارش ژاندارمری، یک فروند هواپیمای ناشناس بر فراز جزیره لاوان مشاهده شد، که با آتش پدافند مستقر در جزیره بدون هیچ‌گونه خسارتی متواری شده است.

۶۱/۴/۵

فعالیت گشتزنی هواپیمای کویتی

در ساعت ۲۳:۰۰، پست شنود فعالیت گشتزنی دو فروند هواپیمای میراژ کویتی را در آب‌های ساحلی کشور کویت گزارش می‌نماید، که این موضوع تاکنون سابقه نداشته است.

۶۱/۴/۶

انهدام یک فروند شناور دشمن توسط هلیکوپتر نیروی دریایی ارتش

در ساعت ۱۴:۲۶، هلیکوپتر نیروی دریایی با پشتیبانی دو فروند هواپیمای F4 و F14 نهاجا موفق می‌شود ۱ فروند شناور دشمن را در ۱۱ مایلی شرق الأمیه منهدم نماید.

کشف هدف بر فراز جزیره لاوان

در ساعت ۱۹:۲۰، رادار اورلیکن جزیره لاوان یک فروند هواپیمای ناشناس را در ۱۸ کیلومتری جزیره مذکور کشف می‌نماید و علیرغم اینکه این جنگ‌افزارها و پرسنل آنها تحت امر فرماندهی پدافند هوایی هستند و از طریق شبکه کنترل و فرماندهی پدافند هوایی تغذیه اطلاعاتی می‌شوند، گزارش فوق از طریق نیروی دریایی به پست فرماندهی نهاجا منعکس می‌شود.

۶۱/۴/۷

تهاجم دو فروند هلیکوپتر روسی

گزارشات واسله حاکی است که در ساعت ۱۷:۳۰، تعداد ۲ فروند هلیکوپتر روسی که علامت داس و چکش روی بدنه آن مشهود بوده، از داخل خاک افغانستان به قلمرو فضایی کشور جمهوری اسلامی ایران در چهار کیلومتری پاسگاه مرزی ابراهیم‌خانی تهاجم نموده و پس از مدت ۱۰ دقیقه، مجدداً مراجعت می‌نمایند.

۶۱/۴/۸

گزارش درگیری سایت هاگ بدر

سایت بدر واقع در نزدیکی خرمشهر گزارش درگیری خود با دو فروند هلیکوپتر و یک فروند هواپیمای دشمن را اعلام می‌نماید. در ساعت ۰۲:۳۲، با دو فروند هلیکوپتر و در ساعت ۰۳:۰۰، با یک فروند هواپیمای دشمن درگیر شده و آنها را منهدم و سرنگون نموده است، ولی مراتب انهدام هیچ‌یک تأیید نمی‌شود.

MIG25 بر فراز امیدیه

در ساعت ۲۲:۵۰، فعالیت یک فروند MIG25 در حوالی امیدیه به وسیله سایت‌های شنود گزارش می‌شود، که تحت پوشش هیچ‌یک از رادارهای پدافند هوایی قرار نمی‌گیرد.

۶۱/۴/۹

حمله هوایی به خارک

در ساعت ۰۳:۱۵، در خارک صدای انفجار شنیده می‌شود، که احتمال دارد دشمن از موشک‌های اهدایی مصر به نام AS1 و AS5 در حمله به خارک، بهره‌برداری نموده باشد.

۶۱/۴/۱۱

فعالیت پروازی دشمن بر فراز اهواز، ایلام و نفت‌شهر

در ساعت ۲۱:۴۵، پست‌های شنود الکترونیکی فعالیت هواپیماهای میگ ۲۱ و میگ ۲۳ عراقی را بر فراز شهرهای اهواز، ایلام و نفت‌شهر گزارش می‌نمایند، ولی پرواز این هواپیما به وسیله هیچ راداری کشف نشده و وارد شدن خسارتی هم از هیچ منبعی گزارش نمی‌گردد.

۶۱/۴/۱۳

تهاجم و تهدید دشمن به جزیره سیری

در ساعت ۰۳:۱۴، پرسنل پدافندی جزیره سیری تعداد چهار فروند هواپیمای ناشناس را در جنوب غربی جزیره در حال نزدیک شدن گزارش می‌نماید، که وضعیت جزیره سیری قرمز و جنگ‌افزارهای پدافندی به طرف آنها تیراندازی می‌نمایند. حمله هواپیماهای فوق به وسیله منابع دیگر، مانند رادار و پست‌های شنود و احتمالاً وارد شدن خسارت به جزیره تأیید نمی‌شود.

۶۱/۴/۱۷

حمله هواپیماهای عراقی به هواپیماهای مسافربری

در ساعت ۲۱:۰۰، با کشف هواپیمای ۷۴۷ در خاک ترکیه به وسیله رادار تبریز، مسیر دیگری با شماره مسیر D62 در موقعیت PF2540 به سمت شمال و در داخل خاک عراق کشف می‌شود، که مسئول کنترل فضای منطقه در رادار تبریز هواپیمای تجاری فوق را به قسمت شمالی تر و خارج از کریدور پروازی گردش می‌دهد و SOC همدان بلافاصله یک فروند هواپیمای F4 از مهرآباد با معرف پروازی خفاش A- به پرواز درآورده و به سرعت به

منطقه نزدیک می‌نماید و هواپیماهای عراقی با این وضعیت فرار را بر قرار ترجیح داده و اقدام به ترک منطقه می‌نماید.

۶۱/۴/۱۹

سقوط یک فروند هواپیمای عراقی در پایگاه ناصریه

برابر گزارش واصله از یک کشتی تجاری، یک فروند هواپیمای عراقی در ساعت ۰۹:۳۶ در موقع نشستن در باند پایگاه ناصریه سقوط نموده است.

رؤیت اشیاء پرنده بر فراز خارک

در ساعات ۲۰:۵۷ و ۲۱:۵۰، اشیاء پرنده بر فراز خارک رؤیت می‌شوند و اقدام تاکتیکی علیه این مسیرها توسط یگان‌های پدافند هوایی انجام می‌گیرد.

تهاجم و تهدید دشمن در منطقه اروندرود

در ساعت ۲۳:۰۰، ارتش عراق به واحدهای مستقر در منطقه اروندرود، بخصوص به مراکز دیدبانی آماده‌باش صد در صد می‌دهد و این موضوع نشان می‌دهد ترس عراق از سکوت روزهای اخیر می‌باشد.

۶۱/۴/۲۰

رؤیت شیء نورانی

در ساعت ۲۲:۳۵، شیء نورانی با سرعت زیاد و با ارتفاع کم و دو چراغ روشن، بدون صدا در سمت ۲۵ درجه سایت رادار شهرآباد مشاهده می‌شود.

در ساعت ۲۲:۴۵، پاسگاه ژاندارمری طیبات نیز گزارش رؤیت اشیاء نورانی را از دولت‌آباد و دولی بهلول و پاسگاه ژرف دریافت نموده و به رادار مشهد خبر می‌دهد که هیچ‌یک از این اشیاء نورانی تحت پوشش رادارهای منطقه‌ای شرق و شمال شرق کشور قرار نمی‌گیرد و بحث وجود بشقاب‌های پرنده و رؤیت آنها در مناطق مختلف بالا می‌گیرد.

۶۱/۴/۲۳

طرح شبخ ۵ و بمباران شهر سیروان و شکسته شدن دیوار صوتی بر فراز ایلام

با طلوع آفتاب، هواپیماهای شکاری رهگیر طرح پدافندی برابر طرح شبخ ۵ پوشش هوایی منطقه را تأمین نموده و هواپیماهای عراقی فعالیت خود را بر فراز شهرهای ایلام و کرمانشاه آغاز می‌نماید.

در ساعت ۰۸:۰۰، تعداد ۲ فروند هواپیماهای عراقی به چرداؤل سیروان واقع در ایلام حمله نموده و محل مذکور را بمباران می‌نمایند، که در برابر این بمباران، دو نفر غیرنظامی به شهادت می‌رسند و تعداد ۱۳ نفر مجروح می‌شوند. هواپیماهای متخاصم بر فراز شهر ایلام اقدام به شکستن دیوار صوتی نموده و قسمت شمالی شهر را به مسلسل می‌بندند.

انهدام هواپیمای دشمن در ایلام توسط توپ‌های ۳۵م

در ساعت ۰۸:۳۵، یک فروند از هواپیماهای دشمن به وسیله توپ‌های ۳۵م، که جدیداً در ایلام گسترش یافته (پروژه فلسطین) مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

بمباران شهرهای ایلام و کرمانشاه

بین ساعات ۱۱:۴۷ تا ۱۲:۳۰ شهرهای ایلام و کرمانشاه و خرم‌آباد مجدداً به وسیله هواپیماهای مهاجم دشمن بمباران می‌شوند و تعدادی از مردم بی‌دفاع را شهید و مجروح نموده و به ساختمان‌ها و تأسیسات این شهرها نیز خساراتی وارد می‌نمایند.

انهدام هواپیماهای دشمن در جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۴۰، یک حمله گسترده به خارک آغاز می‌شود و سایت هاگ مستقر در خارک با هوشیاری کامل و همکاری رادار بوشهر، در ساعات ۱۲:۰۱ و ۱۲:۰۲ و ۱۲:۰۳ و ۱۲:۰۵ اقدام به پرتاب چهار تیر موشک علیه هواپیماهای مهاجم نموده و اعلام می‌نماید چهار فروند از هواپیماهای دشمن را سرنگون نموده و به قعر آب‌های نیلگون خلیج فارس فرستاده است و حمله دشمن بدون هیچ‌گونه خسارتی خنثی می‌شود. بنا به گزارش هنگ ژاندارمری آبادان، در ساعت ۱۴:۳۰ یک فروند هواپیمای ساقط شده دشمن در باتلاق‌های بهم‌نشیر در نزدیکی دهانه کشف می‌شود، که به نظر می‌رسد از دسته پروازی حمله‌کننده به خارک بوده که مورد اصابت قرار گرفته و نتوانسته خود را به خاک عراق برساند و سقوط نموده است.

طرح تهاجم گسترده دشمن به خوزستان

در غرب چنین شایع می‌شود که صدام قصد دارد پس از شکست کامل و عقب‌نشینی از خاک ایران در یک حمله گسترده هوایی نقاط حساس و حیاتی استان خوزستان، بخصوص سدهای دز و مسجد سلیمان را بمباران و تخریب نماید.

۶۱/۴/۲۴

سقوط هواپیمای خودی F14 توسط هواپیماهای دشمن

در ساعت ۰۵:۱۵، دو فروند هواپیمای F14 طرح پدافندی با معرف پروازی نهنگ ۱ و ۲ از پایگاه هشتم جهت اسکورت یک دسته چهار فروندی F4، که قرار است محل تجمع نیروهای عراقی را بمباران کنند، به پرواز درآمده و پس از تماس با رادار بندر امام، مسیر H16 که تهدیدی برای هواپیماهای بمباران بوده، به نهنگ واگذار می‌گردد. در ساعت ۰۲:۱۶، نهنگ اعلام می‌کند یک فروند از هواپیماهای دشمن را مورد اصابت قرار داده (این مسیر طعمه بوده است)، ولی در ساعت ۰۳:۱۶، مسیر H16 دور زده و از مهلکه می‌گریزد و هواپیمای F14 با نام پروازی نهنگ ۲ مورد اصابت هواپیماهای دشمن، که با ارتفاع پایین به او نزدیک شده و تحت پوشش رادار بندر امام قرار نگرفته و کشف نشده‌اند، قرار می‌گیرد و خلبان که قدرت کنترل هواپیما را نداشته با چتر نجات مجبور به ترک هواپیما می‌شود. شرح کامل این رویداد و مسیرهای پرواز به پیوست می‌باشد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای کرمانشاه و خرم‌آباد

در ساعت ۰۳:۲۰، دشمن با هواپیماهایش به ایلام حمله می‌نماید، که بمب‌ها به اطراف شهر اصابت نموده و موجب خساراتی نمی‌گردد. در ساعات ۰۸:۲۱ و ۰۲:۲۱، مجدداً هواپیماهای دشمن به شهرهای کرمانشاه و خرم‌آباد حمله می‌کنند، که این حملات نیز به علت تاریکی شب و کم‌تجربگی خلبانان عراقی در امر حملات شبانه، خسارتی به وجود نمی‌آورند.

۶۱/۴/۲۵

سقوط ۱ فروند هواپیمای خودی F4 در جنوب غربی کرمانشاه

در ساعت ۰۲:۰۶، سایت شنود منطقه متوجه جریان رهگیری ۱ فروند F4 به وسیله ۲ فروند MIG23 می‌شود، که با خط واسطه، یعنی از طریق خطی که با پست فرماندهی ارتفاع پست خود داشته، موضوع را به رادار همدان (کنترل کننده هواپیماهای F4) اطلاع می‌دهد و کنترل شکاری رادار همدان چون خود در حال رهگیری دو فروند هواپیماهای دیگر عراقی می‌باشد، که به عنوان طعمه در ارتفاع ۲۴ هزار پایی و تا فاصله ۱۵ مایلی به هواپیمای F4 نزدیک شده‌اند، فکر می‌کند اطلاعات مربوط به طعمه‌ها است؛ در صورتی که هواپیماهای MIG23 رهگیر را کشف نکرده است و عمل روز قبل که در قسمت جنوبی

جبهه اتفاق افتاده، امروز در جنوب غربی کرمانشاه تکرار می‌شود. در حالی که کنترلر شکاری، هواپیمای F4 را به ارتفاع ۲۵ هزار پایی فرستاده، تا بتواند اکوی راداری بهتری از آن داشته باشد، ۲ فروند MIG23 در ارتفاع ۷ هزار پایی و دور از دید رادار همدان در حال نزدیک شدن به هواپیمای F4 بوده و سرانجام در ساعت ۰۶:۴۵، هواپیمای F4 با معرف پروازی میلاد مورد اصابت موشک‌های دو فروند MIG23 عراقی قرار می‌گیرد و خلبانان آن با چتر نجات هواپیما را ترک می‌نمایند (در مکالمات بین خلبانان عراقی و کنترلر شکاری عراق، نکته بسیار جالب اطاعت محض خلبان از کنترلر و اجرای دستورات وی می‌باشد).

خسارات و تلفات خودی در جزیره خارک

در ساعت ۰۹:۳۵، خارک مورد اصابت دو فروند موشک (احتمالاً AS5) قرار می‌گیرد و تانک گازوئیل مخصوص سوخت کشتی‌ها مشتعل می‌شود. توضیح اینکه در گزارشات از موشک زمین به زمین نام برده شده است.

حملات هوایی دشمن به شهر تهران، همدان و شهرهای مرکزی

در ساعت ۱۰:۰۰، یک فروند هواپیمای MIG25 با ارتفاع بیش از ۷۰ هزار پا به شهر تهران و شهرهای مرکزی ایران نزدیک می‌شود و وضعیت تهران قرمز اعلام می‌گردد و دیوار صوتی در ساعت ۱۰:۱۵ به وسیله این هواپیما بر روی تهران شکسته می‌شود، تا راهپیمایان روز جهانی قدس را به وحشت اندازند و ضمناً از راهپیمایان عکس برداری هوایی می‌نماید. در ساعت ۱۱:۲۰، هواپیماهای دشمن بمب‌های اهدائی شرق و غرب را بر سر مردم بی دفاع همدان فرو می‌ریزند (بعداً خبر می‌رسد این بمباران به وسیله خلبانان مصری انجام شده و درصدد هستند به پالایشگاه تبریز نیز حمله نمایند). سپاه پاسداران که بدون هیچ‌گونه هماهنگی با پدافند هوایی اقدام به گسترش چند قبضه جنگ‌افزار ضد هوایی در شهر همدان نموده، به پدافند همدان اعتراض می‌کند که چرا قبل از حمله دشمن اعلام وضعیت نشده است. پدافند همدان در جواب می‌گوید هواپیمای دشمن یا باید به وسیله رادار کشف شود یا از طریق منابع شنود گزارش گردد، تا بتوان به مناطق مورد تهدید اعلام وضعیت نمود؛ هواپیماهای حمله‌ور نه در پوشش رادار قرار گرفته‌اند و نه به وسیله سایت‌های شنود وجودشان گزارش شده است و به همین دلیل، شهر همدان در وضعیت عادی مورد اصابت قرار گرفته است. از سوی دیگر، خلبان هواپیمای F4 با معرف پروازی بستان که در زمان مورد اصابت قرار گرفتن شهر از تانکر سوخت‌رسان جدا شده تا به منطقه

ایستائی برگردد، گزارش می‌نماید که خود شاهد بمباران شدن شهر همدان بوده و موضوع را به اطلاع رادار سوباشی رسانده، که افسر کنترل شکاری از این اتفاق اظهار بی‌اطلاعی نموده است و به نظر خلبان، کنترلر رادار بسیار ضعیف عمل نموده و هدفی را که قبلاً به هواپیمای F4 دیگری با نام ابوذر که آن هم گشت هوایی بوده است واگذار نموده و بعداً از تعقیب آن منصرف شده است، همان هواپیمایی بوده که همدان را بمباران نموده است (در این رابطه، فرماندهی پدافند هوایی جوابی تهیه نموده و به نه‌اجا منعکس می‌کند، که در وقایع روز ۶۱/۵/۱۱ به تشریح آن خواهیم پرداخت).

خسارات و تلفات خودی بمباران گروهان ژاندارمری اسلام‌آباد

در ساعت ۱۶:۰۰، گروهان ژاندارمری اسلام‌آباد به وسیله هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که تعداد زیادی شهید و مجروح بر جای می‌گذارد.

احتمال حمله هوایی دشمن به شهر قزوین

در ساعت ۲۱:۳۰، ژاجا اعلام می‌کند شهر قزوین مورد حمله یک فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته که با اجرای آتش پدافند شهر قزوین، هواپیمای مذکور متواری شده است (به نظر می‌رسد هواپیمایی در کار نبوده بلکه شیئی نورانی رؤیت شده است که به احتمال زیاد ماهواره بوده است).

رؤیت فعالیت گسترده اشیاء نورانی

گزارشات مشابهی نیز از ساعت ۲۰:۴۰ تا ساعت ۲۳:۲۵ دال بر رؤیت ۷ فروند هواپیما بر فراز شهرهای سیرجان (۲ فروند)، خرم‌آباد (۳ فروند)، مس سرچشمه کرمان (۳ فروند) واصل شده است و هواپیماهایی که از سمت قزوین به سمت تهران در حرکت بوده‌اند، اشیاء پرنده را رؤیت نموده‌اند.

۶۱/۴/۲۶

عکس‌برداری هوایی

در ساعت ۰۷:۴۲، یک فروند RF4 با معرف پروازی شیخ ۱ به منظور عکس‌برداری هوایی از منطقه جنوب‌غربی از مهرآباد به پرواز درمی‌آید و پس از انجام مأموریت، در ساعت ۰۹:۳۵، در پایگاه چهارم فرود می‌آید.

بمباران شهر سنندج

در ساعت ۱۱:۵۵ خبر می‌رسد دشمن شهر سنندج را بمباران نموده است.

سرنگونی هواپیمای دشمن در شرق بصره

رادیو عراق اعلام می‌نماید یک فروند از هواپیماهای عراقی در شرق بصره سرنگون شده، که با توجه به عدم گزارش درگیری از سوی یگان‌های پدافند، به نظر می‌رسد هواپیمای مذکور به علت نقص فنی دچار سانحه شده باشد.

۶۱/۴/۲۸

حمله به جزیره خارک

در ساعت ۰۳:۱۵، پدافند مستقر در جزیره خارک اعلام می‌نماید یک فروند هواپیمای دشمن، که از سمت ۱۲۰ درجه با ارتفاع بالا قصد حمله به خارک را داشته، با آتش جنگ‌افزارهای پدافندی جزیره مواجه و متواری شده است (به نظر می‌رسد شیئی نورانی بوده است).

حمله هوایی به ایلام و احتمال سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۵:۱۲، شهر ایلام مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته و تعداد ۶ نفر شهید و ۴۸ نفر مجروح می‌گردند. در این بمباران، ۱۷ باب خانه به طور کلی ویران و ۱۴ باب دیگر حدود ۳۰ درصد آسیب می‌بیند. پرسنل تویچی مستقر بر روی جنگ‌افزارهای پدافندی در ایلام اعلام می‌نمایند به سمت هواپیماهای حمله‌ور تیراندازی نموده‌اند و احتمالاً یک فروند از آنها را سرنگون کرده‌اند، ولی هیچ منبعی سقوط این هواپیما را تأیید نمی‌نماید.

انهدام هواپیمای دشمن در جنوب مهران

در ساعت ۱۲:۳۰، قرارگاه مقدم نیروی زمینی در غرب ایلام می‌کند یک فروند هواپیمای دشمن به وسیله یک فروند هواپیمای خودی مورد اصابت قرار گرفته و در جنوب مهران در منطقه دشمن سقوط نموده است (مشخص نیست هواپیمای نیروی هوایی که همیشه اقدامات تاکتیکی آن از طریق رادارها و کنترلرهای شکاری گزارش می‌شود، چگونه هیچ گزارشی در این مورد از طریق رادار همدان نرسیده ولی قرارگاه نزاچا در غرب از آن مطلع شده است).

حمله هوایی به شهر خرم‌آباد و خسارات و تلفات خودی

در ساعت ۱۲:۱۰، شهر خرم‌آباد نیز به وسیله هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود و علیرغم اینکه رادار همدان دائماً در منطقه یک فروند F4 به عنوان گشت هوایی را کنترل

می‌کند، ولی هیچ‌یک از هواپیماهای حمله‌کننده به ایلام و خرم‌آباد به وسیله رادار سوباشی و رادار هواپیمای F4 کشف نمی‌شوند. بمباران شهر خرم‌آباد نیز ۵ نفر شهید و ۷۰ نفر مجروح و خرابی یک بیمارستان، یک گاراژ و ۱۰ باب خانه را به دنبال دارد.

۶۱/۴/۲۹

فعالیت هواپیماهای آواکس عربستان

معاونت اطلاعاتی نه‌جا بر اساس اطلاعات کسب شده از نیروی هوایی کویت اعلام می‌کند هواپیماهای آواکس عربستان سعودی در روزهای اخیر بر فراز خاک عراق پرواز نموده و اطلاعات دریافتی از فعالیت نیروهای ایرانی را در اختیار دشمن قرار داده‌اند.

۶۱/۴/۳۰

فعالیت پروازی پایگاه کوت عراق

در ساعت ۰۹:۱۵، از سماجا اطلاع می‌رسد چند فروند هواپیمای عراقی از پایگاه کوت به سمت ایران پرواز نموده‌اند.

تهاجم هوایی دشمن به شهر اهواز و انبار نفت

در ساعت ۰۹:۳۰، هواپیماهای دشمن با ارتفاع بسیار پایین، که در پوشش رادارهای منطقه قرار نگیرند، به شهر اهواز حمله نموده و انبار نفت و کوی زیتون را بمباران می‌نمایند.

حمله به پالایشگاه بغداد در آستانه تشکیل اجلاس سران در بغداد

پالایشگاه بغداد به وسیله خلبانان شجاع ایرانی مورد حمله قرار می‌گیرد و در آستانه تشکیل اجلاس سران کشورهای غیرمتعهد در بغداد، ناامنی پایتخت عراق برای تشکیل کنفرانس به اعضاء ثابت می‌گردد و همین عمل متهورانه خلبانان شجاع نیروی هوایی باعث شکست سیاسی عراق می‌گردد و کنفرانس به کشور دیگری انتقال می‌یابد. این عملیات متهورانه و ماندگار، که یکی از بی‌بدیل‌ترین حماسه‌های دفاع مقدس می‌باشد، توسط شهید عباس دوران، خلبان قهرمان نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران به وقوع پیوست. یادش گرامی و راهش پر رهرو باد.

۶۱/۴/۳۱

حملات هوایی دشمن به ناو بایندر در جزیره خارک

حدود ساعت ۰۱:۲۵ هواپیماهای حامل موشک‌های هوا به زمین عراقی به خارک نزدیک شده و موشک‌های خود را به سمت خارک پرتاب می‌نمایند. ناو بایندر که در آن زمان در سمت ۳۰۰ درجه حدود ۹ مایلی خارک در حرکت گشتزنی بوده، شیئی نورانی مشاهده می‌کند و در سمت ۱۲۵ درجه نسبت به خود صدای انفجار شدیدی را می‌شنود. موشک‌های پرتاب شده به سطح آب برخورد نموده و خسارتی به وجود نمی‌آید.

عکس‌برداری هوایی

در ساعت ۱۱:۳۰، هواپیمای RF4 با معرف پروازی کامران A به منظور عکس‌برداری هوایی از منطقه جبهه جنوب از مهرآباد به پرواز درمی‌آید.

کشف قطعات هواپیمای متلاشی شده دشمن

ژاندارمری قطعات متلاشی شده یک فروند هواپیمای دشمن را در حوالی پل نو جمع‌آوری کرده و به پرسنل پدافندی تحویل می‌دهد. لازم به توضیح است که در این تاریخ، هواپیمایی از دشمن مورد اصابت قرار نگرفته و احتمالاً قطعات مربوط به لاشه هواپیماهای دشمن بوده که در روزهای قبل مورد اصابت قرار گرفته است.

حملات هوایی به سایت‌های هاگ بدر و تبوک

در ساعت ۱۵:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت‌های هاگ بدر و تبوک کشف می‌شود، که بلافاصله و قبل از هرگونه اقدامی، صدای ۲ انفجار از غرب سایت بدر و ۳ انفجار در نزدیکی سایت تبوک شنیده می‌شود، ولی آسیبی به این سایت موشکی وارد نمی‌آید.

۶۱/۵/۱

مقابله با موشک ضد رادار دشمن

با توجه به تاکتیک دشمن برای وارد آوردن خسارات به سایت‌های هاگ با استفاده از موشک‌های ضد رادار در این روز، سایت هاگ تبوک در عملیات رمضان مورد تهاجم موشک ضد رادار موج مداوم (X28) علیه رادار تعقیب هدف قرار گرفت، که با توجه به آموزش‌ها و دستورالعمل‌های صادره در مقابله با این نوع موشک‌ها و بر اثر هوشیاری پرسنل سایت هاگ مذکور، موشک ضد رادار پرتابی منحرف شده و در نزدیکی تپه رادار فوق به زمین اصابت کرد.

۶۱/۵/۲

فعالیت هوایی دشمن بر فراز اهواز

در ساعت ۰۸:۴۵، سایت‌های شنود خبر فعالیت ۱۲ فروند هواپیمای MIG23 در حوالی اهواز را می‌دهند که مسیر هیچ‌کدام از این هواپیماها به وسیله رادارهای منطقه کشف نمی‌شود و به مواضع پدافندی و هواپیماهای گشت هوایی آمادگی داده می‌شود.

۶۱/۵/۴

فعالیت پروازی دشمن بر فراز اهواز و آبادان

در ساعت ۰۸:۴۵، سایت‌های شنود خبر فعالیت ۱۲ فروند هواپیمای MIG23 در حوالی اهواز را اعلام می‌دارند، که مسیرهای فوق توسط رادارهای منطقه کشف نشده و به مواضع پدافندی و هواپیمای گشت رزم هوایی آمادگی داده می‌شود.
در ساعت ۰۹:۳۲، خبر از فعالیت ۲ فروند MIG23 بر روی آبادان از سایت‌های شنود دریافت می‌شود.

در ساعت ۰۹:۵۰، خبر پرواز ۴ فروند هواپیمای دشمن از پایگاه کوت به سمت ایلام می‌رسد.

در ساعات ۰۳:۱۵ و ۰۲:۱۶، مجدداً اطلاعیه پرواز تعدادی هواپیمای دشمن از پایگاه کوت به سمت مرزهای ایران به دست می‌رسد.

۶۱/۵/۵

گسترش توپ‌های ۲۳مم ژاجا در شرق کشور

خبر گسترش ۴۱ قبضه توپ ۲۳مم توسط ژاجا در شرق کشور به اطلاع پدافند هوایی می‌رسد. سماجا با توجه به شرارت‌هایی که اخیراً در شرق کشور به وسیله دولت افغانستان مشاهده نموده و چندین مورد هواپیماهایش به فضای جمهوری اسلامی ایران تهاجم نموده‌اند، تصمیم می‌گیرد پدافند ارتفاع کم مناطق نفوذی مرزهای ایران با افغانستان را به ژاندارمری واگذار نماید و در رابطه با گسترش مذکور از پدافند هوایی درخواست استاد جهت آموزش به پرسنل ژاجا را می‌نماید.

سایت هاگ بدر زیر آتش توپخانه

در ساعات ۱۷:۱۵ و ۱۹:۴۵، سایت هاگ بدر زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد.

۶۱/۵/۶

گسترش توپ ۳۵م در ماهشهر

یک رسد توپ ۳۵م اورلیکن در جهت تقویت بنیه پدافندی منطقه عمومی ماهشهر در جزیره ای در قسمت جنوبی ماهشهر گسترش می یابد.

۶۱/۵/۸

انهدام هوایمایدشمن توسط سایت هاگ بدر

سایت هاگ بدر طی گزارشی اعلام می نماید در ساعات ۰۲:۴۲ و ۰۳:۰۳، دو هدف را کشف و دو تیر موشک به سمت آنها پرتاب نموده است، ولی قرارگاه کربلا انهدام یک فروند هوایمایدشمن را در موقعیت CA5853 در ۰۳:۰۲ تأیید می نماید.

حملات هوایی دشمن به خالدآباد و چیرآباد در شمال پادگان جلدیان

در ساعت ۱۲:۰۰، هوایمایدشمن به آبادی خالدآباد و چیرآباد در شمال پادگان جلدیان و همچنین، محلی در نزدیکی اشنویه حملی می نماید، که در دو آبادی ذکر شده یک نفر چوپان شهید و دو نفر زخمی می شوند و تعدادی خانه روستایی خراب می گردد، که این بمباران به مزارع و احشام روستاییان نیز آسیب وارد می کند، ولی در محل دوم فقط تعدادی خرمن به آتش کشیده می شود.

۶۱/۵/۹

تعداد هوایمایدشمن سرنگون شده دشمن از شروع عملیات رمضان

تعداد هوایمایدشمن سرنگون شده دشمن از شروع عملیات رمضان تاکنون ۷ فروند اعلام می گردد و نهجا در پاسخ پدافند هوایی اعلام می نماید به علت محدودیت های راداری موجود اعلام وضعیت و گزارشات خبری بموقع به مواضع جنگ افزارهای پدافندی مقدور نیست، همان گونه که تاکنون در اکثر مواقع، حملات هوایی دشمن خنثی شده است پرسنل با هوشیاری و از جان گذشتگی به کاوش آسمان پرداخته و آمادگی خود را جهت مقابله با حملات احتمالی حفظ نمایند.

۶۱/۵/۱۶

تهاجم دشمن به تأسیسات جزیره خارک

گروه خارک اعلام می‌نماید از ساعت ۰۴:۲۰ تا ساعت ۰۴:۴۰ سه فروند هواپیمای دشمن قصد حمله به تأسیسات جزیره خارک را داشته‌اند، ولی در اثر برخورد با آتش پرحجم پدافند هوایی مجبور به فرار شده‌اند.

۶۱/۵/۱۷

حمله هوایی دشمن به کشتی‌های تجاری

کاروان کشتی‌های تجاری که متجاوز از ۲۰ فروند می‌باشند، در حال ورود و خروج از بندر امام می‌باشند و به وسیله هواپیماهای شکاری F4 و F14 پوشش هوایی آنها تأمین می‌شود، ولی علیرغم تمام تلاش‌ها، در ساعت ۱۲:۳۰ کاروان مورد حمله هلیکوپترهای سوپرفرلون مجهز به موشک AM39 قرار گرفته و آخرین کشتی خروجی از بندر امام به نام SAMBO BANNER متعلق به کشور کره جنوبی و آخرین کشتی ورودی به نام LITSION PRIDE متعلق به کشور یونان مورد اصابت موشک‌های اگزوست قرار می‌گیرند. نیروی دریایی که مشغول کمک به کشتی‌های مذکور و نجات جان خدمه آنها می‌باشد، درخواست می‌نماید عملیات اسکورت و تأمین پوشش هوایی تا ساعت ۱۹:۰۰ ادامه یابد.

مجلس شورای اسلامی از فرماندهی نیروی هوایی جهت شرکت در کمیسیون دفاع مجلس برای اتخاذ تصمیم در مورد سیستم تسلیحاتی آینده دعوت به عمل می‌آورد.

۶۱/۵/۱۹

حمله توپخانه‌ای به سایت بدر

از ساعت ۲۰:۵۰، سایت هاگ بدر زیر آتش توپخانه قرار می‌گیرد و یکی از ژنراتورهای سایت مورد اصابت قرار گرفته، ولی آسیب کلی به سایت وارد نمی‌شود.

۶۱/۵/۲۰

حمله هوایی به منطقه اصفهان

در ساعت ۰۹:۴۰، پست‌های شنود خبر از وجود یک فروند MIG25 عراقی و دو فروند SU22 در منطقه اصفهان می‌دهند و به علت اینکه منطقه مذکور از پوشش راداری مناسبی برخوردار نیست، منطقه قرمز می‌شود.

حمله هوایی به جزیره خارک

گروهان ژاندارمری خارک از طریق سلسله مراتب مکاتباتی به سماجا و از آنجا به پست فرماندهی نهاجا اطلاع می‌دهد که در ساعت ۰۳:۳۰، هواپیماهای دشمن از اطراف به جزیره خارک حمله‌ور شده و در ساعت ۰۳:۴۵، بر اثر آتش پر حجم پدافند هوایی و نیروی دریایی، حمله هوایی دشمن دفع گردیده است. با توضیح اینکه چندمین بار است که دیده می‌شود اینگونه گزارشات زودتر از گروه پدافند هوایی خارک، به مرکز عملیات پدافند هوایی (ADOC) می‌رسد.

رهگیری هواپیماهای اردنی

از ساعت ۱۸:۱۱ تا ۱۸:۵۸ تعداد ۱۹ فروند هواپیمای اردنی که قصد فرود در پایگاه‌های عراق را دارند، به وسیله پست‌های شنود رهگیری می‌شوند.

۶۱/۵/۲۳

تهاجم و تهدید دشمن بر فراز شهر ایلام

در ساعات ۰۴:۵۵ و ۰۹:۵۵، هواپیماهای دشمن به صورت بصری بر فراز شهر ایلام رؤیت می‌شوند و مواضع پدافندی به سمت آنها تیراندازی می‌نمایند، ولی هیچ‌گونه گزارشی دال بر بمباران شدن شهر و یا انهدام هواپیماهای هجومی به دست نمی‌رسد.

۶۱/۵/۲۵

حمله هوایی به خارک

در ساعت ۰۹:۴۰، با شنیده شدن صدای انفجار در اطراف خارک و همچنین، وجود هواپیمای MIG25 در منطقه مذکور، حمله هوایی به خارک تأیید می‌گردد.

۶۱/۵/۲۷

حمله موشکی دشمن به جزیره خارک

نیروی هوایی عراق که قافیه را در حملات هوایی اخیرش به جزیره خارک تنگ دیده و حملات موشکی او نیز اکثراً بی‌اثر بوده است، از پرتاب موشک‌های A31 و A35 منصرف شده و برای اولین بار در ساعت ۱۹:۳۵، جزیره خارک را با دو تیر موشک اسکاد بی‌مورد حمله قرار می‌دهد (برابر اظهار یک نفر پاسدار که در قرارگاه کربلا پرواز موشک‌ها را از طرف بصره به سمت جنوب شرق مشاهده نموده است)، که منجر به آتش گرفتن دو مخزن ۲۵۰ هزار بشکه‌ای نفت خام و آسیب دیدن لوله‌های هدایت نفت از مخزن به اسکله T می‌شود و در همین رابطه است که هواپیماهای F14 به منظور گشت هوایی در طول شب نیز برای منطقه خارک منظور می‌گردد.

۶۱/۵/۲۸

سقوط هواپیمای خودی در موقعیت DB0050

در ساعت ۱۴:۳۰، از امیدیه خبر می‌رسد که هواپیمای شکاری بمب‌افکن شماره ۲ با معرف پروازی الماس که به مأموریت برون مرزی اعزام شده است، مراجعت ننموده و رادار دزفول اعلام می‌نماید هواپیماهای F5 برون مرزی که در حال بازگشت، شناسائی اضطراری خود را روشن نموده بودند، شناسائی و یکی از هواپیماها در ساعت ۱۴:۱۵ در موقعیت DB0050 خاموش و مسیر آن نیز محو شد، که احتمالاً هواپیمای F5 شماره ۲ الماس بوده که مورد اصابت موشک‌های دشمن قرار گرفته است. در حالی که از پست فرماندهی نهاجا همه مترصد دریافت اطلاعاتی راجع به خلبان هواپیمای F5 با معرف الماس شماره ۲ می‌باشند، از رادار تبریز اطلاع می‌رسد که خلبان شماره ۱ انقلاب (۲ فروند F5 که در ساعت ۱۳:۳۰ از پایگاه دوم به منظور گشت هوایی پرواز نموده بود) در ساعت ۱۴:۳۵ به علت بروز نقص فنی در موتور مجبور به ترک هواپیما با چتر نجات در جنوب دریاچه ارومیه گردیده است. تیم نجات در ساعت ۱۵:۳۰، خلبان هواپیمای مذکور را به پایگاه دوم انتقال می‌دهد. در ساعت ۱۴:۲۶، هواپیمای سوخترسان با معرف پروازی جمشید ۱۵ و در ساعت ۱۴:۳۰، هواپیمای RF4 با معرف پروازی جمشید ۱۶ به منظور عکس‌برداری از منطقه جبهه شرق بصره و مناطق عملیاتی رمضان پرواز می‌نمایند و در ساعت ۱۵:۲۲، در حالی که رادار دزفول غیرعملیاتی است و رادار بندر امام از وضعیت مناسبی برخوردار

نیست، با رادار بندر امام تماس حاصل نموده و پس از آخرین سوختگیری از هواپیمای تانکر جدا و جهت انجام مأموریت وارد فضای کشور عراق می‌گردد. در ساعت ۱۵:۴۴، در موقعیت CA5555 اکوی مشکوکی در فاصله ۱۲ مایلی روبروی هواپیمای RF4 به وسیله رادار بندر امام کشف می‌شود و دستور گردش سریع به داخل فضای جمهوری اسلامی به خلبان صادر می‌کند، خلبان پس از گردش به سمت ایران اعلام می‌نماید چیزی به هواپیمایش برخورد نموده و پست شنود دریایی از طریق بوشهر اعلام می‌نماید یک تیر موشک به سمت یک هواپیمای ایرانی رها شده است؛ اما خلبان در مورد عدم کنترل حرفی نزده و اعلام می‌نماید کمبود سوخت دارد، کنترل شکاری هواپیمای RF4 را به سمت تانکر سوخت‌رسان هدایت می‌کند، ولی خلبان اعلام می‌کند می‌خواهد در پایگاه چهارم فرود آید. افسر کنترل شکاری که متوجه وضعیت غیرعادی می‌شود، به خلبان اعلام می‌کند در صورت لزوم می‌تواند از فرودگاه اهواز که نزدیک‌تر است استفاده نماید، ولی خلبان ترجیح می‌دهد در پایگاه چهارم فرود آید. مراتب تصمیم خلبان و وضعیت و موقعیت هواپیمای RF4 دائماً به اطلاع پست فرماندهی پایگاه چهارم می‌رسد. در ساعت ۱۶:۰۰، پست فرماندهی پایگاه چهارم اعلام می‌نماید هواپیمای مذکور را روی رادار رپگان دارد و تا ساعت ۱۶:۳۰ دائماً اطلاعات غلط به رادار بندر امام گزارش می‌نماید. رادار بندر امام هم که مسیر هواپیمای RF4 از دید رادارش در موقعیت ۴۰۵۰ در ساعت ۱۵:۵۵ محو شده است، به تصور اینکه برای فرود در پایگاه چهارم در حال کم کردن ارتفاع است، اقدام دیگری انجام نمی‌دهد؛ در صورتی که هواپیمای RF4 با معرف پروازی جمشید ۱۶ در همان موقعیت سقوط نموده و خلبان آن موفق به ترک هواپیما با چتر نجات می‌گردد، ولی کمک خلبان آن به علت باز نشدن چتر نجاتش به درجه رفیع شهادت نائل می‌شود. هنوز فرماندهان و عوامل مختلف نه‌اجاز از دو ضربه قبلی به خود نیامده‌اند، که ضربه سوم هم وارد می‌شود و خلبان پس از انتقال به پایگاه چهارم اعلام می‌نماید در حوالی ایستگاه راه‌آهن آهودشت هر دو موتور هواپیمایش خاموش گردیده و مجبور به ترک هواپیما با چتر نجات شده است.

گسترش هواپیماهای F5E در کرمانشاه

طرح گسترش هواپیمای F5E به فرودگاه کرمانشاه مورد تصویب قرار گرفته و به یگان‌های اجرایی ابلاغ می‌گردد.

وضعیت موشک راپیر

فرماندهی پدافند هوایی به ستاد نهاجا اعلام می‌نماید از کل سیستم‌های موجود راپیر به علت کمبود قطعه فقط ۱۴ رسد در تهران، همدان و تبریز گسترش یافته و همین سیستم‌های گسترش یافته نیز به علت اینکه اکثریت آنها فاقد رادار بلایندفایر هستند، در شب قادر به رهگیری و درگیری با هواپیماهای متخاصم نمی‌باشند.

تهاجم هوایی دشمن به تأسیسات ترمینال بحرگان

سماجا به استناد گزارش نزاجا اعلام می‌نماید در ساعت ۱۸:۴۵ تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن در ارتفاع پایین قصد حمله به تأسیسات ترمینال بحرگان را داشته‌اند، که با هوشیاری پرسنل پدافند هوایی و آتش شدید آنها مواجه و مجبور به فرار شده‌اند، ولی پدافند هوایی اعلام می‌نماید در زمان یادشده هیچ شیء پرنده‌ای در پوشش رادارهای منطقه قرار نگرفته و با توجه به اینکه کنترل آتش تأسیسات یادشده با این فرماندهی است، هیچ‌گونه اطلاعاتی مبنی بر رؤیت هواپیمای ناشناس در زمان مذکور از عوامل پدافندی تأسیسات دریافت نشده است.

تهاجم و تهدید دشمن در آسمان منطقه قلعه مالان شهرستان نقده

سماجا اینبار به استناد گزارش ژاجا اعلام می‌نماید در ساعت ۲۰:۵۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای مهاجم دشمن را در آسمان منطقه قلعه مالان شهرستان نقده مشاهده نموده‌اند، که با آتش پدافند هوایی متواری شده‌اند، ولی مسیر این پروازها در پوشش رادارهای این منطقه قرار نمی‌گیرد و هیچ‌گونه گزارشی هم دال بر وارد شدن خسارت یا بمباران منطقه‌ای در آن حوالی به دست نمی‌آید.

۶۱/۵/۳۰

حملات هوایی به شهرهای مرزی و شهر قصر شیرین

از ساعت ۱۰:۲۰ الی ۱۰:۴۰، دو فروند SU22 که با یک فروند میگ پشتیبانی می‌شدند، شهر قصر شیرین را بمباران می‌نمایند و علیرغم اینکه رادار همدان مسیر این هواپیماها را کشف می‌نماید، به علت اینکه شهر قصر شیرین در نوار مرزی می‌باشد، رادار مذکور اقدام مؤثری علیه این هواپیماها نمی‌تواند انجام دهد.

۶۱/۶/۱

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۰۹:۴۶، رادار بوشهر مسیری را در سمت ۲۸۰ درجه فاصله ۵۰ مایلی خارک کشف می‌نماید. مسیر فوق در فاصله ۲۲ مایلی خارک قبل از اینکه هواپیماهای شکاری و یا سیستم‌های پدافندی اقدامی علیه آن بنمایند، از دید رادار محو می‌شود. پس از آن، در ساعت ۱۰:۰۱، صدای انفجار از سمت ۱۳۵ درجه نسبت به خارک شنیده می‌شود، که صدای این انفجار در بوشهر شنیده می‌شود. سماجا با اعلام هماهنگی خود در مورد ارجحیت پیشنهادی نهاجا در مورد هاگ تبریز تذکر می‌دهد که قرائن و شواهد زیادی دال بر انجام فعالیت‌های قریب‌الوقوع دشمن بر روی مناطق حساس و حیاتی کشور در دست است و لذا به منظور خنثی نمودن حملات احتمالی دشمن به واحدها هوشیاری داده می‌شود و هاگ تبریز از همین روز مجدداً عملیاتی می‌شود. در ساعت ۱۴:۲۵، دو دستگاه ساختمان از آپارتمان‌های مسکونی سایت مسکونی اهواز توسط بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اهواز اشغال می‌شود و برابر گزارش گروه اهواز، پرسنل مذکور به اخطار سربازان نهاجا مستقر در سایت مسکونی توجه ننموده و به زور وارد شده‌اند.

۶۱/۶/۲

تهاجم و تهدید دشمن

در ساعت ۰۶:۰۱، مسیر Z01 به وسیله رادار دزفول کشف می‌شود و از پایگاه پنجم به منظور رهگیری مسیر بالا دو فروند F5 اسکرامبل داده می‌شود، ولی به علت اینکه رادارهای دزفول اهواز و بندر امام اعلام عدم توانایی در کنترل هواپیمای شکاری F5 را می‌نمایند و در این اثنا مسیر هم از روی صفحه رادار محو می‌گردد، اسکرامبل کنسل می‌شود.

۶۱/۶/۳

تهدید هوایی دشمن در ارتفاع بالا

پست‌های شنود در پایان روز اعلام می‌نمایند جنگنده‌های عراقی ۱۱۳ سورتی پرواز داشته‌اند و پدافند هوایی نیز اعلام می‌کند در مناطق مختلف از جمله جزیره خارک، امیدیه، ماهشهر، بندر امام، خرمشهر، گوره و اهواز با هواپیماهای دشمن درگیری داشته است (توضیح اینکه چون انهدام هواپیماهای مهاجم به وسیله پدافند خودی از سوی دشمن به عنوان خسارات وارده گزارش نشده است، چنین استنباط می‌شود که کلیه

فعالیت‌ها در داخل خاک دشمن و در نوار مرزی بوده و تهاجمات انجام شده اکثراً از نوع MIG25 و از ارتفاع بسیار بالا باشد).

حمله موشکی به خارک

در ساعت ۱۷:۲۹، جزیره خارک مورد حمله موشکی دشمن قرار می‌گیرد و انفجار در ۳ نقطه از خارک باعث آتش‌سوزی می‌گردد.

۶۱/۶/۴

حمله هوایی به خارک

در ساعت ۱۱:۲۶، بر اساس اطلاعاتی پست شنود، در مناطق پدافندی خارک و گروه بوشهر وضعیت قرمز اعلام می‌شود و در ساعت ۱۱:۳۰، مسیر L40 با سرعت ۱۵۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۵۰ هزار پا در موقعیت EA2000 کشف می‌گردد. در ساعت ۱۱:۳۴، خارک مورد هجوم چند موشک قرار می‌گیرد، که موشک‌ها در دریا سقوط می‌کنند و خسارتی حاصل نمی‌شود. همزمان، هواپیمای MIG25 برای بررسی نتیجه اصابت موشک‌ها از خارک عکس‌برداری می‌کنند.

۶۱/۶/۵

حمله هوایی هواپیمای MIG25 بر فراز تهران

در ساعت ۱۲:۰۵، هواپیمای MIG25 دشمن با سرعت و ارتفاع زیاد از حریم فضایی بین آبدانان و همدان عبور نموده و به عمق خاک جمهوری اسلامی ایران و حریم فضایی شهر تهران تهاجم می‌نماید و علی‌رغم اینکه یک فروند F4 در حوالی تهران به صورت گشت هوایی در پرواز است و به سمت هدف هدایت می‌شود، از پایگاه سوم نیز اسکرامل داده می‌شود، تا احتمالاً بتوانند در مسیر مراجعت هدف راه‌گیری نمایند؛ ولی به همان دلایلی که قبلاً ذکر شد، هواپیماهای F4 شکاری قادر به رهگیری هواپیمای MIG25 مهاجم عراقی نشده و هواپیمای متخاصم که به منظور ایجاد رعب و وحشت در مردم تهران برنامه‌ریزی شده است، مأموریت خود را به انجام می‌رساند و ستاد نه‌اجا به منظور تهیه طرح مناسب جهت مقابله با این هواپیماها از مبادی ذیربط دعوت به کمیسیون می‌نماید.

۶۱/۶/۶

حمله هوایی به خارک

در ساعت ۲۱:۰۹، ناو نقدی صدای انفجار شدیدی را از جنوب جزیره خارک گزارش می‌نماید و پدافند گروه خارک اعلام می‌نماید شیئی نورانی را بر فراز اسکله آذریاد مشاهده و به سمت آن تیراندازی نموده است، که شیء مذکور در آب سقوط می‌نماید و خسارتی حاصل نمی‌شود.

۶۱/۶/۸

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۳۰، مسیر ۱۲۱ ظاهر می‌گردد که بدون هیچ‌گونه درگیری با آن در ساعت ۰۸:۳۱ محو می‌شود که در همین زمان صدای انفجار در خارک شنیده می‌شود. نقاط مورد اصابت قرار گرفته عبارتند از: حد فاصل بین رادار AR1 و پاسگاه مسیر محمد و پست آتش‌نشانی فلات قاره؛ ولی خسارت عمده و تلفات به وجود نمی‌آید. پس از وقوع حادثه، هواپیمای F4 با معرف پروازی غریب ۲۲ در ساعت ۰۸:۳۵ از پایگاه ششم پرواز می‌نماید و یکی از صحنه‌های واقعی که فرماندهی پدافند هوایی با آن مواجه بوده و در مورد آن مکاتبات عدیده داشته است، آشکار می‌گردد.

حمله هوایی به سکوی نفتی الأمیه

در ساعت ۰۹:۳۰، هواپیمای F4 مجهز به موشک ماوریک سکوی نفتی الأمیه را، که اکثراً محل نشست و برخاست هلیکوپترهای دشمن است، مورد حمله قرار می‌دهد و پست‌های شنود در ساعت ۰۹:۳۳ حمله را تأیید می‌کنند، ولی گویا مؤثر واقع نمی‌شود.

۶۱/۶/۱۰

حمله موشکی به بحرگان

در ساعت ۱۳:۵۵، در بحرگان صدای انفجار شنیده می‌شود و احتمال داده می‌شود که چون گزارشی مبنی بر خسارت دریافت نمی‌گردد، حمله موشکی عراق به بحرگان به هدف اصابت نکرده و به سطح آب برخورد نموده باشد.

۶۱/۶/۱۳

تهاجم و تهدید دشمن به جزیره خارک

در ساعت ۰۳:۲۷، با کشف هدف در غرب جزیره خارک، SOC شیراز اقدام به صدور اسکرامبل از پایگاه ششم شکاری نموده و قبل از به پرواز درآمدن هواپیمای شکاری، صدای دو انفجار پیاپی از سمت جنوب خارک به گوش می‌رسد، که خساراتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد. همانطور که انتظار می‌رفت، هواپیمای F14 گشت هوایی منطقه خارک، که باید از ساعت ۰۵:۰۰ بامداد در منطقه مذکور حاضر باشد، تا ساعت ۰۵:۲۱ آماده پرواز نمی‌شود و این مسئله نشانگر همان مطالبی است که عرض شد و نه‌اجا باید بر روی تک تک سورتی پروازها حساب دقیق داشته باشد. عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجاری از ساعت ۰۷:۳۰ با نام کمانگر آغاز می‌شود و درست دو دقیقه پس از آن، یعنی در ساعت ۰۷:۳۲، صدای انفجار شدیدی در خارک به گوش می‌رسد، که باز هم خسارتی حاصل نمی‌گردد. موشک پراکنی دشمن در ساعات ۰۸:۶۰ و ۰۹:۳۶، باز باعث می‌شود صدای انفجار در اطراف خارک شنیده شود و چنین استنباط می‌شود که این موشک‌ها به طرف کشتی‌های تجاری پرتاب شده، ولی مؤثر نمی‌افتد و هیچ‌یک به هدف‌های خود اصابت نمی‌کند.

حمله دشمن به کاروان کشتی

در ساعت ۱۰:۱۹، پست شنود خبر از حضور هلیکوپتر سوپرفلون به همراه دو فروند میراژ عراقی می‌دهد و علیرغم تلاش هواپیماهای گشت هوایی و هلیکوپترهای رزمی نداجا و نزا، اولین کشتی کاروان ورودی در ساعت ۱۰:۲۸ از ناحیه سمت چپ موتورخانه مورد اصابت موشک پرتاب شده از سوی هلیکوپتر دشمن قرار می‌گیرد.

جابه‌جایی اسکله پاسارگاد

نه‌اجا به استناد نامه سماجا اعلام می‌نماید درخواست جابه‌جایی اسکله پاسارگاد از محل فعلی به ۱۱۰۰ متری ضلع جنوبی اسکله T به منظور تسهیل در امر استقرار جنگ پدافند هوایی بر روی آن را به وزارت نفت منعکس نموده است.

صدای انفجار در حوالی بحرگان

در ساعت ۲۱:۳۰، مجدداً صدای انفجار در حوالی بحرگان شنیده می‌شود، ولی تمام این انفجارها در دریا بوده و خسارتی به وجود نمی‌آورد.

۶۱/۶/۱۴

حمله به جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۰۷، از سمت ۳۰۰ درجه خارک صدای انفجار شنیده می‌شود، ولی گزارشی مبنی بر وارد آمدن خسارت از هیچ منبعی دریافت نمی‌گردد.

۶۱/۶/۱۶

حمله هوایی و بمباران آمادگاه نیروی زمینی خرم‌آباد

در ساعت ۱۰:۴۵، ضلع شرقی آمادگاه نیروی زمینی خرم‌آباد مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفته و دچار حریق می‌شود.

شکسته شدن دیوار صوتی بر فراز اصفهان

از دیگر محل‌های مورد تهاجم هوایی دشمن تا اصفهان، فقط صدای شکسته شدن دیوار صوتی گزارش شده و خسارت دیگری جز ایجاد رعب و وحشت در زنان و کودکان برای دشمن حاصلی ندارد.

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۱۷:۳۰، جزیره خارک با دو تیر موشک شلیک شده از سوی دشمن مورد اصابت قرار گرفته، که باعث بروز خسارت مالی و مجروح شدن ۲۰ نفر از پرسنل مستقر در جزیره می‌شود.

تقویت پدافند جزیره خارک

فرماندهی نهاجا به منظور تقویت پوشش دفاعی ارتفاع کم و متوسط جزیره خارک دستور می‌دهد رادارهای اورلیکن مستقر در جزیره مذکور با رادارهای اورلیکن مستقر در ایلام، امیدیه و لاوان تعویض گردد و ضمناً ۲ دستگاه رادار LPd20 عملیاتی از گروه‌های دزفول و بوشهر بلاعوض به خارک ارسال شود.

۶۱/۶/۱۸

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و بوشهر

در ساعت ۱۰:۵۷، مسیر متخاصم L53 با سرعت و ارتفاع زیاد کشف و بوشهر و خارک را مورد حمله قرار می‌دهد.

در ساعت ۱۱:۲۰، صدای انفجار شدیدی بر فراز بوشهر به گوش می‌رسد، ولی صدای مذکور در اثر شکسته شدن دیوار صوتی بوده و هیچ‌گونه خسارتی به بار نیاورد.

حمله هوایی به همدان و تبریز

در ساعت ۱۱:۲۳، مسیر متخاصم D39 با سرعت و ارتفاع زیاد کشف شد، که همدان و تبریز را مورد تهاجم قرار داد.

حمله هوایی به کوه‌های افلاک بانه

در ساعت ۱۱:۳۰، خبرهای رسیده حاکی است هواپیمای دشمن کوه‌های افلاک بانه را بمباران نموده‌اند، که خسارتی نداشته است و چنین به نظر می‌رسد که گزارش‌کنندگان این خبر فقط صدای انفجار را شنیده‌اند و اثری از انفجار را گزارش نمی‌نمایند و صدای حاصله از شکسته شدن دیوار صوتی به وسیله هواپیمای MIG25 کشف شده طی شماره مسیر D39 بوده، که به عنوان بمباران گزارش شده است.

صدای انفجار در ماهشهر و بندر امام

در ساعت ۲۰:۵۲، صدای انفجاری ماهشهر و بندر امام را به لرزه درمی‌آورد، ولی بررسی‌های بعدی حاکی است که انفجار در دریا بوده و خسارتی به وجود نیامده است و احتمالاً دشمن به سمت شناورهای ایرانی موشک پرتاب نموده، که به هدف اصابت نکرده است.

۶۱/۶/۲۰

حمله هوایی دشمن به خرم‌آباد

در ساعت ۰۸:۵۰، تیپ ۸۴ خرم‌آباد مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد، که خوشبختانه خسارتی به تیپ وارد نمی‌شود.

حمله به لنج ایرانی

در ساعت ۱۱:۲۰، یک فروند لنج ایرانی که در حوالی بویه ۱۰ داخل خور موسی در حرکت بوده، مورد تهاجم هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که بلافاصله با حضور هواپیماهای شکاری ایرانی، هواپیمای دشمن قبل از وارد آوردن هرگونه خسارت متواری می‌شود.

مشاهده بالن بر فراز سایت اطلاعات و شناسایی ایلام

در ساعت ۱۱:۵۰، سایت ایلام بالنی را در ارتفاع زیاد مشاهده می‌نماید که از سمت ۲۷۰ به سمت ۹۰ درجه در حرکت و در حال سقوط بوده است.

۶۱/۶/۲۲

حمله هوایی به دو فروند کشتی نفتکش و ۳ فروند کشتی تجاری

در ساعت ۰۴:۰۰، تعداد ۲ فروند کشتی نفتکش و ۳ فروند کشتی تجاری بندر امام را به سمت بوشهر ترک می‌نمایند. دشمن که غافلگیر شده و فرصت بکارگیری واحدهای سطحی و یا هلیکوپتر را از دست داده و در آخرین مراحل وزمانی که کاروان در نزدیکی خور موسی رسیده است، در ساعات ۰۸:۲۲ و ۰۸:۵۶ مبادرت به حمله هوایی به کاروان نموده، که هر دو بار با عکس‌العمل پدافند هوایی و هواپیماهای شکاری مواجه می‌گردد. در نوبت دوم، موفق به پرتاب راکت‌هایی به طرف کاروان می‌گردد، ولی خوشبختانه راکت‌ها به هدف اصابت نکرده و کاروان به سلامت عبور می‌نماید. در این رابطه، هواپیماهای درگیر و بالطبع خلبانان آنان به سماجا معرفی می‌شوند (توضیح اینکه نامی از افسران کنترل شکاری که مسئولیت اصلی تأمین پوشش هوایی کاروان را به عهده داشته و هدایت‌کننده شکاری بوده‌اند به میان نمی‌آید. در صورتی که اگر آن روی سکه به زمین می‌نشست و راکت‌ها به هدف اصابت می‌نمود و احیاناً خسارتی وارد می‌شد، لبه تیز پیکان به سمت پدافند هوایی و بالطبع افسران کنترل شکاری هدفگیری می‌شد، که در گذشته مشابه آن به کرات دیده شده و در آینده نیز به دفعات مشاهده خواهد شد).

۶۱/۶/۲۳

تهاجم و تهدید دشمن به جزیره خارک

در ساعات ۰۸:۲۹ و ۰۸:۳۱، صدای انفجار چهار موشک هوا به زمین بار دیگر جزیره خارک را به لرزه درمی‌آورد و محل برخورد دو موشک یکی حدود ۵۰ متری شرق مخازن سوخت و دیگری در حد فاصل بین لوله‌های ورود به اسکله T و کارخانه برق شرکت نفت گزارش می‌شود، ولی خسارتی به بار نمی‌آورد.

حمله هوایی به ایلام

در ساعت ۱۵:۰۰، حمله یک فروند هواپیمای دشمن به میوان به وسیله پدافند هوایی دفع می‌شود، که هواپیمای متخاصم مجبور می‌گردد بمب‌های خود را در ارتفاعات بانی نیوک رها نموده و متواری شود.

۶۱/۶/۲۵

خسارات و تلفات خودی ناشی از حمله هوایی دشمن بر جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۰۰، صدای انفجار از سمت ۳۱۰ درجه خارک به گوش می‌رسد و جزیره خارک را به لرزه درمی‌آورد. موشک پرتاب‌شده دشمن به سمت خارک به آب اصابت می‌کند و خسارتی به جزیره وارد نمی‌شود.

در ساعت ۱۲:۳۵، مسیر متخاصم Z14 در موقعیت DB0520 با سرعت ۱۲۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تقریبی ۵۰ هزار پا تحت پوشش رادار دزفول قرار می‌گیرد، که با توجه به سمت آن، به F4 منطقه بوشهر واگذار می‌شود. هواپیمای گشت هوایی منطقه مذکور با معرف پروازی (لارستان ۱) در ساعت ۱۲:۳۹ هدف را در ۲۰ مایلی شرق بندر امام کشف می‌نماید و پس از صدور فرمان انهدام به وسیله کنترل شکاری رادار بوشهر، خلبان گشت هوایی در ساعت ۱۲:۴۱ خبر از انهدام هدف می‌دهد و موقعیت انهدام را EA5005 اعلام می‌کند، ولی این انهدام به وسیله هیچ منبعی تأیید نمی‌شود و در ساعت ۱۲:۴۳، مجدداً صدای انفجار جزیره خارک را به لرزه درمی‌آورد، ولی خوشبختانه خسارتی به بار نمی‌آید (احتمالاً صدای انفجار اخیر مربوط به شکسته شدن دیوار صوتی به وسیله MIG25 مسیر Z14 بوده است).

۶۱/۶/۳۰

تهاجم دشمن به جزیره خارک

در ساعت ۰۷:۲۲، در سمت ۳۱۰ درجه جزیره خارک انفجاری در آب رخ می‌دهد، ولی خسارت و آسیبی به وجود نمی‌آید (از شواهد چنین مستفاد می‌شود که دقت عمل موشک‌های سطح به سطح مورد استفاده دشمن در این زمان از دقت عمل خوبی برخوردار نیستند).

حمله به قرارگاه تیپ ۴ مکانیزه سومار

در ساعت ۱۲:۰۰، دو فروند هواپیمای دشمن از جنوب غرب سومار به طرف شمال در حال پرواز در ارتفاع پست دیده می‌شوند، که تعداد ۷ عدد بمب در نزدیکی قرارگاه تیپ ۴ مکانیزه در ۲۴ کیلومتری سومار اصابت نموده، که آسیبی وارد نمی‌گردد.

در ساعت ۱۵:۱۲، دهکده‌های پلک گردن و لک از ارتفاع بالا و به وسیله بمب‌های تأخیری توسط یک فروند هواپیمای دشمن (احتمالاً توپولف) بمباران می‌شود، که خسارت و تلفاتی از این واقعه گزارش نمی‌شود. در ساعات ۱۲:۳۰ و ۱۳:۳۰، هواپیماهای دشمن مجدداً به منطقه فرارگاه تیپ ۴ مکانیزه حمله نموده، که تلفات و آسیب‌هایی نیز به وجود می‌آوردند.

۶۱/۶/۳۱

تهاجم و تهدید دشمن به پالایشگاه اصفهان

هواپیماهای دشمن که قصد حمله به پالایشگاه اصفهان را داشته‌اند، تا فاصله کمتر از ۵ کیلومتری خود را از دید رادارهای خودی محفوظ داشته و به پالایشگاه نزدیک می‌شوند، در دامنه کوه سید محمد (واقع در شمال غربی اصفهان و حدود ۴ کیلومتری پالایشگاه) احتمالاً با مشکلی برخورد نموده و در همین محل، بمب‌های خود را فروریخته و مراجعت می‌نمایند (این واقعه خسارت و تلفات جانی نداشته است).

حمله هوایی MIG25 به تهران

در ساعت ۰۸:۴۱، یک فروند هواپیمای MIG25 دشمن با ارتفاع بالا و سرعت بسیار زیاد از فضای غرب کشور به حریم هوایی ایران وارد شده و در ساعت ۰۸:۵۸، از فراز شهر تهران عبور نموده، که همین امر باعث شکستن دیوار صوتی شده و شهر تهران به لرزه درمی‌آید. رژیم بعثی عراق قصد دارد خاطره حمله ناجوانمردانه و همه‌جانبه خود در سال ۱۳۵۹ را در دل‌ها زنده کند، ولی این تلاش بی‌اثر است و نیروهای مسلح ایران نه تنها توانسته‌اند اکنون اکثریت متصرفات نیروهای بعثی را آزاد سازند، بلکه در بعضی نقاط قسمت‌هایی از خاک عراق را نیز به تصرف خود درآورده‌اند.

۶۱/۷/۲

تهاجم و تهدید دشمن به جزیره خارک

در ساعت ۰۳:۰۹، صدای انفجار مهیبی که از سمت بین ۶۰ الی ۹۰ درجه خارک به گوش می‌رسد، جزیره را به لرزه درمی‌آورد. گویا دشمن قصد حمله موشکی به جزیره خارک را داشته، که موشک به آب برخورد نموده و خسارت مالی و جانی حادث نمی‌شود.

۶۱/۷/۳

رؤیت شیء نورانی

در ساعت ۰۰:۲۵، شیئی نورانی روی پایگاه چهارم شکاری دزفول مشاهده می‌شود، که ارتفاع آن را ۲۰۰۰ پا اعلام می‌کنند و پس از گذشت حدود ۱ ساعت و ۲۰ دقیقه و بررسی دقیق، مشخص می‌گردد مسیر عبوری با ارتفاع زیاد بوده و خطای بصری موجب شده که ارتفاع را چنین نزدیک تشخیص دهند.

۶۱/۷/۹

تشدید فعالیت هواپیماهای MIG25

هواپیماهای MIG25 به تعداد بیشتری از روزهای گذشته بر فراز جبهه‌های نبرد و شهرهای غربی ایران به پرواز درمی‌آیند.

حمله هوایی دشمن به منطقه بستان

در ساعت ۱۵:۱۵، هواپیماهای دشمن منطقه بستان را بمباران می‌نمایند. در ساعت ۳۰:۲۰، فرمانده منطقه جنوب دشمن به کلیه یگان‌های خود در جنوب دستور آماده‌باش می‌دهد. گویا جدیداً به حمله شب گذشته ایرانیان در منطقه جنوب غرب آگاه گردیده است.

۶۱/۷/۱۰

خسارات و تلفات خودی گیلانغرب و قریه جالوند

در ساعت ۱۵:۱۰، گیلانغرب و قرارگاه مقدم نیروی زمینی به وسیله هواپیماهای دشمن از ارتفاع بالا با بمب‌های خوشه‌ای بمباران می‌شوند و تعدادی نیز شهید و مجروح می‌شوند.

حمله هوایی به سرپل ذهاب

در ساعت ۲۰:۱۴، قریه جالوند واقع در سرپل ذهاب توسط هواپیماهای دشمن با بمب‌های خوشه‌ای بمباران می‌شود و بعداً تعداد ۸ بمب عمل نکرده کشف می‌گردد.

حمله هوایی به خارک

از ساعت ۴۵:۱۹، علیرغم ابری بودن منطقه غرب خارک، فعالیت هواپیماها و هلیکوپترهای عراق در این منطقه آغاز می‌شود. CRC بوشهر مسیرهایی به شماره‌های L104 و L105 با سرعت کم کشف می‌نماید، ولی به علت سرعت کم، اقدام به صدور

اسکرامبل نمی‌شود و تنها به قرمز نمودن منطقه و واگذار نمودن مسیرهای کشف شده به جنگ افزارها و موشک‌های زمین به هوا بسنده می‌شود.

حمله هوایی به ناو کهنمویی و رافائل

در ساعت ۱۶:۲۰، افسر شیفت SOC شیراز با کشف مسیر L107 با سرعت ۴۵۰ نات اقدام به صدور اسکرامبل از بوشهر می‌نماید. در ساعت ۲۰:۲۰، یعنی ده دقیقه قبل از به پرواز درآوردن هواپیماهای شکاری، ناو نیروی دریایی ایران به نام کهنمویی در فاصله ۱۰ مایلی جنوب شرقی خارک و کشتی تفریحی رافائل در نزدیکی بوشهر مورد اصابت موشک‌های پرتاب شده از سوی هلیکوپترهای سوپرفلون دشمن قرار می‌گیرد و علی‌رغم اینکه اطلاعیه عبور ۳ فروند هلیکوپتر از دهانه‌ها در ساعت ۱۵:۵۵ دریافت شده و حتی فعالیت‌های هلیکوپترها از قبل کشف گردیده است، اقدام مؤثری صورت نمی‌گیرد.

۶۱/۷/۱۲

حمله هوایی دشمن به منطقه سومار و گیلانغرب

علیرغم هوای بد منطقه غرب کشور، فعالیت هواپیماهای دشمن افزایش چشمگیری دارد و از ساعت ۱۱:۳۰ تا ۱۶:۴۰، هواپیماهای عراقی بیش از ده بار منطقه سومار و گیلانغرب را مورد هدف قرار داده و تلفات و ضایعاتی نیز به نیروهای ایرانی وارد می‌نمایند. نیروهای هوایی عربستان سعودی و کویت نیز با عراقی‌ها همسویی نشان داده، برای مشغول کردن سیستم‌های دفاعی ایران پروازهای گشت هوایی خود را افزایش می‌دهند. در این روز است که هواپیماهای عراقی در ساعت ۱۳:۰۰ بمب‌های خود را بر روی یک مهدکودک در گیلانغرب فرو ریخته و ۲ کودک را شهید و ۹ نفر غیرنظامی را مجروح می‌نمایند.

۶۱/۷/۱۴

حمله هوایی به عین‌خوش و غرب اهواز و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

هواپیماهای امروز به منطقه غرب اهواز و عین‌خوش حملات متعددی می‌نمایند و در ساعت ۰۹:۲۰، مسیر یکی از هواپیماهای دشمن به وسیله هواپیمای گشت رزم هوایی طرح پدافندی با معرف پروازی کاظمین ۲۲ رهگیری و در ساعت ۰۹:۲۷، موشکی به سمت هدف پرتاب می‌شود، ولی از سرنوشت هواپیمای متخاصم گزارشی واصل نمی‌شود؛ ولی بعداً پست‌های شنود یک فروند هواپیمای دشمن را در غرب عین‌خوش گزارش می‌نمایند.

حمله هوایی به خارک و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۹:۳۳، هواپیمای گشت هوایی طرح پدافندی منطقه اطراف خارک با معرف پروازی کاظمین ۲۷ مسیر هدفی را با ارتفاع تقریبی ۵۰۰۰ الی ۶۰۰۰ پا کشف نموده و سایت رادار بوشهر علیرغم اینکه هدف را کشف نکرده، آن را دشمن شناسائی می‌کند، که خلبان شکاری اقدام به انهدام هدف می‌نماید و موقعیت هدف را FQ2010 گزارش می‌کند.

انهدام هدف به وسیله هاگ بوشهر

در ساعت ۱۹:۱۵، انهدام یک هدف به وسیله هاگ بوشهر گزارش می‌شود، ولی سقوط هیچ‌یک از این دو انهدام به وسیله منابع دیگر تأیید نمی‌گردد.

۶۱/۷/۱۵

در ساعت ۱۹:۵۰، هواپیمای شکاری رهگیر F4 گشت رزم هوایی طرح پدافندی منطقه خارک، هدفی را با سرعت کم کشف نموده و پس از هماهنگی با افسر کنترل شکاری رادار بوشهر در ساعت ۱۹:۵۵، اقدام به شلیک یک تیر موشک AIM7 به سمت هدف می‌نماید. در مورد انهدام هدف هیچ‌گونه اطلاعی به دست نمی‌آید، ولی پس از فرود هواپیمای شکاری در پایگاه ششم و بازرسی آن، متوجه می‌شوند علاوه بر موشک AIM7، یک تیر موشک AIM9 نیز از هواپیمای شکاری رها شده و آسیب‌هایی نیز به بدنه هواپیما وارد گردیده است.

۶۱/۷/۱۷

تشدید فعالیت حملات هوایی دشمن

در این روز، فشار حملات هوایی هواپیماهای عراقی به اوج خود می‌رسد و با انواع بمب، بخصوص بمب‌های خوشه‌ای، مناطق عملیاتی شرق مندلی را به شدت بمباران می‌نمایند. تعداد حملات دشمن در این روز ۱۶ مرحله گزارش شده، که تعداد هواپیماهای دشمن در هر بار بین ۲ تا ۸ فروند بوده است.

حمله به پتروشیمی ماهشهر

در ساعت ۲۰:۳۶، در اطراف ماهشهر هلیکوپتر به طور چشمی مشاهده می‌شود و در همان لحظه، صدای انفجار در اطراف پتروشیمی شنیده می‌شود. از قرار معلوم، هلیکوپتر مذکور عراقی و حامل موشک هوا به سطح بوده، که پس از پرتاب، موشک به هدف اصابت نمی‌کند.

۶۱/۷/۱۸

حمله موشکی به خارک

در ساعت ۱۴:۰۲، از سمت ۳۰ درجه خارک صدای دو انفجار شنیده می‌شود، که پس از بررسی مشخص می‌شود موشک‌های سطح به سطح پرتاب شده از سوی دشمن بوده، که به سطح آب برخورد نموده و خسارتی ایجاد نمی‌نماید.

انهدام هواپیمای دشمن در منطقه غرب توسط هواپیمای F4

در ساعت ۱۶:۰۵، هواپیمای F4 گشت هوایی منطقه غرب با دو فروند از هواپیماهای دشمن درگیر می‌شود، که منجر به پرتاب دو تیر موشک به سمت آنها گردیده و خلبان خودی اعلام می‌نماید یکی از هواپیماهای دشمن را منهدم نموده است. این انهدام از سوی هیچ منبع دیگری تأیید نمی‌گردد.

۶۱/۷/۲۰

انهدام هواپیمای دشمن در حوالی شهر ایلام توسط هواپیمای اف ۴

در ساعت ۰۹:۰۰، هواپیمای شکاری رهگیر F4 طرح پدافندی با معرف پروازی قدس مسیری را در رادار خود کشف نموده و ۲ تیر موشک AIM7 و متعاقب آن ۲ تیر موشک AIM9 به سمت هواپیماهای موجود در مسیر در حوالی شهر ایلام رها می‌نماید، که مراتب انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن به وسیله عوامل نزاجا در آن منطقه تأیید می‌شود.

۶۱/۷/۲۲

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۲۸، مسیر شماره L81 با سرعت و ارتفاع زیاد در غرب آبادان تحت پوشش رادار بوشهر قرار گرفته و همزمان، در ضلع شمال غربی جزیره خارک، تانک فارم شماره ۲۷ مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرد. ناگفته نماند اطلاعیه فعال بودن هواپیماهای دشمن در منطقه بصره در ساعت ۰۷:۵۲ از پست‌های شنود دریافت شده است. در همان زمان کشف هدف فوق (ساعت ۰۸:۲۸)، یک فروند هواپیمای F14 با معرف پروازی مخمل ۱۲ در حالی که جهت رهگیری مسیر متخاصم به سمت هدف پیش می‌رود، دود ناشی از مورد اصابت قرار گرفتن تانک فارم شماره ۲۷ را گزارش نموده و مورد اصابت قرار گرفتن جزیره خارک را تأیید نموده و اعلام می‌نماید هدف

را نیز در رادار دارد؛ تا فاصله ۵۰ مایلی که خلبان شکاری اعلام می‌کند هدف از دید رادارش محو گردیده و در ساعت ۰۸:۳۴، مسیر مهاجم در موقعیت جنوب غربی خارک از دید رادار بوشهر نیز محو می‌گردد. مسیر مذکور مجدداً در بازگشت تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد که به علت سرعت و ارتفاع زیاد هواپیماهای شکاری، گشت هوایی منطقه موفق به رهگیری و درگیری با آن نمی‌شود.

عکس برداری هوایی دشمن از گچساران و گوره

در ساعت ۱۱:۰۲، مجدداً یک فروند هواپیمای MIG25 دشمن با شماره مسیر L104 در موقعیت شمال ماهشهر با سرعت و ارتفاع زیاد تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد، که هواپیمای شکاری گشت هوایی منطقه به آن واگذار نمی‌گردد، ولی به علت وجود بعضی از اشکالات، که به اهم آنها در صفحات قبل اشاره شده، هواپیمای گشت رزم هوایی خودی موفق به رهگیری هواپیمای دشمن نمی‌شود و به نظر می‌رسد هواپیمای MIG25 ضمن اجرای عکس برداری هوایی از مناطق گچساران، گوره و به طور کلی، مناطق نفتی جنوب این بار قصد ایجاد وحشت در مردم فارس را نیز داشته، به لحاظ اینکه شکسته شدن دیوار صوتی در منطقه مذکور نیز شنیده می‌شود.

فعالیت هواپیمای MIG25 در حوالی دهلران

در ساعت ۱۲:۳۸، مجدداً MIG25 دشمن در حوالی دهلران کشف می‌شود و چنین به نظر می‌رسد که هواپیماهای MIG25 عراقی در این روزها فعالیت بیشتری از خود نشان می‌دهند؛ در زمانی که پرواز دادن یک فروند هواپیمای شکاری برای نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران به برنامه‌ریزی‌های دقیقی نیاز دارد و امکان دارد یک پرواز بیجا چند مأموریت حساس بعدی را با وقفه مواجه سازد.

مشکلات پروازهای بدون هماهنگی برای شبکه پدافند هوایی

یک فروند هواپیمای کوچک، گویا متعلق به استانداری بندرعباس که از گاوپندی عازم بندرعباس بوده، به موقع تماس نمی‌گیرد و SOC بندرعباس به انگیزه شناسائی مسیر کشف شده دستور به پرواز درآمدن یک فروند F4 از پایگاه نهم را صادر می‌نماید، ولی هواپیمای F4 آماده با اشکال مواجه شده و هواپیمای دوم عازم بندرعباس می‌شود، که خلبان هواپیمای متعلق به استانداری اقدام به تماس رادیویی با رادار بندرعباس می‌نماید، اما بلافاصله از پرواز هواپیمای شکاری دوم خودداری نمی‌گردد. این مسئله به کرات در

طول سال‌های جنگ مشاهده می‌شود (اکنون هم که سه سال از جنگ می‌گذرد هنوز این مسئله حل نشده است).

۶۱/۷/۲۳

فعالیت پروازی دشمن

از ساعت ۵۰:۰۸، فعالیت‌های هوایی روزمره عراق در غرب و جنوب کشور آغاز می‌شود و واحدهای پدافندی هم برابر روش‌های هر روز خود اقدام به قرمز نمودن مناطق مورد تهدید و در حد امکان، استفاده از هواپیماهای گشت هوایی و پرواز دادن هواپیماهای شکاری می‌نمایند.

خسارات و تلفات خودی در منطقه عملیاتی ظفر

علیرغم تمام تلاش پرسنل پدافند هوایی و خلبان هواپیماهای شکاری خودی، هواپیماهای شکاری بمب‌افکن دشمن موفق به نفوذ در منطقه عملیاتی ظفر گشته و بمب آتشنا در منطقه فرو می‌ریزند، البته منطقه دچار آتش‌سوزی نمی‌گردد.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در گیلانغرب

در ساعت ۵۵:۱۴، هواپیماهای شکاری رهگیر خودی که مأموریت گشت هوایی منطقه غرب را به عهده دارند، ۲ فروند هواپیمای دشمن را در حوالی آبدانان کشف و ۱ تیر موشک به سمت آنها شلیک می‌نمایند، که ۱ فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن مورد اصابت قرار گرفته و در ۱۰ مایلی غرب گیلانغرب سقوط می‌نماید و موضوع مورد تأیید دسک هوایی کرمانشاه قرار می‌گیرد.

درگیری با هواپیمای دشمن در گچساران و لاوان

در ساعت ۰۴:۱۹، پدافند زمین به هوای گچساران گزارش درگیری با یک هدف هوایی را می‌دهد، که به واحد دیگری آن را گزارش می‌نماید، که بعداً خبر انهدام هدف و یا مورد اصابت قرار گرفتن نقطه‌ای به وسیله این هدف هوایی به دست نمی‌رسد.

در ساعت ۰۴:۱۹، این اقدام تاکتیکی را پرسنل پدافند زمین به هوای مستقر در لاوان انجام می‌دهند.

۶۱/۷/۲۵

حمله هوایی دشمن به جزیره خارک و آبادان

در ساعت ۱۲:۴۰، هواپیمای پست شنود هوایی خبر از احتمال حمله یک فروند هواپیمای عراقی به خارک می‌دهد، که بلافاصله افسر کنترل شکاری بوشهر حدس می‌زند هواپیمای مذکور دارای ارتفاع بالا و از نوع MIG25 باشد و به همین انگیزه، رادار بوشهر هواپیمای شکاری رهگیر F14 خودی را به ارتفاع ۴۰ هزار پا و سمت مناسب هدایت می‌نماید.

در ساعت ۱۲:۴۷، مسیر هواپیمای دشمن را در غرب آبادان کشف نموده و اطلاعات آن را به شکاری خود می‌دهد. خلبان F14 مسیر دشمن را در فاصله ۹۰ مایلی روبروی خود کشف می‌کند و موقعیت مناسبی را برای انهدام هدف تشخیص می‌دهد، ولی بلافاصله متوجه می‌شود MIG25 عراقی مسیر خود را تغییر داده و مأموریت خود را لغو می‌نماید. خلبان شکاری F14 معتقد است که موضوع در اثر مبادله اطلاعات بیش از حد به وسیله افسر کنترل شکاری به وسیله شنودهای عراقی کشف شده و مأموریت را لغو نموده‌اند، که در اصل اعتقاد خلبان قابل تأمل است.

۶۱/۷/۲۷

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۱۵:۱۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای شکاری بمب‌افکن دشمن مبادرت به رها نمودن ۴ عدد بمب آتش در ۸ کیلومتری شهر ایلام به محل استقرار چادرهای هلال احمر می‌نمایند. در نتیجه، ۲ دستگاه چادر به کلی سوخته و منهدم می‌شود، ولی تلفات جانی حاصل نمی‌گردد.

۶۱/۷/۲۹

درگیری هوایی دشمن با هواپیمای خودی

در ساعت ۱۳:۰۱، یکی از پست‌های شنود اعلام می‌کند، یک فروند هواپیمای شکاری دشمن موشکی به سمت ۱ فروند هواپیمای شکاری ایرانی رها نموده است، ولی چون گزارشی مبنی بر درگیری هواپیماهای شکاری ایرانی و عراقی به دست نمی‌رسد و صدای انفجار، آن هم در ساعت ۱۳:۰۵ از بحرگان گزارش می‌شود، به نظر می‌رسد هواپیماهای شکاری عراقی قصد حمله از ارتفاع پست به هواپیماهای شکاری گشت منطقه خارک را

داشته‌اند، که تحت پوشش رادارهای منطقه قرار نگرفته‌اند و ضمناً موشکشان هم به هدف ما اصابت ننموده است.

۶۱/۸/۴

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام، دزفول و خرمشهر

در ساعت ۱۱:۳۵، شهرهای ایلام، دزفول و خرمشهر، پس از ۲ روز وقفه به علت بدی هوا مجدداً مورد حمله موشکی قرار می‌گیرند. در بررسی که از قطعات بدست‌آمده از محل انفجار به عمل می‌آید، در مرحله اول حدس زده می‌شود موشک‌های اصابت نموده به شهر ایلام از هواپیمای MIG25 رها شده، که هرکدام از کلاهک‌های آنها حاوی ۱۰۰۰ پوند ماده منفجره بوده است؛ ولی در بررسی‌های بعدی مشخص می‌شود مواد منفجره پرتاب‌شده بمب بوده، نه موشک و در سال‌های بعد و بخصوص در طول حملات هوایی عراق به شهرهای عمق خاک ایران، در سال‌هایی که به جنگ شهرها معروف گردید، نیروی هوایی عراق از این سلاح و هواپیماهای MIG25 به وفور و دفعات متعدد بهره‌برداری نمود.

حمله موشکی زمین به زمین به جزیره خارک و اهواز

در ساعت ۲۰:۵۸، صدای انفجار از اطراف اهواز و در ساعت ۲۲:۴۰، صدای انفجار دیگری از اطراف خارک گزارش می‌شود، ولی به علت اینکه هر دو انفجار مذکور خسارتی به وجود نمی‌آورد، به نظر می‌رسد موشک‌های زمین به زمین دشمن است، که اولی در بیابان‌های اطراف اهواز و دومی به سطح آب‌های خلیج فارس اصابت نموده باشد.

۶۰/۸/۵

جابجایی سایت هاگ تبوک

در ساعت ۰۶:۰۰، تجهیزات آتشبار سایت هاگ مستقر در تبوک آبادان به محلی در جنب شرقی عین‌خوش جابجا می‌گردد.

۶۱/۸/۷

حمله هوایی به ایلام

در ساعت ۱۲:۴۵، نیروی هوایی عراق چند نقطه از شهر ایلام را بمباران می‌نماید.

۶۱/۸/۱۰

حمله هوایی دشمن به اطراف ماهشهر

در ساعت ۱۶:۱۰، خبر از وجود هلیکوپتر سوپرفرلون در جنوب غربی آبادان داده می‌شود و متعاقب آن در ساعت ۱۶:۲۶، از اطراف ماهشهر صدای انفجار شنیده می‌شود. گویا موشک پرتاب شده از سوی هلیکوپترهای عراقی که به سمت کشتی‌های تجاری لنگر انداخته در بندر امام بوده، به هدف اصابت ننموده و به سطح آب برخورد نموده است.

سقوط ۱ فروند هلیکوپتر ایرانی در منطقه پیرانشهر

در ساعت ۱۶:۳۳، خبر سقوط ۱ فروند هلیکوپتر ایرانی که از پیرانشهر به سمت ارومیه در حرکت بود، به پست فرماندهی نهاجا گزارش می‌شود.

۶۱/۸/۱۱

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عین‌خوش

در ساعت ۰۸:۰۰، یک فروند هواپیمای عراقی در منطقه عین‌خوش به وسیله نیروهای خودشان مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌شود، که برابر اظهار پست‌های شنود، خلبان آن با چتر نجات در داخل نیروهای ایرانی فرود می‌آید.

بمباران مواضع نیروهای ایرانی

با توجه به اینکه نیروی زمینی عراق شب گذشته دچار حمله‌ای غافلگیرانه شده‌اند، هواپیماهای نیروی هوایی عراق تلاش وسیعی را آغاز می‌نمایند و به طور متمادی از جمله در ساعات ۱۰:۲۰ و ۱۰:۳۰ و ۱۰:۴۰ و ۱۰:۴۵ و ۱۱:۱۶ و ۱۱:۳۰ و ۱۱:۳۵ و ۱۴:۵۰ و ۱۶:۲۵ مواضع نیروهای ایرانی را در منطقه عملیات، بخصوص در اطراف قرارگاه ظفر، با انواع بمب‌های خود و در چند مورد نیز بمباران خوشه‌ای می‌نمایند.

انهدام ۶ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ تبوک ۲ (عمار) و ۱ فروند توسط هواپیمای شکاری خودی

در ساعت ۱۴:۵۲، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن تحت پوشش رادار دزفول قرار می‌گیرد و بلافاصله جهت اقدام تاکتیکی به سایت هاگ عمار (تبوک ۲) واگذار می‌شود، ولی هواپیماهای مذکور گویا مأموریت پوشش هوایی را به عهده داشته و مدام به سایت هاگ دور و نزدیک می‌شدند.

در ساعت ۱۵:۴۲، هواپیماهای مذکور در برد موشک سایت هاگ مذکور قرار گرفته و ۱ فروند از آنها مورد اصابت موشک پرتاب شده از سوی این سایت قرار می‌گیرد و منهدم می‌شود. این امر باعث نمی‌گردد که منطقه گشت هوایی هواپیماهای شکاری دشمن باز هم به عقب کشیده شود و میدان فعالیت برای هواپیماهای خودی بازگردد.

در ساعت ۱۵:۳۸، تعداد ۲ فروند دیگر از هواپیماهای دشمن در موقعیت CB5020 با شماره مسیر Z62 تحت پوشش راداری رادار دزفول قرار می‌گیرند، که این بار مأموریت رهگیری و انهدام این مسیر به هواپیماهای شکاری F5 با معرف پروازی ابوذر R واگذار نمی‌گردد.

در ساعت ۱۵:۴۹، هواپیماهای شکاری با هدایت افسر کنترل شکاری موفق به کشف و انهدام ۱ فروند از هواپیماهای متخاصم در موقعیت CC4530 می‌گردند.

در ساعت ۱۵:۵۰، مجدداً ۲ فروند از هواپیماهای دشمن در موقعیت CB4030 به وسیله رادار دزفول کشف می‌شود، که با توجه به موقعیت وسعت تهدید مسیر مذکور که با شماره Z65 گزارش نمی‌گردد، به سایت هاگ عمار (تبوک ۲) واگذار می‌شود.

در ساعت ۱۶:۰۶، تعداد ۱ فروند از هواپیماهای متخاصم مورد اصابت موشک سایت ذکر شده قرار گرفته و منهدم می‌شود.

در ساعت ۱۶:۳۰، هواپیماهای دشمن دوباره در فضای جبهه‌ها ظاهر می‌شوند. در ساعت ۱۶:۳۲، دو فروند از هواپیماهای مهاجم در موقعیت CA3025 با شماره مسیر Z68 به وسیله رادار دزفول کشف می‌گردد، که بلافاصله جهت اقدام تاکتیکی به سایت موشکی عمار (تبوک ۲) واگذار می‌شود. در ساعت ۱۶:۳۵، پرسنل پدافند موشکی فرماندهی پدافند هوایی که مدتی بود از غیرعملیاتی بودن دستگاه‌ها رنج می‌بردند و امروز آن را آماده عملیات یافته بودند، در یک موقعیت مناسب و استثنائی، ۲ تیر موشک به سمت هواپیماهای موجود در این مسیر پرتاب نموده و هر ۲ هواپیماهای دشمن را مورد اصابت قرار داده و ساقط می‌نمایند.

در ساعت ۱۶:۴۰، هواپیماهای شکاری خودی مأمور گشت هوایی، که در اثر فعالیت چشمگیر سایت هاگ عمار (تبوک ۲) امروز فراغت بالی پیدا کرده و با آسودگی خیال بیشتری در منطقه پرواز می‌کنند، در یک موقعیت بسیار عالی هواپیمایی را که از دید رادارهای خودی مخفی مانده است، کشف و با هماهنگی کنترلر شکاری رادار دزفول آن را

منهدم می‌نمایند و بعد انهدام هواپیمای دشمن به گونه‌ای گزارش می‌شود که مؤید غافلگیر شدن خلبان عراقی در این حمله بوده، زیرا جسد وی همراه قطعات هواپیمایش کشف نمی‌گردد. تصمیم‌گیری به جای شورای عالی دفاع نسبت به عملیاتی نمودن سایت هاگ تبوک ۲ با قطعات یدکی رزرو خارک ثمره‌اش را سریع نشان داده و پدافند هوایی روز پرتلاش و مثمرتری را پشت سر می‌گذارد.

۶۱/۸/۱۵

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ عمار (تبوک ۲)

در ساعت ۰۴:۱۵، مسیر Z01 تحت پوشش راداری رادار دزفول قرار می‌گیرد، که جهت انجام اقدام تاکتیکی مناسب به سایت هاگ عمار (تبوک ۲) واگذار می‌شود. یک دقیقه بعد، سایت تبوک ۲ موشکی سمت مسیر پرتاب نموده و اعلام می‌نماید یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن را مورد اصابت قرار داده و سرنگون نموده است.

سایت هاگ عمار (تبوک ۲) در زیر آتش توپخانه

در ساعت ۰۶:۲۶، خبر زیر آتش توپخانه دشمن قرار گرفتن سایت هاگ مذکور به تهران می‌رسد، ولی خوشبختانه خسارتی حادث نمی‌شود.

انهدام ۱ فروند هواپیما توسط توپ اورلیکن

در ساعت ۱۱:۴۲، جنگ‌افزارهای اورلیکن مستقر در ایلام خبر مورد اصابت قراردادن ۱ فروند هواپیمای دشمن را به مرکز عملیات پدافند هوایی ADOC گزارش می‌نمایند.

۶۱/۸/۱۶

انهدام ۶ فروند هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ تبوک ۲ (عمار)

امروز فعالیت هواپیماهای نیروی هوایی عراق از حدود ۰۱:۰۰ بامداد آغاز می‌شود و این نشان‌دهنده این واقعیت است که نیروی زمینی عراق تحت فشار شدید نیروهای مسلح ایران می‌باشد.

در ساعت ۰۲:۰۶، سایت موشکی تبوک ۲ موفق به کشف و انهدام یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن می‌شود.

این عمل در ساعت ۰۳:۰۷ مجدداً تکرار شده و پرسنل عملیاتی سایت مذکور خبر انهدام یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن را گزارش می‌نمایند.

در ساعت ۱۱:۰۶، همزمان هواپیمای گشت هوایی منطقه و سایت هاگ تبوک ۲ خبر انهدام یک فروند هواپیمای دشمن را در موقعیت CC4010 گزارش و واحدهای سطحی نیز خلبان این هواپیمای عراقی را دستگیر می‌نمایند، ولی مراتب سقوط هواپیمای دشمن تأیید نمی‌گردد. هواپیمای فوق با شماره مسیر Z22 به وسیله رادار دزفول کشف شده است. در ساعت ۱۱:۳۸، مسیر H05 در موقعیت BB5020 این بار تحت پوشش راداری رادار بندر امام قرار می‌گیرد، که جهت عکس‌العمل و اقدام تاکتیکی به سایت موشکی تبوک ۲ (عمار) واگذار می‌شود. سایت مذکور در ساعت ۱۱:۴۲ با پرتاب یک تیر موشک به سمت هدف مذکور خبر انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن را در موقعیت CC4015 گزارش می‌نماید.

در ساعت ۱۳:۰۶، یک مسیر ۴ فروندی از هواپیماهای مهاجم دشمن با شماره مسیر 296 به وسیله رادار دزفول کشف می‌گردد که پس از واگذاری به سایت موشکی تبوک ۲ جهت اقدام تاکتیکی، پرسنل عملیاتی سایت مذکور در ساعت ۱۳:۱۰ انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن را در موقعیت CC5010 اعلام می‌نمایند و بدین طریق، پدافند هوایی یک روز پر جنب و جوش دیگر را پشت سر می‌گذارد.

۶۱/۸/۱۹

انحراف موشک هاگ

در ساعت ۱۳:۳۲، سایت هاگ تبوک ۲ (عمار) که مسیر Z11 جهت اقدام تاکتیکی به آن واگذار شده بود، یک تیر موشک به سمت مسیر هواپیمای مذکور پرتاب می‌نماید، ولی پرسنل عملیاتی متوجه می‌شوند موشک از مسیر اصلی منحرف شده و به هدف اصابت نمی‌نماید و صحت مطالب ارائه شده به وسیله فرماندهی اطلاعات و شناسائی به اثبات می‌رسد.

۶۱/۸/۲۰

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ تبوک ۲ (عمار)

وضعیت روز گذشته مجدداً تکرار شده و این بار مسیر Z07 به وسیله رادار دزفول کشف و به سایت هاگ تبوک ۲ (عمار) جهت انجام اقدام تاکتیکی واگذار می‌شود. سایت مذکور در ساعت ۰۲:۲۵، یک تیر موشک به سمت مسیر مذکور پرتاب نموده، ولی موفق به انهدام آن نمی‌گردد. یک مسیر ۳ فروندی از هواپیماهای هجومی دشمن، که تحت پوشش راداری دزفول قرار گرفته، جهت انجام اقدام تاکتیکی در ساعت ۱۰:۲۸ به سایت هاگ تبوک ۲

واگذار می‌شود، که سایت مذکور در ساعت ۱۰:۳۰ با پرتاب ۱ تیر موشک به سمت آن، اعلام انهدام ۱ فروند از هواپیماهای دشمن را در موقعیت CB1035 می‌نماید. در ساعت ۲۲:۳۵ مسیر تهاجمی ۲۴۶ و در ساعت ۲۳:۱۹ مسیر مهاجم H122 که به ترتیب به وسیله رادارهای دزفول و بندر امام کشف شده است را جهت انجام اقدام تاکتیکی به سایت هاگ تبوک ۲ (عمار) واگذار می‌نماید، و در ساعات ۲۲:۳۷ و ۲۳:۲۹ سایت مذکور اعلام می‌نماید ۲ تیر موشک به سمت مسیرهای واگذار شده پرتاب نموده و ۲ فروند از هواپیماهای متخاصم را منهدم نموده است، ولی هیچ اثری دال بر انهدام هواپیماهای منهدم شده به دست نمی‌آید.

۶۱/۸/۲۱

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن به وسیله سایت هاگ عمار

در ساعت ۱۳:۰۶، یک مسیر ۲ فروندی از هواپیماهای دشمن که به وسیله رادار دزفول کشف شده بود، به سایت هاگ عمار واگذار می‌شود و سایت مذکور در ساعت ۱۳:۱۷ با پرتاب ۱ تیر موشک به سمت مسیر مذکور، اعلام می‌نماید ۱ فروند از هواپیماهای متخاصم را منهدم نموده است.

همزمان در جزیره لاوان به علت نزدیک شدن هواپیماهای (احتمالاً آمریکایی) با سرعت زیاد و ارتفاع کم اعلام وضعیت قرمز می‌شود، ولی هواپیماهای مذکور قبل از هرگونه درگیری با جنگ‌افزارهای پدافندی، مسیر خود را عوض نموده و دور می‌شوند. در ساعت ۱۴:۰۰، خبر می‌رسد لاشه ۱ فروند از هواپیماهای دشمن (احتمالاً آنکه در ساعت ۱۳:۱۷ مورد اصابت قرار گرفته) پیدا شده است.

۶۱/۸/۲۳

حمله هوایی و موشکی به امیدیه و ماهشهر

در ساعت ۰۵:۲۶، با اعلام احتمال حمله هوایی و حمله موشکی به مناطق نفتی جنوب، وضعیت پدافندی این منطقه قرمز می‌شود و در ساعت ۰۵:۵۲، صدای انفجار مهیبی در امیدیه و ماهشهر شنیده می‌شود، ولی تلفات و خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

تهاجم و تهدید دشمن و اقدام تاکتیکی خودی

در ساعت ۳۰:۱۰، تعداد ۳ فروند هواپیمای شکاری عراق به قصد زدن حداقل یک فروند از هواپیماهای گشت هوایی منطقه غرب، که با معرف‌های پروازی کریم ۱ و ۲ مشغول پرواز در دو جهت مخالف بوده‌اند، وارد فضای جنوب‌غربی شهر کرمانشاه می‌شوند. رادار همدان هواپیماهای مذکور را کشف نموده و اطلاعات آنها را به کریم ۲ جهت رهگیری می‌دهد و در ضمن، کریم ۱ را هم با دادن سمت مناسب از مهلکه نجات می‌دهد و ۲ فروند از هواپیماهای شکاری دشمن که قافیه را تنگ می‌بینید (بر اثر اطلاعاتی که در زمان پست‌های شنود دشمن از طریق کنترلرشان به آنها می‌دهند)، فرار را ترجیح می‌دهند و یکی از آنها در فاصله بسیار کمی از شکاری خودی (کریم ۲۲) قرار می‌گیرد، که در اثر عدم تصمیم‌گیری بموقع، افسر کنترل شکاری در فرستادن شکاری با ارتفاع مناسب (شکاری خودی در ارتفاع ۲۷ هزار پا پرواز می‌نموده)، به محض آشکار شدن دشمن، خود را در معرض خطر می‌بیند، به ارتفاع ۴۱ هزار پا اوج‌گیری می‌کند) موفق به انهدام هدف نمی‌شود، ولی باز هم جای شکر آن باقیست که آنقدر هوشیار بوده‌اند و مانند گذشته عمل نکرده‌اند، که منجر به انهدام هواپیمای خودی به وسیله هواپیماهای شکاری دشمن گردد. در این رابطه، گفتنی است که استفاده از ۲ فروند هواپیمای شکاری خودی در این میان، نقش عمده‌ای داشته؛ چون در تمام مواردی که تاکنون هواپیماهای شکاری ایرانی بر فراز خاک خود مورد اصابت هواپیماهای شکاری دشمن قرار گرفته‌اند، دشمن از تک فروندی بودن شکاری ایرانی و امکانات خوب پست‌های شنود خود بهره جسته است.

۶۱/۸/۲۴

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

مسیر H02 که به وسیله رادار بندر امام کشف گردیده است، به سایت هاگ عمار جهت انجام اقدام تاکتیکی واگذار می‌شود و سایت مذکور ۱ تیر موشک به سمت آن پرتاب و در ساعت ۰۵:۰۹ اعلام می‌نماید یک فروند هواپیمای دشمن را که در مسیر مذکور بوده، منهدم نموده است. این مطلب به وسیله خلبان هواپیمای گشت هوایی منطقه با نام قدس A مورد تأیید قرار می‌گیرد.

۶۱/۸/۲۵

حمله هوایی دشمن به منطقه نفت شهر

در ساعت ۰۸:۵۵، خبر می‌رسد دو فروند هواپیمای دشمن در منطقه نفت شهر اقدام به پرتاب ۲ عدد راکت و ۲ بمب خوشه‌ای نموده‌اند (ناگفته نماند اکنون مدتی است پدافند هوایی سایت‌های موشکی و سیستم‌های اورلیکن خود را به نقاط مرزی نزدیکتر نموده‌اند). حملات هوایی دشمن بیشتر متوجه شهرهای مرزی مانند آبادان، خرمشهر، ایلام، نفت شهر و غیره شده است.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی عمار

در ساعت ۰۹:۰۰، رادار بندر امام مسیری دوفروندی را با معرف H02 در ارتفاع ۲۵ هزار پا و موقعیت BC5010 کشف نموده و جهت انجام اقدام تاکتیکی به سایت موشکی عمار واگذار می‌نماید. پرسنل عملیاتی سایت موشکی مذکور در ساعت ۰۹:۰۶ با پرتاب ۱ تیر موشک هاگ سمت مسیر مذکور اعلام می‌نماید یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن را در موقعیت CC3020 منهدم نموده، که این موضوع مورد تأیید خلبان هواپیمای گشت هوایی منطقه نیز قرار می‌گیرد.

در ساعت ۰۹:۴۷، مجدداً مسیر دیگری با شماره Z11 تحت پوشش رادار دزفول قرار می‌گیرد، که بلافاصله به سایت موشکی عمار واگذار می‌شود. نظر به اینکه مسیر فوق قبلاً توسط PAR سایت موشکی یادشده کشف شده بود، بلافاصله موشکی به سمت آن پرتاب می‌شود. موقعیت انهدام ۱ فروند از هواپیماهای دشمن CC2510 گزارش می‌شود، که این انهدام نیز مورد تأیید خلبان شکاری خودی که مأمور گشت هوایی منطقه بوده است قرار می‌گیرد.

۶۱/۸/۲۶

سقوط هواپیمای دشمن در منطقه‌ای به نام کرم زنگ خانقین

در ساعت ۰۹:۳۰، یک فروند از ۴ فروند هواپیمای دشمن که مشغول بمباران منطقه‌ای به نام کرم زنگ خانقین بوده، دچار انفجار شده و سقوط می‌نماید.

۶۱/۸/۲۸

انهدام ۱ فرزند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ عمار

یک فرزند هواپیما توسط PAR سایت هاگ عمار کشف و با هماهنگی رادار دزفول، یک تیر موشک به سمت آن پرتاب می‌گردد. برابر گزارش پرسنل سایت هاگ عمار، موقعیت انهدام هدف CC2510 بوده است، ولی این مطلب به تأیید هیچ منبع دیگری نمی‌رسد.

۶۱/۸/۲۹

گلوله باران سایت هاگ عمار توسط توپخانه زمینی دشمن

در ساعت ۰۸:۴۵، سایت هاگ عمار به وسیله توپخانه دشمن مورد هدف قرار گرفته، که در این رابطه، به ۱ دستگاه لانچر و ۲ تیر موشک آسیب وارد می‌شود. دشمن که در حملات هوایی خود جهت انهدام سایت مذکور راه به جایی نبرده و محل دقیق سایت را متوجه شده، سایت عمار را به وسیله توپخانه نیروی خود گلوله باران می‌کند.

انهدام ۵ فرزند هواپیما توسط سایت هاگ عمار

نیروی هوایی دشمن به اتکاء اخبار دریافتی از سایت‌های شنود خود مبنی بر انهدام سایت موشکی عمار، در ساعت ۱۱:۰۰ با حمله‌ای وسیع، قصد بمباران مناطق و نیروهای سطحی تحت پوشش سایت مذکور را دارد، که مسیرهای Z20، Z22، Z23 و Z24 توسط رادار دزفول کشف و به سایت عمار جهت انهدام واگذار می‌شود. پرسنل عملیاتی سایت مذکور با پرتاب ۲ موشک به سمت مسیر Z20 در ساعت ۱۱:۰۲، یک تیر موشک به سمت مسیر Z22 در ساعت ۱۱:۱۵، یک تیر موشک به سمت مسیر Z23 در ساعت ۱۱:۱۷ و یک تیر موشک به سمت مسیر Z24 در ساعت ۱۱:۱۹ اعلام می‌نمایند دو فرزند از هواپیماهای دشمن را در موقعیت CC2010، ۱ فرزند را در موقعیت CC2520، ۱ فرزند از آنها را در موقعیت CC2510 و ۱ فرزند دیگر را در موقعیت CC3010 منهدم نموده‌اند. انهدام این هواپیماها در اثر محو شدن مسیرها به وسیله رادار دزفول تأیید می‌شود و بلافاصله در اطلاعیه نظامی ایران منتشر می‌گردد، ولی سخنگوی نظامی عراق انهدام ۵ فرزند هواپیمای نظامی عراق را در جنگ توسط پدافند هوایی ایران تکذیب می‌نماید.

۶۱/۸/۳۰

حمله به جزیره خارک و منطقه بوشهر و احتمال انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن در ساعات ۰۰:۵۸ و ۰۱:۳۲ و ۰۳:۰۷، صداهای انفجار از جنوب و شمال خارک به گوش می‌رسد و در ساعت ۰۱:۰۵، مواضع پدافندی بوشهر علیه هدف‌هایی که به وسیله رادار کشف نشده است، شروع به تیراندازی می‌نمایند. در گزارش‌های بعدی، گروه بوشهر خبر انهدام ۳ فروند از ۴ فروند هواپیمای حمله‌ور دشمن به اسکله بوشهر را اعلام می‌کنند، ولی هیچ اثری دال بر سقوط هواپیماهای دشمن به دست نمی‌آید.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش و باری و ۱ فروند کشتی لایروبی

نیروی دریایی اعلام می‌نماید ۲ فروند کشتی نفتکش و باری و ۱ فروند کشتی لایروبی مورد اصابت موشک قرار گرفته‌اند. ظاهراً عملیات هماهنگی که از ساعت ۲۰:۳۰ شب گذشته به وسیله ناوچه‌های اوزا و هلیکوپترهای سوپرفرلون حامل موشک‌های اگزوست شروع شده و برابر اطلاع، این عملیات را نیروهای عراقی طی سه شب گذشته نیز تمرین کرده‌اند، به منظور وارد آوردن ضربه‌ای به نیروی دریایی بوشهر بوده، که با مورد اصابت قرار گرفتن ۳ فروند کشتی ذکر شده بالا و متواری شدن هلیکوپترهای دشمن با استفاده از تاریکی شب، عملیات در این مورد بخصوص به اتمام می‌رسد.

۶۱/۹/۲

درگیری هوایی بر فراز شمال خلیج فارس

در ساعت ۲۱:۰۰، مسیر L176 به وسیله رادار بوشهر کشف می‌شود. جهت مقابله و انهدام آن از پایگاه ششم شکاری در ساعت ۲۱:۱۰ تعداد ۱ فروند F4 با معرف عقاب ۵۱ به پرواز درمی‌آید، که پس از هدایت شکاری به سمت هدف خلبان شکاری، در ساعت ۲۱:۲۱ اعلام می‌نماید به سمت هدف کشف شده بر روی رادارش، که در فاصله ۵ مایلی قرار داشته، یک تیر موشک هوا به هوا پرتاب نموده است. گزارش این درگیری از رادار بوشهر به فرماندهی پدافند هوایی ارسال نمی‌شود.

۶۱/۹/۵

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ عمار

در ساعت ۰۰:۵۵، یک مسیر ۲ فروندی از هواپیمای دشمن تحت پوشش رادار دزفول قرار می‌گیرد و جهت انجام اقدام تاکتیکی به سایت هاگ عمار واگذار می‌شود.

در ساعت ۰۱:۰۲، سایت مذکور با پرتاب یک تیر موشک اعلام می‌نماید یکی از هواپیماهای دشمن را سرنگون نموده است، ولی هیچ منبعی این سقوط را تأیید نمی‌کند.

۶۱/۹/۶

احتمال حمله هلیکوپتر سوپرفرلون به جزیره خارک

از ساعت ۲۰:۲۰ شب قبلاً خبر وجود هلیکوپتر سوپرفرلون دشمن در منطقه جنوب غربی خارج از منابع دریایی و پست‌های شنود گزارش می‌شود. در این رابطه است که در ساعت ۰۴:۴۵ به پایگاه ششم دستور اسکرابل داده می‌شود و متعاقب آن ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 از پایگاه مذکور به پرواز درمی‌آید. در ساعت ۰۵:۳۰، منابع دریایی گزارش می‌نمایند هلیکوپتر دشمن اقدام به پرتاب موشک نموده، ولی خسارتی به بار نیاورده است. هواپیمای شکاری F4 تمام منطقه را کنترل نموده، ولی موفق به کشف هدف نمی‌شود.

اسکورت کاروان کشتی‌های نفتکش و تجاری

قرار است از ساعت ۱۰:۳۰ اسکورت کاروان کشتی‌های نفتکش و تجاری انجام شود. پایگاه یکم تأمین‌کننده تانکر سوخت‌رسان هواپیماهای شکاری F4 و F14 به علت بدی هوا برای تأمین جایگزین با اشکال مواجه می‌شود و کار پدافند هوایی و پایگاه‌های هفتم و هشتم و ششم جهت تأمین پوشش هوایی کاروان دوچندان می‌شود، ولی در نهایت کاروان‌ها به سلامت به مقصد می‌رسند.

تهاجم و تهدید دشمن در منطقه بوشهر و انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۲۱:۱۸، با کشف مسیر Z120 توسط رادار بوشهر (سرعت بین ۴۰ تا ۶۰ نانیکال مایل و ارتفاع آن را ۱۰۰۰ پا تخمین می‌زنند)، یک فروند هواپیمای F4 از پایگاه ششم اسکرابل داده می‌شود. هواپیمای شکاری پس از پرواز در ساعت ۲۱:۲۶ به سمت هدف در موقعیت EQ0020 هدایت می‌شود. هواپیمای شکاری خودی با معرف عقاب ۵۲ هدف را توسط رادار هوایی خود کشف و در ساعت ۲۱:۳۹، خلبان انهدام هدف را در موقعیت EQ2518 اعلام می‌نماید. انفجار و سوختن هدف را خلبان و پرسنل مستقر در گروه خارک تأیید می‌نمایند.

تعیین سایت یدکی برای سایت هاگ عمار

تیمی به منظور تعیین سایت یدکی برای سایت هاگ عمار به منطقه عین خوش می‌رود و دو محل را پس از سه روز حضور در منطقه تعیین می‌نماید.

۶۱/۹/۷

همکاری کشورهای فرامنطقه‌ای در عراق در تهدید هوایی جزایر کیش و لاوان

در ساعت ۰۱:۰۹، SOC بندرعباس جهت مقابله با مسیر کشف شده F06 از پایگاه نهم اسکرامبل می‌دهد و به پدافند جزایر کیش و لاوان، که در این رابطه مورد تهدید بوده‌اند، اعلام وضعیت قرمز می‌گردد. هواپیمای شکاری پس از پرواز، با وضعیت اضطراری مواجه شده و در ساعت ۰۲:۱۰، بدون انجام هیچ عمل مثبتی، در پایگاه نهم فرود می‌آید و چنین به نظر می‌رسد که هواپیماهای کشورهای غربی طرفدار صدام حسین، هر چند وقت یک بار و بخصوص در زمان‌هایی که نیروهای عراق از انجام فعالیت عاجز می‌شوند، جهت مشغول نمودن نیروی هوایی ایران دست به چنین اقداماتی می‌زنند.

۶۱/۹/۸

تقویت پدافند نزدیک سایت هاگ عمار

نهاجا در پاسخ به نزاا مبنی بر تقویت پدافند ارتفاع کم سایت هاگ عمار اعلام می‌نماید از ۲ قبضه توپ ۳۵مم اورلیکن نهاجا در منطقه عملیاتی محرم بدین منظور بهره‌برداری شود.

۶۱/۹/۹

مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۲:۵۵، سایت موشکی عمار بر روی یک هدف هوایی اجرای آتش می‌نماید. گزارش سایت مذکور حاکی است یک فروند از هواپیماهای دشمن را در موقعیت CC3020 مورد اصابت قرار داده، ولی مسیر مورد نظر تا موقعیت DA1530 ادامه پیدا می‌کند.

۶۱/۹/۱۱

پرواز هلیکوپتر سوپرفلون در حوالی خورموسی

در ساعت ۰۲:۴۰، خبر فعال بودن هلیکوپترهای سوپرفلون دشمن در حوالی خورموسی از پست‌های شنود به منابع پدافندی مخابره می‌شود و نیروی دریایی این بار

اعلام می‌نماید هلیکوپترهای مذکور را در حال مین‌گذاری در منطقه (۲۹۴۱ شمالی و ۴۹۳۰ شرقی) مشاهده نموده است و درخواست هواپیمای شکاری رهگیر می‌نماید، که خواسته فوق مورد اجابت قرار می‌گیرد، ولی هواپیمای F4 به پرواز درآمده موفق به کشف هدف نمی‌شود و تا ساعت ۰۶:۲۰ بامداد مرتب خبر حضور هلیکوپترهای مذکور در آن منطقه از پست‌های شنود گزارش می‌گردد.

سقوط ۱ فروند هواپیمای MIG25 توسط هواپیمای شکاری F14 در شمال خلیج فارس

در ساعت ۱۳:۱۶، هدف هوایی که با سرعت ۱۲:۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۶۷ هزار پا توسط رادار بندر امام و بوشهر با شماره H101 کشف شده بود، به هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه خارک با معرف پروازی (درنا ۱۱) به منظور مقابله با آن واگذار و هواپیمای مذکور به سمت آن هدایت می‌گردد. هدف در فاصله ۷۵ مایلی به وسیله رادار هواپیمای شکاری کشف و در فاصله ۷۰ مایلی یک تیر موشک فونیکس به سمت آن شلیک می‌شود. خلبان هواپیمای F14 مسیر خود را ادامه می‌دهد و سقوط هواپیمای دشمن را به چشم خود مشاهده می‌نماید. این گزارش خلبان به وسیله دیدبانان مستقر در سکوی نفتی نوروز تأیید می‌گردد و اولین هواپیمای MIG25 دشمن در موقعیت EQ3045 سقوط می‌نماید (این سقوط به وسیله خلبان MIG25 دشمن، که در بهمن‌ماه سال ۶۵ هواپیمایش در آسمان شهر اصفهان مورد اصابت قرار گرفت و اسیر شد نیز تأیید گردید).

۶۱/۹/۱۸

حمله هوایی و بمباران شهر گیلانغرب

پس از یک هفته سکوت نسبی و فعالیت هوایی بسیار کم طرفین مخاصمه، به علت نامساعد بودن هوا از یک سو و سقوط هواپیمای MIG25 عراقی (در طول جنگ مشخص می‌شود که هرگاه دشمن با یک حالت غیرمنتظره برخورد می‌نماید برای چند روز پروازهای خود را حتی‌الامکان جهت بررسی موضوع متوقف می‌نماید) از سوی دیگر، امروز فعالیت‌های هوایی مجدداً آغاز می‌شود (دشمن فقط یک بمباران و احتمالاً پرتاب موشک در ساعت ۱۳:۴۵ مورخه ۶۱/۹/۱۶ به شهر گیلانغرب داشته، که ۱۱ نفر شهید و تعدادی مجروح به جای گذاشته است).

حمله موشکی به کاروان کشتی تجاری و نفتکش

کاروانی شامل ۳ فروند کشتی تجاری و ۱ فروند کشتی نفتکش در ساعت ۰۹:۰۰ از بندر امام به حرکت درمی‌آید و این در حالی است که در ساعت ۰۴:۰۰، تعداد ۷ فروند کشتی تجاری و ۱ فروند نفتکش از لنگرگاه بوشهر به سمت بندر امام حرکت نموده‌اند. اسکورت کاروان از ساعت ۱۲:۳۰ شروع و تأمین پوشش هوایی آن نیز از همین ساعت آغاز می‌شود. فعالیت هواپیماهای MIG23، MIRAGE و هلیکوپترهای دشمن دائماً از پست‌های شنود خودی به منابع پدافندی گزارش می‌گردد.

نهاجا با واگذاری ۱۰ سورتی پرواز شکاری علاوه بر تانکر سوخترسان و هواپیمای پست شنود پرنده، پوشش کاروان را تأمین می‌نماید و علیرغم تمام تلاش‌های هوایی دشمن و پرتاب ۳ تیر موشک سطح به سطح و هوا به سطح در ساعات ۱۲:۵۲ و ۱۴:۰۴ و ۱۵:۱۱ به سوی کاروان، کشتی‌های مذکور به سلامت به مقصد می‌رسند.

۶۱/۹/۱۹

حمله موشکی و صدای انفجار در اطراف جزیره خارک

در ساعت ۰۵:۴۵، صدای ۳ انفجار پیاپی از خارک گزارش می‌شود، ولی از خسارت و مورد اصابت قرار گرفتن آن گزارشی واصل نمی‌شود و به نظر می‌رسد همانند اکثر موشک‌های پرتاب‌شده دشمن، این ۳ تیر نیز به سطح آب برخورد نموده است.

۶۱/۹/۲۷

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی تجاری و نفتکش

کاروانی از کشتی‌های نفتکش و تجارتي به صورت ورودی و خروجی از بندر امام به سمت بوشهر به حرکت درمی‌آیند. هواپیماهای شکاری، تانکر سوخترسان و پست شنود در عملیات اسکورت کاروان شرکت می‌نمایند و علیرغم هوای نامساعد، تا ساعت ۱۴:۰۰ به پرواز خود ادامه می‌دهند و هیچ فعالیت هوایی در طول زمان عبور کاروان از دشمن مشاهده نمی‌شود، ولی گویا دشمن تمام توان خود را بر سر پرتاب موشک‌های سطح به سطح گذاشته؛ کما اینکه از ساعت ۱۲:۳۰ تا ساعت ۱۵:۰۰ دشمن اقدام به پرتاب ۱۰ تیر موشک سطح به سطح (احتمالاً از نوع MM40) به سوی کشتی‌های در حال حرکت از سکوه‌های ثابت خود در رأس النخیل و رأس البیشه و ساحل فاو می‌نماید، که در نتیجه، ۲ فروند کشتی، یکی تجارتي و دیگری نفتکش، در ساعت ۱۲:۳۰ مورد اصابت قرار می‌گیرد.

نیروی هوایی برای چندمین بار پیشنهاد می‌کند در زمان اجرای دستور رزمی ۲۳ محل سکوهای پرتاب موشک دشمن زیر آتش شدید توپخانه و موشک کاتیوشا قرار گیرد.

۶۱/۹/۲۸

حمله موشکی زمین به زمین به دزفول

در ساعات ۱۷:۳۵ و ۱۸:۰۵، دشمن حملات موشکی خود را علیه شهر مقاوم دزفول انجام می‌دهد.

۶۱/۹/۳۰

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۱۸:۳۰، صدای انفجار از سمت شمال غربی خارک گزارش می‌شود، ولی خبری از وارد شدن آسیب به جزیره واصل نمی‌گردد، که به نظر می‌رسد دشمن موشک‌های سطح به سطح خود را علیه شناورهای ایرانی پرتاب کرده، که به هدف اصابت نکرده‌اند.

۶۱/۱۰/۳

اصابت موشک کاتیوشای دشمن به سایت هاگ بدر

در ساعت ۱۰:۴۰، سایت هاگ بدر مورد اصابت موشک‌های کاتیوشای دشمن قرار گرفته و به دستگاه‌های آن خساراتی وارد می‌شود و مشکل عملیاتی شدن افزایش می‌یابد.

تهاجم و تهدید دشمن

در ساعت ۱۹:۴۲، به علت کشف مسیری با سرعت کم به وسیله رادار بوشهر و با توجه به ضوابط تعیین شده جدید، از پایگاه ششم اسکرامل داده می‌شود.

در ساعت ۱۹:۵۲، یک فروند F4 از پایگاه مذکور به پرواز درمی‌آید و هواپیمای شکاری خودی توسط افسر کنترل شکاری خودی به سمت هدف هدایت می‌گردد. خلبان هواپیمای شکاری پس از کشف هدف بر روی رادار خود در ساعت ۲۰:۳۰ اقدام به شلیک یک تیر موشک می‌نماید، که موشک مذکور از هواپیما جدا نشده و هواپیمای شکاری F4 با نام عقاب ۵۱ در ساعت ۲۰:۵۸ در پایگاه خود فرود می‌آید.

۶۱/۱۰/۵

مورد اصابت قرار گرفتن رادار مشرحات اهواز

در ساعت ۱۱:۲۲، مسیری با شماره R03 در موقعیت CB2520 توسط رادار اهواز کشف و بلافاصله جهت مقابله با مسیر مهاجم فوق و پایگاه چهارم، فرمان اسکراملبل داده می‌شود، ولی قبل از رهگیری هدف به وسیله هواپیمای شکاری خودی، سایت رادار اهواز با صدای انفجار شدیدی به لرزه درمی‌آید و در ساعت ۱۱:۲۹، آنتن سمت یاب رادار مذکور منهدم می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن PAR سایت هاگ عمار

در ساعت ۱۱:۳۰ و درست ۱ دقیقه بعد از مورد اصابت قرار گرفتن رادار مشرحات اهواز، رادار PAR سایت هاگ عمار (تبوک ۲) مورد اصابت قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن آنتن سمت یاب رادار دزفول

در ساعت ۱۱:۳۳، یک مسیر ۲ فروندی از هواپیمای دشمن با شماره مسیر Z12 در موقعیت CC2515 تحت پوشش رادار دزفول قرار می‌گیرد و قبل از اینکه مسئولین اجرایی رادار مذکور بتوانند عکس‌العمل مؤثری علیه مسیر مهاجم انجام دهند، در ساعت ۱۱:۳۶ آنتن سمت یاب رادار GPS11 دزفول مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد.

اصابت موشک ضد رادار به راه‌آهن سربندر

در ساعت ۱۱:۴۰، یک تیر موشک عمل‌نکرده با مشخصات BAZ-AR-MISSILE No 1015 و AFT BODY-SECTION SER- No 1030 در حوالی راه‌آهن سربندر سقوط می‌نماید. به احتمال قوی، این موشک نیز موشک ضد رادار بوده، که جهت رادار سربندر پرتاب گردیده بود و خوشبختانه به رادار فوق اصابت نمی‌نماید.

سقوط ۱ فروند هواپیمای خودی

در ساعت ۱۶:۴۰، از پایگاه یکم شکاری خبر سقوط یک فروند هواپیمای خودی در ضلع جنوبی پالایشگاه تهران گزارش می‌شود و به جرئت می‌توان گفت که روز جاری پر حادثه‌ترین و طولانی‌ترین روز برای سیستم پدافند هوایی بوده است.

۶۱/۱۰/۶

حمله هوایی به جزیره خارک و متواری شدن هواپیمای دشمن
در ساعت ۰۵:۵۹، مواضع پدافندی خارک به سمت هدفی که از سمت ۲۵۰ درجه به جزیره نزدیک می‌شود، تیراندازی می‌نمایند و به گفته خودشان هدف را متواری می‌سازند.

۶۱/۱۰/۷

بررسی مورد اصابت قرار گرفتن رادار دزفول و اهواز
با مورد اصابت قرار گرفتن رادار دزفول و اهواز، تعدادی از کنترلرهای شکاری این دو ایستگاه رادار به رادارهای همجوار، یعنی آبدانان و بندر امام اعزام می‌شوند و فرماندهی پدافند هوایی با ارسال مختصات تقریبی نقطه‌ای در منطقه پازنان، به معاونت عملیاتی نهاجا پیشنهاد می‌نماید سایت‌یابی یا مکان‌یابی جهت گسترش رادار بندرامام به محل مذکور آماده شود؛ ضمناً جمع‌آوری سایت اهواز و جابجایی رادار بهبهان به جای رادار دزفول در صورت عدم توفیق در عملیاتی نمودن رادار دزفول پیشنهاد می‌گردد.

خبر حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای اهواز و ماهشهر
گزارش‌های سماجا حاکی است که رادیوی رژیم بعثی عراق اعلام نموده در آینده شهرهای اهواز و ماهشهر را به موشک خواهد بست.

۶۱/۱۰/۱۲

حمله و تهدید دشمن به کشتی تجارتي حامل اوره و مورد اصابت قرار گرفتن آن همراه با ۱ کشتی دیگر

در ساعت ۱۱:۰۰، به علت عدم تأمین پوشش هوایی منطقه خارک به وسیله پایگاه هشتم و به اجرا درآمدن دستور رزمی ۲۳ از پایگاه هفتم، یک فروند هواپیمای F14 اسکرامبل داده می‌شود، ولی آن هم قبل از پرواز با اشکال مواجه می‌شود و دائماً خبر ورود هلیکوپترهای سوپرفولون و ناوچه‌های اوزا در منطقه محل عبور کاروان کشتی‌های تجارتي نفتکش به وسیله پست‌های شنود گزارش می‌شود، ولی کاروان که با ۴۸ ساعت تأخیر امروز به حرکت درآمده، با مشکلات به وجود آمده نمی‌تواند متوقف شود و علیرغم تمام حوادث و اتفاقات باید به پیش برود.

کاروان در ساعت ۱۲:۰۰ به محل تلاقی در بار خور موسی می‌رسد. دشمن به طور متناوب، ۴ فروند موشک به سمت کشتی‌های موجود در کاروان پرتاب می‌نماید، که ۲

فروند از موشک‌ها به یک کشتی تجارتی حامل اوره و یک فروند موشک دیگر به یک کشتی تجارتی دیگر برخورد نموده و موشک چهارم در آب اصابت می‌نماید. در گزارش شرح وقایع، به نهاجا پیشنهاد می‌شود در چنین مواردی که هواپیماهای سوخترسان با هوای بد مواجه می‌شوند، با هماهنگی رادار منطقه، محل و یا ارتفاع سوختگیری را تغییر دهند، تا شکاری‌ها قادر باشند به مأموریت خود ادامه دهند.

بررسی موشک ضد رادار AS37

مدیریت جنگ‌های الکترونیک معاونت عملیاتی نهاجا نتیجه بررسی‌های خود را از قطعات باقیمانده موشک‌های پرتاب شده در ۶۱/۱۰/۵ و محل اصابت موشک‌ها چنین اعلام می‌نماید که موشک از نوع AS37 بوده و اکثراً در نزدیکی آنتن و ضمن تماس با زمین منفجر می‌شود و انهدام تجهیزات اطراف آنتن در اثر موج انفجار بوده؛ و لذا ایجاد مانع و دیوار مناسب جهت جلوگیری از انتشار امواج را در اطراف انهنای رادار به شکل LA پیشنهاد می‌کند و همزمان، تیمی از مدیریت مهندسی نهاجا جهت دیوارکشی اطراف آنتن رادار بندر امام به منطقه اعزام می‌شود.

۶۱/۱۰/۱۳

بمباران منطقه عملیاتی محرم

در ساعت ۱۲:۴۰، پست شنود خبر از تصمیم دشمن مبنی بر انهدام رادارهای باقیمانده غرب می‌دهد و بلافاصله رادار بندر امام اقدام به خاموش کردن فرستنده خود می‌نماید و دشمن از این فرصت استفاده کرده و مناطق عملیاتی محرم را بمباران می‌نماید.

حمله هوایی به تنگ فنی

در ساعت ۱۲:۵۸، دشمن با هواپیماهای خود تا نزدیکی تلمبه‌خانه تنگ فنی نفوذ می‌نماید، ولی در اثر هوشیاری پرسنل پدافند ارتفاع کم مستقر در منطقه مذکور، هواپیماهای حمله‌ور با آتش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مواجه شده و متواری می‌گردند.

حمله هوایی به گاز مایع و تأسیسات پتروشیمی ماهشهر

در ساعت ۲۱:۰۰، هواپیماهای دشمن قصد حمله به گاز مایع و تأسیسات پتروشیمی بندر ماهشهر را دارند، که جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مستقر در این تأسیسات دشمن را ناکام گذاشته و مجبور به فرار می‌سازند.

۶۱/۱۰/۱۸

گلوله باران شدن سایت هاگ بدر (گرمدشت خرمشهر)

گروه پدافند هوایی امیدیه به دلیل گلوله باران شدن دائمی سایت هاگ بدر مستقر در منطقه گرمدشت خرمشهر به وسیله توپخانه دشمن و به علت نزدیکی محل سایت به راه آهن و همچنین، غیرعملیاتی بودن سایت پیشنهاد می نماید تجهیزات سایت مذکور به محل امن تری انتقال یابد.

۶۱/۱۰/۲۰

تهاجم دشمن و اصابت موشک دشمن در اطراف رادار ریگان پایگاه چهارم

در ساعت ۱۰:۵۲، مرکز عملیات منطقه ای شیراز (SOC) به علت کشف یک مسیر دو فروندی از هواپیماهای دشمن در منطقه عملیاتی «محرم» به وسیله رادار بندرامام، اقدام به صدور اسکرامل از پایگاه چهارم می نماید و در همین رابطه و در ساعت ۱۱:۰۳، هواپیمای شکاری از پایگاه چهارم به پرواز درمی آید و همزمان، یک تیر موشک دشمن، احتمالاً از نوع هوا به زمین در اطراف رادار ریگان، که هم اکنون تنها رادار منطقه است و افسران کنترلر شکاری نیز برای کنترل فضای منطقه به این محل اعزام شده اند، اصابت می نماید.

حمله و بمباران منطقه عملیاتی «محرم» توسط دشمن

تعدادی از هواپیماهای دشمن که در ساعات ۱۰:۵۴ و ۱۰:۵۵ کشف شده اند، منطقه عملیاتی «محرم» را بمباران می نمایند.

۶۱/۱۰/۲۱

بمباران شهر ایلام و مناطق اطراف آن

از ساعت ۰۵:۵۵ تا ساعت ۰۶:۲۰، شهر ایلام و مناطق اطراف آن تحت بمباران های بسیار قرار می گیرند، ولی پدافند هوایی بجز با چند جنگ افزار توپ پدافند هوایی که در آن منطقه گسترش داده است، قادر به اقدام مؤثر دیگری نمی باشد.

مشکلات و کمبود هوایمای طرح پدافندی

علیرغم فعالیت های شدید هوایی دشمن در مناطق غرب و جنوب غربی کشور، اکثر پایگاه ها از جمله پایگاه های سوم و چهار و ششم و یکم، جهت تأمین پوشش هوایی مناطق

مسئولیت خود با مشکل مواجه‌اند؛ تا جایی که پایگاه یکم ترابری در ساعت ۱۳:۳۵ آمادگی خود را جهت به پرواز درآوردن هواپیمای تانکرشان اعلام می‌نماید. عملیات پایگاه یکم شکاری به علت وجود دید کم پروازهای خود را لغو می‌نماید و در یک شرایط مساوی این حالت ناهماهنگی حادث می‌گردد.

جابجایی سایت هاگ خیبر ۱ به محل جدید

در ساعت ۲۲:۳۰، بخشی از تجهیزات و جنگ افزارهای مربوط به سایت موشکی هاگ خیبر ۱ به منظور تأمین پدافند هوایی عملیات نیروهای سطحی، به محل جدید به نام سایت هاگ امیرالمؤمنین (خیبر ۲) در منطقه عملیاتی والفجر مقدماتی (فکه) وارد می‌شوند.

۶۱/۱۰/۲۵

تهدید موشکی کاروان‌های کشتی تجاری و نفتکش

علیرغم هوای نامساعد در دو روز گذشته، امروز دستور رزمی ۲۳ (عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش) انجام می‌شود. فعالیت هواپیماهای عراقی در منطقه انجام عملیات مذکور به جایی نمی‌رسد. دشمن در مراحل پایانی در کمال ناامیدی در ساعت ۱۱:۴۰ و ۱۱:۵۰ اقدام به پرتاب موشک سطح به سطح علیه کشتی‌های ایرانی می‌نماید، ولی از این راه نیز سودی عایدش نمی‌شود و کاروان کشتی‌ها از دو طرف به سلامت به مقصد می‌رسند.

حمله هوایی و بمباران منطقه بهبهان

دشمن در این روز نیز به طور مکرر مناطق اطراف بهبهان را بمباران می‌کند، ولی شبکه پدافند هوایی کشور علیرغم تمام تلاش خود قادر به عکس‌العمل چشمگیری در مقابل این عملیات نمی‌باشد و تنها اقدام مؤثر این شبکه در جهت مقابله با حملات هوایی دشمن در اکثر اوقات منحصر به اعلام وضعیت قرمز به مواضع پدافندی خودی می‌گردد.

آمادگی گسترش رادار ADS4 در بهبهان

سماجا اعلام می‌نماید یک دستگاه رادار ADS4 را جهت عملیات آماده نموده است و به‌نحوا ابلاغ می‌نماید رادار مذکور را برابر پیشنهاد ارائه شده در سایت بهبهان جهت تأمین پوشش هوایی این منطقه گسترش دهند.

۶۱/۱۰/۲۶

اطلاعیه حضور موشک ضدرادار و بمباران شهر دهلران

از ساعت ۱۰:۵۰، اطلاعیه‌ای تکراری مبنی بر فعال بودن هواپیماهای حامل موشک ضدرادار دشمن به شبکه پدافند هوایی کشور گزارش می‌شود و در ساعت ۱۲:۰۰، تعدادی از هواپیماهای دشمن در دو نوبت شهر دهلران و اطراف آن را با بمب‌های خوشه‌ای بمباران می‌کنند.

انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ عمار

فشار دشمن باعث می‌شود سایت هاگ عمار که از ترس مورد اصابت قرار گرفتن توسط موشک ضدرادار دشمن در روزهای گذشته با وجود عملیاتی شدن در لاک دفاعی فرو رفته بود، از آن حالت خارج شده و در ساعات ۱۲:۱۵، ۱۳:۲۱ و ۱۳:۲۸، تعداد ۴ تیر موشک به سمت هواپیماهای دشمن پرتاب می‌نماید، که در این درگیری ۳ فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن را مورد اصابت قرار می‌دهد.

در زیر آتش توپخانه قرار گرفتن سایت هاگ امیرالمؤمنین (ع) خیبر ۲

پروازهای شناسائی دشمن موقعیت سایت جدید هاگ امیرالمؤمنین (ع) (خیبر ۲) را برای توپخانه دشمن شناسائی نموده و سایت مذکور از ساعت ۱۴:۳۰ زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن رادار آبدانان

در ساعت ۱۵:۲۸، علیرغم تمام احتیاط‌های فرماندهی پدافند هوایی و خاموش و روشن نمودن‌های رادار برای جلوگیری از مورد اصابت قرار گرفتن رادارهای پدافند هوایی، آنتن رادار آبدانان مورد اصابت یک فروند موشک هوا به سطح پرتاب‌شده از سوی هواپیماهای متخاصم واقع شده و به کلی از کار می‌افتد. این در حالی است که هنوز رادار دزفول عملیاتی نشده است و منطقه به طور مداوم بمباران می‌شود. ضمن اینکه پایگاه‌های خودی قادر به تأمین هواپیمای شکاری جهت مقابله با تهاجمات هوایی دشمن نمی‌باشند.

۶۱/۱۰/۲۷

حمله به جزیره خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۰:۲۶، صدای ۳ انفجار جزیره خارک را به لرزه درمی‌آورد و به لوله‌های نفت آسیب وارد می‌کند.

حمله موشکی به نیروگاه رامین اهواز

نیروگاه رامین اهواز مورد حملات موشکی دشمن قرار می‌گیرد، ولی آسیب‌های احتمالی وارده گزارش نمی‌گردد.

حمله به سایت هاگ جدید امیرالمؤمنین (خبر ۲)

سایت جدید هاگ خبر ۲ به دفعات مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، لیکن پدافند ارتفاع کم سایت مذکور موفق به دفع حملات شده و خسارتی به سایت مذکور وارد نمی‌شود.

۶۱/۱۰/۳۰

عملیاتی شدن رادار دزفول

در این تاریخ، رادار دزفول مجدداً عملیاتی و وارد شبکه پدافند هوایی کشور می‌شود.

۶۱/۱۱/۱

حمله هوایی و بمباران دهلران

از ساعت ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰، چندین بار اطراف دهلران توسط هواپیماهای مهاجم دشمن بمباران می‌گردد.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ عمار (تبوک ۲)

در ساعت ۱۱:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن که قصد بمباران منطقه عملیات محرم را داشت، مورد اصابت یک تیر موشک هاگ پرتاب شده از سایت عمار (تبوک ۲) قرار گرفته و منهدم می‌شود. عوامل مستقر در پایگاه چهارم نیز این سقوط را تأیید می‌نمایند.

در ساعت ۱۴:۰۳، مجدداً ۱ فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت موشک سایت هاگ عمار قرار می‌گیرد و سرنگون می‌شود.

۶۱/۱۱/۷

عدم موفقیت حمله موشکی ضد رادار دشمن به سایت هاگ عمار (تبوک ۲)

در ساعت ۱۲:۱۰، تعداد ۱۰ فروند هواپیمای مهاجم عراقی که قصد بمباران مناطق عملیاتی محرم را دارند، توسط سایت هاگ عمار کشف و به محض در تیررس قرار گرفتن یک مسیر شامل ۲ فروند از هواپیمای دشمن، سایت مذکور اقدام به پرتاب ۱ تیر موشک به سمت اهداف فوق می‌نماید.

پس از حدود ۱۵ ثانیه، رادار تعقیب هدف HIPIR در حالت BREAK LOCK قرار گرفته و موشک در هوا و قبل از برخورد به هدف منفجر می‌شود. لحظه‌ای پس از این واقعه، موشک ضدتشنع از روی رادار فوق عبور کرده و در فاصله ۲ کیلومتری محل سایت به زمین اصابت می‌نماید (این امر به واسطه BREAK LOCK نمودن رادار تعقیب هدف رخ می‌دهد و موشک ضدرادار به آنتن اصابت نمی‌نماید).

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیمای گشت رزم هوایی

در ساعات ۱۴:۴۵ و ۱۴:۴۸، مسیری به شماره H342 در ابتدا به وسیله هواپیمای شکاری رهگیر F14 با معرف پروازی عقاب ۶۲ و بعد به وسیله رادار بندر امام و رادار دزفول در موقعیت CB3050 کشف می‌شود و خلبان هواپیمای شکاری مذکور با هماهنگی رادار دزفول اقدام به پرتاب ۱ تیر موشک به سمت هدف فوق می‌نماید.

در ساعت ۱۴:۴۹، اعلام می‌نماید یکی از هواپیماهای دشمن را در موقعیت CB4040 سرنگون نموده است و بقیه هواپیماهای مهاجم متواری گردیده‌اند.

۶۱/۱۱/۱۳

حمله هوایی و بمباران اطراف قرارگاه کربلا در دهلران

در ساعات ۱۰:۳۰، ۱۱:۰۰، ۱۲:۳۰ و ۱۲:۴۰، اطراف قرارگاه کربلا در دهلران توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود. ستاد عملیات هوایی جنوب مستقر در قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص) به علت بمباران‌های شدید دشمن و به منظور مقابله سریع‌تر با هواپیماهای مهاجم، تقاضای تأمین پوشش هوایی برای منطقه مذکور در حوالی شوش را می‌نماید. نه‌جا با اجرای این برنامه هماهنگی نشان می‌دهد، ولی پدافند هوایی اعلام می‌کند به علت عدم پوشش کافی رادار بندر امام روی منطقه مذکور (اطراف شوش) و پایدار نبودن رادارهای دزفول و بهبهان، کنترل گشت هوایی در این منطقه برای پدافند هوایی امکان‌پذیر نیست (لازم به توضیح است که این منطقه تحت پوشش کامل موشک‌های سام و شکاری‌های دشمن می‌باشد و با یکی دو فروند F5 نمی‌توان کاری انجام داد، جز اینکه اولاً این هواپیماها برای سایت‌های موشکی خودی محدودیت ایجاد می‌نمایند، ثانیاً برای هواپیمای F5 با آن مقدرات کم، مقابله با تعداد زیادی هواپیما که همه دارای اسکورت هستند، کار ساده‌ای نیست. کما اینکه دیدیم در تاریخ ۶۱/۱۱/۰۷ با توجه به وجود ۲ فروند شکاری F14 به علت حضور حداقل چهار فروند شکاری که در زمان درگیری به یکباره

۴ موشک به سمت هدف پرتاب کردند، هواپیمای RF4 مورد اصابت قرار گرفت و قبول اینگونه ریسک‌ها در شرایط محدود آن روز به صلاح نبوده است).

۶۱/۱۱/۱۴

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ عمار (تبوک ۲)

در ساعت ۱۰:۴۴، مسیری با شماره H05 توسط رادار بندر امام کشف و به سایت هاگ عمار (تبوک ۲) جهت انهدام واگذار می‌گردد. سایت موشکی مذکور در ساعت ۱۰:۴۶ با پرتاب ۱ تیر موشک به سمت مسیر بالا، انهدام ۱ فروند از هواپیماهای دشمن را در موقعیت CC5005 گزارش می‌نماید.

تشدید تهدید هواپیماهای حامل موشک ضدرادار

پست‌های شنود به طور مداوم خبر از حضور هواپیماهای حامل موشک ضدتشعشع اعم از X28 و AS37 در منطقه می‌دهند. معاون عملیاتی پدافند هوایی که طی روز گذشته افسران کنترل شکاری خود را به رادار ریکان دزفول جهت کنترل هواپیماهای شکاری فرستاده است، با عملیاتی شدن رادار دزفول در طول روز به گروه دزفول ابلاغ می‌کند کنترل را در ایستگاه رادار متمرکز نماید. گزارشات تهدید موشک‌های ضدتشعشع آنقدر افزایش می‌یابد که مسئول عملیات سایت رادار سوباشی در ساعت ۱۲:۲۰ تصمیم می‌گیرد رادار را به مدت ۸ دقیقه خاموش نماید.

۶۱/۱۱/۱۶

حملات هوایی دشمن و وضعیت شبکه راداری

در ساعت ۱۲:۴۰، یک مسیر ۶ فروندی از هواپیماهای دشمن توسط رادار دزفول کشف می‌شود و در این رابطه است که در ساعت ۱۲:۴۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای شکاری F5 از پایگاه چهارم به پرواز درمی‌آید، ولی افسر کنترل شکاری با توجه به شرایط موجود و ضوابط تعیین شده، موفق به رهگیری مسیر کشف شده نمی‌گردد.

غیرعملیاتی بودن رادارهای آبدانان، دزفول و اهواز

در ساعت ۱۷:۳۰، افسر شیفت ADOC وضعیت رادارهای آبدانان، دزفول و اهواز را به ستاد نهجا غیرعملیاتی اعلام می‌نماید و تنها رادار موجود در حد فاصل بین همدان و بوشهر رادار بندر امام می‌باشد.

۶۱/۱۱/۱۸

مورد اصابت قرار گرفتن رادار PAR سایت هاگ عمار (تبوک ۲)

در ساعت ۱۵:۴۵، علیرغم تمام مراقبت‌های پرسنل عملیاتی، رادار جستجوکننده هدف هاگ PAR سایت هاگ عمار (تبوک ۲) مورد اصابت موشک ضدتشعشع AS37 (موشک ضدرادار تپشی) قرار می‌گیرد و به تجهیزات دیگر سایت، از جمله مرکز کنترل عملیات آتشبار (BCC^۱) نیز آسیب وارد می‌شود.

۶۱/۱۱/۲۰

انهدام ۴ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

در ساعت ۱۵:۲۳، سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) که جدیداً گسترش یافته و عملیاتی شده است، با حدود ۱۵ فروند هواپیمای دشمن، اعم از بمباران و شکاری بمب‌افکن درگیر می‌شود، که با پرتاب ۲ تیر موشک به سمت آنها ۲ فروند از هواپیماهای متخاصم را سرنگون می‌نماید. این انهدام‌ها مورد تأیید قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص) واقع می‌شود. سایت مذکور در ساعات ۱۶:۵۹ و ۱۷:۰۳ مجدداً با ۵ فروند از هواپیماهای مهاجم درگیر شده و با پرتاب ۲ تیر موشک به سمت آنها ۲ فروند دیگر از هواپیماهای دشمن را منهدم می‌نماید. موقعیت انهدام‌ها به ترتیب CB454 و CB4550 اعلام می‌شود.

۶۱/۱۱/۲۱

درگیری هوایی

در ساعت ۱۰:۲۶ مسیر دو فروندی Z11 در موقعیت CB3040 تحت پوشش رادار بندر امام قرار می‌گیرد. مسیر متخاصم شناخته شده و در ساعت ۱۰:۳۰، جهت رهگیری و انهدام به هواپیمای شکاری F14 با معرف آرش ۰۲ واگذار می‌گردد، ولی هواپیمای مذکور موفق به کشف هدف نمی‌شود.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط جنگ‌افزارهای ارتفاع کم سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

در ساعت ۱۰:۴۲، مشخصات هواپیماهای مهاجم به سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) جهت کشف و انهدام داده می‌شود. در ساعت ۱۰:۴۴، سایت مذکور اعلام

می‌دارد مسیر واگذار شده ۲ فروند هواپیمای MIG23 دشمن بود، که مورد اصابت گلوله‌های جنگ‌افزارهای ارتفاع کم سایت موشکی قرار گرفتند و هر دو ساقط شده، که خلبان ۱ فروند از آنها اسیر شده و جسد خلبان دیگر عراقی در کابین هواپیمایش در حال سوختن می‌باشد. موقعیت سقوط این هواپیمای دشمن CC5400 اعلام می‌گردد.

۶۱/۱۱/۲۲

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

در ساعت ۱۱:۵۰، مسیر متخاصم کشف شده و توسط رادار دزفول به سایت هاگ خبر ۲ جهت انهدام واگذار می‌گردد و سایت مذکور با پرتاب ۱ تیر موشک، یک فروند هواپیمای SU22 دشمن را در موقعیت CB4555 منهدم می‌نماید.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیمای شکاری خودی

در ساعت ۱۲:۳۰، یک فروند MIG25 عراقی با سرعت زیاد و ارتفاع بالا (200 ناتیکال مایل سرعت و ۶۵ هزار پا) تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد (احتمالاً قصد عبور از فراز تهران و ایجاد رعب و وحشت برای راهپیمایان ۲۲ بهمن را داشته). هواپیمای گشت هوایی منطقه تهران به منظور رهگیری و انهدام هواپیمای مذکور، توسط افسر کنترل شکاری رادار همدان به سمت هدف هدایت می‌شود. خلبان شکاری خودی در یک موقعیت مناسب اقدام به پرتاب یک تیر موشک هوا به هوا به سمت هدف نموده و اعلام می‌نماید هواپیمای دشمن را مورد اصابت قرار داده است.

در ساعت ۱۴:۰۰، علیرغم عدم تائید کنترلر شکاری، سماجا مستند به گزارش شهربانی اسلام‌آباد غرب سقوط یک فروند هواپیمای دشمن را در نزدیکی فرید کهریزآباد چهارزبر ماهدشت تائید نموده و قطعات متلاشی شده این هواپیما را ارائه می‌نماید.

اصابت موشک ضدتشعشع رادار به نزدیکی سایت هاگ عمار (تبوک ۲)

در ساعت ۱۳:۵۰، سایت هاگ عمار (تبوک ۲) بنا به دستور ایستگاه رادار دزفول اقدام به انتشار امواج و Radiate نمودن رادار جستجوکننده هدف PAR، به مدت ۱۰ ثانیه می‌نماید و بلافاصله ۱ تیر موشک ضدتشعشع، احتمالاً از نوع A337 در فاصله حدود ۳ کیلومتری محل استقرار PAR به زمین اصابت می‌نماید، که آسیبی وارد نمی‌کند.

اصابت موشک ضدتشعشع رادار به نزدیکی سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)
حادثه فوق مجدداً در ساعت ۱۶:۰۰ برای سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) تکرار می‌شود، ولی این بار هم موشک پرتاب شده از سوی دشمن به رادار مورد هدف اصابت نمی‌نماید.

۶۱/۱۱/۲۳

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)
در ساعت ۱۴:۲۹، مسیری که توسط رادار دزفول کشف شده بود، جهت درگیری و انهدام به سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) واگذار می‌گردد. سایت مذکور ۲ هدف را به فاصله‌ای کم از یکدیگر کشف و ۲ تیر موشک به سمت آنها پرتاب می‌نماید، که برابر گزارش نیروهای سطحی مستقر در منطقه نبرد، اولین موشک به موشک پرتاب شده از سوی هواپیمای دشمن و دومین موشک به خود هواپیمای متخاصم برخورد نموده و هر دو را در موقعیت CB2350 منهدم می‌نماید.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط جنگ‌افزارهای مستقر در سکوهای ابوذر و اردشیر
در ساعت ۱۹:۰۰، نیروی رزمی ۴۲۱ فرماندهی مشترک مسئول تأمین پدافند از جزیره خارک، اعلام می‌نماید جنگ‌افزارهای مستقر بر روی سکوهای نفتی ابوذر و اردشیر به طرف دو هدف هوایی تیراندازی نموده و احتمالاً یک فروند از آنها را منهدم نموده‌اند، که صدای انفجار آن توسط یکی از شناورهای خودی شنیده شده است

حمله به خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۹:۰۶، خبر شنیده شدن صدای انفجار از خارک به رادار بوشهر گزارش می‌شود، ولی اثری از خسارت مشهود نمی‌گردد.

حمله هوایی به سکوهای نفتی ساسان و زرقام

در ساعت ۲۰:۴۵، پرسنل مستقر بر سکوهای نفتی ساسان و زرقام اطلاع می‌دهند مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته‌اند، ولی آسیبی به آنها وارد نشده است. در این رابطه است که پست‌های شنود دائماً خبر از فعالیت هلیکوپترهای دشمن در جنوب جزیره خارک می‌دهند، ولی به علت خرابی هوا، مرکز عملیات منطقه‌ای شیراز (SOC) نمی‌تواند هواپیماهای شکاری پایگاه ششم را به پرواز درآورد و خسارتی هم در این رابطه گزارش نمی‌شود.

۶۱/۱۱/۲۶

انهدام ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

فعالیت‌های هوایی دشمن که طی دو روز گذشته به علت هوای نامناسب قطع شده بود، برای چند ساعت از سر گرفته می‌شود و نقاط مرزی و خطوط مقدم نیروهای ایرانی را با دسته‌های بیش از ۲ فروند بمباران می‌کند و سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) هم که مترصد به دست آوردن موقعیت مناسب است تا بتواند با این تهاجمات مقابله نماید، در ساعات ۱۵:۲۰، ۱۵:۲۱ و ۱۵:۲۲ تعداد ۳ تیر موشک هاگ به سمت یک دسته ۱۰ فروندی از هواپیماهای متخاصم پرتاب می‌نماید، که حاصل آن را انهدام ۲ فروند از هواپیماهای دشمن گزارش می‌کند. گزارش مذکور حاکی است موشک سوم به هدف اصابت نکرده، اما هیچ‌یک از این انهدام‌ها توسط منابع تأیید نشده است. فعالیت‌های هوایی دشمن تا پاسی از نیمه شب در حوالی مرز و بر فراز نیروهای ایرانی ادامه دارد و به گزارش بعضی منابع، اکثر هواپیماهای مذکور جهت روشن نمودن منطقه اقدام به رها نمودن بمب‌های منور نموده‌اند.

۶۱/۱۲/۳

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

در ساعت ۱۰:۲۹، مسیر Z24 که توسط رادار دزفول کشف و به عنوان متخاصم شناسائی شده است، به سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) واگذار می‌گردد و سایت مذکور نیز در جهت انهدام مسیر فوق، تعداد ۱ تیر موشک به سمت آن پرتاب می‌کند و در نهایت، مسئولین عملیاتی سایت مذکور انهدام ۱ فروند از ۲ فروند هواپیمای مهاجم را در موقعیت CC4000 گزارش می‌نمایند.

۶۱/۱۲/۸

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) که به منطقه بستان و فکه از دیگر سایت‌های هاگ نزدیک‌تر است، در طول این عملیات فعالیت بیشتری داشت و امروز هم در یک موقعیت مناسب در ساعت ۱۲:۰۹، با مسیر H12 که به وسیله رادار بندر امام کشف شده است، در موقعیت CB4253 درگیر شده و پس از پرتاب ۱ تیر موشک به سمت مسیر مذکور، انهدام ۱ فروند از هواپیماهای مهاجم را در موقعیت ذکر شده اعلام می‌نماید.

صدور دستورالعمل عملیاتی در چگونگی برخورد با موشک ضدرادار

پدافند هوایی در یک بررسی جامع و با استفاده از نظر متخصصین، دستورالعمل کنترل و هدایت آتش آتشبارهای سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) و سایت هاگ عمار (تبوک ۲) و بدر توسط رادارهای دزفول، بندر امام و بهبهان را همراه با نحوه درگیری و خاموشی‌های موقت جهت مقابله با موشک‌های ضدتشعشع تهیه و جهت اجرا به مبادی مربوط ارسال می‌نماید.

تلاش برای عملیاتی نمودن رادار ADS4 گنو

نهادها مجموعه اقدامات خود برای عملیاتی نمودن رادار گنو و به طور کلی رادارهای ADS4 را به سماجا چنین اعلام می‌کند: علیرغم تلاش پرسنل مرکز خرید اروپایی نهادها کمپانی‌های پلسی و مارکنی، به علت اختصاصی بودن قطعات رادار ADS4 تاکنون آمادگی کتبی خود را جهت فروش قطعات رادار مذکور اعلام ننموده‌اند. در نتیجه، تهیه قطعات یادشده تاکنون برای مرکز خرید اروپا میسر نگردیده است. متخصصین فرماندهی پدافند هوایی و فرماندهی لجستیکی سعی و تلاش خود را برای عملیاتی نگه داشتن رادارهایی از این نوع و دیگر رادارها نموده و خواهند نمود.

۶۱/۱۲/۹

حمله هوایی دشمن به پالایشگاه بیدبلند

در ساعت ۱۱:۳۵، از طرف پالایشگاه بیدبلند صدای انفجار گزارش می‌شود، ولی بروز حادثه یا خسارتی در این رابطه مخبره نمی‌گردد.

حمله هوایی دشمن به چاه شماره ۳ نوروز

در ساعت ۱۳:۵۵، خبر می‌رسد هلیکوپترهای دشمن با موشک به منطقه اجرای طرح مهار چاه شماره ۳ نوروز حمله نموده‌اند و اجرای طرح مذکور برای چند ساعت به تعویق می‌افتد. در ساعت ۱۹:۴۸، تعداد ۲ فروند میراژ دشمن قصد حمله به چاه‌های نوروز را دارند، که با اقدام تاکتیکی مناسب توسط رادار بوشهر و به پرواز درآوردن ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 هواپیماهای مذکور متواری می‌شوند.

۶۱/۱۲/۱۱

مورد اصابت قرار گرفتن یدک کش ایرانی

در ساعت ۰۴:۰۵، یک فروند یدک کش دریایی مورد اصابت قرار می‌گیرد و پدافند هوایی مجدداً ۱ فروند هواپیمای F4 جهت تأمین پوشش هوایی هلیکوپتر نیروی دریایی، که مأمور انتقال زخمی‌های حمله مذکور از یدک کش می‌باشد، به پرواز درمی‌آورد و بعداً مشخص می‌شود عملیات مذکور به وسیله ۲ فروند ناوچه اوزا دشمن در موقعیت DQ5045 انجام شده است.

۶۱/۱۲/۱۷

حمله موشکی ضد رادار به سایت هاگ عمار

در ساعت ۱۱:۲۷، بنا به دستور رادار دزفول، رادار جستجوکننده هدف PAR سایت هاگ عمار در وضعیت انتشار امواج (Radiate) قرار گرفته، که بلافاصله به علت وجود هواپیمای حامل موشک ضد تشعشع در منطقه در وضعیت Standby قرار می‌گیرد و چند لحظه بعد، ۱ موشک ضد تشعشع از نوع AS37 در فاصله ۱۰ کیلومتری سایت مذکور به زمین اصابت نموده و تعدادی از رزمندگان زمین به هوا مجروح شدند.

۶۱/۱۲/۱۸

انهدام هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

در ساعت ۱۲:۴۵، سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) یک تیر موشک به سمت ۲ فروند از هواپیماهای دشمن پرتاب می‌نماید، که در دو گزارش ضد و نقیض، در یکی اعلام می‌نماید که یکی از هواپیماهای متخاصم را منهدم نموده و در گزارش دیگر اظهار می‌دارد موشک پرتاب شده‌اش به هدف اصابت نکرده است و بالأخره هم مشخص نمی‌شود کدامیک از گزارشات صحیح است، ولی آنچه مسلم است اثری از هواپیمای منهدم شده به دست نمی‌آید.

۶۱/۱۲/۱۹

فعالیت هوایی دشمن علیه کاروان کشتی‌ها

کاروان کشتی تجاری و نفتکش مجموعاً با ۱۷ فروند با اسکورت ۱۶ فروند هواپیمای شکاری و حضور هواپیمای تانکر سوخترسان و پست‌های شنود مورد پوشش هوایی قرار می‌گیرند، که دشمن بعثی با پرتاب ۷ تیر موشک سطح به سطح در ساعات ۱۰:۳۷،

۱۰:۵۵، ۱۱:۰۴، ۱۱:۲۴، ۱۱:۴۷، ۱۲:۰۰ و ۱۵:۴۵ دو فروند از کشتی‌های حاضر در کاروان را مورد اصابت قرار داده، که کشتی‌های فوق پس از مورد اصابت قرار گرفتن به بندر بوشهر و بندر امام یکدک می‌شوند و بقیه کاروان به سلامت به مقصد می‌رسند.

حمله هوایی به منطقه عملیاتی غرب کرمانشاه

در ساعات ۱۱:۳۰ و ۱۲:۱۵، هواپیمای متخاصم در دو نوبت اقدام به بمباران منطقه عملیاتی غرب کرمانشاه می‌نماید، که هواپیمای مزبور تحت پوشش رادارهای منطقه قرار نمی‌گیرد.

۶۱/۱۲/۲۲

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

نیروی هوایی عراق گاه برای محک زدن نیروهای پدافند هوایی ایران از نواحی مرزی بیشتر تهاجم نموده، ولی اکثراً اسیر سایت‌های موشکی و هواپیماهایی می‌شود که با شماره مسیر Z28 تحت پوشش رادار دزفول قرار می‌گیرد و جهت انهدام به سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) واگذار می‌شود. سایت مذکور در ساعت ۱۱:۵۰، با پرتاب ۱ تیر موشک به سمت هواپیماهای هجومی، یکی از آنها را در موقعیت CB4555 مورد اصابت قرار داده و سرنگون می‌نماید. نوع هواپیماهای سرنگون شده بعداً SU22 اعلام شده و خلبان آن نیز به اسارت نیروهای خود درمی‌آید.

حمله هوایی به سومار

نیروی هوایی عراق در ساعات ۱۱:۵۵ و ۱۲:۰۵، ارتفاعات تله زرد در اطراف سومار را با دو فروند هواپیما بمباران می‌نماید.

۶۱/۱۲/۲۳

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور در خارک

برابر گزارش نیروی رزمی ۴۲۱، در ساعت ۱۰:۴۷ یکی از شناورهای نیروی دریایی مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد، ولی در زمان رویداد مسیر، شیء پرنده‌ای در منطقه مذکور به وسیله رادارهای منطقه کشف نمی‌شود و متعاقب آن اعلام می‌شود در ساعت ۱۰:۵۵، یکی از کشتی‌های مورد اصابت قرار گرفته قبلی مجدداً مورد اصابت ۱ تیر موشک دشمن قرار گرفته است.

۶۱/۱۲/۲۷

MIG25 و عکس برداری هوایی

هواییهای MIG25 عراقی هر روز بر فراز نیروهای ایرانی در مناطق عملیاتی غرب و جنوب غرب احتمالاً به منظور تهیه عکس‌های هوایی پرواز می‌کنند و احتمال قریب الوقوع بودن حمله همه‌جانبه دشمن در ایام نوروز تقویت می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند شناور عراقی

در ساعت ۱۷:۳۰، تعداد ۱ فروند هوایی ایرانی مجهز به موشک هوا به سطح توسط رادار کنترل کننده به سمت یک شناور عراقی در فاصله ۱۲ مایلی سکوی نفتی الامیه عراق هدایت می‌شود و شناور مذکور را مورد اصابت قرار داده و مراجعت می‌نماید.

۶۱/۱۲/۲۹

حمله هوایی و بمباران سومار

در ساعات ۱۱:۲۵، ۱۱:۴۰ و ۱۱:۴۵ تعداد ۶ فروند از هواییهای دشمن، منطقه سومار را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۸:۲۷، صدای ۳ انفجار از سمت غرب خارک به گوش می‌رسد، که در این رابطه، خبر از وارد شدن خسارت مخابره نمی‌شود.

پایان سال ۱۳۶۱

بدین طریق یک سال پر حادثه، یک سال غرورآفرین و افتخارآمیز، یک سال پرتحرک، یک سال تحسین برانگیز و بالأخره سال ۱۳۶۱ که با تمام کاستی‌ها برای نیروهای مسلح و از آن جمله پدافند هوایی سال تحرک و غرور و افتخار و سربلندی بود، به پایان می‌رسد.

وقایع سال ۱۳۶۲

۶۲/۱/۴

حمله هوایی و بمباران غرب سومار

از ساعت ۱۴:۳۰ تا ۱۵:۰۰، منطقه عملیاتی غرب سومار به وسیله ۸ فروند جنگنده دشمن بعثی بمباران می‌شود.

۶۲/۱/۶

حمله هوایی و بمباران حوالی موسیان تا سومار و اقدامات تاکتیکی

دشمن به بمباران مناطق مرزی ادامه می‌دهد و حوالی موسیان تا سومار را به دفعات بمباران می‌نماید. پدافند هوایی با استفاده از پرواز دائمی ۲ فروند F5 و ۱ فروند F4 در این منطقه، از نفوذ بیشتر هواپیماهای مهاجم جلوگیری می‌نماید، ولی در مورد جلوگیری از بمباران شدن نیروهای سطحی در منطقه نبرد با شرایط فعلی کار مؤثری را نمی‌توان انجام داد. گزارشات واصله حاکی است اکثر بمباران‌های انجام‌شده توسط هواپیماهای دشمن تلفاتی در بر نداشته و این نشانگر این واقعیت است که خلبانان عراقی هنوز از مواجه شدن با پدافند هوایی ایران ترس عجیبی دارند.

۶۲/۱/۱۰

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعات ۱۹:۴۴، ۲۰:۳۳، ۲۰:۵۰، ۲۰:۵۴ و ۲۱:۳۲، صدای انفجارهایی از قسمت‌های جنوب و جنوب‌غربی جزیره خارک به گوش می‌رسد، ولی در این رابطه، هیچ‌گونه خسارتی به جزیره خارک گزارش نمی‌شود.

۶۲/۱/۱۶

انهدام هواپیمای دشمن در جنوب شرقی بهبهان

در ساعت ۰۴:۵۰، هواپیمای گشت رزم هوایی منطقه خارک مسیری را با سرعت ۶۸۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تقریبی ۴۵۰۰ پا در شمال ماهشهر کشف می‌نماید، که بلافاصله مسیر مذکور با هماهنگی SOC شیراز دشمن شناسایی شده و دستور انهدام به

خلبان شکاری خودی صادر می‌گردد (مسیر این هدف به وسیله رادارهای منطقه کشف نشده است).

در ساعت ۰۶:۵۵، خلبان هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی خرامان ۱۱ یک تیر موشک به سمت هدف پرتاب و موقعیت انهدام هدف را FA0025 در جنوب شرقی بهبهان اعلام می‌نماید و در ساعت ۱۶:۵۰، از گچساران اطلاع می‌دهند قطعاتی را پیدا کرده‌اند که به بوشهر انتقال خواهند داد.

بلافاصله تیمی با هلیکوپتر به سمت موقعیت انهدام اعلام شده توسط خلبان هواپیمای F14 با معرف پروازی خرامان ۱۱ اعزام می‌شود و در منطقه مشغول تجسس می‌گردد. تیم مذکور پس از جستجوی فراوان یک حفره، که اطراف آن نیز آتش‌سوزی شده است، پیدا می‌کند و نظر می‌دهد از برخورد موشک هواپیما به زمین ایجاد شده و ضمناً قطعاتی را نیز که از اطراف این حفره به دست آورده، به همراه می‌آورند. بازرسی نه‌جا در نهایت به این نتیجه می‌رسد که آموزش و آشنایی خلبان به محدودیت‌ها و مقدرات هواپیمایش کافی نبوده و این موضوع را ناشی از کمبود پروازهای آموزشی و نداشتن یک سیستم رادار زمینی پیشرفته می‌داند، تا دقیقاً بتواند اطلاعات دقیق ارسال شده به وسیله خلبان را ارزیابی نماید و مراتب را همان‌گونه که گفته شد، به عرض فرماندهی وقت نه‌جا می‌رساند؛ ولی تجزیه و تحلیل ارائه‌شده به صراحت مورد اعتراض فرماندهی قرار می‌گیرد و مطالب ارائه‌شده را کلی‌گویی اعلام می‌نماید.

۶۲/۱/۲۰

آغاز عملیات والفجر ۱

در ساعت ۲۳:۱۰، عملیات والفجر ۱ که ادامه عملیات والفجر مقدماتی است، آغاز می‌شود.

۶۲/۱/۲۳

اصابت موشک دشمن به آنتن رادار دزفول

امروز وضعیت هوا جهت انجام عملیات هوایی مناسب‌تر از چند روز گذشته است و رادار دزفول که تنها رادار منطقه عملیات والفجر ۱ و جدیداً عملیاتی شده است، با احتیاط کامل رفتار نموده و به محض دریافت اطلاعاتی مبنی بر حضور هواپیمای دشمن حامل موشک ضدرادار، برابر دستورالعمل نسبت به خاموش و روشن نمودن رادار اقدام می‌نماید.

دشمن که متوجه این عکس‌العمل پدافند هوایی در روزهای اخیر شده است، دست به ابتکار جدیدی می‌زند (اصولاً هواپیماهای حامل موشک ضدرادار در گذشته به منظور استفاده از حداکثر برد موشکشان در ارتفاع حدود ۲۲ هزار پا پرواز می‌نمودند و بدین طریق، به وسیله رادار کشف و بلافاصله دستورالعمل از طریق رادار پدافند هوایی ایران به اجرا گذاشته می‌شد، کما اینکه در ساعت ۱۱:۳۰، مسیر Z36 توسط رادار دزفول کشف و با اطلاعات ارسالی توسط پست‌های شنود، هواپیمای مذکور حامل موشک ضدرادار تشخیص داده می‌شود).

خلبانان اینگونه هواپیماها را چنین آموزش داده‌اند که پس از حضور در منطقه و به دست آوردن پارامترهای لازم جهت پرتاب موشک با ارتفاع کم، در سمتی که رادار انتظار آن را ندارد پرواز نموده و با یک اوجگیری مجدد، اقدام به پرتاب موشک به سمت آنتن رادار نمایند.

این عمل در ساعت ۱۱:۵۳ انجام می‌پذیرد و هواپیمای متخاصم حامل موشک با ارتفاع کم خود را به محدوده جنوب‌شرقی رادار (سمتی که انتظار حمله در آن حداقل کمتر متصور بوده است) می‌رساند و موشک خود را به سمت آنتن رادار دزفول پرتاب می‌نماید. در این مرحله، موشک به فاصله ۴ متری آنتن اصابت نموده و ضمن انهدام آنتن و شیلتر رادار، ۴ نفر از کارگران را که مشغول حصارکشی بودند شهید و تعدادی را مجروح می‌نماید (سمت پرتاب موشک ۱۴۰ درجه نسبت به ایستگاه رادار دزفول گزارش گردیده است).

مورد اصابت قرار گرفتن آنتن تکن پایگاه چهارم

در ساعت ۱۱:۵۶، آنتن تکن پایگاه چهارم نیز مورد اصابت قرار می‌گیرد و ضمن انهدام آنتن، به ساختمان و تجهیزات آن نیز آسیب‌هایی وارد می‌شود و قطعات بدست‌آمده از موشک پرتاب‌شده مؤید ضدتشنع بودن موشک از نوع AS37 (مارتل) می‌باشد. لازم به توضیح است که در این حمله، رادار پایگاه چهارم شکاری مورد نظر بوده؛ وضعیت قرار گرفتن رادار رپکان و آنتن تکن پایگاه و اینکه موشک از جنوب‌شرقی پایگاه پرتاب شده است، موجب شده آنتن تکن به جای رادار رپکان مورد اصابت قرار گیرد.

فعالیت هواپیماهای حامل موشک ضدرادار دشمن بعثی

فعالیت هواپیماهای حامل موشک ضدرادار، اعم از MİRAGE و SU22، از ساعت ۰۸:۲۷ تا ۱۴:۱۸ به طور متناوب از پست‌های شنود گزارش شده و از برنامه‌ریزی آنها چنین استنباط می‌شود که نیروی هوایی عراق برای به انفعال کشاندن رادارهای پدافند هوایی ایران در تمام مدت روز به همراه تمام هواپیماهای بمب‌افکن، از هواپیماهای شکاری

اسکورت و هواپیماهای حامل موشک ضدرادار نیز بهره عملیاتی می‌برد. در صورتی که تحریم‌های موجود اقتصادی و محدودیت‌های موجود برای نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران این امکان را از پدافند هوایی سلب نموده است.

حمله به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند شناور دشمن

در ساعت ۲۳:۰۰، در جزیره خارک صدای انفجار شنیده می‌شود. گزارشات بعدی حاکی است ۱ فروند ناوچه نیروی دریایی ایران به نام شمشیر با ناوچه‌های دشمن درگیر و یکی از آنها را منهدم نموده است.

حمله موشکی دشمن به سکوی اردشیر

هواپیماهای شکاری رهگیر گشت رزم هوایی به منطقه عملیات در نزدیکی سکوی اردشیر هدایت می‌شوند. گزارش پست‌های شنود حاکی از فعالیت هلیکوپترهای سوپرفلون است، ولی هواپیمای شکاری موفق به کشف هلیکوپترهای مذکور نمی‌گردد. در ساعت ۲۴:۰۰، گزارش می‌رسد سکوی اردشیر مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته و دچار حریق شده است، ولی تلاش افسر کنترل شکاری و خلبان هواپیماهای F4 جهت کشف و انهدام هواپیما یا هلیکوپتر مهاجم به جایی نمی‌رسد و هواپیماهای خودی به پایگاه مربوطه مراجعت داده می‌شوند.

۶۲/۱/۲۴

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در اطراف چاه‌های نفتی اردشیر

در ساعت ۰۰:۴۱، به دنبال فعالیت‌های شب گذشته دشمن در منطقه و مورد اصابت قرار دادن چاه نفتی اردشیر، سایت هاگ خارک مسیری را در سمت ۲۱۴ درجه و فاصله ۱۵ کیلومتری خود کشف می‌نماید. رادار بوشهر که کنترل موشک هاگ مذکور را به عهده دارد، مسیر مذکور را دشمن شناسائی نموده و دستور انهدام آن را صادر می‌کند. متعاقب آن ۱ تیر موشک از سایت مذکور به طرف هدف پرتاب شده و اعلام می‌نماید هدف را منهدم نموده‌اند.

حمله هوایی و دریایی به چاه‌های نفتی اردشیر

در بین ساعت ۲۳:۲۰ الی ۲۳:۵۰، طی بررسی‌های انجام‌شده، مشخص می‌گردد تعداد ۴ فروند ناوچه اوزا و ۲ فروند هلیکوپتر سوپرفلون عراقی تعداد ۸ تیر موشک به سمت چاه اردشیر پرتاب می‌نمایند، که ۲ تیر از آنها به پایه چاه مذکور اصابت نموده و آسیب جزئی به وجود می‌آورند.

جابجایی جنگ افزارها به منظور وحدت فرماندهی

فرماندهی پدافند هوایی پیرو تصمیمات قبلی مبنی بر یکنواخت نمودن سلاح و جنگ افزارهای پدافندکننده از هر منطقه و ایجاد وحدت فرماندهی (به لحاظ اینکه در یک منطقه ممکن بود از نیروها و ارگان‌های مختلفی از یک منبع حیاتی و حساس مانند پالایشگاه دفاع نمایند)، یک قبضه توپ ۱۴/۵ م را از NGL1000 امیدیه به مارون ۳ اهواز و توپ ۲۳ م مستقر در مارون ۳ اهواز را به جزیره خارک ارسال می‌نماید.

۶۲/۱/۲۵

انهدام ۱ فروند هلیکوپتر دشمن در منطقه خارک

بنا به گزارش نیروی دریایی، فعالیت‌های ناوچه‌ها و هلیکوپترهای دشمن در اطراف سکوهای نفتی البکر و الأمیه در ساعت ۰۰:۳۰ مشاهده می‌شود. هاگ خارک مسیری را در موقعیت ۲۱۵ درجه فاصله ۸۰ کیلومتری محل استقرار خود کشف می‌نماید و با هماهنگی CRC بوشهر، در ساعت ۰۰:۳۹ اقدام به پرتاب ۱ تیر موشک به سمت هدف نموده و اعلام می‌نماید هدف مذکور ۱ فروند هلیکوپتر دشمن بوده و در سمت ۲۱۵ درجه فاصله ۱۵ کیلومتری خارک منهدم نموده است.

تهدید هوایی دشمن در نزدیکی چاه‌های نفتی نوروز و اردشیر

در پی اعلام فعالیت‌های هوایی دشمن در نزدیکی چاه‌های نفتی نوروز و اردشیر به وسیله پست‌های شنود و منطقه دریایی بوشهر، هواپیمای گشت رزم هوایی به وسیله افسر کنترل شکاری رادار بوشهر به منطقه مذکور هدایت می‌گردد، ولی نیروی هوایی عراق با آگاهی از این مطلب که چاه‌های مذکور در منطقه آب‌های آزاد قرار داشته و برای هواپیمای شکاری امکان تعقیب هواپیمای مهاجم در آن منطقه وجود ندارد، بلافاصله پس از حضور هواپیمای شکاری F4 در محل، هواپیمای دشمن به سمت سواحل کویت متواری می‌شوند.

عملیاتی شدن مجدد رادار دزفول

در ساعت ۰۷:۱۵، رادار دزفول مجدداً با تلاش پرسنل و ارسال ۱ آنتن جدید (از رادارهای دیگر تأمین شده است) به وسیله معاونت لوج پدافند هوایی به محل مذکور، عملیاتی می‌گردد.

جابجایی جنگ افزارها به منظور وحدت فرماندهی

فرماندهی پدافند هوایی در ادامه سیاست یکسان سازی سلاح و وحدت فرماندهی، ۴ قبضه جنگ افزار ۱۴/۵ م م را از واحد شماره ۵ بهره برداری اهواز به سایت رادار اهواز ارسال و در عوض، ۴ قبضه توپ ۲۳ م م سایت رادار مذکور را به واحد شماره ۵ بهره برداری ارسال می نماید.

۶۲/۱/۲۷

اصابت راکت دشمن در نزدیکی سایت هاگ عمار (توبوک ۲)

روز گذشته فعالیت چشمگیری از دشمن مشاهده نشده و در ساعت ۱۴:۴۵، از سایت هاگ عمار (توبوک ۲) گزارش می شود دشمن موشکی به سمت آنها پرتاب نموده و در فاصله ۶ کیلومتری سایت مذکور اصابت نموده است، ولی بعداً مشخص می گردد که مهمات پرتاب شده راکت بوده و احتمالاً دشمن قصد داشته با راکت سایت هاگ عمار (توبوک ۲) را منهدم نماید، که در این راه موفق نمی شود.

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک و حمله موشکی به سکوی نفتی اردشیر

در ساعت ۱۷:۵۰، صدای انفجار از سمت غرب جزیره خارک به گوش می رسد و در ساعت ۱۸:۴۰، پرسنل مستقر بر روی سکوی نفتی اردشیر اعلام می دارند دشمن اقدام به پرتاب موشک سطح به دریا علیه سکوی نفتی اردشیر نموده، که از فراز سکوی مذکور عبور نموده و به سطح آب برخورد کرده و آسیبی را حادث نشده است.

سماجا استدلال فرماندهی پدافند هوایی در رابطه با خود به خود فایر شدن یک موشک در سایت ۳ هاگ تهران را غیرقابل قبول اعلام می نماید و فرماندهی پدافند هوایی مجدداً موضوعات مطروحه خود را برابر کتاب های فنی دستگاه دانسته و ضمناً اعلام می نماید اخیراً یکی از پرسنل فرماندهی مذکور موفق به ساخت یک نوع کلاه ایمنی شده، که در مواقع به وجود آمدن اتصالات در سیستم، از شلیک خود به خود دستگاه جلوگیری به عمل می آورد.

۶۲/۱/۲۸

تشدید فعالیت های هوایی دشمن

از اوایل بامداد، فعالیت دشمن در اطراف جزیره بویان و سکوهای نفتی البکر و الأمیه آغاز گردید. نیروی دریایی از CRC بوشهر درخواست کمک می نماید. با هماهنگی SOC شیراز و دستور افسر شیفت رادار بوشهر، ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 از پایگاه ششم

شکاری به پرواز درمی‌آید، که به منظور پوشش هوایی، به جنوب جزیره خارک هدایت می‌شود. در ساعت ۰۸:۰۰، علاوه بر فعالیت‌های هواپیما و هلیکوپترهای دشمن، فعالیت‌های هوایی میراژ کویتی نیز گزارش می‌گردد.

حرکت کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

در ساعت ۰۹:۰۰، حرکت کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش علی‌رغم تهدیدات دشمن آغاز می‌شود و تعداد ۸ فروند کشتی تجاری و نفتکش و ۹ فروند نیز از بندر امام به حرکت درمی‌آیند.

حمله موشکی به جزیره خارک و کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

در ساعات ۱۳:۲۳، ۱۴:۱۱ و ۱۵:۱۷، در اطراف کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش و نزدیکی جزیره خارک، صدای انفجار بر اثر پرتاب موشک توسط دشمن شنیده می‌شود، ولی در این رابطه آسیبی گزارش نمی‌گردد.

۶۲/۱/۳۰

حمله موشکی به منطقه عمومی جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۱۸، تعداد ۱ فروند هلیکوپتر نیروی دریایی اعلام می‌نماید انفجاری در سمت ۲۵۰ درجه در فاصله ۲۰ الی ۲۵ مایلی خارک مشاهده نموده است، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد. به نظر می‌رسد دشمن با پرتاب موشک احتمالاً قصد انهدام یک واحد شناور و یا سکوی نفتی را داشته، که در این امر نیز موفق نمی‌گردد.

۶۲/۱/۳۱

خسارات و تلفات حمله موشکی دشمن به شهر دزفول

همانگونه که در گذشته دیده‌ایم، هر زمان دشمن از فعالیت هوایی به هر نحو محروم گردد، اقدام به پرتاب موشک می‌کند. این بار در اثر هوای نامساعد، از فعالیت هوایی محروم شده است و سعی در مطرح نمودن روزانه نیروهای خود در منطقه دارد و به همین دلیل، در ساعت ۱۸:۱۰، تعداد ۲ تیر موشک به سمت شهر قهرمان دزفول پرتاب می‌نماید، که در اثر برخورد آن به مناطق مسکونی شهر، ۱۱ نفر شهید، ۱۸۶ نفر مجروح و حدود ۲۰ باب منزل و مغازه تخریب می‌گردد (لازم به توضیح است که تا زمانی که این موشک‌ها بر سر مردم مسلمان ایران فرود می‌آمد، پشتیبانی کشورهای غربی و آمریکا و شیوخ منطقه از

صدام روز به روز افزایش می‌یافت، ولی به محض اینکه صهیونیست‌های اسرائیلی مورد هدف این موشک‌ها قرار گرفته‌اند، نه تنها کشورهای مذکور حمایت خود را از صدام دریغ نمودند، بلکه جهت انهدام سکوه‌های پرتاب اینگونه موشک‌ها و به طور کلی ارتش عراق کمر همت بستند).

۶۲/۲/۱

خسارات و تلفات حمله موشکی دشمن به سکوی نفتی نوروز

در ساعات ۱۲:۲۲ و ۱۲:۲۵، وجود هلیکوپتر سوپرفلون و هواپیماهای سوخو، میگ و میراژ توسط پست‌های شنود گزارش می‌شود. رادار بوشهر ضمن اعلام وضعیت قرمز به مناطق نفتی خارک، سکوه‌های نفتی و نیروی دریایی، هواپیمای شکاری تحت کنترل خود را به سمت احتمال وجود پرنده‌های دشمن هدایت می‌نماید، ولی اثری از تهدید کشف نمی‌کند. در ساعات ۱۲:۳۵ و ۱۲:۴۴، از سکوی نفتی نوروز گزارش می‌رسد هلیکوپترهای دشمن ۲ تیر موشک به سمت آنها پرتاب نموده‌اند، که خسارتی به بار نیاورده است.

۶۲/۲/۲

حمله موشکی به دزفول

در ساعت ۱۸:۲۴، دشمن تعداد ۳ تیر موشک زمین به زمین پیاپی به سمت شهر مقاوم دزفول پرتاب می‌نماید، که ۲ تیر از آنها به خانه‌های مسکونی شهر اصابت نموده و تلفات و ضایعاتی به جای می‌گذارد.

۶۲/۲/۳

حمله موشکی به سکوی نفتی اردشیر

نامساعد بودن هوا برای انجام عملیات هوایی کماکان ادامه دارد و پروازهای هلیکوپترهای سوپرفلون و هواپیمای میراژ عراقی، که تهدیدی برای سکوه‌های نفتی هستند و اکثراً در منطقه حضور دارند، به سواحل کویت نزدیک‌تر شده‌اند، تا در صورت بروز هرگونه اشکال پیش‌بینی نشده بر اثر نامساعد شدن هوا، بتوانند از امکانات فرودگاه‌های کشور کویت استفاده نمایند.

در ساعت ۲۱:۳۰، خبر می‌رسد دشمن به سمت سکوی نفتی اردشیر موشک پرتاب نموده است، ولی از چگونگی موضوع و خسارات احتمالی گزارش به دست نمی‌آید.

پیش‌بینی بهره‌برداری از رادار LPD20

معاونت عملیاتی نهاجا در رابطه با وضعیت رادارهای کنترل آتش LPD20 گردشکاری را تهیه و به استحضار فرماندهی وقت نهاجا می‌رساند.

۶۲/۲/۵

اجرای طرح کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

در ساعت ۰۸:۳۰، طرح کاروان متشکل از ۶ فروند کشتی ورودی و ۶ فروند کشتی تجاری خروجی آغاز می‌شود و در ساعت ۱۴:۲۰، کاروان‌های مورد نظر به سلامت به مقصد می‌رسند.

حمله هوایی به شهر پل دختر

هوایماهای مهاجم دشمن این بار در امر بمباران شهرها و مناطق مسکونی کشورمان پا را فراتر از گذشته نهاده و در ساعت ۱۷:۳۲، به شهر پل دختر (حد فاصل خرم‌آباد و اندیمشک) حمله می‌نمایند، ولی تلفات و ضایعاتی به وجود نمی‌آورند. هوایماهای دشمن به وسیله رادارهای پدافندی کشف نمی‌شوند، ولی اطلاعات آنها مبنی بر نفوذ ۲ فروند هوایمای دشمن در ساعت ۱۷:۲۲ به وسیله پست‌های شنود گزارش می‌گردد.

۶۲/۲/۶

حمله هوایی به سکوی نفتی نوروز

در ساعت ۱۴:۰۱، فعالیت هوایی دشمن در اطراف جزیره بوییان به وسیله رادار بندر امام گزارش می‌شود و بلافاصله هوایمای گشت هوایی منطقه خارک به سمت آنها هدایت می‌گردد. خلبان هوایمای گشت هوایی موفق به کشف هدف نمی‌شود و در ساعت ۱۴:۰۵، پرسنل مستقر بر روی سکوی نفتی نوروز انفجار در سمت ۲۷۵ درجه خود را گزارش می‌نمایند و از آسیب و خسارت خبری نیست و احتمالاً موشک یا موشک‌های پرتاب‌شده از سوی هوایماهای دشمن به سطح آب برخورد نموده و منفجر می‌شوند.

۶۲/۲/۷

رؤیت هوایما در شهرهای کرمان و اصفهان

در ساعت ۲۱:۴۰، بر فراز شهرهای کرمان و اصفهان رؤیت هوایما با چشم گزارش می‌گردد، ولی رادارهای ریکان و رادارهای دیگر چیزی در این رابطه کشف نمی‌کنند (به نظر می‌رسد اشیاء نورانی بوده‌اند) و از سوی مواضع پدافندی به سمت آنها تیراندازی می‌شود.

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۲۲:۲۳، صدای ۲ انفجار پی در پی از سمت جنوب غربی خارک شنیده می‌شود. احتمالاً دشمن اقدام به پرتاب موشک به سمت خارک و شناورهای ایرانی نموده که به هدف اصابت نمی‌نماید. پس از این واقعه، رؤیت هلیکوپترهای دشمن در اطراف چاه‌های نوروز گزارش می‌شود.

۶۲/۲/۱۲

حمله ناوچه دشمن به سکوی نوروز

ناوچه شمشیر از نیروی دریایی در ساعت ۰۰:۱۲ با هلیکوپتر سوپرفلون دشمن درگیر می‌شود و بلافاصله از رادار بوشهر درخواست پشتیبانی هوایی می‌نماید. افسر شیفت رادار بوشهر با هماهنگی SOC شیراز دستور پرواز ۱ فروند هواپیمای F4 از پایگاه ششم شکاری را صادر می‌نماید و در ساعت ۰۰:۳۹، هواپیمای مذکور با معرف پروازی عقاب ۵۱ پس از پرواز، با رادار بوشهر تماس حاصل می‌نماید.

افسرکنترل شکاری هواپیمای شکاری F4 را به سمت چاه‌های نوروز هدایت می‌نماید. بنا به گزارش دریافتی، سکوی نوروز در ساعت ۰۰:۳۵ به وسیله ناوچه دشمن مورد اصابت ۱ تیر موشک قرار گرفته و یک نفر شهید و سه نفر مجروح می‌شوند.

اصابت موشک ناوچه خودی به ۱ فروند ناوچه دشمن

ناوچه شمشیر با پشتوانه هوایی عقاب ۱۱ در ساعت ۰۰:۴۵ به ناوچه دشمن حمله نموده و آن را منهدم می‌نماید، که پس از تجسس، تعداد ۱۲ نفر از پرسنل ناوچه مذکور را اسیر کرده و به پایگاه بوشهر انتقال می‌دهند. لازم به توضیح است که در تمام مدت عملیات، هواپیماهای شکاری دشمن در حوالی جزیره بوبیان و سکوهای نفتی البکر و الأمیه عراق در حال پرواز بودند و ناوچه‌ها و هلیکوپترهای ایرانی در پناه پوشش هوایی که علیرغم هوای بد بوشهر به وسیله هواپیماهای شکاری F4 تأمین می‌شود، عملیات انهدام و تجسس و نجات را تا ساعت ۰۷:۰۰ بامداد ادامه می‌دهند.

حملات موشکی تلافی جویانه دشمن به جزیره خارک

دشمن که در عملیات شب گذشته خود آنچنان موفق نبوده است و هوای نامناسب هم مجال پرواز به هواپیمایش جهت انجام حملات تلافی جویانه را نمی‌دهد، در ساعت ۱۰:۲۳

و ۱۴:۵۸، اقدام به پرتاب موشک به سمت شناورها و سکوهای نفتی ایران می‌نماید، که به هدف اصابت نمی‌نماید و صدای انفجار آنها در خارک شنیده می‌شود.

۶۲/۲/۱۳

گلوله باران سایت هاگ تبوک ۳ به وسیله توپخانه دشمن
در ساعت ۱۶:۲۰، دشمن محل سایت هاگ تبوک ۳ واقع در ارتفاعات حمیرین را که به منظور گسترش هاگ در عملیات آتی آماده می‌شود، زیر آتش توپخانه خود قرار داده و ۲ نفر از پرسنل جهاد سازندگی که مشغول آماده‌سازی سایت مذکور بوده‌اند مجروح و خسارتی نیز وارد می‌سازد.

۶۲/۲/۱۵

بمباران محل سایت هاگ تبوک ۳ (ارتفاعات حمیرین) توسط دشمن
در ساعت ۱۱:۳۰، محلی که برای گسترش سایت هاگ تبوک ۳ در ارتفاعات حمیرین در حال آماده شدن است، مجدداً توسط توپخانه دشمن گلوله باران می‌شود و این بار خسارات مالی به بار می‌آورد. مدیریت مهندسی نه‌اجا تصمیم می‌گیرد عملیات آماده‌سازی سایت مذکور را به شب‌ها موکول نماید.

۶۲/۲/۱۶

تهاجم و تهدید دشمن به جزیره خارک
در ساعت ۱۶:۴۰، در سمت ۴۰ درجه نسبت به جزیره خارک، صدای انفجار گزارش می‌شود، ولی در رابطه با رخداد خسارت احتمالی، گزارشی صورت نگرفت.

۶۲/۲/۱۹

تهدید حمله هوایی به منطقه نفت شهر
در ساعت ۰۹:۴۶، پست‌های شنود احتمال حمله هوایی به منطقه نفت شهر را پیش‌بینی می‌نمایند.

فعالیت هوایی دشمن در غرب سکوهای نفتی البکر و الأمیه
در ساعت ۱۰:۱۰، فعالیت ۲ فروند SU22 و ۲ فروند هلیکوپتر سوپرفلون در غرب سکوهای نفتی البکر و الأمیه گزارش می‌شود.

حملات هوایی هلیکوپترهای خودی به سکوهای نفتی البکر و الأمیه

در ساعت ۱۳:۲۰، هلیکوپترهای نیروی دریایی با هماهنگی رادار بوشهر در اقدامی تلافی‌جویانه علیه نیروهای عراقی مستقر بر روی سکوهای نفتی البکر و الأمیه، چند موشک به سمت سکوهای مزبور پرتاب می‌نمایند.

۶۲/۲/۲۰

افزایش حملات هوایی دشمن به سکوهای نفتی ایران

در ساعت ۱۰:۲۷، تعداد ۴ فروند هواپیمای دشمن که قصد حمله هوایی به چاه‌های نفتی نوروز را دارند، با دخالت پدافند هوایی و هدایت هواپیمای شکاری به سمت هواپیمای حمله‌ور، مأموریت آنها عقیم گشته و خلبانان دشمن مجبور به فرار می‌شوند.

۶۲/۲/۲۱

انهدام هواپیمای دشمن توسط پرسنل مستقر بر روی سکوی نفتی اردشیر

در ساعت ۱۶:۰۰، پست‌های شنود خبر احتمال حمله به چاه‌های نفتی نوروز را به SOC شیراز و CRC بوشهر مخابره می‌نمایند. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر هواپیمای F14 گشت هوایی منطقه خارک را به سمت غرب جزیره خارک هدایت می‌کند. هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی آستانه ۳ مشغول جستجوی راداری و بصری در منطقه مذکور می‌گردد و در ساعت ۱۶:۳۸، مسیر را با سرعت ۵۵۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تقریبی شش هزار پا در موقعیت FQ1530 کشف می‌نماید. خلبان هواپیمای شکاری خودی پس از هماهنگی با افسر کنترل شکاری و شناسائی شدن مسیر به عنوان دشمن، ۱ تیر موشک به سمت هدف کشف‌شده پرتاب می‌نماید.

در ساعت ۱۶:۴۰، انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن به وسیله پرسنل مستقر بر روی سکوی نفتی اردشیر و دیدبان دشمن تأیید می‌شود. گزارشات بعدی پست‌های شنود مبنی بر سقوط ۱ فروند از هواپیماهای دشمن در جنوب جزیره آبادان و جستجوهای دشمن به منظور یافتن خلبان عراقی شاهد دیگری بر این مدعاست.

۶۲/۲/۲۲

حمله موشکی دشمن به شهر دزفول

به نظر می‌رسد که خشم دشمن نسبت به عمل روز گذشته پدافند هوایی ایران فروکش نکرده، زیرا این بار در ساعت ۵۵:۲۰، شهر دزفول را مورد حمله موشکی قرار می‌دهد و بدین طریق، با کشته و مجروح نمودن تعدادی انسان بیگناه، مقداری از آتش خشم خود می‌کاهد.

۶۲/۲/۲۳

حمله موشکی به جزیره خارک

آسمان مناطق غرب و جنوب‌غربی کشور امروز سراسر پوشیده از ابر بوده و فعالیت هوایی وجود نداشته است، ولی در ساعت ۵۵:۱۸، با شنیده شدن صدای انفجار در خارک حدس زده می‌شود که موشک پرتاب شده از سوی دشمن به سطح آب برخورد نموده و به هدف‌های احتمالی که جزیره خارک و شناورهای اطراف آن بوده خسارتی وارد نمی‌شود.

۶۲/۲/۲۴

صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعات ۴۰:۱۸، ۴۵:۱۸، ۳۵:۲۱ و ۴۷:۲۱، صدای انفجارهای شدید در اطراف جزیره خارک شنیده می‌شود، که خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد. گزارش پست‌های شنود حاکی است هلیکوپترهای دشمن دقایقی قبل از شنیده شدن صدای انفجارها در اطراف سکوه‌های الأمیه و البکر عراق فعال بوده‌اند.

۶۲/۲/۲۵

اصابت موشک دشمن به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

در ساعت ۳۰:۰۸، کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش، که مجموعاً ۲۸ فروند خروجی و ورودی به بندر امام بودند، به منطقه خطر وارد شده و پوشش هوایی آنها به وسیله پدافند هوایی و توسط هواپیماهای شکاری F4 و F14 و با استفاده از تانکرهای سوخت‌رسان تأمین می‌شود. وجود هلیکوپترها و ناوچه‌های اوزای دشمن در منطقه اطراف سکوی نفتی البکر و الأمیه توسط پست‌های شنود گزارش می‌گردد. دشمن که هلیکوپترها و هواپیماهای خود را در امر حمله به کاروان‌ها ناموفق می‌بیند، در ساعت ۴۹:۰۸ اولین موشک ساحل به دریای خود را به سمت کاروان پرتاب می‌نماید و کشتی تجاری ایران انقلاب مورد اصابت

قرار می‌گیرد. بلافاصله محل پرتاب موشک و برج دیدبانی دشمن به وسیله نزاچا زیر آتش قرار می‌گیرد، ولی دشمن با توجه به تجارب گذشته خود، سکوهای پرتاب اینگونه موشک‌ها را در چند موقعیت مستقر نموده و موشک دوم را در ساعت ۰۹:۱۲ پرتاب می‌نماید، که به کشتی صدمه‌دیده لوئیزون که به عنوان دامی در غرب کانال خورموسی قرار داده شده است، اصابت می‌کند.

در ساعت ۰۹:۴۰، یک تیر موشک پرتاب‌شده به وسیله هلیکوپترهای سوپرفرلون در نزدیکی کشتی ایران بیان در هوا منفجر می‌گردد. در ساعت ۱۰:۰۶، موشک سوم از رأس‌البیشه به سوی کاروان پرتاب می‌شود و ۱ کشتی نفتکش خارجی به نام PANOCEANIC FAME مورد اصابت قرار می‌گیرد و چند لحظه بعد هلیکوپترهای سوپرفرلون همین کشتی را مورد اصابت قرار می‌دهند و به خوبی مشخص می‌شود تا زمانی که این کشتی مورد اصابت موشک سطح دریا قرار نگرفته و آتش‌سوزی در آن ایجاد نشده بود، هلیکوپتر دشمن قادر به مورد اصابت قرار دادن آن نمی‌گردد و پدافند هوایی در این مأموریت و اکثر اینگونه مأموریت‌ها توانسته به هر شکل ممکن، پوشش هوایی کاروان را تأمین نماید.

حضور ناو آمریکایی در تنگه هرمز

در ساعت ۱۰:۵۰، خبر می‌رسد ۱ ناو آمریکایی در تنگه هرمز مستقر شده و تعدادی هلیکوپتر از روی آن به پرواز درآمده است، که بلافاصله مرکز عملیات منطقه‌ای SOC بندرعباس هواپیماهای گشت هوایی خود را در حاشیه ساحلی تنگه به گشتزنی مشغول نمود، تا در صورت کشف هرگونه تهدید نسبت به عکس‌العمل مناسب اقدام نماید.

۶۲/۳/۱

استفاده دشمن از موشک ساحل به دریای کرم ابریشم

اظهارات اسرای عراقی ناوچه‌ای که اخیراً مورد اصابت قرار گرفت، حاکی است که دشمن در حملات خود به کاروان کشتی‌های تجارتي و نفتکش، علاوه بر استفاده از موشک‌های آگزوست که به وسیله هلیکوپتر سوپرفرلون حمل می‌گردد، از موشک‌های چینی ساحل به دریا (کرم ابریشم) نیز استفاده می‌نماید و معاونت اطلاعاتی نه‌اجا احتمال می‌دهد حملات موشکی مورخه ۶۲/۱/۲۸ به کاروان نیز به وسیله این موشک‌ها انجام شده باشد.

۶۲/۳/۲

اصابت ۲ تیر موشک دشمن به کشتی به نام ایران انقلاب

کشتی ایران انقلاب که در دهانه خور موسی مشغول تردد است و از شب قبل نیز در مورد تأمین پوشش هوایی آن به فرماندهی پدافند هوایی نیز دستوراتی صادر شده است، در ساعت ۰۹:۰۷ به وسیله موشک‌های پرتاب‌شده از رأس البیشه مورد اصابت قرار می‌گیرد. بلافاصله تیمی به منظور اطفاء حریق و یدک‌کشتی مذکور به محل اعزام می‌شوند، ولی دشمن به شرارت خود خاتمه نداده و در ساعت ۱۲:۴۰، مجدداً با هلیکوپتر سوپرفلون حامل موشک اگزوست به کشتی مذکور حمله می‌نماید. کشتی ایران انقلاب این بار به وسیله موشک اگزوست مورد اصابت قرار می‌گیرد.

بمباران منطقه رأس النخیل توسط توپخانه نزاجا

توپخانه نزاجا برای کاستن فشار دشمن مواضع و برج دیدبانی آنها را در منطقه رأس النخیل زیر آتش می‌گیرد و به قرار اطلاع، زبان‌های فراوانی به آن وارد می‌سازد. معاونت اطلاعاتی نه‌اجا اعلام می‌کند اطلاعات مربوط به هواپیماهای ایرانی از جمله نوع، سرعت، ارتفاع، تعداد و حتی مأموریت آنها توسط رادارهای زمینی عراق به علت هماهنگی خوبشان با پست‌های شنود خود و عدم رعایت کامل امنیت مخابرات به وسیله نیروهای ایرانی به سادگی رهگیری و کشف می‌شود. فرماندهی پدافند هوایی فهرست هواپیماهایی را که در رابطه با امور پدافندی باید پرواز می‌نموده و به علل مختلف از پرواز بازمانده‌اند، جهت بررسی و احیاناً رفع نارسائی به معاونت عملیاتی نه‌اجا ارسال می‌نماید.

۶۲/۳/۳

مورد اصابت قرار دادن مجدد کشتی ایران انقلاب

در ساعت ۱۳:۴۰، کشتی ایران انقلاب مجدداً توسط موشک‌های اگزوست پرتابی از هلیکوپتر سوپرفلون مورد اصابت قرار گرفته و دچار حریق شده و تعدادی از پرسنل شهید و مجروح می‌گردند.

۶۲/۳/۴

خسارات و تلفات بمباران قریه دالانه و شهر بانه از توابع سنندج

در ساعت ۱۰:۰۰ و ۱۰:۲۰، هواپیماهای دشمن به منطقه‌ای به نام قریه دالانه در ۳ کیلومتری سنندج و شهر بانه حمله نموده و تعداد ۸ نفر از اهالی این شهر و روستا را شهید و بیش از هفتاد نفر را مجروح می‌نماید و به خانه‌ها و اماکن عمومی خسارات فراوانی وارد می‌کند و بدینگونه است که دولت عراق به سازمان ملل متحد و نمایندگان در منطقه کرمانشاه دهن کجی می‌نماید.

خسارات و تلفات بمباران منابع نفتی جنوب

همزمان با عملیات فوق، دشمن حمله هوایی نسبتاً گسترده‌ای را به منابع نفتی جنوب تدارک می‌بیند و در ساعت ۱۰:۳۱، هلیکوپترهای سوپرفرلون و هواپیماهای SU22 در پناه هواپیماهای میگ ۲۱ و میگ ۲۳ به سکوهای نفتی ابوذر (اردشیر سابق) حمله و هر دو سکوی IS و II را مورد اصابت موشک‌ها و راکت‌های خود قرار می‌دهند و سکوهای مذکور دچار حریق می‌شوند.

عملیات فریب دشمن

قبل از حمله مذکور هواپیماهای شکاری بر اثر اقدامات بموقع در منطقه حاضر می‌شوند، ولی هواپیماهای میگ ۲۱ و میگ ۲۳ دشمن عملیات جنگ و گریز را با هواپیماهای شکاری تأمین‌کننده پوشش هوایی منطقه انجام داده و توجه آنها را به سمت خود جلب نموده، تا هلیکوپترهای سوپرفرلون مورد اصابت قرار نگیرند.

فرماندهی پدافند هوایی که مسئولیت اصلی اسکورت‌ها و تأمین پوشش‌های هوایی را به عهده دارد، از نحوه واگذاری هواپیمای شکاری پایگاه‌های سوم و چهارم به منظور مأموریت‌های پدافندی به معاونت عملیات نه‌اجا شکایت می‌کند و از معاونت اطلاعاتی نه‌اجا، اطلاعاتی را در مورد کشورهای شرقی، که تهدیداتشان باعث احتمال گسترش در شرق کشور شده است، درخواست می‌نماید.

۶۲/۳/۵

عملیات ایذائی

در ساعت ۱۲:۳۰، رادار بندرعباس مسیری را در دهانه تنگه هرمز کشف و به علت تهدیدآمیز بودن مسیر به مواضع پدافندی بندرعباس و پس از آن جزایر سیری و لاوان اعلام

وضعیت قرمز می‌نماید (نیروهای خارجی حامی صدام مستقر در خلیج فارس هر چند وقت یک بار با انجام عملیات فوق، ضمن محک زدن به نیروی هوایی ایران و بررسی آمادگی پدافند هوایی در جهت مقابله با حملات هوایی با انجام اینگونه عملیات‌های ایذائی سعی می‌نمایند نیروی هوایی و پدافند هوایی ایرانی را در یک حالت انفعالی نگه داشته و با فرسوده کردن آن از توان رزمیش علیه عراق بکاهد).

۶۲/۳/۷

حملات هوایی دشمن به یک فروند هلیکوپتر نیروی دریایی

در ساعت ۱۴:۴۳، مناطق پدافندی حوزه مسئولیت رادار بوشهر بر اساس اطلاعات دریافت شده از سایت‌های شنود قرمز اعلام می‌شود و بلافاصله ۲ فروند هواپیمای F4 و F14 گشت هوایی منطقه مأمور جستجو و کشف هدف‌های احتمالی می‌شوند. در ساعت ۱۴:۵۷، یک فروند هلیکوپتر نیروی دریایی که با معرف سعید ۰۵ در منطقه مشغول انجام مأموریت بوده، به وسیله ۲ فروند هواپیمای MIG23 مورد حمله قرار می‌گیرد. با اعلام این مطلب توسط خلبان هلیکوپتر مذکور، افسر کنترل شکاری رادار بوشهر هواپیماهای شکاری خود را به سمت منطقه پرواز هلیکوپتر هدایت می‌نماید. هواپیمای شکاری F14 تعداد ۲ فروند هواپیما را با سرعت ۵۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۶۰۰ پا کشف می‌کند، که بلافاصله دشمن شناسائی شده و دستور انهدام به وسیله افسر کنترل شکاری صادر می‌شود. هواپیماهای دشمن که موقعیت را نامناسب تشخیص می‌دهند (احتمالاً سایت‌های شنود دشمن خبر کشف هواپیمایشان به وسیله هواپیمای F14 را به افسر کنترل شکاری عراق گوشزد نموده است)، فرار را برقرار ترجیح داده و بدون انجام اقدام مؤثری منطقه را ترک می‌نمایند. در این رابطه، بعداً چنین تحلیل می‌شود که احتمالاً هواپیماهای دشمن قصد حمله به سکوهای نفتی اردشیر را داشته و حمله به هلیکوپتر نیروی دریایی مورد نظر نبوده است.

۶۲/۳/۹

تهاجم و تهدید دشمن در منطقه بوشهر و حمله به کاروان کشتی‌های تجاری

در ساعات ۱۷:۰۷ و ۲۰:۴۱، بر اثر فعالیت هواپیماهای میراژ و MIG23 و هلیکوپترهای سوپرفلون دشمن در منطقه اطراف بوبیان و فاو، افسر شیفت رادار بوشهر مجبور می‌شود از پایگاه ششم هواپیمای شکاری یک فروند هواپیمای اسکرامبل به پرواز

درآورد، تا بتواند با حملات احتمالی دشمن مقابله نماید. اگرچه در این رابطه حمله‌ای صورت نمی‌گیرد، ولی اطلاعات دریافت‌شده از پست‌های شنود حاکی است که بین ساعات ذکرشده، ۴ فروند میراژ، ۲ فروند MIG23، ۲ فروند SU22 و ۲ فروند هلیکوپتر در منطقه فعال بوده‌اند و بدین طریق متوجه می‌شویم که اگر فعالیت این هواپیماها به منظور تمرین و یا عملیات ایذائی بوده، واقعاً به گونه‌ای انجام شده که موجب عکس‌العمل مسئولین پدافندی منطقه می‌گردد.

۶۲/۳/۱۰

فعالیت هلیکوپتر سوپرفرلون و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی

از ساعت ۰۸:۱۵، اطلاعاتی متعددی مبنی بر حضور هلیکوپترهای سوپرفرلون دشمن در حوالی سکوهای نفتی البکر و ال‌امیه از سایت شنود دریافت می‌شود. کاروان کشتی‌ها که مجموعاً ۲۰ فروند ورودی و خروجی می‌باشند، طی پیش‌بینی انجام‌شده، در ساعت ۰۹:۰۰ به منطقه خطر می‌رسند و اولین موشک در ساعت ۰۹:۳۹ به یکی از کشتی‌های کاروان ورودی آسیب جزئی وارد نموده و یک موشک دیگر نیز در ساعت ۱۰:۲۴ به کشتی دیگر آسیب وارد می‌کند، که کشتی مذکور نمی‌تواند به مسیر خود ادامه دهد و به بندرگاه بوشهر مراجعت داده می‌شود.

سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) زیر آتش توپخانه

سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) امروز مجدداً زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد و یک نفر نیز مجروح می‌شود. گروه پدافند هوایی دزفول در این رابطه پیشنهاد می‌نماید، با توجه به غیرعملیاتی بودن سایت مذکور، تجهیزات آن تا شروع عملیات آتی به سایت ۲ دزفول منتقل شود.

حملات هوایی دشمن به منطقه عمومی کرمانشاه، خرم‌آباد، ماهواره اسدآباد

دشمن که از عملیات شب گذشته و صبح امروز خود سود چندانی که در خور آن همه سرمایه‌گذاری‌اش باشد، به دست نیاورده است. در یک حمله تقریباً گسترده، که وقوع آن از مدت‌ها پیش پیش‌بینی می‌شد، از ساعت ۱۵:۰۰ تا ساعت ۱۵:۳۰، در دسته‌های ۲ و ۳ فروندی به کارخانه قند بیستون و منازل سازمانی آن در شهر کرمانشاه، قریه زوران تل واقع در ۲۵ کیلومتری شمال غربی جاده خرم‌آباد به پل دختر، ماهواره مخابراتی اسدآباد و تلمبه‌خانه نفت معمولان واقع در جاده خرم‌آباد - اندیمشک حمله می‌نماید و در بعضی از

حملات خود، مانند حمله به منازل مسکونی و کارخانه قند بیستون، که تجهیزات پدافندی مناسبی از آنها دفاع نمی‌نماید نیز موفقیت‌هایی کسب می‌کند، ولی در محل‌هایی مانند ماهواره مخابراتی اسدآباد که اخیراً پدافند آن تقویت شده است، با عکس‌العمل پرسنل پدافند هوایی مواجه شده و با ریختن مهمات خود در اطراف سایت مذکور متواری می‌شوند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در اطراف کرمانشاه

لازم به یادآوری است که یکی از هواپیماهای حمله‌ور به کارخانه قند بیستون، که از نوع SU22 بوده است، توسط پدافند هوایی مستقر در منطقه عمومی کرمانشاه مورد اصابت قرار می‌گیرد و خلبان آن به نام ستوان یکم عامر محمدمهدی که با چتر نجات هواپیما را ترک کرده، به اسارت نیروهای ایرانی درمی‌آید. وی اعلام می‌نماید قصد حمله به پالایشگاه کرمانشاه را داشته و اشتباهاً کارخانه قند بیستون را بمباران نموده است.

۶۲/۳/۱۱

سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبیر ۲) در زیر آتش توپخانه دشمن

در ساعت ۱۰:۰۰، سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبیر ۲) زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد و به چند فروند موشک آسیب‌هایی وارد می‌گردد، که بلافاصله دستور تخلیه سایت و جابه‌جایی آن به گروه پدافند هوایی دزفول صادر می‌گردد.

حمله هوایی بی‌اثر دشمن به تأسیسات ماهواره مخابراتی اسدآباد

در ساعت ۱۸:۰۵، هواپیماهای دشمن با استفاده از موانع طبیعی و کوهستانی بودن منطقه و دور از چشم عقابان تیزپرواز و خارج از دید رادارها و افسران کنترل شکاری ایرانی تا ۲ کیلومتری تأسیسات ماهواره مخابراتی اسدآباد پیش می‌روند، ولی سرانجام با آتش پر حجم پرسنل پدافند زمین به هوا برخورد نموده و مجبور می‌شوند همچون روز گذشته مهمات خود را در بیابان فروریخته و متواری شوند.

انهدام یک فروند شناور دشمن

در ساعت ۱۹:۵۱، با درخواست نداجا در منطقه بوشهر، یک فروند هواپیمای اسکرامبل از پایگاه بوشهر به پرواز درآمده و با گشتزنی متوجه حضور یک شناور در منطقه می‌گردد، که پس از هماهنگی با نداجا و صدور اجازه انهدام آن و عدم داشتن سلاح مناسب جهت مورد اصابت قرار دادن شناور، در نهایت، شناور دشمن را مورد اصابت قرار داده و

منهدم می‌نماید، که خلبان موضوع را به رادار اطلاع می‌دهد. این واقعه توسط پست‌های دیدبانی عراق مستقر بر روی سکوی الأمیه و پست‌های شنود تأیید می‌گردد.

۶۲/۳/۱۲

گلوله باران سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

علیرغم تخلیه سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)، محل مذکور کماکان زیر آتش توپخانه دشمن می‌باشد و به جنگ افزارهای ارتفاع کم توپ ۲۳مم مستقر در سایت خساراتی وارد می‌گردد.

دستور تخلیه سایت‌های هاگ مستقر در مناطق عملیاتی

فرماندهی نهاجا علاوه بر دستور تخلیه آتشبارهای هاگ از سایت امیرالمؤمنین (خبر ۲) و عمار (تپوک ۲) به دزفول، دستور تخلیه آتشبار هاگ بدر را نیز به گروه امیدیه صادر می‌نماید و به پدافند هوایی یادآور می‌شود که تا آغاز عملیات آینده، نسبت به تعمیر و آماده‌سازی آتشبارهای مذکور اقدام نماید.

تهاجم و حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۳۰، پست‌های شنود خبر فعالیت ۲ فروند TU22 را به دستگاه‌های رادار مخابره می‌نمایند، ولی مسیری توسط رادارها در این رابطه کشف نمی‌شود. در ساعات ۱۴:۱۰، ۱۰:۲۵، ۱۰:۴۴ و ۱۱:۵۵، صداهای انفجار از سمت غرب خارک به گوش می‌رسد، ولی گزارشی مبنی بر مورد اصابت قرار گرفتن محل و یا واحدی مخابره نمی‌شود و چنین به نظر می‌رسد هواپیماهای TU22 با استفاده از موشک‌های AS5 قصد حمله به خارک یا منابع دیگر را داشته، که موشک‌های پرتاب‌شده به هدف اصابت ننموده است.

مورد اصابت قرار گرفتن یک کوش نداجا

در ساعت ۱۸:۲۴، خبر مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند یک کوش از یگان دریایی بوشهر به سایت رادار بوشهر مخابره می‌شود، ولی رادار مذکور و هواپیماهای گشت رزم هوایی منطقه هدفی را در این رابطه کشف نکرده و نمی‌کنند و با توجه به اطلاعاتی بعدی سایت شنود، مبنی بر فعال بودن هلیکوپتر سوپرفرلون، به نظر می‌رسد یک کوش فوق به وسیله موشک‌های اگزوست پرتاب‌شده از سوی این هلیکوپترها مورد اصابت قرار گرفته است.

۱۳۶۲/۳/۱۳

گسترش ۲ عراده توپ ۳۵مم اورلیکن در اسدآباد
دو عراده توپ ۳۵مم اورلیکن از پایگاه سوم شکاری به سمت سایت ماهواره مخابراتی اسدآباد اعزام می‌شود.

۱۳۶۲/۳/۱۷

حمله هوایی دشمن به روستایی در سردشت
در ساعت ۰۹:۱۵، هواپیماهای عراقی به روستای مرزم‌آباد سردشت حمله نموده و یک منطقه مسکونی را بمباران می‌نمایند.

عکس‌برداری هوایی و شکستن دیوار صوتی بر فراز شهرهای ملایر، بروجرد، خرم‌آباد، مهران و آبدانان

در ساعات ۱۵:۴۲ و ۱۵:۵۷، مسیره‌های D77 و D79 با سرعت و ارتفاع زیاد از حدود قصرشیرین وارد فضای جمهوری اسلامی ایران می‌شوند و تا فراز شهر کرمانشاه نفوذ می‌نمایند، که در همین راستا، وضعیت تهران نیز قرمز اعلام می‌شود، ولی با تغییر جهت به سمت جنوب، ضمن شکستن دیوار صوتی و ایجاد رعب و وحشت برای زنان، کودکان و سالخورده‌گان، از شهرهای در مسیر از جمله ملایر، بروجرد، خرم‌آباد، مهران، آبدانان و... عکس‌هوایی تهیه نموده و از حدود فکه خارج می‌شوند.

۶۲/۳/۲۲

سقوط یک فروند هلیکوپتر هوانیروز در مهاباد
در ساعت ۱۰:۱۰، خبر می‌رسد ۱ فروند هلیکوپتر هوانیروز به شماره ۷۴۱ که از سقز عازم مهاباد بوده، در نزدیکی مقصد به کابل‌های فشار قوی برخورد کرده و سقوط نموده است، ولی در این رابطه، اطلاعات جامع‌تری به دست نمی‌آید.

۱۳۶۲/۳/۲۵

حمله موشکی به خارک
در ساعت ۱۴:۲۱، در سمت غرب جزیره خارک، صدای سه انفجار گزارش می‌شود، ولی هیچ خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

۶۲/۳/۲۶

خسارات و تلفات بمباران روستای اطراف پیرانشهر

در ساعت ۱۰:۱۰، به علت وجود هواپیماهای متخاصم در منطقه غرب، اعلام وضعیت قرمز می‌شود و بلافاصله خبر می‌رسد هواپیماهای متخاصم روستای اطراف پیرانشهر و پادگان آن را بمباران کرده‌اند و تعداد سه نفر را شهید و ۶ نفر را مجروح نموده‌اند.

۶۲/۳/۲۸

خسارات و تلفات بمباران سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

از ساعت ۰۷:۰۰ تا ساعت ۲۳:۳۰، سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) به طور متناوب زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد و یک نفر نیز مجروح می‌شود.

۱۳۶۲/۳/۲۹

دستور گسترش مجدد سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

معاونت عملیات نهاجا به استناد امریه سماجا، دستور گسترش مجدد آتشبار هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲) که اخیراً از منطقه عملیاتی خارج و جهت آماده‌سازی به گروه دزفول ارسال شده بود را به پدافند هوایی و واحدهای اجرایی صادر می‌نماید.

۶۲/۳/۳۰

تهاجم و بمباران اطراف شهر بانه

در ساعت ۱۳:۳۳، گزارش می‌رسد هواپیماهای عراقی که قصد حمله به شهر بانه را داشتند، بمب‌های خود را در بیابان‌های اطراف این شهر فروریخته و متواری شده‌اند و علت اصلی این امر مشخص نمی‌گردد.

۶۲/۳/۳۱

ابلاغ گسترش مجدد آتشبار هاگ عمار (تبوک ۲)

پدافند هوایی ضمن ابلاغ گسترش مجدد آتشبار هاگ عمار (تبوک ۲) به محل قبلی (عین‌خوش) و تأمین رادارهای جستجوکننده هدف PAR و رادار تعقیب هدف HIPIR مورد نیاز از سایت‌های هاگ شماره ۲ تهران و سایت بدر، به گروه امیدیه در مورد آماده بودن جهت گسترش آتشبار سایت هاگ بدر به محل قبلی پیش‌آگهی می‌دهد.

بمباران هوایی شهرهای بانه و سردشت

نهاد عالی گزارشی اعلام می‌نماید در ساعات ۰۹:۳۰، ۰۷:۳۰ و ۱۱:۰۰، شهرهای بانه و سردشت و همچنین، پادگان بانه به وسیله هواپیماهای هجومی عراقی بمباران شده است. آنچه مسلم است در اکثر موارد محل‌های مذکور اعلام وضعیت قرمز شده است.

حملات هوایی دشمن به چاه‌های نفتی نوروژ

در ساعت ۰۹:۰۵، هواپیماهای دشمن با پرواز در ارتفاع بسیار کم به چاه‌های نفتی نوروژ نزدیک می‌شوند و چند راکت به سکوه‌های نفتی پرتاب می‌نمایند، اما از آنجا که خلبانان عراقی از ترس مورد اصابت قرار گرفتن، در هدفگیری دقت لازم را نداشتند، آسیبی به چاه‌های نفتی وارد نمی‌شود.

۶۲/۴/۱

گسترش آتشبارهای خیبر ۲ و بدر

فرماندهی پدافند هوایی با توجه به امریه گسترش آتشبارهای خیبر ۲ و بدر، به معاونت لجستیکی نهاد عالی اعلام می‌نماید دو دستگاه PAR و دو دستگاه HIPIR عملیاتی و ۶ دستگاه ژنراتور هاگ جهت آماده‌سازی و گسترش آتشبارهای ذکر شده به محل‌های جدید اعزام دارد، که با توجه به محدود بودن تعداد رادارهای تعقیب هدف HIPIR عملیاتی در سطح پدافند هوایی، به نظر می‌رسد بایستی درجه ارجحیت بعضی از محل‌های گسترش قبلی پایین آورده شود، تا بتوان رادارهای مورد نیاز را از محل‌های مذکور تأمین نمود.

حمله هوایی دشمن به چاه نفتی ابوذر

ساعت ۰۹:۱۰ از پرسنل پدافندی مستقر بر روی چاه نفتی ابوذر خبر می‌رسد که دشمن یک موشک به سمت چاه پرتاب نموده، ولی به سطح آب برخورد کرده و آسیبی به چاه ابوذر وارد نمی‌شود.

گلوله باران سایت هاگ امیرالمؤمنین (خیبر ۲)

در ساعت ۰۹:۱۵، سایت هاگ خیبر ۲ زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد و یک نفر از پرسنل پدافند هوایی مجروح می‌شود.

۶۲/۴/۲

اعلام فعالیت هوایی دشمن

در ساعت ۰۹:۱۸، به برج‌های دیدبانی عراق مستقر در سواحل اروندرود و سکوی نفتی آماده‌باش ابلاغ می‌شود و این مسئله دیگر برای پدافند هوایی تقریباً جا افتاده، که بلافاصله پس از اینگونه موارد، هواپیماهای عراقی برج‌های مذکور را پشت سر خواهند گذاشت و به سمت خاک ایران خواهند آمد.

در ساعت ۰۹:۴۱، پست‌های شنود عبور ۲ فروند جنگنده عراقی را از سواحل فاو به سمت شرق گزارش می‌نمایند. مسیر هواپیماهای دشمن به وسیله رادار جستجوکننده هدف PAR هاگ خارک کشف می‌شود، ولی مجالی برای هدف قرار دادن آنها ندارد.

فعالیت هوایی دشمن بر فراز منطقه خارک

مسئولین رادار بوشهر وضعیت پدافندی منطقه را قرمز اعلام می‌نمایند و در ساعت ۰۹:۵۵، یک مسیر ۲ فروندی را در موقعیت E90040 با مسیر شماره L32 کشف می‌کنند. افسر کنترل شکاری هواپیمای گشت هوایی منطقه را که با معرف پروازی سیمرغ ۷۲ در نزدیکی خارک در حال گشتزنی بوده، به سمت مسیر متخاصم هدایت می‌کند. هواپیمای گشت هوایی منطقه هواپیماهای دشمن را در فاصله ۸۸ مایلی خود کشف می‌نماید و تا فاصله ۲۵ مایلی به آنها نزدیک می‌گردد، ولی در این زمان، خلبان شکاری خودی اعلام می‌کند مسیر هواپیماهای دشمن را از دست داده است. افسر کنترل شکاری که هنوز موقعیت هواپیمای شکاری خودی و هواپیماهای دشمن را بر روی صفحه اسکوپ داشته است، تاکتیک حمله را عوض کرده و تصمیم می‌گیرد از پشت به هواپیماهای مهاجم حمله نماید و در همین راستا، سمت مناسب را انتخاب نموده و به خلبان شکاری خودی دستور گردش به آن سمت را صادر می‌کند، اما خلبان خودی علیرغم دستور افسر کنترل شکاری به سمت دلخواه خود گردش نموده و از منطقه درگیری دور می‌شود. اگرچه همین عمل خلبان خودی باعث عدم موفقیت در امر رهگیری و انهدام هواپیماهای دشمن می‌گردد، ولی سبب می‌شود خلبانان دشمن نتوانند به راحتی مأموریت خود را با موفقیت به اتمام برسانند.

حمله هوایی به سکوهای ابوذر

اخبار بعدی حاکی است که خلبانان عراقی در حمله ۰۹:۵۸ به سکوهای ابوذر موفقیت نداشته‌اند و گزارش خلبان شکاری خودی نیز حاکی است که علت عدم اجرای دستور نهایی افسر کنترل شکاری برای تکمیل رهگیری توسط خلبان، قطع ارتباط رادیویی خلبان و افسر کنترل شکاری بوده است (لازم به یادآوری است که نقش هواپیماهای رله کننده و کمبود آن به خوبی مشهود است، زیرا خلبان شکاری خودی به محض اینکه ارتفاع خود را کم کرده، ارتباطش با افسر کنترل شکاری قطع شده است).

صدای انفجار در اطراف خارک

در ساعت ۰۹:۵۹، صدای ۳ انفجار از سمت غرب جزیره خارک گزارش می‌شود، که بعداً مشخص می‌شود صداها ناشی از انفجار بمب‌های منفجرشده از سوی هواپیماهای دشمن بوده، که قصد حمله به سکوهای نفتی ابوذر را داشته‌اند و در اثر دخالت پدافند هوایی، خلبانان ناموفق عراقی بمب‌های خود را در آب فروریخته و متواری شده‌اند.

۶۲/۴/۴

حمله به کاروان کشتی تجاری و نفتکش

در ساعت ۰۷:۰۰، کاروانی مرکب از ۱۴ فروند کشتی تجاری و نفتکش ورودی و ۱۳ فروند خروجی به منطقه خطر می‌رسند و در ساعت ۰۷:۴۰، هواپیماهای دشمن تحت پوشش رادار بندر امام قرار می‌گیرند و بلافاصله هواپیماهای شکاری F14 به سمت آنها هدایت می‌شوند و علی‌رغم هوای نامساعد پایگاه ششم، برای پروازهای عادی به هواپیماهای دشمن مجالی برای حمله به کاروان داده نمی‌شود. متعاقب آن در ساعت ۰۹:۱۰، پروازهای پایگاه ششم عادی شده و اسکله‌های بارگیری نفت البکر و الأمیه به وسیله هواپیماهای ایرانی مورد حمله قرار می‌گیرند و هلیکوپترهای سوپرفرلون دشمن تا حوالی جزیره بویبان عقب رانده می‌شوند و نمی‌توانند به طور مؤثر به کاروان نزدیک شوند و به همین دلیل، در نشانه‌گیری هدف موفق نبوده و موشک‌های اگزوست پرتاب شده از سوی این هلیکوپترها در ساعات ۰۹:۴۱ و ۱۰:۰۳، نمی‌توانند خسارت عمده‌ای به کاروان وارد آورند (یکی به کشتی ایران سکان خسارت جزئی وارد می‌کند و دیگری به سطح آب برخورد می‌کند) و در ساعت ۱۱:۰۳، کلیه کشتی‌های تجاری و نفتکش تحت پوشش هواپیماهای شکاری از منطقه خارج می‌شوند.

۶۲/۴/۶

تهاجم و تهدید دشمن به سکوی نفتی ابوذر

به دنبال اعلام پست‌های شنود مبنی بر عبور ۲ فروند جنگنده عراقی از دهانه فاو، در ساعت ۰۹:۰۰، یک مسیر ۲ فروندی از هواپیماهای دشمن در موقعیت DQ4055 تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد و بلافاصله ضمن اعلام وضعیت قرمز به مناطق مورد تهدید، هواپیمای گشت هوایی منطقه خارک به وسیله افسر کنترل شکاری بوشهر به سمت آن هدایت می‌گردد.

هواپیمای F4 گشت هوایی که با معرف پروازی سیمرغ ۵۲ به سمت هدف‌ها هدایت شده، در فاصله ۲ مایلی، هواپیماهای دشمن را با چشم مشاهده می‌نماید، ولی در ساعت ۰۹:۰۷، خلبان خودی اعلام نموده هواپیمای دشمن را گم کرده است. در این لحظه، هواپیماهای مهاجم در فاصله ۱۰ مایلی غرب سکوی نفتی ابوذر و جلو هواپیمای شکاری F4 قرار داشته‌اند و خلبان هواپیمای شکاری خودی اعلام نموده به علت کمبود سوخت، قادر به تعقیب هواپیماهای دشمن نمی‌باشد. این وضعیت اگرچه باعث عدم موفقیت خلبان هواپیمای F4 در انهدام هواپیماهای دشمن می‌باشد، ولی در نهایت، موجب متواری شدن آنها و جلوگیری از مورد اصابت قرار گرفتن سکوی نفتی ابوذر می‌گردد.

حملات هوایی دشمن به سردشت

در ساعت ۱۱:۰۰، خلبانان هواپیماهای عراقی چشم پدافند هوایی را دور دیده و پنهان از دید رادارهای شبکه پدافندی کشور، قصد حمله به سردشت را دارند و علی‌رغم بی‌دفاع بودن این شهر، بمب‌های خود را در بیابان‌های اطراف فروریخته و متواری شدند.

۶۲/۴/۷

انهدام هواپیمای دشمن در منطقه سنندج

در ساعت ۰۹:۰۰، رادار همدان برای چند لحظه موفق به کشف یک مسیر ۲ فروندی از هواپیماهای دشمن، که احتمالاً قصد بمباران اطراف سردشت را داشته‌اند می‌شود و بلافاصله افسر کنترل شکاری رادار مذکور هواپیمای F4 با معرف پروازی سیمرغ ۲۳ را که حدود ۷۵ ناتی‌کال مایل با آنها فاصله داشت، به سمتشان هدایت می‌کند. خلبان هواپیمای شکاری خودی با راهنمایی افسر کنترل شکاری، که خود نیز مسیر هواپیماهای دشمن را نداشته و به طور تقریبی هدایت را انجام می‌داده، موفق به رؤیت هواپیماهای متخاصم که

در نزدیکی شهر سردشت مشغول کم کردن ارتفاع بوده‌اند، می‌شود و بلافاصله اقدام به پرتاب ۲ موشک به سمت آنها می‌نماید و انهدام ۱ فروند از هواپیماهای متخاصم را به چشم خود مشاهده و گزارش می‌نماید و پس از آن، لشکر سنندج خبر سقوط ۱ فروند هواپیمای دشمن و پیدا شدن لاشه هواپیما را گزارش می‌کند، ولی متأسفانه از نوع هواپیما و سرنوشت خلبان آن خبری در دست نمی‌باشد.

۶۲/۴/۸

خسارات و تلفات اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی تجاری

در ساعت ۱۲:۳۰، شبکه پدافند هوایی از مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند کشتی تجاری با نام ایران انقلاب در نزدیکی بندر امام آگاه می‌شود، ولی چون رادارهای پدافندی هیچ‌گونه هدفی را در این نقطه کشف نکردند، حدس زده می‌شود که کشتی مذکور به وسیله موشک ساحل به دریا و یا به احتمال بیشتر، به وسیله موشک اگزوست پرتاب شده از سوی هلیکوپترهای سوپرفلون دشمن مورد هدف قرار گرفته باشد.

۶۲/۴/۱۲

حمله به جزیره خارک

در ساعت ۱۹:۱۵، از سمت جنوب غربی جزیره خارک صدای انفجار شنیده می‌شود، ولی باز به علت اینکه هیچ‌گونه گزارشی مبنی بر مورد اصابت قرار گرفتن واحدهای خودی دریافت نمی‌شود، به نظر می‌رسد موشک پرتاب شده از سوی دشمن به سطح آب برخورد نموده باشد.

۶۲/۴/۱۶

تهاجم و تهدید دشمن به جزیره خارک

در ساعت ۱۹:۵۳، بر اساس اطلاعات پست‌های شنود، وضعیت منطقه خارک و بوشهر به وسیله کنترلر شکاری رادار بوشهر قرمز اعلام می‌شود و متعاقب آن، مسیری با شماره L108 با سرعت بسیار کم، تحت پوشش رادار مذکور قرار می‌گیرد، که بلافاصله دستور به پرواز درآوردن ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 صادر می‌شود و پس از پرواز هواپیمای مذکور، افسر کنترل شکاری خلبان را به سمت محل کشف هدف راهنمایی می‌نماید، ولی شکاری موفق به کشف و رهگیری آن نمی‌گردد.

حمله موشکی به سکوی نفتی بحرگان

در ساعت ۲۰:۲۰، از ناوگان دریایی بوشهر خبر می‌رسد سکوی نفتی بحرگان با ۴ موشک پرتاب شده از سوی دشمن هدف قرار گرفته که ۳ تیر از موشک‌ها به طور مؤثر باعث تخریب و آتش‌سوزی گردیده‌اند و تعدادی نیز در این رابطه شهید و مجروح می‌گردند (در همین جا لازم به تذکر است که اگرچه پدافند هوایی در بعضی موارد نسبت به مقابله با هلیکوپترهای دشمن موفقیتی کسب نکرده، ولی عمدتاً اینگونه تهاجمات برای عراق سودبخش بوده و نیاز است در آینده راهکاری برای مقابله با اینگونه حملات ارائه گردد و تجهیزات لازم برای این منظور پیش‌بینی شده و در اختیار پدافند هوایی قرار گیرد).

۶۲/۴/۱۷

اصابت ناوچه دشمن توسط هواپیمای خودی

در ساعت ۰۹:۳۲، ناوگان دریایی بوشهر از رادار بوشهر درخواست ۱ فروند هواپیمای شکاری مجهز به موشک هوا به سطح می‌نماید، که بلافاصله اقدام و در ساعت ۰۹:۵۰، هواپیمای شکاری از پایگاه ششم به پرواز درمی‌آید. در این اوضاع و احوال، افسر کنترل شکاری پرواز هواپیماهای عراقی را در غرب سکوی الأمیه عراق کشف می‌نماید و در پی به دست آوردن موقعیت مناسب، در ساعت ۱۰:۳۰ هواپیمای خودی به سمت سکوی نفتی البکر، که ناوگان دریایی اعلام نموده ناوچه‌های اوزای دشمن در کنار آن پهلو گرفته‌اند، هدایت می‌شود. خلبان هواپیمای F4 با معرف پروازی رعد در ساعت ۱۰:۴۴ با پرتاب ۱ تیر موشک به سمت اسکله مذکور، اعلام می‌نماید ناوچه دشمن را مورد اصابت قرار داده است، ولی موضوع توسط هیچ منبع دیگری تأیید نمی‌شود.

۶۲/۴/۱۹

تهدید کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

در ساعت ۰۷:۰۰، کاروانی مرکب از ۹ فروند کشتی ورودی و ۱۲ فروند کشتی خروجی از بندر امام در زیر پوشش هواپیماهای شکاری، که به وسیله رادارهای بوشهر و بندر امام هدایت می‌شوند، به منطقه خطر می‌رسند. دشمن به روال گذشته با استفاده از هلیکوپترهای سوپرفلون مجهز به موشک اگزوست، که در پناه هواپیماهای شکاری پرواز می‌کنند، و در بعضی مراحل، استفاده از موشک‌های ساحل به دریای چینای حداکثر تلاش خود را مصروف می‌دارد تا از رسیدن کشتی‌های تجاری به بندر امام جلوگیری کند و با از

کار انداختن این بندر مهم استراتژیک، عملاً دولت ایران را تحت فشار بگذارد و به همین لحاظ است که در ساعت ۰۶:۵۰، پست‌های شنود خبر از حضور هلیکوپترهای سوپرفرلون در لوای هواپیماهای دشمن را می‌دهند.

در ساعت ۰۷:۳۲، مسیری با سرعت بسیار کم که به نظر می‌رسد هلیکوپتر دشمن باشد، تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد و افسر کنترل شکاری رادار مذکور سعی می‌نماید هواپیمای شکاری F4 را با معرف سیمرغ ۵۲ به سمت مسیر کشف‌شده هدایت نماید. هواپیمای شکاری موفق به کشف و انهدام هلیکوپتر دشمن نمی‌شود و هلیکوپتر مذکور اقدام به پرتاب ۲ تیر موشک اگزوست به سمت شناورهای کاروان می‌نماید، که ۱ تیر از موشک‌ها به کشتی ایران اصل برخورد نموده و علاوه بر ایجاد آتش‌سوزی، کشتی مذکور به گل می‌نشیند و این در حالی است که یگان‌های دریایی برای اطفاء حریق تلاش می‌کنند و پدافند هوایی با بکارگیری هواپیمای شکاری رهگیر، با دشمن در حال جنگ و گریز است.

اصابت موشک دشمن به سکوی فرعی بحرگان

دشمن در ساعت ۰۸:۰۲ یک تیر موشک چینی ساحل به دریا از منطقه رأس‌البیشه به سمت کاروان پرتاب می‌کند، که به سکوی فرعی بحرگان اصابت می‌نماید.

خسارات و تلفات بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۳۷، از سمت شمال غرب جزیره خارک صدای انفجار شنیده می‌شود، ولی خسارت و آسیبی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

در ساعت ۱۱:۰۷، هواپیمای F4 گشت هوایی منطقه که با معرف پروازی سیمرغ ۵۳ در منطقه مشغول گشتزنی بوده، اعلام می‌نماید هدفی را با سرعت کم به وسیله رادارش کشف نموده، که بلافاصله دشمن شناسائی شده و دستور انهدام آن توسط افسر کنترل شکاری رادار بوشهر صادر می‌گردد. خلبان شکاری در ساعت ۱۱:۱۰ اظهار می‌دارد هدف را که در ۱۰ مایلی غرب سکوی نفتی الأمیه عراق واقع بوده، منهدم نموده است؛ اما متعاقب آن خلبان اظهار می‌دارد نظر به اینکه هیچ‌گونه اطلاعیه‌ای مبنی بر انهدام هواپیما و یا هلیکوپتر دشمن به دست نیامده، لذا امکان دارد یکی از بویه‌های دریایی مورد اصابت قرار گرفته باشد.

۶۲/۴/۲۷

حمله هوایی به روستای سروکانی

در ساعت ۱۳:۰۰، هواپیماهای عراقی با بمب‌های خوشه‌ای روستای سروکانی را واقع در ۲ کیلومتری جاده جلدیان به پسوه مورد حمله قرار می‌دهند و برابر گزارش ژاندارمری منطقه، به علت اینکه بمب‌ها در منطقه‌ای باتلاقی فروریخته شده و اکثراً عمل نکرده‌اند، تلفات مالی و جانی حادث نمی‌شود.

۶۲/۴/۲۹

شروع عملیات والفجر ۲

عملیات والفجر ۲ در محور پیرانشهر به رواندوز عراق آغاز می‌شود.

۶۲/۴/۳۱

سرنگونی هواپیمای دشمن و سقوط هواپیمای خودی در غرب شهر سردشت

در ساعت ۱۳:۴۵، مسیر متخاصمی با شماره مسیر D80 حداقل ۱ فروند با ارتفاع ۲۸ هزار پا در موقعیت ۲۲ مایلی غرب شهر سردشت در پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد، که بلافاصله ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی سیمرغ ۲۵ به سمت آن هدایت می‌شود.

فاصله هواپیمای شکاری در مراحل اول با هواپیمای هدف ۶۸ مایل بوده و رهگیری به صورت head on انجام می‌گردد. در ساعت ۱۳:۴۸، افسر کنترل شکاری متوجه می‌شود هواپیماهای هدف به دو دسته تقسیم شده‌اند (احتمالاً دو دسته دوتایی بوده‌اند) و علیرغم اینکه افسر کنترل شکاری به خلبان خودی نسبت به احتمال حمله هواپیماهای شکاری دشمن از ارتفاع پست هشدار می‌دهد، ولی چون خلبان شکاری خودی هدف را با موقعیت مناسب داشته (بر روی هواپیماهای هدف با فاصله ۱۷ مایلی قفل نموده است)، دست از دشمن برنداشته و نسبت به انهدام آن اقدام می‌نماید، ولی خود نیز مورد اصابت قرار می‌گیرد (بر اساس مشاهدات پرسنل نظامی مستقر در منطقه، با فاصله نسبتاً زیاد انهدام دو هواپیما را مورد تأیید قرار می‌دهد). اگرچه عراقی‌ها توانستند یک بار دیگر تاکتیک مستعمل خود را در مورد اصابت قرار دادن هواپیماهای شکاری ایران به کار بسته و نتیجه بگیرند، ولی باید قبول کرد که اولاً خلبان هواپیمای شکاری و افسر کنترل شکاری می‌دانسته‌اند چه کار می‌کنند و دست به این عملیات زده‌اند و مانند گذشته غافلگیر

نشده‌اند؛ ثانیاً خلبان هواپیمای شکاری علیرغم اینکه تک فروندی بوده و با محدودیت‌های زیاد (در آن زمان پرواز دو فروندی هواپیماهای شکاری، آن هم اف ۴ برای نیروی هوایی مقدور نبوده است) در موارد معدودی، اول هواپیمای دشمن را مورد اصابت قرار دادند و سپس خود در دام هواپیماهای شکاری دشمن اسیر می‌گردند و به خلاف گذشته، به سادگی در دام نمی‌افتند. موضوع فوق طی کمیسیونی مورد بررسی قرار گرفته و پیشنهادهاتی به فرماندهی نهاجا می‌گردد، که ایشان پی‌نویس می‌فرمایند فعلاً اقدامی بجز انجام وظیفه به همراه ابراز فداکاری و جدیت مقدور نیست.

۶۲/۵/۴

حملات هوایی دشمن به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

در ساعت ۰۷:۰۰، کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش شامل ۱۰ فروند ورودی و ۱۰ فروند خروجی از بندر امام به منطقه احتمال خطر وارد می‌شوند، هواپیماهای پوشش هوایی این کاروان از اوایل بامداد پیش‌بینی شده و در منطقه مشغول گشتزنی شده‌اند. در ساعت ۰۸:۰۲، یک هلیکوپتر سوپرفرلون در پناه هواپیماهای شکاری دشمن از جنوب غربی سکوی نفتی البکر قصد نزدیک شدن به کاروان را دارد، که با هوشیاری افسر کنترل شکاری مسیر آن کشف و هواپیمای F14 به سمت آن هدایت می‌شود و هلیکوپتر دشمن مجبور به عقب‌نشینی شده و به جزیره کویتی بوبیان پناه می‌برد. کاروان در ساعت ۱۱:۳۰ منطقه خطر را گذرانیده و به مقصد نزدیک می‌شود و عملیات اسکورت بدون هیچ حادثه و ضایعه‌ای به پایان می‌رسد.

۶۲/۵/۶

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه پیرانشهر

در ساعت ۱۰:۲۴، از پیرانشهر خبر می‌رسد ۱ فروند هواپیمای دشمن (احتمالاً MIG23) مورد اصابت جنگ‌افزارهای پدافندی (احتمالاً ۳۵م) منطقه قرار گرفته و سرنگون شده است. خلبان این هواپیما با چتر نجات هواپیما را ترک کرده و به دست رزمندگان ایرانی اسیر می‌گردد.

۶۲/۵/۷

حملات هوایی دشمن به جزیره خارک

ساعت ۰۸:۳۲ صدای انفجار از سمت شمال غرب جزیره خارک گزارش می‌شود، ولی مانند گذشته خسارتی اعلام نمی‌گردد.

خسارات و تلفات بمباران اطراف شهرهای دهلران و ایلام و...

در ساعات ۱۰:۱۰، ۱۲:۳۰ و ۱۴:۳۰، هواپیماهای دشمن اطراف شهرهای دهلران و ایلام و جاده‌های مواصلاتی و خطوط پشتیبانی نیروهای ایرانی را بمباران می‌نمایند. اگرچه یک فروند هواپیمای دشمن روز گذشته مورد اصابت جنگ‌افزارهای ۳۵مم پدافند هوایی قرار گرفت، ولی کمبود اینگونه جنگ‌افزارها در خطوط مقدم جبهه به خوبی احساس می‌شود و به همین دلیل است که شورای عالی دفاع تصمیم می‌گیرد پدافند هوایی عملیات نیروهای زمینی را به وسیله جنگ‌افزارهای ۳۵مم شیراز و بندرعباس تا اندازه‌ای تأمین نماید.

تصمیم به جابجایی سایت هاگ از کوه شاهان به سومار

اگرچه هنوز تمام تجهیزات آتشبار هاگ سایت ۳ بوشهر به پایگاه سوم نرسیده است، ولی تصمیمات متخذه عوض شده و به فرماندهی پدافند هوایی ابلاغ می‌شود آتشبار مذکور را به جای گسترش در سایت پیش‌بینی شده در کوشاهان (سایت سلمان) به منطقه سومار در ارتفاعات داراوان انتقال و در محل جدید با نام عملیاتی سایت سلمان ۲ گسترش داده و عملیاتی نمایند. موضوع بلافاصله به پدافند هوایی همدان و نماینده فرماندهی پدافند هوایی در منطقه ابلاغ می‌شود.

۶۲/۵/۸

در ساعت ۱۸:۳۰، مهمات مورد نیاز جنگ‌افزارهای شیراز، که در حمله هوایی دشمن منهدم شده بود، توسط گروه پدافند هوایی همدان تأمین می‌گردد.

۶۲/۵/۱۰

خسارات و تلفات بمباران هوایی شهر ایلام

در ساعت ۱۴:۴۸، شهر ایلام توسط هواپیماهای دشمن مورد حمله هوایی قرار گرفته و بمباران می‌شود، ولی از تلفات و خسارات وارده گزارشی به پدافند هوایی واصل نمی‌گردد.

۶۲/۵/۱۱

حمله به پاسگاه چوار و سایت نخجیر

در ساعات ۱۰:۳۰ و ۱۵:۰۰، هواپیماهای دشمن قصد داشتند منطقه دیزوند در حوزه استحفاظی پاسگاه چوار و سایت نخجیر را بمباران نمایند، که در اثر دخالت عوامل پدافند هوایی و هدایت هواپیمای شکاری خودی به سمت آنها توسط افسر کنترل شکاری رادار همدان، خلبانان عراقی موفق به انجام مأموریت نشده و بمبهای خود را در اطراف محل های مذکور فروریخته و متواری می شوند. در این دو بمباران، حادثه مهمی رخ نمی دهد.

درگیری سایت هاگ سربندر

در ساعت ۲۷:۲۲، سایت هاگ سربندر (ماهشهر) هدفی را بر روی دریا به فاصله ۳۰ کیلومتری کشف و یک تیر موشک نیز به سمت آن پرتاب و اظهار می دارد هدف را در موقعیت EA0020 منهدم نموده است، که اثری از انهدام هدف به دست نمی آید.

۶۲/۵/۱۳

خسارات بمباران هوایی دشمن در مناطق عملیاتی و سهراه پل فلزی

تعدادی هواپیمای متخاصم عراقی بین ساعات ۱۱:۱۵ الی ۱۵:۰۰ مناطق عملیاتی و سهراه پل فلزی را مورد حملات هوایی قرار داده و خسارت های مالی و جانی هم در این رابطه به وجود می آورند.

۶۲/۵/۱۴

جابجایی سایت هاگ (سلمان) به منطقه کوه شاهان

سرانجام آتشبار هاگ سایت سوم بوشهر که در پایگاه سوم بر روی تریلی ها چندین روز است آماده حرکت می باشد، در ساعت ۱۵:۱۶ با برخورداری از اسکورت هوایی و زمینی به سمت منطقه تعیین شده حرکت می نماید.

۶۲/۵/۱۵

انهدام ۱ فروند هواپیمای میراژ دشمن در حوالی پیرانشهر

در ساعت ۰۹:۲۵، یک فروند هواپیمای میراژ دشمن که قصد بمباران نیروهای خودی در حوالی پیرانشهر را داشته، توسط جنگ افزارهای ۳۵م هوایی که به نزارجا مأمور شده، کشف و مورد اصابت قرار می گیرد. انهدام این هواپیمای دشمن توسط عوامل قرارگاه مالک اشتر تأیید می گردد.

۶۲/۵/۱۶

حمله هواپیما و هلیکوپترهای افغانستان به مرزهای شرق کشور

در ساعت ۰۶:۰۰، خبر می‌رسد حدود ۱۵ فروند هلیکوپتر رژیم افغانستان و شوروی در حد فاصل زابل و زاهدان نوار مرزی را بمباران نمودند، که در ساعت ۰۷:۳۰، یک فروند هواپیمای F4 از پایگاه نهم شکاری برای مقابله به پرواز درمی‌آید و دستور صریح درگیری در صورت مشاهده ابلاغ می‌گردد.

در ساعت ۱۰:۳۵، دو فروند میگ افغانی به پاسگاه مرزی زاهدان حمله نموده و در این رابطه، ۵ نفر نیز مجروح می‌شوند.

۶۲/۵/۱۸

بمباران شیمیایی منطقه پیرانشهر

اطلاعات واصله حاکی است هواپیماهای عراقی منطقه پیرانشهر را در ساعت ۰۲:۰۲ بمباران شیمیایی نموده و گاز حاصله باعث ایجاد سرگیجه و تهوع پرسنل مستقر در آن منطقه شده است. در رابطه با این موضوع، اعتراضی توسط دولت ایران به سازمان ملل متحد منعکس می‌شود، ولی به دلیل نفوذ بیش از حد کشورهای حامی رژیم صدام حسین در سازمان ملل متحد، موضوع جدی گرفته نمی‌شود و به هشدارهای دولت ایران در مورد عواقب ناشی از این عمل خلاف دولت عراق وقعی گذاشته نمی‌شود، تا اینکه سرانجام، پس از گذشت هشت سال و اندی از این واقعه، سازمان ملل متحد ضمن مهاجم شناختن عراق در جنگ و نقض موازین بین‌المللی توسط نیروهای عراق با بمباران‌های شیمیایی مناطق نظامی و غیرنظامی، از بی‌توجهی گذشته سازمان نیز اظهار ندامت می‌نماید.

حمله هوایی دشمن به چاه‌های نوروز

در ساعت ۱۱:۴۲، صدای انفجاری از غرب جزیره خارک به گوش می‌رسد و با توجه به اطلاعات رسیده در مورد فعال شدن ناوچه‌های اوزای دشمن در اطراف سکوه‌های نفتی البکر و الأمیه، چنین به نظر می‌رسد که نیروهای دشمن با پرتاب موشک به سمت شناورهای در حال تردد در منطقه، قصد جلوگیری از عملیات مهار چاه‌های نوروز را دارند، که از این پرتاب موشک‌ها سودی عایدشان نمی‌گردد.

۶۲/۵/۱۹

حمله هوایی و بمباران شهر گیلانغرب

در ساعت ۱۸:۰۰، شهر گیلانغرب توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن با بمب‌های خوشه‌ای بمباران می‌شود و بیش از ۵۰۰ نفر کشته و مجروح بر جای می‌گذارد. گزارشات دریافتی حاکی است هواپیماهای دشمن پس از بمباران، شهر بی‌دفاع گیلانغرب را با مسلسل گلوله‌باران می‌نمایند و وحشیگری را به درجه اعلائی خود می‌رسانند.

حمله هوایی و بمباران شهر پیرانشهر

منطقه پیرانشهر مجدداً با بمب‌های شیمیایی توسط دشمن بمباران می‌شود، که علاوه بر شهادت عده‌ای از مردم بی‌دفاع، تعداد کثیری که از ناحیه چشم آسیب دیده‌اند، مجروح می‌شوند.

وحدت فرماندهی در گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی

اگرچه سماجا در چند ماه اخیر در امر یکنواخت نمودن جنگ‌افزارهای پدافندی و ایجاد وحدت فرماندهی برای دفاع از منابع حساس و حیاتی موفقیت‌هایی داشته و حتی‌المقدور، پدافند از نقاط استراتژیک را به فرماندهی پدافند واگذار نموده، اما هنوز نارسایی‌هایی مشاهده می‌شود، کما اینکه ژاندارمری مواضع خود را در سایت مخابراتی اسداباد تخلیه ننموده و کار گسترش جنگ‌افزارهای پدافند را با مشکل مواجه نموده است.

۶۲/۵/۲۰

حرکت کاروان کشتی‌ها

در ساعت ۰۹:۰۰، کاروان‌هایی متشکل از ۱۳ فروند کشتی ورودی و ۶ فروند کشتی خروجی وارد منطقه خطر می‌شوند و پدافند هوایی با هدایت هواپیمای شکاری بر فراز این دو کاروان اوضاع را تحت کنترل دارد.

در ساعت ۱۳:۳۰، کلیه کشتی‌های کاروان، بجز یک فروند، که آن هم بر اثر اشتباه ناوبری به گل می‌نشیند، همگی سالم به مقصد می‌رسند.

صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعات ۱۶:۴۹ و ۲۰:۱۸، دو انفجار خارک را به لرزه درمی‌آورد، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌شود.

۶۲/۵/۲۱

اعلام هوشیاری در قصد حمله دشمن به شهرهای قم و تهران

گزارشات واصله حاکی است دولت عراق همزمان با گسترش جنگ در جبهه‌ها، ضمن افزایش تمرینات عملیات هوایی شبانه و تشدید حملات هوایی به شهرهای مرزی، دفاع هوایی شهر بغداد را تقویت نموده و با توجه به مصاحبه‌ها و اظهارنظرهای ضمنی و آشکار مسئولین رژیم عراق، به نظر می‌رسد دشمن قصد حمله هوایی به قم و تهران را دارد.

۶۲/۵/۲۲

حمله موشکی دشمن به شهر اندیمشک

در ساعت ۰۶:۰۰، خبر فعال شدن سکوهای پرتاب موشک زمین به زمین عراق از طریق پست‌های شنود گزارش می‌شود و مخابره‌کنندگان خبر تأکید دارند که موشک در حال آماده شدن برای پرتاب می‌باشد، که شبکه پدافندی کلیه مناطق مورد تهدید را از موضوع آگاه می‌سازد. متعاقب آن در ساعات ۰۸:۳۵ و ۰۹:۰۰، تعداد ۲ تیر موشک دشمن به اندیمشک اصابت می‌کند (در صورتی که بتوان در آینده اطلاعات موقعیت استقرار اینگونه سکوهای پرتاب را قبل از اقدام به پرتاب با تقاطع دادن سمت دریافت‌شده از سوی دو یا چند سایت شنود، شناسائی کند و بلافاصله اقدام به بمباران آن محل نماید، دشمن فرصت نخواهد داشت به سادگی و کمال دقت هدف‌های خود را مورد اصابت قرار دهد. البته راه‌های مقابله دیگری هم هست که باید توسط خوانندگان این مباحث بررسی گردد) و علیرغم اینکه از حدود سه ساعت قبل به مسئولین اندیمشک اعلام خطر شده یکی از موشک‌ها به محل مسکونی برخورد نموده و تلفات فراوانی بر جای می‌گذارد.

۶۲/۵/۲۴

برقراری ارتباط سایت هاگ سلمان

بالأخره پس از گذشت حدود ۱۵ روز از استقرار سایت هاگ سلمان در قلب کشور، ارتباط آن با سایت رادار همدان برقرار می‌گردد.

۶۲/۵/۲۹

حمله به خارک

در ساعت ۰۹:۴۰، بنا بر درخواست منطقه دریایی بوشهر و هماهنگی با پست فرماندهی نهجا، هواپیمای شکاری گشت هوایی منطقه خارک به سمت غرب سکوی نفتی الأمیه هدایت و با شکستن دیوار صوتی بر فراز شناورهای عراقی، یک فروند ناو ایرانی که در محاصره قرار گرفته را از مهلکه نجات می دهد.

۶۲/۵/۳۰

حمله و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۵۷، صدای انفجار شدیدی که در داخل آب رخ می دهد، جزیره خارک را به لرزه درمی آورد، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی شود.

۶۲/۶/۱

حمله به جزیره خارک

در ساعات ۱۸:۲۹ و ۱۸:۳۱، صدای ۲ انفجار پی در پی جزیره خارک را به لرزه درمی آورد، ولی به نظر می رسد موشک های پرتاب شده از سوی دشمن به هدف اصابت نکرده و در آب های غرب جزیره منفجر شده باشد.

۶۲/۶/۲

شلیک موشک توسط هلیکوپتر سوپرفرلون به ۲ فروند کشتی به نام رشادت و ایران انقلاب در ساعت ۰۷:۰۰، کاروان هایی متشکل از ۱۴ فروند کشتی و ۱۲ فروند کشتی خروجی که به سمت بنادر بوشهر و امام حرکت کردند، به منطقه خطر وارد می شوند و در ساعت ۰۷:۳۴، هلیکوپتر سوپرفرلون دشمن با توجه به حضور هواپیماهای شکاری و هلیکوپترهای خودی در شرق سکوی البکر از حدود یک مایلی شمال شرق سکوی مذکور، اقدام به پرتاب ۲ موشک اگزوست به سمت کاروان می نماید، که اولی به یک فروند کشتی به نام ایران رشادت و دومی به کشتی صدمه دیده ایران انقلاب اصابت می نماید.

بمباران توپخانه رأس البیشه و فاو توسط نیروهای خودی

هوایماهای ایرانی فشار را برای عقب راندن دشمن با حملات مکرر به سکوی البکر و ال‌امیه ادامه داده و مناطق رأس البیشه و فاو زیر آتش توپخانه و کاتیوشای نیروی زمینی قرار می‌گیرد.

سرنگونی هوایماید دشمن در غرب کانال خورموسی

گزارشات بعدی خلبانان و اعلامیه رژیم عراق حاکی است هلیکوپترهای سوپرفرلون در مرحله دوم حمله خود به دلیل فشار فوق‌مجبور شده‌اند از فاصله دورتری با کاروان اقدام به پرتاب موشک کنند، که در ساعت ۰۹:۱۳، هلیکوپتر سوپرفرلون مجدداً دو موشک به سمت کاروان پرتاب می‌نماید، که هر دو موشک در غرب کانال خورموسی به سطح آب برخورد می‌نمایند و پست شنود اعلام می‌نماید یک فروند از هوایماهای دشمن سقوط کرده، که گویا در شورش که هوایماهای گشت رزم هوایی به سمت دشمن می‌برند، یک هوایماید دشمن خود را در بین سایر هوایماها ساندویچ می‌بیند و سقوط می‌نماید. البته فعالیت هوایماهای دشمن بعد از انجام عملیات در منطقه نیز مؤید این موضوع است و اگرچه در این عملیات یک فروند کشتی مورد اصابت قرار گرفته و علاوه بر شهید شدن یک نفر از پرسنل آن، خسارتی نیز به کشتی مذکور وارد می‌شود، ولی مکاتبات انجام‌شده حاکی است مسئولین با نگرش به سرمایه‌گذاری دشمن (حضور ۴ فروند MIG23، ۴ فروند SU22، دو فروند هلیکوپتر سوپرفرلون و پرتاب ۴ موشک اگزوست) و همچنین، گستردگی عملیات (حضور ۲۶ فروند کشتی تجاری و نفتکش) کار انجام شده را در حد مطلوبی دانسته و ضایعات را در برابر عملیات انجام‌شده در حد اغماض قلمداد نموده‌اند.

۶۲/۶/۴

حمله هوایی به شهر مریوان

در ساعت ۱۰:۲۵، هوایماهای عراقی اطراف و داخل شهر مریوان را بمباران می‌کنند و مردم بی‌دفاع را به آتش و خون می‌کشند. رژیم عراق می‌داند که اگر پدافند هوایی ایران بخواهد برای هر شهری تجهیزات دفاعی منظور کند، ده‌ها برابر موجودی فعلی به جنگ افزار موشکی و توپخانه‌ای پدافند هوایی نیاز دارد؛ لذا با خیال راحت از این بابت، هر روز به شهری حمله هوایی می‌نماید و تعدادی شهید و مجروح و ویرانی بر جای می‌گذارد.

۶۲/۶/۵

سایت‌های هاگ خیبر ۲ و تبوک ۲ زیر آتش توپخانه دشمن

خبرهای رسیده حاکی است سایت‌های هاگ امیرالمؤمنین (خیبر ۲) و عمار (تبوک ۲) از ساعت ۱۲:۳۰ تا ۲۲:۳۰، به طور متناوب زیر آتش توپخانه دشمن قرار داشته‌اند، که خسارت مهمی در این رابطه به وجود نمی‌آید.

۶۲/۶/۸

حمله هوایی به شهر مریوان

از ساعت ۰۸:۲۵ الی ۱۰:۰۰، هواپیماهای عراقی شهر مریوان را ۳ بار مورد حمله هوایی قرار می‌دهند و تعدادی خانه مسکونی و یک دستگاه مینی‌بوس مورد اصابت بمب قرار می‌گیرد و تعداد ۶ نفر شهید و تعداد زیادی مجروح می‌شوند.

۶۲/۰۶/۱۰

حمله هوایی و بمباران شهرهای مریوان و مهران

دشمن که احساس کرده عملیات آتی مجدداً در منطقه‌ای در حد فاصل بین شهرهای مرزی مریوان تا مهران انجام خواهد شد، شهر مریوان را دائماً بمباران می‌کند. در ساعات ۹:۳۸ و ۱۲:۱۶، نیروی هوایی عراق دوبار و هر بار حدود ۱۶ فروند هواپیما، که ترکیبی از هواپیماهای شکاری است، به شهر مریوان و اطراف آن حمله کرده و بیش از ۶۰ نفر از مردم را شهید و ۱۲۰ نفر را مجروح می‌کند و ۵۰ خانه مسکونی و حدود ۱۰۰ باب مغازه را تخریب می‌کند.

سایت‌های هاگ پیش‌بینی شده برای عملیات‌های شمال غرب و غرب کشور

برای تأمین پوشش پدافند هوایی، عملیات‌های آتی نزاچا در شمال غرب و غرب کشور به ترتیب سایت هاگ سلمان در ارتفاعات کوه شاهان در کرد غرب، سایت هاگ میثم در نزدیکی سومار، سایت هاگ مقداد در شمال غربی شهر مریوان و سایت هاگ بلال در منطقه مهران که در شرایط مختلف باید از آنها استفاده شود، مورد تصویب قرار می‌گیرد.

۶۲/۶/۱۱

حمله هوایی و بمباران شهر مریوان

مجدداً شهر مریوان و اطراف آن در ۳ نوبت متوالی در ساعات ۱۱:۵۰ و ۱۱:۴۰ و ۱۲:۰۰، مورد بمباران شدید هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۲/۶/۱۲

تهاجم و تهدید دشمن به شهر مریوان و هدایت هوشیارانه هواپیماهای شکاری توسط افسر کنترل شکاری

یک روز بعد از واقعه حمله متوالی هوایی به مریوان، خلبان یک فروند هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی رخس اعلام می‌نماید در ساعات ۱۱:۰۰ و ۱۲:۳۰، به ترتیب ۴ فروند و ۲ فروند هواپیمای MIG23 دشمن که در بار اول قصد حمله به شهر مریوان و بار دوم قصد حمله به هواپیمای شکاری خودی را داشته‌اند، با هدایت هوشیارانه کنترلر شکاری، هواپیماهای دشمن را متواری نموده و حتی در مرحله دوم رهگیری، هواپیمای شکاری خودی تا فاصله حدود ۱۰ مایل وارد فضای کشور دشمن گردیده و با دستور کنترلر شکاری، رهگیری را قطع و مراجعت نموده است. این موضوع چون با مطالب عنوان شده از سوی شب‌دیز ۳۵ در بعضی جهات متفاوت است، لذا معاون عملیاتی نه‌اجا کروکی مسیر پرواز را از فرماندهی پدافند هوایی خواستار می‌شود.

۶۲/۶/۱۳

خسارات و تلفات بمباران شهر مریوان

اطلاعات دریافتی از ژاجا حاکی است هواپیماهای دشمن علاوه بر بمباران‌های شهر مریوان، طی دو مرحله در ساعات ۱۲:۱۰ و ۱۲:۲۰، اقدام به پخش اعلامیه شهر بانه نموده و طی آن از مردم شهر بانه خواسته است شهر را ترک نمایند.

۱۳۶۲/۶/۱۷

حمله هوایی به مریوان

در ساعات ۱۰:۰۵، ۱۰:۲۵ و ۱۰:۴۵، هواپیماهای عراقی مجدداً سه مرتبه به شهر مریوان و اطراف آن با همان تاکتیک قبلی حمله نموده و آن را در سه مرحله بمباران می‌نمایند و علیرغم تمام تلاش پدافند هوایی برای تأمین پوشش شهر مذکور، محدودیت

امکانات موجود برای پدافند هوایی و گسترده‌گی امکانات دشمن و نزدیکی شهرهای مورد هجوم هوایی قرار گرفته به مرزهای بین‌المللی به جایی نمی‌رسد و فعالیت‌های پدافند برای دفاع از این شهرها مؤثر واقع نمی‌گردد.

۶۲/۶/۱۸

خسارات و تلفات بمباران شهر مریوان

در ساعات ۰۹:۱۵، ۰۹:۴۵، ۱۰:۰۰ و ۱۰:۰۸، هواپیماهای عراقی شهر مریوان را بمباران می‌نمایند و در نتیجه، تعدادی شهید و مجروح گردیده و تعدادی خانه مسکونی نیز طعمه حریق می‌گردد. از تاریخ ۶/۴ تاکنون، شهر مرزی مریوان ۲۶ بار مورد حملات هوایی دشمن قرار گرفته، که ضایعات مالی و جانی فراوانی در برداشته است.

۶۲/۶/۱۹

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه همدان

در ساعت ۰۹:۴۲، دو فروند از هواپیماهای دشمن، که قصد بمباران شهر را داشته و عدم مقررات پدافند هوایی در جهت مقابله با آنها در گذشته به استحضار خوانندگان عزیز رسید و باعث شده خلبانان عراقی گستاخ‌تر شوند، با شمار مسیر D21 تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرند، که بلافاصله افسر کنترل شکاری موقعیت را مغتنم دانسته و هواپیماهای شکاری F4 را که به صورت دو فروندی و با معرف شب‌دیز ۳۸ در منطقه مشغول گشتزنی بوده‌اند، به سمت مسیر مذکور هدایت می‌نماید. در ساعت ۰۹:۴۵، خلبان خودی موفق به کشف اولین هواپیمای دشمن می‌گردد، که با پرتاب اولین موشک، هواپیمای دشمن را سرنگون نموده و بلافاصله موفق به رؤیت دومین هواپیمای در حال فرار دشمن می‌گردد و با پرتاب دومین موشک خود زهر چشم جدیدی از خلبانان عراقی می‌گیرد و این هواپیمای دشمن نیز در موقعیت DF0848 منهدم می‌شود.

خلبان شکاری خودی طی گزارشی صراحتاً به کنترل و هدایت مؤثر کنترلر شکاری در امر رهگیری و درگیری با هواپیماهای دشمن اعتراف نموده و اعتماد به نفس کنترلر شکاری را موجب ایجاد تقویت روحی برای خلبانان خودی اعلام می‌نماید.

۶۲/۶/۲۰

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در اطراف روستای جاسک

در ساعت ۱۵:۰۰، جنگ افزارهای ۳۵م مستقر در شمال غربی مریوان با یک فروند هواپیمای دشمن درگیر می‌شوند، که این درگیری منجر به انهدام هواپیمای دشمن در اطراف روستای جاسک می‌گردد. این همان جنگ افزاری است که به دستور فرمانده لشکر ۲۸ سنج رفته بود و امروز اول وقت به این منطقه رسیده است. مأمورین ژاندارمری در منطقه موفق به حمل قسمتی از لاشه سوخته شده هواپیمای دشمن به پادگان مریوان می‌شوند و اقدامات روز گذشته و امروز پدافند هوایی باعث می‌شود دشمن در نحوه حملات خود به شهرهای مرزی تجدید نظر نماید.

۶۲/۶/۲۱

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در دریاچه مریوان

در ساعت ۱۱:۰۰، مجدداً جنگ افزارهای ۳۵م گسترش یافته در منطقه مریوان با یک هواپیمای عراقی درگیر شده و در نتیجه، هواپیمای دشمن مورد اصابت گلوله‌های آتشین، که نشانه خشم پرسنل پدافندی از خلبانان دشمن می‌باشد، قرار می‌گیرد و بنا به گزارش گروه پدافند هوایی همدان، هواپیمای مذکور در دریاچه مریوان سقوط می‌کند.

حرکت کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

کاروانی متشکل از ۲۱ فروند کشتی ورودی و ۱۴ فروند کشتی خروجی به منطقه خطر (که بیشترین احتمال مورد اصابت قرار گرفتن از سوی دشمن وجود دارد) وارد می‌شود و عملیات اسکورت آنها با نام عملیاتی جانباز با حضور ۴ فروند هواپیمای شکاری رهگیر F14 طرح پدافندی، که ۲ فروند از هواپیماهی فوق دائماً بر فراز کاروان و در جهت مخالف یکدیگر پرواز می‌کنند، آغاز می‌شود و در ساعت ۱۱:۰۳، مسیری با شماره L36 در دید رادار بوشهر قرار می‌گیرد، که ۲ فروند SU22 اقدام به حمله به کاروان کشتی‌ها می‌نمایند و در ساعت ۱۱:۰۴، با پرتاب ۳ تیر موشک، یک کشتی اروند را مورد اصابت قرار می‌دهند، ولی دخالت هواپیماهای گشت رزم هوایی طرح پدافندی آنقدر مؤثر واقع می‌شود که بجز این مورد، آن هم به گونه بسیار ضعیف، که خسارت عمده به بار نمی‌آورد، بقیه کاروان به سلامت به مقصد می‌رسند.

۶۲/۶/۲۲

تهدیدات هوایی دشمن در شمال خلیج فارس

در ساعت ۱۷:۱۳، مسیر L73 توسط رادار بوشهر در غرب سکوی الأمیه کشف می‌شود. کنترلر شکاری یک فروند F4 با معرف پروازی رخس ۶۲ را به سمت هدف هدایت می‌نماید، ولی با مشاهده عملیات جنگ و گریز توسط هواپیماهای دشمن و اعلام این مطلب توسط پست شنود که هواپیماهای مذکور ۲ فروند MIG23 هستند و هواپیماهای خودی در خطر است، کنترلر شکاری متوجه می‌شود این هواپیماها جز حمله به هواپیماهای شکاری خودی هیچ مأموریتی ندارند و به همین دلیل، بسیار محتاط عمل نموده و خود نیز عملیات جنگ و گریز را آغاز می‌نماید و با همین هوشیاری و آگاهی و درک موقعیت، هواپیماهای شکاری عراقی مجبور به انصراف از مأموریت خود می‌گردند؛ ولی خلبان پس از مراجعت از مأموریت طی گزارشی اعلام می‌نماید در درگیری‌ها با دشمن موشکش عمل نکرده و معاونت عملیاتی نه‌اجا نیز بررسی موضوع را به بازرسی نه‌اجا ارجاع می‌نماید.

۶۲/۶/۲۴

حمله و بمباران بیمارستان و چند محله در منطقه عمومی پیرانشهر

در ساعت ۳۵:۱۶، دشمن صهیونیستی با ۶ فروند از هواپیماهای خود به بیمارستان ۵۳۶ و چند محل دیگر در منطقه عمومی پیرانشهر حمله نموده و تعداد زیادی از پرسنل بسیجی و نظامی را شهید و مجروح می‌نماید.

سرنگونی ۱ فروند هواپیمای دشمن در غرب مریوان

در ساعت ۱۷:۰۰، جنگ‌افزارهای ۳۵م مستقر در غرب مریوان موفق به مورد اصابت قرار دادن یک فروند MIG23 می‌شوند و خلبان هواپیمای عراقی به نام ستوان یکم امجد خلیل ابراهیمی، که هواپیمای خود را در حال سقوط می‌بیند، چاره‌ای جز خروج از هواپیما با چتر به نظرش نمی‌رسد، که پس از فرود توسط نیروهای خودی اسیر می‌گردد.

جابجایی سایت هاگ امیرالمؤمنین (خبر ۲)

سرانجام نه‌اجا تصمیم قطعی خود مبنی بر پیش‌بینی لازم جهت گسترش آتشبار هاگ سایت خیبر ۲ به سایت مقداد را به فرماندهی پدافند هوایی ابلاغ می‌نماید.

۶۲/۶/۲۶

تصویب نهایی جابجایی سایت بدر به سایت مقداد در مریوان

پیشنهاد اولیه فرماندهی پدافند هوایی مبنی بر جابجایی سایت هاگ بدر جایگزین سایت هاگ خیبر ۲ به منظور گسترش در سایت مقداد (مریوان) مورد تصویب قرار گرفت.

۶۲/۷/۳

دستور جابجایی سایت هاگ سلمان

فرمانده نهاجا دستور می‌دهد تجهیزات آتشبار هاگ سایت سلمان به سایت جدید الإحداث ابوطالب منتقل و آتشبار سایت هاگ بدر پس از انتقال از سرپندر در پایگاه سوم با شروع عملیات نزاجا در غرب باقی بماند و پس از آن به سایت مقداد (مریوان) ارسال شود.

۶۲/۷/۶

حملات هوایی دشمن به پاسگاه طلائیة

در ساعت ۰۹:۰۰، دشمن جنوب پاسگاه طلائیة را بمباران می‌نماید، که معمولاً بمباران‌ها چندان مؤثر هم واقع نمی‌شود.

اسکورت کاروان کشتی‌های نفتکش

در ساعت ۱۱:۰۰، عملیات اسکورت کاروان‌هایی شامل ۱۵ فروند کشتی تجاری و نفتکش ورودی و ۱۳ فروند خروجی آغاز می‌شود. اگرچه نیروی هوایی برای اسکورت این کاروان‌ها پوشش کم‌نظیری را تدارک می‌بیند، ولی عامل مهم عدم دخالت هواپیماها و هلیکوپترهای دشمن را می‌توان هوای نامساعد جهت پرواز در غرب کانال خورموسی دانست و به همین دلیل، کشتی‌ها همگی به سلامت به مقصد می‌رسند.

۶۲/۷/۷

حمله هوایی به سرپل ذهاب و قصرشیرین

دشمن متوجه نقل و انتقالات جدید نیروهای ایرانی در مناطق سرپل ذهاب و قصرشیرین می‌شود و از ساعات اولیه بامداد، پی در پی منطقه مذکور را با هواپیمای خود بمباران می‌نماید، ولی اکثراً غیرنظامیان در این حملات مورد اصابت قرار گرفته‌اند؛ کما اینکه در شمال قصرشیرین تعداد ۱۰ نفر شهید و ۲۸ نفر مجروح می‌شوند و بمباران‌ها تا ساعت ۱۴:۱۵ ادامه دارد.

۶۲/۷/۸

حمله موشکی دشمن به شهرهای اندیمشک و دزفول

در ساعت ۰۲:۲۲، دشمن شهرهای اندیمشک و دزفول را مورد تهاجم موشکی قرار می‌دهد و به این طریق، بغض و کینه خود را به صورت موشک بر سر مردم بی‌دفاع این دو شهر می‌ریزد و از این رهگذر، با شهید و مجروح نمودن عده‌ای دیگر از مردم مظلوم ایران عقده حقارت خود را تسکین می‌دهد.

فعالیت دشمن در غرب کشور

در ساعت ۱۰:۰۰، فعالیت‌های هوایی دشمن در منطقه غرب افزایش می‌یابد. معاون عملیاتی نهاجا قصد دارد پوشش هوایی منطقه را تقویت نماید، ولی به دلیل عدم توانایی در آماده نمودن هواپیماهای تانکر سوخترسان، که بتواند به هواپیماهای شکاری F14 سوخترسانی هوایی بنماید، این اقدام به نتیجه نمی‌رسد و کماکان افسران کنترل شکاری در رادار همدان با همان مقدمات گذشته (۱ فروند اف ۴) منطقه عملیات را زیر نظر دارد و در جایی که لازم باشد، عملیات جنگ و گریز را با هواپیماهای عراقی انجام می‌دهند.

۶۲/۷/۹

فعالیت هواپیمای MIG25

در ساعت ۱۲:۳۸ و به دنبال اعلام پست‌های شنود مبنی بر فعال شدن یک فروند MIG25، مسیری با شماره L86 در غرب آبادان با سرعت ۱۲۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۶۵ هزار پا تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. افسر کنترل شکاری، هواپیمای شکاری رهگیر F14 طرح پدافندی با معرف پروازی شب‌دیز ۸۳ مأمور گشت هوایی منطقه خارک را به سمت آن هدایت می‌نماید، ولی این مسیر توسط رادار هواپیما کشف نمی‌شود و این موضوع به نظر افسر کنترل شکاری غیرعادی جلوه نموده و موضوع را به فرماندهی پدافند هوایی گزارش می‌نماید.

۶۲/۷/۱۲

سقوط ۱ فروند هواپیمای میراژ

در ساعت ۰۹:۵۵، گزارشات واصله از جنگ افزارهای اعزامی پدافند هوایی به مناطق عملیاتی غرب حاکی است یک فروند هواپیمای دشمن (احتمالاً میراژ) در اثر آتش جنگ افزارهای مذکور در غرب شهر پاوه سقوط نموده است.

حملات هواپیماهای دشمن به چاه‌های نفتی نوروژ

به دنبال اطلاعیه پست‌های شنود، مبنی بر حضور هواپیماهای دشمن در حوالی جزیره بوبیان، هواپیماهای عراقی در ساعت ۱۲:۰۰ در منطقه مذکور توسط رادار بوشهر کشف می‌شوند و افسر کنترل شکاری بلافاصله اقدام به هدایت هواپیماهای شکاری F14 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی شب‌دیز ۸۳ به سوی هواپیماهای دشمن می‌نماید. از فاصله ۷۰ تا ۲۰ مایلی هدف، افسر کنترل شکاری مرتباً اطلاعات مسیر هواپیماهای متخاصم را به خلبان هواپیماهای شکاری مخابره می‌نماید، اما خلبان خودی رهگیری را قطع نموده و در حال دور شدن از هواپیماهای دشمن می‌باشد. به دلیل اینکه خلبان برای این عمل خود هیچ‌گونه توضیحی نمی‌دهد، افسر کنترل شکاری موضوع را به فرماندهی پدافند هوایی منعکس می‌نماید. ضمن آنکه از سوی عوامل پدافندی مستقر بر روی سکوهای نفتی نوروژ، گزارش می‌شود در ساعت ۱۲:۱۰، هواپیماهای دشمن با پرتاب ۲ تیر راکت به سمت چاه‌های نفتی نوروژ متواری شده‌اند. همین عمل در ساعت ۱۶:۱۵ نیز تکرار می‌شود و تجزیه و تحلیل همگان بر آن است که هواپیماهای دشمن قصد بمباران چاه‌های نفتی نوروژ را داشته‌اند، که با مواجه شدن با هواپیماهای شکاری ایرانی و همچنین، آتش پدافند ارتفاع پست چاه‌های مذکور متواری شده‌اند و مهمات آنها به دریا اصابت کرده است (گزارشات بعدی سایت‌های شنود مبنی بر اینکه یک خلبان MIG23 اظهار داشته در ساعت ۱۶:۲۴، تعداد ۲ فروند هواپیمای شکاری F14 را مورد اصابت قرار داده‌اند حاکی از آن است که مهمات پرتاب‌شده از سوی هواپیماهای دشمن راکت نبوده، بلکه موشک هوا به هوا بوده و هواپیماهای دشمن از نوع MIG23 بوده و قصد داشته‌اند هواپیماهای شکاری F14 را مورد اصابت قرار دهند و قصدشان چاه‌های نفتی نوروژ نبوده است).

نفوذ هواپیمای افغانی در مرزهای شرقی

گزارشات دریافتی از پاسگاه‌های مرزی دوغارون و تایباد حاکی است هواپیمای افغانی در ساعات ۱۸:۳۰، ۱۹:۳۰ و ۲۱:۴۰، مرزهای شرقی کشور جمهوری اسلامی ایران را مورد نفوذ قرار داده و بدین طریق، هر چند مدت یک بار این عمل به وسیله هواپیماها و هلیکوپترهای کشور افغانستان و گاه شوروی به بهانه سرکوب مجاهدین افغان تکرار می‌شود.

۶۲/۷/۱۳

حمله هوایی دشمن به منظور درگیری با هواپیمای گشت رزم هوایی

در ساعت ۱۰:۲۰، سایت‌های شنود اعلام می‌نمایند هواپیمای MIG23 و SU22 در منطقه غرب خارک در حال نزدیک شدن به هواپیمای خودی هستند (عدم کشف اهداف فوق توسط رادار بوشهر نشانگر این حقیقت است که دشمن این بار با ۴ فروند هواپیمای MIG23 و SU22 قصد حمله به هواپیمای گشت هوایی منطقه خارک را داشته‌اند، که با درایت و هوشیاری افسران کنترل شکاری و اعلام بموقع پست‌های شنود، این بار هم دشمن ناکام می‌ماند).

سایت هاگ ابوطالب (غرب کشور)

در ساعت ۱۴:۵۰، با تلاش پرسنل پدافند هوایی، تجهیزات آتشبار هاگ که جدیداً از سایت هاگ سلمان (کوه شاهان، کوند غرب) به سایت ابوطالب گسترش یافته، در مدار عملیاتی قرار می‌گیرد.

۶۲/۷/۱۷

انتقال سایت هاگ بدر از همدان به مریوان

آتشبار سایت هاگ بدر که به پایگاه سوم شکاری منتقل شده بود، با تریلی‌های اعزامی از تهران به سایت هاگ مقداد (مریوان) انتقال و در محل مذکور استقرار یافته است و چنین به نظر می‌رسد که همه چیز برای آغاز یک عملیات زمینی و پدافند از این عملیات آماده و مهیا می‌باشد.

۶۲/۷/۱۸

در زیر آتش توپخانه قرار گرفتن سایت هاگ ابوطالب

در ساعت ۱۱:۵۰، توپخانه دشمن به فواصل زمانی هر ۵ دقیقه یکبار، آتشباری علیه سایت مذکور آغاز نمود، که در مراحل اول، گلوله‌ها به فاصله چند صد متری در جنوب سایت فرود می‌آمد و به مرور زمان، دقت تیر بیشتر می‌شد، تا اینکه به مدت دو ساعت، مجموعه سایت زیر آتش توپخانه آسیب فراوانی می‌بیند. در این حادثه، یک نفر سرباز در دم به شهادت می‌رسد و علاوه بر مجروح شدن یک نفر دیگر از پرسنل حاضر در سایت، بسیاری از تجهیزات موجود در سایت منهدم می‌شود. افسر مذکور در گزارش خود به استتار نبودن سوله‌های سیمانی، عدم وجود جان‌پناه و سنگر برای پرسنل اشاره نموده و اشکال عمده را در تیررس دشمن بودن سایت مطرح می‌نماید (البته این موضوع بارها توسط تیم‌های سایت‌یابی به مسئولین گوشزد شده، ولی به حرف‌های آنان ترتیب اثر داده نمی‌شود)، تا اینکه فرماندهی قرارگاه عملیاتی غرب با پیشنهاد تخلیه سایت مذکور موافقت می‌نماید و در ساعت ۲۲:۴۰، دستور تخلیه سایت مذکور و انتقال تجهیزات آن به پایگاه سوم صادر می‌شود. اما خودروهایی که این تجهیزات را به محل آورده‌اند، اکثراً منطقه را ترک نموده و اکنون فرمانده سایت جهت انتقال تجهیزات سایت به پایگاه سوم با مشکل مواجه است؛ لذا فرمانده سایت (ستوان یکم حسن قطبی) با یک ابتکار بموقع، با توجه به کمبود خودروهای ریو، تجهیزات هاگ را با تراکتور، که در محل قابل دستیابی است، حل نموده و ضمن انجام عمل جابجایی آتشبار هاگ، با اشاره به نقش حساس تراکتور، پیشنهاد می‌نماید از این پس در طرح‌های جابجایی اینگونه سایت‌ها، تعداد سه دستگاه تراکتور نیز در نظر گرفته شود.

۶۲/۷/۱۹

حمله هوایی به شهر مریوان

اطلاعات واصله از پست‌های شنود حاکی است دشمن قصد دارد به مناطق جنوبی جبهه جنگ حملات هوایی وسیع انجام دهد. با حملات هوایی، به مناطق مسکونی شهر مریوان و تپه آربابا در ساعات ۱۰:۳۰، ۱۰:۴۵ و ۱۱:۳۰ و شهید و مجروح نمودن بیش از ۲۵ نفر از مردم بی‌دفاع شهر مزبور و ویران نمودن بیش از ۲۰ باب خانه مسکونی مشخص می‌شود نیروی هوایی عراق قصد دارد با به نمایش گذاشتن هنر خلبانانش در بمباران شهرهای بی‌دفاع، مردم ایران را رودرروی دولت قرار دهد.

۶۲/۷/۲۰

حمله هوایی و بمباران مناطق مسکونی شهر بانه

دشمن در ساعت ۱۰:۰۰، بمباران وسیع مناطق مسکونی شهر بانه را آغاز می‌نماید و طی این حملات ناجوانمردانه، بیش از ۲۹ نفر از عزیزان کرد این شهر را شهید و مجروح و ۱۲ باب منزل مسکونی را به تلی از خاک تبدیل می‌نماید.

حمله و مین‌گذاری مسیر کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

کاروانی متشکل از ۱۲ فروند کشتی تجارتی و نفتکش از مقصد بوشهر به سوی بندر امام حرکت کرده و کاروان دیگری متشکل از ۱۸ فروند کشتی نفتکش و تجاری از بندر امام به حرکت درآمده و هر دو در ساعت ۱۱:۳۰ به منطقه بروز حادثه و احتمال خطر حملات هوایی دشمن وارد می‌شوند. اسکورت هوایی این دو کاروان کمافی‌السابق به پدافند و نهاجا واگذار شده است. نیروی هوایی عراق، که در عملیات‌های مشابه گذشته موفقیت چشمگیری نداشته، این بار دست به اقدام شدیدتری زده و کانال خورموسی و حوالی عبور کشتی‌های ایرانی را مین‌گذاری می‌نماید.

در ساعت ۱۱:۲۵، یکی از کشتی‌ها قبل از رسیدن به منطقه خطر با مین برخورد می‌نماید. علیرغم این آسیب، بقیه کشتی‌ها سالم به مقصد می‌رسند.

در ساعات ۱۲:۱۵ و ۱۳:۳۴، دشمن اقدام به پرتاب ۲ تیر موشک سطح به دریا از منطقه رأس‌البیشه می‌نماید و یکی از این موشک‌های پرتاب‌شده به یک کشتی آسیب‌دیده از کاروان‌های قبل، که اکنون نیروی دریایی از آن به عنوان سپر بلا استفاده می‌کند، برخورد می‌نماید و دیگری به سطح آب برخورد نموده و منفجر می‌گردد.

۶۲/۷/۲۱

حمله موشکی دشمن به جزیره خارک

در ساعت ۰۶:۱۸، صدای ۲ انفجار پیاپی داخل آب‌های شمالی جزیره خارک باعث جلب توجه عوامل پدافندی به منطقه مذکور می‌گردد، ولی پس از بررسی، مشخص می‌گردد با توجه به اینکه این صداها انفجار آسیبی در پی نداشته، موشک‌های پرتاب‌شده از سوی دشمن به علت بی‌دقتی در پرتاب، سودی برای دشمن و خسارتی برای نیروهای خودی نداشته است.

جابجایی رادارهای اورلیکن FCU

فرماندهی پدافند هوایی با توجه به غیرعملیاتی بودن کلیه رادارهای کنترل آتش جنگ افزارهای ۲۵م در دزفول و هماهنگی با معاونت عملیاتی نهاجا، اقدام به جابجایی دو دستگاه رادار FCU از گروه بوشهر به دزفول می نماید.

حمله هوایی و بمباران هشت نقطه از شهر بانه

در ساعت ۱۱:۰۰، رژیم بعثی عراق بغض و کینه و عدوات دیرینه اش را با بمباران هشت نقطه از شهر بانه به نمایش می گذارد و تعدادی از مردم بی دفاع این خطه را به خاک و خون می کشد.

۶۲/۷/۲۳

حمله هوایی و بمباران مجدد شهر بانه

در ساعت ۱۱:۵۵، هواپیماهای دشمن پس از گذشت ۴۸ ساعت از آخرین بمباران خود، مجدداً شهر بانه را بمباران می نمایند و منازل مسکونی مردم بی دفاع آن را بر سرشان خراب و بیش از ۷۰ نفر را شهید و مجروح می نمایند.

۶۲/۷/۲۶

حمله موشک ضدرادار دشمن به سایت هاگ مقداد

در ساعت ۱۱:۳۰، مسیری از هواپیماهای دشمن به سایت مقداد جهت انهدام واگذار می شود. با اولین پرتاب موشک به سمت هواپیماهای مهاجم در ساعت ۱۱:۲۳ توسط پرسنل عملیاتی و در زمانی که در حال تدارک برای پرتاب موشک دوم به سوی هواپیماهای دشمن بودند، رادار تعقیب هدف هاگ HIPIR سایت مذکور مورد اصابت یک موشک ضد رادار X28 قرار می گیرد.

بالأخره کمیسیونی در ستاد نهاجا تشکیل می شود، تا فرماندهی پدافند هوایی بتواند حضوراً نقطه نظرات خود را در مورد جابجایی رادار بندر امام به کوه پازنان روشن نموده و موضوع مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

۶۲/۷/۲۷

حمله به شهر مریوان

شدت بمباران شهرهای مرزی ایران توسط خلبانان عراقی بیشتر می‌شود. خلبانان عراقی شهر مریوان را در ساعات ۱۰:۳۰، ۱۰:۴۵، ۱۲:۰۰، ۱۳:۰۰ و ۱۳:۵۰، بمباران می‌نمایند و بیش از ۲۰۰ نفر را شهید و مجروح و در همین روز، در ساعات ۱۱:۳۰، ۱۱:۳۵، ۱۳:۴۰، ۱۳:۴۵ و ۱۳:۵۵، شهر بانه و روستاهای اطراف آن را بمباران می‌نمایند.

سقوط ۱ فروند هلیکوپتر خودی

هلیکوپتری که جهت انجام قطعه‌رسانی به سایت هاگ مقداد و پایگاه سوم در پرواز بود، سقوط می‌نماید و پرسنل سرنشین به طور معجزه‌آسا از مرگ می‌گریزند و قطعات و هلیکوپتر در آتش می‌سوزد.

۶۲/۷/۲۸

حمله و بمباران شهرهای بانه و مریوان و روستاهای اطراف

ضعف و زبونی دشمن به جایی می‌رسد که دیگر با بمباران معمولی شهرها زبانه خشمش خاموش نمی‌شود و در طول روز ۶۱ بار شهرهای بانه، مریوان و روستاهای اطراف آن را بمباران می‌نماید و دست به بمباران شیمیایی میکروبی مناطق عملیاتی می‌زند. گزارشات حاکی است اکثر پرسنل پدافندی در منطقه دچار اسهال خونی شده‌اند (گرچه بمباران شهرهای بی‌دفاع و استفاده از بمب‌های شیمیایی نقض آشکار کنوانسیون ژنو و منشور ملل متحد است و دولت ایران در رابطه با اعمال وحشیانه رژیم عراق ادله فراوان به سازمان‌های بین‌المللی و جهانیان ارائه می‌دهد، ولی بغض و کینه دولت‌های زورمدار نسبت به جمهوری اسلامی ایران آنچنان زیاد است که چشم بصیرتشان کور شده و هیچ عکس‌العملی نسبت به جنایات رژیم عراق از خود نشان نمی‌دهند) و فشار حملات هوایی دشمن به شهرها آنچنان زیاد است که فرصتی برای تخلیه شهدا و مجروحین باقی نمی‌ماند. دشمن هر ۱۰ دقیقه یک بار بر روی منطقه بمب فرو می‌ریزد.

۶۲/۷/۳۰

حمله و بمباران شهرهای بانه و مریوان

از اوایل بامداد، شهرهای بانه و مریوان مانند دو روز گذشته توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شوند. گزارشات واصله حاکی است دشمن در این بمباران‌ها از بمب‌های خوشه‌ایی استفاده نموده‌اند.

حمله و بمباران شهرهای مریوان

گزارشات واصله حاکی است هواپیماهای TU22 دشمن در پناه شکاری‌های میراژ، با بمب‌های جدیدی که به صورت آدمک ساخته شده و پس از برخورد با زمین منفجر و دود غلیظی از آن برخاسته و بوی نامطبوعی نیز از آن به مشام می‌رسد، شهر مریوان را بمباران نموده است.

حمله موشکی به شهرهای مرزی مسجد سلیمان و دزفول

در ساعت ۱۶:۳۳، خبر می‌رسد شهرهای مسجد سلیمان و دزفول به ترتیب مورد اصابت دو و سه موشک زمین به زمین قرار گرفته، که تعداد شهدا و مجروحین شهر مسجد سلیمان بالغ بر ۲۶۰ نفر بوده است.

در ساعت ۱۷:۳۰، مجدداً شهر مقاوم دزفول مورد اصابت موشک زمین به زمین قرار می‌گیرد، که شهدا و مجروحین این حمله موشکی دشمن افزون بر ۵۰ نفر گزارش گردیده است.

۶۲/۸/۱

حمله و بمباران شیمیایی مناطق مریوان، بانه و آبادی‌های اطراف

دشمن بمباران شیمیایی مناطق مریوان، بانه و آبادی‌های اطراف آن را ادامه می‌دهد. گزارشات دریافت‌شده در منطقه حاکی است دشمن از بمب‌های شیمیایی گاز خردل، که تاول‌زا و خفه‌کننده است، استفاده نموده و تعداد زیادی در اثر این حملات شهید و مجروح گردیده‌اند.

۶۲/۸/۲

حمله و سرنگونی ۱ فروند هواپیمای دشمن در منطقه مریوان

در ساعت ۰۱:۳۵، هواپیماهای دشمن به پشتیبانی هواپیماهای اسکورت خود منطقه مریوان را بمباران می‌نمایند و افسر کنترل شکاری هم با توجه به حضور دو فروند هواپیمای

شکاری F14 در منطقه، آنها را به سمت هواپیماهای شکاری دشمن هدایت می‌نماید، که در یک موقعیت استثنائی و عالی، خلبان شکاری خودی موفق به کشف و انهدام ۱ فروند از هواپیماهای دشمن در غرب می‌شود.

۶۲/۸/۴

حمله و بمباران شیمیایی شهرهای مرزی مریوان و روستاهای مرزی

حملات دشمن به شهر مریوان و روستاهای مرزی ادامه دارد و بمباران شیمیایی و پرتاب گلوله‌های سمی باعث ایجاد خفگی و جراحات شدید تاول‌زدگی بر روی پرسنل نظامی و غیرنظامی می‌گردد.

حمله و بمباران مواضع پدافندی شهرهای بانه و مریوان

در ساعت ۳۰:۱۳، خلبانان هواپیماهای دشمن که جنگ‌افزارهای ۳۵مم پدافند هوایی را مانع اصلی بر سر راه حملات ارتفاعات خود به مناطق بانه و مریوان می‌بینند، با حمله دسته‌جمعی، با ۴ فروند هواپیمای بمباران به مواضع جنگ‌افزارهای مذکور در بانه و پرتاب ۶ بمب خوشه‌ای، علیرغم مقابله و تیراندازی خدمه جنگ‌افزارها خسارتی به بار می‌آورند و علاوه بر مجروح نمودن ۵ نفر از پرسنل، به تعدادی خودرو و ژنراتور نیز آسیب‌هایی وارد می‌نمایند.

حمله موشکی به شهرهای بهبهان و مسجد سلیمان

سکوت مجامع بین‌الملل در مورد بمباران‌های شیمیایی مناطق مرزی ایران توسط نیروهای بعثی و ایستادگی مردم ایران در مقابل زورگویی‌های رژیم بغداد، سران رژیم را گستاخ‌تر نموده و موشک‌باران شهرهای مسجد سلیمان و بهبهان را برای تحت فشار گذاشتن سران رژیم جمهوری اسلامی ایران ادامه می‌دهند.

در ساعت ۱۰:۱۷ و به فاصله زمانی بسیار کم، شهرهای بهبهان و مسجد سلیمان را با ۴ موشک زمین به زمین مورد حمله قرار می‌دهد، که این عمل در شهر بهبهان موجب شهادت بیش از ۸۱ نفر و مجروح شدن ۱۲۵ نفر می‌گردد و تعداد زیادی خانه و مغازه و یک باب مدرسه تخریب می‌شود، ولی در مسجد سلیمان وسعت تخریب و خسارات جانی بسیار معدودتر از شهر بهبهان گزارش می‌گردد و هواپیماهای C130 نیروی هوایی جهت حمل مجروحین از تهران به سمت بهبهان و امیدیه به پرواز درمی‌آیند.

۶۲/۸/۶

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در منطقه پاوه

در ساعت ۱۲:۱۵، چهار فروند هواپیمای عراقی با ارتفاع پست در آسمان شهر پاوه ظاهر می‌شوند، که در اثر هوشیاری پرسنل خدمه جنگ‌افزارهای ۳۵م مستقر در منطقه، بر روی آنها اجرای آتش می‌گردد و در نتیجه، ۱ فروند از هواپیماهای حمله‌ور مورد اصابت گلوله ۳۵م قرار گرفته و در حالی که قصد فرار دارد، بر روی نیروهای عراقی سقوط می‌نماید.

۶۲/۸/۹

حمله و تهدید کاروان کشتی‌های ورودی و خروجی

در ساعت ۱۲:۰۰، کاروانی متشکل از ۲۰ فروند کشتی ورودی و ۱۴ فروند کشتی خروجی جهت رسیدن به بندر امام و لنگرگاه بوشهر به منطقه خطر می‌رسند. پیش‌بینی‌های لازم انجام شده و این بار تعداد هواپیماهای شکاری F14 برای تأمین پوشش هوایی بهتر، از ۴ فروند به ۶ فروند افزایش یافته، که در هر لحظه، ۴ فروند از آنها در منطقه عملیات حضور دارند.

در ساعت ۱۲:۰۸، فعالیت ۲ فروند MIG23 و ۲ فروند SU22 دشمن در منطقه عملیات آغاز می‌شود، ولی با حضور هواپیماهای شکاری F14 مجالی برای نزدیک شدن به کاروان کشتی‌ها نمی‌باشد.

در ساعت ۱۲:۲۱، دشمن که از حمله به کاروان با هواپیماهای خود مأیوس می‌گردد، اقدام به پرتاب ۱ موشک ساحل به دریا به سمت کاروان می‌نماید، ولی این هم کارساز نیست و موشک دشمن به سطح آب برخورد می‌نماید.

در ساعت ۱۲:۵۵، دشمن با افزایش هواپیماهای شکاری، به بررسی و تلاش خود برای حمله به کاروان می‌افزاید، ولی باز هم نتیجه‌ای عایدش نمی‌شود. عدم موفقیت دشمن باعث می‌گردد دشمن اقدام به پرتاب دومین موشک ساحل به دریا به سمت کاروان نماید، که باز هم این موشک به هدر رفته و به سطح آب برخورد می‌کند.

در ساعت ۱۳:۲۵، دشمن ضمن یورش هوایی، اقدام به پرتاب سومین موشک ساحل به دریای خود به سمت کاروان می‌نماید

هواپیماهای شکاری F14 مأمور گشت هوایی منطقه توسط افسر کنترل شکاری به سمت هواپیماهای حمله‌ور هدایت و در فاصله مناسب، دستور انهدام را صادر می‌نماید.

همزمان با پرتاب یک تیر موشک به وسیله هواپیمای شکاری با معرف پروازی شب‌دیز ۸۵ به سوی هواپیماهای حمله‌ور، یکی دیگر از هواپیماهای شکاری با معرف پروازی شب‌دیز ۷۵ اعلام می‌نماید یک تیر موشک دشمن را کشف نموده و موشکی به سمت آن پرتاب نموده است. انهدام‌های فوق توسط هیچ منبعی تأیید نمی‌شوند.

در ساعت ۱۳:۲۷، از منطقه دوم دریایی بوشهر گزارش می‌شود موشک پرتاب‌شده از سوی دشمن به یک فروند کشتی تجاری ورودی یونانی به نام اورا اصابت نموده و کشتی مذکور در آبراه خور موسی به گل می‌نشیند.

در ساعت ۱۵:۰۰، مجدداً دشمن فعالیت خود را برای حمله به کاروان افزایش می‌دهد و این بار هم مانند دفعه قبل، ضمن حمله هوایی در ساعت ۱۵:۱۵ اقدام به پرتاب چهارمین موشک ساحل به دریای خود به سمت کاروان می‌نماید.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

هواپیماهای شکاری ایرانی برای بار دوم اقدام به پرتاب موشک به سمت هواپیماهای دشمن می‌نمایند، ولی موشک ساحل به دریای دشمن که به قصد کاروان شلیک گردیده، به کشتی اصابت نمی‌نماید و موشک پرتاب‌شده از سوی هواپیماهای شکاری ایرانی هواپیماهای حمله‌ور را منهدم می‌کند (پس از فرود هواپیماهای شکاری خودی، مشخص می‌شود موشک از هواپیما رها نشده است). بالأخره کشتی‌های تجاری بجز یک مورد اشاره‌شده، به مقصد می‌رسند و عملیات برای نجات کشتی آسیب‌دیده ادامه پیدا می‌کند.

حمله مجدد به کاروان کشتی‌ها

با تاریک شدن هوا، ناوچه‌های اوزای دشمن قصد دخالت در عملیات را دارند و در ساعات ۲۱:۴۹ و ۲۲:۰۰، اقدام به پرتاب ۲ تیر موشک به سمت کشتی آسیب‌دیده و یگان‌های شناور نیروی دریایی می‌نمایند، ولی به هدف اصابت نمی‌کنند.

نیروی دریایی از نیروی هوایی درخواست کمک نموده و اعلام می‌نماید در شمال غرب خلیج فارس تحت حملات شدید یگان‌های شناور دشمن می‌باشد، که با به پرواز درآمدن ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 در ساعت ۲۲:۴۸، پاسخ مثبت می‌شود. ناوچه زوبین با پشتوانه هواپیمای شکاری به سمت ناوچه‌های دشمن حمله می‌نماید و در ساعت ۲۲:۵۵، یکی از آنها را مورد اصابت موشک خود قرار داده و به آن آسیب‌هایی وارد می‌نماید. ناوچه دیگر دشمن سعی در کمک به ناوچه آسیب‌دیده دارد و عملیات دو طرف ادامه پیدا می‌کند.

۶۲/۸/۱۰

مورد اصابت قرار گرفتن ناوچه دشمن

در ساعت ۰۱:۳۰، برای جلوگیری از دخالت ناوچه سالم دشمن در عملیات نجات ناوچه آسیب دیده، هواپیمای شکاری به پرواز درمی آید و پس از سعی و تلاش خلبان شکاری و افسر کنترل شکاری، هواپیمای شکاری F4 به ناوچه آسیب دیده نزدیک شده و موشکی به سمت آن شلیک می نماید. گزارشات بعدی حاکی است موشک پرتاب شده از سوی هواپیمای شکاری رهگیر F4 طرح پدافندی به یک یدک کش که قصد کمک به ناوچه آسیب دیده را داشته، برخورد نموده و آن را منهدم می نماید و پرسنل آن بر روی آب پراکنده می شوند. بدین طریق عملیات که از ظهر روز گذشته آغاز شده، ادامه پیدا می کند و در ساعت ۰۳:۴۳، هواپیمای شکاری دیگری به پرواز درمی آید.

ادامه عملیات در هوا و دریا و انهدام ۱ فروند شناور دشمن

در ساعت ۱۰:۲۰، در ادامه عملیات در هوا و دریا، یکی از شناورهای دشمن که قصد نجات پرسنل ناوچه و یدک کش منهدم شده را دارد، مورد حمله یک فروند شکاری F4 قرار می گیرد و بدین طریق، عملیاتی که از روز گذشته آغاز شده بود با موفقیت کامل به پایان می رسد.

۶۲/۸/۱۱

انهدام و سرنگونی ۳ فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه بانه

انجام عملیات پشتیبانی هوایی از عملیات والفجر ۴، که تحت عنوان شهاب ۵ به مرحله اجرا گذاشته شده بود، با توجه به تمدید ۵ روزه آن، امروز به پایان می رسد. از ساعت ۱۰:۴۵ تا ۱۱:۱۴، تعداد ۳ مسیر در پوشش رادار همدان و سایت موشکی مقداد و جنگ افزارهای اورلیکن منطقه بانه قرار می گیرد، که هرکدام از سه منبع فوق پس از درگیری اعلام می نمایند هدفهای خود را مورد اصابت قرار داده و سرنگون نموده اند. مسئله واگذاری یک فروند هواپیمای شکاری علیه چند فروند هواپیمای حمله ور دشمن را گروه شیراز نیز مطرح نموده و انجام این عمل را منطقی نمی داند.

۶۲/۸/۱۲

انهدام و سرنگونی ۱ فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه بانه

به علت اجرای مرحله دوم عملیات والفجر ۴، عملیات پشتیبانی از عملیات مذکور تحت عنوان طرح شهاب ۵ مجدداً به اجرا گذاشته می‌شود. در ساعت ۱۰:۰۸، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن قصد تهاجم به شهر بانه را دارند، که سیستم اورلیکن مستقر در محل مذکور طی یک درگیری شدید، یکی از آنها را مورد اصابت قرار می‌دهد و پس از خروج خلبان به وسیله چتر نجات، هواپیمای دشمن در جنوب روزنه شیلر سرنگون می‌شود.

انهدام ۱ فروند از هواپیمای دشمن توسط توپ‌های ۲۳م‌م سایت موشکی مقدار

در ساعات ۱۰:۱۴ و ۱۰:۳۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن، که با ارتفاع کم قصد بمباران سایت موشکی مقدار را داشته‌اند، به وسیله توپ‌های ۲۳م‌م مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌شوند.

با هماهنگی و برنامه‌ریزی قبلی، قرار می‌شود طرح طعمه‌گذاری برای هواپیماهای شکاری دشمن اجرا شود و در همین راستا است که هواپیمای شکاری F4 با معرف رخس ۲۳ در ساعت ۱۱:۱۵ به سمت مسیر هواپیمای دشمن که با شماره مسیر D41 تحت پوشش رادار همدان قرار گرفته است، هدایت می‌شود. لازم به توضیح است که رخس ۲۳ نقش طعمه را دارد و ارتفاع پرواز آن ۲۰ هزار پا انتخاب شده، تا کاملاً در پوشش رادار دشمن قرار گیرد و در همین زمان، ۲ فروند هواپیمای شکاری F4 با معرف شب‌دیز ۲۹ را در ارتفاع پایین و جلوتر از رخس ۲۳، که مأموریت اصلی را باید انجام دهد، کنترل و هدایت می‌شوند و اطلاعات لازم در این عملیات به وسیله خلبان هواپیمای طعمه (ساقط شده از نوع SU20 و خلبان آن سرگرد طلال جمیل صالح بوده است)، رله می‌شود. در فاصله ۳۰ مایلی هدف، خلبان رخس ۲۳ به سمت مناسب جهت فرار هدایت می‌شود، تا خلبانان شب‌دیز ۲۹ که با ارتفاع پست به هواپیماهای دشمن نزدیک شده و اکنون روی هواپیماهای دشمن قفل نموده‌اند، بتوانند به راحتی اجرای آتش نمایند؛ اما بر خلاف انتظار، افسر کنترل شکاری متوجه می‌شود مسیر هواپیماهای شکاری خودی از هواپیماهای دشمن دورشونده است و وقتی که علت را جویا می‌شود خلبان اظهار می‌دارد اشکال خاصی داشتم و همین امر باعث می‌شود خلبانان دشمن هواپیمای رخس ۲۳ را که طعمه است، تا حدود ۱۰ مایلی

غرب شهر سنندج تعقیب نمایند، ولی خلبان رخش ۲۳ در اثر هدایت افسر کنترل شکاری موفق تر است و حداقل در این ماجرا اگر چیزی به دست نمی‌آید، دیگر چیزی از دست نمی‌دهیم. خلبان مسئول دسته شکاری پروازی شب‌دیز ۲۹ پس از فرود، علت این عدم موفقیت را اهمال رادار زمینی (منظور افسر کنترل شکاری است) و دیر انجام دادن عمل BREAK (منظور دستور قطع و رهگیری صادر نمودن می‌باشد) قلمداد نموده، در صورتی که در گزارش خود اظهار داشته است تا فاصله ۱۲ مایلی هواپیمای دشمن را داشته و وقتی می‌بیند عمل قفل کردن روی هواپیماهای دشمن را نمی‌تواند انجام دهد، به سرعت به سمت داخل خاک ایران مراجعت می‌نماید.

حمله هوایی گسترده ۱۰ فروندی دشمن به منطقه عمومی همدان

در ساعت ۱۴:۲۵، مسیری توسط رادار همدان کشف می‌شود. در این لحظه، ۲ فروند هواپیمای شکاری گشت منطقه به سمت مسیر هدایت می‌گردد؛ ولی وقتی شکاری‌های خودی در فاصله ۳۰ مایلی مسیر هدف قرار می‌گیرند، افسر کنترل شکاری متوجه می‌شود تعداد هواپیماهای دشمن بیش از ۱۰ فروند است، که بلافاصله هواپیمای خودی را در خطر دیده و دستور قطع رهگیری و برگشت هواپیمای خودی را صادر می‌نماید. یکی از خلبانان خودی موشک‌های پرتاب‌شده از سوی دشمن را مشاهده می‌نماید، که خوشبختانه به هواپیمای خودی برخورد نمی‌کند و خلبانان بر اثر هوشیاری و اقدام بموقع افسر کنترل شکاری خودی از مهلکه نجات پیدا می‌کنند.

۶۲/۸/۱۴

حمله موشکی به شهر اندیمشک

در ساعت ۱۱:۳۲، مردم شهر اندیمشک مجدداً به وسیله موشک‌های زمین به زمین عراقی مورد حمله قرار می‌گیرند و برای اینکه در مقابل عده‌ای زورگو سر تعظیم فرود نیاورده‌اند، تعدادی شهید و مجروح و مقدار زیادی خسارت را متحمل می‌شوند.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در غرب ارومیه

در ساعت ۱۰:۱۴، جنگ‌افزارهای مستقر در غرب ارومیه اطلاع می‌دهند که ۱ فروند از هواپیماهای دشمن را مورد اصابت قرار داده و سرنگون نموده‌اند.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در مریوان

در ساعت ۱۴:۳۱، سایت موشکی هاگ مقداد (مریوان) اطلاع می دهد موفق گردیده ۱ فروند از ۶ فروند هواپیمای دشمن را، که قصد بمباران منطقه را داشته، سرنگون نماید، که انهدام این هواپیما توسط خلبان هواپیمای شکاری گشت هوایی پدافندی منطقه تائید می شود.

حمله موشکی به شهرهای بهبهان، مسجد سلیمان و نهاوند

در ساعت ۱۶:۴۶، پست های شنود خبر از فعال شدن سکوهای پرتاب موشک زمین به زمین به دشمن می دهند. این خبر حاکی از آن است که یک جنایت هولناک توسط دشمن در حال تکمیل است، ولی مشخص نیست دشمن این بار قصد دارد آتش خشم و کینه خود را بر سر مردم بی دفاع کدامین شهر ایران فرو ریزد. در ساعت ۱۷:۳۴، شهرهای بهبهان و مسجد سلیمان هرکدام با ۲ تیر موشک زمین به زمین (احتمالاً اسکاد B) دشمن مورد اصابت قرار می گیرند و صدها تن شهید و مجروح می گردند؛ اما دشمن آنچنان درنده خو شده که این شهادت ها و خرابی ها تأثیری بر رفتار او نمی گذارد و در ساعت ۱۷:۴۷، شهر نهاوند و مجدداً شهر مسجد سلیمان را مورد حمله موشکی قرار می دهد و عده ای دیگر از مردم مسلمان و بی دفاع این دو شهر به خاک و خون کشیده می شوند.

۶۲/۸/۱۶

سقوط هواپیمای دشمن در منطقه بانه

گزارش افسر ناظر مقدم در جبهه غرب حاکی است در ساعت ۱۷:۳۰، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه بانه سقوط کرده است، که به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات بیشتر، احتمال می رود هواپیمای مذکور دچار سانحه شده باشد.

۶۲/۸/۱۹

سقوط یک فروند هواپیمای خودی F5

در ساعت ۱۱:۰۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای شکاری F5 که با معرف پروازی رخس ۵۱ به پرواز درآمده اند، توسط افسر کنترل شکاری بندر امام به سمت دو مسیر متخاصم به شماره های H 08 و H 07 هدایت می شوند.

در ساعت ۱۱:۰۳، افسر کنترل شکاری موقعیت را برای درگیری هواپیمای خودی با دشمن مناسب نمی‌بیند و سریعاً دستور مراجعت را صادر می‌نماید، که بلافاصله خلبان شماره ۲ شکاری‌های خودی به لیدر خود اعلام می‌کند مواظب باش؛ که دیگر کار از کار گذشته بوده و لیدر با هواپیمایش سقوط می‌کند. موقعیت سقوط در ۳۰ مایلی شمال خرمشهر و در حوالی ایستگاه حسینیه گزارش می‌شود.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در بانه

گزارش‌های واصله حاکی است یک فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه بانه مورد اصابت گلوله‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مستقر در منطقه قرار گرفته و سرنگون شده است.

۶۲/۸/۲۷

تهاجم و حمله هوایی دشمن به سکوی نفتی نوروز

در ساعت ۱۰:۱۱، وجود هواپیماهای دشمن در اطراف سکوهای البکر و الأمیه عراق به وسیله پست‌های شنود گزارش می‌شود، ولی رادارهای زمینی و رادار هواپیمای شکاری F4، که با معرف پروازی رخس ۶۳ مشغول گشتزنی در منطقه بوده است، موفق به کشف مسیر هواپیماهای دشمن نمی‌شود.

حمله هوایی به سکوی نفتی نوروز

در ساعت ۱۰:۳۲، خبر می‌رسد سکوی نوروز مورد حمله راکت و رگبار مسلسل ۲ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته است. منتهی مراتب به علت حضور هواپیمای شکاری در منطقه خلبانان هواپیماهای عراقی مجالی برای به کار بستن دقت عمل لازم را ندارد و مهماتشان دقیقاً به سکوی نفتی نوروز اصابت نمی‌کند و تنها به سکوی محل فرود هلیکوپتر و منابع آب و سوخت آسیب‌های جزئی وارد می‌شود.

۶۲/۸/۲۹

تهاجم و بمباران هوایی شهر سردشت

در ساعت ۱۴:۱۶، گزارشات واصله حاکی است دشمن زخم‌خورده و ضربه شصت چشیده، که اکنون با انجام مرحله دوم عملیات والفجر ۴ مواجه شده است، شهر سردشت را با ۶ فروند هواپیمای خود بمباران نموده و در این رابطه، تلفات و ضایعاتی نیز به وجود آورده است.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در شرق شهر حلبچه

در ساعت ۱۶:۰۲، پرسنل عملیاتی سایت موشکی هاگ مقداد (مریوان) علیرغم تمام محدودیت‌های ناشی از کمبودها و با احتمال مورد اصابت قرار گرفتن از سوی هواپیمای حامل موشک ضدرادار، یک مسیر دسته‌جمعی از هواپیماهای متخاصم را کشف می‌نماید و بلافاصله اقدام به پرتاب یک تیر موشک به سمت مناسب‌ترین هدف نموده و برابر گزارشات دریافت‌شده، موشک به یک فروند هواپیمای دشمن برخورد نموده و علاوه بر انهدام آن، بقیه هواپیماهای دشمن را نیز متواری می‌سازد. اطلاعاتی واصله حاکی از آن است که هواپیماهای دشمن در شرق شهر حلبچه سقوط نموده‌اند.

۶۲/۸/۳۰

حمله موشکی به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش شامل ۱۶ فروند ورودی و ۱۷ فروند خروجی قرار است در ساعت ۰۹:۰۰ به منطقه خطر وارد شوند. هواپیمای شنود الکترونیکی در ساعت ۰۸:۳۰ اطلاع می‌دهد هواپیماهای دشمن در دهانه فاو مشغول فعالیت هوایی می‌باشند، ولی مسیری توسط رادارهای منطقه کشف نمی‌شود، زیرا هواپیماهای دشمن در ارتفاع بسیار کم پرواز می‌نمایند، اما حضور دائمی ۲ فروند هواپیمای F14 و یک فروند هواپیمای F4 گشت رزم هوایی منطقه عرصه را برای نزدیک شدن خلبانان هوایی به کاروان تنگ می‌سازد و مجالی برای خودنمایی به آنها نمی‌دهد. هواپیماهای میراژ عراقی در یک تهاجم قصد حمله به هلیکوپتر نیروی دریایی را دارند، ولی با دخالت هواپیماهای شکاری خودی، این تلاش دشمن هم به جایی نمی‌رسد؛ لذا دشمن به حربه همیشگی خود، یعنی موشک‌های ساحل به دریا پناه می‌آورد و در ساعات ۰۸:۵۵، ۰۹:۰۵، ۰۹:۰۸، ۰۹:۴۰ و ۱۰:۲۷، اقدام به پرتاب ۷ تیر موشک به سمت شناورهای در حال تردد در کاروان می‌نماید. این اقدام دشمن منجر به غرق شدن یک فروند کشتی تجاری و به گل نشستن یک فروند نفتکش می‌گردد، که سرانجام نفتکش به گل نشسته با تلاش پرسنل نداجا و تأمین پوشش هوایی آن توسط نه‌اجا، به لنگرگاه بوشهر هدایت می‌شود و در این عملیات، بجز موارد ذکرشده، بقیه شناورها سالم به مقاصد خود می‌رسند.

۶۲/۹/۱۷

حملات هوایی دشمن به نفتکش‌های تجاری و سقوط هواپیمای دشمن

تعداد ۱۰ فروند کشتی تجاری نفتکش از لنگرگاه بوشهر و ۱۵ فروند از بندر امام به حرکت درآمده‌اند و قرار است در ساعت ۱۱:۰۰ به منطقه خطر وارد شوند. همه چیز برای اسکورت کاروان آماده است. دشمن هم تدارک وسیعی دیده و هواپیمای MIG23 و SU22 را جهت حمله به شناورهای ایرانی آماده نموده است.

بالآخره ساعت موعود فرا می‌رسد و کشتی‌ها یکی پس از دیگری به منطقه خطر وارد می‌شوند و در ساعت ۱۱:۳۵، حضور هواپیمای دشمن به وسیله رادارهای منطقه کشف می‌گردند. بلافاصله ۲ فروند هواپیمای شکاری F14، که با معرف‌های خبیر ۸۲ و ۸۳ در منطقه مشغول گشت هوایی بوده‌اند، توسط افسر کنترل شکاری به سمت هدف‌های مشاهده‌شده، که ۲ فروند MIG23 و ۲ فروند SU22 هستند، هدایت می‌شوند. در این درگیری، هواپیمای MIG23 دشمن اقدام به پرتاب چند تیر موشک به سمت هواپیمای F14 می‌نمایند و یکی از هواپیمای SU22 موفق به نزدیک شدن به کاروان می‌شود و تعداد چند راکت به سمت دو کشتی تجاری پرتاب می‌نماید. در این عملیات، خلبانان MIG23 دشمن اعلام می‌نمایند یک فروند هواپیمای F14 را مورد اصابت قرار داده‌اند و خلبانان SU22 اظهار می‌دارند ۲ فروند کشتی بزرگ (منظور نفتکش است) را منهدم نموده‌اند، ولی آنچه مسلم است نه به هواپیمای شکاری F14 آسیبی وارد می‌شود و نه به کشتی‌های در حال عبور. دشمن برای بار دوم با ۲ فروند هواپیمای MIG23 و ۲ فروند SU22 تلاش خود را برای حمله به کاروان آغاز می‌نماید. فعالیت‌های این هواپیماها در ساعت ۱۱:۴۵ توسط پست‌های شنود و در ساعت ۱۲:۰۰ توسط رادار زمینی کشف می‌شود. افسر کنترل شکاری بوشهر این بار علاوه بر هواپیمای گشت هوایی F14 قبلی با معرف‌های خبیر ۸۲ و ۸۳ تعداد ۱ فروند دیگر F14 با معرف خبیر ۸۵ را به سمت هواپیمای مهاجم هدایت می‌نماید. خلبان هواپیمای F14 با معرف پروازی خبیر ۸۵ در ساعت ۱۲:۰۶ اعلام می‌کند یک فروند از هواپیمای دشمن مورد اصابت قرار گرفته و خلبان آن با چتر نجات هواپیما را ترک نموده. خلبان مذکور در ساعت ۱۲:۴۴ توسط یک لنج ایرانی دستگیر می‌شود (خلبان اسیر عراقی ستوان یکم سرحان عبدالله حامد عامر نام دارد). در این عملیات، اگرچه دشمن اقدام به پرتاب ۴ تیر موشک ساحل به دریا به سمت کاروان نیز نمود، ولی جز از دست دادن ۱ هواپیمای SU22 حاصلی برایش نداشت و عملیات در ساعت ۱۵:۴۵، با موفقیت کامل به پایان می‌رسد.

مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای TU22

در ساعت ۵:۵۰:۱۲ سایت هاگ امیدیه گزارش می‌دهد یک فروند هواپیمای TU22 را مورد اصابت قرار داده و ضمن سرنگون نمودن آن، خلبان آن را نیز به اسارت گرفته است، ولی در گزارشات بعدی این سقوط تأیید نمی‌شود.

۶۲/۹/۲۳

حملات هوایی دشمن به مناطق مسکونی نهاوند، دزفول، اندیمشک، بهبهان و...
همانگونه که درگذشته عملکرد رژیم عراق بر آن بوده که هرچه در عملیات‌های زمینی، هوایی و دریایی ناموفق تر بوده و یا اینکه با شکستی مواجه شده، حملات هوایی و موشکی بیشتری به شهرهای بی‌دفاع ایران نموده است و اخیراً که توانایی حملات موشک‌پوش افزایش یافته و بی‌تفاوتی سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی در مقابل حملات گذشته‌اش به شهرهای ایران را نشانه‌ای از مجاز بودن این اعمال ننگین می‌بیند، در ساعت ۳۵:۱۷ اقدام به پرتاب چند موشک در شهرهای نهاوند، دزفول، اندیمشک، بهبهان و رامهرمز می‌نماید. این ماجراجویی رژیم عراق باعث به شهادت رسیدن ده‌ها تن از زنان و کودکان مردم بی‌دفاع شهرهای مذکور شده و صدها تن نیز مجروح شده‌اند. خسارت وارده بسیار سنگین است. با اینکه تمام خبرگزاری‌ها موضوع را منعکس می‌کنند، ولی وجدان خفته رژیم‌های پشتیبان صدام و مجامع تحت نفوذشان از خواب بیدار نمی‌شود.

۶۲/۱۰/۱

تهاجم و تهدید دشمن به کاروان کشتی‌های تجاری

در ساعت ۰۰:۱۰، عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجاری با ۴۸ ساعت تأخیر با نام عملیاتی سردار آغاز می‌شود و بلافاصله پست‌های شنود حضور هواپیماهای SU22 و میراژ دشمن را در ارتفاع پایین و در حوالی دهانه فاو گزارش می‌دهند.

صدای انفجار در خارک

در ساعت ۲۰:۱۱، پرتاب ۱ تیر موشک ساحل به دریا دشمن توسط دیدبانان گزارش می‌شود، که صدای انفجارش در خارک شنیده می‌شود، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌شود و مشخص می‌گردد اولین موشک دشمن به سطح آب دریا برخورد کرده و منفجر شده است.

سرنگونی ۱ فروند هواپیمای دشمن در منطقه خارک

دشمن که تمام تلاشش تاکنون بی نتیجه مانده است، در ساعت ۱۱:۲۸ تعداد ۴ فروند هواپیمای MIG23 را به هواپیماهای میراژ و SU22 می افزاید، تا شاید با فشار هوایی، زنجیر دفاع پدافند هوایی را در رابطه با اسکورت کاروان کشتی‌ها درهم شکسته و از این طریق، سودی نصیبش گردد. اگرچه هواپیماهای دشمن پنهان از دید رادار بوشهر می‌توانند تا ۸ مایلی هواپیماهای شکاری ایرانی به آنها نزدیک شوند، ولی بخت بیش از این آنها را یاری نمی‌کند و رادار بندر امام هواپیماهای دشمن را کشف نموده و موقعیت آنها را به افسر کنترل شکاری بوشهر گزارش می‌نماید و ایشان هم بدون فوت وقت، دو فروند هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه خارک و پوشش کاروان با معرف‌های خیبر ۷۱ و ۷۲ را به سمت آنها هدایت می‌نماید. در ساعت ۱۱:۳۰، هواپیمای گشت هوایی خیبر ۷۱ اعلام می‌نماید هدف‌ها را دارد و پس از کسب تکلیف از افسر کنترل شکاری، اقدام به پرتاب یک تیر موشک هوا به هوا به سمت هواپیماهای دشمن می‌کند و پس از چند ثانیه، اعلام می‌کند ۱ فروند از هواپیماهای دشمن در موقعیت EA1300 مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون شده است. این انهدام مورد تأیید پست‌های شنود قرار گرفته و بعداً مشخص می‌شود هواپیمای ساقط شده از نوع MIG23 بوده است.

حملات هواپیمای دشمن به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

هواپیمای SU22 عراقی و هلیکوپترها از این موقعیت که هواپیماهای شکاری ایرانی با شکاری‌های MIG23 درگیر هستند، استفاده نموده و به کاروان نزدیک می‌شوند و در ساعت ۱۱:۴۵، یک فروند کشتی قبرسی حامل شکر را در حوالی بویه شماره ۶ مورد اصابت قرار می‌دهند، ولی جنگ‌افزارهای پدافندی موجود بر روی کشتی‌ها نیز اعلام می‌نمایند یک فروند از هواپیماهای SU22 را مورد هدف قرار داده و در آب‌های نیلگون خلیج فارس سرنگون نموده‌اند، ولی این ادعا از سوی منابع دیگر تأیید نمی‌شود. در ساعت ۱۲:۵۹، کشتی تجاری دیگری که حامل کود شیمیایی است، در حوالی بویه شماره ۱۰ مورد اصابت قرار می‌گیرد، ولی خسارت‌ها وسیع نیست و کشتی مذکور به بندر امام یدک می‌شود.

۶۲/۱۰/۴

حملات موشکی دشمن به منازل مسکونی مسجد سلیمان

در ساعت ۱۷:۳۲، شهر مسجد سلیمان مورد حمله موشکی دشمن قرار می‌گیرد و در این رابطه، ۶ نفر شهید، ۵۲ نفر مجروح و بیش از ۱۵۰ باب مغازه و منزل ویران می‌شود. لازم به یادآوری است فعال شدن سکوهای پرتاب دشمن مانند گذشته توسط پست‌های شنود کشف نمی‌شود.

۶۲/۱۰/۷

ارزیابی رادار فرانسوی مستقر در ام‌القصر

پست‌های شنود و برج‌های دیدبانی وجود هواپیماهای دشمن در ارتفاعات کم و در حوالی فاو و سکوهای نفتی البکر و الأمیه را گزارش می‌نمایند و افسران کنترل شکاری بوشهر به هدایت هواپیمای گشت هوایی به سمت محل احتمال وجود هواپیمای دشمن موفق می‌شوند آنها را کشف نمایند. خلبان شکاری گزارش می‌کند هواپیماهای دشمن دور زده و در حال مراجعت می‌باشند و این موضوع دو بار اتفاق می‌افتد، که هر دو بار هواپیماهای دشمن در ارتفاع ۸۰۰ پایی از سطح دریا کشف می‌شوند (چنین به نظر می‌رسد که دشمن مشغول ارزیابی رادار فرانسوی ام‌القصر و هواپیماهای سوپراتاندارد شده است).

۶۲/۱۰/۸

حملات شیمیایی دشمن به منطقه آبدانان

در ساعت ۰۷:۵۰، دشمن اقدام به پرتاب دو گلوله توپ به منطقه آبدانان می‌نماید، که گلوله‌های مذکور منطقه‌ای به شعاع ۵۰۰ متر را به مواد شیمیایی آلوده نموده و باعث آبریزش از چشم و بینی پرسنل مستقر در منطقه می‌گردد.

۶۲/۱۰/۱۱

حمله به جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۲۹، صدای مهیبی که از غرب جزیره خارک به گوش می‌رسد و جزیره را به لرزه درمی‌آورد، ولی هیچ‌گونه خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

بمباران رأس البیشه و برج‌های دیدبانی ۴۸ و ۵۰ عراق توسط هواپیماهای خودی
ساعت ۱۳:۳۴ پایگاه موشکی ساحل به دریای عراق در رأس البیشه و برج‌های دیدبانی ۴۸ و ۵۰ عراق توسط سه فروند هواپیمای F5 بمباران می‌شود، ولی عراق که در حملات هوایی گذشته خود به کاروان کشتی‌های تجاری چندان موفق نبوده، حمله هوایی امروز بمب‌افکن ایرانی را نشانه‌ای از عبور کاروان در روز بعد تلقی نموده و اقدام به مین‌گذاری آبراه‌های ایران می‌نماید؛ کما اینکه پست‌های شنود در ساعت ۱۹:۳۵ اطلاع می‌دهند که ۵ فروند هلیکوپتر عراقی مشغول مین‌گذاری در آبراه‌های مالی خلیج فارس می‌باشند. پدافند هوایی جهت ایجاد اختلال در عملیات مین‌گذاری دشمن چندین بار اقدام به پرواز هواپیماهای گشت رزم هوایی نمود، ولی همانگونه که قبلاً نیز به آن اشاره شد، هواپیماهای شکاری اکثراً قادر به درگیری با هلیکوپتر نمی‌باشند.

۱۳۶۲/۱۰/۱۲

حمله به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

در ساعت ۰۸:۳۰، عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجاری با نام عملیاتی ساعی آغاز می‌شود. دشمن که گویا از روز قبل در این مورد آگاهی کامل داشته، با ۲ فروند MIG23 در ارتفاع حدود ۲۰ هزار پا و ۲ فروند SU22 در ارتفاع زیر سه هزار پا و یک فروند هلیکوپتر سوپرفلون وارد عملیات می‌شود و مترصد موقعیت مناسب در اطراف سکوه‌های نفتی البکر و الأمیه به گشتزنی مشغول می‌شود. اما تا ساعت ۰۹:۵۰ هیچ فرصتی برای دشمن پیش نمی‌آید تا بتواند از سد دفاعی ایجادشده از هواپیمای شکاری F4 و F14 عبور نماید. در نتیجه، در این ساعت اقدام به پرتاب یک تیر موشک ساحل به دریا به سمت کاروان می‌نماید، که بنا به اظهار عوامل نیروی دریایی با موشک سه‌سند ۳ مورد اصابت قرار گرفته است.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

هواپیمای MIG23 دشمن که به منظور تهاجم به کاروان کشتی در منطقه حضور دارد، تلاش می‌کند ارتفاع خود را کم نموده و هواپیمای شکاری ایرانی را از سر راه خود بردارد، ولی خود به دام میفتد و علاوه بر اینکه مسیرشان توسط رادار بوشهر و بندر امام کشف می‌شود، پست‌های شنود نیز از موضوع آگاهی یافته و افسر کنترل شکاری را در جریان امر قرار می‌دهند و افسر مذکور بلافاصله خلبان شکاری را آگاه ساخته و برای درگیری نزدیک

به دشمن او را به ارتفاع پایین هدایت می‌نماید و لحظاتی بعد، خلبان هواپیمای شکاری خودی با معرف خیبر A اعلام می‌کند ۲ تیر موشک به طرف هواپیمای دشمن پرتاب نموده است و پست‌های شنود سقوط یک فروند از هواپیمای دشمن را تأیید می‌نماید.

حمله به کاروان کشتی‌ها و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ کشتی ایرانی

نیروی هوایی عراق که از سقوط هواپیمای خود در این عملیات ضربه خورده است، مجدداً اقدام به پرتاب دو تیر موشک ساحل به دریا به سوی کاروان می‌نماید، که یکی از موشک‌ها به کشتی ایران امامت و دیگری به کشتی ایران سلامت برخورد می‌نمایند، ولی آسیب وارده به کشتی ایران سلامت جزئی بوده و به راه خود ادامه می‌دهد، اما کشتی ایران امامت در اثر این آسیب‌دیدگی متوقف می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۴۰، دو فروند هواپیمای شکاری F14 خودی که توسط کنترل شکاری بوشهر هدایت می‌گردیدند، با ۲ فروند هواپیمای دشمن درگیر می‌شوند و پس از حدود پنج دقیقه جنگ هوایی، که به کژات پست‌های شنود خبر از در خطر بودن هواپیماهای خودی را گزارش می‌نمایند، یک فروند از هواپیماهای دشمن را مورد اصابت قرار داده و در موقعیت DQ5054 منهدم نموده‌اند، که پست‌های شنود انهدام این هواپیما را نیز مورد تأیید قرار داده و اعلام می‌نمایند نیروی هوایی عراق در این عملیات یک فروند هواپیمای SU22 و یک فروند MIG23 با خلبانانش را از دست داده است.

۶۲/۱۰/۱۸

سقوط هواپیمای دشمن در منطقه امیدیه

در ساعت ۱۰:۱۵، صدای انفجار مهیبی در امیدیه به گوش می‌رسد و متعاقب آن، نیروهای مستقر در جنوب‌غربی اهواز اعلام می‌نمایند یک فروند هواپیمای دشمن، احتمالاً از نوع MIG23 در آن محل سقوط نموده و گویا هواپیمای مذکور که از نامناسب بودن پوشش راداری منطقه سود جسته و وارد فضای کشور ایران شده است، احتمالاً با نقص فنی مواجه شده و سقوط کرده است (لازم به تذکر است که در اینگونه موارد، اطلاعات کاملی در دست نیست و تنها به گزارشات رسیده به پست فرماندهی نهاجا ADOC اکتفا شده است).

۶۲/۱۰/۲۳

حمله هوایمای افغانستان به تایباد

در ساعت ۱۵:۱۵، خبر می‌رسد ژاندارمری تایباد در شرق کشور با یک فروند هواپیما (احتمالاً افغان) درگیر شده، که هواپیمای مذکور ۲ تیر راکت خود را در بیابان‌های اطراف پاسگاه رها نموده و متواری می‌شود.

۶۲/۱۰/۲۷

حمله هوایی و بمباران مناطق سرپل ذهاب و...

در ساعت ۱۴:۴۰، نیروی هوایی عراق پس از مدت‌ها خاموشی باز جرقه‌ای می‌زند و با ۲ فروند هواپیما مناطق سرآب‌گرم و ارتفاعات بازی‌دراز و سرپل ذهاب را با بمب‌های خوشه‌ای بمباران می‌نماید، ولی به غیر از این یک مورد، کلیه پروازهای عراق به تمرینات رهگیری هوایی و بمباران و گشت‌های هوایی در فضای عراق محدود می‌گردد.

۶۲/۱۰/۲۸

حملات و تهدیدات دشمن در عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجارتي

در ساعت ۰۸:۳۰، عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجارتي با استعداد ۱۰ فروند ورودی و ۲۵ فروند خروجی با نام عملیاتی سرداب آغاز می‌شود و اگرچه دشمن در ساعت ۰۹:۴۵ اقدام به پرتاب موشک ساحل به دریا علیه کاروان می‌نماید و حتی با هواپیمای MIG23 و SU22 قصد حمله هوایی به کاروان را دارد، ولی ترس عملیات گذشته باعث شده که خلبانان عراقی محتاط‌تر عمل نمایند و کمتر خود را به خطر بیندازند و در نتیجه، کاروان‌ها بدون هیچ آسیبی به مقاصد خود، یعنی بندر امام و لنگرگاه بوشهر می‌رسند.

حمله و بمباران شهر سقز

در ساعت ۱۲:۲۰، نیروی هوایی عراق در پاسخ به حمله هوایی هواپیمای جنگنده بمب‌افکن ایرانی به پایگاه نظامی کلالة، که مرکز تجمع نیروهای عراقی است، شهرستان سقز را بمباران می‌نماید.

۶۲/۱۰/۲۹

حمله هلیکوپترهای افغان به پاسگاه مرزی محمد عمر

در ساعت ۲۰:۴۸، به پست فرماندهی نهاجا خبر می‌رسد هلیکوپترهای افغان به پاسگاه مرزی محمد عمر از توابع گدیک حمله نموده‌اند (جمهوری اسلامی ایران تنها به اعتراضات دیپلماتیک بسنده نموده و اقدامات جدی‌تری انجام نمی‌دهد).

۶۲/۱۰/۳۰

حمله هوایی به پادگان جلدیان

در ساعت ۱۳:۳۰، هواپیماهای عراقی که قصد حمله به پادگان جلدیان را داشته‌اند، با آتش پدافند پایگاه شاهین دژ مواجه شده و بمب‌های خود را در اطراف پادگان فروریخته و متواری می‌شوند.

۶۲/۱۱/۱

انهدام و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه حاج عمران

در ساعت ۱۴:۴۵، دشمن پس از محک زدن شبکه پدافندی ایران با ۴ فروند از هواپیماهای خود به منطقه عملیاتی والفجر ۲ (در منطقه حاج عمران) حمله می‌نماید، ولی جنگ افزارهای پدافند هوایی مرعوب نشده و با این هواپیماها درگیر می‌شوند و در نتیجه، یک فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت گلوله‌های آتشین جنگ‌افزارهای ۳۵مم قرار می‌گیرد و در منطقه حاج عمران بر روی تپه ۲۵۱۹ سقوط می‌نماید.

۶۲/۱۱/۲

حمله هوایی و بمباران شهر بانه

در ساعات ۱۵:۲۸ و ۱۵:۴۰، خلبانان عراقی با ۸ فروند هواپیمای شکاری بمب‌افکن در ۲ نوبت شهر بانه و اطراف آن را بمباران می‌کنند، که اطلاعات دقیقی در مورد شهدا و خسارت وارده گزارش نشده است.

۶۲/۱۱/۵

تفکر نیاز به نیروی مستقل با نام پدافند هوایی کل کشور

با توجه به مأموریت‌های گسترده فرماندهی پدافند هوایی در رابطه با تأمین پوشش پدافند هوایی مراکز حساس و حیاتی کشور و مناطق عملیاتی، سازمان فعلی پدافند

جوابگوی اجرای مسئولیت‌های واگذاری نمی‌باشد؛ لذا برای اینکه طرح‌های پدافندی به نتیجه مطلوبی برسد، آیا بهتر نیست نیروی مستقلی با نام پدافند هوایی کل کشور تشکیل شود و سازمان و تشکیلاتی جدا از نیروهای سه‌گانه فعلی داشته باشد که مأموریتش تأمین پدافند هوایی هر نقطه از کشور باشد؟ به نظر می‌رسد به این صورت، یک نیروی منسجم و یکپارچه خواهد توانست با وحدت فرماندهی و شبکه کنترل و فرماندهی مجزا ضمن هماهنگی با نیروهای دیگر به عنوان نیروی چهارم، پدافند کشور را بهتر تأمین نماید.^۱

۶۲/۱۱/۶

جمع‌آوری سایت‌های هاگ خیبر ۲ و سلمان

سایت هاگ خیبر ۲ کاملاً جمع‌آوری و جنگ‌افزارهای ارتفاع کم آن جهت تقویت پدافند هوایی سایت شناسائی غدیرخم، NGL500 و NGL1000 و سایت ارتباطی سنندج اختصاص داده می‌شود.

آتشبار سایت هاگ سلمان از محل فعلی خود در کوه شاهان (کرنده غرب) جمع‌آوری و به پایگاه سوم جابجا می‌گردد.

حمله هوایی بر فراز تهران و شهرهای مرزی ایران

در ساعت ۱۴:۰۰، نیروی هوایی دشمن با به پرواز درآوردن چند فروند MIG25 بر فراز شهرهای تهران، قم، کرمانشاه، بندر امام، خرم‌آباد، بوشهر، ملایر، کازرون، ماهشهر و چند شهر دیگر از ضعف نیروی هوایی ایران در جهت مقابله با هواپیماهای مذکور، که در ارتفاع بالا و سرعت زیاد پرواز می‌کنند، استفاده کرده و ضمن نمایش قدرت و ناتوانی نیروی هوایی ایران در امر جلوگیری از اینگونه حملات هوایی به مردم، سعی در به وجود آوردن رعب و وحشت در دل شهروندان ایرانی دارد، ولی کارشناسان نیروی هوایی ایران اینگونه تهاجمات هوایی را فاقد هرگونه ارزش نظامی اعلام می‌نمایند.

۶۲/۱۱/۱۱

سقوط هواپیمای خودی در منطقه خارک

در ساعت ۱۳:۲۸، هواپیماهای دشمن در غرب جزیره خارک ظاهر می‌شوند و افسر کنترل شکاری رادار بوشهر یک فروند هواپیمای F4 طرح پدافندی با معرف پروازی

۱. سرتیپ دوم حسنعلی سعیدمهر و سرهنگ محمد اسکندرلو، در گذرگاه هشت سال دفاع مقدس، ج ۳، ص ۱۸۱.

ذوالفقار ۶۱ را، که مأمور گشت هوایی منطقه بوده، به سمت هواپیماهای هدف هدایت می‌نماید. خلبان هواپیمای شکاری خودی ۲ هدف را در فاصله ۷ مایلی خود کشف نموده و مجدداً هدف دیگری را در فاصله ۴۵ مایلی کشف و گزارش می‌نماید. افسر کنترل شکاری دستور تعقیب نزدیک‌ترین هدف را صادر می‌کند، ولی خلبان شکاری پس از ادامه چند مایل، اظهار می‌دارد هدف‌ها را گم کرده و در بازگشت، اعلام وضعیت اضطراری می‌نماید (به نظر می‌رسد هواپیماهای دشمن از ارتفاع‌های کم و به صورت SNAP UP به وی حمله نمودند و هواپیماهای F4 را مورد اصابت موشک‌های خود قرار داده‌اند) و در حدود ۱۲ مایلی منطقه شمال غرب نفتی نروز مسیر هواپیمای خودی از دید رادار بوشهر محو می‌گردد. افسر کنترل شکاری که حدس می‌زند هواپیما مورد اصابت هواپیمای شکاری دشمن قرار گرفته باشد، با هماهنگی نیروی دریایی، هلیکوپتر نجات را به سمت محل سقوط هدایت می‌نماید و پس از حدود ۲ ساعت تلاش، دو نفر خلبان خودی را که پس از مشاهده وضعیت غیرعادی در هواپیما و غیر قابل کنترل بودن آن با چتر نجات هواپیمای F4 را ترک کرده بودند، از آب گرفته و به پایگاه بوشهر انتقال می‌دهند.

حمله هوایی و بمباران شهر اهواز

گزارشات واصله حاکی است خلبانان عراقی پس از بمباران منطقه اهواز گستاخی را به حد اعلائی درجه رسانده و از عدم وجود تجهیزات پدافندی در شهر مذکور سوءاستفاده نموده و کیوسک انتظامات حوزه نظام وظیفه شهر اهواز واقع در باغ گلستان را به رگبار بسته و یک نفر را نیز زخمی نموده‌اند.

۶۲/۱۱/۱۲

حرکت کاروان کشتی‌ها و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی ایرانی

در ساعت ۰۹:۰۰، عملیات اسکورت هوایی کاروانی از کشتی‌های تجاری با استعداد ۱۰ فروند ورودی و ۱۳ فروند خروجی آغاز می‌شود. در این عملیات، علاوه بر حضور هواپیماهای شکاری F4 و F14 و تانکر سوخت‌رسان هوایی و هواپیمای پست شنود الکترونیکی و هلیکوپترهای نیروی دریایی و هوانیروز، ۱ فروند هواپیمای F27 (فرندشیپ نیروی دریایی) نیز عهده‌دار رله مکالمات بین خلبانان هلیکوپتر و افسران کنترل شکاری می‌گردد.

با شروع عملیات، دشمن سعی در حمله به کاروان دارد و برای انجام این کار در مرحله اول با هواپیماهای شکاری خود به یک هلیکوپتر نداجا حمله می‌نماید و خلبانان شکاری خودی برای شکار هلیکوپتر نداجا وارد عمل می‌شوند و هلیکوپتر مذکور را از خطر رهانیده، ولی هواپیمای SU22 دشمن از موقعیت استفاده کرده و با راکت به یک کشتی تجاری حمله می‌نماید و ۱ فروند کشتی هم در مسیر با مین برخورد نموده که این ۲ کشتی آسیب‌دیده به سمت مقصد یدک می‌شوند.

۶۲/۱۱/۱۳

تهدید بمباران ۷ شهر مرزی ایران

گزارشات واصله از پست‌های شنود حاکی است نیروهای نفتی عراقی مستقر بر سکوه‌های نفتی البکر عراق، که از اوایل بامداد زیر آتش توپخانه ایران قرار گرفته‌اند، دائماً درخواست کمک می‌نمایند، ولی سخنگوی ارتش عراق از رادیو بغداد اعلام می‌نماید، به تلافی گلوله‌باران امروز شهرهای عراق توسط نیروهای ایرانی، در روز دوشنبه ۶۲/۱۱/۱۷ ارتش عراق ۷ شهر ایران از جمله شهرهای دزفول، شوش، اندیمشک، اهواز، کرمانشاه، ایلام و آبادان را با موشک و بمباران هوایی مورد حمله قرار خواهند داد.

۶۲/۱۱/۱۴

مورد اصابت قرار دادن و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در حوالی شهر الحی

گزارشات دریافت شده از منابع خبری و پست‌های شنود حاکی است یک فروند SU22 عراقی در بازگشت از مأموریت، با احتمال بسیار قوی در تیراندازی‌های پدافند زمین به هوا مورد اصابت قرار گرفته و سقوط نموده است.

۶۲/۱۱/۱۵

فعالیت هواپیمای MIG25 بر فراز بوشهر و خارک

گزارش‌های واصله از پست‌های شنود حاکی است هواپیمای MIG25 که با ارتفاع بالا و سرعت زیاد حریم فضایی خارک و بوشهر را مورد تهاجم هوایی قرار می‌دهند، از پشتیانی ۶ فروند هواپیمای MIG23 و SU22 برخوردار بوده‌اند.

۶۲/۱۱/۱۸

ورود سامانه اسکای گارد به جمع جنگ افزارهای پدافند هوایی
سامانه اسکای گارد با تأمین پرسنل آن از کارکنان مازاد سامانه‌های هاگ وارد شبکه پدافند هوایی گردیده و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

۶۲/۱۱/۱۹

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در حوالی منطقه نفتی نوروز
از ساعت ۱۹:۰۵ الی ۲۰:۲۵، گزارشات رسیده به رادار بوشهر حاکی از پرواز هواپیماهای دشمن در حوالی منطقه نفتی نوروز می‌باشد، ولی رادار بوشهر و دیگر رادارهای منطقه مسیری را کشف نمی‌نمایند، تا اینکه در ساعت ۲۰:۲۵، مسیری با سرعت ۴۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۱۰ هزار پا بر روی صفحه اسکوپ رادار بوشهر در موقعیت EQ2020 ظاهر می‌شود و افسر کنترل شکاری در رادار مذکور تحت تأثیر اطلاعاتیه‌های قبلی و با هماهنگی SOC شیراز دستور به پرواز درآمدن هواپیماهای شکاری از پایگاه ششم را صادر می‌نماید.

در ساعت ۲۰:۴۲، یک فروند هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی ذوالفقار ۶۲ پرواز نموده و بلافاصله به سمت هدف هدایت می‌شود. گزارش پست شنود در ساعت ۲۰:۴۵ حاکی است هلیکوپتر سوپرفلون دشمن در منطقه حضور داشته است. مسیر کشف‌شده توسط رادار بوشهر توسط رادار خارک و PAR هاگ خارک نیز کشف می‌شود و خلبان هواپیمای شکاری F4 نیز موفق به کشف هدفی به ارتفاع ۷ هزار پا در موقعیت FQ1025 روی صفحه اسکوپ خود می‌گردد و با هماهنگی افسر کنترل شکاری اقدام به انهدام آن می‌نماید. در ساعت ۲۰:۴۵، موقعیت انهدام FQ1818 گزارش می‌شود، ولی نیروی دریایی از اعزام قایق یا کشتی به محل مذکور برای بررسی علت انهدام به علت طوفانی بودن دریا خودداری می‌نماید.

۶۲/۱۱/۲۲

حمله موشکی به دزفول

رژیم بعثی عراق سکوت جوامع بین‌المللی را نسبت به اعمال گذشته و تهدیدات اخیر خود نشانه هماهنگی دانسته و این سکوت مرگبار را چراغ سبزی برای حملات هوایی و

موشکی مجدد به شهرهای بی دفاع ایران تلقی می‌نماید و در ساعات ۰۴:۴۵ و ۰۵:۰۵ و ۱۱:۰۵ مردم مظلوم شهر دزفول را با پرتاب ۴ تیر موشک زمین به زمین از نوع اسکاد B به خاک و خون می‌کشد. گزارشات واصله حاکی است در این حمله موشکی، تعداد ۵ نفر شهید، ۲۸ نفر مجروح و ۲۰۰ باب منزل و مغازه به کلی تخریب می‌شود.

۶۲/۱۱/۲۳

خسارات بمباران مجتمع پتروشیمی ماهشهر و بندر امام

در ساعت ۱۲:۵۵، پست‌های شنود خبر قریب‌الوقوع بودن حمله موشکی دشمن را گزارش می‌دهند. اقدامات پیشگیرانه و اجرای عملیات پدافند غیرعامل در منطقه استان خوزستان با اعلام وضعیت قرمز توسط پدافند منطقه به اجرا درمی‌آید و در ساعت ۱۳:۰۵، صدای ۴ انفجار پیپی، بندر امام و ماهشهر را به لرزه درمی‌آورد. بررسی‌های بعدی حاکی است مجتمع پتروشیمی هدف دشمن بوده، که تعداد ۴ تیر موشک زمین به زمین به سوی آن پرتاب نموده است و بجز یک مورد آسیب جزئی، خسارت کلی به وجود نمی‌آید.

جمع‌آوری آتشبار هاگ مقدار

نهاد با هماهنگی ستاد مشترک ارتش به فرماندهی پدافند هوایی دستور می‌دهد تجهیزات آتشبار موجود در سایت هاگ مقدار را جمع‌آوری کرده و جهت آماده نمودن و شرکت در عملیات آتی به پایگاه پنجم شکاری در امیدیه ارسال نماید.

حمله هوایی به شهر آبادان

از ساعت ۱۳:۴۹ تا ساعت ۱۴:۱۵، تعداد ۸ فروند از هلیکوپترهای دشمن با موشک و راکت، شهر آبادان را مورد حمله قرار می‌دهند.

حمله هوایی به شهر گیلانغرب

در ساعت ۱۵:۳۵، شهر گیلانغرب توسط ۲ فروند هواپیمای عراقی بمباران می‌شود، که در نتیجه، یک نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح می‌گردند.

۶۲/۱۱/۲۵

حمله موشکی به شهرهای بهبهان، اندیمشک و مسجد سلیمان

در ساعت ۰۰:۴۳ و ۰۰:۴۵، شهرهای بهبهان، اندیمشک و مسجد سلیمان هرکدام مورد اصابت ۲ تیر موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرند.

۶۲/۱۱/۲۶

حمله هوایی به شهرهای ایلام، گیلانغرب و سرپل ذهاب

با شروع عملیات والفجر ۵ در ساعت ۲۴:۰۰ در محدوده بین شهرهای دهلران تا مهران، هواپیماهای عراقی شهرهای ایلام، گیلانغرب و سرپل ذهاب را مورد حمله هوایی قرار می‌دهند.

۶۲/۱۱/۲۷

عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجارتی و سقوط ۱ فروند هواپیمای دشمن

عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجارتی با استعداد ۱۱ فروند کشتی ورودی و ۱۱ فروند خروجی در ساعت ۸ با نام عملیاتی نغمه آغاز می‌شود. در این عملیات، ۱۳ فروند هواپیمای شکاری F14 و ۳ فروند هواپیمای F4 با استفاده از سوختگیری هوایی، پوشش هوایی کاروان را تأمین می‌نمایند. کنترل فضای منطقه در دست عوامل پدافند هوایی و هواپیماهای طرح پدافندی با رشادت خلبانان تیز پرواز نه‌اجا می‌باشد و تلاش‌های نیروی هوایی دشمن برای نزدیک شدن به کاروان عقیم می‌ماند؛ کما اینکه در ساعت ۰۹:۳۵، یک فروند از هواپیماهای MIG23 دشمن که قصد دارد راهگشای هواپیماهای SU22 باشد، توسط رادار بندر امام کشف و هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی خیبر ۱ به سمت آن هدایت می‌شود. خلبان خودی هواپیمای دشمن را کشف و به سوی آن شلیک می‌کند و پس از ادامه مسیر خود، اعلام می‌نماید هواپیمای دشمن در موقعیت EQ1055 در آب‌های نیلگون خلیج فارس سقوط نموده است.

حملات دشمن به کشتی‌های الطریق، گود دلفین و سعدی و غرق شدن ناوچه ۶۵ پای نداجا

دشمن که از این راه به جایی نمی‌رسد، در ساعات ۰۹:۳۸ و ۱۰:۱۶، اقدام به پرتاب ۳ تیر موشک ساحل به دریا به سمت کاروان کشتی‌ها می‌نماید، که یک به کشتی تجاری الطریق و دومی به سطح آب و سومی به ناوچه ۶۵ پای نیروی دریایی، که خود نیز مأموریت اسکورت دریایی کاروان را بر عهده داشت، برخورد می‌نماید و در نتیجه، کشتی آسیب‌دیده الطریق و دو کشتی آسیب‌دیده دیگر به نام‌های گود دلفین و ایران سعدی، که با مین دریایی برخورد نموده‌اند، به بندر امام و بوشهر یدک می‌شوند، ولی ناوچه ۶۵ پای همراه با ۶ نفر سرنشین غرق می‌شود.

معاونت عملیاتی نهاجا به فرماندهی پدافند هوایی مأموریت می‌دهد تا با زیر امر گرفتن یک آتشبار از جنگ‌افزارهای ۲۳م پدافند نزاوا و پرسنل مربوطه و همچنین، جنگ‌افزارهای ۳۵م پدافند هوایی در قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص)، یک پست فرماندهی ارتفاع پست تشکیل داده و نسبت به تأمین پدافند هوایی ارتفاع کم قرارگاه مذکور اقدام نماید. ضمناً به فرماندهی مذکور ابلاغ می‌نماید عملیات انتقال رادار بهبهان به سایت پازنان را تا اطلاع بعدی متوقف نماید.

۶۲/۱۱/۲۸

حمله هواپیمای MIG25 برای شکستن دیوار صوتی

در ساعت ۲۲:۴۰، دشمن برای ایجاد رعب و وحشت اقدام به اعزام یک فروند هواپیمای MIG25 بر فراز شهرهای کرمانشاه و سنندج می‌نماید. پدافند هوایی از طریق رادیو شهرهای تهران، کرمانشاه و سنندج اعلام وضعیت قرمز می‌نماید، ولی هواپیمای دشمن بدون انجام تهاجم، تنها با شکستن دیوار صوتی بر فراز شهرهای پیش‌گفته باعث وحشت زنان و کودکان و سالخوردگان می‌شود.

۶۲/۱۱/۲۹

دستور گسترش سایت‌های هاگ پیروزی و بدر

فرماندهی نهاجا با هماهنگی ستاد مشترک ارتش به فرماندهی پدافند هوایی دستور می‌دهد آتشبار هاگ سایت ۲ دزفول را به سایت پیروزی و آتشبار سایت هاگ سلمان را در سایت بدر گسترش دهد و در ساعت ۰۸:۰۰، تجهیزات سایت ۲ هاگ دزفول به سمت سایت پیروزی و آتشبار سایت هاگ سلمان با یک روز تأخیر از پایگاه سوم به سمت سایت هاگ بدر به حرکت درمی‌آید.

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۲۱:۵۰، صدای انفجار شدیدی جزیره خارک را به لرزه درمی‌آورد، ولی آسیبی در رابطه با این انفجار گزارش نمی‌شود (احتمالاً دشمن اقدام به پرتاب موشک نموده، که حاصلی دربرداشتن است).

۶۲/۱۲/۲

پرواز ۱۲ فروند هلیکوپتر ناشناس از آسمان یزد به سمت اردکان

گزارشات واصله به پست فرماندهی نهاجا حاکی است مردم و پرسنل شهربانی یزد در ساعت ۱۹:۰۰ تعداد ۱۲ فروند هلیکوپتر را مشاهده کرده‌اند، که از یزد به سمت اردکان در حرکت بوده‌اند. ستاد نهاجا پس از بررسی‌های مقدماتی، در ساعت ۱۹:۲۹ دستور به پرواز درآمدن ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 از پایگاه یکم و در ساعت ۱۹:۴۵، یک فروند از پایگاه نهم را صادر می‌نماید و متعاقب آن در ساعات ۱۹:۴۱ و ۲۰:۰۱، دو فروند هواپیمای شکاری F4 از پایگاه‌های مهرآباد و بندرعباس به پرواز درمی‌آیند.

آغاز عملیات والفجر ۶ در جبهه غرب و جبهه میانی

در ساعت ۲۲:۳۰، عملیات والفجر ۶ در دو جبهه غرب و جبهه میانی در محورهای جاده بدره و طیب در مقابل شهر علی غربی عراق آغاز می‌شود و در پایان روز، تقریباً تمام جنگ‌افزارهای پیش‌بینی‌شده به منطقه عملیات رسیده و در محل‌های تعیین‌شده مستقر می‌گردند.

۶۲/۱۲/۳

آغاز عملیات خیبر

در ساعت ۲۱:۰۰، به منظور آزادسازی جزایر مجنون، که حفاصل بین دو استان مهم عراق، یعنی بصره و العماره است، عملیات اصلی به نام عملیات خیبر با رمز یا رسول‌الله(ص) آغاز می‌گردد.

۶۲/۱۲/۴

خسارات و تلفات بمباران هوایی مجتمع پتروشیمی بندر امام خمینی

در ساعت ۱۳:۳۸، دشمن اقدام به پرتاب ۳ تیر موشک زمین به زمین به سمت مجتمع پتروشیمی بندر امام خمینی می‌کند، ولی این بار هم مانند دفعات گذشته بجز یک موشک دشمن، که به نیروگاه مجتمع آسیب‌هایی وارد می‌کند، خسارت عمده دیگری به وجود نمی‌آید.

۶۲/۱۲/۵

حمله موشکی به شهر خرم‌آباد

دشمن در ساعات ۰۱:۱۰ و ۰۱:۳۰، شهر خرم‌آباد را با ۳ تیر موشک زمین به زمین مورد اصابت قرار می‌دهد، که در نتیجه، ۵۰ نفر شهید و ۳۵۰ نفر مجروح می‌شوند. در این موشک‌باران ناجوانمردانه، دشمن به ۲۲۰ باب منزل مسکونی، ۴۱ باب مغازه و ۲ دبیرستان خسارت وارد می‌کند.

حمله موشکی به شهر بروجرد

در ساعت ۰۵:۲۶، شهر بروجرد مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرد. این موشک‌باران دشمن باعث شهید شدن ۲۹ نفر و مجروح گردیدن بیش از ۱۰۰ نفر از مردم بی‌دفاع این شهر گردیده و تعداد زیادی خانه و مغازه تخریب می‌گردد.

حمله هوایی به پل دختر، اسلام‌آباد، سقز، مهاباد و کوه‌دشت

دشمن به موشک‌باران شهرهای خرم‌آباد و بروجرد قناعت نکرده و در ساعات ۱۶:۱۵، ۱۶:۳۰، ۱۶:۳۵ و ۱۶:۴۵، شهرهای پل دختر، کوه‌دشت و مهاباد را بمباران می‌نماید. شهدای شهرهای پل دختر، کوه‌دشت و مهاباد بیش از ۴۰ نفر و مجروحین آنها بالغ بر ۳۹۰ نفر گزارش می‌شود.

۶۲/۱۲/۶

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۸:۰۶، سایت هاگ پیروزی مستقر در منطقه عمومی پاسگاه جفیر، که در رابطه با عملیات خیبر در منطقه هورالهوریزه گسترش یافته، با ۳ فروند از هواپیماهای حمله‌ور دشمن درگیر می‌شود و با پرتاب یک تیر موشک به سمت آنها، یک فروند از هواپیماهای دشمن را منهدم و بقیه را متواری می‌سازد.

حمله هوایی به شهرهای بانه و ایلام

دشمن که شکست خود را در عملیات خیبر حس می‌کند، مجدداً دست به بمباران شهرها زده و در ساعات ۱۳:۳۰ و ۱۳:۳۵، مردم بی‌دفاع شهرهای بانه و ایلام را با هواپیماهای خود مورد حمله قرار داده و آنها را به خاک و خون می‌کشد و تعداد کثیری را در این دو شهر، شهید و مجروح می‌نماید. گزارشات واصله از این دو شهر حاکی است تعداد زیادی خانه و مغازه و اماکن عمومی مردم در اثر این بمباران‌ها تخریب شده است.

حمله هوایی به هویزه

در ساعت ۲۴:۰۰، شهر هویزه مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و تعداد دیگری از مردم این شهر شهید و مجروح گردیده‌اند.

۶۲/۱۲/۷

حمله به سایت هاگ بدر توسط توپخانه دشمن

سایت هاگ بدر زیر آتش توپخانه دشمن قرار گرفته، که به منظور حفظ و نگهداری تجهیزات حساس سایت مذکور، معاونت عملیاتی نه‌اجا دستور می‌دهد یک دستگاه رادار جستجوکننده هدف PAR و یک دستگاه رادار تعقیب هدف HIPIR این سایت به گروه دزفول و یک دستگاه رادار تعقیب کننده هدف HIPIR دیگر به سایت هاگ پیروزی برده شود.

حمله هوایی دشمن به پادگان سلمان فارسی کرمانشاه

در ساعت ۱۳:۲۹، هواپیماهای دشمن به پادگان سلمان فارسی کرمانشاه حمله می‌نماید، ولی به علت استقرار جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم که علیه هواپیماهای فوق اقدام تاکتیکی می‌نمایند، خسارتی به پادگان وارد نمی‌شود.

حمله هوایی دشمن به شهر اسلام‌آباد

در ساعت ۱۳:۳۰، جنگنده‌های عراقی به شهر اسلام‌آباد حمله نموده و طی بمبارانی موجب شهادت تعداد ۶۰ نفر و مجروحیت ۱۵۰ نفر می‌گردد و بیش از ۱۰۵ باب‌خانه و مغازه را نیز تخریب می‌کند.

حمله هوایی به شهرستان کوه‌دشت

در ساعت ۱۳:۴۵، شهرستان کوه‌دشت مجدداً مورد حمله هوایی هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که تعدادی از خانه‌های مسکونی این شهرستان بر سر مردم بی‌دفاع آن فرود می‌آید و بیش از ۳۰ نفر از این مردم شهید و مجروح می‌گردند.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۶:۳۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای مهاجم عراقی تحت پوشش رادار بندر امام قرار می‌گیرند، که با شماره مسیر H47 جهت انهدام به سایت هاگ پیروزی واگذار می‌شود. پرسنل عملیاتی سایت هاگ مذکور در ساعت ۱۷:۱۷ هنگامی که هواپیمای دشمن در فاصله ۳۵ کیلومتری غرب سایت قرار دارند، ۱ تیر موشک هاگ به سمت آنها شلیک و یک فروند از هواپیماهای دشمن را منهدم می‌نمایند.

۶۲/۱۲/۸

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعات ۰۷:۱۰ و ۰۷:۱۵، جنگ افزارهای توپ ۳۵مم اورلیکن مستقر در منطقه عملیاتی خیبر اعلام می نمایند با ۲ فروند هواپیماهای دشمن درگیر شده و آنها را مورد اصابت قرار داده اند. هواپیمای پست شنود الکترونیکی ساعتی بعد گزارش می دهد یک فروند هواپیمای MIG23 عراقی در منطقه القرنه عراق سرنگون شده است.

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی ایران برهان

در ساعت ۱۷:۳۰، یک فروند کشتی تجارتي ایرانی به نام ایران برهان، در لنگرگاه بوشهر مورد اصابت یک تیر موشک دشمن قرار می گیرد و متعاقب آن، گزارش می شود که یک تیر موشک دشمن در نزدیکی یکی از مواضع جنگ افزارهای پدافند هوایی در ایستگاه رادار سقوط نموده است. بررسی های بعدی مشخص می کند موشک های پرتاب شده از نوع اگزوست بوده و هواپیماهای مذکور از نوع سوپراتاندارد بوده اند.

۶۲/۱۲/۹

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۵۰، سایت هاگ پیروزی (منطقه پاسگاه جفیر) مستقر در منطقه عملیاتی خیبر با ۱ فروند از هواپیماهای دشمن درگیر و با پرتاب ۱ تیر موشک هاگ به سمت آن، اعلام می نماید آن را منهدم نموده است.

حمله هوایی و بمباران شهر کرمانشاه

در ساعت ۱۷:۲۵، دشمن که شکست در جبهه زمینی کاملاً برایش مسجل شده، دست به حمله هوایی به شهر کرمانشاه می زند و شهر مذکور را توسط ۲ فروند از هواپیماهای خود بمباران می کند. در این حادثه، تعداد ۱۲ نفر غیرنظامی شهید و بیش از ۸ نفر مجروح می شوند.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن و ساقط شدن موشک ضدرادار AS37

در ساعت ۱۷:۵۰، پرسنل عملیاتی مستقر در سایت پیروزی با یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن درگیر می شوند و بلافاصله پس از پرتاب یک تیر موشک و انهدام یک فروند از هواپیماهای متخاصم، برابر دستورالعمل خاموشی، اقدام به قطع انتشار امواج می نمایند، که پس از چند لحظه، یک تیر موشک ضدرادار موج تپشی (AS37) دشمن در فاصله ۲ کیلومتری سایت مذکور به زمین اصابت می نماید.

۶۲/۱۲/۱۱

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در عملیات حرکت کاروان کشتی‌ها

در ساعت ۰۹:۱۱، با توجه به حرکت کاروان کشتی تجارتي و نفتکش در این روز، دشمن با هواپیماهای MIG23 و SU22 در غرب سکوهاي نفتی الأمیه و البکر عراق پدیدار می‌شود. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر هواپیماهای شکاری رهگیر F14 طرح پدافندی با معرف پروازی شاهین ۷۳ و شاهین ۷۲ را به سمت هواپیماهای دشمن هدایت می‌کند. در ساعت ۰۹:۱۲، هواپیمای گشت رزم هوایی F14 با معرف پروازی شاهین ۷۲ موفق می‌شود یک فروند از هواپیماهای دشمن از نوع SU22 را مورد اصابت موشک هوا به هوای خود قرار داده و سرنگون نماید. این انهدام توسط پست‌های شنود تائید می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی‌های ورودی و یک فروند یدک‌کش

در ساعت ۰۹:۴۰، دشمن که در مراحل اول حمله خود به کاروان با ناکامی مواجه شده، اقدام به پرتاب ۲ تیر موشک چینی ساحل به دریای کرم ابریشم و یک موشک آگزوست توسط هلیکوپتر سوپرفلون می‌نماید و دو فروند از کشتی‌های ورودی را مورد اصابت قرار می‌دهد. یکی از کشتی‌ها که آسیب کمتری دیده، به راه خود ادامه می‌دهد و کشتی دیگر یدک‌کش می‌شود.

در ساعت ۱۲:۰۵، دشمن زخم خورده از پای ننشسته و یک تیر موشک ساحل به دریای دیگر به سمت کاروان پرتاب می‌نماید و مجدداً یک فروند دیگر از کشتی‌های ورودی به نام کشتی ایران اسلامی مورد اصابت قرار می‌گیرد و سه نفر از پرسنل پدافندی مستقر بر روی کشتی شهید می‌شوند.

در ساعت ۱۶:۱۵، بار دیگر دشمن با پرتاب یک تیر، موشک آگزوست یدک‌کش طریق القدس را که در حال اطفاء حریق کشتی تجاری می‌باشد، مورد اصابت قرار می‌دهد.

۶۲/۱۲/۱۲

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در حمله هوایی به شهر دهلران

در ساعت ۱۶:۴۵، هواپیمای دشمن به شهر دهلران و مواضع پدافندی شمال پاسگاه شهابی حمله می‌نماید و علیرغم اینکه چند نفر از پرسنل پدافند هوایی مجروح و مقداری مهمات در اثر بمباران هواپیمای دشمن منهدم می‌شود، یک فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت گلوله‌های توپ قرار گرفته و سرنگون می‌شود و خلبان این هواپیما در آتش هواپیمای منفجر شده اش می‌سوزد.

۶۲/۱۲/۱۴

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۳:۰۰، سایت هاگ پیروزی (مستقر در پاسگاه جفیر) در عملیات خیبر، با یک مسیر ۲ فروندی از هواپیماهای دشمن، که توسط رادار بندر امام تحت عنوان مسیر H01 کشف شده بود، درگیر می‌شود و با پرتاب یک تیر موشک اعلام می‌نماید یک فروند از هواپیماهای دشمن را در ۳۲ کیلومتری جنوب غربی سایت منهدم نموده است.

حمله موشکی و صدای انفجار در اطراف خارک

در ساعات ۰۵:۲۲، ۱۹:۲۳ و ۳۰:۲۳، صدای ۴ انفجار از سمت غرب و جنوب غربی خارک در جزیره شنیده می‌شود، ولی آسیبی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

۶۲/۱۲/۱۷

در زیر آتش توپخانه قرار داشتن سایت هاگ پیروزی و خسارات و ضایعات

از ساعت ۰۵:۱۰ الی ۰۵:۱۱، سایت هاگ پیروزی، که در بدو استقرار با فاصله مناسبی از توپخانه دشمن استقرار یافته بود، زیر آتش توپخانه قرار می‌گیرد و از تعداد ۵۶ گلوله توپ پرتاب شده به سمت سایت، تعداد ۱۲ گلوله به محوطه سایت اصابت می‌نماید و این آتشباری، اگرچه خسارت جانی در پی نداشت، ولی آسیب‌های نسبتاً زیادی به وجود آورد. از جمله آسیب به یک دستگاه ICC، یک دستگاه لانچر (سکوی پرتاب)، یک تیر موشک، ۲ دستگاه مولد برق و انهدام کامل سنگر پرسنل ژنراتور با کلیه وسایل شخصی پرسنل.

۶۲/۱۲/۱۹

جمع‌آوری سایت هاگ مقداد (مریوان)

در ساعت ۰۳:۱۲، آتشبار مستقر در سایت هاگ مقداد (مریوان) جمع‌آوری و بر روی ۲۰ خودرو بارگیری شد و بنا گردید که به امیدیه ارسال گردد.

۶۲/۱۲/۲۳

وحدت فرماندهی و یکنواخت نمودن سلاح‌های پدافند هوایی

فعالیت‌های لازم در امر ایجاد وحدت فرماندهی و یکنواخت نمودن سلاح‌های پدافند هوایی، ولو به صورت بطئی، در حال انجام است. از جمله این فعالیت‌ها، جایگزین نمودن ۲ قبضه جنگ‌افزار ۲۳مم توسط گروه پدافند هوایی بوشهر و رها نمودن جنگ‌افزارهای ژاجا می‌باشد.

۶۲/۱۲/۲۷

دستور جابجایی سایت هاگ بدر

دستور جابجایی تجهیزات سایت هاگ بدر به سایت جدیدی که در نزدیکی چنانه با نام نصر ۱ احداث شده صادر گردیده و این سایت در ردیف سایت‌های عملیاتی ویژه منطقه عملیاتی خیبر قرار می‌گیرد.

حملات هوایی شیمیایی دشمن به سایت هاگ پیروزی

از ساعت ۱۱:۲۰ الی ۱۱:۴۵، سایت هاگ پیروزی مورد حمله هوایی شدید هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد و علیرغم اینکه اپراتورهای دستگاه‌های HIPIR موفق به قفل کردن بر روی هواپیماهای کشف شده، که در فاصله ۲۲ کیلومتری سایت مذکور کشف شده بودند، نمی‌شوند، ولی با اجرای آتش بموقع جنگ‌افزارهای ۲۳م، خلبانان دشمن موفق به هدفگیری دقیق نمی‌شوند و بمب‌های آنها در فاصله یک کیلومتری محل سایت بر زمین بایر اصابت می‌نمایند و در اثر این بمباران شیمیایی، تعداد زیادی از پرسنل پدافند هوایی مستقر در سایت مسموم می‌شوند، که مسمومیت ۱۵ نفر از آنها حادثر بوده و جهت مداوا به اهواز اعزام می‌شوند.

۶۲/۱۲/۲۹

سایت هاگ پیروزی در زیر آتش توپخانه

دشمن از ساعت ۰۱:۴۰ الی ۰۳:۰۰ سایت هاگ پیروزی را با توپخانه سنگین مورد آتشباری قرار داده و تعداد ۶۵ گلوله توپ به محوطه مذکور اصابت می‌کند. اگرچه خسارت جانی حادث نمی‌شود، ولی خسارت مالی بسیاری به بار می‌آورد.

سقوط هواپیمای خودی

در ساعت ۱۵:۳۱، تعداد ۲ فروند هواپیمای F5 با معرف پروازی شاهین ۲۱ به منظور اسکورت ۱ فروند هواپیمای F5، که از تهران به سمت ارومیه در حال پرواز بوده، از پایگاه دوم به پرواز درمی‌آیند. لیدر دسته پروازی پس از انجام مأموریت در ساعت ۱۶:۲۵ به کنترلر شکاری رادار تبریز اعلام می‌کند به طور VFR و با ارتفاع پایین به پایگاه خود مراجعت می‌نماید و در همین زمان، از دید رادار محو می‌شود. تلاش برای برقراری تماس مجدد به جایی نمی‌رسد و بعداً مشخص می‌شود ۲ فروند هواپیمای مذکور در اطراف میاندوآب به کوه برخورد نموده و ضمن انهدام ۲ فروند هواپیما خلبانان نیز به شهادت می‌رسند.

۶۲/۱۲/۳۰

سرنگونی ۱ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی خیبر

در ساعت ۱۱:۵۰، پست شنود پرنده و هواپیمای شکاری خودی در منطقه عملیاتی خیبر اطلاع می‌دهند یک فروند هواپیمای MIG23 عراقی در منطقه حوالی هویزه سرنگون شده است (به احتمال زیاد هواپیمای مذکور مورد اصابت جنگ‌افزارهای پدافندی موجود در منطقه قرار گرفته است).

در آخرین پیام سال، معاونت عملیاتی نهاجا فرماندهی پدافند هوایی را مأمور تأمین پوشش هوایی شهر تهران در روزهای اول و دوم فروردین‌ماه سال ۱۳۶۳ با استفاده از هواپیمای شکاری F4 و F14 می‌کند.

شهادت ۲۹ نفر از پرسنل جمعی فرماندهی پدافند هوایی در سال ۶۲

سال ۱۳۶۲ در حالی به پایان می‌رسد که فرماندهی پدافند هوایی تعداد ۲۹ نفر از پرسنل جمعی خود، اعم از افسر، همافر، درجه‌دار، و سرباز را در راه آزادسازی کشور اسلامیشان در طول عملیات‌های انجام‌شده از دست داده است. اسامی شهدا و تاریخ و محل شهادتشان به پیوست می‌باشد.

پرسنل پدافند هوایی در حالی سال پرتلاش ۱۳۶۲ را پشت سر می‌گذارند، که با فعالیت‌های شبانه‌روزی خود توانسته‌اند در ۷ عملیات گسترده نیروی زمینی شرکت نمایند و با جابجایی ۱۷ سایت موشکی هاگ، ۲۹ عراده توپ ۳۵م‌م و ۹۴ عراده توپ ۲۳م‌م و ۱۴/۵م‌م، علاوه بر تأمین پدافند هوایی نسبی پایگاه‌ها، ایستگاه‌های رادار و ارتباط و تأسیسات حساس و حیاتی کشور مانند پالایشگاه‌ها، پدافند هوایی نسبی نیروهای عمل‌کننده در عملیات‌های زمینی را پوشش دهند.

وقایع سال ۱۳۶۳

۶۳/۱/۴

سقوط وانهدام یک فروند هواپیمای MIG23 دشمن در منطقه عملیاتی خیبر (جزایر مجنون) در ساعت ۱۳:۳۸، جنگ افزارهای اورلیکن و راپیر که در محل ورودی جزیره مجنون استقرار یافته اند، با هواپیماهای حمله‌ور به مقابله می‌پردازند و هواپیمای شنود الکترونیکی اعلام می‌نماید که یک خلبان هواپیمای MIG23 دشمن در غرب جزیره مجنون مجبور به ترک هواپیمای خود با چتر نجات گردیده و یک هلیکوپتر دشمن مأموریت یافته تا نسبت به نجات خلبان اقدام نماید.

سقوط یک فروند هلیکوپتر دشمن

در ساعت ۱۴:۲۰، مجدداً هواپیمای شنود الکترونیکی اعلام می‌کند هلیکوپتر عراقی که مأمور نجات خلبان MIG23 بود نیز سقوط نموده است.

۶۳/۱/۷

جمع‌آوری سایت هاگ پیروزی

سایت هاگ پیروزی از محل خود در پاسگاه جفیر که در رابطه با عملیات خیبر گسترش یافته بود، تخلیه و به پایگاه دزفول ارسال گردید.

حملات دشمن به قریه دختر باجی و حسینیه اندیمشک

در ساعت ۰۸:۰۰، دشمن با ۲ فروند هواپیما، قریه دختر باجی و حسینیه اندیمشک را بمباران می‌کند، که در نتیجه، ۲۲ نفر شهید و حدود ۲۰ نفر مجروح می‌شوند.

حمله هوایی دشمن به جزایر مجنون

در ساعت ۰۹:۰۰، دشمن مجدداً حمله هوایی خود را آغاز می‌نماید، البته این بار به شهرهای بی‌دفاع حمله نمی‌کند، بلکه به قسمت شمالی جزیره مجنون، که هنوز جنگ افزارهای پدافندی در آن مستقر نشده، حمله می‌نماید (این نشانه‌ایست از وحشت خلبانان عراقی از جنگ افزارهای پدافند هوایی ایران).

حمله هوایی و شکستن دیوار صوتی

در ساعت ۱۱:۲۰، یک فروند MIG25 با شکستن دیوار صوتی بر فراز شهرهای مهران، پاره و مهاباد از مناطق مذکور عکس هوایی تهیه می‌نماید.

حمله هوایی به شهرهای پل دختر، چمگردان و اندیمشک

در ساعت ۱۸:۱۳، شهر پل دختر، چمگردان و در ساعت ۱۸:۳۰، مجدداً حسینیه اندیمشک مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد و تعدادی دیگر از مردم بی‌دفاع این شهرها شهید و مجروح می‌شوند.

۶۳/۱/۹

حملات موشکی و هوایی دشمن به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

در ساعت ۰۷:۳۰، کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش شامل ۷ فروند ورودی و ۱۱ فروند خروجی، علیرغم هوای نامساعد، برای عملیات هوایی از بندر امام و بوشهر به حرکت درآمده و به منطقه خطر وارد می‌شوند. هواپیماهای شکاری گشت رزم هوایی به علت بدی هوا تا ساعت ۱۱:۵۰ موفق به حضور در منطقه عملیات نمی‌شوند. فعالیت هواپیماها و هلیکوپترهای دشمن و هلیکوپترهای نیروی دریایی خودی در اطراف سکوهای نفتی البکر و الأمیه عراق، که نسبتاً دارای هوای مساعدتری برای انجام عملیات هوایی می‌باشد، به چشم می‌خورد، ولی هوا آنقدر مساعد نیست که هواپیماهای دشمن قادر باشند به کاروان حمله هوایی نمایند. بنابراین، در ساعات ۰۹:۰۲ و ۰۹:۱۲ و ۱۱:۳۰، دشمن مجموعاً اقدام به پرتاب ۵ تیر موشک ساحل به دریا و دو تیر موشک آگزوست به سمت کاروان می‌نماید و دو فروند از کشتی‌هایی که میدان را خالی دیده‌اند، در ساعت ۰۹:۴۳ یک فروند هلیکوپتر SH3D متعلق به نیروی دریایی ایران را در شرق سکوی نفتی البکر مورد حمله قرار می‌دهند، که هلیکوپتر مذکور مجبور به فرود بر روی آب می‌گردد و در این حادثه تعداد سه نفر شهید و یک نفر مجروح می‌گردند.

۶۳/۱/۱۰

حمله هوایی دشمن و انهدام و سرنگونی هواپیمای دشمن در جزیره مجنون

در ساعت ۱۰:۱۶، دشمن با دو فروند هواپیمای SU22 جزیره مجنون را بمباران می‌کند. در ساعت ۱۶:۰۵، به شهر دزفول حمله هوایی می‌کند و همزمان با دو فروند هواپیما، منطقه چنانچه و فکه را با بمب و راکت مورد اصابت قرار می‌دهد. ژاندارمری (ژاجا) اعلام می‌کند یک فروند از هواپیماهای مهاجم را مورد اصابت قرار داده و سرنگون کرده است، که از این حملات و سقوط احتمالی هواپیمای دشمن گزارش بیشتری موجود نمی‌باشد.

۶۳/۱/۱۱

حمله هوایی دشمن به شهر گیلانغرب

در ساعت ۱۳:۳۰، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن به شهر گیلانغرب حمله می‌نمایند و در نتیجه، یک نفر از هموطنانمان را شهید و ۱۸ نفر را مجروح می‌نمایند.

انهدام و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ نصر ۱

دشمن اقدام به حمله هوایی به نیروهای عمل‌کننده سطحی در منطقه جنوبی جبهه می‌نماید، که مسیر دو فروند از هواپیماهای حمله‌ور توسط رادار بندر امام با شمار مسیر HO9 کشف و به سایت هاگ نصر جهت انجام اقدام تاکتیکی و انهدام واگذار می‌شود. سایت هاگ نصر ۱ پس از پرتاب یک تیر موشک به سمت هواپیماهای دشمن، اعلام می‌کند یکی از هواپیماهای مذکور را هدف قرار داده و سرنگون کرده است.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند و سقوط یک فروند دیگر از هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ نصر ۱

در ساعت ۱۶:۰۰، دو مسیر از هواپیماهای دشمن در پوشش رادارهای بندر امام و دزفول قرار می‌گیرد. مسیرهای مذکور با شماره مسیر H16 و Z46 جهت اقدام تاکتیکی و انهدام به سایت هاگ نصر ۱ واگذار می‌گردد. سایت فوق با ۲ تیر موشک در ساعات ۱۶:۰۷ و ۱۶:۱۷، دو فروند از هواپیماهای مهاجم را در موقعیت‌های N3040 و E4758 و نیز N3055 و E4755 در خاک عراق مورد اصابت قرار می‌دهد. در ساعت ۱۷:۳۰، پست‌های شنود گزارش می‌دهند یک فروند جنگنده عراقی به علت نامعلومی در سواحل منطقه ام‌القصر سقوط نموده است.

۶۳/۱/۱۳

تلاش دشمن برای بازپس‌گیری جزایر مجنون

نیروی هوایی عراق که خبر از دست دادن جزایر مجنون، همچون پتکی بر سرش وارد شده، سعی و تلاش دارد تا با بمباران‌های بی‌امان خود ضمن جلوگیری از تثبیت نیروهای ایرانی، از عملیات جاده و پل‌سازی ایرانیان، که از منطقه شرقی هورالعظیم به جزیره مذکور در حال انجام است، جلوگیری نماید.

حمله هوایی به سرپل ذهاب

دشمن علاوه بر حملات متعددش به منطقه عملیاتی، در ساعت ۱۰:۳۰ نیز به منطقه سرپل ذهاب حمله هوایی نموده و تعدادی از هموطنانمان را شهید و مجروح می‌کند.

سایت هاگ نصر ۱ زیر آتش توپخانه

سایت هاگ نصر ۱ مورد اصابت چند گلوله توپخانه دشمن قرار می‌گیرد و به تعدادی موشک و لانچر خساراتی وارد می‌گردد.

۶۳/۱/۱۷

حمله هوایی به جزیره مجنون و تدابیر مقابله دفاعی

در ساعت ۱۰:۲۸، حمله هوایی هواپیماهای عراقی در جزیره مجنون آغاز می‌شود. برای مقابله با این هواپیماها از پایگاه‌های چهارم و پنجم دستور پرواز به هواپیماهای شکاری صادر می‌شود، ولی به علت نامشخص، هیچ‌کدام قادر به پرواز نمی‌شوند. افسر شیفت ADOC به پست فرماندهی نه‌اجا پیشنهاد می‌کند از دو فروند هواپیمای شکاری F14 که در ۳۰ مایلی شمال اصفهان در حال گشت‌زنی می‌باشند، استفاده شود؛ اما این پیشنهاد به دلیل اینکه هواپیماهای مذکور مخصوص تأمین پوشش هوایی نماز جمعه اصفهان است، مورد موافقت قرار نمی‌گیرد.

۶۳/۱/۱۹

سقوط هلیکوپتر دشمن در منطقه غرب هویزه

در ساعت ۱۱:۴۰، یک فروند هلیکوپتر دشمن در منطقه غرب هویزه سقوط می‌نماید (هیچ‌یک از واحدهای پدافندی مستقر در منطقه مذکور گزارشی را در این مورد ارسال ننموده‌اند).

۶۳/۱/۲۷

سایت هاگ نصر ۱ زیر آتش توپخانه

از ساعت ۰۷:۲۵ الی ۰۸:۰۰، سایت هاگ ۱ در زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد.

۶۳/۱/۲۹

تهاجم و تهدید دشمن

در ساعت ۰۲:۰۳، یک مسیر دو فروندی از هلیکوپترهای دشمن با شماره مسیر L04 با سرعت ۱۲۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تقریبی ۵ هزار پا در موقعیت ۴۹۳۰ شرقی و ۲۸۴۸ شمالی تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. پست‌های شنود نوع هلیکوپترها را سوپرفرلون اعلام می‌کند. افسر شیفت رادار بوشهر ضمن اعلام وضعیت قرمز به مناطق مورد تهدید، با هماهنگی SOC شیراز، دستور به پرواز درآمدن یک فروند هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی طوفان ۶۱ را صادر می‌کند و هواپیمای فوق به پرواز درمی‌آید و توسط افسر کنترل شکاری رادار بوشهر به سمت هدف هدایت می‌شود، ولی سعی و تلاش افسر کنترل شکاری و خلبان به جایی نرسید و خلبان شکاری موفق به کشف و انهدام هدف نمی‌شود.

حمله موشکی به کشتی نفتکش

در ساعت ۰۳:۲۰، یک فروند کشتی نفتکش پانامایی با نام روداستار در ۸ مایلی جنوب شرقی خارک مورد اصابت موشک اگزوست قرار می‌گیرد.

۶۳/۱/۳۰

حمله هوایی و بمباران رسد رایپر مستقر در جزیره مجنون

یکی از رسدهای رایپر مستقر در جزیره مجنون در اثر بمبارانی که در ساعت ۰۶:۳۰ توسط هواپیماهای دشمن انجام می‌شود، آسیب کلی دیده و یک دستگاه تراکتور، یک دستگاه لانچر و چهار تیر موشک به کلی منهدم می‌شوند.

۶۳/۲/۵

حمله هوایی به پیرانشهر

در ساعت ۰۸:۳۵، تعداد پنج فروند هواپیمای دشمن در ارتفاع کم به شهر پیرانشهر حمله نموده و آنجا را بمباران هوایی می‌نمایند. در این رابطه، ۱۷ نفر شهید و ۲۰ نفر مجروح و تعدادی زیادی خانه مسکونی تخریب می‌شوند.

زیر آتش توپخانه قرار گرفتن سایت هاگ نصر ۱

سایت هاگ نصر ۱ به مدت ۷ ساعت به طور متناوب زیر آتش توپخانه دشمن قرار می‌گیرد. حجم آتش در حدود ساعت ۱۱:۴۵ از دیگر ساعات بیشتر است. خسارات وارده به پرسنل و تجهیزات سایت عبارتند از: شهادت یک نفر از پرسنل کادر به نام استوار دوم عینعلی اسفندیاری و مجروح شدن سه نفر سرباز وظیفه و انهدام تعداد زیادی از تجهیزات. موضوع از طریق ستاد مشترک ارتش به استحضار فرماندهی معظم کل قوا می‌رسد و در نظر اول، این سؤال از طرف معظم‌له مطرح می‌گردد که چرا معیار خارج از برد آتش توپخانه بودن در نظر گرفته نشده است و سپس دستور می‌دهند تا با هماهنگی قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص) ترتیبی اتخاذ گردد که این نوع جنگ‌افزارهای حساس و مهم در برد توپخانه دشمن مستقر نشود.

حمله هوایی به جزیره مجنون و مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای توپولوف ۲۲

نیروی هوایی عراق، که ظرف چند روز گذشته به علت نامساعد بودن هوا نتوانسته از برتری تجهیزاتی خود استفاده نماید، امروز فعالیت‌های وسیعی را در امر بمباران شهرها و مناطق عملیاتی آغاز نموده و در تکمیل این سری از فعالیت‌های خود، اقدام به حمله هوایی به جزیره مجنون می‌نماید، ولی این بار برخلاف انتظارش، با دفاع جانانه موشک‌های رایپر مواجه می‌شود و ساعت ۱۶:۳۵ یک فروند هواپیمای توپولوف ۲۲ دشمن مورد اصابت موشک رایپر قرار می‌گیرد.

اگرچه منطقه باتلاقی است و پیدا نمودن لاشه هواپیما کار آسانی نیست، ولی اطلاعات دریافت شده از پست‌های شنود و فیلم پخش شده در این رابطه از سیمای جمهوری اسلامی ایران دلیل قاطعی است که سقوط این هواپیما را اثبات می‌نماید (اطلاعات دریافت شده از پست‌های شنود حاکی است ۲ فروند هواپیمای توپولوف ۲۲ در ساعت ۱۶:۰۰ از پایگاه هضبه عراق به سمت جزیره مجنون پرواز نموده‌اند و در ساعت ۱۶:۲۹، فقط یک فروند از آنها به پایگاه مربوطه مراجعت نموده و در ساعت ۱۶:۵۲ در پایگاه مذکور فرود آمده است).

حمله به کشتی نفتکش بحرینی

در ساعت ۲۱:۴۳، در حالی که رادار بوشهر برای بررسی‌های هفتگی (امور نگهداری) خاموش می‌باشد، یک کشتی نفتکش بحرینی به نام سفینه‌العرب، که از خارک به سوی دبی در حرکت بوده، در فاصله ۸۰ مایلی جنوب شرقی بوشهر و به فاصله ۳۰ مایلی از ساحل، مورد اصابت موشک اگزوست دشمن قرار می‌گیرد و دچار آتش‌سوزی می‌گردد.

۶۳/۲/۷

مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند کشتی تجاری

عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش شامل ۱۳ فروند کشتی ورودی و ۹ فروند خروجی با نام عملیاتی یگانه، با یک روز تأخیر آغاز می‌شود. دشمن در ساعات ۰۷:۳۲، ۰۷:۴۹ و ۰۷:۵۰، اقدام به پرتاب ۳ تیر موشک ساحل به دریا از رأس البیشه به سمت کاروان می‌نماید، که تنها یک تیر آن به یک کشتی تجاری به نام SEA EAGLE برخورد نموده و یک نفر بر روی کشتی مذکور مجروح و کشتی آسیب‌دیده به سمت بندر امام پدک می‌شود.

۶۳/۲/۸

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

به دنبال تحت پوشش قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن، افسر کنترل شکاری در رادار سوباشی، هواپیمای شکاری خودی را با معرف پروازی طوفان ۳۱ به سمت آن هدایت می‌نماید و پس از رهگیری و یک سری عملیات هوایی، خلبان هواپیمای شکاری خودی در ساعت ۱۰:۰۸ اعلام می‌نماید یک فروند هواپیمای MIG23 دشمن را در موقعیت ۴۶۲۱ شرقی و ۳۵۴۱ شمالی منهدم نموده است.

۶۳/۲/۱۰

جابجایی سایت هاگ نصر

با اتمام عملیات ساختمانی سایت جدید توبه یا هجرت، تجهیزات هاگ و جنگ‌افزارهای ۳۵م و ۲۳م مستقر در سایت هاگ نصر ۱، که از بدو استقرار زیر آتش توپخانه قرار داشته، به سایت مذکور در موقعیت ۴۸۰۱ شرقی و ۳۱۲۳ شمالی انتقال داده می‌شود.

۶۳/۲/۱۷

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش عربستان سعودی

در ساعت ۱۲:۴۰، یک فروند کشتی نفتکش متعلق به کشور عربستان سعودی به نام الهود، پس از بارگیری از جزیره خارک در مسیر بازگشت در فاصله ۵۵ مایلی جنوب شرقی بوشهر مورد اصابت ۲ تیر موشک اگزوست پرتاب شده از هواپیماهای سوپراتاندارد دشمن قرار می‌گیرد.

۶۳/۲/۱۸

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن مجدد کشتی نفتکش عربستان سعودی
در ساعت ۰۴:۳۰، مجدداً از پست فرماندهی منطقه دوم دریایی بوشهر خبر می‌رسد که یک فروند کشتی نفتکش متعلق به کشور عربستان سعودی در راه بازگشت از جزیره خارک، پس از بارگیری از ترمینال نفتی خارک مورد اصابت موشک اگزوست قرار گرفته است.

۶۳/۲/۲۳

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش
در ساعت ۲۳:۱۵، پست فرماندهی منطقه دوم دریایی اعلام می‌نماید که ۲ فروند نفتکش به نام‌های "اسپرانزا" و "تبریز" در ۱۳ مایلی غرب بندر حلیله در ساعات ۲۲:۴۵ و ۲۲:۵۰ مورد اصابت موشک قرار گرفته‌اند (متن گزارش حاکی است که حمله توسط هلیکوپترهای سوپرفرلون حاصل موشک اگزوست انجام شده و جنگنده‌های دشمن در نهایت برای اسکورت نمودن هلیکوپترها در بازگشت از مأموریتشان به پرواز درآمده‌اند).

۶۳/۲/۲۵

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش ایرانی
دو فروند کشتی نفتکش خودی در اطراف جزیره خارک و غرب بندر بوشهر توسط موشک‌های اگزوست پرتابی توسط هلیکوپترهای سوپرفرلون مورد اصابت قرار می‌گیرند.

۶۳/۲/۲۷

حمله هوایی و بمباران شهرهای سقز و مهاباد
در ساعت ۱۱:۳۵، هواپیماهای دشمن با ارتفاع کم و بدون اینکه تحت پوشش رادارهای منطقه قرار گیرند، شهرهای سقز و مهاباد را بمباران می‌نمایند. گزارش‌های واصله حاکی است بمباران‌های مذکور تلفات و خساراتی در بر نداشتند.

۶۳/۲/۲۹

حمله موشکی به کشتی پانامایی
در ساعت ۰۰:۴۰، دشمن به برج‌های دیدبانی خود اعلام آمادگی می‌نماید. این خبر از طریق عوامل پست‌های شنود به رادار بوشهر گزارش می‌شود. افسر کنترل رادار مذکور علاوه بر اعلام آمادگی‌اش به مناطق پدافندی منطقه، به خلبان شکاری F4 با معرف

شاهین ۶۱ که مسئولیت گشت هوایی را به عهده داشته، دستور می‌دهد با دقت بیشتری منطقه را کاوش نماید. در ساعت ۰۱:۵۵، پست‌های شنود خبر از وجود هواپیماهای شکاری در دهانه فاو می‌دهند، ولی مسیر مشکوکی توسط رادار هواپیمای شکاری و رادارهای دوربرد منطقه کشف نمی‌شود.

در ساعت ۰۴:۴۵، پست فرماندهی منطقه دوم دریایی بوشهر خبر می‌دهد یک فروند کشتی پانامایی با بار آهن در ساعت ۰۱:۲۵ و ۰۱:۳۲ در نزدیکی بوشهر مورد اصابت ۲ تیر موشک دشمن قرار گرفته و در حال سوختن می‌باشد. این موضوع مورد تأیید خلبان هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی شاهین ۸۱ قرار می‌گیرد. خبرهای بعدی حاکی است که کشتی مذکور در ساعتی بعد غرق شده است (باز هم در صورتی که به زمان اطلاعیه اول حضور هواپیماهای شکاری دشمن در دهانه فاو دقت کنیم، متوجه خواهیم شد که به احتمال بسیار زیاد، حمله توسط هلیکوپترهای سوپرفرلون انجام شده است. به دلیل اینکه اگر اینگونه حملات توسط هواپیماهای سوپراتاندارد انجام می‌شد، هواپیمای حمله‌ور حداقل در مسیر بازگشت به وسیله رادار کشف می‌گردید، زیرا دشمن نیاز ندارد ریسک کند و در مسیر رفت و برگشت هواپیمایش را با ارتفاع کم، آن هم شب، به دریا اعزام نماید و می‌بینیم که هواپیماهای شکاری دشمن ۳۰ دقیقه پس از انجام مأموریت حمله هوایی به کشتی‌های پانامایی، در دهانه فاو ظاهر می‌شوند و این بدان منظور است که هلیکوپترها فرصت داشته باشند حدود ۶۰ مایل از منطقه خطر دور شوند و در صورتی که هواپیماهای شکاری ایران موفق به کشف و تعقیب آنها شوند، هواپیماهای شکاری اسکورت بتوانند در فاصله نزدیکتری نسبت به فضای کشور خود با شکاری‌های ایرانی درگیر شوند؛ ولی در آن زمان، به دلیل تبلیغات فراوانی که نسبت به هواپیمای سوپراتاندارد شده بود، تصور همه دست‌اندرکاران بر این بود که این حملات به وسیله هواپیمای سوپراتاندارد انجام شده است، نه هلیکوپترهای سوپرفرلون).

(لازم به یادآوری است تمام مطالب ذکر شده در پرانتز، نظر شخص سرشیفت می‌باشد و ممکن است بعضی از صاحب‌نظران آن را رد نمایند. معهذا مطرح نمودن آن اشکال ندارد و خود زمینه‌ای است برای تحقیق بیشتر).

تهدید هواپیمای گشت رزم هوایی توسط نیروهای فرامنطقه‌ای

در ساعت ۲۰:۲۲، خلبان هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی شاهین ۷۳ در موقعیت ۵۱۱۰ شرقی و ۲۸۱۵ شمالی، مشغول عملیات گشت هوایی بوده و گزارش می‌کند سیگنال‌های مربوطه به یک سیستم موشکی، که به سمت وی روانه شده است را از سمت ۲۳۰ درجه موقعیت خود از فاصله ۵۰ الی ۷۰ مایلی دریافت می‌کند. گزارش مذکور حاکی است ناوهای خارجی مستقر در خلیج فارس "احتمالاً آمریکایی" بر روی هواپیمای مذکور نشانه‌روی کرده‌اند، که اگر احتمالاً به سوی آنها تغییر مسیر داد، آن را مورد هدف قرار دهند.

خسارات وارده به تجهیزات پدافند هوایی باقیمانده در منطقه عملیاتی خیبر

گزارشات واصله از گروه پدافند هوایی دزفول حاکی است خسارات زیادی به سه دستگاه بنز اورلیکن، یک دستگاه لندرور و سایر تجهیزات رسدهای اورلیکن مستقر در منطقه عملیاتی خیبر در اثر آتش توپخانه دشمن وارد شده است.

۶۳/۲/۳۰

صدای انفجار در بندر هلیله و جنوب خارک

در ساعات ۰۹:۳۰، ۱۴:۰۲، ۱۶:۵۰ و ۱۶:۵۴، صدای چهار انفجار به ترتیب در بندر هلیله، جنوب جزیره خارک، منطقه دریایی بوشهر و شمال غربی جزیره خارک شنیده می‌شود، ولی خساراتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد. خبرگزاری عراق اعلام می‌کند که ۲ فروند کشتی ایرانی را مورد هدف قرار داده است.

۶۳/۳/۲

مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند بارج

پست فرماندهی منطقه دوم دریایی گزارش می‌دهد، یک فروند بارج شرکت نفت به نام پاسارگاد در ساعت ۰۳:۴۰ در حوالی بویه شماره ۱ بوشهر مورد اصابت موشک آگزوست دشمن قرار گرفته است. این حمله دشمن نیز در خفای کامل انجام می‌شود و برای نیروهای ایرانی هنوز مشخص نیست که حملات با چه وسیله‌ای انجام می‌شود، ولی احتمال می‌دهند که هواپیماهای سوپراتاندارد در اینگونه حملات شرکت داشته باشند.

۶۳/۳/۴

حمله موشکی دشمن و مورد اصابت قرار گرفتن ۳ فروند از کشتی‌های تجاری و نفتکش

دو کاروان از کشتی‌های تجاری و نفتکش با استعداد ۲۲ فروند ورودی و ۱۳ فروند خروجی، که از بنادر امام و بوشهر به حرکت درآمده‌اند، در ساعت ۰۵:۳۰ وارد منطقه خطر می‌شوند. نیروی هوایی عراق با تدارکات وسیع دست به حمله به کاروان می‌زند و در ساعات ۰۶:۳۵، ۰۶:۳۹ و ۰۶:۵۳ اقدام به پرتاب ۳ تیر موشک ساحل به دریای چینی از رأس‌البیشه به سمت کاروان می‌نماید. متعاقب آن هلیکوپترهای سوپرفرلون را در پناه هواپیماهای شکاری خود وارد معرکه می‌نماید و آنها نیز از فاصله نسبتاً دور کاروان را با ۳ تیر موشک اگزوست مورد حمله قرار می‌دهند. در ساعات ۰۷:۱۵ و ۰۷:۵۰ مجدداً ۲ تیر موشک چینی از رأس‌البیشه به سمت کاروان پرتاب می‌شود و از تعداد ۸ موشک پرتاب‌شده دشمن، ۳ تیر آن به هدف اصابت می‌کند و ۲ فروند کشتی ورودی و ۱ فروند خروجی را از حرکت باز می‌دارد. آتش ایجادشده بر روی کشتی با نام جانیت کیم غیر قابل کنترل اعلام می‌گردد. کشتی ساویدن با ۳ فروند یدک‌کش به سمت بندر بوشهر یدک می‌شود (دشمن از دو نوع سلاح خود، که نیروهای ایرانی تجهیزات پدافندی مقابله با آن را ندارند، در این حملات استفاده می‌کند). موشک‌های ساحل به دریای چینی و هلیکوپترهای سوپرفرلون مجهز به موشک اگزوست از این نوع جنگ‌افزار و مهمات می‌باشد؛ مع الوصف آنچنان که باید در اجرای اهداف خود موفق نیست، زیرا از ۸ موشک پرتاب‌شده فقط ۳ تیر به هدف اصابت نموده است.

۶۳/۳/۵

قرار گرفتن رادار پازنان در مدار عملیاتی

تجهیزات رادار GPS11 که به طور محدود با هلیکوپتر به قله پازنان برده شده است، در آن محل مستقر و پرسنل عملیاتی مشغول ارزیابی آن می‌گردند، تا در صورت داشتن کارایی لازم، رادار بندر امام یا یک رادار دیگر در آن محل مستقر گردد.

صدای انفجار در خارک

در ساعت ۲۲:۳۷، صدای انفجار از سمت ۲۹۰ درجه خارک گزارش می‌شود، ولی این انفجار خسارتی به دنبال ندارد.

۶۳/۳/۹

تهاجم دشمن و مورد هدف قرار دادن کشتی‌های تجاری

گزارشات واصله حاکی است هواپیماها و هلیکوپترهای سوپرفلون دشمن از ساعت ۱۹:۳۰ به بعد در حوالی سکوهای نفتی البکر و الأمیه عراق فعال بوده‌اند. سخنگوی نظامی ابراز کرد که ارتش عراق ۱ فروند کشتی ایران را در جنوب جزیره خارک مورد هدف قرار داده است. در این رابطه، علاوه بر اینکه خسارتی گزارش نمی‌گردد، حتی شنیده شدن صدای انفجار هم توسط هیچ یگانی گزارش نمی‌شود.

۶۳/۳/۱۰

مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند هواپیمای دشمن در حمله هوایی به پالایشگاه تبریز

در ساعت ۱۸:۳۸، تعداد ۲ فروند هواپیمای مهاجم دشمن در موقعیت (۳۶۵۰ شمالی و ۴۴۳۰ شرقی) در فضای کشور عراق به سمت شمال شرقی با شماره مسیر W34 تحت پوشش رادار تبریز قرار می‌گیرد. به علت شرایط نامناسب هوای موجود در مناطق تبریز و همدان و اجباری بودن پرواز هواپیمای شکاری این دو پایگاه، فرمان اسکرامل صادر نمی‌شود، ولی به جنگ افزارهای پدافندی منطقه فرمان آتش به اختیار صادر می‌گردد. هواپیمای دشمن در فاصله ۱۵ کیلومتری شمال غربی تبریز تحت پوشش رادار PAR هاگ قرار می‌گیرد. به علت پارازیت‌های جدید ایجادشده بر روی رادارهای سیستم هاگ، پرسنل عملیاتی موفق به پرتاب موشک به سمت هواپیماهای دشمن نمی‌گردند. جنگ افزارهای پدافندی هوایی مستقر در رادار و پالایشگاه تبریز به محض رؤیت هواپیماهای مهاجم، آتش پر حجمی را بر روی آنها می‌گشایند. علیرغم این مقابله شدید و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن (اثری از سقوط هواپیمای دشمن به دست نیامد، ولی گزارشات بعدی حاکی است که یک فروند هواپیمای SU22 دشمن که مورد اصابت قرار گرفته) در مراجعت سقوط می‌نماید و خلبان آن به نام احمد شاکر وادی نیز کشته می‌شود. در ضمن، خساراتی نیز به پالایشگاه وارد می‌شود.

حمله هوایی به شهر پل دختر

در ساعت ۱۹:۰۰ و همزمان با بمباران پالایشگاه تبریز، ۲ فروند هواپیماهای عراقی، یک کارخانه آجرپزی در خارج شهر پل دختر را بمباران می‌نمایند (نیروی هوایی عراق از اینگونه حملات انحرافی در طول جنگ به کرات استفاده نموده، تا ذهن پرسنل پدافندی را از حمله اصلی منحرف نماید).

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه آبدانان

گروه پدافند هوایی آبدانان نیز اعلام می‌کند که جنگ افزارهای پدافندیش با یک فروند از هواپیماهای دشمن درگیر شده و آن را هدف قرار داده و متلاشی نموده‌اند و خلبان آن نیز کشته شده است (مدرک کامل تری پیرامون این موضوع در دست نمی‌باشد).

دستور بکارگیری رادار PAR هاگ به عنوان رادار Gap Filler

فرماندهی نه‌اجا دستور می‌دهد با توجه به کمبود رادارهای دوربرد و وجود نقاط کور، نحوه استفاده از رادار PAR هاگ به عنوان GAP FILLER در کمیسیون متشکل از کارشناسان مورد بررسی قرار گیرد.

۶۳/۳/۱۳

حمله هوایی به کشتی‌ها و تاکتیک جدید دشمن در فضای شمال خلیج فارس

در ساعت ۱۰:۳۳، هواپیمای متخاصمی که توسط هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی شاهین ۸۳ تحت رهگیری بود و به علت پایان سوخت از ادامه رهگیری باز می‌ماند، توسط هواپیمای شکاری رهگیر F14 با معرف شاهین ۸۲ رهگیری شده و خلبان اعلام می‌کند هدف را در فاصله ۳۵ مایلی خود روی صفحه اسکوپ داریم، که به دو مسیر جداگانه تقسیم شده است، که یکی به سمت بوشهر ادامه مسیر می‌دهد و دیگری از سمت راست گردش نموده و در حال دور شدن می‌باشد. هواپیمای شکاری خودی (شاهین ۸۲) هدفی را که به سمت بوشهر ادامه مسیر می‌داده است، تا فاصله ۶ مایلی خود روی صفحه اسکوپ مشاهده می‌کند، ولی موفق به قفل کردن روی هدف مذکور و انهدام آن نمی‌شود؛ ضمناً مسیر هدف از روی صفحه نشان‌دهنده رادار هواپیما محو می‌گردد. در همین زمان، خلبان هواپیمای شکاری رهگیر انفجاری را در مقابل خود بر سطح آب در فاصله ۴۰ مایلی سمت ۱۲۰ درجه نسبت به جزیره خارک مشاهده و گزارش می‌نماید (آنچه از شرح رویداد استنباط می‌شود این است که هواپیمای حمله‌ور یک فروند هواپیمای سوپراتاندارد دشمن بوده، که در فاصله ۳۵ مایلی از هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی شاهین ۸۳ اقدام به پرتاب موشک اگزوست نموده و مسیری که تا فاصله ۶ مایلی توسط خلبان خودی بر روی صفحه نشان‌دهنده داشته است، مسیر موشک بوده و هواپیمای سوپراتاندارد پس از پرتاب آن گردش به راست انجام داده و از منطقه دور شده است). در ساعت ۱۰:۳۵، گزارش می‌رسد ۱ فروند کشتی نفتکش در سمت ۱۳۰ درجه نسبت به جزیره خارک با فاصله ۴۰

مایلی مورد اصابت قرار گرفته است (مسئله دیگری که در این عملیات مشهود است دقت برنامه ریزی دشمن بر اساس مدت زمانی که هواپیماهای شکاری F14 در منطقه گشتزنی می‌کنند و تعویض‌هایی که برای سوختگیری هوایی لازم است، می‌باشد و این میسر نخواهد بود مگر با داشتن سیستم‌های راداری و استراق سمع کاملاً مسلط بر منطقه بوشهر و خارک؛ و لذا دشمن این اطلاعات را تنها می‌تواند از طریق آواکس‌های آمریکایی که توسط عربستان سعودی مورد استفاده قرار می‌گیرد و هر روز در منطقه پرواز می‌نمایند، به دست آورده و یک چنین برنامه‌ریزی دقیق را انجام دهد. نکته قابل توجه دیگر، عدم گزارش اطلاعاتیه از پست‌های شنود خود در مورد این حمله است و معلوم نیست که چرا دستگاه‌های elint و comMent ما موفق به دریافت اطلاعات از هواپیماهای سوپراتاندارد حمله‌ور نشده‌اند).

پیشنهاد نیروی هوایی در چگونگی بکارگیری رادار پازنان و دزفول

فرماندهی پدافند هوایی نتایج بدست‌آمده از ارزیابی رادار پازنان را رضایت‌بخش اعلام نموده و اظهار می‌دارد با عملیاتی بودن رادار دزفول، پوشش ارتفاع کم به منظور اعلام خبر پرواز هواپیماهای گشت هوایی دشمن در حد قابل قبولی تأمین می‌شود و ارتفاع متوسط و بالاتر به وسیله رادار پازنان پوشش داده خواهد شد و نیروی هوایی پیشنهاد می‌دهد تا ضمن اقدام سریع در مورد جاده‌سازی سایت پازنان، زمان شروع عملیات عکس‌برداری هوایی حداقل ۷۲ ساعت زودتر به منظور تأمین سوخت و پرسنل مورد نیاز رادار پازنان را که با هلیکوپترهای شینوک انجام شود، به فرماندهی مذکور ابلاغ گردد.

معاونت عملیاتی فرماندهی پدافند هوایی با توجه به محدودیت‌های موجود و با هماهنگی فرماندهی نهاجا به گروه پدافند هوایی دزفول دستور می‌دهد تا رادار دزفول را فقط از طلوع تا غروب آفتاب و همچنین، در هر موقع از شبانه‌روز، که رادار بندر امام غیرعملیاتی می‌شود، روشن نمایند. بدیهی است این رادار در صورت وجود هرگونه تهدید در منطقه، با هماهنگی پست فرماندهی نهاجا، روشن و مورد بهره‌برداری عملیاتی قرار خواهد گرفت.

۶۳/۳/۱۵

حمله هوایی و بمباران شهر بانه توسط دشمن

در ساعت ۱۰:۳۰، شهر بانه توسط ۳ فروند هواپیمای دشمن مورد حمله قرار می‌گیرد و در پی این بمباران‌های هوایی، تعداد بیش از ۷۰۰ تن از مردم بی‌دفاع این شهر شهید و مجروح می‌گردند.

سانحه هوایی برای هواپیمای F4

در ساعت ۱۱:۱۰، فرمانده پایگاه ششم شکاری از پدافند هوایی درخواست یک فروند هواپیمای F14 می‌نماید. اطلاعات دریافت‌شده بعدی حاکی است عملیات روز گذشته هلیکوپتر نیروی دریایی در امر جلوگیری از ارسال محموله دریایی به عراق موفق نبوده و امروز یک فروند هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی سهیل A (حامل موشک ماوریک) و یک فروند هواپیمای F14 (تأمین پوشش هوایی آن) قصد داشتند کشتی حامل محموله مذکور را در موقعیت احتمالی ۲۲۰ درجه در فاصله ۸۵ مایلی بوشهر مورد هدف قرار دهند، ولی هواپیمای F4 دچار سانحه می‌شود.

اطلاعات کامل‌تری در این مورد در فرماندهی پدافند هوایی نیست. گزارشات بعدی حاکی است که ۴ الی ۵ هواپیمای شکاری عربستان سعودی در ۳۴ مایلی جنوب سکوی نفتی فروزان مشغول جستجو بوده‌اند (احتمالاً این جستجوها به منظور یافتن خلبان هواپیمای سانحه‌دیده ایرانی بوده است).

۶۳/۳/۱۶

حمله موشکی به مسجد سلیمان و دزفول و بمباران هوایی نهاوند

در ساعت ۲۳:۵۰، دشمن صهیونیستی عراق اقدام به پرتاب ۲ تیر موشک زمین به زمین اسکاد-بی و فراک-۷ به شهرهای مسجد سلیمان و دزفول نموده و شهرستان نهاوند را بمباران هوایی می‌نماید. حملات مذکور که در کمال ناجوانمردی و به سان خفاشان خون‌آشام در دل سیاهی شب انجام می‌شود، در شهرستان نهاوند موجب شهادت ۱۵ نفر و مجروح شدن ۷۰ نفر گردیده و ۷۰ باب خانه و مغازه را به کلی ویران می‌کند. این حملات در شهرهای مسجد سلیمان و دزفول نیز خسارات عمده‌ای داشته، که گزارش‌های مربوطه به فرماندهی پدافند هوایی منعکس نگردید و گزارشات بعدی حاکی است شهر نهاوند نیز با موشک زده شده است.

۶۳/۳/۱۷

حمله هوایی به شهرهای دهلران و گیلانغرب

در ساعات ۱۰:۵۵ و ۱۱:۱۵، هواپیماهای عراقی چند نقطه از شهرهای دهلران و گیلانغرب را بمباران هوایی می‌نمایند.

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن در منطقه سرپل ذهاب

در ساعت ۱۳:۱۵، اخبار واصله از قرارگاه عملیاتی غرب کشور حاکی است که جنگ‌افزارهای پدافندی مستقر در منطقه سرپل ذهاب با ۱ فروند هواپیمای SU22 دشمن درگیر شده و آن را مورد اصابت قرار داده‌اند. در این گزارشات آمده است هواپیماهای عراقی در نزدیکی ریجاب سقوط نموده و خلبان آن نیز به نام سرگرد نوبر عبدالمجید کشته شده است.

سقوط ۱ فروند هواپیمای F4 در منطقه سرپل ذهاب

گزارشات بعدی همین قرارگاه حاکی است که ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 نیز در منطقه سرپل ذهاب سقوط نموده و خلبان آن قبل از سقوط موفق به استفاده از چتر نجات شده‌اند.

معاونت عملیاتی نهاجا اعلام می‌نماید این هواپیما بین ساعت ۱۳:۰۰ الی ۱۴:۰۰ توسط جنگ‌افزارهای خودی مورد اصابت قرار گرفته و نظر به اینکه عملیات برون‌مرزی این هواپیما به همراه سه فروند دیگر از همین نوع از پایگاه سوم شکاری انجام می‌شده، یک نفر خلبان در سایت رادار سوباشی حضور داشته و مسئولین سایت رادار مذکور را نسبت به نحوه انجام عملیات برون‌مرزی مذکور توجیه نموده و چگونگی مورد اصابت قرار گرفتن این هواپیما را از فرماندهی پدافند هوایی جویا می‌شود.

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۲۲:۲۵، صدای شنیده شدن انفجار از سمت ۲۲۰ درجه خارک گزارش می‌شود، ولی گزارشی راجع به خسارت احتمالی به دست نمی‌رسد.

۶۳/۳/۱۸

حمله هوایی به خارک و تهدید کشتی‌های نفتکش

گزارشات واصله از پست‌های شنود خودی بین ساعت ۲۲:۲۲ تا ۲۳:۰۰ حاکی است که عراق قصد حمله به شناورهای دریایی را دارد. مسئولین رادار بوشهر وضعیت مناطق

مورد تهدید را قرمز اعلام می‌کنند. رادار PAR هاگ خارک در ساعت ۲۳:۱۹ مسیری را در سمت ۲۶۰ درجه خود به فاصله ۴۰ کیلومتر کشف می‌نماید، که بلافاصله دستور انهدام آن صادر می‌شود. برق BCC هاگ خارک در حالی که هواپیمای هدف ۲۰ کیلومتری آن قرار داشته، قطع می‌شود و پرسنل عملیاتی موفق به پرتاب موشک به سمت هدف نمی‌شوند. در همین زمان، مسیر هدف از صفحه رادار بوشهر نیز محو می‌گردد. رادار بوشهر مسیر مذکور را در ساعت ۲۳:۲۰ در موقعیت ۲۹۲۰ شمالی و ۵۰۱۰ شرقی با سرعت ۵۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۵ هزار پا با شماره مسیر L107 کشف می‌نماید و بلافاصله دستور به پرواز درآمدن هواپیمای شکاری از پایگاه ششم صادر می‌شود.

حمله موشکی دشمن به کشتی نفتکش

گزارش ارسالی از پست فرماندهی گچساران حاکی است خدمه جنگ افزارهای پدافندی مستقر در بحرگان در ساعت ۲۳:۲۶ یک شیء نورانی که از سمت غرب به شرق در پرواز بوده است را مشاهده نموده است. گزارشات بعدی نیروی دریایی گویای این حقیقت است که شیء نورانی مذکور موشک پرتاب شده از نوع اگزوست بوده و به احتمال زیاد به سمت یک کشتی نفتکش، که در حال تخلیه محموله در بحرگان لنگر انداخته است، پرتاب شده ولی به دلیل نامشخص، از مسیر اصلی منحرف گردیده و به هدف اصابت نکرده است.

تأمین پدافند هوایی نیروگاه بوشهر

معاونت عملیاتی نهاجا وقتی نیروگاه اتمی بوشهر را دائماً مورد تهدید می‌بیند، به فرماندهی پدافند هوایی دستور می‌دهد تا ۴ قبضه توپ ۲۳مم جهت تأمین پوشش هوایی ارتفاع پست به نیروگاه مذکور اختصاص دهد. گروه پدافند هوایی بوشهر در همین رابطه ۴ قبضه توپ ۲۳مم خود را در این محل گسترش می‌دهد و به منظور اعلام خبر به جنگ افزارهای گفته شده درخواست یک خط هات لاین می‌نماید.

۶۳/۳/۱۹

حمله موشکی به دزفول

در ساعت ۰۲:۰۰، رژیم بعثی عراق شهر دزفول را مورد اصابت ۲ تیر موشک زمین به زمین قرار می‌دهد. قبل از این حادثه، سایت‌های شنود هیچ‌گونه اطلاعیه‌ای در رابطه با

فعال شدن سکوهای پرتاب موشک زمین به زمین دشمن گزارش نمی‌نمایند. اطلاعات دیگری پیرامون خسارات و شهدای احتمالی این حمله به پدافند هوایی گزارش نمی‌گردد.

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۲۲، انفجاری در شمال جزیره خارک بر روی سطح آب رخ می‌دهد. این انفجار خسارتی به دنبال ندارد. این انفجار احتمالاً در نتیجه انهدام موشک ساحل به سطح و یا هوا به سطح پرتاب شده از سوی دشمن بوده، که به هدف اصابت نکرده است.

حمله هوایی دشمن به شهرهای بانه، مریوان و سردشت

هوایماهای عراقی که بارها شهرهای بانه، مریوان و سردشت را مورد حمله وحشیانه خود قرار داده‌اند، این بار دست به اقدامی تازه می‌زنند، که ضمن پرواز بر فراز منطقه مریوان، اقدام به پخش اعلامیه نیز می‌نمایند، که در این اعلامیه‌ها آمده است شهرهای بانه، مریوان، سقز، سردشت و بوکان در تاریخ ۶۳/۳/۲۰ بمباران خواهند شد (گویا تاکنون مناطق پیش‌گفته را بمباران نکرده و می‌خواهند مردم بی‌دفاع مذکور را از فردا بمباران کنند!).

۶۳/۳/۲۰

حضور ۴ فروند هلیکوپتر افغانستان در تایباد

تعداد ۴ فروند هلیکوپتر (که احتمالاً متعلق به نیروی هوایی کشور افغانستان بوده) بر منطقه تایباد در حوالی دوآب در حال تعقیب و بمباران مجاهدین افغان به وسیله پرسنل ژاندارمری منطقه رؤیت و گزارش می‌شوند. این گزارش حاکی است که یکی از هلیکوپترهای مذکور در حین اجرای عملیات سرنگون گردیده است. مسیر این هلیکوپترهای تهاجمی به وسیله هیچ‌یک از رادارهای فرماندهی پدافند هوایی در منطقه مذکور کشف نمی‌شود.

۶۳/۳/۲۱

حمله موشکی به شهر دزفول

در ساعت ۱۸:۵۵، شهر دزفول مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرد. پست‌های شنود خودی هیچ‌گونه اطلاعیه قبلی در مورد فعال شدن سکوهای پرتاب موشک دشمن مخابره نمی‌کنند. رادیو عراق در ساعت ۱۹:۱۰ اعلام می‌نماید که موشکباران به تلافی گلوله‌باران شهرهای عراق توسط نیروهای ایرانی صورت گرفته و حمله مذکور را بمباران هوایی توسط جنگنده‌های عراقی اعلام می‌کند.

۶۳/۳/۲۴

جمع‌آوری رادار پازنان

سیستم رادار مستقر در قله پازنان به وسیله هلیکوپتر شنوک واگذار شده از منطقه هوایی مهرآباد، به پالایشگاه فلور (واقع در پای کوه پازنان) منتقل و از آنجا به سایت بهبهان ارسال می‌گردد. لازم به یادآوری است که لامپ توایسترون این سیستم به رادار دزفول ارسال می‌گردد.

۶۳/۴/۳

حمله به جزیره خارک و صدای انفجار

در ساعات ۰۳:۱۵ و ۰۳:۱۷، صدای شنیده شدن انفجار از بوشهر و خارک گزارش می‌گردد، ولی گزارشی پیرامون خسارت‌های احتمالی این دو انفجار واصل نمی‌گردد. لازم به یادآوری است هاگ خارک نیز موفق به کشف مسیر هلیکوپترهای مذکور می‌شود و از فاصله ۱۱۰ تا ۵۰ کیلومتری آنها را در رادار خود داشته است. اما متأسفانه در مورد انهدام آنها موفق نیست و اقدام مؤثری نمی‌تواند انجام دهد.

حمله و درگیری هوایی بر فراز منطقه عمومی خارک

در ساعت ۰۴:۴۵، پست‌های شنود خبر حمله احتمالی دشمن به شناورهای دریایی را به SOC شیراز و رادار بوشهر گزارش می‌نمایند. رادار بوشهر ضمن اعلام وضعیت قرمز به کلیه مناطق مورد تهدید، در ساعت ۰۵:۱۲ تعداد ۲ مسیر را در موقعیت ۲۸۳۵ شمالی و ۴۸۳۵ شرقی با سرعت ۳۶۰ ناتیگال مایل و ارتفاع تخمینی ۱۰ هزار پا و به فاصله ۵ مایلی از یکدیگر کشف می‌نماید. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر بلافاصله هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی دوشنبه ۸۱، که در منطقه مشغول گشت هوایی است، را به سمت هدف‌های کشف‌شده هدایت می‌نماید. خلبان هواپیمای شکاری در فاصله ۶۵ مایلی خود یکی از هدف‌ها را کشف و پس از نزدیک شدن به آن در فاصله ۲۵ مایلی اقدام به پرتاب ۱ تیر موشک به سمت هدف می‌کند. این موشک به هدف اصابت نکرده و هواپیمای شکاری خودی آماده درگیری نزدیک با هدف می‌گردد، ولی بنا به اظهار خلبان به علت قرار گرفتن هدف در جهت نور خورشید، موفق به رؤیت هدف نمی‌گردد. هواپیمای شکاری رهگیر طرح پدافندی F14 با کمبود بنزین مواجه شده و توسط افسر کنترل شکاری به سمت تانکر سوخترسان هدایت و ۱ فروند هواپیمای F4 را که در شرایط اضطراری از پایگاه ششم در ساعت ۰۵:۲۷ پرواز نموده، به سمت هدف هدایت می‌کند. در ساعت ۰۵:۳۰، افسر

کنترل شکاری رادار بوشهر موقعیت را برای هاگ خارک، که هدف را از فاصله ۹۰ کیلومتری داشته، مناسب تشخیص داده و رهگیری هدف با هواپیما را قطع و هدف را جهت انهدام به سایت هاگ خارک واگذار می‌کند. سایت هاگ خارک در ساعت ۰۵:۳۶ موفق به قفل کردن روی هدف در فاصله ۱۵ کیلومتری جنوب‌شرقی خود می‌شود و ۱ تیر موشک به سمت آن پرتاب می‌نماید، ولی بخت یاری نمی‌کند و موشک^۱ HANG FIRE می‌شود.

حمله هوایی به کشتی الکساندر کبیر در جزیره خارک

در ساعت ۰۵:۳۶، جنگ‌افزارهای ۲۳م و ۳۵م مستقر در جزیره خارک اقدام به ایجاد سد آتش می‌نمایند. هواپیمای دشمن از نوع سوپراتاندارد بدون وارد شدن به برد جنگ‌افزارهای مذکور، ۱ تیر موشک اگزوست به طرف یک کشتی نفتکش به نام الکساندر کبیر، که در اسکله آذریاد مشغول بارگیری نفت بوده پرتاب می‌کند و از صحنه عملیات متواری می‌شود. آتش‌سوزی در کشتی مذکور و نشت نفت در اطراف اسکله باعث تخریب نیمی از اسکله و ۱ قبضه توپ ۳۵م و ژنراتور و متعلقات، که بر روی اسکله مستقر بوده است، می‌گردد.

۶۳/۴/۴

دستور جابجایی سایت هاگ هجرت به سایت هاگ ایمان

معاون عملیاتی نهاجا مقرر می‌دارد که کلیه تجهیزات سایت هاگ هجرت (واقع در غرب هویزه) با توجه به امکانات ترابری موجود و با رعایت کلیه اصول حفاظتی، طی سه مرحله به سایت جدید هاگ ایمان واقع در جنوب‌غربی دارخوین انتقال داده شود و حداکثر تا تاریخ ۶۳/۴/۱۹ سیستم مذکور در محل جدید مستقر و عملیاتی گردد.

حمله موشکی به پتروشیمی ماهشهر

در ساعت ۲۰:۳۶، یکی از مواضع اورلیکن مستقر در منطقه پتروشیمی ماهشهر شیئی نورانی مشاهده و گزارش می‌نماید. بلافاصله وضعیت منطقه قرمز اعلام می‌شود و جنگ‌افزارهای پدافند هوایی اقدام به تیراندازی به سمت شیء نورانی می‌نمایند. چند ثانیه بعد، صدای انفجار منطقه را به لرزه درمی‌آورد و یک قسمت از مجتمع مذکور دچار آتش‌سوزی می‌گردد. احتمالاً دشمن از موشک هوا به سطح استفاده نموده، ولی هیچ مسیری تحت پوشش رادارهای منطقه قرار نگرفته است.

---

۱ HANG FIRE زمانی اتفاق می‌افتد که تمامی مراحل پرتاب موشک در سامانه هاگ انجام می‌شود، لیکن در آخرین مرحله، به دلایل فنی و عملیاتی موشک از روی سکوی پرتاب بلند نمی‌شود.

۶۳/۴/۵

حمله هوایی به منطقه خارک و مورد اصابت قرار دادن کشتی نفتکش

در ساعت ۱۲:۳۵، رادار بوشهر موفق به کشف مسیری با شماره L48 در موقعیت ۲۹۱۰ شمالی و ۴۸۵۰ شرقی با سرعت ۴۵۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۲۲ هزار پا به سمت جنوب شرقی می شود (یکی از اشکالات عمده ای که اکثراً به چشم می خورد این است که ارتفاع اکثر هدف های کشف شده، دقت اندازه گیری نداشته و به صورت تخمینی گزارش شده است. در صورتی که ارتفاع هدف، عامل مهمی در طرح ریزی تاکتیک می باشد. در همین زمان، مسیر دیگری با شماره L49 با مشخصات مشابه مسیر L48 در موقعیت ۲۸۵۰ شمالی و ۴۸۵۰ شرقی با فاصله جانبی حدود ۲۰ مایل با مسیر قبلی ظاهر می شود. هر دو مسیر تا حدود ۲۵ مایلی جنوب شرقی چاه های نفتی فروزان (۲۹۲۰ شمالی و ۴۹۳۰ شرقی) ادامه مسیر می دهند. از این موقعیت دو مسیر جدا شده، مسیر L48 به سمت جزیره خارک و مسیر L49 پس از یک گردش ۳۶۰ درجه به دور خود به سمت بندر بوشهر به پرواز خود ادامه می دهد. افسر کنترل شکاری که جزیره خارک برایش در درجه اول اهمیت بوده، ابتدا هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه خارک، که با معرف دوشنبه ۸۳ در فاصله ۲۰ مایلی شمال غربی بوشهر مشغول گشتزنی بوده است را به سمت مسیر L48، که برای تأسیسات نفتی خارک انجام تهدید می نموده، هدایت می کند. هواپیمای شکاری F14 در ساعت ۱۲:۴۴ تا فاصله ۱۱ مایلی هدف نزدیک شده، ولی موفق به کشف و انهدام هدف نگردیده است. افسر کنترل شکاری برای تکمیل رهگیری، هواپیمای شکاری F4 با معرف چهارشنبه ۶۱ را که در حدود ۲۰ مایلی شمال جزیره خارک مشغول گشت هوایی بوده است، به سمت هواپیمای متخاصم هدایت می کند و این بار نیز شکاری تا فاصله ۱۴ مایلی هدف برده می شود، ولی خلبانان این هواپیما هم موفق به کشف و انهدام هدف نمی شوند (این مسیر قصد سرگرم کردن هواپیماهای شکاری خود را داشته، بنابراین با مانورهای متعدد، سعی داشته هواپیماهای شکاری ایرانی را به سمت خود بکشد، نه اینکه به جزیره خارک حمله نماید و شاید دشمن این موضوع را قبلاً تجربه کرده و متوجه شده که افسران کنترل شکاری ایرانی هواپیماهای شکاری خود را از اطراف خارک دور نمی کنند. به همین دلیل، با خیالی آسوده، هواپیمای سوپراتاندرادی که با شماره L49 کشف شده بود به سمت بوشهر رفته و در موقعیت ۲۸۲۴ شمال و ۵۰۴۴

شرقی ۱ فروند کشتی نفتکش به نام NOROBIT را مورد اصابت یک تیر موشک اگزوست خود قرار می‌دهد).

وزارت دفاع از وزارت جهاد سازندگی خواستار می‌شود تا امکانات خود را جهت ساختن جاده برای رادارهای پازنان به کار گیرد و با جهاد سازندگی نیروی هوایی در این زمینه همکاری نماید.

شکستن دیوار صوتی منطقه تهران توسط MIG25

در ساعت ۱۵:۰۵، مسیری با سرعت و ارتفاع زیاد تحت شماره D55 رادار همدان کشف و علیرغم اینکه از پایگاه‌های سوم و یکم شکاری اقدام به پرواز درآوردن ۲ فروند هواپیمای شکاری F4 برای مقابله با این مسیر می‌نمایند، اما این اقدام کارساز نیست و هواپیمای متخاصم که از نوع MIG25 بوده، در ساعت ۱۵:۲۲ بر فراز تهران دیوار صوتی را شکسته و باعث رعب و وحشت زنان و کودکان شهر تهران می‌گردد.

گزارشات واصله از پست‌های شنود حاکی است که این مسیر در ساعت ۱۵:۰۵ با رعایت کامل سکوت رادیویی وارد فضای جمهوری اسلامی ایران شده و در ساعت ۱۵:۳۲ پس از تهاجم به حریم فضای کشور و عبور از فراز تهران، دوباره از کشور خارج گردیده است.

۶۳/۴/۹

حمله و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۰۴:۱۵، صدای انفجاری از سمت ۲۷۰ درجه جزیره خارک شنیده می‌شود. این گزارش اگرچه از طریق پاسگاه‌های ساحلی نیز تأیید می‌شود، ولی خسارتی در رابطه با آن گزارش نمی‌گردد.

در ساعت ۱۹:۱۹، صدای ۵ انفجار متوالی از قسمت جنوبی خارک به گوش می‌رسد، ولی هیچ‌گونه خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌شود.

رؤیت اشیاء نورانی

در ساعت ۲۱:۵۵، در شهرهای همدان، کرمانشاه، نهاوند، ملایر و توپسرکان اشیاء نورانی مشاهده و گزارش می‌شود و در پالایشگاه تهران و منظره قم جنگ افزارهای پدافند هوایی به سوی شیء نورانی دیده شده تیراندازی بی‌اثری اجرا می‌نمایند.

۶۳/۴/۱۰

حمله و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعات ۰۵:۱۸ و ۰۸:۱۰، چند انفجار در سمت ۳۲۰ درجه نسبت به جزیره خارک رخ می‌دهد، که ضایعه‌ای در این رابطه گزارش نمی‌شود.

حرکت کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش

تعداد ۲۱ فروند کشتی خروجی و ۱۴ فروند ورودی در ۲ کاروان مجزا از بندرگاه بوشهر و بندر امام به حرکت درمی‌آیند، تا از یک سو، نیازهای داخلی مملکت را که از طریق واردات تأمین می‌شود به بندر امام حمل نموده و از سوی دیگر، تولیدات داخلی که حیات بازرگانی کشور را تشکیل می‌دهد، به خارج صادر گردد.

حمله موشکی به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی
در ساعات ۰۸:۴۵، ۰۹:۰۲، ۰۹:۱۵، ۰۹:۲۱ و ۰۹:۵۱، دشمن اقدام به پرتاب ۵ تیر موشک ساحل به دریای چینی، از منطقه رأس البیشه به سمت کاروان کشتی‌های مورد نظر می‌نماید. در این عملیات، ۲ فروند از کشتی‌های ورودی به نام‌های الکساندر دیو و ون جین (که حامل آهن بوده است) مورد اصابت قرار می‌گیرند.

در این عملیات، ۲۱ فروند کشتی خروجی سالم از منطقه خارج می‌شوند، ولی علاوه بر ۲ فروندی کشتی ورودی که مورد اصابت موشک قرار می‌گیرند، ۴ فروند هم به علت تعجیل در امر ورود به بندر امام در کانال به گل می‌نشینند.

۶۳/۴/۱۴

پرتاب موشک زمین به زمین از سوی ایران

در ساعت ۲۵:۲۰، گزارشات واصله حاکی است تعداد ۴ فروند موشک زمین به زمین از سوی ایران به سمت عراق پرتاب شده است.

۶۳/۴/۱۶

حمله هوایی به حریم فضایی منطقه خوزستان

در ساعت ۱۶:۳۰، دشمن با چند فروند هواپیما به حریم فضایی منطقه خوزستان حمله نموده و در ارتفاع کم و بدون اینکه تحت پوشش رادارهای منطقه قرار گیرند، روستای افجه در ۷۰ کیلومتری شهرستان ایذه را مورد حمله و بمباران قرار می‌دهند (به نظر می‌رسد

روستای بمباران شده مورد نظر دشمن نبوده و قصد داشته به پایلایشگاه اصفهان حمله نماید، ولی به علت بروز اشکالی پیش‌بینی نشده در حین مأموریت، این کار را انجام داده باشد. البته این موضوع در همان زمان تجزیه و تحلیل شده که هیچ مدرکی دال بر انجام این کار موجود نمی‌باشد).

جابجایی سایت هاگ هجرت به سایت هاگ ایمان

در ساعت ۱۶:۳۰، مرحله اول جابجایی تجهیزات سایت هاگ هجرت به سایت جدید هاگ ایمان به اتمام می‌رسد.

۶۳/۴/۱۹

حمله هلیکوپترهای سوپرفرلون به تأسیسات نفتی بحرگان

در ساعت ۲۲:۱۰، مسیری با سرعت ۱۲۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۵ هزار پا با شماره L94 در موقعیت ۲۹۵۰ شمالی و ۴۸۵۰ شرقی به وسیله رادار بوشهر کشف می‌شود. با توجه به هوای نامساعد منطقه بوشهر جهت پرواز هواپیماهای شکاری و با کسب اجازه از پست فرماندهی نهاجا، در ساعت ۲۲:۱۵ دستور پرواز ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 در شرایط اجباری صادر می‌گردد.

در ساعت ۲۲:۲۸، هواپیمای شکاری F4 به پرواز درآمده و بلافاصله توسط افسر کنترل شکاری به سمت هدف کشف شده هدایت می‌شود. خلبان هواپیمای شکاری خودی به دلیل تاریکی شب و سرعت کم هدف، همانگونه که بارها اتفاق افتاده است، قادر به کشف و انهدام هدف نمی‌گردد.

پست‌های شنود مسیر کشف شده را ۲ فروند هلیکوپتر سوپرفرلون مجهز به موشک اگزوست گزارش می‌نمایند.

هلیکوپترهای مذکور در ساعت ۲۲:۴۰ اقدام به پرتاب ۱ فروند موشک اگزوست به سمت تأسیسات نفتی بحرگان نموده و متواری می‌شوند. گزارشات واصله بعدی حاکی است که موشک پرتاب شده از سوی هلیکوپترهای دشمن به ۱ هدف کاذب در نزدیکی بحرگان اصابت نموده است.

۶۳/۴/۲۲

حمله به جزیره خارک

در ساعات ۰۸:۵۰، ۰۹:۴۵، ۰۹:۵۰، ۱۰:۴۱ و ۱۰:۴۹ از سمت‌های مختلف خارک صدای انفجار گزارش می‌گردد. در این رابطه خسارتی حادث نمی‌شود.

حمله هوایی دشمن به کشتی نفتکش ایران اعتقاد

در ساعت ۱۵:۱۴، مسیر شماره L33 به تعداد ۲ فروند با سرعت ۴۵۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۸ هزار پا در موقعیت ۲۹۳۰ شمالی و ۲۸۲۵ شرقی تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۴:۲۰، در حالی که مسیر کشف شده قبلی در حال دور زدن در همان منطقه کشف شده بود، مسیر دیگری نیز به شماره L34 به تعداد ۱ فروند و سرعت ۲۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۱۰ هزار پا به سمت جنوب شرقی در موقعیت ۲۹۱۵ شمالی و ۴۸۵۰ شرقی تحت پوشش رادار پیش گفته قرار می‌گیرد.

افسر کنترل شکاری رادار بوشهر، با توجه به اینکه مسیر L33، که در حال دور زدن در خارج از FIR ایران بوده، هواپیمای دشمن تشخیص می‌دهد و نظر به اینکه مسیر L4 در فاصله ۶۰ کیلومتری خارک توسط سیستم هاگ کشف شده است، هواپیمای F4 را به مسیر مذکور نزدیک ننموده و دستور انهدام هدف را به سایت هاگ خارک ابلاغ می‌کند.

در ساعت ۱۴:۲۹، سیستم هاگ در حالی که هدف مذکور در فاصله ۵۸ کیلومتری غرب جزیره خارک قرار داشته، بر روی آن قفل می‌شود، ولی هدف بلافاصله اقدام به دور زدن می‌کند و تا فاصله ۸۰ کیلومتری از جزیره خارک دور می‌گردد.

این عمل دو بار توسط هدف انجام می‌شود، ولی پرسنل عملیاتی به دلیل قرار نگرفتن هدف در برد مؤثر موشک، از اقدام به پرتاب موشک به سمت خودداری می‌نمایند. گزارشات واصله بعدی حاکی است ۱ فروند کشتی به نام ایران اعتقاد در ساعت ۱۴:۳۰ مورد هدف موشک دشمن قرار گرفته و در حال سوختن می‌باشد.

سخنگوی نظامی عراق در ساعت ۱۳:۱۵ اعلام می‌نماید دو هدف بزرگ دریایی (منظور کشتی نفتکش می‌باشد) ایران را در جنوب جزیره خارک مورد حمله قرار داده است.

۶۳/۵/۴

حمله به خارک و بحرگان

در ساعات ۰۹:۱۸ و ۰۹:۲۲، در جزیره خارک و بحرگان صدای انفجار شنیده می‌شود و علیرغم شنیده شدن صداها از سوی پرسنل مستقر بر روی سکوی نفتی فروزان و ناو جنگی سام، در رابطه با این انفجارها خسارتی گزارش نمی‌شود.

سقوط احتمالی ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۴:۱۰، هواپیمای شکاری رهگیر طرح پدافندی F14 با معرف پروازی سه‌شنبه ۷۱ با رادار خود دو مسیر را کشف و با شلیک اولش موفق به انهدام هدف نمی‌شود و با هدایت افسر کنترل شکاری هواپیما به پشت هواپیمای مهاجم هدایت و از موشک حرارتی علیه آن استفاده می‌نماید. این کار به موفقیت می‌انجامد و خلبان شکاری خودی آن را مورد اصابت قرار می‌دهد، ولی این انهدام مورد تأیید هیچ منبع دیگری قرار نمی‌گیرد (لازم به توضیح است که این انهدام بعداً توسط کشورهای غربی تأیید ضمنی می‌شود).

۶۳/۵/۷

حمله به خارک و صدای انفجار

در ساعات ۱۸:۲۶ و ۱۸:۳۵، دو صدای انفجار از سمت شمال غرب خارک در جزیره مذکور شنیده می‌شود، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

۶۳/۵/۱۱

حمله هوایی به شهر سردشت

در ساعت ۱۲:۲۵، هواپیماهای عراقی در آسمان سردشت ظاهر می‌شوند، که با آتش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مستقر در منطقه مواجه می‌گردند و بمب‌های پرتاب‌شده آنان آسیب و خسارتی به وجود نمی‌آورد.

۶۳/۵/۱۵

حمله موشکی به جزیره خارک و صدای انفجار

در ساعات ۰۹:۱۲ و ۱۱:۴۷، صداها انفجار در منطقه دوم دریایی بوشهر و جزیره خارک از سمت غرب شنیده می‌شود. به علت عدم گزارش خسارت، احتمال داده می‌شود که موشک‌های پرتاب‌شده از سوی دشمن به سطح آب برخورد نموده باشد.

۶۳/۵/۱۶

انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۸:۴۳، یک فروند هواپیمای دشمن با شماره مسیر L31 با سرعت ۴۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۵ هزار پا توسط ۱ فروند هواپیمای شکاری رهگیر F14 طرح پدافندی با معرف پروازی سه‌شنبه ۷۹ رهگیری و از فاصله ۴۰ مایلی موفق به کشف هدف می‌گردد و در ساعت ۰۸:۴۹، در فاصله ۲۴ مایلی از هدف با پرتاب یک تیر موشک، خلبان اعلام می‌نماید که موفق به انهدام یک فروند از هواپیمای دشمن در موقعیت جغرافیایی ۲۸۴۳ شمالی و ۴۹۵۵ شرقی گردیده است. مسیر هواپیمای هدف برای مدت ۲ دقیقه از دید رادار محو و پس از آن در ساعت ۰۸:۵۱ در موقعیت جغرافیایی ۲۸۴۵ شمالی و ۴۹۵۵ شرقی در سمت غرب مجدداً کشف می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۰۹:۰۰، اطلاعات واصله حاکی است که ۱ فروند نفتکش مورد اصابت ۲ تیر موشک اگزوست دشمن قرار گرفته است.

۶۳/۵/۱۸

تهاجم و تهدید دشمن و آسیب سکوی نوروز

با اعلام یکی از پست‌های شنود در منطقه جنوب و کشف یک مسیر ۳ فروندی از هواپیماهای دشمن توسط رادار بوشهر در ساعت ۰۵:۱۰ و در موقعیت جغرافیایی ۲۹۵۰ شمالی و ۴۸۳۵ شرقی، افسر کنترل شکاری رادار بوشهر بلافاصله هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی سه‌شنبه ۷۱ را به سمت مسیر متخاصم هدایت و برای تقویت پوشش هوایی منطقه خارک، دستور پرواز ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 را به پست فرماندهی پایگاه ششم صادر می‌نماید. هنگامی که هواپیمای شکاری خودی در فاصله ۱۰ مایلی شرق سکوی نفتی نوروز در حال رهگیری هواپیمای متخاصم بوده، هواپیماهای دشمن در فاصله ۱۰ مایلی غرب سکوی مذکور پس از پرتاب ۱ تیر موشک اگزوست به سوی سکوی نفتی مذکور، به سمت غرب تغییر مسیر داده و در ساعت ۱۵:۱۵، در موقعیت جغرافیایی ۲۹۳۰ شمالی و ۴۹۱۰ شرقی، از دید رادار بوشهر محو می‌شوند. برابر آخرین اطلاع واصله، یکی از پایه‌های فرعی سکوی نوروز در این حمله آسیب جزئی می‌بیند (اصولاً هواپیماهای پدافندکننده می‌بایستی در فاصله بین منطقه مورد دفاع و سمت احتمال

حمله دشمن قرار گیرند که به آن منطقه ایستایی گفته می‌شود. این مهم در شمال خلیج فارس به علت محدودیت‌های پوشش راداری میسر نبود و علت عدم موفقیت‌های مکرر پدافند هوایی در دفاع از شمال خلیج فارس همین مسئله بود).

۶۳/۵/۲۰

حملات هوایی دشمن و انهدام هواپیمای خودی

در ساعت ۰۷:۰۰، عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش، شامل ۱۶ فروند کشتی ورودی و ۸ فروند خروجی با نام عملیاتی هدیه آغاز می‌شود. در این عملیات، علاوه بر سایت‌های رادار، پست‌های شنود، هواپیمای سوخترسان هوایی، هواپیمای پست شنود پرنده، تعداد ۱۰ فروند از هواپیماهای شکاری F14 نیروی هوایی نیز شرکت دارند. عملیات با فعالیت شدید دشمن آغاز می‌گردد. در ساعت ۰۷:۰۳، تعداد ۲ فروند هواپیمای شکاری F14 که به صورت زوجی در شمال غربی جزیره خارک مشغول گشتزنی می‌باشند، مسیری را در فاصله ۴۹ مایلی خود کشف می‌کنند، که در پوشش رادار بوشهر قرار نگرفته است (موقعیت احتمالی هدف‌های کشف شده، که برابر اطلاع پست‌های شنود MIG23 عراقی بوده‌اند، شرق سکوی نفتی البکر عراق بوده است).

خلبان لیدر هواپیماهای F14 هواپیماهای دشمن را تا فاصله ۳۸ مایلی خود داشته است، غافل از اینکه دو فروند هواپیمای MIG23 دیگر از پشت سر در حال رهگیری آنها می‌باشند. خلبان هواپیمای شماره ۲ خودی در ساعت ۰۷:۱۰ اعلام می‌کند هواپیمای لیدرش مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته و خلبان، هواپیما را با چتر نجات ترک نموده است.

رویداد سقوط هواپیمای خودی

معاونت اطلاعاتی نه‌جا یک هفته پس از این اتفاق، مطالب زیر را به فرماندهی پدافند هوایی و معاونت عملیاتی نه‌جا ارسال می‌نماید، که علاوه بر متن کامل، فتوکپی سند نیز به پیوست می‌باشد:

۱. در ساعت ۰۷:۰۰ مورخه ۶۳/۵/۲۰، موقعیت ۱ فروند هواپیمای F14 در ارتفاع ۱۲ هزار پایی توسط رادار شعبیه به ۲ فروند MIG23 که در ارتفاع ۴۵۰۰ پایی قرار داشته‌اند، داده می‌شود. فاصله هواپیماهای دشمن با هواپیماهای خودی ۳۵ کیلومتر بوده است.

۲. هواپیمای دشمن در فاصله ۲۰ کیلومتری در موقعیت پشت هدف (هواپیماهای F14) قرار می‌گیرند، که این موقعیت به وسیله رادار شعبیه به آنها داده می‌شود.
۳. در فاصله ۱۵ کیلومتری بر روی هدف LOCK ON انجام می‌شود. هواپیمای F14 در آن موقع در ارتفاع ۶ هزار پایی قرار داشته است.
۴. در ساعت ۰۷:۱۰، تعداد ۲ فروند MIG23 فوق به ارتفاع سه هزار پایی رفته و با پرتاب سه تیر موشک، به سمت ۲۴۰ درجه تغییر جهت داده و گزارش می‌دهند هواپیما را منهدم نموده‌اند (احتمالاً موشک سوم به هواپیمای ایرانی اصابت نموده است). فاصله هواپیمای دشمن هنگام شلیک موشک مشخص نمی‌باشد.
۵. در هنگام درگیری، همزمان ۶ فروند MIG23 در منطقه فعال بوده‌اند. در ساعت ۰۹:۳۵، تیم تجسس و نجات، خلبان دوم هواپیمای F14 منهدم شده را سالم از آب گرفته و نجات می‌دهند و موقعیت سقوط هواپیما در ۲۹۵۸ شمالی و ۴۹۳۶ شرقی مشخص می‌گردد.

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی تجارتی ایران

در طول اجرای عملیات فوق، دشمن اقدام به پرتاب ۵ فروند موشک ساحل به دریا در ساعات ۰۷:۵۰، ۰۸:۰۳، ۰۸:۲۰، ۰۸:۳۰ و ۰۹:۵۰ به سمت شناورهای ایرانی می‌نماید و ۲ فروند کشتی تجارتی ایرانی به نام‌های ایران جواد و ایران قدس مورد اصابت قرار می‌گیرند.

رهگیری موشک‌های ساحل به دریای دشمن

گزارشات واصله حاکی است که ۳ فروند از موشک‌های دشمن در تاریخ فوق توسط جنگ‌افزارهای اورلیکن و راپیر مستقر در نهر قاسمیه کشف می‌شوند، ولی بجز مورد آخر که ۱ تیر موشک راپیر به سمت آن شلیک می‌شود و از فاصله بسیار نزدیک از کنار آن عبور می‌کند، برای انجام اقدام تاکتیکی بر روی موشک‌های دیگر مجالی به دست نمی‌آید، ولی نیروی دریایی اعلام می‌کند ۱ فروند از موشک‌های دشمن توسط یک ناوچه ۶۵ پایی آن نیرو منهدم شده است.

۶۳/۵/۳۰

گسترش رادار جستجوکننده هدف PAR

به منظور تأمین پوشش راداری ارتفاع کم فضای منطقه شمال خلیج فارس در زمان تردد کاروان‌ها، پیشنهاد گردید ۱ دستگاه رادار PAR هاگ در سایت هاگ هندیجان گسترش و در مدار عملیاتی قرار گیرد.

۶۳/۶/۱

حمله هوایی دشمن به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند یدک‌کش رعنا

در ساعت ۱۳:۵۰، هواپیمای متخاصم با شماره مسیر L62 با سرعت ۴۵۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تقریبی ۱۰ هزار پا در موقعیت جغرافیایی ۲۹۳۰ شمالی و ۴۸۳۰ شرقی، به سمت جنوب شرقی تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر با هماهنگی همتای خود در SOC شیراز به علت دریافت اطلاعات قبلی از پست‌های شنود علاوه بر اعلام وضعیت قرمز، به کلیه مناطق مورد تهدید دستور به پرواز درآمدن ۱ فروند هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی سه‌شنبه ۷۱ در ساعت ۱۳:۵۰ از منطقه هوایی شیراز و ۱ فروند هواپیمای F4 آماده پایگاه ششم را به پست فرماندهی پایگاه مذکور صادر می‌نماید. در ساعت ۱۳:۵۵، مسیر متخاصم دیگری با شماره L64 و سرعت ۴۵۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۵ هزار پا در موقعیت جغرافیایی ۲۸۵۰ شمالی و ۴۹۱۵ شرقی در دید رادار بوشهر قرار می‌گیرد.

خلبان هواپیمای شکاری F14 که از منطقه هوایی شیراز در ساعت ۱۳:۵۰ به پرواز درآمده است، در ساعت ۱۴:۰۱ با افسر کنترل رادار شکاری بوشهر تماس حاصل می‌نماید و به سمت مسیر متخاصم L64 هدایت می‌شود. همزمان، هواپیمای شکاری F4 پایگاه ششم با معرف پروازی مرداد ۶۱ به پرواز درمی‌آید و به سمت مسیر L62 هدایت می‌گردد. مسیر L64 در ساعت ۱۴:۰۳ در حالی که هواپیمای شکاری F14 در فاصله ۲۷ مایلی قرار دارد، به سمت غرب تغییر سمت داده و از منطقه دور می‌شود.

هواپیمای F4 که با تاکتیک FRONT به سمت مسیر L62 هدایت شده است، موفق به کشف راداری مسیر متخاصم نمی‌گردد (بعداً مشخص می‌شود که رادار هوایر این هواپیما خراب بوده و خلبان وضعیت رادار خود را به افسر کنترل شکاری گزارش نکرده است).

افسر کنترل شکاری سعی می‌کند هواپیمای شکاری F4 را به پشت هدف هدایت کند، اما در این حالت هم خلبان به علت وجود دید بسیار کم موفق به رؤیت هواپیمای دشمن نمی‌گردد. افسر کنترل هواپیمای شکاری F14 پس از تغییر مسیر دادن هدف مربوطه در ساعت ۱۴:۰۳ هواپیمای مذکور را به سمت مسیر L62 هدایت می‌کند و در حالی که هواپیمای شکاری F4 در فاصله بسیار کمی با هواپیمای متخاصم بوده، مسیر را در فاصله ۳۰ مایلی خود کشف می‌کند. هواپیمای دشمن متواری می‌شود. در اینجا مشخص نیست آیا خلبان هواپیمای F14 مسیر هواپیمای F4 را کشف کرده یا مسیر هدف دشمن را و یا هر دو را. به نظر این حقیر، افسر کنترل هواپیمای F14 باید هواپیمای خود را به سمتی مناسب هدایت و از مسیر متخاصم دور می‌کرد، تا ببیند آیا هواپیمای F14 قادر است هدف را کشف و منهدم کند؟ ولی گویا چون فاصله هواپیمای F4 با هواپیمای هدف بسیار نزدیک بوده، افسر کنترل شکاری اطمینان داشته که امکان انهدام هواپیمای دشمن برای خلبان هواپیمای F4 بیشتر از هواپیمای F14 می‌باشد.

اطلاعات به دست آمده بعدی حاکی است که هواپیماهای دشمن در ساعت ۱۴:۱۰ یک یدک کش ایرانی به نام رعنا را در فاصله ۵ مایلی جنوب غربی جزیره خارک مورد اصابت یک تیر موشک اگزوست قرار داده و تعداد ۶ نفر شهید و ۶ نفر مجروح شده و به یدک کش خسارت کلی وارد می‌گردد.

۶۳/۶/۲

مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند کشتی نفتکش قبرسی

علیرغم پیش بینی هواپیماهای گشت رزم هوایی، اخبار واصله بعدی حاکی است ۱ فروند نفتکش قبرسی در فاصله ۵۵ مایلی جنوب جزیره خارک مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۳/۶/۱۵

بمباران شهرهای مرزی

شهر سردشت در ساعت ۰۷:۰۰ توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود، ولی خسارت جانی و مالی در این رابطه گزارش نمی‌گردد. اطلاعات واصله حاکی است عراق به نیروهای خود در شرق بصره و سواحل اروندرود آماده‌باش کامل داده است.

۶۳/۶/۱۹

تدارک گسترده دشمن در حمله به جزیره خارک

در ساعت ۰۹:۴۴، عوامل پدافندی در رادار بوشهر از طریق یکی از پست‌های شنود مطلع می‌شوند دشمن قصد حمله به شناورهای دریایی ایران در اطراف جزیره خارک را دارد. در ساعت ۰۹:۵۸، یک فروند از هواپیماهای دشمن با شماره مسیر L55 در موقعیت جغرافیایی ۲۹۲۰ شمالی و ۴۸۴۰ شرقی با سرعت ۳۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۸هزار پا به سمت جنوب شرقی تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. در ساعت ۱۰:۰۵، مسیر دیگری از هواپیماهای دشمن با شماره L56 در موقعیت جغرافیایی ۲۹۲۰ شمالی و ۴۸۴۰ شرقی با سرعت ۳۶۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۱۰هزار پا به سمت جنوب شرقی و درست پشت سر مسیر اول تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. این دو مسیر هنوز خط FIR را قطع نکرده‌اند. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر دوردور با شکاری‌های خود مواظب حرکات آنها می‌باشد. هواپیمای F4 به معرف مرداد۶۲، که قرار بوده هواپیمای جایگزین آن در ساعت ۰۹:۵۸ پرواز کند، با مشکل مواجه شده و از پرواز باز مانده است و در ساعت ۱۰:۰۳، به علت کمبود سوخت منطقه را ترک و به پایگاه خود مراجعت می‌نماید. هواپیماهای F14 با معرف پروازی سه شنبه ۷۳ و ۷۴، که در منطقه نصر مأموریت گشت هوایی را به عهده دارند، در ساعت ۱۰:۱۰ با کمبود سوخت مواجه شده و جهت سوختگیری هوایی منطقه را ترک می‌نمایند. در همین زمان، یک فروند هواپیمای شکاری F4 که از پایگاه ششم به دستور عوامل پدافند هوایی در SOC شیراز به پرواز درآمده است، با رادار بوشهر تماس حاصل نموده و افسر کنترل شکاری رادار بوشهر وی را به سمت هدف‌های کشف شده هدایت می‌کند. در ساعات ۱۰:۱۰ و ۱۰:۱۷، صدای دو انفجار در جزیره خارک شنیده می‌شود.

هواپیماهای دشمن که قصد حمله به مناطق نفتی خارک و شناورهای اطراف آن را داشته‌اند، به محض اینکه از حضور بموقع هواپیماهای ایرانی در منطقه آگاه می‌شوند، با عجله موشک‌های خود را به سمت دو هدف در جنوب غربی خارک پرتاب می‌کنند، ولی چون موقعیت برای حمله مناسب نبوده، موشک‌هایشان به سطح آب برخورد می‌نماید. هواپیماهای دشمن پس از پرتاب موشک‌هایشان راه مراجعت را در پیش می‌گیرند و به ترتیب در ساعات ۱۰:۱۹ و ۱۰:۲۷، از دید رادار بوشهر محو می‌شوند و هیچ هدفی مورد

اصابت قرار نمی‌گیرد. منطقه‌ای که تاکنون به اسم «نصر» منطقه گشت هوایی هواپیماهای F4 بوده و موقعیت جغرافیایی آن بین سه نقطه ۲۹۱۰ شمالی و ۵۰۱۸ شرقی، ۲۹۰۰ شمالی و ۵۰۴۰ شرقی، ۲۹۱۷ شمالی و ۵۰۴۹ شرقی قرار دارد، اکنون به عنوان منطقه «آذر» برای گشت هوایی هواپیماهای شکاری F4 مشخص و ابلاغ می‌شود.

۶۳/۶/۲۰

حملات هوایی دشمن به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند کشتی نفتکش و چاه نوروز

در ساعت ۱۱:۳۰،۴ با اعلام احتمال حمله هوایی دشمن به شناورهای دریایی، هواپیمای F4 گشت هوایی منطقه شمال جزیره خارک به منطقه جنوب غربی (منطقه احتمال حمله) دشمن هدایت می‌شود و به منظور تقویت پوشش هوایی خارک به پست فرماندهی پایگاه ششم شکاری، دستور به پرواز درآوردن ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 صادر می‌گردد.

در ساعت ۱۱:۳۸، یک فروند هواپیمای دشمن (احتمالاً سوپراتاندارد) در موقعیت جغرافیایی ۲۹۴۰ شمالی و ۴۸۴۰ شرقی با سرعت ۴۶۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۱۰ هزار پا به سمت شرق در پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر هواپیمای F4 با معرف پروازی چهارشنبه ۶۴ را در حد فاصل خارک و هواپیمای متخاصم قرار می‌دهد، ولی هواپیماهای دشمن از مرز FIR تهاجم نمی‌کنند.

در ساعت ۱۱:۵۰، یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن در موقعیت جغرافیایی ۲۹۱۲ شمالی و ۴۸۴۰ شرقی با همان مشخصات هواپیمای قبلی تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد و افسر کنترل شکاری این بار هواپیمای F4 تازه نفسی را که در ساعت ۱۱:۵۴ از پایگاه ششم پرواز نموده است، به سمت آن هدایت می‌کند. اما این هواپیما هم از مرز بین‌المللی (FIR) تهاجم نمی‌کند.

در ساعت ۱۲:۰۵، صدای انفجار به گوش می‌رسد و پست فرماندهی منطقه دوم دریایی اطلاع می‌دهد یک فروند کشتی نفتکش در ۱۷۵ درجه خارک فاصله ۴۶ مایلی و همچنین، چاه شماره ۸ فروزان در موقعیت تقریبی ۲۹۲۰ شمالی و ۴۹۳۰ شرقی مورد اصابت موشک‌های دشمن قرار گرفته‌اند.

۶۳/۶/۲۱

حمله هوایی به کاروان کشتی‌های تجاری و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی
عملیات اسکورت کاروان کشتی‌های تجاری شامل ۱۵ فروند ورودی و ۱۴ فروند خروجی از بندر امام آغاز می‌شود. پدافند هوایی با بهره‌گیری از ۱۰ فروند هواپیمای شکاری رهگیر F14 و ۵ فروند هواپیمای شکاری رهگیر F4، ۴ فروند هواپیمای تانکر سوخترسان و ۱ فروند هواپیمای شنود الکترونیکی آغاز می‌گردد.

دشمن در این عملیات از هواپیماهای میراژ، SU22 و MIG23 به منظور حمله به کاروان کشتی و احياناً مقابله با هواپیماهای شکاری رهگیر ایران، به منطقه گسیل می‌دارد. دشمن با توجه به حضور گسترده هواپیماهای شکاری رهگیر ایرانی در منطقه، در ساعات ۰۸:۵۵، ۰۹:۵۵، ۱۰:۱۴، ۱۰:۳۰ و ۱۰:۵۰ اقدام به پرتاب ۵ تیر موشک ساحل به دریا به سمت کاروان می‌نماید.

از ۵ فروند موشک پرتاب شده، ۲ فروند از آنها در ساعات ۰۹:۳۳ و ۱۰:۳۶ به دو کشتی ورودی برخورد می‌کند. کشتی‌های آسیب‌دیده به سمت بندر امام و لنگرگاه بوشهر یدک می‌شوند و ۱ فروند موشک در هوا منهدم شده و ۲ فروند دیگر به سطح آب برخورد نموده و متلاشی می‌گردند.

حمله به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یدک‌کش سی ترانس آلمانی
در ساعت ۲۰:۵۵، یکی از پست‌های شنود وجود هلیکوپتر سوپرفلون را در منطقه شمالی آب‌های خلیج فارس گزارش می‌نماید. مسئولین پدافندی منطقه بنا به درخواست منطقه دوم دریایی بوشهر، دستور به پرواز درآمدن هواپیمای شکاری F4 را به پست فرماندهی پایگاه ششم صادر می‌نمایند.

در ساعت ۲۱:۰۹، هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی مرداد ۶۶ به پرواز درمی‌آید و منطقه را زیر نظر می‌گیرد. اطلاعاتی‌های مستمر پست‌های شنود، حاکی از قریب‌الوقوع بودن حمله هوایی عراق به منابع دریایی می‌باشد، اما رادارهای منطقه و رادار هواپیمای شکاری چیزی کشف نمی‌کنند. اطلاعاتی‌های پست شنود به طور مکرر تکرار می‌شود.

در ساعت ۲۲:۰۷، یکی از پست‌های شنود خبر از احتمال حمله هوایی دشمن به شناورهای دریایی می‌دهد. عوامل پدافندی منطقه دستور پرواز ۱ فروند هواپیمای شکاری

F4 دیگر را به پست فرماندهی پایگاه ششم صادر می‌نمایند. هواپیمای شکاری با معرف پروازی مرداد ۶۷ در ساعت ۲۲:۲۲ از پایگاه ششم به پرواز درمی‌آید.

افسر کنترل شکاری رادار بوشهر با توجه به اینکه در ساعت ۲۲:۲۱ یک مسیر ۲ فروندی از هواپیماهای دشمن را با سرعت ۳۶۰ ناتیکیال مایل و ارتفاع تخمینی ۷ هزار پا در موقعیت جغرافیایی ۲۹۰۰ شمالی و ۴۸۵۰ شرقی به سمت شرق کشف نموده، هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی مرداد ۶۷ را به سمت آنها هدایت می‌کند. خلبان هواپیمای شکاری خودی تا فاصله ۶ مایلی هواپیمای دشمن، جلو برده می‌شود، ولی با توجه به اینکه خلبان موفق به کشف راداری هواپیماهای متخاصم نشده و مسیر هواپیمای دشمن نیز توسط هاگ خارک کشف گردیده است، افسر کنترل شکاری دستور مراجعت را به خلبان هواپیمای خودی و فرمان انهدام هواپیماهای دشمن را به پرسنل عملیاتی هاگ خارک صادر می‌نمایند. خلبانان دشمن که گویا نقش طعمه را برای شکاری ایرانی بازی می‌کرده‌اند و خود را در فاصله ۴۰ کیلومتری هاگ خارک می‌بینند، با یک گردش سریع از منطقه هاگ دور می‌شود. در همین زمان (۲۲:۳۰)، هواپیماهای متخاصم دیگری با سرعت ۳۶۰ ناتیکیال مایل و ارتفاع تخمینی ۷ هزار پا در موقعیت جغرافیایی ۲۸۱۵ شمالی و ۵۰۰۵ شرقی، به سمت شمال شرقی تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد (آنچه مسلم است این هواپیماست که مأموریت اصلی را به عهده داشته و با ارتفاع پست به منطقه نزدیک شده و در فاصله بسیار کمی از رادار بوشهر کشف شده است). افسر کنترل شکاری هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی مرداد ۶۷ را با ارتفاع و سرعت مناسب به سمت آن هدایت می‌کند، ولی خلبان هواپیمای متخاصم در فاصله ۲۰ مایلی جنوب غربی خارک با افزایش سرعت و تغییر سمت، در حالی که هواپیمای شکاری F4 فقط ۱۲ مایل با آن فاصله دارد، منطقه را ترک می‌کند و خلبان خودی به علت اینکه فاصله مناسبی با هدف نداشته، موفق به پرتاب موشک و انهدام آن نمی‌گردد. اطلاعات واصله بعدی حاکی است در ساعت ۲۲:۴۰، یک فروند یدک‌کش آلمانی به نام سی ترانس ۲۱ در ۲۲۸ درجه ۱۶ مایلی خارک مورد اصابت موشک قرار گرفته است و در ساعت ۱۳:۰۰ مورخ ۶۳/۶/۲۲ غرق می‌گردد.

۶۳/۶/۲۵

حمله هوایی به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری

در ساعت ۰۹:۰۰، یکی از پست‌های شنود خبر از احتمال حمله هوایی دشمن به شناورهای دریایی می‌دهد و رادار بوشهر مسیری را در ساعت ۰۹:۱۰ با سرعت ۴۲۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۱۲ هزار پا در موقعیت جغرافیایی ۲۹۴۰ شمالی و ۴۹۳۵ شرقی، به سمت جنوب‌شرقی کشف می‌کند. افسر کنترل شکاری ضمن اعلام وضعیت قرمز به کلیه مواضع پدافندی منطقه، هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی سه‌شنبه ۷۲ را به سمت هدف هدایت می‌کند، ولی به علت نداشتن دید راداری مناسب، افسر کنترل شکاری موفق به رهگیری کامل نمی‌شود. خلبان هواپیمای شکاری خودی نیز در یک لحظه موفق به کشف هدف در فاصله ۱۷ مایلی خود می‌شود، ولی این وقتی بوده که هواپیمای دشمن در حال گردش و مراجعت بوده است و این کشف راداری هم منجر به انهدام هدف نمی‌گردد.

در ساعت ۰۹:۳۸، گزارشی از خارک دریافت می‌شود که صدای انفجار از سمت جنوب‌شرقی شنیده‌اند، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌شود.

نیروی دریایی بعداً اعلام می‌کند یک فروند کشتی در فاصله ۵۲ مایلی جنوب‌شرقی لاوان مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته است (به نظر می‌رسد عراق دو حمله همزمان را تدارک دیده، ۲ فروند هواپیمای سوپراتاندارد از منطقه خلیج فارس حمله کرده است و یکی از هواپیماها قصد حمله به شناورهای ایرانی در آب‌های منطقه بوشهر و خارک را داشته، که صدای انفجار موشکش در ساعت ۰۹:۳۸ در خارک شنیده می‌شود و آسیبی به وجود نمی‌آورد. هواپیمای دوم به مسیر خود به سمت جزیره عربی واقع در جنوب جزیره فارسی و از آنجا به سمت جنوب‌شرقی جزیر لاوان ادامه مسیر می‌دهد. این هواپیما قصد دارد به ۱ فروند کشتی ایرانی حمله کند و برای اینکه از دید رادارهای ایرانی مخفی بماند، باید در ارتفاع کم پرواز کند. با توجه به اینکه اصولاً هواپیمای سوپراتاندارد، بدون سوختگیری هوایی و در شرایط متعارف، شعاع عملش در حدود ۴۰۰ ناتیکال مایل است، نمی‌تواند پس از انجام یک چنین مأموریتی به پایگاه اولیه‌اش مراجعت نماید، مگر اینکه امکان سوختگیری هوایی داشته باشد یا پایگاهی در نزدیکی عملیات در دسترس داشته باشد تا بتواند در آن فرود آید و سوختگیری مجدد نماید. به زعم این حقیق، واجد شرایط‌ترین محل

برای این کار پایگاه الظهران در عربستان می‌باشد و به احتمال قوی، خلبان این هواپیما پس از حمله به کشتی ایرانی در فاصله ۵۲ مایلی جنوب شرقی لاوان مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته است).

حمله تلافی جویانه هواپیماهای ایرانی

نیروی هوایی ایران طی یک عملیات تلافی جویانه، یک فروند هواپیمای شکاری F4 را در ساعت ۱۱:۳۸ مأمور می‌کند سکوی نفتی الأمیه را منهدم نماید. پدافند هوایی مسئولیت تأمین پوشش هوایی این هواپیما را بر عهده دارد و خلبان هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی سهیل تحت پوشش هوایی ۱ فروند F14 با معرف پروازی دوشنبه ۸۱ به محل مأموریت اعزام می‌شود. در ساعت ۱۲:۰۰، هواپیمای شکاری F14 تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن را در نزدیکی سکوی الأمیه کشف می‌کند و همزمان، دیدبان عراقی صدای شنیده شدن انفجار را به مقامات خود گزارش می‌نماید. تصمیم نهایی فرماندهی پایگاه ششم بر این است تا در صورتی که مأموریت توسط خلبان به اجرا در نیامده است، عملیات را متوقف نمایند، ولی خلبان گزارش می‌دهد مأموریت را به انجام رسانیده است. در این حمله، یک توپ ضد هوایی دشمن به همراه پرسنل مستقر بر روی سکوی الأمیه منهدم می‌شوند.

۶۳/۶/۲۹

حملات موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۰۹:۵۵، یکی از پست‌های شنود اعلام می‌کند «دشمن به برج‌های دیدبانی خود آماده‌باش داده است.» متعاقب آن، خلبان هواپیمای شکاری گشت هوایی منطقه خارک اظهار می‌دارد در اطراف جزیره خارک، چند انفجار رخ داده است. در اثر این انفجارها، به مدت چند دقیقه رادار AR1 خارک غیر عملیاتی می‌شود. گزارشات بعدی حاکی است دشمن اقدام به پرتاب ۵ فروند موشک (مشخص نیست از چه نوعی، ولی به احتمال زیاد اسکاد B بوده است) به سمت جزیره خارک نموده، که ۳ فروند آن به شمال اسکله T و خدمات بندری و ۱ فروند آن به سمت مجاور نیروگاه برق شرکت نفت و ۱ فروند دیگر در غرب آنتن رادار AR1 اصابت کرده و آسیب‌هایی وارد نموده است. این موشکباران ۴۲ مجروح و خساراتی نیز به جا می‌گذارد.

سقوط هواپیمای دشمن در اطراف سکوی نفتی البکر

در ساعت ۱۰:۴۵، خبر می‌رسد یک فروند جنگنده عراقی به علت نامعلومی در اطراف سکوی نفتی البکر در دریا سقوط کرده و ۱ فروند هلیکوپتر عراقی مشغول تجسس در منطقه است. موقعیت تقریبی سقوط ۲۹۴۵ شمالی و ۴۸۲۸ شرقی گزارش می‌گردد.

۶۳/۶/۳۰

حمله هوایی به جزیره خارک و صدای انفجار

روز گذشته جزیره خارک مورد اصابت موشک‌های دشمن قرار گرفته و اگرچه هر روز کلیه پرسنل در این جزیره، حتی به حالت آماده‌باش بوده‌اند، ولی امروز این آمادگی چند برابر شده و همه چشم‌ها و گوش‌ها باز و مترصد کشف کوچک‌ترین حرکت دشمن هستند. در ساعت ۱۲:۱۵، صدای ۲ انفجار از سمت جنوب‌غربی خارک و صدای سه انفجار دیگر، که همه از سمت غرب خارک به گوش رسیده، در ساعات ۲۰:۰۸ و ۲۰:۴۴ و ۲۲:۱۴ گزارش می‌شود، ولی هیچ‌گونه خسارتی در این رابطه‌ها گزارش نمی‌گردد.

۶۳/۶/۳۱

حمله موشکی و صدای انفجار در غرب جزیره خارک

صداهای انفجار به طور متوالی از سمت غرب خارک در دریا به گوش می‌رسد، ولی این انفجارها خساراتی دربرندارد. گزارشات واصله از پست‌های شنود حاکی است سکوه‌های پرتاب موشک زمین به زمین فراگ ۷ از اوایل بامداد فعال شده‌اند.

حمله موشکی به منطقه پتروشیمی ایران - ژاپن

در ساعت ۱۰:۳۲، منطقه پتروشیمی ایران و ژاپن مورد اصابت ۴ موشک (نوع موشک مشخص نمی‌باشد) قرار می‌گیرد. در رابطه با موشک‌های اول و دوم، خساراتی گزارش نمی‌شود؛ لیکن اطلاعات واصله حاکی است موشک سوم به مجتمع ایران - ژاپن و موشک چهارم به مخازن این شرکت اصابت نموده و خسارت عمده به بار آورده است.

۶۳/۷/۱

حمله به خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۰:۳۰، صدای انفجاری جزیره خارک را به لرزه درمی‌آورد، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌شود.

۶۳/۷/۲

حمله هوایی به جبهه‌های جنوبی

گزارش‌های متعددی مبنی بر فعال بودن هواپیماهای MIG23، سوپراتاندارد و میراژ حامل موشک ضدرادار در منطقه جنوبی جبهه، از پست‌های شنود به سایت‌های رادار مخابره می‌شود.

حمله هوایی و موشکی و صدای انفجار در جزیره خارک، بحرگان سر و سکوه‌های نفتی نوروز صدای چند انفجار در جزیره خارک، بحرگان سر و سکوه‌های نفتی نوروز شنیده می‌شود، ولی خسارتی در این رابطه‌ها گزارش نمی‌گردد.

۶۳/۷/۷

حمله موشکی به مجتمع ایران-ژاپن

از ۵ فروند موشک زمین به زمین پرتاب شده از سوی دشمن، ۱ فروند آن در ساعت ۰۹:۳۲ در آب‌های شمالی خلیج فارس و ۴ فروند بقیه در داخل محوطه پتروشیمی ماهشهر (مجتمع ایران-ژاپن) اصابت می‌نماید. در این رابطه، ۴ نفر از پرسنل مذکور شهید و تعدادی مجروح می‌شوند و به تأسیسات این مجتمع نیز آسیب‌هایی وارد می‌گردد.

۶۳/۷/۱۵

حمله به جزیره خارک و دو انفجار

در ساعت ۰۸:۳۸، دو انفجار در سمت ۳۴۰ درجه خارک در آب رخ می‌دهد. این ۲ انفجار هیچ‌گونه خسارتی دربر نداشته است.

۶۳/۷/۱۶

مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند کشتی نفتکش لیبریایی

در ساعت ۱۰:۲۷، پست شنود نیروی دریایی احتمال حمله هوایی هواپیماهای دشمن به شناورهای دریایی را به عوامل پدافندی در رادار بوشهر گوشزد می‌کند. با کشف ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط رادار بوشهر و هدایت هواپیمای شکاری F14 به سمت این هواپیما، درگیری صورت نمی‌گیرد؛ لیکن هواپیمای فوق وجود ۴ فروند هواپیمای دشمن در دسته دوتایی را در فاصله ۲۰ مایلی از یکدیگر در رادار خود کشف نموده و به علت دورشونده بودن، موفق به تعقیب و انهدام آن نمی‌گردد. گزارش بعدی حاکی است ۱ فروند

کشتی نفتکش لیبریایی به نام WORLD KING در ۲۲۹ درجه‌ای بوشهر به فاصله ۶ مایلی مورد اصابت موشک‌های اگزوست پرتاب‌شده از سوی هواپیماهای دشمن قرار گرفته و از تعداد ۳۳ نفر پرسنل و خدمه کشتی، ۶ نفر فوت کرده و ۹ نفر زخمی شدند.

۶۳/۷/۱۷

حمله هوایی دشمن به پادگان جلدیان و مناطق اطراف بانه و سردشت
از ساعت ۱۳:۰۰ الی ۱۶:۳۰، دشمن چندین نوبت قصد بمباران پادگان جلدیان و مناطق اطراف بانه و سردشت را دارد، ولی بمب‌های پرتاب‌شده از هواپیمای دشمن هیچ کدام به هدف اصابت نکرده و آسیبی به وجود نمی‌آورند.

۶۳/۷/۲۳

حمله هوایی به خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند نفتکش
در ساعت ۱۷:۲۶، در فاصله ۴۲ مایلی سمت ۱۵۱ درجه از خارک، ۱ فروند کشتی نفتکش به نام سیوند متعلق به شرکت نفت ایران که از ترمینال نفتی خارک بارگیری نموده است، مورد اصابت موشک‌های پرتاب‌شده از سوی هواپیماهای دشمن قرار گرفته است.

۶۳/۷/۲۷

انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن در غرب
دشمن اقدام به پروازهای شناسائی و بمباران نموده و در چندین نوبت، با هواپیماهای خود اقدام به حمله هوایی به مناطق اطراف چشمه‌های کبود در ۱۰ کیلومتری جنوب شرقی ایلام و روستای بان‌روشان در ۳۵ کیلومتری جاده ایلام - صالح‌آباد می‌نماید. در ساعات ۱۱:۴۰ و ۱۴:۳۵ و ۱۵:۳۶، خدمه جنگ‌افزارهای پدافندی اعزام‌شده به غرب کشور ادعا می‌نمایند ۳ فروند از هواپیماهای هجومی را مورد هدف آتش خود قرار داده و هر سه را سرنگون نموده‌اند. اظهارات این عزیزان حاکی است لاشه هواپیماهای مذکور توسط سپاه پاسداران مستقر در منطقه عملیات جمع‌آوری شده است.

۶۳/۷/۲۹

حمله به پاسگاه شورشیرین در اطراف دهلران و صالح‌آباد
از ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۶:۰۰، هواپیماهای عراقی به طور پراکنده به پاسگاه شورشیرین قریه ریکا، اطراف دهلران و اطراف صالح‌آباد در نزدیکی مرض بین‌المللی دو کشور حمله

هوایی می‌نمایند، که گزارشات واصله حاکی است اکثر این بمباران‌ها بدون خسارت بوده و در بعضی از نقاط، بمب‌های دشمن عمل نکرده‌اند.

۶۳/۷/۳۰

حمله به صالح‌آباد

هوایماهای دشمن با ارتفاع متوسط و بالا مشغول بمباران منطقه می‌باشند و غرب پاسگاه قبلی صالح‌آباد را بمباران می‌کند و گزارشات واصله حاکی است بمباران‌های دشمن در این منطقه خسارت جانی و مالی دربر نداشته است.

۶۳/۸/۱

حمله شیمیایی به نوسود

گزارشات واصله حاکی است دشمن در منطقه نوسود از گلوله‌های توپ شیمیایی استفاده کرده و تعداد ۸ نفر از ایرانیان را در منطقه مذکور مسموم نموده است.

۶۳/۸/۳

حمله هوایی و موشکی دشمن و مورد اصابت قرار گرفتن ۳ فروند کشتی

دشمن با بهره‌گیری از هوایماهای MIG25، SU22 و MIG23 جهت حمله به کاروان کشتی‌های تجاری و نفتکش، وارد معرکه می‌شوند. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر پس از شنیدن خبر احتمال حمله هوایی دشمن، به وسیله پست شنود خودی و کشف یک مسیر ۲ فروندی از هوایماهای دشمن در ساعت ۰۸:۳۰ در موقعیت جغرافیایی ۳۰۰۰ شمالی و ۴۸۲۰ شرقی با سمت پروازی جنوب‌شرقی، هوایماهای شکاری F14 با معرف‌های پروازی عقاب ۸۴ و عقاب ۸۵، که در منطقه لاله (منطقه مذکور در شمال غربی جزیره خارک می‌باشد) مشغول گشت هوایی می‌باشد را به سمت این مسیر هدایت می‌کند (ترکیب هوایماهای دشمن نشانه این واقعیت است که آنها بیشتر به منظور مورد هدف قرار دادن هوایماهای گشت رزم هوایی ایرانی وارد عمل شده‌اند).

خلبانان خودی موفق به کشف و انهدام هوایماهای دشمن نمی‌شوند، ولی هوایماهای دشمن را مجبور به عقب‌نشینی نموده، آنها را از منطقه دور می‌نمایند. دشمن که در این مرحله از عملیات موفقیتی نداشته است، به حربه همیشگی خود، یعنی استفاده از موشک‌های ساحل به دریای چینی دست می‌زند و تعداد ۶ فروند از این نوع موشک‌ها را

در ساعات ۰۹:۱۰، ۰۹:۱۴، ۰۹:۴۵، ۱۰:۰۲، ۱۱:۰۷ و ۱۱:۳۰ به سمت کاروان کشتی‌ها پرتاب می‌نماید و ۱ فروند کشتی ورودی به نام «ایران اسلامی» و دو فروند کشتی خروجی به نام‌های «ایران انیس» و «GOOD LORD» را مورد اصابت قرار می‌دهد. دشمن این بار هم مانند دفعات گذشته از سلاحی استفاده می‌کند که پدافند هوایی ایران یارای مقابله با آن را ندارد و بدین وسیله، خسارت‌هایی هم وارد می‌سازد. گزارش‌های واصله از خدمه جنگ‌افزارهای پروژه «شمشیر» و «نوح» حاکی است در جریان مقابله با موشک‌های پرتاب‌شده از سوی دشمن و انهدام آنها موفق نبوده‌اند.

راه‌اندازی رادار ADS4 بهبهان

در ساعت ۰۹:۳۰، رادار ADS4 بهبهان که عملیات مونتاژ و نصب آن توسط پرسنل نیروی هوایی انجام شده است، روشن و آماده ارزیابی می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر صالح‌آباد

در ساعت ۱۲:۴۵، سه فروند هواپیمای دشمن شهر صالح‌آباد را بمباران می‌کنند و علاوه بر شهید و مجروح کردن تعدادی غیرنظامی، چند باب منزل مسکونی و مغازه را ویران می‌نمایند.

۶۳/۸/۱۶

حمله به جزیره خارک و انفجار در غرب جزیره

در ساعت ۰۹:۴۷ و ۱۰:۰۸، تعداد ۲ انفجار در سمت جنوب‌غربی و غرب خارک رخ می‌دهد، ولی در این رابطه خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۳/۸/۱۷

حمله هوایی دشمن به شهر صالح‌آباد و میمک

در ساعات ۱۱:۳۰، ۱۳:۰۰ و ۱۴:۵۰، دشمن اقدام به بمباران هوایی شهر صالح‌آباد و منطقه عملیاتی میمک می‌نماید. متأسفانه هواپیماهای دشمن به علت محدود بودن تعداد جنگ‌افزارهای پدافند هوایی با توجه به گستردگی منطقه، محدود بودن هواپیمای شکاری و همچنین، به علت پایین بودن ارتفاع هواپیماهای دشمن و قرار نگرفتن آنها در پوشش رادارهای اخطار اولیه و رادار هوابرد هواپیماهای شکاری، مورد اصابت قرار نمی‌گیرند.

۶۳/۸/۲۷

حمله و انفجار به جزیره خارک

در ساعت ۲۰:۲۳، انفجاری در سمت ۱۲۰ درجه جزیره خارک بر روی آب رخ می‌دهد. شعله انفجار توسط پرسنل بعضی از مواضع پدافند هوایی خارک مشاهده می‌شود، ولی هیچ‌گونه خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

۶۳/۸/۲۸

حمله هوایی به یگان‌های لشکر ۸۴

هوایمای دشمن در ارتفاع پایین چندین نوبت مواضع یگان‌های لشکر ۸۴ مستقر در منطقه عملیاتی غرب را بمباران می‌کند و جنگ‌افزارهای پدافند هوایی به علت گستردگی منطقه عملیات و محدود بودن تعداد جنگ‌افزار گسترش یافته، قادر به انهدام هوایمای دشمن نمی‌شوند.

۶۳/۹/۵

عکس‌برداری هوایمای MIG25 از شهرهای ایران

از ساعت ۱۳:۰۷ الی ۱۳:۳۵، هوایمهای شناسائی MIG25 دشمن در دو مسیر جداگانه از مناطق مهران، ایلام، آبدانان، شوش، سومار و نفت‌شهر عکس هوایی تهیه می‌کنند و اقدامات پدافند هوایی در جهت انهدام این هوایما مؤثر واقع نمی‌شود.

۶۳/۹/۷

حمله به خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۳:۲۸، تعداد ۳ انفجار در اطراف جزیره خارک در داخل آب‌های خلیج فارس به وقوع می‌پیوندد، که در این رابطه، هیچ خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۳/۹/۱۲

حمله موشکی به نفتکش‌ها

در ساعت ۱۳:۴۰، از منطقه دوم دریایی بوشهر خبر می‌رسد یک فروند نفتکش در فاصله ۵۲ مایلی غرب بوشهر از عقب مورد حمله موشک دشمن قرار گرفته و در حال سوختن است. رادارها و پست‌های شنود خودی هیچ‌گونه مسیر یا اطلاعاتی در این مورد کشف نمی‌کنند.

(چنین به نظر می‌رسد که دشمن پس از یک توقف کوتاه، در امر حمله به کشتی‌های نفتکش ایرانی با تاکتیک جدید و با استفاده از فضای کشور کویت و در سکوت کامل رادیویی اقدام به این حمله نموده است، زیرا اگر به خاطر داشته باشید، چند روز پیش فرمانده گروه پدافند هوایی بندر امام طی تجزیه و تحلیلی، همکاری نزدیک نیروی هوایی عراق و کویت را گزارش نموده بود).

۶۳/۹/۱۸

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن نفتکش پانامایی

با اعلام احتمال حمله هوایی دشمن به شناورهای دریایی توسط یکی از پست‌های شنود خودی، افسر کنترل شکاری رادار بوشهر ضمن اعلام آماده‌باش به مناطق مورد تهدید، هواپیماهای شکاری F4 و F14 گشت هوایی را به جنوب خارک و جنوب‌غربی بوشهر هدایت می‌کند.

در ساعت ۱۰:۴۷، به خلبانان شکاری توصیه می‌شود با رادار هوابردشان بیشتر مراقب ارتفاع کم باشند، ولی خلبانان و افسران کنترل شکاری هیچ مسیری را در رادارشان کشف نمی‌کنند. گزارشات واصله بعدی حاکی است ۱ فروند نفتکش پانامایی به نام بوتی انیوستور، که از جزیره سیری عازم جزیره خارک بوده، در ساعت ۱۱:۰۶ در فاصله ۶۵ مایلی جنوب خارک از ناحیه مخزن آب شیرین مورد اصابت موشک قرار گرفته، ولی به دلیل جزئی بودن خسارت، مسیر خود را به سمت بحرین ادامه می‌دهد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک با تاکتیک جدید توسط MIG25

در ساعت ۱۴:۵۴، یک فروند هواپیمای MIG25 به همراه ۲ فروند هواپیمای شکاری (احتمالاً MIG23) در دهانه فاو به سمت جزیره خارک تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. ظاهر امر نشان می‌دهد هواپیماهای شکاری MIG23 هواپیمای MIG25 را اسکورت می‌کنند، زیرا آنها با پرواز در ارتفاع حدود ۲۰ هزار پا تا سرحد آب‌های آزاد ایران (FIR) در پوشش رادار قرار می‌گیرند و از این به بعد، با کم کردن ارتفاع از دید رادار محو می‌شوند و هواپیمای MIG25 ادامه مسیر داده، با عکس‌برداری از جزیره خارک، دیوار صوتی را بر فراز این جزیره می‌شکند. معاون عملیاتی فرماندهی پدافند هوایی در ذیل گزارش این تهاجم هوایی مرقوم می‌نماید «حرکت جدید MIG25 به منطقه خارک فوق‌العاده اهمیت دارد، زیرا برای اولین بار پس از دو سال از سقوط اولین MIG25، این هواپیما با استفاده از اسکورت مجدداً به خارک می‌آید.»

با توجه به نحوه پرواز هواپیماهای شکاری اسکورت MIG25، چنین به نظر می‌رسد آنها قصد داشته‌اند هواپیماهای شکاری F14 را که می‌خواهند با تاکتی SNAP UP، MIG25، راهگیری کنند، مورد اصابت قرار دهند و از سوی دیگر، با عنایت به این مسئله که صدای دو انفجار به فاصله زمانی ۱۰ دقیقه روی خارک شنیده می‌شود، این هواپیما قصد بمباران خارک از ارتفاع بالا را داشته، که بمب آن در آب سقوط می‌کند.

۶۳/۹/۲۰

حملات هوایی پراکنده به شهرها و مراکز حساس و حیاتی

در ظرف ۲۴ ساعت گذشته، حملات و فعالیت‌های هوایی دشمن افزایش یافته و جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مناطق ایلام، آبدانان، کوه‌دشت، گاز مایع ماهشهر، پتروشیمی ماهشهر، بندر امام و دزفول به سوی هواپیماهای حمله‌ور دشمن تیراندازی داشته‌اند، که در هیچ موردی، موفق به انهدام هدف نشده‌اند؛ لیکن لااقل تا این حد موفق بوده‌اند که حملات هوایی دشمن را در اکثر موارد خنثی نمایند.

۶۳/۹/۲۴

حمله موشکی به جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۵۳، رادار خارک هدفی را در زاویه ۱۹۰ درجه و فاصله ۲۵ مایلی که به سمت خارک در حرکت بوده است، برای مدت کوتاهی کشف می‌کند، اما این هدف بلافاصله از روی صفحه نشان‌دهنده رادار محو می‌شود.

در ساعت ۱۰:۵۵، یک تیر موشک به محل سابق موضع چهارم اورلیکن در جنوب جزیره اصابت می‌کند. این موشک خسارتی به وجود نمی‌آورد و قطعات آن نشان می‌دهد که موشک از نوع آگزوست بوده، که به احتمال زیاد، از ۱ فروند هواپیمای سوپراتاندارد از فاصله حدود ۳۰ مایلی جنوب غربی جزیره خارک پرتاب شده و به علت پرواز در ارتفاع بسیار پایین، فقط چند لحظه تحت پوشش رادار خارک قرار گرفته است.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش یونانی

در ساعت ۱۰:۱۱، نفتکش ۲۴۱ هزار تنی یونانی به نام NIRE MIA در فاصله ۱۰۰ مایلی جنوب جزیره خارک مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

تهاجم دشمن و بمباران شهرهای مرزی

دشمن امروز دست به فعالیت‌های هوایی گسترده‌تری نسبت به روزهای گذشته می‌زند. دشمن با حدود ۴۰ فروند هواپیما به مناطق بانه، مریوان، قصر شیرین، گیلانغرب، نفت‌شهر، پل دختر، دهلران، آبدانان، شوش، هویزه، سوسنگرد، جفیر و طلائییه حمله می‌نماید. (در این رابطه، پدافند هوایی اظهار می‌دارد تعداد ۶ فروند از هواپیماهای هجومی از نوع MIG25 بوده‌اند و احتمالاً دشمن قصد داشته جهت ارزیابی میزان کارایی بمباران‌ها از منطقه مذکور عکس‌برداری هوایی نماید.)

۶۳/۹/۲۵

فعالیت هوایی دشمن و حمله به مناطق مختلف

امروز فعالیت هوایی دشمن حتی نسبت به روز گذشته هم بیشتر شده و با ۹۴ فروند جنگنده خود، ۱۶۰ سورتی پرواز انجام می‌دهد. از این تعداد پرواز، ۱۳۷ مورد آن تهاجم هوایی و عملیات بمباران بوده است و پدافند هوایی علیرغم تمام تلاش خود به علت محدودیت هواپیماهای شکاری و جنگ‌افزارهای پدافند هوایی، با توجه به گستردگی مناطق مورد تهدید دشمن، موفق به انهدام هواپیمای دشمن نمی‌گردد و تنها موفق می‌گردد که حملات دشمن را در بعضی موارد عقیم نموده و یا هواپیماهای حمله‌ور را متواری نمایند.

۶۳/۹/۲۷

حمله هوایی دشمن به منطقه بوشهر و جزیره فارسی

در ساعت ۱۰:۵۰، با دریافت خبر احتمال حمله هوایی دشمن به منابع حساس و حیاتی در دریا، پرسنل تصمیم‌گیرنده در رادار بوشهر به کلیه یگان‌های پدافندی مستقر در منطقه مورد تهدید آماده‌باش می‌دهد. در ساعت ۱۱:۱۰، وجود ۴ فروند هواپیمای SU22 و تعداد ۲ فروند MIG23 در ناحیه شمال غربی خلیج فارس توسط پست‌های شنود تأیید می‌گردد. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر هواپیمای شکاری F14 منطقه را به سمت جزیره فارسی، منطقه احتمال کشف هواپیماهای دشمن هدایت می‌کند. در ساعت ۱۱:۱۴، خلبان هواپیمای شکاری خودی اعلام می‌کند هدفی را در حوالی جزیره فارسی کشف نموده است.

دشمن از موضوع کشف هواپیماهایش توسط هواپیماهای شکاری ایران آگاه می‌شود و به آنها دستور مراجعت را صادر می‌نماید. خلبان هواپیمای شکاری خودی پس از چند

لحظه گزارش می‌کند، هواپیماهای دشمن در حال دور زدن و متواری شدن می‌باشند و بدین ترتیب، این حمله دشمن در اثر هوشیاری افسران کنترل شکاری و خلبانان ورزیده نیروی هوایی خنثی می‌گردد.

دشمن دست به تردهای دریایی در شمال خلیج فارس می‌زند و با نگرش به این واقعیت که تردهای امروز نسبت به روزهای گذشته افزایش یافته است، معاونت عملیاتی نهاجا به واحدهای پدافندی منطقه مورد تهدید دستورات مراقبتی شدیدتری صادر می‌نماید (بعید نیست تمرین تیراندازی کویت و عربستان سعودی پوششی باشد برای این تردهای دریایی عراق).

۶۳/۹/۲۹

حمله هوایی و بمباران شهرهای سوسنگرد و دهلران

بین ساعات ۱۶:۰۰ تا ۱۷:۰۰ هواپیماهای دشمن مناطقی را در غرب دهلران و اطراف سوسنگرد بمباران می‌کنند، ولی این بمباران‌های بی‌اثر هیچ‌گونه تلفات و خسارتی دربر ندارد.

۶۳/۹/۳۰

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۳:۰۷، خلبان هواپیمای گشت هوایی منطقه جنوب غربی بوشهر اعلام می‌کند دود غلیظی را بر روی دریا مشاهده می‌نماید و متعاقب آن، از پست فرماندهی نیروی دریایی بوشهر خبر می‌رسد ۲ فروند کشتی نفتکش، یکی در سمت ۱۷۷ درجه بوشهر در فاصله ۴۳ مایلی و دیگری در نزدیکی خارک مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته‌اند، که اولی به علت محدود بودن آسیب به سمت بحرین ادامه مسیر می‌دهد و دومی به سوی خارک یدک می‌شود.

۶۳/۱۰/۲

حملات موشکی دشمن به سکوی نفتی نوروز

در ساعت ۱۸:۳۲، یکی از پست‌های شنود خودی احتمال حمله هوایی دشمن را به منابع دریایی پیش‌بینی می‌کند و متعاقب آن، تا ۱۸:۵۸، به طور مرتب، فعالیت ۲ فروند هواپیمای MIG23 در حد فاصل بین دهانه فاو و سکوهای نفتی البکر و الأمیه عراق گزارش می‌گردد.

مسئولین رادار بوشهر بلافاصله پس از اعلام پست شنود و احساس خطر از سوی دشمن، دستور پرواز ۱ فروند هواپیمای شکاری F4 را به پست فرماندهی پایگاه ششم صادر می‌نمایند. هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی عقاب ۰۳ در ساعت ۱۸:۴۵ پرواز کرده و به سمت شمال غربی جزیره خارک هدایت می‌شود. رادارهای زمینی ۲ فروند هواپیمای دشمن را در موقعیت جغرافیایی ۲۹۰۴ شمالی و ۴۸۱۰ شرقی کشف می‌کنند، ولی این مسیر از سواحل فاو کویت دور نمی‌شود و هیچ‌گونه تهاجمی انجام نمی‌دهد. در ساعت ۲۱:۰۰ صدای انفجاری از سمت غرب جزیره خارک شنیده می‌شود. متعاقب آن پست فرماندهی منطقه دوم دریایی اعلام می‌کند یک فروند موشک دشمن که به سمت سکوی نفتی نوروز پرتاب شده بود، در نزدیکی محل مذکور بدون وارد آوردن خسارت به سطح آب برخورد نموده است. در رابطه با پرتاب این موشک هیچ مسیری توسط رادارهای منطقه کشف نمی‌شود.

۶۳/۱۰/۴

حملات موشکی دشمن و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۳۴، یک انفجار در جنوب شرقی خارک واقع می‌شود. این انفجار در دریا رخ داده و هیچ‌گونه خسارتی را به بار نمی‌آورد. مشخص نیست این انفجار و مشابه آن در گذشته در اثر چه بوده، اما حدس بر این است که موشک‌های ساحل به دریا و احتمالاً موشک‌های هوا به دریای دشمن بوده که به هدف اصابت نکرده است.

۶۳/۱۰/۸

سقوط ۱ فروند هواپیمای شکاری F4

هواپیمای F4 با معرف پروازی کرکس از ساعت ۱۰:۴۰ وارد منطقه می‌شود و پس از یک رهگیری ناموفق هوایی، مورد اصابت هواپیمای دشمن قرار گرفته و سقوط می‌کند. تیم تجسس و نجات پس از حضور در منطقه درگیری، اثری از انهدام کشف نمی‌کند، ولی در ساعت ۱۵:۰۰ خبر می‌رسد خلبان کابین جلو در سوسنگرد می‌باشد.

حمله هوایی دشمن به واحد جهاد سازندگی دشت عباس

در ساعت ۱۵:۰۶، گزارشات واصله حاکی است هواپیماهای دشمن یک واحد کارکنان جهاد سازندگی را در ۲ کیلومتری غرب پاسگاه دشت عباس بمباران کرده‌اند.

۶۳/۱۰/۹

فعالیت ۱ فروند هواپیمای MIG25

دشمن با استفاده از ۱ فروند هواپیمای MIG25، تهاجم به حریم فضایی ایران را تا فراز شهر شیراز و مرودشت گسترش می‌دهد و فرمانده گروه پدافند هوایی شیراز این حرکت دشمن را در جهت شروع حملات هوایی به پالایشگاه شیراز ارزیابی نموده است.

حمله و بمباران هوایی در اطراف صالح‌آباد و پادگان پاوه

از ساعت ۱۱:۰۰ تا ۱۳:۴۵، بمباران هوایی دشمن رو به افزایش گذاشته و محل تجمع تیپ ۴ لشکر ۲ حمزه ارتش مستقر در اطراف صالح‌آباد و پادگان پاوه و مواضع نیروهای زمینی و ژاندارمری در بستان و روستاهای اطراف آن را با بمب‌های سنگین و خوشه‌ای بمباران می‌کند و ضایعاتی نیز به وجود می‌آورد.

حمله و صدای انفجار در جزیره خارک

باز هم در ساعت ۱۵:۵۵، صدای یک انفجار از قسمت جنوب‌غربی جزیره خارک شنیده می‌شود، ولی هیچ‌گونه خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

۶۳/۱۰/۱۰

حمله هوایی دشمن به بحرگان

در ساعت ۱۴:۴۳، مسئولین عملیات رادار بوشهر با دریافت اطلاعیه احتمال حمله هواپیماهای دشمن به منابع دریایی از یکی پست‌های شنود خودی، به مناطق مورد تهدید آمادگی می‌دهد.

در ساعت ۱۵:۰۵، خلبان هواپیمای شکاری F4 گشت هوایی منطقه خارک (شهاب) گزارش می‌کند یک فروند موشک دشمن در حوالی بحرگان به سطح آب اصابت نمود. افسر کنترل شکاری در این لحظه هیچ مسیر مشکوکی را در منطقه کشف نمی‌کند.

در ساعت ۱۵:۱۳، یک مسیر ۳ فروندی از هواپیماهای دشمن با سرعت ۴۵۰ ناتیکیال مایل و ارتفاع ۱۱ هزار پا در موقعیت ۲۹۴۰ شمالی و ۴۸۵۰ شرقی با سمت جنوب‌شرقی تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد و قبل از اینکه از FIR (حد فاصل آب‌های آزاد ایران و کویت) عبور کنند و فرصتی برای اقدام تاکتیکی در مقابل آنها به وجود آید، تغییر سمت داده و به پایگاه خود مراجعت می‌کنند. گزارشات واصله بعدی حاکی است این موشک به یکی از اهداف کاذب نزدیک بحرگان اصابت نموده است.

حمله هوایی دشمن به نیروهای سطحی در مرز

دشمن حملات هوایی خود را به نیروهای سطحی ایران در مناطق مرزی افزایش داده و با دسته‌های ۸ تا ۲۰ فروندی به نواحی اطراف دهلران حمله می‌کند (مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای F4 پایگاه ششم و محدود بودن هواپیماهای شکاری جهت مقابله با حملات هوایی دشمن در این منطقه باعث شده جسارت دشمن و خلبانان وی در امر هوایی حملات هوایی افزایش یابد).

۶۳/۱۰/۱۲

حملات هوایی دشمن به شهرهای مرزی

در ساعات ۱۱:۳۸ و ۱۳:۱۰، حملات هوایی دشمن به دشت آزادگان و سرپل ذهاب ادامه پیدا می‌کند و با حمله به این دو محل، خساراتی را وارد می‌کند.

۶۳/۱۰/۱۴

حملات هوایی دشمن به مناطق و شهرهای مرزی

حملات هوایی امروز دشمن باز نسبت به روزهای گذشته افزایش یافته و بیشترین حملات هوایی در منطقه اطراف بستان، سوسنگرد، دشت آزادگان و پادگان حمید بوده است.

۶۳/۱۰/۱۵

حمله و بمباران ایستگاه رادار دریایی نهنگ

از ساعت ۱۶:۲۵ تا ۱۶:۳۵، فعالیت تعداد ۴ فروند هواپیمای دشمن از نوع SU22 و MIG23 در اطراف آبادان و شمال سکوهای نفتی البکر و الأمیه توسط رادار بوشهر کشف می‌شود.

در ساعت ۱۶:۱۷، ایستگاه رادار دریایی نهنگ واقع در بهمنشیر به مدت ۱۴ دقیقه توسط ۶ فروند هواپیمای دشمن با بمب خوشه‌ای و راکت مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

۶۳/۱۰/۱۶

عملیات اسکورت هوایی کاروان

در ساعت ۰۸:۳۰، عملیات اسکورت هوایی کاروان ورودی و خروجی از بندر امام با نام عملیاتی هدیه آغاز می‌شود و کلیه شناورها بدون هیچ آسیبی به مقصد می‌رسند.

حمله و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۰۹، صدای انفجار شدیدی خارک را به لرزه درمی آورد، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی گردد.

۶۳/۱۰/۱۷

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی پانامایی

گزارشات رسیده از پست‌های شنود حاکی است در ساعات ۱۳:۳۵ و ۱۶:۰۵، احتمال حمله هوایی دشمن به شناورهای دریایی پیش‌بینی شده است، ولی رادارهای منطقه هدفی را کشف نکرده‌اند. ساعاتی بعد پست فرماندهی منطقه دوم دریایی بوشهر اعلام می‌کند در ساعات ۱۳:۲۰ و ۱۶:۱۰، تعداد ۲ هدف دریایی مورد اصابت قرار گرفته است، ولی اطلاعات بعدی حاکی است یک فروند کشتی تجارتی پانامایی در حوالی رأس‌المطاف مورد اصابت یک فروند موشک دشمن قرار گرفته، که آسیب جزئی به آن وارد شده و کشتی مذکور توانسته به مسیر خود ادامه دهد. محل تقریبی مورد اصابت قرار گرفتن این کشتی ۲۷۵۵ شمالی و ۵۱۱۵ شرقی گزارش شده است.

۶۳/۱۰/۱۸

حمله و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری کره‌ای

در ساعت ۱۲:۱۰، تعداد ۱ فروند کشتی تجاری کره‌ای حامل کود شیمیایی، که از بندرعباس به سمت بوشهر در حال حرکت بوده، در ۱۵ مایلی بویه رأس‌المطاف در موقعیت تقریبی ۲۷۵۵ شمالی و ۵۱۱۵ شرقی مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد و به وسیله یدک‌کش‌های نیروی دریایی به سمت بوشهر یدک می‌شود.

۶۳/۱۰/۱۹

حمله و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعات ۱۳:۴۰ و ۱۳:۴۹، دو انفجار در غرب جزیره خارک بر روی آب رخ می‌دهد و هیچ‌گونه خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌شود. این انفجارها می‌تواند ناشی از موشک‌های ساحل به دریا، موشک زمین به زمین اسکاد B، موشک‌های هوا به زمین و یا حتی موشک‌های دریا به دریای دشمن بوده باشد که تاکنون اطلاعی در مورد آنها به دست نیامده است.

حمله هوایی و بمباران شهرهای گیلانغرب، قصر شیرین و سرپل ذهاب
دشمن از ساعت ۱۲:۰۰ تا ۱۶:۰۰، چندین بار با هواپیمای خود به شهرهای گیلانغرب، قصرشیرین و سرپل ذهاب حمله هوایی نموده و این شهرها را بمباران می‌کند.

۶۳/۱۰/۲۰

حمله به خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۱:۳۴، انفجاری در شمال غرب خارک در داخل آب رخ می‌دهد، ولی نوع این انفجار مشخص نمی‌شود. ضمناً این انفجار هیچ‌گونه خسارتی به همراه نداشته است.

۶۳/۱۰/۲۱

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری ایران امداد

در ساعت ۱۳:۳۹، با اعلام احتمال حمله هوایی دشمن به منابع دریایی از سوی یکی از پست‌های شنود، عوامل مسئول در رادار بوشهر ضمن ابلاغ آمادگی به مواضع پدافندی در مناطق مورد تهدید، جهت تقویت پوشش هوایی منطقه، دستور به پرواز درآوردن یک فروند هواپیمای شکاری F4 به پست فرماندهی پایگاه ششم را صادر می‌نماید. با به پرواز درآمدن یک فروند هواپیمای شکاری F4 با معرف پروازی عقاب A01 از پایگاه ششم و هدایت آن به منطقه خارک، افسر کنترل شکاری، هواپیمای شکاری F14 با معرف پروازی کرکس ۰۰۱ را به منطقه جنوب‌غربی بوشهر (منطقه احتمال کشف هواپیمای دشمن) هدایت می‌کند. در ساعت ۱۴:۱۵، خلبان هواپیمای شکاری F14 هدفی را در ۲۸۸ درجه بوشهر به فاصله ۵۰ مایلی و در ارتفاع ۱۷۰۰ پایی کشف می‌کند. افسر کنترل شکاری بلافاصله دستور انهدام را صادر می‌نماید، ولی خلبان موفق به قفل کردن توسط رادار هوابرد خود روی هدف و انهدام آن نمی‌شود و اعلام می‌کند هواپیمای هدف را گم کرده است. روز بعد پست فرماندهی منطقه دوم دریایی بوشهر اعلام می‌کند که روز گذشته در ساعت ۱۴:۱۵، کشتی تجارتی ایران امداد در ۱۴ مایلی جنوب‌غربی رأس‌المطاف مورد اصابت یک فروند موشک اگزوست قرار گرفته است.

۶۳/۱۰/۲۴

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۷:۴۶، خلبان هواپیمای شکاری رهگیر F14 طرح پدافندی با معرف پروازی کرکس ۶ هنگامی که در ارتفاع ۳ هزار پایی و ۱۹ مایلی هدف قرار دارد، اقدام به پرتاب یک تیر موشک به سمت آن می‌نماید. یک دقیقه بعد، یعنی در ساعت ۱۷:۴۷، مسیر هواپیمای هدف در موقعیت ۲۸۱۰ شمالی و ۴۹۳۰ شرقی از دید رادار بوشهر محو می‌شود.

حمله به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند بارج

در حدود ساعت ۱۸:۰۰، در سمت ۲۶۰ درجه جزیره خارک در فاصله ۴۰ مایلی، یک فروند بارج که از بوشهر به سمت کویت در حرکت بوده، مورد اصابت ۲ تیر موشک دشمن قرار گرفته و غرق می‌شود.

۶۳/۱۰/۲۷

حمله به خارک و صدای انفجار

در ساعات ۱۲:۵۰ و ۱۳:۱۰، صدای ۲ انفجار از سمت شمال غربی خارک به گوش می‌رسد و همچون گذشته، خسارتی گزارش نمی‌گردد.

۶۳/۱۰/۲۸

حمله و بمباران نیروهای سطحی

دشمن به بمباران هوایی نیروهای سطحی ایران در مناطق مرزی ادامه می‌دهد و چون تعداد هواپیماهای شکاری و جنگ‌افزارهای پدافندی در مناطق مرزی جوابگوی مقابله با این حملات نیست، در بعضی مواقع حملات هوایی دشمن مؤثر واقع می‌شوند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۴:۲۴، مسیر شماره L51 به تعداد یک فروند و سرعت ۴۲۰ ناتیکال مایل و ارتفاع اندازه‌گیری شده ۲۵۰۰ پا در موقعیت ۲۹۳۵ شمالی و ۴۹۲۰ شرقی به سمت شرق، تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. افسر کنترل شکاری بلافاصله هواپیمای شکاری F4 گشت رزم هوایی منطقه خارک با معرف پروازی عقاب ۱ را به سمت هدف هدایت می‌کند. خلبان به محض کشف هدف متوجه می‌شود هواپیمای دشمن در حال دور زدن و برگشت می‌باشد. خلبان همین امر را باعث موفقیتش در امر انهدام هدف اعلام می‌کند.

حمله به جزیره خارک و رؤیت ۲ فروند موشک دشمن

یکی از خلبانان هواپیمای شکاری، که در جزیره خارک مشغول گشتزنی می‌باشد، اظهار می‌دارد ۲ فروند موشک، که از سوی هواپیمای دشمن به سوی جزیره خارک پرتاب شده است را مشاهده می‌کند.

حمله به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند یدک کش شرکت نفت

در ساعت ۱۴:۲۵، تعداد یک فروند یدک کش شرکت نفت در سمت ۲۷۶ درجه فاصله ۲۰ مایلی خارک مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

حمله و بمباران محل استقرار رادار نهنگ

در ساعت ۱۵:۲۰، دشمن با تعداد ۸ فروند هواپیمای شکاری بمب افکن خود محل استقرار رادار نهنگ در بهمنشیر را بمباران می‌کند.

۶۳/۱۰/۳۰

حمله به خارک و صدای ۲ انفجار

گزارشات واصله حاکی است در ساعات ۱۲:۲۷ و ۱۵:۰۴، تعداد ۲ انفجار در شمال غربی و جنوب شرقی جزیره خارک بر روی دریا رخ داده است، که هیچ گونه خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

حمله به جزیره خارک و صدای انفجار و مورد اصابت قرار گرفتن لنج میگوگیری

در ساعت ۲۳:۳۶، یگان‌های مستقر در گوره و خارک صدای انفجاری را گزارش می‌نمایند و پست فرماندهی منطقه دوم دریایی خبر می‌دهد یک لنج میگوگیری در اطراف بحرگان سر مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته و غرق شده است.

۶۳/۱۱/۱

حمله هوایی به جزیره خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۷:۱۰، صدای انفجاری از سمت جنوب خارک به گوش می‌رسد، ولی خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

۶۳/۱۱/۲

حمله به جزیره فارسی

گزارشات واصله از جزیره فارسی حاکی است در ساعت ۰۰:۳۴، پرسنل مستقر در این جزیره برخورد موشک‌های دشمن را به سطح آب در سمت ۲۳۰ درجه جزیره مشاهده کرده‌اند. ضمناً پست‌های شنود حضور ۲ فروند هواپیمای سوپراتاندارد و ۲ فروند هواپیمای میراژ کویتی در منطقه و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند شناور دریایی را تأیید می‌نمایند.

۶۳/۱۱/۳

حمله به خارک و صدای انفجار

در ساعت ۰۵:۱۳، فعالیت تعداد ۱۰ الی ۱۵ فروند هواپیمای دشمن در آب‌های آزاد منطقه کویت گزارش می‌شود و همزمان شنیده شدن صدای انفجار از غرب جزیره خارک و تأیید پست‌های شنود مبنی بر اینکه یک هدف دریایی توسط دشمن مورد اصابت قرار گرفته است، به رادار بوشهر گزارش می‌گردد، ولی گزارش‌های فوق از هیچ منبع دیگری در رابطه با مورد اصابت قرار گرفتن شناورهای دریایی و یا سکوهای نفتی و ایجاد خسارت احتمالی تأیید نمی‌شود.

۶۳/۱۱/۴

حمله به خارک و صدای انفجار

در ساعت ۰۶:۱۱، صدای انفجار از جنوب جزیره خارک شنیده می‌شود و در این رابطه، از هیچ منبع دیگری خبر وقوع خسارت اعلام نمی‌گردد.

۶۳/۱۱/۷

حمله هوایی دشمن به سکوهای نفتی فروزان

در ساعت ۰۹:۵۴، دشمن به برج‌های دیدبانی خود آماده‌باش اعلام می‌کند، با اعلام این خبر از سوی پست‌های شنود خودی، عوامل پدافندی در رادار بوشهر احتمال حمله هوایی دشمن به منابع دریایی خودی را پیش‌بینی نموده و به مواضع پدافندی در این مناطق آماده‌باش می‌دهد.

در ساعت ۰۰:۱۰، مسیر ۱ فروند هواپیمای MIG25 دشمن با سرعت ۱۲۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۶۰ هزار پا در موقعیت ۲۹۴۰ شمالی و ۵۰۱۵ شرقی با شماره مسیر L31

تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد و همزمان با این مسیر، ۲ فروند هواپیمای MIG23 در موقعیت ۲۹۳۵ شمالی و ۴۸۳۰ شرقی با سرعت ۴۸۰ ناتیکال مایل و ارتفاع تخمینی ۱۶ هزار پا تحت پوشش رادار بندر امام و سپس بوشهر قرار می‌گیرد. افسران کنترل شکاری با توجه به موقعیت هواپیمای MIG25 و شکاری‌های MIG23 دشمن و مقدرات هواپیماهای شکاری خودی و احتمال اینکه MIG25 علاوه بر عکس‌برداری هوایی نقش فریب را نیز بازی می‌کند و ممکن است هواپیمای شکاری خودی مورد اصابت شکاری‌های دشمن از ارتفاع پایین قرار گیرد، MIG25 را رهگیری نمی‌کنند. هواپیمای MIG25 دشمن پس از انجام گردش به سمت راست که نیم دایره‌ای به شعاع حدود ۳۰ مایل ایجاد می‌کند، پس از عبور از فضای کشور کویت به خاک کشورش مراجعت می‌کند.

گزارشات بعدی حاکی است در ساعت ۱۰:۰۴ یکی از سکوه‌های نفتی فروزان (واقع در ۲۹۲۰ شمالی و ۴۹۳۰ شرقی) مورد حمله دشمن قرار گرفته، ولی موشک پرتاب شده از سوی هواپیماهای دشمن به این سکو اصابت نکرده و به سطح آب برخورد نموده و خسارتی در بر نداشته است. (به نظر می‌رسد هواپیمای MIG25 سه مأموریت داشته است: اول عکاسی، دوم طعمه برای فریب هواپیماهای شکاری رهگیر ایرانی و سوم منحرف کردن اذهان پرسنل پدافند هوایی و پست‌های شنود از حمله موشکی هواپیماهای عراقی به سکوه‌های نفتی فروزان).

حمله به خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند بارج شرکت نفت

در ساعت ۱۷:۵۱، با اعلام احتمال حمله دشمن به منابع دریایی توسط پست‌های شنود خودی، رادار بوشهر ضمن اعلام آماده‌باش به مواضع پدافند هوایی، اعلام وضعیت قرمز به تأسیسات حساس جهت اجرای پدافند غیرعامل و دستور به پرواز درآوردن یک فروند هواپیمای شکاری F4 را به پست فرماندهی پایگاه ششم صادر می‌نمایند. این هواپیما در ساعت ۱۸:۰۳ به پرواز درآمده و افسر کنترل شکاری آن را جهت حفاظت از جزیره خارک، به سمت جنوب این جزیره هدایت می‌کند، ولی هیچ مسیری تحت پوشش رادار هواپیما و رادارهای زمینی قرار نمی‌گیرد. پست فرماندهی منطقه دوم دریایی بوشهر گزارش می‌دهد در ساعت ۱۸:۰۱، یک فروند بارج متعلق به شرکت نفت در مسیر عجمان به بوشهر در فاصله ۷ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته و غرق شده است.

۶۳/۱۱/۸

حمله و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی تجاری

در ساعت ۱۰:۲۰، با کشف یک مسیر با شماره L87، هواپیمای شکاری F4 به سمت هدف فوق هدایت می‌گردد، که با محو شدن هدف از دید رادار، از ادامه عملیات خودداری می‌گردد.

در ساعت ۳۰:۲۰، افسر کنترل شکاری یکی دیگر از هدف‌ها را در مسیر مراجعت به خاک عراق در موقعیت ۲۸۲۵ شمالی و ۵۰۲۰ شرقی کشف می‌کند، که به علت دور شدنش از منطقه و فاصله موجود بین شکاری و هدف، موفق به رهگیری و درگیری با آن نمی‌شود.

گزارشات واصله بعدی حاکی است در حدود ساعت ۰۰:۲۱، یک فروند کشتی تجاری به نام مسعود که عازم دبی بوده است، در سمت ۱۳۲ درجه بوشهر و در فاصله ۱۲۰ مایلی مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته است.

۶۳/۱۱/۱۴

پروژه وحدت

با توجه به انجام عملیات گسترده در آتیه نزدیک، فرمانده پدافند هوایی دستورالعمل گسترش ۲ آتشبار هاگ، ۴۲ عراده جنگ افزار ۳۵م، ۵ رسد آتش موشک راپیر، ۲۶ عراده توپ ۲۳م و ۱۳ قبضه موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳ تحت عنوان پروژه وحدت را جهت اجرا به گروه‌های پدافند هوایی ذیربط ابلاغ می‌کند (این گسترش هم از نظر کمیت و هم از نظر کیفیت وسیع‌ترین عملیاتی است که فرماندهی پدافند هوایی تاکنون در آن شرکت نموده است).

حمله به جزیره خارک و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۵۴:۱۶، یک هواپیمای دشمن، که قصد حمله به جزیره خارک را داشته، توسط سایت هاگ کشف و در ساعت ۵۹:۱۶، یک تیر موشک به سمت آن پرتاب شده، که موشک HANG FIRE می‌گردد، ولی همین هواپیما در ساعت ۰۲:۱۷ توسط جنگ افزارهای توپخانه پدافند هوایی مستقر در جزیره مورد اصابت قرار می‌گیرد و منهدم می‌شود.

۶۳/۱۱/۱۵

حمله به فضای شمال خلیج فارس و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند کشتی نفتکش
در ساعت ۱۱:۳۰، در موقعیت ۲۲۶ درجه و فاصله ۳۳ مایلی بوشهر، ۱ فروند کشتی نفتکش خالی مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

تهاجم و تهدید دشمن در منطقه خور عبدالله

در ساعت ۱۱:۵۱، مسیر یک فروند هواپیماهای MIG25 دشمن در موقعیت ۲۹۳۰ شمالی و ۴۸۴۰ شرقی و چهار دقیقه بعد دو مسیر دیگر در حوالی سکویهای نفتی الأمیه والبکر عراق تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد، که به نظر می‌رسد هواپیماهای شکاری دشمن بوده‌اند. هواپیمای MIG25 عراقی پس از عبور از فراز خارک، در ساعت ۱۲:۰۴ با گردش به راست منطقه را ترک می‌کند. کنترلر شکاری این بار هم چون گذشته، رهگیری هواپیمای MIG25 را با شرایط ایجادشده به صلاح نمی‌بیند. گزارشات واصله بعدی از پست فرماندهی منطقه دوم دریای حاکمی است، ۱ فروند کشتی نفتکش خالی در ساعت ۱۱:۳۰ در موقعیت ۲۲۶ درجه ۳۳ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته است (ظواهر امر نشان می‌دهد دشمن با هواپیماهای MIG25 و شکاریهای DOWN COVER خود، افسران کنترل شکاری رادار بوشهر و هواپیماهای شکاری ایرانی را سرگرم کرده، تا هواپیماهای سوپراتاندرادی که پروازش در اختفاء و سکوت کامل انجام شده، بتوانند مأموریت خود را دور از دغدغه خاطر و با خیالی آسوده به انجام برسانند).

حمله هوایی به جزیره خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۱:۲۵، مسیر یک فروند MIG25 دشمن با شماره مسیر L45 با سرعت ۱۱۰ ناتیکال مایل در موقعیت ۳۰۱۰ شمالی و ۴۸۰۰ شرقی با سمت جنوب‌شرقی تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. کنترلر شکاری رادار بوشهر ضمن اعلام وضعیت قرمز به مناطق مورد تهدید، هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی عقاب ۵۰۱ را به سمت آنها هدایت می‌نماید و مشخصات هدف را به سایت هاگ خارک جهت انهدام اعلام می‌نماید. خلبان هواپیمای شکاری موفق به کشف و انهدام دشمن نمی‌شود، ولی سایت هاگ خارک که هدف را از فاصله ۷۰ کیلومتری کشف نموده است،

---

۱. به هواپیماهای شکاری اطلاق می‌گردد که مسئولیت اسکورت هواپیماهای شکاری و بمب‌افکن دیگر را در ارتفاع پایین بر عهده دارند.

در فاصله ۴۲ کیلومتری روی آن قفل می‌نماید. در فواصل ۳۵ و ۳۸ کیلومتری اقدام به پرتاب ۲ موشک هاگ به سمت این هدف می‌نماید، که هر دو موشک HANGFIRE می‌شود. هواپیمای دشمن در منطقه ۲۹۵۰ شمالی و ۵۰۰۰ شرقی اقدام به گردش به راست نموده و منطقه را ترک می‌نماید. این مسیر در ساعت ۱۱:۴۰ در موقعیت ۳۰۱۰ شمالی و ۴۷۵۰ شرقی از دید رادارهای پدافند هوایی محو می‌شود. در ساعت ۱۱:۳۰، صدای انفجاری جزیره خارک را به لرزه درمی‌آورد، ولی آثار خسارتی از این انفجار گزارش نمی‌گردد و به نظر می‌رسد صدای حاصله از شکسته شدن دیوار صوتی توسط هواپیمای MIG25 بوده است.

حملات دشمن به میدان نفتی چاه‌های نوروز

در ساعت ۲۰:۳۰، میدان نفتی چاه‌های نوروز در شمال خلیج فارس مورد حمله موشکی دشمن قرار می‌گیرد، ولی هیچ اطلاعیه‌ای در این رابطه از پست‌های شنود به شبکه پدافندی کشور گزارش نمی‌گردد و هیچ مسیر مشکوکی تحت پوشش رادارهای پدافند هوایی در منطقه قرار نمی‌گیرد.

۶۳/۱۱/۱۷

حمله هوایی به پاسگاه گیلانغرب

در ساعت ۱۱:۰۰، هواپیماهای دشمن منطقه‌ای به نام بلوط واقع در ۱۹ کیلومتری پاسگاه گیلانغرب را با فرو ریختن ۶ عدد بمب بر روی سیاه چادرها و احشام، حدیث دیگری از نامردمی را رقم می‌زنند (راديو عراق هم پيرامون اين بمباران در اطلاعیه نظامی خود از این عملیات قهرمانانه خلبانان داد شجاعت برمی‌آورد!)

۶۳/۱۱/۲۰

حمله هوایی و بمباران مناطق مرزی جنوب

از ساعت ۰۹:۴۵ تا ساعت ۱۷:۰۰، مجموعاً تعداد ۲۶ فروند هواپیماهای دشمن در دسته‌جات مختلف مناطق کوشک، حمیدیه، بستان و جفیر را بمباران می‌نمایند.

۶۳/۱۱/۲۳

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی لیبریایی

در ساعت ۱۱:۱۰، یک فروند کشتی نفتکش لیبریایی موسوم به Flow Ship در مسیر خارک به سیری در موقعیت ۲۸۳۰ شمالی و ۵۰۴۰ شرقی مورد اصابت موشک قرار گرفته و علیرغم خسارت وارده، به راه خود ادامه می‌دهد.

حمله هوایی دشمن به نیروگاه اتمی بوشهر

گزارشات واصله حاکی است که یک فروند موشک پرتابی دشمن به نزدیکی یکی از مواضع جنگ افزارهای پدافند هوایی مستقر در نیروگاه اتمی بوشهر برخورد کرده و یک نفر سرباز به نام همت محمدزاده را به شهادت می‌رساند.

۶۳/۱۱/۲۵

حمله به کشتی‌های نفتکش و سکوی نفتی فروزان

گزارشات واصله از پست فرماندهی نیروی دریایی حاکی است کشتی نفتکش ۴۵ هزار تنی پنتونیان در فاصله ۱۲ مایلی جنوب غربی بوشهر و یک کشتی توکل در فاصله ۳۰ مایلی شرق جزیره فارسی و سکوی نفتی فروزان مورد اصابت موشک قرار می‌گیرند. در این حوادث، یک کشتی توکل غرق می‌شود و در گزارش تأیید نشده دیگری، نفتکش ابن سینا نیز در ساعت ۱۵:۰۰ در سمت ۲۰۷ درجه فاصله ۱۲ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران مناطق عملیاتی و شهرهای مرزی

اطلاعات واصله حاکی است امروز دشمن با ۳۱ سورتی پرواز مناطق عملیاتی و شهرهای مرزی ایران را بمباران نموده، که یک مورد آن در منطقه سردشت، بمباران شیمیایی گزارش گردیده است.

۶۳/۱۱/۳۰

سقوط هواپیمای RF4

گزارشات واصله حاکی است یک فروند هواپیمای RF4 به خلبانی سروان پولاد داودی و ستوان یکم طیارزاده، که در ساعت ۰۹:۵۵ از پایگاه یکم به قصد انجام مأموریت آموزشی به سمت جنوب تهران پرواز نموده بود، در دریاچه نمک قم سقوط نموده و هر دو خلبان آن به شهادت رسیدند.

۶۳/۱۲/۱

سقوط هواپیمای C130 در اطراف مهرآباد

در ساعت ۱۱:۵۵، به مرکز عملیات پدافند هوایی خبر می‌رسد یک فروند هواپیمای C130، که با معرف پروازی حکیم ۴۳ در اطراف مهرآباد مأموریت آموزشی داشته، با هفت

نفر خلبان و خدمه بر روی باند فرودگاه مهرآباد سقوط کرده و دچار آتش‌سوزی شده است. در این حادثه ۷ سرنشین هواپیما شهید می‌شوند.

۶۳/۱۲/۵

حمله و بمباران قصرشیرین و ایلام

گزارشات واصله حاکی است خلبانان عراقی در چندین نوبت احشام روستاییان را در اطراف قصرشیرین و ایلام بمباران می‌نمایند.

۶۳/۱۲/۸

حمله به جزیره خارک و صدای انفجار

در فاصله ساعت ۲۲:۵۵ الی ۲۳:۳۰، هواپیماهای دشمن بر فراز منطقه عمومی جزیره خارک مشاهده شده‌اند، که اقدامات تاکتیکی توسط هواپیماهای گشت رزم هوایی و آتشبار هاگ مؤثر واقع نگردیده و تنها صدای انفجار بر روی دریا گزارش می‌شود و خسارتی در این رابطه در جزیره خارک گزارش نمی‌گردد.

۶۳/۱۲/۱۳

حمله به کارخانه لوله‌سازی اهواز

در ساعت ۱۳:۳۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن با ارتفاع کم به کارخانه لوله‌سازی شرکت نفت در اهواز حمله می‌نمایند و قسمتی از این کارخانه را مورد هدف قرار داده و تعداد زیادی شهید و مجروح بر جای می‌گذارد.

حمله هوایی به سومار

در ساعات ۱۵:۰۰ و ۱۷:۲۵، هواپیماهای دشمن به منطقه سومار حمله می‌کنند و در این محل نیز تعدادی شهید و مجروح می‌شوند.

حمله هوایی دشمن به نیروگاه اتمی بوشهر

در ساعت ۱۸:۰۰، رادار بوشهر برای چند ثانیه هدفی را در موقعیت ۲۸۴۰ شمالی و ۵۰۳۰ شرقی کشف می‌کند. خلبان هواپیمای شکاری گشت هوایی منطقه در همین لحظه اعلام می‌کند یک فروند موشک از سمت چپ وی به سوی ساحل عبور کرده است. نیروی دریایی و پرسنل خدمه جنگ‌افزار مستقر در منطقه اعلام می‌نمایند در این حمله دشمن، یک تیر موشک به دیواره بتنی نیروگاه اتمی برخورد کرده و یک تیر دیگر به ساحل

برخورد نموده و خسارت جانی و مالی به وجود نیامده است. مسیر هواپیمای حمله‌ور توسط هیچ‌یک از رادارهای منطقه کشف نمی‌گردد.

۶۳/۱۲/۱۶

حمله موشکی به دزفول

در ساعت ۰۱:۰۰، شهر دزفول مورد اصابت اولین موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرد. هنوز اجساد زنان و کودکان بی‌دفاع شهر دزفول از زیر خروارها آوار بیرون کشیده نشده است، که موشک‌های بعدی به سوی شهر پرتاب می‌شوند. گزارشات واصله حاکی است دشمن اقدام به پرتاب ۵ فروند موشک به شهر دزفول نموده است.

حمله هوایی و بمباران شهرهای مرزی از آبادان تا قصرشیرین

دشمن در چند نوبت متوالی شهرهای مرزی، از آبادان تا قصرشیرین را با هواپیماهای خود بمباران می‌کند و در دسته‌های ۱۵ فروندی با ارتفاع زیاد بر روی مناطق تجمع نیروهای ایرانی بمب فرو می‌ریزد، تا شاید بدین طریق از حمله قریب‌الوقوع نیروهای ایرانی جلوگیری نماید.

حمله به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند یدک‌کش

در ساعت ۱۷:۰۰، صدای یک انفجار از سمت ۱۹۰ درجه بوشهر شنیده می‌شود. گزارشات بعدی حاکی است یک فروند یدک‌کش متعلق به شرکت نفت فلات قاره موسوم به صفین، در فاصله ۲۰ مایلی خارک مورد اصابت موشک قرار گرفته که خسارت وارده به آن بسیار ناچیز بوده است.

حمله هوایی دشمن به قطار

در ساعت ۱۸:۰۰، تعداد ۸ فروند هواپیمای دشمن یک قطار ۲۳ واگنه را در فاصله ۴۵ کیلومتری خرمشهر بمباران و آسیب‌های شدیدی را وارد می‌کنند.

حمله هواپیماهای افغانستان به پاسگاه مسجدک

رژیم افغانستان در شرق از فرصت استفاده می‌کند و به دفعات متعدد، به فضای جمهوری اسلامی ایران حمله هوایی می‌نماید. گزارشات واصله حاکی است در یک مورد، هواپیماهای افغانستان اقدام به پرتاب یک راکت به سمت پاسگاه مسجدک نموده‌اند، که راکت پرتاب‌شده به هدف اصابت نمی‌کند.

حمله موشکی به مسجد سلیمان

در ساعت ۲۳:۳۰ و در فاصله زمانی بسیار اندک، تعداد ۸ فروند موشک زمین به زمین از سوی دشمن به شهر مسجد سلیمان پرتاب می‌شود، که ۵ فروند آن به مناطق مسکونی شهر اصابت می‌کند و تعداد کثیری را شهید و مجروح می‌نماید و عده‌ای بی‌خانمان می‌گردند.

۶۳/۱۲/۱۷

حمله و تهاجمات سراسری هوایی دشمن به شهرهای مرزی از جنوب تا شمال غربی و خسارات جانی و مالی

از ساعت ۱۴:۰۰، هواپیماهای عراقی حملات هوایی خود را با ارتفاع کم به شهرهای آبادان و سوسنگرد آغاز می‌کنند و تا ساعت ۱۷:۰۰، در دسته‌های ۲ تا ۱۶ فروندی شهرهای بستان، پیرانشهر، دهلران، موسیان و عین‌خوش را بمباران می‌نمایند. اگرچه در هر شهر بین ۱۰ الی ۴۰ نفر شهید می‌شوند، ولی خسارات وارده به شهر پیرانشهر از همه‌جا سنگین‌تر است.

حمله هوایی و بمباران پیرانشهر

دشمن در حمله به شهر پیرانشهر، که در ساعت ۱۵:۵۰ انجام می‌دهد، از ۱۶ فروند هواپیمای خود استفاده می‌کند. در این حملات، حداقل ۱۵۰ نفر به شهادت می‌رسند و تعداد بیشماری مجروح می‌گردند. واقعیت امر این است که شبکه پدافند هوایی جهت مقابله با این حملات گسترده دشمن، که از پشتیبانی ابرجنایتکاران شرق و غرب و کشورهای متعدد غربی و عربی برخوردار است، نه به تعداد کافی هواپیما جهت گشت رزم هوایی و نه آنقدر به تعداد مورد نیاز جنگ‌افزار ارتفاع کم و متوسط در اختیار دارد، تا بتواند برای هر شهری پدافند ارتفاع کم و متوسط تأمین نماید.

حمله موشکی ضدرادار به سایت هاگ هجرت

در ساعت ۱۵:۵۰، دشمن بعثی رادار تعقیب هدف HIPIR سایت هاگ هجرت را مورد اصابت موشک ضدرادار قرار می‌دهد.

۶۳/۱۲/۱۸

حمله موشکی به شهر دزفول و خرم‌آباد

در ساعت ۰۷:۵۰، شهر دزفول مورد اصابت ۴ فروند موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرد. منطق دشمن این است که هدف وسیله را توجیه می‌کند و اکنون که نیروهایش تاب مقابله و رویارویی با رزمندگان ایرانی را ندارند، پس باید از هر وسیله‌ای که در اختیار دارد، علیه ایرانیان استفاده نماید.

در ساعت ۰۷:۵۵، یعنی درست پنج دقیقه بعد از واقعه دزفول، خرم‌آباد مورد اصابت ۵ فروند موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای مرزی

شهرهای نزدیک به مرز مانند گیلانغرب، پیرانشهر، سرپل ذهاب، پسوه و پالایشگاه آبادان به وسیله هواپیماهای دشمن بمباران می‌شوند. در این حملات هوایی دشمن، ضایعات و خسارات زیادی به مردم بی‌دفاع شهرهای مذکور وارد می‌شود و هواپیماهای شکاری ایرانی به علت محدود بودن تعدادشان، که بارها ذکر شده است، موفق به درگیری با هواپیماهای دشمن نمی‌شوند (پرواز هواپیماهای شکاری ایرانی در مناطق اطراف پادگان‌های پنجم، چهارم، سوم و دوم شکاری باعث می‌شود از حمله هوایی دشمن به مناطق در عمق خاک ایران جلوگیری گردد. دشمن با استفاده از موشک‌های زمین به زمین دوربرد خود، آنها را هم مورد تهاجم قرار می‌دهد).

سقوط هواپیمای خودی F5

در ساعت ۱۲:۵۰، خبرهای رسیده حاکی است یک فروند هواپیمای F5 خودی که به مأموریت برون مرزی اعزام شده بود، مورد اصابت پدافند دشمن قرار گرفته، ولی خلبان آن موفق به ترک هواپیما با چتر نجات شده است.

۶۳/۱۲/۱۹

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن نفتکش ۲۶۰ هزار تنی لیبریایی آتلانتیکی

در ساعت ۰۳:۰۵، مسیر یک فروند هواپیمای دشمن با سرعت ۲۶۰ ناتیکال مایل و ارتفاع دوهزار پا در موقعیت ۲۸۳۵ شمالی و ۵۰۲۵ شرقی با شماره مسیر L04 تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. پست‌های شنود هیچ‌گونه اطلاعیه‌ای در مورد احتمال

حمله دشمن به عوامل پدافندی گزارش نمی‌کنند. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر با هماهنگی عوامل پدافندی در مرکز عملیات منطقه‌ای (SOC) شیراز، علاوه بر ابلاغ آماده‌باش کامل به کلیه مواضع پدافندی و اعلام وضعیت قرمز به مناطق مورد تهدید، به پست فرماندهی پایگاه ششم دستور پرواز یک فروند هواپیمای شکاری F4 را صادر می‌نماید. دو دقیقه بعد، یعنی در ساعت ۰۵:۰۲، مسیر کشف‌شده در موقعیت ۲۸۳۵ شمالی و ۵۰۲۵ شرقی از دید رادار بوشهر محو می‌شود. افسر کنترل شکاری تا ساعت ۰۵:۲۰ صبر می‌کند، ولی در این ساعت با ظاهر نشدن مجدد مسیر دشمن، پرواز هواپیماهای شکاری خود را لغو می‌نماید. گزارش واصله از پست فرماندهی منطقه بوشهر حاکی است در ساعت ۰۵:۴۰، یک فروند نکتکش ۲۶۰ هزار تنی لیبریایی آتلانتیکی مورد اصابت موشک اگزوست دشمن قرار گرفته، که این موشک پس از برخورد به پل فرماندهی کشتی مذکور کمانه کرده و به آب افتاده است.

حمله هوایی دشمن به شهر مریوان

دشمن در ساعت ۰۸:۰۰ حملات هوایی خود به شهرهای آبادان و صالح‌آباد را با حداقل ۱۶ فروند از انواع هواپیماهای خود آغاز می‌کند و در ساعت ۰۹:۱۰، شهر مریوان را بمباران می‌نماید.

حمله موشکی به شهر اندیمشک، رامهرمز و نهاوند

در ساعت ۰۹:۲۵، دشمن شهر اندیمشک را با ۳ فروند موشک زمین به زمین خود مورد اصابت قرار می‌دهد و به دنبال آن در ساعت ۰۹:۳۵، شهرهای رامهرمز و نهاوند را موشکباران می‌کند. در این حملات، ۲ فروند موشک به شهر رامهرمز و ۳ فروند موشک زمین به زمین به شهر نهاوند اصابت می‌کند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای آبادان و مریوان

در ساعت ۱۰:۱۰، مجدداً هواپیماهای دشمن شهرهای آبادان و مریوان را بمباران می‌نماید. شهدای شهر مریوان از مرز ۱۲۰ نفر می‌گذرد. تعداد هواپیماهای حمله‌ور به گونه‌ای است که مقابله با آنها برای پدافند هوایی مقدور نیست، زیرا اولاً مکان‌هایی را که دشمن به وسیله هواپیما بمباران می‌کند به مرزهای بین‌المللی بسیار نزدیک است و در صورتی که حتی مسیر این هواپیماها توسط رادار کشف شوند، به علت نداشتن تعداد هواپیماهای شکاری رهگیر گشت رزم هوایی متناسب با تعداد هواپیماهای حمله‌ور، شبکه

پدافند هوایی قادر نیست با آنها مقابله نماید و ثانیاً هواپیماهای شکاری رهگیر خودی اگر بخواهند با هواپیماهای دشمن درگیر شوند، علاوه بر اینکه از سوی هواپیماهای شکاری دشمن مورد تهدید قرار می‌گیرند، سایت‌های موشکی دشمن نیز قادرند بر روی هواپیماهای شکاری خودی اجرای آتش نمایند. بنابراین، نیروی هوایی تصمیم گرفته خطر نکند، زیرا در این شرایط، وجود حتی یک فروند هواپیمای شکاری هم برایش ارزش حیاتی دارد.

حمله هوایی به شهر اصفهان

در ساعت ۱۲:۳۰، مسیری با سرعت و ارتفاع زیاد در غرب ایلام در پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. عوامل پدافندی در رادار همدان برای این مسیر از پایگاه سوم و هشتم اسکرامل می‌دهند، ولی قبل از پرواز هواپیماهای شکاری، این مسیر به فضای شهر اصفهان می‌رسد و در ساعت ۱۲:۳۵، محیط واقع در پشت بیمارستان حضرت مریم اصفهان مورد اصابت دو بمب قرار می‌گیرد (در این زمان، هنوز مسئولین هوایی معتقد به امکان بمباران توسط MIG25 نیستند)، در صورتی که عملاً مشاهده می‌شود این بمباران به وسیله هواپیمای MIG25 انجام شده است.

اصابت موشک ضدتشنوع دشمن به رادار دزفول

در ساعت ۱۶:۵۶، بدون هیچ مقدمه‌ای آنتن و شیلتر رادار داخل رادار دزفول (سد دز) مورد اصابت موشک ضدتشنوع دشمن قرار می‌گیرد. گزارشات واصله بعدی حاکی است یکی از پست‌های شنود خودی ۱۶ دقیقه پس از مورد اصابت قرار گرفتن رادار دزفول اطلاع داده است هواپیمای حامل موشک ضدرادار در منطقه است. به هر ترتیب، این رادار نیمه‌عملیاتی منطقه هم از کار می‌افتد.

حمله هوایی توسط هواپیمای MIG25 به تبریز و شیراز

در ساعت ۱۹:۳۵، یک بار دیگر دشمن با هواپیمای MIG25 به فضای کشورمان یورش می‌برد و این بار شهرهای تبریز و شیراز را بمباران می‌کند. در شیراز محلی در نزدیکی پل آذر و در تبریز جاده کمربندی مورد اصابت قرار می‌گیرد.

دستور جابجایی رادار GPS11 به دزفول

فرماندهی پدافند هوایی بلافاصله پس از مورد اصابت قرار گرفتن آنتن رادار دزفول، به گروه بهبهان ابلاغ می‌کند تا یک شیلتر رادار و یک آنتن GPS11 را به گروه دزفول ارسال

نماید. ضمناً گروه دزفول موظف می‌گردد تا به محض دریافت آنتن و شیلتر نسبت به عملیاتی نمودن رادار اقدام نمایند.

۶۳/۱۲/۲۰

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در جنوب غربی ایلام و حملات هوایی به شهرها
در ساعت ۰۸:۱۸، از پست شنود خودی خبر می‌رسد یک فروند هواپیمای MIG23 دشمن، که در جنوب غربی ایلام مشغول رهگیری هواپیماهای برون مرزی ایران بوده، به علت نامعلومی سقوط کرده است و هواپیماهای ایرانی که در خاک عراق مأموریت بمباران داشته‌اند، همگی سالم به پایگاه خود مراجعت کرده‌اند.

حمله موشکی به شهر بروجرد

دشمن حملات کور خود به شهرهای ایران را ادامه می‌دهد. در ساعت ۰۹:۰۰، بروجرد به وسیله ۲ فروند موشک زمین به زمین مورد اصابت قرار می‌گیرد. در این حمله موشکی، مدرسه‌ای کاملاً ویران می‌شود و تعداد زیادی از کودکان و نوجوانان این شهر به شهادت می‌رسند.

حمله موشکی عراق به بندر ماهشهر و مجتمع پتروشیمی ایران و ژاپن

در ساعت ۰۹:۰۲، حمله موشکی عراق به بندر ماهشهر و مجتمع پتروشیمی ایران و ژاپن آغاز می‌شود. ظرف چند دقیقه، ۴ فروند موشک زمین به زمین در این منطقه فرود می‌آید، ولی آسیب‌های این موشکباران به مراتب کمتر از حمله موشکی به شهرستان بروجرد است.

حملات هواپیمای دشمن به شهر کرمانشاه

گزارشات واصله حاکی است در ساعت ۰۹:۰۷، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن با ارتفاع کم شهر کرمانشاه را بمباران کرده‌اند (ولی به نظر حقیر این شهر هم با MIG25 بمباران شده است).

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۱۲:۳۲، مسیری به شماره D77 با سرعت و ارتفاع زیاد (MIG25) تحت پوشش رادار همدان و پس از آن تبریز قرار می‌گیرد و در ساعت ۱۲:۵۵، دو محل از شهر تبریز بمباران می‌شود (هنوز عقیده کلی بر این است که هواپیماهای MIG25 که همزمان

با بمباران بر روی فضای شهرهای مورد اصابت قرار گرفته در پروازند، برای مشغول کردن پدافند بوده و این شهر از ارتفاع پست مورد اصابت قرار گرفته‌اند).

حمله هوایی به خارک

در ساعت ۱۶:۰۹، هواپیماهای عراقی قصد حمله به خارک و منابع دریایی به شمال خلیج فارس را دارند، که با هواپیماهای شکاری ایرانی مواجه می‌شوند و مأموریتشان عقیم می‌ماند.

حمله مجدد هوایی به شهر تبریز

در ساعت ۱۹:۲۲، یک فروند هواپیمای MIG25 مجدداً شهر تبریز را بمباران می‌کند و تعدادی از مردم این شهر را به خاک و خون می‌کشد.

آغاز عملیات بدر

در ساعت ۲۳:۳۰، عملیات بدر با رمز یازهرا(س) در حد فاصل العزیز و القرنه در شرق بزرگراه بصره به بغداد آغاز می‌شود.

۶۳/۱۲/۲۱

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۰۲:۲۰، مسیری با سرعت و ارتفاع زیاد در شمال غربی ایران به سمت فضای جمهوری اسلامی ایران تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. در شهرهای تهران و اصفهان که مورد تهدید هستند، وضعیت قرمز اعلام می‌شود و هواپیمای F14 گشت هوایی تهران به سمت مسیر هدایت می‌گردد. هواپیمای شکاری خودی موفق به کشف هدف، که با ارتفاع بیش از ۶۰ هزار پا پرواز می‌کند، نمی‌شود. رادار کرج و PAR سایت هاگ تهران مسیر هدف را کشف نمی‌کنند، ولی تمام جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم مستقر در تهران مشغول تیراندازی می‌باشند؛ اما تیراندازی‌ها بی‌ثمر است و در ساعت ۰۲:۴۰، خیابان ظفر مورد اصابت ۲ عدد بمب قرار می‌گیرد و ۲ دستگاه ساختمان به کلی ویران و تعدادی شهید و مجروح می‌شوند.

حمله هوایی به خارک

در ساعت ۰۲:۳۷، حضور هواپیمای سوپراتاندارد و MIG23 در منطقه شمال خلیج فارس از طریق پست‌های شنود خودی گزارش می‌شود و همزمان، صدای انفجار جزیره

خارک را به لرزه درمی آورد، ولی این حمله دشمن موفقیتی ندارد و خسارتی در رابطه با حمله هوایی دشمن گزارش نمی گردد.

حمله موشکی به شهرهای دزفول و مسجد سلیمان

شهرهای دزفول و مسجد سلیمان مورد حمله موشک زمین به زمین دشمن قرار می گیرند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای زنجان، اراک و خرم آباد

شهرهای زنجان، اراک و خرم آباد از ارتفاع بالا بمباران می شوند.

حمله هوایی و بمباران شهر بستان

در ساعت ۰۹:۰۰، چند فروند هواپیمای دشمن شهر بستان را بمباران می نمایند.

۶۳/۱۲/۲۲

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۰۴:۴۶، هواپیمای MIG25 عراقی با سرعت و ارتفاع زیاد به شهر تبریز حمله نموده و خیابان دوچی تبریز را بمباران می کند.

حمله موشکی به شهر دزفول و سایت دوم هاگ دزفول

در ساعت ۱۴:۰۲، شهر دزفول مجدداً مورد حمله موشکی دشمن قرار می گیرد و بلافاصله اعلام می شود سایت دوم هاگ دزفول مورد اصابت ۲ راکت پرتاب شده از سوی هواپیماهای دشمن قرار گرفته است. هیچ گونه خسارت و آسیبی در این رابطه به وجود نمی آید.

۶۳/۱۲/۲۳

بمباران هوایی شهر تبریز با هواپیمای MIG25

در ساعت ۰۴:۳۰، به تلافی حمله موشکی ایران به شهر بغداد، دشمن ۳ نقطه از شهر تبریز را با هواپیمای MIG25 از ارتفاع بالا بمباران می کند.

بمباران هوایی شهر تهران با هواپیمای MIG25

در ساعت ۰۵:۱۰، هواپیمای MIG25 دشمن خیابان شهید دربندی و استانبول تهران را بمباران می کند.

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند نفتکش

در ساعت ۰۷:۰۰، از پست فرماندهی منطقه دوم دریایی خبر می‌رسد یک فروند کشتی نفتکش پانامایی به نام TYDAL که از جزیره خارک بارگیری کرده و عازم عدن بوده است، در سمت ۱۸۲ درجه بوشهر به فاصله ۳۰ مایل از ناحیه پل فرماندهی مورد اصابت موشک اگزوست قرار گرفته است.

حمله هوایی و بمباران کوه‌های شرق سراب قنبر (کرمانشاه)

در ساعت ۱۶:۰۰، خبر می‌رسد هواپیماهایی که قصد بمباران کرمانشاه را داشته‌اند، بمب‌های خود را در کوه‌های شرق سراب قنبر فروریخته و متواری شده‌اند (این بمباران نیز توسط هواپیمای MIG25 انجام شده، که احتمالاً مسیر آن تحت پوشش رادار قرار نگرفته است).

حمله موشکی به ایران

در ساعت ۱۹:۳۲، یکی از پست‌های شنود گزارش می‌دهد دشمن اقدام به پرتاب تعداد ۸ فروند موشک زمین به زمین به سوی ایران نموده است. در این رابطه، هیچ مکانی مورد اصابت قرار نمی‌گیرد (به نظر می‌رسد دشمن با اجرای این روش، قصد آزار و اذیت پدافند هوایی و پست‌های شنود را داشته است).

حمله و صدای انفجار در آب‌های نزدیک به بوشهر

در ساعت ۲۰:۳۴، داخل آب‌های بوشهر تعداد ۲ انفجار به وقوع می‌پیوندد، ولی آسیبی وارد نمی‌شود.

۶۳/۱۲/۲۴

حمله هوایی و بمباران اطراف شهر اراک

در ساعت ۱۲:۵۰، یک مسیر یک فروندی از هواپیماهای متخاصم با سرعت و ارتفاع زیاد در موقعیت ۳۵۳۵ شمالی و ۴۴۴۵ شرقی به سمت شرق با شماره مسیر D51 تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. در ابتدا افسر کنترل شکاری همدان هواپیماهای شکاری F14 گشت هوایی تهران را به سوی این هدف هدایت می‌کند. در همین ساعت، مسیر دیگری با شماره D52 با سرعت و ارتفاع زیاد و به فاصله ۵ مایلی از مسیر اول ظاهر شده و با اوج‌گیری از ۴۵ هزار پا به ۶۶ هزار پایی وارد قلمرو فضائی جمهوری اسلامی ایران می‌شود و در موقعیت ۳۷۰۰ شمالی و ۴۷۳۵ شرقی به سمت جنوب تغییر جهت داده و در

موقعیت ۳۵۳۵ شمالی و ۴۶۰۰ شرقی از فضای ایران خارج می‌شود. گزارشی در رابطه با مورد اصابت قرار گرفتن مکانی در این رابطه دریافت نگردیده است. در ساعت ۱۲:۵۱، مسیر دیگری با سرعت و ارتفاع زیاد در موقعیت ۳۲۰۰ شمالی و ۴۷۴۰ شرقی با شماره مسیر D53 تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. به شهرهای در مسیر این هواپیما، از جمله تهران، وضعیت قرمز اعلام می‌شود و هواپیمای شکاری F14 با معرف کرکس ۰۰۳ به سمت آن هدایت می‌گردد. هواپیمای شکاری خودی علی‌رغم اینکه از فاصله ۹۰ تا ۶۰ مایلی به صورت HEAD ON به هواپیمای دشمن نزدیک می‌شده، موفق به کشف و انهدام آن نمی‌شود. هواپیمای دشمن در موقعیت ۲۵۰۰ شمالی و ۵۱۵ شرقی به سمت غرب تغییر جهت داده و با فروریختن بمب‌های خود در اطراف شهر اراک، از فضای جمهوری اسلامی ایران خارج می‌شود.

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی بدر (جزیره مجنون)

در ساعت ۱۲:۵۷، جنگ‌افزارهای ارتفاع کم پدافند هوایی پروژه وحدت، مستقر در منطقه عملیاتی بدر (جزیره مجنون)، موفق می‌شوند یک فروند از هواپیماهای MIG23 دشمن را که قصد بمباران منطقه را داشته است، مورد هدف قرار دهند و در آب‌های هورالهوریزه سرنگون نمایند.

حمله هوایی و بمباران حسین‌آباد اراک

در ساعت ۱۵:۳۰، مجدداً هواپیماهای عراقی تا فاصله ۱۰ کیلومتری شهر اراک به این شهر نزدیک می‌شوند، ولی این بار هم موفق به انجام مأموریت شوم خود نشده و بمب‌های خود را در اطراف قریه حسین‌آباد فرو ریخته و متواری می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران سردشت

در ساعت ۱۹:۴۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی منطقه شکرپیک در نزدیکی شهر سردشت را بمباران می‌نماید.

بمباران شهرهای زنجان و قزوین و شکستن دیوار صوتی در نوشهر

در همین زمان، یک مسیر ۲ فروندی از هواپیماهای MIG25 عراقی در موقعیت ۳۵۳۰ شمالی و ۴۴۲۵ شرقی تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. مرکز عملیات پدافند هوایی برای شهرهای تهران، اصفهان و رشت اعلام وضعیت قرمز می‌کند و هواپیماهای F4 و F14 به سوی هدف هدایت می‌شوند. هواپیمای شکاری F14 علی‌رغم اینکه برای چند

لحظه می‌تواند مسیر هدف را کشف کند، ولی پارامترها به خلبان اجازه شلیک نمی‌دهند و موشک هاگ پرتاب‌شده از سایت هاگ تهران هم به هدف اصابت نمی‌کند. هواپیماهای دشمن در ساعت ۲۰:۰۵، شهرهای زنجان و قزوین را بمباران می‌کنند. شعاع گردش این هواپیماها از سمت چپ به سوی غرب باعث می‌شود هواپیماهای MIG25 از روی نوشهر عبور کرده و شکسته شدن دیوار صوتی در این منطقه، موجب رعب و وحشت مردم گردد.

۶۳/۱۲/۲۵

حمله هوایی و بمباران پادگان حمید

در ساعت ۰۷:۳۰، منطقه پادگان مخروبه حمید در شمال غربی خرمشهر بمباران می‌شود.

حمله و بمباران هوایی شهر تبریز

در ساعت ۱۰:۳۲، شهر تبریز از ارتفاع بالا توسط هواپیماهای دشمن (احتمالاً یک فروند MIG25) بمباران می‌شود. درست یک ساعت بعد، یعنی در ساعت ۱۱:۳۲، شهر تبریز مجدداً توسط هواپیماهای MIG25 دشمن بمباران می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر اصفهان

در ساعت ۱۱:۴۵، شهر اصفهان از ارتفاع بالا بمباران می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۱۲:۴۵، دشمن با هواپیماهای خود از ارتفاع کم، شهر ایلام را بمباران می‌کند.

خبر انهدام ۲ فروند هواپیمای خودی

سخنگوی نظامی عراق ادعا می‌کند، سپاه چهارم عراق در منطقه میانی جبهه ۲ فروند هواپیماهای جنگنده F5 ایرانی را در منطقه الشیب سرنگون کرده است.

فعالیت شدید حمله هوایی دشمن و بمباران شهرها

در ساعت ۱۳:۰۰، رژیم بعثی عراق در ادامه شرارت‌های خود، شهرهای کرد و بانه را از ارتفاع پایین بمباران می‌کند.

در ساعت ۱۳:۱۵، شهر رشت را از ارتفاع بالا بمباران می‌نماید (بعدها مشخص شد کلیه بمباران‌های ارتفاع بالا با هواپیماهای MIG25 انجام شده است).

در ساعت ۱۵:۱۰، شهرهای سنندج و بانه مورد تهاجم هوایی قرار می‌گیرد.

در ساعات ۱۵:۳۰ و ۱۶:۳۰، شهرهای گیلانغرب و کرمانشاه بمباران می‌گردد.

شهر بانه به دفعات در این تاریخ مورد حمله قرار گرفته است و در آخرین بار، در ساعت ۲۰:۰۵، ناحیه عباس آباد به سمت دره شیلر بمباران می گردد.

اختلال الکترونیکی علیه رادار PAR جزیره خارک

گزارشات واصله حاکی است طی روز جاری، رادار جستجوکننده هدف (PAR) سایت هاگ جزیره خارک، ۳ بار تحت تاثیر SPOT NOISE JAMMING قرار گرفته، که با بکارگیری سامانه های مقابله با این اختلال، این ترفند دشمن خنثی گردیده است.

۶۳/۱۲/۲۶

حمله هوایی و موشکی دشمن به شهرهای رشت، کاشان، زنجان و دزفول

در ساعت ۰۱:۲۱، تعداد ۳ مسیر جداگانه به شماره مسیرهای D01, D02, D03 اولی در موقعیت جغرافیایی ۳۳۱۰ شمالی و ۴۸۲۰ شرقی، دومی در موقعیت ۳۵۲۰ شمالی و ۴۴۳۰ شرقی و سومی در موقعیت ۳۲۵۰ شمالی و ۴۶۲۰ شرقی با سرعت بیش از ۱۱۰۰ ناتیکال مایل در ساعت و ارتفاع ۵۵ تا ۶۰ هزار پا تحت پوشش رادار همدان قرار می گیرد.

افسر کنترل شکاری رادار همدان رهگیری و انهدام این مسیرها را به ۲ فروند هواپیمای شکاری F4 و F14 گشت هوایی تهران و اصفهان و سایت هاگ تهران واگذار می کند. هواپیماهای شکاری موفق به کشف هدف های خود، که به سمت اصفهان و رشت می رفته اند، نمی شوند؛ ولی سایت هاگ تهران مسیری را که به سمت تهران می آمده در فاصله ۳۵ کیلومتری کشف و ۱ تیر موشک به سمت آن پرتاب می نماید. این موشک به هدف اصابت نمی کند و شهرهای رشت، کاشان و زنجان مورد اصابت قرار می گیرد.

حمله موشکی به شهر دزفول

در ساعت ۰۷:۰۰، شهر دزفول مورد اصابت ۴ موشک زمین به زمین قرار می گیرد و تعداد زیادی شهید و مجروح بر جای می گذارد.

حمله دشمن به یدک کش یوسف در جنوب غربی خارک و نفتکش آکارتا

در ساعت ۰۸:۳۲، عوامل پدافندی در رادار بوشهر با دریافت اطلاعات احتمال حمله هوایی دشمن به مناطق حساس و شناورهای در حال تردد در شمال خلیج فارس، وضعیت کلیه مناطق مورد تهدید را قرمز و درخواست پرواز یک فروند هواپیمای شکاری F4 از پایگاه ششم شکاری جهت تقویت پوشش هوایی منطقه خارک را می نماید. هواپیمای شکاری F14

گشت هوایی منطقه خارک مسیری را در موقعیت ۲۸۴۵ شمالی و ۴۹۲۵ شرقی در حالی که با آن حدود ۵۰ مایل فاصله دارد، کشف می‌کند. متعاقب آن، سه هدف دیگر را با ارتفاع ۵۰۰ تا ۱۵۰۰ پایی روی صفحه اسکوپ خود در حوالی چاه‌های نفتی فروزان (۲۹۲۰ شمالی، ۴۹۳۰ شرقی) می‌بیند. هواپیمای شکاری F4 علیرغم نامساعد بودن هوای بوشهر و اجباری بودن شرایط پروازی پایگاه ششم، در ساعت ۰۸:۵۹ به پرواز درمی‌آید. افسر کنترل شکاری این هواپیما را نیز به کمک هواپیمای شکاری F14 به سمت هدف‌های کشف‌شده هدایت می‌کند، ولی تاکنون هیچ مسیری تحت پوشش رادار بوشهر قرار نگرفته؛ ولی PAR سایت هاگ جزیره خارک هدفی را در سمت ۲۲۰ درجه خارک به فاصله ۷۵ کیلومتری در حال دور زدن کشف می‌نماید. خلبانان هواپیماهای شکاری و اپراتورهای هاگ به علت دور زدن و دور شدن هواپیماهای متخاصم موفق به انهدام اهداف خود نمی‌شوند. در این حمله، دشمن یدک‌کش یوسف در فاصله ۲۵ مایلی جنوب‌غربی خارک و نفتکش آکارتا در ساعت ۰۹:۰۵ در فاصله ۳۰ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت ۲ فروند موشک اگزوست قرار می‌گیرند.

حمله موشکی دشمن به شهر اندیمشک

در ساعت ۰۹:۰۲، دشمن شهر اندیمشک را با ۴ فروند موشک زمین به زمین مورد حمله قرار می‌دهد و به این شهر خسارات فراوانی وارد می‌کند.

حمله هوایی و بمباران شهر کرمانشاه

در ساعت ۱۳:۳۳، درحالی که هواپیماهای دشمن جسته و گریخته به مناطق جنوبی جبهه حمله می‌نمایند، شهر کرمانشاه از ارتفاع بالا بمباران می‌شود. در این بمباران، به خانه‌های مسکونی و مغازه‌های شهر آسیب زیادی وارد می‌گردد و افراد زیادی به خیل شهدا می‌پیوندند.

حمله هوایی به منطقه پتروشیمی ماهشهر

گزارش دیگری حاکی است هواپیماهای دشمن با پرتاب یک راکت به سوی منطقه پتروشیمی ماهشهر، متواری شده‌اند.

۶۳/۱۲/۲۷

حمله هوایی و بمباران شهر اصفهان

در ساعت ۱۰:۵۰، مسیر یک فروند هواپیمای عراقی با سرعت و ارتفاع زیاد در موقعیت ۳۲۲۰ شمالی و ۴۷۴۰ شرقی به سمت شمال شرقی به شماره D33 تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. به کلیه شهرهای مسیر هوایی متخاصم اعلام وضعیت قرمز می‌شود و هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی کرکس ۰۰۵ به سمت آن هدایت می‌گردد. خلبان خودی موفق به رهگیری و انهدام هدف نمی‌شود و در ساعت ۱۱:۰۵، خلبان دشمن بمب‌های خود را در اطراف شهر اصفهان می‌ریزد، ولی خسارتی به وجود نمی‌آورد.

حمله هوایی و بمباران شهر همدان

در ساعت ۱۰:۵۲، مسیر دیگری با همان مشخصات قبلی به سمت همدان تحت پوشش رادار قرار می‌گیرد و این بار یک فروند هواپیمای شکاری F4 مأمور رهگیری این مسیر می‌شود. این بار هم هواپیمای شکاری ایرانی موفق به کشف و انهدام هدف نمی‌گردد. خلبان عراقی با رها کردن بمب‌های خود بر روی شهر همدان با گردش به راست در ساعت ۱۰:۵۹ در موقعیت ۳۴۳۰ شمالی و ۴۸۱۰ شرقی به سمت غرب تغییر مسیر داده و از فضای جمهوری اسلامی ایران خارج می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۱۰:۵۴، مسیر یک فروند هواپیمای دیگر عراقی با سرعت و ارتفاع زیاد در موقعیت ۳۶۳۰ شمالی و ۴۵۰۰ شرقی به سمت شمال شرق با شماره مسیر D36 تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. عدم وجود هواپیمای شکاری مناسب در منطقه (۲ فروند هواپیمای شکاری F5 در منطقه تبریز حضور دارند) باعث می‌شود هواپیمای متخاصم رهگیری نگردد.

در ساعت ۱۱:۰۲، شهر تبریز توسط هواپیمای دشمن بمباران می‌شود. هواپیمای مذکور پس از بمباران تبریز، در موقعیت ۳۷۳۰ شمالی و ۴۵۵۰ شرقی به سمت جنوب غربی تغییر جهت داده، از فضای ایران خارج می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر کرمانشاه و اراک

در ساعات ۱۱:۱۲ و ۱۱:۳۰، شهرهای کرمانشاه و اراک از ارتفاع بالا توسط دشمن بمباران می‌شود. خسارات وارده به اراک چشمگیر است، ولی به شهر کرمانشاه آسیب وارد نمی‌گردد.

حمله به جزیره خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۴:۲۵، در سمت ۱۴۰ و ۹۰ درجه جزیره خارک ۲ انفجار در داخل آب دریا به وقوع می‌پیوندد و خسارتی وارد نمی‌شود.

حمله هوایی به تهران

در ساعات ۱۷:۱۸ و ۱۷:۲۰، تعداد ۲ مسیر از هواپیماهای دشمن با سرعت و ارتفاع زیاد در موقعیت ۳۲۵۵ شمالی و ۴۷۰۰ شرقی با شماره مسیرهای D85 و D86 به سمت شمال شرق تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرند. مسئولین پدافندی مستقر در رادار همدان ضمن اعلام وضعیت قرمز به شهرهای مورد تهدید در مسیر، هواپیمای شکاری گشت هوایی منطقه اصفهان را به سمت این مسیر مهاجم هدایت می‌نمایند و برای تقویت پوشش هوایی مناطق مورد تهدید، به پایگاه‌های یکم و سوم، دستور به پرواز درآوردن هواپیماهای شکاری صادر می‌گردد. خلبان هواپیمای شکاری F14 با معرف کرکس ۰۰۸ در موقعیتی مناسب، با مسیر متخاصم D86 به صورت HEAD ON درآمده، روی هدف قفل نموده و ۱ تیر موشک به سمت آن پرتاب می‌کند و اظهار می‌دارد که ۱ فروند هواپیمای دیگر را هم به صورت بصری می‌بیند. این انهدام مورد تأیید قرار نمی‌گیرد و هواپیمای متخاصم در ساعت ۱۷:۳۳ پس از عبور از فضای جنوب تهران به سمت غرب گردش می‌نماید و این مسیر توسط سایت ۳ هاگ تهران نیز کشف و ۱ فروند موشک به سمت آن پرتاب می‌گردد، ولی هیچ‌یک از این موشک‌ها باعث انهدام هدف نمی‌شوند. در مدارک موجود مشخص نیست هواپیمای دشمن چه محل‌هایی را مورد اصابت بمب‌های خود قرار داده است.

۶۳/۱۲/۲۸

حمله هوایی و بمباران باند پایگاه ششم شکاری

در ساعت ۱۰:۲۵، یک فروند هواپیمای عراقی با سرعت ۱۱۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۶۵ هزار پا در موقعیت ۲۹۵۰ شمالی و ۴۸۴۵ شرقی به سمت جنوب شرقی با شماره مسیر L41 تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. افسر کنترل شکاری رادار بوشهر به دلیل اینکه تنها یک فروند هواپیمای شکاری F4 در منطقه خارک دارد و پست‌های شنود هم خبر

وجود هواپیمای MIG23 در اطراف سکوه‌های نفتی عراق را گزارش کرده است، با احتمال اینکه ممکن است هواپیمای شکاریش به وسیله DOWN COVER های این مسیر مورد اصابت قرار گیرد، برابر دستور عمل ابلاغی عمل نموده و از رهگیری آن صرف‌نظر می‌نماید و مسیر فوق را جهت انهدام به هاگ جزیره خارک واگذار می‌کند. هاگ خارک موفق به کشف هدف در فاصله ۷۵ کیلومتری جزیره خارک می‌شود و پرسنل عملیاتی، ۲ بار متوالی اقدام به پرتاب موشک به سمت هدف می‌نمایند، که هر ۲ بار موشک‌ها HANG FIRE می‌شود. این مسیر پس از عبور از فضای جزیره خارک قسمتی از باند پایگاه ششم را مورد اصابت بمب‌های خود قرار می‌دهد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای همدان، کرمانشاه و خرم‌آباد

در ساعات ۱۰:۳۶، ۱۰:۳۷، ۱۰:۴۵، ۱۰:۴۶، ۱۰:۴۷ و ۱۰:۴۸، هواپیماهای متخاصم با شماره مسیرهای D17، D18، D21، D22، D23 و W08 و با سرعت و ارتفاع زیاد تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرند. در شهرهای مورد تهدید در مسیر این هواپیماها، توسط عوامل پدافند هوایی وضعیت قرمز اعلام می‌گردد. گزارشات بعدی حاکی است مسیرهای D18، D21 و D22 در ساعات ۱۰:۴۸، ۱۰:۵۰ و ۱۱:۱۰، شهرهای همدان، کرمانشاه و خرم‌آباد را بمباران می‌نمایند، که تنها در همدان خسارت به وجود آورده و دشمن در حملات دیگر خود موفق نبود.

حمله به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن توسط ۲ موشک

در ساعت ۱۵:۵۷، خلبان هواپیماهای شکاری F14 گشت هوایی منطقه خارک که در موقعیت ۲۸۵۷ شمالی و ۵۰۳۷ شرقی به سمت غرب در حال پرواز بوده، هدفی را برای چند ثانیه در موقعیت ۲۸۲۸ شمالی و ۴۹۱۳ شرقی به وسیله رادارش کشف و گزارش می‌نماید. لحظاتی بعد خبر می‌رسد جزیره خارک مورد اصابت یک فروند موشک قرار گرفته و یک فروند موشک دیگر نیز به سطح آب برخورد کرده است. این موشک به کارگاه مرکزی فلات قاره اصابت نموده و تعدادی را شهید و مجروح می‌نماید. گروه بوشهر اظهار می‌دارد تنها مسیر مشکوکی را که از ساعت ۱۵:۲۰ الی ۱۶:۱۵ در منطقه داشته، مسیر L75 بوده است که در مختصات تقریبی ۲۸۲۵ شمالی و ۴۹۳۲ شرقی در حال گشت زدن کشف شده و سمت تهاجمی نگرفته است (احتمالاً همین مسیر ۲ فروند موشک به سمت خارک پرتاب کرده، چون مسیری را هم که خلبان برای چند ثانیه کشف می‌کند، با موقعیت این مسیر مطابقت دارد).

۶۳/۱۲/۲۹

حمله هوایی و بمباران اطراف نیروگاه‌های اتمی بوشهر و ایستگاه رادار

در ساعت ۰۸:۵۸، یک فروند از هواپیماهای MIG25 دشمن با سرعت ۱۱۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۷۳ هزار پا در موقعیت ۲۹۲۵ شمالی و ۴۹۴۰ شرقی به سمت شرق با شماره مسیر L10 تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. مسئولین پدافندی رادار بوشهر به کلیه مناطق مورد تهدید اعلام وضعیت قرمز نموده و افسر کنترل شکاری هواپیمای گشت هوایی منطقه را به سمت این مسیر هدایت می‌کند. در ساعت ۰۹:۰۲، مسیر دیگری با سرعت ۶۰۰ ناتیکال مایل در ارتفاع ۲۷ هزار پا با شماره HO2L در موقعیت ۲۹۳۰ شمالی و ۴۸۵۵ شرقی به سمت جنوب شرقی در پوشش رادار قرار می‌گیرد. افسر کنترل شکاری جانب احتیاط را رعایت کرده، ولی به رهگیری هواپیمای MIG25 ادامه می‌دهد، ولی خلبان شکاری خودی موفق به کشف و انهدام هدف نمی‌گردد. هواپیماهای شکاری دشمن هم از ارتفاع ۲۷ هزار پا از غرب سکوی نفتی ابوذر به فضای منطقه نزدیک‌تر نمی‌شوند. گزارشات بعدی حاکی است هواپیمای MIG25 عراقی در ساعت ۰۹:۰۵ اطراف نیروگاه‌های اتمی بوشهر و ایستگاه رادار را بمباران کرده‌اند. در این بمباران، به تعدادی واحد مسکونی آسیب وارد می‌گردد.

حمله و صدای انفجار در فضای شهر اصفهان

در ساعت ۰۹:۱۰، قبل از پرواز هواپیمای شکاری خودی، صدای انفجاری فضای شهر اصفهان را فرامی‌گیرد، ولی محل بخصوصی مورد اصابت قرار نمی‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران غرب شهر کرمانشاه

همزمان با این حمله هوایی دشمن، گزارش می‌رسد تپه‌های غرب شهرستان کرمانشاه نیز بمباران شده، که خسارتی در بر نداشته است.

حمله موشکی به جزیره خارک

گزارش دیگری نیز حاکی است موشک پرتاب شده به جزیره خارک در ساعت ۰۹:۰۴ نیز خسارتی دربر نداشته است.

حمله هوایی و بمباران شهر کرمانشاه

گزارش می‌رسد تپه‌های شرق کرمانشاه نیز بمباران شده، که خساراتی دربرداشته است.

وقایع سال ۱۳۶۴

۶۴/۱/۱

حمله هوایی و بمباران شهرهای سرپل ذهاب، گیلانغرب و ایلام در ساعات ۰۹:۰۰، ۰۹:۳۰، ۱۰:۰۰، ۱۰:۳۰، هواپیماهای عراقی شهرها و روستاهای اطراف سرپل ذهاب، گیلانغرب و ایلام را بمباران می‌کنند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای کرمانشاه و مریوان در ساعت ۱۱:۰۰، هواپیمای MIG25 که قصد بمباران شهر کرمانشاه را داشته، به علت عدم دقت در هدفگیری بمب‌هایش به تپه‌های اطراف این شهر اصابت می‌کند و در ساعت ۱۱:۱۵ و ۱۱:۳۰، شهر مریوان به وسیله هواپیماهای عراقی بمباران می‌گردد. حمله هوایی به همدان و سقوط یک فروند هواپیمای خودی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۱:۲۰، رادار همدان یک مسیر ۲ فروندی از هواپیماهای دشمن را کشف نموده و هواپیمای F4 گشت هوایی منطقه با معرف پروازی سلیمان ۳۱ را به سمت آنها هدایت می‌کند. در ساعت ۱۱:۲۵، خبر می‌رسد خلبان F4 خودی یک فروند از هواپیماهای مهاجم را مورد اصابت موشک خود قرار داده و خود نیز به وسیله هواپیماهای دیگر عراقی مورد اصابت موشک قرار گرفته است. در این درگیری هوایی، خلبان خالد اکبری شهید و سروان عیسی محمدزاده که با چتر نجات هواپیما را ترک نموده، مجروح می‌شود. سخنگوی نظامی عراق با ژست انسان‌دوستانه‌ای به مردم اهواز ۳ روز فرصت می‌دهد تا شهر را تخلیه نمایند. وی اظهار می‌دارد نیروی هوایی عراق قصد دارد به شهر اهواز حمله کند.

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۸:۲۹، انفجاری در سمت ۱۷۰ درجه جزیره خارک در داخل آب رخ می‌دهد، ولی هیچ‌گونه خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌شود.

۶۴/۱/۲

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۰۱:۳۰، صدای ۲ انفجار در جزیره خارک شنیده می‌شود، ولی هیچ‌گونه خسارتی در این رابطه گزارش نمی‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر بوشهر به وسیله هواپیمای MIG25

در ساعت ۱۲:۰۵، وجود هواپیمای MIG25 در منطقه از سوی یکی از پست‌های شنود گزارش می‌شود. متعاقب آن در ساعت ۱۲:۰۶، مسیر یک فروند هواپیمای متخاصم با سرعت ۱۱۰۰ مایل و ارتفاع ۶۵ هزار پا در موقعیت ۳۰۲۰ شمالی و ۴۷۴۰ شرقی و از سمت جنوب‌شرق با شماره مسیر L14 تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد. پرسنل پدافندی مسئول در رادار بوشهر ضمن صدور دستور پرواز یک فروند هواپیمای شکاری F4، به پست فرماندهی پایگاه ششم وضعیت مناطق مورد تهدید را قرمز اعلام می‌نماید. مسیر فوق با توجه به عدم حضور هواپیمای شکاری خودی در منطقه جهت اقدام تاکتیکی و اجرای آتش به سایت‌های هاگ خارک و بوشهر واگذار می‌شود و در ساعت ۱۲:۱۳، در موقعیت ۲۹۳۰ شمالی و ۵۰۰۰ شرقی از زیر رادار بوشهر محو می‌گردد. هاگ خارک در ساعت ۱۲:۱۴ بر روی هدف قفل نموده و اقدام به پرتاب یک تیر موشک به سمت آن می‌کند، ولی این موشک HANG FIRE می‌گردد و تلاش مجدد آنها نیز با HANG FIRE مواجه می‌شود. همین امر سبب می‌گردد خلبان دشمن موفق شود در ساعت ۱۲:۱۷ چند نقطه از شهر بوشهر را بمباران نماید. در این رابطه، چند واحد مسکونی تخریب و تعدادی شهید و مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران تهران، همدان، قزوین و اراک

همزمان با حمله دشمن به منطقه بوشهر، هواپیماهای دیگری با ارتفاع زیاد حوالی پاسگاه نعمت‌آباد تهران، اطراف پادگان همدان، پشت پادگان شهرستان قزوین و اطراف شهر اراک را بمباران می‌نمایند، که اکثراً فاقد خسارت و تلفات می‌باشد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام و بستان و دهلران

در ساعت ۱۳:۰۰، شهرهای ایلام و بستان توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود و در شهر ایلام چند واحد مسکونی و یک مدرسه ویران و تعداد ۱۲ نفر شهید و ۴۶ نفر مجروح می‌شوند. در ساعت ۱۵:۲۵، هواپیماهای دشمن شهر دهلران را بمباران نموده و تعدادی را شهید و مجروح می‌نمایند.

حمله هوایی و پرتاب CHAFF در منطقه سرپل ذهاب

دشمن در ساعت ۱۹:۰۰ اقدام به پرتاب CHAFF در حوالی سرپل ذهاب نموده است.

۶۴/۱/۴

حمله هوایی دشمن به منطقه خارک و سقوط یک فروند هواپیمای اف ۱۴

در ساعت ۱۱:۳۴، مسیر هواپیمای هدف در سمت ۲۹۵ درجه ۵۷ مایلی رادار بوشهر توسط سایت هاگ و رادار بوشهر کشف می‌شود. پرسنل عملیاتی سایت هاگ بوشهر با هماهنگی افسر کنترل شکاری مسئول در رادار بوشهر یک تیر موشک به سمت این هدف پرتاب می‌نمایند و همزمان، تماس رادیوئی خلبان هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه خارک، که حدوداً در ۱۰ مایلی جنوب جزیره خارک بوده، با کنترلر شکاری قطع می‌شود. بنابر گزارش خلبان F4، خلبانان هواپیمای F14 با چتر نجات هواپیمای خود را ترک کرده‌اند. گزارشات بعدی حاکی است که به علت ناهماهنگی خلبانان هواپیمای F14 با ایستگاه رادار بوشهر در امر فرماندهی و کنترل، ۱ فروند هواپیمای F14 توسط سایت هاگ بوشهر مورد اصابت قرار گرفته و ۱ نفر از خلبانان نجات یافته و خلبان دیگر به شهادت می‌رسد (در رابطه با سقوط هواپیمای شکاری F14، بازرسی نه‌اجا وارد عمل می‌شود و در نهایت، نتیجه‌گیری می‌نماید که هواپیمای مذکور مورد اصابت موشک هاگ قرار گرفته است. این موضوع از نظر نتایج آموزشی آن بسیار حائز اهمیت می‌باشد و لذا باید سوابق آن به طور مفصل‌تری مورد بررسی قرار گیرد، زیرا در همان زمان، هواپیماهای دشمن با ارتفاع بسیار کم در منطقه بوده‌اند و به نظر این حقیر، احتمال اینکه هواپیمای F14 به وسیله دشمن مورد اصابت قرار گرفته باشد، بیشتر است، تا اینکه مورد اصابت موشک هاگ قرار گرفته باشد؛ زیرا دستور معاونت عملیاتی نه‌اجا هم به فرماندهی پدافند هوایی مؤید همین نظریه است که اعلام می‌کنند در زمانی که فقط ۱ فروند F14 در منطقه است، از رهگیری مسیرهای با ارتفاع زیاد خودداری شود).

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی

در ساعت ۱۱:۴۶، مسیر L24 با سرعت ۴۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۲ هزار پا در موقعیت ۲۸۳۰ شمالی و ۵۰۳۰ شرقی به سمت شمال شرق تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد و قبل از رهگیری، تغییر سمت داده و به سمت غرب متواری می‌شود. گزارشات واصله بعدی حاکی است در ساعت ۱۱:۵۰، تعداد ۲ فروند کشتی به نام‌های ولترن و

وسترن استار به ترتیب در ۱۵ مایلی شمال غربی و ۵۰ مایلی جنوب شرقی بوشهر مورد اصابت قرار گرفته‌اند.

۶۴/۱/۵

حمله هوایی و بمباران تهران توسط هواپیمای MIG25

گزارشات واصله حاکی است بمب‌های پرتاب‌شده از هواپیمای MIG25 که در ساعت ۰۴:۱۵ قصد حمله به شهر تهران را داشته است، در حوالی بهشت زهرا فرود آمده و هیچ‌گونه خسارتی را دربر نداشته است.

حمله هوایی به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۳:۲۴ و درحالی که فقط ۱ فروند هواپیمای MIG25 عراقی با سرعت ۱۱۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۷۴ هزار پا در فضای کویت در موقعیت ۲۹۵۰ شمالی و ۴۷۴۰ شرقی و مسیر دیگری در موقعیت ۳۰۱۰ شمالی و ۴۷۴۰ شرقی به سمت خارک تحت پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد، افسر کنترل شکاری از درگیر نمودن هواپیمای F4 با مسیرهای مهاجم خودداری نموده و انهدام مسیرهای کشف شده را به هاگ خارک واگذار می‌کند. پرسنل عملیاتی سایت هاگ خارک از ساعت ۱۳:۳۰ الی ۱۳:۳۵ اقدام به پرتاب ۵ تیر موشک به سمت هدف‌های مذکور و ۲ فروند هواپیمای DOWN COVER مسیرهای فوق می‌نمایند، که یکی از موشک‌ها HANG FIRE می‌شود و آنها ادعا می‌کنند ۳ فروند از موشک‌هایشان به هدف اصابت کرده است. فرماندهی پدافند هوایی بر اساس شواهد موجود و اینکه مسیر یکی از هدف‌ها در ساعت ۱۳:۳۱ و در موقعیت جغرافیایی ۲۹۱۰ شمالی و ۴۹۱۵ شرقی از دید رادارهای منطقه محو شده است، اعلام می‌نماید فقط یک فروند از هدف‌ها مورد اصابت قرار گرفته است، که تأیید آن با توجه به اینکه محل احتمالی سقوط که دریا بوده است، غیرممکن می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای اف ۱۴

گروه بوشهر متعاقب گزارش قبلی خود در رابطه با مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای F14 با معرف پروازی آلاله ۷۱ در مورخه ۶۴/۱/۴ اطلاعاتی را به فرماندهی پدافند هوایی ارسال می‌کند، که اهم اطلاعات ارسالی عبارتند از:

۱. تغییر سمت خلبان شکاری F14 از ۱۸۰ درجه به ۱۳۵ درجه و کشف هدفی در حوالی شهر بوشهر.
۲. پرتاب موشک هاگ به وسیله پرسنل عملیاتی هاگ قبل از اینکه مشخصات هدف کشف شده را با هدف مورد نظر با افسر کنترل شکاری مسئول در رادار بوشهر هماهنگ نماید.
۳. احتمال مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای مهاجم به وسیله موشک هاگ، به دلیل عدم کشف مسیر هواپیمای MIG25 در مسیر بازگشت.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز توسط هواپیمای MIG25

در ساعت ۱۳:۲۵، یک فروند هواپیمای MIG25 عراقی به شهر تبریز حمله می کند، ولی بمب هایش به یکی از روستاهای اطراف تبریز و جاده باغ میشه اصابت می کند. گزارشی از تلفات و خسارات در رابطه با این حمله هوایی دشمن دریافت نمی شود.

۶۴/۱/۶

حمله هوایی و بمباران شهرهای کرمانشاه و تهران و قزوین

در ساعت ۰۱:۲۶، تعداد ۲ مسیر با سرعت و ارتفاع زیاد توسط رادار همدان کشف و هواپیمای شکاری F4 مناطق تهران و همدان به سمت آنها هدایت می گردد. خلبانان شکاری های F4 به علت محدودیت های موجود در امر پرواز، موفق به رهگیری و انهدام هواپیماهای مذکور نمی شوند. در ساعات ۰۱:۳۰ و ۰۱:۳۲، شهرهای کرمانشاه و تهران و قزوین توسط هواپیماهای MIG25 عراقی بمباران می گردند، که بمب های دشمن به منطقه ۱۳ آبان و کیانشهر تهران و در قزوین و کرمانشاه به تپه های اطراف شهر اصابت می نماید. تلفات و ضایعات تهران ۷ نفر شهید، ۸ نفر مجروح و تخریب ۲ باب منزل و ۹ باب مغازه و یک مسجد و سه دستگاه اتومبیل گزارش می گردد.

شکستن دیوار صوتی در شهرهای چالوس و نوشهر

گردش همین هواپیماها و عبور آنها از فضای شهرهای چالوس و نوشهر باعث شنیده شدن صدای انفجار در این دو شهر می شود، که علت آن شکسته شدن دیوار صوتی بوده است.

حمله هوایی به شهر بستان

در ساعت ۱۳:۴۵، تعداد ۳ فروند هواپیمای عراقی به شهر بستان حمله می‌کنند، ولی وجود جنگ افزارهای پدافندی باعث می‌شود حمله دشمن تلفاتی برجای نگذارد و بمب‌های پرتاب شده از سوی هواپیماهای دشمن به خارج از مناطق مسکونی اصابت نماید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای همدان، تهران و اصفهان توسط هواپیمای MIG25

با کشف دو مسیر با سرعت و ارتفاع زیاد به سمت همدان، تهران و اصفهان، در شهرهای مذکور اعلام وضعیت قرمز می‌شود و در ساعات ۱۵:۲۵ و ۱۵:۳۰، شهرهای همدان و اصفهان توسط هواپیماهای MIG25 دشمن بمباران می‌گردد. گزارشات واصله حاکی است در این دو شهر تعدادی از هموطنانمان شهید و مجروح شده و به تعدادی خانه و مغازه‌های مردم آسیب کلی وارد می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای سرپل ذهاب و گیلانغرب

در ساعت ۱۷:۰۰، شهر سرپل ذهاب و حومه آن و در ساعت ۱۷:۱۵، شهر گیلانغرب توسط هواپیمای دشمن بمباران می‌گردد.

۶۴/۱/۷

حمله هوایی و بمباران تهران

گزارش واصله از گروه پدافند هوایی همدان حاکی است در ساعت ۰۲:۲۰، سه مسیر با سرعت و ارتفاع زیاد (منظور هواپیمای MIG25 است) از نواحی مرزی بین ایران و عراق به سمت شرق تحت پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. در شهرهای مورد تهدید، از جمله تهران و اصفهان، وضعیت قرمز اعلام می‌شود و ۲ فروند هواپیمای شکاری F14 و F4، که به عنوان گشت هوایی در منطقه تهران و غرب کشور در حال پرواز می‌باشند، به سمت آنها هدایت می‌شود و با وجود اینکه هواپیمای شکاری F14 تعداد ۴ فروند موشک به سمت هدف‌های مذکور پرتاب می‌کند، ولی متأسفانه هیچ‌یک به هدف اصابت نمی‌نماید. هواپیماهای دشمن پس از عبور از فضای خرم‌آباد و ایجاد صدای انفجار بر اثر شکسته شدن دیوار صوتی در ساعات ۰۲:۳۰ و ۰۲:۳۵، دو محله مشیریه و جوانمرد قصاب تهران را بمباران می‌کنند. در این بمباران‌ها فقط مشیریه دارای تلفات و ضایعات است و بمب‌های پرتاب شده به محله جوانمرد قصاب در تهران عمل نمی‌کنند. معاونت عملیات فرماندهی پدافند هوایی در ذیل این گزارش مرقوم می‌نماید موضوع پرتاب ۴ تیر موشک توسط هواپیمای F14 دروغ بوده و این دروغ برای فریب دشمن گفته شده است.

حمله هوایی و بمباران شهرهای گیلانغرب، سرپل ذهاب و دهلران
در ساعات ۱۰:۲۵، ۱۰:۳۰ و ۱۱:۱۰، دشمن با دسته‌های ۶ و ۹ فروندی شهرهای گیلانغرب، سرپل ذهاب و دهلران را بمباران می‌کند. نیروهای مسلح ایران ضمن حملات تلافی جویانه خود، شهر بغداد را در ساعت ۱۳:۲۰ مورد حمله موشکی قرار می‌دهند.

حمله هوایی و بمباران شهر همدان و تهران
در ساعت ۱۳:۵۰، شهر همدان به وسیله هواپیمای MIG25 از ارتفاع بالا بمباران می‌شود و در ساعت ۲۱:۳۰، حمله هواپیمای MIG25 از ارتفاع بالا به تهران تکرار می‌گردد. در این محله اگرچه یکی از سایت‌های موشکی موفق به پرتاب موشک به سمت یکی از اهداف می‌شود و هواپیماهای شکاری نیز در منطقه حضور دارند، مع‌الوصف خیابان آهنگ و دولت‌آباد مورد حمله قرار می‌گیرند و تعداد ۱۶ نفر شهید، ۱۹۹ نفر مجروح و بیش از ۱۱۴ دستگاه ساختمان مسکونی به کلی ویران می‌شود.

۶۴/۱/۸

حمله هوایی و بمباران شهرهای صالح‌آباد، ایلام و بانه
دشمن با ۲ دسته ۷ فروندی شهرهای صالح‌آباد، در حد فاصل بین ایلام و مهران و شهرهای ایلام و بانه را بمباران می‌کند. در حملات هوایی دشمن به این شهرها، تعداد کثیری از مردم شهید و مجروح می‌شوند و خسارات زیادی به مناطق مسکونی و تجاری این شهر وارد می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه شهر تبریز و شهرهای سرپل ذهاب و اصفهان
حملات هوایی دشمن به نیروگاه شهر تبریز در ساعت ۱۰:۲۲ و شهر سرپل ذهاب در ساعت ۱۰:۳۰ و دولت‌آباد اصفهان ادامه پیدا می‌کند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام و سرپل ذهاب
در ساعت ۱۸:۱۵، شهر ایلام توسط ۶ فروند هواپیمای دشمن بمباران گردید، که ۱۲ نفر شهید و ۵۶ نفر مجروح و ۱۲ دستگاه خودرو به کلی منهدم شدند و شهر سرپل ذهاب نیز بمباران شد، که ۲۵ مغازه و ۳۰ دستگاه منزل مسکونی ویران شدند.

حمله هوایی و بمباران شهر گیلانغرب و شیراز
در ساعت ۱۸:۳۰، شهر گیلانغرب نیز مورد بمباران دشمن قرار گرفت، که خسارت وارده اعلام نشده است.

در ساعت ۰۵:۲۰، کوی آزادگان شهر شیراز توسط هواپیماهای MIG25 عراقی بمباران می‌شود، که نتیجه خسارات وارده عنوان نشده و گروه پدافند هوایی شیراز کمبود امکانات تأمین پوشش هوایی شهر را به ف.پ.ه اعلام می‌نماید و دستور داده می‌شود که با علم به برتری هوایی دشمن، از هواپیمای F14 گشت رزم هوایی آماده پدافندی پایگاه‌های همجوار استفاده نمایند.

حمله هوایی و بمباران شهر کرج و احتمال سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۲۰، با کشف مسیرهای هواپیمای MIG25 با سرعت و ارتفاع بالا، در شهر تهران آذیر وضعیت قرمز نواخته شد و در ساعت ۳۰:۲۰، سایت موشکی هاگ تهران دو تیر موشک پرتاب و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن را گزارش کرد، لیکن هیچ‌گونه مدرکی دال بر انهدام هواپیمای مذکور به دست نیامد و قسمت جنوبی شهر کرج توسط همین هواپیما بمباران گردید.

۶۴/۱/۱۰

حمله هوایی و بمباران شهر گیلانغرب، مهران، مریوان و سرپل ذهاب و خسارات وارده

در ساعت ۱۰:۱۰، تعداد ۴ فروند هواپیماهای عراق منطقه گیلانغرب و سرپل ذهاب را بمباران می‌نمایند، که در گیلانغرب، ۱۶ راکت به مرکز شهر و اطراف اصابت نمود و در نتیجه، ۱۰ باب مغازه و ۱۰ منزل مسکونی به کلی ویران می‌شوند.

در ساعت ۳۰:۱۰، هواپیمای ایرانی نیروهای عراق را در مقابل مهران بمباران می‌کنند، که همزمان ۶ فروند هواپیمای دشمن پادگان حمید را بمباران و در ساعت ۴۵:۱۳، شهرهای مهران و مریوان مورد تهاجم هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرند و مجدداً در ساعت ۳۰:۱۴ و ۰۰:۱۶ و ۰۵:۱۶، گیلانغرب و سرپل ذهاب بمباران می‌شوند.

۶۴/۱/۱۱

حمله هوایی گسترده دشمن به مناطق نظامی و مناطق مسکونی ایران

در ساعت ۱۰:۱۲، هواپیماهای شکاری بمب‌افکن عراقی با حملات سنگین خود نیروهای نظامی و مناطق مسکونی ایران را بمباران نمودند.

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام، سرپل ذهاب، گیلانغرب و دهلران

در ساعت ۰۹:۰۰، حملات هوایی دشمن با ۷ فروند هواپیما به شهر ایلام آغاز گردید و ۱ نفر درجه‌دار شهید و ۱ نفر سرباز مجروح و ۱ نفر سرباز دیگر دچار موج گرفتگی می‌شوند. شهر سرپل ذهاب بمباران و بر اثر این حمله هوایی دشمن ۲۰ دستگاه ساختمان مسکونی به کلی تخریب می‌گردد.

در بمباران مجدد شهر ایلام، ۷ دستگاه ساختمان مسکونی و ۱ دبیرستان ویران و ۴ نفر شهید و ۱۷ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۳:۰۰، مردم غیور و مسئولین نستوه در شهر سرپل ذهاب مشغول حل مشکلات بمباران صبح بودند، که مجدداً توسط ۶ فروند هواپیمای عراقی شهر سرپل ذهاب بمباران می‌شود و این بار نیز ۶۰ دستگاه منزل مسکونی ویران و ۱۰۰ دستگاه ساختمان آسیب می‌بیند.

شهر گیلانغرب توسط ۸ فروند هواپیمای عراقی بمباران می‌شود و ۳۲ بمب و راکت به داخل شهر اصابت می‌کند. در این حمله، ۲۰ واحد مسکونی به کلی ویران شده و ۵۰ واحد مسکونی آسیب می‌بیند.

شهر دهلران نیز بمباران و ۱ نفر سرباز و درجه‌دار مجروح سطحی می‌شوند و ۲ دستگاه خودرو و ۲ باب منزل مسکونی آسیب می‌بیند.

حمله هوایی و بمباران تهران و قزوین توسط هواپیمای MIG25

در ساعت ۲۰:۰۰، تعداد ۲ عدد بمب ۲۰۰۰ پوندی، که توسط یک فروند هواپیمای MIG25 عراقی پرتاب شده بود، به منطقه شادآباد تهران پشت کارخانه شیر پاستوریزه اصابت کرده و ۵ دقیقه بعد از آن، ۱ فروند هواپیما با ارتفاع بالا و سرعت زیاد شهر قزوین را مورد تهاجم قرار داده و ۲ بمب پرتاب شده توسط این هواپیما، به بیابان‌های اطراف شهر اصابت می‌نمایند.

۶۴/۱/۱۲

حمله هوایی و بمباران شهر تهران توسط MIG25

در ساعت ۰۱:۳۰، شهروندان تهرانی هنوز نتوانسته‌اند اجساد عزیزان خود را از زیر آوارهای حمله قبل خارج نمایند، که از ارتفاع بالا با هواپیمای MIG25 مورد حمله قرار گرفته و دشمن با پرتاب ۲ بمب به خیابان‌های شهید رجایی و فلکه دوم خزان، ۱۵ باب منزل را به کلی تخریب نموده و علاوه بر ۷۵ مجروح، ۱۴ نفر را به شهادت می‌رساند.

حمله موشکی به لنج

در ساعت ۰۶:۳۰، لنج شماره ۱۸۲۳ که از بندر ریگ به سوی دبی حرکت می‌کرد، هدف ۱ تیر موشک اگزوست قرار می‌گیرد. سخنگوی نظامی عراق اعلام می‌نماید که در ساعت ۱۶:۰۰، یک هدف بزرگ دریایی و کشتی نفتکش را در نزدیکی جزیره خارک مورد هدف قرار داده‌اند.

حمله هوایی دشمن به سایت هاگ نصر ۲

در ساعت ۱۵:۰۰، دشمن قصد حمله هوایی به سایت هاگ نصر ۲ را دارد، تا این سایت هاگ را از دور عملیاتی خارج نماید، ولی در این کار موفق نمی‌گردد. در این حمله هوایی، دشمن تنها به ۱ تیر موشک آسیب‌های جزئی وارد می‌کند.

حمله موشکی به خارک و صدای انفجار

در ساعات ۱۵:۰۴ و ۱۶:۱۰، صدای انفجار شدیدی داخل آب و در اطراف جزیره خارک شنیده می‌شود، که احتمالاً صدای موشکی است که دشمن پرتاب کرده است.

حمله موشکی به خارک و صدای انفجار

در ساعت ۲۱:۱۴، صدای انفجار در ۱۸۰ درجه خارک در داخل آب شنیده می‌شود.

۶۴/۱/۱۴

حمله موشکی به خارک و صدای انفجار

در ساعات ۱۳:۱۳ و ۱۳:۲۸، تعداد ۲ انفجار در سمت ۲۸۰ درجه و ۳۲۰ درجه خارک شنیده می‌شود.

حمله هوایی و بمباران تهران و کاشان توسط هواپیمای MIG25

در ساعت ۲۱:۰۷، با کشف ۲ فروند هواپیمای MIG25 در خاک عراق، در شهرهای مورد تهدید در مسیر هواپیمای دشمن وضعیت قرمز اعلام می‌گردد. در ساعت ۲۱:۲۵، دستور اجرای سد آتش به یگان‌های پدافند هوایی تهران صادر می‌گردد و در نهایت، یکی از هواپیماهای هجومی در نزدیکی شهر تهران اقدام به ۲ تیر بمب می‌نماید، که بمب‌های پرتاب‌شده در فاصله ۱۸ کیلومتری شهریار به زمین‌های کشاورزی اصابت نموده و خسارتی به بار نمی‌آورد. بمب‌های پرتاب‌شده از سوی هواپیماهای دیگر هم در بیابان‌های اطراف شهر کاشان فرود آمده و آنها نیز خسارتی به بار نمی‌آورند.

حمله هوایی MIG25 و شکستن دیوار صوتی بر فراز شهرهای ملایر، همدان، کوههدشت و قزوین

در ساعات ۲۱:۳۵، ۲۱:۱۷ و ۲۱:۴۵، با عبور هواپیماهای MIG25 عراقی از فراز شهرهای ملایر، همدان، کوههدشت و قزوین و شکسته شدن دیوار صوتی بر فراز این شهرها، صدای دلهره‌آوری مردم این شهرها را مضطرب و نگران می‌سازد.

۶۴/۱/۱۵

حمله موشک زمین به زمین به کرمانشاه

در ساعت ۱۱:۴۰، شهر کرمانشاه مورد اصابت موشک زمین به زمین قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهر بستان

در ساعت ۱۱:۴۵، شهر بستان توسط هواپیمای عراقی بمباران می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای همدان، کرمانشاه و فرودگاه اسلام‌آباد

در ساعت ۱۳:۴۰، شهر همدان و در ساعت ۱۴:۰۳، شهر کرمانشاه و در ساعت ۱۴:۰۵، فرودگاه اسلام‌آباد مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و بمباران می‌شوند. با نگاهی سطحی به عملکرد دشمن که در فاصله کمتر از ۳ ساعت انجام داده، متوجه می‌شویم عراق با بسیج تجهیزات موشکی و هواپیماهای شکاری خود حملات شدیدی را به مناطق مسکونی و در نوار مرزی علیه نیروهای سطحی ایران به کار می‌برد و در این حملات، تلفات سنگینی به ایران وارد می‌نماید، که فقط در حمله به کرمانشاه تعداد ۶۰ نفر شهید و ۳۰۶ نفر مجروح و ۱۰۰ باب منزل مسکونی و مغازه ویران می‌شوند و بیش از ۱۰۰ باب منزل و مغازه خسارت می‌بینند.

حمله هوایی گسترده به مناطق عملیاتی

فعالیت بیش از حد هواپیماهای رادارزن و شکاری و رهگیر و بمب‌افکن‌های دشمن در مناطق عملیاتی که بنا به گزارش پست‌های شنود خودی مستقر در غرب کشور، تنها در یک لحظه در منطقه غرب امیدیه تعداد ۹ فروند هواپیمای MIG23 و SU22 فعال بوده‌اند، عملاً پست‌های رادار و هواپیماهای شکاری گشت هوایی و افسران کنترل شکاری را به حالت انفعالی کشیده و همگی در تکاپوی یافتن تاکتیک مناسب جهت مقابله و رفع تهدیدات هوایی دشمن می‌باشند.

حمله هوایی و عکس برداری از مناطق کرمانشاه و ایلام توسط هواپیمای MIG25

در ساعت ۱۴:۰۰، دشمن مجدداً با ۱ فروند هواپیمای MIG25 از ارتفاع بسیار بالا و با سرعت زیاد از حوالی جنوب قصرشیرین وارد فضای جمهوری اسلامی ایران می‌شود و پس از عکس برداری هوایی از مناطق کرمانشاه و ایلام، که مورد اصابت بمباران‌های هوایی و حملات موشکی زمین به زمین قرار گرفته است، از حدود همدان تغییر سمت داده و با عبور از فراز سنندج به فضای عراق مراجعت و عملاً پدافند هوایی موفق به انجام هیچ‌گونه اقدام مؤثری علیه آن نمی‌شود.

۶۴/۱/۱۶

حمله موشکی به شهرهای کرمانشاه، اسلام‌آباد و ایلام

نیروی هوایی دشمن که متوجه شده بمباران‌های ارتفاع بالا با هواپیماهای MIG25 هم اشتباه زیاد دارد و در اکثر اوقات در شهرهای کوچک به اطراف شهر اصابت می‌کند، لذا تصمیم می‌گیرد شهرهایی مانند کرمانشاه، ایلام، اسلام‌آباد، نهاوند و بروجرد را که در برد موشکیش قرار دارد، به وسیله موشک مورد اصابت قرار دهد، تا هم تعداد تلفات و خرابی آن بیشتر باشد و هم هواپیماهای MIG25 را کمتر به خطر بیندازد. به همین لحاظ، در ساعات ۲۱:۳۰، ۲۱:۴۰ و ۲۱:۴۵ شهرهای کرمانشاه، اسلام‌آباد و ایلام را با ۵ فروند موشک دوربرد مورد اصابت قرار می‌دهد، که تنها در شهر کرمانشاه تعداد ۱۲۳ نفر از هموطنان عزیزمان به شهادت می‌رسند.

۶۴/۱/۱۷

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۰۵:۳۰، دشمن با یک فروند هواپیمای MIG25 با سرعت زیاد و ارتفاع بالا به شهر تهران حمله نموده و محله‌ای را در جنوب شهر در حوالی سه‌راه آذری بمباران می‌کند. تعداد شهدا یک نفر و مجروحین ۷ نفر گزارش می‌شود.

حمله موشکی به شهر دزفول، نهاوند و رامهرمز

در ساعت ۰۸:۴۰، یک حمله موشکی دیگر به شهر دزفول انجام می‌گردد، که ۵ نفر مجروح به جای می‌ماند. در ساعت ۰۸:۴۵، یعنی ۵ دقیقه پس از حمله به دزفول، شهر نهاوند مورد حمله موشکی قرار گرفته و ۱۵ نفر شهید و ۱۰۰ نفر مجروح و خرابی ساختمان بر جای می‌گذارد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای رامهرمز

در ساعت ۰۸:۴۵، متعاقب حملات موشکی، شهر رامهرمز توسط هواپیماهای عراقی بمباران و در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۱۶ نفر مجروح و ۳ باب منزل مسکونی تخریب می‌شود.

حمله هوایی به اسلام‌آباد و سرنگونی ۱ فروند هواپیمای دشمن

در حمله هواپیماهای عراقی به اسلام‌آباد، یک فروند هواپیمای دشمن مورد هدف آتش پدافند هوایی ایران قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

۶۴/۱/۱۹

حمله شیمیایی دشمن در منطقه عملیاتی بدر (سه‌راهی جفیر)

در ساعت ۱۳:۲۰، دشمن اقدام به گلوله‌باران شیمیایی نیروهای ایران در منطقه سه‌راهی جفیر می‌نماید، که در نتیجه، یک نفر درجه‌دار و ۲۸ نفر سرباز مصدوم و آسیب‌خانه صحرایی و کلیه وسایل و خواربار ۱۵ روز گردان آلوده و مسموم می‌گردد.

۶۴/۱/۲۰

فعالیت پروازی دشمن

در ساعت ۰۷:۰۰، از پست‌های شنود اعلام می‌شود فعالیت هواپیماهای MIG23 موجود و هواپیمای میراژ حامل موشک ضدرادار در منطقه غرب بسیار زیاد می‌باشد.

حمله هوایی دشمن و بمباران دشت عباس و عین‌خوش

در ساعت ۱۱:۳۰، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن ۹ کیلومتری غرب پاسگاه دشت عباس و ۷ کیلومتری غرب پاسگاه عین‌خوش را بمباران می‌کنند، که تلفات جانی گزارش نمی‌شود. متعاقب آن در ساعات ۱۲:۲۵، ۱۲:۳۰، ۱۲:۴۰ و ۱۲:۵۰، با حملات مکرر، مناطق مختلف شهر گیلانغرب و سرپل ذهاب را بمباران و در نتیجه، ۱۵ واحد مسکونی و ۱۵ مغازه تخریب می‌گردد.

۶۴/۱/۲۱

حمله هوایی و بمباران شهر موسیان

در ساعت ۰۹:۴۵، شهر موسیان توسط ۶ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود و تعدادی شهید و مجروح برجای می‌گذارد.

۶۴/۱/۲۲

حمله هوایی و بمباران سرپل ذهاب، ایلام و دهلران

فعالیت نیروی هوایی دشمن امروز از روز گذشته بیشتر است و حملات هوایی خود به شهرهای ایران را از ساعت ۰۹:۳۰ با حمله به شهر سرپل ذهاب آغاز می کند و متعاقب آن، شهرهای ایلام، دهلران و چند محل تجمع نیروهای ایرانی را بمباران می نماید.

حمله هوایی و بمباران سایت نخجیر و ایلام

در ساعات ۱۴:۰۰ و ۱۵:۲۵، سایت های نخجیر و ایلام که متعلق به نهاجا است، مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می گیرد و ضمن آسیب رسیدن به یک قبضه توپ ۲۳م، مجموعاً ۶ نفر شهید و ۳۱ نفر مجروح می شوند.

حمله هوایی و بمباران مواضع پدافند هوایی

در ساعت ۱۲:۰۷ و ۱۲:۱۵، در پی بمباران هوایی مناطق تجمع نیروهای خودی توسط هواپیماهای دشمن، تعداد چهار نفر از پرسنل پدافندی مستقر در مواضع پروژه وحدت شهید و خسارات کلی نیز به یک دستگاه نیشان وانت و یک قبضه توپ ۳۵م وارد می گردد.

اصابت موشک ضدتشعشع به رادار تعقیب هدف سایت هاگ هجرت

در ساعت ۱۲:۰۵، رادار تعقیب هدف HIPIR سایت هاگ هجرت درحالی که بر روی هواپیمای دشمن اقدام تاکتیکی و قفل (LOCK) نموده، مورد اصابت موشک ضدتشعشع X28 قرار گرفته و منهدم شده است.

۶۴/۱/۲۴

حمله موشکی به مسجد سلیمان

در ساعت ۰۹:۴۰، شهر مسجد سلیمان مورد اصابت موشک های زمین به زمین قرار می گیرد.

۶۴/۱/۲۵

حمله هوایی و بمباران شیمیایی شمال خرمشهر

گزارشات واصله از پست های شنود حاکی است فرماندهان عراقی در مکالمات خود از اجرای تاکتیکی مؤثر، که بتواند تعیین کننده باشد، صحبت می کرده اند و گفته اند تاکتیک را باید عوض کرد و کار را یکسره نمود و همزمان با این اظهارات فرماندهان عراقی،

یگان‌های ایرانی مستقر در حوالی ایستگاه حسینیّه در شمال خرمشهر را بمباران شیمیایی نموده و به نظر می‌رسد قصد دارد این بار بدین گونه سرنوشت جنگ را تعیین نماید.

۶۴/۱/۲۷

خسارات و تلفات خودی شهرهای مرزی

در ساعت ۱۲:۰۰، ۱۲:۱۰ و ۱۴:۱۰، شهرهای بستان و گیلانغرب و سرپل ذهاب توسط چند فروند هواپیمای عراقی بمباران می‌گردد، که خساراتی به بار می‌آورد.

حمله هوایی و مورد اصابت موشک قرار گرفتن کشتی قبرسی

کشتی قبرسی KYPROS در موقعیت ۲۸۰۶ شمالی و ۵۰۵۲ شرقی مورد اصابت موشکی هواپیماهای سوپراتاندارد قرار می‌گیرد.

تهدید به حمله شیمیایی

در ساعت ۲۱:۴۰ و ۲۲:۰۰، نیروهای عراقی در منطقه عملیاتی زبیدات به وسیله بلندگو، نیروهای ایرانی را تهدید به بمباران و گلوله‌باران شیمیایی می‌نمایند.

۶۴/۱/۲۹

حمله هوایی و بمباران منطقه خیبر

در ساعت ۰۷:۵۰، در اثر بمباران منطقه عملیاتی خیبر در یکی از مواضع، خودرو بنز اورلیکن به کلی منهدم و در باتلاق فرو رفته و مولد برق و تعدادی لاستیک نیز آسیب می‌بینند.

حمله هوایی و شکستن دیوار صوتی در شهر بانه

در ساعت ۱۰:۳۵، هواپیمای MIG25 در آسمان بانه دیوار صوتی را شکسته و به احتمال زیاد، پس از عکس‌برداری از منطقه، به خاک عراق مراجعت می‌نمایند.

۶۴/۲/۴

حمله هوایی و بمباران سایت هاگ نصر ۲ و فعالیت شدید هواپیماهای دشمن و کویتی

فعالیت تعداد ۸ فروند هواپیمای ضرادار کویتی در منطقه توسط یکی از سایت‌های شنود گزارش و همچنین، پرواز تعداد ۵۱ فروند هواپیمای دشمن به وسیله رادار بندر امام کشف و در تهاجم این هواپیماها به منطقه عملیاتی جنوب، سایت هاگ نصر ۲ بمباران می‌گردد.

در ساعت ۱۳:۲۵، بر اثر بمباران فوق، ارتباط سایت هاگ نصر ۲ قطع شده و یکی از پرسنل با استفاده از برق اضطراری و از طریق ارتباط رزرو، بمباران شدن سایت و انهدام تجهیزات را اعلام می‌نماید. در این حمله دشمن، ۳ نفر شهید و تعداد زیادی مجروح می‌گردند (سایت نصر ۲ قبلاً در تیررس توپخانه دشمن بود، که در ساعات ۱۵:۰۰ الی ۲۴:۰۰ مورخ ۶۴/۱/۳۱، چندین بار مورد اصابت قرار گرفته و فرماندهی پدافند هوایی درخواست جابجایی آن به سایت هجرت را نموده، ولی مورد موافقت قرار نگرفته است).

۶۴/۲/۱۱

حمله موشکی به نفتکش بوراک ام با پرچم ترکیه
در ساعت ۰۵:۰۰، کشتی نفتکش بوراک ام با پرچم ترکیه که از جزیره خارک عازم ترکیه بود، در ۷۰ مایلی جزیره مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد.

۶۴/۲/۱۵

حمله هوایی به خارک و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی فریب به نام کشتی ایران دهر
یکی از هدف‌های کاذب به نام کشتی ایران دهر مستقر در جنوب جزیره خارک بمباران می‌شود و در ساعت ۱۰:۰۰، سخنگوی نظامی عراق مورد هدف قرار گرفتن دو هدف دریایی در نزدیکی جزیره خارک را اعلام می‌نماید.

۶۴/۲/۲۸

حمله هوایی و شکستن دیوار صوتی بر فراز شهرهای مریوان، پیرانشهر و بانه
در ساعات ۱۰:۱۸، ۱۰:۳۵ و ۱۲:۰۰، هواپیماهای دشمن دیوار صوتی را بر فراز شهرهای مریوان، پیرانشهر و بانه می‌شکنند (این گزارش حاکی از عکس‌برداری هوایی دشمن از مناطق مرزی غرب کشور می‌باشد).

۶۴/۲/۳۱

حمله هوایی و بمباران قرارگاه عملیاتی لشکر ۸۴، صالح‌آباد و مهران
در ساعت ۱۰:۲۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای دشمن بعثی قرارگاه عملیاتی لشکر ۸۲، صالح‌آباد و مهران را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران منطقه ابوغریب

در ساعت ۱۱:۰۰، منطقه ابوغریب بمباران شده و ۵ نفر شهید و تعدادی مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران سوسنگرد، تلمبه‌خانه تنگه فنی، اندیمشک و نیروگاه حرارتی رامین اهواز در ساعت ۱۱:۵۰، اطراف سوسنگرد و در ساعت ۱۲:۰۰، تلمبه‌خانه تنگه فنی در جاده خرم‌آباد - اندیمشک و در ساعت ۱۲:۳۰، نیروگاه حرارتی رامین اهواز توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد. در بمباران نیروگاه حرارتی رامین اهواز، آتش‌سوزی روی داده و ۱۱ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران تلمبه‌خانه پل بابا و نیروگاه زرگان

در ساعت ۱۲:۲۵، نیروگاه زرگان در ۵ کیلومتری اهواز و در ساعت ۱۲:۳۵، تلمبه‌خانه پل بابا بمباران می‌شوند.

۶۴/۳/۱

مورد تهدید و اخطار قرار گرفتن گشت دریایی ایران

برابر گزارش، گشتی دریایی که بر فراز آب‌های خلیج فارس پرواز می‌نماید، از طریق ناوهای آمریکایی در نزدیکی رأس‌الخیمه و ابوموسی مورد تهدید قرار می‌گیرد.

۶۴/۳/۴

حمله هوایی و بمباران تهران و خسارات مالی و جانی

در ساعت ۰۲:۱۵، یک فروند هواپیمای عراقی (MIG25) با سرعت ۱۱۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۵۵ هزارپا با سمت تهدیدآمیز در پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد، که بلافاصله ضمن اعلام وضعیت قرمز در تهران یک فروند هواپیمای F4 به پرواز درآمده و تا ۱۰ مایلی هدف هدایت می‌شود، ولی به دلیل محدودیت‌های شکاری ایرانی امکان انهدام میسر نمی‌شود. همزمان، هواپیمای MIG25 دوم عراق با سمت تهدید به طرف تهران ظاهر و هواپیمای شکاری به سمت هواپیمای دوم هدایت و تا ۴ مایلی نزدیک می‌گردد، ولی قادر به درگیری نمی‌شود. متعاقب این حملات و عدم قدرت جلوگیری از نفوذ

شکاری‌های دشمن، هواپیمای MIG25 سوم در ساعت ۰۳:۳۴ به آسمان جمهوری اسلامی ایران به طرف شهر تهران حمله نموده و این بار یک فروند F14 از پایگاه اصفهان و یک فروند F4 از همدان به پرواز درمی‌آیند، که باز هم قادر به رهگیری و انهدام نشده و سایت هاگ نیز نمی‌تواند هیچ‌گونه اقدام مثبتی را به عمل آورد. در حمله هوایی فوق به شهر تهران، منطقه اندیشه واقع در خیابان دکتر شریعتی بمباران و ۷ نفر شهید و ۲۷ نفر مجروح و ۵ ساختمان مسکونی منهدم می‌گردد.

حمله هوایی و شکستن دیوار صوتی در شهر بانه و استان گیلان

در ساعات ۰۲:۴۵ و ۰۲:۵۰، با پرواز هواپیمای MIG25 بر فراز شهرهای بانه و استان گیلان، دیوار صوتی شکسته شده و آذیر وضعیت قرمز به صدا درمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۰۹:۴۵، شهر ایلام مورد تهاجم هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد، که ۱۵ نفر شهید و ۶۵ نفر مجروح و ۷۰ ساختمان مسکونی تخریب می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر گیلانغرب، بانه، پیرانشهر، مریوان، دهلران، ارومیه و کرد

در ساعت ۱۰:۵۰، شهر گیلانغرب بمباران می‌شود. در ساعت ۱۱:۱۵، شهر بانه توسط ۳ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که ۲۴ نفر شهید و ۳۸ نفر مجروح و دو قبضه توپ ۱۴/۵مم آسیب می‌بینند. در ساعت ۱۱:۲۵، شهر پیرانشهر مورد حمله قرار گرفته و ۵ نفر شهید و ۵۵ نفر مجروح و یک دستگاه خودرو آسیب می‌بیند. در ساعت ۱۲:۳۵، تعداد ۸ فروند هواپیمای دشمن شهر مریوان را مورد حمله قرار داده و ۹ نفر شهید و ۲۵ نفر مجروح و ۱۱۰ واحد مسکونی و تجاری ویران می‌شود. در بمباران شهر کرد، ۳۱ نفر شهید و ۸۰ نفر مجروح برجای می‌مانند. در ساعت ۱۳:۴۵، چند فروند هواپیمای شکاری بمب‌افکن دشمن شهر دهلران را بمباران می‌نمایند و در همین ساعت، در بمباران شهر ارومیه ۵ نفر شهید و ۵۵ نفر مجروح و تعدادی ساختمان ویران می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۱۹:۰۰، در حالی که هنوز خون شهدایمان بر سنگ فرش‌های خیابان اندیشه، که بر اثر بمباران نیمه شب گذشته دشمن به شهادت رسیده‌اند، خشک نشده است، مجدداً شهر تهران توسط MIG25 بمباران می‌شود. در نتیجه این حمله، تعداد ۷ نفر شهید و ۲۷ نفر

مجروح و ۵ باب ساختمان مسکونی منهدم شده و ۱۱ دستگاه خودرو آسیب می‌بیند. در ساعات ۲۱:۵۵ و ۲۲:۲۰، هواپیماهای با سرعت زیاد و ارتفاع بالای عراقی (MIG25) شهر تهران را در دو نوبت بمباران می‌نمایند. در حمله اول، خیابان ۱۹ سعادت‌آباد مورد اصابت واقع شده و ۲۲ نفر مجروح بر جای می‌مانند و در بمباران دوم، در خیابان پاسداران دو باب خانه مسکونی ویران و ۳ نفر مجروح و در کوچه زمرد ۳ نفر شهید می‌شوند.

۶۴/۳/۶

حمله هوایی و بمباران شهرهای سرپل ذهاب و گیلانغرب

در ساعت ۱۲:۰۰، هواپیمای دشمن شهرهای سرپل ذهاب و گیلانغرب و اطراف آن را بمباران می‌نمایند، که یک دبیرستان و چندین خانه مسکونی ویران می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۲۲:۴۵، در موقعیت ۳۰ مایلی تهران، مواضع پدافندی زمین به هوا برابر دستور معاون عملیاتی نیروی هوایی (شهید بابایی) اجرای سد آتش می‌نمایند و پس از یک رگبار، تیراندازی را قطع و به محض رؤیت چشمی، می‌بایستی دوباره اجرای آتش نمایند. پرواز هواپیمای دشمن باعث تیراندازی در تهران گردیده و با بمباران هوایی دشمن، تعداد ۱۰ نفر شهید و ۲۹ نفر مجروح و ۷ آتشبار خودرو منهدم و تا شعاع ۳۰۰ متری، شیشه اماکن منطقه شکسته می‌شود.

۶۴/۳/۷

حمله هوایی و بمباران تهران

در ساعت ۰۲:۲۰، با کشف هواپیمای دشمن به سمت تهران، وضعیت آژیر قرمز در شهر به صدا درمی‌آید و در این نیمه شب، محوطه پادگان حشمتیه و خیابان زمزم مورد اصابت قرار گرفته و ۱۰ نفر شهید و ۲۹ نفر مجروح و ۷ دستگاه خودرو منهدم می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران شهر بانه، پادگان پیرانشهر، مریوان، ایلام، گیلانغرب، سرپل ذهاب و تهران

در ساعت ۰۹:۵۰، شهرستان بانه توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران و در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۱۶ نفر مجروح و خساراتی به تعدادی مغازه و منازل مسکونی وارد می‌شود. در ساعت ۱۰:۰۰، چند فروند هواپیمای دشمن پادگان پیرانشهر و شهرستان مریوان را بمباران کرده و در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۱۶ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۰:۰۴، بمباران شدن چند نقطه مسکونی شهر ایلام و موج‌گرفتگی و تخریب تعدادی مغازه و خودرو از گروهان مرزی ایلام با تلفن گزارش می‌گردد. در ساعت ۱۰:۳۰ و ۱۰:۴۵، شهرهای گیلانغرب و سرپل ذهاب بمباران شده و خسارات زیادی به بار می‌آید. در ساعت ۱۳:۳۰، مجدداً شهر گیلانغرب توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود.

در ساعت ۲۱:۱۵، در شهر تهران روستای قشلاق کهریزک مورد اصابت قرار می‌گیرد، که فاقد تلفات جانی می‌باشد (لازم به یادآوری است اگرچه پدافند هوایی و نیروی هوایی تمام نیروی خود را برای جلوگیری از اینگونه حملات دشمن به کار گرفته‌اند، ولی تاکنون مقابله مؤثری نشده و تنها به منظور مقابله به مثل و بازداشتن دشمن از تکرار این حملات، عملیات مقابله به مثل دائماً ادامه دارد).

۶۴/۳/۸

حمله هوایی به تهران و اقدامات تاکتیکی علیه هواپیمای MIG25

در ساعت ۰۱:۲۰، یک فروند هواپیمای MIG25 عراقی به آسمان شهر تهران تهاجم می‌کند، که در زمان وضعیت قرمز در سطح استان از طریق رادبو اقدام و کلیه اقدامات پدافندی از جمله اجرای سد آتش و واگذاری به سایت هاگ انجام می‌شود. در زمان ظاهر شدن هواپیمای دشمن، هواپیمای گشت F14 نیز اعلام آمادگی برای درگیری نموده و هواپیمای مذکور تا فاصله بسیار کم از دشمن هدایت می‌شود. علیرغم LOCK کردن و رؤیت چشمی هدف، به علت بعضی محدودیت‌ها، خلبان هواپیمای F14 موفق به انهدام نمی‌گردد. سایت موشکی هاگ نیز از فاصله ۶۰ مایلی دشمن را توسط PAR کشف و در فاصله ۴۰ الی ۳۵ مایلی LOCK نموده و سپس از LOCK خارج می‌شود. هواپیمای دشمن بدون انجام هرگونه اقدام تاکتیکی آسمان تهران را ترک می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۱۵:۳۵، شهر تبریز مورد حمله قرار می‌گیرد، که بمب‌های هواپیمای دشمن به اطراف شهر اصابت کرده و فقط صدای انفجار باعث شکسته شدن تعدادی شیشه از ساختمان‌های مسکونی می‌گردد.

حمله هوایی به تهران و بمباران اطراف شهر کرج

در ساعت ۲۱:۴۸، مجدداً شهر تهران مورد حمله هواپیمای MIG25 عراقی قرار می‌گیرد، که بمب‌های پرتاب‌شده در اطراف شهر کرج به سطح جاده اصابت می‌کند.

۶۴/۳/۹

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۹:۰۷، به علت وجود هواپیماهای متخاصم در منطقه بوشهر و خارک اعلام وضعیت قرمز شده و در ساعت ۱۰:۰۲، سه نقطه غیرمسکونی در جنوب غربی جزیره خارک بمباران می‌شود. لازم به ذکر است که شکاری F14 در منطقه نیز قادر به کشف و رهگیری نمی‌گردد.

حمله هوایی به شهرهای اصفهان، همدان و رودبار

در ساعت ۱۵:۳۰، شهرهای اصفهان و همدان و رودبار مورد حمله قرار می‌گیرند، که خسارات وارده گزارش نمی‌شود. با توجه به بی‌اثر بودن تیراندازی در بمباران‌های ارتفاع زیاد شبانه، فرماندهی نیرو دستور می‌دهند که از تیراندازی و اجرای آتش سلاح‌های ارتفاع کم خودداری شود. این امر به تمام جنگ‌افزارهای تحت‌الامر ابلاغ می‌گردد.

۶۴/۳/۱۰

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۱۴:۵۰، هواپیمای MIG25 عراقی به شهر تهران حمله نموده و این بار دستور داده می‌شود که هواپیمای شکاری را در خارج از ۵۰ مایلی تهران درگیر نمایند و در داخل ۵۰ مایل فقط جنگ‌افزارهای پدافندی درگیر شوند، ولی به علت وجود محدودیت‌ها، جلوگیری از حمله مقدور نمی‌گردد و بمب‌های هواپیمایی دشمن در منطقه جنت‌آباد، بزرگراه آیت‌الله کاشانی، خیابان شاهین شمالی اصابت می‌نمایند و دو نفر مجروح می‌شوند، ولی خسارات مالی گزارش نمی‌گردد. در ساعت ۲۳:۲۴، مجدداً از ارتفاع بالا به شهر تهران حمله می‌شود. در این حمله، دهکده المپیک بمباران و خسارات مالی و جانی زیاد به بار می‌آورد و علیرغم دستور عدم تیراندازی، باز هم تعدادی از جنگ‌افزارهای گسترش‌یافته نیروی هوایی سپاه تیراندازی می‌نمایند.

۶۴/۳/۱۱

گسترش سایت هاگ جدید و طرح شباهنگ در سایت رادار کرج

تجهیزات مربوطه به سایت کرج حمل و با وضعیت عملیاتی OP2 آماده عملیات می باشد.

حمله هوایی به بمباران شهرهای گیلانغرب، پادگان بانه و پیرانشهر و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن و یک فروند هواپیمای خودی

در ساعت ۱۰:۳۰، حمله همه جانبه و سنگین هوایی به شهرهای گیلانغرب، پادگان بانه و پیرانشهر توسط هواپیماهای دشمن خسارات زیادی به بار می آورد. بنا بر گزارشات واصله، در این حملات ۱ فروند هواپیمای دشمن توسط موشک سهند ۳ در منطقه سقوط می نماید. در همین ساعات، ۱ فروند هواپیمای F5 نیز در منطقه دزفول دچار سانحه شده و سقوط می نماید؛ لیکن خلبان هواپیما سالم به زمین فرود می آید.

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۱۲:۵۵، شهر ایلام بمباران شده و ۴ نفر مجروح بر جای می ماندند.

۶۴/۳/۱۲

حمله هوایی به تهران

در ساعت ۰۲:۲۰، یک فروند هواپیمای MIG25 به شهر تهران حمله می نماید و طی درگیری سایت هاگ با این هواپیما، ۱ تیر موشک از سایت سوم هاگ به طرف هدف شلیک می شود، که به هدف اصابت نمی نماید.

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۱۰:۱۷، به مدت ۷ دقیقه به وسیله تعداد زیادی هواپیمای دشمن ۱۵ نقطه از شهرستان ایلام بمباران و در نتیجه، ۱۲ نفر مجروح و تعدادی خانه و مغازه منهدم و انبار شرکت نفت با ظرفیت بیش از یک میلیون لیتر نفت و گازوئیل طعمه حریق می شود.

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۲۲:۳۰، هواپیمای MIG25 مجدداً به شهر تهران حمله نموده و شهرک قدس و کوی نصر و تهرانپارس مورد اصابت واقع شده و ۱۵ دستگاه ساختمان ویران و ۲۰ نفر شهید و ۶۴ نفر مجروح و ۳۵ دستگاه خودرو منهدم می گردند.

در ساعت ۲۳:۲۳، شهر تهران مجدداً مورد حمله هوایی هواپیماهای MIG25 عراقی قرار گرفته و از خسارت وارده اطلاعی به دست نمی‌رسد.

۶۴/۳/۱۳

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۰۷:۳۹، تعداد ۴ فروند هواپیمای SU22 و یک فروند MIG23 بر فراز خارک مشاهده و با شماره مسیر L21 توسط رادار بوشهر کشف و جهت انهدام به سایت هاگ واگذار می‌گردد، که علی‌رغم پرتاب ۲ تیر موشک انهدام اهداف مورد نظر تأیید نمی‌گردد.

حمله هوایی و بمباران پتروشیمی ایران و ژاپن و مجتمع شیمیایی رازی

در ساعت ۰۸:۲۵، هواپیماهای دشمن پتروشیمی ایران و ژاپن و مجتمع شیمیایی رازی را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران پادگان شهر پیرانشهر

در ساعات ۱۰:۱۸، ۱۱:۰۵ و ۱۳:۱۰، به طور متناوب پادگان و شهر پیرانشهر بمباران می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر تهران و سقوط ۱ فروند هواپیمای MIG25 در داخل خاک عراق

در ساعت ۰۴:۴۵، هواپیمای MIG25 دشمن، خیابان‌های ۱۴ و ۱۶ کارگر شمالی و دولت‌آباد تهران را بمباران می‌کند و در این رابطه، ۲۰ نفر شهید و ۴۵ نفر مجروح و ۱۵ دستگاه ساختمان مسکونی ویران شده و ۳۵ دستگاه خودرو آسیب می‌بیند. یکی از خلبانان اسیر عراقی در تخلیه اطلاعاتی اظهار می‌نماید یک فروند هواپیمای MIG25 دشمن در مسیر بازگشت از مأموریت بمباران، به دلیل کمبود سوخت، پس از گذشتن از مرز هوایی دو کشور در خاک عراق سقوط کرده است.

حمله هوایی و بمباران شهر پیرانشهر و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن و سقوط احتمالی در داخل خاک عراق

در ساعت ۱۰:۱۸، شهر پیرانشهر بمباران شده و در بمباران مجدد ۱۳:۲۰، یک فروند از هواپیماهای دشمن به وسیله جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ایرانی مورد اصابت قرار می‌گیرد و برابر اعلام پست‌های شنود، در خاک عراق سقوط می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۱۹:۴۰، شهر تبریز به وسیله هواپیمای MIG25 بمباران شده و ۹ باب منزل مسکونی تخریب و ۶ نفر شهید و ۶۰ نفر مجروح می‌گردند.

۶۴/۳/۱۵

حمله هوایی و بمباران شهر تهران و تبریز

در ساعت ۰۴:۰۵، در تهران وضعیت قرمز اعلام می‌شود و در ساعت ۰۴:۲۰، هواپیمای MIG25 دشمن خیابان ۲۳ سعادت‌آباد و پل مدیریت و کوه‌های پونک را بمباران نموده و یک نفر شهید و سه باب منزل مسکونی ویران می‌گردد.

همزمان با حمله به تهران، شهر تبریز نیز توسط هواپیمای MIG25 مورد حمله واقع شده و ۱۰ نفر شهید و ۲۵ نفر مجروح و ۱۲ دستگاه منزل مسکونی ویران می‌گردند.

حمله هوایی شدید دشمن و بمباران شهرهای همدان، کرمانشاه، پاوه و ایستگاه رادار آبدانان در ساعت ۱۲:۵۰، شهر همدان به شدت مورد حمله هوایی قرار گرفته و بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۳:۰۰، شهر کرمانشاه مورد حمله موشکی قرار گرفته و به دلیل غافلگیری، آسیب شدیدی وارد و در نتیجه، ۲۲ نفر شهید و ۲۰۰ نفر مجروح و ۱۰۰ دستگاه ساختمان مسکونی و تجاری و مخازن نفت ویران می‌شود.

در ساعت ۱۳:۰۵، شهر پاوه مورد حمله شدید هوایی قرار می‌گیرد.

حمله هوایی به شهر تهران و ریختن بسته‌های پلاستیکی توسط هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۴:۰۰، یک فروند هواپیمای دشمن از ارتفاع بالا مبادرت به ریختن اعلامیه در کیسه‌های پلاستیکی (احتمالاً مواد شیمیایی) می‌نماید، که این اعلامیه‌ها در گردنه قوچک تهران فرود می‌آید.

حمله هوایی و بمباران رادار آبدانان

در ساعت ۱۴:۳۰، رادار دینارکوه آبدانان مورد حمله شدید واقع شده و جای تعجب دارد که پس از یک ساعت و نیم، در ساعت ۱۵:۴۰ از طریق رادار همدان گزارش می‌شود که تماس با آبدانان قطع شده و احتمال می‌رود که اتفاقی افتاده باشد (با این گزارش مشخص می‌شود که رادار مذکور بمباران شده و مسیر هدف‌ها به هیچ وجه کشف نشده؛ رادار مذکور هیچ‌گونه وسیله تماس رزروی برای گزارش وضعیت خود نداشته است).

حمله موشکی به شهر کرمانشاه و ایلام

در ساعت ۲۰:۴۵، شهر کرمانشاه مورد حمله موشکی قرار می‌گیرد و چند دقیقه بعد، در ساعت ۲۱:۱۶، شهر ایلام نیز با ۳ فروند موشک زمین به زمین مورد اصابت قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۲۳:۳۰، اطراف استادیوم آزادی تهران توسط هواپیمای MIG25 بمباران شده، که یکی از بمب‌ها عمل نمی‌کند و گزارش جامعی هم مبنی بر تلفات بمب دیگر دریافت نمی‌شود.

۶۴/۳/۱۶

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۰۵:۵۵، با کشف مسیر تهدیدآمیز D01 با سرعت و ارتفاع زیاد، وضعیت تهران قرمز گردیده و به دستور فرماندهی نیروی هوایی، به مواضع پدافندی ابلاغ می‌گردد تا با توجه به ارتفاع پروازی هواپیما، به هدف جنگ‌افزارهای پدافندی فقط یک رگبار کوتاه شلیک شود و از تیراندازی اضافی خودداری نمایند.

با رسیدن هواپیمای دشمن بر فراز شهر تهران، دو بمب به منطقه یوسف‌آباد، خیابان دکتر صدر اصابت می‌کند، که خسارات وارده گزارش نمی‌شود.

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۰۷:۳۳، جزیره خارک مورد حمله هوایی واقع شده و بمب‌های پرتاب شده از هواپیماهای دشمن به داخل آب اطراف جزیره ریخته می‌شود.

حمله موشکی به کرمانشاه

در ساعت ۲۰:۳۵، شهر کرمانشاه مورد حمله موشکی قرار گرفته و ۶ نفر شهید و ۱۳۷ نفر مجروح و اهالی شهر در حال تخلیه شهر می‌باشند. برابر اوامر فرماندهی نهاجا به گروه پدافند هوایی همدان ابلاغ می‌گردد تا آخرین لحظه هواپیمای شکاری دشمن را تعقیب و در نهایت مبادرت به گردش نمایند.

۶۴/۳/۱۷

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در بمباران امشب شهر تهران، برابر گزارش رادارهای منطقه، پنج فروند هواپیمای MIG25 شرکت داشته، که یکی از این هواپیماها در موقعیت نوار مرزی داخل فضای کشور جمهوری اسلامی ایران به گشتزنی پرداخته و به نظر می‌رسد نقش هواپیمای رله‌کننده را ایفا نموده و در حرکت دسته‌جمعی بمباران امشب اضطراب و نگرانی دشمن از عکس‌العمل احتمالی پدافند هوایی در تهران متصور بوده است. در بمباران شهر تهران، در منطقه امیر آباد شمالی، بمب‌های پرتاب‌شده از هواپیماها به جنگل دانشکده ژئوفیزیک و تپه‌های بزرگراه چمران و تپه‌های گیشا اصابت می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام، ملکشاهی و سردشت

در ساعت ۰۵:۳۰، چهار فروند هواپیمای دشمن ۱۲ نقطه شهر ایلام را بمباران می‌کنند، که در نتیجه، چهار نفر مجروح گشته و در چندین نقطه از شهر آتش‌سوزی رخ می‌دهد. در ساعت ۰۹:۴۰ و ۰۹:۴۳، طی دو مرحله جداگانه، مجدداً شهر ایلام مورد حمله قرار گرفته و قرارگاه گروهان مرکزی ایلام و چند واحد مسکونی خسارت دیده و یک غیرنظامی شهید و دو نفر مجروح می‌شوند.

همزمان، شهر ارکواز ملکشاهی مورد حمله قرار گرفته و ۴۲ نفر شهید و ۸۰ نفر مجروح و چند واحد مسکونی ویران می‌شوند.

در ساعت ۰۹:۴۵، هواپیماهای دشمن شهر و پادگان سردشت را به شدت بمباران می‌کنند، که ۸ نفر شهید و ۴۵ نفر مجروح شده و به ساختمان‌های پادگان و جهاد سازندگی و پستخانه خسارت زیادی وارد می‌شود.

حمله موشکی به شهر ایلام

در ساعت ۲۱:۳۰، شهر ایلام برای چهارمین بار مورد حمله قرار می‌گیرد و این بار دشمن شهر ایلام را با پرتاب سه فروند موشک زمین به زمین مورد اصابت قرار می‌دهد و در نتیجه، یک نفر شهید و یک نفر مجروح می‌شوند و یک دستگاه خودرو شخصی آسیب می‌بیند.

۶۴/۳/۱۸

سقوط یک فروند هواپیمای خودی

در ساعت ۰۸:۴۵، در پی حملات هوایی هواپیماهای خودی به عراق، برابر گزارش یکی از پست‌های شنود منطقه، یکی از هواپیماهای F4 در منطقه دیاله عراق مورد اصابت قرار گرفته و خلبانان آن با استفاده از چتر نجات هواپیما را ترک کرده و سالم فرود آمده و اکنون در عراق می‌باشند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام، ارکو از ملکشاهی و ایوان

حملات هوایی هواپیماهای عراقی از ساعت ۱۰:۱۰ آغاز شده و شهرهای ایلام، ارکو از ملکشاهی و ایوان را به شدت بمباران نموده و در این حملات، خسارات زیادی به مردم شهر و ساختمان‌های مسکونی و اداری وارد می‌گردد.

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۲۰، صدای چهار انفجار پی در پی در منطقه خارک شنیده شده و متعاقب آن در ساعت ۱۳:۳۰، حمله هوایی شدیدی به جزیره انجام می‌شود. مسیر هواپیماهای حمله‌ور که به وسیله رادار کشف شده‌اند، توسط شکاری‌های گشت منطقه تعقیب می‌شوند، لیکن موفق به کشف راداری و بصری آنها نمی‌شوند و به ناچار، شکاری‌ها از منطقه دور شده و هواپیماهای دشمن در ۷۰ مایلی به هاگ منطقه خارک واگذار می‌گردند. سیستم هاگ علی‌رغم کشف و قفل روی هدف‌ها به دلیل ECM دشمن، توفیقی در امر به دست آوردن پارامترهای مناسب (برد، سرعت و ارتفاع) حاصل ننموده و در نهایت، هواپیما منهدم نمی‌گردد و هواپیماهای دشمن موفق به بمباران میشوند (لازم به یادآوری است عدم دستیابی سامانه موشکی هاگ در اقدام تاکتیکی و انهدام هدف، قطعاً به علت بالا بودن ارتفاع اهداف حمله‌ور (MIG25) بوده است، زیرا هواپیماهای شکاری رهگیر نیز با این معضل مواجه بودند).

حمله هوایی و بمباران شهرهای کرمانشاه و مریوان

در ساعت ۱۷:۲۰، شهرهای کرمانشاه و مریوان برای دومین بار در یک روز بمباران می‌شوند، که ۱۲۵ نفر شهید و ۲۰۰ نفر مجروح و ۱۵ باب منزل مسکونی ویران می‌شود.

حمله هوایی به شهرهای اصفهان، جزیره خارک و تهران

در ساعات ۲۲:۵۳، ۲۲:۵۴ و ۲۳:۰۰، به ترتیب به اصفهان، جزیره خارک و تهران حمله شده و اقدامات تاکتیکی سایت شباهنگ در تهران نیز مؤثر واقع نمی‌شود.

آغاز عملیات ظفر ۳

عملیات ظفر ۳ در منطقه چنگوله و نفت‌شهر به منظور ضربه زدن به قوای دشمن انجام گرفت.

۶۴/۳/۱۹

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام و روستای رزنه در نزدیکی پاسگاه ایوان

در ساعت ۰۸:۵۵، هواپیماهای عراقی شهر ایلام و روستای رزنه واقع در ۱۰ کیلومتری غرب پاسگاه ایوان را بمباران می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۱۵:۲۵، منطقه بین سعادت‌آباد و دوراهی فرحزاد توسط یک فروند هواپیمای MIG25 بمباران می‌شود، ولی خساراتی به وجود نمی‌آید و از سایت شباهنگ (سایت هاگ تجهیز شده به موشک استاندارد دریایی) گزارش می‌رسد که هواپیمای دشمن را ندیده و چگونگی درگیری هواپیماهای شکاری با این هواپیما نیز گزارش نمی‌گردد.

۶۴/۳/۲۰

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام و پاوه

از ساعت ۰۹:۱۰ الی ۰۹:۳۰، منطقه ایلام (شهر، سایت شنود الکترونیکی و شهر پاوه) توسط ۴ فروند هواپیمای عراقی به شدت بمباران و در نتیجه، ساختمان شهربانی به کلی ویران می‌شود و سه ساختمان نیروی هوایی در قرارگاه گروهان ایلام و پمپ بنزین و بیمارستان امام خمینی (ره) خسارت می‌بینند.

پس از چند ساعت، مجدداً در ساعت ۱۲:۳۰، برابر گزارش سایت شنود ایلام، ۷ فروند هواپیمای MIG23 و ۳ فروند میراژ حامل موشک ضدرادار و ۳ فروند هواپیمای SU22 به سمت ایلام پرواز می‌نمایند. درست ۳۰ دقیقه بعد از این گزارش، در ساعت ۱۳:۰۰، ارتباط مرکز عملیات منطقه‌ای پدافند هوایی (ADOC) با همدان قطع می‌شود.

سقوط یک فروند هواپیمای F4 خودی

در ساعت ۲۳:۳۵، یک فروند هواپیمای شکاری F4، که از پایگاه ششم شکاری بوشهر اسکرامل داده شده بود، در حالی که به طرف هدف واگذار شده دشمن هدایت گردیده بود، سقوط می‌نماید.

شنود قوی دشمن و انهدام هواپیمای خودی در منطقه بوشهر

انهدام هواپیمای باران ۶۲ در حالی بوده است که در ساعت ۲۳:۰۴ به دلیل دریافت اعلام حمله هوایی توسط رادار بوشهر تقاضای اسکرامل گردیده، که در کلیه مناطق مربوطه، آژیر قرمز نواخته و تعداد هواپیماهای عراقی در منطقه به صورت پراکنده زیاد می‌گردد.

در ساعت ۲۳:۳۵، یک فروند هواپیمای دیگر دشمن با معرف مسیر L76 در موقعیت فاصله بسیار نزدیکی از بوشهر با پرواز سمت شمالی و سرعت ۵۰۰ نات و ارتفاع تخمینی ۴ هزار پا داخل FIR در پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد، که در این هنگام، شکاری باران ۶۲ در زاویه ۱۸۹ درجه و فاصله ۲۳ مایلی از بوشهر بوده و به سمت مسیر دشمن هدایت می‌گردد، که خلبان کلیه اطلاعات مربوط به دشمن را دریافت می‌نماید. شکاری باران ۶۲ پس از تکرار آخرین دریافت پیام به سمت ۲۷۰ درجه هدایت می‌شود، لیکن دیگر جوابی از خلبان دریافت نمی‌شود و تماس راداری و رادیویی قطع می‌گردد (به نظر می‌رسد که مسیر L76 به عنوان یک طعمه برای شکاری هواپیمای ایرانی عمل نموده و با توجه به شنود قوی دشمن، هواپیمای دیگری از ارتفاع پایین، شکاری باران ۶۲ را مورد اصابت قرار داده است).

۶۴/۳/۲۱

وضعیت هواپیمای سقوط کرده خودی

در ساعت ۰۳:۵۲، از رادار بوشهر اعلام می‌گردد که با علائمی که از طریق DF دریافت می‌شود، خلبانان باران ۶۲ که دیروز سقوط کرده‌اند، زنده می‌باشند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای قزوین، آبدانان و سردشت

در ساعت ۰۷:۲۵، هواپیماهای دشمن به شهر قزوین حمله نموده و ۲ بمب به اطراف انبار مهمات پادگان پرتاب می‌کنند.

در ساعت ۰۸:۰۰، شهر آبدانان مورد حمله هوایی هواپیماهای عراقی قرار گرفته و مورد اصابت ۲ بمب قرار می‌گیرد و خسارات احتمالی توسط بمب‌ها به پدافند نمی‌رسد. در ساعت ۱۱:۲۰، شهر سردشت توسط ۱۰ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود و خسارات زیادی به جای می‌ماند. همزمان، روستای رزنه از توابع ایوان نیز بمباران می‌شود.

حمله موشکی به شهر اندیمشک

در ساعت ۱۲:۵۵، شهر اندیمشک مورد اصابت ۳ فروند موشک زمین به زمین قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران پایگاه دزفول

در ساعت ۱۵:۰۰، قسمت جنوب‌شرقی پایگاه چهارم شکاری دزفول بمباران می‌شود؛ لیکن خسارت جانی و مالی گزارش نمی‌شود.

حمله موشکی به کرمانشاه

در ساعت ۱۸:۰۵، شهر کرمانشاه مورد اصابت ۴ فروند موشک زمین به زمین قرار می‌گیرد، که تعداد زیادی شهید و مجروح بر جای می‌گذارد و این در حالی است که ۸۵٪ اهالی شهر را تخلیه نموده‌اند.

۶۴/۳/۲۲

تقویت بنیه دفاعی پایگاه سوم و سایت رادار سوباشی

فرماندهی پدافند هوایی به دلیل حملات هوایی دو روز پیش دشمن به منطقه عمومی همدان برای تقویت بنیه دفاعی پایگاه سوم و سایت سوباشی اقدام نموده و طی مکاتبه‌ای به فرماندهی نه‌جا اعلام می‌نماید که سایت هاگ همدان از سال ۱۳۶۰ تاکنون عملیاتی نشده و تجهیزات موجود در سایت به علت غیرعملیاتی بودن مورد آزمایش قرار نگرفته و احتمالاً در صورت تأمین کمبودهای مربوطه آماده شدن سایت نیز به طول خواهد انجامید. لذا فرماندهی نه‌جا دستور انتقال سریع تجهیزات سایت ۲ هاگ تهران را به همدان صادر و فرماندهی پدافند هوایی بلافاصله در اجرای دستور اقدام می‌نماید و از فرماندهی گروه پدافند هوایی همدان می‌خواهد تا با بسیج تمامی امکانات، راه‌اندازی سیستم هاگ را تسریع نمایند.

پیش‌بینی حمله هوایی و بمباران سایت رادار سوباشی

فرماندهی پدافند هوایی با این تصور که حمله هوایی و بمباران سایت رادار را قریب‌الوقوع می‌بیند، ضمن تقویت بنیه دفاعی منطقه مذکور، از فرماندهی گروه پدافند هوایی همدان می‌خواهد تا نسبت به تأمین پوشش هوایی رادار سوباشی از طلوع تا غروب آفتاب، از هواپیماهای F4 پایگاه همدان با استفاده از تانکر سوخت‌رسان اقدام و در صورت نبودن تانکر، حتی از اسکرامل استفاده نمایند.

حمله هوایی به شهرهای اصفهان و تهران

در ساعت ۲۲:۳۵، به دلیل نفوذ هواپیماهای MIG25 بر آسمان تهران و اصفهان، در شهرهای مربوطه وضعیت قرمز اعلام می‌شود، ولی بمبارانی توسط این هواپیماها انجام نمی‌گردد (به نظر می‌رسد این هواپیماها مأموریت عکس برداری داشته‌اند).

حمله هوایی به تأسیسات صدا و سیمای کوه نور

از ساعت ۱۴:۱۰ الی ۱۴:۳۰، در پنج مرحله متوالی، هواپیماهای دشمن تأسیسات صدا و سیمای کوه نور را بمباران و در نتیجه، ۸۰٪ تأسیسات ویران و ۳ نفر از سربازان مجروح و به بیمارستان قصرشیرین منتقل می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای گیلانغرب، اسلام‌آباد غرب، ایلام و کرمانشاه

شهرهای گیلانغرب، اسلام‌آباد غرب، ایلام و کرمانشاه به کرات بمباران و خسارت زیادی به آنها وارد می‌گردد.

۶۴/۳/۲۳

حمله و بمباران شهر قصرشیرین، گروهان مرزی ایلام و روستای رزین مریوان، کردند و کرمانشاه

در ساعت ۰۸:۴۵، شهر قصرشیرین و اطراف آن بمباران می‌شود و ۲۰ نفر شهید و تعدادی مجروح بر جای می‌مانند. پنج دقیقه بعد، پاسگاه مرکزی قصرشیرین مستقر در تلمبه‌خانه مورد حمله هوایی ۸ فروند هواپیمای مهاجم عراقی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۰۸:۵۵، گروهان مرزی ایلام و روستای رزین از توابع مریوان بمباران شده و خسارت بسیار زیادی بر جای می‌ماند.

در ساعت ۰۹:۰۰، شهر کرد بمباران شدید شده و آسیب زیادی را متحمل می‌گردد. در ساعت ۱۱:۳۰، شهر کرمانشاه مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد و تعدادی شهید و مجروح گشته و ساختمان‌های زیادی ویران می‌شوند.

چگونگی حمله هوایی و بمباران پایگاه چهارم شکاری دزفول

فرماندهی پدافند هوایی چگونگی بمباران پایگاه دزفول را به فرماندهی نهاجا گزارش نموده و اظهار می‌دارد هواپیمای MIG25 دشمن در دید رادار همدان قرار گرفته و وضعیت پایگاه و مناطق مربوطه در ساعت ۱۱:۲۸ قرمز اعلام می‌گردد.

هواپیمای شکاری طاووس ۸۱ به مسیر مذکور اختصاص داده می‌شود، اما به دلیل تغییر سمت و سرعت زیاد و ارتفاع ۷۰ هزار پایی، هدف شکاری موفق به رهگیری نگردیده و همین امر باعث شد هواپیمای دشمن موفق شود تعداد چهار بمب به اطراف پایگاه پرتاب، که ۲ بمب در رمپ پرواز و بمب دیگر به اطراف پایگاه و محدوده سازمان آب و برق دزفول اصابت نماید.

۶۴/۳/۲۴

حمله هوایی به شهر تهران

در ساعت ۰۷:۱۰، از طریق شنود منطقه اعلام می‌گردد که احتمال حمله هوایی به شهر تهران متصور است؛ لذا توسط عوامل پدافندی دستور پرواز هواپیمای شکاری و هشدار کامل به مواضع پدافندی صادر می‌شود. برابر اوامر فرماندهی نهاجا ابلاغ می‌گردد که در سطح شهر از تیراندازی به هدف ارتفاع بالا خودداری گردد، حتی سایت هاگ چه در برد مؤثر سایت‌های ۲ و ۳ هاگ باشد یا نباشد. اوامر فرماندهی به سلسله مراتب ذیربط ابلاغ می‌گردد.

حمله هوایی و اعلام وضعیت قرمز در شهرها

بعد از ۱۱ دقیقه از اعلام خبر، به دلیل کشف مسیر D13 به تعداد ۲ فروند به سمت تهران، در کلیه مناطق اهواز، همدان، کرمانشاه، تهران، رشت و اصفهان وضعیت قرمز ابلاغ می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر اصفهان

در ساعت ۰۷:۴۶، گزارش می‌رسد که شهر اصفهان بمباران گردیده است.

حمله هوایی و موشکی به شهرهای مختلف کشور

بعد از حمله هوایی و بمباران شهر اصفهان، گزارش اصابت موشک به مسجد سلیمان، دزفول، نهاوند و کرمانشاه دریافت می‌گردد. برآورد خسارت جانی و مالی در این رابطه بسیار زیاد است.

حمله هواپیماهای عراقی در طول روز به شهرهای مسجد سلیمان، اسلام‌آباد غرب، بروجرد، کاشان، تهران، قزوین، مریوان و خرم‌آباد و حمله موشکی به شهرهای کرمانشاه، مسجد سلیمان و رامهرمز خسارت زیادی به جای می‌گذارد و درگیری هواپیماهای شکاری با دشمن بر فراز شهر اصفهان و شلیک یک تیر موشک هوا به هوا نیز مفید فایده نبوده و به دلیل پروازهای زیاد، در ساعت ۱۱:۰۴، از پایگاه ششم شکاری اعلام می‌گردد که دیگر هواپیمای شکاری آماده عملیات جهت گشت اسکرامبل ندارند.

عکس‌برداری هواپیمای MIG25

در ساعت ۱۴:۴۴، از غرب همدان یک فروند هواپیمای MIG25 در پوشش راداری قرار گرفت و وضعیت در تمام شهرهای مسیر، منجمله تهران، قرمز اعلام گردید. به نظر می‌رسد که این هواپیما فقط مأموریت عکس‌برداری داشته است.

آغاز عملیات قدس ۱ و انهدام ۱ فروند هواپیما و ۲ فروند هلیکوپتر دشمن

در ساعت ۲۱:۱۵، عملیات قدس ۱ نیروی زمینی علیه دشمن و در منطقه هورالهویزه آغاز و بیش از ۲۰۰ کیلومترمربع مناطق الحان و الزحیه در نزدیکی جاده بصره - بغداد و ۴ پاسگاه عراقی آزاد می‌شود. در طول اجرای این عملیات، ۱ فروند هواپیما، ۲ فروند هلیکوپتر، ۱۵ فروند قایق و ۱۲ پاسگاه سیار منهدم و ضربات شدیدی به لشکر ۲۵ عراق وارد می‌گردد.

۶۴/۳/۲۵

حمله هوایی و بمباران اسلام‌آباد غرب

در ساعت ۰۶:۲۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن باند فرودگاه اسلام‌آباد را بمباران می‌نمایند.

۶۴/۳/۲۶

حمله هوایی به جزیره خارک

یک فروند هواپیمای MIG25 به اطراف جزیره خارک تهاجم می‌نماید.

۶۴/۳/۲۷

عکس برداری هوایی توسط هواپیمای MIG25

بعد از عملیات قدس ۱، کاهش بسیار زیادی در پروازهای خودی و دشمن به وجود آمده و فقط یک فروند MIG25 عراقی بر فراز شهرهای اسلام‌آباد، آبدانان، ایلام، دزفول و اهواز ظاهر شده و عمل عکس برداری را انجام داده و برمی‌گردد.

۶۴/۳/۳۰

تهاجم و تهدید دشمن

در ساعت ۰۹:۲۵، به دلیل تهاجم هواپیماهای MIG25 به آسمان ایران، وضعیت شهرهای مورد نظر بخصوص تهران، قرمز اعلام می‌گردد.

۶۴/۴/۳

حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۰۷:۳۰، منطقه اطراف تپه‌های کن و در ساعت ۱۱:۱۰، مجدداً منطقه کهریزک تهران توسط هواپیماهای MIG25 دشمن و از ارتفاع بالای ۶۰ هزار پا بمباران می‌گردد.

۶۴/۴/۷

حمله هوایی به کشتی ایران دهر

در ساعت ۰۸:۱۴، کشتی ایران دهر که به عنوان هدف کاذب در منطقه مستقر شده بود، توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود.

۶۴/۴/۱۰

آغاز عملیات ظفر ۴

عملیات نفوذی ظفر ۴ به قصد ضربه زدن به دشمن آغاز می‌شود.

حمله هوایی و بمباران سایت مخابراتی کوه نور

در ساعت ۰۸:۴۵، تعداد ۶ فروند هواپیمای دشمن تأسیسات مخابراتی مستقر در کوه نور قصرشیرین و کردند را بمباران می‌کنند و تعداد ۲ نفر درجه‌دار و ۶ نفر سرباز و ۴ نفر غیرنظامی مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهر زیوه

در ساعت ۰۹:۰۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن شهرک زیوه را بمباران می‌کنند و در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۸ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران جزیره فارسی

در ساعت ۱۲:۱۲، جزیره فارسی مورد حمله ۲ فروند هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد.

۶۴/۴/۱۳

حمله هوایی و بمباران شهرهای سنندج و پیرانشهر و انهدام ۱ فروند هلیکوپتر دشمن

در ساعت ۱۳:۰۰، چند فروند هواپیمای شکاری عراقی منازل سازمانی و چندین نقطه از پادگان سنندج را بمباران نموده و در نتیجه، ۲۶ نفر شهید و ۱۴۶ نفر مجروح می‌شوند. در ساعت ۱۳:۰۵، مجدداً ۲ فروند هواپیمای دشمن شهرستان سنندج را بمباران می‌کنند و ۲۸ نفر شهید و ۱۹۶ نفر مجروح و در بمباران پادگان یک هلیکوپتر نیز منهدم می‌گردد.

در ساعت ۱۵:۳۵، توسط ۳ فروند هواپیمای دشمن شهرستان پیرانشهر و قرارگاه گردان ۱۳۸ بمباران می‌شود.

۶۸/۴/۱۴

آغاز عملیات قدس ۵

در ساعت ۲۳:۰۰، عملیات قدس ۵ در غرب هورالهویزه آغاز می‌شود.

۶۴/۴/۱۸

حمله موشکی دشمن به کشتی نفتکش ام وطن با پرچم کشور ترکیه

در ساعت ۰۶:۱۵، کشتی نفتکش ام وطن با پرچم کشور ترکیه که از خارک به طرف سیری در حرکت بوده، در موقعیت ۲۷۳۳ شمالی و ۵۱۲۰ شرقی مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

۶۴/۴/۱۹

حمله هوایی و بمباران شهر و پادگان پیرانشهر

در ساعت ۲۲:۰۳، شهر و پادگان پیرانشهر توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران و خساراتی به کارخانه وارد می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۰۳، چند فروند هواپیمای دشمن پادگان پیرانشهر و حاجی عمران را بمباران می‌کنند و ۲ نفر شهید شده و تعدادی منازل سازمانی آسیب می‌بینند.
در ساعت ۱۶:۳۰، مجدداً پادگان پیرانشهر بمباران و چند نقطه از پادگان دچار آتش‌سوزی و حریق می‌گردد.

۶۴/۴/۲۰

حمله و بمباران شهر دهلران و نوار مرزی اشنویه
در ساعت ۱۱:۴۵، شهر دهلران و در ساعت ۱۵:۰۰، نوار مرزی اشنویه و مجدداً در ساعت ۱۷:۳۵، شهر دهلران بمباران می‌شود، که در نتیجه، تعدادی شهید و مجروح شده و به نیروگاه برق و پدافند ضلع شرقی نیروگاه دهلران خساراتی وارد می‌گردد.

۶۴/۴/۲۱

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش ترکیه به نام ام سیمان توسط موشک دشمن
در ساعت ۰۵:۴۵، کشتی نفتکش ترکیه به نام ام سیمان، که از خارک به طرف جزیره سیری در حرکت بوده، در ۵۵ مایلی جنوب شرق جزیره فارسی مورد اصابت موشک‌های پرتاب‌شده از هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

حمله و بمباران پادگان پیرانشهر
در ساعت ۰۶:۵۵، تعداد ۲۰ فروند هواپیمای دشمن با حملات سخت، پادگان پیرانشهر را بمباران نموده و در نتیجه، تعداد زیادی شهید و مجروح بر جای می‌ماند.

حمله هوایی و بمباران شهر موسیان
در ساعت ۰۸:۰۰ و ۰۸:۲۵، تعداد ۸ فروند هواپیمای دشمن شهر موسیان و اطراف آن را بمباران شدید می‌نمایند، که تعدادی شهید و مجروح به جای می‌ماند.

حمله هوایی به پادگان پیرانشهر و انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۰۸:۵۵، بالاخره یک فروند از هواپیماهای SU22 دشمن در بمباران پادگان پیرانشهر مورد اصابت پدافند هوایی قرار گرفته و سرنگون می‌شود. خلبان آن به نام ستوان دوم عازم فاضل شعلان دستگیر می‌گردد.

در ساعت ۱۲:۳۰، مجدداً فرزند هواپیمای دشمن پادگان پیرانشهر را مورد حمله قرار داده و در اثر اجرای آتش پدافند هوایی، یک فرزند هواپیمای میراژ عراقی در منطقه کلاشین سرنگون و خلبان آن به نام سرگرد منحل ابراهیم حسن اسیر می‌شود.

۶۴/۴/۲۴

حمله هوایی و بمباران شهر پیرانشهر

برابر گزارش شنود، دشمن به تمام برج‌های خود اعلام آماده‌باش کرده و در ساعات ۱۱:۴۵، ۱۳:۰۰، ۱۵:۱۵ و ۱۸:۰۰، هواپیماهای دشمن پادگان و کارخانه قند و استودیوم ورزشی پیرانشهر را بمباران می‌نمایند.

۶۴/۴/۲۸

تهدید و تحت تعقیب قرار گرفتن گشت دریایی توسط هواپیماهای شکاری آمریکایی

در ساعت ۰۶:۵۰، ارتش عراق به تمام برج‌های خود اعلام آماده‌باش کرده و در ساعت ۱۳:۳۱، هواپیمای گشت دریایی گزارش می‌دهد که تحت تعقیب ۲ فرزند هواپیمای شکاری آمریکایی قرار گرفته است، که ظاهراً تهدیدی نداشته و آمریکایی‌ها علاوه بر تحریک هوایی ایران، قصد دارند آن را پس از سال‌ها جنگ بیازمایند.

حمله هوایی و بمباران سکوی نفتی سیروس

در ساعت ۲۳:۱۵، سکوی سیروس مورد حمله هوایی قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء(ص) اجا قرار گرفته و خساراتی به آن وارد می‌شود.

۶۴/۵/۱

رهگیری هواپیمای دشمن توسط هواپیمای اسکرامبل و سایت هاگ تبریز

با توجه به تهدید هوایی هواپیمای دشمن در مورد اصابت قرار دادن یک فرزند هواپیمای جت فالکن از نوع اف ۲۸ با معرف EPAHP با هوشیاری و تصمیم بموقع افسر کنترل شکاری ضمن هدایت و کنترل هواپیمای فوق، هواپیمای اسکرامبل و سایت هاگ تبریز به موقع برای درگیری با هواپیمای دشمن مورد بهره‌برداری قرار گرفته و هواپیمای مورد تهدید به سلامت در فرودگاه رشت به زمین می‌نشیند.

۶۴/۵/۳

حمله هوایی و بمباران منطقه دشت عباس و عین خوش

در ساعات ۰۹:۴۵ و ۱۲:۱۰، چند فروند هواپیمای دشمن منطقه دشت عباس و عین خوش را بمباران می نمایند.

آغاز عملیات قدس ۴

در ساعت ۲۴:۰۰، عملیات قدس ۴ با رمز یا امام صادق (ع) در جنوب شرقی عماره و در شمال هورالعظیم انجام می شود، که حدود ۱۶۰ کیلومتر مربع از اراضی باتلاقی هورالهویزه آزاد می شود.

۶۴/۵/۵

سقوط احتمالی ۱ فروند هواپیمای MIG25 عراقی

اطلاعات واصله حاکی است در ساعت ۱۶:۰۰، یک فروند هواپیمای MIG25 عراقی در ارتفاعات دلامیز و سوله دوگل از توابع زیوه سقوط نموده، که قطعاتی از آن توسط مأمورین ژاندارمری گروهان زیوه کشف گردیده. سقوط این هواپیما توسط گاشا و سایر منابع اطلاعاتی تأیید نمی گردد.

۶۴/۵/۹

ماجرای هواپیمای RF4

هواپیمای RF4 با معرف کاشف ۰۲ بدون تماس رادیویی و در سکوت کامل به منطقه غرب اعزام و به محض انجام مأموریت، هواپیمای MIG25 و سایر شکاری های دشمن به پرواز درآمده و مبادرت به تعقیب هواپیمای عکاسی می نمایند. این هواپیمای شناسائی بدون اینکه در مسیر رفت و برگشت با رادارهای منطقه تماس رادیویی برقرار کند، در مسیر بازگشت، در ۳۵ مایلی تهران در ساعت ۱۱:۳۵ با ریکان مهرآباد تماس برقرار نموده و مجدداً تماسش تا ساعت ۱۲:۲۰ با ریکان مذکور قطع می شود و از هواپیمای RF4 هیچ خبری به دست نمی رسد.

کلیه مسئولین رادار منطقه پایگاه ریکان و برج مراقبت در جستجوی هواپیما اقداماتی را به عمل آوردند. خلبان هواپیمای ۷۴۷ با معرف زمزم ۰۸ در همین رابطه اعلام می نماید

در سمت ۱۵۶ درجه ۷ مایلی تهران دود غلیظی دیده و از طرفی، رادار کرج اعلام می‌نماید صدای سوت چتر شنیده‌اند.

در حالی که همه مسئولین نگران خلبان و هواپیمای عکاس می‌باشند، سرانجام هواپیمای RF4 در ساعت ۱۲:۵۵ با یک ساعت و بیست دقیقه تأخیر، در فرودگاه مهرآباد به زمین می‌نشیند (علت این همه تأخیر برای پدافند هوایی روشن نمی‌شود).

۶۴/۵/۱۰

حمله هوایی و بمباران ایستگاه دریایی نهنگ

در ساعت ۱۳:۰۵، ایستگاه دریایی نهنگ واقع در منطقه بهمنشیر توسط هواپیماهای دشمن بمباران و خساراتی به این سایت وارد می‌گردد.

۶۴/۵/۱۱

حمله هوایی و بمباران جزیره مجنون و هویزه

در ساعت ۰۹:۰۰، هواپیماهای عراقی فعالیت خود را روی جزیره مجنون و هویزه آغاز نموده و مناطق مذکور را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران ایستگاه دریایی نهنگ

در ساعت ۱۳:۰۵، ایستگاه دریایی نهنگ واقع در منطقه بهمنشیر آبادان مجدداً توسط هواپیماهای عراقی مورد اصابت بمب قرار گرفته و تعدادی شهید و مجروح شده و یک قبضه توپ خسارت می‌بیند.

۶۴/۵/۱۲

عکس‌برداری هوایی از منطقه عمومی دزفول و آبادان

در ساعت ۰۸:۱۰، یک فروند هواپیمای MIG25 با سرعت و ارتفاع زیاد در غرب دزفول ظاهر شده و پس از عبور از روی فضای دزفول، به سمت جنوب شرقی تغییر مسیر داده و با گردش به راست، از روی فضای آبادان به پایگاه خود در عراق برمی‌گردد. به نظر می‌رسد که هواپیمای فوق عملیات عکس‌برداری از منطقه جنوبی جبهه را به عهده داشته، که امکانات موجود اجازه مقابله با این هواپیما را به پدافند هوایی نمی‌دهد.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۳۵، یک فروند جنگنده عراقی در منطقه بین تنگ چزابه و رشیدیه در خاک ایران سقوط نموده، که از نوع و خلبان هواپیما هم خبری نیست و مورخه ۶۴/۵/۱۳ در ساعت ۲۰:۰۰ به وقت محلی، کانال اول تلویزیون بغداد طی اطلاعیه نظامی اعلام می‌دارد که دیروز یک فروند هواپیمای عراق در خاک ایران سقوط کرده و ما ایران را مسئول سلامتی خلبان می‌دانیم. این اطلاعیه بعداً تأیید شد، و خلبان در حال سقوط کشته شده است.

۶۴/۵/۱۴

تهدید هواپیمای گشت دریایی P3F و تحریکات نیروهای فرمانطقه‌ای

گشت دریایی P3F اطلاع می‌دهد که در ۱۵۰ درجه جاسک مورد تهدید ۲ فروند هانتر انگلیسی قرار گرفته و پس از مدتی که در تعقیب وی بودند، از هواپیما جدا شده و دیگر تعقیب نمی‌نمایند و بدین ترتیب، ناوگان دریایی انگلستان هم به منظور همسویی با آمریکا سعی در اعمال فشارهای تحریک‌آمیز در منطقه علیه نیروی هوایی ایران می‌نماید.

۶۴/۵/۲۲

عملیات عاشورا ۲

در ساعت ۰۲:۰۰، عملیات عاشورا ۲ با رمز یا مهدی ادرکنی (عج) در منطقه چنگوله در جنوب مهران انجام و تپه استراتژیکی دوقلو ارتفاع ۱۴۵ آزاد شده و مقادیر زیادی ادوات و تجهیزات و مهمات دشمن منهدم می‌گردد.

۶۴/۵/۲۴

حمله هوایی به جزیره خارک و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۴:۴۵، تعداد ۴ فروند هواپیمای دشمن با شماره مسیر L76 در موقعیت DQ4510 به سمت جنوب شرقی با سرعت ۴۲۰ نات و ارتفاع تخمینی ۲۰ هزار پا در دید رادار بوشهر قرار می‌گیرد. پس از عدم موفقیت هواپیمای شکاری خودی در رهگیری هواپیمای فوق، هدف به سایت هاگ واگذار و دستور ایجاد سد آتش به سایر مواضع و جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مستقر در جزیره صادر می‌شود. در ساعت ۱۴:۴۵، سایت هاگ خارک در زاویه ۲۹۰ درجه و ۲۰ کیلومتری هدف مورد نظر را سرنگون می‌نماید.

وقایع سال ۱۳۶۴ / ۴۰۳

در این درگیری، تعداد هواپیماهای حمله‌ور ۶ فروند بوده، که ۴ فروند به ترمینال T و ۲ فروند به ترمینال آذریاد حمله نموده‌اند.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش و حمله به اسکله T

در این حمله، نفتکش ۲۸۹ هزار تنی به نام توریل خسارت دیده و ۵ نفر در اسکله T مجروح می‌شوند.

۶۴/۶/۲

حمله هوایی و عکس برداری هواپیمای MIG25 دشمن از منطقه پیرانشهر و سندج

در ساعت ۰۸:۲۰، یک فروند هواپیمای MIG25 با سرعت و ارتفاع زیاد با شماره مسیر D18 به فضای جمهوری اسلامی ایران تهاجم و در منطقه پیرانشهر عکس برداری نموده؛ این کار با MIG25 دیگری با سرعت و ارتفاع زیاد در منطقه سندج تکرار می‌گردد.

۶۴/۶/۳

حمله شدید دشمن به جزیره خارک

در ساعت ۰۷:۳۵، جزیره خارک مورد تهاجم ۲ فروند هواپیمای MIG25 عراقی قرار گرفت. از ۸ بمب پرتاب شده از سوی هواپیماهای دشمن، قیف انفجاری ۷ بمب مشخص بوده و ۱ بمب دیگر در امتداد خط لوله اسکله T و در فاصله ۵ متری از آن اصابت و ترکش‌های حاصله یکی از لوله‌ها را سوراخ نموده و باعث ایجاد آتش سوزی می‌گردد و سایر بمب‌ها در صخره‌های غیرمسکونی اطراف اصابت کرده و خساراتی به بار نمی‌آید. در زمان بمباران جزیره خارک، رادار هواپیمای گشت هوایی F14 با معرف پروازی قرقی ۸۱ خراب بوده و موفق به رهگیری نمی‌شود.

حمله هوایی و رها نمودن اطلاعات بر فراز شهر آبدانان

در ساعت ۱۰:۳۰، از آبدانان خبر می‌رسد که هواپیماهای عراقی اقدام به رها نمودن اطلاعاتی بر روی شهر مذکور نموده‌اند، ولی متن این اطلاعات مشخص نمی‌شود.

۶۴/۶/۸

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۰۴:۴۰، به مدت ۲ دقیقه ارتباط جزیره خارک با ایستگاه رادار بوشهر قطع می‌شود. فرمانده گروه با مرکز عملیات تماس گرفته و اظهار می‌دارد که تعداد ۶ الی ۸ فروند هواپیمای دشمن به جزیره خارک حمله نموده است. فرمانده گروه هنوز از خسارات وارده اطلاعی در دست ندارد. این خبر در حالی دریافت می‌شود که رادار منطقه فقط توانسته یک مسیر ۲ فروندی به شماره L06 را کشف نماید.

۶۴/۶/۹

خبر احتمال حمله هوایی به بوشهر و خارک

در ساعت ۰۹:۴۵، از طریق مدیریت پدافند هوایی نهاجا نظر فرماندهی نیرو مبنی بر احتمال حمله هوایی دشمن به بوشهر و خارک به پست فرماندهی ابلاغ می‌گردد. در ساعت ۱۰:۲۰، با کشف P06 توسط رادار تبریز، آژیر وضعیت قرمز در منطقه ارومیه از طریق صدا و سیما اعلام می‌شود. در ساعت ۱۰:۲۰، شناور دریایی آمریکا به هواپیمای گشت دریایی اخطار می‌دهد. در ساعت ۱۶:۲۰، از طریق برنامه فارسی تلویزیون عراق اعلام می‌شود که در ساعت ۱۷:۵۵ روز جاری جزیره خارک را بمباران خواهند نمود، اما عملاً هیچ‌گونه حمله‌ای انجام نمی‌شود.

۶۴/۶/۱۰

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و خسارات و تلفات خودی

در ساعت ۰۶:۴۰، در پی تهدیدات روز گذشته عراق و هشدارهای مکرر مسئولین نهاجا، جزیره خارک بمباران می‌شود و ۲ فروند MIG25 تعداد ۸ بمب به طرف جزیره پرتاب و در نتیجه، ۳ نفر مجروح شده و به یک منبع و یک کانکس مسکونی خساراتی وارد می‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۰۷، علی‌رغم وجود هواپیماهای شکاری رهگیر F14 گشت رزم هوایی با معرف پونک ۸۱ جزیره خارک بمباران می‌شود و خلبان هواپیمای خودی فقط کانتریل هواپیمای دشمن را در ارتفاع بالا مشاهده و گزارش می‌نماید.

در ساعت ۱۰:۱۲، برای بار دوم در روز جاری، جزیره خارک بمباران می‌شود، که هواپیمای حمله‌ور دشمن فقط ۳ سوئیپ متناوب روی اسکو TSQ73 و یکی از اسکوپ‌های رادار ظاهر و جهت انهدام به سایت هاگ واگذار می‌نماید، ولی این بار هم سایت هاگ و هواپیمای شکاری قادر به انهدام هواپیمای دشمن نمی‌شوند. در این حمله، اطلاعات رسیده حاکی است چند نقطه از منازل مسکونی جزیره خارک بمباران و ۷ نفر شهید و ۱۸ نفر مجروح می‌شوند.

۶۴/۶/۱۵

حمله هوایی به شهر اهواز

در ساعت ۰۸:۳۵، در مسیر شماره D22، MIG25 با سرعت و ارتفاع بالا در منطقه اهواز ظاهر و وضعیت قرمز در مناطق مختلف اعلام می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و عدم آمادگی هواپیماهای شکاری اف ۱۴

هواپیماهای F14 اصفهان و شیراز آمادگی کامل ندارند و در نتیجه واماندگی زمینی پروازهای این دو پایگاه، دستور داده می‌شود که فعلاً از هواپیماهای شکاری F14 استفاده نگرند.

در ساعت ۲۰:۰۰، دشمن اعلام می‌نماید که به جزیره خارک حمله خواهد نمود. علیهذا بر مبنای همین اطلاعیه، وضعیت قرمز در جزیره اعلام شده و هشدارهای لازم به کلیه مواضع پدافندی ابلاغ و درخواست اسکرامل از پایگاه ششم می‌گردد.

هواپیماهای دشمن در ساعت ۲۰:۳۰ با شماره مسیر ۱۱۸ از نوع MIG25 با سرعت ۱۱۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۴۴ هزارپا در پوشش رادار منطقه قرار می‌گیرند (پایین آمدن ارتفاع MIG25 احتمالاً نشان‌دهنده این واقعیت است که دشمن حتی از نبودن F14 در منطقه و دستورات صادره مبنی بر عدم درگیری هواپیمای F14 با MIG25 باخبر بوده است).

با توجه به امریه‌های صادره مبنی بر عدم درگیری F14 با هواپیمای میگ، درگیری با مسیر متخاصم کشف شده به سایت هاگ واگذار می‌گردد. سایت مذکور در فاصله ۱۰۰ کیلومتری موفق به کشف فقط سه لیپ راداری از هواپیمای متخاصم گردیده، ولی قادر به قفل و انهدام آن نمی‌شود.

در ساعت ۱۹:۲۲، صدای شش انفجار در جزیره خارک شنیده می‌شود و هیچ‌گونه هواپیمایی به صورت بصری و یا راداری کشف نمی‌گردد. متعاقب به گوش رسیدن صدای این انفجارات، در ساعت ۲۰:۰۰، پست شنود منطقه مجدداً حمله هوایی به جزیره را پیش‌بینی می‌نماید. افسر شیفت رادار بوشهر علاوه بر اعلام وضعیت قرمز در منطقه، دستور به پرواز درآمدن هواپیماها را به پایگاه ششم صادر می‌نماید، ولی هواپیمای شکاری دچار واماندگی زمینی می‌گردد. درخواست اسکرابل بعدی و دستور آماده‌باش به تمامی مواضع پدافندی و موشکی صادر می‌شود.

در ساعت ۲۰:۳۳، جزیره مورد اصابت قرار می‌گیرد. این بمباران در حالی انجام می‌شود که هواپیما در پوشش راداری قرار نگرفته و در گزارش به عنوان حمله MIG25 از ارتفاعات بالا تلقی می‌گردد.

۶۴/۶/۱۶

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

بمباران جزیره خارک کماکان ادامه دارد و در ساعت ۰۸:۴۰، افسر شیفت رادار بوشهر با توجه به آماده‌باشی که نیروی هوایی عراق به کلیه برج‌های دیدبانی خود اعلام کرده، جهت تقویت پدافند منطقه تحت مسئولیت خود از پایگاه ششم شکاری درخواست به پرواز درآوردن یک فروند هواپیمای F4 را می‌نماید.

مجدداً در ساعت ۱۰:۴۳، با اطلاعیه احتمال حمله هوایی به خارک، به رادارهای همجوار هشدار داده شده و در ساعت ۱۰:۵۰، در خطر بودن جزیره خارک تأکید و ۶ دقیقه بعد، یعنی در ساعت ۱۰:۵۶، تأکید دوباره در خطر بودن جزیره خارک توسط شنود اعلام و بالأخره علیرغم همه این اطلاعیه‌ها و هشدارها و آمادگی‌های موجود، در ساعت ۱۱:۰۲ جزیره خارک بمباران می‌گردد.

چگونگی حمله به جزیره خارک توسط ف.گ.پ.ه. بوشهر چنین گزارش می‌شود که از ساعت ۱۰:۲۷، هواپیماهای دشمن با حالات پروازی TOP COVER, DOWN COVER تحت پوشش رادارهای منطقه قرار گرفتند و در نهایت، در ساعت ۱۱:۰۰ و ۱۱:۰۵، تعداد ۲ فروند MIG25 در سمت ۳۰۰ درجه و فاصله ۷۰ مایلی به مدت ۳ الی ۴ بلیپ در پوشش راداری این یگان قرار گرفت.

هواپیمای شکاری F14 گشت هوایی منطقه مأمور درگیری با هواپیماهای متخاصم گردید که موفق به کشف آنها نشده و تنها در ۶۰ مایلی هدف توانست CONTRAIL آنها را مشاهده نماید. اقدامات پدافندی منطقه و شلیک موشک هاگ و اجرای سد آتش توپ‌های ضد‌هواپیایی مثرتر نشده و هواپیماهای دشمن موفق به بمباران گردیدند و در رابطه با این بمباران خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۴/۶/۱۷

حمله هوایی و موشکی به جزیره خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۶:۲۱، شنیده شدن صدای ۸ انفجار و در ساعت ۲۲:۱۲ تعداد ۲ انفجار دیگر از جزیره خارک گزارش گردید، لیکن در این رابطه خسارتی اعلام نمی‌گردد.

۶۴/۶/۱۸

آغاز عملیات قادر

در ساعت ۰۲:۰۰، عملیات قادر در محور عملیات غرب پیرانشهر در ناحیه کلاشین گل‌زده و ارتفاعات سرسبز شان بیرکیم، حصار دوست، سرسپندار، بربرزین روست انجام و جمعاً ۴۵۰ کیلو مترمربع از خاک جمهوری اسلامی ایران آزاد می‌شود.

اعلام آگاهی پست‌های شنود در خطر حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۵۹، خطر حمله هوایی به جزیره خارک از شنود منطقه اعلام و تعداد شش مسیر پروازی دشمن به طرف جزیره خارک در برد رادارهای منطقه قرار می‌گیرند، که با شماره مسیرهای H20, H19, L85, L86 و L83 شناسائی می‌شوند.

هواپیمای F14 با معرف پروازی سپهر ۶۳ برای مسیرهای H20 و H19 اختصاص داده می‌شود، که موفق به انجام رهگیری و درگیری و انهدام نمی‌گردد. (به دلیل کمبود قطعات یدکی لازم و پایین آمدن راندمان عملیاتی سیستم‌های هواپیما، بخصوص رادار) هواپیمای شکاری رهگیر F4 با معرف پروازی سپهر ۱۰۶ از طرح ابابیل برای مسیر L84 با ارتفاع اندازه‌گیری شده ۶۰ هزار پا و سرعت ۱۱۰۰ ناتیکال مایل واگذار شده و تا ۱۴ مایلی هدف هدایت، ولی به علت مقدرات کم پروازی (ACP^۱) و در خطر بودن

هوایمای شکاری مذکور به وسیله هوایمهای DOWN COVER دشمن، موفق به اتمام رهگیری نمی شود.

سایت هاگ خارک علیرغم کشف راداری در فاصله صد کیلومتری و قفل روی هدف با ارتفاع ۵ کیلومتر مبادرت به فایر می نماید، که موشک مربوطه هنگ فایر می گردد. عدم موفقیت سایت هاگ در انهدام هدف واگذاری به دلیل مواجه شدن با اقدام اختلال الکترونیکی دشمن به صورت^۱ VGPO می باشد (در این حالت، هوایمای دشمن با ایجاد هدف مجازی با استفاده از پارامتر سرعت مجازی مانع از انجام قفل بر روی خود توسط رادار تعقیب هدف می گردد) و از طرفی، نیروی هوایی عراق با کمک و پشتیبانی کشورهای دیگر قادر گردیده تا با استفاده از سامانه های اختلال الکترونیکی با توان رادارهای هاگ مقابله نماید. با اینکه کلیه مواضع پدافندی اجرای سد آتش می نمایند، لیکن هوایمهای دشمن جزیره را بمباران می نمایند و در این بمباران، ۱ نفر شهید و ۱۸ نفر مجروح بر جای می ماند.

۶۴/۶/۲۰

حمله هوایی و بمباران پیرانشهر و پادگان جلدیان

در ساعت ۰۹:۲۰، چند فروند هوایمای دشمن در آسمان پیرانشهر و پادگان جلدیان ظاهر شده و اطراف پادگان های دالوان و سیلوه و تیپ ۴ را بمباران می نمایند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و سرنگونی یک فروند هوایمای دشمن

در ساعت ۱۰:۱۴، جزیره خارک مورد اصابت قرار می گیرد و در حمله بعدی که در ساعت ۱۰:۴۰ تکرار می شود، یک فروند از هوایمهای دشمن در نزدیکی اسکله T مورد اصابت واقع می شود. ۱۰ دقیقه پس از حمله هوایمها، سخنگوی نظامی عراق اعلام می دارد که جنگنده های عراقی به جزیره خارک حمله نموده و خسارات سنگینی را به تأسیسات نفتی وارد آورده اند.

۶۴/۶/۲۲

حمله هوایی به جزیره فارسی

در ساعت ۰۵:۱۰، جزیره فارسی مورد حمله هوایی قرار گرفته و در پی این حمله به قسمت شمالی جزیره، ساختمان پایگاه مورد اصابت راکت یا موشک قرار گرفته و در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح سطحی شده و خساراتی به ساختمان‌ها وارد گردید.

۶۴/۶/۲۳

حمله هوایی به جزیره فارسی

در ساعت ۰۵:۱۰، گزارش می‌شود که جزیره فارسی مورد حمله هوایی قرار گرفته و اطلاعات تکمیلی متعاقباً ارسال می‌گردد.

۶۴/۶/۲۴

حمله هوایی به یک هدف دریایی

سخنگوی نظامی عراق اعلام می‌نماید که امروز جنگنده‌های عراقی به یک هدف دریایی حمله نموده و پس از انهدام هدف، سالم به پایگاه‌های خود مراجعت نموده‌اند.

۶۴/۶/۲۵

عملیات ایذائی هواپیماهای شکاری پاکستانی

در ساعت ۰۹:۴۵، از مرکز عملیات منطقه‌ای بندرعباس (SOC^۱) گزارش می‌رسد، چند فروند هواپیمای شکاری پاکستانی در اطراف شهر زاهدان اقدام به تهاجم مرزی هوایی نموده‌اند.

حمله هوایی MIG25 و آتشباری توسط توپخانه دوربرد به پیرانشهر

هواپیمای MIG25 با سرعت زیاد و ارتفاع بالا در اطراف پیرانشهر ظاهر و در آسمان غرب کشور پرواز می‌نماید و از ساعت ۰۷:۰۰ الی ۱۹:۰۰، شهر پیرانشهر و روستاهای اطراف آن زیر آتش توپخانه دوربرد دشمن قرار گرفته، که شهر به کلی تخلیه و تعداد ۳ نفر غیرنظامی و یک نفر سرباز مجروح شده و تعدادی احشام از بین می‌روند.

۶۴/۶/۲۷

حمله هوایی و بمباران شهر موسیان و دهلران

در ساعات ۰۷:۳۰، ۰۷:۵۰، ۱۲:۳۰ و ۱۲:۴۰، هواپیماهای عراقی در ۴ مرحله به حریم هوایی شهرستان موسیان تهاجم و مبادرت به پرتاب تعداد زیاد بمب می‌نمایند، که در نتیجه، تعدادی شهید و مجروح و دکل ترانسفرماتور برق شهر به کلی منهدم شده و شهر در خاموشی فرومی‌رود.

در ساعت ۰۸:۰۰، شهر دهلران مورد تهاجم هواپیماهای دشمن قرار گرفته و ۲ نقطه در شمال و جنوب و چند محل در اطراف شهر بمباران می‌گردد.

۶۴/۶/۲۸

حمله هوایی و بمباران شهرهای مختلف کشور

از ساعت ۰۷:۳۱ الی ۰۸:۰۲، تعداد ۶ فروند از هواپیماهای دشمن به مناطق موسیان، فکه، بستان، عین‌خوش و دهلران حمله هوایی می‌نمایند.

در ساعت ۱۱:۴۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی تأسیسات برق واقع در ۶ کیلومتری پاسگاه سد دز را مورد حمله قرار می‌دهند.

در ساعت ۱۲:۰۰، تعداد ۲ فروند دیگر از هواپیماهای دشمن تأسیسات برق شهید عباسپور در منطقه مسجد سلیمان را مورد حمله قرار داده و ۳ واحد سوئیچ از سیستم مذکور را منهدم می‌نمایند. خوشبختانه این حادثه تلفات جانی دربرداشت.

حمله هوایی و بمباران اسکله آذرپاد و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی در حال بارگیری

در ساعت ۱۲:۰۷، اسکله آذرپاد و کشتی در حال بارگیری مورد اصابت قرار گرفته و آتش‌سوزی شدیدی به بار می‌آید.

۶۴/۶/۲۹

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۳:۵۷، یک فروند هواپیمای عراقی در منطقه پیرانشهر توسط پدافند هوایی منطقه منهدم می‌گردد.

۶۴/۶/۳۰

عکس برداری هوایی از پیرانشهر و دزفول

در ساعات ۰۷:۲۰ و ۰۹:۲۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای MIG25 از ناحیه پیرانشهر و دزفول وارد فضای جمهوری اسلامی ایران شده و به احتمال زیاد عمل عکس برداری از منطقه را انجام می دهند.

۶۴/۷/۲

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۷:۴۳، جزیره خارک مورد اصابت ۳ عدد بمب هواپیمای دشمن قرار می گیرد، که یکی از بمب ها به منبع شماره ۲۹ اصابت نموده و موجب آتش سوزی می گردد. دو بمب دیگر در خارج از تأسیسات به خارک اصابت می نمایند و ترکش بمب ها تعدادی از لوله های نفتی را زخمی می نماید (اکثر اینگونه حملات هوایی کور به وسیله هواپیماهای MIG25 و از ارتفاع بالا انجام می شود).

۶۴/۷/۳

حمله هوایی به جزیره خارک و بمباران اطراف جزیره

در ساعت ۱۷:۰۲، هواپیماهای دشمن قصد بمباران جزیره و مورد اصابت قرار دادن کشتی الطریق را داشتند، که با عکس العمل بموقع و اقدامات تاکتیکی توسط جنگ افزارهای پدافند هوایی مواجه شده و مجبور می شوند مهمات خود را در اطراف جزیره رها و منطقه را ترک نمایند.

۶۴/۷/۶

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۰۴، پست های شنود خودی خیر از وجود یک فروند هواپیمای MIG25 و ۳ فروند هواپیمای MIG23 در زاویه ۲۷۰ درجه خارک را می دهند. بلافاصله وضعیت جزیره خارک قرمز اعلام شده و در ساعت ۰۸:۱۳، بدون اینکه هواپیماهای مذکور در پوشش راداری هواپیماهای گشت رزم هوایی و یا رادارهای زمینی قرار بگیرند، جزیره بمباران می شود؛ که در این رابطه خسارتی گزارش نمی گردد و بمب های دشمن به داخل آب اصابت می نمایند.

۶۴/۷/۷

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۱۰، مسیر تهاجمی MIG25 با شماره مسیر D25 در پوشش راداری قرار گرفته و پس از ۵ دقیقه از مرز خارج می‌گردد. هواپیمای MIG25 دیگری در ساعت ۱۰:۲۰ در همان نقطه ظاهر و پس از تهاجم هوایی و عکس‌برداری از نوار مرزی از مرز خارج می‌گردد. در ساعت ۱۳:۰۱، جزیره خارک مورد اصابت تعداد ۴ بمب قرار می‌گیرد و تعدادی شیشه شکسته و ۳ نفر مجروح می‌شوند. در زمان حمله هوایی که از ارتفاع پست انجام شده، هواپیمای MIG25 دشمن نیز در ۷۰ مایلی به طرف جزیره خارک در پرواز بود. یکی از هواپیماهای گشت هوایی خودی با اشکال موشک و دیگری با اشکال راداری مواجه می‌شوند و تعداد ۴ فروند موشک‌های پرتابی از سایت هاگ خارک نیز یکی بعد از دیگری هنگ فایر می‌گردند.

۶۴/۷/۸

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۷:۳۲، جزیره خارک مجدداً مورد اصابت قرار می‌گیرد، که باز هم اقدامات پدافندی مؤثر واقع نمی‌شود.

سقوط یک فروند هلیکوپتر دشمن

در ساعت ۱۴:۳۰، یک فروند هلیکوپتر دشمن حامل مهمات در ارتفاعات ۱۸۵۷ منطقه سیدکان در اثر آتش پدافند هوایی جمهوری اسلامی ایران سقوط می‌نماید.

۶۴/۷/۹

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۲۱، جزیره خارک مورد اصابت ۵ عدد بمب هواپیماهای مهاجم عراقی قرار می‌گیرد، که بمب‌ها در منطقه مسکونی وزارت نفت اصابت نموده و تعداد ۳ نفر از پرسنل شرکت نفت و ۳ نفر از پرسنل سپاه مجروح و تعدادی از واحدهای مسکونی منهدم می‌شوند.

۶۴/۷/۱۱

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۲۵، علیرغم اقدامات پدافندی جهت مقابله با حملات هوایی هواپیماهای دشمن به جزیره خارک، هواپیماهای عراقی حمله خود را انجام داده و تعداد ۶ نفر از پرسنل پدافندی شهید و ۱۸ نفر مجروح می‌شوند و یک دستگاه کانکس آسیب می‌بیند.

۶۴/۷/۱۳

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۱۲، جزیره خارک در وضعیت قرمز پدافندی قرار گرفته و بلافاصله مورد حمله ۲ فروند هواپیمای عراقی واقع و ۵ نقطه از سطح جزیره بمباران می‌شود. مجدداً در ساعت ۲۳:۲۳، صدای انفجار در جزیره خارک شنیده شده و در ساعت ۲۳:۵۹، اعلام می‌گردد که در اثر بمباران جزیره خارک، رادار موجود غیرعملیاتی گردیده، ولیکن هیچ‌گونه مدرکی مبنی بر چگونگی حمله هوایی و نحوه پدافند انجام‌شده موجود نمی‌باشد (این نارسایی را بارها متذکر شده، اینکه در طول جنگ اکثر اعمال ثبت نشده و این نقیصه در آینده باید از بین برود).

۶۴/۷/۱۵

فعالیت هواپیمای MIG25 بر فراز شهرهای ارومیه و تبریز

در ساعت ۰۹:۵۵، یک مسیر هواپیمای MIG25 با شماره مسیر PO5 در دید رادار تبریز قرار می‌گیرد و مسئولین رادار تبریز وضعیت شهرهای ارومیه و تبریز را قرمز اعلام کرده و از پایگاه سوم اسکرامل می‌دهند. مسیر مذکور پس از گشت در نوار مرزی به طرف عراق برمی‌گردد. مجدداً در ساعت ۱۰:۱۰، مسیر دیگری به منطقه حمله و پس از چند دقیقه منطقه را ترک می‌نماید.

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۴۲، جزیره خارک توسط یک فروند هواپیمای MIG25 مورد تهاجم قرار گرفته و ۳ قیف انفجاری بر جای مانده و ۲ نفر نیز مجروح می‌شوند.

۶۴/۷/۱۶

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۵۰، جزیره خارک توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود و تعداد ۴ قیف انفجاری در قسمت شرقی داخل خشکی به جای می‌ماند و ۱ نفر از پرسنل سپاه دچار موج‌گرفتگی و ۱ دستگاه ساختمان نیمه‌مسکونی منهدم می‌شود. در ساعت ۱۷:۴۰، مجدداً جزیره خارک مورد اصابت قرار گرفته، که ۱ نفر غیرنظامی و ۱ نفر سرباز مجروح می‌شوند.

۶۴/۷/۱۹

مورد اصابت موشک قرار گرفتن یک فروند کشتی لیبرایی

در ساعت ۰۱:۰۰، رادیو عراق اعلام می‌نماید با جنگنده‌های خود یک هدف دریایی را در خلیج فارس منهدم نموده است. این هدف دریایی یک فروند کشتی لیبرایی به نام مدیسا می‌باشد، که بعد از بارگیری از جزیره خارک، در سمت ۱۶۰ درجه و در فاصله ۳۴ مایلی مورد اصابت موشک اگزوست هواپیماهای سوپراتاندارد قرار گرفته است.

مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای F4 خودی

در ساعت ۰۱:۲۱، یک فروند هواپیمای F4 به شماره ۳-۶۶۷۱ به خلبانی جهانبخش طاهری و غفوری در اطراف جزیره خارک مورد اصابت راکت دشمن قرار گرفته و تماس راداری و رادیویی رادار زمینی کنترل کننده با وی قطع و عملیات تجسس و نجات توسط نیروی دریایی و سایر تیم‌ها انجام گردید. سقوط هواپیما در سمت ۲۷۰ درجه و فاصله ۱۰ مایلی نسبت به رادار بوشهر در جریان رهگیری هواپیماهای مهاجم عراقی به نفتکش لیبرایی به وقوع می‌پیوندد.

۶۴/۷/۲۰

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک و بحرگان

در ساعت ۰۷:۳۰، صدای انفجاری از جزیره خارک و بحرگان شنیده شده و همزمان، تماس با سکوهای بحرگان سر و نوروز قطع می‌گردد.

۶۴/۷/۲۲

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک از ارتفاع بالا
در ساعت ۱۳:۰۹، جزیره خارک توسط ۲ فروند هواپیمای MIG25 از ارتفاع بالا بمباران می‌شود؛ لیکن خسارتی به بار نمی‌آید.

۶۴/۷/۲۳

حمله به جزیره عربی و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن
در ساعات ۱۴:۰۰ و ۱۴:۰۸، برابر گزارش واصله، یدک‌کش اروند در ۴ مایلی جنوب جزیره عربی در یک نوبت با ۳ فروند و در نوبت دیگر با ۶ فروند هواپیمای دشمن مورد حمله قرار گرفته و یکی از هواپیماهای دشمن توسط موشک یک فروند هواپیمای F14 گشت رزم هوایی با معرف پروازی پونک ۵۸ مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۴/۷/۲۴

حمله هوایی و بمباران ایستگاه دریایی نهنگ
در ساعت ۱۱:۴۴، ایستگاه دریایی نهنگ مورد حمله ۲ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و تعداد ۷ راکت به داخل ایستگاه و ۵ راکت به خارج آن اصابت نموده و ۲ نفر شهید و ۴ نفر مجروح بر جای می‌مانند.

۶۴/۷/۲۵

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک
گروه بوشهر خبر حمله ۲ فروند هواپیمای MIG25 به جزیره خارک را گزارش نمود، که از ۶ بمب پرتاب شده توسط هواپیماهای فوق، ۲ بمب به محل تأسیسات اصابت نمود، ولی از خسارات جانی و مالی خبری به دست نمی‌آید.

۶۴/۸/۱

حمله هوایی و بمباران سکوی نفتی بحرگان
در ساعت ۱۳:۳۵، سکوی نفتی بحرگان بمباران و دچار آتش‌سوزی می‌شود و این در حالی است که تماس مرکز عملیات منطقه‌ای شیراز (SOC) با کلیه مناطق تحت امر قطع می‌باشد.

۶۴/۸/۲

حمله هوایی و بمباران سکوهای نفتی ابوذر، نوروز، سروش، ایستگاه دریایی نهنگ و ۱ فروند کشتی

در ساعت ۱۴:۰۰، سکوهای ابوذر و نوروز مورد حمله هوایی واقع می‌شوند.
در ساعت ۱۶:۰۵، این سکوها و ایستگاه دریایی نهنگ و ۱ کشتی به نام سی‌ترانس ۷ متعلق به فلات قاره، که از سکوی ابوذر به سمت خارک در حرکت بوده، مورد حمله واقع و ۱۷ نفر از پرسنل نیروی دریایی و شرکت نفت شهید می‌شوند.
در ساعت ۱۷:۰۰، سکوی سروش مورد حمله واقع می‌شود، که از خسارات احتمالی اطلاعی به دست پدافند نمی‌رسد.

۶۴/۸/۳

حمله به یک شناور در سکوی نوروز و ابوذر و جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۰۵، در سکوی نوروز، یک شناور مورد حمله دشمن قرار گرفته و خساراتی به بار می‌آورد و متعاقب آن، در ساعت ۱۶:۰۹، جزیره خارک و یکی از سکوهای فرعی مجموعه ابوذر مورد حمله ۲ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و سکوی فرعی مجموعه ابوذر نیز دچار حریق می‌گردد.

۶۴/۸/۴

مورد اصابت قرار گرفتن یک هدف دریایی

در ساعت ۱۱:۰۰، بنا به گفته رادیو بغداد، یک هدف دریایی در نزدیکی سواحل ایران مورد هدف قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران ایستگاه دریایی نهنگ

در ساعت ۱۲:۵۵، ایستگاه دریایی نهنگ مورد حمله واقع شده، ولی خسارات وارده اعلام نمی‌شود.

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعات ۱۵:۱۰ و ۱۶:۱۰، جزیره خارک مورد تهاجم هواپیماهای عراقی واقع می‌گردد، لیکن در اثر اقدامات و آتش مؤثر پدافندی، هواپیماهای هجومی متواری شده و خساراتی وارد نمی‌شود.

۶۴/۸/۵

انجام پروازهای شناسائی

در اولین ساعات روز، دشمن پروازهای شناسائی در منطقه غرب و جنوب غرب انجام می‌دهد.

۶۴/۸/۶

حمله هوایی به پالایشگاه گاز بیدبلند

در ساعت ۱۱:۳۰، پالایشگاه گاز بیدبلند مورد حمله هوایی هواپیماهای عراقی قرار گرفته و بخشی از قسمت‌های آن دچار آتش‌سوزی می‌گردد.

حمله هوایی به تلمبه‌خانه‌های نفتی

در ساعت ۱۱:۴۵، تلمبه‌خانه‌های نفتی پل باباحسین در خرم‌آباد و رامهرمز و باغ ملک مورد حمله هوایی قرار می‌گیرند.

۶۴/۸/۷

حمله هوایی به شهرها و مراکز حساس و حیاتی

در ساعات ۱۲:۵۷، ۱۳:۰۰ و ۱۳:۰۲، شهر ایلام، سایت نخجیر و دکل مخابراتی نواکوه بین‌کرنند و گیلانغرب توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شوند.

۶۴/۸/۸

حمله هوایی دشمن به سکوهای نوروز و ابوذر

در ساعت ۱۳:۳۴، تعداد ۸ فروند هواپیمای دشمن به سکوهای نوروز و ابوذر حمله می‌نمایند. در این حمله، فقط یک تیر موشک به سکوی ابوذر اصابت می‌نماید.

۶۴/۸/۹

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۱۷، مسیر شماره L51 در موقعیت DA0015 با سرعت ۱۲۰۰ و ارتفاع ۷۰ هزار پا در دید رادار بوشهر قرار می‌گیرد. مسئولین رادار بوشهر بلافاصله مسیر کشف شده را به هواپیمای شباهنگ F14 واگذار و هواپیمای فوق‌پس از کشف هدف، ۲ تیر

موشک به سمت آن شلیک می‌نماید. یکی از موشک‌های پرتاب‌شده هنگ فایر شده و نتیجه پرتاب موشک بعدی نیز مشخص نمی‌شود.

در ساعت ۱۲:۵۵، سایت هاگ جزیره خارک در زاویه ۳۲۰ درجه و فاصله ۴۸ کیلومتری اعلام می‌نماید هدف نزدیک شونده دارد، که بلافاصله دستور اجرای آتش صادر و سایت هاگ پس از اجرای آتش، نتیجه را نامعلوم اعلام می‌کند؛ ولی در اثر این حمله هوایی، خساراتی به تأسیسات جزیره وارد می‌گردد.

۶۴/۸/۱۲

حمله و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۴۶، جزیره خارک بمباران و در ۳ مخزن نفتی بمباران شده و آتش‌سوزی ایجاد می‌شود.

۶۴/۸/۱۴

اصابت موشک به کشتی نفتکش یونانی

در ساعت ۱۴:۴۵، یک فروند کشتی نفتکش یونانی که از جزیره سیری عازم خارک بوده، در ۷۰ مایلی جزیره خارک از ناحیه موتورخانه مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد (به احتمال زیاد، مورد حمله هواپیماهای سوپراتاندارد قرار گرفته است).

۶۴/۸/۱۵

حمله و بمباران کارخانه نورد کاویان

در ساعت ۱۰:۴۰، کارخانه نورد کاویان در ۱۰ کیلومتری جنوب اهواز توسط ۴ فروند هواپیمای عراقی بمباران و در نتیجه آن، ۲۱ نفر شهید و ۱۰۵ نفر مجروح می‌شوند و خساراتی به کارخانه وارد می‌شود. برابر گزارش فاشا، عراق اعلام می‌نماید که یکی از صنایع دریایی بوشهر را به دلیل همکاری در ترمیم اسکله‌های بمباران‌شده خارک مورد حمله قرار خواهد داد.

۶۴/۸/۱۶

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۰۳، علیرغم همه اقدامات پیشگیرانه پدافند هوایی، جزیره خارک مورد حمله واقع شده و از نتیجه این بمباران و خسارات احتمالی آن اطلاعاتی به دست نمی‌رسد.

۶۴/۸/۱۸

حمله هوایی به شهر مسجد سلیمان و پرتاب اشیاء سفید رنگ

در ساعت ۱۲:۰۵، تعداد ۳ فروند هواپیمای عراقی در فضای شهر مسجد سلیمان اقدام به پرتاب اشیاء سفید رنگ می‌نمایند، که این اشیاء سرعتی معادل سرعت هواپیما داشته و یکی از آنها توسط پدافند هوایی پادگان هوانیروز مورد اصابت قرار می‌گیرد، لیکن هیچ‌گونه آثاری از این اشیاء در منطقه به دست نمی‌آید.

بمباران مجدد جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۰۳، علیرغم همه اقدامات پیشگیرانه پدافندی جزیره خارک مورد حمله واقع شده، ولی فرماندهی پدافند هوایی از نتیجه این بمباران و خسارات احتمالی آن آگاه نمی‌گردد.

۶۴/۸/۲۲

بمباران شیمیایی بهمنشیر

در ساعت ۱۵:۲۱، هواپیماهای شکاری دشمن، رادار نهنگ نیروی دریایی واقع در دهانه بهمنشیر را بمباران شیمیایی می‌نمایند، که در نتیجه، ۴ نفر مسموم می‌شوند.

۶۴/۸/۲۳

حمله هوایی و بمباران کارخانه نورد اهواز

در ساعت ۱۱:۱۱، کارخانه نورد اهواز بمباران می‌شود و یکی از واحدهای سیستم تولیدی ۶۰٪ خسارت می‌بیند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۰۱، جزیره خارک توسط هواپیمای MIG25 دشمن بمباران و خطوط رابط مخازن و اسکله طعمه حریق می‌شود.

۶۴/۸/۲۵

اصابت موشک به کشتی نفتکش مالتائی در منطقه بحرگان

در ساعت ۱۰:۱۲، از طریق پست شنود منطقه جنوب خبر احتمال حمله هوایی دشمن اعلام می‌گردد. در این رابطه، علاوه بر پروازهای روزانه، از هواپیماهای ابابیل نیز استفاده و دستور آمادگی پروازهای تقویتی منطقه نیز صادر می‌گردد. لیکن علیرغم تمام

هوشیاری‌ها، در ساعت ۱۱:۱۰، کشتی نفتکش مالتائی که در منطقه بحرگان محموله خود را خالی کرده و در اطراف لنگرگاه کلات لنگر انداخته، مورد اصابت ۱ فروند موشک قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۰۰، مسیر هواپیمای MIG25 با شماره مسیر L56 تحت پوشش رادار بوشهر قرار گرفته و مجدداً وضعیت قرمز برای پدافند بوشهر و خارک اعلام می‌گردد و علیرغم بکارگیری همه امکانات، در ساعت ۱۳:۰۳ جزیره خارک توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن مورد اصابت قرار گرفته و ۲ نفر از پرسنل دچار موج‌گرفتگی می‌گردند.

۶۴/۸/۲۶

بمباران شهر سلیمانیه عراق

در ساعت ۰۷:۳۰، چند فروند از هواپیماهای شکاری بمب‌افکن ارتش جمهوری اسلامی ایران تأسیسات نظامی اقتصادی شهر سلیمانیه عراق را بمباران و سالم به پایگاه‌های خود مراجعت می‌نمایند.

۶۴/۸/۲۷

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی لیبریایی

در ساعت ۰۶:۲۰، یک فروند کشتی لیبریایی از ناحیه چپ مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد، که تلفات و آتش‌سوزی نداشته است.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۴۰، جزیره خارک مورد بمباران هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد، که ۴ عدد بمب فقط به جزیره اصابت می‌نماید، ولیکن خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۴/۸/۳۰

حمله هوایی و بمباران خارک

در ساعت ۰۹:۵۷، جزیره خارک مورد حمله ۳ فروند هواپیمای MIG25 قرار می‌گیرد، که بمب‌های رهشده به آب‌های ساحلی اصابت نموده و ضایعه‌ای به وجود نمی‌آید.

۶۴/۹/۱

حمله هوایی به خارک

در ساعت ۱۱:۳۷، یک فروند هواپیمای MIG25 در فضای منطقه خارک در دید رادار بندر امام و بوشهر قرار می‌گیرد و هدف فوق جهت درگیری به سایت هاگ خارک واگذار می‌گردد و پس از قفل روی هدف توسط سایت هاگ، یک فروند موشک به سمت آن پرتاب می‌شود، که نتیجه‌ای حاصل نمی‌گردد.

۶۴/۹/۷

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۱۲، مسیر شماره H04L به تعداد ۱ فروند و با سرعت ۱۱۰ نات و ارتفاع ۶۵ هزار پا در دید رادار بندر امام، بوشهر و خارک قرار می‌گیرد و بلافاصله وضعیت قرمز اعلام می‌گردد.

هدف فوق جهت درگیری به سایت هاگ خارک واگذار شده و سایت مورد نظر در ساعت ۱۷:۱۲ مبادرت به پرتاب یک تیر موشک به سمت مسیر متخاصم نموده و نتیجه این پرتاب را نامعلوم گزارش می‌نمایند.
در اثر این حمله به جزیره خارک، یک باب منزل مسکونی ویران و ۲ نفر نیز مجروح می‌گردند.

۶۴/۹/۸

حمله هوایی به جزیره فارسی

در ساعت ۱۶:۵۰، جزیره فارسی مورد حمله ۲ فروند هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که تعداد ۸ عدد بمب رها شده و همگی در آب فرو می‌ریزند.

۶۴/۹/۱۱

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۳۰، مسیر شماره H23L که توسط رادارهای منطقه کشف شده است، در فاصله ۱۴۰ مایلی به سایت هاگ خارک واگذار شده و پس از کشف و قفل روی هدف توسط سایت هاگ، یک تیر از موشک‌های جدید به سمت آن پرتاب می‌گردد، که نتیجه اقدام تاکتیکی نیز مشخص نمی‌گردد.

۶۴/۹/۱۳

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۵۲:۱۰، توسط ۲ فروند هواپیمای MIG25 دشمن، ۴ عدد بمب به جزیره خارک پرتاب می‌شود، ولی خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۴/۹/۱۴

حمله هوایی و بمباران جزیره خاک

در ساعت ۳۷:۱۱، جزیره خارک مورد حمله هوایی هواپیمای MIG25 قرار می‌گیرد، که خسارتی به بار نمی‌آید و بمب‌ها به اطراف جزیره اصابت می‌نمایند.

۶۴/۹/۱۵

حمله هوایی و بمباران جزیره خاک

در ساعت ۲۵:۱۱، دشمن توسط دو فروند هواپیمای MIG25 به جزیره خارک حمله می‌کند، لیکن خسارتی وارد نمی‌شود و بمب‌ها به اطراف جزیره اصابت می‌نمایند.

۶۴/۹/۱۶

حمله هوایی و بمباران سکوی نفتی فروزان

سکوی نفتی فروزان مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفته و یک راکت در نزدیکی تأسیسات آن به آب اصابت می‌نمایند.

۶۴/۹/۱۷

تهاجم و تهدید دشمن به شهرهای مرزی

در ساعت ۰۰:۱۰، توسط ۱۰ فروند هواپیمای جنگی عراق اطراف روستای قاسم‌آباد منطقه چم امام حسن از روستاهای قصرشیرین بمباران می‌شود و در ساعت ۱۵:۱۰، توسط چند فروند هواپیماهای دیگر اطراف منطقه سرپل ذهاب بمباران می‌گردد. در ساعت ۲۰:۱۰ و در ادامه بمباران نیروهای مستقر در نوار مرزی غرب توسط دشمن، هواپیماهای عراقی روستای کاظم‌خانی اسلام‌آباد و در ساعت ۱۵:۱۴، اطراف شهر گیلانغرب را بمباران می‌نمایند.

۶۴/۹/۲۰

تهاجم و تهدید مجدد دشمن به جزیره خارک و اقدامات مقابله دفاعی
در ساعت ۱۸:۲۵، با دریافت گزارش فعالیت MIG25 در سمت ۲۷۵ درجه خارک، وضعیت خارک و سایر مناطق توسط پرسنل عملیاتی رادار بوشهر قرمز اعلام شده و در ساعت ۱۹:۰۳ جزیره خارک مورد حمله ۱ فروند MIG25 قرار می‌گیرد، لیکن این هواپیما در پوشش رادارهای منطقه قرار نگرفته و فقط سایت هاگ ماهشهر در ۸۵ کیلومتری و ۱۹۰ درجه خود مسیر دشمن را با حالت دورشونده کشف کرده، که قادر به اقدام تاکتیکی علیه آن نمی‌گردد.

بمباران شهرهای مرزی

در ساعت ۱۱:۰۰، منطقه عین خوش توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شوند.
در ساعت ۱۳:۳۰، تعداد ۱۴ فروند هواپیمای میراژ در دو مرحله، اطراف پاسگاه کوری گهر و قاسم‌آباد و گیلانغرب و سرپل ذهاب را بمباران می‌کنند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۴۷، صدای ۴ انفجار در داخل آب در اطراف خارک شنیده می‌شود.

۶۴/۹/۲۳

اصابت موشک دشمن به یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۰۰:۴۷ روز جاری، یک فروند کشتی نفتکش در فاصله ۴۳ مایلی و سمت ۱۷۰ درجه بوشهر مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران تلمبه‌خانه رامهرمز و پاسگاه دشت عباس

در ساعت ۱۳:۴۵، هواپیماهای عراقی تلمبه‌خانه رامهرمز و در ساعت ۱۴:۲۰، پاسگاه دشت عباس را بمباران می‌نمایند.

۶۴/۹/۲۴

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۸:۰۵، با اعلام احتمال حمله هوایی از سوی گاشا، در جزیره خارک وضعیت قرمز اعلام می‌شود. در ساعت ۱۸:۱۲، بدون اینکه هواپیمایی در پوشش رادارهای خودی قرار بگیرد، جزیره توسط ۳ فروند هواپیمای MIG25 بمباران می‌شود، که خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۴/۹/۲۶

حمله هوایی و بمباران هویزه

در ساعت ۱۳:۵۰، هواپیماهای دشمن اطراف گردان هویزه را بمباران می‌نمایند و در نتیجه، بمباران، تعدادی از دام‌های منطقه تلف می‌شوند.

۶۴/۹/۲۹

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۰۰، جزیره خارک مورد حمله هوایی واقع می‌شود، اما در این رابطه، خسارتی گزارش نمی‌شود.

در ساعت ۲۲:۰۰، با اعلام حمله هوایی روی دریا و آگاهی از فعالیت ۸ فروند جنگنده عراقی توسط پست شنود، وضعیت در جزیره خارک، سکوهای نفتی و سایر مناطق در محدوده قرمز اعلام شده و در ساعت ۲۲:۴۳، صدای انفجار در خارک شنیده می‌شود؛ لیکن رؤیت هواپیما و یا بمبارانی گزارش نمی‌گردد.

۶۴/۱۰/۱

اطلاع‌رسانی آمریکا از وقایع منطقه به عراق

برابر اطلاع‌واصله، آمریکایی‌ها توسط اقمار مصنوعی (ماهواره) کلیه تحرکات نیروهای ایرانی، شامل مسیر هواپیما، هدف‌های دریایی در خلیج فارس، مواضع توپخانه و زره‌پوش‌های میادین جنگ و نیروهای ایرانی در حملات علیه عراق را هر ۱۲ ساعت یک بار به عراق گزارش می‌نمایند.

۶۴/۱۰/۶

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۱۲، جزیره خارک توسط هواپیمای MIG25 دشمن بمباران می‌شود. علیرغم ایجاد ۴ انفجار در سطح جزیره، خسارت وارد شده بسیار جزئی گزارش می‌شود.

۶۴/۱۰/۷

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۰۲، جزیره خارک مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد، که در اثر این بمباران، یکی از پرسنل پدافند هوایی از ناحیه پا مجروح می‌گردد.

۶۴/۱۰/۸

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۰۷، جزیره خارک بمباران شده و تعداد ۴ قیف انفجاری در سطح جزیره باقی مانده و ۴ نفر دچار موج گرفتگی خفیف می گردند.

۶۴/۱۰/۹

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۲۳:۱۵، از طرف شنود منطقه، حمله هوایی به خارک اعلام می شود و متعاقب این اطلاعیه، در ساعت ۲۳:۵۲، جزیره خارک بمباران می شود و تعداد ۳ قیف انفجاری در سطح جزیره بر جای می ماند.

۶۴/۱۰/۱۰

حمله شدید هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۰۵، جزیره خارک مورد حمله هوایی شدید دشمن قرار می گیرد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۲۵، جزیره خارک مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته و ۳ قیف انفجاری در سطح جزیره بر جای می ماند.

حمله هوایی به منطقه کولان، صالح آباد و ایلام

از ساعت ۱۱:۰۰ الی ۱۳:۲۰، در ساعات مختلف، محل تجمع تیپ ۴ لشکر ۲۱ در منطقه کولان و اطراف کارخانه سنگ شهر صالح آباد و ایلام بمباران می گردد، که برابر گزارش گردان مرزی ایلام، حملات هواپیماهای دشمن در دسته های ۸ فروندی انجام شده است.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی

در ساعت ۱۲:۱۳، در موقعیت ۲۸۰ درجه و فاصله ۳۰ مایلی نسبت به ایستگاه رادار بوشهر، خلبان هواپیمای شکاری رهگیر F14 گشت رزم هوایی با معرف پروازی چنگیز ۱۲، هدفی را در ۱۷ مایلی جنوب خود توسط رادار هواپیما کشف و با گرفتن دستور انهدام از رادار و نزدیکی به دشمن، اعلام می نماید که هواپیمای دشمن را در دید چشمی خود دارد و خلبان پس از خاتمه درگیری، شلیک ۲ تیر موشک AIM9 به سمت هدف را با نتیجه منفی گزارش می نماید و در همین زمان، اضافه می نماید که یک کشتی روی دریا مورد اصابت هواپیمای دشمن قرار گرفته است.

حمله هوایی و بمباران پادگان‌های پسوه، مریوان، جلدیان و شهر پیرانشهر
از ساعت ۱۳:۳۵ الی ۱۶:۳۵، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن در ۲ مرحله پادگان پسوه را بمباران می‌کنند و در نتیجه، ۱۳ نفر شهید و ۲۶ نفر مجروح بر جای می‌مانند.
پادگان مریوان نیز مورد حمله هوایی و بمباران قرار گرفته و تعداد ۷ نفر شهید و ۳۲ نفر مجروح می‌گردند. در ساعت ۱۶:۳۰، پادگان جلدیان و شهرستان پیرانشهر نیز بمباران می‌شوند و در نتیجه، ۶۰ نفر مجروح به جای می‌مانند.

۶۴/۱۰/۱۱

حمله هوایی و بمباران پادگان ابوذر، سرپل ذهاب، پادگان و شهر بانه و پادگان دشت آزادگان
در ساعت ۱۱:۳۸، تعداد ۲ فروند MIG23، دو فروند میزازه از ارتفاع پایین پادگان ابوذر سرپل ذهاب را بمباران نموده و چند شهید و مجروح بر جای مانده و قسمتی از ساختمان‌ها ویران می‌شود.

در ساعت ۱۱:۴۷، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن ۴ راکت به پادگان بانه و شهر بانه پرتاب می‌کنند.

در ساعت ۱۳:۱۰، توسط ۴ فروند از هواپیماهای دشمن ۶ راکت به منازل سازمانی پادگان دشت آزادگان پرتاب و در این رابطه، تعدادی شهید و ۲ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۰۲، جزیره خارک توسط هواپیماهای دشمن بمباران و تعداد ۴ بمب در داخل دریا رها می‌شود.

۶۴/۱۰/۱۳

حمله هوایی به جزیره خارک و درگیری سایت هاگ خارک

در ساعت ۱۹:۲۵، بر اساس گزارش پست شنود و مبنی بر فعالیت یک فروند MIG25، وضعیت مناطق تحت امر رادار بوشهر قرمز و پس از یک دقیقه، مسیر H36L در موقعیت DA0015 به طرف بوشهر توسط رادارهای منطقه کشف و جهت انهدام به سایت هاگ خارک واگذار می‌گردد. سایت مذکور پس از کشف و قفل روی هدف، یک تیر موشک پرتاب می‌نماید، که موشک مربوطه HANG FIRE می‌گردد.

۶۴/۱۰/۱۴

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۵۹، مسیر MIG25 با شماره مسیر H18L در دید رادار بوشهر قرار گرفته و جهت انهدام به هاگ خارک واگذار می شود. در این راستا، یک تیر موشک به سمت هدف شلیک می شود، ولی نتیجه آن معلوم نمی گردد.

۶۴/۱۰/۱۵

اصابت موشک دشمن به یک فروند کشتی نفتکش

کشف مسیره‌های تهدیدآمیز توسط رادارها در منطقه خارک و اعلام وضعیت قرمز این جزیره باعث مختل شدن کار و وقفه در امر صادرات نفت شده، که به نظر می رسد عملیات دشمن بیشتر جنبه ایذائی داشته باشد. گزارشات واصله حاکی است که در ساعت ۱۳:۱۵، یک فروند کشتی نفتکش در ۳۰ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته است. بنا به گزارش خلبانان، هواپیمای F14 با معرف پروازی چنگیز ۱۲ هدفی را در رادار خود کشف و ۲ تیر موشک به سمت آن پرتاب نموده، لیکن هواپیمای خودی نیز مورد تهدید دشمن قرار می گیرد.

۶۴/۱۰/۱۶

سقوط هواپیمای F5 خودی

در ساعت ۰۸:۱۰، رادیو عراق ادعا می کند که یک فروند F5 ایرانی توسط پدافند آن کشور مورد هدف قرار گرفته و هواپیما سقوط نموده، ولی از سرنوشت خلبان خبری به دست نیامده است.

۶۴/۱۰/۱۸

حمله هوایی و بمباران منطقه عین خوش

در ساعت ۱۱:۴۵، منطقه عین خوش توسط ۶ فروند هواپیمای دشمن بمباران می گردد.

۶۴/۱۰/۱۹

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۱۸، جزیره خارک مورد حمله ۲ فروند هواپیمای MIG25 قرار می‌گیرد و تعداد ۴ بمب به جزیره اصابت می‌نماید. در رابطه با خسارات احتمالی، اطلاعاتی گزارش نمی‌گردد.

۶۴/۱۰/۲۰

حمله هوایی به مناطق ایلام و جنوب غرب

در ساعت ۱۲:۳۵، به دلیل تهاجم هوایی MIG25 به مناطق ایلام و جنوب غرب، در این مناطق وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۲۳:۴۸، بر اساس اطلاعیه پست شنود مبنی بر فعالیت هواپیماهای MIG23 و MIG25 دشمن در منطقه شمالی خلیج فارس، وضعیت جزیره خارک و منطقه عمومی بندر امام قرمز اعلام شده و ۲ دقیقه بعد در ساعت ۲۳:۵۰، صدای انفجار در جزیره خارک طنین‌انداز و آتش‌سوزی ایجاد می‌شود.

۶۴/۱۰/۲۱

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۵:۵۸، جزیره خارک توسط ۲ فروند هواپیمای MIG25 بمباران می‌شود.

۶۴/۱۰/۲۲

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۵۸، جزیره خارک توسط ۲ فروند هواپیمای MIG25 و به فاصله زمانی ۱۰ دقیقه مورد حمله واقع شده و در این رابطه، تعدادی زخمی می‌شوند.

۶۴/۱۰/۲۳

بمباران اطراف قرارگاه کربلا توسط دشمن

در ساعت ۱۰:۵۵، توسط جنگنده‌های عراقی، اطراف قرارگاه کربلا در منطقه جنوب بمباران می‌گردد و بیش از ۲۰ بمب به اطراف قرارگاه اصابت کرده و باعث آتش‌سوزی می‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۹:۲۸، مسیر کشف شده هواپیمای دشمن جهت انهدام به سایت هاگ جزیره خارک واگذار می گردد.
در ساعت ۱۹:۳۱، موشک هاگ به سمت هدف پرتاب می شود، ولیکن موشک HANG FIRE و جزیره خارک بمباران می شود.

۶۴/۱۰/۲۶

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۴۷، جزیره خارک توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن بمباران شده و تعداد ۴ قیف انفجاری بر جای می ماند.

۶۴/۱۰/۲۷

حمله موشکی به جزیره خارکو

در ساعت ۰۰:۲۰، از طریق گروه پدافند هوایی خارک اعلام می شود منطقه خارکو مورد اصابت ۳ تیر موشک قرار گرفته است.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۱:۳۷، جزیره خارک توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن و با پرتاب ۳ تیر موشک بمباران می شود، که تعدادی پرسنل مجروح می گردند.

۶۴/۱۰/۲۸

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۴۴، جزیره خارک توسط هواپیماهای دشمن بمباران می گردد، لیکن خسارتی گزارش نمی شود. عصر همین روز مجدداً در ساعت ۱۵:۴۴، جزیره خارک توسط هواپیمای دشمن و با ۴ بمب مورد اصابت قرار می گیرد، ولی خوشبختانه باز هم خسارتی وارد نمی گردد.

۶۴/۱۰/۲۹

اصابت موشک دشمن به یک فروند کشتی یدک کش

در ساعت ۱۱:۰۰، یک فروند کشتی یدک کش در ۱۶۵ درجه و ۴۹ مایلی بوشهر مورد اصابت قرار می گیرد و یک نفر از سرنشینان آن شهید می شود (نام یدک کش مشخص نشده است).

۶۴/۱۱/۱

حمله به جزیره خارک و درگیری سایت هاگ خارک

در ساعت ۱۵:۰۰، با دریافت اطلاعاتی در جزیره خارک وضعیت خارک اعلام و مسیر هواپیمای دشمن به وسیله رادار کشف و پس از واگذاری به هاگ، ۱ تیر موشک هاگ به طرف هواپیمای دشمن شلیک می‌شود.
در ساعت ۱۵:۰۵ و ۱۵:۱۵، صدای ۴ انفجار جزیره را به لرزه درمی‌آورد، ولی گزارشی مبنی بر وارد شدن خسارت ارسال نمی‌گردد.

۶۴/۱۱/۲

اصابت موشک دشمن به کشتی لجستیکی نیروی دریایی

در ساعت ۲۶:۲۲، یک فروند کشتی لجستیکی نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران مورد اصابت موشک‌های هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد. از تعداد ۳۰ نفر پرسنل خدمه کشتی، ۳ نفر شهید و ۷ نفر مفقودالآثر و تعدادی زخمی می‌شوند، که با هلیکوپتر به بوشهر حمل می‌گردند.

۶۴/۱۱/۳

حمله به جزیره خارک و صدای انفجار

در ساعت ۱۳:۵۵، صدای ۴ انفجار در شمال جزیره خارک شنیده می‌شود و مجدداً در ساعت ۱۴:۰۱، صدای ۲ انفجار در جزیره به گوش می‌رسد.

حمله به لوله‌های خطوط نفت در گناوه

در ساعت ۱۵:۰۴، لوله‌های خطوط نفت در گناوه توسط هواپیمای دشمن بمباران و دچار حریق گردیده و تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌مانند.

۶۴/۱۱/۴

بمباران جزیره مجنون و اطراف پادگان بانه

در ساعت ۱۲:۲۵، با کشف مسیر D2Q با سرعت و ارتفاع زیاد، که از سمت آبدانان وارد مرز شده، وضعیت مناطق مورد تهدید قرمز می‌گردد. گزارشات واصله حاکی است جزیره مجنون در حال بمباران است.

در ساعت ۱۲:۴۵، یکی از هواپیماهای مأموریت ویژه به نام کوثر ۱، که از تبریز بلند شده، به علت وضعیت اضطراری در ارومیه بر زمین می‌نشیند.
در ساعات ۱۵:۵۵ و ۱۶:۰۵، هواپیماهای دشمن اطراف پادگان بانه را بمباران می‌نمایند و در نتیجه، ۱۱ نفر از پرسنل نظامی و تعدادی از اهالی بومی مجروح و یکی از انبارهای مهمات پادگان دچار حریق و انفجار می‌گردد.

۶۴/۱۱/۵

حمله هوایی و بمباران پادگان پیرانشهر و شهرهای بانه و مریوان

در ساعت ۱۵:۲۹، توسط هواپیماهای عراقی، ۱۲ بمب به پادگان پیرانشهر پرتاب می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۲۰، هواپیماهای دشمن شهرستان بانه و اطراف پادگان را بمباران می‌کنند، که چند نفر شهید و مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۶:۳۵، هواپیماهای دشمن به پادگان مریوان حمله و آنجا را بمباران می‌نمایند. در پی این حمله، تعدادی دچار موج گرفتگی می‌شوند.

۶۴/۱۱/۶

حمله هوایی و بمباران شهر مریوان، پادگان جلدیان و ربط

در ساعت ۱۲:۲۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای دشمن شهر مریوان را بمباران می‌کنند. تعداد ۱۰ نفر شهید و ۷۰ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۲:۳۰، پادگان جلدیان بمباران می‌شود و در نتیجه، ۱ سرباز و ۱ جوانمرد شهید و ۸ نفر سرباز مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۲:۳۵، مجدداً بیش از ۱۵ نقطه از شهر مریوان بمباران می‌شود و تعداد ۲۱ نفر شهید و ۶۲ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۲:۴۰، شهرک ربط بمباران می‌شود و در نتیجه، ۱۲ شهید و تعداد ۱۹ نفر از اهالی و بسیجیان مجروح می‌شوند.

حمله به خارک و درگیری سایت هاگ خارک

در ساعت ۱۷:۱۱، سایت هاگ خارک هدفی را در سمت ۲۵۰ درجه و فاصله ۴۲ کیلومتری کشف و یک تیر شلیک می‌نماید، که نتیجه آن مشخص نمی‌شود.

در ساعت ۱۴:۱۷، مجدداً هدفی دیگر از فاصله ۲۰ کیومتری کشف و ۱ تیر موشک دیگر شلیک می‌نماید، که باز هم نتیجه مشخص اعلام نمی‌گردد.
در ساعت ۱۸:۱۷، صدای ۴ انفجار در داخل اطراف جزیره خارک شنیده می‌شود.
در ساعت ۴۴:۲۱، در سمت ۴۰ درجه جزیره خارک تعداد ۱ انفجار خارج از محل تأسیسات در داخل آب شنیده می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی ایران کلام

در ساعت ۵۲:۲۱، کشتی ایران کلام مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

۶۴/۱۱/۸

سقوط یک فروند هواپیمای F5

برابر اطلاع واصله، یک فروند جنگنده F5 خودی که قصد بمباران تأسیسات شمال عراق را داشته، توسط پدافند هوایی عراق مورد اصابت قرار گرفته و هواپیما در منطقه قلعه ویزه سقوط می‌نماید.

۶۴/۱۱/۱۳

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۳۹:۱۳، جزیره خارک مورد هدف هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که تعداد ۴ قیف انفجار به جای می‌ماند.

حمله هوایی و بمباران پایگاه حسینییه و لوله نفتی گناوه

در ساعت ۱۷:۰۰، هواپیماهای دشمن پاسگاه حسینییه خرمشهر را مورد حمله قرار داده و یک نفر افسر و ۱۴ نفر درجه‌دار و ۱۵ نفر سرباز مجروح می‌گردند.
در ساعت ۱۷:۰۹، یک فروند هواپیمای دشمن خطوط لوله نفتی گناوه را بمباران می‌کند و ۳ بمب به منطقه اصابت می‌نماید. در همین زمان، ۲ انفجار در جزیره خارک به وقوع می‌پیوندد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش مالتایی

در ساعت ۲۷:۲۱، یک فروند کشتی نفتکش با ملیت مالتایی به نام نوریل در ۱۸/۵ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته و دچار آتش‌سوزی می‌گردد.

۶۴/۱۱/۱۴

حمله هوایی و بمباران بندر و والف گناوه و جزیره خارک

در ساعت ۱۶:۱۲، بندر گناوه توسط یک فروند هواپیمایی دشمن بمباران می‌شود. در ساعت ۱۱:۱۳، تعداد ۲ فروند هواپیمای جنگنده دشمن به جزیره خارک حمله کرده و صدای انفجار شنیده می‌شود.

در ساعت ۰۲:۱۹، توسط ۴ فروند هواپیمای عراقی حوالی والف گناوه بمباران می‌گردد.

در ساعت ۰۳:۱۹، یک فروند هواپیمای MIG25 تعداد ۲ بمب به جزیره خارک پرتاب می‌نماید، ولیکن هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۴/۱۱/۱۷

حمله هوایی و بمباران پادگان جلدیان و شهرک ربط

در ساعت ۳۰:۱۲، پادگان جلدیان بمباران می‌شود و ۱ نفر سرباز و ۱ نفر جوانمرد شهید و ۸ نفر سرباز دیگر مجروح می‌شوند. ۱۰ دقیقه بعد، شهرک ربط بمباران می‌شود و در نتیجه، ۱۶ نفر شهید و ۱۹ نفر دیگر مجروح می‌گردند.

۶۴/۱۱/۱۹

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک و بندر گناوه

در ساعت ۲۹:۱۲، و در پی حمله هوایی دشمن، تعداد ۵ انفجار در جزیره خارک به وقوع پیوسته و همزمان، بندر گناوه مورد حمله هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد.

۶۴/۱۱/۲۰

آغاز عملیات غرورآفرین والفجر ۸

در ادامه، سلسله عملیات تنبیه مهاجم و اخطار به دشمن بعثی و حامیان مستکبر و مرتجع رژیم صدام حسین، با هدف آزادسازی شهر فاو و تأسیسات اقتصادی و نفتی آن و قطع ارتباط دریایی عراق با آب‌های آزاد و در نهایت، تأمین نسبی کشتیرانی در شمال خلیج فارس و بخصوص بندر امام و خارک، به منظور عبور از ارون‌درو و گرفتن جناحی از بصره و زیر آتش گرفتن ام‌القصر، آغاز گردید.

در این حمله گسترده، ضمن اجرای عملیاتی غرورآفرین توسط نیروهای سطحی ارتش و سپاه، پدافند هوایی با اجرای تاکتیکی نوین در بهره‌برداری از آتشبارهای هاگ در امر جابجایی و چابکسازی و همچنین، گسترش سایت‌های فریب و در نهایت، با انهدام بیش از ۷۰ فروند از انواع هواپیماهای دشمن، نقشی بی‌بدیل و نبردی جانانه را به نمایش گذاشت، که مقام معظم رهبری و فرمانده معظم کل قوا، حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در بهمن ماه ۱۳۶۵ این عملیات را **دفاع معجزه‌آسا و بی سابقه** نامیدند.

۶۴/۱۱/۲۲

حمله هوایی و بمباران شهر صالح‌آباد

در ساعت ۱۰:۳۰، اطراف شهر صالح‌آباد توسط ۴ فروند هواپیمای شکاری دشمن بمباران می‌شود.

انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸

جابجایی تاکتیکی سایت‌های هاگ پدافند هوایی موجب سردرگمی هواپیمای دشمن در شناسائی محل سایت‌های هاگ گردیده است و به همین انگیزه، در ساعات ۱۱:۳۱، ۱۱:۵۸ و ۱۳:۱۱، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ کوثر منهدم شده است.

انهدام ۴ فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸

در ساعات ۱۴:۲۵، ۱۴:۲۸، ۱۴:۳۳ و ۱۴:۳۵، تعداد ۴ فروند دیگر از هواپیماهای مهاجم دشمن توسط سایت هاگ کوثر سرنگون می‌گردد.

انهدام ۳ فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸

در ساعت ۱۵:۴۲، تعداد ۲ فروند و در ساعت ۱۵:۵۷، یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ گسترش یافته در منطقه عملیاتی والفجر ۸ سرنگون و کل هواپیماهای ساقط‌شده، که مورد تأیید فاشا قرار می‌گیرد، در روز جاری به ۱۰ فروند می‌رسد.

۶۴/۱۱/۲۳

حمله هوایی و بمباران سایت هاگ کوثر ۳ و انهدام ۱ فروند هواپیمای دشمن

درگیری در منطقه عملیاتی والفجر ۸ به شدت ادامه داشته و در اولین ساعات صبح امروز در ساعت ۰۷:۴۰، سایت هاگ کوثر ۳ که در ۳ روز گذشته امان از دشمن گرفته و ناامنی

شدیدی برای پروازهای دشمن به وجود آورده است، توسط ۷ فروند هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود. در اثر این حمله دشمن، ۳ نفر مجروح و ۳ تیر موشک نیز به طرف هواپیمای دشمن شلیک و ۱ فروند از هواپیماها سرنگون می‌گردد.

انهدام ۶ فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸

در ساعت ۱۰:۴۳، مسیر هواپیمای دشمن با معرف H28 و در ساعت ۱۰:۴۴، مسیر دیگری با معرف H29 به سایت هاگ واگذار و هر دو سرنگون می‌شوند. در ساعت ۱۰:۴۸، یک تیر موشک جهت مسیر دسته جمعی ۰۰۶ شلیک می‌شود، که به هدف‌ها اصابت نمی‌نماید و در ساعت ۱۰:۵۳، یک فروند دیگر توسط سایت کوثر منهدم می‌گردد.

در ساعت ۱۰:۵۵، هواپیمای دیگری از دشمن مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد و در ساعت ۱۴:۱۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن در موقعیت ۲۹۵۵ شمالی و ۴۸۳۵ شرقی با شلیک ۳ تیر موشک هاگ منهدم می‌گردد. خلبان یکی از هواپیماها با چتر نجات بیرون می‌پرد، که با چشم در منطقه دیده می‌شود.

حمله هوایی توسط هواپیمای حامل ضدرادار و بمباران سایت هاگ کوثر

در ساعت ۱۴:۱۸، با اجرای عملیات متهورانه توسط سایت هاگ کوثر در سرنگونی پی‌درپی هواپیماهای دشمن، در نهایت، رادار تعقیب هدف HIPIR سایت هاگ مذکور با موشک‌های ضدرادار مورد اصابت قرار گرفته و در ساعت ۱۴:۲۰، با تعداد بیشماری هواپیما، سایت موشکی هاگ کوثر به طور کامل بمباران می‌گردد.

سقوط هواپیمای F5 خودی

در ساعت ۱۳:۱۰، گزارش می‌رسد که یکی از هواپیماهای F5 در عملیات برون‌مرزی در عراق مورد اصابت قرار گرفته و سقوط نموده است.

بمباران تأسیسات گناوه

در ساعت ۱۶:۰۴، تأسیسات گناوه توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود.

۶۴/۱۱/۲۴

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و سقوط هواپیمای F4 در حوالی آبادان

در ساعت ۱۱:۰۰، یک فروند از جنگنده‌های ایرانی از نوع F4 در حوالی آبادان توسط نیروهای عراقی مورد هدف قرار می‌گیرد و در همین ساعت، ۳ فروند هلیکوپتر و ۲ فروند هواپیمای شکاری ایرانی مواضع نیروهای عراق در دهانه فاو را بمباران می‌نمایند. متقابلاً جزیره خارک توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود و ۳ قیف انفجاری به جا می‌ماند.

انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸

در ساعت ۱۱:۱۰، یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط جنگ‌افزارهای پدافند هوایی سرنگون می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک، اهواز، بهره‌برداری منصوری، بندر گناوه و خرمشهر در ساعات ۱۱:۱۵، ۱۳:۰۰، ۱۳:۱۵ و ۱۳:۴۲، هواپیماهای دشمن جزیره خارک، شهر اهواز، بهره‌برداری منصوری در نزدیکی شهر اهواز و بندر گناوه را بمباران می‌نمایند. هواپیماهای دشمن شهر خرمشهر را بمباران کرده و تعداد ۱۹ نفر از بسیجیان مجروح می‌گردند.

۶۴/۱۱/۲۶

حمله شدید هوایی به شناورهای ایرانی

اطلاعات واصله حاکی است ۱۹ فروند از شناورهای ایرانی مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته‌اند.

حمله هوایی و بمباران سایت هاگ کوثر ۳

در ساعت ۱۰:۰۹، سایت هاگ کوثر ۳ مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته و موشک رهاشده از هواپیماهای دشمن به اطراف سایت اصابت می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران منطقه انرژی اتمی خوزستان

در ساعت ۱۲:۰۰ و ۱۲:۱۵، منطقه انرژی اتمی خوزستان توسط ۷ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

انهدام هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳

در ساعت ۱۴:۰۰، یک فروند از هواپیماهای دشمن در موقعیت ۳۰۰۸ شمالی و ۴۰۲۲ شرقی توسط سایت هاگ کوثر ۳ منهدم می‌گردد.

انهدام یک فروند شناور ایرانی

در ساعات ۱۸:۵۰ و ۱۹:۱۰، سخنگوی نظامی عراق اعلام می‌نماید که یک شناور ایرانی به وسیله یگان‌های دریایی عراق مورد هدف قرار گرفته و منهدم شده است. وی اضافه می‌کند که درگیری امروز منجر به آزادی جزایر مجنون گردیده و ۴۰۴۵ نفر از نیروهای ایرانی نیز در این درگیری‌ها کشته شده و تعداد زیادی مجروح شده‌اند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۲۳:۰۳، جزیره خارک بمباران شده و ۴ قیف انفجاری ایجاد می‌گردد و ۷ نفر دچار موج گرفتگی و جراحت سطحی می‌شوند.

۶۴/۱۱/۲۷

حمله هوایی و بمباران آبادان

در ساعت ۱۱:۱۵، هواپیماهای عراقی شهر آبادان را مورد حمله قرار می‌دهند و این حمله موجب خرابی قسمتی از پل ایستگاه ۷ و چند باب منزل مسکونی می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران گناوه

در ساعات ۱۵:۰۷ و ۱۵:۱۵، هواپیماهای عراقی تأسیسات نفتی و اطراف شهر گناوه را بمباران می‌نمایند.

سقوط ۱ فروند هواپیمای توپولف دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳

در ساعت ۱۶:۱۵، یک فروند هواپیمای توپولف عراقی در موقعیت ۲۹۵۰ شمالی و ۴۸۱۵ شرقی توسط سایت هاگ کوثر ۳ مورد اصابت و سقوط آن توسط پست‌های خودی مورد تأیید قرار می‌گیرد.

انهدام ۳ فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸

در ساعت ۱۶:۲۲، یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن در موقعیت ۳۰۱۰ شمالی و ۴۸۱۰ شرقی توسط سایت هاگ کوثر ۳ سرنگون می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۴۹، در موقعیت ۲۹۴۵ شمالی و ۴۸۳۵ شرقی، یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن به وسیله همین سایت موشکی مورد هدف قرار گرفته و ساقط می‌شود.

در ساعت ۱۸:۰۴، مجدداً مسیری در موقعیت ۳۰۰۵ شمالی و ۴۸۲۰ شرقی به سایت هاگ کوثر ۳ واگذار و یک فروند از هواپیماهای دشمن به وسیله همین سایت منهدم می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ هدف دریایی

در ساعات ۲۱:۰۰ و ۲۱:۲۰، نیروی هوایی عراق اعلام می‌نماید ۲ هدف دریایی ایران را منهدم نموده است.

۶۴/۱۱/۲۸

تیراندازی سایت هاگ کوثر ۳

در ساعات ۰۹:۳۹ و ۰۹:۴۸، تعداد ۲ تیر موشک از سایت هاگ کوثر به طرف هواپیمای دشمن شلیک می‌شود، که نتیجه‌ای عاید نمی‌گردد.

سرنگونی و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۱۵، سایت هاگ کوثر در منطقه عملیاتی والفجر ۸ به سمت یک مسیر دسته‌جمعی دشمن با شلیک یک موشک موفق به انهدام یک فروند از هواپیماهای مذکور می‌گردد.

انهدام ۵ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳

در ساعات ۱۰:۳۸، ۱۰:۴۷، ۱۲:۴۵، ۱۲:۴۸ و ۱۳:۱۵، سایت هاگ کوثر ۳ در هر نوبت یک فروند از هواپیماهای دشمن بعثی را منهدم می‌نماید.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای F5

سخنگوی نظامی عراق سقوط یک فروند هواپیمای F5 ایرانی را در منطقه شط‌العرب توسط پدافند سپاه هفتم عراق که با موشک زمین به هوا مورد اصابت قرار گرفته است، گزارش می‌نماید.

سقوط یک فروند هواپیمای MIG23 و یک فروند PC7

در ساعت ۱۵:۰۷، با خبر واصله از گاشا، سقوط یک فروند MIG23 و یک فروند PC7 عراقی در ساعت ۱۶:۰۲ تأیید می‌گردد.

۶۴/۱۱/۲۹

انهدام ۱ فروند و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸ در ساعت ۱۱:۰۱، یک فروند هواپیمای عراق توسط سایت هاگ کوثر منهدم و در ساعات ۱۱:۲۴ و ۱۱:۳۳، نیز ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط همین سایت هاگ مورد اصابت قرار می‌گیرد، که سقوط یک فروند به تأیید پست شنود (گاشا) و سقوط دیگر به وسیله هواپیمای خفاش (پست شنود پرنده) مورد تأیید قرار می‌گیرد.

۶۴/۱۱/۳۰

انهدام و مورد اصابت قرار گرفتن ۳ فروند هواپیمای دشمن در ساعات ۱۱:۰۱ و ۱۱:۲۴، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت‌های هاگ کوثر ۳ و کوثر ۴ مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می‌گردد. در ساعت ۱۱:۳۳، یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳ سرنگون می‌گردد.

اقدام پرتاب بی‌ثمر موشک ضدرادار

در ساعت ۱۱:۴۶، در پی انهدام بی‌امان هواپیماهای دشمن توسط سایت‌های هاگ کوثر ۳ و ۴، یک فروند موشک ضدرادار توسط هواپیمای SU22 به سمت رادار تعقیب هدف HIPIR سایت هاگ کوثر ۴ شلیک می‌شود، ولی به علت اقدام بموقع پرسنل هوشیار پدافند هوایی، موشک مذکور در فاصله زیادی از سایت منفجر می‌گردد.

پرتاب ۳ تیر موشک غیر مؤثر توسط سایت هاگ کوثر ۳

در ساعات ۱۳:۲۹، ۱۳:۳۶ و ۱۴:۲۶، سایت هاگ کوثر ۳ تعداد ۳ تیر موشک به سمت هواپیمای دشمن شلیک می‌کند، که نتیجه‌ای عاید نمی‌شود.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت‌های هاگ کوثر ۳ و ۴

در ساعت ۱۴:۲۴، یک فروند هواپیمای دشمن با شماره مسیر Z50 توسط سایت هاگ کوثر ۴ منهدم می‌گردد.

در ساعت ۱۷:۴۹، یک فروند هواپیمای عراقی با معرف مسیر Z77 از نوع SU حامل موشک ضدرادار توسط سایت هاگ کوثر ۳ منهدم می‌گردد.

۶۴/۱۲/۱

شروع بمباران شهرهای کشور، بویژه شهر تهران از ارتفاع بالا با هواپیمای MIG25

با توجه به پیروزی رزمندگان اسلام در عملیات والفجر ۸ و شکست مفتضحانه نیروهای عراقی و سقوط بیش از حد هواپیماهای دشمن، از طرف معاون عملیاتی به فرماندهان گروه‌های تهران، بابلسر و همدان و ریاست مرکز عملیات پدافند هوایی (ADOC) ابلاغ می‌گردد که کشور عراق در جبران ناکامی‌های جبهه‌های عملیاتی والفجر ۸، ممکن است مجدداً بمباران شهرهای کشور، بویژه شهر تهران را از ارتفاع بالا با MIG25 شروع نماید؛ لذا به منظور جلوگیری از اینگونه تهاجمات هوایی، تصمیم گرفته می‌شود تا از هواپیماهای پروژه ابابیل، F14 و پروژه شباهنگ (جایگزین نمودن موشک استاندارد دریایی به جای موشک هاگ بر روی سکوی پرتاب سامانه هاگ) جهت پوشش هوایی شهر تهران بهره‌برداری نمایند و منطقه ایستائی را جهت هواپیماهای ابابیل و F14 و تانکر به شرح زیر تعیین می‌نمایند:

(الف) از روی شهر بوئین زهرا تا فاصله ۴۰ مایل (صادق آباد) سمت ۲۸۰ درجه ارتفاع، ۲۴ الی ۴۰ هزار پا به منظور مقابله با تهدیدات که از سمت جنوب غرب یا جنوب به تهران نزدیک می‌شوند.

(ب) از روی شهر ساوه تا فاصله ۴۰ مایل (تفرش) با سمت ۲۳۰ درجه ارتفاع، ۲۰ الی ۲۴ هزار پا به منظور مقابله با تهدیدات که از سمت جنوب غرب یا جنوب به تهران نزدیک می‌شوند.

سقوط و انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر

در ساعات ۰۷:۳۵ و ۰۷:۵۰ و ۰۷:۵۴، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳ منهدم شدند، که خلبان یکی از هواپیماها با چتر از هواپیما بیرون پریده و انهدام یک فروند دیگر به چشم دیده شده و یک فروند دیگر نیز مورد تأیید سایت شنود غدیر واقع می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای خودی

سخنگوی نظامی عراق اعلام می‌نماید که یک فروند F4 ایرانی در ساعت ۱۰:۳۰ در منطقه عملیاتی والفجر ۸ مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون گردیده است (این هواپیما یکی از هواپیماهای F5 برون مرزی بوده که علیرغم گزارشات ضد و نقیض مبنی بر سقوط

هوایما، بالآخره از بوشهر اعلام می‌شود که خلبان هوایما توسط هلیکوپترهای عراقی از آب گرفته شده و به عراق برده شده است).

حمله هوایی و بمباران شهر آبادان

در ساعت ۱۰:۳۰، شهر آبادان توسط هوایماهای عراقی بمباران شده و پل بهم‌نشیر خسارت دیده و تعدادی خانه مسکونی منهدم می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن هوایمای F27

در ساعت ۱۲:۴۲، از مرکز اطلاعات پروازی گزارش می‌رسد که یک فروند هوایمای F27 در اهواز مورد اصابت هوایماهای عراقی قرار گرفته و در ساعت ۱۳:۵۰، یک فروند هلیکوپتر از امیدیه و ۲ فروند از اهواز جهت کشف موقعیت هوایمای مورد نظر به پرواز درآمده و در نهایت، از قرارگاه رعد اطلاع می‌رسد که هوایمای F27 در فاصله ۳۰ مایلی و ۷۰ درجه اهواز مورد اصابت قرار گرفته و سقوط نموده است؛ لیکن هیچ‌گونه اطلاعی در مورد سرنشینان این هوایما داده نمی‌شود.

۶۴/۱۲/۲

انهدام ۳ فروند هوایمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر

برابر اطلاع واصله، در ساعات ۰۷:۵۹ و ۰۸:۳۷ و ۰۸:۳۹ و ۰۹:۵۵، تعداد ۴ تیر موشک به سمت هوایماهای دشمن پرتاب شده و سقوط ۳ فروند از هوایماها مورد تأیید قرار می‌گیرد.

انهدام ۲ فروند هوایمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر

در ساعات ۱۱:۱۹ و ۱۲:۲۸، تعداد ۲ فروند هوایمای دشمن توسط سایت‌های هاگ کوثر ۳ و ۴ سرنگون شده و مورد تأیید قرار می‌گیرد.

۶۴/۱۲/۳

انهدام ۳ فروند هوایمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر

در ساعات ۰۸:۱۰ و ۰۹:۰۴ و ۱۲:۳۱، تعداد ۳ فروند از هوایماهای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳ منهدم، که نوع ۲ فروند از آنها SU22 گزارش می‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۵:۴۰، جزیره خارک توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که خسارتی گزارش نمی‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸

در ساعت ۱۷:۰۰، یک فروند از هواپیماهای دشمن از نوع SU22 توسط سایت هاگ کوثر ۳ مورد اصابت قرار گرفته و خلبانان هواپیما به نام ستوان یکم عبدالکریم صالح زیدان و سروان سعد ابراهیم شعیب به اسارت رزمندگان اسلام درمی‌آیند.

۶۴/۱۲/۴

حمله هوایی و بمباران لوله‌های نفتی گناوه

در ساعت ۱۵:۱۶، با اولین اطلاعیه از سایت شنود غدیر مبنی بر فعالیت هواپیمای MIG25 وضعیت خارک، گناوه و بحرگان قرمز اعلام می‌گردد و یک دقیقه بعد، خطوط لوله نفتی گناوه بمباران می‌شود، که هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۴/۱۲/۵

انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳

در ساعات ۰۹:۵۵ و ۱۲:۴۳، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳ منهدم شده و مورد تأیید پست‌های شنود امیدیه و غدیر و قرارگاه شهید گمنام قرار می‌گیرد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند نداجا

در ساعت ۱۳:۰۵، یک فروند از هواپیماهای عراقی توسط پدافند نداجا بر فراز ایستگاه نهنگ منهدم و قطعات خردشده و جسد خلبان در محل دیده می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸

در ساعت ۱۵:۳۷، یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۸ منهدم می‌گردد.

آغاز عملیات والفجر ۹

در ساعت ۲۳:۰۰، عملیات والفجر ۹ با رمز «یاالله، یاالله، یاالله» با هدف عملیات انتقام از دشمن بعثی در سرنگونی هواپیمای مسافربری ایران و تسلط بر ارتفاعات استراتژیک

شمال شرقی شهر سلیمانیه عراق، در محور عملیاتی بانه - مریوان و در شمال شرقی استان سلیمانیه عراق آغاز گردید.

در طی این عملیات، ۳۵۰ کیلومتر از منطقه آزاد می شود و حاصل این عملیات آزاد شدن بیش از ۸۰ روستا و سلسله ارتفاعات حساس و استراتژیک منطقه، از جمله ۲۸ ارتفاع سلیمانیه عراق و محاصره کامل شهر جوارته و استقرار نیروهای ایرانی در ۱۸ کیلومتری شهر سلیمانیه عراق می باشد.

انهدام یک فروند هلیکوپتر سوپرفرلون

در ساعت ۲۲:۴۰، یک فروند هلیکوپتر سوپرفرلون توسط زمین به هوای خارک مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می شود.

۶۴/۱۲/۷

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۴۷، جزیره خارک توسط هواپیماهای دشمن بمباران می شود و تعداد ۳ قیف انفجاری در سطح جزیره بر جای می ماند.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش یونانی

کشتی نفتکش یونانی به نام مدوسا که از سیری به طرف جزیره خارک در حرکت بوده در حوالی رأس المطاف مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می گیرد.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن جزیره خارک توسط موشک هوا به زمین

در ساعت ۲۰:۱۷، جزیره خارک مورد حمله هواپیمای دشمن قرار می گیرد و یکی از موشک های هوا به زمین دشمن که به خارک پرتاب شده، توسط کارکنان جنگ افزارهای توپخانه ای زمین به هوا با اجرای تیراندازی منهدم می گردد.

۶۴/۱۲/۸

حمله هوایی و بمباران شهر بانه

در ساعت ۱۲:۱۵، شهر بانه توسط هواپیماهای عراقی بمباران و ۱۵ نفر شهید و ۱۲۰ نفر مجروح می گردند.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۴
در ساعات ۱۴:۳۱ و ۱۴:۳۴، توسط سایت هاگ کوثر ۴ تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن منهدم می گردند.

۶۴/۱۲/۹

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳
در ساعت ۰۷:۴۱ و ۰۷:۴۴، توسط سایت هاگ کوثر ۳ تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن مورد اصابت قرار می گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهر بانه
در ساعت ۱۰:۱۵، شهر بانه توسط ۴ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران شده و ۱۴ نفر شهید و ۵۲ نفر مجروح بر جای می ماندند.

سرنگونی ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳
در ساعت ۱۱:۵۸، یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۳ سرنگون شده و بنا به اظهار منابع موجود در منطقه عملیاتی والفجر ۸، خلبان هواپیما به نام سروان علام زیدان فوزی محمد دستگیر نمی گردد.
در ساعت ۱۵:۳۰ نیز یک فروند هواپیمای عراقی در منطقه عملیاتی والفجر ۸ سرنگون می گردد.

در ساعت ۱۶:۳۰، یک فروند دیگر از هواپیماهای عراقی در همین منطقه عملیاتی سرنگون می شود. سقوط هواپیما مورد تأیید شنود منطقه قرار می گیرد.

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی لیبریایی
در ساعت ۲۰:۳۰، کشتی لیبریایی که از سیری عازم خارک بوده، مورد اصابت موشکی هواپیمای عراقی قرار می گیرد.

۶۴/۱۲/۱۱

دریافت هواپیمای SU25 توسط عراق
برابر اطلاع رسیده، کشور عراق ۷ فروند هواپیمای SU25 دریافت می نماید، که از طریق کشور کویت در پایگاه هوایی حبانیه مستقر می گردند.

حمله هوایی و بمباران شیمیایی بانه

اطلاعات رسیده حاکی است هواپیماهای عراقی شهرستان بانه و اطراف آن را بمباران شیمیایی نموده‌اند.

۶۴/۱۲/۱۲

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۳۰، جزیره خارک توسط یک فروند هواپیمای MIG25 بمباران شده و ۳ قیف انفجاری به وجود می‌آید، ولی خسارت و تلفاتی در این رابطه گزارش نمی‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن آنتن رادار PAR سایت هاگ سربندر

در ساعت ۱۸:۱۹، سایت هاگ مستقر در سربندر مورد هجوم ۳ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و آنتن رادار مورد اصابت موشک ضدرادار قرار می‌گیرد. در این رابطه، ۵ نفر از پرسنل پدافند هوایی مجروح می‌شوند.

۶۴/۱۲/۱۳

عملیات برون‌مرزی نیروی هوایی ایران

در ساعت ۰۷:۱۲، تعداد ۲ فروند از جنگنده‌های ایرانی مواضع نیروهای عراق در منطقه سبحان و البهار را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران شهر شادگان

در ساعت ۰۸:۳۰ و ۱۰:۵۰ و ۱۰:۵۵، هواپیماهای عراقی به شدت شهر و روستاهای اطراف شادگان را بمباران کرده و در نتیجه، ۱۰ نفر شهید و ۶۵ نفر مجروح و خسارات دیگری نیز وارد می‌گردد.

۶۴/۱۲/۱۴

سقوط ۱ فروند هواپیمای F4 خودی در منطقه سپاه ۷

راديو بغداد از قول سخنگوی نظامی عراق اعلام می‌نماید که یک فروند هواپیمای F4 ایرانی را در منطقه سپاه ۷ مورد اصابت قرار داده و این هواپیما در خاک ایران سقوط نموده است.

حمله هوایی به بندر گناوه

در ساعت ۱۰:۵۷، بندر گناوه مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد.

۶۴/۱۲/۱۷

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۵۱، علیرغم سکوت ۲ روز گذشته، جزیره خارک مجدداً توسط ۲ فروند هواپیمای عراقی بمباران می‌گردد و حاصل آن ۳ قیف انفجاری است که بر جای می‌ماند.

۶۴/۱۲/۱۸

انهدام و سقوط ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۶

در ساعت ۱۶:۲۹، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن به وسیله سایت هاگ مستقر در منطقه (سایت کوثر ۶) مورد اصابت قرار می‌گیرد. یک فروند از هواپیماهای ساقط شده از نوع MIG23 بوده و خلبان هواپیمای مذکور به نام ستوان یکم عادل محمد بکر با چتر نجات فرود آمده و توسط رزمندگان مستقر در منطقه عملیاتی دستگیر می‌شود.

۶۴/۱۲/۲۰

حمله هوایی و بمباران شهر بانه

در ساعات ۱۱:۳۴، ۱۲:۱۰ و ۱۲:۱۴، شهر بانه مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد و در این رابطه ۴ نفر شهید می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۶:۱۱، جزیره خارک توسط یک فروند هواپیمای MIG25 بمباران می‌شود و تعداد ۴ بمب به جزیره اصابت می‌نماید.

۶۴/۱۲/۲۱

حمله هوایی و بمباران بندر گناوه و پادگان شهر مریوان

در ساعت ۱۰:۴۴، توسط هواپیماهای دشمن ۴ نقطه از بندر گناوه و در ساعت ۱۱:۱۰، پادگان شهر مریوان بمباران می‌شود و در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۴ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۴:۳۰، پادگان شهید مبادرت بمباران و ۳ نفر مجروح می‌گردند.

۶۴/۱۲/۲۲

حمله هوایی و بمباران موضع ۲ راپیر

در ساعت ۱۵:۱۰، موضع ۲ راپیر پروژه رعد مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۲ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران پل قطور

در ساعت ۱۲:۰۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن پل راه آهن قطور در منطقه خوی را بمباران نموده و به پایه‌های اصلی پل خساراتی وارد می‌شود و یک نفر از پرسنل دچار موج‌گرفتگی می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران کارخانه کشت و صنعت کارون

در ساعت ۱۲:۴۵، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن کارخانه کشت و صنعت کارون اهواز را بمباران می‌کنند و ۱ نفر شهید و ۱۶ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران رادیو و تلویزیون شادگان

در ساعت ۱۴:۳۰، توسط ۹ فروند هواپیمای عراقی رادیو تلویزیون شادگان در منطقه اهواز مورد حمله قرار گرفته و ۱ نفر شهید و ۹ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

۶۴/۱۲/۲۴

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش آجیومن

یک فروند کشتی نفتکش به نام آجیومن در موقعیت ۱۶۰ درجه و ۴۰ مایلی بوشهر مورد اصابت موشکی هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۴/۱۲/۲۵

حمله هوایی و بمباران شهر اهواز و صنایع فولاد اهواز

در ساعت ۱۰:۲۰، هواپیماهای دشمن اطراف شهر اهواز را بمباران می‌نمایند و در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح می‌گردند.

از ساعت ۱۱:۰۰ الی ۱۳:۱۵، تعداد ۱۵ فروند از هواپیماهای دشمن صنایع فولاد اهواز را بمباران کرده و در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح می‌شوند.

۶۴/۱۲/۲۶

حمله هوایی و بمباران آبادی سکینه و ایستگاه رادیویی اهواز

در ساعت ۱۵:۱۰، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای عراقی آبادی سکینه در ۲۰ کیلومتری اهواز را بمباران کرده و در نتیجه، یک دستگاه خودرو پیکان حامل ۸ نفر سرنشین روی جاده اهواز به کلی منهدم می‌گردد و در ساعت ۱۰:۴۵ ایستگاه رادیویی اهواز بمباران می‌شود.

۶۴/۱۲/۲۷

حمله هوایی و بمباران موشکی سکوی نرروز

در ساعت ۱۱:۳۵، برابر گزارش واصله از نیروی دریایی، سکوی نرروز مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن قرار گرفته و خساراتی به بار می‌آید.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه اصفهان

در ساعت ۱۱:۳۵، پالایشگاه اصفهان توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد، که تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌ماند و این هواپیماها غافلگیرانه حمله نموده و در پوشش رادارهای پدافندی نیز قرار نمی‌گیرند.

۶۴/۱۲/۲۸

حمله هوایی و بمباران صنایع فولاد اهواز

در ساعت ۱۶:۴۰، کارخانه صنایع فولاد اهواز توسط ۷ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود و در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۱۲ نفر مجروح شده و کارخانه دچار حریق می‌گردد.

۶۴/۱۲/۲۹

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۰۲:۴۷، یک فروند کشتی نفتکش مورد اصابت موشک هوا به سطح دشمن قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش لیبریایی و قبرسی

در ساعت ۰۹:۱۰، یک فروند کشتی نفتکش لیبریایی در لنگرگاه خارک مورد اصابت یک فروند موشک پرتاب‌شده از سوی یک فروند هلیکوپتر سوپرفرلون قرار می‌گیرد و در ساعت ۰۹:۵۰، یک فروند کشتی دیگر قبرسی، که از جزیره عازم جزیره خارک بوده، در ۹۰ مایلی جنوب شرقی خارک مورد اصابت یک فروند موشک اگزوست قرار می‌گیرد.

وقایع سال ۱۳۶۵

دیدبانی

فلات ایران یکی از منحصربفردترین فلات‌های جهان بوده و سلسله ارتفاعات سر به فلک کشیده از شمال غرب تا جنوب شرق و از شمال غرب تا شرق و از شمال شرق تا جنوب این فلات را محاصره نموده است. معابر نفوذی متعددی در این سلسله ارتفاعات به صورت طبیعی ایجاد گردیده که به دشت‌های مرکزی ایران منتهی می‌گردد. وجود سلسله ارتفاعات عملاً باعث ایجاد نقاط کور راداری در ارتفاعات مختلف می‌گردد و این نقطه ضعف عملاً با استقرار رادارهای ثابت، قابل پوشش نبوده و دو گزینه خرید هواپیماهای رادار پرنده و یا استقرار دیدبان‌های بصری در پیش روی طراحان نظامی عملیات پدافند هوایی قرار داشت، که با توجه به وقایع سال ۱۳۵۷ و به پیروزی رسیدن انقلاب اسلامی، قرارداد خرید هواپیماهای مجهز به رادار پرنده لغو و در نهایت، استقرار پست‌های دیدبانی بصری در دستور کار قرار گرفت و پس از عملیات غرورآفرین والفجر ۸ و مجهز شدن کشور متخاصم به هواپیماهای MIRAGE با قابلیت ناوبری در ارتفاع پست، استقرار دیدبان‌های بصری ابتدا در معابر نفوذی غرب کشور آغاز گردید و تا سال ۱۳۶۷، تعداد زیادی پست دیدبانی در استان‌های شمال غرب، جنوب غرب، جنوب و مرکزی کشور استقرار یافت و تحت کنترل عملیاتی شبکه فرماندهی و کنترل پدافند هوایی قرار گرفتند. لازم به ذکر است این پست‌های دیدبانی در ابتدا در نقاط کور راداری مستقر گردیده‌اند.

۶۵/۱/۲

حمله هوایی و بمباران نیروگاه رامین، مسجدسلیمان و روستای منصوریه اهواز

در ساعت ۱۵:۵۵، نیروگاه رامین و مسجدسلیمان و ۵ دقیقه بعد روستای منصوریه در اهواز توسط هواپیماهای حمله‌ور عراقی بمباران می‌گردد.

۶۵/۱/۳

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۳۱، علیرغم ایجاد سد آتش توسط یگان‌های پدافند هوایی مستقر در جزیره خارک، هواپیماهای دشمن جزیره مذکور را بمباران کردند و در نتیجه آن، ۴ قیف انفجاری بر جای مانده و خسارات مالی زیادی به بار می‌آید.

۶۵/۱/۴

حمله هوایی و بمباران منطقه فولاد اهواز

در ساعت ۱۰:۳۰ الی ۱۱:۰۰، اطراف منطقه فولاد اهواز توسط ۱۶ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که بر اثر انفجار تعدادی شهید و مجروح شده و به رادار توپ اورلیکن آسیب وارد می‌گردد.

حمله و بمباران سکوی نفتی نوروز

در ساعت ۱۱:۳۵، سکوی نفتی نوروز بمباران می‌شود، ولی از خسارات وارده گزارشی به دست نمی‌آید.

۶۵/۱/۶

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۹:۳۰، یک فروند هواپیمای هجومی عراقی بر اثر آتش یگان‌های پدافند هوایی در منطقه پنجوین منهدم و جسد خلبان متلاشی می‌گردد.

۶۵/۱/۷

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن هدف بزرگ دریایی

در ساعت ۰۹:۱۰، سخنگوی نظامی عراق انهدام یک فروند هدف بزرگ دریایی را در سواحل ایران توسط جنگنده‌های عراقی را اعلام می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران پل تله زنگ

در ساعت ۰۹:۵۰، انهدام پل تله زنگ در دزفول توسط سخنگوی نظامی عراق اعلام می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر سردشت و شهرک ربط

در ساعت ۱۲:۳۰، هواپیماهای دشمن منطقه سردشت و اطراف شهرک ربط را بمباران می‌کنند، که در نتیجه، یک پسر بچه ۱۲ ساله شهید و ۲ نفر دیگر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۴۸ و ۱۲:۴۹، جزیره خارک مورد حمله هوایی قرار گرفته، ولی خسارتی گزارش نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران بندر گناوه، شهر سردشت، پادگان جلدیان و شهر مریوان

در ساعت ۱۲:۵۰، بندر گناوه مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد، که در اثر این حمله وحشیانه، تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۳:۱۰، به مدت ۲۰ دقیقه در ۲ مرحله منطقه سردشت و مجدداً شهرک ربط مورد تهاجم ۳ فروند هواپیمای شکاری بمب‌افکن عراقی قرار می‌گیرند و همزمان، به پادگان جلدیان و شهر مریوان حمله هوایی انجام می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه والفجر ۸

در ساعت ۱۳:۳۵، گزارش می‌رسد که یک فروند هواپیمای میگ ۲۱ دشمن توسط پدافند هوایی منطقه والفجر ۸ مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می‌شود. خلبان هواپیمای خود را ترک نموده و برابر گزارش شنود، خلبان توسط نیروهای عراقی نجات داده می‌شود.

حمله هوایی و بمباران پادگان جلدیان

در ساعت ۱۷:۰۰، مجدداً پادگان جلدیان بمباران شدید می‌گردد.

۶۵/۱/۸

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش پانامایی

در ساعت ۱۱:۰۵، یک فروند کشتی نفتکش با ملیت پانامایی مورد هدف قرار می‌گیرد.

بمباران هواپیمای ۷۴۷ ایرانی

در ساعت ۱۷:۰۰، یک فروند هواپیمای ۷۴۷ که از مشهد مأموریت ترابری تعداد هزار نفر از بسیجیان به منطقه غرب را داشت، در فضای شمال غرب توسط هواپیمای شکاری بمب‌افکن رهگیری می‌شود، که با اسکورت هواپیمای شکاری ایرانی سالم در فرودگاه ارومیه بر زمین می‌نشیند. ده دقیقه بعد از تخلیه مسافری، هواپیمای ۷۴۷ که به دلیل

نقص فنی در چرخ هواپیما قادر به پرواز نشده، در محل پارک فرودگاه توسط شکاری‌های عراقی با شماره مسیر P27 مورد اصابت قرار گرفته و یکی از بمب‌های پرتاب‌شده به قسمت بال سمت راست هواپیما اصابت کرده، قسمتی از هواپیما دچار آتش‌سوزی و خساراتی نیز به باند وارد می‌گردد.

۶۵/۱/۹

حمله موشکی به نفتکش نیروی دریایی

در ساعت ۱۷:۰۳، یک فروند تانکر نفتکش نیروی دریایی مورد اصابت موشکی دشمن قرار می‌گیرد.

انهدام هواپیمای ۷۴۷ در فرودگاه ارومیه

در ساعت ۱۱:۵۸، به دنبال بمباران روز گذشته جمبوجت در فرودگاه ارومیه و نداشتن موفقیت در انهدام کامل هواپیمای ۷۴۷، مجدداً هواپیمای دشمن به تعداد ۲ فروند ظاهر شده و به طرف شهر ارومیه پرواز نموده و با تظاهر به ناموفق بودن برمی‌گردند. در این زمان، پرواز هواپیماهای شکاری، که به همین منظور اسکرامبل داده شده بود، کنسل می‌گردد و بلافاصله هواپیماهای دیگری با ارتفاع پست به باند فرودگاه حمله نموده و هواپیمای بمباران‌شده دیروز را به کلی منهدم نموده و در مسیر برگشت، در پوشش راداری تیریز قرار می‌گیرند. در این بمباران، علاوه بر انهدام کامل هواپیمای ۷۴۷، تعدادی از پرسنل فنی که در مأموریت قطعه‌برداری از هواپیما بوده‌اند، مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران اطراف بانه، پاوه و نوسود

در ساعت ۱۴:۰۰، هواپیمای دشمن روستای کانی صیف و سرداب بانه را بمباران نموده و تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌مانند.
در ساعت ۱۵:۰۰، دشمن بعضی منطقه دواب در فاصله بین پاوه و نوسود را بمباران می‌نماید و باز هم تعدادی شهید و مجروح می‌گردند.

۶۵/۱/۱۲

حمله هوایی به شهرهای بانه و مریوان

در ساعات ۱۱:۰۰، ۱۱:۱۵ و ۱۳:۰۰، هواپیماهای عراقی به شهرهای بانه و مریوان حمله کرده و با آتش یگان‌های پدافند هوایی مستقر در منطقه متواری می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۵:۳۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی به جزیره خارک حمله نموده و با پرتاب دو بمب در جنوب شرقی جزیره متواری می‌شوند؛ اما خسارتی گزارش نمی‌گردد.

۶۵/۱/۱۳

حمله و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش ایگل

در ساعت ۱۰:۳۹، برابر گزارش نداجا، کشتی نفتکش ایگل با ملیت نروژی مورد اصابت موشک عراقی قرار می‌گیرد.

۶۵/۱/۱۵

حمله هوایی و بمباران منطقه فاو

در ساعت ۰۷:۳۰، تعداد ۲ فروند هواپیماهای عراقی مواضع نیروهای ایرانی در منطقه فاو را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران مناطق عملیاتی

در ساعت ۱۰:۰۰، تعداد ۴ اسکادران از هواپیماهای عراقی بر فراز مناطق شرق بصره و جزایر مجنون و هورالعظیم و هورالهویزه پرواز و چند مرکز تجمع نیروهای ایرانی را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش شیروان

در ساعات ۱۲:۰۵ و ۱۵:۵۵، کشتی نفتکش شیروان در منطقه بحرگان مورد حمله چند فروند از هواپیماهای دشمن قرار گرفته و از ناحیه سینه و قسمت پاشنه مخزن شماره ۶ آسیب می‌بیند.

حمله هوایی و بمباران شهر پاه

در ساعت ۱۲:۴۵، شهر پاه مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد و تعدادی از منازل مسکونی ویران و تعدادی از مردم شهید و مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران بحرگان و خارک

در ساعت ۱۳:۰۲، منطقه بحرگان و ۲ دقیقه بعد جزیره خارک توسط هواپیماهای دشمن بعثی بمباران می‌شود.

۶۵/۱/۱۷

مورد اصابت قرار گرفتن و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن
برابر گزارش رسیده از بوشهر، یک فروند هواپیمای دشمن مورد اصابت هواپیمای خودی قرار گرفته و در دریا سقوط می‌نماید.

۶۵/۱/۱۹

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه والفجر ۸
برابر گزارش پدافند هوایی مستقر در منطقه والفجر ۸، یک فروند هواپیمای دشمن منهدم شده و در دریا سقوط می‌نماید.

۶۵/۱/۲۰

محله هوایی و بمباران جزیره خارک
در ساعت ۱۵:۰۳، جزیره خارک بمباران شده و بمب در جنوب شرقی جزیره به داخل آب اصابت می‌نماید.

۶۵/۱/۲۲

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی الطریق
هواپیماهای عراقی با پرتاب موشک به کشتی الطریق، سینه کشتی را سوراخ نموده و تعدادی از پرسنل شهید و مجروح می‌شوند.

۶۵/۱/۲۳

فعالیت هواپیماهای دشمن بر فراز منطقه عمومی آبادان
هواپیماهای عراقی به منظور قطع راه تدارکاتی نیروهای ایرانی مستقر در فاو به طور مداوم بر فراز اروندرود و منطقه فاو و آبادان پرواز می‌نمایند.

حمله هوایی به جزیره خارک

در ساعت ۰۹:۳۷، جزیره خارک مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران عین خوش

در ساعات ۱۲:۳۰ و ۱۳:۱۰ و ۱۳:۲۰، هواپیماهای دشمن اطراف پاسگاه عین خوش و ضلع شمال غربی و جنوب شرقی را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران منطقه بحرگان

در ساعت ۱۲:۴۰، کارخانه برق منطقه بحرگان مورد حمله هوایی هواپیماهای جنگنده بعثیون قرار گرفته و تعداد ۶ نفر از پرسنل شرکتی مجروح می گردند.

حمله هوایی به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی ایرانی شجاعت

در ساعت ۱۲:۱۰، همزمان با حمله هوایی به جزیره خارک، کشتی ایرانی شجاعت در فاصله ۹ مایلی در بوشهر مورد اصابت موشک هوایی هواپیمایی میراژ دشمن قرار می گیرد.

حمله هوایی و بمباران لشکر علی ابن ابی طالب(ع)

در ساعت ۱۲:۲۰، محل استقرار لشکر علی ابن ابی طالب(ع)، واقع در ۸ کیلومتری جنوب غربی پاسگاه دارخوین توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می شود.

۶۵/۱/۲۵

نقض حریم هوایی ایران و بمباران روستای پیش رباط توسط هواپیماهای افغانستان

تعداد ۲ فروند هواپیماهای میگ افغانستان تا عمق ۷ کیلومتری به حریم هوایی ایران تهاجم و روستای پیش رباط واقع در ضلع شرقی گمرک تایباد را بمباران می نمایند، که در نتیجه، ۳ نفر به شدت مجروح و یک مسجد تخریب می شود.

حمله هوایی و بمباران بندر گناوه

در ساعت ۱۶:۴۵، بندر گناوه توسط ۲ فروند هواپیمای MIG25 بمباران می شود.

۶۵/۱/۲۶

حمله هوایی و بمباران عین خوش و دشت عباس

در ساعات ۱۰:۰۰ و ۱۶:۳۰ و ۱۷:۴۵، حوالی پاسگاه عین خوش و دشت عباس بمباران می شود.

۶۵/۱/۲۷

استعداد جنگ افزارهای پدافند هوایی مستقر در پل قطور

فرماندهی پدافند هوایی جنگ افزارهای مستقر در پل هوایی قطور را به شرح زیر به ف. نهاجا اعلام می نماید:

۲ قبضه توپ ۳۵مم اورلیکن نهاجا و ۲ قبضه توپ ۵/۱۴مم و ۱ قبضه سه‌سهند ۳ از زاجا.

۶۵/۱/۲۸

حمله هوایی و بمباران مناطق عملیاتی والفجر ۸ و جزیره مجنون
از ساعت ۱۷:۳۰ الی ۱۸:۳۰، هواپیماهای دشمن در چند نوبت در منطقه والفجر ۸ و جزیره مجنون پرواز نموده و اقدام به بمباران منطقه می نمایند.

۶۵/۱/۲۹

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی آتلانتیک
در ساعات ۰۳:۲۲ و ۰۴:۴۹، در فاصله ۱۴ مایلی از بوشهر، کشتی آتلانتیک که در حال کشیدن یدک به سمت دبی بود، مورد اصابت موشکی هواپیماهای دشمن قرار می گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهرستان شادگان

در ساعت ۱۳:۳۰ و ۱۳:۴۰، اطراف شهرستان شادگان و صدا و سیما و روستای گذاری مورد حمله قرار می گیرد و در اثر این حملات، تعدادی شهید و مجروح می شوند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۳۴، جزیره خارک بمباران و تعداد ۴ بمب به طرف جزیره پرتاب می شود، که ۲ بمب در خاک و ۲ بمب به آب دریا اصابت می نماید.

۶۵/۱/۳۱

حمله و بمباران پل قافلان

در ساعت ۱۴:۴۵، یکی از پل های حساس خطوط مواصلاتی بین کشورهای ترکیه و شوروی و ایران در محور میانه و زنجان (پل قافلان) بمباران و چند نفر مجروح گردیده و یکی از پایه های پل خسارت می بیند.

۶۵/۲/۱

حمله و بمباران پل راه آهن تله زنگ

در ساعت ۰۹:۰۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی ۴ راکت به سمت پل راه آهن تله زنگ لرستان پرتاب می نمایند، که خسارتی گزارش نمی شود.

۶۵/۲/۲

حمله هوایی و بمباران پل راه آهن قطور

در ساعت ۱۲:۴۰، گزارش می‌رسد اطراف پل راه آهن قطور مجدداً مورد اصابت راکت هواپیمای دشمن قرار گرفته، ولی خسارتی به بار نیامده است.

۶۵/۲/۳

حمله هوایی و بمباران روستای کچله و نوئی زیوه

در ساعت ۰۹:۱۵، چند فروند از هواپیماهای دشمن روستای کچله و نوئی زیوه را بمباران کرده و تعدادی مجروح می‌گردند.

۶۵/۲/۴

حمله هوایی و بمباران ارتفاعات کلاشین و سقوط یک فروند هلیکوپتر شنوک خودی

قرارگاه تیپ ۳ لشکر ۶۴ ارومیه در ارتفاعات کلاشین شمال غرب به وسیله هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود و یک فروند هلیکوپتر شنود در منطقه لولان مورد هجوم هواپیماهای عراقی قرار گرفته و سرنگون می‌شود و در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۳ نفر مجروح می‌گردند.

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی الطریق

کشتی الطریق در اطراف جزیره خارک مورد حمله موشکی هواپیماهای عراقی قرار گرفته و خسارت مالی و جانی به بار می‌آورد.

۶۵/۲/۹

انهدام یک فروند هلیکوپتر توسط سایت هاگ

در ساعت ۰۱:۰۰، یک فروند هلیکوپتر در فاصله ۳۷ کیلومتری و سمت ۳۳۰ درجه بوشهر توسط سایت هاگ منهدم می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر-۷

در ساعت ۰۵:۰۰، تعداد یک فروند هواپیمای شکاری عراقی در ساعات اول صبح توسط سایت هاگ کوثر ۷ مورد اصابت قرار گرفته و سقوط هواپیما در منطقه والفجر ۸ مورد تائید قرارگاه منطقه قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهر کرمانشاه

هوایم‌های عراقی اطراف شهر کرمانشاه را بمباران نموده، که در نتیجه این بمباران، ۱ نفر شهید و ۴۰ نفر مجروح می‌شوند.

۶۵/۲/۱۰

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند لنج

در ساعت ۰۱:۰۰، یک فروند لنج که از بندر ریگ عازم دبی بوده مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و در نتیجه، دچار آتش‌سوزی شده و از سرنشینان آن ۵ نفر مفقود‌الأثر و ۲ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هوایم‌ای دشمن توسط سایت هاگ خارک

در ساعت ۰۱:۰۷، سایت هاگ خارک یک تیر موشک به یک دسته ۲ فروندی از هوایم‌های دشمن شلیک می‌نماید و یک فروند هوایم‌ای عراقی مورد اصابت قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران برج تسهیلات صدور نفت گناوه

در ساعت ۰۲:۰۰، هلیکوپترهای دشمن با شلیک موشک، برج تسهیلات صدور نفت گناوه را مورد هدف قرار داده و خساراتی به بار می‌آورد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند بارج جرثقیل‌دار

در ساعت ۰۲:۱۵، یک فروند بارج جرثقیل‌دار به نام نیکزی که توسط یدک‌کش فاروس از بوشهر عازم شارجه بوده، مورد اصابت یک فروند موشک هلیکوپتر عراقی قرار گرفته و دچار تعریق می‌گردد.

سرنگونی ۳ فروند از هوایم‌های دشمن در حمله به بارج‌های اطراف جزیره خارک

به منظور پدافند از تعدادی بارج اطراف جزیره خارک، تعداد ۴ قبضه توپ ۲۳م‌م از نه‌اجا و ۵ قبضه از سپاه پاسداران از بندر امام ارسال و محموله مورد هجوم هوایم‌ای دشمن قرار می‌گیرد، که با توجه به اقدامات تأمینی انجام‌شده در طول مسیر، ۳ فروند از هوایم‌های مهاجم سرنگون و تعداد ۴ نفر از پرسنل مجروح و یک دستگاه توپ ۲۳م‌م خسارت می‌بیند.

حمله هوایی به ایستگاه تقویت گاز شهید دستیاری

در ساعت ۱۲:۵۰، هواپیمای دشمن ایستگاه تقویت گاز شهید دستیاری و بهره‌برداری شماره ۲ بی‌بی حکیمه را مورد حمله قرار می‌دهد.

حمله هوایی و بمباران مناطق نفتی اهواز و اطراف امیدیه

در ساعات ۱۳:۴۴ و ۱۴:۰۲، مناطق نفتی در اهواز و اطراف امیدیه مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۵/۲/۱۱

حمله هوایی و بمباران کارخانه فولاد اهواز

در ساعت ۱۰:۲۷، کارخانه فولاد اهواز توسط ۶ فروند هواپیماهای عراقی بمباران و ۵ نفر شهید و ۸ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

۶۵/۲/۱۳

سقوط یک فروند هواپیمای میگ ۲۳

سقوط یک فروند از هواپیمای میگ ۲۳ عراق متعلق به پایگاه ناصریه در امیدیه گزارش می‌گردد.

۶۵/۲/۱۵

انهدام یک فروند هلیکوپتر دشمن

در ساعت ۱۰:۵۰، مسیر متخاصمی به تعداد ۲ فروند با سرعت ۱۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۱۰۰۰ پا در دید رادار خارک قرار گرفته و هاگ منطقه مبادرت به شلیک یک تیر موشک می‌نماید، که یک فروند هلیکوپتر منهدم می‌گردد.

۶۵/۲/۱۶

مورد اصابت قرار گرفتن یک کشتی نفتکش

در ساعت ۰۴:۴، یک فروند کشتی نفتکش در ۲۴ مایلی خارک مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

۶۵/۲/۱۷

حمله هوایی و بمباران شهر مریوان

در ساعت ۱۰:۳۰، چند فروند هواپیمای دشمن منطقه مسکونی شهرستان مریوان را بمباران کرده و در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۱۸ نفر مجروح بر جای می‌مانند.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه تهران

در ساعت ۱۱:۱۵، پالایشگاه تهران مورد حمله غافلگیرانه ۴ فروند از هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، تعدادی شهید و مجروح شده و خسارت کلی به پالایشگاه وارد می‌شود.

محله هوایی و بمباران منطقه عمومی پل قطور

در ساعت ۱۱:۵۶، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن پاسگاه ژاندارمری قطور و کوهپایه‌های اطراف آن را بمباران می‌نمایند.

حمله به ایستگاه راه‌آهن میلادی (خوی - قطور) و پل قافلانکوه میانه

در ساعت ۱۲:۰۵، ایستگاه راه‌آهن میلادی در منطقه خوی (قطور) مورد حمله قرار گرفته و محموله‌های انبارشده در این ایستگاه که بعد از بمباران پل قطور به تدریج از راه زمینی تخلیه می‌گردید، مورد اصابت قرار گرفته و خساراتی وارد و تعدادی مجروح می‌گردند و در همین موقع، ۴ فروند هواپیمای دیگر به پل قافلانکوه میانه حمله کرده و یکی از راکت‌ها به انتهای پل اصابت می‌نماید؛ لیکن خسارت چندانی وارد نمی‌شود.

۶۵/۲/۱۸

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش هارمونی وان

در ساعت ۰۸:۱۵، کشتی نفتکش هارمونی وان با پرچم مالتا، که از جزیره سیری عازم بحرگان بود، در ۶۸ مایلی جنوب‌شرقی مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران مجتمع مارون ۲

در ساعت ۱۱:۱۲، مجتمع مارون ۲ امیدیه مورد حمله ۲ فروند هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که در این حمله، یکی از انبارهای مهمات مورد اصابت قرار گرفته و تعدادی مجروح می‌گردند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۸
در ساعت ۱۱:۳۰، یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۸ مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می گردد.
حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی یونیت ۱
در ساعت ۱۱:۳۹، قسمت‌هایی از تأسیسات نفتی یونیت ۱ در منطقه اهواز مورد حمله هوایی قرار می گردد.

۶۵/۲/۱۹

حمله هوایی و بمباران پاسگاه عین خوش
در ساعات ۱۱:۴۰ و ۱۲:۱۰، پاسگاه عین‌خوش و پل شهید بهشتی توسط هواپیماهای دشمن بمباران می گردد.
مورد اصابت قرار گرفتن مجدد کشتی هارمونی وان
در ساعت ۱۷:۴۰، مجدداً کشتی هارمونی وان در ۱۴۱ مایلی خارک از ناحیه سینه مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن و در نتیجه، تعدادی زخمی و مجروح و مفقودالآثر می گردند.

۶۵/۲/۲۱

سرنگونی یک فروند هلیکوپتر عراقی
در ساعت ۱۰:۲۰، یک فروند هلیکوپتر عراقی در منطقه عین‌خوش توسط پدافند هوایی ایران مورد اصابت و سرنگون می گردد.
حمله هوایی و بمباران مناطق نفتی بیدبلند و آغاچاری
در ساعت ۱۴:۱۰، هواپیماهای عراقی منطقه نفتی بیدبلند و ایستگاه گاز شهید مکوندی فر در آغاچاری و همچنین، در ساعت ۱۴:۱۵، تأسیسات نفتی مارون ۲ واقع در ۳۵ کیلومتری غرب امیدیه را بمباران نموده و تعدادی شهید و مجروح شده و خساراتی به تأسیسات نفتی وارد می گردد.
مورد اصابت قرار گرفتن و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن
توسط سایت هاگ سربندر یک فروند هواپیمای دشمن مورد اصابت قرار گرفته و سقوط می نماید.

۶۵/۲/۲۲

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۱۲، جزیره خارک مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته و در نتیجه، ۳ قیف انفجاری بر جای می ماند.

۶۵/۲/۲۴

حمله هوایی و بمباران عین خوش

در ساعت ۰۶:۴۵، چند فروند از هواپیماهای دشمن قرارگاه گروهان های مرزی ایران را بمباران می نمایند و در اثر بمباران هواپیماهای دشمن در ۶ کیلومتری پاسگاه عین خوش، ۴ هکتار زمین زیر کشت گندم طعمه حریق می گردد.

حمله هوایی و بمباران منطقه عمومی پیرانشهر

در ساعات ۱۶:۰۰ و ۱۷:۰۰، چند فروند هواپیمای دشمن حوالی روستاهای شبانه و دامن آباد پیرانشهر را بمباران و در نتیجه، تعداد ۵ نفر غیرنظامی مجروح می گردند.

۶۵/۲/۲۵

حمله هوایی به شهر تهران

در ساعت ۲۰:۱۵، به علت حمله هوایی در شهر تهران، آژیر وضعیت قرمز به صدا درآمده و بر اثر تیراندازی شدید، هواپیماهای دشمن متواری می گردند.

۶۵/۲/۲۶

حمله هوایی و بمباران پل شهید بهشتی و پاسگاه عین خوش

در ساعت ۱۱:۰۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای عراقی اطراف پل شهید بهشتی و ۳ کیلومتری غرب پاسگاه عین خوش را بمباران می نمایند.

حمله هوایی هواپیمای MIG25

در ساعت ۱۳:۰۰، وضعیت در تهران و اصفهان به دلیل وجود هواپیمای MIG25 قرمز اعلام شده و هواپیماهای گشت رزم هوایی (CAP) به دلایلی که قبلاً هم اشاره شد، موفق به انهدام آنها نمی گردند.

۶۵/۲/۲۷

حمله هوایی و بمباران شهر صالح آباد

در ساعت ۰۶:۱۵، تعداد ۷ فروند هواپیمای دشمن اطراف شهر صالح آباد را بمباران می نمایند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۲۵، هواپیماهای دشمن جزیره خارک را بمباران می نمایند.

حمله هوایی و بمباران منطقه عمومی دهلران

در ساعت ۱۱:۴۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن مبادرت به بمباران پل اطراف دهلران می نمایند، که تعدادی مجروح و موج گرفته بر جای می ماند.

۶۵/۲/۲۸

حمله هوایی و بمباران پل قطور و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۸:۵۱، تعداد ۶ فروند هواپیمای دشمن به پل قطور حمله ور شده و یکی از هواپیماها مورد اصابت قرار می گیرد.

حمله هوایی و بمباران پل میمه

در ساعت ۰۹:۱۰، هواپیماهای عراقی پل میمه و مرکز گروهان پشتیبانی رزمی را بمباران می نمایند.

۶۵/۲/۲۹

سرنگونی یک فروند هلیکوپتر دشمن

در ساعت ۱۰:۲۹، یک فروند هلیکوپتر دشمن در منطقه عملیاتی شمال غرب با آتش یگان های پدافند هوایی نیروهای ایران سرنگون می شود.

۶۵/۳/۲

حمله و بمباران پل میمه

در ساعت ۰۹:۲۰، برابر گزارش گردان مرزی دهلران، هواپیماهای دشمن بعثی پل میمه را بمباران کرده و یک دهنه از پل به کلی منهدم و تردد به طور کلی مسدود می شود.

۶۵/۳/۳

حمله هوایی و بمباران تانسیسات نفتی بوستر ۱ و تلمبه‌خانه علی‌آباد
در ساعت ۱۵:۲۷، بوستر ۱ و ۲ تلمبه‌خانه علی‌آباد امیدیه مورد حمله ۴ فروند هواپیمای دشمن واقع و تعدادی شهید و مجروح و خساراتی به تجهیزات شرکت نفت وارد می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی
در ساعت ۲۳:۵۰، یک فروند کشتی در نزدیکی بوشهر مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۵/۳/۴

حمله بمباران شیمیایی مهران و صالح‌آباد
از ساعت ۰۶:۳۷ الی ۰۴:۶۵، چند فروند هواپیمای دشمن مواضع نیروهای ایرانی در منطقه بین مهران و صالح‌آباد را بمباران شیمیایی می‌نماید، که در نتیجه، ۱۵۰ نفر از پرسنل تیپ ۴ لشکر ۲۱ حمزه در معرض اثرات شیمیایی قرار می‌گیرند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک
در ساعت ۱۶:۴۳، جزیره خارک توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی قبرسی
در ساعت ۲۳:۴۵، یک فروند کشتی قبرسی با ظرفیت ۳۷۵ هزار تن توسط ۲ فروند هلیکوپتر سوپرفلون از پاشنه سمت راست مورد اصابت موشک قرار گرفته و به علت صدمات وارده به موتورخانه متوقف می‌گردد.

۶۵/۳/۵

حمله هوایی و بمباران پل قطور
در ساعت ۱۳:۳۱، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن پل قطور را بمباران کرده که در نتیجه، به ساختمان پاسگاه ژاندارمری و خودروهای اداری راه‌آهن خساراتی وارد و چند نفر شهید و مجروح می‌گردند، که در همین بمباران، سروان بوشهریان فرمانده پدافند منطقه قطور نیز به فیض شهادت نائل می‌گردد.

۶۵/۳/۷

حمله هوایی و بمباران اطراف شهرستان دزفول در ساعت ۱۷:۳۰ یکی از پادگان‌های لشکر عاشورا در ۲۰ کیلومتری شهرستان دزفول مورد حمله دشمن واقع و تعداد ۵۰ نفر شهید و مجروح می‌شوند.

۶۵/۳/۸

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک در ساعت ۰۷:۳۱، جزیره خارک مورد حمله ۲ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و بمب‌ها به خارج از تأسیسات اصابت می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران سایت رادار آبدانان در ساعت ۰۸:۰۰، سایت آبدانان مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفته و در نتیجه، ۹ نفر شهید و تعدادی مجروح شده که به پایگاه چهارم شکاری دزفول اعزام می‌گردند.

سقوط یک فروند هواپیمای F4 خودی

در ساعت ۱۲:۵۰، یک فروند هواپیمای F4 از پایگاه سوم جهت مأموریت برون‌مرزی اعزام می‌شوند، که در زمان مقرر مراجعت نمی‌نماید. پس از بررسی‌های لازم مشخص می‌شود که هواپیمای مذکور در منطقه دهدشت اصفهان سقوط نموده و خلبانان هواپیما را ترک نموده‌اند، که به علت ارتفاع کم در پوشش رادارهای منطقه قرار نگرفته‌اند.

۶۵/۳/۱۰

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن نفتکش لیبریایی و یک شناور دیگر در ساعت ۰۸:۵۵، نفتکش هلز یونیت اینترپرایز در ۱۸ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار گرفته و از قسمت موتورخانه دچار آتش‌سوزی می‌گردد.

در ساعت ۰۹:۳۷، یک شناور دیگر در ۲۲ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۵/۳/۱۴

مورد اصابت قرار گرفتن رادار FCU اورلیکن

در ساعت ۰۸:۱۴، هواپیمای دشمن اقدام به شلیک یک تیر موشک به سمت رادار FCU اورلیکن نموده و خساراتی به سیستم وارد می‌شود.

۶۵/۳/۱۶

حمله هوایی و بمباران شهرستان سنندج

در ساعت ۱۱:۰۰، هواپیماهای دشمن شهرستان سنندج را بمباران می‌نمایند.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۷:۱۲، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی فاو مورد اصابت موشک خودی قرار گرفته و در خاک عراق سقوط می‌نمایند.

۶۵/۳/۱۷

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی لیبرایی

در ساعت ۰۴:۲۲، یک فروند کشتی لیبرایی به نام انرژی موبیلیتی در ۱۷ مایلی بوشهر مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۵/۳/۱۸

حمله هوایی و بمباران ماهواره مخابراتی ایستگاه شهید قندی

در ساعت ۱۱:۱۰، هواپیماهای عراقی ماهواره مخابراتی ایستگاه شهید قندی در ۵ کیلومتری پاسگاه اسدآباد همدان را بمباران کرده و در نتیجه، ۲۲ نفر نظامی و غیرنظامی مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۴۵، توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن به جزیره خارک حمله می‌گردد.

۶۵/۳/۱۹

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یدک کش کربلا

در ساعت ۰۵:۴۵، یدک کش کربلا که جهت کمک به اطفاء حریق و یدک نمودن کشتی لیبرایی انرژی موبیلیتی به محل اعزام گردیده بود، مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

۶۵/۳/۲۰

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی

در ساعت ۰۳:۲۵، صدای انفجار در اطراف بوشهر گزارش می‌شود و پس از بررسی، از پست‌های شنود اعلام می‌گردد که یک فروند کشتی در ۱۴ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت قرار گرفته، که در حال سوختن و غرق شدن می‌باشد.

۶۵/۳/۲۱

حمله هوایی به رادار بوشهر

در ساعت ۰۳:۰۰، یک فروند از هلیکوپترهای دشمن موشکی به طرف رادار بوشهر پرتاب می‌نماید که به صخره‌های ساحلی اصابت نموده و خسارتی به وجود نمی‌آید.

۶۵/۳/۲۶

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۴۶، هواپیماهای دشمن جزیره خارک را بمباران می‌نمایند، که در این حمله، مخزن شماره ۵ و ترانس بزرگ و یک ساختمان آسیب می‌بینند.

۶۵/۳/۲۷

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۶:۳۳، جزیره خارک مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد، که تعدادی از پرسنل دچار موج‌گرفتگی می‌شوند.

اولین پرواز عملیاتی هواپیمای بدون سرنشین VSTT

در ساعت ۱۲:۵۸، بعد از تلاش مستمر پرسنل، بالأخره هواپیمای VSTT تحت کنترل رادار وگا و رادار بندر امام با ارتفاع ۱۵ هزار پا به پرواز درمی‌آید، که در فاصله ۵۰ کیلومتری از محل کنترل و هدایت مورد حمله ۲ فروند هواپیمای عراقی قرار گرفته و با کم کردن ارتفاع، هواپیمای دشمن را مجبور به ترک تعقیب می‌نماید.

مجدداً با اوج‌گیری به ارتفاع ۱۵ هزار پا در ۷۵ کیلومتری از محل کنترل و هدایت مورد حمله قرار می‌گیرد، که تعقیب هواپیمای دشمن به نتیجه نمی‌رسد و پس از ۲ مرحله عملیات ایذائی هواپیما برگشت داده می‌شود؛ لیکن به علت نبودن هلیکوپتر در محل

جمع‌آوری، هواپیمای VSTT با مشکلاتی مواجه می‌شود، که تیم عملیاتی VSTT تقاضای همکاری بیشتر را می‌نماید.

۶۵/۳/۲۸

حمله هوایی به پایگاه هوایی بوشهر

در ساعت ۱۳:۵۰، یگان هوایی بوشهر مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران مناطق نفتی امیدیه و گوره

در ساعت ۱۳:۵۰، تعداد ۱۴ فروند هواپیمای دشمن تأسیسات نفتی تقویت گاز شماره ۲ اهواز و بهره‌برداری شماره ۱ و ۲ بی‌بی حکیمه گچساران و بهره‌برداری کرنج در آغاچاری و مارون ۲ و گوره را مورد حمله قرار می‌دهند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در امیدیه

در اثر آتش یگان‌های پدافند هوایی، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه امیدیه سرنگون و خلبان آن اسیر می‌شود (سرگرد محمد محمود شاکر با هواپیمای SU22).

۶۵/۳/۲۹

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۵۹، جزیره خارک توسط هواپیمای دشمن بمباران می‌شود.

۶۵/۳/۳۱

حمله هوایی به پادگان شهید خیاط اهواز

در ساعت ۰۶:۵۰، چند فروند هواپیمای دشمن به شهر اهواز حمله کرده و در نتیجه، یک انبار مهمات پادگان شهید خیاط دچار انفجار و تعدادی شهید و مجروح می‌گردند.

۶۵/۴/۴

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۷:۱۷، جزیره خارک مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته و ۳ دستگاه کانکس پرسنل پدافند هوایی خسارت می‌بینند.

۶۵/۴/۵

پرتاب فلر توسط هواپیماهای دشمن

در ساعت ۲۲:۰۰، یک فروند هواپیمای عراقی از مرز ترکیه به حریم فضایی ایران تهاجم و اقدام به پرتاب فلر می‌نماید.

۶۵/۴/۸

حمله هوایی و بمباران شهرستان بانه و شادگان

در ساعت ۰۵:۴۵، چند فروند هواپیمای دشمن اطراف شهرستان بانه را بمباران نموده و در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۲ نفر مجروح می‌گردند.
در ساعت ۰۸:۰۵، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن اطراف شهرستان شادگان را بمباران کرده و در نتیجه، ۴ نفر شهید و ۲۲ نفر مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۱۶، جزیره خارک توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران آبدانان

در ساعت ۰۸:۳۰، سایت رادار آبدانان مورد حمله چند فروند هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۱۰ نفر شهید و ۳۵ نفر از پرسنل پدافند هوایی مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهر سرپل ذهاب و شهرک قره‌باغ

در ساعت ۱۲:۱۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن اطراف شهرستان سرپل ذهاب و شهرک قره‌باغ را بمباران می‌کنند و در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۴ نفر مجروح و ۷ نفر دچار موج‌گرفتنی می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران پادگان ابوذر و پاسگاه قره‌باغ

در ساعت ۱۲:۱۵، هواپیمای دشمن ارتفاعات اطراف پادگان ابوذر و اطراف پاسگاه قره‌باغ را بمباران می‌کنند و در نتیجه، تعداد ۸ نفر از پرسنل قرارگاه مجروح و به ساختمان‌های اطراف آن خساراتی وارد می‌شود.

حمله هوایی و بمباران منطقه سرپل ذهاب

در ساعت ۱۲:۵۰، قریه ظفرخان در منطقه سرپل ذهاب مورد حمله هواپیماهای دشمن واقع می‌شود.

در ساعت ۱۹:۰۰، مجدداً شهر سرپل ذهاب بمباران می‌گردد.

۶۵/۴/۱۰

آغاز عملیات کربلا

عملیات کربلا با رمز «یا ابالفضل العباس ادركنی» در ساعت ۲۲:۳۰ مورخه ۶۵/۴/۱۰ در محور عملیاتی مهران انجام و در نتیجه، شهر مهران آزاد می‌گردد و ارتفاعات مهم قلاویزان و ۲۱ ارتفاع و چندین روستای مهم و شهرک از جمله منصورآباد، هرمزآباد، بهروزان، امام حسن، قلعه کهنه، فیوزآباد، فرح آباد، پاسگاه فرح آباد و پاسگاه‌های عراقی تعاون و محمد قاسم و دراجی به تصرف نیروهای اسلام درمی‌آیند.

۶۵/۴/۱۱

حمله هوایی و بمباران مهران

در ساعت ۰۸:۰۰، تعداد دو فروند هواپیمای دشمن مواضع نیروهای خودی را در جبهه مهران بمباران می‌نمایند.

انهدام هواپیمای خودی در منطقه عملیاتی مهران

در ساعت ۰۹:۱۵، یک فروند از جنگنده‌های F5 طی یک درگیری با جنگنده‌های عراقی در منطقه عملیاتی مهران مورد هدف قرار گرفته و بر روی مواضع نیروهای ایرانی سقوط می‌نمایند و در ساعت ۱۳:۳۰، مجدداً یک فروند F5 مورد هدف دشمن واقع شده و در خاک عراق سرنگون می‌شود، که از وضعیت خلبان خبری به دست نمی‌آید.

در ساعت ۱۰:۵۷، از طریق FIC به پست فرماندهی نیروی هوایی اعلام می‌شود که برابر گزارش پلیس راه جاده چالوس، یک فروند هواپیما در حال آتش‌سوزی و سقوط دیده شده است، که پس از بررسی مشخص شده است که مربوط به سقوط هواپیمای F4 بوده که از مهرآباد پرواز و در حال مأموریت سقوط نموده است، که علت هنوز مشخص نشده است. هر دو خلبان مجروح و در بیمارستان رامسر به فیض شهادت نایل می‌شوند.

حمله هوایی به اتوبوس حامل بسیجیان

در ساعت ۱۸:۴۰، دو دستگاه اتوبوس حامل پرسنل بسیج که از پادگان دوکوهه عازم تهران بوده‌اند، در نزدیکی پادگان گوره نیز مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و ۷ نفر شهید و تعدادی مجروح می‌شوند و به خودرو خسارت کلی وارد شده است.

حمله هوایی و بمباران ایستگاه مخابراتی اسدآباد

در ساعت ۱۸:۵۱، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن از سمت ۲۷۱ درجه به ایستگاه مخابراتی اسدآباد حمله نموده و محل مذکور را با ۶ عدد بمب و راکت بمباران نموده؛ آنتن‌ها و ساختمان‌های اصلی مورد هدف قرار گرفته و ۱ نفر غیرنظامی شهید و ۶ نفر مجروح می‌گردند.

۶۵/۴/۱۲

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۵۵، جزیره خارک توسط هواپیمای عراقی بمباران می‌گردد، اما خسارتی گزارش نمی‌گردد.

۶۵/۴/۱۳

سرنگون شدن یک فروند هواپیمای MIG25 توسط هواپیمای F5

در این روز، یکی از ماندگارترین وقایع هشت سال دفاع مقدس به وقوع می‌پیوندد و با هدایت و کنترل مسئولین ایستگاه رادار تبریز و با مهارت و شجاعت خلبان دلیر نیروی هوایی، یک فروند هواپیمای MIG25 توسط یک فروند هواپیمای F5 در منطقه خوی واقع در شمال دریاچه ارومیه مورد اصابت گلوله‌های هواپیمای F5 قرار گرفته و در خاک عراق در منطقه مرزی ایران، ترکیه و عراق سرنگون می‌گردد. سقوط این هواپیما یکی از برگ‌های زرین تاریخ دفاع مقدس می‌باشد، که چگونگی سرنگونی این هواپیما در صفحه ۵۸ جلد ششم «در گذرگاه هشت سال دفاع مقدس» ثبت و ضبط می‌باشد. ضمناً بعد از دستگیری خلبان MIG25 سرنگون شده در اصفهان، سقوط این هواپیما نیز تأیید می‌شود.

۶۵/۴/۱۵

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی باری

در ساعت ۰۹:۱۰، نیروی دریایی گزارش می‌نماید یک فروند کشتی باری در بحرگان مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار گرفته؛ لیکن گزارشی از خسارات ناشی از آتش‌سوزی به دست نمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۵۴، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن جزیره خارک را مورد هدف قرار می‌دهند و یکی از منابع ذخیره نفت دچار آتش‌سوزی و بلافاصله مهار می‌گردد.

سقوط یک فروند هواپیمای میراژ دشمن

در ساعت ۱۶:۰۴، هواپیماهای شکاری ایرانی یک فروند هواپیمای میراژ دشمن را مورد هدف قرار می‌دهند، که این هواپیما در دریا سقوط می‌نماید.

۶۵/۴/۱۶

حمله هوایی و صدای انفجار در خارک

در ساعت ۱۴:۱۲، در سمت ۱۴۰ درجه جزیره خارک صدای انفجار در داخل آب شنیده می‌شود.

در ساعت ۱۴:۲۳، مجدداً جزیره خارک بمباران و ۲ مخزن بزرگ دچار حریق می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک شناور

در ساعت ۲۰:۰۷، یک فروند شناور در داخل آب مورد اصابت واقع شده و دچار آتش‌سوزی می‌شود.

۶۵/۴/۱۸

حمله هوایی و بمباران روستای نصریان منطقه عمومی دهلران

در ساعت ۰۷:۵۰، گردان مرزی دهلران گزارش می‌نماید که هواپیماهای دشمن روستای نصریان را بمباران نموده و در نتیجه، ۴ نفر غیرنظامی شهید و مجروح می‌گردند.

۶۵/۴/۱۹

تهاجم و تهدید دشمن

در ساعت ۰۹:۰۳، با دریافت اطلاعاتی حمله هوایی روی دریا از پست‌های شنود، وضعیت قرمز در مناطق حساس بوشهر اعلام می‌شود و تقاضای اسکرامبل F4 و F14 و آمادگی جهت پرواز ۲ فروند F4 از پایگاه ششم شکاری به عمل می‌آید.

در ساعت ۰۹:۱۴، مسیر شماره L36 در دید رادار قرار می‌گیرد و بلافاصله تقاضای اسکرامبل ۲ فروند هواپیمای F4 از پایگاه می‌گردد.

به دلیل واماندگی زمینی یکی از شکاری‌های F4 پایگاه و سمت تهدید هواپیمای دشمن، هواپیمای گشت با معرف ساحل ۱۱ از منطقه پنگوئن به سمت هواپیمای عراقی هدایت می‌شود و از فاصله ۳ مایلی به صورت BEAM STEARM از دشمن قرار می‌گیرد، که خلبانان رؤیت چشمی هواپیمای دشمن را اعلام می‌نمایند. در ساعت ۰۹:۳۱، هواپیمای عراقی با گردش به راست و با سرعت زیاد به سمت غرب متواری می‌شوند، ولی خلبان شکاری ساحل اظهار می‌نماید که در زمان نزدیک شدن به ۲ فروند هواپیمای دشمن، هواپیمای سومی از سمت ساعت ۰۵:۰۰ به وی حمله نموده و ۲ تیر موشک پرتاب می‌نماید و اضافه می‌نماید در حال حاضر وضعیت نرمالی دارد. با تجزیه و تحلیل فوق تصور می‌شود که هواپیمای دشمن توسط منبعی در منطقه تحت کنترل قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره فارسی

در ساعت ۰۹:۴۳، صدای انفجار در جزیره فارسی شنیده می‌شود.

حمله هوایی و بمباران روستای ملکشاهی و شهر بستان

در ساعات ۱۰:۲۰ و ۱۲:۳۰، در ۲ مرحله، چند فروند هواپیمای عراقی اطراف روستای ملک‌شاهی را بمباران کردند و در نتیجه، یک خانه خسارت دیده و ۲ نفر مجروح و ۵۰ رأس دام تلف می‌شوند.

در ساعت ۱۸:۳۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای شکاری عراق شهرستان بستان را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۲ نفر شهید و تعدادی مفقود الاثر می‌گردند.

۶۵/۴/۲۰

حمله هوایی و بمباران منطقه عمومی دهلران

در ساعت ۰۸:۱۰، برابر گزارش گروهان مرزی دهلران، هواپیماهای دشمن در یک کیلومتری غرب پل فسیل، گروهان یکم لشکر مأمور تأمین جاده را بمباران نموده و در نتیجه، ۸ نفر شهید و ۵ نفر مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی لیدی رز

در ساعت ۰۹:۳۰، یک فروند کشتی نفتکش به نام لیدی رز از ناحیه پل فرماندهی مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار گرفته و در نتیجه، یک نفر شهید و دو نفر از خدمه مجروح شده و کشتی دچار حریق می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران صالح آباد

در ساعت ۱۳:۳۴، هواپیمای دشمن گروهان صالح آباد و قرارگاه لشکر ۸۴ ارومیه را مورد حمله قرار داده که در نتیجه، ۳۰ نفر از پرسنل قرارگاه مجروح می گردند.

۶۵/۴/۲۱

گسترش رادار GPS11 در هاشم آباد

رادار تاکتیکی GPS11 در ایستگاه رادار هاشم آباد گسترش یافته و جهت تأمین پدافند نزدیک آن تعداد ۲ عراده توپ ۲۳م تقاضا می گردد.

۶۵/۴/۲۲

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش لبرایی

در ساعت ۰۶:۵۰، یک فروند کشتی نفتکش با ملیت لبرایی در موقعیت ۲۰ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار گرفته و دچار حریق می گردد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۰۸:۵۳، هواپیماهای دشمن جزیره خارک را بمباران می نمایند و تعدادی از خطوط نفت آسیب می بینند.

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه

در ساعت ۰۸:۵۳، دشمن با بیش از ۱۵ فروند هواپیمای شکاری بمب افکن به شهر کرمانشاه حمله می نماید.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش قبرسی

در ساعت ۰۹:۵۰، یک فروند کشتی نفتکش قبرسی در جنوب بوشهر مورد اصابت موشکی هواپیمای دشمن قرار گرفته و دچار آتش سوزی می شود.

حمله هوایی و بمباران یگان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

در ساعت ۱۵:۱۵، هواپیماهای دشمن مرکز گروهان پشتیبانی رزمی را بمباران می نماید و در نتیجه، تعداد یک نفر از برادران سپاه شهید و ۱۴ نفر از پرسنل ژاندارمری مجروح می شوند.

۶۵/۴/۲۵

حمله هوایی به جزیره فارسی و صدای انفجار

با حمله هوایی به جزیره خارک، صدای دو انفجار شنیده می‌شود، که هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۵/۴/۲۶

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۰۲، جزیره خارک توسط دو فروند هواپیمای دشمن بمباران و تعداد چهار انفجار در سطح جزیره شنیده می‌شود.

۶۵/۵/۱

اعلام هوشیاری در خصوص حملات هوایی دشمن

با توجه به اعلام افزایش تمرین‌های جنگنده‌های عراق نسبت به روزهای قبل، توسط معاون عملیاتی فرماندهی پدافند هوایی احتمال حمله هوایی به نقاط استراتژیک جمهوری اسلامی ایران با رعایت سکوت رادیویی به کلیه گروه‌های تحت امر ابلاغ می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر مریوان

در ساعت، ۰۷:۵۵، در پی اعلام هوشیاری توسط پست فرماندهی، اولین حمله به شهرستان مریوان و اطراف شهر توسط هواپیمای عراقی انجام و این شهر بمباران می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران ذوب‌آهن و صنایع نظامی پارچین

در ساعت ۱۰:۱۵، پس از چند ساعت آرامش، به علت ظاهر شدن هواپیمای MIG25 بر فراز شهر ملایر و ادامه این مسیر به طرف شهر تهران، در شهر تهران و اطراف آن و همچنین اصفهان و حومه وضعیت قرمز اعلام می‌گردد.

پس از ۵ دقیقه، هجوم بی‌شمار هواپیماهای دشمن به صورت پرواز در ارتفاع پایین به کارخانه ذوب‌آهن اصفهان و کارخانجات صنایع نظامی پارچین انجام می‌گردد. در این حملات، ۳ بمب هم به مزارع قریه شریف‌آباد اصابت می‌نماید. در حمله به کارخانجات ذوب‌آهن اصفهان، چهار نقطه از کارخانه، از جمله کنتور خسارت دیده و ۶ نفر شهید و حدود ۵۰ نفر مجروح می‌گردند، که از این تعداد، ستوان یکم عباس رفیعی جمعی گروه

پدافند هوایی اصفهان جز شهداء و ستوان یکم حمیدرضا زارع جمعی یگان یادشده جزء مجروحین می باشند.

حملات هوایی گسترده دشمن در جهت بمباران پل‌های راه‌آهن جنوب کشور

متعاقب این حملات گسترده، هواپیماهای عراقی حملاتی بر پل‌های راه‌آهن مواصلاتی جنوب کشور انجام می‌دهند و در یک زمان، پل راه‌آهن دمدم توسط ۳ فروند و پل راه‌آهن شهبازان توسط ۲ فروند و پل راه‌آهن ۱۳ توسط یک فروند و پل راه‌آهن تله زنگ و سوری توسط ۵ فروند و همچنین، پل‌های ماهور نوژه و ساختمان ایستگاه راه‌آهن تنگ‌پنج بمباران شدید شده و کلیه حملات بالا با هوشیاری پرسنل پدافندی مستقر در پل‌ها دفع شده، بجز ایستگاه راه‌آهن تنگ‌پنج، که فاقد ضدهوایی بوده، که مورد اصابت دو راکت قرار گرفته و خساراتی وارد می‌شود.

۶۵/۵/۲

حمله هوایی و بمباران پادگان سنندج

در ساعت ۱۲:۰۰، پادگان سنندج مورد حمله واقع شده و ۲۳ نفر نظامی شهید و ۱۳۰ نفر نظامی مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه کرمانشاه

پالایشگاه کرمانشاه مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و در این بمباران، تعداد ۵ نفر شهید و ۴۰ نفر مجروح شده و چندین دستگاه تانکر و خودرو سواری خسارت می‌بینند.

حمله هوایی و بمباران کارخانه کاغذ پارس

در ساعت ۱۵:۴۰، کارخانه کاغذ پارس مورد هدف چهار فروند هواپیمای دشمن واقع می‌شود و در نتیجه، شمار ۱۲ تن شهید و ۴۰ تن مجروح می‌شوند و خسارات زیادی به کارخانه وارد می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران پل‌های راه‌آهن در جنوب

از ساعت ۰۸:۴۰، به مدت سه دقیقه، تعداد ۷ فروند از هواپیماهای عراقی پل‌های شهبازان، دمدم، تله‌زنگ، سوری، درآب پایین، ماهور، لوزه، آب سیمرم و تونل ۱۳ راه‌آهن جنوب را مورد هجوم قرار داده و خسارات جزئی به پل تله‌زنگ وارد، که ظرف ۲۴ ساعت مرمت می‌گردد و به دلیل پرتاب یک فروند راکت به یک دستگاه کانتینر در مجاور پل سوری، این کانتینر منهدم می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۵۱، جزیره خارک مورد اصابت ۴ بمب قرار گرفته، ولی هیچ گونه خسارت جانی و مالی گزارش نمی شود.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه برق رامین اهواز

در ساعت ۱۵:۱۶، نیروگاه رامین اهواز توسط هواپیماهای دشمن بمباران می شود.

۶۵/۵/۴

حمله هوایی و بمباران کارخانه ذوب آهن اصفهان

در ساعت ۱۵:۱۷، هواپیماهای دشمن ۲ بمب به سمت کارخانه ذوب آهن اصفهان پرتاب می نمایند، که به دلیل هوشیاری و عکس العمل بموقع پرسنل قهرمان پدافند هوایی، هواپیماهای حمله ور بمب های خود را دور از تأسیسات پرتاب نموده و خسارت جانی و مالی به وجود نمی آید.

۶۵/۵/۵

حمله هوایی به کارخانجات واگن سازی پارس و آلومینیوم سازی اراک

در ساعت ۲۰:۰۹، تعداد ۵ فروند هواپیمای دشمن کارخانجات واگن سازی پارس و آلومینیوم سازی اراک را بمباران می نمایند و در نتیجه، خسارت زیادی وارد می شود، که با بررسی انجام شده، تعداد ۳۸ نفر شهید و ۳۰۰ نفر مجروح می گردند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۸:۱۶، دو فروند هواپیمای دشمن جزیره خارک را بمباران می نمایند و در نتیجه، سه قیف انفجاری در سطح جزیره باقی می ماند. در این حمله، هیچ گونه خسارتی به وجود نمی آید.

حمله هوایی و بمباران مخازن نفتی اهواز

در ساعت ۴۵:۱۶، تعدادی از مخازن نفتی اهواز مورد هدف هواپیماهای دشمن قرار می گیرد، که طعمه حریق می گردند.

سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۷:۵۰، برابر اطلاع تأییدنشده، از سایت رادار سوباشی همدان گزارش می‌شود که تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط یگان‌های پدافند هوایی نیروی زمینی سرنگون و خلبانان اسیر شده‌اند.

توقیف کشتی مشکوک حمل کالا برای عراق

در ساعت ۲۱:۵۷، کشتی تجارتی برزیلی، که مشکوک به حمل کالا برای عراق بوده، توسط نیروی دریایی ایران توقیف و به لنگرگاه بندرعباس هدایت می‌شود.

۶۵/۵/۶

جابجایی سایت هاگ کوثر ۸ به سایت زرگان

به منظور بهره‌برداری از آتشبارهای هاگ تاکتیکی در تقویت پوشش پدافند هوایی مناطق عملیاتی و حساس و حیاتی، مقرر گردید که سایت هاگ کوثر ۸، به محل سایت زرگان جابجا شده و پوشش پدافند هوایی منطقه عمومی اهواز را با توجه به حملات دشمن تأمین نماید.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش قبرسی

در ساعت ۰۴:۰۰، کشتی نفتکش استیجاری با پرچم قبرسی به نام پلیکان مورد هدف هواپیمای دشمن قرار گرفته و طعمه حریق می‌شود.

۶۵/۵/۷

در مدار عملیاتی قرار گرفتن سایت هاگ شباهنگ

در ساعت ۲۲:۰۰، سایت هاگ شباهنگ تجهیز شده به موشک استاندارد دریایی جهت مقابله با هواپیمای MIG25 گسترش یافته در سایت هفت تیر (زاویه - ساوه) در مدار عملیاتی قرار می‌گیرد.

۶۵/۵/۹

حمله هوایی و بمباران سیمان درود

در ساعت ۱۲:۱۵، کارخانه سیمان درود لرستان توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود و در نتیجه، ۱۵ نفر شهید و ۵۰ نفر زخمی می‌گردند.

۶۵/۵/۱۰

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۱۵، جزیره خارک توسط ۳ فروند هواپیمای دشمن مورد حمله قرار می‌گیرد، که خسارتی به تأسیسات وارد نمی‌شود.

آتش توپخانه دشمن بر روی شهر پاه

در ساعت ۱۱:۴۵، توپخانه دشمن به مدت ۱۵ دقیقه منطقه مسکونی شهرستان پاه را زیر آتش گرفته و تعداد ۵ گلوله توپ به قسمت جنوبی و شمال شرقی اصابت نموده و خسارتی به منازل مسکونی وارد می‌گردد و ۱ نفر پاسدار شهید و ۱ نفر پاسدار وظیفه مجروح می‌شوند.

۶۵/۵/۱۴

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۰۹:۱۱، صدای ۴ انفجار در سطح جزیره خارک شنیده می‌شود، که هیچ‌گونه خسارتی به وجود نمی‌آید.

۶۵/۵/۱۵

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی گناوه

در ساعت ۱۲:۰۷، تأسیسات نفتی گناوه مورد اصابت ۲ عدد بمب قرار می‌گیرند، که خوشبختانه هیچ‌گونه خسارتی به وجود نمی‌آید.

۶۵/۵/۱۶

حملات هوایی و بمباران جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش

در ساعت ۰۹:۳۵، تعداد ۷ فروند از هواپیماهای دشمن در ۲ مرحله رادار موشک هاگ جزیره خارک و ۲ فروند کشتی نفتکش واسکله نفتی جزیره خارک را بمباران می‌کنند. نفتکش‌های مذکور دچار حریق گردیده و در مجموع ۳۳ نفر مجروح می‌گردند (۳ نفر از مجروحین از اتباع خارجی می‌باشند).

حمله هوایی به سایت هاگ خارک

در اثر حملات هوایی، یکی از رادارهای سایت هاگ خارک منهدم می‌گردد.

حمله هوایی به پالایشگاه اصفهان و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۵۰:۱۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای MIG25 با سرعت و ارتفاع زیاد با پرواز به سمت مرکز کشور توسط رادارهای پدافند هوایی کشف و به همین دلیل، علاوه بر اختصاص هواپیمای شکاری از پایگاه سوم شکاری، وضعیت قرمز در اکثر نقاط حساس و استراتژیک اعلام می‌شود.

در همین زمان، هواپیماهای دشمن پالایشگاه اصفهان را مورد حمله قرار داده و بنا به گزارش رادار منطقه، هواپیماها در موقعیت ۳۱۴۵ شمالی و ۴۸۳۰ شرقی به تعداد ۸ فروند و با ارتفاع ۵۵ هزار پا کشف می‌شوند و با احتمال زیاد، ۲ فروند از هواپیماها مورد اصابت قرار می‌گیرند؛ اما خبر موثقی از چگونگی آن به دست نمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی
در ساعت ۵۰:۱۰، جزیره خارک نیز مورد اصابت قرار گرفته و مجدداً یک فروند کشتی در کنار اسکله T طعمه حریق می‌گردد.

۶۵/۵/۱۷

حمله هوایی و بمباران قریه ارمرد از شهر بانه
در ساعت ۵۰:۰۹، هواپیمای دشمن قریه ارمرد از توابع بانه را بمباران می‌نماید، که ۲ نفر غیرنظامی شهید و ۱۱ نفر مجروح می‌گردند.

۶۵/۵/۱۸

حمله هوایی و صدای انفجار در تأسیسات نیروگاه بوشهر
در ساعت ۴۴:۰۹، انفجاری در سمت ۱۸۰ درجه خارج از محل تأسیسات نیروگاه بوشهر به وقوع پیوسته، ولی هیچ‌گونه خسارتی برجای نمی‌ماند.

۶۵/۵/۱۹

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه سویره عراق
برابر گزارش رسیده، یک فروند هواپیمای MIG23 عراقی توسط پدافند هوایی عراقی مورد اصابت قرار گرفته و در نزدیکی منطقه سویره عراق سقوط می‌کند.

حمله هوایی و بمباران شهر صالح آباد

در ساعت ۱۷:۲۰، هواپیماهای دشمن اطراف شهر صالح آباد و سهراهی جداله را بمباران می کنند و در نتیجه، یک دستگاه خودرو سپاه پاسداران خسارت دیده و یک نفر مجروح می گردد.

۶۵/۵/۲۰

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه اصفهان

در ساعت ۱۳:۱۰، به دنبال عملیات شدید چند روز گذشته، تعداد ۸ فروند هواپیمای شکاری عراقی از نوع MIRAGE، F1 و MIG23 به حریم فضایی اصفهان تهاجم نموده و پالایشگاه را مورد حمله قرار می دهند. در این حمله، دشمن از ۱۶ تیر بمب KG400 فرانسوی استفاده می نمایند، که ۱۱ بمب آن عمل نکرده و ۵ تیر عمل کرده و مخزن شماره ۲۰۱۰ و ۲۰۵۱ پالایشگاه طعمه حریق و تعداد ۲ نفر شهید و ۱۸ نفر مجروح می گردند.

در این حمله، یک تیر موشک آتول (ATOLL) هوا به هوای حرارتی به وزن ۱۹۵ پوند به صورت ناقص عمل کرده و به دست پرسنل پدافند هوایی می افتد، که به نظر می رسد موشک حرارتی مذکور دلیل حضور هواپیمای MIG23 اسکورت و درگیری آن با هواپیمای F14 بوده است.

این هواپیماهای شکاری علیرغم درگیری و پرواز بر فراز شهر اصفهان، در موقع تهاجم و خروج از منطقه، در برد هیچ یک از رادارهای ایران قرار نمی گیرند.

۶۵/۵/۲۱

تهدید احتمال حمله هوایی به مخابرات تهران

از منابع اطلاعاتی گزارش می رسد که دشمن بعثی قصد دارد طی روزهای جاری ساختمان مرکز مخابرات واقع در میدان امام خمینی را با هواپیمای مورد حمله قرار دهد.

حمله هوایی و بمباران جزیره سیری

در ساعت ۱۰:۴۵، جزیره سیری مورد حمله واقع می گردد. از حمله انجام شده به این جزیره چنین تجزیه و تحلیل می شود که در ساعت ۰۹:۳۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای میراژ از پایگاه شعبیه پرواز و ۲ فروند از هواپیماهای میراژ مبادرت به واگذاری سوخت به ۲ فروند دیگر نموده و در ساعت ۱۰:۰۰ به پایگاه های خود مراجعت می نمایند. پس از این عملیات،

۲ فروند دیگر با پرواز در ارتفاع پست مبادرت به حمله به جزیره سیری و با همان ارتفاع پایین مراجعت نموده و در نزدیکی خاک عراق با افزایش ارتفاع در دید راداری کشور ایران قرار می‌گیرند.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار دادن ۲ کشتی نفتکش

در ساعت ۱۰:۵۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای عراقی کشتی نفتکش مادر پروژه والفجر به نام کلیبا با پرچم قبرسی به ظرفیت ۳۹۳ هزار تن و نفتکش آذریاد به ظرفیت ۲۳۴ هزار تن با پرچم ایران را مورد اصابت قرار می‌دهند.

۶۵/۵/۲۵

حمله هوایی و بمباران سد شهید عباسپور و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۱۲:۰۶، به دلیل فعالیت‌های مشکوک دشمن در منطقه جنوب غرب، وضعیت قرمز اعلام می‌گردد و بلافاصله بنا بر گزارش منابع غیرراداری (دیدبانی و یگان‌های زمین به هوا)، دو فروند هواپیمای عراقی به فاصله ۵۰۰ متر از هم و با ارتفاع پایین، که حتی در دید راداری قرار نمی‌گیرند، به سد شهید عباسپور مسجدسلیمان حمله نموده و در نتیجه، ۳ نفر از پرسنل انتظامی و یک نفر غیرنظامی شهید و سه نفر، از جمله مدیر عامل نیروگاه مجروح شده و خساراتی نیز به سیستم وارد می‌شود.
متعاقب حمله هوایی به سد شهید عباسپور، یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط پدافند هوایی مستقر در منطقه سرنگون می‌شود، که مورد تأیید قرار نمی‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران سد دز در دزفول و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن

در پی حمله به سد شهید عباسپور، ۳ فروند از هواپیماهای دشمن نیروگاه سد دز در شهرستان دزفول را مورد هدف قرار می‌دهند، که در نتیجه، یک نفر مجروح و شیشه‌های نیروگاه شکسته می‌شود. در این حمله، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای میراژ دشمن سرنگون می‌گردند، که لاشه یکی از هواپیماها همراه جسد خلبان به نام اثیر سلطان مهدی کشف می‌شود.

۶۵/۵/۲۶

حملات هوایی دشمن به صنایع نظامی پارچین

در ساعت ۱۰:۰۶، صنایع نظامی پارچین تهران مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۷:۱۴، جزیره خارک مورد اصابت بمب‌های دشمن واقع می‌شود، که خسارتی به بار نمی‌آید.

در ساعت ۲۵:۲۲، مجدداً جزیره خارک مورد حمله واقع می‌شود.

حمله هوایی و مورد اصابت فرار گرفتن کشتی نفتکش

در ساعت ۳۰:۲۲، کشتی نفتکش پامیت در منطقه بحرگان مورد حمله قرار گرفته و از ناحیه پل فرماندهی دچار حریق می‌شود.

حمله هوایی و بمباران یونیت ۲ بی بی حکیمه

در ساعت ۳۰:۱۰، یونیت ۲ بی بی حکیمه مورد حمله قرار می‌گیرد، ولی هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۳۲:۱۰، یکی از یگان‌های زمین به هوای خارک مورد حمله واقع می‌شود، ولی هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

حمله هوایی و مورد اصابت فرار گرفتن کشتی شرکت نفت

در ساعت ۳۵:۲۱، از جزیره فارسی در سمت ۶۰ درجه صدای انفجار گزارش می‌شود. برابر گزارش حاصله، صدای انفجار مربوط به مورد اصابت فرار گرفتن یک کشتی شرکت نفت توسط موشک بوده، که ۴ نفر شهید و ۱ نفر مفقودالآثر بوده و خود کشتی نیز غرق می‌شود.

۶۵/۵/۲۹

حمله هوایی و بمباران سد دز و مورد اصابت فرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۳:۱۲، با گزارش دیدبانان، وضعیت منطقه دزفول از طریق مرکز عملیات منطقه ای (SOC) شیراز قرمز اعلام شده و ۳ دقیقه بعد مواضع سد دز در ۲۲۵ درجه سد دز تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن را مشاهده کرده و درگیر می‌شوند. یک فروند از هواپیماهای دشمن در ارتفاع پایین به تأسیسات سد دز حمله نموده و با آتش پر حجم پدافند هوایی و ضمن وارد کردن خسارات جزئی به قسمتی از انتهای سد، یکی از هواپیماها مورد اصابت یگان‌های پدافند هوایی مستقر در منطقه قرار می‌گیرد.

۶۵/۵/۳۰

حمله هوایی و بمباران نیروگاه برق رامین اهواز

در ساعت ۱۰:۱۸، هواپیماهای دشمن نیروگاه برق رامین اهواز را بمباران نموده و در نتیجه، ۳ نفر از کارگران مجروح و خساراتی جزئی به نیروگاه وارد می‌شود.

۶۵/۵/۳۱

حمله هوایی و بمباران مراکز نفتی در استان خوزستان

در ساعت ۱۶:۰۵، تعداد دو فروند هواپیمای دشمن در ۳ کیلومتری یونیت ۱، اهواز را بمباران می‌کند و در نتیجه، ۳ ساختمان انبار الکل و یک باب ساختمان چاپخانه مربوط به طرح تغذیه پتروشیمی ایران و ژاپن تخریب و ۲ نفر شهید می‌گردند.

در ساعت ۱۶:۲۰، پوستر شماره ۱ گاز شهید محمدی مورد حمله ۲ فروند هواپیمای دشمن واقع شده و یک نفر غیرنظامی شهید می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۲۵، دو فروند هواپیمای دشمن یونیت شماره ۴ اهواز را مورد حمله قرار داده و در نتیجه، به قسمت‌هایی از آن حدود ۶۰٪ خسارت وارد می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۳۰، دو فروند هواپیمای دشمن که قصد حمله به تلمبه‌خانه شماره ۱ اصفهان واقع در امیدیه را داشتند، با هوشیاری و تیراندازی بموقع یگان‌های پدافند هوایی، موفق به هدفگیری نشده و بمب‌های خود را در اطراف منطقه فرو می‌ریزند.

۶۵/۶/۴

حمله هوایی و بمباران مراکز نفتی و مرکز پتروشیمی ایران و ژاپن و مارون ۲ و اهواز

در ساعت ۱۰:۵۰، تعداد ۲ فروند هواپیماهای دشمن یونیت ۱ و ۲ اهواز را مورد حمله قرار داده و به ۲۰٪ تأسیسات منطقه خسارت وارد نمودند. همچنین، ۲ دستگاه ساختمان و ۲ انبار مرکزی پتروشیمی ایران و ژاپن مجدداً بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۰:۵۲، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن به مارون ۲ حمله کرده، که موفق به اجرای مأموریت خود نمی‌شوند و بمب‌های خود را در اطراف منطقه رها می‌کنند.

در ساعت ۱۰:۵۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای بمب‌افکن عراقی انبار تعمیرات سیار شرکت دایلم و تعمیرگاه سپاه پاسداران در ۴۰ کیلومتری جنوب شرقی اهواز را بمباران نموده، که ۲ نفر غیرنظامی مجروح شده و خساراتی به شرکت و تعمیرگاه وارد می‌شود.

۶۵/۶/۶

حمله هوایی، بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۰۸، صدای چهار انفجار در جزیره خارک شنیده می‌شود؛ لیکن هیچ‌گونه خسارت و یا رؤیت هواپیمایی گزارش نمی‌گردد.

وضعیت هواپیماهای گشت رزم هوایی و اسکرامل در منطقه عمومی بوشهر و خارک

در ساعت ۱۴:۱۵، بر مبنای اطلاعیه رسیده از پست شنود منطقه، در کلیه منطقه مورد تهدید وضعیت قرمز اعلام و دستور اسکرامل از نوع F4 و F14 از پایگاه ششم صادر می‌شود.

با اعلام پست فرماندهی پایگاه ششم مبنی بر عدم وجود شکاری F14، بلافاصله یک فروند F4 درخواست می‌شود، که به دلیل کمبود هواپیما، از هواپیماهای آمادگی نیم‌ساعته اسکرامل پرواز می‌نماید. هواپیمای شکاری بلافاصله پس از پرواز به منطقه دلفین هدایت می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران جزیره فارسی

در ساعت ۱۵:۵۵، جزیره فارسی توسط هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، اما به دلیل محدودیت‌های تعیین‌شده در ارتفاع و فاصله از FIR و تکن بوشهر برای درگیری هواپیماهای شکاری، عمل درگیری و انهدام میسر نمی‌شود و در اثر بمباران، فرمانده یگان پدافند مستقر در جزیره و یکی دیگر از پرسنل شهید و ۲ نفر به طور سطحی مجروح و ۴ دستگاه ژنراتور برق مخزن سوخت منهدم می‌گردند و آسایشگاه و آشپزخانه با کلیه وسایل از بین می‌رود.

۶۵/۶/۷

حمله هوایی و بمباران جزیره فارسی

در ساعت ۱۳:۲۵، جزیره فارسی مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفته و در نتیجه، ۴ نفر از پرسنل نیروی دریایی مجروح می‌شوند.

۶۵/۶/۱۰

آغاز عملیات کربلا ۲

عملیات کربلا ۲ در ساعت ۰۱:۰۰ در منطقه جبهه شمالی اربیل - حاج عمران با رمز «یا اباعبدالله الحسین(ع)» با هدف تصرف مجدد ارتفاعات ۲۴۳۵ (گرده کوه) با وسعت درگیری ۵۰ کیلومترمربع آغاز گردید.

انهدام یک فروند هواپیما و یک فروند هلیکوپتر در منطقه عملیاتی کربلا ۲

در ساعت ۰۸:۵۰، یگان های پدافند هوایی همراه نیروهای سطحی در منطقه عملیاتی کربلا ۲، تعداد یک فروند هواپیما و یک فروند هلیکوپتر دشمن را، که قصد بمباران نیروهای عمل کننده سطحی در منطقه را داشتند، مورد اصابت قرار می دهند.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا ۲

در ساعت ۱۸:۴۵، خبر سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه شمال غرب توسط گروه تبریز اعلام می شود، که مورد تأیید قرار نمی گیرد.

۶۵/۶/۱۱

آغاز عملیات کربلا ۳

عملیات کربلا ۳ با رمز «حسبنا الله و نعم الوکیل» در ساعت ۰۱:۳۰ مورخه ۶۵/۶/۱۱ در منطقه عملیاتی شمال خلیج فارس (ترمینال نفتی الأمیه و البکر) انجام و در نتیجه، منجر به انهدام تأسیسات اسکله الأمیه و تصرف آن، که مرکز جاسوسی عراق در خلیج فارس بود، گردید و بخشی از اسکله البکر منهدم شد.

حمله هوایی و بمباران شهر کرد

در ساعت ۱۰:۰۵، تعداد ۴ فروند از هواپیماهای دشمن به حریم هوایی شهر کرد حمله و از ارتفاع بالا شهر را بمباران کردند و تعدادی از هموطنان بیگناه شهید و مجروح شده و خساراتی به اماکن مسکونی وارد می شود.

حمله هوایی و بمباران مراکز نفتی

در ساعت ۱۴:۴۰، کارخانه بهره برداری مارون ۱ توسط هواپیمای دشمن مورد اصابت ۲ عدد راکت دشمن قرار گرفته و یک نفر از کارمندان شرکت شهید و همچنین، یک نفر افسر و ۲ نفر سرباز و یک غیرنظامی مجروح می شوند.

در ساعت ۱۵:۰۰، به دنبال بمباران مارون ۱، دستگاه‌های مجتمع مارون ۲ امیدیه نیز مورد حمله هوایی دشمن بعثی قرار می‌گیرد؛ لیکن به دلیل آتش سنگین پدافند هوایی، هواپیماهای دشمن در حین فرار، ۴ بمب را در جنوب تأسیسات و منطقه بیابانی رها می‌نمایند.

حمله هوایی و صدای انفجار در خارک

در ساعت ۲۳:۵۰، صدای یک انفجار سخت در جزیره خارک و بندر گناوه شنیده می‌شود.

۶۵/۶/۱۲

بمباران سکوی البکر عراق

در ساعت، ۰۶:۲۵ خلبانان شجاع ایرانی، سکوی البکر عراق را بمباران کرده و سالم به پایگاه خود مراجعت می‌نمایند.

انهدام ۳ فروند و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۶:۴۵، توسط پدافند هوایی مستقر در منطقه عملیاتی کربلا ۲ گزارش انهدام یک فروند هواپیمای MIG23 عراق گزارش می‌شود.

در ساعت ۰۹:۲۴، یک فروند هواپیمای SU22 توسط پدافند منطقه کربلا ۲ مورد اصابت قرار گرفته و سقوط می‌نماید.

در ساعت ۰۹:۲۵، گزارش سقوط یک فروند هواپیمای عراقی در منطقه الأمیه اعلام و اضافه می‌شود که خلبان آن نیز به بیرون پریده است.

در ساعت ۰۹:۳۴، یک فروند هواپیمای SU22 توسط سایت هاگ کوثر ۶ و در ساعت

۰۹:۳۶، یک فروند هواپیمای دیگر توسط سایت هاگ کوثر ۷ سرنگون می‌شود، که به تأیید شنود منطقه نیز می‌رسد.

ناهماهنگی و سقوط هواپیمای F14 در محدوده منطقه گوره

در ساعت ۱۱:۰۳، هواپیمای تانکر منطقه E با معرف شقایق ۱۴ در اطراف بوشهر با هواپیمای F14 با معرف پروازی هامون ۴۱ جهت سوختگیری عمل الحاق انجام می‌دهد.

در ساعت ۱۱:۰۵، با اعلام حمله هوایی از پست‌های شنود، بلافاصله در منطقه مورد تهدید اعلام وضعیت قرمز می‌شود و از پایگاه ششم شکاری تقاضای اسکرابل می‌گردد.

در ساعت ۱۱:۰۶، با توجه به عدم تماس با شکاری F14 با معرف پروازی هامون ۴۱، با اعلام وضعیت قرمز، به هواپیمای تانکر با معرف پروازی شقایق ۸۴ ابلاغ می‌گردد تا به شکاری

هامون ۴۱ اطلاع دهد پس از عمل سوختگیری از منتهی الیه شمالی منطقه E جدا شده و خود را از مناطق ممنوعه دور نموده و بر روی چانل ۳۷ با رادار بندر امام تماس حاصل نماید. هواپیمای تانکر شقایق ۸۴ پیام را رله و در ساعت ۱۱:۲۰ هواپیمای شکاری هامون ۴۱ با رادار بندر امام تماس رادیویی برقرار می‌نماید.

در ساعت ۱۱:۲۵، هواپیمای هامون ۴۱ طی تماس رادیویی که با سمت ۲۶۰ درجه با ارتفاع پنج هزار پا در حال پرواز بوده، ارتفاع خود را به ۱۵ هزار پا تغییر داده و رادار بندر امام را به منظور احتراز از عبور بر فراز مناطق ممنوعه به شکاری اعلام می‌نماید که با سمت ۲۷۰ درجه و کاملاً VFR جهت ورود به منطقه یاسر به پرواز خود ادامه دهد.

در ساعت ۱۱:۲۹، توسط رادار توپ‌های اسکای گارد از موضع یکم مستقر در گوره در سمت ۱۲۰۰ ارتفاع ۱۵۰۰ پا و برد ۱۲ کیلومتری هدفی مشاهده می‌شود، که بلافاصله روی هواپیما قفل و در فاصله ۷ کیلومتری درگیری و تعداد ۱۸۸ تیر فشنگ تیراندازی می‌گردد. علاوه بر این موضع، تعداد ۲۹۶ تیر فشنگ ۲۳ میلیمتری نیز تیراندازی می‌شود و هواپیمای F14 با معرف پروازی هامون ۴۱ مورد اصابت قرار می‌گیرد (همزمان با این تیراندازی CRC بوشهر و رادار بندر امام، این هواپیما خودی اعلام می‌گردد). هواپیمای یادشده در فاصله ۲۳ کیلومتری شمال غربی گوره (جنوب غربی دهکده گرتوری) سقوط نموده و خلبانان با چتر نجات سالم فرود می‌آیند.

۶۵/۶/۱۳

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن شناور در منطقه بحرگان

در ساعت ۰۸:۴۰، یک واحد شناور در منطقه بحرگان مورد حمله قرار می‌گیرد، لیکن هیچ‌گونه اطلاعی از نوع شناور و چگونگی و شدت و ضعف حمله به دست نمی‌آید.

۶۵/۶/۱۴

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۷:۴۰، در سمت ۲۹۰ درجه جزیره خارک صدای چهار انفجار شنیده می‌شود؛ لیکن هیچ‌گونه خسارت یا بمبارانی گزارش نمی‌گردد.

حمله هوایی و بمباران جزیره لاوان

در ساعت ۱۸:۲۲، جزیره لاوان مورد حمله ۴ فروند هواپیمای شکاری دشمن قرار می‌گیرد که ۲ فروند به سمت اسکله حمله کرده و یک فروند کشتی را مورد هدف قرار داده و ۲ فروند دیگر به منابع جدید نفت حمله می‌نمایند که منابع طعمه حریق می‌شوند.

۶۵/۶/۱۸

حمله هوایی و بمباران شهر سردشت

در ساعت ۰۸:۱۵، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن شهرک ربط واقع در منطقه سردشت را بمباران می‌نمایند و در نتیجه، ۱ دستگاه مینی‌بوس و ۱ دستگاه تراکتور و ۱ جایگاه بنزین آسیب دیده و ۳۰ نفر شهید و تعدادی مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه

در ساعت ۰۸:۵۵، هواپیمای دشمن بعضی پالایشگاه و نیروگاه ۷۵۰ مگاواتی تبریز را با نفوذ از ارتفاع پست مورد حمله قرار می‌دهد و در این حمله خساراتی به سیستم‌های مذکور وارد می‌گردد.

۶۵/۶/۱۹

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه و تراکتورسازی تبریز و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۴:۱۳، پالایشگاه تبریز توسط ۵ فروند هواپیمای دشمن مورد حمله واقع شده و دستگاه‌های هیدروژن‌سازی و بخار و لوله‌های اطراف کنترل و یک واگن قطار باری حامل مواد نفتی نیز در اثر اصابت ترکش، طعمه حریق می‌گردند.

همزمان، کارخانه تراکتورسازی تبریز مورد حمله و پارکینگ تراکتورها مورد اصابت چند بمب قرار گرفته و دچار آتش‌سوزی می‌شود.

یک فروند از هواپیماهای مهاجم در اطراف ده شیخ حسن رادار تبریز مورد اصابت قرار گرفته و قسمتی از لاشه هواپیما توسط سپاه پاسداران پیدا می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۸:۱۱، یک فروند کشتی نفتکش در ۱۶ کیلومتری بحرگان مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۵/۶/۲۰

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور

در ساعت ۱۲:۰۰، از منطقه دریایی اطلاع داده می‌شود که یک فروند شناور بر اثر حمله ۲ فروند هواپیمای عراقی در حوالی بحرگان مورد اصابت قرار گرفته است.

۶۵/۶/۲۱

حمله هوایی و بمباران شهرستان کرند غرب و سرپل ذهاب

در ساعت ۱۰:۰۵، شهرستان کرند غرب توسط ۴ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود و در نتیجه، ۸ نفر شهید و ۲۱ نفر مجروح و تعدادی منازل سازمانی و پاسگاه ژاندارمری و ۴ دستگاه کانکس کمیته انقلاب اسلامی منهدم می‌شود.

در ساعت ۱۰:۱۰، تعدادی از هواپیماهای دشمن شهرستان سرپل ذهاب و اطراف آن را بمباران می‌نمایند، که ۴ نفر شهید و ۲۱ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران نفتکش‌ها در جزیره سیری

در ساعت ۱۰:۴۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای MIRAGE عراقی به جزیره سیری نزدیک گردیده و به نفتکش‌ها حمله می‌نمایند و کشتی‌های کلمبیا و آذرپاد که در حال تخلیه بودند دچار حریق می‌گردند. با توجه به اقدام در اطفاء آتش‌سوزی، کنترل و مهار آتش غیرممکن شده و در نتیجه، ۳ نفر کشته و ۲ نفر زخمی و عده‌ای مفقودالآثر می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران پادگان ابوذر در سرپل ذهاب و شهر بانه

در ساعت ۱۲:۳۵، پادگان ابوذر (سرپل ذهاب) مورد حمله بمب‌های دشمن قرار می‌گیرد و در این بمباران، ۱ نفر شهید، ۱۵ نفر مجروح و ۱۵ باب ساختمان تخریب و چندین رأس از احشام تلف می‌شوند.

در ساعت ۱۷:۵۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای دشمن شهر بانه را مورد تهاجم قرار داده و منطقه عباس‌آباد را بمباران می‌کنند و ۱ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

۶۵/۶/۲۲

حمله هوایی و بمباران مراکز نفتی

در ساعت ۰۹:۳۸، تلمبه‌خانه رازان و پل بابا مورد حمله قرار گرفته و خساراتی وارد می‌شود.

در ساعت ۰۹:۴۲، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه تنگ فنی توسط پدافند مورد هدف قرار گرفته و منهدم می‌شود.

حمله هوایی و بمباران پیرانشهر

در ساعت ۱۶:۰۰، تعداد ۱۰ فروند هواپیمای دشمن به حریم فضایی پیرانشهر تهاجم کرده و چندین بمب به داخل کارخانه قند و اطراف آن پرتاب و خسارات کلی به ساختمان وارد می‌شود و تعداد ۵ نفر از جهادگران مستقر در محل به شهادت می‌رسند.

۶۵/۶/۲۳

اعلام وضعیت قرمز

در ساعت ۱۰:۰۰، به علت رؤیت چشمی هواپیمای دشمن در خرم‌آباد، شهرهای درود، اراک، نهاوند، کوه‌دشت، آبدانان و ایلام، وضعیت قرمز اعلام کرده و در تهران نیز توسط رادیو آذیر قرمز اعلام می‌شود.

۶۵/۶/۲۴

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی ایران چمران

در ساعت ۱۱:۳۰، یک فروند کشتی تجاری حامل گندم به نام ایران چمران در ۱۱ کیلومتری بوشهر مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار گرفته و قسمتی از بدنه کشتی و کارگاه موتور صدمه دیده و موتورهای اصلی سالم می‌مانند. این کشتی در ساعت ۱۵:۴۵ در اسکله بوشهر پهلو می‌گیرد.

۶۵/۶/۲۵

حمله هوایی به گچساران

در ساعت ۱۲:۰۳، منطقه گچساران مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد. حمله گسترده هوایی و موشکی دشمن به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی توسط دشمن و سقوط ۴ فروند هواپیمای دشمن در ساعت ۱۲:۴۰، با اعلام حمله هوایی روی دریا از طریق پست‌های شنود، وضعیت پدافندی در جزیره خارک و سایر مناطق مورد تهدید قرمز اعلام می‌شود. همزمان، هواپیماهای شکاری رهگیر F14 با معرف پروازی سجاد ۱۱ در ساعت ۱۲:۴۹ و هواپیمای

شکاری رهگیر F4 با معرف پروازی سجاد ۵۱ در ساعت ۱۲:۵۳ به عنوان اسکرامبل به پرواز درمی آیند.

در ساعت ۱۲:۵۴، اولین مسیر حمله هوایی دشمن با شماره مسیر H06L در برد رادار بوشهر قرار می گیرد.

در ساعت ۱۳:۰۳، علیرغم اعلام پایان حمله هوایی توسط پست شنود منطقه، وضعیت قرمز اعلام و هوشیاری بیشتر به مواضع پدافندی تأکید می شود. جهت تقویت منطقه تقاضای مجدد اسکرامبل F14 و F4 می گردد.

در ساعت ۱۳:۰۵، مسیر دوم دشمن با شماره H07L در برد راداری قرار گرفته و اطلاعات مبنی بر وجود هواپیمای ضدرادار در منطقه نیز دریافت می شود.

در ساعت ۱۳:۰۵، هواپیماهای ارتفاع پست دشمن در برد رادار اسکای گارد جزیره خارک قرار می گیرند.

از ساعت ۱۳:۰۶ الی ۱۳:۱۰، به مدت ۴ دقیقه جزیره مورد تهاجم هوایی قرار گرفته و علاوه بر بمباران ارتفاع بالا، موشک هایی به شرح زیر نیز به مناطق مختلف اصابت می کنند.

در ساعت ۱۳:۰۶، یک فروند موشک از هواپیمایی که در ارتفاع متوسط و از طرف شمال به سمت ۱۸۰ درجه در پرواز بوده، پرتاب شده و در نزدیکی موضع پدافندی به زمین اصابت می کند.

در ساعت ۱۳:۰۷، یک فروند موشک از سمت شمال توسط یک فروند هواپیمای ارتفاع پست در امتداد چاه های KA و D پرتاب می شود، که موشک به کشتی ایرانی صیام اصابت می نماید.

تعداد هواپیماهای دشمن در این حمله ۱۴ فروند گزارش گردید، که از این تعداد، ۲ فروند توسط اورلیکن و اسکای گارد منطقه ساقط می گردند.

در ساعت ۱۳:۱۸، مجدداً حمله هوایی توسط شنود منطقه اعلام و دستور اسکرامبل F4 صادر و به منطقه پنگوئن هدایت و در ساعت ۱۳:۲۸ مرحله دوم حمله به جزیره آغاز می شود و اولین مسیر با شماره L36 در پوشش راداری قرار می گیرد.

در ساعت ۱۳:۴۳، هواپیمای دشمن در برد رادارهای زمین به هوا قرار می گیرند، که یک فروند موشک هاگ با نتیجه منفی و ۲ فروند دیگر با نتیجه مثبت پرتاب می شوند.

در طول مدت حمله هوایی دشمن، شکاری‌های سجاد ۵۱، ۱۱، ۵۲، ۱۲ به ترتیب مورد استفاده قرار می‌گیرند، که به دلایل مختلف، قادر به انهدام هدف نمی‌گردند. در این حملات، یک فروند کشتی مورد اصابت قرار گرفته و ۳ نفر مجروح می‌شوند و در مرحله دوم، اسکله T مورد اصابت قرار گرفته و دچار حریق می‌گردد، که برابر گزارشات واصله، در این حمله تعداد ۴ فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون می‌گردند.

۶۵/۶/۲۶

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی یدک کش به نام‌های سی ترانس و ماجد
در ساعت ۰۹:۴۰، تعداد ۲ فروند کشتی یدک کش به نام‌های سی ترانس و ماجد جمعی فلات قاره منطقه در کنار ترمینال بحرگان سر، مورد اصابت رگبار مسلسل یک فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و در نتیجه، ناخدای کشتی سی ترانس شهید و تعدادی از کارکنان مجروح می‌شوند و به علت اصابت گلوله‌های زیاد، یدک کش به حالت غرق شدن درمی‌آید.

حملات دشمن به جزیره خارک و بحرگان و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای عراقی
در ساعت ۰۹:۴۴، یک فروند هواپیمای دشمن در نزدیکی بحرگان سر به وسیله پدافند منطقه مورد هدف قرار گرفته و سرنگون و خلبان آن اسیر می‌شود.
در ساعت ۰۹:۵۰ نیز، یک فروند هواپیمای MİRAGE F1 که قصد حمله به یکی از شناورهای نیروی دریایی را داشته، مورد هدف توپ ضدهوایی شناور فوق قرار گرفته و هواپیما سرنگون و خلبان آن اسیر می‌شود.

۶۵/۶/۲۷

توقیف یک فروند کشتی تجارتي پانامایی
در ساعت ۰۵:۴۰، یک فروند کشتی تجارتي به نام کاراکورام با ملیت پانامائی توسط نیروهای ایرانی در منطقه تنگه هرمز توقیف شده و مورد بازرسی قرار می‌گیرد. همان‌طور که خوانندگان عزیز ملاحظه می‌فرمایند، با توجه به اینکه دشمن زبون از پشتیبانی جهانی برخوردار است، ارتش دلیر جمهوری اسلامی ایران در هوا و دریا و زمین علیرغم کمبودهای تجهیزاتی و تسلیحاتی خود، در فرصت‌های مناسب ضربه‌های مهلکی را بر دشمن مهاجم وارد آورده و دشمن بعثی را در تنگنای شدید قرار می‌دهد.

حمله هوایی توسط هلیکوپتر به جزیره خارک

در ساعت ۱۹:۳۸، جزیره خارک مورد هجوم هلیکوپترهای دشمن قرار گرفته و یکی از موشک‌های پرتابی دشمن در هوا توسط پدافند هوایی منفجر شده و یکی دیگر به قسمتی از اسکله برخورد می‌نماید و باعث ایجاد خسارت جزئی می‌گردد.

۶۵/۶/۲۸

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۳۰، در جزیره خارک از سمت ۳۶۰ درجه صدای ۲ انفجار شنیده شده، که خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۵/۶/۳۰

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۲۳:۴۰، جزیره خارک توسط ۲ فروند MIRAGE دشمن مورد حمله قرار می‌گیرد، که خسارتی وارد نمی‌گردد.

۶۵/۷/۱

خبر احتمال سقوط هواپیمای خودی در حوالی بویان

در ساعت ۱۵:۳۵، بر مبنای گزارش پست شنود مرکز عملیات منطقه‌ای شیراز، عراق اعلام می‌نماید که یک فروند هواپیمای ایرانی مورد اصابت قرار گرفته و در حوالی بویان سقوط کرده است، در صورتی که هواپیماهای برون مرزی ایران سالم به پایگاه‌های خود برگشته‌اند.

۶۵/۷/۳

حمله هوایی و بمباران صنایع اراک و اصفهان و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۰۰، تعداد ۵ فروند هواپیمای دشمن کارخانجات آذرباب و آلومینیوم‌سازی اراک را با پرتاب ۹ بمب مورد حمله قرار داده و ۴ نفر مجروح بر جای می‌گذارند.

در ساعت ۱۰:۰۳، کارخانجات صنایع نظامی اصفهان مورد حمله ۲ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و ۴ بمب به محل اصابت کرده و ۱۴ نفر مجروح بر جای می‌مانند. در همین زمان، برابر گزارش پدافند هوایی اصفهان، یک فروند هواپیمای دشمن ساقط شده و در حوالی شهرکرد سقوط می‌نماید.

۶۵/۷/۶

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک
در ساعت ۰۷:۳۵، صدای ۶ انفجار در شمال شرقی جزیره خارک شنیده شد.

حمله هوایی به ایستگاه دریایی نهنگ
در همان زمان، رادار دریایی نهنگ مورد هدف قرار می‌گیرد.

۶۵/۷/۷

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش دنا
در ساعت ۰۴:۲۰، یک فروند کشتی نفتکش دنا با پرچم ایران، که جهت بارگیری عازم جزیره خارک بود، در ۷۰ مایلی جنوب این جزیره مورد اصابت یک فروند موشک قرار می‌گیرد، که خوشبختانه موشک عمل نکرده و تلفات جانی به بار نمی‌آید.

۶۵/۷/۹

حمله هوایی به تأسیسات نفتی رامهرمز
در ساعت ۱۳:۲۸، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن به حریم هوایی تلمبه‌خانه شماره ۲ رامهرمز تهاجم نموده و با آتش پدافند هوایی منطقه متواری می‌شوند.

حمله موشکی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی قبرسی
در ساعت ۰۵:۲۱، یک فروند کشتی قبرسی به نام انجل در حوالی بوشهر مورد اصابت موشک‌های دشمن قرار می‌گیرد.

۶۵/۷/۱۱

حمله موشکی به کشتی نفتکش قبرسی
در ساعت ۱۴:۳۷، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن کشتی نفتکش با ملیت قبرسی به نام فری آنتیوپرا را مورد حمله قرار داده و موشک آن در حوالی کشتی به آب اصابت می‌نماید.

۶۵/۷/۱۲

حمله هوایی و بمباران کشت و صنعت کارون و هفت تپه
در ساعت ۰۴:۱۵، تعداد ۴ فروند هواپیمای عراقی کارخانجات کشت و صنعت کارون را بمباران می‌نمایند و در نتیجه، ۱۵٪ به کارخانه خسارت وارد شده و ۲۱ نفر شهید و ۱۲۷ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۵:۰۵ نیز، ۴ فروند هواپیمای دشمن کارخانه قند هفت تپه دزفول را بمباران می نمایند و در نتیجه، خساراتی وارد و ۱ نفر شهید و ۳۳ نفر مجروح و هفت دستگاه خودرو منهدم می گردند.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

یک فروند هواپیمای مهاجم مورد هدف قرار گرفته و در حوالی ناصریه عراق سقوط می نماید.

عکس برداری از مناطق بمباران شده توسط هواپیمای MIG25

پس از انجام این حملات، که هیچ کدام از هواپیماها در دید رادارهای منطقه قرار نگرفتند، یک فروند هواپیمای MIG25 با سرعت و ارتفاع زیاد و شماره مسیر D42 در آسمان منطقه ظاهر شده و از کلیه مناطق بمباران شده عکس برداری می نماید. گروه اطلاعات و شناسائی سقوط یک فروند هواپیمای SU22 در خاک عراق را رهگیری می نماید.

۶۵/۷/۱۴

حمله هوایی و بمباران مراکز نفتی خوزستان

در ساعت ۱۲:۰۰، منطقه بیدبلند مورد حمله ۴ فروند هواپیمای دشمن قرار می گیرد، که ۶ نفر از کارکنان شهید می شوند. همزمان، هواپیماهای دشمن تلمبه خانه گاز و بهره برداری شماره ۱ اهواز را بمباران نموده و در نتیجه، ۴ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح و یک دستگاه ساختمان و سه دستگاه خودرو منهدم می گردند.

در ساعت ۱۲:۰۴ و ۱۲:۰۷ نیز، به ترتیب واحدهای نفتی NGL600 و مارون ۴ اهواز بمباران می شوند.

در ساعت ۱۲:۳۰، مارون ۱ و ۴ مجدداً در منطقه بیدبلند امیدیه بمباران می شوند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۶:۳۵، با دریافت اطلاعاتی حمله هوایی به خارک وضعیت قرمز در منطقه اعلام و درخواست ۲ فروند اسکرامبل از پایگاه ششم می گردد. وضعیت هوا طوری است که رادار بوشهر با حالت ۵۰٪ عملیاتی است.

پس از صدور اسکرامل، هواپیمای سجاد ۵۲ در ساعت ۱۶:۴۵ و سجاد ۱۲ در ساعت ۱۶:۴۸ پرواز نموده و چند دقیقه بعد مسیر شماره L76 توسط رادار کشف و شکاری سجاد ۱۲ به طرف هواپیمای دشمن هدایت می‌شود. وجود هواپیماهای ضدرادار میراژ SU22 دریافت می‌شود.

در ساعت ۱۶:۵۶، یک فروند هواپیمای دشمن توسط شکاری سجاد ۱۲ در فاصله ۱۱ مایلی مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می‌شود و مورد تأیید رادار بوشهر و سایت شنود نیز قرار می‌گیرد.

در اثر آتش سنگین پدافند هوایی، یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن سرنگون می‌شود؛ لیکن با توجه به عمل زمان‌بندی، سایت هاگ خارک موفق به کشف و انهدام هواپیماهای دشمن نمی‌گردد.

در ساعت ۱۶:۵۸، در لحظه‌های پایانی درگیری، اسکله آذریاد از فاصله دور مورد اصابت یک فروند موشک قرار گرفته و آتش‌سوزی به وجود می‌آید و خسارت زیادی به اسکله وارد می‌گردد.

در ساعت ۱۷:۰۰، اسکله آذریاد در جزیره خارک مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۵/۷/۱۵

حمله هوایی و بمباران منطقه صنعتی اراک

در ساعت ۱۰:۵۷، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن منطقه صنعتی و اقتصادی اراک را مورد حمله قرار می‌دهند، که با آتش بموقع پدافند هوایی متواری می‌شوند. در حین فرار، با تیراندازی به مناطق مسکونی سه نفر را مجروح می‌نمایند.

۶۵/۷/۱۹

آغاز عملیات فتح ۱

عملیات فتح ۱ با رمز «یا زینب(س)» با هدف نفوذ در عمق ۱۵۰ کیلومتری عراق و انهدام مراکز اقتصادی و نظامی کرکوک آغاز گردید.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش

در ساعت ۰۲:۰۰، برابر گزارش نیروی دریایی بندرعباس، یک فروند کشتی نفتکش مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد.
برابر بررسی بعمل آمده، گزارش می‌شود که کشتی مورد اصابت قرار گرفته متعلق به عربستان سعودی است و با یک کشتی به طرف عربستان هدایت می‌گردد.

۶۵/۷/۲۰

حمله هوایی و بمباران صنایع نظامی اصفهان و پالایشگاه شیراز

در ساعت ۱۳:۴۹، تأسیسات صنایع نظامی اصفهان مورد بمباران ۴ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و ۹ نفر شهید و ۲۰ نفر مجروح می‌گردند.
در ساعت ۱۴:۰۵، پالایشگاه شیراز نیز مورد اصابت راکت‌های هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد؛ لیکن خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۵/۷/۲۲

حمله هوایی و بمباران هفت تپه

در ساعت ۱۳:۰۰، منطقه هفت تپه مورد هجوم هواپیماهای دشمن قرار گرفته و ارتباط آن با پایگاه چهارم قطع شده و ساختمان ژاندارمری و مسجد جامع و ۲۰ باب منزل مسکونی و ساختمان بانک‌های ملی و تجارت و کارخانه کاغذسازی خسارت دیده و ۱۱ تن شهید و ۶۵ نفر مجروح می‌گردند.

بمباران پالایشگاه کرکوک و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۳:۳۹، پالایشگاه کرکوک توسط هواپیمای ایرانی بمباران می‌گردد.
در ساعت ۱۶:۳۹، یک فروند از جنگنده‌های عراقی در منطقه فلات قاره مورد هدف آتش هواپیمای ایرانی قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در دریا

در ساعت ۱۷:۰۰، یک فروند از جنگنده‌های عراقی در منطقه فلات قاره مورد هدف پدافند هوایی قرار گرفته و در دریا سقوط می‌نماید. تجسس خلبانان ایرانی به نتیجه نرسیده و پس از مدتی، توسط خلبان سجاد ۱۲ (گشت و نجات) اعلام می‌شود قایق دشمن که برای نجات خلبان آمده بود، در اثر شیرجه‌های متوالی هواپیما برگشته و خلبان روی آب مشاهده می‌شود.

در ساعت ۱۷:۱۰، هلیکوپتر ایرانی جهت نجات خلبان پرواز اظهار می‌نماید که قایق مشاهده شده، اما خلبان دیده نمی‌شود؛ لذا ابلاغ می‌گردد که یک نفر از هلیکوپتر پایین رفته و قایق را واریسی نماید.

خلبان اظهار می‌نماید که چون غواص همراه ندارند و هوک هلیکوپتر هم باز نمی‌شود، لذا امکان نجات خلبان مقدور نبوده و ضمناً در اطراف قایق کوسه زیاد دیده می‌شود. بعداً خلبان هلیکوپتر نجات اعلام می‌دارد که کوسه‌ها خلبان عراقی را خورده و از بین برده‌اند.

درگیری بین ناوچه‌های ایرانی و عراقی

در ساعت ۲۳:۱۵، درگیری بین ناوچه‌های ایرانی و عراقی در اطراف سکوه‌های البکر و ال‌امیه مشاهده می‌شود.

۶۵/۷/۲۳

حمله هوایی و بمباران سد شهید عباسپور

در ساعت ۱۳:۵۰، سد شهید عباسپور در مسجدسلیمان بمباران و دچار حریق می‌گردد و در نتیجه، ۴ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران فرودگاه و پایگاه هوایی شیراز

در ساعت ۱۶:۳۰، به علت اعلام حمله هوایی، وضعیت در منطقه شیراز قرمز اعلام شده و ۲ فروند هواپیمای شکاری F14 و F4 با معرف‌های سجاد ۱۲ و سجاد ۵۲ تا ساعت ۱۶:۴۲ به پرواز درمی‌آیند.

در همین ساعت، مسیر شماره L91 به تعداد ۲ فروند در موقعیت ۲۹۴۵ شمالی و ۴۹۰۰ شرقی سرعت ۶۵۰ نات و ارتفاع تخمینی ۱۰ هزار پا در دید رادار بوشهر قرار می‌گیرند و بلافاصله سجاد ۱۲ به طرف مسیر هدایت می‌شود؛ اما به علت محو مسیرهای دشمن، هواپیمای شکاری خودی موفق به رهگیری نمی‌شود.

در ساعت ۱۶:۵۰، رپکان شیراز هدفی را در ۲۷۰ درجه با فاصله ۶۵ مایلی شیراز مشاهده می‌نماید، که بلافاصله به پدافند شیراز دستور آتش به اختیار صادر می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۵۵، اطلاعاتی مبنی بر وجود ۲ فروند MIG25 در منطقه شیراز و بوشهر دریافت می‌شود و احتمال حمله هوایی ارتفاع پست با تأکید به پست‌های فرماندهی و توپ‌های ضدهوایی ابلاغ می‌گردد.

فرودگاه و پایگاه هوایی شیراز توسط ۳ فروند هواپیمای مهاجم از ارتفاع پایین بمباران می‌شود، که خساراتی به شرح زیر وارد می‌شود:
دو فروند هواپیمای تانکر سوخترسان به شماره‌های ۵-۸۳۱۳ و ۵-۸۳۱۴ به کلی منهدم می‌شوند.

یک فروند هواپیمای تانکر مورد اصابت ترکش‌ها واقع شده و خساراتی وارد می‌شود.
به یک فروند هواپیمای بوئینگ ۷۰۷ هما با اصابت ترکش خسارت وارد شده، اما به دلیل تخلیه قبلی مسافری خسارت جانبی وارد نمی‌شود.
در تجزیه و تحلیل این حمله هوایی، ف.پ.ه اعلام می‌نماید که با ۹ قبضه توپ ۲۳مم تأمین پدافند هوایی فرودگاه نامطلوب خواهد بود.
بدیهی است که انجام عمل عکس‌برداری بعد از بمباران توسط هواپیمای MIG25 حملات بعدی را به دنبال خواهد داشت.

۶۵/۷/۲۴

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۰۴، جزیره خارک توسط هواپیماهای دشمن بمباران و صدای ۴ انفجار شنیده می‌شود، البته هیچ‌گونه گزارشی مبنی بر تخریب به دست نمی‌آید.

حمله موشکی به سکوی نفتی رشادت

متعاقب این حمله، در ساعت ۱۲:۱۵، سکوی رشادت در نزدیکی جزیره کیش با شماره R7 مورد اصابت موشکی هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۵/۷/۲۵

حمله موشکی به سکوی نفتی رشادت

در ساعت ۱۳:۲۰، یک فروند هواپیمای MIG25 در پوشش رادار همدان قرار گرفته و از طریق غرب تهاجم می‌نماید و به همین دلیل، در کلیه مناطق نوار مرزی شمال غرب و غرب وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

در ساعت ۲۲:۰۱، بنا به گزارش گروه پدافند هوایی کیش، یک فروند موشک به سوی سکوی نفتی رشادت پرتاب، که در هوا منفجر می‌شود. علیرغم پرتاب این موشک، هیچ‌گونه پروازی در پوشش راداری قرار نمی‌گیرد. پرتاب این موشک به صورت مشکلی تحت بررسی قرار می‌گیرد.

۶۵/۷/۲۶

حمله هوایی و شکستن دیوار صوتی در جزیره خارک

در ساعت ۱۲:۰۵، یک فروند هواپیمای دشمن در ارتفاع بالا به حریم هوایی جزیره خارک تهاجم نموده و باعث شکستن دیوار صوتی می‌گردد.

۶۵/۷/۲۸

حمله هوایی و بمباران راه‌آهن اندیمشک

در ساعت ۰۶:۴۵، راه‌آهن اندیمشک توسط هواپیماهای دشمن بمباران شده و در نتیجه، ۴ نفر شهید و ۲ نفر مجروح می‌شوند.

کشور بعثی عراق بمباران‌های متمادی جزیره خارک را باعث افتخار خود دانسته و طی پیام رادیویی، سپهبد حمید شعبان فرمانده نیروی هوایی عراق اظهار می‌دارد که تاکنون نیروی هوایی عراق ۱۴۱ بار جزیره خارک را بمباران نموده است.

۶۵/۸/۲

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه

در ساعت ۰۸:۱۸، در پی آرامش چند روز گذشته، تعداد ۱۰ فروند هواپیمای دشمن به کرمانشاه حمله کرده و ۲ نقطه از شهر را بمباران می‌نمایند.

انهدام یک فروند هواپیمای MIRAGE دشمن

بنا به گزارش رسیده از دسک هوایی ارومیه، لاشه یک فروند هواپیمای میراژ در منطقه کرد سقوط کرده و خلبان آن به دست سپاهیان اسلام اسیر می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای سقز، پیرانشهر، سردشت و بانه

در ساعت ۱۰:۲۰ نیز، هواپیماها به شهرهای سقز، پیرانشهر، سردشت و بانه تهاجم می‌نمایند. بنا به گزارش دسک کرمانشاه، یک فروند هواپیمای MIG23 مورد اصابت پدافند هوایی جمهوری اسلامی قرار می‌گیرد.

۶۵/۸/۵

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در حوالی پالایشگاه کرمانشاه

در ساعت ۱۰:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن از نوع میراژ بر اثر آتش پدافند هوایی نه‌اجا مستقر در حوالی پالایشگاه کرمانشاه، مورد اصابت قرار گرفته و در کوه‌های غرب کشور (کوند) سرنگون می‌شود.

۶۵/۸/۶

سقوط یک فروند هلیکوپتر سوپرفرلون

در ساعت ۱۳:۳۴، طبق اطلاع از پست شنود امیدیه و غدیرخم، یک فروند هلیکوپتر سوپرفرلون عراق در اثر آتش پدافند هوایی ایران در حوالی سکوی البکر سقوط می‌نماید.

حمله موشکی و اصابت موشک به کشتی نفتکش

در ساعت ۱۹:۰۴، جزیره خارک مورد اصابت یک فروند موشک قرار گرفته و در نتیجه، نفتکش مستقر در اسکله آذرپاد دچار حریق می‌گردد.

۶۵/۸/۷

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه و اسلام‌آباد غرب

در ساعت ۱۷:۰۰، تعداد ۸ فروند هواپیمای دشمن پادگان‌های شماره ۲۱ و ۲۱ نازجا و اطراف شهر کرمانشاه را بمباران کرده و در نتیجه، ۸۶ نفر شهید و ۲۱۶ نفر مجروح می‌گردند. در همین زمان، هواپیماهای دشمن پادگان الله اکبر اسلام‌آباد را بمباران می‌کنند، که بر اثر این حمله ۱۷ نفر شهید و ۷۴ نفر مجروح می‌شوند.

۶۵/۸/۸

آغاز عملیات فتح ۲

عملیات فتح ۲ در منطقه عملیاتی دوگاه در شمال شرقی عراق آغاز و در نتیجه آن، تأسیسات برق ۳۵۰ مگاواتی دوکان منهدم گردید.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه کرمانشاه

در ساعت ۰۷:۰۰، هواپیماهای عراقی پالایشگاه کرمانشاه و هنرستان صنعتی آن شهرستان را بمباران می‌نمایند، که در اثر اصابت بمب به مخازن نفتی، قسمتی از پالایشگاه طعمه حریق گشته و چند دستگاه اتومبیل خسارت دیده و ۱ نفر شهید و ۱۸ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

به دنبال بمباران پالایشگاه کرمانشاه ف.پ.ه اعلام می‌نماید که در این بمباران، دشمن از تعداد زیادی فلز آتش‌زا و نورانی بر فراز شهر کرمانشاه استفاده نموده تا موشک‌های ضد هوایی حرارت جوی ایرانی را منحرف نماید.

بمباران پادگان الکمیت توسط هواپیماهای خودی

در ساعت ۱۱:۰۰، به تلافی بمباران‌های اخیر عراق، دو فروند از هواپیماهای شکاری بمب افکن ایرانی پادگان الکمیت در حوالی شهر کوت در داخل عراق را بمباران می‌نمایند.

۶۵/۸/۱۰

حمله هوایی و پرتاب موشک هوا به زمین به جزیره خارک و انهدام موشک دشمن در ساعت ۱۲:۱۵، صدای انفجار حاصل از برخورد ۱ فروند موشک هوا به زمین (احتمالاً آگزوست) به اطراف صخره‌های ساحل غربی جزیره خارک شنیده می‌شود، که برابر مشاهدات موشک مذکور از سمت ۲۰۰ درجه از کنار چاه KE با پس‌سوز روشن مهتابی به سمت اسکله در حرکت بوده و در حدود ۶ کیلومتری قسمتی از موشک جدا شده و در ساحل آب سقوط می‌نماید و قسمت باقیمانده به سمت اسکله ادامه مسیر می‌دهد. موضع شماره ۱۵۷ اسکای گارد مستقر در جزیره مبادرت به درگیری با موشک نموده و بر اثر اصابت گلوله‌ها، موشک از مسیر اصلی منحرف شده و به اطراف صخره‌ها اصابت می‌نماید. کلمات زیر بر روی قطعات موشک ثبت گردیده است:

AERO=SPATIDLE R4992(ERH 106)MADE IN USA

۶۵/۸/۱۳

سرنگونی یک فروند هواپیمای MIRAGE دشمن توسط هواپیمای F14

معاون اطلاعاتی نه‌اجا سرنگونی یک فروند هواپیمای میراژ توسط هواپیمای F14 را مورد تأیید قرار داده و به فاشا اعلام و اضافه می‌نماید که با اعزام هلیکوپتر به منطقه سقوط و مشاهده جنازه خلبان و کشف قایق نجات وی، مسئله سقوط هواپیما تأیید می‌گردد.

۶۵/۸/۱۸

مورد اصابت قرار گرفتن شناور در جنوب شرقی بوشهر

در ساعت ۱۱:۵۵، توسط شکاری گشت منطقه به نام سجاد ۵۲، گزارش می‌شود که یک فروند شناور در جنوب شرقی بوشهر مورد اصابت قرار گرفته است.

۶۵/۸/۲۰

انهدام هواپیمای دشمن توسط هاگ سربندر و اقدام تاکتیکی در مقابله با موشک ضدرادار
در ساعت ۱۶:۵۰، سایت موشک هاگ سربندر با هواپیماهای دشمن درگیر شده و یک فروند از هواپیماها منهدم می‌گردد و یک تیر موشک ضدتشعشع به سمت سایت پرتاب می‌کند، که با اقدام تاکتیکی سایت موشک منحرف شده و به اطراف اصابت می‌نماید.

۶۵/۸/۲۱

حمله هوایی و بمباران بحرگان و خسارت هلیکوپتر ایرانی
به علت حمله هواپیماهای دشمن به بحرگان و ترکش بمب به یک فروند هلیکوپتر نداجا، خسارت جزئی وارد می‌شود.

حمله هوایی و بمباران اسلام‌آباد و کرمانشاه

در ساعت ۱۲:۰۰، تعداد ۶ فروند هواپیمای دشمن اردوگاه سپاه پاسداران در منطقه کولان اسلام‌آباد را نیز بمباران می‌نمایند.
پس از ۲۰ دقیقه، کارخانه قند و پادگان شهید بروجردی سپاه و پایگاه هوانیروز کرمانشاه توسط ۸ فروند هواپیما بمباران و در نتیجه، تعدادی شهید و مجروح می‌شوند.
در ساعت ۱۲:۳۰، یعنی چند دقیقه بعد، مجدداً چند فروند از هواپیماهای رژیم بعثی پادگان شهید منتظری واقع در شمال پاسگاه قزانچی را بمباران و چند انبار را طعمه حریق می‌نمایند.

در ساعت ۱۳:۳۰، قرارگاه عملیاتی غرب و گردان ۴۰۴ مخابرات گولان بمباران و در نتیجه، ۲ نفر نظامی شهید و ۵ نفر مجروح و یک غیرنظامی مجروح می‌شود.

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۰۵، صدای انفجار در جزیره خارک شنیده می‌شود. البته وجود هیچ‌گونه هواپیمایی گزارش نشده و خسارتی وارد نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه تبریز و کارخانه قند اسلام‌آباد

در ساعت ۱۵:۵۳، پالایشگاه تبریز توسط ۲ فروند از هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود، که خسارتی گزارش نمی‌شود.

در ساعت ۱۷:۰۰، کارخانه قند اسلام‌آباد و زواره کوه توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

۶۵/۸/۲۳

بمباران تأسیسات نظامی شهر جلولای عراق

در ساعت ۱۱:۲۸، چند فروند هواپیمای شکاری بمب افکن ایرانی تأسیسات نظامی شهر جلولای عراق را بمباران می نمایند.

حمله هوایی به ماهشهر و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۱:۳۰، با رؤیت هواپیمای دشمن توسط رادار و گزارش فاشا مبنی بر حمله هوایی، وضعیت قرمز در پایگاه چهارم و سد شهید عباسپور و اهواز امیدیه اعلام می شود و بلافاصله تأسیسات گاز مایع واقع در پتروشیمی مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفته و در نتیجه، تانکرهای سوخت و تأسیسات مورد اصابت قرار گرفته و طعمه حریق می شوند. برابر گزارش، یک فروند هواپیمای SU22 توسط یگان هان پدافند هوایی مستقر در گاز مایع ماهشهر مورد اصابت قرار گرفته و در آب سقوط می نماید و خلبان آن دستگیر شده و به اسارت نیروهای اسلام درمی آید.

حمله هوایی و بمباران سکوی نفتی سلمان

در ساعت ۱۳:۰۴، سکوی نفتی سلمان مورد اصابت بمب های دشمن قرار می گیرد و دو نفر مفقود الأثر و ۳۰ نفر مجروح می شوند.

حمله هوایی و بمباران اسلام آباد

در ساعت ۱۳:۴۵، هواپیماهای عراقی اطراف شهر اسلام آباد و قرارگاه عملیاتی غرب و مرکز اعزام نیروی سپاه پاسداران و گردان ۴۰۴ مخابرات و انبار مهمات سپاه پاسداران را مورد حمله قرار می دهند.

حمله هوایی و بمباران سکوی نفتی سلمان

در ساعت ۱۶:۵۰، جزیره لاوان و سکوی نفتی سلمان مجدداً مورد حمله واقع شده و از تعداد ۹۰ نفر پرسنل آن، ۸۸ نفر از آب گرفته شده و تلاش را برای نجات دو نفر دیگر و اطفاء حریق سکو ادامه می دهند.

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه

در ساعت ۱۷:۰۵، هواپیماهای عراقی به حریم هوایی شهر کرمانشاه تهاجم نموده و خساراتی در منطقه مسکونی کارمندان و زمین های کشاورزی پشت شهرک آریاشهر و

پادگان‌های شهید بروجردی و سپاه و هوانیروز و فرودگاه کرمانشاه وارد می‌شود. در این حمله، ۱۰ نفر شهید و ۵۰ نفر مجروح می‌شوند.

۶۵/۸/۲۵

بمباران شهر دهوک عراق توسط هواپیماهای خودی

در ساعت ۰۷:۲۵، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای شکاری بمب افکن جمهوری اسلامی ایران یک مرکز صنعتی در شهر دهوک عراق را بمباران کرده و خسارات سنگینی به آنها وارد آورده و سالم به پایگاه خود مراجعت می‌نمایند.

حمله هوایی به مجتمع پتروشیمی ماهشهر و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن

از ساعت ۱۲:۲۰ الی ۱۳:۰۵، مجتمع پتروشیمی ماهشهر مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد، که در این موج حملات، سایت هاگ سربندر مبادرت به درگیری نموده و با پرتاب سه تیر موشک هاگ، ۲ فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون شده و لاشه یک فروند از هواپیماها در محل مجتمع پتروشیمی ایران و ژاپن سرنگون می‌شود.

حمله هوایی به پادگان شهید حبیب‌الهی اهواز

در همین زمان، پادگان شهید حبیب‌الهی اهواز نیز با چند فروند هواپیمای دشمن بمباران شده و خساراتی به ساختمان‌های ناهارخوری و اسلحه‌خانه وارد می‌شود.

حمله هوایی و بمباران تصفیه آب پتروشیمی ماهشهر

در این حملات، تصفیه‌خانه آب پتروشیمی نیز خسارت دیده و ۱ نفر شهید می‌شود.

پرتاب موشک ضدرادار به سایت هاگ سربندر

دشمن یک تیر موشک ضدتشعشع نیزه به سایت هاگ سربندر پرتاب می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات گاز مایع و برق ماهشهر

در ساعت ۱۶:۴۷، تأسیسات گاز مایع و برق ماهشهر مورد تهاجم ۶ فروند هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که با آتش پر حجم پدافند هوایی مواجه و متواری می‌شوند. در این حمله خسارت جزئی به تأسیسات برق و گاز مایع وارد شده و یک نفر سرباز و تعدادی از کارکنان شرکت مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران گیلانغرب و اسلام‌آباد غرب

در ساعت ۱۶:۵۰، هواپیماهای دشمن در منطقه گیلانغرب دیوار صوتی را شکسته و در ساعت ۱۷:۰۰، دو فروند از هواپیماهای عراقی جنوب‌شرقی پاسگاه گیلانغرب را بمباران

می‌نمایند. در همان ساعت، ۲ فروند دیگر به حریم هوایی اسلام‌آباد تهاجم کرده و پادگان سمیه سپاه اسلام‌آباد را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، برق شهر قطع شده، اما تلفات جانی به بار نمی‌آورد.

حمله هوایی و بمباران مجتمع شیمیایی رازی، تأسیسات پتروشیمی و اسلام‌آباد غرب
در ساعت ۱۷:۱۰، مجتمع شیمیایی رازی و تأسیسات پتروشیمی با ۲۰ راکت مورد حمله قرار گرفته، ۶ نفر مجروح شده و خساراتی به شرکت‌های مذکور وارد می‌گردد.
در ساعت ۱۷:۲۵، چند فروند دیگر به حریم هوایی اسلام‌آباد تهاجم کرده و چند نقطه از اطراف پادگان عبدالحنیفی را بمباران می‌نمایند.

۶۵/۸/۲۷

حمله هوایی و بمباران سکوهای نفتی لاوان و سلمان
در ساعت ۰۸:۳۵، به علت رؤیت هواپیما توسط دیدبان‌های اصفهان، در منطقه وضعیت قرمز اعلام می‌شود؛ لیکن هیچ‌گونه تهاجمی روی نمی‌دهد.
در ساعات ۱۲:۳۰ و ۱۷:۱۵ و ۱۷:۵۷، سکوهای لاوان و سلمان توسط هواپیماهای شکاری دشمن بمباران می‌شوند.

۶۵/۸/۲۸

حمله هوایی و بمباران قصرشیرین
در ساعت ۱۷:۱۲، با ظاهر شدن هواپیما در منطقه کرمانشاه، در کلیه مناطق وضعیت قرمز اعلام می‌شود و ۳ دقیقه بعد چند فروند از هواپیماهای دشمن ۱۵ کیلومتری غرب پاسگاه ریزوند قصرشیرین را بمباران می‌نمایند.

۶۵/۸/۲۹

حمله هوایی و بمباران سایت هاگ کوثر و خسارت دستگاه‌های هاگ
رژیم بعثی عراق که از حملات نیروهای سطحی نگران شده، حملات هوایی خود را به شدت ادامه می‌دهد و سعی در انهدام سیستم‌های پدافندی می‌نماید.
در اجرای این تصمیم، در ساعت ۱۰:۵۳، تعداد ۶ فروند هواپیمای دشمن در سمت ۲۸۰ و ۲۴۵ مبادرت به حمله به سایت موشک هاگ کوثر می‌نماید.

با اینکه قبل از انجام حمله اعلام وضعیت قرمز گردیده و هواپیماهای مهاجم به سایت هاگ واگذار شده بود، اما اقدامات ضد الکترونیکی دشمن به حدی شدید بود که عمل قفل رادار تعقیب هدف HIPIR را می شکند. پرسنل سایت هاگ کوثر به دلیل نداشتن جان پناه در محوطه باز، با ایثار و جانفشانی در مقابل این حملات ایستادگی می نمایند.

برای سومین بار عمل LOCK برای یک لحظه انجام و بلافاصله دستور FIRE صادر می گردد، اما موشک از روی سکوی پرتاب نمی شود (HANGFIRE). همین زمان، بنا به دستور رادار بندرعباس، دستگاه به حالت STANDBY انتظار قرار گرفته و سایت مورد حمله هوایی و بمباران واقع می شود. در این حمله، پنج نقطه سایت در قسمت آتش (اطراف HIPIR و PAR و لانچر) مورد اصابت بمب های ۲۵۰ پوندی قرار گرفته و تعدادی بمب خوشه ای نیز در اطراف رادار تعقیب هدف HIPIR ریخته شده و باعث انهدام این رادار می گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر اهواز و تأسیسات نفتی

از ساعت ۱۱:۰۰ الی ۱۱:۴۵، تعداد ۴۰ فروند از هواپیماهای دشمن در چند مرحله، مناطق مختلف اهواز را بمباران می نمایند و خساراتی به بار می آورند.

در این بمباران، به تأسیسات یونیت ۲ اهواز خساراتی وارد شده و در NGL 600 به منابع پست برق و بوستر آسیب رسیده و در فرودگاه اهواز، به ساختمان مرکزی برج و C130 و در سایت موشکی هاگ زرگان، به یک HIPIR خسارت کلی و به یک دستگاه دیگر خسارت جزئی وارد می شود.

حمله هوایی و بمباران راه آهن و مراکز نفتی اهواز و صدا و سیمای آبدانان

در ساعت ۱۱:۱۵، تعداد ۱۰ فروند هواپیمای دشمن قسمتی از راه آهن و مناطق مسکونی اهواز، از جمله دفتر دبیرستان شهید براتی و خوابگاه برادران بسیجی و تعدادی از آمبولانس ها و پارکینگ شرکت مسافربری تعاونی ۷ و ۱ را بمباران کرده و طعمه حریق گشتند. در انستیتوی رازی و شرکت حفاری جهاد نیز ۱۰ نفر شهید و ۴۳ نفر مجروح می شوند.

در ساعت ۱۵:۰۰، هواپیماهای عراقی صنایع فولاد و لوله سازی و بهره برداری و یونیت ۲ اهواز را بمباران نموده و ۱ نفر شهید و ضایعاتی به آنها وارد می شود.

در پی بمباران‌های فوق، هواپیماهای دشمن فرستنده صدا و سیمای ایران و سایت رادار آبدانان را بمباران می‌نمایند، که در این عمل جنایتکارانه، ۵ نفر از پرسنل پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران و ۱ نفر از پرسنل ژاندارمری مجروح شده و خساراتی نیز به بار می‌آورند.

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه، گیلانغرب و اسلام‌آباد

در ساعت ۱۶:۳۰، تعداد ۶ فروند هواپیمای عراقی پادگان شهید منتظری کرمانشاه را با پرتاب ۸ عدد راکت مورد حمله قرار داده و در نتیجه، ۲ نفر از برادران سپاه مجروح شده و خسارت جزئی به تأسیسات پادگان وارد می‌شود. همچنین، هواپیماهای هجومی اطراف چادرهای سپاه پاسداران در گیلانغرب را بمباران می‌نمایند، که از میزان تلفات و خسارات آن اطلاعی در دست نمی‌باشد.

در ساعت ۱۷:۳۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن کوه‌های اطراف اسلام‌آباد غرب را بمباران می‌نمایند، که خسارت و تلفاتی گزارش نمی‌شود.

۶۵/۹/۲

حمله هوایی و بمباران نیروها در دهانه فاو و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۲:۴۷، تعداد ۸ فروند هواپیما به نیروهای سطحی دهانه فاو حمله می‌نمایند، که سایت هاگ موشکی سربندر، ضمن رعایت کلیه موارد ایمنی و آمادگی مقابله با هواپیماهای ضرادار، مبادرت به شلیک یک تیر موشک نموده و سقوط هواپیما توسط مواضع پدافندی و دیدبانی گزارش می‌شود، ولیکن توسط پست شنود منطقه تأیید نمی‌گردد.

۶۵/۹/۳

حملات هوایی و بمباران مجتمع پتروشیمی ایران و ژاپن، رازی و تأسیسات بندری ماهشهر
در ساعت ۰۹:۰۰، تعداد ۴ فروند از جنگنده‌های عراقی مجتمع پتروشیمی ایران و ژاپن و منازل مسکونی سربندر و تأسیسات بندری ماهشهر را بمباران نموده و خسارات سنگینی به بار می‌آورند. در این بمباران وحشیانه، ۱۷ نفر شهید و ۴۰ نفر مجروح می‌شوند. در ساعت ۰۹:۴۲، مجتمع پتروشیمی رازی برای سومین بار مورد هجوم هوایی دشمن قرار می‌گیرد، که این بار خسارتی وارد نمی‌شود.

حملات هوایی و بمباران پادگان هوانیروز سلمان فارسی

در ساعت ۱۶:۴۵، پادگان هوانیروز سلمان فارسی توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران و ۲ نفر مجروح می‌گردند.

۶۵/۹/۴

حمله هوایی و اعلام وضعیت قرمز در تهران، دزفول، اهواز، امیدیه و بندر امام

در ساعت ۰۸:۱۴، یک فروند هواپیمای MIG25 در نزدیکی ساوه به سمت تهران در پوشش راداری بابلسر قرار می‌گیرد، که با این کشف راداری، وضعیت در تهران و مناطق اطراف قرمز اعلام می‌شود. این مسیر با گردش به راست از منطقه دزفول عبور و کرده از فضای جمهوری اسلامی ایران خارج می‌شود.

از ساعت ۱۱:۵۰، با دریافت اطلاعیه حمله هوایی، وضعیت قرمز در کلیه مناطق دزفول و اهواز و امیدیه و بندر امام اعلام شده، ولی به دلیل اشکالات راداری و رادیویی در رادارهای بندر امام و دزفول، هواپیمای شکاری اسکرامبل داده نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران پایگاه چهارم شکاری دزفول

در ساعت ۱۲:۰۰، تعداد ۹ فروند هواپیمای هجومی دشمن حریم فضایی پایگاه هوایی دزفول را مورد حمله قرار می‌دهند. در این عمل وحشیانه، ۴ دستگاه خانه سازمانی تخریب کامل و ۵ دستگاه خسارت جزئی و قسمت آتش‌نشانی پایگاه تخریب کامل و اطراف ساختمان ستاد پدافند پایگاه و مقر سپاه پاسداران در پایگاه شهید چراغی و اطراف ساختمان هلیکوپتر و آلت خسارت کلی دیده و ساختمان سمیولاتور برقی ۵۰٪ تخریب و ۴۰ دستگاه اتومبیل به کلی منهدم و در نتیجه، ۶۲ نفر شهید و ۱۰۰ نفر مجروح می‌شوند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

دلیرمردان پدافند هوایی علی‌رغم تعداد زیاد هواپیماهای دشمن و برتری هوایی، با اجرای آتش سنگین، یکی از خفاشان عراقی را سرنگون می‌کنند، که پس از سقوط هواپیما، خلبان آن دستگیر شده و به اسارت نیروهای اسلام درمی‌آید.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۴:۲۰، به دلیل پرواز زیاد هواپیماهای دشمن، در مناطق کیش، لاوان، لارک و سیری وضعیت قرمز اعلام می‌گردد. بدون اینکه هواپیمای دشمن به یکی از مناطق

ساحلی نزدیک و توسط رادار کشف شود، ۲ فروند کشتی نفتکش در ترمینال شماره ۱۸ والفجر مورد حمله ۸ فروند هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که آسیب زیادی به خدمه کشتی‌ها و کاپیتان کشتی وارد می‌شود.

۶۵/۹/۵

حمله هوایی و بمباران قصر شیرین، پیرانشهر، مریوان، سنندج و پالایشگاه شیراز
در ساعت ۱۳:۳۰، هواپیماهای عراقی پادگان ابوذر در قصر شیرین را بمباران می‌نمایند، ولی گزارشی از خسارات وارده به دست نمی‌آید.

در ساعت ۱۴:۵۶ نیز، پادگان جلدیان پیرانشهر و کارخانه قند توسط ۶ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌گردد، که به دلیل بسته بودن باند دزفول، از پایگاه نهم اسکرامبل دو فروندی داده می‌شود و تا غروب آفتاب پوشش منطقه دزفول را به عهده می‌گیرند.

در ساعت ۱۴:۱۲، شهر مریوان توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود و در ساعت ۱۴:۳۰، گروه اطلاعات شناسایی اعلام می‌نماید که ۲۰ فروند هواپیمای دشمن با هدف احتمالی همدان، کرمانشاه، اسلام‌آباد در حال آمادگی می‌باشند. با اعلام این خبر، وضعیت مناطق غربی کشور قرمز گردیده و تمام تجهیزات پدافندی برای مقابله آماده می‌شود. با رؤیت یک فروند هواپیما در ارتفاع بالا، وضعیت منطقه تبریز نیز به کلی قرمز می‌شود.

در ساعت ۱۷:۱۰، هواپیماهای دشمن بر فراز پادگان سنندج ظاهر شده و با شدت و جدیت کامل بمباران می‌نمایند، که به دلیل آمادگی قبلی، صدمات جانبی به بار نمی‌آید و هواپیماهای دشمن بمب‌های خود را بدون هدفگیری دقیق رها می‌نمایند. در این حملات، شهر سقز نیز مورد تهاجم قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۸:۳۰، پالایشگاه شیراز غافلگیرانه مورد حمله خفاش‌های بعثی قرار می‌گیرد، که هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی یدک‌کش
در ساعت ۱۹:۰۰، جزیره خارک مورد حمله موشکی هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، ولی هدفگیری نبوده و لذا خسارتی وارد نمی‌شود و یک موشک هوا به زمین هم توسط آتش جنگ افزارهای پدافندی در هوا منفجر می‌شود.

در ساعت ۱۹:۰۵، یک فروند کشتی یدک کش موسی مورد حمله واقع شده و دچار حریق می گردد. این کشتی که متعلق به فلات قاره است، به سمت منطقه نفتی فروزان در حرکت بوده و در زمان حمله، ۸ نفر از پرسنل شهید شده و تعداد زیادی مجروح نیز بر جای می ماند.

۶۵/۹/۱۲

حمله هوایی و بمباران صدا و سیمای دینارکوه

در ساعت ۱۲:۰۰، در اطراف آبدانان، محل صدا و سیمای دینارکوه بمباران می شود، که خسارتی گزارش نمی شود.

۶۵/۹/۱۴

حمله هوایی و بمباران مریوان و سردشت

در ساعت ۱۰:۱۰، هواپیمای دشمن در پوشش راداری منطقه همدان و تبریز قرار می گیرد، که به همین دلیل، از پایگاه های دوم و سوم شکاری دستور پرواز هواپیمای جنگنده صادر می گردد. قبل از بلند شدن هواپیما در ساعت ۱۰:۱۲ شهر مریوان به شدت بمباران می شود، که در نتیجه، چند باب منزل مسکونی تخریب و ۱۴ نفر دچار موج گرفتگی می گردند.

در ساعت ۱۰:۱۵، اطراف شهر سردشت مورد حمله قرار گرفته و در نتیجه، ۲ نفر مجروح می گردند.

حمله هوایی و بمباران ایستگاه راه آهن اندیمشک و هفت تپه و سد شهید عباسپور

در ساعت ۱۴:۱۰، ایستگاه تله زنگ در اندیمشک و سد شهید عباسپور مورد حمله هوایی دشمن قرار می گیرد، که ۱ نفر شهید و چند نفر مجروح شده و به پل راه آهن ایستگاه خساراتی وارد می شود.

در ساعت ۱۴:۳۰، به ایستگاه راه آهن هفت تپه حمله شده و ۳ کودک شهید و چند نفر مجروح می شوند.

حمله هوایی و بمباران یونیت ۱ و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۵:۲۰، یونیت شماره ۱ اهواز بمباران شده و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند زمین به هوای نیروی زمینی گزارش می شود. سپس گزارش می رسد که لاشه ۲ فروند هواپیما نیز پیدا شده است.

۶۵/۹/۱۵

حمله هوایی و بمباران نیروگاه و سایت هاگ زرگان، نکاء، منطقه تله‌زنگ و شهر اهواز و ماهشهر در ساعت ۰۹:۵۷، چند فروند از هواپیماهای دشمن نیروگاه زرگان و منازل مسکونی در اطراف آن را بمباران کرده و ۶ نفر شهید و تعدادی مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعات ۱۰:۱۰ و ۱۰:۲۵، واحد بهره‌برداری شماره ۵ اهواز و سایت هاگ زرگان مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۰:۳۰، هواپیماهای دشمن کارخانه نبرد اهواز و تلمبه‌خانه کوت عبدالله را بمباران کرده و تعداد ۵ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۲:۴۸، نیروگاه نکاء نیز توسط هواپیماهای دشمن مورد حمله قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۵:۰۰ نیز، منطقه تله‌زنگ مورد حمله واقع شده، ولیکن خسارتی گزارش نمی‌شود.

در ساعت ۱۵:۴۵ الی ۱۶:۰۷، تعداد ۱۰ فروند هواپیمای دشمن اطراف شهر اهواز و خود شهر را بمباران می‌کنند و در نتیجه، ۵۵ باب منزل مسکونی منهدم شده و میدان بارفروشی‌ها و پارکینگ شرکت حفاری و پل راه‌آهن مخابرات اهواز و ماهشهر بمباران و به ۲۲ دستگاه خودرو خسارتی وارد می‌شود.

در ساعت ۱۶:۳۰، منطقه مسکونی گیلانغرب بمباران شده و ۱ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح می‌گردند.

۶۵/۹/۱۶

دستور گسترش هواپیماهای F14 در پایگاه پنجم

به علت بمباران شدید روز گذشته، معاون عملیاتی فرماندهی نیروی هوایی به فرمانده پایگاه هشتم شکاری اعلام می‌نماید که ظرف روز جاری، ۳ فروند هواپیمای F14 با کد آرت به پایگاه پنجم شکاری گسترش داده شوند.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش قبرسی

در ساعت ۱۶:۱۵، یک فروند نفتکش با ملیت قبرسی مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران گیلانغرب و سرپل ذهاب

در ساعت ۱۷:۳۰، توسط ۶ فروند هواپیمای دشمن روستای کوه سفید گیلانغرب بمباران شده و در نتیجه، یک نفر شهید و ۸ نفر مجروح و ۹ باب منزل تخریب می‌گردند. همزمان، تعدادی از هواپیماهای دشمن پادگان سلمان فارسی (ابوذر) را بمباران می‌نمایند.

۶۵/۹/۱۷

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند نفتکش

در ساعت ۱۳:۲۰، یک فروند نفتکش مورد اصابت قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه برق انجیرک اراک

در ساعت ۱۴:۱۵، دو نقطه از نیروگاه برق اراک (انجیرک) توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود.

حمله هوایی و بمباران کنگاور و شهرک دولت‌آباد

در ساعت ۱۵:۰۰، تعدادی هواپیمای دشمن روستای قوره جیل غرب پاسگاه کنگاور کرمانشاه را بمباران کرده و ۸ نفر شهید و ۲۴ نفر مجروح بر جای می‌مانند. در ساعت ۱۷:۰۰، به دلیل اصابت ترکش گلوله‌های ضدزره پدافند هوایی در شهرک دولت‌آباد، چند نفر مجروح می‌شوند.

۶۵/۹/۱۸

حمله هوایی و بمباران نیروگاه برق همدان

در ساعت ۱۱:۲۰، نیروگاه برق همدان در نزدیکی پلیس‌راه توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.

عکس‌برداری هوایی از مسجد سلیمان

با پرواز یک فروند هواپیمای MIG25 بر فراز مسجد سلیمان، احتمال می‌رود که دشمن عکس‌برداری هوایی انجام داده و ممکن است در آینده نزدیک، به تأسیسات مهم موجود در منطقه تهاجم نماید.

اعلام سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه سردشت

گزارش می‌رسد که لاشه یک فروند هواپیمای سرنگون شده از ۶۵/۹/۱۲ در منطقه سردشت پیدا شده، ولی از خلبان هواپیما اطلاعی به دست نمی‌آید.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی صیادی به نام خالد پرل
در ساعت ۱۸:۲۲، یک فروند کشتی صیادی به نام خالد پرل در ۳۰ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که ۲ نفر از سرنشینان مجروح می‌شوند.

۶۵/۹/۲۰

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی صیادی
در ساعت ۰۴:۰۰، یک فروند کشتی صیادی به نام میترا در ۳۰ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد، که ناخدا و ۳ نفر خدمه مجروح می‌شوند. این کشتی به وسیله گروه نجات به طرف اسکله شیلات بوشهر یدک کشیده می‌شود.

هواپیمای MIG25 و عکس برداری هوایی

در ساعت ۱۲:۰۰، به دلیل وجود هواپیمای MIG25، که با شماره مسیر S22 کشف گردید، در کلیه مناطق اصفهان و دزفول، اهواز و حومه وضعیت قرمز اعلام می‌شود. به نظر می‌رسد که این هواپیما فقط مأموریت عکاسی داشته است.

حمله هوایی و بمباران پایگاه سوم شکاری

در ساعت ۱۶:۴۹، تعداد ۵ فروند هواپیمای دشمن دو نقطه مسکونی و دو نقطه اداری از پایگاه سوم شکاری را مورد حمله قرار می‌دهند، که خسارت مالی و جانی زیادی وارد می‌شود.

۶۵/۹/۲۱

بمباران پایگاه هوایی البکر عراق توسط هواپیماهای شکاری ایران
در ساعت ۱۲:۱۵، پایگاه هوایی البکر عراق توسط هواپیماهای شکاری ایران بمباران می‌شود.

خسارات بمباران صدا و سیمای دینارکوه، موتورخانه برق آبدانان و شهر دهلران
در ساعت ۱۳:۲۰، هواپیماهای عراقی تأسیسات صدا و سیمای دینار کوه واقع در دهلران را بمباران می‌کنند.

در ساعت ۱۴:۱۵، ایستگاه رادار و گروه پدافند هوایی آبدانان بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۴:۲۵، اطراف دهلران بمباران می‌شود.

حمله هوایی و شکستن دیوار صوتی در جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۳۵، دیوار صوتی بر فراز جزیره خارک توسط هواپیمای MIG25 عراق شکسته می شود.

۶۵/۹/۲۲

حمله هوایی و بمباران پرندهک و ساوه

در ساعت ۱۳:۰۷، منطقه پرندهک تهران و پست فشار قوی رباط کریم جاده ساوه، توسط هواپیماهای دشمن بمباران می شود.

۶۵/۹/۲۳

حمله هوایی و بمباران منطقه آبدانان

در ساعت ۱۶:۳۷، آنتن تلویزیون و موتورخانه برق آبدانان توسط هواپیماهای دشمن بمباران می شود.

۶۵/۹/۲۴

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی هرمز

در ساعت ۱۸:۱۰، کشتی هرمز که از بوشهر عازم بندرعباس بود، در ۱۸ مایلی رأس المطاف مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می گیرد.

۶۵/۹/۲۵

حمله هوایی و بمباران سیمان درود

در ساعت ۱۵:۱۱، انبار سیمان درود مورد حمله چند فروند از هواپیماهای دشمن قرار می گیرد، که ۲۲ نفر شهید و ۶۰ نفر مجروح می گردند.

۶۵/۹/۲۶

حمله هوایی و بمباران خرم آباد، اندیمشک و هفت تپه

در ساعت ۰۷:۳۵، تنگ فنی در منطقه خرم آباد، شهر اندیمشک و هفت تپه مورد حمله وحشیانه هواپیماهای دشمن قرار گرفته و خسارات جانی و مالی زیادی بر جای می ماند.

۶۵/۹/۲۸

جنگ و کشورهای منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای

در ساعت ۱۶:۰۰، رادیوی رژیم صهیونیستی اعلام می‌نماید که یک فروند هواپیمای F14 ایرانی را سرنگون کرده‌اند. در صورتی که برابر بررسی بعمل آمده، انتشار این خبر کذب بوده و فقط به خاطر تضعیف روحیه نیروهای ایرانی می‌باشد.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش لیبریایی

در ساعت ۱۹:۴۰، یک فروند کشتی نفتکش اجلیس با ملیت لیبریایی در ۶۶ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیماهای عراقی قرار گرفته و طعمه حریق می‌شود.

۶۵/۹/۳۰

حمله هوایی و بمباران اسلام‌آباد و کرمانشاه

در ساعت ۱۲:۳۰، پادگان شهید بروجردی و پادگان هوانیروز و پادگان الله اکبر اسلام‌آباد و چند نقطه شهر کرمانشاه بمباران می‌گردد.
در ساعت ۱۶:۱۵ و ۱۶:۳۰، پادگان سلمان فارسی گیلانغرب، پادگان شهید بروجردی، کارخانه نساجی، پادگان هوانیروز و سهراهی آبادانی مسکن بمباران شده و تعداد ۵۱ نفر شهید و ۴۰۰ نفر مجروح بر جای می‌مانند.

۶۵/۱۰/۱

حمله هوایی و بمباران اسلام‌آباد، اندیمشک، دهلران و دوکوه

در ساعت ۱۰:۵۰، چند فروند هواپیمای دشمن نقاط مسکونی و ساختمان‌های ژاندارمری و شهربانی اسلام‌آباد غرب را بمباران می‌نمایند.
در ساعت ۱۲:۲۰، چند فروند هواپیمای دشمن انبار جهاد سازندگی در ۳۰ کیلومتری اندیمشک را بمباران نموده و تعدادی دیگر نیز نیروهای گردان ۷۸۵ لشکر ۲۱ حمزه مستقر در ۷ کیلومتری پاسگاه انتظامی فسیل دهلران و همچنین، حسینیه و رادار سد دز و پادگان دو کوه را بمباران می‌نمایند و در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۱۱ نفر مجروح بر جای می‌مانند.
در ساعت ۱۴:۰۰، باز هم چند فروند هواپیما ایستگاه‌های راه‌آهن در منطقه اندیمشک را بمباران نموده، که ۲ نفر شهید و یک نفر مجروح می‌گردند. این بمباران‌ها به طور متناوب تا ساعت ۱۷:۰۰ از طرف دشمن ادامه داده می‌شود.

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط پدافند منطقه سد دز
در ساعت ۱۲:۳۵، یک فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند منطقه سد دز سرنگون می‌گردد، که البته هیچ‌گونه تأییدیه دیگر به دست نمی‌آید.

۶۵/۱۰/۲

حمله هوایی و بمباران شوشتر، کرمانشاه، اسلام‌آباد، بانه، دوآب و پاوه
در ساعت ۰۹:۴۵، توسط ۵ فروند هواپیمای عراقی پادگان شهید باغبان در منطقه شوشتر و نقاط مسکونی شهر کرمانشاه و اسلام‌آباد و شهر بانه بمباران می‌شود.
در ساعت ۱۲:۵۵، با تعداد بیش از ۲۰ فروند هواپیمای شکاری بمب‌افکن عراقی شهر دوآب و پاوه بمباران و در ساعت ۱۲:۵۹، شهر کرمانشاه بمباران می‌شود.

حمله هوایی و بمباران پل تله‌زنگ و ایستگاه‌های راه‌آهن بالارود و مازو
در ساعت ۱۳:۲۰، پل تله‌زنگ دزفول مورد حمله قرار می‌گیرد و در همین ساعات، در دو نوبت (ساعات ۰۵:۱۳ و ۱۵:۱۰)، چند فروند از هواپیماهای ایرانی شهرهای علی‌غربی و مقدادیه عراق را مورد تهاجم قرار می‌دهند.
در ساعت ۱۴:۰۰، چند فروند هواپیمای عراقی منطقه‌ای بین ایستگاه‌های راه‌آهن بالارود و مازو در منطقه اندیمشک را نیز بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران ملاوی، صالح‌آباد، گچساران و بحرگان
در ساعت ۱۴:۱۵، تعداد ۳ فروند هواپیمای عراقی نیروگاه برق و جایگاه بنزین سه‌راهی ملاوی در جاده خرم‌آباد - اندیمشک را مورد تهاجم قرار می‌دهند. در این حمله، ۳۵ نفر شهید و ۵۵ نفر مجروح می‌گردند.

از ساعت ۱۵:۳۰ الی ۱۶:۰۴، تعداد ۳۰ فروند هواپیمای دشمن مناطق صالح‌آباد و کارخانه سیمان بیستون و وزیری شهر شهید گمنام کرمانشاه را بمباران می‌نمایند.
در ساعت ۱۷:۰۰، یک روستا واقع در ۳۰ کیلومتری غرب پاسگاه مرکزی در مسیر جاده جانرود به نام روستای تازه‌آباد بمباران و در نتیجه، ۱ نفر زن شهید و ۱ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۷:۱۰، از گچساران گزارش می‌رسد که بحرگان مورد حمله قرار گرفته، ولی اطلاع دقیقی از خسارات وارده به دست نمی‌آید.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند نفتکش

در ساعت ۱۷:۴۵، کشتی نفتکش خارک در ۱۳ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

اعلام هوشیاری

ف.پ.ه جهت هوشیاری پرسنل پدافند هوایی به کلیه گروه‌های نوار مرزی و درگیر عراق اعلام می‌نماید که پوشش رادارهای عراقی مستقر در جنوب شرق و ارتفاع ۳۰ هزار پا تا حدود منطقه نجف‌آباد اصفهان دارای پوشش می‌باشند.

۶۵/۱۰/۳

آغاز عملیات کربلا ۴

عملیات کربلا ۴ در منطقه جنوبی ابوالخصیب با رمز «یا محمد(ص)» با هدف تصرف ابوالخصیب و محاصره نیروهای مستقر در شبه جزیره فاو و تهدید بصره از جنوب آغاز گردید.

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه و قصر شیرین

علیرغم حمله انبوه هواپیماهای عراقی به شهر کرمانشاه و شرکت نفت و سایت هاگ محمد(ص)، هیچ‌گونه خسارتی وارد نمی‌شود.

در ساعت ۱۷:۵۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن منطقه بین روستای آب باریکه و خاتونیه واقع در منطقه قصر شیرین را بمباران نموده و در نتیجه، ۱ نفر سرباز مجروح می‌شود.

۶۵/۱۰/۴

اخلال الکترونیکی رادار بوشهر

در ساعت ۰۱:۴۵، ایستگاه رادار بوشهر بر اثر شدت پارازیت دشمن به صورت ۸۰٪ غیرعملیاتی اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه

در ساعت ۱۰:۰۰، باز هم توسط گروهان ژاندارمری کرمانشاه گزارش می‌شود که هواپیماهای دشمن منطقه شمال شرقی پاسگاه ماهیدشت را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران اسکله‌های شناور، خرمشهر و گچساران
در ساعت ۱۰:۵۰، تعداد ۱۳ اسکله شناور در نزدیکی یکی از جزایر ایران توسط ۶ فروند جنگنده عراقی بمباران می‌شود.
در ساعت ۱۲:۱۰، تعداد ۴ جنگنده دشمن محل تجمع قوای سطحی ایران در جنوب خرمشهر را بمباران می‌نمایند.
در ساعت ۱۴:۰۰، روستای عرب‌ها واقع در حوزه پاسگاه کوریک هرک، که آشپزخانه ارتش در آن قرار گرفته، توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.
در ساعت ۱۶:۰۹، از گچساران گزارش می‌رسد که بی‌بی حکیمه ۱، دو بار مورد حمله هوایی قرار گرفته است.

۶۵/۱۰/۵

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۸
در ساعت ۱۶:۵۴، یک فروند هواپیمای عراقی توسط سایت هاگ کوثر ۸ مورد اصابت واقع شده و سرنگون می‌شود. برابر گزارش لاشه هواپیما نیز پیدا می‌شود.

۶۵/۱۰/۷

خسارات ناشی از بمباران سایت هاگ محمد(ص)
فرماندهی پدافند هوایی نتیجه بمباران سایت هاگ محمد(ص) در روز اول عملیات کربلا ۴ (۶۵/۱۰/۳) را گزارش و اعلام می‌نماید که در بین بمباران، سیستم‌های رادار تعقیب هدف HIPIR و دو دستگاه مولد برق سایت هاگ ۵۰٪ آسیب دیده است.

۶۵/۱۰/۸

انهدام دو فروند هواپیمای دشمن حوالی برج ۳۹ و ۴۰ عراق
در ساعت ۱۱:۲۰، توسط سایت هاگ فاطمیه ۱ یک فروند هواپیمای دشمن از نوع SU22 سرنگون شده و به تأیید گاشا رسیده. خلبان هواپیما در حوالی برج ۳۹ و ۴۰ عراق فرود می‌آید.
در ساعت ۱۴:۵۰ نیز، با آتش سایت هاگ فاطمه ۱ یک فروند هواپیمای دشمن سرنگون شده و لاشه هواپیما طعمه حریق می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات بحرگان

در ساعت ۱۶:۳۰، با رؤیت هواپیمای دشمن و اطلاعات رسیده، وضعیت جنگ افزارهای پدافندی بحرگان از طریق رادار بوشهر فرمز اعلام شده و در ساعت ۱۷:۰۰، تأسیسات منطقه توسط ۳ فروند هواپیمای دشمن که در سمت ۳۶۰ و ارتفاع اندازه گیری شده ۱۵ هزار پا و سرعت ۴۲۰ نات در دید رادار بوشهر واقع شده، بمباران می شود.

۶۵/۱۰/۹

حمله هوایی و بمباران شیمیایی بیمارستان صحرائی

در ساعت ۱۴:۳۰، هواپیماهای دشمن حوالی بیمارستان صحرائی لشکر ۲۸ سومار را بمباران شیمیایی می نمایند، که در اثر آن ۴۴ نفر مجروح می شوند.

حمله هوایی و بمباران سرپل ذهاب،

در ساعت ۱۶:۰۰، چند فروند هواپیمای بعثی اطراف پاسگاه سرپل ذهاب را بمباران می نمایند.

در ساعت ۱۶:۳۰ نیز، ۴ فروند هواپیمای عراقی پادگان تیپ قائم و اطراف پادگان را بمباران کرده و در نتیجه، ۱ باب منزل مسکونی ویران شده و ۱۵ رأس گوسفند آسیب می بینند.

۶۵/۱۰/۱۱

حمله هوایی و بمباران پاسگاه کوریک، گیلانغرب، گچساران و سرپل ذهاب

در ساعت ۱۲:۱۰، چند فروند هواپیمای دشمن منطقه استحقاظی پاسگاه کوریک را بمباران می کنند.

در ساعت ۱۳:۰۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای دشمن اطراف گیلانغرب را بمباران می نمایند، ولی میزان تلفات و ضایعات مشخص نمی شود.

در ساعت ۱۴:۱۰، منطقه سرپل ذهاب توسط هواپیماهای عراقی بمباران می شود.

در ساعت ۱۴:۱۶، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی با پرتاب ۸ بمب حدود ۴۰٪ از یونیت ۲ تلمبه خانه گچساران را منهدم می نمایند.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۴:۵۹، تعداد ۴ بمب از یک فروند هواپیمای دشمن به سمت جزیره خارک پرتاب شده، که به داخل آب اصابت کرده و خساراتی گزارش نمی شود.

حمله هوایی و بمباران گیلانغرب

در ساعت ۱۵:۰۰، برای دومین بار در روز جاری، هواپیماهای دشمن پادگان قائم در گیلانغرب را بمباران می‌نمایند.

در ساعت ۱۶:۰۰، اطراف بهداری لشکر ۸۱ زرهی مستقر در تنگه قاسم‌آباد بمباران شده و متعاقباً در ساعت ۱۶:۴۵، پادگان قائم واقع در گیلانغرب بمباران می‌شود، ولی خساراتی گزارش نمی‌شود.

انهدام یک فروند شناور دشمن توسط توپخانه نیروی دریایی

در ساعت ۲۰:۳۰، چهار فروند شناور دشمن در خور عبدالله با قصد ورود به خلیج فارس، با هوشیاری و آتش سنگین توپخانه نیروی دریایی رزمندگان دریادل مواجه می‌شوند، که یک فروند از آنها منهدم و سه فروند دیگر متواری می‌شوند.

۶۵/۱۰/۱۲

حمله هوایی و بمباران تنگه حاجیان و سرپل ذهاب

در ساعت ۱۰:۳۰، منطقه تنگ حاجیان و اطراف تیپ ذوالفقار بمباران می‌شود. در ساعت ۱۴:۰۰، علاوه بر بمباران روز گذشته، هواپیماهای دشمن پادگان قائم را باز هم بمباران می‌نمایند، که در این حملات، چندین باب ساختمان پادگان تخریب شده، لیکن خسارت جانی گزارش نمی‌شود.

در ساعت ۱۶:۲۰، هواپیماهای دشمن اطراف قرارگاه لشکر ۸۱ واقع در غرب پاسگاه دیر و اطراف سرپل ذهاب را بمباران می‌نمایند، لیکن خسارتی گزارش نمی‌شود.

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۹:۰۶، در سمت ۲۳۵ صدای مهیب یک انفجار خارج از محل تأسیسات در داخل آب جزیره خارک شنیده می‌شود.

۶۵/۱۰/۱۳

مورد اصابت قرار گرفتن نفتکش قبرسی

در ساعت ۱۰:۰۰، نفتکش کالری با ملیت قبرسی مورد اصابت قرار می‌گیرد، ولیکن آسیب زیادی وارد نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی و هوانیروز گچساران

در ساعت ۱۰:۱۵، تأسیسات نفتی گچساران مورد اصابت واقع شده و ۶ نفر شهید و ۱۰ نفر غیرنظامی مجروح و ۲ نفر غیرنظامی از روستای آب شیرین کن مجروح می‌شوند. در ساعت ۱۵:۳۰، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن پایگاه هوانیروز مسجد سلیمان را بمباران کرده و در نتیجه، ۳ آشیانه خالی منهدم شده و یک نفر دچار موج گرفتگی می‌شود.

۶۵/۱۰/۱۴

بررسی چگونگی حملات هوایی به کرمانشاه

حملات اخیر دشمن به شهر کرمانشاه معاون اطلاعاتی را وادار می‌کند تا بررسی همه‌جانبه نسبت به چگونگی حملات را انجام دهد؛ لذا اعلام می‌نماید که با توجه به اطلاعاتی واصله از گاشا، مبنی بر گسترش تعدادی از هواپیماهای میراژ پایگاه الکوت به پایگاه البکر و مسیرهای رفت و برگشت هواپیماهای دشمن از غرب به شرق، احتمال می‌رود که تعدادی از مأموریت‌های بمباران شهر کرمانشاه از پایگاه البکر انجام گرفته باشد.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی لیبریائی

در ساعت ۱۵:۱۰، یک فروند کشتی نفتکش لیبریائی در داخل کارون در ۶۰ مایلی جزیره خارک مورد اصابت موشک قرار گرفته و دچار حریق می‌شود.

بمباران محل تجمع نیروهای سطحی دشمن

در ساعت ۱۱:۵۵، چندین فروند هواپیمای ایرانی به تناوب زمانی محل تجمع نیروهای سطحی دشمن را در منطقه عملیاتی کربلا ۴ بمباران کرده و پس از وارد آوردن تلفات و ضایعات، سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

۶۵/۱۰/۱۵

خسارات بمباران تلمبه‌خانه تنگ فنی و پل بابا

در ساعت ۱۲:۴۵، تلمبه‌خانه تنگ فنی و پل بابا در مسیر لوله ری اهواز بمباران می‌شود.

۶۵/۱۰/۱۷

درگیری هوایمای ایرانی با هواپیماهای دشمن در یک عملیات متهورانه

در ساعت ۱۶:۴۰، مسیر متخاصم O04 در موقعیت DB1595 با سمت NE و به تعداد تقریبی ۲۸ فروند با سرعت ۴۲۰ و ارتفاع ۱۸ هزار پا در پوشش رادار همدان قرار می‌گیرد. در ساعت ۱۶:۴۷، هواپیمای شکاری رهگیر F4 با معرف پروازی میعاد ۸۱ به خلبانی سرهنگ دوم سیروس باهری با ارتفاع ۱۴ هزار پا با درخواست خلبان و هماهنگی با افسران کنترل شکاری و تاکتیک BEAM-STERN با سرعت بیشتر از سرعت صوت، به داخل توده هواپیماها هدایت می‌شود. با شلیک موشک‌های AIM9 و AIM7 و با استفاده از مسلسل، جنگ و گریزی نابرابر صورت می‌گیرد و مسیر دسته‌جمعی هواپیماهای دشمن به بیش از ۲۵ مسیر راداری تقسیم می‌گردد.

هواپیمای ایرانی نیز در این درگیری از دم مورد اصابت واقع شده و به حالت اضطراری به پایگاه خود بازمی‌گردد.

شهامت، از خودگذشتگی و ایثار خلبان هواپیمای مورد نظر همراه با کنترل و هدایت دقیق توسط رادار، یکی دیگر از رشادت‌ها و قهرمانی‌های رزمندگان اسلام در این عملیات در طول ۸ سال دفاع مقدس رقم خورد و با تأسی به این عملیات، طرح مقابله ۱ فروند هواپیمای شکاری رهگیر با انبوه هواپیماها تحت عنوان طرح سیروس (علی) طراحی شده و به تصویب رسید.

بمباران مواضع دشمن در مناطق عملیاتی جنوب

در ساعت ۱۰:۱۲، چند فروند هواپیمای جنگنده نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران محل تجمع نیروهای دشمن در مناطق عملیاتی جنوب را بمباران کرده و پس از ایجاد تلفات و ضایعات سنگین، سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

۶۵/۱۰/۱۸

حملات هوایی دشمن به نیروگاه انجیرک اراک

نیروگاه انجیرک اراک در ساعت ۰۹:۱۵ مورخه ۶۵/۵/۵ مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد. نماینده مردم اراک با انعکاس گزارشی خواستار چگونگی حمله شده و جواب لازم داده می‌شود.

در ساعت ۱۴:۲۵ مورخه ۶۵/۹/۱۷ نیز مجدداً نیروگاه انجیرک با ۳ فروند هواپیمای عراقی مورد حمله واقع می‌شود، که مجدداً نماینده محترم مردم اراک مبادرت به تهیه گزارش به حضور ریاست جمهوری اسلامی می‌نماید. ف.پ.ه برای اینکه از هرگونه پیش‌داوری‌های احتمالی در سلسله مکاتبات جلوگیری شود، پاسخی مشروح تهیه و اعلام می‌نماید.

در حمله به نیروگاه از ساعت ۱۳:۲۵ وضعیت قرمز در نوار مرزی به دلیل اطلاعیه‌های پست شنود ابلاغ گردیده و در ساعت ۱۴:۱۲ نیز، توسط پست‌های دیدبانی داودآباد و فرم‌هین صدای عبور هواپیما گزارش و متعاقباً در ساعت ۱۴:۱۳، وضعیت پدافندی کل منطقه نیز قرمز اعلام شده است و لذا به هنگام حمله هوایی، کلیه جنگ‌افزارهای مستقر در منطقه قبل از انجام بمباران عملیاتی بوده و در ساعت ۱۴:۱۵، مبادرت به درگیری می‌نمایند. علل موفقیت دشمن چنین ارزیابی می‌شود که نیروگاه توسط یک رسد توپ ۳۵م نه‌اجا و ۷ قبضه توپ ۲۳م ن‌اجا پدافند می‌شود، که اصولاً کافی نبوده و هواپیماهای دشمن نیز در پوشش راداری زمینی و رادار هواپیمای گشت نیز قرار نگرفته و لذا انهدام دشمن نیز میسر نمی‌شود. برابر گزارش تیم اعزامی از نه‌اجا در بررسی بمباران مجتمع ماشین‌سازی اراک نیز که در گزارش نماینده مردم اراک به آن اشاره شده، پرسنل پدافند هوایی در محل خدمت خود مستقر بوده و با توجه به توان رزمی خود انجام وظیفه نموده‌اند.

۶۵/۱۰/۱۹

آغاز عملیات کربلا ۵

عملیات کربلا ۵ در منطقه جبهه جنوبی شلمچه با رمز «یا زهرا(س)» در تاریخ ۶۵/۱۰/۱۹ تا ۶۵/۱۱/۷ با هدف تصرف شلمچه و پیشروی به سوی بصره آغاز گردید.

سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۷:۵۵، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی قرار گرفته و سرنگون می‌شوند.

بمباران شیمیایی نیروهای ایرانی در منطقه عملیاتی کربلا ۵

نیروهای عراقی نیز از ساعت ۰۶:۰۰ الی ۰۹:۰۰ نیروهای ایرانی مستقر در شرق بصره و غرب اروندرود را در سه نوبت بمباران شیمیایی می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران نیروهای ایرانی توسط هواپیماهای دشمن
در ساعت ۰۸:۰۹، چهار فروند هواپیمای عراقی مواضع نیروهای ایرانی را در ابوالخصیب بمباران می‌کنند.

بمباران محل تجمع نیروهای دشمن

در همین زمان، تیزپروازان ایرانی محل تجمع نیروهای عراقی را در جنوب به شدت بمباران کرده و پس از وارد آوردن ضایعات سنگین سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی هاگ فاطمیه ۳

در ساعت ۰۸:۰۹، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه توسط سایت موشکی هاگ فاطمیه ۳ مورد هدف قرار گرفته و سرنگون می‌شود و به تأیید منابع شنود نیز می‌رسد.
در ساعت ۰۳:۳۴ و ۱۷:۱۱، مجدداً سایت هاگ فاطمیه ۳ مستقر در کربلا ۵ اقدام به پرتاب ۲ تیر موشک می‌نماید، که مرحله اول نتیجه منفی بوده، اما در پرتاب دوم، یک فروند هواپیمای دشمن سرنگون شده و مورد تأیید قرار می‌گیرد.

حمله هلیکوپترهای ایرانی به محل تجمع دشمن

در ساعت ۰۵:۱۱، هلیکوپترهای ایرانی محل تجمع دشمن را راکت‌باران می‌نمایند.

حملات هوایی دشمن و خودی به مواضع یکدیگر

از ساعت ۱۱:۳۲ الی ۱۲:۳۲، به تناوب زمانی، هواپیماهای ایرانی محل استقرار نیروهای دشمن را بمباران می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران سوسنگرد

از ساعت ۰۵:۱۱ الی ۰۰:۱۳، هواپیماهای دشمن ۸ نقطه از شهر سوسنگرد را بمباران می‌کنند.

محاصره پاسگاه زید عراق

در ساعت ۰۰:۱۲، پاسگاه زید عراق به محاصره نیروهای ایرانی درآمد و در شرق دریاچه پرورش ماهی مستقر می‌شوند.

حمله هوایی به قایق‌های ایرانی در شرق دریاچه ماهی

در ساعت ۰۵:۱۲، جنگنده‌های عراقی قایق‌های ایرانی را در شرق دریاچه ماهی مورد حمله قرار می‌دهند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ
در ساعت ۱۱:۱۳ نیز، توسط آتش فاطمیه ۳، یک فروند هواپیمای دشمن سرنگون می‌شود.

حمله هوایی و بمباران روستای چاته در جنوب غربی دزفول
در ساعت ۱۳:۳۲، روستای چاته در جنوب غربی دزفول توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.

حمله موشکی زمین به زمین به نیروهای ایرانی در شلمچه
در ساعت ۱۴:۳۵، چهار موشک زمین به زمین به محل تجمع نیروهای ایرانی در شلمچه پرتاب می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۳
در ساعت ۱۴:۳۰، توسط سایت هاگ فاطمیه ۳ یک فروند از هواپیماهای دشمن از نوع SU22 منهدم می‌شود، که توسط گروه اطلاعات شناسایی نیز تأیید می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران گیلانغرب
در ساعت ۱۶:۳۵، دو فروند هواپیمای دشمن ۶ کیلومتری غرب پاسگاه دیره گیلانغرب را بمباران می‌نمایند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۳
در ساعت ۱۶:۴۵، یک فروند هواپیمای دشمن توسط فاطمیه ۳ مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

حمله هوایی و بمباران نیروهای ایرانی در اطراف دزفول و اصفهان
در ساعت ۱۹:۳۱، محل تجمع نیروهای ایرانی در اطراف دزفول مورد حمله قرار می‌گیرد.

در ساعت ۲۱:۱۵، شهر اصفهان مورد تهاجم دو فروند هواپیمای MIG25 قرار می‌گیرد، که در این حمله از ارتفاع بالا ۴ بمب پرتاب می‌شود. سه بمب در نزدیکی منازل مسکونی اصابت کرده و تعدادی از مردم مجروح می‌شوند، ولی بمب چهارم عمل ننمود. در بررسی مشخص می‌شود که بمب‌ها از نوع GP هزار پوندی بوده است.

۶۵/۱۰/۲۰

انهدام ۳ فروند از هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۳

در ساعات ۰۸:۰۱، ۰۸:۰۷ و ۰۸:۲۵، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۳ سرنگون می‌شوند.

حمله هوایی و موشکی زمین به زمین به شهرهای اندیمشک، بروجرد، نهاوند، دزفول و رامهرمز در ساعت ۱۲:۰۰، شهر اندیمشک مورد حمله موشک زمین به زمین قرار می‌گیرد. در ساعت ۱۲:۵۰، هواپیماهای دشمن شهرستان بروجرد را بمباران می‌نمایند، که ۲۳ نفر شهید و ۶۵ نفر مجروح می‌شوند و در همین زمان، دو نقطه از شهر نهاوند و دزفول مورد حمله موشک زمین به زمین قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۲:۵۳ نیز، شهر نهاوند مورد اصابت موشک زمین به زمین واقع می‌شود. در ساعت ۱۳:۰۰، شهرستان رامهرمز بمباران می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱

در ساعت ۱۶:۴۴ و ۱۶:۴۷، سایت هاگ فاطمیه ۱ تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن را سرنگون می‌نماید.

انهدام ۵ فروند هواپیمای دشمن

۵ فروند هواپیمای دشمن در ساعات ۱۷:۰۲، ۱۷:۰۵، ۱۷:۱۳، ۱۷:۱۴ و ۱۷:۱۶، توسط سایت فاطمیه ۱ سرنگون می‌شوند، که نوع آنها SU22 و MIRAGE و MIG23 اعلام می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر اصفهان

در ساعت ۱۸:۰۳، شهر اصفهان مورد حمله هواپیماهای دشمن واقع می‌گردد.

۶۵/۱۰/۲۱

پرتاب یک فروند موشک زمین به زمین به بغداد

به تلافی موشک‌های زمین به زمین چند روز گذشته، که عراق به نقاط مسکونی ایران پرتاب نموده، جمهوری اسلامی ایران در ساعت ۰۵:۵۵، یک فروند موشک زمین به زمین به بغداد پرتاب می‌نماید.

انهدام و سرنگونی ۳ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت موشکی هاگ فاطمیه ۱
فعالیت‌های هوایی دشمن بر فراز نیروهای سطحی ایران زیاد شده و لذا سایت
موشکی هاگ فاطمیه ۱ با شلیک ۴ تیر موشک در ساعات ۰۹:۱۱، ۰۹:۲۱، ۰۹:۲۳ و
۰۹:۲۷ تعداد ۳ فروند هواپیمای SU22 و MIG23 دشمن را سرنگون می‌نماید، که به
تائید گاشا نیز می‌رسد.

حمله هوایی و بمباران ایستگاه راه‌آهن منظره قم

در ساعت ۱۱:۰۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن ایستگاه راه‌آهن منظره قم را
بمباران می‌نمایند.

انهدام و سرنگونی ۴ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱

در ساعات ۱۲:۳۲، ۱۲:۳۵، ۱۲:۴۶ و ۱۳:۰۵ نیز، با آتش سایت موشکی هاگ
فاطمیه ۱، سقوط ۴ فروند هواپیمای دشمن گزارش می‌شود.

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای دزفول، رامهرمز، بروجرد و نهاوند

دشمن که از سقوط هواپیماهای شکاری خود توسط سایت‌های هاگ در تنگنا قرار
می‌گیرد، به تلافی این عملیات از ساعت ۱۲:۰۳ الی ۱۳:۰۳ شهر قهرمان‌پرور دزفول را
مورد اصابت ۴ تیر موشک زمین به زمین و شهرهای رامهرمز و بروجرد و نهاوند را نیز به
ترتیب در ساعت ۱۲:۰۳ و ۱۲:۰۵ به فاصله زمانی بسیار کم، مورد اصابت ۲ فروند موشک
زمین به زمین متوالی قرار می‌دهد و خساراتی به مردم بی‌دفاع میهن اسلامی وارد
می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای بستان، ایلام، اسلام‌آباد و اصفهان

در ساعت ۱۲:۳۰، شهر ایلام نیز توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.
در ساعت ۱۶:۴۰، شهر بستان و در ساعت ۱۹:۳۰، شهر اسلام‌آباد توسط هواپیماهای
دشمن بمباران می‌شود. دشمن به موشکباران و بمباران هواپیماها در طول روز اکتفا نکرده
و از روی لجاجت و سرسختی و در ساعت ۲۳:۳۵، شهر اصفهان را با هواپیمای MIG25
مورد حمله هوایی قرار داده و با پرتاب ۴ تیر بمب ۱۰۰۰ پوندی به روستاهای مجاور، به نام
ماربین و کلاچه، حمله نموده، که خوشبختانه هیچ‌گونه خسارتی وارد نمی‌شود.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر دزفول

در ساعت ۲۳:۳۴، شهر دزفول توسط موشک زمین به زمین مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۵/۱۰/۲۲

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی فاطمیه ۱

در ساعت ۰۸:۳۲، اعلام می‌شود یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی فاطمیه ۱ در منطقه عملیاتی کربلا ۵ منهدم گردیده، که تأیید نمی‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اصفهان و کاشان

با رؤیت کشف مسیر B41 هواپیمای MIG25 وضعیت قرمز در مناطق اصفهان و کاشان اعلام می‌شود، که پس از چند دقیقه، این شهرها از ارتفاع بالا مورد اصابت قرار می‌گیرند و در اطراف بیمارستان احمدیه، چند منزل مسکونی ویران و تعدادی بیمار مجروح می‌شوند.

بمباران هواپیماهای خودی در شهر شیخ سعد

در ساعت ۱۱:۲۰، هواپیماهای ایرانی تأسیسات نظامی و اقتصادی دشمن را در شهر شیخ سعد بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اراک، بروجرد، قم و پادگان حمید

در ساعت ۱۲:۱۵، شهرستان اراک و در ساعت ۱۳:۲۰، شهرستان بروجرد و مجدداً در ساعت ۰۲:۲۵، شهرستان اراک مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته و تعدادی از مردم شهید و مجروح می‌گردند. در همین زمان، تعدادی هواپیمای دشمن پادگان منظریه و انبار سیلوی شهرستان قم را بمباران می‌نمایند.

در ساعت ۱۳:۰۰، پادگان حمید و ایستگاه راه‌آهن حسینیه توسط هواپیمای دشمن بمباران می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۸

در ساعت ۱۳:۰۹ و ۱۳:۱۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت موشک‌های سایت هاگ کوثر ۸ قرار می‌گیرند.

حمله هوایی و بمباران بی‌بی حکیمه و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۵:۲۴، یونیت ۲ اهواز و در ساعت ۱۵:۳۰، بی‌بی حکیمه مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته و در حین درگیری پدافندی، یکی از هواپیماها سرنگون شده و خلبان به اسارت نیروهای اسلام درمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۱۶:۳۳، تعداد ۱۶ نقطه از شهر ایلام با هجوم هواپیماهای عراقی بمباران می‌گردد.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۷:۰۰، یک فروند کشتی نفتکش تبریز در سمت ۱۶۵ درجه و ۶۵ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی فاطمیه ۱

در ساعت ۱۷:۰۵، یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی فاطمیه ۱ مورد هدف واقع می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۲۱:۰۰، با کشف مسیر دشمن، در منطقه تبریز وضعیت قرمز اعلام می‌شود. همزمان، شهر تبریز از ارتفاع بالا مورد اصابت بمب‌های هواپیمای MIG25 قرار می‌گیرد، که به منطقه یوسف‌آباد فرو می‌ریزد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و شهر اراک

در ساعت ۲۱:۰۳، جزیره خارک نیز توسط هواپیمای عراقی بمباران می‌شود. در ساعت ۲۳:۵۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی شهر اراک را نیز بمباران می‌نمایند.

۶۵/۱۰/۲۳

آغاز عملیات کربلا ۶

عملیات کربلا ۶ با رمز «یا فاطمه الزهرا(س)» در منطقه عملیاتی شمال سومار انجام و در نتیجه، ۱۳ ارتفاع مهم و پل‌های ارتباطی منطقه رودخانه کنگاکوش آزاد می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اصفهان و خرم‌آباد

در ساعت ۰۶:۳۰، شهر اصفهان توسط هواپیمای MIG25 عراقی بمباران می‌شود. در ساعت ۱۱:۳۲، شهر خرم‌آباد توسط هواپیما بمباران می‌شود.

حمله موشک ضدرادار به سایت هاگ سربندر

در ساعت ۱۲:۵۸، به دنبال حملات قبلی، سایت هاگ سربندر (ماهشهر) نیز مورد اصابت موشک ضدرادار هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد.

انهدام و مورد اصابت قرار گرفتن ۴ فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه کربلا ۵
در ساعت ۱۶:۱۷، سایت فاطمیه ۱ مستقر در منطقه عملیاتی کربلا ۵، یک فروند هواپیمای دشمن را مورد هدف قرار می‌دهد و در ساعات ۱۷:۲۵، ۱۷:۲۷ و ۱۷:۳۲، سایت‌های موشکی فاطمیه ۱ و ۳ تعدادی از هواپیماهای دشمن را مورد هدف قرار می‌دهند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای تبریز و اصفهان

در ساعت ۲۱:۳۰، باز هم شهر تبریز با هواپیمای MIG25 مورد حمله واقع می‌شود، که بمب‌ها در اطراف شهرک لام فرود می‌آید.

در ساعت ۲۳:۲۵، شهر اصفهان برای چندمین بار توسط هواپیمای MIG25 مورد هدف قرار گرفته و با پرتاب ۴ بمب در مناطق مسکونی، تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌مانند. در این حمله، بمب‌ها در خیابان فروغی، حاجی و کوی شهرآباد اصابت می‌نمایند.

۶۵/۱۰/۲۴

حمله هوایی و بمباران شهر سرپل ذهاب

در ساعت ۰۸:۳۰ و ۰۸:۳۲، منطقه سرپل ذهاب توسط هواپیمای دشمن بمباران می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی فاطمیه ۱

در ساعت ۱۰:۳۰، یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت موشکی فاطمیه ۱ سرنگون می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام، قم، اصفهان، دزفول و کرمانشاه

در ساعت ۱۶:۲۲، شهر ایلام و در ساعت ۱۶:۳۳، شهر قم مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۲۲:۵۴، صدای انفجار شدیدی در اصفهان گزارش می‌شود؛ اما هیچ‌گونه تخریب یا بمب یا هواپیمایی مشاهده نمی‌شود.

در ساعت ۲۳:۱۰، شهر دزفول و در ساعت ۲۳:۳۰ نیز، شهر کرمانشاه مورد حمله موشکی قرار می‌گیرند.

بمباران شهرها با استفاده از ایلوشین ۷۶

معاون اطلاعاتی نه‌جا رهگیری تعدادی ایلوشین ۷۶ در بمباران مناطق را به معاون عملیاتی گزارش و اضافه می‌نماید که بنا به تخلیه اطلاعاتی از خلبان اسیر عراقی، کشور

بعثی با انجام تغییراتی در هواپیماهای ترابری در ایلوشین ۷۶، اخیراً در انجام عملیات بمباران‌های سنگین و وسیع در خطوط مقدم جبهه (مهران، گیلانغرب، اسلام‌آباد، نفت‌شهر، فاو، شلمچه) از این نوع هواپیماها استفاده می‌نماید، که در پایگاه‌های البکر و ناصریه مستقر می‌باشند.

۶۵/۱۰/۲۵

حمله هوایی و بمباران پل تله‌زنگ و سقوط هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۲:۲۷، پل تله‌زنگ توسط هواپیمای دشمن بمباران می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه

در ساعت ۱۳:۰۰، سقوط یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت فاطمیه ۱ در منطقه کربلا ۵ گزارش می‌شود.

حمله و بمباران منطقه نیشکر هفت‌تپه، راه‌آهن و شهر اصفهان

در ساعت ۱۳:۰۵، منطقه نیشکر هفت‌تپه و راه‌آهن بمباران هوایی می‌گردد.

در ساعت ۱۳:۱۵، شهر اصفهان مورد حمله هواپیمای دشمن از ارتفاع بالا توسط MIG25 واقع شده و در اثر بمباران میدان شهر، تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌مانند.

سقوط یک فروند هواپیمای F14 در حوالی اصفهان

در ساعت ۱۵:۱۷، یک فروند هواپیمای F14 مأمور گشت هوایی اصفهان بر فراز این شهر سقوط می‌نماید، که بنا به اعلام معاون اطلاعاتی، هواپیما به علت درگیری هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن، سقوط می‌کند.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۱۵:۵۰، شهر تبریز توسط هواپیمای دشمن با شماره مسیر S79 بمباران می‌گردد و بمب‌ها در نقاط غیرمسکونی اصابت می‌نماید.

سقوط هواپیما برای پدافند هوایی مشکوک به نظر می‌رسد و حتی گروه پدافند هوایی دزفول در اولین گزارش خود عنوان می‌نماید که در زمان سانحه، تا ۱۷:۱۰ ارتباط رادار و CAP دزفول با کلیه یگان‌های همجوار قطع بوده و در همین زمان، فقط دو مسیر دشمن با شماره‌های Z11 در موقعیت EB2555 در دید رادار قرار گرفته و در ساعت ۱۵:۴۶ نیز، هواپیمای شکاری طرح پدافندی F14 با معرف پروازی توچال ۴۶ با رادار تماس گرفته و

موقعیت هواپیمای شکاری طرح پدافندی با معرف پروازی توچال ۴۴ را جويا می‌شود. رادار اعلام می‌نماید اطلاعاتی از موقعیت هواپیمای توچال ۴۴ ندارد. با تجزیه و تحلیل مشخص می‌شود که دشمن ضمن انجام حمله هوایی به صورت ارتفاع بالا و سرعت زیاد از تعدادی هواپیما در ارتفاع پایین استفاده نموده و هواپیمای F14 گشت هوایی را مورد اصابت قرار می‌دهد، که هواپیمای F14 در هدایت به طرف MIG25 ارتفاع بالا اوج گرفته و در دید رادار زمینی دشمن واقع شده و با استفاده از گزارش موقعیت F14 نسبت به MIG25 تماس فی مابین MIG25 و هواپیماهای دشمن در ارتفاع پایین، نسبت به انهدام هواپیمای شکاری ایران اقدام گردیده است.

۶۵/۱۰/۲۶

حمله موشکی به شهر همدان

در ساعت ۰۷:۰۰، با اعلام شنود، وضعیت در اصفهان و همدان پررنگ شده و در ساعت ۰۸:۰۰، شهر همدان مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱

در ساعت ۰۸:۲۷، با هجوم دسته‌جمعی هواپیماهای عراقی با شماره مسیر ۰۰۲ در منطقه عملیاتی کربلا ۵، یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱ مورد اصابت واقع می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای غربی و جنوب‌غربی و شهرهای اصفهان و اراک

در ساعات ۱۲:۳۴، ۱۲:۳۵ و ۱۲:۳۷، توسط هواپیماهای دشمن به شهرهای غربی و جنوب‌غربی حمله می‌گردد. همزمان، شهرهای اصفهان و اراک نیز مورد حمله واقع شده، که گزارش می‌شود.

انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن

یک فروند از هواپیماهای دشمن بر فراز شهر اراک سرنگون می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای قم، همدان و اراک

در ساعت ۱۲:۴۰، شهر زیارتی قم و در ساعت ۱۲:۴۷، شهر همدان و در ساعت ۱۳:۳۰ و ۱۳:۳۲، سه نقطه مسکونی از شهر اراک بمباران می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر اسلام‌آباد

در ساعت ۱۶:۰۰، هواپیماهای دشمن چند نقطه شهر اسلام‌آباد را بمباران می‌نمایند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱
در ساعت ۱۶:۴۶، یک فروند هواپیمای عراقی توسط سایت موشکی فاطمیه ۱ در منطقه عملیاتی جنوب سرنگون می شود.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز
در ساعت ۲۳:۱۰، نقاطی غیرمسکونی از شهر تبریز توسط هواپیمای با سرعت مافوق صوت به شماره S106 بمباران می گردد.

۶۵/۱۰/۲۷

حمله هوایی و بمباران مجدد پل تله‌زنگ و شهرهای دهلران و ایلام
در ساعت ۱۱:۴۰، پل حساس و استراتژیکی تله‌زنگ مجدداً مورد حمله واقع می شود، که خسارتی وارد نمی شود.

در ساعات ۱۱:۵۰ و ۱۲:۱۰، چند نقطه از شهر دهلران بمباران و در نتیجه، ۳ نفر غیرنظامی مجروح و ۱ نفر دچار موج گرفتگی می شود.
در ساعات ۱۲:۰۰ و ۱۲:۱۰، به طور متوالی شهر ایلام مورد اصابت موشک زمین به زمین عراقی قرار می گیرد.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ بندر امام
در ساعت ۱۲:۳۰، سقوط یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ بندر امام و اینکه خلبان هواپیمای ساقط شده به حالت زنده دستگیر می شود، اعلام می شود.

اعلام وضعیت قرمز در اصفهان، تهران و اهواز
در همین موقع، با کشف ۲ فروند هواپیمای MIG25 توسط رادار با سمت تهدید وضعیت اصفهان، تهران، اهواز قرمز می شود.

حمله هوایی و بمباران شهر تهران
در ساعت ۱۲:۳۵، تعداد ۳ نقطه از شهر تهران (ولنجک، دارآباد، جمال‌آباد) مورد اصابت بمب واقع شده و ۳ نفر شهید و ۱۹ نفر مجروح برجای می ماند.

حمله موشکی ضدرادار به سایت هاگ فاطمیه ۱
در ساعت ۱۴:۱۹، یک تیر موشک ضدتشعشع توسط هواپیمای دشمن به سمت سایت هاگ فاطمیه ۱ پرتاب می شود، ولی در ۵ کیلومتری سایت به زمین اصابت می نماید.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱

در ساعت ۱۷:۱۵ و ۱۷:۱۸، سایت هاگ فاطمیه ۱، تعداد ۲ تیر موشک به سمت هواپیمای دشمن پرتاب می نماید و گزارش می شود که یکی از هواپیماهای دشمن از نوع SU22 سرنگون گردیده است.

حمله هوایی و بمباران شدید منطقه عمومی اهواز

در ساعت ۱۷:۰۳، کارخانه نورداهواز و در ساعت ۱۷:۱۱، ساختمان استادیوم و در ساعت ۱۷:۱۲، بیمارستان لشکر و در ساعت ۱۷:۲۰، فلکه ساعت و در ساعت ۱۷:۲۴، ایستگاه راه آهن اهواز مورد حمله موشکی واقع می شود. جمعاً تعداد ۱۰۰ نفر شهید و ۱۸۰ نفر مجروح بر جای می ماند.

صدای انفجار در دزفول

در ساعت ۲۲:۰۷، صدای مهیبی از انفجار در شهر دزفول شنیده می شود، که هیچ علتی برای آن مشخص نمی گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای تبریز، اصفهان و دزفول و پل تل زنگ

در ساعت ۲۲:۱۷، با رؤیت هواپیمای MIG25 شهر تبریز از ارتفاع بالا بمباران می شود. در این حمله ناجوانمردانه، ساختمان دانشکده فنی و بیمارستان امام خمینی مورد هدف واقع شده و ۳ نفر شهید و تعداد زیادی مجروح می شوند.

در ساعت ۲۲:۲۰، شهر اصفهان مورد بمباران قرار گرفته و یک باب منزل ویران شده و چندین دستگاه خودرو خسارت دیده و تعدادی نیز مجروح می شوند.

در ساعت ۲۲:۲۵، برای دومین بار شهر تبریز از ارتفاع بالا بمباران می شود.

در ساعت ۲۲:۳۰ و ۲۲:۴۵، روستای گاومیش آباد دزفول و در همین ساعت ایستگاه راه آهن تل زنگ لرستان بمباران می گردد.

در ساعت ۲۲:۵۰، شهر دزفول بمباران می شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای تبریز و اصفهان

در ساعت ۲۳:۲۴، مجدداً شهر تبریز بمباران می شود و بمبها به اطراف زایشگاه اصابت می نمایند.

در ساعت ۲۴:۰۰، یعنی در آخرین لحظات پایان روز و نیمه شب، برای دومین بار در روز، باز هم شهر اصفهان بمباران می شود.

۶۵/۱۰/۲۸

تحلیلی کوتاه از حملات وحشیانه عراق علیه مردم بی دفاع

روز قبل روز پرماجرایی بود، که در تاریخ بمباران‌های جنگ تحمیلی تاکنون بی سابقه است و پراکندگی نیروهای سطحی باعث تصمیم‌گیری‌های نابخردانه رژیم بعثی گردید، که این عملیات برای همیشه لکه ننگی بر کرده رژیم افلکی می‌باشد.

دلیرمردی نیروهای اسلام و ایستادگی ملت شجاع در موشکباران، رژیم بعثی را در حالت مشکوک نگه داشته است، ولی باز هم به صورتی ناامیدانه و بی‌هدف، عملیات بمباران و موشکباران را ادامه می‌دهد.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز، اراک، قم، اصفهان و کاشان

در ساعت ۰۵:۴۵، با مشاهده پرواز هواپیمای MIG25 بر فراز شهر تبریز و ارومیه وضعیت قرمز اعلام شده و در ساعت ۰۵:۵۹، بمباران کور در تبریز انجام می‌شود و چهار نقطه مورد اصابت قرار می‌گیرد، که تعدادی شهید و مجروح و چند ساختمان ویران می‌شوند.

در ساعت ۰۶:۰۰، با پرواز MIG25 در شهرهای اراک، قم، اصفهان، کاشان و تبریز وضعیت قرمز می‌شود در همین ساعت، مسیر A01های ماخ شهر تبریز را بمباران می‌نماید، که همزمان پرتاب یک فروند موشک زمین به زمین و عملیات عکاسی اعزام شده است.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی فاطمیه ۱

در ساعت ۱۱:۰۵، سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا ۵ توسط سایت موشکی فاطمیه ۱ گزارش می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای قم، مسجد سلیمان، ایلام و پل قطور

در ساعت ۱۱:۲۳، شهر قم مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۶:۳۰، شهر مسجد سلیمان و همزمان ۴ نقطه از شهر ایلام مورد حمله هوایی واقع و خسارت زیادی وارد می‌شود؛ البته هیچ‌گونه صدمه جانی گزارش نشده است.

در ساعت ۱۶:۲۱، پل هوایی قطور با هواپیماهای دشمن تهدید می‌شود، که خسارتی وارد نمی‌شود و بمب‌ها به اطراف ریخته می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اصفهان، نهاوند و همدان

در ساعت ۱۶:۴۵، شهرهای اصفهان، نهاوند و همدان توسط هشت فروند هواپیمای MIG23 بمباران می‌شوند، ولی با تلاش و ایجاد سد آتش پدافند هوایی، بمب‌ها بی‌هدف به اطراف شهرهای مذکور پرتاب می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران شبانه شهرهای اصفهان، قم و تبریز

متعاقب اجرای بمباران‌های روزانه، تهدیدات شبانه آغاز می‌گردد و در ساعت ۲۲:۲۰، شهر اصفهان و در ساعت ۲۲:۳۱، شهر قم و در ساعت ۲۳:۱۸، شهر تبریز و متعاقباً در ۲۳:۵۵، برای دومین بار شهر اصفهان از ارتفاع بالا مورد بمباران قرار می‌گیرد، لیکن هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

۶۵/۱۰/۲۹

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱

در ساعت ۰۷:۴۵، سایت هاگ فاطمیه ۱ سقوط یک فروند هواپیمای دشمن را گزارش می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای دزفول، تبریز، قم، اصفهان، سقز، اسلام‌آباد و کرمانشاه

در ساعت ۱۲:۱۰، شهر دزفول و در ساعت ۱۲:۱۵، شهر تبریز و در ساعت ۱۲:۲۵ ایستگاه راه‌آهن پلدختر در ۱۲ کیلومتری قم و در ساعت ۱۲:۳۰، شهر اصفهان مورد حمله هوایی واقع می‌شود.

در ساعت ۱۵:۱۰، شهر سقز و در ساعت ۱۵:۱۴ و ۱۵:۴۰، شهر اسلام‌آباد و در ساعت ۱۵:۱۵، شهر کرمانشاه مورد اصابت بمب‌های دشمن واقع می‌شوند و در ساعت ۱۵:۳۰، تعداد ۲۰ نقطه از شهرستان کرمانشاه بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۲۲:۴۵، شهر تبریز توسط مسیر S109 با هواپیمای سرعت مافوق صوت بمباران شده، که بمب‌ها در خارج از شهر اصابت می‌نمایند.

در ساعت ۲۲:۵۲ و ۲۲:۵۶، سه نقطه از شهر اصفهان از ارتفاع بالا بمباران کور می‌گردد.

۶۵/۱۰/۳۰

حمله هوایی و بمباران شهرهای تبریز، همدان، اصفهان و قم

در ساعت ۰۶:۱۵، شهر تبریز و همدان از ارتفاع بالا بمباران شده و بمبها در اطراف این شهرها اصابت می نماید.

در ساعت ۰۶:۱۷، شهر اصفهان مورد تهاجم هوایی دشن واقع شده و چند نقطه شهر از ارتفاع بالا بمباران و ۴ نفر مجروح می شوند.

در ساعت ۰۶:۱۸، شهر مقدس قم از ارتفاع بالا بمباران می شود. باز هم بمبها به اطراف شهر اصابت می نماید، که ضایعاتی به بار نمی آید.

در ساعت ۰۶:۳۰، صدای شکستن دیوار صوتی در دزفول به گوش می رسد و متعاقباً در ساعت ۰۶:۳۲، شهر اصفهان از ارتفاع بالا بمباران می شود.

حمله هوایی و بمباران محل تجمع نیروها و مناطق اقتصادی دشمن

در ساعات ۰۷:۴۰، ۱۰:۱۸، ۱۱:۱۵، ۱۱:۵۵ و ۱۲:۲۵، جنگنده بمب افکن های ایرانی محل تجمع نیروهای عراقی در منطقه کربلا را بمباران کرده و سالم به پایگاه های خود برمی گردند.

در ساعات ۱۱:۳۲ و ۱۲:۴۷، مجدداً تأسیسات نظامی اقتصادی شهرهای قره تپه و سنجق عراق توسط هوایی های ایرانی بمباران می شود.

حمله هوایی و بمباران شهر همدان و انبار نفت شهر

در ساعت ۱۳:۴۵، چند نقطه مسکونی شهر همدان و انبار نفت شهر و چند نقطه دیگر توسط جنگنده های عراقی بمباران می شود. در این حملات، ۶۵ نفر شهید و ۴۳۱ نفر مجروح می شوند و به ۱۲ دستگاه اتوبوس و مینی بوس خسارت وارد می شود.

انهدام هوایی دشمن توسط سایت هاگ

در ساعت ۱۴:۰۵، سایت هاگ مستقر در منطقه عملیاتی یک فرود از هوایی های توپولوف دشمن را در منطقه کربلا ۶ منهدم می نماید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اسلام آباد غرب، خرم آباد، دزفول، همدان و اصفهان

در ساعت ۱۴:۲۵، هوایی های عراقی شهرستان اسلام آباد غرب را با مجموع ۲۶ فرود هوایی به شدت بمباران می نمایند، که در نتیجه، تعداد ۷ نفر شهید و ۲۵ نفر مجروح بر جای می ماند.

در ساعت ۱۵:۱۵، شهر خرم‌آباد بمباران می‌شود و تعداد ۹۰ نفر شهید و ۲۰۰ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۹:۴۵، اطراف پاسگاه ژاندارمری دزفول توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۹:۵۰، شهر همدان بمباران هوایی شده و ۲۰ واحد مسکونی به کلی تخریب شده و ۵۰ واحد خسارت می‌بیند. این هواپیماها در ارتفاع پایین بوده و در پوشش راداری قرار نمی‌گیرند.

در ساعت ۱۹:۴۸، شهر اصفهان بمباران می‌شود. بمب‌ها در منطقه دولت‌آباد اصابت کرده و تلفاتی به بار نمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران شیمیایی منطقه عمومی قره‌بلاغ و سر آب گرم

در ساعت ۲۰:۳۰، هواپیماهای دشمن بین قره‌بلاغ و سر آب گرم را بمباران شیمیایی می‌نماید، که از تلفات و ضایعات اطلاعی به دست نمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۲۲:۵۰، شهر تبریز باز هم با هواپیمای MIG25 عراقی در ۳ نقطه بمباران می‌شود و اطلاعی از خسارات گزارش نمی‌شود.

۶۵/۱۱/۱

حمله هوایی و بمباران شهرهای دزفول و اصفهان

در ساعت ۰۵:۱۴، شهر دزفول و در ساعت ۰۵:۱۷، اطراف دولت‌آباد اصفهان مورد هدف هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران نیروهای ایرانی در منطقه کربلا

در ساعات ۰۷:۲۳، ۰۷:۳۰ و ۰۸:۱۰، چند فروند جنگنده عراقی مواضع نیروهای ایرانی مستقر در مناطق کوت سواری و دریاچه ماهی و نهر جاسم و جزیره بوبیان و شط العرب کوچک را بمباران می‌نمایند.

انهدام ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت موشکی هاگ کوثر ۸ و فاطمیه ۴

در ساعات ۱۲:۳۰ و ۱۳:۰۱، سقوط دو فروند هواپیما توسط سایت موشکی هاگ کوثر ۸ و فاطمیه ۴ گزارش می‌شود.

حمله و بمباران شهرهای ایلام و نهاوند

از ساعت ۱۳:۱۶ الی ۱۴:۴۵، شهر ایلام به تناوب زمانی توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۳:۵۰، شهر نهاوند مورد تهاجم هوایی قرار می‌گیرد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۸

در ساعت ۱۴:۱۱، سایت کوثر ۸ یک فروند هواپیمای دشمن را مورد اصابت قرار داده و سقوط هواپیما را گزارش می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهر کرمانشاه

در ساعت ۱۴:۵۳، تعداد ۱۴ فروند هواپیمای دشمن در فرم‌های پروازی مختلف به کرمانشاه حمله می‌نمایند، که مواضع پدافندی به مدت ۳۰ دقیقه با هواپیماها درگیر شده و چند نقطه از شهر مورد اصابت قرار می‌گیرد.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ در منطقه عملیاتی کربلا ۶

در ساعت ۱۵:۰۶، توسط هاگ مستقر در کربلا ۶ یک فروند هواپیمای هجومی سرنگون شده و در ساعت ۱۵:۵۰، یک فروند دیگر در منطقه کربلا ۶ سرنگون می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا ۵ توسط سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۱۶:۲۸، با شلیک موشکی سایت فاطمیه ۴، سقوط یک فروند هواپیما گزارش می‌گردد. این هواپیما از نوع MIG23 در منطقه عملیاتی کربلا ۵ سرنگون می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای قم و تبریز

در ساعت ۱۶:۵۵، چند نقطه از شهر قم مورد حمله تعدادی هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که این حملات غافلگیرانه بوده و هواپیماهای دشمن در پوشش راداری و دیدبانی قرار نمی‌گیرند.

در ساعت ۲۳:۵۸، شهر تبریز مورد تهاجم هواپیمای MIG25 با شماره مسیر S110 قرار گرفته و در مسیر، دیوار صوتی بر فراز شهرهای قم و کاشان شکسته می‌شود.

۶۵/۱۱/۲

حمله هوایی و بمباران شهرهای اصفهان، کوه‌دشت، درود، خرم‌آباد، بروجرد، ملایر و دزفول با ظاهر شدن هواپیمای MIG25 بر فراز شهر اصفهان در ساعت ۰۰:۰۲، دو نقطه خارج از شهر اصفهان مورد اصابت قرار می‌گیرد.

در ساعت ۰۴:۰۰، شهر دزفول بمباران می‌شود.

در ساعت ۰۹:۲۲، منطقه کوه‌دشت و شهر درود و خرم‌آباد مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۰۹:۲۵، شهرستان بروجرد در ۷ نقطه مورد اصابت بمباران هوایی می‌شود.
در ساعت ۰۹:۳۴، تونل راه‌آهن بین خرم‌آباد و دزفول توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۱:۲۵، شهر خرم‌آباد و ملایر بمباران هوایی می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۱۱:۳۳، توسط سایت هاگ فاطمیه ۴ یک فروند هواپیما در منطقه کربلا ۷ مورد اصابت واقع می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اسلام‌آباد و مریوان

در ساعت ۱۲:۰۰، شهر اسلام‌آباد مورد حمله واقع می‌شود و در ساعت ۱۲:۴۰، شهر مریوان بمباران می‌شود.

حمله موشکی ضدرادار به سایت هاگ فاطمیه ۴

بلافاصله در ساعت ۱۳:۳۱، دشمن بعثی یک تیر موشک ضدرادار به سمت سایت فاطمیه ۴ پرتاب می‌نماید، که در فاصله دوری از سایت منفجر می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام، اهواز، همدان، تبریز، زنجان، پل‌تله‌زنگ، کرمانشاه و قم
در ساعت ۱۳:۱۶ و ۱۴:۳۰، هواپیماهای دشمن شهرستان ایلام را بمباران می‌نمایند.
در ساعت ۱۳:۴۵، باغ ملک اهواز بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۴:۳۰، شهرستان سلماس (مسیر A15) و در ساعت ۱۶:۲۵، چند نقطه شهر همدان بمباران می‌گردد.

در ساعت ۱۴:۴۰، میدان فلکه ساعت شهر تبریز مورد اصابت قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۴:۴۸، مدرسه راهنمایی در شهر زنجان توسط هواپیماهای دشمن از ارتفاع پست مورد حمله قرار گرفته و تعداد زیادی از دانش‌آموزان معصوم شهید و مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۵:۰۵، پل تله‌زنگ مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۵:۱۰، تعداد ۱۵ نقطه از شهر کرمانشاه بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۵:۴۸، شهر قم از ارتفاع بالا مورد اصابت واقع می‌شود و بمب‌ها به اطراف منظره قم برخورد می‌نمایند.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۶:۱۳ و ۱۶:۱۴، سقوط ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۸ گزارش می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای همدان، اسلام‌آباد غرب و اصفهان

در ساعت ۱۶:۲۴، شهر همدان و در ساعت ۱۶:۴۵، شهر اسلام‌آباد مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۲۰:۳۸، مسیر هواپیمای MIG25 با شماره Z99 به تعداد یک فروند پلات شد و پس از بمباران ۳ نقطه مسکونی شهر اصفهان، هواپیمای حمله‌ور به دو مسیر تقسیم گردیده و به طرف عراق مراجعت می‌نماید.

۶۵/۱۱/۳

حمله هوایی و بمباران شهرهای تبریز، اصفهان و قم

در ساعت ۱۲:۲۱، چند نقطه مسکونی از شهر تبریز بمباران می‌گردد.
در ساعت ۱۲:۳۲، دو نقطه از شهر اصفهان بین میدان توقچی و سبزه میدان و خیابان طالقانی توسط هواپیمای دشمن بمباران ارتفاع بالا شده و ۱ نفر شهید و ۱۱ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۲:۳۷، اطراف شهر مقدس قم و در ساعت ۱۲:۳۸، دو نقطه از شهر تبریز نیز از ارتفاع بالا بمباران می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ محمد ۲

در ساعت ۱۲:۴۵، توسط سایت هاگ محمد ۲ یک تیر موشک به سوی هواپیمای دشمن رها شده و سقوط هواپیما گزارش می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای دزفول، قم و همدان

در ساعت ۱۳:۰۱، سه نقطه از شهر دزفول مورد هدف بمباران می‌شود. باز هم در ساعت ۱۵:۴۹، شهر قم بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۶:۱۹، شهر همدان از ارتفاع بالا بمباران می‌شود.

بمباران سایت هاگ فاطمیه ۵ به گزارش سرهنگ خسرو خطیب قوامی

سایت هاگ فاطمیه ۵ در ساعت ۱۷:۰۰ مورخ ۶۵/۱۱/۳ مورد حمله هوایی و بمباران ۷ فروند هواپیمای دشمن واقع گردید، که در این بمباران، یک لودر حامل ۳ تیر موشک و یک استند نگهداری موشک حامل ۳ تیر موشک در بمباران دچار حادثه و خسارت گردید و اینجانب از ناحیه گوش (خونریزی) و ۲ ترکش در پشت گردن و ساق پای چپ مورد اصابت قرار گرفتم و در همان بعدازظهر از ساعت ۱۹:۰۰ برابر امریه شفاهی از ایستگاه بندر امام و تحت نظارت نمایندگان قرارگاه رعد، امیر سرتیپ دوم علی اشکریز و سرهنگ خسرو جهانی تجهیزات باقیمانده از آتشبار هاگ را جمع آوری کرده و به سایت فاطمیه ۳ جابجا گردید و در ۶۵/۱۱/۴، سایت هاگ مذکور با توجه به امریه واگذاری این سایت به دزفول، به جناب سرهنگ اسدالله صالحی که به جای بنده از بوشهر اعزام گردیده بود، تحویل گردید. در اسناد موجود، هیچ گونه سندی مبنی بر بمباران سایت هاگ فاطمیه ۵ و جابجایی آن به سایت فاطمیه ۳ اشاره نگردیده است و کلیه تقابل با اهداف دشمن در ادامه عملیات کربلا ۵، کماکان با عنوان سایت هاگ فاطمیه ۵ در اسناد اشاره شده است، که این دور از واقعیت می باشد.

۶۵/۱۱/۴

حمله هوایی و بمباران شهرهای تبریز و اندیمشک

در ساعت ۱۰:۵۹، کارخانه ماشین سازی تبریز مورد اصابت قرار می گیرد.
در ساعت ۱۱:۰۰، پادگان بسیج واقع در سه کیلومتری اندیمشک مورد حمله قرار می گیرد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۵

در ساعت ۱۶:۳۰، سقوط یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت فاطمیه ۵ اعلام می گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر قم

در ساعت ۲۳:۵۸، شهر قم به شدت از ارتفاع پست بمباران می شود. این هواپیماها در پوشش راداری پدافند هوایی و شبکه دیدبانی قرار نمی گیرند.

۶۵/۱۱/۵

حمله هوایی و بمباران شهرهای اصفهان، قم و دزفول
در ساعت ۰۱:۰۰، با حمله هواپیمای MIG25 شهر اصفهان مورد اصابت قرار می‌گیرد و در ساعت ۰۵:۰۰ نیز، شهر قم نیز مورد اصابت واقع می‌شود.
مجدداً در ساعت ۳۳:۱۴، هواپیمای MIG25 شهر قم را از ارتفاع بالا بمباران کرده و ۳ دقیقه بعد، یک هواپیمای دیگر شهر اصفهان را بمباران می‌نماید، که بمب‌های پرتابی در میدان توحید و نیروگاه برق قم و در اصفهان به خیابان‌های سینا و کمالی اصابت می‌نمایند.
در ساعت ۴۲:۱۵، مسیر جدید با شماره H22، چهار نقطه شهر دزفول را مورد اصابت قرار می‌دهند.
در ساعت ۳۰:۲۲، خیابان مدرس شهر اصفهان بمباران می‌شود.

۶۵/۱۱/۶

حمله و بمباران هوایی پل قطور
در ساعت ۳۹:۱۴، پل هوایی قطور مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.
در ساعت ۲۷:۱۵، مناطق عملیاتی دشمن و برج‌های ۲۸ و ۲۹ توسط هواپیماهای ایرانی بمباران می‌گردد.

۶۵/۱۱/۷

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۵
در ساعت ۴۶:۱۴، یک فروند هواپیمای دشمن مورد اصابت موشک سایت فاطمیه ۵ قرار گرفته و سرنگون می‌گردد.
حمله هوایی و بمباران شهر ایلام، اسلام‌آباد و مرکز تنگ فنی
در ساعت ۳۰:۱۵، شهر ایلام و در ساعت ۳۳:۱۵، شهر اسلام‌آباد و در ساعت ۲۹:۱۵، تنگ فنی مورد حمله هوایی قرار می‌گیرند.
انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۵
در ساعت ۳۶:۱۶، یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن مورد اصابت موشک سایت فاطمیه ۵ قرار می‌گیرد و یک تیر موشک ضدرادار نیز به اطراف سایت اصابت می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران دره شهر و تبریز

در ساعت ۱۷:۰۰، قریه هرمز واقع در ۷ کیلومتری دره شهر مورد حمله هوایی قرار گرفته و ۲ نفر شهید و ۶ نفر مجروح بر جای مانده و ۸ باب منزل مسکونی آسیب می‌بیند. در ساعت ۲۳:۴۴، اطراف شهر تبریز توسط هواپیماهای دشمن بمباران شده و در ساعت ۲۳:۴۵، یکی از پادگان‌های سردشت بمباران می‌شود، که هیچ‌گونه خسارتی به وجود نمی‌آید.

۶۵/۱۱/۸

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت فاطمیه ۴

در ساعت ۱۱:۲۰، سایت فاطمیه ۴ با شلیک یک تیر موشک، یک فروند هواپیمای SU22 را در منطقه کربلا ۵ سرنگون می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای مریوان، خرم‌آباد، همدان، زنجان و نهاوند

در ساعت ۱۱:۴۰، شهر مریوان توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود و در ساعت ۱۱:۵۵، چند نقطه شهرستان خمین نیز به شدت مورد اصابت بمب‌های دشمن قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۲:۰۵، منازل مسکونی شهرستان خرم‌آباد بمباران می‌شود و ۳۰ نفر شهید و ۶۰ نفر مجروح بر جای می‌مانند.

در همین زمان، ۳ نقطه مسکونی از شهرستان همدان و زنجان نیز مجدداً بمباران می‌شود، لیکن هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌شود.

در ساعت ۱۳:۰۰، چند نقطه شهر نهاوند و در ساعت ۱۳:۰۵، هشت نقطه از پل دختر و چندین نقطه مسکونی شهرستان ملایر توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۵

در ساعت ۱۴:۵۰، خبر سقوط یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت فاطمیه ۵ اعلام می‌گردد، که در نزدیکی سایت موشکی سقوط می‌نماید.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۵:۰۰، یک فروند کشتی نفتکش دنا با پرچم ایران در فاصله ۹۵ مایلی جزیره خارک مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن واقع گردید.

حمله هوایی و بمباران شهر دهلران و بانه

همزمان چند فرود هوایمای مزدوران عراقی چند نقطه از شهرستان دهلران را مورد هدف قرار می‌دهند.

در ساعات ۱۸:۰۰ و ۲۳:۵۲، هوایمهای دشمن شهر بانه را بمباران می‌نمایند.

انهدام یک فرود هوایمای دشمن توسط یک فرود سایت هاگ فاطمیه ۱

در ساعت ۰۸:۱۰، سقوط یک فرود SU22 توسط سایت هاگ فاطمیه ۱ گزارش و توسط گاشا نیز تأیید می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات پتروشیمی و گاز مایع و سایر تأسیسات حیاتی در ماهشهر

در ساعت ۱۰:۵۲، تأسیسات پتروشیمی و گاز مایع مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد. در ساعات ۱۰:۴۵، ۱۰:۵۸، ۱۷:۰۰ و ۱۷:۲۰، تعداد ۲۴ فرود هوایمای دشمن پایگاه دریایی ماهشهر و بندر امام را بمباران کرده و در نتیجه، ۴ نفر شهید و ۵۹ نفر مجروح می‌گردند. مجتمع پتروشیمی ایران و ژاپن در این نقطه و سایر تأسیسات و تجهیزات خسارت زیادی را متحمل می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای کاشان، ایلام، اصفهان، قم، شاه‌آباد، خرم‌آباد، پل‌دختر، خمین و اسلام‌آباد

در ساعت ۱۱:۰۵، شهر کاشان به وسیله تعدادی هوایما بمباران شده و ۱۰ نفر شهید و ۴۰ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۱:۱۵، چندین نقطه از شهر ایلام بمباران هوایی می‌شود.

در ساعت ۱۲:۰۸، شهر اصفهان مورد حمله واقع می‌شود.

در ساعت ۱۳:۰۰، شهر قم بمباران می‌شود، ولی خسارتی گزارش نمی‌گردد.

در ساعت ۱۴:۰۳، مرکز آموزش بسیج در شاه‌آباد غرب و کارخانه قند در شاه‌آباد

بمباران شده و ۱۰۰ دستگاه خودرو و ۵۵ دستگاه کانتینر خسارت می‌بینند.

در ساعت ۱۵:۱۲، به روستای شهدای خرم‌آباد حمله هوایی می‌گردد.

در ساعت ۱۵:۳۹، تلمبه‌خانه تنگ فنی مورد حمله قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۶:۵۰ و ۱۶:۵۵، شهرستان‌های پل‌دختر و خمین توسط هوایمهای

دشمن بمباران می‌شوند.

در ساعت ۱۷:۰۰، شهر اسلام‌آباد مورد تهاجم قرار می‌گیرد، که دو نفر شهید و ۶ نفر

مجروح می‌شوند.

انهدام ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا ۶

در ساعت ۱۷:۰۶، تعداد ۲ فروند هواپیما در منطقه عملیاتی کربلا ۶ مورد اصابت قرار می‌گیرند.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات گاز مایع و پتروشیمی و برق ماهشهر و شیراز

در ساعت ۱۷:۱۸، تأسیسات گاز مایع و پتروشیمی و برق ماهشهر مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۲۲:۵۰، دو نقطه از شهر شیراز بمباران می‌شود، ولی ضایعاتی اعلام نمی‌گردد.

۶۵/۱۱/۱۰

اختلال الکترونیکی بر روی سیستم راداری بوشهر

در ساعت ۰۸:۱۲، JAMMING دشمن بر روی سیستم راداری بوشهر انجام می‌شود و یک مسیر دسته‌جمعی هواپیماهای دشمن با شماره ۰۰۱ کشف می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اسلام‌آباد، دهلران و ایلام

در ساعت ۱۰:۵۰، شهر اسلام‌آباد و در ساعت ۱۱:۱۵ و ۱۱:۲۰، شهرهای دهلران و اسلام‌آباد و ایلام بمباران می‌گردند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا ۵ توسط سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۱۱:۳۳ و ۱۱:۳۴، بنا به گزارش سایت هاگ فاطمیه ۴ مستقر در منطقه عملیاتی کربلا ۵، یک فروند هواپیمای دشمن سرنگون می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرستان دزفول

در ساعت ۱۱:۴۰، شهرستان دزفول مورد اصابت بمب‌های هواپیماهای ارتفاع پست دشمن واقع می‌شود. این بمباران در حالی است که یک فروند MIG25 در صحنه می‌باشد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی به نام KUBF

در ساعت ۱۲:۳۰، یک فروند کشتی به نام KUBF در منطقه دریایی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن واقع شده و طعمه حریق می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر قم، اراک، خرم‌آباد و کرمانشاه

در ساعت ۱۳:۳۳، شهر قم از ارتفاع پست مورد اصابت قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۳:۳۶، با وجود هواپیمای MIG25 در آسمان ایران اسلامی، وضعیت قرمز در اکثریت مواضع، بالأخص در شهر بروجرد و اراک اعلام می‌گردد و چند دقیقه بعد، در ساعت ۱۳:۴۵، در حدود ۵ فروند هواپیمای دشمن با ارتفاع بسیار پایین و از سمت‌های متفاوت به شهر بروجرد حمله و بمباران می‌نمایند، که علیرغم دفاع سرسختانه پدافند هوایی، باز هم ۱ نفر مجروح می‌گردد.

در ساعت ۱۳:۴۶، شهر اراک مورد حمله واقع می‌شود.

در ساعت ۱۴:۲۲، شهر خرم‌آباد مورد هجوم واقع می‌گردد.

در ساعت ۱۴:۳۰، شهر کرمانشاه و در ساعت ۱۴:۳۵، شهر قم مورد اصابت واقع می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن به وسیله سایت هاگ مستقر در سومار

در ساعت ۱۴:۴۳، یک تیر موشک به وسیله سایت هاگ مستقر در سومار به طرف هواپیمای دشمن شلیک و هواپیمای مذکور سرنگون می‌شود.

بمباران شهرهای مرزی و سقوط هواپیمای دشمن توسط سایت فاطمیه ۴

در ساعت ۱۶:۱۵، شهر سوسنگرد و در ساعت ۱۶:۳۱، تعداد ۴ نقطه از حومه نیشکر هفت‌تپه از ارتفاع کم بمباران می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور

در ساعت ۱۸:۳۲، یک فروند شناور مورد اصابت موشکی هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهر شیراز

در ساعت ۲۳:۵۲، تعداد ۲ نقطه از شهر شیراز مورد اصابت واقع می‌شود.

۶۵/۱۱/۱۱

حمله هوایی و بمباران شهرهای میاندوآب و ارومیه

در ساعت ۱۰:۰۰، شهرستان میاندوآب را هواپیماهای عراقی بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۱۲ نفر شهید و ۵۰ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۰:۱۳، شهرستان ارومیه از ارتفاع پایین توسط ۲ فروند هواپیما بمباران می‌شود، که در این حمله ۱۲۵ نفر شهید و ۴۵۳ نفر مجروح می‌شوند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۱۰:۴۰، یک فروند هواپیمای دشمن مورد هدف سایت فاطمیه ۴ قرار می‌گیرد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط یگان پدافند هوایی چشمه میل

در ساعت ۱۱:۰۵، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه چشمه میل توسط آتش پدافند هوایی سرنگون می‌گردد.

احتمال مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند MIG25

در ساعت ۱۱:۰۷، یک فروند هواپیمای دشمن از نوع MIG25 در منطقه عملیاتی کربلا ۶ احتمالاً مورد اصابت موشکی رزمندگان اسلام قرار می‌گیرد.

حمله هوایی به پل قطور

در ساعت ۱۱:۵۴، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن به پل هوایی قطور حمله می‌نمایند، که با آتش پرحجم ضدهوایی منطقه مواجه شده و بمب‌های خود را به اطراف ریخته و متواری می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای کوه‌دشت، نهاوند و بروجرد

در ساعات ۱۴:۵۲، ۱۵:۰۳ و ۱۵:۰۵، به ترتیب شهرهای کوه‌دشت، نهاوند و بروجرد مورد حمله هوایی قرار می‌گیرند و ۱۸ نفر شهید و ۶۰ نفر مجروح بر جای می‌ماند و گزارش می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۵:۰۹، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه بروجرد مورد اصابت قرار گرفته است.

حمله هوایی و بمباران مسجد سلیمان، قروه، سنندج، میانه، اصفهان، قم و تبریز

در ساعت ۱۶:۲۰، پادگان مسجد سلیمان بمباران می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۲۰، شهرهای قروه و سنندج و در ساعت ۱۷:۱۵، شهر شهیدپرور میانه و در ساعت ۱۸:۳۱، شهر مذهبی قم و در ساعت ۱۸:۳۳، شهر بزرگ اصفهان مورد اصابت بمب‌های دشمن قرار می‌گیرند و در سه نقطه از خیابان ابن سینای شهر اصفهان بمب‌ها فرود می‌آیند.

در ساعت ۲۳:۲۸، هواپیماهای دشمن شهر تبریز را بمباران می‌نماید.

شهر اصفهان در نیمه شب ساعت ۲۳:۳۳ برای بار دوم از ارتفاع بالا بمباران می‌شود، که بمب‌ها در خیابان طوقچی و سروش اصابت می‌نمایند.

۶۵/۱۱/۱۲

بمباران هوایی و موشکی تأسیسات اقتصادی و نظامی عراق

در ساعت ۰۷:۴۸، چند فروند از هواپیماهای ایرانی تأسیسات اقتصادی و نظامی شهر صادقیه عراق را بمباران می‌نمایند.

در ساعت ۰۸:۳۵، شهر بغداد مورد اصابت یک فروند موشک دوربرد نیروهای ایران اسلامی قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای تبریز و میانه

در ساعت ۱۰:۱۰، شهرهای تبریز و میانه همزمان از ارتفاع پایین مورد اصابت قرار می‌گیرند.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

تعداد پروازهای دشمن در نوار مرزی افزایش یافته و در ساعت ۱۰:۲۰، مسیر دسته‌جمعی با معرف 002 در پوشش رادار تبریز قرار می‌گیرد، که به همین دلیل، در کلیه مناطق غرب، بخصوص زنجان و مراغه، وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران وحشیانه دشمن به شهر میانه و مدرسه دخترانه (فاجعه فراموش‌نشده)
در ساعت ۱۰:۳۶، مجدداً شهر میانه بامسیر شماره 006 و تعداد ۶ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در این حمله وحشیانه، ۷۵ نفر شهید و ۲۲۰ نفر مجروح می‌شوند. بنا به گزارش، یکی از بمب‌ها در مدرسه دخترانه اصابت می‌نماید، که فاجعه فراموش‌نشده در تاریخ جنگ شهر میانه است.

حمله هوایی و بمباران منطقه عمومی ارومیه

از ساعت ۱۱:۱۰ الی ۱۴:۰۰، روستاهای قزل ناجی و خور خوره و قشلاق واقع در محور ارومیه - مهاباد بمباران شده و در نتیجه، یک نفر شهید و ۶ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

حمله هوایی به خارک و مورد اصابت قرار گرفتن ۱ فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۱:۱۲ تعداد ۱ فروند کشتی نفتکش خارک در جنوب جزیره خارک مورد حمله هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهر مراغه

در ساعت ۱۱:۵۸، شهر مراغه مورد حمله هواپیماهای دشمن از ارتفاع پایین قرار گرفته و در نتیجه، ۲۱ نفر شهید و ۵۷ نفر مجروح بر جای می ماند. هواپیماهای مهاجم در پوشش رادار قرار نگرفته، لیکن وضعیت دفاعی منطقه به دلیل وجود هواپیماهای نوار مرزی قرمز اعلام شده بود.

بمباران سایت هاگ محمد ۲

در ساعت ۱۳:۵۰، سایت هاگ محمد ۲ واقع در منطقه عملیاتی کربلا ۶ بمباران می شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای سلماس، میانه و اصفهان

در ساعت ۱۲:۳۹، شهر سلماس بمباران می شود، که ۳۴ نفر شهید و ۵۰ نفر مجروح بر جای می ماند.

در ساعت ۱۴:۰۴، مجدداً شهر میانه از ارتفاع کم بمباران گردیده و همزمان شهر اصفهان نیز از ارتفاع پایین بمباران و خسارتی وارد می شود. در ساعت ۱۴:۱۷، هواپیمای MIG25 بر فراز شهرهای بمباران شده ظاهر می شود. به نظر می رسد مأموریت عکاسی از چگونگی بمباران ها را داشته باشد.

بمباران مجدد سایت هاگ محمد ۲

در ساعت ۱۶:۵۰، برای بار دوم سایت هاگ محمد ۲ واقع در منطقه کربلا ۶ بمباران هوایی می شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای شیراز و اصفهان

در ساعت ۲۳:۳۱ و ۲۳:۳۳، شهرهای شیراز و اصفهان مورد تهاجم هوایی ارتفاع بالا واقع می شود.

۶۵/۱۱/۱۳

حمله هوایی و بمباران شهرهای میانه، اصفهان و شیراز

در ساعت ۰۳:۳۵، شهرهای میانه، اصفهان و شیراز همزمان از ارتفاع بالا مورد هجوم قرار می گیرند.

بمباران مناطق و تأسیسات اقتصادی و نظامی شهر اربیل و العماره و سقوط یک فروند هواپیمای خودی

در ساعت ۰۷:۲۲، تعداد ۲ فروند هواپیمای ایرانی تأسیسات اقتصادی و نظامی شهر اربیل را بمباران می‌نمایند، که یک فروند از هواپیماها در خاک دشمن سقوط می‌نماید و بعد از چند دقیقه (۰۷:۳۰)، ۲ فروند دیگر به تأسیسات نظامی العماره عراق حمله می‌کنند و پس از انجام مأموریت، سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

حمله هوایی و بمباران شهر مریوان

در ساعت ۱۰:۰۰، شهر مریوان بمباران می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سیستم اورلیکن

در ساعت ۱۰:۰۴، یک فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند هوایی ایران (سیستم اورلیکن) در منطقه کربلا ۶ سرنگون شده و خلبان آن به اسارت نیروهای اسلام درمی‌آید و به پایگاه سوم شکاری منتقل می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای ارومیه، مراغه، عجب‌شیر، رودبار، ملایر و نهاوند

در ساعت ۱۰:۲۰، شهرهای ارومیه، مراغه و عجب‌شیر تا ساعت ۱۰:۴۵ به تناوب زمانی بمباران می‌شوند، که مجموعاً ۱۳۰ نفر شهید و ۴۵۰ نفر مجروح بر جای می‌ماند.
در ساعت ۱۰:۳۰، شهرستان رودبار توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شوند و در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۳۰ نفر مجروح بر جای می‌ماند.
در ساعت ۱۱:۴۰، شهرهای ملایر و نهاوند از پایین مورد اصابت قرار می‌گیرند، که در چهار نقطه مسکونی ملایر بمب‌ها اصابت نموده و خسارات زیادی وارد می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیمای شکاری خودی

در ساعت ۱۵:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن در ۶۸ مایلی پایگاه سوم سرنگون می‌شود. این هواپیما توسط جنگنده‌های ایرانی مورد اصابت قرار گرفته و در اطراف دریاچه اراک سقوط می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۷:۲۵، جزیره خارک مورد هجوم هواپیمای دشمن واقع می‌شود، که از طرف سایت موشکی هاگ، ۲ تیر موشک به طرف هواپیما پرتاب و نتیجه مثبت گزارش می‌شود. به دلیل پرتاب بمب از هواپیما نیز، ۱ نفر سرباز در سایت موشکی شهید و ۷

نفر مجروح می‌شوند. موشک پرتابی دشمن از نوع ماترا بوده و از ۳۵ کیلومتری پرتاب گردیده است.

حمله هوایی و بمباران شهر اصفهان

در ساعت ۲۳:۳۴، با ظهور هواپیمای MIG25 در آسمان ایران، دو نقطه از شهر اصفهان بمباران می‌شود.

۶۵/۱۱/۱۴

حمله هوایی به شهرهای قم، کاشان، اصفهان و شکستن دیوار صوتی در شهر تبریز
در ساعت ۰۳:۳۳، یک فروند هواپیمای MIG25 به آسمان جمهوری اسلامی تهاجم نموده و با توجه به مسیر تهدید، در شهرهای قم و کاشان و اصفهان وضعیت قرمز اعلام و شهر تبریز با هواپیمای مافوق صوت بمباران می‌شود.

حمله هوایی به کرمانشاه و بمباران شهر اصفهان و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۴:۵۰، یک فروند MIG25 دیگر بر فراز کرمانشاه ظاهر می‌شود. وضعیت قرمز مجدداً در شهرهای مذکور اعلام می‌شود.

در ساعت ۰۷:۰۵، هواپیماهای دشمن از ارتفاع پایین شهر اصفهان را مورد حمله قرار می‌دهند، که در این حمله، یکی از هواپیماها مورد اصابت واقع شده و نیروگاه برق اصفهان نیز بمباران و ۲ نفر سرباز مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای خرم‌آباد، کوهدشت، میانه، تویسرکان و پلدختر
در ساعت ۱۱:۴۸، شهرهای خرم‌آباد و کوهدشت و پلدختر مورد حمله هوایی واقع می‌شوند، که در خرم‌آباد ۶ نفر شهید و ۲۴ نفر مجروح و در حمله کوهدشت ۳ نفر شهید و ۲۵ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۲:۴۵، پلدختر دزفول مورد حمله هوایی واقع شده و یک نفر مجروح و چندین ساختمان منهدم می‌شوند.

در ساعت ۱۴:۰۰، شهر میانه و در ساعت ۱۵:۳۵، شهر تویسرکان مورد حمله واقع می‌شود.

واقعه تیراندازی سایت هاگ جزیره خارک در روز گذشته

در تعقیب عملکرد چگونگی حمله روز گذشته به جزیره خارک، اعلام می‌شود در ۴۰ کیلومتری سایت هاگ، یک تیر موشک به طرف دشمن شلیک شده، اما هنگ فایر شده و بلافاصله موشک دوم پرتاب و باعث انهدام هواپیمای دشمن می‌شود و موشک سوم هاگ مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن واقع شده و منهدم می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر شیراز

در ساعت ۲۳:۳۰، شهر شیراز از ارتفاع بالا مورد اصابت واقع شده و خساراتی به بار می‌آید.

۶۵/۱۱/۱۵

تدابیر تقویت دفاع هوایی شهر اصفهان

معاون عملیاتی نهجا به ف.پ.ه اعلام می‌نماید تا در صورت عدم واگذاری هواپیمای F14 پروژه ابابیل پوشش هوایی شهر اصفهان را از ساعت ۰۸:۰۰ الی ۱۴:۳۰ توسط یک فروند شکاری F14 جمعی پایگاه هشتم شکاری تأمین نمایند.

انهدام یک فروند هواپیمای SU22 توسط سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۱۳:۰۱، یک فروند SU22 مورد هدف آتش سایت هاگ فاطمیه ۴ واقع در منطقه عملیاتی کربلا ۵ واقع می‌شود. بنا به گزارش رسیده، یک هلیکوپتر جهت نجات جان خلبان به منطقه اعزام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر اصفهان و تبریز و شکستن دیوار صوتی بر فراز شهرهای قم و میانه در ساعت ۲۳:۱۰، دو نقطه از شهر اصفهان مورد حمله واقع شده و چند دقیقه بعد با کشف مسیر شماره S57 هواپیماهای مافوق صوت، شهر تبریز بمباران و دیوار صوتی بر فراز شهرهای قم و میانه نیز شکسته می‌شود.

۶۵/۱۱/۱۶

حمله هوایی و بمباران شهر شوشتر، بوشهر و دزفول

در ساعت ۱۱:۰۰، شهر شوشتر مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته و در نتیجه، ۱۰ نفر شهید و ۴۵ نفر مجروح و یک باب مسجد تخریب و ۸ دستگاه خودرو منهدم می‌شود. در ساعت ۱۲:۳۳، شهر بوشهر مورد حمله واقع شده، که خسارتی گزارش نمی‌گردد.

در ساعت ۱۴:۰۰، شهر دزفول از ارتفاع بالا بمباران می‌شود. بمب‌ها در خارج شهر اصابت می‌نمایند.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۹
در ساعت ۱۵:۰۹، یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۹ مورد اصابت قرار گرفته و صدمه می‌بیند.

حمله هوایی و بمباران شهر مقدس قم
در ساعت ۱۷:۱۵، شهر مذهبی و مقدس قم مورد حمله ارتفاع بالای دشمن واقع می‌شود.

حمله هوایی و بمباران محل تجمع نیروهای ایرانی در منطقه عملیاتی کربلا ۵
در دو مرحله، محل تجمع نیروهای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا ۵ توسط جنگنده بمب‌افکن‌های نیروی هوایی ایران بمباران می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای قم و تبریز
در ساعت ۲۲:۰۹، شهر قم و در ساعت ۲۲:۱۳، شهر تبریز توسط هواپیمای MIG25 بمباران می‌شود.

۶۵/۱۱/۱۷

حمله هوایی و بمباران شهرهای تبریز و مراکز نفتی اهواز
در ساعت ۱۱:۰۲، مسیر MIG25 با شماره S3UA شهر تبریز را بمباران می‌نماید.
در ساعت ۱۴:۳۹، واحد بی‌بی حکیمه و یونیت ۲ اهواز مورد حمله قرار می‌گیرد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در بی‌بی حکیمه
در ساعت ۱۴:۵۰، بی‌بی حکیمه ۱ اعلام می‌نماید که یک فروند هواپیمای دشمن سرنگون می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۱۷:۲۴، سایت کوثر ۹ و فاطمیه ۴ هدفی از دشمن را کشف کرده و مبادرت به تیراندازی موشک‌هاگ می‌نمایند و عنوان می‌شود که یکی از هواپیماها سرنگون گردیده است.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اصفهان، دزفول و تبریز

در ساعت ۲۲:۰۱، شهر اصفهان و در ساعت ۲۲:۰۲، شهر دزفول و در ساعت ۲۲:۰۴، شهر تبریز مورد حمله هوایی واقع می‌گردد و در ساعت ۲۲:۰۳، یک تیر موشک هاگ به طرف دشمن پرتاب شده و سایت کوثر ۹ اعلام انهدام می‌نماید.

۶۵/۱۱/۱۸

حمله هوایی و بمباران شهرهای پیرانشهر، بانه، مریوان و قم

در ساعات ۱۰:۴۷ و ۱۱:۲۳، شهر پیرانشهر و در ساعت ۱۱:۰۵، شهرهای بانه و مریوان بمباران می‌شود و چند دقیقه بعد در ساعت ۱۱:۴۰، چهار نقطه از کوه نمک اطراف قم مورد اصابت قرار گرفته و موقعیت مسیر به سایت یابن الزهراء اصفهان داده شد.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۱۳:۰۴، کشتی نفتکش خارک در فاصله ۵۰ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک هوا به دریا قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران تبریز و کرد غرب

در ساعت ۱۳:۵۶، شهر تبریز توسط هواپیمای مافوق صوت با مسیر به شماره S52 بمباران می‌شود، لیکن خسارتی گزارش نمی‌شود.

در ساعت ۱۴:۰۰، شهرستان کرد غرب مورد حمله واقع شده و در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۸ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۴:۱۵ و ۱۴:۲۰، سایت فاطمیه ۴ مبادرت به شلیک ۲ تیر موشک نموده و یکی از هواپیماهای دشمن از نوع SU22 منهدم می‌شود.

حمله هوایی به شهر اصفهان

در ساعت ۱۵:۰۱، هواپیمای MIG25 آسمان اصفهان را تهدید می‌کند، البته خسارتی گزارش نمی‌شود.

سقوط هواپیمای جت فالکن در امیدیه

در ساعت ۱۵:۱۵، یک فروند هواپیمای جت فالکن (ارشاد) در وضعیت قرمز بر فراز منطقه یونیت ۲ اهواز در نزدیکی پایگاه امیدیه ظاهر می‌شود، که مورد اصابت اسکای گارد منطقه قرار گرفته و سرنگون می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اراک، بروجرد و دره شهر

در ساعت ۱۵:۲۰، شهر اراک و در ساعت ۱۵:۴۱، شهر بروجرد مورد تهاجم هوایی واقع می‌شود.

در ساعت ۱۶:۱۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن چهار نقطه از شهر دره شهر را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

۶۵/۱۱/۱۹

بمباران نیروها در منطقه کربلا و تأسیسات دشمن توسط هواپیماهای خودی

هواپیماهای شکاری ایرانی در ساعت ۰۹:۳۰ نیروهای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا را بمباران کرده و سالم برمی‌گردند و در ساعت ۱۲:۲۰ نیز، همین هواپیماها تأسیسات نظامی اقتصادی شهرستان علی غربی عراق را بمباران کرده و به پایگاه خود بازمی‌گردند.

۶۵/۱۱/۲۲

آغاز عملیات نامنظم فتح ۴

این عملیات با رمز «یا الله» در ۲۲ بهمن ماه سال ۶۵ در منطقه روان‌دوست و دیانا در عمق ۷۰ کیلومتری خاک عراق شروع شده و در نتیجه، باعث انهدام بخش عظیمی از تأسیسات نظامی و دولتی دشمن بعثی در استان اربیل و منطقه روان‌دوست و شهرهای قضا صديق و دیانا گردید.

حمله هوایی و بمباران قم، کوه‌دشت، تبریز، ارومیه، نهاوند، مراغه و شوشتر

در ساعت ۱۰:۱۸، شهرستان قم توسط هواپیمای MIG25 و در ساعت ۱۰:۵۵، شهرستان کوه‌دشت بمباران می‌شوند. در ساعت ۱۱:۰۶، به دلیل وجود هواپیمای MIG25 در کلیه نوار مرزی غرب تا خود تبریز وضعیت قرمز می‌شود.

در ساعت ۱۱:۲۳، شهرهای تبریز و ارومیه با هواپیمای MIG25 بمباران می‌شوند.

در ساعت ۱۲:۱۴، شهر نهاوند بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۲:۳۷، شهر مراغه بمباران می‌شود.

حمله موشکی زمین به زمین به بروجرد

در ساعت ۱۳:۰۵، یک فروند موشک زمین به زمین به شهر بروجرد اصابت می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران اصفهان، اسلام‌آباد، مریوان، شوشتر و میانه

در ساعت ۱۳:۳۰، شهر شوشتر بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۴:۲۰، پنج نقطه از شهر اصفهان با MIG25 بمباران می‌شود.

از ساعت ۰۳:۰۰ الی ۱۶:۵۰، به تناوب شهر اسلام‌آباد و حومه بمباران می‌گردد.

در ساعت ۱۷:۰۰، شهر مریوان بمباران هوایی می‌شود.

در ساعت ۱۷:۰۷، شهر میانه نیز توسط چند فروند هواپیما بمباران می‌گردد.

۶۵/۱۱/۲۳

حمله هوایی و بمباران تهران و تبریز

در ساعات ۰۰:۲۸ و ۰۰:۳۳، شهرهای تهران و تبریز از ارتفاع بالا بمباران می‌گردند.

بمباران تأسیسات نظامی و اقتصادی دشمن

در ساعت ۰۷:۳۰، هواپیماهای ایرانی تأسیسات نظامی و اقتصادی شهر دیانه عراق را

بمباران کرده و سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

حمله و بمباران مناطق مسکونی شهرهای تهران، مسجد سلیمان، همدان، ایلام و زنجان

در ساعت ۱۰:۱۳، شهر تهران از ارتفاع پایین مورد هدف قرار می‌گیرد. این هواپیماها

در پوشش راداری پدافند هوایی نیز قرار نمی‌گیرند.

در ساعت ۱۱:۳۵، شهرهای مسجد سلیمان و همدان و در ساعت ۱۱:۴۳، شهر

سنندج بمباران می‌شوند.

در ساعت ۱۱:۴۵، شهرستان ایلام و زنجان در چند نقطه توسط هواپیماهای عراقی

بمباران می‌شوند.

بمباران شهر عمادیه عراق

در ساعت ۱۲:۰۰، هواپیماهای ایرانی شهر عمادیه عراق را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران بروجرد، نهاوند، مراغه، چوار، کرج و تهران

در ساعت ۱۲:۰۵، شهر بروجرد و در ساعت ۱۲:۱۴، شهر نهاوند و ۱۲:۳۹، شهر مراغه

از ارتفاع پایین بمباران می‌شوند.

در ساعت ۱۶:۳۲، هواپیماهای دشمن بخش چوار ارومیه را بمباران کرده و تعدادی

شهید و مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۶:۵۶، با هواپیمای MIG25، اطراف پمپ بنزین گلشهر و مزار شهدای کرج بمباران می‌شود.
در ساعت ۲۰:۲۷، دو نقطه تهران، خیابان شادمان و برق آلتستوم مورد اصابت بمباران از ارتفاع بالا قرار می‌گیرد.

۶۵/۱۱/۲۴

حمله هوایی و بمباران قم، تهران و دزفول

در ساعت ۰۰:۲۲، با کشف هواپیمای MIG25، وضعیت قرمز در تهران و قم اعلام می‌شود.

در ساعت ۰۰:۳۸، شهر قم و در ساعت ۰۰:۴۵، تهران بمباران می‌شود و هواپیماهای MIG25 در برد سایت موشکی HQ-2 خیبر سپاه قرار گرفته و سایت HQ-2 رعد نیز غیرعملیاتی می‌باشد و بمب‌ها به منطقه رباط کریم و شهریار و چهاردانگه جاده ساوه اصابت می‌نمایند.

در ساعت ۱۱:۰۱، شهر دزفول از ارتفاع پایین بمباران می‌شود.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش

در ساعت ۱۱:۰۸، کشتی نفتکش خارک در ۳۰ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک واقع می‌شود.

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط هواپیمای شکاری ایرانی

در ساعت ۱۳:۵۹، یک فروند هواپیمای دشمن توسط شکاری ایرانی (رستاخیز ۲۲) مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می‌شود.

حمله هوایی و بمباران تهران

در ساعت ۱۴:۰۰، هواپیماهای دشمن بلوار سازمان آب و خیابان گلناز جنوب برق آلتستوم و فلکه صادقیه تهران را بمباران کرده و در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۲۴ نفر مجروح و چند باب منزل مسکونی ویران می‌شود.

در ساعت ۱۹:۴۰، مجدداً ۲ فروند هواپیمای MIG25 به آسمان شهر تهران تهاجم و بمباران می‌نمایند، که دانشگاه صنعتی شریف و پارک هجرت در خیابان زنجان مورد اصابت واقع شده و ۳ نفر شهید و ۵ نفر مجروح می‌شوند.

۶۵/۱۱/۲۵

حمله هوایی و بمباران تهران، تبریز، ملایر، زنجان، کوهدشت، پل دختر، قروه و سنندج در ساعت ۰۵:۵۹، شهر بزرگ تهران و در ساعت ۰۶:۰۲، شهر تبریز و در ساعت ۰۶:۰۹، توسط سه فروند هواپیمای MIG25 به طور جداگانه بمباران می‌شود، لیکن هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌گردد.

در ساعت ۱۱:۴۶، شهرستان ملایر و در ساعت ۱۱:۴۵، شهرستان زنجان و در ساعت ۱۱:۴۸، منطقه کوهدشت و در ساعت ۱۱:۵۵، شهرهای قروه، پل دختر و در ساعت ۱۲:۰۵، شهرستان سنندج و در ساعت ۱۲:۵۵، شهر رشت توسط هواپیماهای دشمن به صورت متوالی بمباران می‌شود.

حمله هوایی و بمباران یونیت ۱ گچساران و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن در ساعت ۱۴:۴۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی به یونیت ۱ گچساران حمله می‌کنند و ضمن بمباران، یکی از هواپیماها توسط پدافند هوایی نزاچا مورد اصابت واقع می‌شود، لیکن سقوط هواپیما در خاک جمهوری اسلامی ایران تأیید نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران تهران، قم، خرم‌آباد، کوهدشت، سلماس، بی‌بی حکیمه، دزفول، اندیمشک، تهران، تبریز و اصفهان

در ساعت ۲۳:۱۴، شهر تهران با مسیر S80 و شهر قم با مسیر شماره S81 تهدید شده و در ساعت ۲۳:۲۵، شهر تهران و در ساعت ۲۳:۳۰، شهر مذهبی قم بمباران می‌گردند. در ساعت ۱۲:۰۰، شهر خرم‌آباد لرستان و در ساعت ۱۲:۱۱، شهر کوهدشت و در ساعت ۱۲:۲۰، چند نقطه از شهرستان ایوان غرب از توابع ایلام بمباران می‌شود، که تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌ماند.

در ساعت ۱۲:۲۱، شهر سلماس و در ساعت ۱۳:۲۷، شهرهای خرم‌آباد و کوهدشت و در ساعت ۱۳:۴۰، شهر درود و در ساعت ۱۴:۳۷، یونیت ۱ بی‌بی حکیمه و تلمبه‌خانه باغ ملک مورد حمله واقع می‌گردد.

در ساعت ۱۷:۴۲، شهر تبریز و در ساعت ۱۸:۰۶، منطقه‌ای بین دزفول و اندیمشک بمباران می‌شود. با کشف مسیر MIG25 به طرف تهران و قم و اصفهان، وضعیت قرمز گردیده و در نهایت، در ساعت ۲۴:۰۰ شهر قم و دزفول بمباران می‌گردند.

۶۵/۱۱/۲۶

سقوط اولین هواپیمای MIG25 توسط موشک HQ-2

در ساعت ۱۲:۲۵، یک فروند هواپیمای MIG25 با شماره مسیر B07Z در موقعیت BD3050 و با سرعت ۱۱۰۰ نات و ارتفاع ۵۰ هزار پا در دید رادار بندر امام و سپس در دید رادار بوشهر قرار می‌گیرد، که ضمن اعلام وضعیت قرمز در اصفهان، موقعیت هواپیما لحظه به لحظه به سایت موشکی HQ-2 یا ابن‌الزهر(ع) مستقر در اصفهان گزارش می‌شود. پس از محو مسیر از رادار نیز موقعیت به صورت تخمینی به سایت مذکور گزارش شده و در ساعت ۱۲:۳۰، سیستم موشکی قادر به رهگیری گردید و با شلیک ۳ تیر موشک، هواپیما را سرنگون می‌نماید، که خلبان هواپیما با چتر بیرون پریده و در شمال شرقی مسجد سلیمان زنده دستگیر می‌گردد (ستوان یکم عبدالرحمان البیانی).

بمباران نیروهای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا

توسط چند فروند از هواپیماهای شکاری بمب‌افکن ایران، مواضع نیروهای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا بمباران می‌شود.

حمله و بمباران شهرهای خرم‌آباد، کوه‌دشت، ایوان غرب، سلماس، درود، تبریز، دزفول، اندیمشک و قم

در ساعت ۱۲:۰۰، شهر خرم‌آباد لرستان و در ساعت ۱۲:۱۱، شهر کوه‌دشت و در ساعت ۱۲:۲۰، چند نقطه از شهرستان ایوان غرب از توابع ایلام بمباران می‌شود، که تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌مانند.

در ساعت ۱۲:۲۱، شهر سلماس و در ساعت ۱۳:۲۷، شهرهای خرم‌آباد و کوه‌دشت و در ساعت ۱۳:۴۰، شهر درود و در ساعت ۱۴:۳۷، یونیت ۱ بی‌بی حکیمه و تلمبه‌خانه باغ ملک مورد حمله واقع می‌گردند.

در ساعت ۱۷:۴۲، شهر تبریز و در ساعت ۱۸:۰۶ منطقه‌ای بین دزفول و اندیمشک بمباران می‌شود.

با کشف مسیر هواپیمای MIG25 و حرکت آن به سمت تهران و قم و اصفهان وضعیت قرمز اعلام گردیده و در نهایت، در ساعت ۲۴:۰۰ شهر قم و دزفول بمباران می‌گردند.

۶۵/۱۱/۲۷

حمله هوایی و بمباران تبریز

در ساعت ۱۲:۲۰، یک مسیر به شماره S32A در دید رادار قرار گرفته و در ساعت ۱۲:۳۱، شهر تبریز را بمباران می‌نماید، که این بمب‌ها در محل بیمارستان ۲۹ بهمن و منطقه ولی‌عصر اصابت نموده و تعدادی شهید و مجروح بر جای می‌گذارد.

بمباران هوایی نیروهای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا۵

در ساعت ۱۴:۱۴ و ۱۴:۱۸، هواپیماهای شکاری بمب‌افکن ایرانی مواضع نیروهای دشمن را در منطقه عملیاتی کربلا۵ بمباران نموده و سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

۶۵/۱۱/۲۸

سقوط هواپیمای خودی در دریاچه ارومیه

در ساعت ۱۳:۵۴، هواپیماهای گشت روی دریاچه ارومیه پرواز می‌کردند. خلبان هواپیمای اسکرامبل شماره ۲ می‌گوید که هواپیمای اسکرامبل شماره ۱ (سروان برزگر) به داخل آب سقوط کرد.

۶۵/۱۱/۲۹

حمله هوایی و بمباران تبریز، اسلام‌آباد، مراغه، الیگودرز، دزفول و قم

در ساعت ۱۹:۳۰، به دلیل وجود هواپیمای MIG25، در منطقه غرب وضعیت قرمز اعلام می‌گردد و گزارش می‌شود که در همین زمان شهر تبریز بمباران می‌گردد. در ساعت ۱۲:۵۰، شهر اسلام‌آباد و در ساعت ۱۳:۰۲، شهر دزفول از ارتفاع کم مورد اصابت واقع می‌شود.

در ساعت ۱۳:۲۹، شهر مراغه و در ساعت ۱۳:۵۵، شهر الیگودرز و در ساعت ۱۴:۴۸، شهر شیراز مورد حمله واقع می‌گردد.

در ساعت ۲۳:۴۲، شهر دزفول و در ساعت ۲۴:۰۰، شهر مقدس قم توسط هواپیمای MIG25 بمباران می‌شود.

۶۵/۱۱/۳۰

حمله هوایی و بمباران دره شهر، اسلام آباد، شیراز و ایلام

در ساعت ۱۱:۱۰، تعدادی هواپیمای دشمن شهر دره شهر را بمباران می کنند و تعدادی شهید و مجروح گردیده و چند باب منزل مسکونی خسارت می بیند. در ساعت ۱۱:۲۵، شهر اسلام آباد مورد حمله واقع می گردد.

در ساعت ۱۱:۵۰، دو نقطه از شهر شیراز با هواپیمای MIG25 بمباران شده و خساراتی وارد می شود.

در ساعت ۱۱:۵۸، شهر ایلام از ارتفاع پایین بمباران می گردد.

۶۵/۱۲/۱

درگیری هوایی هواپیماهای خودی با دشمن و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۱:۴۰، با دریافت اعلام حمله هوایی، وضعیت در مناطق مورد تهدید جنوب غرب قرمز اعلام شده و ۲ فروند هواپیمای F14 و یک فروند هواپیمای F4 اسکرامبل داده می شود، که این هواپیماها پس از پرواز، در ساعت ۱۱:۵۲، به طرف هواپیمای دشمن با شماره مسیر Z49 هدایت می گردند و هواپیماهای معراج ۵۱ و معراج ۵۲ در ساعت ۱۲:۱۵ در ۱۲ مایلی با هدف دشمن درگیر شده و سقوط یک فروند از هواپیماهای دشمن را گزارش و اعلام می نمایند که تعداد هواپیماهای دشمن ۸ فروند بوده و پس از سرنگونی یکی از هواپیماها، آرامش پروازی دشمن بهم خورده و به طرف یکدیگر تیراندازی می نمایند.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۲:۲۰، یک فروند کشتی نفتکش به نام نفتان در ۳۴ مایلی بوشهر از قسمت موتورخانه مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته و آسیب می بیند.

۶۵/۱۲/۳

حمله هوایی و بمباران مناطق مسکونی شهر مریوان و ایستگاه رادیویی کمال آباد

در ساعت ۱۶:۴۵، اطراف شهر مریوان به صورت حمله ارتفاع پست مورد تهاجم واقع می شود.

در ساعت ۱۷:۲۵ نیز، ۲ فروند هواپیمای عراقی با ارتفاع کم، ایستگاه رادیویی روستای کمال آباد کرج را به صورت ارتفاع پست بمباران نموده و فقط در برگشت، چند لحظه در پوشش راداری قرار می‌گیرند. بمب‌های پرتابی به محوطه ایستگاه و انبار اصابت می‌نمایند و تعدادی بمب نیز عمل نکرده، که تیم تخریب و خنثی‌سازی نسبت به خنثی نمودن بمب‌های عمل نکرده اقدام می‌نماید.

مورد اصابت قرار گرفتن و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

پس از چند دقیقه بعد از حمله هواپیماهای دشمن به ایستگاه رادیویی کمال آباد، گزارش می‌رسد که احتمالاً یکی از هواپیماها در کمال آباد مورد اصابت قرار گرفته و هواپیمایش در نزدیکی بیجار سقوط کرده و خلبان آن ستوان یکم یحیی قاسم احمد پس از ترک هواپیما، به دست رزمندگان اسیر و در بیمارستان بیجار بستری می‌گردد.

۶۵/۱۲/۴

بمباران نیروهای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا

در ساعت ۰۷:۳۲، محل تجمع دشمن در منطقه عملیاتی کربلا ۵ بمباران می‌شود و هواپیماهای خودی سالم به پایگاه خود باز می‌گردند.

انهدام ۳ فروند هواپیمای دشمن

در ساعات ۱۰:۱۶ و ۱۳:۱۴ و ۱۶:۴۷، با اجرای آتش سایت هاگ فاطمیه ۴ انهدام ۳ فروند هواپیمای SU22 دشمن گزارش می‌شود، که سایت‌های شنود نیز تأیید می‌نمایند.

۶۵/۱۲/۵

اقدام تاکتیکی خودی و سقوط هواپیمای دشمن توسط هواپیماهای خودی

در ساعت ۱۰:۰۲ با اعلام شنود، ۲ فروند هواپیمای F14 و ۱ فروند هواپیمای F4 از پایگاه ششم به پرواز درمی‌آید. در ساعت ۱۰:۱۵، مسیر Z41 با تعداد ۴ فروند در دید رادار بوشهر قرار می‌گیرد، که در همین زمان، هواپیماهای F14 به طرف هدف هدایت شده و به صورت HEAD ON قرار می‌گیرند و در فاصله ۲۰ مایلی خلبان شکاری خودی، با اعلام JUDY (هواپیما را دارم) در ۱۲ مایلی موفق به شلیک و انهدام هدف می‌گردند. بنا به اظهار خلبان معراج ۵۱ یکی از هواپیماها بلافاصله متلاشی می‌شود.

۶۵/۱۲/۸

مورد اصابت قرار گرفتن خودروها و ادوات یگان‌های ایرانی

در ساعت ۱۲:۰۷، خودروها و ادوات یگان‌های ایرانی در خط جاسم مورد حمله ۳ فروند موشک هلیکوپترهای عراقی قرار می‌گیرند.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش و شناور دریایی

در ساعت ۱۳:۰۰، یک فروند کشتی نفتکش به نام خارک ۴، در حوالی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیما قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۹:۰۵ نیز، یک فروند شناور دریایی در ۱۶۳ درجه و ۷۰ مایل بوشهر مورد اصابت موشک هواپیما قرار می‌گیرد.

۶۵/۱۲/۱۲

آغاز عملیات کربلا ۷

عملیات کربلا ۷ در منطقه شمال غرب کشور (حاج عمران) آغاز گردید و در نتیجه، ارتفاعات گردمند و تپه سرخی و یال کل اسبی آزاد می‌شود.

حملات هوایی گسترده جنگنده بمب افکن‌های ایران

هواپیماهای جنگنده بمب افکن نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران در ۱۹ مأموریت جداگانه ضربات چشمگیری به ارتش مزدور عراق وارد می‌آورند و همگی سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

۶۵/۱۲/۱۴

انهدام هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۱۳:۱۴، به طرف مسیر دسته‌جمعی دشمن با شماره مسیر ۰۰۷، توسط سایت هاگ فاطمیه ۴ یک تیر موشک به سمت هدف فوق شلیک شده و سقوط یک فروند هواپیمای SU22 دشمن مورد تأیید شنود منطقه نیز قرار می‌گیرد.

۶۵/۱۲/۱۵

سقوط هواپیمای خودی

در ساعت ۱۱:۵۳، در یک درگیری نابرابر، یک فروند هواپیمای F5 مورد هدف هواپیمای دشمن قرار گرفته و سقوط می‌نماید.

انهدام و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۳:۵۱ نیز، یک فروند هواپیمای SU22 عراق در منطقه عملیاتی کربلا ۵ توسط سایت هاگ فاطمیه ۴ مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌شود.

۶۵/۱۲/۱۸

حمله هوایی و بمباران پاسگاه موسیان

در ساعت ۱۶:۱۵، تعداد ۴ فروند هواپیمای عراقی ۲ کیلومتری شرق پاسگاه موسیان را بمباران کرده و در نتیجه، ۴ نفر غیرنظامی مجروح و تعدادی دام تلف می‌شود.

۶۵/۱۲/۲۱

تخلیه سایت محمد(ص)

گروه پدافند هوایی اعلام می‌نماید که وسایل و تجهیزات سایت هاگ محمد مستقر در کرمانشاه، که در جریان سیل در آب فرو رفته بود، از آب خارج شده و به همدان انتقال یافته و تعدادی از وسایل کماکان در زیر آب می‌باشد.

وقایع سال ۱۳۶۶

۶۶/۱/۱

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۲۰:۰۰، یک فروند نفتکش با ملیت ایرانی به نام آوج در حوالی رأس المطاف مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته و ۳۰ نفر خدمه آن شهید می‌شوند.

۶۶/۱/۲

حمله هوایی و بمباران نیروگاه برقی رامین

در ساعت ۱۲:۰۵، نیروگاه رامین در وضعیت سفید مورد هجوم غافلگیرانه چند فروند هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد، بدون اینکه این هواپیماها در پوشش راداری و یا دیدبانی منطقه قرار بگیرند.

در ساعت ۱۲:۵۰، هواپیمای MIG25 عکاسی بر فراز نیروگاه پرواز می‌نماید و به نظر می‌رسد که نتیجه بمباران را ارزیابی می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران چاه‌های نفتی ابوذر

در ساعت ۱۵:۳۵، چاه‌های نفتی ابوذر مورد حمله هوایی دشمن واقع می‌شود، که در نتیجه، ۹ نفر شهید و ۵ نفر مجروح می‌گردند.

۶۶/۱/۳

حمله هوایی و بمباران اسکله آذرپاد و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی

از ساعت ۱۴:۵۶ الی ۱۵:۵۴، حدود ۱۸ فروند هواپیما با ترکیبی از مأموریت‌های مختلف عکس‌برداری و پوشش هوایی، و هواپیمای رله به اسکله آذرپاد حمله می‌نمایند، اما به دلیل حجم آتش سنگین موفق نشده و متواری می‌شوند.

در ساعت ۱۵:۳۶، اسکله آذرپاد مورد اصابت ۲ فروند موشک قرار می‌گیرد، که یک فروند موشک به پایه‌های ترمینال ۱۲ و یک فروند دیگر به عرشه یک فروند کشتی که در اسکله پهلو گرفته اصابت می‌نماید و کشتی آتش می‌گیرد، که خسارت کلی وارد نمی‌شود. (تعداد هواپیماهای حمله‌ور نشانگر استنباط دشمن از قدرت عملیاتی نیروهای پدافند هوایی می‌باشد).

۶۶/۱/۹

حمله هوایی به جزیره خارک و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۹:۳۶، جزیره خارک توسط ۱۰ فروند هواپیمای هجومی مورد حمله واقع می‌گردد، که یکی از هواپیماها توسط سیستم هاگ مورد اصابت قرار گرفته و سقوط می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران لوله‌های صادراتی نفت و اسکله نوروز و بارج بحرگان

در ساعت ۱۴:۲۰، خط لوله صادراتی بین گناوه و خارک بمباران و دچار آتش‌سوزی می‌شود.

در ساعت ۱۴:۳۰، برابر گزارش پست فرماندهی دریایی، اسکله نوروز و بارج بحرگان مورد اصابت واقع می‌شوند.

در ساعت ۱۵:۰۳، باز هم هواپیماهای دشمن اسکله‌های نفتی در ۳ مایلی غرب گناوه را بمباران می‌نمایند، که باعث آتش‌سوزی می‌گردد و بر اثر حمله به بارج بحرگان، ۱ نفر شهید و ۳ نفر زخمی می‌شوند.

۶۶/۱/۱۱

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی کربلا

در ساعت ۱۲:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن با شماره مسیر B41 به سایت هاگ عابد واگذار شده و با شلیک یک موشک هاگ در منطقه عملیاتی کربلا ۵ سرنگون می‌شود.

۶۶/۱/۱۴

سقوط هواپیمای خودی در منطقه زیوه ارومیه

در ساعت ۰۶:۵۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای F5 با معرف پوریا از پایگاه دوم به منظور پشتیبانی نزدیک هوایی از نیروهای سطحی پرواز نموده و پس از انجام مأموریت، در مسیر برگشت، یک فروند از هواپیماها در ساعت ۰۷:۱۵ در ۴ کیلومتری زیوه ارومیه سقوط کرده و خلبان به فیض شهادت نائل می‌شود.

۶۶/۱/۱۷

انهدام ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ جزیره خارک
در ساعت ۰۸:۳۲، گزارش می‌شود که ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ جزیره خارک مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون می‌گردند، که مورد تأیید فاشا می‌باشد.

در ساعت ۱۰:۴۳، مسیر متخاصمی به تعداد ۴ فروند با سمت شرق توسط رادار بوشهر کشف و هواپیمای F14 گشت به طرف هواپیمای دشمن هدایت شده و در درگیری به فاصله ۱۵ مایلی با شلیک یک تیر موشک یکی از هواپیماهای دشمن سرنگون می‌گردد و بقیه هواپیماها ضمن ترک منطقه به سمت آسمان عراق متواری می‌شوند.

۶۶/۱/۱۸

آغاز عملیات کربلا ۸

عملیات کربلا ۸ با رمز «یا صاحب الزمان (عج)» در شرق بصره شروع و در نتیجه، تجهیزات و یگان‌های دشمن منهدم و تعدادی تانک و خودرو به غنیمت گرفته می‌شود.

حمله هوایی و بمباران سکوهای نفتی نوروژ و ابوذر

در ساعت ۰۸:۳۵، سکوهای نفتی نوروژ و ابوذر مورد حمله هواپیماهای دشمن واقع شده و دچار حریق می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران جزیره سیری

در ساعت ۱۰:۰۲ نیز، توسط ۸ فروند هواپیمای دشمن، جزیره سیری مورد حمله واقع شده و یکی از لوله‌های نفتی مورد اصابت قرار گرفته و دچار حریق می‌شود و یکی از هواپیماهای دشمن نیز مورد اصابت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی قرار می‌گیرد.

۶۶/۱/۱۹

حمله هوایی و بمباران صنایع فولاد اهواز

در ساعت ۱۴:۱۷، توسط هواپیماهای دشمن صنایع فولاد اهواز و حوالی شهر بمباران می‌شود.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴
در ساعت ۱۴:۴۵، یک فروند هواپیمای دشمن به سایت فاطمیه ۴ واگذار و با شلیک یک تیر موشک سرنگون می‌گردد.

۶۶/۱/۲۰

آغاز عملیات کربلا ۹

عملیات کربلا ۹ با رمز «یا مهدی (عج) ادرکنی» شروع و در منطقه قصر شیرین، ارتفاعات ۵۴۲، ۴۰۰ و پاسگاه بابا هادی آزاد و تعدادی از یگان‌های بعثی منهدم می‌شود.

سرنگونی ۳ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴
در ساعت ۱۱:۵۹، مسیر B24 به سایت هاگ فاطمیه ۴ واگذار و با شلیک یک تیر موشک، یک فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون می‌شود.
در ساعت ۱۲:۰۹ نیز، مسیر شماره B29 به سایت هاگ فاطمیه ۴ واگذار و با شلیک یک تیر موشک، یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن سرنگون می‌شود.
در ساعت ۱۸:۲۰، مسیر B56 نیز به سایت هاگ فاطمیه ۴ واگذار و هواپیمای دشمن سرنگون و خلبان اسیر می‌گردد.

۶۶/۱/۲۱

عملیاتی شدن سایت شنود بهبهان

گروه اطلاعات و شناسائی اعلام می‌نماید با تلاش و پیگیری شبانه‌روزی تیم‌های اعزامی، انتقال سایت شنود امیدیه به بهبهان از تاریخ ۶۶/۱/۱۵ انجام و در روز جاری از ساعت ۰۸:۰۰ عملیاتی گردیده است.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند هواپیمای F4

در ساعات ۰۸:۰۳ و ۰۹:۰۵، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای F4 ایرانی توسط پدافند هوایی عراق مورد اصابت واقع می‌شوند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۹:۵۱ نیز، یک فروند هواپیمای دشمن (SU22) توسط سایت هاگ فاطمیه ۷ سرنگون شده و خلبان با چتر به بیرون پریده و به دست رزمندگان اسیر می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای F4

در ساعت ۱۳:۰۶، یک فروند F4 دیگر مورد اصابت پدافند هوایی عراق قرار می‌گیرد، که در خاک ایران سقوط نمی‌نماید.

حمله هوایی و بمباران ایستگاه قطار حسینییه و جزیره فارسی

در ساعت ۱۳:۴۰، ایستگاه قطار حسینییه توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود. در ساعت ۱۵:۴۰، جزیره فارسی نیز توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌گردد.

۶۶/۱/۲۳

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۰:۳۰، یک فروند کشتی نفتکش قبرسی به نام لیدی اسکای پس از بارگیری از جزیره خارک در ۵۰ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن واقع شده و طعمه حریق می‌گردد.

۶۶/۱/۲۵

آغاز عملیات فتح ۵

۶۶/۱/۲۷

حمله هوایی و بمباران پیرانشهر

در ساعت ۱۳:۲۲، کارخانه قند پیرانشهر توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که ۱۵ نفر مجروح و ۲ نفر شهید گردیده و تعداد ۶ دستگاه خودرو و تأسیسات کارخانه منهدم می‌شود.

۶۶/۱/۲۹

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۲۲:۰۳، یک مسیر پروازی ۲ فروندی در پوشش راداری دزفول قرار می‌گیرد، که به سایت هاگ کوثر ۹ واگذار می‌شود. در این سایت ضمن درگیری و شلیک موشک، یکی از هواپیماهای دشمن سرنگون می‌شود.

۶۶/۱/۳۰

آغاز عملیات کربلا ۱۰

عملیات کربلا ۱۰ در منطقه عمومی ماووت عراق آغاز شده و در نتیجه، ۵۰ روستای منطقه و ۹ ارتفاع مهم آزاد گردید و ۲۰ کیلومتر از جاده ماووت - سلیمانیه به کنترل نیروهای ایرانی درآمد.

۶۶/۲/۱

حمله هوایی و بمباران شیمیایی گردان صالح آباد و پاسگاه خرابه منطقه چومان بانه

در ساعات ۰۸:۴۰ و ۰۹:۲۰، هواپیماهای دشمن گردان صالح آباد و پاسگاه خرابه منطقه چومان بانه را بمباران شیمیایی می‌نمایند، که تعدادی از رزمندگان مصدوم به بیمارستان منتقل شده و یکی از هواپیماهای دشمن نیز مورد هدف قرار می‌گیرد. فرماندهی نهاجا به فرماندهی پدافند هوایی ابلاغ می‌نماید که نسبت به جابجایی سایت هاگ محمد(ص) که در پایگاه سوم شکاری نگهداری می‌شود، اقدام نمایند، ولی فرماندهی پدافند هوایی اعلام می‌دارد که هیچ‌گونه اقدامی در مورد ترمیم و بازسازی سایت محمد(ص) به عمل نیامده و هم‌اکنون طغیان رودخانه مجاور بیشتر شده و استقرار سایت هاگ در آن محل مقدور نمی‌باشد.

۶۶/۲/۲

حمله هوایی و بمباران واحد بهره‌برداری شماره ۲ اهواز

در ساعت ۱۴:۲۲، هواپیماهای دشمن تأسیسات بهره‌برداری شماره ۲ اهواز را بمباران می‌نمایند، که به علت اصابت بمب به اطراف تأسیسات، تلفات و ضایعاتی به وجود نمی‌آید.

۶۶/۲/۳

حمله هوایی و بمباران یونیت ۴ اهواز

در ساعت ۱۵:۵۳، توسط ۲ فروند از هواپیماهای دشمن به یونیت ۴ اهواز حمله شده و خساراتی وارد می‌گردد.

۶۶/۲/۴

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور

یک فروند شناور در ساعت ۰۹:۱۳ توسط هواپیماهای دشمن مورد اصابت قرار می‌گیرد.

گاشا به معاون اطلاعاتی نه‌اجا اعلام می‌نماید که احتمالاً هواپیماهای میراژ علاوه بر موشک‌های هوا به دریا به موشک‌های هوا به هوا نیز مجهز می‌باشند.

۶۶/۲/۸

حمله هوایی و بمباران بانه

در ساعت ۱۲:۴۲، روستای شوی در شمال غربی بانه توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردیده و در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح می‌شوند.

۶۶/۲/۹

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور

در ساعت ۰۹:۳۵، یک فروند شناور با ملیت پانامایی توسط هواپیماهای عراقی مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۶/۲/۱۶

حمله هوایی و بمباران سکوی نفتی سلمان

در ساعت ۱۱:۵۶، دو فروند میراژ سکوی نفتی سلمان را بمباران کرده، که بمب‌ها در داخل آب سقوط می‌نمایند.

سرنگونی هواپیمای دشمن توسط یگان دریایی مستقر در ماهشهر

در ساعت ۰۸:۴۵، یک فروند هواپیمای MIG25 دشمن توسط یگان دریایی مستقر در ماهشهر مورد اصابت قرار گرفته و در دریا سقوط می‌نماید.

۶۶/۲/۲۲

حمله موشک ضدرادار به هاگ تبریز

در ساعت ۱۰:۱۲، رادار جستجوکننده هدف هاگ (PAR) تبریز مورد حمله موشک ضد رادار قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه اصفهان، تبریز و شوشتر

در ساعت ۱۲:۱۰، پالایشگاه اصفهان و همزمان، ضلع شمالی پالایشگاه تبریز بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۵:۱۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن روستای نورعلی از توابع شهرستان شوشتر را بمباران می‌نمایند.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۰۵:۱۱، یک فروند کشتی نفتکش با ملیت پانامائی که از بندرعباس عازم جزیره خارک بوده، در ۸۵ مایلی جزیره خارک مورد هدف هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد. در ساعت ۲۵:۱۹، یک فروند دیگر از نفتکش‌ها با ملیت پانامائی به نام «استی لیکن» در حال مراجعت از خارک به بندرعباس، در فاصله ۱۳۵ مایلی جزیره خارک مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۶/۲/۲۴

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

یک فروند کشتی نفتکش روسی در ۲۰ مایلی لاوان مورد حمله هوایی هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد.

۶۶/۲/۲۵

حمله هوایی و بمباران یونیت ۲ اهواز

در ساعت ۰۹:۳۵، یونیت ۲ اهواز توسط ۲ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران و ۳۵ نفر مجروح می‌شوند.

۶۶/۲/۲۶

تحویل هواپیماهای MIG29 به کشور عراق

با توجه به رهگیری مکالمات خلبانان روسی در حال پرواز و فرود در پایگاه‌های هوایی البکر و حبانیه، به نظر می‌رسد که پرواز خلبانان روسی به منظور تحویل هواپیمای MIG29 به کشور عراق می‌باشد.

۶۶/۲/۲۷

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش در ساعت ۰۸:۳۹، یک فروند کشتی نفتکش لیبریایی به نام آکومالی مورد حمله و متعاقباً یک فروند کشتی نفتکش دیگر به نام زئوس از سمت موتورخانه مورد اصابت موشک هواپیمای عراقی قرار می‌گیرند.

۶۶/۲/۳۰

احتمال سقوط هواپیمای F14

سختگوی نظامی عراق اعلام می‌نماید که در ساعت ۰۷:۰۵، یک فروند جنگنده ایرانی از نوع F14 را در آب‌های خلیج فارس سرنگون کرده‌اند، در صورتی که این موضوع تأیید نمی‌شود.

حمله به صنایع فولاد اهواز

در ساعت ۱۰:۳۲، صنایع فولاد اهواز مورد حمله هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد، که به دلیل حجم آتش پدافند هوایی موفقیت حاصل نشده و خسارتی وارد نمی‌شود.

۶۶/۳/۱

عملیاتی شدن سایت هاگ قائم در بانه

در ساعت ۰۷:۳۰، اعلام می‌شود که سایت هاگ قائم در بانه عملیاتی شده و به حالت OP1 می‌باشد.

هدایت ۲ فروند کشتی تجاری به سمت بندرعباس به منظور بازرسی

در ساعت ۱۲:۰۰، یک فروند کشتی تجاری به نام ریف استار و در ساعت ۱۳:۵۵، کشتی دیگری به نام کاراکورام با ملیت پانامایی به علت مشکوک بودن به داشتن کالا برای عراق به سمت بندرعباس هدایت می‌گردند.

۶۶/۳/۲

سقوط یک فروند هواپیمای F4 آموزشی خودی

یک فروند هواپیمای F4 آموزشی که از پایگاه مهرآباد پرواز نموده بود، در ساعت ۱۰:۱۳ در اطراف شهر کرج سقوط می‌نماید.

۶۶/۳/۶

حمله هوایی و بمباران منطقه عملیاتی کربلا ۱۰

در ساعت ۵۵:۱۰، به دلیل فعالیت پروازی هواپیماهای عراقی، نوار مرزی غرب و شمال غرب پرننگ می‌شود و در همین زمان، با هواپیماهای دیگری که در ارتفاع پست پرواز می‌نمایند، منطقه کربلا ۱۰ بمباران می‌گردد.

۶۶/۳/۹

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۳۵:۰۹، یک فروند کشتی نفتکش (پامیک) با ملیت پانامایی مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد.

۶۶/۳/۲۰

حمله هوایی و بمباران شهر موسیان

در ساعت ۳۰:۰۹، چند فروند از هواپیماهای دشمن شهر موسیان را مورد حمله هوایی قرار می‌دهند.

۶۶ /۳/۲۲

حمله هوایی و بمباران هوایی شهرستان بانه

هواپیماهای عراقی اطراف پایگاه شیرولی شهرستان بانه را بمباران می‌نمایند.

۶۶/۳/۲۷

آغاز عملیات فتح ۶ و عملیات نصر ۳

عملیات فتح ۶ با رمز «یا زهرا(س)» در منطقه شمال اربیل خاک عراق انجام و در نتیجه، کلیه پایگاه‌های مهم و ارتفاعات کورت قلندر و سلیم‌خان در شمال دیانا منهدم و مراکز نظامی شهر مرگه سور آزاد می‌گردد.

عملیات نصر ۳ همزمان با عملیات فتح ۶ در منطقه عملیاتی جنوب دهلران (زبیدات) انجام و در نتیجه، تجهیزات سبک و سنگین دشمن و چندین انبار مهمات منهدم می‌گردد.

۶۶/۳/۳۰

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک (اسکله آذریاد)

در ساعت ۱۰:۰۰، مواضع اسکله آذریاد جزیره خارک یک فروند موشک دشمن را با تیراندازی منهدم می‌نمایند.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن نفتکش لیبریایی

در ساعت ۰۴:۴۰، نفتکش لیبریایی به نام تناسیتی در ۲۷ مایلی شرق جزیره فارسی مورد اصابت قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران شهر موسیان

در ساعت ۰۹:۳۰، تعداد ۶ فروند از هواپیماهای دشمن شهر موسیان را بمباران می‌نمایند.

۶۶/۳/۳۱

آغاز عملیات نصر ۴

عملیات نصر ۴ در شمال عراق (استان سلیمانیه) انجام و در نتیجه، شهر ماووت عراق، ۸ ارتفاع مهم و زمینی به مساحت ۵۰ کیلومتر مربع آزاد می‌شود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ شهید علی مردانه خامنه (منطقه عملیاتی نصر-۴)

در ساعت ۱۸:۴۳، یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ شهید مردانه منطقه عملیاتی نصر ۴ منهدم می‌شود.

۶۶/۴/۱

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ شهید علی مردانه خامنه (منطقه عملیاتی نصر-۴)

در ساعت ۱۴:۱۶، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی نصر ۴ توسط سایت هاگ شهید مردانه منهدم می‌گردد.

۶۶/۴/۲

حمله هوایی و بمباران روستای ملاشین و پادگان شهید بروجردی

در ساعت ۰۹:۴۰، روستای ملاشین سردشت توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۳ نفر مجروح می‌شوند و متعاقباً در ساعت ۱۱:۴۵، پادگان شهید بروجردی سردشت بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۸ نفر شهید و ۱۳۷ نفر مجروح می‌شوند.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ شهید علی مردانه خامنه (منطقه عملیاتی نصر ۴)

در ساعت ۱۴:۲۷، سایت هاگ شهید مردانه یک تیر موشک به طرف هواپیمای دشمن پرتاب می‌نماید، که نتیجه‌ای مشخص نمی‌گردد.

۶۶/۴/۳

سرنگونی یک فروند هلیکوپتر و هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۰:۳۰، یک فروند هلیکوپتر دشمن توسط هواپیمای F14 با معرف بنفشه ۸۱، که از پایگاه ششم پرواز کرد، مورد اصابت قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری

در ساعت ۰۰:۴۵، کشتی تجارتی هیرا ۳ با ملیت ترکیه به وسیله هلیکوپتر دشمن مورد اصابت قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۳:۳۷، سایت هاگ فاطمیه ۱۰ یک فروند هواپیمای دشمن را در منطقه آزاد عراق مورد اصابت قرار می‌دهد. از سرنوشت خلبان اطلاعی به دست نمی‌آید.

۶۶/۴/۴

انهدام و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه سردشت

یک فروند هواپیمای دشمن در ساعت ۱۱:۱۰ به منطقه سردشت حمله نموده و در اطراف روستای بانه سرنگون می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرستان پاوه

در ساعت ۲۲:۰۰، شهرستان پاوه توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند یدک کش
در ساعت ۲۳:۴۵، یک فروند یدک کش مورد اصابت واقع می شود.

۶۶/۴/۵

انهدام ۴ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی غرب
در ساعات ۱۴:۴۸ و ۱۴:۵۴ و ۱۵:۰۱ و ۱۵:۰۶، تعداد ۴ فروند از هواپیماهای دشمن
در منطقه عملیاتی غرب توسط موشک هاگ سرنگون شده و یکی از خلبانان به اسارت
نیروهای اسلام درمی آید.

انهدام یک فروند هواپیمای سبک دشمن
در ساعت ۱۵:۴۴، یک فروند هواپیمای PC7 دشمن در منطقه عملیاتی پروژه قائم
توسط جنگ افزارهای پدافندی سرنگون می شود.

۶۶/۴/۶

آغاز عملیات فتح ۷

عملیات فتح ۷ با رمز «یا فاطمه الزهرا(س)» در منطقه عملیاتی شمال عراق (حلبچه،
شانه دری و اریث) انجام می شود، که در نتیجه، کنترل شهر سید صادق عراق به مدت ۴
ساعت به دست رزمندگان اسلام افتاده و تعدادی از ساختمان های دولتی و ۶ پایگاه
حفاظتی اطراف شهر سید صادق و یگان ضدشورش واقع در حلبچه و ساختمان مرکزی
پارازیت محور چناقچیان و دکل مخابراتی منهدم می شود.

۶۶/۴/۷

حمله هوایی و بمباران شهر سردشت

در ساعت ۱۷:۳۰، هواپیماهای دشمن سه نقطه از شهر سردشت را بمباران شیمیائی
می نمایند.

انهدام و سرنگونی ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱۰
گزارش می رسد که ۲ فروند از هواپیماهای مهاجم عراقی توسط سایت هاگ فاطمیه ۱۰
در منطقه غرب کشور سرنگون گردیده، که یکی از هواپیماها میراژ F1 می باشد.

۶۶/۴/۸

حمله هوایی و بمباران سایت موشکی هاگ فاطمیه ۱۰
در ساعت ۱۷:۴۴، هواپیماهای دشمن سایت موشکی هاگ فاطمیه ۱۰ را بمباران می‌نمایند، که ۴ فروند از موشک‌ها و ۳۰٪ از سکوه‌های پرتاب (لانچر) خسارت می‌بینند.
مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن
همزمان با حمله به سایت موشک هاگ، یک فروند هواپیما مورد اصابت گلوله‌های توپ ۲۵مم قرار می‌گیرند.

۶۶/۴/۱۰

انهدام و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱۰
در ساعت ۰۹:۵۳، یک فروند هواپیمای بعثی مورد اصابت سایت هاگ فاطمیه ۱۰ قرار گرفته و منهدم می‌شود.
مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش به نام دنا توسط دشمن
در ساعت ۱۱:۱۰، در فاصله ۲۵ مایلی از بوشهر یک فروند کشتی نفتکش به نام دنا مورد اصابت قرار گرفته و طعمه حریق می‌گردد.

۶۶/۴/۱۳

حمله هوایی دشمن به شناور نفتکش
هواپیماهای دشمن در ساعت ۱۰:۱۰ تعدادی موشک به شناور نفتکش پرتاب می‌نمایند، که خسارت جانی و مالی به وجود نمی‌آید.

۶۶/۴/۱۵

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور
در ساعت ۰۰:۱۰، از پست فرماندهی نیروی دریایی اعلام می‌شود که یک فروند شناور مورد اصابت قرار گرفته، که خسارت جانی نیز در بر نداشته، اما نوع شناور و ملیت آن روشن نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر بانه و تبریز
در ساعت ۰۸:۳۲، چند فروند هواپیماهای دشمن اطراف شهر بانه را بمباران می‌نمایند، که ۱ نفر غیرنظامی شهید و تعدادی مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۱:۲۴، یک فروند MIG25 به حریم هوایی شهر تبریز تهاجم نموده و احتمالاً عکس برداری می نماید، که به همین علت، وضعیت قرمز در مناطق تحت امر تبریز اعلام می گردد.

حمله هوایی و بمباران اسکله آذریاد

در ساعت ۲۱:۰۷، اسکله آذریاد خارک مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و با وارد شدن خسارت جزئی و آتش سوزی به سرعت اطفاء حریق می گردد.

۶۶/۴/۱۶

حمله هوایی به خارک و پرتاب موشک به اسکله آذریاد و درگیری سایت هاگ

در ساعت ۲۱:۲۵، اسکله آذریاد مورد اصابت موشکی هواپیمای دشمن قرار می گیرد که سایت هاگ منطقه ضمن کشف راداری مبادرت به شلیک یک تیر موشک می نماید، که به هدف اصابت نمی نماید.

۶۶/۴/۲۲

حمله هوایی دشمن و بمباران جزیره فارسی

در ساعت ۱۰:۰۵، جزیره فارسی مورد حمله هوایی رژیم بعثی قرار می گیرد، که در نتیجه، ۴ نفر از پرسنل صنایع گوگرد شهید و ۳ نفر مجروح می شوند.

۶۶/۴/۲۳

حمله هوایی به جزایر فارسی و لاوان

در ساعت ۰۷:۳۰، جزیره فارسی توسط سه فروند هواپیما بمباران می شود، که سقوط دو فروند از هواپیماهای دشمن گزارش می گردد. در همین زمان، سه فروند دیگر از هواپیماهای دشمن با شماره مسیر BO32 در دید رادار بندرعباس و بوشهر قرار می گیرند، که از هم جدا شده و به طرف قسمت مرکز خلیج فارس و تعدادی به سمت بوشهر پرواز می نمایند. احتمال می رود جزیره لاوان یا سیری مورد اصابت قرار گیرد، ولی پس از مدتی اعلام می شود که در ساعت ۰۷:۴۳، جزیره فارسی مورد اصابت قرار گرفته است. در ساعت ۰۸:۲۰، یکی از هواپیماهای دشمن بر روی جزیره لاوان ظاهر می شود، که پدافند جزیره مبادرت به درگیری می نماید.

حمله هوایی و بمباران میدان نفتی رسالت

در ساعت ۰۸:۲۵، سکوی R1 رسالت از میدان نفتی رسالت در منطقه لاوان مورد اصابت قرار می‌گیرد.

در ساعت ۰۹:۵۰، در بمباران سکوی R1، شش نفر زخمی می‌شوند، که حال دو نفر از آنها وخیم بوده. آتش‌سوزی در مدت زمان کوتاهی مهار می‌گردد.

تهاجم هواپیماهای آمریکایی

در ساعت ۱۰:۱۸، تعداد ۴ فروند هواپیمای F14 آمریکایی در تنگه هرمز پرواز می‌نمایند، که از پایگاه نهم شکاری اسکرامبل داده می‌شود و هواپیمای اسکرامبل در زمان پرواز می‌نماید که ده دقیقه بعد تعداد هواپیماهای آمریکایی به ۸ فروند افزایش پیدا کرده و در ۱۰ مایلی نوار مرزی پرواز می‌نمایند.

در ساعت ۱۱:۴۵، تعداد هواپیماهای F14 آمریکایی به ۱۲ فروند می‌رسد، که تا نزدیکی چابهار پرواز می‌نمایند. لیکن علیرغم افزایش تعداد هواپیماهای دشمن، که حاکی از حمایت بی‌پرده از رژیم بعثی عراق می‌باشد، هیچ‌گونه تهدیدی برای جمهوری اسلامی ایران ایجاد نمی‌نماید.

۶۶/۴/۲۴

انهدام و سرنگونی ۱ فروند هواپیما و ۱ فروند هلیکوپتر دشمن

یک فروند هلیکوپتر و یک فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند هوایی مورد اصابت قرار می‌گیرند و در خلیج فارس سرنگون می‌گردند.

حمله هوایی به سکوی R4 و R7

در ساعت ۰۹:۱۰، سکوی R4 و R7 میدان نفتی رسالت مورد حمله ۳ فروند هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۶/۴/۲۸

آغاز عملیات فتح ۸

عملیات فتح ۸ بارمز «یا رسول الله (ص)» در منطقه عملیاتی شمال استان موصل (شهر اتروش) انجام و منجر به اندام و سقوط بیش از ۴۰ پایگاه و مقر حفاظتی در شهر اتروش می‌گردد.

انهدام هواپیمای F14 در ۲۳ مایلی بوشهر

در ساعت ۰۸:۱۶، یک فروند هواپیمای F4 با معرف پروازی عطار ۷۱ با هواپیمای دشمن به شماره مسیر Z34 درگیر می‌شود. هواپیمای F4 متأسفانه توسط جنگنده‌های عراقی روی دریا مورد اصابت قرار می‌گیرد و اطلاعی از خلبانان به دست نمی‌آید (در ۲۵۳ درجه ۲۳ مایلی بوشهر) و بلافاصله هواپیمای نجات به پرواز درمی‌آید.

مورد اصابت قرار گرفتن نفتکش

در ساعت ۰۹:۴۸، یک فروند نفتکش مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد.

سقوط یک فروند هلیکوپتر خودی

در ساعت ۱۱:۲۰، یک فروند هلیکوپتر با معرف پروازی نصیر ۰۱ متعلق به شرکت نفت، که برای کمک به خلبانان F4 پرواز کرده بود، به علت کمبود سوخت با رادار تماس گرفته و به طرف ساحل هدایت می‌شود، که در یک مایلی ساحل در آب سقوط می‌نماید، ولی خوشبختانه خدمه پروازی به وسیله هلیکوپتر دریایی نجات داده می‌شوند. برای یافتن خلبانان هواپیمای F4، هلیکوپترهای دیگری نیز پرواز می‌کنند، ولی تا ساعت ۱۵:۰۰ خبری به دست نمی‌آید.

۶۶/۴/۲۹

تشکیل گردان‌های ارتفاع کم

حملات روز افزون نیروی هوایی ارتش بعث عراق به مراکز حساس و حیاتی، بویژه در ارتفاع کم و وجود متعدد مراکز حیاتی و حساس در سطح کشور و گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم توپخانه‌ای در تأمین پدافند هوایی مراکز فوق، نیاز به سازماندهی گردان‌های جدید ارتفاع کم را الزامی می‌نمود، که همین انگیزه، مسئولین امر را بر آن داشت تا به منظور برقراری انسجام و وحدت فرماندهی در اجرای مأموریت‌های واگذاری در رابطه با تأمین پوشش پدافند هوایی مراکز حساس و حیاتی، اقدام به تشکیل گردان‌های ارتفاع کم نمایند، تا روند کار به نوعی سازماندهی شده و قابل اجرا گردد. این مهم در سال ۱۳۶۶ با سازماندهی گردان‌های ارتفاع کم در دو قالب گردان ارتفاع کم با ترکیبی از جنگ‌افزارهای ۲۳مم همراه با دیدبانی بصری و همچنین، گردان ارتفاع کم جنگ‌افزارهای ۳۵مم اورلیکن و توپ ۲۳مم و گردان‌های اسکای گارد انجام پذیرفت.

۶۶/۵/۲

برخورد یک فروند نفتکش با مین در جزیره فارسی
در ساعت ۱۲:۴۵، یک فروند از نفتکش‌هایی که توسط ناوهای آمریکایی اسکورت می‌گردید، در ۸ مایلی جزیره فارسی به مین برخورد می‌نماید.

۶۶/۵/۳

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند هواپیما و ۱ فروند هلیکوپتر دشمن در منطقه ایلام
در ساعت ۰۵:۲۰، یک فروند هواپیما و یک فروند هلیکوپتر دشمن مورد هدف آتش پدافند هوایی و در ساعت ۰۸:۲۰ نیز، یک فروند دیگر از هواپیماهای مهاجم دشمن در منطقه ایلام مورد اصابت قرار می‌گیرند.

خسارات و تلفات بمباران دو نقطه از جنوب گروهان صالح آباد
در ساعت ۱۸:۴۵، دو فروند هواپیمای MIRAGE دشمن دو نقطه از جنوب گروهان صالح آباد را بمباران می‌نمایند.

۶۶/۵/۴

حمله هوایی و بمباران صالح آباد و ایلام
در ساعت ۱۰:۴۰، توسط ۶ فروند از هواپیماهای دشمن، سه نقطه اطراف صالح آباد بمباران می‌شود.
در ساعت ۱۸:۰۰، چند فروند هواپیمای دشمن اطراف شهر ایلام را هم بمباران می‌نمایند.

۶۶/۵/۵

حمله هوایی و بمباران تپ ۴۰ سراب
در ساعت ۰۸:۰۰، توسط ۲ فروند هواپیمای میراژ دشمن، حوالی تپ ۴۰ سراب بمباران می‌گردد.

۶۶/۵/۶

حمله هوایی و بمباران پاسگاه گنجوان
در ساعات ۲۲:۰۰ و ۲۲:۳۰، هواپیماهای دشمن ۵ کیلومتری غرب پاسگاه گنجوان واقع در تنگه بیجار را بمباران می‌نمایند.

۶۶/۵/۷

حمله هوایی و بمباران لشکر امیرالمؤمنین صالح آباد و پاسگاه شهید طاهری
یک فروند هواپیمای میراژ عراقی اطراف لشکر امیرالمؤمنین(ع) واقع در صالح آباد را
بمباران می نماید.
در ساعت ۱۵:۱۶ نیز، پاسگاه شهید طاهری مستقر در ایلام توسط هواپیماهای
دشمن بمباران می گردد.

۶۶/۵/۱۰

حمله هوایی و بمباران انبار مهمات توپخانه گروه اصفهان و جنوب صالح آباد
در ساعت ۰۸:۳۰، توسط ۲ فروند هواپیمای MIRAGE دشمن، انبار مهمات توپخانه
گروه اصفهان مستقر در ایلام بمباران می گردد. همچنین، در ساعت ۰۹:۳۰، ۱۵
کیلومتری جنوب صالح آباد نیز بمباران می شود.

۶۶/۵/۱۱

حمله هوایی و بمباران صالح آباد و پاسگاه چوار
در ساعت ۱۸:۱۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای عراقی شمال غرب صالح آباد را بمباران
کرده و در ساعت ۱۸:۳۰، مجدداً ۲۰ کیلومتری پاسگاه چوار را مورد تهاجم قرار می دهند.

۶۶/۵/۱۲

در ساعت ۱۶:۴۵، سیستم راداری بندرعباس گرفتار پارازیت الکترونیکی شده و به
مدت ۵ دقیقه ادامه می یابد.

۶۶/۵/۱۳

عکس برداری هوایی توسط هواپیمای MIG25
از ساعت ۱۰:۴۳ الی ۱۰:۵۵، یک فروند هواپیمای MIG25 عراقی از مناطق شوش،
دزفول و مسجد سلیمان عکس برداری می نماید.

۶۶/۵/۱۴

حمله هوایی و بمباران شهرهای مرزی و سرنگونی هواپیمای دشمن توسط سایت موشکی فاطمیه ۶

در ساعت ۰۸:۱۰، هواپیماهای عراقی نیروهای ایرانی مستقر در میمک را بمباران می‌نمایند.

در ساعت ۰۹:۳۰، مجدداً هواپیماهای عراقی اطراف گردان مرزی ایلام را بمباران می‌کنند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۲۶، توسط سایت هاگ فاطمیه ۶ مستقر در منطقه عملیاتی نصر ۶ (غرب کشور)، یک فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون می‌گردد.

حمله و بمباران صالح‌آباد

در ساعت ۱۰:۳۰، غرب صالح‌آباد توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.
در ساعت ۱۴:۳۰، غرب پاسگاه ایوان توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌گردد.

۶۶/۵/۱۷

حمله هوایی و بمباران سردشت

در ساعت ۱۳:۰۰، هواپیماهای دشمن اطراف شهرستان سردشت را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح می‌شوند.

۶۶/۵/۱۸

حمله هوایی و بمباران تنگه تاریکه و منطقه عمومی ایلام

در ساعت ۱۷:۳۰، تنگه تاریکه و در ساعت ۲۰:۳۰، قریه گرچه چف در اطراف ایلام توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.

۶۶/۵/۱۹

حمله هوایی به خوزستان و انهدام یک فروند هواپیمای MIRAGE دشمن

در ساعت ۰۸:۳۰، چندین فروند هواپیمای دشمن به حریم هوایی استان خوزستان حمله کرده و با حجم آتش سنگین پدافند هوایی، یک فروند هواپیمای میراژ در جزیره بویان سقوط می‌نماید، که مورد تأیید گاشا نیز قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه تبریز، یونیت ۲ گچساران، بی بی حکیمه و کرنج امیدیه در ساعت ۰۸:۳۵، پالایشگاه تبریز مورد حمله ۲ فروند هواپیمای دشمن واقع می گردد. در ساعت ۰۸:۴۰، یونیت ۲ گچساران و در ساعت ۰۸:۵۰، بی بی حکیمه بمباران می شود.

در ساعت ۰۸:۴۱، منطقه کرنج امیدیه مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می گیرد.

اصابت یک فروند کشتی نفتکش پانامایی به مین دریایی
در ساعت ۱۹:۰۰، یک فروند کشتی نفتکش پانامایی حامل نفت خریداری شده از ایران در دریای عمان به مین اصابت کرده و دچار حریق می گردد.

۶۶/۵/۲۳

حمله هوایی و بمباران سایت موشکی HQ2 شهید باکری سپاه
در ساعت ۰۸:۲۰، سایت موشکی HQ2 شهید باکری مستقر در اطراف رادار تبریز توسط هواپیماهای دشمن بمباران می گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن
در بمباران سایت موشکی سپاه، یک فروند هواپیمای دشمن در ارتفاعات جنوب سایت یادشده مورد اصابت آتش پدافند هوایی قرار گرفته؛ لیکن تأییدیه ای مبنی بر سقوط دریافت نمی شود.

۶۶/۵/۲۵

حمله هوایی و بمباران یونیت ۲ اهواز
در ساعت ۰۹:۲۶، یونیت ۲ اهواز مورد تهاجم ۴ فروند از هواپیماهای دشمن قرار گرفته و در ساعت ۱۳:۰۰ نیز، ۴ نقطه از اطراف بخش صالح آباد همدان توسط تعدادی هواپیمای عراقی بمباران می گردد.

۶۶/۵/۲۶

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی NGL-600 و کاغذسازی پارس هفت تپه
در ساعت ۱۴:۲۹، تأسیسات نفتی NGL-600 مورد حمله واقع شده و در ساعت ۱۶:۴۵ نیز، ۲ فروند هواپیمای دشمن کارخانه کاغذسازی پارس در هفت تپه را مورد هجوم قرار می دهند، که در نتیجه، ۱۸ نفر شهید و ۳۵ نفر مجروح به جای می ماند.

۶۶/۵/۲۷

حمله هوایی و بمباران سایت هاگ فاطمیه ۱۰

در ساعت ۰۹:۲۶، سایت هاگ فاطمیه ۱۰ مستقر در منطقه عملیاتی نصر ۴ مورد تهاجم ۶ فروند از هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که در زمان کلیه جنگ افزارهای اطراف سایت با هواپیماهای دشمن درگیر می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران منطقه گوره، یونیت ۲ و ۳ اهواز و نیروگاه رامین

در ساعت ۱۶:۱۴، منطقه گوره و در ساعت ۱۶:۱۶، نیروگاه رامین و در ساعت ۱۶:۲۱، یونیت ۲ و ۳ اهواز مورد هجوم هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرند.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

یکی از هواپیماهای دشمن در منطقه پازنان مورد هدف یگان‌های پدافند هوایی گسترش یافته در منطقه قرار می‌گیرد؛ لیکن تائیدی بر این ادعا یافت نمی‌شود.

۶۶/۵/۲۹

حمله هوایی و بمباران مریوان

در ساعت ۱۱:۱۶، منطقه اطراف شهرستان مریوان توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود.

۶۶/۵/۳۰

حمله هوایی و بمباران کارخانه آلومینیوم سازی اراک و منطقه هفت‌تپه کارون

در ساعت ۱۱:۱۲، کارخانه آلومینیوم سازی اراک و در ساعت ۱۱:۲۲، منطقه هفت‌تپه کارون مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد.

۶۶/۵/۳۱

درگیری سایت سربندر با اهداف دشمن و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۲:۲۸، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط رادار جستجو کننده هدف سایت هاگ سربندر (PAR) کشف و به دلیل داشتن مسیر گذرنده، رادار تعقیب هدف (HIPIR) موفق به قفل (LOCK) روی هدف نشده و هواپیماها از پوشش رادار PAR محو می‌شوند.

در ساعت ۱۲:۳۱، مجدداً در سمت ۱۸۰ درجه و برد ۳۰ کیلومتری دو هدف نزدیک شونده در پوشش PAR قرار می‌گیرند، که ۱ دقیقه بعد سیستم HIPIR روی هدف قفل نموده و ۱ تیر موشک شلیک و نتیجه مثبت اعلام می‌گردد.

همزمان، تعداد ۴ فروند دیگر در سمت ۹۰ درجه و برد ۳۰ کیلومتری به صورت نزدیک شونده ظاهر شده و باز هم در وضعیت نرمال عمل شلیک موشک انجام می‌گردد؛ اما به دلیل ارسال پارازیت دشمن، تلاش‌ها به نتیجه نرسیده و عمل مقابله با اختلالات ایجاد شده توسط هواپیماهای دشمن (ECCM) نیز به نتیجه نمی‌رسد.

حمله هوایی و بمباران پادگان شهید بهشتی ماهشهر

در ساعت ۱۲:۴۰، پادگان شهید بهشتی ماهشهر توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

۶۶/۶/۱

حمله هوایی و بمباران کارخانه سیمان کرمانشاه و کارخانه قند بیستون

در ساعت ۱۲:۰۶، کارخانه سیمان کرمانشاه و کارخانه قند بیستون توسط هواپیماهای دشمن بعثی بمباران شد.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه در تبریز و کارخانه سیمان درود

در ساعت ۱۵:۰۹، نیروگاه برق بارش واقع در جاده شاهگلی تبریز توسط هواپیماهای دشمن صهیونیستی بمباران شده، که خساراتی نیز به نیروگاه وارد آمد. در ساعت ۱۶:۴۶، کارخانه سیمان درود مورد تهاجم هواپیماهای دشمن بعثی قرار گرفت.

هوشیاری پرسنل در حمله هوایی دشمن به سایت هاگ سربندر در مقابله با موشک ضدرادار
برابر اطلاعات واصله از گروه اطلاعات و شناسائی، وضعیت در تمامی نوار مرزی غرب و ایلام، جنوب، خارک، کلیه سکوها، ارومیه و دزفول قرمز اعلام شده و هواپیماهای MIG25 عراق در فضای جمهوری اسلامی ایران پرواز می‌نمایند. در حالی که کلیه مواضع پدافندی در وضعیت قرمز می‌باشند، مجتمع رازی ماهشهر بمباران می‌گردد، که به دلیل اهمیت موضوع بلافاصله به اطلاع فرماندهی نیرو می‌رسد. علیرغم تلاش شدید و به پرواز درآمدن هواپیماهای متعدد، دشمن موفقیت کامل به دست نیاورده و یکی از هواپیماهای حامل موشک ضدرادار مبادرت به شلیک موشک ضدرادار به سمت سیستم رادار جستجو

کننده هدف (PAR) هاگ سربندر نموده؛ لیکن تیزهوشی و کاربرد بموقع دستورالعمل زمان‌بندی، مانع اصابت موشک به رادار شده و به تپه خاکی PAR برخورد می‌نماید، که خسارتی به سیستم رادار جستجوکننده هدف PAR نیز وارد می‌نماید؛ لیکن با تلاش بی‌وقفه پرسنل جان بر کف و ایثارگر در ساعت ۱۴:۵۰ همان روز مجدداً سیستم عملیاتی می‌گردد.

در این بمباران، ۷ نفر از پرسنل نظامی مجروح و دچار موج‌گرفتگی می‌شوند و به تعدادی از خودروها و اماکن اداری و تأسیسات خساراتی وارد می‌شود.

۶۶/۶/۲

حمله هوایی و بمباران هوایی منطقه سد دزفول

در ساعت ۱۱:۴۲، منطقه سد دزفول مورد تهاجم ۲ فروند از هواپیماهای دشمن بعثی قرار گرفته و در نتیجه، به قسمت سوئیچ برد خسارت وارد شده و یک نفر از کارکنان دچار موج‌گرفتگی می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران هوایی جزیره لاوان و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۱۷:۰۰، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن به جزیره لاوان حمله نموده، که بر اثر درگیری پدافند زمین به هوا، یک فروند از آنها از ناحیه بال راست مورد اصابت قرار می‌گیرد و صدمه شدید می‌بیند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۱:۵۶، یک فروند هواپیمای دشمن سرنگون می‌گردد.

۶۶/۶/۷

حملات هوایی دشمن و اعلام وضعیت قرمز

در ساعت ۱۰:۱۰، به دلیل وجود پرواز Z25، وضعیت در کلیه سکوها و جزیره خارک و حوزه‌های نفتی قرمز اعلام شده و به دلیل کشف Z33 نیز، کلیه جزایر جنوب، شمال و غرب پرننگ می‌گردد.

حملات هوایی و بمباران نیروگاه برق نکاء، سکوی R1 رسالت

در ساعت ۱۱:۵۰، گزارش می‌رسد که سکوی R1 رسالت نیز در منطقه بندرعباس مورد اصابت قرار گرفته است. از خسارات وارده اطلاعی به دست نمی‌آید.

در ساعت ۱۲:۲۰، تلمبه‌خانه باباحسین خرم‌آباد توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۵:۴۲، تعداد ۳ فروند هواپیمای میراژ دشمن نیروگاه برق نکاء را بمباران می‌کنند.

حمله هوایی و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند هوایی جزیره لاوان

در ساعت ۱۶:۴۲، از بندر عباس گزارش می‌رسد که بر فراز جزیره لاوان هواپیمای دشمن دیده شد.

پدافند هوایی جزیره لاوان درگیر می‌باشد و احتمالاً یکی از هواپیماهای دشمن را ساقط نموده است.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند نفتکش

در ساعت ۱۷:۱۸، یک فروند کشتی نفتکش به نام خارک مورد اصابت موشک هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد.

۶۶/۶/۱۸

حمله هوایی و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۰۵:۵۴، در سمت ۲۳۰ درجه جزیره خارک انفجاری به وقوع می‌پیوندد.

حمله هوایی و بمباران جزیره لاوان

در ساعت ۱۱:۰۰، بر اثر حمله هواپیمای دشمن صهیونیستی عراق به جزیره لاوان و سکوی بهره‌برداری رسالت، مخازن ذخیره نفت در سطح جزیره دچار حریق می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران پاسگاه ریزه‌وند

در ساعت ۱۱:۰۰، پاسگاه ریزه‌وند مستقر در غرب کشور توسط دشمن بعثی بمباران گردید و در نتیجه، ۴ نفر از پرسنل قهرمان پاسگاه شهید و ۱۶ نفر نیز مجروح گردیدند.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه‌های تبریز، قصرشیرین و همدان

در ساعت ۱۱:۱۵ و ۱۱:۴۷، نیروگاه تبریز مورد اصابت بمب‌های هواپیماهای دشمن بعثی قرار گرفته و خساراتی نیز به نیروگاه وارد می‌آید.

در ساعت ۱۱:۴۰، هواپیماهای دشمن روستاهای آب‌باریک و زرین‌جوب واقع در اطراف قصرشیرین را بمباران نمودند.

در ساعت ۱۱:۴۸، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن توسط رادار همدان کشف شده و وضعیت منطقه قرمز اعلام می‌گردد. بلافاصله نیروگاه برق همدان مورد اصابت

بمب‌های دشمن قرار می‌گیرد، که خساراتی به سیستم‌ها وارد می‌گردد و در ساعت ۱۱:۵۳، یک فروند هواپیمای MIG25 جهت ارزیابی بمباران‌های انجام‌شده بر فراز منطقه ظاهر می‌گردد و به همین خاطر، وضعیت قرمز در تهران نیز اجرا می‌شود.

حمله هوایی و بمباران اسدآباد و همدان

در ساعت ۱۲:۱۵، منطقه اسدآباد و کارخانه شیشه همدان مورد حمله هوایی و بمباران دشمن قرار می‌گیرند.

حمله موشک ضدرادار علیه رادار ارتفاع‌یاب تبریز

در ساعت ۱۳:۴۵، به دلیل وجود مسیر دشمن در پوشش راداری تبریز، وضعیت پدافند منطقه قرمز اعلام شده و در ساعت ۱۳:۵۰، سیستم ارتفاع‌یاب جدید رادار تبریز مورد اصابت موشک ضدرادار واقع می‌شود، که به دلیل شیلترایز سیستم، موشک به لبه شیلتر اصابت نمی‌کند، ولی موج انفجار خساراتی را به بار می‌آورد، که سیستم غیرعملیاتی و تعدادی از تأسیسات اطراف تخریب می‌گردد و ۷ نفر از پرسنل مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی گوره

در ساعت ۱۵:۱۶، تأسیسات نفتی گوره توسط ۴ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که به دلیل حجم آتش پدافندی، موشک‌های پرتابی دشمن به قسمت خارج از تأسیسات اصابت می‌نماید.

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه تبریز

در ساعت ۱۵:۴۱، یک فروند هواپیمای دشمن بعثی مورد هدف پرسنل سلحشور پدافند هوایی تبریز قرار گرفت و در دریاچه ارومیه سقوط کرد.

عکس‌برداری هواپیمای MIG25 از مناطق رشت، زنجان و همدان

در ساعت ۱۵:۴۳، مسیر شماره S56 از نوع MIG25 در پوشش راداری تبریز قرار گرفت و به سمت رشت، زنجان و همدان پرواز نمود. به نظر می‌رسد که مأموریت عکاسی از انجام عملیات بمباران‌های خود را داشته باشد.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه همدان

در ساعت ۱۶:۲۰، نیروگاه همدان نیز مورد اصابت قرارگاه می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور

در ساعت ۱۹:۰۰، در موقعیت ۱۵۵ درجه و ۱۰۱ مایلی از بوشهر، یک فروند از شناورهای ورودی نیز مورد اصابت موشک دشمن واقع می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن نفتکش شوش

در ساعت ۲۳:۲۲، نفتکش شوش که در حوالی جزیره خارک در حال تردد بود، مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن زبون بعضی قرار می‌گیرد.

۶۶/۶/۹

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی یدک کش

یک فروند کشتی یدک کش متعلق به سپاه پاسداران، که از لارک عازم خارک بوده، مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن قرار گرفته و در نتیجه، ۳ نفر از خدمه فیلیپینی آن مجروح می‌شوند.

مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای F5

در ساعت ۱۷:۴۵، هواپیمای F5 به شماره ۷۱۴۴-۳ به خلبانی سروان محمدرضا سلطانی، که عنوان گشت منطقه را داشته، مورد اصابت قرار گرفته و در ساعت ۱۸:۰۴، به حالت اضطراری فرود می‌آید.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعت ۲۳:۳۱، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن به جزیره خارک حمله می‌نمایند.

۶۶/۶/۱۰

جابجایی سایت موشک هاگ شباهنگ به منطقه قوچک

فرماندهی پدافند هوایی در جهت مقابله با هواپیماهای ارتفاع بالای MIG25 در تهران، سایت هاگ شباهنگ را از موقعیت قبلی به منطقه جدیدی در مختصات ۵۱۳۴۴۰ شرقی، ۳۵۴۸۱۵ شمالی (قوچک) انتقال داده و آمادگی لازم جهت رهگیری هواپیماهای MIG25 فراهم گردید.

حمله هوایی به جزیره خارک و انهدام یک فروند موشک دشمن

در ساعات اولیه نیمه شب، یعنی ۰۰:۴۱، اولین مسیر از هواپیماهای دشمن توسط سیستم ICWAR جزیره خارک در ۷۰ مایلی (در شرایط آب و هوایی و ایجاد وضعیت DUCT رادار جستجو کننده هدف ارتفاع کم ICWAR قابلیت افزایش برد دارد) و یک دقیقه بعد در ۱۰۵ کیلومتری توسط رادار PAR کشف می‌گردد. لیکن رادار تعقیب هدف (HIPIR) تا فاصله ۳۸ کیلومتری به دلیل JAMMING دشمن موفق به LOCK روی هدف نگردیده و با تغییر سمت هواپیمای دشمن از دید رادارهای سیستم موشکی محو می‌گردد.

همزمان با محو مسیر از برد راداری یک فروند موشک شلیک شده دشمن به صورت بصری رؤیت و با تیراندازی دقیق جنگ‌افزارهای پدافند هوایی موشک مذکور قبل از اصابت منفجر می‌شود و به همین دلیل، هیچ‌گونه خسارتی به تأسیسات جزیره خارک وارد نمی‌گردد.

حمله هوایی و بمباران کشت و صنعت کارون

در ساعت ۱۰:۲۰، کارخانجات کشت و صنعت کارون مورد حمله هوایی هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد، که بلافاصله تیمی از فرماندهی پدافند هوایی جهت بررسی موضوع و علت گیر توپ ۲۳مم موضع دوم کارخانه مذکور اعلام و نتیجه بررسی عمل نکردن فشنگ توپ عنوان می‌شود.

خسارات اصابت موشک به ذوب آهن اصفهان

در ساعت ۱۰:۵۶، گزارش می‌شود که ذوب آهن شهر اصفهان مورد اصابت قرار گرفته است.

در ساعت ۱۱:۰۰، خبر سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در نزدیکی عبدالخان اهواز گزارش می‌شود، اما مورد تأیید قرار نمی‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران منطقه عمومی همدان

در ساعت ۱۱:۴۵، اطراف کارخانه شیشه همدان در فاصله ۸ کیلومتری فرودگاه در سمت ۳۱۵ درجه و ۲۶۰ درجه بمباران و تعداد ۶ بمب رها می‌گردد. همچنین، ایستگاه برق ۲۲۰ کیلوواتی بمباران و ۲ تیر بمب به منطقه مذکور اصابت می‌شود، که یکی از بمب‌ها عمل نمی‌نماید.

سقوط و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند از هواپیماهای دشمن

در ساعت ۱۳:۰۰، گروه اطلاعات و شناسائی طی رهگیری اطلاعاتی، اعلام می‌نماید که یک فروند از هواپیماهای دشمن سقوط نموده و یک فروند دیگر مورد اصابت قرار گرفته و در فرودگاه عراق به زمین نشسته است.

در ساعت ۱۵:۴۸، از شیراز اطلاع می‌دهند که یک فروند شناور متعلق به سازمان کشتیرانی ایران در نزدیکی بوشهر مورد اصابت هواپیماهای عراقی به شماره Z611 قرار گرفته است.

در کل گزارش روز، مورد اصابت قرار گرفتن پست ۴۰۰ کیلوواتی برق تهران نیز اعلام می‌گردد، که مدرکی بر تأیید موضوع به دست نمی‌آید.

۶۶/۶/۱۱

احتمال حمله هوایی و اعلام وضعیت قرمز به مناطق مورد حمله

در ساعت ۱۱:۰۰ نیز، گاشا احتمال حمله هوایی را اعلام می‌نماید؛ لذا در بندر امام، امیدیه، بهبهان و پدافند هوایی وضعیت قرمز اعلام می‌گردد.

در ساعت ۱۲:۰۲، با کشف راداری مسیر S42 هواپیمای مافوق صوت، در شهر کرمانشاه و ایلام نیز وضعیت قرمز اعلام می‌گردد، لیکن هیچ‌گونه بمبارانی انجام نمی‌شود. در ساعت ۱۳:۱۲، با گزارش رؤیت هواپیما توسط دیدبانی نهاوند وضعیت قرمز در همدان، سایت سوباشی و نهاوند اعلام و متعاقباً وضعیت پدافندی در اراک و ساوه و مواضع تهران نیز قرمز می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه برق اراک و کارخانه هپکو

در ساعت ۱۳:۲۷، هجوم هواپیماهای دشمن و بمباران نیروگاه برق اراک و تأسیسات صنعتی و کارخانه هپکو به واقعیت می‌پیوندد، لیکن هیچ‌گونه تلفات جانی گزارش نمی‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۳:۳۰، اعلام می‌شود که یکی از هواپیماهای دشمن احتمالاً در اراک مورد اصابت پدافند هوایی قرار گرفته است.

در ساعت ۱۳:۳۵ نیز، گزارش درگیری پدافند یونیت ۲ امیدیه اعلام و ابلاغ می‌شود که احتمالاً یک فروند مورد اصابت قرار گرفته، لیکن هیچ‌گونه تأییدی بر این دو گزارش یافت نمی‌شود.

در ساعت ۱۳:۴۵، مواضع پدافندی نیروی زمینی تنگه فنی در جنوب‌غرب با هواپیمای دشمن درگیر می‌شود و دو دقیقه بعد نیز از همدان گزارش می‌شود که دو فروند هواپیمای عراقی را مورد اصابت قرار داده‌اند.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه‌های اراک و بحرگان سر و منطقه عمومی اراک

در ساعت ۱۴:۰۰، نیروگاه‌های اراک و بحرگان سر بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۴:۲۵، نیروگاه انجیرک اراک و کارخانه هپکو و ده ناونده آران در اراک مورد اصابت قرار می‌گیرند و نیروگاه اراک به شدت گرفتار حریق می‌گردد.

۶۶/۶/۱۲

بمباران منابع اقتصادی و نظامی شهر دوگان عراق

در ساعت ۰۸:۲۰، هواپیماهای شکاری بمب‌افکن ایرانی، منابع اقتصادی و نظامی شهر دوگان عراق را بمباران می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه آران

در ساعت ۱۰:۰۰، هواپیماهای عراقی نیروگاه آران در محور کنگاور نهاوند را بمباران می‌نمایند.

۶۶/۶/۱۳

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک، منطقه گوره و بینگ، اهواز، بارج بحرگان، مجتمع کریت کمپ و آغاچاری

در ساعت ۱۱:۳۵، سکوه‌های نوار ساحلی جزیره خارک مورد حمله هوایی واقع می‌شود.

در ساعت ۱۲:۰۵، درگیری جنگ‌افزارهای منطقه گوره و بینک در اطراف بوشهر گزارش می‌گردد و ۵ دقیقه بعد اعلام می‌گردد که کمپ اهواز بمباران گردیده است.

در ساعت ۱۲:۰۵، بارج بحرگان ایرانی مورد حمله هواپیماهای دشمن واقع و متعاقباً در ساعت ۱۲:۱۰، منطقه نفتی بحرگان بمباران شده و همزمان یونیت مجتمع کریت کمپ

در محور اهواز - سربندر مورد اصابت قرار گرفته و در نتیجه، ۳ مخزن تأسیسات فشار قوی به کلی منهدم می‌گردد.

در ساعت ۱۲:۳۰، طبق اطلاعیه نظامی عراق، تأسیسات نفتی اهواز و چاه‌های نفتی آغاچاری و تأسیسات پخش نفت در منطقه امام حسن توسط جنگنده‌های عراقی بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۳:۳۸، اعلام می‌شود که منبعی که در بحرگان بمباران شده هنوز در حال سوختن است.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۸:۱۰، خبر سقوط ۳ فروند هواپیمای دشمن اعلام می‌شود؛ اما فقط سقوط یک فروند توسط گاشا مورد تأیید قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران سردشت، همدان، اراک و سوباشی

در ساعت ۱۸:۴۰، شهر سردشت زیر آتش دشمن قرار گرفته و ۷ نفر شهید و ۴ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۹:۰۰، پدافند هوایی منطقه همدان و اراک و سوباشی با هواپیماهای مهاجم دشمن درگیر می‌شوند.

۶۶/۶/۱۶

حمله هوایی و بمباران شهر شیراز

برابر اطلاع رسیده، در ساعت ۱۲:۰۸ شهر شیراز مورد حمله هوایی هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۶/۶/۱۸

حمله هوایی و بمباران تلمبه‌خانه باغ ملک، اسلام‌آباد کارخانه‌های قند دزفول، آذریاد هپکو اراک، بیستون، کرمانشاه و خرم‌آباد و سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۸:۴۵، هواپیماهای رژیم بعثی تلمبه‌خانه شماره ۳ باغ ملک در محور اهواز - امیدیه بمباران کرده، که در نتیجه، توربین شماره ۳ دچار حریق می‌گردد، لیکن تلفات جانی به وجود نمی‌آید.

همزمان، تعداد دیگری از هواپیماها کارخانه قند شهرستان دزفول را بمباران می‌نمایند، که مقدار ۷ هزار تن شکر طعمه حریق می‌گردد.

در ساعت ۰۹:۲۰، از اسلام‌آباد گزارش می‌رسد که چند دقیقه قبل پست فشار قوی برق روستای علی‌آباد و کارخانه قند مورد بمباران هوایی قرار گرفته است، ولی خسارتی گزارش نمی‌گردد.

در ساعت ۰۹:۴۵، حملات هوایی دشمن با بسیج تمام هواپیماهای شکاری بمب‌افکن عراقی ادامه یافته و نیز کارخانه آذریاد هیکو اراک بمباران می‌گردد، که سقوط یک فروند از هواپیماهای دشمن گزارش می‌گردد، اما مورد تأیید واقع نمی‌شود.

در ساعت ۱۰:۰۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن تأسیسات جهاد سازندگی و کارخانه قند و مناطق مسکونی شهر بیستون و قریه سنقرآباد کرمانشاه را بمباران می‌نمایند، که خساراتی نیز وارد می‌گردد.

در ساعت ۱۰:۱۰، کارخانه سیمان واقع در ۱۰ کیلومتری پاسگاه چالابه کرمانشاه مورد حمله قرار می‌گیرد، که باز هم خساراتی جزئی گزارش می‌گردد.

در ساعت ۱۰:۳۰، نیروگاه برق سه‌راهی ملاوی در ۵ کیلومتری شرق پاسگاه مرکزی توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

در ساعت ۱۰:۴۵ نیز، چند فروند هواپیمای دشمن منطقه صنعتی و کارگری خرم‌آباد را بمباران می‌نمایند، ولی اطلاعاتی از خسارات وارده به دست نمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران صالح‌آباد و رادیو و تلویزیون سایت ایلام

در ساعت ۱۳:۴۵، سایتی واقع در ۴۰ کیلومتری شمال صالح‌آباد مورد بمباران وحشیانه قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۵ نفر مجروح شده و به ساختمان سایت نیز خساراتی وارد می‌گردد.

متعاقب این همه حملات وحشیانه، در ساعت ۱۴:۰۰، تأسیسات رادیو تلویزیون سایت ایلام نیز بمباران می‌گردد.

خسارات و تلفات خودی بمباران تلمبه‌خانه باغ ملک، رامهرمز، ایلام، پازنان، خرم‌آباد و پایگاه کوه نور

در ساعات ۰۸:۴۴، ۰۹:۰۲، ۰۹:۰۵، ۰۹:۱۲، ۰۹:۱۵، توسط هواپیماهای دشمن تلمبه‌خانه باغ ملک، رامهرمز و بهره‌برداری شماره ۲ پازنان و شماره ۱ امیدیه مورد حمله قرار گرفته و تعدادی شهید و مجروح شدند.

در ساعت ۱۲:۴۵، کارخانه قند اطراف پادگان پیرانشهر توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

در ساعت ۱۳:۳۰، چند فروند هواپیمای دشمن به پایگاه کوه نوح تهاجم و منطقه را بمباران نموده و در نتیجه، ۷ نفر شهید می‌گردند.

در ساعت ۱۳:۴۵، هواپیماهای دشمن سایت واقع در ۴۰ کیلومتری شمال صالح‌آباد را بمباران کرده، که در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۵ نفر مجروح می‌گردد.

در ساعت ۱۴:۰۰، در اثر بمباران هواپیماهای دشمن، قسمتی از تأسیسات رادیو و تلویزیون شهر ایلام آسیب می‌بیند.

در ساعت ۱۵:۴۵، پمپ بنزین و سردخانه شیر پاستوریزه و مجتمع گوشت و قسمتی از شرکت نفت خرم‌آباد بمباران و در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۸ نفر مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران و صدای انفجار در جزیره خارک

در ساعت ۱۹:۰۰، صدای ۲ انفجار در جزیره خارک شنیده می‌شود، که هیچ‌گونه خسارتی گزارش نمی‌گردد.

عدم موفقیت سایت هاگ خارک

در ساعت ۱۹:۴۶، یک فروند موشک هاگ توسط زمین به هوای جزیره پرتاب، ولی به دلیل اشتباه در شناسائی، در هوا منفجر می‌شود.

۶۶/۶/۱۹

حمله هوایی و اعلام وضعیت قرمز در اصفهان

در ساعت ۰۸:۵۵، در منطقه اصفهان به دلیل وجود هواپیمای MIG25 وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران برق سهرای ملاوی و کارخانه قند اسلام‌آباد، روستای چغاکیود و کارخانه سیمان درود

در ساعت ۰۹:۱۰، نیروگاه برق واقع در سهرای ملاوی و کارخانه قند اسلام‌آباد بمباران می‌گردد.

در ساعت ۱۹:۳۰، روستای چغاکیود واقع در ۷ کیلومتری جنوب غربی پاسگاه ماهی‌دشت بمباران می‌شود.

در ساعت ۱۵:۴۷، کارخانه سیمان شهر درود مورد بمباران هوایی قرار می‌گیرد، ولی از خسارات وارده گزارشی واصل نمی‌گردد.

حمله هوایی به خارک و درگیری سایت هاگ

در ساعت ۱۹:۴۷، با اطلاعیه شنود در جزیره خارک وضعیت قرمز اعلام می‌گردد. در ساعت ۲۰:۲۹، سامانه موشکی هاگ جزیره خارک هدفی را در ۲۰۰ درجه توسط رادار جستجوکننده ارتفاع کم ICWAR کشف می‌نماید. تلاش برای درگیری به نتیجه نمی‌رسد.

حمله هوایی و بمباران خارک و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند موشک هوا به زمین دشمن
در ساعت ۲۰:۳۲، هدفی در فاصله ۱۰ مایلی و سمت ۱۶۵ درجه از طریق رادار بوشهر به جزیره خارک اعلام می‌گردد. در همین زمان، سیستم اسکای گارد موفق به کشف ۲ فروند موشک هوا به سطح دشمن در TV سیستم اسکای گارد گردیده و در ۴ کیلومتری مبادرت به اجرای آتش می‌نمایند. موشک‌های پرتابی دشمن با پس‌سوز نارنجی قبل از اصابت به هدف در ضلع جنوبی و جنوب‌شرقی اسکله T در اثر اجرای آتش یگان اسکای گارد منهدم و صدای انفجار شنیده و نور انفجار مشاهده می‌شود.

۶۶/۶/۲۲

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط هاگ خارک

در ساعت ۲۱:۳۲، همزمان با کشف مسیر Z96 توسط رادار بوشهر، هواپیمای دشمن در سمت ۲۶۰ درجه و فاصله ۵ کیلومتری و سرعت ۹۰۰ و ارتفاع کم، توسط رادار تعقیب هدف سیستم هاگ جزیره خارک قفل (LOCK) و اولین موشک به سمت هدف پرتاب می‌گردد.

در ساعت ۲۱:۳۳، حدوداً ۳۰ ثانیه بعد، در سمت ۲۶۰ درجه و فاصله ۵ کیلومتر و سرعت ۸۵۰ و ارتفاع یک کیلومتر و نیز در سمت ۲۳۵ درجه فاصله ۲۵ کیلومتر نیز ۲ فروند موشک دیگر شلیک می‌گردد. در نتیجه پرتاب ۳ فروند موشک به طرف هواپیمای عراقی با شنیدن صدای tune burst و قطع صدای duppler انهدام هواپیما مثبت اعلام می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن موشک‌های پرتابی دشمن توسط جنگ‌افزارهای توپخانه‌ای پدافند هوایی

در همین زمان، از سمت ۲۵۵ درجه و برد ۷ مایلی، مواضع زمین به هوا نیز با یک فروند موشک شلیک شده از طرف دشمن درگیر و موفق به انهدام موشک می‌گردند.

۶۶/۶/۲۶

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی آغاچاری

در ساعت ۱۰:۴۵، هواپیماهای دشمن صهیونیستی اطراف تأسیسات نفتی یونیت ۱۲ آغاچاری را بمباران می‌نمایند، که ۵ نفر از پرسنل ایثارگر پدافند هوایی مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران زرین‌شهر اصفهان و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۱:۰۰، هواپیماهای بعثی عراق صنایع نظامی اطراف زرین‌شهر اصفهان را بمباران می‌نمایند، که سقوط یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط پدافند هوایی منطقه گزارش می‌شود.

مقابله با موشک‌های هوا به زمین پرتابی به جزیره خارک

فرماندهی نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران درباره حملات ناموفق اخیر عراق به جزیره خارک و شناورهای نفتکش به فرماندهی نیروی دریایی اعلام می‌نماید که به علت عدم موفقیت دشمن صهیونیستی عراق در حملات هوایی خود به جزیره خارک و شناورهای نفتکش اخیر، مبادرت به پرتاب موشک هوا به زمین از فاصله حدود ۴۰ الی ۵۰ مایلی (خارج از برد سیستم موشکی هاگ) به طرف جزیره یادشده در چندین مورد در شب و روز می‌نماید، که در ۱۵ مورد، پدافند موفق به انهدام موشک‌های پرتابی قبل از اصابت آنان به هدف گردیده و در بعضی موارد، در هوا منفجر شده و تعدادی نیز به سطح جزیره یا آب اصابت نموده است؛ لذا با توجه به حملات یادشده به جزیره خارک، ضروری است اقدامات لازم در زمینه ازدیاد و جابجایی هدف‌های کاذب در اسرع وقت به عمل آید.

۶۶/۶/۲۷

آغاز عملیات ظفر ۱

این عملیات در منطقه عملیاتی استان دهوک و استان سلیمانیه انجام شده و در نتیجه، منجر به آزادسازی شهر کانی ماسی از توابع فرمانداری اماریه و انهدام پایگاه‌های حفاظتی و محل استقرار یگان‌های دشمن می‌گردد.

۶۶/۶/۲۸

حمله و بمباران انبار نفت ازنا و سرنگونی یک فروند هواپیمای میراژ دشمن در منطقه اراک در ساعت ۱۱:۳۵، از پست فرماندهی اراک گزارش می‌رسد که راه آهن و انبار نفت شهر ازنا بمباران شده، ولی خسارات وارده مشخص نمی‌باشد. یک فروند هواپیمای میراژ عراقی در منطقه اراک مورد اصابت قرار می‌گیرد، که خلبان هواپیما به نام عباس عیاش حسین السامرای اسیر شده و مورد بازجویی قرار می‌گیرد.

۶۶/۶/۲۹

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۲۱:۳۰، یک فروند کشتی به نام شیروان که در نزدیکی اسکله T در خارک در حال بارگیری نفت بوده، مورد اصابت موشکی دشمن واقع شده و طعمه حریق می‌گردد و علیرغم یک بار اطفاء حریق، مجدداً آتش گرفته و ۱۷ نفر مجروح می‌گردند و بالأخره در ساعت ۲۱:۴۵ آتش مهار می‌شود.

۶۶/۶/۳۰

حمله هوایی و بمباران کارخانه دانه مرغ ماهیدشت، انبار نفت ازنا و نیروگاه برق چشمه سفید در ساعت ۱۱:۵۰، با کشف مسیر MIG25 به شماره مسیر S30 توسط رادار همدان، که از طریق مریوان وارد فضای جمهوری اسلامی ایران می‌شود، وضعیت قرمز در اصفهان و نوار مرزی غرب کشور اعلام می‌گردد و در ساعت ۱۲:۰۰، انبار نفت ازنا و نیروگاه برق چشمه سفید و کارخانه دانه مرغ ماهیدشت بمباران می‌گردد؛ لیکن از خسارات احتمالی گزارشی وارد نمی‌شود.

۶۶/۶/۳۱

حمله هوایی و بمباران جزیره فارسی

در ساعت ۰۵:۵۰، توسط هواپیماهای دشمن جزیره فارسی مورد حمله واقع شده و خساراتی جزئی وارد می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور

در ساعت ۱۰:۲۵، از شیراز اعلام می‌شود که یک فروند شناور مورد اصابت قرار گرفته و در شمال قطر، در محاصره ۲ فروند ناو و ۱ هلیکوپتر کبری می‌باشد، که در ساعت ۱۰:۳۱، هواپیماهای F4 و F14 اسکرامبل داده می‌شوند.

از بندرعباس گزارش می‌رسد که هلیکوپتر خودی اعزامی به لاوان با ناو آمریکایی در تماس است و ناو مذکور اعلام می‌نماید که تعدادی از نفرات شناور آسیب‌دیده را از آب جمع‌آوری نموده، ولی ۵ نفر دیگر در آب هستند که موقعیت این نفرات نیز به هلیکوپتر ایرانی اعلام می‌گردد، ولی خلبان موفق به رؤیت نمی‌شود.

محاصره ناو لجستیکی ایران اجر

در ساعت ۲۳:۳۵، ناو لجستیکی ایران اجر در ۲۱ مایلی سواحل شمال قطر مورد حمله هلیکوپترهای توپ‌دار قرار می‌گیرد.

۶۶/۷/۱

خسارات بمباران هوایی کارخانه سیمان کرمانشاه، ترانس برق، چشمه سفید و کارخانه قند در ساعت ۱۲:۰۶، کارخانه سیمان کرمانشاه و ترانس برق و چشمه سفید و کارخانه قند بیستون مورد حمله هوایی قرار گرفته، ولی اطلاعاتی از خسارات مالی و جانی به دست نمی‌آید.

۶۶/۷/۲

حمله هوایی و بمباران سد شهید عباسپور

در ساعت ۱۱:۴۰ روز جاری، سد شهید عباسپور مورد هجوم هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران منبع آب شهرک سد دز

در این حمله، با پرتاب راکت توسط هواپیماها، قسمت سوئیچ برد (اتاق کلیدها) منبع آب شهرک سد دز بمباران و در ساعت ۱۱:۵۰، مجدداً بمباران و دچار حریق می‌گردد.

حمله هوایی و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در اطراف جزیره لاوان

در ساعت ۱۷:۱۰، یگان‌های پدافند هوایی مستقر در جزیره لاوان از سمت ۲۴۰ درجه با ۳ فروند هواپیمای دشمن درگیر می‌شوند، که سقوط یک فروند از هواپیماهای دشمن مورد تأیید فرماندهی نیروی هوایی قرار می‌گیرد.

۶۶/۷/۳

اعلام وضعیت قرمز در همدان و اقدام تاکتیکی ناموفق سایت موشکی هاگ کوثر ۸
در ساعت ۱۰:۴۰، بر مبنای گزارش شنود راداری همدان، در شهر همدان و پایگاه هوایی وضعیت قرمز اعلام می‌گردد و متعاقب اعلام وضعیت، هواپیماهای دشمن به نزدیکی آتشبار موشکی هاگ کوثر ۸ می‌رسند و سایت مذکور ۲ تیر موشک پرتاب می‌نماید، که نتیجه نهایی اعلام نمی‌گردد و به نظر می‌رسد که به هواپیماها اصابت نکرده‌اند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در درگیری هوایی

در ساعت ۱۲:۲۰، با کشف هدف با شماره مسیر Z39، وضعیت بحرگان و پازنان قرمز اعلام گردید. هواپیمای F14 گشت منطقه به نام جاهد ۷۱ با هواپیمای دشمن درگیر شده و با شلیک یک تیر موشک انهدام هواپیما را اعلام می‌نماید.

مورد اصابت قرار گرفتن یک هدف دریایی دشمن در بوشهر

در ساعت ۱۰:۲۰، از پست فرماندهی شیراز اعلام می‌گردد که یک هدف دریایی در موقعیت ۱۷ مایلی بوشهر مورد اصابت قرار گرفته و در حال سوختن می‌باشد؛ البته حریق مهار شده و این کشتی به راه خود ادامه می‌دهد.

۶۶/۷/۴

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی صیادی

در ساعت ۱۰:۳۰، یک فروند کشتی صیادی به نام خیبر در بندر بوشهر مورد اصابت یک فروند موشک اگزوست قرار می‌گیرد.

حمله و بمباران تأسیسات نفتی در منطقه عمومی امیدیه

در ساعت ۱۰:۳۵، تأسیسات اقتصادی رگ سفید و بهره‌برداری فلور و تأسیسات بهره‌برداری شماره ۲ امیدیه و بوستر شماره ۲ امیدیه و بوستر شماره ۱ امیدیه و بوستر شماره ۲ امیدیه مورد حمله هوایی تعدادی از هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرند. در اثر اجرای آتش سنگین پدافند هوایی، فقط بهره‌برداری شماره ۲ امیدیه مورد اصابت چند راکت قرار گرفته و دچار آتش‌سوزی می‌شود، ولی از خسارات و تلفات وارده گزارشی واصل نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات صدا و سیما و آسایشگاه ژاندارمری اهواز
در ساعت ۱۰:۱۳، تأسیسات صدا و سیما و آسایشگاه ژاندارمری مورد حمله هوایی قرار می‌گیرند.

بمباران تأسیسات رادار رواندوز عراق
در ساعت ۱۳:۵۵، خلبانان دلیر ایران تأسیسات رادار رواندوز عراق را بمباران می‌نمایند.

۶۶/۷/۵

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی بحرگان و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۱۲:۰۹، چند فروند هواپیمای عراقی تأسیسات نفتی بحرگان را مورد حمله قرار داده و تعداد ۲ عدد مخزن خالی منهدم و با اجرای آتش سنگین پدافند هوایی ۲ فروند از هواپیماهای جنگنده‌های متخاصم سرنگون می‌گردند، که لاشه یکی از هواپیماها در سواحل بحرگان نگهداری می‌شود.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن شناورهای نیروی دریایی
در ساعت ۴۰:۱۰، یک فروند از شناورهای نیروی دریایی که قبلاً مورد هدف قرار گرفته و صدمه دیده بود، مجدداً مورد اصابت موشک دشمن قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی تجاری
در ساعت ۱۵:۱۸، یک فروند کشتی تجاری به نام ایران سپاه در حوالی کنگان مورد اصابت قرار می‌گیرد، که یک نفر مفقود می‌گردد.

۶۶/۷/۷

حمله هوایی و بمباران تلمبه‌خانه خرم‌آباد و پارچین
در ساعت ۲۰:۱۲، تلمبه‌خانه باباحسین خرم‌آباد توسط هواپیماهای دشمن بمباران و یکی از مخازن نفت طعمه حریق می‌گردد.

در ساعت ۵۲:۱۲، وضعیت آمادگی پدافند هوایی در پایگاه‌های دزفول و اصفهان با کشف راداری مسیر S56 قرمز اعلام شده و بعد از چند دقیقه، در ساعت ۰۰:۱۳، اطراف پارچین و رامین توسط ۴ فروند از هواپیماهای دشمن از ارتفاع کم بمباران می‌شود، که یکی از بمب‌ها در سهراهی و چند بمب دیگر در اطراف پارچین به زمین اصابت می‌نمایند. در

این حمله، ۴۰ نفر شهید و ۱۱۰ نفر مجروح می‌گردند و همچنین، قسمت باروت‌سازی و آزمایشگاه سالن غذاخوری تخریب می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه شهید سلیمی نكاء

در ساعت ۱۳:۰۰، با کشف راداری مسیر MIG25 دشمن در خاک عراق به طرف قم و تهران بابلسر، وضعیت قرمز اعلام می‌گردد. در این حمله، تعداد ۲۴ نفر از کارکنان نیروگاه شهید سلیمی نیروگاه نكاء شهید شده و با اصابت ۲ عدد از موشک‌ها به قسمت یونیت شماره ۲ خساراتی به بار می‌آید.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی در جنوب شرقی بوشهر

در ساعت ۱۷:۱۸، یک فروند کشتی نفتکش به نام خارک در ۱۲۰ کیلومتری جنوب شرقی بوشهر از سمت راست موتورخانه مورد اصابت موشک قرار می‌گیرد.

۶۶/۷/۹

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی کره‌ای

در ساعت ۰۹:۳۰، یک فروند کشتی کره‌ای در آب‌های گرم خلیج فارس مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که گروه امداد ارتش جمهوری اسلامی ایران برای نجات پرسنل کشتی تلاش می‌نمایند.

حمله هوایی و بمباران آنتن رادیو تلویزیون کردند، سایت صالح‌آباد ایلام و تلمبه‌خانه باغ ملک اهواز
در ساعت ۱۰:۳۳، آنتن تقویتی رادیو تلویزیون مستقر در کردن مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۱:۰۰، تعداد ۶ فروند از هواپیماهای عراقی سایت صالح‌آباد را بمباران می‌نمایند و همزمان نیز گردان ایلام مورد تهاجم واقع می‌شود.

در ساعت ۱۶:۰۰، تأسیسات تلمبه‌خانه باغ ملک‌زاده اهواز توسط چند فروند هواپیمای عراق بمباران می‌شود.

۶۶/۷/۱۰

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی قبرسی

در ساعت ۱۱:۰۵، یک فروند کشتی قبرسی در ۴۸ مایلی بوشهر مورد اصابت بمب هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

حمله موشکی به بندر امام

در ساعت ۱۱:۵۵، برابر رهگیری گروه اطلاعات و شناسائی، اعلام می‌شود که کشور بعثی عراق قصد حمله موشکی به بندر امام را دارد و چندین لحظه پس از اعلام خبر، تعدادی موشک زمین به زمین به سوی بندر امام پرتاب می‌گردد، که خوشبختانه در آب اصابت کرده و هیچ‌گونه خسارتی به بار نمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران مارون ۲ اهواز، مارون ۳ و کرنج

در ساعت ۱۳:۴۰، بر مبنای گزارش دیدبان‌های منطقه، وضعیت در مناطق تحت مسئولیت گروه دزفول قرمز اعلام می‌گردد، که پس از ۲ دقیقه، منطقه مارون ۳ اهواز مورد حمله هوایی قرار گرفته و خسارت کمی به وجود می‌آید.
در ساعت ۱۳:۵۲، مجدداً مارون ۳ و کرنج مورد حمله هوایی قرار می‌گیرد.

۶۶/۷/۱۱

در ساعت ۰۹:۰۰، در پی اعلام حمله هوایی توسط گاشا وضعیت فوق‌العاده در جزیره خارک اعلام و بلافاصله دستور اسکرابیل به پایگاه ششم شکاری صادر می‌شود، که بلافاصله هواپیماها به پرواز درمی‌آیند.

در ساعت ۰۹:۵۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن تأسیسات NGL1000 فلور را در منطقه امیدیه بمباران می‌نمایند، که ۲ نفر کارگر مجروح می‌شوند.
در ساعت ۰۹:۵۵، باز هم هواپیماهای دشمن منطقه پازنان گچساران را بمباران می‌نمایند، که موجب آتش‌سوزی شده و تعدادی از کارکنان مجروح می‌شوند.

۶۶/۷/۱۳

حمله هوایی و بمباران جزیره فارسی و لاوان و مورد اصابت قرار گرفتن احتمالی دو فروند هواپیمای دشمن

فرماندهی پدافند هوایی اعلام می‌نماید که در حمله به جزیره فارسی دو تیر بمب به جزیره اصابت کرده و در نتیجه، یک نفر شهید و ۷ نفر مجروح شده و اتاق مخابرات و رادار از کار افتاده است.

در ساعت ۱۲:۴۳، جزیره لاوان مورد حمله ۶ فروند هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد، که دو فروند از هواپیماهای حمله‌ور احتمالاً مورد اصابت قرار می‌گیرند.

مورد اصابت قرار گرفتن ۴ فروند کشتی‌های نفتکش در حال بارگیری

همزمان با این حمله، تعداد ۴ فروند از کشتی‌های نفتکش در ترمینال‌های ۱۸ و ۱۴ جزیره لارک مورد تهاجم ۲ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و یک فروند نفتکش طعمه حریق گردیده و به ۳ فروند دیگر خسارت جزئی وارد می‌شود.

۶۶/۷/۱۵

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۱۶:۰۳، بر مبنای دریافت اطلاعات، در نوار مرزی غرب وضعیت قرمز اعلام می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۲۴، پرواز هواپیمای دشمن به طرف کرمانشاه توسط دیدبانان گزارش و پس از ۶ دقیقه، در ساعت ۱۶:۳۰، اعلام می‌شود که ۲ فروند هواپیمای دشمن شهر ایلام را بمباران کرده، که در نتیجه، ۱ نفر شهید شده و خساراتی نیز به یک باب مدرسه راهنمایی وارد می‌آید.

۶۶/۷/۱۶

در ساعت ۰۸:۱۰، با نگرش به اطلاعات گاشا، نوار مرزی پررنگ اعلام می‌شود و در ساعت ۰۸:۲۲، یک ناو ایرانی در ۲۱۰ درجه به فاصله ۸۰ مایل بندرعباس توسط یک فروند هلیکوپتر اخطار رادیویی می‌گیرد، که به خارج از ۱۲ مایلی عربستان برود.

بمباران شیمیایی واحدهای تحت امر لشکر ۷۷ پیروز خراسان

در ساعت ۰۹:۴۵، واحدهای تحت امر لشکر ۷۷ پیروز خراسان مستقر در جبهه جنگ، توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌شوند، که بنا به گزارشات واصله، گروهان قرارگاه و گروهان مخابرات لشکر بمباران شیمیایی شده و در گروهان بهداری و آشپزخانه و مهمات و اردوگاه آموزشی حدود ۱۰۰ نفر افسر و درجه‌دار و سرباز شهید می‌گردند.

هدایت کشتی مشکوک عازم به عربستان به بندرعباس

در ساعت ۰۹:۵۰ نیز، یک فروند کشتی دریایی با ۲۶ نفر سرنشین که از برزیل و آرژانتین عازم بنادر عربستان سعودی و کویت بوده، به علت مشکوک بودن به بندرعباس هدایت می‌گردد.

بمباران شیمیایی مجدد قرارگاه لشکر ۷۷ پیروز خراسان

در ساعت ۱۰:۰۵، مجدداً چند فروند هواپیمای دشمن قرارگاه لشکر ۷۷ پیروز خراسان و جهاد سازندگی اعزامی از منطقه خراسان را بمباران شیمیایی می‌نماید، که در این حمله نیز ۲۰۵ نفر مجروح می‌گردند.

۶۶/۷/۱۸

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش قبرسی

در ساعت ۲۱:۳۵، یک فروند کشتی نفتکش قبرسی به نام رووا در فاصله ۳ مایلی اسکله T مورد حمله قرار گرفته و دچار آتش‌سوزی می‌گردد.

جنگ تحمیلی و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای

دشمن بعثی صهیونیستی با حمله به کشتی‌های نفتکش و تجاری منطقه خارک تصمیم می‌گیرد تا با ایجاد ناامنی در منطقه، تردد کشتی‌های نفتکش را محدود نماید؛ لیکن طعمه مذکور با هوشیاری پرسنل پدافند هوایی منتفی شده و فقط در یک حمله موشکی ناجوانمردانه به یکی از کشتی‌های مستقر در ۷ کیلومتری ساحل خارک به کشتی آسیب رسیده و در این رویداد، تعداد ۲۷ نفر سرنشینان کشتی مجروح و ۶ نفر شهید می‌شوند که مجروحین شبانه توسط یک فروند هلیکوپتر به بیمارستان بوشهر منتقل می‌شوند. در بین مجروحین، تعداد ۵ نفر سرباز نیروی هوایی به نام‌های گروهان دوم و وظیفه حمید سلطانی، سرباز وظیفه حسین سپهری جمعی خارک و سربازان وظیفه ابراهیم فراستی و موسی خزاعی و مسعود کلولیان وجود داشتند، که نفر اول به صورت سرپایی معالجه شده و ۲ نفر آخر به بیمارستان بوشهر منتقل می‌شوند. سرباز موسی خزاعی پس از مراقبت‌های اولیه در بوشهر مرخص و سرباز منصور کلولیان جمعی بوشهر که مورد اصابت ترکش از ناحیه شکم واقع گردیده، مورد عمل جراحی قرار گرفته و دو روز بعد به شهادت می‌رسد.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه گاز بیدبلند و یونیت ۱ اهواز

در ساعت ۰۹:۵۵، چند فروند هواپیمای دشمن پالایشگاه گاز بید بلند را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۶ نفر مجروح شده و خساراتی به تأسیسات مذکور وارد می‌گردد. در ساعت ۱۰:۱۰ نیز، چند فروند دیگر از هواپیماهای دشمن قسمت بهره‌برداری یونیت ۱ اهواز را بمباران می‌نمایند، که منجر به آتش‌سوزی می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۱۸:۱۰، یک فروند کشتی نفتکش به نام مرلین با مدیریت قبرسی مورد حمله موشکی هوا به دریای هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات تنگ فنی

در ساعت ۱۳:۴۵، تأسیسات تنگ فنی توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌گردد، که تعداد ۲ مخزن طعمه حریق شده و درب ورودی تلمبه‌خانه و محل ناهارخوری پرسنل پدافند مورد اصابت قرار گرفته و در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۷ نفر مجروح می‌شوند، که از بین این تعداد، ۴ نفر از مجروحین جزء پرسنل غیور پدافند هوایی می‌باشند.

حمله هوایی و بمباران فرودگاه دهلران

در ساعت ۱۶:۴۰، تعدادی هواپیمای دشمن اطراف فرودگاه دهلران را بمباران می‌نمایند، که این بمباران هیچ‌گونه تلفات جانی و مالی در بر نداشته است.

۶۶/۷/۱۹

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۹

در ساعت ۱۱:۱۰، اعلام می‌شود که سایت هاگ کوثر ۹ یک فروند هواپیمای عراقی را سرنگون کرده است.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه اصفهان

در ساعت ۱۱:۱۵، پالایشگاه اصفهان توسط ۴ فروند هواپیمای دشمن مورد اصابت قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش

در ساعت ۱۲:۳۲، یک فروند کشتی نفتکش پانامایی به نام ماریان مورد اصابت هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که ۱ نفر کشته و ۲ نفر مجروح می‌شوند.

بمباران نیروهای عراقی در میمک توسط هواپیماهای شکاری بمب‌افکن نهجا

در ساعت ۱۲:۵۰، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای بمب‌افکن شکاری نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران مواضع و استحکامات دشمن در منطقه غرب میمک را بمباران و پس از وارد آوردن خسارات و تلفات سنگین، سالم به پایگاه خودی مراجعت می‌نمایند.

سرنگون هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۹

در ساعت ۰۲:۰۰، گزارش می‌شود که یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۹ سرنگون گردیده، ولی از منابع دیگری مورد تأیید واقع نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران کارخانه نیل پارس خرم‌آباد، تنگ فنی، سایت ایلام ونخجیر

در ساعت ۰۰:۱۰، چند فروند هواپیمای دشمن کارخانه نیل پارس خرم‌آباد و اطراف آن را بمباران می‌نماید.

در ساعت ۰۶:۱۰، تلمبه‌خانه تنگه فنی، خرم‌آباد، کوه‌دشت مورد بمباران هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد که در نتیجه، یک نفر از پرسنل پدافند شهید می‌شود.

در ساعت ۱۲:۱۰، سایت ایلام مورد حمله چند فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و خساراتی به نفرات و جنگ‌افزارها وارد می‌شود.

در ساعت ۲۱:۱۰، سایت نخجیر مورد حمله هوایی دشمن واقع شده و ۲ نفر از پرسنل شجاع خدمه توپ شهید می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه و پالایشگاه تبریز

در ساعت ۰۵:۱۱، وضعیت شهر اصفهان به علت وجود هواپیمای MIG25 قرمز اعلام می‌گردد، که به نظر می‌رسد این هواپیما برای ارزیابی چگونگی بمباران سایت ایلام و کوه‌دشت انجام شده است.

در ساعت ۰۲:۱۵، مواضع پدافند هوایی مستقر در نیروگاه و پالایشگاه تبریز، مبادرت به درگیری با هواپیمای دشمن می‌نمایند، که یکی از هواپیماها به علت حجم سنگین آتش پدافند هوایی تعداد چهار بمب را در ۲ کیلومتری نیروگاه بزرگ (روستای نیک‌کند) رها و کیفی به قطر ۳ متر و عمق یک متر ایجاد می‌نماید؛ ولیکن هواپیمای دومی نیروگاه تبریز را با بمب‌های لیزری مورد هدف قرار داده، که چهار نقطه در محوطه نیروگاه اصابت نموده، ولی خسارتی وارد نمی‌شود.

۶۶/۷/۲۱

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش پانامایی

در ساعت ۳۲:۱۳، با حمله هواپیماهای عراقی، یک فروند کشتی نفتکش پانامایی به نام ماریان مورد اصابت قرار می‌گیرد.

محل استقرار هواپیماهای MIG29 عراق

معاون اطلاعاتی نهاجا به فرماندهی قرارگاه خاتم الانبیاء(ص) اعلام می نماید که طبق اطلاعات رسیده از سایت های شنود، محل استقرار هواپیماهای MIG29 دشمن صهیونیستی عراق به استعداد ۳۵ الی ۴۰ فروند، در پایگاه های البکر و قادسیه می باشد.

۶۶/۷/۲۲

حمله هوایی و بمباران بندر ریگ و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی قبرسی
در ساعت ۱۹:۱۹، بندر ریگ و یک فروند کشتی قبرسی به نام پیکاسو که درکنار اسکله T خارک پهلو گرفته بود، مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن قرار می گیرد.

۶۶/۷/۲۳

حمله هوایی و بمباران سایت ۲ هاگ خارک
در حمله هوایی و بمباران سایت دوم هاگ خارک، تجهیزات این سایت از قبیل موشک هاگ با سریال ۴۷۰۲۸۸ در قسمت آنتن جانبی، سکوی پرتاب موشک (لانچر) با سریال ۴۳۰۱۳۵ و کنترل باکس سکوی پرتاب (لانچر) خسارت می بینند.
حمله هوایی به واحد بهره برداری شماره ۲ امیدیه و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۲:۵۸، واحد بهره برداری شماره ۲ امیدیه مورد حمله چند فروند هواپیمای دشمن قرار می گیرد، که احتمالاً یک فروند از هواپیماهای مهاجم مورد اصابت جنگ افزارهای منطقه قرار می گیرد.

۶۶/۷/۲۴

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه بوشهر
در ساعت ۱۹:۲۶، بر مبنای اطلاعاتی حمله هوایی بر روی دریا، ضمن درخواست اسکرامبل از نوع F14 از پایگاه ششم شکاری بوشهر، وضعیت کلیه مناطق بوشهر قرمز اعلام گردیده و هواپیمای اسکرامبل با معرف پروازی جاهد ۷۱ در ساعت ۱۹:۳۹ به پرواز درآمده و با توجه به اجرای طرح کاروان نفتکش ها، هواپیمای فوق به منطقه تردد شناورها هدایت می گردد.

در ساعت ۱۹:۴۵، هواپیمای دشمن به شماره مسیر Z95 در موقعیت EP0050 در دید رادار بوشهر قرار گرفته و هواپیمای شکاری رهگیر جاهد ۷۱ به طرف هواپیمای دشمن سمت داده می‌شود.

در ساعت ۱۹:۵۴، هواپیمای دشمن در موقعیت ۲۸۰۵ شمالی و ۴۹۴۵ شرقی به سمت شمال شرقی تغییر سمت داده، که بلافاصله هواپیمای شکاری رهگیر جاهد ۷۱ با تاکتیک Head on به منطقه درگیری نزدیک می‌گردد.

هواپیمای دشمن از فاصله ۴۵ مایلی در دید رادار شکاری قرار گرفته و در ۱۳ مایلی هواپیما اعلام رؤیت هدف می‌نماید (Judy) و یک تیر موشک Aim7 در فاصله ۳ مایلی شلیک و گزارش می‌شود که یک فروند از هواپیماهای دشمن در موقعیت FP1020 منهدم و سایر هواپیماهای مهاجم به سمت جنوب غربی متواری شده و در موقعیت FP0546 از دید رادار خارج می‌شوند.

سقوط یک فروند هواپیما توسط سایت شنود نیز تأیید می‌شود، لیکن بنا به گزارش پست فرماندهی نیروی دریایی، به دلیل عدم امکانات تجسس و نجات در شب، اعزام هلیکوپتر مقدور نبوده و به محض روشن شدن هوا در ساعت ۰۶:۴۵ هلیکوپتر تجسس و نجات به منطقه درگیری هدایت شده و رؤیت قشری از روغن را در سطح آب گزارش می‌نماید.

بار دیگر تجربه و ایثار پرسنل رادار بوشهر باعث سرنگونی یک فروند از هواپیماهای مهاجم می‌شود.

جابجایی سایت هاگ شهید مردانه

فرماندهی پدافند هوایی به گروه تبریز اعلام می‌نماید که سایت هاگ شهید مردانی (میان‌دوآب) را برابر نظریات نمایندگان قرارگاه فجر به سایت هاگ فاطمیه ۱۰ در منطقه عملیاتی شمال غرب جابجا و عملیاتی نمایند.

۶۶/۷/۲۵

حمله هوایی و بمباران شهرستان بانه و انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۲:۰۰، شهرستان بانه توسط هواپیماهای دشمن بمباران و در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۵ نفر مجروح می‌گردند و ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط پدافند هوایی سرنگون و لاشه یک فروند در منطقه کشف می‌گردد.

حمله هوایی و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه بحرگان
در ساعت ۱۵:۱۲، منطقه بحرگان مورد حمله ۴ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و سرنگونی یک فروند از هواپیماهای دشمن اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک
در ساعت ۱۲:۲۹، منطقه امام حسن ۲۰ مایلی شمال شرق خارک در جنوب، توسط یک فروند هواپیمای دشمن مورد تهاجم قرار گرفته و یک مخزن سوخت گازوئیل طعمه حریق می‌شود.

۶۶/۷/۲۷

جنگ تحمیلی و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، بویژه آمریکا با دشمن بعثی و تهاجم به حوزه‌های نفتی رشادت و رسالت

در ساعت ۰۰:۱۴، حوزه‌های نفتی رشادت و رسالت (سکوی R4 و R7) نزدیک جزیره لاوان توسط ۴ فروند ناو آمریکایی مورد محاصره قرار گرفته و در ساعت ۱۴:۲۵، توسط ناو آمریکایی به پرسنل مستقر در سکوهای فوق‌الخطار می‌شود تا سکوها را ترک نمایند.
در ساعت ۱۴:۴۲، سکوی رشادت (R7) مورد اصابت موشک‌اندازهای آمریکایی قرار گرفته و طعمه حریق می‌شود.

در ساعت ۰۵:۱۵، تماس ارتباطی لاوان با سکوی R4 قطع و موشکباران سکوی R4 توسط ناوهای آمریکایی مشاهده می‌شود.

از رادار بندرعباس اعلام می‌شود که پرسنل شرکت نفت مستقر در سکوی R4 تصمیم می‌گیرند تا محل خود را ترک نمایند؛ لیکن توسط هلیکوپترهای آمریکایی اجازه حرکت به قایق‌ها داده نمی‌شود.

از رادار بندرعباس اعلام می‌شود که پرسنل شرکت نفت مستقر در سکوی R4 تصمیم می‌گیرند تا محل کار خود را ترک نمایند؛ لیکن توسط هلیکوپترهای آمریکایی اجازه حرکت به قایق‌ها داده نمی‌شود.

در ساعت ۰۴:۱۵، مجدداً سکوی R4 توسط توپخانه ناوهای آمریکایی مورد اصابت قرار می‌گیرد.

در ساعت ۰۵:۱۶، تعداد ۱۲ فروند قایق تندرو غیر ایرانی در اطراف جزیره لاوان مشاهده می‌شوند.

۶۶/۷/۲۹

حمله هوایی به منطقه رامشیر

در ساعت ۱۱:۴۸، مواضع زمین به هوای رامشیر امیدیه با ۵ فروند هواپیمای دشمن درگیر می‌شوند، که هواپیماهای مهاجم بدون هرگونه اقدام تاکتیکی مجبور به فرار می‌شوند.

مورد اصابت موشک قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش خارک

در ساعت ۲۰:۳۸، یک فروند موشک پرتابی از طریق هواپیماهای دشمن در خارج از برد جنگ افزارهای گسترش یافته در جزیره خارک، به یک فروند کشتی نفتکش خارک ۴ اصابت می‌نماید، که خوشبختانه خسارت جانی در بر نداشته و حریق ایجاد شده در کشتی نیز در ساعت ۰۰:۲۳ مهار می‌شود و لذا این بار نیز چنین حمله گسترده‌ای بدون آنکه نظر قطعی دشمن تأمین شود، خنثی می‌گردد.

۶۶/۸/۱

اخطار ناو آمریکایی به هواپیمای C130 خودی

در ساعت ۱۰:۳۰، به یک فروند هواپیمای C130 با معرف پروازی شاعر با مأموریت گشت دریایی در موقعیت جنوب غربی بندر جاسک، توسط ناو آمریکایی اخطار داده شده و سپس توسط یک فروند هلیکوپتر آمریکایی رهگیری می‌شود.

۶۶/۸/۴

صدای انفجار در کنگان، بوشهر، گچساران و بندر امام

در ساعت ۱۰:۴۸، در جزیره لاوان و در ساعت ۱۰:۵۰، در منطقه کنگان صدای انفجار شدید شنیده می‌شود، که صدای انفجار مشابه در ساعت ۱۰:۵۳ در منطقه بوشهر گچساران و بندر امام نیز گزارش می‌گردد.

۶۶/۸/۵

سرنگونی و مورد اصابت قرار گرفتن ۴ فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه لاوان

در ساعت ۱۹:۴۱، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن به جزیره لاوان تهاجم کرده، که ۲ فروند از آنها توسط پدافند زمین به هوای نیروی دریایی مورد اصابت قرار می‌گیرند.

در ساعت ۱۹:۴۸، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند منطقه لاوان سرنگون و تائید می‌شود.

حمله هوایی و بمباران ایستگاه گاز شماره ۲ آغاچاری

در ساعت ۱۳:۱۰، ایستگاه گاز شماره ۲ آغاچاری واقع در ۲۵ کیلومتری امیدیه مورد حمله یک فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و خسارت جزئی وارد می‌شود.

محله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی گوره

همزمان با این حمله، تأسیسات نفتی گوره نیز توسط هواپیماهای عراقی بمباران می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

یک فروند از هواپیماهای دشمن هم مورد اصابت پدافند مستقر در بهره‌برداری شماره ۲ امیدیه قرار می‌گیرد.

تائید سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۵:۳۰، سقوط یک فروند هواپیمای MIG23 مورد تائید گاشا قرار می‌گیرد؛ لیکن علیرغم پرواز یک فروند هلیکوپتر به منظور بررسی محل سقوط هواپیما، هیچ‌گونه آثاری به دست نمی‌آید.

انهدام ۲ فروند هواپیمای عراقی

در ساعت ۱۹:۴۵، تعداد ۳ فروند هواپیما که با شماره مسیر E83 در پوشش راداری نیز قرار گرفته‌اند، به جزیره لاوان حمله کرده و بنا به گزارش واصله، دو فروند از هواپیماهای عراقی سرنگون می‌گردند. سرنگونی هواپیماها در ساعت ۲۰:۲۷ مورد تائید پاسگاه‌های شکار شیود و کرلاند از پاسگاه‌های تابعه لاوان قرار می‌گیرد.

۶۶/۸/۶

حمله هوایی و بمباران شرکت نفت گچساران و پالایشگاه و پتروشیمی شیراز

در ساعت ۱۱:۳۰، چند فروند از هواپیماهای عراقی انبار شرکت نفت واقع در ۶۰ کیلومتری جنوب گچساران را مورد حمله قرار داده و به ۷ عدد کاروان و ۲ دستگاه موتور برق و ۱ منبع گازوئیل خساراتی وارد می‌نمایند.

وقایع سال ۱۳۶۶ / ۶۱۹

در ساعت ۱۲:۰۰، پالایشگاه و پتروشیمی شیراز نیز مورد تهاجم تعدادی از هواپیماهای عراقی واقع می‌شوند، که در این حمله، ۱۸ نفر شهید و ۱۶۷ نفر مجروح در پالایشگاه و ۴ نفر شهید و ۵۸ نفر مجروح در پتروشیمی برجای می‌ماند.

۶۶/۸/۷

جنگ تحمیلی و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای با دشمن بعثی
در ساعت ۱۹:۲۵، یک فروند هلیکوپتر از روی ناو آمریکایی با شماره مسیر Z113 در پوشش رادار بوشهر قرار گرفته، که وضعیت قرمز به سکوه‌های نفتی اطراف بوشهر و کنگان ابلاغ می‌گردد.
در ساعت ۱۲:۳۰، تعداد هلیکوپترهای آمریکایی در اطراف جزیره فارسی به ۳ فروند و با شماره‌های Z124 و Z127 در پوشش راداری قرار می‌گیرند.

۶۶/۸/۸

حمله هوایی و اعلام وضعیت قرمز به مناطق ماهشهر، بندر امام، امیدیه، آغاچاری
در ساعت ۱۳:۵۰، توسط پست‌های دیدبانی پازنان، حضور هواپیمای دشمن گزارش می‌شود، که به همین علت، در مناطق ماهشهر، بندر امام، امیدیه، آغاچاری، گوره، گناوه و گچساران وضعیت قرمز اعلام می‌گردد.

مقابله یگان‌های پدافند هوایی پتروشیمی ماهشهر با هواپیمای دشمن
در ساعت ۱۳:۵۵، نیروهای ایثارگر پدافند هوایی پتروشیمی با ۲ فروند هواپیمای دشمن درگیر می‌شوند، که حجم آتش پدافند باعث متواری شدن هواپیمای دشمن می‌گردد.
در ساعت ۱۵:۱۴ و به دنبال درگیری موفق پدافند هوایی در منطقه ماهشهر، یک فروند هواپیمای MIG25 توسط بندر امام کشف می‌شود، که در موقعیت GB2015 در دید رادار بندر امام قرار می‌گیرد.

۶۶/۸/۹

حمله گسترده هوایی دشمن و آمادگی کامل یگان‌های پدافند هوایی ایران
در ساعت ۰۷:۳۰، با توجه به فعالیت هواپیماهای عراقی به کلیه پالایشگاه‌ها و مناطق حساس و حیاتی هشدار لازم داده می‌شود.

در ساعت ۰۸:۳۰، با گزارش هواپیمای دشمن توسط مواضع غرب ماهشهر، وضعیت قرمز در نوار مرزی غرب و پایگاه چهارم و ماهشهر و بندر امام و امیدیه اعلام می‌گردد. در ساعت ۱۱:۰۵، بر مبنای گزارش بحرکان که هواپیمای دشمن عراقی را با سمت ۹۰ درجه رؤیت نموده‌اند و گزارش دیدبان شماره ۱ شیراز، وضعیت در شهر و پایگاه شیراز پررنگ می‌گردد.

احتمال سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۱:۴۰، مواضع پدافندی شیراز در صنایع نظامی و پالایشگاه با یک فروند هواپیمای عراقی درگیر شده و اعلام می‌نماید که هواپیما سرنگون گردیده؛ اما هیچ‌گونه مدرک دیگری جهت تأیید به دست نمی‌آید.

درگیری بموقع یگان‌های پدافند هوایی با هواپیمای مهاجم و حضور هواپیمای MIG25 در منطقه در ساعت ۱۲:۱۴، بلافاصله بعد از درگیری جنگ‌افزارهای پدافند هوایی با هواپیماهای مهاجم دشمن و عدم موفقیت هواپیماهای عراقی، هواپیمای MIG25 روی اهواز و با سمت شمال غربی در دید رادار بندر امام قرار می‌گیرد.

اعلام وضعیت قرمز در شهرهای مختلف با حضور هواپیمای MIG25

در ساعت ۱۵:۵۵ نیز، با کشف مسیر MIG25 با شماره مسیر S54، وضعیت در کرمانشاه به اراک، خرم‌آباد، اهواز، دزفول و امیدیه پررنگ می‌گردد. پیرو گزارش پارچین مبنی بر رؤیت هواپیمای دشمن، وضعیت پدافندی شهر تهران نیز قرمز می‌شود.

با توجه به اینکه نسبتاً بمباران مردم بی‌دفاع شهرها متوقف گردیده، لذا بنا به دستور معاون عملیاتی، تا شروع جنگ شهرها، فقط با گزارش و کشف راداری هواپیماهای عراقی، وضعیت در شهرها قرمز اعلام می‌شود.

۶۶/۸/۱۰

خسارات و تلفات خودی

در ساعت ۱۰:۲۴، با توجه به کشف هواپیمای دشمن توسط رادار بوشهر، وضعیت قرمز در بندر امام و پازنان و شیراز قرمز اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران بوستر شماره ۳ امیدیه

در ساعت ۱۰:۳۰، هواپیماهای دشمن بوستر شماره ۲ امیدیه را مورد حمله قرار می‌دهند، ولی به تأسیسات مزبور صدمه‌ای نرسیده و فقط در تعمیرگاه شرکت سادلی که در یک کیلومتری تأسیسات قرار دارد، ۳ دستگاه خودرو منهدم می‌شود.

اعلام وضعیت قرمز در شهرهای کشور

در ساعت ۱۱:۰۵، با پرواز یک فروند هواپیمای MIG25 به سمت مرکز در تهران و قم و اراک و خرم‌آباد و کرمانشاه و سنندج و تبریز وضعیت قرمز می‌شود.

بمباران تأسیسات عین‌الضاله عراق توسط هواپیمای خودی

در ساعت ۱۱:۵۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای F5 نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران تأسیسات عین‌الضاله عراق را بمباران می‌نمایند. در این بمباران، خسارات سنگینی به دشمن وارد شده و هواپیماها سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

۶۶/۸/۱۳

بمباران نیروهای دشمن توسط هواپیماهای خودی

در ساعت ۱۰:۰۰، چند فروند از هواپیماهای نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران در منطقه شرفانی دهلران، محل تجمع نیروهای دشمن را بمباران کرده و سالم به پایگاه‌های خود برمی‌گردند.

حمله هوایی و بمباران منطقه پازنان و خارک و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۲۰، به دنبال حمله جنگنده‌های ایرانی، تعداد ۴ فروند از هواپیماهای دشمن تأسیسات نفتی پازنان را مورد حمله شدید قرار می‌دهند، که در این حمله، یگان‌های بهره‌برداري شماره ۲ امیدیه مورد اصابت قرار گرفته، اما خسارت جانی به وجود نمی‌آید و همچنین، با آتش سنگین پدافند هوایی، یک فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه پازنان ۲ مورد اصابت قرار گرفته و خلبان هواپیمای میراژ اف ۱ به نام سروان سعدون ریاضی به اسارت نیروهای ایرانی درمی‌آید.

حمله هوایی به جزیره خارک و انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن

در ساعت ۱۳:۲۹ و ۱۳:۳۱، تعداد ۲ تیر موشک توسط سایت هاگ مستقر در جزیره خارک به سمت هواپیماهای دشمن پرتاب و منجر به انهدام یک فروند از هواپیماهای عراقی و سقوط خلبان به نام سروان ریاض فرج محمد می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات آب دارخوین و بوشهر

در ساعت ۱۴:۰۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی تأسیسات آب دارخوین که سربندر را مشروب می‌نماید، بمباران می‌کنند. در این عملیات، قسمتی از تأسیسات منهدم و ۱ نفر شهید و ۱ نفر مجروح می‌گردد.

در ساعات ۱۷:۱۹ و ۲۲:۴۸، در دو مرحله، به مناطق حساس بوشهر حمله هوایی انجام شده، که در هر مرحله، تعداد ۲ فروند موشک به تأسیسات پرتاب می‌گردد. با بررسی‌های بعمل آمده از طریق عوامل محلی، نوع موشک‌های پرتاب شده آگزوست بوده، که احتمالاً در هر مرحله، تعداد ۲ فروند موشک به تأسیسات پرتاب می‌گردد.

۶۶/۸/۱۴

تهاجم و تهدید دشمن در شهرهای اهواز، امیدیه، بهبهان، دزفول، پازنان

در ساعت ۱۵:۰۶، اطلاعیه‌ای مبنی بر اعلام حمله هوایی روی دریا واصل می‌گردد و پس از نیم ساعت، یگان مستقر در گوره انهدام یک فروند هواپیما را گزارش می‌نماید، که مورد تأیید واقع نمی‌شود.

حمله موشکی به جزیره خارک و انهدام یک فروند از موشک‌های فوق

در ساعت ۲۱:۱۰، هواپیمای گشت رزم هوایی با معرف پروازی میثم، پرتاب ۲ تیر موشک به طرف جزیره خارک را گزارش می‌نماید، که یگان موشکی منطقه موفق به انهدام یکی از موشک‌ها در هوا شده و موشک دوم نیز به اطراف اصابت می‌کند.

۶۶/۸/۱۵

اعلام وضعیت قرمز در شهرها

در ساعت ۱۳:۱۰، با کشف راداری مسیر دسته‌جمعی 001، در شهرهای اهواز، امیدیه، بهبهان، دزفول، پازنان و خارک وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران مجتمع پتروشیمی ایران نییون و شیمیایی رازی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۳:۳۳، در حالی که تمامی مواضع پدافندی منطقه در آماده‌باش کامل بودند، سایت هاگ سربندر با کشف هدف، مبادرت به پرتاب موشک می‌نماید، که به هدف اصابت نموده، لیکن مابقی هواپیماهای دشمن مجتمع پتروشیمی ایران نییون و شیمیایی

رازی را بمباران می‌نمایند، که ضمن وارد آمدن خسارت، ۱ نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح بر جای می‌ماند.

۶۶/۸/۱۸

بمباران استان اربیل عراق توسط هواپیماهای شکاری بمب‌افکن ایرانی
در ساعت ۰۹:۴۰، هواپیماهای شکاری بمب‌افکن ایرانی استان اربیل عراق را مورد حمله قرار داده و همگی سالم به پایگاه‌های خود مراجعت می‌نمایند.

مورد اصابت قرار گرفتن هواپیمای دشمن توسط یگان‌های پدافند هوایی اهواز
در ساعت ۱۴:۲۵، یک فروند از هواپیماهای مهاجم مورد اصابت یگان‌های پدافند هوایی اهواز قرار گرفته و در حالی که دود غلیظی از آن متصاعد شده، در سمت ۹۰ درجه ناپدید می‌شود.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه گاز ماهشهر و مراکز نفتی رامشیر و امیدیه
در ساعت ۱۴:۲۷، پالایشگاه گاز ماهشهر، واحدهای بهره‌برداری شماره ۳ و بهره‌برداری رامشیر و بوسترهای ۱ و ۲ امیدیه مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفته و در نتیجه درگیری، همگی منطقه را ترک می‌نمایند.

۶۶/۸/۱۹

حمله هوایی و بمباران تأسیسات برق امیدیه
در ساعت ۱۲:۰۱، بر اثر پرتاب راکت توسط هواپیمای دشمن، تأسیسات برق شماره ۱ امیدیه مورد هدف قرار گرفته و خساراتی به آن وارد می‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره لاوان و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۱۵:۲۰ نیز، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن به جزیره لاوان حمله و اقدام به پرتاب راکت نموده و در مراجعت، یک فروند از هواپیماهای متخاصم مورد اصابت قرار گرفته و در حوالی بندر امام به دریا سقوط می‌نماید.

مورد اصابت قرار گرفتن رادار ناو جنگی نهنگ
در ساعت ۲۰:۳۵، رادار ناو جنگی نهنگ به صورت غافلگیرانه مورد اصابت موشک رادارزن واقع گردیده و از خسارت وارده گزارشی دریافت نمی‌شود.

اعلام وضعیت قرمز در شهرها

در ساعت ۱۰:۱۲، در مناطق امیدیه، بهبهان و اهواز به دلیل کشف هدف وضعیت قرمز اعلام می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی پازنان

در ساعت ۱۲:۲۰، یعنی چند دقیقه بعد، هواپیماهای دیگری با ارتفاع پست تأسیسات نفتی پازنان ۱ و ۲ واقع در بهبهان را مورد حمله قرار می‌دهند، که به دلیل آمادگی قبلی پرسنل پدافند هوایی، خساراتی جزئی وارد شده و هواپیماها موفق به اجرای مأموریت خود نمی‌شوند.

حمله هوایی به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۵۴:۲۰، مسیر شماره Z128 در جنوب جزیره خارک ظاهر شده و به همین دلیل، وضعیت قرمز در منطقه اعلام می‌گردد. یک دقیقه بعد یک فروند کشتی نفتکش قبرسی در ۲۵ مایلی بوشهر مورد هدف هواپیماهای دشمن قرار گرفته و طعمه حریق می‌شود، که بلافاصله اطفاء حریق می‌گردد.

۶۶/۸/۲۰

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی

یک فروند کشتی یونانی به نام فرتون شیل توسط یک فروند موشک مورد اصابت قرار گرفته و کشتی دچار حریق می‌شود.

۶۶/۸/۲۱

حمله هوایی به جزیره لاوان و مورد اصابت قرار گرفتن یک کشتی

در ساعت ۱۵:۲۳، تعداد ۴ فروند از هواپیماهای دشمن به جزیره لاوان حمله و اقدام به شلیک موشک به طرف دریا می‌نمایند، که یک کشتی یوسف مورد اصابت قرار گرفته و دچار آتش‌سوزی و ۲ نفر نیز مجروح می‌شوند.

۶۶/۸/۲۲

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند یدک کش

در ساعت ۱۱:۳۰، یک فروند از ۵ فروند کشتی که به خاموش کردن کشتی یونانی فرتون که در مورخه ۶۶/۸/۲۰ مورد اصابت قرار گرفته بود، مشغول بودند، توسط یک فروند موشک مورد اصابت قرار می‌گیرد و در این عملیات ۴ نفر خدمه کشته شده و ۵ نفر زخمی می‌شوند. یدک‌کشی که مورد اصابت قرار گرفته به نام رؤیتال با ملیت سنگاپوری در موقعیت ۱۶۵ درجه بوشهر به فاصله ۵۴ مایلی می‌باشد.

۶۶/۸/۲۳

حمله هوایی و بمباران تلمبه‌خانه عبدالخان و مراکز نفتی امیدیه و یونیت ۳ گچساران

در ساعت ۱۱:۲۵، تلمبه‌خانه عبدالخان مورد حمله ۴ فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و قسمتی از آن به میزان ۷۵٪ تخریب گردید و تعداد ۷ نفر از کارکنان نیز مجروح می‌شوند. از ساعت ۱۱:۴۲ الی ۱۲:۰۰، تأسیسات پارس الکتریک امیدیه و بهره‌برداری شماره ۳ امیدیه و تلمبه‌خانه شماره ۱ اصفهان و پالایشگاه شماره ۵ و پاتریس دریایی و بهره‌برداری ۴ و ۲ امیدیه و مارون ۲ امیدیه و باغ ملک و تلمبه‌خانه شماره ۱۰ به تناوب زمانی مورد حمله هواپیماهای عراق قرار گرفته و خساراتی وارد می‌نمایند.

در ساعت ۱۲:۰۸، یونیت ۳ گچساران توسط ۴ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران شده و ضمن تخریب قسمتی از تأسیسات، ۳ نفر دچار موج‌گرفتگی می‌شوند.

سرنگونی هواپیماهای دشمن در اطراف عبدالخان

در ساعت ۱۲:۱۰، سقوط یک فروند هواپیمای عراقی در اطراف تلمبه‌خانه عبدالخان گزارش می‌شود.

۶۶/۸/۲۴

سرنگونی هواپیماهای دشمن توسط سایت محمد ۳

در ساعت ۰۷:۲۹، با دریافت اطلاعات از گاشا، جهت مواضع پدافندی وضعیت قرمز اعلام می‌شود و تمامی جنگ‌افزارهای منطقه در آمادگی کامل می‌باشند و در ساعت ۰۷:۳۵، حملات وحشیانه هواپیماهای عراقی شروع می‌گردد.

تعداد ۸ فروند هواپیمای بعثی کرمانشاه را مورد حمله هوایی قرار می‌دهند و با شلیک موشک هاگ از سایت محمد ۳ تعداد یک فروند از هواپیماها مورد اصابت واقع شده و در خاک عراق سقوط می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای کامیاران و پایگاه قزانچی

در ساعت ۰۷:۴۰، تعداد ۵ فروند از هواپیماهای دشمن شهرک کامیاران و شهرک ورمهنگ واقع در ۵ کیلومتری کامیاران را بمباران و در نتیجه، ۵ نفر شهید و تعدادی مجروح و به چند باب خانه مسکونی خساراتی وارد می‌شود. همزمان، ۲ فروند هواپیمای میراث ضلع شرقی کوه‌های اطراف و پایگاه قزانچی را بمباران می‌نمایند، که تلفات جانی و مالی به همراه ندارد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در یونیت ۲ گچساران

در ساعت ۱۱:۵۰، از طریق پست فرماندهی گچساران اعلام می‌شود پدافند هوایی یونیت ۲ گچساران موفق به سرنگونی یک فروند هواپیمای عراقی گردیده و چند خلبان کنار هواپیما مشاهده می‌شود. در این حمله ۱۵ نفر نیز مجروح می‌گردند. نام خلبان کشته شده صبا محمدیارالله گزارش می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه کرمانشاه و نیروگاه برق اسلام‌آباد

در ساعت ۱۳:۳۰، پالایشگاه کرمانشاه مورد حمله چند فروند هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که در چند نقطه ایجاد آتش‌سوزی نموده است. در همین ساعت، دو فروند دیگر اطراف نیروگاه برق اسلام‌آباد را بمباران می‌نمایند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در حوالی اسلام‌آباد غرب

در ساعت ۱۳:۳۷، یک فروند از هواپیماهای عراقی در حوالی اسلام‌آباد غرب توسط پدافند هوایی سرنگون گردیده و خلبان آن اسیر می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۶:۳۷ نیز، یک فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت پدافند هوایی کرمانشاه قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران روستای سرابله

در ساعت ۱۷:۲۰، چند فروند دیگر از هواپیماهای دشمن اطراف روستای سرابله واقع در ۵ کیلومتری پاسگاه قزانچی کرمانشاه را بمباران می‌نمایند، که بر اثر آن، یک بچه و ۳

نفر غیرنظامی مجروح و ۱ نفر دچار موج گرفتگی می شوند و خساراتی نیز به منبع آب روستا وارد می گردد.

۶۶/۸/۲۵

آغاز عملیات ظفر ۳

این عملیات با رمز «یا رسول الله (ص)» در منطقه عملیاتی دربندی خان عراق واقع در جنوب استان سلیمانیه و بخش سنگاو از استان کرکوک انجام شد، که در نتیجه، منجر به انهدام مراکز فرماندهی و حفاظتی و نیروگاه سد دربندی خان می گردد.

اعلام وضعیت قرمز در شهرهای ایران

در ساعت ۵۰:۱۰، به دلیل وجود هواپیمای MIG25 وضعیت در اصفهان، شیراز و بوشهر قرمز اعلام می گردد.

درگیری یگان های پدافند هوایی با هواپیماهای حمله ور دشمن

در ساعت ۰۴:۱۱، پوشش پدافند هوایی تنگه فنی و مسجد سلیمان و بید بلند با رؤیت هدفی که در پوشش راداری منطقه قرار نگرفته، درگیر می شوند.
در ساعت ۱۵:۱۱ نیز، پدافند هوایی سد شهید عباسپور و شوشتر درگیر می شوند.

۶۶/۸/۲۶

حمله هوایی و بمباران نیروگاه اتمی بوشهر

در ساعت ۲۰:۱۰، با توجه به اطلاعاتی دریافتی، وضعیت در نوار مرزی قرمز اعلام می گردد.

در ساعت ۳۵:۱۱، نیروگاه اتمی بوشهر مورد حمله چند فروند از هواپیماهای دشمن، که با استفاده از کانال های نفوذی در ارتفاع پست در پوشش رادار کشور قرار نگرفته اند، واقع می شود. در این حمله، تعداد ۱۰ نفر شهید و ۲۳ نفر مجروح شده و ۶ نقطه از نیروگاه مورد اصابت بمب های قرار می گیرد.

حمله هوایی به جزیره خارک و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۲۱:۱۶، با کشف راداری مسیر تهدیدآمیز شماره M10 و با توجه به اولویت دفاع از جزیره خارک، هواپیمای شکاری رهگیر با معرف پروازی میثم ۹۲ که در حال گشتزنی می باشد، با تاکتیک Head on به سمت هواپیمای دشمن هدایت شده، ولیکن هواپیمای شکاری رهگیر خودی موفق به کشف و انهدام هدف نمی شود و به دلیل وارد شدن

به منطقه درگیری سایت موشکی (MEZ) جزیره خارک از ادامه رهگیری هواپیمای مهاجم توسط هواپیمای شکاری خودی خودداری کرده و طی درگیری سایت موشک هاگ خارک، هواپیمای دشمن مورد اصابت قرار می‌گیرد.

با کشف هدف دشمن با شماره مسیر Z107، مجدداً هواپیمای گشت رزم هوایی با معرف پروازی میثم ۹۲ جهت درگیری با هواپیمای دشمن اختصاص یافته، لیکن هواپیمای خودی در ساعت ۱۶:۲۴ اعلام خرابی رادار نموده و به صورت Visually به طرف مسیرهای تهدیدآمیز هدایت می‌گردد، که این اشکال از طریق معاون عملیاتی نهاجا به فرماندهی پایگاه ششم شکاری بوشهر منعکس و دستور بررسی صادر می‌گردد.

انهدام رادر بوشهر بر اثر حمله موشک ضدرادار

در ساعت ۱۶:۳۰، سایت رادار بوشهر با بیش از ۱۰ فروند هواپیمای عراقی، از جمله چند فروند هواپیمای ضدرادار مورد حمله هوایی قرار گرفته و علیرغم انجام زمانبندی دقیق یکی از موشک‌های ضدرادار، به سیستم اصابت نموده و باعث انهدام آن می‌گردد.

۶۶/۸/۲۷

سرنگونی هواپیمای دشمن در اطراف شهر کرمانشاه

در ساعت ۱۶:۵۱، منطقه کرمانشاه توسط ۱۶ فروند هواپیمای تهاجمی مورد حمله قرار می‌گیرد، که به دلیل نامساعد بودن موقعیت رهگیری و درگیری توسط هواپیماهای گشت رزم هوایی و اسکرامل، انهدام کلیه هواپیماهای دشمن به مواضع پدافندی و سایت هاگ محمد ۳ واگذار می‌شود.

در ساعت ۱۶:۵۷، یکی از هواپیماهای دشمن از نوع SU22 مورد اصابت موشک سایت هاگ محمد ۳ قرار گرفته و در اطراف شهر کرمانشاه سرنگون می‌گردد؛ اما از سرنوشت خلبان هواپیما اطلاعی به دست نمی‌رسد.

مورد اصابت قرار گرفتن رادار تعقیب هدف HIPIR

در عملیات درگیری سایت هاگ محمد ۳، یکی از رادارهای تعقیب هدف HIPIR این سایت مورد اصابت موشک ضدرادار قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران روستای ملک در حوالی پاسگاه قزانچی

در ساعت ۱۷:۳۰، هواپیماهای دشمن روستای ملک واقع در ۶ کیلومتری شمال شرقی پاسگاه قزانچی را بمباران نموده و در نتیجه، ۳ نفر از اهالی مجروح می‌شوند.

۶۶/۸/۲۸

آغاز عملیات ظفر ۴

عملیات ظفر ۴ در منطقه عملیاتی استان دهوک انجام می‌شود و در نتیجه، مقر فرماندهی تیپ ۱۱۹ و تأسیسات برق دهوک و پایگاه‌های حفاظتی و مراکز دولتی و صنعتی عراق منهدم می‌شوند.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند هواپیمای دشمن در حمله به نیروگاه اتمی بوشهر در ساعت ۰۸:۱۰، نیروگاه اتمی بوشهر مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که بنا به اظهار پست فرماندهی^۱ (CP) یک فروند هواپیمای مهاجم توسط یگان‌های زمین به هوای مستقر در نیروگاه اتمی بوشهر مورد اصابت قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند یدک‌کش

در ساعت ۱۰:۴۷، یک فروند یدک‌کش در حوالی کنگان مورد اصابت موشک قرار گرفته و طعمه حریق می‌گردد. در این حادثه، یک نفر شهید و ۲ نفر مجروح می‌شوند.

۶۶/۸/۲۹

آغاز عملیات نصر ۸

این عملیات با رمز "یا محمد ابن عبدالله(ص)" در منطقه عمومی ماووت در استان سلیمانیه عراق انجام و منجر به آزادسازی شهر ماووت و ۴ ارتفاع مهم و چندین پاسگاه مرزی و چندین روستای عراق می‌گردد.

۶۶/۹/۱

آغاز عملیات نصر ۹

عملیات نصر ۹ با رمز «یا مولای متقیان» انجام و منجر به آزادسازی ۴ ارتفاع مهم و انهدام تجهیزات سبک و سنگین دشمن می‌گردد.

۶۶/۹/۳

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۱۰
در ساعت ۰۹:۰۵، سایت هاگ فاطمیه ۱۰ مستقر در غرب کشور یک تیر موشک به سمت هواپیماهای مهاجم شلیک می‌نماید، که منجر به انهدام یک فروند از هواپیماهای دشمن می‌گردد.

۶۶/۹/۴

حمله هوایی و بمباران شهر اسلام‌آباد
در ساعت ۱۰:۱۷، شهر اسلام‌آباد مورد تهاجم هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد و جنوب غربی پایگاه اسلام‌آباد را بمباران می‌نمایند و در نتیجه، ۲ نفر بسیجی مجروح می‌شوند.

۶۶/۹/۵

حمله هوایی و بمباران جزیره لاوان
در ساعت ۱۱:۲۲، چند فروند هواپیمای عراقی به جزیره لاوان حمله کرده و تعداد یک مخزن در سطح جزیره را مورد اصابت قرار می‌دهند، که طعمه حریق می‌گردد.

۶۶/۹/۶

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی پانامایی
در ساعت ۱۷:۳۸، یک فروند کشتی نفتکش پانامایی در ۶۰ کیلومتری غرب جزیره لاوان مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته، که به موتورخانه و محل زیست کارکنان کشتی خسارات کلی وارد و ۴ نفر از خدمه نیز مجروح می‌شوند.

۶۶/۹/۷

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه نصر ۸
در ساعت ۱۴:۵۷، سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه نصر ۸ گزارش می‌گردد و اعلام می‌کنند که لاشه هواپیما نیز به دست آمده است.

۶۶/۹/۸

حمله هوایی و بمباران تأسیسات و کلیدخانه سد شهید عباسپور

در ساعت ۱۱:۴۰، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن بعثی ۱۰ تیر راکت به تأسیسات و کلیدخانه سد شهید عباسپور در مسجد سلیمان پرتاب نموده، که بر اثر آن، ۲ نفر از کارکنان مجروح می‌شوند. همزمان، ۲ فروند از هواپیماهای دیگر کلیدخانه سد دز با پرتاب ۲ بمب مورد حمله قرار می‌گیرد و در نتیجه، ۱ نفر سرباز مجروح می‌گردد.

احتمال سقوط یک فروند هواپیمای دشمن

در حدود ساعت ۱۱:۴۷، پس از چند دقیقه از حمله به سد شهید عباسپور، مواضع پدافندی خبر سقوط یک فروند از هواپیماهای دشمن در منطقه را گزارش می‌نمایند، که خبری موثق به دست نمی‌آید.

۶۶/۹/۹

حمله هوایی و بمباران نیروگاه برق آران و کارخانه شیشه و قند همدان

در ساعت ۱۰:۳۰، نیروگاه برق آران و در ساعت ۱۰:۳۳، اطراف محوطه کارخانه شیشه و قند همدان بمباران می‌شود، که خوشبختانه هیچ‌گونه خسارات جانی و مالی به کارخانه وارد نگردیده و اطلاعات دقیق نیز از خسارات نیروگاه برق حاصل نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران بهار همدان و پاسگاه ژاندارمری مرکزی دزفول

در ساعت ۲۱:۳۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن ضمن حمله به حریم هوایی همدان در حوالی شرق پاسگاه بهار را بمباران و بمب‌ها به زمین‌های کشاورزی اصابت نموده و در نتیجه، شیشه‌های یک باب مرغداری و کارخانه آرد در آن حوالی شکسته می‌شود.

در ساعت ۲۱:۴۵ نیز، چند فروند هواپیمای دشمن ۴ کیلومتری جاده بن جعفر واقع در جنوب پاسگاه مرکزی گروهان ژاندارمری دزفول (محدوده سایت دوم هاگ دزفول) را بمباران نموده، که در نتیجه، خساراتی به بار می‌آید.

۶۶/۹/۱۱

حمله هوایی و بمباران بندر دیلم

در ساعت ۱۳:۰۰، چند فروند هواپیمای دشمن منطقه امامزاده حسن بندر دیلم را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۴ دستگاه تانکر بنزین و یک باب کارخانه یخ‌سازی دچار حریق می‌گردد.

خسارات و تلفات خودی اصابت موشک به یک فروند کشتی خودی

در ساعت ۱۷:۳۰، یک فروند کشتی خودی به نام آواکس در جنوب کنگان مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد و بلافاصله به بندرعباس مراجعت می‌نماید.

۶۶/۹/۱۳

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش قبرسی

در ساعت ۰۷:۳۰، یک فروند کشتی نفتکش خروجی قبرسی به نام اکتفا درحوالی رأس‌المطاف مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفته و طعمه حریق می‌شود، که هیچ‌یک از پرسنل کشتی در این حمله آسیب ندیده و همگی سالم به مقصد می‌رسند.

۶۶/۹/۱۵

حمله هوایی و بمباران نیروگاه شهید سلیمی نکاء

نیروگاه شهید سلیمی نکاء در ساعت ۱۲:۴۷ مورد حمله هوایی واقع می‌شود. هواپیماها به تعداد ۳ فروند بوده و در پوشش راداری قرار نمی‌گیرند. در گزارش منابع دیگر اعلام می‌نمایند که ۲ فروند از هواپیماها رنگ سربی و ۱ فروند رنگ پلنگی داشته و از نوع میراژ می‌باشند. در این حمله، واحد بهره‌برداری شماره ۲ خسارت کلی دیده و واحد بهره‌برداری شماره ۱ خسارت جزئی می‌بیند و برابر گزارشات جمع‌آوری شده، این هواپیماها از مسیر زنجان و منجیل و قزوین وارد شده‌اند.

سقوط هواپیمای F4 خودی در شرق پل موند

در ساعت ۱۶:۲۸، از طریق شیراز اعلام می‌گردد که یک فروند هواپیمای F4 در ساعت ۱۵:۱۴ پرواز نموده و خبری از وی در دست نیست. متعاقب این خبر سقوط این هواپیما در ۷ کیلومتری باغ میر شیراز واقع در شرق پل موند اعلام می‌گردد. در همین خبر اضافه می‌شود که خلبانان دلیر این هواپیما هر ۲ نفر به فیض شهادت نائل آمده‌اند.

۶۶/۹/۱۷

حمله هوایی و بمباران شهر مریوان

در ساعت ۱۰:۲۰، شهر مریوان مورد هجوم هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد.

۶۶/۹/۱۸

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش سوسنگرد

در ساعت ۱۰:۱۱، کشتی نفتکش سوسنگرد در ۵۲ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن قرار گرفته و طعمه حریق می‌شود و هواپیماهای مهاجم در پوشش راداری نیز قرار نمی‌گیرند.

حمله هوایی و بمباران کارخانه قند پیرانشهر

در ساعت ۱۲:۲۰، کارخانه قند پیرانشهر نیز مورد حمله واقع شده و در نتیجه، تعدادی شهید و مجروح و ۷ دستگاه خودرو منهدم می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران کارخانه قند کرمانشاه

در ساعت ۱۳:۲۰، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن کارخانه قند بیستون کرمانشاه را بمباران نموده و در نتیجه، انبار قطعات فنی کارخانه منهدم می‌گردد، که تلفات جانی نداشته است.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن

با آتش پر حجم پدافند هوایی، یک فروند از هواپیماهای مهاجم توسط پدافند هوایی مستقر در منطقه کرمانشاه مورد هدف قرار گرفته و در کوه سرنگون می‌شود. لاشه هواپیما به چشم دیده شده، ولی از سرنوشت خلبان آن اطلاعی به دست نمی‌آید.

حمله هوایی و بمباران کارخانه کاغذسازی هفت‌تپه

در ساعت ۱۴:۰۵، تعداد ۵ فروند هواپیمای دشمن کارخانه کاغذسازی هفت‌تپه را بمباران می‌کنند، که منجر به خسارات مالی می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش و یک فروند کشتی صیادی

در ساعت ۱۰:۲۲، یک فروند کشتی نفتکش در جنوب شهر بوشهر مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که ۵ نفر زخمی و ۱ نفر شهید از روی آب گرفته شده و از سرنوشت بقیه پرسنل خبری به دست نمی‌آید.

در ساعت ۱۸:۲۲، یک فروند کشتی صیادی به نام خالد رسول در ۲۰ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت موشک رهاشده از هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۶/۹/۱۹

حمله هوایی و بمباران منطقه عمومی سقز

در ساعت ۱۳:۳۰، هواپیماهای دشمن روستای دهنو واقع در ۲۰ کیلومتری شرق پاسگاه بادله گروهان سنقر را بمباران نموده، که تلفات جانی در بر نداشته، ولی به مزارع کشاورزان آسیب وارد آمده و دو عدد باک بنزین هواپیمای دشمن در آن حوالی به زمین می‌افتد.

اعلام وضعیت قرمز در کرمانشاه و مورد اصابت قرار گرفتن کارخانه قند بیستون در ساعت ۱۳:۵۳، در منطقه کرمانشاه، به خاطر وجود MIG25 وضعیت قرمز اعلام و همزمان کارخانه قند بیستون مورد اصابت واقع می‌شود.

۶۶/۹/۲۲

حمله هوایی و بمباران سایت موشکی هاگ و منطقه عمومی پرندهک و پست فشار قوی رباط کریم در ساعت ۱۳:۳۰، سایت موشکی هاگ رعد مورد حمله هوایی واقع شده و ۴ دقیقه بعد در ساعت ۱۳:۰۴، مناطق پرندهک و پست فشار قوی رباط کریم در تهران نیز مورد حمله هواپیماهای دشمن از ارتفاع کم قرار گرفته و هواپیمای عراقی در پوشش راداری کشور قرار نمی‌گیرد.

۶۶/۹/۲۳

حمله هوایی و بمباران سایت تلویزیونی دینارکوه

در ساعت ۱۶:۳۴، سایت تلویزیونی دینارکوه مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۶/۹/۲۴

اعلام وضعیت قرمز در شهرهای جنوب و غرب کشور

در ساعت ۱۱:۱۲، یک فروند هواپیمای MIG25 در شمال غرب کشور کشف می‌شود، که سمت تهدید داشته؛ و لذا وضعیت قرمز در شهرهای دزفول، کرمانشاه، خرم‌آباد و آبدانان اعلام می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری

در ساعت ۱۸:۱۰، برابر اعلام نداجا، کشتی هرمز ۲۶ کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، که از بوشهر عازم بندرعباس بود، در ۱۸ مایلی رأس المطاف مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۶/۹/۲۵

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری

در ساعت ۰۲:۳۰، یک فروند کشتی تجارتی قبرسی حامل تیرآهن در ۳۰ مایلی جنوب بوشهر مورد اصابت یک فروند موشک واقع می‌شود، که به دلیل خسارات وارده، توسط ۲ فروند یدک‌کش به طرف بوشهر هدایت می‌شود.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن کشتی نفتکش تفتان

در ساعت ۱۱:۰۰، کشتی نفتکش تفتان در ۳۵ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار گرفته و از ناحیه چپ سینه نزدیک آب‌خور خسارت می‌بیند.

حمله هوایی و بمباران شهر و کارخانه سیمان درود

در ساعات ۱۵:۰۰ و ۱۵:۴۰، درود و کارخانه سیمان آن شهر مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

انجام تیراندازی ۶ فروند موشک هاگ

بر اساس اطلاعات واصله، از ساعت ۰۹:۳۷ الی ۱۳:۰۵، تعداد ۶ تیر موشک هاگ علیه هواپیماهای دشمن توسط سایت‌های هاگ مستقر در جنوب کشور شلیک می‌شود، که موشک ششم Hang fire می‌گردد. بر اساس اطلاعات رهگیری شده توسط گروه اطلاعات و شناسائی، هیچ‌کدام از موشک‌های مذکور به هواپیماهای دشمن اصابت ننموده و هواپیماهای دشمن به پایگاه خود مراجعت می‌نمایند.

۶۶/۹/۲۶

حمله هوایی و بمباران تلمبه‌خانه تنگ فنی

در ساعت ۱۱:۲۵، به تلمبه‌خانه تنگ فنی خرم‌آباد حمله و دچار آتش‌سوزی می‌شود.

اعلام وضعیت قرمز در مناطق مورد تهدید

در ساعت ۱۲:۱۷، نوار مرزی در منطقه غرب قرمز اعلام می‌شود.

در ساعت ۱۲:۲۲، به دلیل پرواز یک فروند MIG25 بر فراز ایلام و کوهدشت و آبدانان، وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران سکوی نفتی ابوذر

در ساعت ۱۳:۳۵، سکوی ابوذر توسط هواپیماهای دشمن بمباران و ارتباط با سکو قطع و سکو طعمه حریق می‌گردد.

۶۶/۹/۲۷

حمله و بمباران شیمیایی نوار مرزی سمت بستان

در ساعت ۱۳:۰۴، اطلاع می‌رسد که نوار مرزی سمت بستان از طرف عراق بمباران شیمیایی شده و در ساعت ۱۵:۰۳، به دلیل کشف راداری هواپیمای MIG25 به مسیر M09، وضعیت در خارک و سکوها و نوار ساحلی پررنگ می‌شود.

۶۶/۹/۲۹

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش لیبریایی

در ساعت ۱۹:۴۰، یک فروند کشتی نفتکش با ملیت لیبریایی در ۶۶ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۶/۹/۳۰

حمله هوایی و بمباران پادگان هوانیروز شهر کرمانشاه و الله اکبر اسلام آباد

در ساعت ۱۶:۱۶، پادگان هوانیروز شهر کرمانشاه و پادگان الله اکبر اسلام آباد مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

۶۶/۱۰/۱

مورد اصابت قرار گرفتن ۴ فروند کشتی نفتکش در ترمینال لارک

در ساعت ۱۵:۲۵، تعداد ۴ فروند کشتی در ترمینال لارک مورد حمله واقع شده و طعمه حریق می‌گردند، که اطفاء حریق یکی از کشتی‌ها به طول می‌انجامد و در نتیجه، خسارات زیادی وارد می‌شود.

این هواپیماها در پوشش هیچ کدام از رادارها قرار نگرفته و فقط در لحظاتی قبل از بمباران توسط دیدبان‌های اطراف اعلام حمله شده و وضعیت در مواضع پدافندی منطقه قرمز می‌شود.

۶۶/۱۰/۳

اعلام وضعیت قرمز در کل منطقه شمال خلیج فارس و جنوب کشور
در ساعت ۱۵:۰۰، به دلیل پرواز هواپیمای MIG25 به طرف جزیره فارسی، وضعیت قرمز در منطقه شمال خلیج فارس و کل منطقه جنوب کشور اعلام می‌شود.

۶۶/۱۰/۴

حمله و بمباران اطراف سایت موشکی هاگ کوثر ۹
فرماندهی پدافند هوایی بمباران یک کاروان به فاصله ۱/۵ کیلومتری و لشکر ۲۵ کربلا به فاصله ۲ کیلومتری از سایت موشکی هاگ کوثر ۹ را به معاون عملیاتی نیروی هوایی اعلام و اضافه می‌نماید که رادیو بغداد در اعلامیه نظامی خود انهدام یک سایت موشکی را گزارش نموده و به نظر می‌رسد هدف از بمباران‌های یاد شده انهدام سایت موشکی بوده و ضروری است نسبت به جابجایی سایت هاگ اقدام گردد.

حمله هوایی و بمباران پاسگاه هفت‌تپه گروهان ژاندارمری دزفول
در ساعت ۱۱:۳۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای دشمن مواضع یگان‌های لشکر کربلا در ۸ کیلومتری پاسگاه هفت‌تپه گروهان دزفول را بمباران نموده و در نتیجه، ۱ نفر از نیروهای خودی مجروح می‌شود.

حمله هوایی و بمباران پادگان ابوعمار و شهید دباغیان
در ساعت ۱۲:۰۰، تعداد ۷ فروند از هواپیماهای دشمن پادگان ابوعمار واقع در ۲۰ کیلومتری شوشتر را بمباران نموده و در نتیجه، ۱۰ نفر از برادران سپاه و ۴ نفر غیرنظامی مجروح شده و خساراتی به پادگان وارد می‌شود.

در ساعت ۱۵:۳۰، تعداد ۶ فروند از هواپیماهای دشمن پادگان شهید دباغیان در ۱۵ کیلومتری شوشتر را بمباران نموده و در نتیجه، ۱۰ نفر از برادران سپاه و ۴ نفر غیرنظامی مجروح شده و خساراتی به پادگان وارد می‌شود.

۶۶/۱۰/۶

اعلام وضعیت قرمز در شمال خلیج فارس و غرب کشور
در ساعت ۱۲:۰۰، با کشف راداری مسیر A02 وضعیت قرمز در سکوه‌های شمال غرب اعلام می‌شود.

در ساعت ۱۳:۰۰، به دلیل کشف مسیر MIG25 به شماره H02 وضعیت در نوار مرزی غرب قرمز می‌شود.

۶۶/۱۰/۸

اعلام وضعیت قرمز در بوشهر و نوار مرزی

در ساعت ۰۸:۳۰، نوار مرزی پررنگ و در ساعت ۰۹:۴۰، نوار مرزی پایگاه ششم نیز قرمز می‌شود.

سقوط هواپیمای شناسائی خودی در مهرآباد

در ساعت ۱۱:۲۵، اعلام می‌شود که هواپیمای شکاری شناسائی با معرف پروازی کاشف ۰۷ از نوع RF4 در برگشت از D1 مهرآباد سقوط می‌نماید. این هواپیما که دچار سانحه شده، بر روی یک ساختمان ۴ طبقه در خیابان شمشیری واقع در جنوب پادگان جی سقوط کرده و خلبانان با چتر نجات بیرون می‌پرند و یکی از خلبانان شهید و تعدادی غیرنظامی نیز مجروح و شهید می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران روستاهای قشلاق و قره‌چین

در ساعت ۱۲:۰۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن روستاهای قشلاق و قره‌چین در ۱۲ کیلومتری جنوب پاسگاه ژاندارمری مرزبانی سنقر را با شلیک ۴ بمب بمباران کرده، که ۱ نفر غیرنظامی شهید و ۲ نفر مجروح می‌گردند.

اعلام وضعیت قرمز در شهر سنندج و پاوه

در ساعت ۱۳:۰۰، به دلیل وجود هواپیمای تهدیدآمیز دشمن روی سنندج، وضعیت پدافندی در شهر تهران قرمز می‌شود. در همین ساعت، دو فروند هواپیمای بعثی از نوع میراژ تعمیرگاه تیپ انصار الرسول مستقر در تاوآباد پاوه را بمباران می‌نمایند.

شکسته شدن دیوار صوتی بر فراز کرمانشاه

در ساعت ۱۴:۰۰، یک فروند هواپیمای مهاجم بر اثر شکستن دیوار صوتی باعث تخریب دیوار منازل مسکونی واقع در چغاکبود کرمانشاه می‌گردد، که در نتیجه، یک پسر بچه بر اثر شدت جراحات در بیمارستان شهید می‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره لاوان

در ساعت ۱۹:۵۰، یک فروند موشک از هواپیماهای دشمن به طرف لاوان پرتاب می‌شود و یکی از تانکرهای ذخیره سوخت مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۶/۱۰/۹

حمله هوایی و بمباران ایستگاه دریایی نهنگ

در ساعت ۱۲:۰۶، ایستگاه دریایی نهنگ مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته، که بر اثر این حمله، ۲ نفر شهید و ۴ نفر مجروح می‌شوند.

۶۶/۱۰/۱۰

اعلام وضعیت قرمز در نوار مرزی غرب

در ساعت ۱۲:۳۵، با کشف مسیر تهدیدآمیز S40 توسط رادار همدان، وضعیت در نوار مرزی غرب پررنگ اعلام می‌شود.

اعلام وضعیت قرمز در تهران

در ساعت ۲۰:۱۸، بر مبنای گزارش یک خلبان جت استار، به علت رؤیت هدف تهدیدآمیز به سوی تهران، وضعیت قرمز در تهران نیز اعلام می‌گردد.

اعلام وضعیت قرمز در جزیره خارک و شلیک یک تیر موشک هاگ

در ساعت ۲۲:۰۰، به دنبال اطلاعیه یکی از سایت‌های شنود، وضعیت قرمز در جزیره خارک اعلام می‌شود. به دنبال این اطلاعیه، در ساعت ۲۲:۳۰، با کشف مسیر شماره Z155، یک تیر موشک به طرف جزیره خارک شلیک می‌شود و سایت هاگ نیز یک تیر موشک در ۱۸ کیلومتری به سوی هواپیمای دشمن پرتاب می‌نماید، که با نتیجه منفی مواجه می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی ایرانی

موشک‌های پرتابی از طرف دشمن یک تیر به کشتی ایران کلام و یک تیر به کشتی ایران صداقت اصابت می‌نماید، که در این حمله، تعداد ۴ نفر از پرسنل شهربانی، سپاهی و بسیجی شهید و ۸ نفر زخمی می‌شوند.

کشتی ایران کلام نیز به علت اصابت موشک به پل فرماندهی صدمه کلی ندیده، لیکن نیاز به تعمیرات جزئی پیدا می‌کند.

حمله هوایی و بمباران به جزیره خارک

در ساعت ۲۲:۴۵، باز هم جزیره خارک مورد حمله هوایی قرار گرفته و بر اثر اصابت موشک به پایه دکل کشتی، ۴ نفر شهید و ۹ نفر مجروح می‌شوند و توپ پدافندی مستقر در کشتی به داخل آب سقوط کرده و انبار مهمات مواضع پدافندی طعمه حریق می‌گردد.

۶۶/۱۰/۱۱

انهدام یک فروند هواپیمای بدون خلبان دشمن در شلمچه

در ساعت ۱۱:۱۵، اعلام می‌شود که در شلمچه یک فروند هواپیمای بدون خلبان دشمن مورد اصابت قرار گرفت و سرنگون شد.

۶۶/۱۰/۱۲

درگیری و نبرد هوایی

در ساعت ۱۳:۱۰، مسیر مهاجم دشمن به شماره HI2 در موقعیت EPOSO5 به تعداد یک فروند با سرعت ۳۶۰ نات و ارتفاع ۲۰ هزار پا و سمت SE در پوشش رادار دزفول واقع گردید، که با هماهنگی رادار دزفول، یک فروند هواپیمای شکاری F5 از پایگاه چهارم شکاری دزفول جهت حضور در صحنه و مقابله با حملات احتمالی Track Mass اسکرامل می‌شود.

حمله هوایی و بمباران پل تله زنگ

در ساعت ۱۳:۱۶، مسیری از هواپیمای مهاجم از برد رادار محو و برابر بررسی بعمل آمده، در ساعت ۱۳:۲۰، به پل تله زنگ حمله می‌نماید.

۶۶/۱۰/۱۳

تهاجم هواپیمای دشمن و پرواز اسکرامل

در ساعت ۰۹:۵۵، با کشف راداری مسیر A03 از تبریز اسکرامل داده شده و وضعیت نوار مرزی غرب و شمال غرب قرمز می‌گردد.

در ساعت ۱۱:۰۰، مسیر دسته جمعی D01 و مسیر D06 نیز در پوشش راداری قرار می‌گیرند و بلافاصله از پایگاه‌های چهارم و پنجم اسکرامل داده می‌شود.

حمله هوایی و بمباران منطقه حسینییه

در ساعت ۱۱:۱۰، تعداد ۶ فروند هواپیمای MIRAGE دشمن قرارگاه گروه ۲۲ توپخانه در منطقه حسینییه را با راکت‌ها و بمب‌های خوشه‌ای مورد حمله قرار داده و در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح می‌شوند و به چندین دستگاه خودرو نیز آسیب کلی وارد می‌شود.

حمله هوایی و اعلام وضعیت قرمز

در ساعت ۱۵:۳۵، با کشف مسیر MIG25 در رادار همدان، وضعیت در خرم‌آباد و آبدانان و اصفهان و همدان قرمز اعلام می‌گردد.

۶۶/۱۰/۱۴

اعلام وضعیت قرمز در مناطق کنگان و لاوان و سکوه‌های هرمز

در ساعت ۱۲:۴۰، یک فروند مسیر MIG25 به طرف بوشهر پرواز می‌نماید، که به همین دلیل، مناطق کنگان و لاوان و سکوه‌های هرمزگان قرمز و به دلیل برگشت همین مسیر Z80 از اطراف جزیره فارسی، وضعیت به حالت عادی برمی‌گردد.

۶۶/۱۰/۱۷

احتمال اقدام به عملیات توسط هواپیمای آواکس عربستان

فرماندهی پدافند هوایی از شیوه پرواز یک فروند هواپیما، که در پوشش راداری به شماره مسیر Z170 قرار گرفته، احتمال می‌دهد که این هواپیما آواکس عربستان سعودی بوده و منطقه ایستائی این هواپیما را در مختصات ۲۸۰۵ شمالی و ۴۸۱۵ شرقی و ۲۶۳۰ شمالی و ۴۹۱۰ شرقی اعلام می‌نماید.

تجزیه و تحلیل حمله هوایی عراق به پل راه‌آهن تله زنگ

در تشریح حمله هوایی عراق به پل راه‌آهن تله زنگ، فرماندهی پدافند هوایی اعلام می‌نماید که در ساعت ۱۳:۰۳ روز ۶۶/۱۰/۱۲، با توجه به اطلاعات دریافتی از گاشا، وضعیت منطقه عمومی دزفول قرمز اعلام می‌شود و بلافاصله در ساعت ۱۳:۰۶، یک فروند هواپیمای دشمن در ارتفاع بالا از سمت ۳۶۰ درجه که در حال پرواز به ۹۰ درجه بوده است، توسط یگان پدافندی پل تله زنگ رؤیت می‌شود.

در ساعت ۱۳:۰۸، تعداد ۲ فروند هواپیما در ارتفاع متوسط از سمت ۹۰ درجه به سمت پل نزدیک شده و تظاهر به تک به پل را می‌نمایند، که در بالای منطقه یکی از هواپیماها به راست و دیگری به چپ گردش می‌نمایند و همزمان، ۲ فروند هواپیمای دیگر به صورت Intrail از سمت ۹۰ درجه، پایه اصلی پل را با ۲ بمب سنگین مورد هدف قرار می‌دهند و علیرغم تیرانداری بسیار سنگین و ایجاد سد آتش جنگ‌افزارها، در این حمله به پایه اصلی شمالی پل خساراتی وارد و یک سرباز از ناحیه دست زخمی می‌شود.

۶۶/۱۰/۱۸

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه تبریز

در ساعت ۱۲:۵۷، با کشف مسیر A08 توسط رادار تبریز وضعیت نوار مرزی قرمز می‌گردد.

در ساعت ۱۳:۱۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی پالایشگاه تبریز را بمباران می‌نمایند، که یکی از بمب‌ها جلو درب ورودی اصابت کرده و به ۱۲ دستگاه خودرو سواری خساراتی وارد می‌گردد و بمب دیگر به داخل پالایشگاه اصابت نموده و موجب آتش‌سوزی می‌گردد.

در ساعت ۱۳:۵۰ نیز، مسیر دیگری ظاهر و تأکید و تأیید بر وضعیت قبلی می‌شود.

۶۶/۱۰/۲۱

حمله هوایی هلیکوپترهای دشمن به جزیره سیری

در ساعت ۱۸:۱۵، پدافند هوایی جزیره سیری با ۲ فروند هلیکوپتر درگیر می‌شود و به همین دلیل، در تمام سکوه‌های اطراف وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران جزیره لاوان

در ساعت ۱۹:۵۰، جزیره لاوان مورد هجوم هواپیماهای عراقی قرار گرفته، ولی از خسارات وارده خبری به دست نمی‌رسد.

مورد اصابت قرار گرفتن و غرق شدن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۲۰:۱۰، یک فروند نفتکش کوچک با ملیت مالتایی مورد اصابت قرار گرفته و طعمه حریق می‌شود. در این حمله، یک نفر فلیپینی از خدمه کشتی کشته شده و ۴ نفر زخمی و ۸ نفر مفقودالآثر شده و در نهایت، کشتی غرق می‌شود.

۶۶/۱۰/۲۳

اعلام وضعیت قرمز در بندر امام

در ساعت ۱۰:۴۰، به دلیل وجود هواپیمای MIG25 به شماره مسیر H05 در دید رادار بندر امام، وضعیت پدافند بندر امام قرمز اعلام می‌شود.

۶۶/۱۰/۲۴

اعلام وضعیت قرمز در خارک و سکوهاى نفتى

در ساعت ۱۰:۵۴، سکوها و جزیره خارک به علت MIG25 پررنگ می‌شود.

اخطار هواپیماهای آمریکایی به هواپیمای خودی

در ساعت ۱۸:۲۶، یک فروند شکاری ایرانی به نام شب‌نم ۲۱ در موقعیت ۸۰ مایلی جنوب‌شرقی خارک که به مأموریت گشت رزم هوایی مشغول بوده، توسط یک فروند ناو آمریکایی دو بار اخطار گرفته و لذا از منطقه تردد کشتی‌های مربوطه دور می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران بوشهر

در ساعت ۱۰:۳۵، تعداد ۶ فروند SU22 به همراه ۴ فروند MIG23 بوشهر را بمباران می‌نمایند.

۶۶/۱۰/۲۵

آغاز عملیات بیت‌المقدس ۲

عملیات بیت‌المقدس ۲ با رمز «یا زهرا(س)» در منطقه شمالی سلیمانیه - ماموت با هدف گسترش وضعیت خودی در شمال شرق سلیمانیه با تصرف قمیش آغاز می‌گردد.

۶۶/۱۰/۲۷

اخطار هواپیماهای آمریکایی به هواپیمای گشت ایران

در ساعت ۱۸:۲۵، یک فروند هواپیمای شکاری گشت رزم هوایی خودی با معرف پروازی شب‌نم ۲۱ در موقعیت ۸۰ مایلی جنوب‌شرقی خارک، که به مأموریت گشت مشغول بوده، توسط یک فروند ناو آمریکایی دو بار اخطار گرفته و لذا از منطقه تردد کشتی‌های مربوطه دور می‌گردد.

۶۶/۱۰/۲۹

حمله هوایی و بمباران بوشهر

در ساعت ۱۰:۳۵، تعداد ۶ فروند SU22 به همراه ۴ فروند هواپیمای MIG23 بوشهر را بمباران می‌نمایند.

۶۶/۱۰/۳۰

حمله هوایی و بمباران تأسیسات و مواضع جزیره لاوان

در ساعت ۱۱:۲۶، بر اساس گزارشات واصله و اطلاعاتیه‌های رسیده از رادار بوشهر به SOC بندرعباس و رادار کیش مبنی بر حمله هوایی روی دریا، وضعیت جزیره لاوان و سکوه‌های نفتی جزیره کیش و سیری قرمز اعلام و دستور اسکراملبل هواپیماهای شکاری صادر می‌شود.

در ساعت ۱۲:۴۷، هواپیماهای اسکراملبل با معرف پروازی هاله ۹۱ که در اختیار رادار کیش بوده، به اطراف جزیره لاوان خارج از برد جنگ‌افزارهای خودی (Wez) هدایت شده و به گشتزنی در منطقه می‌پردازند.

در ساعت ۱۳:۰۴، تأسیسات و مواضع جزیره لاوان توسط ۳ فروند میراز عراقی بدون اینکه در پوشش رادارهای منطقه و رادار F14 قرار بگیرند، مورد حمله واقع می‌شود و مواضع پدافندی با توجه به آمادگی قبلی، عکس‌العمل لازم را نشان داده و به شدت با هواپیما درگیر می‌شوند.

در ساعت ۱۳:۰۸، جزیره لاوان مورد اصابت ۱۳ بمب واقع گردیده و خساراتی به تأسیسات جزیره وارد می‌شود.

عکس‌برداری هواپیمای MIG25 از جزیره لاوان

در ساعت ۱۳:۰۶، یک فروند هواپیمای MIG25 با ارتفاع بین ۵۸ هزار الی ۶۲ هزار پا در پوشش راداری منطقه قرار گرفته و هواپیمای مذکور اقدام به عکس‌برداری از محل‌های مورد اصابت بمب‌ها می‌نماید. به علت آگاهی از مقدرات و شرایط هواپیمای حمله‌ور (ACP)^۱، از واگذاری اسکراملبل برای هواپیمای مهاجم خودداری می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه تبریز

در ساعت ۱۳:۱۳، پالایشگاه تبریز توسط ۲ فروند هواپیما بمباران شد. پرسنل پدافند زمین به هوا با واکنش سریع تیراندازی می‌نمایند و برابر مشاهدات عینی، علیرغم اصابت گلوله به شکم هواپیما، تیراندازی مؤثر واقع نمی‌شود (هواپیماهای عراقی با استفاده از ورق‌های ضدزره زیر بدنه هواپیماهای خود را در مقابله با مهمات جنگ‌افزارهای پدافند هوایی تقویت می‌نمودند).

۶۶/۱۱/۲

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی سنگاپوری

در ساعت ۰۲:۰۰، یک فروند کشتی با ملیت سنگاپوری حامل گاز مایع بنا به اظهار کاپیتان کشتی در ۱۶ مایلی جنوب شرقی جزیره هنگام مورد حمله قایق‌های تندرو ناشناس قرار گرفته و خسارت دیده و احتمال انفجار کشتی نیز وجود دارد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش در اطراف جزیره خارک

در ساعت ۰۵:۲۰، کشتی نفتکش شیرکوه در ۲۹ مایلی جزیره خارک مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن قرار گرفته و دچار حریق گردید، که بلافاصله آتش‌سوزی مهار و نفتکش مذکور توسط یدک‌کش به طرف لنگرگاه خارک یدک می‌شود.

۶۶/۱۱/۳

اعلام وضعیت قرمز در جزیره هرمزگان

در ساعت ۰۳:۱۰، به علت کشف هواپیمای MIG25 با شماره مسیر Z90 در کلیه جزایر هرمزگان و کنگان وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

ناهماهنگی در تیراندازی به هواپیمای خودی

در ساعت ۱۳:۲۰، به یک فروند هواپیمای بونانزا که از تبریز به تهران در پرواز بوده است، توسط سایت نصر سپاه پاسداران تیراندازی می‌شود و در همین زمان، توسط گاشا اعلام می‌گردد که فعالیت پروازی دشمن در منطقه بسیار زیاد است.

اعلام وضعیت قرمز در مناطق غرب کشور

در ساعت ۰۲:۱۵، مجدداً به دلیل کشف هواپیمای با سرعت مافوق صوت توسط رادار با شماره مسیر S111، وضعیت قرمز در کلیه مناطق غرب کشور ابلاغ می‌گردد.

۶۶/۱۱/۸

شنیده شدن صدای انفجار و اعلام وضعیت قرمز در بروجرد و اراک

در ساعت ۰۵:۱۰، به علت شنیدن شدن صدای انفجار در بروجرد و اراک وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

شنیده شدن صدای انفجار در جزیره ابوموسی

در ساعت ۱۱:۱۸، در جزیره ابوموسی صدای انفجار شنیده می‌شود، که بمباران منطقه توسط دشمن تأیید نمی‌شود.

شنیده شدن صدای هواپیمای جنگنده در شهرهای ملایر و بروجرد

در ساعت ۱۳:۳۱، پدافند اراک به علت شنیدن صدای جنگنده در مناطق ملایر و بروجرد، وضعیت قرمز اعلام می‌نماید.

۶۶/۱۱/۱۱

حمله هلیکوپترهای دشمن به جزایر تنب بزرگ، ابوموسی و سیری

در ساعت ۲۲:۴۰، تعداد ۲ فروند هلیکوپتر ناشناس به جزیره سیری نزدیک می‌شود، که در پی تیراندازی جنگ افزارهای موجود در منطقه، هلیکوپترهای مهاجم اقدام به فرار می‌نمایند.

اعلام وضعیت قرمز

در ساعت ۲۲:۴۸ نیز، به علت مشاهده چند فروند هلیکوپتر در جزایر تنب بزرگ، ابوموسی و سیری وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

۶۶/۱۱/۱۴

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۲۱:۳۰، یک فروند کشتی نفتکش که در کاروان ورودی به مقصد خارک حرکت می‌کرد، در فاصله ۳۷ مایلی شمال غربی لاوان مورد اصابت واقع و دچار آتش سوزی می‌شود. در زمان وقوع حمله، هیچ‌گونه هواپیمایی در دید رادار قرار نگرفته و اطلاعیه‌ای از منابع اطلاعاتی نیز در این مورد واصل نگردیده است.

۶۶/۱۱/۱۵

سقوط یک فروند هلیکوپتر نزاچا در اطراف شهر سقز

برابر گزارش رادار همدان، یکی از ۲ فروند هلیکوپتر نزاچا به شماره‌های ۴۹۷ و ۵۶۲، که از سقز به طرف سنندج در پرواز بودند، در ۱۵ کیلومتری دیواندره سقوط می‌نماید.

اعلام وضعیت قرمز در مناطق حساس و حیاتی شهر شیراز
در پی بمباران احتمالی دهانه فاو و سوختگیری هوایی هواپیمای بعثی عراقی، در مناطق و نقاط حساس شیراز وضعیت قرمز اعلام می‌شود.

حمله هوایی و بمباران رادار دریایی نهنگ
در ساعت ۱۱:۱۳، اطراف رادار دریایی نهنگ بمباران می‌شود و از خسارات وارده هیچ‌گونه اطلاعی به دست فرماندهی پدافند نمی‌رسد.

۶۶/۱۱/۱۸

اعلام حمله هوایی از سمت دریا
در ساعت ۰۸:۰۹، اعلام حمله هوایی روی دریا از پست شنود دریافت می‌شود، که بلافاصله از پایگاه ششم شکاری درخواست اسکرابیل می‌شود.

حمله هوایی و وقوع انفجار در تأسیسات جزیره خارک
در ساعت ۱۱:۰۳، در سمت ۱۱۰ درجه داخل تأسیسات جزیره خارک، یک انفجار به وقوع می‌پیوندد، که بر اثر آن، ۴ نفر غیرنظامی مجروح می‌گردند.

درخواست اسکرابیل از پایگاه ششم شکاری
در ساعت ۱۱:۰۳، با فاصله از پایگاه ششم شکاری درخواست اسکرابیل می‌شود.

۶۶/۱۱/۱۹

تیراندازی سایت HQ2 نصر سپاه به هواپیمای خودی
در ساعات ۱۰:۲۵ و ۱۱:۳۵، از طرف سایت HQ2 نصر سپاه به سمت هواپیمای سسنا تیراندازی می‌شود.

۶۶/۱۱/۲۲

حمله هوایی و بمباران صنایع الکترونیک شیراز، تأسیسات نفتی بحرگان
در ساعت ۱۱:۰۶، تأسیسات صنایع الکترونیک شیراز مورد اصابت قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۳ باب انبار تولید تخریب و ۹ نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح و تعدادی دچار موج گرفتگی می‌گردند.

در ساعت ۱۵:۱۱، هواپیماهای دشمن تأسیسات نفتی بحرگان را مورد حمله قرار داده و در نتیجه، به جایگاه‌های تخلیه بنزین خساراتی وارد شده و یک تانکر آسیب دیده و یک نفر مجروح شده و اطفاء حریق نیز می‌گردد.

شنیده شدن صدای انفجار در شمال سکوی سلیمان

در ساعت ۲۳:۵۰، صدای انفجار در فاصله زیاد و در ۱۸۰ درجه لاوان شنیده می‌شود، که صدای انفجار مربوط به شمال سکوی سلیمان می‌باشد.

۶۶/۱۲/۱

حمله هوایی و بمباران منطقه لب سفید

در ساعت ۱۲:۲۵، منطقه لب سفید توسط دشمن بعثی بمباران می‌گردد.

اعلام وضعیت قرمز در سکوه‌های جزیره خارک

در ساعت ۲۱:۴۵، بر اثر اعلام حمله هوایی در منطقه خارک، وضعیت سکوه‌های مربوطه اطراف خارک قرمز اعلام می‌شود.

۶۶/۱۲/۲

مورد اصابت قرار گرفتن پل لشکر

در ساعت ۱۰:۵۴، طبق اطلاع واصله، پل لشکر در حوالی درود مورد اصابت یک تیر راکت قرار می‌گیرد.

اعلام حمله و وضعیت قرمز توسط رادار بوشهر

در پی دریافت اطلاعات مبنی بر حمله هوایی دشمن از روی دریا، ضمن درخواست اسکرامبل توسط رادار بوشهر در منطقه وضعیت قرمز اعلام می‌گردد.

در ساعت ۱۳:۱۵، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن با سرعت ۲۴۰ مایل و در ارتفاع ۵۰۰ پا در پوشش رادار بوشهر قرار می‌گیرد، که بلافاصله موقعیت آنها به شکاری‌های خودی و مواضع پدافندی زمین به هوا اطلاع داده می‌شود.

در ساعت ۱۳:۲۵، هواپیماهای مهاجم به سمت شمال شرقی تغییر مسیر داده، که بلافاصله هواپیماهای خودی با تاکتیک مناسب جهت مقابله با هواپیماهای دشمن هدایت شده، که در فاصله ۲۵ مایلی موفق به کشف هدف گردید و در نتیجه، هواپیمای دشمن قبل از انجام هرگونه عمل خصمانه از صحنه فرار می‌نماید، که این عمل شجاعانه پرسنل

پدافندی باعث می‌شود که دشمن زبون از اجرای نیات شوم خود عاجز گشته و لذا کاروان نفتکش‌ها صحیح و سالم و بدون اشکال تا مقصد ادامه مسیر دهند.

اقدام تاکتیکی علیه حمله هوایی ۳ فروند هواپیمای میراژ

در پی حمله ۳ فروند هواپیمای میراژ ضدکشتی با سرعت ۴۲۰ و ارتفاع ۵ هزار پا، در ساعت ۱۲:۱۰، دستور اسکرامل دو فروند هواپیمای F4 و F14 توسط رادار بوشهر صادر می‌گردد. بلافاصله هواپیماها به سمت تهدید هدایت شده و در فاصله ۲۰ مایلی موفق به کشف و در نهایت، در ۸ مایلی موفق به LOCK ON می‌گردند، که هواپیماهای دشمن با افزایش سرعت و گردش به غرب متواری شده و به علت خروج شکاری‌ها از منطقه دستور ترک تعقیب صادر شده و بدین وسیله، با اقدامات تاکتیکی مفید و بموقع جان برکفان پدافند هوایی (رادار بوشهر) و با ایثار خلبانان پایگاه ششم شکاری، کلیه شناورهای نفتکش ادامه مسیر داده و تهدیدات دشمن رفع می‌شود.

۶۶/۱۲/۵

آغاز عملیات ظفر ۶

عملیات ظفر ۶ در منطقه عملیاتی سنگا (شرق استان کرکوک) انجام و منجر به آزادسازی ۵ ارتفاع و ۱ پل مهم می‌شود.

۶۶/۱۲/۶

اقدام تاکتیکی علیه هواپیماهای آمریکایی

در ساعت ۵۰:۲۰ و در رابطه با پرواز هواپیماهای آمریکایی در منطقه بندرعباس، هواپیمای اسکرامل جهت رفع تهدید به پرواز درمی‌آید، که هواپیماهای آمریکایی روی چانل به هواپیماهای شکاری خودی اعلام می‌نمایند ما با شما کاری نداریم ما را تهدید نکن، اینجا پرواز و منطقه را ترک می‌نمائیم.

انهدام هواپیمای دشمن توسط هواپیمای F14

در ساعت ۱۸:۳۰، در پی حمله هوایی هواپیماهای دشمن، هواپیمای اسکرامل با معرف رامین ۹۳ از نوع F14 به پرواز درمی‌آید، که بلافاصله اقدام به تعقیب مسیر دشمن و جستجو به وسیله سیستم‌های ارتفاع‌یاب می‌نماید، که در نهایت، منجر به کشف دشمن گردیده و در ساعت ۱۸:۴۵، در فاصله ۴ مایلی اقدام به شلیک یک فروند موشک AIM7

نموده، که نتیجه آن به وسیله خلبان مثبت گزارش گردید و صدای انفجار شکاری دشمن توسط واحدهای مستقر در منطقه شنیده می‌شود.
در ساعت ۲۰:۰۵ الی ۲۰:۴۰، فعالیت ۲ فروند MIG23 در منطقه درگیری (بوشهر) در حال جستجو مشاهده گردید، که این امر تأییدی بر انهدام هواپیمای دشمن می‌باشد. در ارزیابی به عمل آمده از حمله فوق و اقدامات تاکتیکی در مقابله با آن، رادار بوشهر با وجود عدم کشف هواپیماهای مهاجم با بهره‌گیری از کلیه امکانات و تجارب کسب‌شده به نحو شایسته حمله هوایی را دفع و در نتیجه، کاروان نفتکش‌ها بدون هیچ‌گونه خسارتی از منطقه خطر عبور می‌نمایند.

۶۶/۱۲/۷

حمله هوایی و بمباران پل قطور

در ساعت ۱۵:۳۵، پل قطور مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که یکی از پایه‌های اصلی آسیب جزئی می‌بیند.

۶۶/۱۲/۸

حمله هوایی و بمباران پادگان‌ها ارتش، ژاندرامری و بسیج سقز

در ساعت ۱۱:۱۵، هواپیماهای دشمن پادگان‌های ارتش، ژاندرامری و بسیج شهرستان سقز را بمباران کرده، که در نتیجه، ۲۰ نفر شهید و حدود ۱۵۰ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه تهران

در ساعت ۱۲:۰۵، از طریق دیدبان‌های گسترش یافته در اطراف زنجان و همدان گزارش می‌رسد که ۵ فروند هواپیمای عراقی در محدوده بیجار و سنندج و ۶ کیلومتری زنجان مشاهده شده و به سمت تهران پرواز می‌نمایند.
به دنبال این خبر، در تمام مناطق حساس شمال و شهر تهران وضعیت قرمز اعلام و دستور هوشیاری بیشتر صادر می‌شود و تأکید می‌گردد که دفاع غیرعامل نیز اجرا نمایند.
در ساعت ۱۲:۲۵، پالایشگاه تهران مورد اصابت قرار می‌گیرد، که به دلیل آمادگی قبلی پرسنل پدافند، بمب‌ها در اطراف پالایشگاه به زمین ریخته می‌شود.

حمله هوایی ناموفق پل قطور

در ساعت ۱۴:۱۸، درگیری مواضع پدافندی مستقر در پل استراتژیکی قطور اعلام گشته و با تیراندازی جنگ افزارها هواپیماهای عراقی متواری می شوند، که خساراتی به پل وارد نمی شود.

۶۶/۱۲/۹

اعلام وضعیت قرمز در شهر تهران

در ساعت ۱۱:۴۵، چند فروند هواپیما توسط دیدبان های مستقر در منطقه اراک مشاهده شد، که در نتیجه، در تهران وضعیت قرمز اعلام می گردد.

۶۶/۱۲/۱۰

آغاز حملات موشک زمین به زمین به تهران و شهرهای در عمق کشور

اعلام آمادگی و حمله هوایی و بمباران شهر تهران

در ساعت ۰۸:۵۵، پیام معاون عملیاتی فرماندهی پدافند هوایی مبنی بر آمادگی ۱۰۰٪ پرسنل و بهره گیری کامل از تجهیزات در مقابله با حملات هوایی به گروه های بابلسر، همدان، شیراز و بندرعباس ابلاغ می گردد.

در ساعت ۱۸:۳۰، هواپیماهای عراقی در سه مرحله متوالی شهر تهران را در نقاط میدان هفت تیر، خیابان شیخ هادی و بازارچه صابون پزی بازار بمباران می نمایند.

حمله هواپیمای میگ افغانی به منطقه رباط در شرق کشور

ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران مستند به گزارش ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران اعلام می دارد که در ساعت ۰۹:۰۰، تعداد ۴ فروند هواپیمای میگ افغانی منطقه رباط واقع در مرز ایران و افغانستان و پاکستان را بمباران کرده و در نتیجه، ۴ نفر شهید و ۱۲ نفر مجروح می شوند.

شنیده شدن صدای انفجار در شهر تهران و اعلام وضعیت قرمز

در ساعت ۲۳:۴۶، گزارش می شود که صدای انفجار مهیبی تهران را لرزانده و وضعیت تهران از طریق پست فرماندهی مهرآباد قرمز اعلام می گردد.

در ساعت ۲۳:۵۵، مجدداً صدای انفجار دیگری شنیده می‌شود، که این موضوع در ساعت ۰۰:۳۴ و ۰۰:۵۲ باز هم تکرار می‌گردد، که به این دلیل، طی تماس با فرماندهی پدافند هوایی در ساعت ۰۵:۰۰ هواپیمای شکاری اسکرامبل داده می‌شود.

اصابت یک تیر بمب به خیابان میرداماد شهر تهران و شنیده شدن صدای انفجار
در ساعت ۰۵:۱۰، گزارش می‌گردد که یک تیر بمب در خیابان میرداماد به زمین اصابت نموده است. باز هم در ساعت ۰۵:۵۰، صدای انفجار در تهران گزارش می‌گردد. این صدای انفجار مهیب و اصابت بمب در حالی است که توسط هیچ کدام از رادارهای کشور کشف نگردیده و مشکلات جدیدی در دفاع هوایی به وجود می‌آید.

۶۶/۱۲/۱۱

اصابت ۲ تیر راکت به خیابان‌های شهر تهران

در ساعت ۰۵:۰۰، خیابان بخارایی مورد اصابت یک تیر راکت توسط هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۱ باب منزل، ۱ باب مغازه و ۱ دستگاه خودرو تخریب می‌گردد. در ساعت ۰۰:۳۵، خیابان سهیل مورد اصابت یک تیر راکت قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۷ نفر شهید و ۷ نفر مجروح و ۲ باب منزل مسکونی تخریب می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر تهران توسط هواپیماهای عراقی

در ساعت ۰۹:۱۵، خیابان ۲۱ متری دهقان واقع در خیابان پیروزی مورد اصابت یک تیر بمب که توسط هواپیماهای عراقی پرتاب می‌شود، قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۷ نفر شهید و ۷۰ نفر مجروح شده و به ۲۲ باب منزل و ۱۲ باب مغازه خسارت فراوانی وارد می‌گردد. این بمباران در زمانی که مردم تهران در وضعیت سفید بودند، به وقوع پیوسته و حتی از ایستگاه‌های رادار شنودها هم هیچ‌گونه اطلاع قبلی داده نمی‌شود.

اصابت یک تیر موشک به خیابان ایرانشهر شهر تهران

در ساعت ۱۴:۳۰، خیابان ایرانشهر مورد اصابت یک تیر موشک هواپیمای عراقی قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۱۱ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۲۲:۴۰، حوالی دردشت توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۴ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۸:۵۵، دیدبان‌های ساوه دوشیئی نورانی و در ساعت ۱۹:۰۰، دیدبان‌های اراک ۴ شیئی نورانی به طرف تهران را گزارش می‌نمایند.

معاونت اطلاعاتی نهاجا طی نامه ۶۴۲۹/۲-۰۱/۵۰۱-۰۲ / ۶۶/۱۲/۱۱ اعلام می‌دارد که حملات فوق به تهران توسط موشک‌های زمین به زمین صورت گرفته است.

۶۶/۱۲/۱۲

بکارگیری بالن در مناطق حساس و حیاتی جهت پدافند غیرعامل

در بکارگیری بالن جهت پدافند غیرعامل نقاط حساس، تاکنون تعداد ۹ فروند بالن در غرب و شرق نیروگاه نکاء توسط جهاد دانشگاهی نصب گردید، که همگی به دلیل فنی سقوط نموده و در حال حاضر هیچ‌یک از بالن‌ها در هوا معلق نمی‌باشند.

حمله هوایی و بمباران شهر دزفول

در ساعت ۱۴:۳۰، شهرستان دزفول و اطراف پاسگاه مرکزی توسط هواپیماهای دشمن مورد تهاجم واقع می‌شود و در نتیجه، یک نفر مجروح شده و خسارتی نیز به ساختمان‌های اطراف وارد می‌شود.

مورد اصابت قرار گرفتن تهران و قم توسط موشک زمین به زمین

در ساعت ۱۵:۲۵، خیابان نبرد تهران مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن قرار گرفته و در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۸ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۰۹:۵۱، شهر مقدس قم مورد اصابت یک فروند موشک زمین به زمین قرار می‌گیرد و از خسارات احتمالی گزارشی به دست نمی‌آید.

در ساعت ۰۹:۰۵، یک فروند موشک زمین به زمین به بیمارستان دکتر شریعتی تهران اصابت و گودالی به عمق ۱ متر و به قطر ۳ متر ایجاد می‌نماید. در این حادثه، ۱۱ نفر مجروح شده و به ۱۵ باب منزل مسکونی خسارتی نیز وارد می‌شود.

حمله هوایی و بمباران هوایی شهر شیراز و دزفول

در ساعت ۱۱:۴۵، یک فروند هواپیمای MIG25 دشمن به حریم هوایی شیراز تهاجم و ۱ نقطه مسکونی در جنوب غربی شیراز را بمباران می‌نماید، که در نتیجه، ضمن تخریب چندین واحد مسکونی، ۱۰ نفر شهید و ۶۰ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۱:۵۷، شهر شیراز و در ساعت ۱۲:۱۷، شهر دزفول توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شوند، که در شیراز یک تیر بمب در داخل شهر، بین کارخانه سیمان و عادل‌آباد، منفجر شده و خسارتی نیز به شهر شیراز وارد می‌نماید. بمب‌های ره‌اشده در دزفول به خارج از شهر اصابت می‌نمایند.

شنیده شدن صدای انفجار در پالایشگاه تهران

در ساعت ۱۶:۰۰، برابر گزارش دیدبان‌های مستقر در حوالی تهران، صدای انفجار در پالایشگاه تهران شنیده می‌شود.

۶۶/۱۲/۱۴

حمله موشکی زمین به زمین به منطقه نظام‌آباد و وحیدیه تهران و شهر قم

در ساعت ۱۴:۲۳، بر اثر اصابت یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به نظام‌آباد و وحیدیه تهران، تعداد ۲۶ نفر شهید و ۱۳۰ نفر مجروح می‌شوند و ۱۰ باب منزل مسکونی منهدم و ۴ دستگاه خودرو خساراتی وارد می‌گردد.

در ساعت ۱۴:۳۹، صدای انفجار در شهرهای تهران و قم شنیده می‌شود و از خسارات احتمالی گزارشی به دست نمی‌آید.

در ساعت ۱۸:۰۷، حوالی پمپ بنزین دیانا واقع در خیابان وصال تهران مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن قرار می‌گیرد.

۶۶/۱۲/۱۵

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۰۵:۰۷، محل تلاقی خیابان نجات‌الهی و کریم خان زند واقع در تهران (فروشگاه شهر و روستا)، مورد اصابت ۱ فروند موشک زمین به زمین دشمن بعثی قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۲:۰۵، حوالی بیمارستان امام خمینی تهران مورد اصابت موشک واقع شده، که در نتیجه، ۸ نفر شهید و ۲۶ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۲:۲۰، یک فروند موشک دشمن به خیابان بنی هاشم تهران اصابت کرده، که در نتیجه، ۸ نفر شهید و ۶۰ نفر مجروح شده و ۲۵ باب منزل مسکونی و ۴ دستگاه خودرو منهدم می‌گردند.

در ساعت ۱۳:۵۰، خیابان ۲۰ متری شعاع واقع در ضلع غربی دانشکده افسری تهران مورد اصابت موشک واقع شده و در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۵ نفر مجروح و ۲ باب منزل مسکونی تخریب می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر اندیمشک، اسلام‌آباد غرب و کرمانشاه

در ساعت ۱۰:۱۵، تعداد ۲ فروند هواپیمای عراقی ۳ نقطه مسکونی اندیمشک را بمباران کرده، که در نتیجه، ۱۵ نفر شهید و ۲۵ نفر مجروح شده و به تعدادی منزل مسکونی نیز خساراتی وارد می‌گردد.

در ساعت ۱۰:۱۶، پادگان و نیروگاه برق اسلام‌آباد غرب مورد تهاجم چند فروند هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۱۰ نفر مجروح شده و از میزان خسارات وارده گزارشی به دست نمی‌آید.

در ساعت ۱۵:۱۶، چند فروند هواپیمای دشمن پالایشگاه نفت و کارخانه قند بیستون کرمانشاه را بمباران کرده، که در نتیجه، پالایشگاه دچار حریق می‌شود. از تعداد شهدا و خسارات وارده به کارخانه قند گزارشی دریافت نمی‌شود.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه برق اسلام‌آباد و شهر کوه‌دشت

در ساعت ۱۰:۱۶، چند فروند هواپیمای دشمن نیروگاه برق اسلام‌آباد را بمباران نموده، که خساراتی به نیروگاه وارد شده و تعداد ۱۰ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۲۰:۱۶، شهر کوه‌دشت مورد حمله هوایی دشمن بعثی واقع شده، که در اثر این حمله وحشیانه، ۷ نقطه شهر بمباران و تعداد ۷ خانه مسکونی به کلی تخریب شده و تعداد ۲۰ نفر شهید و مجروح می‌گردند.

۶۶/۱۲/۱۶

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۴۰:۰۵، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به کوه‌های دربند اصابت نموده و در نتیجه، تعدادی از شیشه‌های منازل، مغازه‌ها و کلانتری دربند شکسته می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام، سنندج، مریوان و سقز

در ساعت ۱۱:۰۰، شهرستان ایلام توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران شده، که در نتیجه، ۹ نفر مجروح و ۱۵ واحد مسکونی تخریب و به ۴ دستگاه اتومبیل خساراتی وارد می‌شود.

شش نقطه شهر ایلام در ساعت ۱۱:۰۵، مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، به ۱۵ باب خانه مسکونی و ۲ دستگاه اتومبیل خساراتی وارد و ۹ نفر مجروح می‌گردند.

شهر و پادگان سنندج در ساعت ۱۱:۵۵ توسط ۶ فروند هواپیمای بعثیون بمباران می‌شود، که در نتیجه، خساراتی به چندین واحد مسکونی و خانه‌های سازمانی لشکر ۲۸ وارد می‌گردد و تعداد ۳ نفر شهید و ۹۶ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۱:۴۵، هواپیماهای دشمن شهر مریوان را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۵ نفر از برادران سپاه و ۱۰ نفر غیرنظامی شهید و ۳ نفر از پرسنل شهربانی مجروح می‌گردند. در ساعت ۱۲:۰۵، چند فروند از هواپیماهای دشمن چند نقطه از شهرستان سقز را بمباران نموده، که در نتیجه، ۱۲ نفر شهید و ۸۰ نفر مجروح می‌شوند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای نهاوند، تویسرکان، بروجرد، شوشتر، میاندوآب و ایلام

در ساعت ۱۲:۳۰، شهرستان نهاوند به وسیله ۲ فروند هواپیمای دشمن بمباران شده و در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۱۲ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۳:۳۰، شهرستان تویسرکان به وسیله چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۲۵ نفر مجروح و خساراتی نیز به شهر وارد می‌گردد. در ساعت ۱۳:۰۰، هواپیمای دشمن مناطق مسکونی شهرستان بروجرد را بمباران کرده، که بر اثر آن، ۳ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۳:۰۰، شهرستان شوشتر توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران گردید، که در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۶ نفر مجروح شده و خساراتی به شرکت کشت و صنعت کارون وارد می‌شود.

در ساعت ۱۳:۰۵، شهرستان میاندوآب توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران گردید، که در نتیجه، ۲ نفر شهید شده و به سه باب واحد مسکونی خساراتی وارد می‌آید. در ساعت ۱۳:۲۰، شهرستان ایلام به وسیله چند فروند هواپیمای متخاصم بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۲۰ باب مغازه و منزل منهدم می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای خرم‌آباد، درود و دزفول

در ساعت ۱۳:۵۰، شهرستان و پادگان خرم‌آباد توسط چند فروند هواپیمای دشمن بعثی بمباران شد، که در نتیجه، ۶ نفر شهید، ۵۲ نفر مجروح و تعدادی واحد مسکونی تخریب گردید.

در ساعت ۱۳:۴۵، هواپیماهای دشمن شهرستان درود را بمباران کرده، که بر اثر آن، ۳ نفر شهید و ۵۳ نفر مجروح شده و شیشه‌های منازل مسکونی شکسته می‌شود.

در ساعت ۱۴:۲۳، شهرستان دزفول توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران گردیده، که در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۴۱ نفر مجروح بر جای ماندند و ۳ باب منزل مسکونی تخریب گردید.

انهدام موشک زمین به زمین دشمن

در ساعت ۱۹:۳۱، در شرایط وضعیت قرمز، دستور روشن نمودن رادار تعقیب هدف HIPIR توسط افسر مسئول هاگ صادر می‌گردد.

در ساعت ۱۹:۴۸، در سمت ۳۲۰ درجه و به فاصله ۳۲ کیلومتری، مسیری با سرعت فوق‌العاده زیاد مشاهده می‌گردد. بلافاصله دستور رهگیری و شلیک به موشک هاگ صادر می‌گردد، که احتمالاً هدف در ۲۰ کیلومتری در حالی که سرعت بیش از ۲۰۰۰ کیلومتر در ساعت بود، منهدم می‌گردد و با اقدام بموقع پرسنل جان بر کف فرماندهی پدافند هوایی، با مورد هدف قرار دادن موشک زمین به زمین از یک فاجعه حتمی جلوگیری به عمل می‌آید.

تشریح حمله به کارخانه کشت و صنعت کارون

فرماندهی پدافند هوایی درباره حمله به کارخانه کشت و صنعت کارون به نه‌جا اعلام می‌دارد در ساعت ۱۴:۵۴، در حالی که وضعیت منطقه، از جمله کارخانه مورد بحث، قرمز بود، چهار فروند هواپیمای MIG23 از سمت ۳۶۰ درجه الی ۴۵ درجه و با ارتفاع ۴۰۰۰ پا و سرعت حدود ۲۰۰ مایل حمله می‌نمایند، که تعداد ۴ تیر بمب از ۱۲ تیر ره‌اشده به تأسیسات کارخانه و بقیه به فضای خالی کارخانه اصابت می‌نماید. بلافاصله کلیه جنگ‌افزارها با هواپیماهای مهاجم درگیر شده و تعداد ۷۳۷ تیر فشنگ ۲۳م و ۹۳ تیر فشنگ ۳۵م و ۲ تیر سهند به سمت هواپیمای دشمن شلیک می‌گردد. در این حادثه خسارات جانی و مالی به وجود می‌آید.

۶۶/۱۲/۱۷

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۰۹:۴۵، بر اثر برخورد موشک زمین به زمین به میدان امام حسین (ع) تهران ۱۷ نفر شهید و ۱۷۴ نفر مجروح می‌شوند و ۲۶ واحد مسکونی و تجاری تخریب و تعداد ۱۵ دستگاه خودرو منهدم می‌گردد.

در ساعت ۱۴:۳۵، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به منطقه مسکونی آجودانیه تهران اصابت کرده، که در نتیجه، تعداد ۸ نفر از شهروند تهرانی مجروح شده و به تعدادی واحد مسکونی و خودرو آسیب وارد می‌شود.

حمله هوایی و موشکی شهرهای قم، اراک، همدان و کرمانشاه

در ساعت ۱۰:۱۰، تعداد ۲ فروند موشک زمین به زمین در قم منفجر می‌گردد، که از خسارات جانی و مالی گزارشی به دست نمی‌آید.

در ساعت ۱۳:۵۰، شهر اراک مورد حمله هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که خوشبختانه این حمله هیچ‌گونه خسارت جانی به وجود نمی‌آورد.

در ساعت ۱۴:۰۷، بمباران شهر همدان گزارش می‌گردد.

در ساعت ۲۰:۳۵، خبر مربوط به بمباران شهر کرمانشاه گزارش می‌گردد.

۶۶/۱۲/۱۸

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران و اصفهان

در ساعت ۱۶:۴۵، یک فروند موشک دشمن به خیابان گلبرگ شرقی اصابت نموده، که در اثر آن، ۲ نفر شهید و ۹ نفر مجروح می‌شوند و ۸ باب منزل مسکونی آسیب می‌بیند. در ساعت ۱۹:۰۷، یک فروند موشک به خیابان جی نزدیک به پمپ بنزین احمدآباد اصابت کرده، که ۲ واحد مسکونی تخریب و به ۵ باب مغازه و ۷ دستگاه اتومبیل خسارت کلی وارد می‌گردد. تعداد شهدای این حادثه ۷ نفر و مجروحین ۷۰ نفر می‌باشد.

در ساعت ۲۳:۴۰، یک فروند موشک دشمن در خیابان چهارباغ خواجه کوچه سالک اصفهان اصابت نموده، که ۴ باب منزل مسکونی منهدم و ۳ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح می‌شوند.

۶۶/۱۲/۱۸

حمله هوایی و بمباران جزیره خارک

در ساعات مختلف این روز، حمله هوایی به جزیره خارک گزارش می‌گردد، که از خسارات وارده اطلاعی به دست نمی‌آید.

۶۶/۱۲/۱۹

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند هوایی یگان دریایی

در ساعت ۰۸:۴۵، یک فروند هواپیمای دشمن توسط پدافند هوایی یگان دریایی سرنگون می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای تهران، دزفول، نهاوند، همدان، کرمانشاه، اصفهان و شوشتر
در ساعات مختلف این روز، صدای انفجارهای متعددی در تهران شنیده می‌شود.
در ساعت ۱۱:۲۹، دزفول مورد اصابت قرار می‌گیرد، که از خسارت وارده اطلاعی گزارش نمی‌گردد.

در ساعت ۱۴:۰۰، شهر نهاوند مورد اصابت قرار می‌گیرد.

در ساعت ۱۳:۲۵، چند فروند هواپیمای دشمن منطقه امامزاده عبدالله همدان را بمباران نموده، که در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۹۸ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۶:۰۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن ارتفاعات جنوبی شهر کرمانشاه را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۴ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۷:۱۴، تعداد ۲ فروند هواپیمای متخاصم شهر همدان را مورد تهاجم قرار می‌دهند، که تعداد ۸ تیر بمب عمل کرده، تعداد ۸ نفر شهید، ۶۰ نفر مجروح و ۶ باب منزل مسکونی و مغازه منهدم می‌شوند.

در ساعت ۱۱:۳۵، شهر همدان مورد اصابت ۴ راکت قرار می‌گیرد، که در نتیجه، به ۲ باب مغازه، پست نگهبانی و کارخانه یخ‌سازی آسیب کلی وارد و تعداد ۳ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۱:۳۰، شهرستان اصفهان توسط ۲ فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۱۳ نفر شهید و ۱۰۰ نفر مجروح شده و به تعدادی منزل مسکونی و یک باب مدرسه و اداره دخانیات و اداره قند و شکر آسیب وارد می‌آید.

در ساعت ۱۰:۴۰، چندین نقطه مسکونی شهرستان شوشتر به وسیله هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود و در نتیجه، ۸ نفر شهید و ۴۵ نفر مجروح شده و به چندین واحد مسکونی و اتومبیل خساراتی وارد می‌آید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اراک، دزفول، بروجرد، شهرکرد، مسجد سلیمان و قزاقچی
در ساعت ۱۱:۰۵، چند نقطه در جنوب شهرستان دزفول به وسیله چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۳۰ نفر مجروح شده و به چند دستگاه اتومبیل خساراتی وارد می‌آید.

در ساعت ۱۱:۰۵، کارخانه آذر آب شهرستان اراک توسط چند فروند هواپیما بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۱۹ نفر مجروح شده و خساراتی به تأسیسات کارخانه وارد می‌آید.
در ساعت ۱۱:۱۰، روستاهای اطراف شهرستان بروجرد توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۵ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۱:۰۰، شهرکرد به وسیله هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۳۰ نفر شهید و ۷۰ نفر مجروح شده و به چند باب منزل مسکونی، مسجد و مدرسه آسیب کلی وارد می‌آید.

در ساعت ۱۱:۲۰، شهرستان مسجد سلیمان توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۱۴ نفر شهید و ۱۴۰ نفر مجروح می‌گردند.
در ساعت ۱۲:۰۰، هواپیمای دشمن شرق پادگان سپاه پاسداران واقع در ۳ کیلومتری شمال شرقی پاسگاه قزاقچی را مورد تهاجم قرار می‌دهد، که بر اثر اصابت بمب به داخل رودخانه، ۲ نفر از ماهیگیران شهید می‌گردند.

سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۱۲:۰۹، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط سلحشوران سایت هاگ فاطمیه ۴ سرنگون می‌گردند.

حمله موشک زمین به زمین شهر تهران

در ساعت ۱۳:۱۰، کارخانه مسلسل‌سازی وزارت دفاع واقع در خیابان پیروزی تهران توسط یک فروند موشک زمین به زمین دشمن هدف قرار می‌گیرد و تعداد ۶۵ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران شهر ارومیه

در ساعت ۱۵:۴۰، هواپیمای دشمن شهر ارومیه را بمباران کرده، که در نتیجه، ۳۰ نفر شهید و ۱۷۱ نفر مجروح شده و به چندین خانه مسکونی و مغازه و یک باب گرمابه آسیب وارد می‌آید.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ محمد(ص)
در ساعت ۱۵:۴۰، تعداد ۳ تیر موشک از سایت هاگ محمد(ص) به سمت هواپیماهای مهاجم دشمن رها شده، که ۱ فروند از هواپیماهای دشمن منهدم می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای شوشتر و درود
در ساعت ۱۶:۱۲، پادگان خاتم الانبیاء(ص) و چند نقطه از شهر شوشتر توسط چند فروند هواپیما بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۱۲ نفر مجروح شده و به چند دستگاه اتومبیل خساراتی وارد می‌آید.

در ساعت ۱۶:۵۵، چند نقطه شهرستان درود به وسیله چندین فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۴۰ نفر مجروح می‌گردند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴
یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴ سرنگون شده و خلبان آن دستگیر می‌گردد.

۶۶/۱۲/۲۱

حمله هوایی و بمباران سرپل ذهاب
در ساعت ۱۰:۳۰، هواپیمای دشمن سرپل ذهاب را بمباران می‌نماید، که در نتیجه، ۱ نفر مجروح شده و خساراتی به چند واحد مسکونی وارد می‌آید.

حمله هوایی و بمباران کارخانه قند اسلام‌آباد
در ساعت ۱۰:۳۵، تعدادی از هواپیماهای دشمن کارخانه قند اسلام‌آباد و خانه‌های سازمانی اطراف روستای برف‌آباد را مورد هجوم وحشیانه قرار می‌دهند، که در نتیجه، ۶ نفر مجروح شده و خساراتی نیز به کارخانه قند و ساختمان‌های سازمانی وارد می‌آید.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ سربندر
در ساعت ۱۶:۱۳، بر اثر آتش بموقع پدافند به هواپیماهای دشمن در سایت سربندر یک فروند SU22 سرنگون شده و خلبان آن زخمی می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران روستای هرمیل، گرماب، سایت نخجیر
در ساعت ۱۵:۲۰، روستای هرمیل واقع در ۱۵ کیلومتری غرب پاسگاه کردند توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۳ نفر مجروح شده و به چندین دستگاه آسیب وارد می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۳۰، هواپیماهای دشمن روستای گرماب از توابع کرمانشاه را بمباران شیمیایی می‌نمایند، که در نتیجه، ۵ نفر مصدوم می‌شوند و تعدادی بمب عمل نکرده در محل بجا می‌ماند.

برابر گزارش حاصله، سایت نخجیر توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، یک نفر سرباز وظیفه شهید شده و ۲ نفر دیگر مجروح می‌گردند.

۶۶/۱۲/۲۳

آغاز عملیات ظفر ۷

عملیات ظفر ۷ با رمز «یا محمد رسول الله(ص)» در منطقه عملیاتی شرق سلیمانیه انجام و منجر به آزادسازی ۱۴ ارتفاع و ۷ روستا در حد فاصل نوار مرزی شهر خرمال عراق و انهدام تجهیزات دشمن می‌گردد.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۲۱:۵۰، یک فروند موشک دشمن به منطقه بریانک تهران، خیابان رفعت اصابت کرده، که در نتیجه، تعداد ۱۵ نفر شهید و عده‌ای مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران پاره

در ساعت ۱۶:۳۰، روستای سید ناب پرآب پاره توسط چند فروند هواپیمای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، تعداد ۴ نفر شهید و ۴ تن دیگر مجروح می‌گردند. در این روز، در دفعات مختلف صدای انفجار موشک در تهران و سایر شهرهای ایران شنیده می‌شود.

۶۶/۱۲/۲۴

آغاز عملیات بیت المقدس ۳

عملیات بیت المقدس ۳ با رمز «یاموسی ابن جعفر(ع)» در منطقه عمومی سلیمانیه انجام و منجر به آزادسازی ۵ ارتفاع می‌گردد. دو روستا نیز قطع ارتباط می‌گردند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۰۴:۱۰، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به محوطه خانه‌های سازمانی لشکر ۲ حمزه(ص) لویزان اصابت کرده، که در نتیجه، ۷۰ نفر مجروح شده و ۳۰ دستگاه خودرو منهدم می‌گردد.

در ساعت ۰۸:۳۰، یک فروند موشک زمین به زمین به ضلع جنوبی پارک شهر داخل چمن اصابت نموده، در نتیجه، ۱۵ نفر شهید و ۶۵ نفر مجروح می‌شوند. قطعات موشک به خیابان اطراف اصابت می‌نماید.

در ساعت ۱۲:۰۵، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به خیابان شهید دستغیب، تقاطع استاد معین تهران اصابت می‌نماید، که در نتیجه، ۷ نفر شهید و تعدادی مجروح شده و به ۸ باب منزل مسکونی خسارت وارد می‌آید.

حمله هوایی و بمباران سرپل ذهاب، گیلانغرب، دزفول، شوشتر و کرمانشاه
در ساعت ۱۷:۰۰، هواپیماهای مهاجم عراقی سپاه پاسداران سرپل ذهاب را بمباران کرده، که در نتیجه، یک نفر از برادران سپاه شهید و ۷ نفر مجروح شده و سه خودرو منهدم می‌گردد.

در ساعت ۱۷:۳۰، شهر گیلانغرب توسط چند فروند هواپیمای عراقی مورد تهاجم قرار می‌گیرد. خوشبختانه این حمله وحشیانه خسارات جانی در برداشته است.

در ساعت ۱۸:۱۰، دو فروند از هواپیماهای دشمن شهر دزفول را بمباران کرده، که در نتیجه، ۴ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۸:۳۸، شهر کرمانشاه توسط چند فروند هواپیماهای عراقی بمباران شده، که در نتیجه چند نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۸:۱۰، شهر شوشتر توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۱۷ نفر مجروح شده و به ۱۰ باب منزل مسکونی آسیب کلی وارد می‌آید. روستای چشمه سفید کرمانشاه توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که تعدادی از هم‌میهنان شهید و مجروح شده و به منازل مسکونی آسیب وارد می‌آید.

۶۶/۱۲/۲۵

آغاز عملیات والفجر ۱۰

عملیات والفجر ۱۰ با رمز «یارسول‌الله؛ یارسول‌الله؛ یارسول‌الله» در منطقه عمومی حلبچه در ساعت ۲۳:۲۰ آغاز گردید و طی آن، شهرهای حلبچه، خرمال، دوجعله، بیاره و طویله و بیش از ۱۰۰ روستای منطقه آزاد و شهر نوسود و ۱۵ ارتفاع از دست دشمن پس گرفته شد.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۰۲:۰۰، یک فروند موشک به حوالی لشکرک تهران اصابت می‌نماید، که بر اثر آن ۶ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران شهر همدان، شوشتر، خرم‌آباد، شاه‌زند اراک، خمین و اسلام‌آباد غرب در ساعت ۰۸:۰۰، یک نقطه مسکونی همدان توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که بر اثر آن، ۶۳ نفر مجروح شده و به تعدادی واحد مسکونی خساراتی وارد می‌شود.

در ساعت ۱۰:۰۰، شهر شوشتر مورد تهاجم و بمباران هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه این بمباران وحشیانه، تعداد ۳ نفر شهید و ۵۰ نفر مجروح شده و خساراتی نیز به چندین واحد مسکونی و برق شهر وارد می‌آید.

در ساعت ۱۱:۱۱، شهر همدان توسط چند فروند هواپیمای دشمن بعثی بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۲۷ نفر مجروح شده و به چند واحد مسکونی آسیب کلی وارد می‌آید.

در ساعت ۱۱:۲۵، چند نقطه مسکونی بخش الشتر خرم‌آباد مورد تهاجم و بمباران هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۲۰ نفر شهید و ۳۰ نفر مجروح می‌گردند. در ساعت ۱۱:۳۰، هواپیماهای دشمن شهرستان شاه‌زند اراک را بمباران می‌نمایند، که در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۵۳ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۱:۳۰، شهرستان خمین توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که بر اثر آن، ۲ باب منزل مسکونی به طور کلی تخریب شده و ۳ نفر شهید و ۲۰ نفر مجروح می‌گردند. در ساعت ۱۳:۴۲، اسلام‌آباد غرب مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۱۶ نفر شهید و ۳۰ نفر مجروح گشته و به تعدادی منزل مسکونی آسیب وارد می‌آید.

حمله هوایی و بمباران منطقه نفتی بحرگان

در ساعت ۱۴:۳۰، توسط یک فروند هواپیمای MIRAGE، منطقه نفتی بحرگان بمباران می‌شود، که در نتیجه، اندکی از مخازن دچار حریق می‌گردند.

حمله موشکی زمین به زمین به تهران

در ساعت ۱۸:۰۵، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به خیابان فرهنگ تهران، جنب دبیرستان استثنائی اصابت کرده، که در نتیجه، ۴ نفر شهید و ۱۱ نفر مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران شهر رشت

در ساعت ۲۳:۲۰، روستای کاکل پیربازار رشت توسط هواپیمای عراقی بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۵ نفر مجروح می‌گردند.

۶۶/۱۲/۲۶

حمله هوایی و بمباران شهر کرمانشاه

در ساعت ۰۸:۰۰، هواپیماهای دشمن ۵ نقطه مسکونی کرمانشاه را بمباران نموده، که در نتیجه، ۲۵ نفر شهید و ۱۰۰ نفر مجروح شده و به ۲۲ واحد مسکونی آسیب کلی وارد می‌آید.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۰۹:۱۰، یک فروند موشک به میدان بهارستان تهران پشت کلانتری ۹ کوچه کمال‌الملک اصابت نمود، که تعداد ۳۰ نفر از اهالی محل و کلانتری مجروح شده و ۳ باب منزل به کلی منهدم گردید. ۶ واحد مسکونی و ۴۰ دستگاه خودرو آسیب کلی دیدند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای اصفهان و ارومیه

در ساعت ۰۹:۳۰، شهر اصفهان مورد تهاجم هواپیمای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۵ نفر مجروح شده و به ۴ باب منزل مسکونی آسیب وارد می‌آید. در ساعت ۱۰:۴۵، شهر ارومیه مورد هدف قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۴ نفر مجروح شده و به ۲۲ منزل مسکونی و ۵ باب مغازه خساراتی وارد می‌آید.

بمباران شیمیایی حلبچه و روستاهای تابعه توسط رژیم بعثی عراق

در ساعت ۱۱:۳۰، رژیم بعثی عراق ۱۶ بار شهر حلبچه و روستاهای تابعه را بمباران شیمیایی می‌نماید، که در نتیجه، هزاران نفر از زن و مرد و کودک و پیر به شهادت می‌رسند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای خمین و شیراز

در ساعت ۱۱:۲۵، شهر خمین توسط دو فروند هواپیمای دشمن مورد تهاجم قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۳ نفر شهید شده و خسارات فراوانی نیز به شهر وارد می‌آید. در ساعت ۱۳:۳۵، توسط هواپیماهای دشمن ۳ نقطه مسکونی شیراز، از جمله یک بیمارستان و یک درمانگاه بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۷ نفر شهید و ۸۰ نفر مجروح می‌گردند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۱۴:۴۰، یک فروند موشک دشمن به خیابان نظام‌آباد، ایستگاه حسینی تهران اصابت کرده، که در نتیجه، ۲۱ نفر شهید و ۳۱ نفر مجروح شده و به ۱۵ باب منزل مسکونی آسیب کلی وارد می‌آید.

حمله هوایی و بمباران قصرشیرین، کرمانشاه، دزفول، رشت و شیراز

در ساعت ۱۵:۰۰، روستای گل سفید قصرشیرین بمباران می‌شود، که ۱۳ نفر شهید و ۸ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۵:۳۰، دو نقطه کرمانشاه بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۹ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۹:۳۰، دو نقطه مسکونی دزفول بمباران شده، که ۱ نفر شهید و ۹ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۹:۳۰، هواپیماهای دشمن روستای منگوره رشت را بمباران نموده، که در نتیجه، ۳ نفر مجروح شده و به یک واحد مسکونی آسیب وارد می‌آید.

در ساعت ۲۳:۳۰، چند فروند هواپیمای دشمن اطراف بیمارستان شهید بهشتی شیراز را بمباران نموده، که در نتیجه، ۵ نفر شهید و ۶۰ نفر مجروح می‌گردند.

۶۶/۱۲/۲۷

خسارات و تلفات بمباران شیمیایی سایت هاگ پیروزی

در اثر بمباران شیمیایی سایت پیروزی توسط دشمن، ۱۵ نفر از پرسنل پدافند مستقر در سایت مصدوم می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران روستای زردوئی، کرمانشاه، آبدانان و تبریز

روستای زردوئی توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۱۳ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۰۸:۰۵، هشت نقطه جنوبی شهر کرمانشاه توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۸ نفر شهید و ۲۷ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۰۹:۰۰، شهر آبدانان مجدداً توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۱ نفر شهید و ۵ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۰۹:۲۵، هواپیماهای دشمن چند نقطه شهرستان تبریز را بمباران کرده، که بمب‌ها به یک کوره آجرپزی، یک انبار آهن‌آلات و زمین‌های زراعی اصابت نموده و ۲ نفر مجروح می‌گردند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

بر اثر اصابت یک فروند موشک دشمن در خیابان بریانک تهران، ۱ نفر شهید و ۸ نفر مجروح شده و به ۲۴ منزل مسکونی آسیب کلی وارد می‌آید.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۱۰:۴۰، شهر آذرشهر تبریز بمباران می‌شود، که ۳ نفر شهید و ۳۷ نفر مجروح شده و ۱ باب حمام نیز تخریب می‌گردد.

انهدام یک فروند هواپیماهای دشمن در منطقه تبریز

در ساعت ۱۰:۴۸، برابر اطلاع واصله، یک فروند از هواپیماهای دشمن بعثی در منطقه تبریز هدف آتش پدافند نه‌جا واقع شده و سرنگون می‌گردد. جنازه خلبان و همچنین لاشه هواپیما نیز کشف می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای میانه، سنندج و ایلام

در ساعت ۱۰:۵۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن شهر میانه را بمباران کرده، که در نتیجه، ۹ نفر مجروح شده و به ۳ دستگاه خودرو خساراتی وارد می‌آید.

در ساعت ۱۱:۰۰، یک فروند از هواپیماهای دشمن پاسگاه ژاندارمری در محور سروآباد سنندج را بمباران نموده، که در نتیجه، ۳ نفر شهید شده و به چند دستگاه اتوبوس نیز آسیب وارد می‌آید.

در ساعت ۱۱:۰۱، شهر ایلام توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌شود، که در نتیجه، ۳۸ نفر شهید و ۱۴۵ نفر مجروح می‌گردند.

بمباران شیمیایی اردوگاه زمقیه و شهر خرمال توسط رژیم بعثی

رژیم عراق اردوگاه زمقیه و شهر خرمال را به شدت بمباران شیمیایی می‌نماید، که در نتیجه، صدها نفر از اهالی این دو منطقه شهید و مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای کرمانشاه، مریوان، بروجرد، پاره

بنا به گزارش هنگ ژاندارمری کرمانشاه، در اثر بمباران چند نقطه شهر کرمانشاه توسط هواپیماهای دشمن، ۵ نفر شهید و ۱۲ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۲:۴۵ الی ۱۳:۱۵، اردوگاه بهرام‌آباد ازلی و حوزه گردان مرزی مریوان مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، عده‌ای از برادران سپاهی و بسیجی شهید، ۲ مجروح و ۴ نفر سرباز ژاجا مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۴:۱۰، شهر بروجرد مورد حمله هوایی ماهای دشمن قرار می‌گیرد، که در نتیجه، ۹ نفر شهید و ۳ نفر مجروح می‌گردند.

در ساعت ۱۴:۲۵، چند فروند از هوایی ماهای دشمن چند نقطه مسکونی و حاشیه شهر کرمانشاه را بمباران نموده، که در نتیجه، ۷ نفر شهید و ۲۲ نفر مجروح می‌گردند. در ساعت ۱۵:۱۸، یک فروند از هوایی ماهای دشمن در منطقه پاپه هدف آتش پدافند واقع و سرنگون شده و خلبان آن دستگیر می‌گردد.

مسمومیت شیمیایی کارکنان سایت هاگ پیروزی

تعداد ۱۵ نفر از پرسنل پدافند هوایی مستقر در سایت پیروزی در اثر بمباران شیمیایی دشمن مسموم می‌گردند.

۶۶/۱۲/۲۸

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی نفتکش قبرسی

در ساعت ۰۱:۴۰، یک فروند کشتی نفتکش قبرسی به نام گربنگو مورد اصابت دو فروند موشک دشمن قرار می‌گیرد و دچار آتش‌سوزی می‌شود، که در نتیجه، تعداد ۷ نفر از کارکنان کشتی مجروح می‌گردند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۰۸:۳۰، شهر تهران مورد اصابت دو فروند موشک دشمن قرار می‌گیرد، که یک فروند آن در آسمان منفجر شده و یک فروند دیگر در ۱۸ کیلومتری اتوبان تهران - قم به زمین کشاورزی اصابت می‌نماید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای همدان، کرمانشاه و گیلانغرب

در ساعت ۰۹:۱۵، هوایی ماهای دشمن ۷ نقطه غیرمسکونی در اطراف و یک نقطه در داخل شهر همدان را بمباران کرده که در نتیجه، ۲ نفر شهید شده و خساراتی نیز به چند واحد مسکونی وارد می‌آید.

در ساعت ۰۹:۲۰، چند فروند از هوایی ماهای دشمن ۴ نقطه از شهر کرمانشاه را بمباران نموده، که در نتیجه، ۶ نفر شهید و ۳ نفر مجروح می‌شوند.

در ساعت ۰۹:۳۰، هواپیماهای دشمن شهر گیلانغرب را بمباران کرده، که در نتیجه، ۱۶ باب خانه تخریب کلی می‌گردد و به تعدادی خانه و مغازه نیز خساراتی وارد می‌آید.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه خلیج فارس

در ساعت ۰۹:۳۳، یک فروند از هواپیماهای دشمن در حوالی منطقه خلیج فارس مورد اصابت موشک هواپیماهای خودی قرار گرفته و سرنگون می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۰۹:۵۵، شهر ایلام بمباران شده و تعدادی منزل مسکونی و مغازه و یک باب مسجد تخریب می‌گردد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه غرب

در ساعت ۱۲:۰۰، یک فروند هواپیمای SU22 دشمن در منطقه غرب مورد اصابت پدافند هوایی لشکریان امام زمان (ع) قرار گرفته و سرنگون می‌شود و خلبان آن دستگیر می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران پادگان ابوذر، آبدانان و گیلانغرب

در ساعت ۱۲:۱۵، هواپیماهای دشمن پادگان ابوذر سرپل ذهاب و روستاهای قلعه شاهین را بمباران نموده، که در نتیجه، یک نفر مجروح شده و به چندین خانه مسکونی آسیب وارد می‌آید.

در ساعت ۱۲:۳۰، هواپیماهای دشمن شهرک هزاران واقع در ۱۰ کیلومتری پاسگاه آبدانان را بمباران نموده، که در نتیجه، یک نفر شهید و تعداد ۳۸ نفر مجروح می‌گردند.
در ساعت ۱۲:۵۱، هواپیماهای دشمن پادگان بدر گیلانغرب را بمباران نموده، که در نتیجه، تعداد زیادی پاسدار وظیفه مجروح شده و به تعدادی ساختمان آسیب کلی وارد می‌آید.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۱۲:۵۲، شهر تهران به شرح زیر مورد اصابت ۴ فروند موشک زمین به زمین قرار می‌گیرد.

یک فروند به خیابان شوشتر اصابت کرده، که در نتیجه، تعداد ۱۰ نفر شهید و ۲۵ نفر مجروح شده و به تعدادی خانه مسکونی آسیب کلی وارد می‌آید.
دو فروند موشک عمل نکرده، یکی در ۱۶ متری خیابان شهید دولو و دیگری در جاده کمربندی یافت‌آباد به زمین‌های زراعی فردوس اصابت می‌نماید.

یک فروند موشک در هوا منفجر شده، که قطعاتی از آن در محل‌های دامپزشکی و خانه‌های سازمانی جی مشاهده می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهرهای همدان و کرمانشاه

در ساعت ۲۲:۳۰، هواپیماهای دشمن اطراف فرودگاه شهر همدان را بمباران می‌نمایند، که خساراتی به بار نمی‌آید.

در ساعت ۲۲:۳۰، تعداد ۴ نقطه مسکونی شهر کرمانشاه و ۲ نقطه در خارج از شهر بمباران می‌شود، که علاوه بر تخریب تعدادی مغازه و منزل مسکونی، ۴ نفر شهید و ۷۹ نفر مجروح می‌شوند.

۶۶/۱۲/۲۹

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۲۱:۰۴، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به انتهای خیابان پیروزی تهران اصابت نموده و حدود ۵۰٪ شیشه‌های پادگان ۰۱ و شیشه‌های ستاد مرکزی سپاه شکسته می‌شود.

حمله هوایی و بمباران شهر دزفول

در ساعت ۱۲:۰۰، هواپیماهای دشمن ۷ نقطه مسکونی شهر دزفول را بمباران نموده، که در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۲۳ مجروح شده و به تعدادی مغازه و منزل مسکونی نیز آسیب وارد می‌آید.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش در جزیره خارک و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۲:۳۰، هواپیماهای دشمن ۲ فروند کشتی نفتکش را در جزیره خارک مورد هدف قرار می‌دهند. کشتی‌ها به نام‌های اوج و سندیج دچار آتش‌سوزی شدید می‌شوند، که بلافاصله اطفاء حریق می‌شوند. در این حمله، یک فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران راه‌آهن اراک

در ساعت ۲۳:۲۰، قسمتی از راه‌آهن اراک بمباران می‌شود، که به تعدادی ساختمان اطراف خساراتی وارد شده و ۳ نفر سوزن‌بان مجروح می‌شوند.

۶۶/۱۲/۳۰

اصابت موشک زمین به زمین ایرانی به یک نقطه مسکونی شهر بغداد
در ساعت ۰۰:۳۰، یک نقطه مسکونی شهر بغداد مورد اصابت یک تیر موشک زمین به زمین ایرانی قرار می‌گیرد و خساراتی به بار می‌آید.

حمله هوایی و بمباران شهرهای دزفول، کرمانشاه و همدان
در ساعت ۰۸:۴۲، شهر دزفول مورد حمله هوایی دشمن بعثی قرار می‌گیرد و صدای انفجار شنیده می‌شود.
در ساعت ۰۸:۴۵، شهر کرمانشاه (۴ نقطه شهر) بمباران شده، که تلفات جانی و مالی به بار نمی‌آید.

در ساعت ۱۳:۵۵ و ۱۳:۵۸، شهر همدان توسط هواپیماهای دشمن مورد تهاجم قرار می‌گیرد و ۸ نقطه حوالی شهر بمباران می‌شود، که تلفات جانی و مالی به بار نمی‌آید.

سرنگونی هواپیمای دشمن در غرب کشور
در ساعت ۱۴:۰۲، یک فروند MIG25 دشمن توسط پدافند هوایی دلیر نهاجا در غرب کشور سرنگون می‌گردد.

حمله و بمباران هوایی شهرهای بروجرد
در ساعت ۱۴:۱۰، شهر بروجرد مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد و چند نقطه مسکونی بمباران شده، که در نتیجه، تعداد ۹ نفر شهید و ۳ نفر مجروح می‌گردند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران
در ساعت ۲۳:۴۵، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به خیابان دکتر لواسانی (فرمانیه) تهران اصابت نموده، که در نتیجه، ۳ باب منزل مسکونی تخریب و ۸ نفر شهید و ۲۲ نفر مجروح می‌گردند.

بررسی‌های انجام شده و اطلاعات به دست آمده حاکی است که موشک‌های پرتاب شده به سمت تهران و قم از نوع SCUD-B می‌باشد، که با انجام تغییراتی در حجم مواد منفجره، تغییر ظرفیت مخازن سوخت و فرمول سوخت، از برد ۳۰۰ کیلومتر به ۶۰۰ کیلومتر ارتقاء یافته است. تعداد ۵۸ فروند به سمت تهران پرتاب شده، که ۳۷ فروند آن عمل کرده، ۱۵ فروند آن در هوا منفجر شده و ۶ فروند عمل نکرده است

وقایع سال ۱۳۶۷

۶۷/۱/۱

حمله هوایی و بمباران شهرهای دزفول

در ساعت ۱۵:۲۶، منطقه دزفول مورد حمله هوایی هواپیماهای عراقی قرار گرفت. با آتش بموقع پدافند منطقه، حمله آنها خنثی شد و هواپیماها پس از انصراف از مأموریت، دقت خود را از دست داده و مهمات خود را اطراف شهر دزفول تخلیه نموده و مجبور به فرار شدند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۱۶:۰۲ و ۱۶:۰۷، توسط دیدبان‌های مستقر در منطقه عمومی کرمانشاه، به پست فرماندهی اطلاع داده شد که تعداد ۲ فروند موشک زمین به زمین به سمت تهران در حال پرواز است، که در نهایت، در ساعت ۱۶:۱۰، تهران مورد اصابت یک فروند موشک واقع گردید (منطقه اتوبان افسریه و بلوار ابوذر)، که در اثر انفجار آن، ۱۵ نفر شهید، ۳۰ نفر مجروح و دو نفر مفقودالآثر شدند و ۷ باب منزل و ۱۰ باب مغازه نیز تخریب گردید.

۶۷/۱/۲

مجموع حملات هوایی

در این تاریخ، در مجموع ۲۰ حمله هوایی انجام گرفت، که ۲ مورد آن مربوط به هواپیمای MIG25 جهت عکس‌برداری از مناطقی که توسط رژیم بعثی مورد حمله قرار گرفته بود، می‌باشد.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند کشتی نفتکش

در ساعت ۰۳:۰۰، بر فراز سکوهای سلمان و لاوان، تعداد ۲ فروند هلیکوپتر مشاهده گردید، که با آتش پدافند زمین به هوا متواری گردیدند؛ ۴۰ مورد مربوط به حمله کشتی‌ها و نفتکش‌ها بوده است، که ۲ فروند نفتکش ایران مورد هدف قرار گرفته، که ۸ نفر از خدمه هر دو کشتی نجات یافتند. یک مورد حمله به شوشتر در ساعت ۰۹:۵۸، تعداد ۵ نفر شهید و ۱۱ مجروح بر جای گذاشت و چندین منزل مسکونی نیز تخریب گردید.

حمله هوایی و بمباران شهر ارومیه، آبدانان، ایلام و کوهدهشت

در ساعت ۱۵:۱۵، شهر ارومیه در ارتفاع متوسط بمباران شد، که ۳ شهید و ۵ مجروح داشت و تعدادی منزل مسکونی تخریب گردید. در بمباران آبدانان و ایلام، ۷ مجروح و مقداری خسارت مالی به وجود آمد؛ در این حمله، پرسنل پدافند هوایی تنگه پیرزال با هواپیماهای دشمن درگیر شدند و با اجرای تیراندازی بموقع، دقت عمل بمباران را پایین آورده، که در نهایت، خسارت انسانی و مالی کمتری به وجود آمد. در ساعت ۱۱:۰۵، کوهدهشت بمباران گردید، که در اثر آن ۴ نفر مجروح شدند.

بمباران شیمیایی سردشت و مریوان

شهرهای سردشت و مریوان مورد بمباران شیمیایی دشمن قرار گرفتند، که در اثر آن ۸ نفر شهید و ۶ نفر مجروح شدند.

تهاجم هواپیمای دشمن به شهر تبریز و اقدام تاکتیکی خودی

در ساعت ۱۲:۱۶، یک فروند هواپیمای عراقی از نوع MIG25 در ارتفاع ۷ هزار پایی توسط رادار تبریز کشف گردید، که قصد بمباران شهر تبریز در ارتفاع بالا را داشت و به سایت موشکی HQ2 شهید باکری سپاه واگذار گردید. سایت مذکور ضمن تعقیب هدف، مبادرت به شلیک ۲ تیر موشک HQ2 نمود، که هواپیما از مسیر خود منحرف می‌گردد و در نهایت، زمین‌های کشاورزی اطراف خسروشهر را بمباران می‌نماید و هیچ‌گونه خسارتی به بار نمی‌آید.

۶۷/۱/۲

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۱۸:۱۰، از طرف دیدبان‌های مستقر در کرمانشاه اطلاع رسید یک فروند موشک به سمت تهران در حال پرواز است، که در ساعت ۱۸:۱۲ شهر تهران مورد اصابت یک فروند موشک قرار گرفت و به خیابان رسالت اصابت نمود و در نتیجه آن، ۳ نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح شده و ۲ واحد مسکونی تخریب گردید.

حمله شیمیایی به بخش نوسود و اطراف شهر طویلہ عراق

در ساعت ۱۶:۳۵، هواپیماهای دشمن به حریم هوایی منطقه نوسود تهاجم کردند، که با آتش پدافند هوایی منطقه روبرو شدند. در حین فرار، چند بمب شیمیایی به بخش نوسود و اطراف شهر طویلہ عراق پرتاب نمودند.

انهدام یک فروند هدف دریایی

در ساعت ۱۲:۳۶، تعداد ۲ فروند میراژ ضدکشتی ضمن عملیات تهاجم دریایی، یک هدف دریایی را منهدم نمودند.

حمله هوایی و بمباران اطراف شهر دزفول و مریوان

در ساعت ۱۳:۰۰، تعدادی از هواپیماهای دشمن قصد بمباران شهر دزفول را داشتند، که با آتش بموقع پدافند هوایی زمین به هوا مواجه گردیدند و در نهایت، مهمات خود را در اطراف شهر دزفول تخلیه نموده، که در اثر آن، ۲ نفر مجروح و لوله نفت طعمه حریق شد. در ساعات ۰۸:۰۰ و ۱۱:۵۰، روستای قلعه جی و تازه آباد مریوان توسط هواپیماهای دشمن بمباران شیمیایی شد، که تعدادی غیرنظامی شهید و مجروح شدند.

حمله و بمباران شیمیایی روستای بالک مریوان

در ساعت ۰۹:۰۰، روستای بالک مریوان بمباران شیمیایی گردید، که در نتیجه، ۸ نفر غیرنظامی شهید و تعدادی مصدوم گردیدند.

حمله هوایی و بمباران شهر اسکو (آذربایجان شرقی)

در ساعت ۱۶:۳۰، تعداد ۴ بمب توسط هواپیماهای دشمن به کوه‌های اطراف اسکو پرتاب شد، که تلفاتی در بر نداشت.

۶۷/۱/۳

مرحله پنجم عملیات غرورآفرین والفجر ۱۰ و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در این روز، مرحله پنجم عملیات غرورآفرین والفجر ۱۰ در پاسخگویی به شرارت‌های دشمن بعثی در محور خرمال به سید صادق انجام شد، که در این عملیات، ۱۹ ارتفاع حساس و سوق‌الجیشی آزاد گردید و تیپ ۹۵ و تیپ ۸۰ و تیپ ۴۶ زرهی عراق ۱۰۰٪ منهدم شده و به تیپ ۲۵ مکانیزه دشمن ۳۰٪ آسیب رسید. ضمن اینکه یک فروند هواپیمای دشمن در ساعت ۱۸:۳۹ توسط آتش پرقدرت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مستقر در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ سرنگون گردید.

حملات گسترده دشمن به مرزها، شهر ایلام و مناطق عملیاتی و یک کشتی در خلیج فارس

در این روز، ۵ مورد حمله به مرزهای جمهوری اسلامی ایران توسط هواپیماهای دشمن انجام شد، که یک مورد آن حمله به کشتی‌ها در خلیج فارس و یک مورد حمله موشکی به ایلام و ۳ مورد بمباران مناطق عملیاتی بوده است.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۰۷:۵۵، رادار همدان از قول ایلام و تنگه فنی، پرواز یک شیء نورانی به سمت تهران را اعلام نمود، که مجدداً شهر تهران مورد اصابت موشک زمین به زمین قرار گرفت؛ البته خسارت جانی در بر نداشت، ولی خساراتی به تأسیسات و اماکن عمومی وارد آمد.

۶۷/۱/۴

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی غرب

در ساعت ۱۲:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن با آتش جنگ افزارهای مستقر در منطقه عملیاتی غرب مورد اصابت قرار گرفت و در شهر بوکان سرنگون گردید.

سقوط هواپیمای F4 در منطقه مریوان

در ساعت ۱۴:۴۷، یک فروند هواپیمای F4 توسط پدافند هوایی دشمن مورد اصابت قرار گرفت و در مریوان سقوط نمود.

حمله هوایی و بمباران پل قطور و ایستگاه پل قطور

در ساعت ۱۳:۳۹، پل قطور مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفت، که با آتش پدافند هوایی مواجه شد و دقت در بمباران را از دست داد و مهمات خود را در اطراف پل تخلیه نمود، که آسیبی نیز به پل وارد نیامد.

در ساعت ۰۹:۳۵، هواپیمای دشمن ایستگاه پل قطور را بمباران نمود، که در نتیجه، یک نفر به شهادت رسید.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه بوشهر

در ساعت ۰۹:۱۵، یک فروند هواپیمای MIRAGE دشمن توسط هواپیماهای شکاری رهگیر خودی مورد رهگیری قرار گرفت و با هدایت افسر کنترل شکاری ایستگاه رادار بوشهر، توسط هواپیماهای شکاری مورد هدف قرار گرفت و در آب‌های همیشه نیلگون خلیج فارس سقوط کرد.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۰۹:۵۵، توسط دیدبان‌های شهر میانه به SOC همدان و از همدان به تهران اطلاع داده شد که ۲ فروند هواپیمای دشمن به سمت تهران در حال پرواز می‌باشند، که ضمن اعلام هوشیاری به مواضع پدافندی، وضعیت قرمز اعلام گردید.

در ساعت ۱۰:۴۵، توسط دیدبان‌های شهر کرمانشاه اطلاع داده شد که تعداد سه تیر موشک زمین به زمین به سمت تهران دیده شده، که در نهایت، نقاط مختلف شهر تهران مورد اصابت ۶ فروند موشک زمین به زمین واقع گردید، که در نتیجه آن، ۱۱ نفر شهید و ۵۴ نفر مجروح شدند و تعدادی منازل مسکونی و مغازه و اتومبیل منهدم گردیدند.

عکس‌برداری و شناسایی هوایی MIG25

در ساعت ۱۱:۵۲، بندر طاهری، لاوان، کیش، سیری و سکوه‌های نفتی سلمان و رشادت توسط هواپیماهای MIG25 در ارتفاع ۶۵ هزار پا مورد عکس‌برداری و شناسایی قرار گرفته؛ لذا احتمال حمله هوایی در آتی متصور است.

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه بوشهر

در ساعت ۰۸:۳۵، بر مبنای دریافت اطلاعات حمله هوایی، وضعیت کلیه مناطق تحت مسئولیت گروه پدافند هوایی بوشهر قرمز اعلام و دستور اسکرابیل صادر گردید. در ساعت ۰۸:۴۵؛ شکاری F4 به منطقه رهگیری و هدایت می‌شود، که با کمک کنترل شکاری رادار بوشهر موفق به LOCK ON روی هواپیمای حمله‌ور گردیده، که در نهایت، یک فروند از آنها سقوط می‌نماید و مراتب مورد تأیید گاشا قرار می‌گیرد.

اقدام تاکتیکی و متواری شدن هواپیمای دشمن

در ساعت ۰۲:۴۵، هواپیماهای دشمن درصدد حمله به شناورهای در حال تردد در منطقه عمومی بوشهر بوده، که هواپیمای شکاری رهگیر F4 هدف را در ۳۴ مایلی کشف و در ۱۸ مایلی موفق به قفل (LOCK ON) بر روی هدف می‌گردد. هواپیماهای دشمن قبل از هرگونه عمل خصمانه متواری شده و کاروان نفتکش‌ها سالم به مسیر خود ادامه می‌دهند.

۶۷/۱/۵

حمله شیمیایی به روستای بانیلوان

در ساعات ۰۸:۵۱ و ۰۹:۰۰، هواپیماهای دشمن روستای بانیلوان واقع در منطقه عمومی غرب کرمانشاه در نزدیکی پاسگاه بانیلوان را بمباران شیمیایی نمودند. در این حمله، تعداد زیادی از اهالی روستا مجروح گردیدند.

سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰

در ساعت ۰۹:۱۰، تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ توسط آتشبار موشکی هاگ گسترش یافته در منطقه، مورد اصابت قرار گرفت که هر دو در منطقه سقوط کردند.

حمله هوایی و بمباران جزیره لاوان، شهر کرمانشاه و همدان

در ساعت ۰۹:۴۵، جزیره لاوان مورد حمله یک فروند هلیکوپتر دشمن واقع شد، که با آتش و جنگ افزارهای مستقر در منطقه، حمله آن خنثی گردید.
در ساعت ۱۰:۰۰، چهار نقطه از زمین‌های جنوب شرقی شهر کرمانشاه و روستای جعفرآباد توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد، که هیچ‌گونه تلفات جانی و مالی در بر نداشته است.

در ساعت ۱۰:۰۶، شهر همدان توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد، که در نتیجه، ۳ نفر شهید و ۱۰ نفر مجروح شده و تعدادی خانه تخریب گردید.
در ساعت ۱۰:۱۰، اطراف میدان تیر نیروی زمینی لشکر ۸۱ زرهی کرمانشاه مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت، که با آتش بموقع جنگ افزارهای پدافند هوایی مستقر در منطقه، حمله آنها خنثی گردید و به ناچار بمب‌های خود را در اطراف میدان تیر تخلیه نموده و مجبور به فرار شدند.

سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰

در ساعت ۱۱:۱۳، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰، بیت‌المقدس ۴ توسط آتشبار موشک هاگ (منطقه نوسود) مورد اصابت قرار گرفت و سرنگون گردید و مورد تائید گاشا قرار گرفت.

در ساعت ۱۱:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن توسط جنگ‌افزارهای مستقر در منطقه غرب (نوسود) مورد اصابت قرار گرفت و سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران شهر شوشتر

در ساعت ۱۱:۳۰، شهر شوشتر مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت، که در نتیجه آن، تعدادی از هموطنان شهید و مجروح گردیدند.

حمله هوایی نافرجام دشمن

در ساعت ۱۱:۳۱، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن به منظور حمله به کاروان نفتکش‌ها در منطقه بوشهر ظاهر شدند، که با هماهنگی کامل بین رادار بوشهر و شکاری F4 و جنگ افزارهای مستقر در منطقه، متواری گردیدند.

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه عمومی والفجر ۱۰

در ساعت ۱۲:۳۶، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عمومی والفجر ۱۰، بیت المقدس ۴ (حلبچه) مورد اصابت آتش جنگ افزارهای پدافند هوایی قرار گرفت و سرنگون گردید، که خلبان آن به اسارت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درآمد.

حمله هوایی و بمباران میاندوآب

در ساعت ۱۳:۱۰، چند منطقه مسکونی میاندوآب توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد.

حمله هوایی و بمباران شهر بروجرد

در ساعت ۱۴:۳۶، شهر بروجرد مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفت.

سقوط یک فروند هواپیمای دشمن از نوع SU22

در ساعت ۱۴:۴۰، یک فروند هواپیمای مهاجم از نوع SU22 توسط هواپیماهای شکاری رهگیری و عمل LOCK ON انجام شد، که با شلیک یک فروند موشک مورد اصابت قرار گرفته و سقوط نمود.

حمله نافرجام به پالایشگاه گاز مایع ماهشهر و پتروشیمی رازی

در ساعت ۱۵:۱۳، پالایشگاه گاز مایع ماهشهر و پتروشیمی رازی مورد حمله هوایی قرار گرفت، که با آتش بموقع جنگ افزارهای مستقر در منطقه، قبل از هرگونه عمل متواری گردیدند.

۶۷/۱/۶

حمله هوایی و بمباران شهرهای مریوان و ایلام

در ساعت ۰۹:۳۰، توپخانه دشمن مناطق مسکونی اطراف شهر مریوان را گلوله باران نمود. در ساعت ۱۱:۳۳، شهر ایلام مورد بمباران قرار گرفت، که خوشبختانه هیچ گونه خسارت مالی و جانی بر جای نگذاشت.

انهدام و سرنگونی هلیکوپتر دشمن در منطقه شریانی

در ساعت ۱۴:۰۰، یک فروند هلیکوپتر در منطقه شریانی توسط جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مورد اصابت قرار گرفت و در منطقه سقوط کرد.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۱۴:۳۵، شهر تهران مورد اصابت ۲ فروند موشک دشمن قرار گرفت، که ۱ فروند به خیابان توانیر اصابت نمود و در اثر آن، ۱۲ نفر شهید و ۲۰۰ نفر مجروح گردیدند و ۱۶ واحد مسکونی تخریب شد و به ۲۷ دستگاه خودرو خسارت وارد آمد و ۱ فروند دیگر نیز به خیابان سخایی اصابت نمود که در نتیجه آن، ۷ نفر مجروح و خساراتی به ساختمان مجتمع تربیتی وارد شد. به علت ابری بودن منطقه عمومی غرب کشور، دیدبان‌ها نتوانستند موشک‌های شلیک‌شده را بموقع پیش‌بینی نمایند. ضمناً به علت بدی آب و هوا در منطقه تبریز و همدان، انجام اسکراملبل مقدور نبود.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی غرب کشور (مریوان)

در ساعت ۱۵:۱۵، یک فروند هواپیمای دشمن از نوع SU22 مورد اصابت موشک هاگ قرار گرفت و در منطقه عملیاتی غرب کشور (مریوان) سرنگون گردید، که مورد تأیید گاشا قرار گرفت.

حمله هوایی و بمباران شیمیایی شهرستان بستان

در ساعت ۲۳:۴۰، غرب شهرستان بستان بمباران شیمیایی گردید، که تعدادی از هموطنان مجروح شدند.

جابجایی سایت ۲ خارک به جزیره خارکو

فرماندهی پدافند هوایی با اجرای پوشش هوایی مناسب جزیره خارک دستور به جابجایی تجهیزات سایت ۲ هاگ خارک به جزیره خارکو می‌نماید، که به سرعت سایت مذکور در محل مستقر شده و مورد بهره‌برداری عملیاتی قرار می‌گیرد.

۶۷/۱/۷

حمله موشکی زمین به زمین به شهر اصفهان

در ساعت ۰۸:۱۰، تعداد ۲ تیر موشک زمین به زمین دشمن به شهر اصفهان اصابت کرد.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران و انهدام ۱ تیر موشک توسط آتش پدافند هوایی در ساعت ۰۸:۱۵، یک تیر موشک به تهران خیابان توانیر کوچه شهروز اصابت نمود، که در نتیجه، ۲ نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح شدند و ۱ تیر نیز در فضای تهران توسط آتش پر حجم پدافند هوایی مورد اصابت قرار گرفته و منفجر گردید.

حمله هوایی و بمباران شهر کوهدشت و همدان

در ساعت ۱۰:۳۰، چند نقطه مسکونی از شهر کوهدشت توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد، که در نتیجه آن، چند باب منزل مسکونی تخریب و یک نفر مجروح گردید. در ساعت ۱۱:۲۵، حومه شهر همدان توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد، که خسارات جانی و مالی در بر نداشته است.

۶۷/۱/۸

حمله هوایی و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۱۰:۲۵، تعداد ۲ نقطه از مناطق مسکونی شهر ایلام توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

انهدام و سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰

در ساعت ۱۰:۲۹، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ توسط آتش پر حجم جنگ افزارهای پدافند هوایی مورد اصابت قرار گرفت و سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران شهر دزفول

در ساعت ۱۱:۱۷، چند نقطه مسکونی از شهر دزفول بمباران گردید، که در نتیجه آن، ۴ نفر شهید و ۵ نفر مجروح گردیدند.

انهدام و سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰

در ساعت ۱۲:۰۷، یک فروند هواپیمای دشمن از نوع سوخو در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ مورد اصابت آتش پدافند هوایی قرار گرفت و سرنگون گردید و خلبان آن به هلاکت رسید.

حمله هوایی و بمباران شهرستان بروجرد

در ساعت ۱۴:۲۵، چهار نقطه از حوالی شهرستان بروجرد توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

حمله هوایی و بمباران شهر قم و انهدام یک تیر موشک توسط آتش پدافند هوایی
در ساعت ۱۵:۱۶، از تعداد ۳ تیر موشک زمین به زمین که به شهر قم پرتاب شده بود، ۱ تیر آن در آسمان توسط آتش پدافند هوایی منطقه منهدم گردیده و ۲ فروند دیگر به داخل شهر اصابت نمود، که در نتیجه آن، ۱ نفر شهید و ۱۴۰ نفر مجروح گردیدند.

۶۷/۱/۹

حمله هوایی و بمباران دهلران، کرمانشاه و همدان
در ساعت ۱۰:۰۵، شمال غرب هفت‌تپه و جنوب شرق دهلران توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

در ساعت ۱۳:۵۸، شهرستان کرمانشاه مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت.
در ساعت ۱۴:۰۰، شهرستان همدان مورد حمله هواپیماهای دشمن یعنی قرار گرفت، که با عکس‌العمل بموقع پدافند هوایی منطقه، حملات آنها خنثی گردید.

حمله هوایی به جزیره لاوان و مورد اصابت قرار گرفتن ۲ مخزن
در ساعت ۱۴:۱۵، گزارش رسیده که توسط رادار بوشهر تعداد ۱۸ فروند از هواپیماهای دشمن ردیابی گردیده، که قصد حمله به مناطق لاوان را داشتند. یک فروند F14 و یک فروند F4 جهت مقابله با آنها اسکرامبل داده می‌شود و مطالب به SOC بندرعباس اعلام می‌گردد.

در ساعت ۱۵:۰۵، تعداد ۲ مخزن در جزیره لاوان مورد اصابت ۴ بمب قرار گرفت، که قسمتی از مخازن نفتی آتش گرفت و خساراتی وارد آمد و برق جزیره نیز قطع گردید. سلاح‌های پدافندی مستقر در جزیره به روی هواپیماها آتش گشودند، ولی موفق به سرنگونی هواپیماها نگردیدند و هواپیماها توانستند به مسیر خود ادامه داده و از تیررس خارج شوند.

حمله هوایی و بمباران سایت هاگ مریوان، آبدانان و خرم‌آباد
در ساعت ۱۵:۳۰، سایت هاگ اعزامی از تبریز به منطقه عملیاتی مریوان تحت کنترل قرارگاه فجر مورد بمباران قرار گرفت و خسارات جزئی به لانچر و ژنراتور هاگ وارد گردید.
در ساعت ۱۵:۵۸، شهر آبدانان توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.
در ساعت ۱۶:۰۴، شهر خرم‌آباد توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

انهدام و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰
در ساعت ۱۷:۵۱، تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط آتش یگان‌های پدافند هوایی مستقر در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ مورد هدف قرار گرفته و سرنگون گردیدند.

۶۷/۱/۱۰

حمله و بمباران مریوان

در ساعت ۰۸:۳۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن منطقه عمومی مریوان را بمباران نمودند.

حمله موشکی زمین به زمین به اصفهان

در ساعت ۰۹:۲۳، تعداد ۲ فروند موشک زمین به زمین به اصفهان اصابت نمود.

حمله هوایی و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند نفتکش در منطقه بوشهر

در ساعت ۰۹:۵۰، با دریافت اطلاعاتی حمله هوایی دستور اسکرامل توسط رادار بوشهر برای ۱ فروند F14 صادر و مناطق تحت مسئولیت نیز قرمز اعلام گردید. مسیر حمله دشمن به تعداد ۳ فروند و سرعت تخمینی ۴۳۰ مایل و ارتفاع زیر ۱۰ هزار پا در پوشش راداری بوشهر قرار می‌گیرد. با توجه به موقعیت یک فروند نفتکش غول‌پیکر خروجی، شکاری مذکور به منطقه مورد نظر با تاکتیک مناسب تا ۱۸ مایلی هواپیماهای دشمن هدایت می‌گردد، ولی به علت عدم کشف توسط شکاری و خرابی موشک، موفق به درگیری با هدف نشده و نفتکش مذکور مورد اصابت قرار می‌گیرد. از میزان خسارات وارده اطلاعی در دست نیست.

حمله هوایی و بمباران منطقه پاره

در ساعت ۱۰:۰۰، منطقه چشم سیاه باینگان پاره بمباران گردید.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور دریایی

در ساعت ۱۰:۴۵، یک فروند شناور دریایی مورد اصابت یک فروند راکت دشمن قرار گرفت.

حمله هوایی و بمباران شهرهای بروجرد و دزفول

در ساعت ۱۵:۳۰، شهر بروجرد توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد، که خسارت جانی و مالی در بر نداشته است.

در ساعت ۱۷:۲۲، شهر دزفول توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند نفتکش قبرسی
نفتکش قبرسی اناکس در حوالی ۲۹ مایلی رأس المطاف مورد حمله واقع شد و دچار آتش‌سوزی گردید.

۶۷/۱/۱۱

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰
در ساعت ۰۸:۴۵، یک فروند هواپیمای دشمن توسط آتش پر حجم پدافند هوایی منطقه مورد اصابت قرار گرفت و در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران شیمیایی روستاهای ذکریا، بهرام‌آباد، سانا، مریوان و سردشت
در ساعت ۰۹:۰۰، روستاهای ذکریا، بهرام‌آباد، سانا و مریوان بمباران شیمیایی گردیدند، که در نتیجه، ۴ نفر غیرنظامی شهید شدند.
در ساعت ۰۹:۵۰، حوالی شهرستان سردشت بمباران شد، که بر اثر آن، یک نفر مجروح گردید.

شنیده شدن صدای موشک و صدای هواپیما در آبدانان، قم و تهران
در ساعت ۱۴:۲۱، دیدبان‌های آبدانان صدای موشک را گزارش کردند.
در ساعت ۱۴:۲۴، دیدبان‌های قم و تهران صدای هواپیما را گزارش نمودند.

حمله هوایی و بمباران شهرهای بروجرد، همدان و جنوب سد دزفول
در ساعت ۱۵:۳۲، شهرستان بروجرد مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت، که از میزان خسارات وارده اطلاعی در دست نمی‌باشد.

در ساعت ۱۶:۳۲، شهر همدان توسط یک فروند هواپیمای MIG25 دشمن از ارتفاع بالا بمباران گردید.

در ساعت ۱۷:۲۳، جنوب سد دزفول توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید، که با عکس‌العمل بموقع پدافند منطقه، هواپیماها از مسیر خود منحرف شده و مهمات خود را در اطراف دزفول ریخته و متواری گردیدند.

گروه پدافند هوایی همدان به منظور پوشش راه‌های نفوذی و دفاع از مناطق نیروگاه انجیرک اراک، تعداد ۲ قبضه توپ ۳۵م‌م از فرماندهی پدافند هوایی درخواست می‌نماید.

۶۷/۱/۱۲

گزارش فعالیت هواپیمای MIG25

در ساعت ۱۰:۵۵، دیدبان‌ها از منطقه عملیاتی اعلام کردند یک فروند هواپیمای MIG25 از روی منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ عبور کرده است.

جابجایی سایت هاگ شهید مردانه

سایت ۲ هاگ تبریز مستقر در منطقه عملیاتی شمال غرب به موقعیت شهید مردانه میان‌دوآب جابجا و مستقر گردید. در همان روز، با تلاش پرسنل عملیاتی و فنی آماده و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

تعداد ۴ قبضه توپ ۲۳م از محل‌های کم‌اهمیت پایگاه دوم شکاری (تبریز) جمع‌آوری و جهت دفاع و پوشش هوایی سایت فوق به منطقه میان‌دوآب اعزام گردید.

۶۷/۱/۱۳

شکسته شدن دیوار صوتی بر فراز شهر دزفول

در ساعت ۰۹:۱۵، دیدبان‌ها از دزفول اطلاع دادند که دیوار صوتی شکسته شده، که احتمالاً صدای هواپیما و یا موشک بوده است.

اعلام حمله هوایی و وضعیت قرمز در جزیره خارک، سکوهای نفتی و شهر شیراز

در ساعت ۱۱:۰۷، دیدبان‌ها اعلام حمله هوایی روی دریا نمودند، که وضعیت نوار ساحلی و خارک و سکوهای نفتی و شیراز قرمز اعلام گردید.

حمله هوایی و بمباران شیمیایی روستای کلالی پاوه

در ساعت ۱۷:۰۰، توسط هواپیماهای دشمن تعداد ۲ بمب شیمیایی به حوالی روستای کلالی، واقع در ۵ کیلومتری پاوه پرتاب شد، که در اثر آلودگی منطقه، ۱۲ نفر از اهالی محل مجروح و در بیمارستان بستری شدند.

۶۷/۱/۱۴

حمله هوایی و بمباران روستای تازه‌آباد پاوه

در ساعت ۱۰:۰۰، روستای حریمان سفلا و علیا در منطقه تازه‌آباد پاوه بمباران گردید، که در اثر آن، ۳ نفر از اهالی مجروح شدند.

حمله هوایی نافرجام به باغ ملک تبریز

در ساعت ۱۳:۴۰، جنگ افزارهای گسترش یافته در باغ ملک تبریز با هواپیماهای دشمن درگیر شده و با اجرای آتش بموقع آنها را متواری نمودند.

حمله هوایی به پالایشگاه اصفهان و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۴:۰۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن به پالایشگاه اصفهان حمله نمودند، که با آتش جنگ افزارهایی پدافند هوایی، یک فروند از هواپیماهای MIRAGE-F1 مهاجم مورد اصابت واقع و سرنگون گردید و خلبان آن به اسارت درآمد. در اثر این بمباران، ۳ نفر مجروح گردیدند.

نقش و عملکرد دیدبانی بصری در کشف بموقع هدف

در بررسی به عمل آمده از حمله هوایی دشمن به پالایشگاه اصفهان، مشخص گردید فعالیت شبکه دیدبانی مستقر در قمشه با رؤیت و گزارش بموقع و هشدار پست فرماندهی به یگان های پدافند و اجرای آتش بموقع آنها منجر به سقوط یک فروند از هواپیماهای مهاجم گردید.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۴:۲۲، یک فروند هواپیمای میراژ دشمن که قصد حمله به کاروان های کشتی را داشت، در منطقه عملیاتی جنوب توسط آتش پدافند هوایی سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران شهر تبریز

در ساعت ۱۴:۳۵، چند فروند از هواپیماهای دشمن شهر تبریز را بمباران نمودند، که در نتیجه آن، ۱۷ نفر شهید و ۵۴ نفر مجروح و ۴۰ باب منزل مسکونی تخریب گردید.

حمله هوایی به گوره و اقدام تاکتیکی یگان های پدافند هوایی

در ساعت ۱۹:۲۷، جنگ افزارهای مستقر در گوره با کمک رادار بوشهر موفق به کشف هواپیماهای دشمن گردیدند و ضمن اجرای آتش بموقع، با آنها درگیر شدند، که هواپیماهای دشمن متواری گردیدند.

۶۷/۱/۱۵

بمباران تأسیسات و مناطق حساس و حیاتی و پتروشیمی بصره

در ساعت ۰۷:۳۵ و ۰۷:۴۰، چند فروند هواپیمای شکاری بمبافکن نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران تأسیسات و مناطق حساس و حیاتی و پتروشیمی بصره را بمباران کردند، که در نتیجه آن، خسارات عمده‌ای به این تأسیسات وارد آمد.

حمله هوایی و بمباران بانه، آبدانان و تأسیسات ماهشهر و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۰۹:۴۰، شهر بانه بمباران گردید، که خسارات وارده جزئی بوده است.
در ساعت ۱۳:۱۶، شهر آبدانان توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد و خسارات جزئی وارد آمد.

در ساعت ۱۳:۲۵، یک فروند هواپیمای دشمن قصد بمباران تأسیسات منطقه صنعتی ماهشهر را داشت، که با آتش جنگ‌افزارهای مستقر در منطقه، مورد اصابت واقع شد و سرنگون گردید. در همان ساعت، تأسیسات گاز مایع ماهشهر مورد اصابت چند بمب قرار گرفت، که خسارات جزئی به آن وارد آمد.

حمله موشکی زمین به زمین به اصفهان

در ساعت ۱۸:۱۷، یک فروند موشک زمین به زمین به شهر اصفهان اصابت نمود، که خسارت جانی و مالی بر جای گذاشت.

حمله هوایی و بمباران دزفول

در ساعت ۱۸:۵۳، شهر دزفول مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت. از میزان خسارت وارده اطلاعی در دست نمی‌باشد.

آمار حملات هوایی به جزیره لاوان

تعداد ۳۰۳ فروند از هواپیماهای متخاصم عراقی در ۱۲۳ مسیر (۱ الی ۲۰ فرودی) ضمن تهاجم به قلمرو فضائی جمهوری اسلامی ایران از شمال غرب تا لاوان، توسط رادارهای پدافندی کشف شده و علیه آن اقدام تاکتیکی انجام دادند. تعداد ۸ فروند از این هواپیماها توسط جنگنده‌های خودی و پدافند زمین به هوا سرنگون گردیدند.
تعداد ۳۶ فروند از این هواپیماهای فوق از نوع MIG25 بوده، که جهت عکس‌برداری و شناسائی مناطق و تعدادی نیز عملیات موشکباران را علیه شهرهای جمهوری اسلامی ایران انجام داده‌اند.

۶۷/۱/۱۶

حمله موشکی زمین به زمین به شهر قم

در ساعت ۰۰:۱۵، یک فروند موشک زمین به زمین به شهر قم اصابت نمود، که خسارات جزئی به جای گذاشت.

حمله هوایی و بمباران همدان

در ساعت ۰۹:۰۵، شهر همدان توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر اصفهان و قم

در ساعت ۰۹:۴۵، شهر قم و در ساعت ۰۹:۵۶، شهر اصفهان مورد اصابت چند فروند موشک زمین به زمین دشمن قرار گرفت، که در نتیجه آن، تعدادی از هموطنان شهید و مجروح شدند و خساراتی به اماکن مسکونی وارد آمد.

عملکرد بموقع شبکه دیدبانی بصری

در ساعت ۱۱:۰۲، توسط دیدبان‌های مستقر در چندین نقطه استان مرکزی با رؤیت و گزارش هواپیماهای دشمن که در ارتفاع بالا به سمت تهران و اصفهان در حال پرواز بودند، وضعیت قرمز اعلام گردید، و با به صدا درآوردن آژیر، پدافند هوایی غیرعامل اجرا و هوشیاری لازم به مواضع پدافندی داده شد.

سرنگونی هواپیمای PC7 دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰

در ساعت ۱۲:۴۸، یک فروند هواپیمای PC7 دشمن در منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ مورد اصابت آتش جنگ افزارهای پدافند هوایی مستقر در منطقه قرار گرفته و سرنگون گردید.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۱۵:۲۲، تعداد ۲ فروند موشک زمین به زمین دشمن به شهر تهران اصابت نمود.

حمله هوایی و بمباران اطراف شهر دزفول

در ساعت ۱۵:۵۴، چند فروند هواپیمای دشمن قصد بمباران شهر دزفول را داشتند، که با آتش بموقع جنگ افزارهای پدافندی مجبور به فرار شده و بمب‌های خود را در اطراف شهر ریختند.

۶۷/۱/۱۷

حمله هوایی و بمباران شوشتر و مسجد سلیمان و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۰۹:۲۴، شهر شوشتر مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفت.
در ساعت ۰۹:۲۹ و ۰۹:۳۱، مسجد سلیمان مورد حمله هوایی قرار گرفت، که یک فروند از هواپیماهای دشمن از نوع SU22 در مسجد سلیمان مورد هدف واقع شد و سرنگون گردید.

انهدام و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در اطراف شهر ایلام
در ساعت ۱۰:۰۹، شهر ایلام مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفت، که یک فروند از هواپیماهای مهاجم از نوع MIG23 توسط مواضع پدافند هوایی نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران مستقر در منطقه مورد اصابت واقع شد و در اطراف شهر سرنگون گردید و خلبان آن به نام سروان محمد فاکر محمد به هلاکت رسید.

خسارات و تلفات بمباران شهرهای ارومیه، سلماس و اسلام‌آباد
در ساعت ۱۰:۱۰ و ۱۰:۱۲ و ۱۰:۱۴، شهرهای ارومیه، سلماس و اسلام‌آباد مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفتند.

در ساعت ۱۴:۴۸، شهرک زیوه از توابع ارومیه مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفت.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران
در ساعت ۱۵:۲۲، شهر تهران مورد حمله ۲ فروند موشک زمین به زمین دشمن قرار گرفت.

۶۷/۱/۱۸

حمله هوایی و بمباران شهر پل دختر
شهر پل دختر توسط هواپیماهای دشمن بمباران و ۹ باب منزل مسکونی تخریب و ۱ نفر مجروح گردید.

حمله هوایی و بمباران دزفول
در ساعت ۰۸:۴۶، شهر دزفول مورد حمله هواپیماهای دشمن واقع گردید.

حمله موشکی زمین به زمین به تهران و کرج
در ساعت ۰۹:۰۵، دو منطقه از شهر تهران مورد اصابت موشک دشمن واقع گردید.

در ساعت ۱۰:۰۰، زورآباد کرج مورد اصابت یک فروند موشک زمین به زمین از نوع اسکاد واقع شد و خساراتی به آن وارد گردید.

حمله هوایی و بمباران مسجد سلیمان و همدان

در ساعت ۱۰:۳۰، مسجد سلیمان مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفت و خساراتی به آن وارد آمد.

در ساعات ۱۲:۱۶ و ۱۲:۲۲ و ۲۱:۲۱، شهر همدان مورد اصابت ۴ بمب قرار گرفت، که در نتیجه آن، ۸ نفر شهید و ۱۵ نفر مجروح گردیدند.

حمله موشکی زمین به زمین به تهران

در ساعت ۱۲:۲۲ و ۱۲:۵۲، شهر تهران مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن قرار گرفت.

حمله هوایی و بمباران شهرهای کرمانشاه، ایلام و هندیجان

در ساعت ۱۳:۲۵ و ۱۳:۳۱، هواپیماهای دشمن به شهر کرمانشاه و ایلام حمله نمودند، که با آتش جنگ افزارهای منطقه مواجه و مجبور به فرار شدند.

در ساعت ۱۳:۳۰، شهر هندیجان مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می گیرد.

حمله موشکی زمین به زمین به تبریز

در ساعت ۱۳:۳۸، شهر تبریز مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن واقع می گردد.

حمله هوایی و بمباران کرمانشاه و ایلام

در ساعت ۱۵:۱۰ و ۱۵:۵۰، هواپیماهای دشمن بار دیگر شهر کرمانشاه و ایلام را مورد حمله قرار دادند، که با آتش جنگ افزارهای پدافند هوایی منطقه مواجه شده و مجبور به فرار می گردند.

حمله موشکی زمین به زمین به کرج، تهران و اصفهان

در ساعت ۱۶:۰۵، یک فروند موشک زمین به زمین به شهر کرج در داخل پارک، کنار اتوبان تقاطع فردیس اصابت نمود، که تلفاتی در بر نداشت.

در ساعات ۱۷:۴۵ و ۲۱:۰۴، شهر تهران مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن واقع گردید.

در ساعات ۱۱:۳۱ و ۱۳:۰۵ و ۱۵:۲۴ و ۱۹:۰۰، شهر اصفهان مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن واقع گردید.

حمله هوایی به کرمانشاه

در ساعت ۲۴:۲۱، شهر کرمانشاه مورد حمله هواپیماهای دشمن واقع گردید.

بمباران شهر بغداد توسط هواپیماهای شکاری خودی

به علت شیطنت‌های دشمن بعثی و جوابگویی به حملات آنها، شهر بغداد توسط خلبانان جان بر کف نیروی هوایی با چندین فروند از هواپیماهای شکاری بمب‌افکن مورد حمله قرار گرفت.

۶۷/۱/۱۹

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای تبریز، اصفهان، قم و تهران

در ساعت ۰۳:۰۳، به شهر تبریز حمله موشکی شد، که در مناطق غیرمسکونی فرود آمد.

در ساعت ۰۳:۲۳، یک فروند موشک زمین به زمین به خیابان خاوران تهران اصابت کرد، که در نتیجه آن، ۲ نفر شهید و ۵ نفر مجروح گردیدند.

در ساعت ۰۳:۲۳، یک فروند موشک به اطراف کوه‌های تهران اصابت کرد، که خساراتی در بر نداشته است.

در ساعت ۰۴:۰۰، یک فروند موشک زمین به زمین به خیابان جی اصفهان اصابت نمود، که بنا به گزارش‌های رسیده، موشک مذکور عمل نکرده است.

در ساعت ۰۵:۵۱، یک فروند موشک زمین به زمین به بیابان‌های اطراف جمکران قم اصابت نمود، که خساراتی در بر نداشت.

اقدام تاکتیکی بموقع در مقابله با حملات هوایی دشمن به لاوان

در ساعت ۱۱:۳۳، دشمن بعثی با چند فروند هواپیما به جزیره لاوان حمله نمود، که با همکاری همه‌جانبه بین رادارهای همجوار و اقدام بموقع رادار بندرعباس در به پرواز درآوردن هواپیماهای شکاری و اتخاذ تاکتیک صحیح توسط رادار کیش، به همراه ایثار و فداکاری خلبانان پایگاه نهم و آتش بموقع جنگ‌افزارهای پدافند هوایی، باعث برهم خوردن آرایش پروازی هواپیماهای حمله‌ور دشمن گردیده و هواپیماها بدون هرگونه اقدامی مجبور به فرار و ترک منطقه گردیدند.

۶۷/۱/۲۰

آغاز عملیات غرورآفرین بیت المقدس ۵

در این تاریخ، عملیات غرورآفرین بیت المقدس ۵ در منطقه پنجوبین عراق و از سمت مریوان با هدف تصرف ارتفاعات کله قندی، سنگ معدن و شاخ کن شوکت به مرحله اجرا درآمد. گروه‌های پدافند هوایی شرکت کننده در این عملیات، همدان، تبریز، تهران، بوشهر و امیدیه بودند.

اقدامات تاکتیکی یگان‌های پدافند هوایی علیه هواپیماهای دشمن

در ساعت ۱۳:۵۰، هواپیماهای دشمن توسط دیدبان‌های مستقر در منطقه عمومی آبادان رؤیت شدند، که با اعلام هوشیاری لازم به مواضع پدافند هوایی بهبهان، امیدیه و بندر امام و تأسیسات نفتی منطقه و بید بلند و در نهایت، با آتش بموقع یگان‌های پدافند هوایی مستقر در مراکز فوق، هواپیماهای دشمن از اجرای اقدامات تاکتیکی خود ناکام مانده و مجبور به ترک منطقه شدند.

۶۷/۱/۲۱

رؤیت اهداف دشمن با اعلام شبکه دیدبانی بصری

در ساعت ۰۷:۰۰، به علت رؤیت چشمی هواپیماهای دشمن توسط دیدبان‌های مستقر در منطقه غرب، هوشیاری کامل و ۱۰۰٪ به کلیه واحدهای پدافند هوایی، مخصوصاً پالایشگاه‌ها و مراکز حساس و حیاتی کشور اعلام گردید.

در ساعت ۱۱:۳۵، تعدادی هواپیمای دشمن در منطقه شمال کشور توسط دیدبان‌ها رؤیت گردید، که هوشیاری لازم به کلیه مواضع پدافندی آذربایجان شرقی و غربی و نکاء داده شد. در ساعت ۱۷:۳۰، دیدبان‌های مستقر در منطقه آستارا تهاجم هوایی هلیکوپتر شوروی به نوار مرزی را گزارش نمودند. هلیکوپتر یادشده بدون هیچ‌گونه عمل خصمانه‌ای از مرز خارج گردید.

۶۷/۱/۲۲

حمله هوایی و بمباران شهر مریوان

در ساعت ۰۹:۲۰، هواپیماهای دشمن قصد بمباران مریوان را داشتند، که با آتش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مستقر در منطقه، آرایش حمله آنها بهم خورده و در نهایت، بمب‌های خود را در اطراف دریاچه زریوار و مریوان ریخته و متواری گردیدند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای اصفهان و تهران

در ساعت ۰۹:۲۹، اصفهان و در ساعات ۰۹:۳۶ و ۱۱:۴۰، تهران (منطقه میدان غار) مورد اصابت موشک زمین به زمین دشمن قرار گرفت، که در نتیجه این حمله ددمنشانه، تعدادی از مناطق مسکونی تخریب و عده‌ای شهید و مجروح شدند.

حمله هوایی و بمباران روستاهای آذربایجان غربی

در ساعت ۱۳:۴۷ روستای آژان و زیوه در آذربایجان غربی مورد حمله هوایی قرار گرفت.

حمله موشکی زمین به زمین به کارخانه قند اسلام‌آباد

در ساعت ۱۷:۰۰، یک فروند موشک توسط دیدبان‌های مستقر در منطقه ایلام رؤیت گردید، که به سمت همدان در حال پرواز بود.

در ساعت ۱۸:۴۵، از رادار همدان اطلاع دادند که یک فروند موشک به سمت اسلام‌آباد پرتاب شد، که به اطراف کارخانه قند اسلام‌آباد اصابت نموده و خساراتی جزئی به بار آورد.

۶۷/۱/۲۳

انهدام موشک زمین به زمین دشمن در آسمان تبریز

در ساعت ۰۷:۳۵، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن در آسمان شهر تبریز مورد اصابت آتش جنگ افزارهای پدافند هوایی قرار گرفت و منفجر شد، که تلفات و خساراتی در پی نداشت.

اقدامات هواپیماهای افغانی در شرق کشور

در ساعت ۰۷:۵۰، از بندرعباس اطلاع دادند که چند فروند هواپیمای افغانستان خاک پاکستان را بمباران نموده‌اند.

در ساعت ۰۹:۵۰، از بابلسر اطلاع دادند پرواز شکاری‌های افغان در هنگام برگشت، روی مرز و حتی داخل مرز شده و در تربت جام و جنت‌آباد دیده شده‌اند.

صدای انفجار در تنب بزرگ

در ساعت ۱۲:۵۰، در سمت ۱۳۵ درجه جزیره تنب بزرگ، صدای انفجار شنیده شده است.

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای تهران و تبریز

در ساعت ۱۳:۲۵، یک فروند موشک زمین به زمین در آسمان تهران منفجر گردید.

در ساعت ۱۴:۲۵، یک فروند موشک زمین به زمین به کوه‌های اطراف تبریز اصابت کرد.

در ساعت ۱۷:۴۵، یک فروند موشک زمین به زمین به ضلع شرقی پارک شهر تهران اصابت کرد، که در نتیجه آن، ۵ نفر شهید و ۲۶ نفر مجروح شدند.

تیراندازی به شیء نورانی

در ساعت ۲۱:۳۰، از گروه بندرعباس اطلاع دادند که جزیره سیری به سمت یک هواپیما (شیء نورانی) تیراندازی کرده است.

۶۷/۱/۲۴

حمله موشکی زمین به زمین به تهران

در ساعت ۱۲:۴۰، یک فروند موشک زمین به زمین به میدان صبحگاه پادگان لویزان اصابت نمود، که خوشبختانه تلفاتی در بر نداشته است.

۶۷/۱/۲۵

حمله موشکی زمین به زمین به اصفهان

در ساعات ۰۸:۰۹ و ۱۵:۱۰، شهرهای اصفهان و قم مورد حمله موشک‌های زمین به زمین دشمن قرار گرفت، که از میزان خسارات وارده اطلاع دقیقی در دست نیست.

حمله هوایی و بمباران شهر دزفول

در ساعت ۱۲:۴۴، شهر دزفول مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۱۵:۰۳، شهر تهران مورد اصابت یک فروند موشک زمین به زمین قرار گرفت و خساراتی به بار آورد.

حمله هوایی و بمباران همدان و کرمانشاه

در ساعات ۱۴:۱۵ و ۳۳:۲۰، هواپیماهای MIG25 از ارتفاع بالا مبادرت به بمباران شهر همدان نمودند.

در ساعت ۲۱:۵۵، شهر کرمانشاه مورد حمله هوایی هواپیماهای دشمن قرار گرفت و خسارات جانی و مالی جزئی به این شهر وارد گردید.

۶۷/۱/۲۶

حمله هوایی و بمباران شهرهای دزفول و بروجرد

در ساعت ۰۷:۳۲، شهر دزفول مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفت.

در ساعت ۰۸:۳۲، شهر بروجرد مورد حمله و بمباران هواپیماهای دشمن قرار گرفت.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه ارومیه

در ساعت ۱۰:۳۶، یک فروند هواپیمای دشمن که قصد بمباران شهر ارومیه را داشت، با آتش جنگ افزارهای پدافند هوایی مستقر در منطقه مورد هدف واقع شد و سرنگون گردید.

حمله هوایی به بحرگان

در ساعت ۱۲:۱۵، تأسیسات گازی بحرگان مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت، که با آتش بموقع جنگ افزارهای پدافندی بدون هرگونه اقدامی متواری گردیدند.

اعلام هوشیاری با رؤیت هدف توسط دیدبان بصری

در ساعت ۱۲:۱۶، دیدبان‌های مستقر در شمال کشور، نزدیک مرز ترکیه و عراق با مشاهده تهاجم هواپیماهای دشمن به مرز جمهوری اسلامی ایران و گزارش بموقع به CRC تبریز، وضعیت آذربایجان غربی و شرقی و نکاء قرمز اعلام گردید و هوشیاری لازم به مواضع پدافندی داده شد.

حمله هوایی و بمباران شهرهای میاندوآب، دزفول و همدان

در ساعت ۱۲:۴۰، شهر میاندوآب مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت. در ساعات ۱۴:۳۷ و ۱۸:۱۷، شهر دزفول از ارتفاع بالا مورد بمباران هوایی قرار گرفت. در ساعات ۱۴:۴۰ و ۱۸:۱۴، شهر همدان از ارتفاع بالا مورد بمباران هوایی قرار گرفت.

رؤیت شیء نورانی و یا موشک زمین به زمین توسط دیدبان بصری

در ساعت ۲۳:۳۷، دیدبان‌های مستقر در چنگوله شیء نورانی را (یا موشک) که به سمت شمال شرق در حرکت بود، مشاهده کرده، که بلافاصله در تهران، قم، اصفهان وضعیت قرمز اعلام گردید.

حمله موشکی زمین به زمین به اصفهان

در ساعت ۲۳:۴۳، یک فروند موشک زمین به زمین به شهر اصفهان اصابت نمود.

۶۷/۱/۲۷

حمله موشکی زمین به زمین به اصفهان و انهدام یک فروند موشک

در ساعت ۰۳:۲۰، شهر اصفهان مورد اصابت ۲ فروند موشک زمین به زمین قرار گرفت، که یک فروند از موشک‌ها توسط جنگ افزارهای پدافند هوایی در هوا منهدم گردید.

رویت شئی نورانی و یا موشک توسط دیده بان بصری

در ساعت ۰۹:۰۴ دیدبان‌های مستقر در دزفول شیئی نورانی (موشک) از غرب به شرق را گزارش کردند، که در شهرهای مرکزی و قم و تهران و اصفهان وضعیت قرمز اعلام گردید.

حمله موشکی زمین به زمین به قم

یک فروند موشک زمین به زمین به شهر قم اصابت نمود. از میزان خسارت وارده اطلاع دقیقی در دست نیست.

حمله موشکی زمین به زمین اصفهان

در ساعت ۰۴:۳۸، در سمت ۲۶۰ درجه توسط رادار SOC همدان، یک فروند موشک زمین به زمین که به سمت اصفهان پرتاب شده بود کشف گردید، و در ساعت ۰۴:۴۰، موشک فوق به شهر اصفهان اصابت نمود.

حمله هوایی و بمباران همدان

در ساعت ۰۷:۳۰، شهر همدان توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد.

حمله موشکی زمین به زمین در ۴ مرحله به تهران

در ساعات ۰۸:۰۶ و ۰۸:۱۱ و ۰۸:۳۵ و ۰۹:۳۶، تهران مورد حمله موشک‌های زمین به زمین دشمن قرار گرفت و خساراتی به اماکن عمومی وارد آمد.

۶۷/۱/۲۸

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای تهران و شیراز

در ساعت ۱۱:۰۷، سه فروند از موشک‌های زمین به زمین دشمن به خیابان تختی و منظریه و خیابان سبلان جنوبی اصابت نمود، که در نتیجه آن، ۱۱ نفر شهید و ۴۰ نفر مجروح شدند و به تعدادی ساختمان و وسیله نقلیه خساراتی وارد شد.

در ساعت ۱۴:۰۰، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به ارتفاعات هفت تن شیراز اصابت نمود.

حمله هوایی و اعلام وضعیت قرمز

در ساعت ۲۱:۴۵، با رویت یک فروند هواپیما در رشت، وضعیت نیروگاه برق نکاء قرمز اعلام گردید.

بازپس‌گیری فاو توسط عراق با تهاجم گسترده و بمباران شیمیایی
اولین تهاجم عراق به فاو در این تاریخ آغاز گردید و ظرف مدت ۳۶ ساعت، دشمن با بکارگیری وسیع از سلاح‌های شیمیایی موفق شد قبل از حضور جدی نیروهای اسلام، این منطقه را با استفاده از ۵ لشکر به طور کامل به تصرف خود درآورده و بازپس گیرد.

۶۷/۱/۲۹

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای قم و تهران
در ساعات ۰۱:۱۲ و ۰۳:۲۸، تعداد ۲ فروند موشک زمین به زمین دشمن به شهرستان قم اصابت نمود.

در ساعت ۰۷:۴۷، یک فروند موشک به میدان ملت، خیابان مجیدیه و در ساعت ۱۸:۳۰، یک فروند موشک به حوالی نازی‌آباد تهران اصابت نمود، که خسارات مالی و جانی بر جای گذاشت.

حمله هلیکوپترها، هواپیماها و ناوهای آمریکایی به سکوهای نصر و سلمان
در ساعت ۰۸:۴۵، تعداد ۶ فروند هلیکوپتر و ۳ فروند ناو و هواپیماهای آمریکایی به سکوهای نفتی نصر و سلمان حمله نمودند، که با آتش جنگ‌افزارهای مستقر در منطقه مواجه شدند. در نهایت، سکوی نفتی مذکور مورد اصابت چند راکت قرار گرفت و به آتش کشیده شد.

حمله هوایی و بمباران شهر دزفول
در ساعت ۱۰:۱۶، با کشف هواپیماهای دشمن توسط رادار سد دز و اعلام وضعیت قرمز در منطقه، با آتش جنگ‌افزارهای مستقر در منطقه، هواپیماهای دشمن آرایش حمله خود را از دست داده و در نهایت، اطراف دزفول را بمباران نمودند، که خساراتی وارد نیامد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ صدیقه ۲
در ساعت ۱۶:۰۴، با کشف یک فروند هواپیماهای دشمن از نوع SU22 توسط رادار جستجوکننده هدف (PAR) سیستم موشکی هاگ (سایت صدیقه ۲) و شناسایی و محرز بودن دشمن توسط SOC همدان، با شلیک یک فروند موشک زمین به هوای هاگ هواپیمای مهاجم مورد هدف واقع و سرنگون گردید.

غرق شدن ناوچه جوشن توسط ناوهای آمریکایی

در ساعت ۱۲:۲۹، ناوچه جوشن حضور خود را در منطقه عملیاتی اعلام و اقدام به مقابله علیه سیستم‌های الکترونیکی دشمن می‌نماید و پس از یک درگیری نابرابر، در ساعت ۱۲:۴۵، توسط ناوهای آمریکایی مستقر در منطقه، مورد حملات موشکی قرار گرفته و در آب‌های گرم خلیج فارس غرق می‌گردد.

در ساعت ۱۶:۰۵، ناو سهند در مختصات ۲۶۳۰ شمالی و ۵۶۱۰ شرقی در ۱۴ مایلی جنوب جزیره هنگام مورد حمله موشکی ۲ فروند هواپیمای A6 آمریکایی قرار گرفته و علاوه بر آن، ناوچه موشک‌انداز فریگیت جک ویلیامز و ناوشکن ژوزف اشتراوس با موشک‌های هارپون، ناو سهند را مورد حمله قرار داده، که در ساعت ۱۷:۰۰ الی ۱۷:۱۰، ناو مذکور غرق می‌گردد.

حمله هلیکوپتر آمریکایی به ناو سبلان

در ساعت ۱۶:۴۰، ناو سبلان در ۲ مایلی لارک مورد حمله بمب‌های لیزری توسط یک فروند هواپیمای A6 قرار گرفته و به سختی آسیب می‌بیند.

انهدام یک فروند هلیکوپتر آمریکایی در خلیج فارس

در طول عملیات درگیری نیروهای آمریکایی و ایرانی در خلیج فارس، یک فروند هلیکوپتر آمریکایی مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می‌گردد و خلبانان آن کشته می‌شوند.

حمله موشکی زمین به زمین به اطراف قم

در ساعت ۲۱:۳۸، یک فروند موشک به منطقه قم‌رود اطراف شهر قم اصابت نمود، که خساراتی به بار نیاورد.

۶۷/۱/۳۰

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای اصفهان و شیراز

در ساعت ۰۰:۴۵، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن، به خیابان حسین‌آباد جنوب شهر اصفهان اصابت نمود، که در نتیجه آن، ۱۰ نفر شهید و ۳۰ نفر مجروح شدند و به تعدادی منازل مسکونی خساراتی وارد آمد.

در ساعت ۰۵:۵۰، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به پشت بیمارستان زینبیه شیراز اصابت نمود، که در نتیجه آن، ۱۸ نفر شهید و ۶۴ نفر مجروح گردیدند و چند باب منزل تخریب گردید.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه اتمی بوشهر

نیروگاه اتمی بوشهر نیز مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد، ولی با هوشیاری پدافند همیشه بیدار و خلبانان جان بر کف و هدایت عملیات توسط رادار بوشهر، خسارات وارده خیلی جزئی گزارش می‌گردد.

هشدار ناو آمریکایی به هلیکوپتر ایرانی

در ساعت ۰۸:۳۰، ناو آمریکایی حدود بندر طاهری مستقر شده و به هلیکوپترهای نیروی دریایی ایران هشدار می‌دهد.

اعلام حمله هوایی هواپیماهای آمریکایی به لارک

در ساعت ۰۸:۵۵، تعداد ۳ فروند هواپیماهای آمریکایی به لارک نزدیک شده، که با اعلام وضعیت قرمز، دستور درگیری و اجرای آتش به مواضع پدافندی صادر گردید.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر قم

در ساعت ۰۸:۰۹ با رؤیت شی نورانی توسط دیدبان‌های مستقر در غرب کشور در حوالی دزفول، و اعلام هوشیاری به مواضع پدافندی و رعایت اصول پدافند غیرعامل، یک فروند موشک به شهرستان قم اصابت نمود، که خسارات جزئی به بار آورد.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر تهران

در ساعت ۱۰:۲۳، یک فروند موشک به خیابان آقابزرگ کوچه پاکنژاد تهران اصابت نمود، که در نتیجه آن، ۷ نفر مجروح و ۶ باب منزل مسکونی نیز تخریب گردید.

فعالیت هواپیماهای آمریکایی در محدوده جزیره لاوان

در ساعت ۱۷:۲۵، به علت فعالیت پرواز هواپیماهای آمریکایی در اطراف جزیره لاوان، وضعیت منطقه قرمز اعلام شد و هوشیاری لازم به مواضع پدافند هوایی مستقر در منطقه داده می‌شود.

حمله موشکی دریا به ساحل به پتروشیمی ماهشهر

در ساعت ۲۲:۳۵، یک فروند موشک دریا به ساحل به سمت صنایع پتروشیمی و گاز مایع ماهشهر پرتاب گردید، که به تأسیسات پتروشیمی اصابت نمود و خسارات جزئی وارد شد و آتش‌سوزی رخ داد.

۶۷/۱/۳۱

حمله هوایی و بمباران شهرهای دزفول، همدان، بروجرد و آبادان

در ساعت ۱۰:۳۰ روز جاری، شهر دزفول توسط یک فروند هواپیمای MIG25 عراق مورد حمله قرار می‌گیرد، که دیدبان‌های پدافندی ورود هواپیماهای فوق را به پست‌های فرماندهی اعلام می‌دارند. ورود مسیر هواپیماهای مذکور از فکه به قصد زدن شهر دزفول بوده، که پس از حمله به شهر، گردش به چپ نموده و از طریق مهران خارج گردیده است. مسیرهای فوق توسط رادارهای دزفول - بندرامام و همدان نیز کشف و ردیابی گردیده است. در ساعات ۱۳:۱۶ و ۱۴:۰۴، شهر همدان توسط هواپیماهای MIG25 عراقی از ارتفاع بالا مورد بمباران قرار گرفت.

در ساعت ۱۳:۳۲، شهرستان بروجرد توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد.

در ساعت ۱۴:۲۵، شهر مقاوم آبادان مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد.

حمله موشکی زمین به زمین به شهرهای تهران، اصفهان و شیراز

در ساعت ۱۹:۳۵، یک فروند موشک زمین به زمین به خیابان آهنچی تهران اصابت نمود، که در نتیجه آن، ۲۵ نفر مجروح شدند و خساراتی به منازل و اماکن عمومی وارد شد. در ساعت ۱۹:۳۷، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به خیابان عسگریه اصفهان اصابت نمود.

در ساعت ۱۹:۴۰، یک فروند موشک به کوه‌های هفت تن شیراز اصابت کرد.

حمله هوایی به لنج صیادی

در ساعت ۲۱:۱۵، یک فروند موشک به لنج صیادی در دهانه خور موسی اصابت نمود، که بر اثر آن، ۵ نفر مفقودالآثر و ۵ نفر دیگر مجروح گردیدند.

حمله موشکی زمین به زمین به شهر قم

در ساعت ۲۳:۲۲، یک فروند موشک زمین به زمین دشمن به بیابان‌های اطراف اتوبان کمربندی قم اصابت نمود.

سقوط یک فروند هواپیمای F5 خودی و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در طول دوره، تعداد یک فروند هواپیمای F5 خودی در فو سقوط نمود و یک فروند هواپیمای SU22 عراق نیز سرنگون شده است.

۶۷/۲/۱

حمله هوایی و بمباران جزیره فارسی

در ساعت ۱۲:۰۳ و ۱۲:۰۶، جزیره فارسی توسط ۳ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران شد.

حمله هوایی و بمباران شیمیایی شهرهای خوزستان

در ساعت ۱۳:۰۰، حوالی سلیمانیه و در ساعت ۱۳:۳۰، کرخه نور و سوسنگرد و در ساعت ۱۳:۱۰، منطقه جفیر اهواز و در ساعت ۱۳:۳۷، شادگان و بستان و دارخوین توسط هواپیماهای دشمن بمباران شیمیایی گردیدند.

حمله هوایی و بمباران هویزه

در ساعت ۱۴:۰۰، بیست کیلومتری شرق پاسگاه هویزه توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

۶۷/۲/۲

فعالیت هواپیماهای آمریکایی در خلیج فارس

هواپیماهای آمریکایی پرواز مشکوکی را در خلیج فارس انجام دادند، که تدابیر لازم و بموقع جهت مقابله با آنها اتخاذ گردید.

پرواز هواپیماهای شناسائی بر فراز جزیره خارک

یک فروند هواپیمای MIG25 دشمن از سمت ۲۸۰ درجه شمال غرب خارک وارد منطقه شد و از سمت ۲۰۰ درجه از منطقه خارج گردید. با انجام این مسیر، چنین استنباط می‌گردد که دشمن قصد حمله همه‌جانبه به مناطق حساس و حیاتی را دارد؛ لذا هوشیاری لازم به مواضع پدافندی اعلام گردید.

هواپیماهای دشمن از سمت غرب به جزیره خارک نزدیک شده، ولی در برد سیستم‌های پدافندی قرار نگرفتند و توسط رادار PAR هاگ کشف گردید، اما قبل از هرگونه اقدامی از منطقه خارج گردید.

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری

در ساعت ۰۶:۳۰، تعداد ۳ فروند کشتی تجاری به نام (ایران تراب) مورد حمله ۲ تیر موشک واقع شد، که خساراتی به آن وارد آمد.

اختلال الکترونیکی در رادار چابهار

در ساعت ۱۳:۳۵، هواپیماهای مستقر در دریای عمان رادار چابهار را مورد تهاجم اختلال الکترونیکی (ECM) قرار دادند.

اقدام تاکتیکی علیه یک فروند هلیکوپتر آمریکایی

در ساعت ۱۸:۴۰، یک فروند هلیکوپتر از روی ناو آمریکایی به پرواز درآمد و به سمت جزیره (لیترکوئین) به حرکت خود ادامه داد، که هواپیماهای شکاری (CAP) با راهنمایی پرسنل کنترل شکاری بندرعباس به سمت آن هدایت شدند، که هلیکوپتر فوق تغییر مسیر داده و از منطقه خارج گردید و از طرف ناو آمریکایی نیز به هواپیماهای شکاری اخطار داده شد.

۶۷/۲/۳

حمله هوایی به منطقه گچساران و اقدام تاکتیکی

در ساعت ۱۶:۰۰، مواضع پدافندی مستقر در منطقه گچساران با هواپیمای دشمن که قصد حمله به مناطق حساس و حیاتی را داشتند، درگیر شد و آنها را مجبور به فرار نمودند.

۶۷/۲/۵

تهدید هلیکوپترهای ایرانی توسط نیروهای آمریکایی و انگلیسی

یک فروند هلیکوپتر شرکت نفت که قصد رفتن به سکوی سلمان را داشت، از طرف ناو انگلیسی به او اخطار داده شد که به منطقه نزدیک نشود. در اطراف سکوی سلمان و رشادت، نیروهای انگلیسی و آمریکایی مستقر می‌باشند.

اعلام وضعیت آمادگی با رؤیت مسیر توسط دیدبان بصری

در ساعت ۱۷:۰۰، دیدبان‌های مستقر در رشت چند فروند از هواپیماهای دشمن را رؤیت کردند، که در منطقه نکاء وضعیت قرمز اعلام و هوشیاری لازم صادر گردید.

۶۷/۲/۶

اعلام وضعیت بر اساس رؤیت مسیر توسط دیدبان بصری

در ساعت ۱۲:۴۴، دیدبان‌های مستقر در منطقه شمال غربی رؤیت چند فروند هواپیما که در ارتفاع پایین پرواز می‌کردند، به مرکز عملیات منطقه‌ای (SOC) همدان گزارش نمودند و در کلیه مناطق آذربایجان غربی وضعیت قرمز اعلام گردید.

اعلام وضعیت با رؤیت هواپیمای F14 آمریکایی

در ساعت ۱۳:۲۰، چند فروند هواپیمای F14 آمریکایی در منطقه تنگه هرمز پرواز می‌نمودند، که به مناطق حساس لارک، سیری، کیش، لاوان و جاسک هشدار و آمادگی لازم داده شد.

۶۷/۲/۸

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه بوشهر

در ساعت ۱۸:۳۲، بر مبنای اطلاعیه حمله هوایی دشمن، پرسنل کنترل شکاری مستقر در رادار بوشهر ضمن درخواست اسکرامل، وضعیت کلیه منطقه تحت مسئولیت را قرمز اعلام نمود و هواپیمای F14 جهت اسکرامل در ساعت ۱۸:۴۷ به پرواز درآمد. با توجه به اجرای طرح کاروان نفتکش‌ها، شکاری مذکور به منطقه تردد شناورها هدایت گردید. در ساعت ۱۹:۱۰، شکاری مذکور موفق به کشف هواپیماهای متخاصم از فاصله ۶۰ مایلی گردید و در ساعت ۱۹:۱۳، اقدام به پرتاب یک فروند موشک AIM7 نموده که در نتیجه، به هواپیماهای دشمن اصابت و آن را منهدم نمود. در نتیجه، با انجام اقدامات تاکتیکی، کلیه شناورهای نفتکش سالم به مسیر خود ادامه دادند.

حمله هوایی به بوشهر

در ساعت ۲۲:۲۳ و ۲۲:۴۷، با کشف ۲ فروند از هواپیماهای دشمن توسط (CRC) بوشهر و صدور دستور اسکرامل از طرف کارکنان کنترل شکاری و همچنین، با اجرای آتش بموقع جنگ‌افزارهای مستقر در منطقه جنوب و عمل LOCK ON توسط شکاری رهگیر F14 گشت رزم هوایی، هواپیماهای دشمن قبل از هرگونه اقدامی تغییر مسیر داده و مجبور به فرار شدند.

۶۷/۲/۹

جابجایی سایت هاگ اشکان ارومیه به پایگاه دوم شکاری

برابر اوامر صادره از فرماندهی پدافند هوایی، کلیه تجهیزات سیستم موشکی هاگ مستقر در منطقه اشکان ارومیه جمع‌آوری و در زیر شیلر پایگاه دوم شکاری نگهداری گردید، تا تحت نظر فرمانده قرارگاه عملیاتی فجر به مناطق مورد نظر اعزام شود.

اعلام وضعیت قرمز با رؤیت هواپیما توسط دیدبان بصری

در ساعت ۰۹:۵۰، با رؤیت چند فروند هواپیما توسط دیدبان‌های مستقر در سلفچگان، تهران، قم و نكاء وضعیت قرمز اعلام گردید.

حمله هوایی به سکوی الأمیه

در ساعت ۱۰:۱۰، به علت حمله هوایی خلبانان جان بر کف نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران به سکوی الأمیه و احتمال تلافی دشمن، هوشیاری لازم به کلیه مواضع و جنگ‌افزارهای پدافندی داده شد.

حمله هوایی به سکوهای نفتی جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۲۹، هواپیماهای دشمن به سکوهای نفتی جزیره خارک حمله نمودند، که با آتش پر حجم جنگ‌افزارهای پدافندی، حملات آنها خنثی گردید و مجبور به فرار شدند.

اعلام آمادگی به لاوان

در ساعت ۱۹:۳۵، یک فروند ناو جنگی ناشناس از سمت غرب جزیره لاوان تا حدود ۱۰ مایلی به جزیره نزدیک شد، که دستور آتش به اختیار به کلیه مواضع اعلام گردید.

۶۷/۲/۱۰

عکس‌برداری هواپیمای آمریکایی از حریم استان‌های بوشهر و هرمزگان

در ساعت ۱۰:۰۹، یک فروند هواپیمای آمریکایی به حریم هوایی مناطق استان‌های بوشهر و هرمزگان تهاجم و مبادرت به عکس‌برداری و شناسائی نمود.

۶۷/۲/۱۴

رؤیت هواپیمای دشمن در محدوده فضای جزیره خارک

در ساعت ۱۰:۰۷، در سمت ۲۷۰ درجه ۸۰ مایلی جزیره خارک ۳ فروند هواپیمای دشمن به صورت نزدیک‌شونده توسط رادار بوشهر رهگیری و پلات می‌گردد، که تا ۶۷ مایلی نزدیک شده و سپس منطقه را ترک نمودند.

در ساعت ۱۰:۱۵، در سمت ۲۸۱ درجه ۵۲ مایلی، تعداد ۸ فروند هواپیمای دشمن مجدداً پلات می‌گردد، که احتمالاً هواپیمای ضدرادار در این دسته پروازی وجود داشته است، که پس از گشتزنی منطقه را ترک نمودند.

حمله هوایی و بمباران پتروشیمی شیراز و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن
در ساعت ۱۱:۰۰، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن از نوع میراژ F1 به پتروشیمی شیراز حمله نموده، که محل مذکور مورد اصابت ۸ عدد بمب قرار می‌گیرد و یک فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون شده و خساراتی به اتاق کنترل و دو واحد ایزوماکس وارد می‌گردد.

فعالیت‌های هوایی در محدوده جزیره خارک

در ساعت ۱۱:۳۳، سایت موشکی هاگ خارک در سمت ۳۶۰ درجه ۵۰ کیلومتری تعداد ۲ فروند هواپیمای دشمن را به صورت گذرنده در اسکوپ تعقیب نمود. چنین استنباط می‌گردد که پروازهای مذکور به منظور اغفال سیستم پدافند هوایی منطقه می‌باشد.

حمله هوایی و درگیری یگان‌های پدافند هوایی در گوره، بحرگان و سکوی نوروز
در ساعت ۱۱:۳۵، یگان‌های پدافند هوایی گوره، بحرگان و سکوی نوروز با هواپیماهای دشمن درگیر شده و آنها را متواری نمودند.

۶۷/۲/۱۵

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی تجاری

یک فروند کشتی تجاری به نام ایران تراب در ۱۱۰ مایلی بوشهر مورد اصابت ۲ موشک عراقی واقع شد و خساراتی به پاشنه کشتی وارد آمد.

فعالیت گسترده هوایی دشمن و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه جزیره خارک
تعداد ۱۲۲ فروند از هواپیماهای عراقی در ۳۶ مسیر (۱ الی ۱۰ فروندی) ضمن تهاجم به قلمرو فضائی جمهوری اسلامی ایران از شمال غرب مهاباد تا جزیره فارسی عملیات انجام داد و ضمن رؤیت توسط رادارهای پدافند هوایی علیه آنها اقدام تاکتیکی انجام گرفت. ۲ فروند از هواپیماهای عراقی در طول بوشهر و خاک عراق سرنگون شدند. ۱۱ فروند از هواپیماهای فوق از نوع MIG25 بودند، که اقدام به شناسائی و عکس‌برداری نمودند.

۶۷/۲/۱۶

فعالیت هوایی دشمن و اقدام تاکتیکی

در ساعت ۰۸:۲۵، ایستگاه رادار جاسک به علت رؤیت هواپیما در منطقه، به کلیه یگان‌های پدافند هوایی توسط CRC بندرعباس آتش به اختیار داد، که بعد از مدتی، با رؤیت هدف علیه آنها اجرای آتش نمودند و هواپیمای مهاجم پس از عدم نتیجه‌گیری از محل خارج شد.

اقدام به JAMMING توسط ناو بیگانه

در ساعت ۱۶:۱۴، ناو بیگانه در خلیج فارس روی رادار منطقه JAMMING انجام دادند، که هوشیاری لازم به کلیه رادارها و سکوهایی نفتی و مواضع پدافندی داده شد.

برقراری ارتباط ناو آمریکایی با هواپیمای MIRAGE عراقی

در ساعت ۱۸:۵۵، یک فروند ناو آمریکایی با ۲ فروند میراژ عراقی اطراف کنگان در تماس رادیویی می‌باشند، که در منطقه کنگان وضعیت قرمز و آتش به اختیار اعلام گردید. ضمناً توسط ایستگاه رادار بندرعباس دستور اسکرامل داده شد. هواپیماهای عراقی با ناو آمریکایی تماس گرفتند و مشخصات پروازی خود را اعلام نمودند. این موضوع نشانگر این است که هواپیماهای دشمن با ناوهای بیگانه در خلیج فارس جهت وارد آوردن ضربه به جمهوری اسلامی ایران در تماس می‌باشند.

۶۷/۲/۱۷

حمله هوایی و بمباران سکوی نوروز

در ساعت ۲۲:۴۱، سکوی نفتی نوروز مورد حمله هوایی قرار گرفت و تعداد ۲ فروند راکت به سمت آن پرتاب شد، که خوشبختانه راکت‌های پرتاب‌شده به داخل آب اصابت نمود و هیچ‌گونه خسارتی به سکوهایی نوروز وارد نیامد.

۶۷/۲/۱۸

حمله هوایی و پرتاب موشک به جزیره لاوان

در ساعت ۱۳:۱۳، جزیره لاوان اعلام نمود که با هواپیماهای دشمن درگیر می‌باشد. در این درگیری هواپیماهای دشمن جزیره لاوان را مورد هدف یک تیر موشک قرار دادند، که به خارج از تأسیسات اداری اصابت نمود و هیچ‌گونه خسارت جانی و مالی در بر نداشته است.

تهاجم و تهدید دشمن و اقدام تاکتیکی خودی

در ساعت ۲۲:۱۰، پس از دریافت اطلاعاتی حمله و وجود هواپیمای MIRAGE حامل موشک آگزوست ضدکشتی در منطقه و با توجه به انجام اجرای طرح تردد کاروان نفتکش‌ها در خلیج فارس، رادار بوشهر اقدام به پرواز هواپیمای شکاری رهگیر گشت رزم هوایی با استفاده از هواپیماهای F4 و F14 جهت مراقبت از کاروان را می‌نماید. هواپیمای گشت رزم هوایی (CAP) با همکاری افسران کنترل شکاری رادار بوشهر در موقعیت بسیار مناسب هواپیماهای دشمن را کشف می‌نمایند، ولی به علت اشکال در سیستم نوابری هواپیما و قطب‌نمای آن، موفق به ادامه رهگیری و درگیری نمی‌شود و به او سمت برگشت داده می‌شود. ضمن آنکه با توجه به موقعیت و تعداد هواپیماهای دشمن از نظر ترکیب پروازی، به شکاری F14 دستور استفاده از FLAIR داده می‌شود و هیچ‌گونه خسارتی به کاروان نفتکش‌ها وارد نمی‌شود و هواپیماهای دشمن به مسیر خود ادامه می‌دهند. مجدداً ایستگاه رادار بوشهر اعلام حمله هوایی روی دریا می‌نماید. با توجه به اجرای طرح تردد کاروان، مجدداً اقدام به صدور پرواز اسکرامل از نوع F4 و F14 می‌نماید. بعد از پرواز شکاری و هدایت آن به سمت غرب کاروان کشتی‌ها، در موقعیت مناسبی با همکاری افسران کنترل شکاری قادر به کشف هواپیمای دشمن در رادار شده و جهت انهدام آن اقدام می‌نماید؛ لذا هواپیمای اسکرامل در فاصله ۵ مایلی اقدام به پرتاب یک تیر موشک AIM7 به سمت هواپیمای دشمن می‌نماید و خلبان اظهار می‌دارد موشک قبل از اصابت به هواپیما در آسمان منفجر شده است و هواپیمای دشمن به سرعت منطقه را ترک می‌نماید.

ذکر این نکته لازم است که در روزهایی که هواپیمای دشمن به کاروان نفتکش‌ها در طول شبانه‌روز حمله می‌نماید و در روزهایی که تردد کاروان انجام نمی‌شود، دشمن با توجه به اطلاعات خود، حداقل دو بار حمله را انجام می‌دهد، که در این فاصله، از هواپیمای MIG25 جهت عکس‌برداری استفاده می‌نماید.

۶۷/۲/۲۱

حمله هوایی دشمن به یک فروند کشتی تجاری

دشمن ضمن حمله بر روی دریا، موفق می‌شود یک فروند کشتی تجاری را در نزدیک رأس‌المطاف مورد حمله قرار دهد و کشتی مذکور توسط یدک‌کش به سمت بندرعباس هدایت می‌گردد.

۶۷/۲/۲۲

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور تجاری

در ساعت ۰۲:۰۱، یک فروند شناور تجاری در ۱۰۶ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک ضدکشتی دشمن قرار گرفته و خساراتی به آن وارد می‌آید.

حمله هوایی و بمباران سکوی نفتی ابوذر

در ساعت ۱۳:۵۵، سکوی نفتی ابوذر مورد حمله هوایی واقع و خسارات عمده‌ای به آن وارد می‌گردد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی

در ساعت ۱۴:۰۰، یک فروند کشتی در موقعیت ۱۵۰ درجه در ۱۶۰ مایلی بوشهر مورد هدف قرار گرفت و متحمل خساراتی گردید. ذکر این نکته لازم است که هیچ‌گونه اطلاعاتی مبنی بر وجود هواپیمای MIRAGE حامل موشک ضدکشتی و اعلام حمله بر روی دریا دریافت نگردیده بود و هیچ‌گونه مسیری نیز در دید رادارهای منطقه قرار نگرفت.

۶۷/۲/۲۳

تهاجم و تهدید دشمن و اقدام تاکتیکی خودی

در ساعت ۰۲:۰۱، به علت دریافت اطلاعات حمله هوایی روی دریا، وضعیت کلیه مناطق مورد تهدید قرمز اعلام شد و به یگان‌های پدافندی منطقه خلیج فارس هوشیاری لازم داده شد.

در ساعت ۲۰:۱۱، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن با سرعت ۴۲۰ ناتیکال مایل با ارتفاع ۱۰ هزار پا، توسط رادار بوشهر کشف و به هواپیماهای شکاری پایگاه ششم شکاری اسکرامبل داده شد، که ضمن هدایت آنها به منطقه، هواپیمای گشت رزم هوایی (CAP) از پایگاه نهم به سمت منطقه ایستائی لاوان هدایت گردید و به علت اینکه موقعیت

هواپیماهای F14 مناسب‌تر بود، رهگیری توسط آن به عمل آمد و تا فاصله ۱۲ مایلی به هدف‌ها نزدیک گردید. در این لحظه، هواپیماهای دشمن به سمت خط صفر فرضی هوایی (FIR)^۱ تغییر مسیر داده و از منطقه دور شدند. حضور یک فروند ناو آمریکایی در زمان حمله دشمن گزارش گردیده، که با وجود پروازهای مکرر هواپیماهای عراق در اطراف آن، هیچ‌گونه اختطاری به آنها داده نشده است. در تجزیه و تحلیل بدست آمده، همکاری مستمر و مشخص ناوهای آمریکایی در حملات اخیر هواپیماهای دشمن بعثی به شرق خلیج فارس مشهود می‌باشد.

۶۷/۲/۲۴

حمله هوایی به خارک و اقدام تاکتیکی پدافند هوایی

در ساعت ۱۱:۰۴، وضعیت جزیره خارک قرمز اعلام گردیده و هوشیاری و آمادگی لازم به مواضع پدافندی داده می‌شود.

در ساعت ۱۱:۱۲، از سمت‌های ۲۶۰ و ۲۵۲ درجه خارک، در ۸۰ مایلی، تعداد ۸ فروند هواپیمای دشمن به وسیله رادار CRP خارک کشف و رسم مسیر می‌گردد.

در ساعت ۱۱:۳۵، تعدادی از مواضع ۳۵م و اسکای گارد با یک فروند از هواپیماهای دشمن در سمت ۱۰۵ درجه درگیر شده، که با اجرای سنگین آتش پدافند هوایی مجبور به فرار گردیدند.

حمله هوایی و بمباران جزیره و مورد اصابت قرار گرفتن ۴ فروند کشتی

در ساعت ۱۲:۵۵، جزیره لارک توسط سه فروند از هواپیماهای دشمن مورد حمله و بمباران قرار می‌گیرد، که به چهار فروند کشتی صدمه وارد می‌گردد و یک کشتی به نام بارسولونا غرق و کشتی نفتکش سیواز جانت طعمه حریق شده و به کشتی‌های اروگوئی و برمه نیز خسارات جزئی وارد می‌آید.

حمله هوایی به جزیره لاوان و اقدامات تاکتیکی

جزیره لاوان توسط هواپیماهای دشمن مورد حمله قرار می‌گیرد، که با هدایت هواپیماهای گشت رزم هوایی (CAP)، که از پایگاه نهم شکاری بندرعباس پرواز نموده،

آرایش حمله آنها بهم خورده و دو تیر موشک پرتابی از طرف هواپیماهای دشمن به کوه برخورد نموده و منفجر می‌گردد و هیچ‌گونه خسارت جانی و مالی به جزیره وارد نمی‌آید.

۶۷/۲/۲۵

همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای با دشمن بعثی

در ساعت ۱۴:۵۷، به علت رؤیت و کشف چند فروند از هواپیماهای دشمن توسط رادار بوشهر، که از عربستان به سمت بوشهر در حرکت بودند، به کلیه مواضع پدافندی مستقر در منطقه هوشیاری و آمادگی لازم داده شد. در ساعت ۱۶:۰۹، تعداد ۳ فروند F14 آمریکایی توسط رادار گنو بندرعباس رهگیری شد، که به مواضع منطقه هوشیاری لازم داده شد.

وضعیت نامطلوب پدافند هوایی کنگان

فرماندهی پدافند هوایی طی نامه‌ای اعلام نموده است که کنگان به علت وسعت منطقه و کوهستانی بودن آن، تعداد جنگ‌افزارهای واگذاری پوشش دفاعی منطقه را تأمین نمی‌نماید و راندمان آن در حد مطلوب نمی‌باشد و با توجه به احتمال حمله هواپیماهای دشمن بعثی به تأسیسات موجود در منطقه، اقدامات عاجل و در زمینه تقویت بنیه دفاع هوایی آن منطقه ضروری می‌باشد.

۶۷/۲/۲۶

آغاز عملیات بیت‌المقدس ۶

عملیات بیت‌المقدس ۶ در جبهه شمالی ماووت، ارتفاعت شیخ محمد، آسوس و استروک با رمز «یا امیرالمؤمنین(ع)» با هدف تصرف ارتفاعات غرب ماووت برای خارج کردن عقبه خودی از دید دشمن با وسعت منطقه ۶۵ کیلومترمربع آغاز گردید.

احتمال حمله هوایی و اقدام تاکتیکی

در ساعت ۱۰:۳۰، بنا به گزارش رادار بوشهر و SOC بندرعباس مبنی بر احتمال حمله به شرق خلیج فارس، آماده باش کامل اعلام می‌شود. یک فروند F14 با معرف پروازی محراب ۸۱ و یک فروند F4 با معرف پروازی تابان ۸۱ جهت مقابله با تهدیدات لاوان و منطقه، اسکرامبل شده و در اختیار رادار کیش قرار گرفت.

حمله هوایی و بمباران پادگان پسوه

در ساعت ۱۱:۰۳، اطراف پادگان پسوه توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

حمله هوایی به لاوان و اقدام تاکتیکی

در ساعت ۱۱:۴۹، مسیرهای مهاجم دشمن توسط رادار به تعداد ۴ فروند با سرعت ۴۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۲۵ هزار پا کشف و جهت انهدام به مواضع پدافندی ابلاغ گردید. مسیرهای مذکور تا حدود ۲۰ مایلی لاوان نزدیک شده و بدون هیچ‌گونه عکس‌العملی منطقه را ترک کردند.

مورد اصابت قرار گرفتن نفتکش بیستون

در ساعت ۱۱:۵۵، نفتکش بیستون در ۵ مایلی غرب جزیره لاوان مورد اصابت موشک هواپیماهای دشمن قرار گرفت و از ناحیه موتورخانه دچار آتش‌سوزی و حریق گردید.

۶۷/۲/۲۷

حمله هوایی و بمباران شیمیایی سردشت

در ساعت ۱۲:۰۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن حوالی سردشت را بمباران شیمیایی نمودند، که طی آن، ۳۵۰ نفر پرسنل نظامی مجروح گردیدند.

غرق شدن کشتی یدک‌کش اسکان پادت نو

در ساعت ۱۲:۳۴، یدک‌کش اسکان پادت نو، که مشغول اطفاء حریق کشتی بارسولونا در منطقه لارک بود، بر اثر انفجار و غرق شدن کشتی مذکور غرق گردید. جنازه ۵ نفر از پرسنل آن از آب گرفته شد.

۶۷/۲/۲۹

حمله هوایی به جزیره لاوان

در ساعت ۱۰:۰۵، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن با سرعت ۴۰۰ ناتیکال مایل و ارتفاع ۱۶۰۰ پا توسط رادار بوشهر کشف و به کلیه جنگ‌افزارهای منطقه آماده‌باش اعلام شد. توسط رادار اقدام به صدور اسکرامبل از پایگاه ششم و نهم گردید، که این دو پایگاه قادر به پرواز هواپیماها نشدند؛ لذا مأموریت درگیری مقابله با دشمن به پدافند زمین به هوا واگذار شد، که هواپیماهای دشمن پس از تقلیل ارتفاع تا ۱۰ هزار پا تا ۴۰ مایلی جزیره لاوان نزدیک شده و بدون انجام حمله و هرگونه اقدام دیگری تغییر سمت داده و منطقه را ترک نمودند.

فعالیت هوایی دشمن در تنگه هرمز

تجزیه و تحلیل پروازهای دشمن نشان می‌دهد که حمله دشمن عملاً ادامه داشته و در آینده بیشتر خواهد شد و دشمن در تدارکات حمله وسیع و غافلگیرانه به تنگه هرمز و انجام تمرین به منظور اجرای تک اصلی و تک‌های پوششی و فریبنده می‌باشد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در شمال سنندج

یک فروند هواپیمای SU22 عراق در شمال سنندج توسط یک فروند هواپیمای F4 مورد اصابت قرار گرفته و سرنگون گردید و خلبان آن به اسارت نیروهای اسلام درآمد.

پیش‌بینی استقرار سایت هاگ در خرم‌آباد

به منظور تأمین پدافند ارتفاع متوسط، در شهر خرم‌آباد دستور ساخت یک محل جهت استقرار آتشبار موشکی هاگ در این شهر صادر شد و استانداری لرستان قول همه‌گونه همکاری در این مورد را به نماینده پدافند هوایی جناب سرهنگ قربانعلی زادپور داد.

۶۷/۲/۳۰

حمله هوایی و بمباران شهر پاره، گناوه و گچساران

در ساعت ۰۹:۵۵، سه نقطه از شهر پاره مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت، که در نتیجه آن، ۳۰ نفر شهید و ۱۲۰ نفر مجروح شدند. ضمناً محل نگهداری اسراء در حلبچه مورد هدف قرار گرفت، که عده‌ای کشته و تعداد متواری گردیدند.

در ساعت ۱۲:۴۵، چند فروند از هواپیماهای دشمن به گناوه و گچساران حمله کردند، که با آتش پر حجم جنگ افزارهای منطقه مواجه شده و اطراف گناوه را بمباران نمودند. در ساعت ۱۳:۰۷، تعداد ۴ فروند از هواپیماهای دشمن به منطقه گناوه حمله نمودند، که با آمادگی مواضع پدافندی مواجه شدند و بر روی آنها اجرای آتش گردید که متواری گردیدند.

۶۷/۲/۳۱

اعلام هوشیاری به مواضع پدافندی با رؤیت اهداف دشمن توسط دیدبان بصری

در ساعت ۰۷:۴۰، در سمت ۲۸۰ درجه، ۲ فروند MIG23 عراقی در نوار مرزی غرب کشور توسط دیدبان‌های بصری رؤیت شدند، که وضعیت منطقه قرمز اعلام شد و هوشیاری لازم به یگان‌های پدافند هوایی منطقه داده شد.

در ساعت ۲۱:۵۰، با رؤیت یک فروند هواپیمای MIG25 در منطقه همدان وضعیت قرمز اعلام گردید. هواپیمای مذکور ضمن انجام عکس‌برداری منطقه را ترک نمود.

فعالیت شدید هواپیماهای دشمن از مرز شمال غربی، غربی و جنوبی و خلیج فارس
تعداد ۱۴ فروند از هواپیماهای دشمن در ۴۲ مسیر (۱ الی ۱۲ فروندی) به شهرهای نوار مرزی از شمال غرب تا لارک حمله نمودند، که ۱۰ فروند از آنها MIG25 جهت شناسائی و رهگیری بوده است.

۶۷/۳/۲

اعلام احتمال حمله هوایی توسط گاشا

در ساعت ۱۳:۰۰، برابر اعلام گاشا از ایلام احتمال حمله هوایی و پشتیبانی به منطقه غرب وجود دارد، که به کلیه مواضع پدافندی هوشیاری لازم داده شد.

۶۷/۳/۴

حمله هوایی و بمباران شهرستان سردشت

در ساعت ۰۸:۰۷ و ۰۸:۳۰، شهرستان سردشت توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد، که در نتیجه آن، ۲۰ نفر شهید و ۱۰۰ نفر مجروح گردیدند.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه شهید سلیمی نکاء

در ساعت ۰۹:۲۶، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن از نوع MIRAGE مبادرت به بمباران نیروگاه شهید سلیمی نکاء از ارتفاع متوسط نمودند. هواپیماهای دشمن در ارتفاع پایین از طریق رستم آباد و کلاچای به عمق تقریبی ۱۵ کیلومتری از ساحل بر فراز دریای خزر پرواز و در شمال نیروگاه اقدام به اوج گیری نمودند و پس از جدا شدن از یکدیگر، از سمت های ۲۰ و ۵۰ و ۷۰ درجه اقدام به حمله روی نیروگاه می نمایند. نیروگاه به صورت لیزری مورد اصابت قرار می گیرد و هواپیماهای دشمن در دید هیچ یک از رادارهای موجود واقع نشده و رادار بابلسر نیز در حالت سرویس هفتگی بوده است. فقط دیدبان های رستم آباد هواپیماها را رؤیت کرده و به جنگ افزارهای زمین به هوا هوشیاری داده می شود که با اجرای آتش بموقع آنها آرایش هواپیماها برهم خورده و چند بمب به واحدهای ۲ و ۳ نیروگاه اصابت نمود، که خساراتی جزئی به تأسیسات وارد می آید و ۲ فروند دیگر مجبور به فرار می گردند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه شمال سردشت

در ساعت ۱۰:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن توسط رادار همدان کشف شد، که با هدایت افسران کارکنان کنترل شکاری رادار مذکور، هواپیمای شکاری رهگیر F4 گشت رزم

هوایی (CAP) منطقه با معرف پروازی شیدا ۸۱، به سمت مسیر دشمن هدایت شده و با شلیک یک فروند موشک، هواپیمای دشمن در منطقه شمال سردشت مورد اصابت واقع و سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران شهر دارخوین

در ساعت ۱۲:۲۵، اطراف شهر دارخوین توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران شد، که هیچ‌گونه خساراتی در پی نداشته است.

فعالیت هوایی دشمن و اعلام آمادگی

در ساعت ۱۲:۵۵، در منطقه فاو، خارک وضعیت فوق‌العاده اعلام و هوشیاری لازم به مواضع پدافندی داده شد.

در ساعت ۱۴:۵۵، از طرف گاشا اطلاع داده شد که ۴ فروند هواپیمای MIRAGE ضدکشتی در دریا رهگیری شده و احتمال حمله هوایی متصور است.

در ساعت ۲۰:۵۵، برابر اطلاعیه گاشا بین ناصریه و شعیبیه تعدادی هلیکوپتر و PC6 در حال جابجایی می‌باشند.

در ساعت ۲۲:۰۰، با رؤیت یک فروند هواپیمای دشمن در ارتفاع بالا، در جزیره خارک و سکوه‌های نفتی و کنگان و لاوان وضعیت قرمز اعلام گردید.

۶۷/۳/۵

حمله هوایی و بمباران بارج بحرگان

در ساعت ۱۰:۵۰، بارج بحرگان در ۴۷ مایلی بندر ماهشهر مورد حمله هواپیماهای دشمن واقع شد، که خسارات عمده‌ای به آن وارد گردید و دو نفر از پرسنل مفقودالاًثر و ۶ نفر مجروح شدند.

تهدید مسیر ایران ایر

در ساعت ۱۸:۰۵، مسیر ۶۵۸ ایران ایر، که از دبی به مقصد ایران پرواز می‌کرد، پس از برخاستن از باند فرودگاه دبی توسط پرسنل برج مراقبت فرودگاه دبی به آنها اخطار داده شد که در مسیر همیشگی شما ناوگان آمریکایی قرار دارد، لذا تغییر مسیر داده و از جزیره سیری به مسیر خود ادامه دهید.

برابر اعلام معاونت عملیات نهاجا به فرماندهی سایت هاگ کوثر ۹ تحت امر فرماندهی گروه پدافند هوایی دزفول، مأموریت داده شد تا با کلیه پرسنل، تجهیزات، متعلقات، وسایل ارتباطی، وسایل زیست و ش.م.ه به منطقه مورد نظر قرارگاه فجر جابجا، مستقر و عملیاتی گردد.

۶۷/۳/۶

سرنگونی یک فروند هواپیما و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند دیگر از هواپیماهای دشمن در منطقه لاوان

در ساعت ۰۹:۴۵، بر اساس گزارشی مبنی بر احتمال حمله هوایی به منطقه لاوان و اعلام آماده باش به کلیه مواضع پدافند هوایی، مسیرهای دشمن با شماره مسیر Z21 تعداد ۳ فروندی و Z28 تعداد ۴ فروندی، توسط رادار بوشهر و بندرعباس کشف و از پایگاه های ششم بوشهر و نهم شکاری بندرعباس درخواست اسکرامل گردید. مسیر Z28 با ارتفاع تقریبی ۴ هزار پا توسط هواپیمای F14 رهگیری می شود، که هواپیماهای دشمن از فاصله ۱۴۴ مایلی لاوان با تغییر سمت مجبور به فرار می گردند.

در ساعت ۱۰:۳۶، یک فروند موشک AIM7 از طریق هواپیمای شکاری با معرف پروازی کرامت ۴۱ علیه هواپیمای مهاجم Z28 شلیک گردید. گزارشات خلبان شکاری و پست شنود سماجا و سایت شنود غدیر و فعالیت مسیر Z38 مبنی بر سرنگونی یک فروند هواپیمای متخاصم و صدمه دیدن یک فروند دیگر مورد تأیید فرماندهی پدافند هوایی قرار می گیرد.

حمله به جزیره سیری و اقدام تاکتیکی

در ساعت ۱۰:۵۹، جنگ افزارهای مستقر در جزیره سیری با سه فروند از هواپیماهای دشمن مواجه شده، که با اجرای آتش بموقع جنگ افزارهای پدافند هوایی، هواپیماهای متخاصم مجبور به فرار گردیدند.

عکس برداری از جزیره سیری

در ساعت ۱۶:۰۰، از بندرعباس اطلاع دادند که پرسنل سیری اظهار نمودند یک فروند هلیکوپتر ناشناس مدام از سکوی نصر (که قبلاً مورد حمله قرار گرفته) عکس برداری می نماید.

۶۷/۳/۱۴

حمله هوایی به جزیره خارک و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در ساعت ۱۰:۱۳، سایت موشک هاگ جزیره خارک در موقعیت ۶۸ درجه و ۴۰ کیلومتری جزیره خارک، تعداد ۳ فروند هواپیمای دشمن را گزارش می‌نماید، که در سمت ۳۵ درجه ۲۲ کیلومتری روی هواپیماها عمل قفل (LOCK) انجام داده، که پس از قرار گرفتن هدف در وضعیت آمادگی برای پرتاب موشک (IN RANGE) یک تیر موشک هاگ به سمت مسیر شلیک می‌گردد، که باعث سرنگونی یک فروند از هواپیماهای دشمن می‌شود. موضع ۵۱ جنگ‌افزارهای اسکای گارد اعلام می‌دارد که دو هدف را در ۱۲ کیلومتری و سمت ۷۰ درجه مشاهده و LOCK نموده است. هواپیماهای دشمن اقدام به اختلالات ضدالکترونیکی کرده و اجرای آتش روی هواپیماها از فاصله ۱۱ کیلومتری مؤثر نبوده و هواپیماها از راه دور بمب‌های خود را رها نموده و مبادرت به فرار می‌نمایند. بنا به اظهار شاهدان عینی، بمب‌های رهاشده در نزدیکی نفتکش الموت و شوش که در موقعیت ۸۰ درجه به فاصله ۷ کیلومتری جزیره خارک قرار داشتند، در آب سقوط نموده است. بعد از پایان درگیری، منطقه توسط یک فروند MIG25 عکس برداری می‌شود. حمله فوق هیچ‌گونه خسارات مالی و جانی در پی نداشته است و با توجه به خنثی شدن حملات دشمن، به نظر می‌رسد که در آینده نزدیک، حملات همه‌جانبه‌ای به جزیره خارک صورت خواهد گرفت.

۶۷/۳/۱۵

حمله هوایی و بمباران پل تله‌زنگ

در ساعت ۱۰:۴۴، توسط ۳ فروند از هواپیماهای دشمن پل تله‌زنگ بمباران گردید.

۶۷/۳/۱۸

حمله هوایی و بمباران منطقه سردشت

در ساعت ۱۲:۲۰، روستای مراغان سردشت توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد.

فعالیت هوایی، اقدامات تاکتیکی و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در این روز، چهار بار حمله هوایی انجام شد، که توسط رادار بوشهر ضمن هشدار و آمادگی به بندرعباس نسبت به اسکرامل از بوشهر و بندرعباس اقدام گردید، تا مراقبت از

جزایر لاوان توسط رادار بوشهر و بندرعباس انجام گردد. در این حمله، به هیچیک از شناورها و جزایر خسارات جان و مالی وارد نشد.

یک فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون شد و به علت زنده بودن خلبان، از طریق نیروی دریایی درخواست هلیکوپتر جهت تجسس و نجات گردید. در ساعات ۰۷:۰۰ و ۰۸:۰۰، هلیکوپتر یادشده آماده پرواز گردید، که بعد از ۱۵ دقیقه پرواز، به علت اشکال در هلیکوپتر، مأموریت تجسس بدون نتیجه پایان یافت.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند یدک کش

در ساعت ۲۱:۰۰، برابر اطلاع یک فروند یدک کش به نام تای بند مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفت، که یک نفر کشته و یک نفر زخمی گردید.

۶۷/۳/۱۹

حمله و بمباران شهر بانه

در ساعت ۱۷:۴۰، اطراف شهرستان بانه توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیات بیت المقدس ۶

در ساعت ۱۹:۳۰، توسط پدافند منطقه بیت المقدس ۶ یک فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون گردید.

۱۳۷۹/۳/۲۰

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند کشتی تجاری

در ساعت ۰۵:۲۳، کشتی تجاری ایران فلاح از کاروان ورودی در ۵۸ مایلی بوشهر مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفت.

۶۷/۳/۲۱

اقدامات تاکتیکی خودی علیه هواپیمای متخاصم دشمن

در ساعت ۲۳:۱۹، مسیر Z92 تعداد دو فروند از هواپیماهای دشمن بدون دریافت اطلاعاتیه و گزارش قبلی از پستهای شنود، با سرعت ۳۴۰ نات در پوشش رادار بوشهر قرار گرفتند، که پرسنل کنترل شکاری مستقر در ایستگاه رادار بوشهر وضعیت منطقه را قرمز و درخواست اسکرابل می نمایند. هواپیمای فوق با معرف پروازی کرامت ۴۲ (اف ۱۴) در ساعت ۲۳:۳۷ پرواز کرده و با توجه به اجرای طرح کاروان نفتکشها، شکاری مذکور به غرب منطقه تردد شناورها هدایت می گردد.

در ساعت ۲۳:۴۵، هواپیماهای دشمن سرعت را به ۲۴۰ نات تقلیل داده و ادامه مسیر می‌دهند. بلافاصله هواپیمای شکاری F14 تحت کنترل سروان حمید منصوری افسر کنترل رادار بوشهر به سمت آن هدایت می‌شود، که با تاکتیک SPECT مناسب و اجرای عمل LOCK ON در فاصله ۱۲ مایلی، هواپیماهای متخاصم قبل از انجام هرگونه اقدام خصمانه‌ای مجبور به ترک محل مأموریت شده و متواری گردیدند.

۶۷/۳/۲۲

مورد اصابت قرار گرفتن کشتی ایران نهاد

کشتی ایران نهاد مجدداً توسط یک فروند موشک اگزوست مورد هدف قرار گرفت.

۶۷/۳/۲۳

حمله و بمباران پایگاه امیدیه

در ساعت ۱۰:۱۳، پایگاه امیدیه توسط دو فروند از هواپیماهای دشمن از نوع MIG23 مورد تهاجم و بمباران قرار گرفت. در این حمله، تعداد ۸ بمب خوشه‌ای به اطراف باند و شیلترها اصابت نمود، که هیچ‌گونه خسارت مالی و جانی در بر نداشته است. هواپیماهای فوق با آتش پر حجم جنگ افزارهای پدافندی مواجه و مجبور به فرار گردیدند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۲

در ساعت ۱۵:۲۴، یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۲ مورد اصابت قرار گرفت و سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران باند دزفول و اقدامات تاکتیکی مواضع جنگ افزارهای پدافند هوایی

در ساعت ۱۶:۱۱، باند دزفول از سمت ۳۱۰ درجه و از ارتفاع پایین و بدون اعلام خبر در وضعیت عادی توسط دو فروند از هواپیماهای دشمن مورد حمله قرار گرفت، که تعداد ۶ بمب از نوع لانچری چتردار و موتوردار (که روی هر لانچر در حدود ۱۵۲ راکت ۲/۷۵ اینچی چتردار تعبیه شده است) به نقاط مختلف پایگاه، از جمله رمپ پروازی، انبار جهاد و جنگل‌های اطراف پایگاه اصابت می‌نماید. لازم به ذکر است که عدم موفقیت دشمن در بمباران به دلیل هوشیاری مواضع زمین به هوا بوده، که بلافاصله پس از رؤیت هواپیماها و شناسائی، با آنها درگیر شده و هواپیماهای دشمن را مجبور به فرار می‌نمایند. رادار دزفول در زمان حمله غیرعملیاتی بوده است. در این حمله، یک نفر شهید و ۶ نفر از پرسنل پایگاه مجروح شدند.

حمله هوایی به فضای جزیره خارک و منطقه عمومی بوشهر

در ساعت ۲۳:۵۵، رادار بوشهر با دریافت اعلام حمله هوایی روی دریا، هواپیمای شکاری گشت رزم هوایی (F14) را به سمت هدف هدایت و هواپیمای گشت رزم هوایی در فاصله ۱۲ مایلی اقدام به LOCK ON نموده و هواپیماهای حمله‌ور پیش از هرگونه عمل خصمانه‌ای اقدام به فرار می‌نمایند.

۶۷/۳/۲۴

حمله هوایی و بمباران شیمیایی روستای بوالحسنی بانه

در ساعت ۰۷:۴۰، توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن روستای بوالحسنی بانه بمباران شیمیایی می‌شود، که در نتیجه آن، دو نفر شهید و عده‌ای مجروح شدند.

حمله هوایی و بمباران فرودگاه اهواز

در ساعت ۰۴:۱۲، فرودگاه اهواز مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت.

۶۷/۳/۲۵

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط اف ۱۴ خودی

در ساعت ۱۲:۰۷، یک فروند از هواپیماهای دشمن توسط هواپیمای گشت رزم هوایی با معرف پروازی کرامت ۴۱ (اف ۱۴) مورد اصابت قرار گرفت و سرنگون گردید.

صدای انفجار در لاوان

در ساعت ۱۲:۵۶، در لاوان صدای انفجار شنیده شد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

ایستگاه رادار بوشهر با دریافت حمله هوایی بر روی دریا، طبق روال، ضمن دادن دستور پرواز اسکرابل به بندرعباس، به لاوان اعلام هوشیاری می‌نماید و تعداد ۴ فروند مسیر مهاجم نیز در دید رادار قرار می‌گیرد.

هواپیمای شکاری رهگیر F14، که در اختیار رادار کیش بوده، در ۲۲ مایلی اعلام رؤیت هدف (JUDY) می‌نماید؛ لذا دستور انهدام صادر می‌شود و شکاری مذکور موفق به سرنگون نمودن یک فروند از هواپیماهای دشمن شده و سایر هواپیماهای دشمن سریعاً از انجام مأموریت منصرف شده و مراجعت می‌نمایند.

در ساعت ۱۷:۰۵، اعلام حمله دریافت می‌شود و طبق روال بوشهر و بندرعباس اقدام به پرواز اسکرامبل با استفاده از هواپیماهای F14 و F4 می‌نمایند. این رهگیری بدون هیچ‌گونه اتفاقی خاتمه پیدا می‌کند و هواپیماهای شکاری نیز به پایگاه‌های خود مراجعت می‌نمایند.

۶۷/۳/۲۸

سرنوشتی یک فروند هواپیمای دشمن توسط F14

در ساعت ۰۳:۴۲، یک فروند هواپیمای MIRAGE دشمن توسط هواپیمای F14 با معرف کرامت ۴۱ با هدایت و راهنمایی افسر کنترل شکاری بوشهر در موقعیت ۱۹۲ درجه ۶۵ مایلی بوشهر در اطراف چاه‌های فروزان مورد اصابت واقع شده و در آب‌های خلیج فارس به قعر آب فرو رفت، که مورد تأیید گاشا قرار گرفت.

در ساعت ۱۰:۳۵، به علت کشف هواپیماهای دشمن از نوع MIG25 در ارتفاع بالا توسط رادار همدان، منطقه غرب وضعیت قرمز اعلام و هوشیاری لازم به مواضع پدافندی داده شد.

نجات خلبان عراقی توسط ناوهای آمریکایی

در ساعت ۱۱:۵۰، یک فروند هلیکوپتر جهت نجات خلبان عراقی، که هواپیمای آن سقوط کرده بود، اعزام گردید، که ناو آمریکایی به آن اخطار نمود و مانع از اجرای مأموریت وی گردید و خلبان عراقی توسط ناوهای آمریکایی یا عربستان از آب گرفته شد.

اعلام هوشیاری به مواضع پدافندی و اقدامات تاکتیکی خودی

در ساعت ۱۱:۵۴، با اعلام فاشا مبنی بر احتمال حمله هوایی، به خارک و سکوه‌های نفتی هوشیاری لازم داده شد.

در ساعت ۱۹:۱۰، برابر گزارش رادار بوشهر مبنی بر اعلام حمله هوایی با تعداد ۶ فروند به منطقه و احتمالاً لاوان، بندرعباس اقدام به صدور پرواز اسکرامبل جهت مقابله با هواپیماهای دشمن در دفاع از لاوان می‌نماید و هواپیمای شکاری رهگیر در اختیار خود را جهت کنترل به رادار کیش واگذار می‌نماید. به احتمال قوی، هواپیماهای ضدرادار نیز در دستور پروازی موجود می‌باشد؛ و لذا رادار کیش کلیه اصول مراقبتی و زمان‌بندی را رعایت می‌نماید و حمله مذکور بدون هیچ‌گونه خسارت و اتفاقی به اتمام می‌رسد.

در ساعت ۱۸:۱۹، با کشف یک فروند هواپیمای دشمن با شماره مسیر Z125، به جزیره لاوان و سکوهای نفتی وضعیت قرمز اعلام و اسکرامل با پایگاه نهم داده شد. هواپیمای دشمن بدون انجام هرگونه عمل خصمانه‌ای منطقه را ترک نمود.

در ساعت ۲۴:۰۰، با کشف هواپیماهای هدف توسط رادار بوشهر با شماره مسیر Z04، افسر کنترل شکاری تقاضای اسکرامل و هواپیمای شکاری رهگیر (F4) با معرف پروازی دلدار ۳۱ از بوشهر پرواز نموده و سکوهای نفتی خارک، نوار ساحلی، کنگان و بندرطاهری وضعیت قرمز اعلام شد. به علت وجود هواپیمای رادارزن در منطقه، دستورالعمل زمان‌بندی رادار اجرا شد.

۶۷/۳/۲۹

همکاری منافقین با دشمن بعثی

در ساعت ۱۵:۰۳، منافقین کوردل در منطقه مهران به نفع عراقی‌ها وارد جنگ شده و علیه نیروهای اسلام مبارزت به حمله نمودند.

حمله و بمباران شهر ایلام

در ساعت ۱۵:۱۹، شهر ایلام توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران شد.

رؤیت هدف دشمن و اقدام تاکتیکی

در ساعت ۱۹:۴۸، بعد از دریافت اطلاعیه‌ای مبنی بر حمله هواپیماهای دشمن، هواپیمای شکاری F4 از پایگاه نهم به پرواز درآمد. تعداد هواپیماهای دشمن ۸ فروند بوده، که هواپیماهای شکاری F14 از پایگاه ششم به پرواز درآمد، تا از منطقه تحت مسئولیت خود مراقبت نمایند.

هواپیمای شکاری F4 به سمت هواپیماهای دشمن هدایت شده و بعد از انجام قفل بر روی هدف (LOCK ON) هواپیماهای دشمن به سرعت مبارزت به ترک منطقه می‌نمایند.

۶۷/۳/۳۰

جنگ تحمیلی و همکاری کشورهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای

در ساعت ۱۰:۱۲، منطقه جزیره فارسی و سکوهای فروزان از طریق نیروهای حاضر در منطقه و آمریکایی‌ها مورد تهدید قرار می‌گیرد و یک فروند هلیکوپتر آمریکایی در نزدیکی جزیره فارسی اقداماتی انجام می‌دهد که دستور اسکرامل داده می‌شود و کسب تکلیف

می شود که آیا می توان هواپیماهای شکاری خودی را با هلیکوپتر درگیر کرد یا خیر. در این رابطه، سرهنگ اردستانی دستور می دهد هیچ گونه اقدامی روی هلیکوپتر آمریکایی انجام نشود.

۶۷/۳/۳۱

حمله هوایی و بمباران منطقه چنگوله

در ساعت ۰۹:۳۰، منطقه چنگوله مورد بمباران هواپیماهای دشمن قرار می گیرد.

پخش اعلامیه بر فراز عین خوش

در ساعت ۱۵:۲۰، از دزفول اطلاع دادند تعدادی اطلاعیه و اعلامیه توسط هواپیماهای دشمن در اطراف عین خوش ریخته شده است.

تهاجم و تهدید دشمن به منطقه بوشهر

تعداد ۲ فروند از هواپیماهای دشمن بدون دریافت اطلاعیه از پست های شنود در دید رادار بوشهر قرار می گیرند. بدین منظور، درخواست اسکرامبل F14، و به مناطق تحت مسئولیت نیز وضعیت قرمز اعلام می شود. با توجه به اجرای طرح کاروان نفتکش ها، هواپیمای شکاری به سمت غرب آنها هدایت می شود و جهت جلوگیری از حمله دشمن، در یک موقعیت مناسب در ۲۰ مایلی هدف، هواپیمای اسکرامبل قادر به کشف هواپیماهای دشمن می گردد، که ضمن اجرای عمل قفل LOCK ON بر روی هدف، در فاصله ۵/۵ مایلی، هواپیماهای متخاصم را قبل از هرگونه عمل خصمانه ای مجبور به ترک منطقه می نماید. ضمناً در این مأموریت، هیچ گونه خسارتی به نفتکش ها و شناورها وارد نیامده و به مأموریت خود ادامه می دهند.

۶۷/۴/۲

حمله هوایی و اختلال الکترونیکی بر فراز گچساران

در ساعت ۰۹:۲۲، دو فروند MIG23 یونیت ۲ گچساران را مورد هجوم هوایی خود قرار دادند، که در این درگیری، هواپیماهای متخاصم از ECM علیه رادارهای اسکای گارد استفاده نموده و حملات خود را در ارتفاع پایین انجام دادند.

حمله هوایی و بمباران امیدیه، گچساران، یونیت ۲ تأسیسات کریت کمپ
در ساعت ۰۹:۲۸، با اعلام وضعیت قرمز از طریق C.P محلی مبنی بر وجود هواپیماهای دشمن در منطقه امیدیه، گچساران، یونیت ۲ تأسیسات مواضع کریت کمپ قدیم، مراکز فوق مورد حمله ۷ فروند از هواپیماهای MIG و MIRAGE دشمن قرار گرفته و همچنین، ۵ فروند میراژ و میگ تأسیسات یونیت اهواز را مورد حمله هوایی خود قرار دادند.

عکس برداری هواپیمای MIG25

یک فروند هواپیمای MIG25 از شمال خلیج فارس وارد منطقه شده بود، که ضمن عکس برداری از مناطق ساحلی و خارک با گردش به راست از منطقه خارج گردید.

۶۷/۴/۴

آتشباری دشمن با توپخانه و بمباران شیمیایی کوشک و جزایر مجنون
در ساعت ۰۳:۳۰، دشمن به شدت با توپخانه مواضع یگان‌های خودی را در منطقه کوشک و جزایر مجنون زیر آتش گرفته و در ساعت ۰۵:۲۰، ضمن اجرای تک، مناطق مزبور را بمباران شیمیایی نموده است.

حمله و بمباران شیمیایی سهراهی جفیر، منطقه کوشک و جزایر مجنون
در ساعت ۰۷:۳۰، هواپیماهای دشمن سهراهی جفیر را بمباران شیمیایی نمودند، که از میزان خسارات و تلفات گزارشی واصل نشده است.

حمله هوایی و بمباران پل سکوی لشکر دزفول
گروه پدافند هوایی دزفول طی گزارشی اعلام می‌نماید که چند فروند هواپیمای دشمن به پل سکوی لشکر دزفول حمله نموده است، که یک فروند از آنها در ارتفاع بالا و دو فروند دیگر در ارتفاع کم (از نوع MIG23) بوده است. هواپیماهای مذکور با آتش پیر حجم جنگ افزارهای پدافند هوایی منطقه مواجه و مجبور به فرار می‌گردند، که در حین فرار، یک فروند موشک به ستون پل اصابت نموده و موجب زخمی شدن ستون می‌گردد و مابقی در رودخانه رها شده است.

سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن

دشمن بعثی صهیونیستی عراق با بیش از ۸۰ فروند هواپیما از انواع گوناگون، در ساعات مختلف جزایر مجنون را مورد حمله قرار دادند، که با مقاومت رزمندگان اسلام و

سلحشوران جان بر کف با انجام اقدامات تاکتیکی مناسب و سرنگونی ۲ فروند از هواپیماهای مهاجم در منطقه ذوالفقار ۳ مواجه می‌گردند.

انهدام یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه ذوالفقار ۳

در ساعت ۱۰:۴۰، یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه جزیره مجنون مورد اصابت یک فروند موشک هاگ قرار گرفته و منهدم گردیده است.

حمله موشکی ضدرادار به سایت هاگ کوثر ۹

در ساعت ۱۱:۳۱ روز جاری، سایت هاگ کوثر اعلام کرد که بر روی هدف LOCK نموده و دستور شلیک موشک از سوی رادار بندر امام صادر می‌شود؛ لذا با درایت و هوشیاری افسران عملیات موشک و کنترل شکاری و هاگ و کوثر ۹ و اقدام بموقع در قطع انتشار امواج، یک تیر موشک ضدتشعشع رادار دشمن در چند متری رادار تعقیب هدف HIPIR به زمین اصابت می‌کند و ترکش حاصله از آن باعث خسارت و غیرعملیاتی شدن رادار مذکور می‌گردد. حمله فوق خسارات جانی در پی نداشته است.

مورد اصابت قرار گرفتن رادار تعقیب هدف سایت هاگ سربندر

در ساعت ۱۱:۳۲، رادار تعقیب هدف HIPIR سایت موشکی سربندر مورد اصابت یک فروند موشک ضدرادار هواپیماهای دشمن قرار گرفت و منهدم شد. لازم به یادآوری است قبل از حادثه، کلیه کارکنان مستقر در داخل کابین مرکز کنترل آتشبار BBC با کشف هدف و احتمال اصابت موشک رادار دستورالعمل زمان‌بندی را رعایت نمودند و ۴ الی ۵ موشک را منحرف کرده، که موشک‌ها به اطراف سایت اصابت نمودند.

حمله گسترده دشمن بعثی عراق در مرزهای جنوبی کشور و بمباران شیمیایی

در این تاریخ، عراق حرکت گسترده‌ای را در جبهه‌های جنوب آغاز نمود، که ظرف مدت کمی ضمن بازپس‌گیری جزایر مجنون، منطقه وسیعی در شمال کوشک و طلائیه، شامل جفیر را به تصرف خود درآوردند. ارتش عراق در این عملیات از بمب‌های هوایی و شیمیایی در سطح بسیار گسترده‌ای استفاده نمود.

۶۷/۴/۹

سرنگونی هواییمای دشمن توسط هواییمای شکاری F4

در ساعت ۰۸:۲۹، یک فروند هواییمای دشمن در یک درگیری هوایی توسط هواییمای گشت رزم هوایی با معرف پروازی کیوان ۳۱ (F4)، که از پایگاه نهم پرواز نموده، در سمت ۳۰۰ درجه و در ۶۴ مایلی کیش ساقط می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران کنگان و سرنگونی یک فروند هواییمای دشمن

در ساعت ۰۸:۳۱، کنگان مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفت و خسارات جزئی و مختصری به آن وارد آمد. در این حمله، یک فروند از هواییمای دشمن توسط پدافند کنگان سرنگون گردیده است.

خسارات و تلفات ناشی از بمباران تأسیسات کنگان

در زمان حمله هواییمای به تأسیسات کنگان، با اعلام وضعیت قرمز، کارکنان به علت عدم اهمیت به وضعیت قرمز و نداشتن آگاهی از پدافند غیرعامل و نرفتن به پناهگاه، تعداد ۱۳ نفر شهید و ۷۰ نفر مجروح می‌گردند، که این بیانگر بی‌تفاوتی پرسنل به دفاع غیرعامل و عدم استفاده از پناهگاه بوده است.

۶۷/۴/۱۰

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند شناور

در ساعت ۰۵:۲۳، تعداد ۲ فروند از شناورها مورد اصابت قرار گرفت، که یکی از کشتی‌های فوق در سمت ۱۶۰ درجه بوشهر و در فاصله ۶۷ مایلی توسط خلبان هواییمای گشت رزم هوایی با معرف پروازی اژدر ۱۴ دریایی مورد تأیید قرار می‌گیرد.

بمباران شیمیایی منطقه دهلران

در ساعت ۰۴:۲۳، منطقه دهلران توسط هواییمای دشمن بمباران شیمیایی گردید.

۶۷/۴/۱۱

سرنگونی یک فروند هواییمای دشمن در منطقه ام‌القصر

در ساعت ۰۵:۱۳، برابر اطلاع گاشا، یک فروند از هواییمای دشمن در منطقه ام‌القصر سقوط نموده، در حالی که هیچ‌گونه پرواز برون‌مرزی نداشته‌ایم، که احتمالاً مورد اصابت گلوله‌های پدافندی قرار می‌گیرد.

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور

در ساعت ۱۳:۴۵، یک فروند از شناورهای خودی در اطراف سکوهای البکر و الأمیه مورد اصابت هواپیماها و توپخانه دشمن قرار گرفته است.

۶۷/۴/۱۲

سقوط هواپیمای ایرباس به شماره پرواز ۶۵۵ توسط ناو آمریکایی وینسنت

در ساعت ۱۰:۴۵، از ستاد تأمین استان هرمزگان و منطقه یکم دریایی سپاه اطلاع دادند که هواپیمای ایرباس به شماره پرواز ۶۵۵، که از بندرعباس عازم دبی بوده، توسط ناوگان آمریکایی (وینسنت) مورد اصابت واقع شده و در آبهای خلیج فارس سقوط نموده است و هلیکوپترهای نیروی دریایی مشغول جمع‌آوری اجساد می‌باشند.

در ساعت ۱۱:۴۲، از ستاد مشترک اطلاع دادند که هواپیمای ایرباس به شماره ۶۵۵ در دریا سقوط نموده است.

۶۷/۴/۱۴

گشت هواپیماهای F14 آمریکایی بر فراز منطقه سقوط ایرباس

در ساعت ۱۰:۱۳، از بندرعباس اطلاع دادند که دو فروند هواپیمای F14 آمریکایی در منطقه سقوط هواپیمای ایرباس می‌چرخند، که دستور داده شد نیازی به اسکرابیل نیست.

مشاهده بالگرد روسی بر فراز آستارا

در ساعت ۱۷:۲۰، از بابلسر اطلاع دادند که دیدبان‌های جنوب آستارا تعدادی هلیکوپتر روسی را مشاهده کرده‌اند، که قصد نزدیک شدن به مرز ایران و احتمالاً قصد پیاده کردن نیروهای دشمن در منطقه شمال را دارند.

۶۷/۴/۱۵

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی گوره، بحرگان، پادگان بانه و دیدبانی دارخوین

در ساعت ۰۸:۳۰، تأسیسات نفتی گوره در منطقه گچساران مورد حمله چند فروند هواپیمای دشمن قرار گرفته و خساراتی به آن وارد می‌گردد.

در ساعت ۰۸:۳۳، تأسیسات بحرگان مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و از خسارات وارده گزارشی اعلام نمی‌گردد.

در ساعت ۰۹:۴۴، تیپ ۲۱ پادگان بانه مورد بمباران هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد. در ساعت ۱۲:۳۸، برج دیدبانی مستقر در دارخوین توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران گردید، که چند نفر در این حمله مجروح گردیدند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن و مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند دیگر در منطقه بوشهر
با توجه به تجزیه و تحلیل‌های قبلی، پرسنل رادار بوشهر و SOC شیراز نسبت به اتفاقات مشابه گذشته، فریب دشمن را نخورده و اقدامات مناسب تاکتیکی خود را انجام می‌دهند؛ لذا با آتش پر حجم پدافند منطقه، یک فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون شده و ضمن به اسارت درآمدن خلبان آن، به یک فروند دیگر صدمه وارد می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران پالایشگاه و پتروشیمی شیراز و سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن

در حمله هوایی به شیراز، خساراتی به شرح زیر به پتروشیمی وارد می‌گردد:
۸ عدد بمب به پتروشیمی توسط هواپیمای MIRAGE-F1 شلیک گردیده، که تعداد ۲ عدد از آن عمل ننموده و خسارات جزئی گزارش شده است.

پالایشگاه شیراز توسط سه فروند هواپیما از نوع MIRAGE-F1 مورد اصابت ۸ عدد بمب قرار گرفت و ضمن سرنگون شدن یک فروند از هواپیماهای دشمن، خساراتی به اتاق کنترل و واحد ایزوماکس وارد شده است. خسارات جانی از هیچ‌یک از مناطق بمباران شده گزارش نشده است.

۶۷/۴/۱۶

حمله هوایی و بمباران تأسیسات نفتی بحرگان، منطقه گوره

در ساعت ۱۰:۴۹، تأسیسات نفتی بحرگان توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت قرار گرفت.

در ساعت ۱۰:۵۰، منطقه گوره توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

مورد اصابت قرار گرفتن ۲ فروند شناور

در ساعات ۲۰:۲۵ و ۲۲:۰۰، در موقعیت ۱۷۰ درجه در ۴۰ مایلی بوشهر، یک فروند شناور مورد اصابت قرار گرفت و یک فروند دیگر نیز در موقعیت ۱۶۰ درجه در ۶۸ مایلی مورد اصابت قرار می‌گیرد.

۶۷/۴/۱۷

مورد اصابت قرار گرفتن یک فروند شناور دریایی

در ساعت ۰۸:۱۵، یک فروند شناور دریایی در ۶۰ مایلی بوشهر مورد اصابت قرار گرفت.

حمله هوایی و بمباران بانه

در ساعت ۰۸:۵۳، دژبانی منطقه نظامی عباس آباد بانه مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت و بمباران گردید.

شکستن دیوار صوتی بر فراز اهواز

در ساعت ۱۰:۱۳، توسط یک فروند هواپیمای دشمن از نوع MIG25 روی کارون و اهواز دیوار صوتی شکسته شد، که موجب وحشت مردم اهواز گردید.

حمله هوایی و بمباران چنانه

در ساعت ۱۰:۱۶، دسک اهواز و منطقه آرام (چنانه) بمباران هوایی شده است.

۶۷/۴/۱۸

اقدام تاکتیکی علیه هواپیمای میراژ حامل موشک ضدکشتی دشمن

با دریافت اطلاعاتی فعالیت هواپیمای MIRAGE حامل موشک ضدکشتی، ضمن اعلام وضعیت قرمز به مناطق تحت مسئولیت، رادار بوشهر اقدام به صدور اسکرامبل از نوع هواپیمای شکاری رهگیر F14 می نماید.

در ساعت ۲۱:۴۰، تعداد ۲ فروند مسیر دشمن در دید رادار بوشهر قرار می گیرد و با توجه به تشکیل کاروان نفتکش ها، شکاری مذکور به سمت غرب هدایت و آماده رهگیری و درگیری می گردد. رادار بوشهر ضمن دادن موقعیت هواپیمای دشمن به هواپیمای F14 خودی، با گرفتن موقعیت هواپیمای دشمن از طریق رادار بوشهر، در ساعت ۲۲:۰۳ موفق به دیدن هواپیمای دشمن در ۲۸ مایلی می گردد و با هدایت دقیق در فاصله ۳/۵ مایلی، هواپیماهای دشمن قبل از انجام هرگونه عمل خصمانه ای از منطقه فرار نموده و شناورهای مورد نظر بدون خسارت سالم به مقصد می رسند.

۶۷/۴/۱۹

بمباران مناطق عملیاتی سیله، فاو و شلمچه توسط هواپیماهای خودی
در ساعات ۰۷:۱۵ و ۱۲:۲۰، هواپیماهای خودی مواضع نیروهای عراقی را در مناطق عملیاتی سیله، فاو و شلمچه بمباران نمودند. در این عملیات هوایی، خسارات چشمگیری به نیروهای دشمن وارد آمد.

حمله هوایی و بمباران شهر بانه و اندیمشک
در ساعت ۰۷:۳۰، شهر بانه مورد بمباران تعداد ۴ فروند از هواپیماهای دشمن قرار گرفت.

در ساعت ۰۹:۳۰، پادگان دوکوهه در ۱۴ کیلومتری اندیمشک توسط ۲ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

حمله شیمیایی به بانه
در ساعات ۱۰:۵۲ و ۱۱:۱۷، منطقه عملیاتی غرب و اطراف شهر بانه مورد بمباران شیمیایی قرار گرفت.

تهاجم هواپیماهای دشمن و اقدام تاکتیکی خودی
در ساعت ۲۰:۰۸، تعداد ۳ فروند از هواپیماهای دشمن توسط رادار بوشهر کشف گردید، که دستور اسکرابل صادر شد. با توجه با اجرای طرح کاروان نفتکش‌ها، هواپیمای شکاری رهگیر F14 موفق به رؤیت هواپیماهای دشمن گردیده و در فاصله ۱۵ مایلی موفق به عمل قفل بر روی هدف شده و هواپیماهای دشمن قبل از هرگونه اقدام مجبور به برگشت می‌شوند.

در ساعت ۲۰:۲۰، دو فروند از هواپیماهای دشمن در دید رادار بوشهر قرار می‌گیرند، که مجدداً هواپیمای رهگیر F14 ضمن حضور در غرب کاروان، آماده مقابله می‌گردد، و در فاصله ۱۴ مایلی با عمل قفل بر روی هدف (LOCK ON)، هواپیماهای دشمن اقدام به فرار می‌نمایند و شناورها همگی به سلامت به مقصد می‌رسند.

۶۷/۴/۲۱

بمباران منطقه شلمچه و زبیدات توسط هواپیماهای خودی
در ساعت ۰۷:۰۹ الی ۰۹:۰۳، در ۱۰ نوبت، هواپیماهای شکاری بمبافکن ایرانی نیروهای بعثی عراق را در منطقه شلمچه و زبیدات بمباران نمودند.

فعالیت هلیکوپتر آمریکایی

در ساعت ۰۷:۴۰، یک فروند هلیکوپتر جنگی آمریکایی نزدیک سکوی نفتی نصر و اطراف آن مشغول دور زدن بوده و سپس منطقه را ترک نمود.

حمله هوایی و بمباران منطقه فکه، دشت عباس، پایگاه هوایی دزفول، عین خوش، دهلران و زبیدات

در ساعات ۰۸:۰۰ و ۰۹:۰۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن مناطق عملیاتی فکه و چنانچه را بمباران شیمیایی نمودند، که در اثر آن، تعداد زیادی از پرسنل شهید و مجروح شدند، به طوری که بیمارستان‌های پایگاه چهارم شکاری و شهید بهشتی و شهید کلانتری اندیمشک قادر به پذیرش بیماران نبودند.

در ساعت ۰۹:۵۷، نیروهای سطحی مستقر در دشت عباس بمباران گردیدند.

در ساعت ۱۸:۲۷، پایگاه چهارم شکاری دزفول توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن مورد حمله قرار گرفت، که با آتش پر حجم و بموقع جنگ افزارهای پدافندی مواجه و قبل از هرگونه عمل خصمانه‌ای مجبور به فرار شدند.

در ساعت ۱۸:۴۳، پایگاه هوایی دزفول مورد حمله هوایی قرار گرفت و خساراتی به آن وارد آمد. نوع بمب‌ها خوشه‌ای و زمانی می‌باشند، که هر چند دقیقه یک بار منفجر می‌شوند.

در این روز، چنانچه، فکه، دشت عباس، عین خوش، دهلران و زبیدات بمباران شدند.

۶۷/۴/۲۲

حمله هوایی و بمباران یونیت ۴ امیدیه، اطراف کرخه، دزفول و پیرانشهر

در ساعت ۱۰:۳۰، چند فروند از هواپیماهای دشمن قصد بمباران یونیت ۴ امیدیه را داشتند، که با آتش پر حجم جنگ افزارهای پدافند هوایی مواجه شدند و بمب‌های خود را در اطراف یونیت ۴ ریخته و هیچ‌گونه خساراتی به این تأسیسات وارد نیامد.

در ساعات ۱۰:۳۵ و ۱۴:۰۰، نیروهای سطحی مستقر در اطراف کرخه و دزفول توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

در ساعت ۱۹:۰۳، پادگان پیرانشهر در غرب کشور بمباران گردید.

۶۷/۴/۲۳

حمله هوایی و بمباران پل کرخه و مریوان

در ساعت ۰۶:۴۵، با کشف یک فروند هواپیما توسط رادار بوشهر، دستور پرواز هواپیمای اسکرامبل داده می‌شود، که با عمل قفل روی هدف واگذاری توسط هواپیمای مذکور، هواپیماهای حمله‌ور بدون هیچ‌گونه اقدامی منطقه را ترک می‌کنند.

در ساعت ۰۸:۳۴، اطراف پل کرخه بمباران گردید.

در ساعت ۱۱:۵۰، اطراف مریوان بمباران گردید.

حمله هوایی و بمباران دزفول

در ساعت ۱۲:۰۷، چند فروند از هواپیماهای دشمن قصد بمباران پایگاه چهارم را داشتند، که با آتش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مواجه شدند. در نتیجه، روبروی پایگاه چهارم شکاری دزفول، اطراف خانه‌های سازمانی، اداره آب و برق اندیمشک را بمباران نمودند، که خسارات جانی و مالی در بر نداشت.

۶۷/۴/۲۴

حمله هوایی و بمباران شهر مریوان و اهواز

در ساعت ۰۹:۱۱، به علت کشف هواپیماهای ارتفاع بالا، در شهرهای نوار مرزی غرب کشور وضعیت قرمز اعلام شد، که باخروج این هواپیماها از آسمان کشور اسلامی، وضعیت عادی اعلام گردید.

در ساعت ۰۹:۴۰، از سوی رادار بوشهر اطلاع می‌رسد که ۴ فروند از هواپیماهای دشمن در روی سکوه‌های نفتی نصر و اطراف آن در حال پرواز می‌باشند.

در ساعت ۱۱:۳۰، اطراف شهر مریوان بمباران می‌گردد.

در ساعت ۱۲:۴۰، شهر اهواز توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

۶۷/۴/۲۶

حمله هوایی و بمباران انبار نفت نظامیه اهواز

در ساعت ۱۱:۲۸، پست فرماندهی مهرآباد در رابطه با احتمال حمله هوایی، آمادگی و هوشیاری لازم به مواضع پدافندی داده شد.

در ساعت ۱۱:۴۵، توسط ۶ فروند از هواپیماهای دشمن، انبار نفت نظامیه واقع در ۱۵ کیلومتری جاده اهواز به اندیمشک بمباران شده و خساراتی به آن وارد می‌گردد.

حمله هوایی به منطقه عمومی بوشهر و اقدام تاکتیکی

در ساعت ۱۱:۲۰، تعداد ۶ فروند از هواپیماهای دشمن توسط رادار بوشهر کشف گردید، که هواپیماهای F14 گشت رزم هوایی به منطقه مورد درگیری هدایت گردیدند. هواپیمای مذکور در فاصله ۲۴ مایلی موفق به کشف هدف شده و در نهایت، در فاصله ۷ مایلی با اجرای عمل قفل بر روی هدف LOCK ON، هواپیماهای مهاجم را قبل از هرگونه عمل خصمانه‌ای مجبور به ترک منطقه نموده، و بدین ترتیب، هواپیماهای حمله‌ور با افزایش سرعت متواری می‌گردند.

در ساعت ۱۶:۰۴، رادار بوشهر ۲ فروند هواپیمای دشمن با مختصات E-118 را به تعداد ۳ فروند با سرعت ۴۸۰ مایل و ارتفاع ۵ هزار پا کشف کردند، که به دلیل گردش و تغییر سمت هواپیماهای دشمن اقدام تاکتیکی و اسکرامل داده نشد.

۶۷/۴/۲۷

پذیرش قطعنامه ۵۹۸ از سوی ایران

در این روز تاریخی، قطعنامه ۵۹۸ صادره توسط سازمان ملل متحد از سوی جمهوری اسلامی ایران پذیرفته می‌شود.

۶۷/۴/۲۸

حمله هوایی و بمباران نیروگاه اتمی بوشهر

در ساعت ۰۸:۲۵، نیروگاه اتمی بوشهر توسط هواپیماهای دشمن مورد حمله قرار گرفت، که خساراتی به این تأسیسات وارد آمد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط هواپیماهای F14 در منطقه بوشهر

با هدایت کارکنان رادار بوشهر، یک فروند از هواپیماهای مهاجم از نوع MIG23 توسط هواپیماهای F14 مورد اصابت واقع شد و سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران پتروشیمی رازی ماهشهر و تلمبه‌خانه بیدرویه

در ساعت ۰۹:۳۲ و ۰۹:۳۴، پتروشیمی رازی ماهشهر توسط دشمن بمباران شد، که خساراتی وارد نشد.

در ساعت ۰۹:۵۰، تلمبه‌خانه بیدرویه واقع در شمال دزفول مورد حمله هوایی واقع گردید.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در پتروشیمی ماهشهر

در ساعت ۱۰:۱۲، یک فروند از هواپیماهای دشمن از نوع MIG21 توسط جنگ‌افزارهای پدافند هوایی مستقر در پتروشیمی ماهشهر ساقط گردید، که مورد تأیید گاشا می‌باشد. در ساعت ۱۳:۰۵، مواضع پدافند هوایی مستقر در پتروشیمی ماهشهر با دو فروند از هواپیمای مکشوفه دشمن درگیر شده و از اجرای مأموریت آنان جلوگیری نمودند.

حمله هوایی و بمباران تلمبه‌خانه پل دختر

در ساعت ۱۳:۲۸، تلمبه‌خانه پل دختر توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد.

۶۷/۴/۲۹

خسارات بمباران تأسیسات نفتی ایذه و تلمبه‌خانه شماره ۱ اصفهان

در ساعت ۰۹:۲۵، قسمتی از تأسیسات نفتی ایذه و مرکز بهره‌برداری رامشیر و در ساعت ۱۳:۳۵، تأسیسات تلمبه‌خانه شماره ۱ اصفهان مورد حمله هواپیماهای دشمن واقع گردید، که با دفاع همه‌جانبه جنگ‌افزارهای پدافندی مستقر در این منطقه مواجه گردیدند.

۶۷/۴/۳۱

حمله هوایی و بمباران اطراف قرارگاه کربلا

در ساعت ۰۶:۳۰، اطراف قرارگاه کربلا توسط هواپیماهای مهاجم دشمن بمباران شد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۰۹:۱۱، توسط سایت هاگ فاطمیه ۴ مستقر در منطقه جنوب، یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن سقوط می‌نماید.

سرنگونی ۳ فروند از هواپیماهای دشمن توسط جنگ‌افزارهای توپخانه‌ای پدافند هوایی و سایت‌های هاگ مهدیه، هاگ کوثر ۸ و فاطمیه ۴

در ساعت ۰۹:۵۰، ضلع جنوبی پادگان ابوذر در سرپل ذهاب بمباران گردید. بنا به اظهار پدافند هوایی مستقر در منطقه، یک فروند از هواپیماهای دشمن سرنگون گردیده است.

در ساعت ۱۱:۴۵، یک فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ مهدیه ۲ مورد اصابت

واقع شده و سرنگون گردید.

در ساعت ۱۵:۲۰، یک فروند هواپیمای دشمن که قصد بمباران منطقه عملیاتی جنوب را داشت، توسط سایت موشکی هاگ فاطمیه ۴ ساقط گردید.
در ساعت ۱۶:۵۵، یک فروند هواپیمای دشمن که قصد بمباران مناطق عملیاتی جنوب را داشت، توسط سایت هاگ کوثر ۸ ساقط گردید.

۶۷/۵/۱

حمله هوایی و بمباران روستاهای اطراف گیلانغرب، اطراف شهر کرد و اهواز
در ساعت ۰۶:۰۰، روستاهای اطراف گیلانغرب بمباران گردید.
در ساعت ۰۸:۲۰، اطراف شهر کرد توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.
در ساعت ۱۰:۰۷، جهاد سازندگی اسلام‌آباد غرب مورد تهاجم هواپیماهای دشمن واقع می‌گردد.
در ساعت ۱۰:۵۵، قرارگاه شهید حبیب‌الهی مستقر در منطقه عمومی اهواز توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن مورد تهاجم واقع می‌گردد.
سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن توسط سایت هاگ کوثر ۸ و جنگ افزارهای توپخانه‌ای پدافند هوایی
یک فروند از هواپیماهای مهاجم دشمن با آتش موشک سایت هاگ کوثر ۸ مورد اصابت واقع شده و سرنگون گردید.
در ساعت ۱۱:۱۵، یک فروند هواپیمای مهاجم، که قصد بمباران نیروهای سطحی مستقر در منطقه عملیاتی جنوب را داشت، توسط جنگ‌افزارهای پدافند هوایی منطقه مورد هدف قرار گرفت و سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران روستاهای اسلام‌آباد غرب

در ساعت ۱۷:۰۰، روستای ارکوازی تراب و اشکوب از توابع اسلام‌آباد غرب بمباران شد، که در نتیجه آن، ۸ نفر از هموطنان شهید و ۱۵ نفر مجروح شدند.
ارتباط سایت هاگ کرمانشاه با سایت رادار سوباشی قطع گردید. معاونت عملیات فرماندهی پدافند هوایی طی دستورالعملی متذکر شد که ضمن رعایت دستورالعمل مقابله با موشک ضدرادار، بر روی کلیه مسیرهای کشف‌شده عمل درگیری و قفل بر روی هدف (LOCK ON) را انجام دهند و هواپیماهای خودی در محدوده سایت پرواز ننمایند.

۶۷/۵/۲

انهدام و سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن در منطقه عملیاتی میمک
در ساعت ۰۷:۳۶، یک فروند هواپیمای SU22 دشمن در منطقه عملیاتی میمک توسط
آتش جنگ افزارهای پدافند هوایی مورد اصابت قرار گرفته و منهدم می‌گردد.
در ساعت ۱۳:۱۳، یک فروند هواپیمای MIG23 دشمن توسط پدافند هوایی
(مهدیه ۲) مستقر در غرب کشور سرنگون گردید.

۶۷/۵/۳

آغاز عملیات مرصاد

در پی تهاجم ددمنشانه منافقین با پشتیبانی عراق تحت عنوان عملیات فروغ جاویدان
و با هدف واهی و ورود از سرپل ذهاب و عبور از کرند غرب و اسلام‌آباد غرب و ادامه مسیر
به سوی کرمانشاه، نیروهای رزمنده ایرانی عملیات مرصاد را در مقابله با این حمله وحشیانه
با نام عملیات مرصاد آغاز نمودند.

در این عملیات، رزمندگان اسلام، بویژه نیروی هوایی قهرمان و جان بر کفان پدافند
هوایی، با بمباران ستون‌های رزمی منافقین در طول مسیر تهاجم و همچنین، سرنگون و
منهدم نمودن هواپیماهای پشتیبانی‌کننده هوایی دشمن و در نهایت، مقابله نیروهای
سطحی با منافقین در کمینگاه چهار زبر، بار دیگر قدرت الهی خود را به منصف ظهور
رسانده و نقشه‌های شوم ابرجنایتکاران را در شکست نیروهای پرتوان ایران اسلامی نقش
بر آب نمودند و برگ زرینی در تاریخ هشت سال دفاع مقدس رقم خورد. در این عملیات،
هواپیماهای شکاری رهگیر نیروی هوایی الهی و پدافند هوایی همیشه بیدار جمعاً تعداد
۱۸ فروند از هواپیماهای دشمن را سرنگون نمودند.

حمله و بمباران کرند

در ساعت ۰۷:۵۵، شهرستان کرند غرب توسط هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

حمله و بمباران سکوی نفتی نوروز

در ساعت ۰۹:۵۰، پست فرماندهی منطقه دوم دریایی اعلام می‌نماید که سکوی نفتی
نوروز مورد اصابت قرار گرفته و تعدادی از پرسنل مجروح می‌گردند.

حمله هوایی و بمباران پادگان اسلام‌آباد

در ساعت ۱۶:۲۷، پادگان اسلام‌آباد مورد حمله هوایی دشمن قرار می‌گیرد.

سرنگونی ۲ فروند هواپیمای دشمن در غرب کشور

در ساعت ۱۰:۱۷، تعداد ۴ فروند از هواپیماهای دشمن در دید رادار همدان قرار گرفت، که ۲ فروند از هواپیماهای مزبور توسط هواپیماهای شکاری رهگیر در یک نبرد هوایی منهدم می‌گردند، که یک فروند از هواپیماها در جاده اسلام‌آباد و یک فروند دیگر در منطقه سرپل ذهاب سرنگون می‌گردند.

۶۷/۵/۴

حمله هوایی و بمباران باند هلیکوپتر لشکر ۲۸ سنندج

در ساعت ۰۶:۰۰، هواپیماهای دشمن باند هلیکوپتر لشکر ۲۸ سنندج و یکی از تانکرهای بنزین را در سنندج بمباران نمودند. همچنین، پادگان سفز نیز توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

حمله هوایی و بمباران اطراف ایستگاه رادار سوباشی و پایگاه سوم شکاری

در ساعت ۰۶:۰۵، اطراف ایستگاه رادار سوباشی بین موضع ۳ و ۱۰ جنگ‌افزارهای پدافند هوایی، مورد اصابت بمب‌های هوایی دشمن قرار گرفت، که هیچ‌گونه خساراتی در پی نداشته است. در مسیر برگشت، هواپیماهای دشمن پایگاه هوایی همدان را مورد اصابت چند بمب تأخیری قرار دادند، که در نتیجه، خساراتی به باند پروازی وارد آمد.

حمله هوایی و بمباران پایگاه چهارم شکاری دزفول

در ساعت ۱۰:۰۶، پایگاه هوایی دزفول مورد حمله چند فروند از هواپیماهای دشمن قرار گرفت.

حمله هوایی و بمباران شهرهای ایلام و کرمانشاه

در ساعت ۱۲:۰۶، هواپیماهای دشمن شهر ایلام را مورد حمله قرار داده و بمباران می‌نماید.

در ساعت ۱۷:۰۹، کرمانشاه توسط چند فروند از هواپیماهای دشمن بمباران می‌گردد.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه همدان

در ساعت ۱۲:۳۵، پایگاه هوایی همدان با تهاجم چند فروند از هواپیماهای دشمن مواجه می‌گردد، که با آتش پر حجم جنگ‌افزارهای پدافند مستقر در پایگاه سوم، نتوانستند به اهداف خود برسند و در نهایت، یک فروند از هواپیماهای دشمن مورد اصابت قرار می‌گیرد.

حمله هوایی و بمباران ماهیدشت و کرمانشاه

در ساعت ۱۰:۱۵، ماهیدشت در ۲۵ کیلومتری کرمانشاه بمباران می‌گردد.
در ساعت ۲۰:۱۶، غرب و شرق کرمانشاه مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار گرفت،
که خسارات عمده‌ای به این شهر وارد آمد.

انهدام یک دستگاه رادار تعقیب هدف HIPIR سایت هاگ فاطمیه ۴

در ساعت ۴۰:۱۶، یک دستگاه رادار تعقیب هدف HIPIR سایت هاگ فاطمیه ۴، مورد
اصابت یک فروند موشک ضدتشعشع راداری دشمن قرار گرفته و منهدم می‌گردد.

حمله هوایی و بمباران پایگاه سوم شکاری

در ساعت ۲۵:۱۷، پایگاه سوم شکاری توسط هواپیماهای دشمن بمباران گردید.

۶۷/۵/۵

سرنگونی هواپیمای دشمن در منطقه عمومی کرمانشاه

در ادامه عملیات مرصاد، یک فروند از هواپیماهای دشمن، که قصد بمباران نیروهای
سطحی عمل‌کننده در منطقه عمومی کرمانشاه را داشت، توسط سایت موشکی هاگ
مستقر در منطقه عملیاتی مرصاد مورد اصابت واقع شده و سرنگون گردید.

حمله هوایی و بمباران سایت سوباشی و پایگاه سوم شکاری همدان

در ساعت ۳۳:۱۲، سایت سوباشی همدان و پایگاه سوم مورد حمله هواپیماهای
دشمن قرار گرفت، که خساراتی در پی نداشت.

حمله هوایی و بمباران نیروگاه و شهر کرمانشاه

در ساعت ۵۰:۱۲، نیروگاه شهر کرمانشاه و شهر کرمانشاه مورد حمله هوایی
قرار می‌گیرد.

حمله و بمباران ایستگاه رادار سوباشی

در ساعت ۰۳:۱۶، ایستگاه رادار سوباشی مورد حمله هواپیماهای دشمن قرار
می‌گیرد، که برابر اطلاع، بمب‌ها به سایت اصابت نموده و تماس ایستگاه فوق با کلیه مراکز
ذیربط قطع می‌گردد.

دشمن زبون که تاب مقاومت در مقابل نیروهای اسلام را نداشت، در یک حمله
مذبوحانه، به سایت سوباشی همدان حمله کرده و تعدادی از سربازان امام‌زمان (عج) را به
شهادت می‌رساند.

در ساعت ۱۶:۰۴، چند فروند از هواپیماهای دشمن به سایت رادار سوباشی حمله کرده، که در این حمله، تعدادی از بمبها، که از نوع لیزری بوده‌اند، به مرکز عملیات و رادیوزمینی اصابت می‌نماید، که به میزان ۱۰۰٪ خسارات وارد می‌گردد و تعداد ۱۹ نفر از شایسته‌ترین و کارآمدترین کارکنان فرماندهی پدافند هوایی را که از ذخایر بی‌نظیر هشت سال دفاع مقدس بودند، مظلومانه به شهادت می‌رساند.

۶۷/۵/۶

تدابیر مقابله دفاعی با توجه به وضعیت رادار سوباشی

تعداد یک قبضه جنگ‌افزار جهت پوشش دفاعی سایت رادار همدان در منطقه شرق در مسیر نفوذی رادار سوباشی با توجه به ضعف دید راداری در منطقه فوق مستقر و عملیاتی می‌گردد. از مورخه ۶۷/۵/۵، پس از انهدام رادار سوباشی، کنترل آتش جنگ‌افزارهای پدافندی سایت هاگ زاهد و سایت موشکی HQ2 یابن الزهراء (ع) سپاه به گروه پدافند هوایی اصفهان واگذار گردید.

۶۷/۵/۷

حمله هوایی و بمباران شیمیایی روستای بیلو از توابع مریوان

روستای بیلو از توابع مریوان توسط هواپیماهای دشمن بمباران شیمیایی می‌گردد.

۶۷/۵/۸

بمباران شیمیایی منطقه حسینییه و اطراف گروهان ساوجی مریوان

در ساعت ۰۲:۰۰، دشمن در منطقه حسینییه اقدام به پرتاب گلوله‌های شیمیایی از نوع خردل نمود.

در ساعت ۱۰:۱۰، هواپیماهای دشمن اطراف گروهان ساوجی مریوان را با بمب‌های شیمیایی هدف قرار می‌دهند.

۶۷/۵/۱۲

حمله هوایی و بمباران شیمیایی اشنویه

در ساعت ۰۳:۰۰، هواپیماهای دشمن اشنویه را بمباران شیمیایی نمودند، که در نتیجه آن، تعداد ۱۰۳۸ نفر مجروح گردیدند.

سرنگونی یک فروند هواپیمای دشمن در منطقه کنگان

در ساعت ۰۸:۳۳، یک فروند هواپیمای دشمن توسط آتش پدافند هوایی کنگان مورد اصابت قرار گرفت و سرنگون گردید.

خسارات و تلفات بمباران تلمبه‌خانه تنگه فنی

در ساعت ۰۵:۱۰، چند فروند هواپیمای دشمن تلمبه‌خانه تنگه فنی واقع در استان لرستان را بمباران نمودند.

۶۷/۵/۱۳

خسارات و تلفات بمباران تلمبه‌خانه انار و تلمبه‌خانه شماره ۲ رامهرمز

در ساعت ۱۰:۰۰، هواپیماهای دشمن تلمبه‌خانه انار در حوالی پایگاه بادامک پل دختر را بمباران نمودند، که تلمبه‌خانه فوق دچار آتش‌سوزی گردید.

در ساعت ۱۲:۵۹، تلمبه‌خانه شماره ۲ رامهرمز مورد حمله ۳ فروند از هواپیماهای دشمن قرار گرفت.

۶۷/۵/۲۹

آغاز رسمی آتش‌بس بین ایران و عراق

این روز از سوی دبیر کل سازمان ملل متحد به عنوان آغاز رسمی آتش‌بس بین ایران و عراق اعلام شد، سپس نیروهای ناظر سازمان ملل (یونیماک) در مرز مشترک ایران و عراق حضور یافتند، تا مذاکرات صلح آغاز شود.

سخن پایانی

این مجموعه با عنایت به تدابیر و فرمایشات فرماندهی معظم کل قوا حضرت امام خامنه‌ای، مبنی بر حفظ گنجینه جنگ تحمیلی و با هدف برداشتی از نقش و عملکرد پدافند هوایی در گذر هشت سال دفاع مقدس، با تلاشی بی‌نظیر و بهره‌گیری از بیش از ۱۰ هزار برگ سند معتبر، شامل نامه‌ها، طرح‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط با دوران جنگ تحمیلی، مجموعه پدافند هوایی در گذرگاه هشت سال دفاع مقدس و تاریخ شفاهی برگرفته از خاطرات فرماندهان و مسئولین و کارشناسان عالی‌رتبه، که نقشی اثرگذار در دفاع مقدس داشته‌اند، گردآوری و نگاشته شده است، تا ضمن مستند و ماندگار نمودن عملکرد پدافند هوایی در جنگ تحمیلی، مدرکی در خور توجه برای کارکنان جوان پدافند هوایی در جهت فراگیری و آموزش تدابیر و تاکتیک‌ها و نبردهای نامتعارف (علیرغم تمامی کمبودها در مقابله با دشمن تا دندان مسلح، که برخوردار از تأمین و پشتیبانی غرب و شرق و بیش از ۳۵ کشور صنعتی و دول عربی وابسته به ابرجناایتکاران بود) و همچنین، کسب تجربه از ایثارگری‌ها و رشادت‌های کارکنان پدافند همیشه بیدار، در جهت حفظ و القاء روحیه سلحشوری در جوانان و در نهایت، بهره‌برداری فرهیختگان و پژوهشگران در ثبت وقایع جنگ تحمیلی باشد.

امید است با تلاشی که صورت گرفته، این مجموعه همراه با تجزیه و تحلیلی که در پی آن خواهد آمد، مرضی خداوند بی‌همتا، مقام عظمای ولایت و مورد پسند فرهیختگان، محققین و خوانندگان محترم قرار گیرد.